

КЪЭБАРЫШІУР* **МАТТЭ** **КЪЫЗЭРИЮТАГЪЭР**

АПЭРЭШЪХЪ

Исус лъэпкъэу къызхэкІыгъэр
 (Лука 3:23–38)

Мыр Исус Христосэу Даутэ ыкЪор* ыкІи Ибрахымэ ыкЪор* лъэпкъэу къызхэкІыгъэм итхылъ.

²Ибрахымэ Исхъакъ къыфэхъугъ;

Исхъакъ Якъубэ къыфэхъугъ; ащ Иудэрэ ышхэмрэ къыфэхъугъэх;

³Иудэ Фаресрэ Зарэрэ* къыфэхъугъэх; и тІумэ янэ

1:1 къэбарышІур – Исус Христос ехылІэгъэ къэбарышІур ары. Тхъэм пегъымбархэм агущыІэкІэ цІыфхэр къызэригъэугъэгъэ Іофхэр Исус Христос Іофэу ышІагъэмкІэ ыгъэшъыпкъэжъхэзэ ыгъэхъугъэх, арэу-штэуи цІыфхэр мыкІодхэу къызэригъэнэжъыхнэ гъогу афишІыгъ.

1:1 Даутэ ыкЪор ыкІи Ибрахымэ ыкЪо – ахэмэ алъэпкъ къытехъу-кІыгъэ лІыр ары.

1:3 Фаресрэ Зарэрэ – Иудэ ыкЪоу зэтІуазэхэр ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 38:27–30.

- Фамар ыцІагъ; Фарес Есром кыѳэхъугъ; ащ
 Арам кыѳэхъугъ;
⁴ ащ Аминадав кыѳэхъугъ; ащ Наасон кыѳэхъугъ;
 ащ Салмон кыѳэхъугъ;
⁵ ащ Вооз кыѳэхъугъ; Вооз янэ Рахав ыцІагъ;
 Вооз Овид кыѳэхъугъ; Овид янэ Руф ыцІагъ;
 Овид Иессе кыѳэхъугъ;
⁶ ащ пачтыхъэ Даутэ кыѳэхъугъ.
 Пачтыхъэу Даутэ Сэлмэн кыѳэхъугъ; Сэлмэн янэ,
 Урие зыцІэм ишгузэу* щытыгъагъ.
⁷ Сэлмэн Ровоам кыѳэхъугъ; ащ Авие кыѳэхъугъ;
 ащ Асэ кыѳэхъугъ;
⁸ ащ Иосафат кыѳэхъугъ; ащ Иорам кыѳэхъугъ;
 ащ Озие кыѳэхъугъ;
⁹ ащ Иоафам кыѳэхъугъ; ащ Ахаз кыѳэхъугъ; ащ
 Езекие кыѳэхъугъ;
¹⁰ ащ Манассие кыѳэхъугъ; ащ Амон кыѳэхъугъ;
 ащ Иосие кыѳэхъугъ;
¹¹ ащ Иоаким кыѳэхъугъ. Израил цІыфхэр Вавилон
 кълэшхом лІыгъэкІэ защэхэ лъэхъанэм* ыдэжъ
 Иоаким Иехониерэ ышхэмрэ кыѳэхъугъэх.
¹² Израил цІыфхэр Вавилоным защэхэ ужым,*
 Иехонием Салафиил кыѳэхъугъ; ащ Зоровавел
 кыѳэхъугъ;
¹³ ащ Авиуд кыѳэхъугъ; ащ Елиаким кыѳэхъугъ;
 ащ Азор кыѳэхъугъ;
¹⁴ ащ Садок кыѳэхъугъ; ащ Ахим кыѳэхъугъ; ащ
 Елиуд кыѳэхъугъ;
¹⁵ ащ Елеазар кыѳэхъугъ; ащ Матфан кыѳэхъугъ;
 ащ Якъубэ кыѳэхъугъ;
¹⁶ ащ Юсыф кыѳэхъугъ. Ар ХристоскІэ заджэхэрэ
 Исус кыызфэхъугъэ Мерэм илІэу щытыгъ.

1:6 Урие зыцІэм ишгуз – Вирсавид (Батшэбэ) ары. Еплъ Пегъымбар Самуел икълэбархэр зэрыт ятІонэрэ тхылъым (2 Царств) 12:24.

1:11 Вавилон кълэшхом лІыгъэкІэ защэхэ лъэхъанэм – Исус кълэхъуным ыпэкІэ 598-рэ илгъэсым пачтыхъэ Невукаднессэр идзэлІхэм Джурт цІыфхэр лІыгъэкІэ Вавилоным аригъэщэгъэх.

1:12 Израил цІыфхэр Вавилоным защэхэ ужым – Исус кълэхъуным ыпэкІэ 538-рэ илгъэсым Персие хэгъэгум и Кайсарэу Кир зыцІэм джуртхэм яхэгъэгу кълэгъэзэжьи нэу фит ышІыжыгъэх.

¹⁷ Арэуштэу Ибрахымэрэ пачтыхъэ Даутэрэ азыфару лЫуж* пшыкIуплI дэлъыгъ; пачтыхъэ Даутэрэ Израил цIыфхэр Вавилоным защэхэ лъэхъанэмрэ азыфару лЫуж пшыкIупчI дэлъыгъ, Израил цIыфхэр Вавилон защэхэ лъэхъанэмрэ Христос* къызыхъугъэ лъэхъанэмрэ азыфагу лЫуж пшыкIуплIи дэлъыгъ.

Исус къызэрэхъугъэр

(Лука 2:1–7)

¹⁸ Исус Христос икъэхъукIэ зэрэхъугъэр мары: Юсыф Исус янэу Мерэм къыщэнэу ыгъэнэфэгъагъ*, ау зэрэщэнхэм ыпэкIэ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ Мерэм сабий къызэрэфэхъуштыр нафэу къэхъугъ. ¹⁹ Юсыфэу Мерэм илI шъыпкъагъэ зиIэ лIэу щытыгъэти, цIыфмэ апашъхъэ Мерэм ынапэ щытырихынэу фэмыеу, шгъэфэу ытIупщыжбынэу тыриубытагъ.

¹⁹ Ау Юсыф а Иофым егупшысээ, Зиусхъаным* имэлэичпкIыхъапIэкIэ къыфэкIуагъ.

–Даутэ ыкъо* Юсыф!– къыIуагъ ащ. –Мерэмыр шгъузэу къэпщэнэу умышын, сыда пIомэ ащ сабыеу къыфэхъуштыр къызхэкIырэр Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ ары. ²¹ Мерэм къо къыфэхъушт, о ащ цIэу фэуусыштри Исус*, сыда пIомэ ащ ылъэпкъ ипсэкIодхэм ялъэкIыныгъэ къыIэкIихыжбынышъ, мыкIодхэу къыгъэнэжбыштых.

²² А зэпстэури зыфэхъугъэр Зиусхъаным мы гущыIэ-

1:17 лЫуж – тымрэ ыкъомрэ азыфагу дэлъ уахътэр ары.

1:17 Христос – Мессихыр ары. Пачтыхъэ Даутэ ылъэпкъ къытехъукIыгъэу, пегъымбархэм къызэраIуагъэм тетэу, Израил цIыфхэм шгъафитныгъэрэ мамыр тетыгъомрэ аригъэгъотынхэу Тхъэм ахэр къызэригъэгъугъэ пшы лъапIэр ары.

1:18 Юсыф къыщэнэу ыгъэнэфэгъагъ – джурт хабзэм тетэу лЫгорэм ыгъэнэфэгъэ пшгашгъэр къыщэнэу фэмыемэ, къэзыщагъэ лЫм ишгъуз зэритIупщыжбырэ хабзэм тетэу ытIупщыжбын фае.

1:20 Зиусхъан – Тхъэмэтэшхор ары.

1:20 Даутэ ыкъо – Даутэ ылъэпкъ къытехъукIыгъэ лЫр ары.

1:21 Исус – а цIэм къыкIырэр «цIыфхэр мыкIодхэу Къэзыгъэнэжбырэр» ары.

хэу* пегъымбарым ыгу къырилъхъэхи къыригъэІуагъэхэр къэшъыпкъэжъынхэр ары:

²³ –Мары, пшъашгъэр лъэрмыхъэ хъунышгъ, къо къыфэхъушт. Ащ цІэу фаусыщтыр Еммануил. Ащ къикІырэр: Тхъэр тигъусэ.

²⁴ Юсыф къызэушъыжъым, Зиусхъаным имэлэІич къызэрэриІуагъэм тетэу зекІуагъэ, Мерэми шъузэу ыщагъ.

²⁵ Ау ар ишъуз фэхъуным ыпэкІэ Мерэм апэрэ къор къыфэхъугъ. Юсыф ащ цІэу фиусыгъэри Исус.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Тхъэгурымагъохэр тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ къызэрикІыгъэхэр

Ирод пачъыхъэ* имафэхэм Иудей хэкум* щыщ Вифлеем къалэм* Исус къызэхъу ужым, тхъэгурымагъохэр* тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ къикІыхи, къалэу Ерусалим къэкІуагъэх.

² –Тыдэ шыІа джуртхэм япачъыхъэу къэхъугъэр?– къаІуагъ. –Сыда пІомэ ащ ижъуагъо тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ тэ щытлъэгъугъэти, ар дгъэлъэпІэнэу тыкъэкІуагъ.

³ Ирод пачъыхъэм ар зызэхехым къэгумэкІыгъ, Ерусалим зэкІэ дэс цІыфхэри ащ дэгумэкІыгъэх. ⁴ Арыти, Ирод

1:22–23 Зиусхъаным мы гущыІэхэу . . . – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 7:14.

2:1 Ирод пачъыхъэр – Ирод Иныр ары. Исус къэхъуным ыпэкІэ я 37–4 илъэсхэм къакІоцІ Израил хэгъэгум зэкІэ ипачъыхъэу щытыгъ.

2:1 Иудей хэкур – Израил хэгъэгум ихэкухэм ащыщыгъ.

2:1 Вифлеем – Бэтлэхъэм ары. Ерусалим километрийкІэ пэчыжъэу, икъыблэ лъэныкъомкІэ ит.

2:1 тхъэгурымагъохэр – пкІыхъапІэхэм къарыкІхэрэмрэ жъуагъохэм яІофрэ апылгъхэзэ, пачъыхъэ горэм е пщы горэм фэлажъэхэзэ, акъылэгъу фэхъугъэхэр ары.

цЫфхэм зэкІэ ядин пэщэшхохери*, я Тэурат егъэджэкІо пащэ* пстэури ыугъоихи яупчІыгъ:

–Тыда Христос* къызщыхъун фаер?

⁵ –Иудей хэкум щыщ Вифлеем ары,– къыраІуагъ ахэмэ, –сыда пІомэ пегъымбарым мырэуштэу къытхыгъ:*

⁶ «О, Иудей хэкум щыщ Вифлеем. Иудэ лъэпкъым ипащэхэм анахы зыкІи уаныхъ цІыкІоп; сыда пІомэ зы пащэ о къыпхэкІышт.

А пащэм мэлахъом мэлхэр зэрищэхэрэм фэдэу, слъэпкъ Израил ыщэшт».

⁷ Арэуштэу къызыраІом, Ирод тхъэгурымагъохэм шъэфэу къяджи, жъуагъор къызыкъокІыгъэ охътэ дэдэр зэригъэшІагъэ. ⁸ Ахэр Вифлеем ыгъакІохэзэ ариІуагъ:

–ШъукІохи, сабыим икъэбар дэгъоу къызэжъугъашІ. Ар къызыжъугъоткІэ, макъэ къысэжъугъэІу, сэри ар згъэлъэпІэнэу сыкІошт.

⁹ Тхъэгурымагъохэр пачъыхъэм къариІуагъэм едэІухи ежъагъэх. Тыгъэ къокІыпІэмкІэ щалъэгъугъэ жъуагъори ахэмэ апэ итэу кІозэ, сабыир зыдэщыІэ чІыпІэм зынэсым, къышъхъэщыуцуагъ. ¹⁰ Жъуагъор залъэгъум, лъэш дэдэу гушІуагъэх. ¹¹ Унэм зехъэхэм, сабыири ащ янэу Мерэми исхэу алъэгъугъэх. Залъэгъухэм, сабыим ыпашъхъэ лъэгонджэмышъхъэкІэ зыщырадзыхи, агъэлъэпІагъ. Япхъуантэхэр зэтырахыхи, тынхэу дышъи, ладэни*, смирни* сабыим ратыгъэх. ¹² Ирод дэжъ амыгъэзэжъынэу пкІыхъапІэкІэ Тхъэм къагуригъэІуагъэти, нэмыкІрэ гъогукІэ яхэгъэгу кІожыгъэх.

2:4 дин пэщэшхохэр – дин пэщэшхор, дин пэщэшхоу шытыгъэхэр, дин пэщэшхохэм яунагъохэм ащыщхэр ары.

2:4 Тэурат егъэджэкІо пащэхэр – Тэурат хабзэм итхэмрэ джуртхэм адрэ тхылъ лъапІэхэу яІэхэм арытхэмрэ цІыфхэм агурызыгъаІоу шытыгъэ пащэхэр ары.

2:4 Христос – еплъ 1:17.

2:5–6 пегъымбарым къытхыгъ – еплъ Пегъымбар Михэ тхылъэу ытхыгъэм 5:2; Пегъымбар Самуел икъэбархэр зэрыт ятІонэрэ тхылъым (2 Царств) 5:2.

2:11 ладан – мэ ІэшІу зыпыурэ Іугъо лъапІ.

2:11 смирнэ – мэ ІэшІу зыпыхырэ уц гор.

**Юсыфрэ Мерэмрэ сабыир ягъусэу
Мысырым зэрэклатхъужыгъэр**

¹³ Тхъэгурымагъохэр зекІыжъхэм, Зиусхъаным имэлэІич пкІыхьапІэкІэ Юсыф къыфэкІуагъ.

–Къэтэджи,– къыІуагъ, –сабыимрэ ащ янэрэ зыдащэхи, Мысырым кІэтхъужь. Макъи къыюсэгъэІуфэ, ащ щыІ, сыда пІомэ Ирод сабыир ыукІынэу лъы-хъущт.

¹⁴ Арэуштэу Юсыф тэджи, сабыимрэ ащ янэрэ чэщым зыдищэхи, Мысырым кІуагъэ. ¹⁵ Ирод олІэфэкІэ ар ащ дэжъым щыпсэугъ. Арэуштэу зыфэхъугъэр Зиусхъаным мы гущыІэхэу* пегъымбарым къыригъэІуагъэхэр къэшъыпкъэжъынхэр ары: «Мысырым къикІыжъынэу Скъо сыкъеджагъ».

Ирод идзэлІхэм сабийхэр зэраригъэукІыгъэхэр

¹⁶ Тхъэгурымагъохэм къызэрагъэпцІагъэр Ирод зелъэгъум, лъэшэу къэгубжыгъ. Тхъэгурымагъохэм къырагъэшІэгъэ уахътэм тетэу, Вифлееми ащ зэкІэ иІэгъо –благъоми щыщ къэхъугъэкІэ сабийхэр илъэситІу зыныбжъым нэс аукІынхэу идзэлІхэр ыгъэкІуагъэх. ¹⁷ Джащыгъум мы гущыІэхэу пегъымбар Иеремие къыІуагъэхэр* къэшъыпкъэжъыгъэх:

¹⁸ «Куохъао макъэ Рамэ къуаджэм* къыщыІугъ, гъымэкъэшхорэ тхъаусыхэ мэкъэшхорэ ахэтэу. Рахил зигъэсамбырыжъынэу фэмыеу, исабийхэр егъэежъых, сыда пІомэ ахэр щыІэжъыхэпышъ ары».

2:15 Зиусхъаным мы гущыІэхэу... – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 11:1.

2:17–18 пегъымбар Иеремие къыІуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 31:15.

2:18 Рамэ къуаджэр – Ерусалим километрийкІэ пэчыжъэу, итемыр лъэныкъомкІэ итыгъ. Темыр зыфаІорэр арапыбзэкІэ «шэмал», тыркубзэкІи «кузей» зэраІорэр ары.

Юсыфрэ Мерэмрэ сабыир ягъусэу Мысырым къызэрикIыжыгъэхэр

¹⁹ Ирод зэлIэ ужым, Зиусхъаным имэлэIич пкIыхъапIэ-
кIэ Юсыф Мысырым къыщыфакIуи, ²⁰ къыIуагъ:

–Къэтэджи, сабыимрэ ащ янэрэ зыдащэхи, Израил
хэгъэгум кIожь, сыда пIомэ сабыим ыпсэ зыгъэгъун-
хэу ыуж итыгъэхэр лIагъэхэшъ ары.

²¹ Арэуштэу Юсыф тэджи, сабыимрэ ащ янэрэ зыди-
щэхи, Израил хэгъэгум кIожыгъэ. ²² Ау Ирод ичIыпIэ-
кIэ ащ ыкъо Архелай* Иудей хэкум ипачъыхъэ хъугъэу
Юсыф къэбар зызэхехым, ащ кIонкIэ щынагъэ. ПкIы-
хъапIэкIэ Тхъэм къызыгурегъэIо ужым, Галилей хэкум*
кIуи, ²³ НазареткIэ заджэхэрэ къалэм* дэтIысхъагъ. Арэу-
штэу зыфэхъугъэр мы гущыIэхэу пегъымбархэм Исус
ехьылIагъэу къаIуагъэхэр къэшъыпкъэжыныхэр ары: «На-
зарет щыщкIэ еджэщтых».

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

УмэхъэкIо Иуан Тхъэм игущыIэхэр зэригъэлущтыгъэхэр

(Марк 1:1–8; Лука 3:1–9, 15–17; Иуан 1:19–28)

А мафэхэм умэхъэкIо* Иуан къэлъагъуи, Иудей хэкум
ишъоф нэкI цIыфхэм Тхъэм игущыIэхэр щаригъэлущ-
хэзэ, ² мырэуштэу къыIощтыгъ:

2:22 Архелай – Ирод Иным ыкъохэм ащыщыгъ. Исус къэхъуным ыпэкIэ
я 4-рэ илъэсым щегъэжьагъэу Исус къызэхъу нэужым я 6-рэ илъэсым
нэсыфэ, хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей япщэу щытыгъ.

2:22 Галилей хэкур – Израил хэгъэгум итемыр лъэныкъо ит. Архелай
ышэу Ирод Антипэ зыцIэр а хэкум ипщэу щытыгъ.

2:23 НазареткIэ заджэхэрэ къалэр – Галилей псыхъураем икъыблэ цыпэ
километр 26-кIэ пэчыжьэу, итыгъэ къохъапIэ лъэныкъокIэ ит.

3:1 умэхъыныр – «ШъуипсэкIодхэм шъуафыкIэгъожь, зысэжъугъэу-
мэхъ, Тхъэм ахэр къышъуфигъэгъунхэм пае», ыIоти, умэхъэкIо Иуан
(Яхъя) цIыфхэр псым чIигъаощтыгъэх (ыумэхъыщтыгъэх). Еплъ Марк

–ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожь, сыда пІомэ Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо* къэблэгъагъэшъ ары.

³ Иуан ары пегъымбар Исайас мырэуштэу зыфиІуагъэр:*

«Шъоф нэкІым зы джэ макъэ горэ къыщэІу:

Зиусхъаным игъогу фэжъугъэпси,

игъогу лъагъохэр зэшъхъэ–зашъоу фэшъушІых».

⁴ Иуан мэхъшэцым хэшІыкІыгъэу щыгъын щыгъыгъ, ыбги шъо бгырыпх илъыгъ. Гъомлапхъэу иІагъэр мацІэ хэмрэ шъоф шъоумрэ арыгъэ. ⁵ Джащыгъум Ерусалим дэс цІыфхэри, Иудей хэкум зэкІэ ис цІыфхэри, Иордан псыхъом иІэгъо–благъом зэкІэ ис цІыфхэри Иуан ыдэжь кІощтыгъэх. ⁶ ПсэкІодэу ашІагъэхэр Тхъэм ыпашъхъэ ралъхъахэти, Иордан псыхъом Иуан зыщырагъэумэхъы-щтыгъ.

⁷ Зырагъэумэхъынэу фарисейхэмрэ* саддукейхэмрэ* ащыщхэу бэу ыдэжь къакІохэу Иуан зелъэгъум, ахэмэ ариІуагъ:

–Шъо, блэщылъфхэр*! Тхъэм игубжэу къэкІощтым шъу-ІэкІэкІынэу хэт шъушъхъэ къизылъхъагъэр? ⁸ Шъуипсэ-

1:4. Исус уашъом зыдэкІоежыгъэм къыщегъэжъагъэу, цІыфхэм диным ехылІагъэу тетыгъо зиІэ цІыф горэм зырагъэумэхъы – а цІыфым ахэр псым чІегъаох, е псы тІэкІу ашъхъэхэм атыреутхэ. Арэуштэу ИсускІэ шІошъхъуныгъэ яІэ зэрэхъугъэр къагъэлъагъо. Ащ нэмыкІэуи Исус лІи, лІагъэхэм къызэрахэтэджыкІыжыгъэм пае, япсэ-кІодхэр къафэгъугъэхэу, мыкІодыжъын щыІэныгъэ яІэ зэрэхъугъэми шыхъат фэхъух.

3:2 Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо – Тхъэм мы дунаеми, мы дунаем ицІыфхэми тетыгъошхоуи лъэкІыныгъэшхоуи афыриІэр ары. Инджы-лыр Тхъэм и Тетыгъошхо зытегущыІэкІэ, зыфиІорэр загъорэ мы уахътэм Тхъэм тетыгъошхоу иІэр ары, загъори къэкІощт уахътэм тетыгъошхоу иІэщтыр ары, загъори Тхъэм ыдэжь мыкІодыжъын щыІэныгъэ щыуиІэ-ныр ары.

3:3 пегъымбар Исайас зыфиІуагъэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:3. Пегъымбар Исайас, Исус къэхъуным ыпэкІэ 759–698-рэ илъэсхэм къакІоцІ псэугъагъ.

3:7 фарисейхэр – джуртхэм ащыщхэу диным рылажъэрэ цІыф купэу щыты-гъэх. Ахэр Тэурат хабзэм итхэмрэ ятэжъхэм къакІэныжыгъэ хабзэ-хэмрэ агу етыгъэу апылгыщтыгъэх.

3:7 саддукейхэр – дин пашэхэм ащыщхэу, диным пылъхэу зы тхъамэтэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ тхылъ лъапІэхэу алъытагъэхэр Тэурат хабзэм ит тхылъитфыр ары ныІап.

3:7 блэщылъф – блэм къыхэкІырэ лъфыгъэр ары.

кІодхэм шъуафыкІэгъожьыным фэшъошэ ІофышІу-хэр жъугъэцакІэх. ⁹ «Ибрахымэ тэ тятэ ары», шъугукІэ шъуІонэу шъуфитэу шъумыгугъ, сыда пІомэ сэ шъосэІо, Тхьэм мы мыжъохэм Ибрахымэ пае бынхэр къахигъэхъукІын ылъэкІышт. ¹⁰ Ощыр чъыг лъапсэхэм атыраубытэгъах. Арэуштэу сыдрэ чъыгэу шІугъэ къызпымыкІэрэр раупкІынышъ, машІом падзэшт.

¹¹ –ШъуипсэкІодхэм шъузэрафыкІэгъожьыгъэр къэжъугъэлъэгъонэу сэ псымкІэ шъусэумэхъы, ау саужкІэ къэкІощтым сэщ нахь нахъ лъэкІыныгъэшхо иІ. Ащ ицуакъэхэр фэсхьынхэуи сифэшъуащэп. Ащ Тхьэм Ыпсэ Лъа-пІэрэ машІомрэкІэ шъо шъуиумэхъышт. ¹² Ащ ихъанцэ ылэ кІэлъ, ихъамэщи ыукъэбзыжьынышъ, икоци конхэм аритэкъожьышт, ау уарзэр мыкІосэжъын машІокІэ ыгъэстышт.

Иуан Исус зэриумэхъыгъэр

(Марк 1:9–11; Лука 3:21–22)

¹³ Джащыгъум Исус Галилей хэкум къикІи, Иордан псыхъом къэкІуагъ Иуан зыригъэумэхъынэу. ¹⁴ Ау Иуан ымыдэу, Исус мырэуштэу риІуагъ:

–О сэ сыуумэхъын фае. Сэ о усыумэхъынэу ўкъысфэкІуа?

¹⁵ –Джы арэуштэу орэхъу,– ыІуи, Исус Иуан пэгъокІритыжъыгъ, –сыда пІомэ джауштэу ары шъыпкъэгъэ пстэури зэрэдгъэцэкІэн фаер.

Исус ауштэу къызыреІом, Иуан къезэгъи ыумэхъыгъ.

¹⁶ Исус Иуан зызэрэригъэумэхъэу, псым къыхэкІыжъыгъ. Псым къызыхэкІыжъым, уашъор зэлукІи, Тхьэм ыпсэ ЛъапІэ тхьаркъом фэдэу ежъым къызэрэфехырэр ылъэгъугъ. ¹⁷ ЕтІанэ уашъом зы макъэ къиІукІыгъ:

–Мары сэ шІу слъэгъурэ Скъо класэу сыгу зэлурэр.*

3:17 Мары сэ шІу слъэгъурэ Скъо класэу сыгу зэлурэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7; Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:2; Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 42:1.

ЯПЛИЭНЭРЭШЪХЪ

Шэйтаныр Исус псэклод ригъэшлэнэу ыуж зэритыгъэр

(Марк 1:12–13; Лука 4:1–13)

Джашыгъум Тхъэм Ыпсэ Лъаплэ Исус шъоф нэклым ыщэгъ. Тхъэм Ыпсэ Лъаплэ Исус ащ дэжъым зыфисагъэр шэйтаныр Исус псэклод ригъэшлэнэу ыуж итыныр ары. ²Исус мэфэ тлокитлурэ чэщ тлокитлурэклэ зенэклы ужым, къэмэлэклагъ. ³Шэитанэу цыфхэм псэклод языгъэшлэнэу ыуж итыр Исус кыбгыодахы кыыриуагъ:

–О Тхъэм ури Къомэ, мы мыжъохэр хьалыгъу хъунхэу унашъо шы.

⁴–Тхъэм игушылэ тхыгъэхэм арыт,* – кыыложыгъ Исус,

–«Хьалыгъу закъор арэп цыфыр зэрэпсэуштыр, сыдрэ гушылэу Тхъэм ыжэ кыдэклырэр ары нахъ».

⁵Ащ нэужым шэйтаным Исус къэлэ лъаплэм зыдиши, Тхъэм иунэшхо нахъ лъэгаплэу илэм тыригъэуцуи, ⁶кыыриуагъ:

–О Тхъэм ури Къомэ, мыщ дэжъым зыщедзых; сыда плэмэ Тхъэм игушылэ тхыгъэхэм арыт:*

«Тхъэм имэлэичхэм о кыюхылаагъэу унашъо кыафишышт,

о плъакъокли мыжъом уемыутэклыным пае, алэхэмклэ уалэтышт».

⁷–Мырэуштэуи Тхъэм игушылэ тхыгъэхэм арыт, *–ри-ложыгъ Исус, –«Зиусхъанэу уи Тхъэ умыушэты».

⁸Етлани шэйтаным Исус Юшъхъэ лъэгэ дэдэ горэм дищай, дунаем тет пачъыхъагъо пстэури, ахэмэ щытхъу-шхоу ялэри кыыригъэлъэгъуи, ⁹кыыриуагъ:

4:4 Тхъэм игушылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхыльэу ытхыгъэм 8:3

4:6 Тхъэм игушылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Сэбур (Псалтыр) 91:11–12 (урыс библиемклэ 90:11–12).

4:7 Тхъэм игушылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхыльэу ытхыгъэм 6:16.

–Чыгум зебдзыхызэ сэ сыбгъэлъапIэмэ, ахэр зэкIэ кы-
остыщтых.

¹⁰ –Сауж икI, шэйтaн!– риложыгы Исус. –Сыда пIомэ
Тхэм игушыIэ тхыгъэхэм арыт:* «Зиусхъанэу уи Тхэ
бгъэлъапIэзэ, ежым изакъоу уфэлэжъэн фae».

¹¹ Исус ар зыреIом, шэйтaныр ащ ыуж икIыжыгы,
мэлэичхэри кыфехыхи, Исус фэIофтабгэхэу аублагъ.

Исус иIоф Галилей хэкум зэрэщиублагъэр

(Марк 1:14–15; Лука 4:14–15)

¹² Иуан хъапсым чIадзагъэу* Исус къэбар зызэхехым,
Галилей хэкум кIожыгыгъэ. ¹³ Назарет къалэм дэкIыжыи,
хэкухэу Завулонрэ Неффалимрэ* зыцIэхэм ащыщэу псы-
Iушъом Iут Капернаум къалэм кIуи, ащ дэтIысхъагъ.

¹⁴ Исус арэуштэу зыфишIагъэр пегъымбар Исайас мы гу-
шыIэхэу кыIуагъэхэр* къэштыпкъэжыынхэр ары:

¹⁵ «Завулон хэкур, Неффалим хэкур, псы Iушъом Iут
хэкур, Иордан псыхъом иадрабгъу шыIэ хэкур,
хымэ лъэпкъхэм яхэкоу Галилей!» (Ахэмэ
атегушыIэу пегъымбарым мырэуштэу кыIуагъ:)

¹⁶ «ЦIыфхэу шIункIыгъэм хэтхэм нэфынэшхо
алъэгъугъ;
лIэныгъэм ищынагъо хэку шIункIым ис цIыфхэми
нэфынэ къатридзагъ».

4:10 Тхэм игушыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ
тхылъэу ытхыгъэм 6:13.

4:12 Иуан хъапсым чIадзагъэу – Ирод Антипэу Галилей хэкумрэ Перей
хэкумрэ япщ иунашъокIэ умэхъэкIо Иуан хъапсым чIадзагъ. Еплъ Маттэ
14:3–4.

4:13 хэкухэу Завулонрэ Неффалимрэ – Завулонрэ Неффалирэ Израил
лъэпкъым щыщ лIэкъуитIоу (унэгъо лъэпкъитIоу) щытыгъэх. Ахэмэ
яхэкухэр Галилей псыхъураем итыгъэ къохъэпIэ лъэныкъокIи итемыр
лъэныкъокIи итыгъэх. Темыр зыфаIорэр арапыбзэкIэ «шэмал», ты-
ркубзэкIи «кузей» зэраIорэр ары.

4:14–16 пегъымбар Исайас мы гушыIэхэу кыIуагъэхэр... – еплъ Пе-
гъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 9:1–2.

¹⁷ А лъэхъанэм къыщегъэжъагъэу Исус Тхьэм игущы-
Іэхэр цІыфхэм аригъэІухэу къыублагъ:

–ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожь, сыда пІомэ Тхьэу
уашъом щыІэм и Тетыгъошхо* къэблэгъагъэшъ ары.

**Исус пцэжъыяшэ нэбгыриплІ
игъогу рыкІонхэу къызэряджагъэр**

(Марк 1:16–20; Лука 5:1–11)

¹⁸ Исус Галилей псыхъураем* иІушъо рекІокІызэ, зэ-
къошитІу ылъэгъугъ. Ахэр Симонэу ПетрэкІэ заджэхэ-
рэмрэ ащ ыш Индрысрэ арыгъэ. Ахэмэ хъытыур псыхъу-
раем хадзэщтыгъэ, сыда пІомэ пцэжъыяшэхэу щытыгъэ-
хэти ары. ¹⁹ Исус ахэмэ ариІуагъ:

–Сауж шъукъырыкІу. Пцэжъые къэшъуубытыным пае,
ыуж шъузэритыгъэм фэдэу, цІыфхэр сэ сигъогу къытежъу-
гъэхъанхэм пае ауж шъузэрихъащтыр шъозгъэшІэщт.

²⁰ Ахэмэ а гущыІэхэр зэрэзэхэхэу, яхъытыухэр къа-
бгынэхи, Исус ыуж ихъагъэх.

²¹ Исус нахъ чыжъэу кІозэ, ахэмэ анэмыкІэу зэкъоши-
тІоу Зеведей ыкъохэу Якъубэрэ Иуанрэ ылъэгъугъэх.
Ахэм ятэ Зеведей ягъусэу, къуашъом исхэу яхъытыухэр
агъэхъазырыщтыгъэх. Исус ахэми яджагъ. ²² Ахэмэ зэ-
ряджэу, къуашъори яти къабгынэхи, Исус ыуж ихъагъэх.

**Исус Галилей хэкум цІыф купышхом Тхьэм
игущыІэхэр зэрэщаригъашІэщтыгъэхэр
ыкІи зэрэщигъэхъужьыщтыгъэхэр**

(Лука 6:17–19)

²³ Исус зэкІэ Галилей хэкур къыкІухъэзэ, синэгогухэм*
цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр щаригъашІэщтыгъэх, Тхьэм

4:17 Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

4:18 Галилей псыхъураер – Галилей хэкум ит псыхъурай. ИкІыхъагъэ
километрэ 21–рэ мэхъу, инахъ шъомбгъуапІэр километрэ 13 мэхъу.

4:23 синэгогу – джуртмэ ятхъэлъэІупІ ары.

и Тетыгъошхо ехьыллэгъэ къэбарышлури аригъэлуштыгъ, цыфхэм ащыщэуи хэтрэ сымаджи гъойщай ыгъэхъужьыштыгъ. ²⁴ Арышъ, Исус икъэбар Сирие хэкум* тыдэкIи шылугъ. Сымэджэ зэфэшъхьафи уз зэфэшъхьафи зиIэ пстэури Исус къыфащэщтыгъэх; джынапцIэ зыхэсхэри, къытефэхэрэри, зыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъэхэри ыгъэхъужьыштыгъэх. ²⁵ Галилей хэкуми, КъэлипшI* зыцIэ хэкуми, Ерусалими, Иудей хэкуми, Иордан псыхъом иадрабгъуи шыщхэр купышхохэу Исус ыуж ихьащтыгъэх.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Исус Iуашъхъэм тетэу Тхъэм игущылэхэр зэригъэлугъэхэр
(Маттэ 5-7)

Исус цыф купышхохэр зелъэгъухэм, Iуашъхъэм дэкуай, тIысыгъэ. ЗэтIысым, игъогу рыкIохэрэр ежъым къыбгъодахъэхи, ² Исус ахэмэ Тхъэм игущылэхэр аригъащIэхэу ыублагъ:

Сыхъатмафэ ежъагъэхэр
(Лука 6:20-23)

³ –Гурэ псэрэкIэ тхъамыкIэхэу щытхэр* сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пIомэ ахэр Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* ылэчIэгъ чIэтых.

4:24 Сирие хэкур – Рим (Рум) къэралыгъошхом шыщ хэкоу шытыгъ. Израил хэгъэгур Сирие хэкум шыщыгъ.

4:25 КъэлипшI – ахэр хымэ къалэхэу шытыгъэх. Ахэм анахьыбэхэр Джалил псыхъураем икъыблэ тыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъомкIэ итыгъэх.

5:3 гурэпсэрэкIэ тхъамыкIэхэу щытхэр – Тхъэр зэрящыкIагъэр зыдэзышIэжъхэрэр ары.

5:3 Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

- ⁴ Гукъао зиІэхэр сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пІомэ ахэмэ ягукъао Тхьэм ашъхьэщыхышт.
- ⁵ Зыгу пэгагъэ имылъхэр сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пІомэ ахэмэ ІэхьышІоу къалъысыштыр чІылъэр ары.
- ⁶ Шъыпкъагъэм фэзэщхэу, фалІэхэрэр сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пІомэ ахэмэ афырикъун шъыпкъагъэ агъотыжъышт.
- ⁷ ГукІэгъу зыгу илъхэр сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пІомэ ахэмэ гукІэгъу агъотыжъышт.
- ⁸ Зыгу къабзэхэр сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пІомэ ахэмэ Тхьэр алъэгъушт.
- ⁹ ЗэшІуныгъэ цІыфмэ ахэзылъхьэхэрэр сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пІомэ ахэмэ Тхьэм ибынхэкІэ яджэщтых.
- ¹⁰ Шъыпкъагъэм пае цІыфхэу къин зэрагъэщэчхэрэр сыхъатмафэ ежъагъэх, сыда пІомэ ахэр Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэтых.
- ¹¹ –Сэ сигъогу шъузэрэрыкІорэм пае, цІыфхэр къышъо-хъонхэмэ, къин шъуагъэщэчмэ, къышъуфэмышъуашэу Іаегъэ пстэури къышъуаІуалІэмэ, сыхъатмафэ шъуе-жъагъ. ¹² Шъутхъэжъ, инэуи шъугушІу, сыда пІомэ Тхьэм уашъом ІэхьышІоу къыщышъуфигъэшъошэщтыр инышъ ары. Арэуштэу шъо шъуапэкІи пегъымбархэм къин ара-гъэщэчыштыгъ.

Щыгъумрэ нэфынэмрэ

(Марк 9:50; Лука 14:34–35)

¹³ –ЧІылъэм ищыгъур шъоры. Ау щыгъум ищыугъэ хэкІымэ, сидэуштэу ащ ищыугъэ хэплъхъажъыштыт? Зы-кІи ишІуагъэ къэкІожъыштыт. Ар ратэкъужъынышъ, цІыфмэ аулъэгущт.

¹⁴ –Дунаем инэфынэр шъоры. Іуашъхьэм тет къалэр гъэбылъыгъэу хъушъурэп. ¹⁵ Зыми остыгъэ хигъанэу, ар щэлъэ чІэгъым чІигъэуцорэп, итетыпІэ лъагэ тыре-гъэуцо нахь. ЕтІанэ унэм ис пстэуми ащ инэфынэ анэсы. ¹⁶ Арышъ, цІыфмэ апашъхьэ шъуинэфынэ щэрэнэф, шъуишІушІагъэхэр алъэгъунхэшъ, Шъуятэ лъапІэу уа-шъом щыІэм щытхъу фашІыным пае.

Тэурат хабзэм ехылаагъ

¹⁷ –Муса и Тэурат хабзэ* итхэмрэ пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэм* арытхэмрэ згъэкIодынхэу сыкъэкIуагъэу шъумыгугъ. Ахэр згъэкIодынхэу арэп сыкъыизфэкIуагъэр, изгъэкъунхэу ары нахь. ¹⁸Шъыпкъэр шъосэIо, уашъомрэ чIылъэмрэ щэлэхэфэ, Мусэ и Тэурат хабзэ итхэу хъарыфхэм анахь цIыкIуи зы уцупIи хэкIодыкIыщтэп, ащ ит пстэури къэшъыпкъэжьиэфэ. ¹⁹ЦIыфэу мы унашъохэм анахь цIыкIухэм ащыщэу зыгорэм емьдэлэу, адрэ цIыфхэри а унашъом емьдэлунхэу языгъашIэрэм Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт цIыфхэм анахь цIыкIу дэдэкIэ еджэщтых. Ау мы унашъохэр зыгъэцакIэу, цIыфмэ ахэр языгъашIэрэр Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт цIыф инхэм ащыщкIэ еджэщтых. ²⁰Шъыпкъэр шъосэIо, шъуишъыпкъагъэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ* фарисейхэмрэ* яшъыпкъагъэ нахь нахь ин мыхъумэ, Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ шъучIэхьащтэп.

Губжыным ехылаагъ

²¹ –Пэсэрэ цIыфхэм зэрараIуагъэр* шъо зэхэшъухыгъ: «ЦIыф умыукI. ЦIыф зыукIырэр хыкумышIэм* ыпашъхьэ ращэщт». ²²Ау сэ шъосэIо, хэтми ежъ ышы* фэгубжырэр хыкумышIэм ыпашъхьэ ращэщт. Ежъ ышы

5:17 Тэурат хабзэр – пегъымбар Мусэ тхылъитфэу ытхыгъэхэр ары. Тэурат хабзэр джуртхэм ятхылъ лъапIэхэм ащыщэу апэрэ Iахьэу мэхъу.

5:17 пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэр – джуртхэм ятхылъ лъапIэхэм ащыщхэу ятIонэрэ Iахьэу мэхъу.

5:20 Тэурат егъэджэкIо пащэхэр – еплъ 2:4.

5:20 фарисейхэр – еплъ 3:7.

5:21 цIыфхэм зэрараIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:13.

5:21 хыкумышIэр – зы цIыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.

5:22 шыхэр – зы диным рылажъэхэрэр ары.

«О ушгъхъэнэкI!» езылорэр Тхъэмэтэ Хэсэшхом* ыпашгъхъэ ращэшт. Ау ышы «О удел!» езылорэр джэхънэмы машлом клоныр фэшгъуашэу мысэ хъушт.

²³ –Арышгъ, Тхъэм ептынэу тыныр къурмэн шIыплэм зыпхыкIэ, о пшы гукъанэ горэ къыпфыриIэу угу къэкIыжымэ, ²⁴ уитын къурмэн шIыплэм ыпашгъхъэ къыщыгъани, ыпэрапшIэу кIуи, пшы ешIужь. ЕтIанэ къакIуи, уитын тыжь.

²⁵ –О уидэогъу псынклэу ешIужь, уригъусэу гъогум утетыфэ. Армырмэ хыкумышIэм ыпашгъхъэ урищэшт. ХыкумышIэми иIофшIакIо уIэкIилгъхъащт, хъапсыми учIадзэшт. ²⁶ Шъыпкъэр осэIо, аужырэ чапычыр* отыжыфэ, хъапсым укъычIэкIыжыщтэп.

Зинэ шIэным ехылаагъ

²⁷ –ЗэраIуагъэр* зэхэшгъухыгъ: «Зинэ умышIэ». ²⁸ Ау сэ шъосэIо, хэти зы бзылгъфыгъэ горэм енэцIэу еплтымэ, ыгукIэ зинэ ышIэгъах. ²⁹ Арышгъ, о унэ джабгъу псэкIод пшIэнэу удихыхмэ, къитхъыжьи чIэдз. О ппкъы зэкIэ джэхънэмым хадзэным нахьи, о пIэпкълъэпкъхэм ащыщэу зы пшIокIодыныр оркIэ нахышIу. ³⁰ О пIэ джабгъуи псэкIод пшIэнэу удихыхмэ, пыупкIыжьи чIэдз. О ппкъы зэкIэ джэхънэмым клоным нахьи, пIэпкълъэпкъхэм ащыщэу зы пшIокIодыныр оркIэ нахышIу.

5:22 Тхъэмэтэ Хэсэшхор – дин Iофхэм яхылаагъэу хыкум зышIэу, анахь тетыгъо зиIэ хасэу джуртхэм яIагъэр ары. Тхъэмэтэ нэбгырэ 70-рэ Тхъэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх. А хэсэшхом итхъаматэр дин пэцэшхор арыгъэ. Тхъэмэтэ Хэсэшхом загъорэ «СинедрионкIэ» еджэх.

5:26 чапыч – арапыбзэкIи тыркубзэкIи «хъурышэ» мэхъу.

5:27 зэраIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 20:14.

Шъхъэгъусэ тIупщыжьиным ехъылаагъ

(Маттэ 19:9; Марк 10:11–12; Лука 16:18)

³¹ –Пасэм мыри аIуагъ:* «Зишъуз зытIупщыжьирым къыизэритIупщыжьирэ тхылъ рерэт». ³² Ау сэ шъосэIo, ишъуз зинэ ымышIагъэу, хэтми зытIупщыжьирым шъузым зинэ ригъэшIагъэу мэхъу, (етIанэ шъузыр джыри дэкIожьмэ). Ащ фэдэу хэтми лIы горэм къытIупщыжьиэгъэ шъуз къэзыщэжьирым зинэ ышIагъэу мэхъу.

ТхъарыIоным ехъылаагъ

³³ –Джыри пэсэрэ цIыфхэм зэрараIуагъэр* шъо зэхэшъухыгъ: «ЗыкIи пцIыкIэ тхъарыIo умышIы, ау Зиусхъаным фэпшыгъэ тхъарыIохэр бгъэшъыпкъэжьиныхэ фае». ³⁴ Ау сэ шъосэIo, шъо тхъарыIo зыкIи шъушы хъущтэп, уашъомкIи тхъарыIo шъумышы, сыда пIомэ уашъор Тхъэм итIысыпIэ лъапIэу щытышъ ары. ³⁵ ЧIылъэмкIи тхъарыIo шъумышы, сыда пIомэ ар Тхъэм ылъакъохэр зытет лъэгукIэтын лъапIэу щытышъ ары. ЕрусалимкIи тхъарыIo шъумышы, сыда пIомэ ар пачъыхъэшхом икъалэшъ ары. ³⁶ О пшъхъэкIи тхъарыIo умышIы, сыда пIомэ, зы шъхъац налгъэ нэмыIэми, шIуцIи фыжьи пшыи плъэкIыщтэп. ³⁷ Ау шъуигущыIэ «Ары» шъуIoу щытмэ, ар жъугъэцакIэ, шъуигущыи «Хъау, арэп» шъуIoу щытмэ, ари жъугъэцакIэ. Ащ блэкIырэр шэйтаным иIoф щыщ.

ЦIыф бзаджэм шъупэмыуцужь

(Лука 6:29–30)

³⁸ –Мыри зэраIуагъэр* зэхэшъухыгъ: «О унэ къеIэрэм ынэ еIэжъ, о пцэ къеорэм ыцэ еожъ», ³⁹ ау сэ шъо-

5:31 мыри аIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:1.

5:33 цIыфхэм зэрараIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ яцэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:12, яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 30:2, ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 23:21.

5:38 зэраIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:24.

сэЮ, цЫф бзаджем шъупэмыуцужь. Ау хэти о унэКІушъо джабгъу къеорэм адрэ нэКІушъори фэгъаз. ⁴⁰ Зыгорэ уиджанэ пІихынэу къыодэонэу фаемэ, уищыгъын кІы-Іутелъи къыфэгъан. ⁴¹ Лъэубэкъу мин дэпКІунэу уезгъэзырэм лъэубэкъу минитІу дэКІу. ⁴² О зыгорэкІэ къыюлъэІурэм ет, чЫфэ пІызыхынэу фаеми уакІыб фэмыгъаз.

Шъуипыйхэр шІу шъулъэгъух

(Лука 6:27–28, 32–36)

⁴³ –ЗэраІуагъэр* зэхэшъухыгъ: «Уигъунэгъу шІу лъэгъу, уипый уджэгъу». ⁴⁴ Ау сэ шъосэЮ, шъуипыйхэр шІу шъулъэгъух, цЫфхэу къин шъозыгъэщычыхэрэм Тхъэм шІукІэ шъуафелъэІу, ⁴⁵ Шъуятэ лъапІэу уашъом щыІэм ибынхэу шъухъуным пае. Ащ итыгъэ цЫф бзаджэхэми цЫфышІухэми къафыкъуегъэкІы, шъыпкъагъэ зиІэхэми зимыІэхэми оцх къафырегъэщхы. ⁴⁶ ШІу шъузылъэгъухэрэм язакъоу шІу шъулъэгъухэмэ, сьд фэдэ ІэхышІуа шъузщыгугъырэр? Хъакъулахь ахъщэр* хэзыххэрэм а дэдэр арыба ашІэрэр? ⁴⁷ Шъо шъушыхэм анэмыкІ зыми ыІапэ шъумыубытмэ, илыягъэу сыда шІугъэу шъушІэрэр? Хымэ лъэпкъхэми а дэдэр ашІэба? ⁴⁸ Арышъ, Шъуятэ лъапІэу уашъом щыІэм ишъыпкъагъэ щыкІагъэ зи имыІэу, ежъыр икъугъэу зэрэщытым фэдэу, шъори зишъыпкъагъэ щыкІагъэ зи имыІэу, цЫф икъугъэхэу шъущытын фае.

5:43 зэраІуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18. ГущыІэхэу «уипый уджэгъу» зыфаІохэрэр а тхылъым итхэл.

5:46 хъакъулахь ахъщэр – цЫфхэр къалэ горэм зыдахьэхэкІэ е зыдэкІэхэкІэ, псэуалъэхэу, хъапщыпхэу, лэжыгъэхэу яІэхэм Рим (Рум) къэралыгъошхом (хыкумэтым) ахъщэу атырилъхъащтыгъэр ары. ЦЫфхэм, анахъэу дин тхъаматэхэм, хъакъулахь ахъщэр хэзыххэрэр зэрапэ-сыщтыгъэхэп, гъэнэфэгъэу дин унашъохэм ахэр ямыдэІоу зэрэщытыгъэхэм пае.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Сэдакъэм ехылаагъ

–Шъо шлушлагъэр зышъушлэкIэ, цIыфхэм тагъэшIэгъошт шъулоу, ахэмэ алъэгъоу зэрэшъумышIэнхэм шъуфэсакъ. Армырмэ шъуЯтэ лъапIэу уашъом щыIэм Iэхышлу къышъуфигъэшъошэщтэп.

²–Арышъ, сэдакъэ зыптыкIэ, цIыфхэм къэбар ямыгъашI, синэгогухэм* ачIэсхэу, урамхэми атетхэу нэпитлу зиIэ цIыфхэм адрэ цIыфхэм къэбар зэрарагъашIэрэм фэдэу, ежъхэм зыщагъэтхъужьынхэм пае. Шъыпкъэр шъосэлэ, арэуштэу зышIэхэрэм ялахъэ агъотыгъах. ³Ау о сэдакъэ зыптыкIэ, о пIэ джабгъу Iофэу ышIырэр пIэ сэмэгу ымышIэу орэхъу, ⁴сэдакъэу о птыгъэр шъэфэу къэнэным пае. Ащыгъум Уятэ лъапIэу цIыфхэм шъэфэу ашIэрэр зылъэгъурэм уилэхъэшлу къыуитышт.

Тхьэм елъэлугъэным ехылаагъ

(Лука 11:2–4)

⁵–Тхьэм шъуелъэлугъэ хъумэ, нэпитлу зиIэ цIыфхэм зэрашIырэм фэдэу шъумышы. ЦIыфхэм зарагъэлъэгъуным пае, Тхьэм елъэлухэзэ, синэгогухэми урам къуапэхэми къащыуцунхэр якIас. Шъыпкъэр шъосэлэ, ахэмэ ялахъэ агъотыгъах. ⁶Ау о Тхьэм уелъэлугъэ зыхъукIэ, уиунэ кIоцIы ихъажьы, пчъэр къыфэши, Уятэ лъапIэу цIыфхэм амылъэгъурэм елъэлугъэ. Ащыгъум Уятэ лъапIэу цIыфхэм шъэфэу ашIэрэр зылъэгъурэм уилэхъышлу къыуитышт. ⁷Тхьэм шъузелъэлукIэ, бащэ шъумыло, хымэ лъэпкъхэм зэрашIырэм фэдэу; сыда пIомэ ахэмэ гушылабэ къаIомэ, ятхьэлъэлухэмэ Тхьэр къядэлунэу мэгугъэх. ⁸Арышъ, ахэмэ зэрашIырэм фэдэу шъумышы; сыда пIомэ шъо шъуелъэлугъэным ыпэкIэ шъуищыкIагъэр шъуЯтэ лъапIэм ешIэшъ ары.

⁹–Мырэуштэу Тхьэм шъуелъэлугъэ:

«О Тятэ лъапІэу уашъом щыІэр!
ПцІэ цІыфхэм агъэлъапІэу орэхъу.

¹⁰ Уи Тетыгъошхо* къэрэкІу.

Узыфаер уашъом зэрэщыхъурэм фэдэу, чІылъэми щэрэхъу.

¹¹ Хьалыгъоу тищыкІагъэр непэ къытэт.

¹² Мыхъунэу тшІагъэхэр къытфэгъэгъух,
тэ мыхъун къытэзышІагъэхэм зерафэдгъэгъурэм
фэдэу.

¹³ Шэйтаным псэкІод тигъэшІэнэу фит умышы,
ащи тыщыухъум.

МыкІодыжбын тетыгъошхори,
лъэкІыныгъэшхори, щытхъушхори
оуиех. Амин».

¹⁴ –ЦІыфмэ мыхъунэу ашІагъэхэр зафэжъугъэгъухэкІэ,
Шъуятэ лъапІэу уашъом щыІэм шъори мыхъунэу шъу-
шІагъэхэр къышъуфигъэгъуштых, – къыпигъэхъожьыгъ
Исус. ¹⁵ –Ау цІыфмэ мыхъунэу ашІагъэхэр шъо зафэ-
шъумыгъэгъухэкІэ, Шъуятэ лъапли шъо мыхъунэу
шъушІагъэхэр къышъуфигъэгъуштых.

НэкІыным ехылІагъ

¹⁶ –Ащ фэдэу шъунэкІы зыхъукІэ, нэпитІу зиІэ цІыф-
хэм афэдэу зышъумыгъэнэшхъэй; сыда плэмэ зэрэнэкІ-
хэрэр цІыфмэ арагъэлъэгъуным пае, ахэмэ анахэ зэха-
гъахъэ. Шъыпкъэр шъосэІо, ахэмэ яІахъэ агъотыгъах.
^{17,18} Ау о унэкІы зыхъукІэ, цІыфхэм ащ гу лъамытэу,
Уятэ лъапІэу цІыфхэм амылъэгъурэм изакъоу зэрэунэ-
кІырэм гу лъитэным пае, дэгъэ лъапІэ пшъхъэ щыф,
унэгуи тхьакІы. Ащыгъум Уятэ лъапІэу цІыфхэм шъэ-
фэу ашІэрэр зылъэгъурэм уилэхышІу къыуитышт.

Уашъом мылъкушхо щышъуугъой

(Лука 12:33–34)

¹⁹ – Чыльэм мылъкушхо щышъумыугъой, сыда плэмэ хъунэмрэ улъыинымрэ чыльэм щылэр шагъэкӀоды, тыгъуакӀохэми чыльэм щылэхэр атӀэкӀых ыкӀи атыгъух. ²⁰ Ау уашъом мылъкушхо щышъуугъой. Хъунэми улъыиными ащ дэжъым шагъэкӀодырэп, тыгъуакӀохэми щатӀэкӀырэп ыкӀи щатыгъурэп. ²¹ Сыда плэмэ о уимылъкушхо зыдэщылэм угуи щылэщт.

Пкъым иостыгъэ

(Лука 11:33–36)

²² – Пкъым иостыгъэр нэр ары. Арышъ, о унэ псаумэ, о ппкъи зэкӀэ нэфынэщт. ²³ Ау о унэ дэимэ, о ппкъи зэкӀэ шӀункӀыщт. Арышъ, о пхэлъ нэфынэр шӀункӀымэ, а шӀункӀыгъэр сыдэу шӀункӀыгъэшху!

Тхьэмрэ ахъщэмрэ

(Лука 16:13)

²⁴ – Зы цыфыр тхьэмэтитӀум афэлэжъэн ылъэкӀыщтэп, е зыр ыуджэгъунышъ, адрэр шӀу ылъэгъушт, е зым шъыпкъэу фыщытынышъ, адрэр зэрипэсыщтэп. Шъо Тхьэми ахъщэми шъуафэлэжъэн шъулъэкӀыщтэп.

ГумэкӀыным ехылаагъ

(Лука 12:22–34)

²⁵ – Арышъ, шъосэӀо, «Сыда тшхыщтыр, сыда тешъо-щтыр?» шъуӀоу, шъуищылэныгъэ пае шъумыгумэкӀ. «Сыда тщыгъыщтыр?» шъуӀоу, шъупкъы пайй шъумыгумэкӀ. Гъомылэм нахы щылэныгъэр нахь лъаплэба, щыгъыным нахы пкъыр нахь лъаплэба? ²⁶ Ошъогум щыбыбырэ бзыухэм шъуяплъ. Ахэмэ чылапхъи апхъырэп, лэжыгъи къахыжъырэп, конхэм аратэкъожъырэп, ау щытми Шъуятэ лъаплэу уашъом щылэм ахэр егъашхэх. Шъо ахэмэ анахы бэкӀэ шъуанахь лъаплэба? ²⁷ ГумэкӀынымкӀэ хэта

шѣо шѣуащыщѣу зищыІѣныгѣэ зы сыхѣат закѣокІѣ зезыгѣэукІѣхѣан зылѣэкІѣщтыр?

²⁸—Щыгѣыным пае сыда шѣузкІѣгумѣкІѣырѣр? Губгѣо кѣэгѣагѣэхѣм якѣэкІѣкІѣ шѣуеплѣ. Ахѣр лажѣэхѣрѣп, ци аджырѣп, ²⁹ ау сѣ шѣосѣІо, ежѣ пачѣыхѣэ Сѣлмѣн сыд фѣдизѣу дахѣу кІѣракІѣщтыгѣѣми, ахѣмѣ ащыщѣу зыгорѣм фѣдѣу фѣпагѣѣу щытыгѣѣп. ³⁰ А уцѣу губгѣом непѣ итѣу, неущ хѣакум радзѣжѣыщтыр Тхѣѣм арѣуштѣу зигѣэкІѣракІѣкІѣ, ащ нахѣи шѣо бѣкІѣ нахѣ шѣуигѣэкІѣрѣкІѣнба, шѣо шІѣшѣхѣуныгѣэ зимакІѣхѣр? ³¹ Арышѣ, «Сыда тшхыщтыр?» е «Сыда тешѣощтыр?» е «Сыда тщыгѣыщтыр?» шѣуІѣу шѣумыгумѣкІѣ. ³² Сыда пІѣмѣ ащ фѣдѣ Іѣф пстѣури ары дунаѣм тет лѣѣпкѣхѣр зылѣыхѣухѣрѣр. А зѣпстѣури шѣо зѣрѣшѣуищыкІѣагѣѣр Шѣуятѣ лѣапІѣу уа шѣом щыІѣм ешІѣ. ³³ Ау ыпѣрапшІѣу Тхѣѣм и Тѣтыгѣо-шхо иІѣфхѣмрѣ Тхѣѣм ишѣыпкѣагѣѣрѣ ауж шѣуит, етІѣанѣ а Іѣф пстѣури кѣышѣуІѣкІѣхѣащтых. ³⁴ Арышѣ, неущырѣ мафѣм шѣуфѣмыгумѣкІѣ. Неущырѣ мафѣр ежѣ ышѣхѣэ фѣгумѣкІѣжѣыщт, сыда пІѣмѣ зыфѣгумѣкІѣжѣын икѣун Іѣф сыдрѣ мафи иІѣшѣ ары.

ЯБЛѢНѢРѢШѣХѣ

Зыми хѣыкум тешѣумышІѣхѣ

(Лука 6:37–38, 41–42)

—Зыми хѣыкум тешѣумышІѣхѣ, Тхѣѣм хѣыкум кѣышѣутиримишІѣхѣаным пае. ² Сыда пІѣмѣ шѣо цІѣфхѣм хѣыкум зѣратешѣушІѣхѣарѣм фѣдѣу, Тхѣѣм шѣори хѣыкум кѣышѣутиришІѣхѣащт, шѣо шапхѣѣу зѣрышѣушырѣм фѣдѣ шапхѣэкІѣи Тхѣѣм шѣо кѣышѣуфишыжѣыщт.

³—О унѣ пкѣѣоу кІѣлѣым гу лѣымытѣу, пхѣѣцалѣу о пшы* ынѣ кІѣлѣыр сыд пае плѣэгѣура? ⁴ Пкѣѣур о унѣ кІѣлѣ пѣтызѣ, сыдѣуштѣу пшы епІѣон плѣэкІѣыра:

«Пхъэцалэу о унэ кІэлъыр къычІэсэгъэх» пІоу? ⁵ О нэпитІу зиІэр, ыпэрапшІэу пкъэоу о унэ кІэлъыр къыкІэхыжьи, етІанэ пхъэцалэу пшы ынэ кІэлъыр къызэрэкІэпхыжьи-щтыр нафэу плъэгъущт.

⁶—Іофхэу шъо шъугухэмкІэ лъапІэу щытхэр хъэхэмэ яшъумыт. Налмэс—налкъутэхэр къохэмэ апашъхъэ щышъумыпхъыхъ. Армырмэ ахэмэ ахэр аулъэгунхэшъ, зыкъызэрагъэзэкІынышъ, шъори шъузэхацунтхъэжьищт.

Тхъэм шъуелъэІу, шъулъыхъу, къэлапчъэм шъутеу (Лука 11:9–13)

⁷—ШъуелъэІуи, Тхъэм къышъуитыщт; шъулъыхъуи, къэжъугъотыщт; къэлапчъэми шъутеуи, Тхъэм къышъуфыІуихыщт; ⁸сыда пІомэ хэтми Тхъэм елъэІурэр зыкІэлъэІурэр иІэ хъущт, лъыхъурэми зылъыхъурэр къыгъотыщт; къэлапчъэм теорэми Тхъэм къыфыІуихыщт.

⁹—Е цІыф къышъухэта, зыкъо хъалыгъу пае къелъэІумэ, мыжъо езытыщтыр? ¹⁰Е пцэжъые пае къелъэІумэ, блэ езытыщтыр? ¹¹Арэуштэу шъо шъубзаджэ пэтми, шъуибынхэм шІу яшъутын шъулъэкІымэ, ащ нахьи нахьибэу Шъуятэ лъапІэу уашъом щыІэм ежъым елъэІухэрэм ІофышІухэр къаритыщтхэба? ¹²Арэуштэу цІыфхэр къыжъудэзекІонхэу шъо шъузэрэфаем фэдэу, шъори ахэмэ сыдигъуи шъуадэзекІу. Джары Тэурат хабзэм итхэми пегъымбархэм атхыгъэхэми къарыкІырэр.

Къэлэпчъэ зэжъур (Лука 13:24)

¹³—Къэлэпчъэ зэжъумкІэ шъудахъ; сыда пІомэ кІодыпІэм икъэлапчъэ шъуамбгъо, ащ кІорэ гъогури гъогушхошъ ары. А гъогум рыкІохэрэри бэ мэхъух. ¹⁴Ау щыІэныгъэм икъэлапчъэ зэжъу, ащ кІорэ гъогури бгъузэ. Ар къэзыгъотхэрэри макІэх.

Чъыгыр зыфэдэр къышыкІэрэмкІэ къэшІэщт

(Лука 6:43–44)

¹⁵ –Пегъымбар нэпцІхэм шъуафэсакъ. Ахэмэ малышъо щыгъын ащыгъэу, ау агухэмкІэ тыгъужъ цунтхъакІохэм афэдэхэу шъуадэжъ къэкІох. ¹⁶ Чъыгыр зыфэдэр къыпыкІэрэмкІэ зэрэпшІэрэм фэдэу, а цІыфхэм Іофхэу агъэцакІэхэрэмкІэ ахэр зыфэдэхэр къэшъушІэщтых. Пырэжъые куандэм сэнашъхъэ къыпача, е шхъум ынджыр къыпача? ¹⁷ Ащ фэдэу сыдрэ чъыгышІум шІу къыпэкІэ, ау чъыг дэим дэй къыпэкІэ. ¹⁸ ЧъыгышІум дэй къыпыкІэн ылъэкІыщтэп, чъыг дэими шІу къыпыкІэн ылъэкІыщтэп. ¹⁹ Сыдрэ чъыгэу шІу къызыпымыкІэрэр раупкІынышъ, ма-шІом падзэщт. ²⁰ Арышъ, а цІыфхэм Іофхэу агъэцакІэхэрэмкІэ ахэр зыфэдэхэр къэшъушІэщтых.

ЕгъашІэми шъо шъусшІэщтыгъэп

(Лука 13:25–27)

²¹ –Хэтрэ цІыфэу «Зиусхъан! Зиусхъан!» сызыгъэлъапІэу къысэзыІорэр арэп Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо* ылэчІэгъ чІэхъащтыр, Сятэ лъапІэу уашъом щыІэр зыфаер зыгъэцакІэрэр ары нахъ. ²² А мафэм цІыфыбэмэ мырэущтэу къысаІощт: «Зиусхъан! Зиусхъан! Тхъэм ежъ игущыІэхэр тэ тыгухэм къарилъхъэхэу, ахэр о пцІэкІэ къатІощтыгъэхэба, джынапцІэхэри о пцІэкІэ цІыфмэ ахэтфыщтыгъэхэба, Іодышхо гъэшІэгъон Іаджы-хэри о пцІэкІэ тшІэщтыгъэхэба?» ²³ Ау сэ ахэмэ занкІэу ясІощт: «ЕгъашІэми шъо шъусшІэщтыгъэп. Санэлү шъуикІ, шъо бзэджашІэхэр».

7:21 Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо – мыш дэжъым ащ къыкІырэр Тхъэм ицІыф лъапІэхэр игъусэхэу зыдэщыІэр ары.

**Унэ зышлырэ лы Іушымрэ унэ зышлырэ лы
актылынчэмрэ**

(Лука 6:47–49)

²⁴ –Арышъ, хэти сэ сигушылэхэр зэхэзыхэу, ахэри зыгъэцакІэрэр зыфэдэр лы Іушэу зиунэ мыжъо пытэм тезышлыхагъэр ары. ²⁵ Ощхыр къещхыгъ, психэри къиугъэх, жьыбгъэхэри къепщэхэзэ, а унэм тезэрэхъагъэх, ау а унэр кыызэхэуагъэп, сыда плэмэ мыжъом тырашлыхагъэти ары. ²⁶ Ау хэти сигушылэхэр зэхэзыхэу, ахэри зымыгъэцакІэрэр зыфэдэр лы актылынчъэу, зиунэ пшахъом тезышлыхагъэр ары. ²⁷ Ощхыр къещхыгъ, психэри къиугъэх, жьыбгъэхэри къепщэхэзэ а унэм тезэрэхъагъэх. А унэр кыызэхэуагъ, кызызэхеоми, Іае дэдэу кыызэхэуагъ.

²⁸ Исус мы гушылэхэр кызыелохэм ыуж, цІыф купышхохэм Іофхэр зэраригъашІэщтыгъэ шыкІэр агъэшІэгъуагъ, ²⁹ сыда плэмэ Тэурат егъэджэкІо пашэхэмрэ фарисейхэмрэ афэмыдэу, тетыгъошхо иІэу, цІыфхэм Іофхэр аригъашІэщтыгъэхэти ары.*

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Исус шъоджэ уз Іае зиІэ лы

горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Марк 1:40–45; Лука 5:12–16)

Исус Іуашъхъэм кызехыжъым, цІыф купышхуабэхэр ыуж итхэу кІощтыгъэх. ² Ащ дэжъым шъоджэ уз Іае зиІэ лы горэ Исус кыибгъодахы, лъэгонджэмышъхъэкІэ ыпашъхъэ кыитІысхыи кыІуагъ:

–О тхьаматэ, уфаемэ сыбгъэхъужьын плъэкІышт.

7:29 тетыгъошхо иІэу, цІыфхэм Іофхэр аригъашІэщтыгъэхэти ары – Исус Тэурат егъэджэкІо пашэхэм афэдэу щытыгъэп. Ахэм пэсэрэ дин пашэ еджэгъэшхохэм ягушылэхэмкІэ ежъхэм кыІуагъэхэр агъэшъыпкъэжъынхэм пылъыщтыгъэх.

³ Иисус ыІэ ыщэй, теІаби* кыІуагъ:

–Ары, сыфай, псаоу кыэхъужь!

Ардэдэм шъоджэ узыр а лІым хэкІыжьи, кыабзэу хъужьыгъэ. ⁴ Ащ дэжьым Иисус а лІым риІуагъ:

–Фэсакъ, мыр зыми емыІотэжъ, ау дин пащэм ыдэжъ кІуи зегъэлъэгъу. ЕтІанэ пегъымбар Мусэ иунашъо тетэу къурмэн шы. Ар узэрэхъужьыгъэмкІэ цІыфхэм апащхъэ шыхъат щыхъушт.

Иисус дзэ пащэм иунэІут зэригъэхъужьыгъэр

(Лука 7:1–10; Иуан 4:43–54)

⁵ ЕтІанэ Иисус Капернаум кыалэм* дэхъагъ. Зыдахъэм, дзэ пащэ горэ кыыбгъодахыи кыелъэІугъ:

⁶ –О тхъаматэ, сиунэІут ыІэпкъ–лъэпкъ узым зэкІиубытагъэу, гугъушхо ыхъэу, унэм илъ.

⁷ –Сэ сыкъэкІонышъ, ар згъэхъужьышт,– Иисус ащ риІуагъ.

⁸ –О тхъаматэ, о сиунэ укыихъанэу сифэшъуашэп,– кыыІожьыгъ дзэ пащэм, –ау зы гущыІэ закъо кыаІуи, унашъо шы, сиунэІут хъужьышт. ⁹ Сыда пІомэ сэри лІы горэм иунашъо ыІэчІэгъ сычІэт, сэ сиунашъоми ыІэчІэгъ дзэлІхэр чІэтых. Зыгорэм «КІо» есіомэ, кІощт. Адрэми «КыакІо» есіомэ, кыэкІощт. СиунэІути «Мыр шІэ» есіомэ, ышІэшт.

¹⁰ Иисус ар зызэхехым, ыгъэшІагъуи, игъусэхэм ариІуагъ:

–Шыпкыэр шъосэІо, мыщ фэдэ шІошъхъуныгъэ зиІэ цІыф закъо Израил хэгъэгум изгъотагъэп. ¹¹ Ау сэ шъосэІо, тыгъэ кыыкыокІыпІэмкІи тыгъэ кыохъапІэмкІи цІыфыбэхэр кыикІынхэшъ, Ибрахымэ, Исхъакъ, Якъубэ ябусэхэу Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо иешхэ– ешъошхо чІыпІэхэр шаубытыштых. ¹² Ау мы пачъыхъагъом ицІыфхэр шІункІыгъэм икуупІэ хадзэштых. Ащ дэжьым куохъауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъуштых.

8:3 теІаби – шъоджэ уз Іае зиІэм утеІабэ хъуштыгъэп.

8:5 Капернаум кыалэр – Галилей псыхъураем итемыр-тыгъэ кыохъапІэ Іушъом Іут.

¹³ ЕтІанэ Исус дзэ пащэм риІуагъ:

–КІо, о пшІошъ зэрэхъугъэм фэдэу къыбдэхъушт.

А сыхъат дэдэм пащэм иунэІут хъужьыгъэ.

**Исус цІыфыбэхэр
зэригъэхъужьыгъэхэр
(Марк 1:29–34; Лука 4:38–41)**

¹⁴ ЕтІанэ Исус Петрэ иунэ ихьи, Петрэ ишІугуашэ плъырстыркІэ сымаджэу, пІэм хэлъэу ылъэгъугъ. ¹⁵ Исус ащ ыІапэ нэсыгъ, плъырстырыри хэкІыжъыгъ. ШІугуашэр къэтэджыжьи, Исус къыхъакІэу ыублагъ.

¹⁶ Пчыхъашъхъэр къызэсым, джынапцІэ зыхэс цІыфыбэхэр Исус ыдэжъ къащагъэх. Исус джынапцІэхэр зыгушыІэкІэ цІыфмэ ахифыхи, сымэджэ пстэури ыгъэхъужьыгъэх. ¹⁷ Арэуштэу зыфэхъугъэр пегъымбар Исайас мыгушыІэхэу къыІуагъэхэр* къэшъыпкъэжъынхэр ары:

«Тэ тигъойщаехэр ттырихи,
тиузхэр ежъым зытырилъхъажьыгъэх».

**Исус игъогу рыкІоным къин
щэчыныгъэу хэлъыр
(Лука 9:57–62)**

¹⁸ ЦІыф купышхуабэхэу къеуцокІыгъэхэр Исус зелъэгъухэм, игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

–НекІо псыхъураем иадрабгъу тызэпырыжъугъэкІ.

¹⁹ Джащыгъум зы Тэурат егъэджэкІо пащэ* горэ Исус къыбгъодахьи къыриІуагъ:

–Дин гъэсакІу, тыдэ укІоми, уауж сыкъырыкІошт.

²⁰ –Баджэхэм исынхэу бы яІ, ошъогу бзыухэми набгъо яІ, ау ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо* ышъхъэ зэрихьылІэжъын чІы-

8:17 пегъымбар Исайас мы гушыІэхэу къыІуагъэхэр... – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 53:4.

8:19 Тэурат егъэджэкІо пащэ – еплъ 2:4.

8:20 ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо – «ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо фэдэу уашъом

пlэ иlэп,– рlлжыгъ Иисус.

²¹ Еtlанэ игъогу рыкlохэрэм ащыщэу нэмыкl зыгорэм Иисус къыриlуагъ:

–Тхьаматэ, ыпэрапшlэу сыкlонышъ, сятэ чlэслъхьажьынэу фит сыкъэшl.

²² –Лlагъэхэу щытхэм ежъхэм ялlагъэхэм яхьадэхэр чlа-рэлъхьажьых, ау о сауж къырыкlу,– рlлжыгъ Иисус.

Иисус жьыбгъэ щынэгъошхор зэригъэуцугъэр

(Маркъэ 4:35–41; Лукъэ 8:22–25)

²³ Иисус зы къуашъо горэм зетlысхьэм, игъогу рыкlохэрэри ыуж итхэу къуашъом итlысхьагъэх. ²⁴ Ошlэ–дэмышlэу жьыбгъэ щынэгъошхо псыхъураем къыщыхъуи, псыорхэр къуашъом къиохэу хъугъэ. Ау Иисус чъыештыгъэ. ²⁵ Джащыгъум ахэр Иисус къыбгъодахьэх, къагъэущи аlуагъ:

–Зиусхьан, тымыкlодэу тыкъэгъэнэжъ, тэкlоды.

²⁶ –Сыда шъузкlэщынэрэр, шlошъхъуныгъэр зимакlэ-хэр?– ариlуагъ Иисус ахэмэ. Еtlанэ къэтэджи, жьыбгъэ-шхоми псыми ягый, кlым–сым дэдэу къэхъугъ.

²⁷ –Хэта мыр жьыбгъэшхори псыри зыгъэдалорэр?– аlуагъ цlыфхэмэ агъэшlагъоу.

Иисус джынапцlэ зыхэс нэбгыритlу зэригъэхъужьыгъэхэр

(Марк 5:1–20; Лука 8:26–39)

²⁸ Еtlанэ псыхъураем иадрабгъу ит хэкоу Гергесэ зыцlэ къалэм епхыгъэм Иисус зынэсым, джынапцlэ зыхэс нэбгы-ритlу къэунэхэм къачlэкlыхи, къыпэгъокlыгъэх. А гъогум зы цlыфи бламыгъэкlэу, лlы ябгэхэу щытыгъэх.

иошъуапщэхэм ахэтэу, зыгорэ къехыгъ», пегъымбар Данил къылогъэгъэ гущылэхэр Иисус ежъ ышъхъэ пае ылжыгъэх. Цlыф Лъэпкъым Ыкъоу зиунэ уашъом щылэу, уашъом къехыгъэр Иисус ары (Иуан 3:13). Гъошагъэхэм алъыхъузэ, мыкlодхэу къыгъэнэжъынхэм пае, Цlыф Лъэпкъым Ыкъоу къэкlуагъ (Лука 19:10). Цlыфыбэмэ апае шъхъэшъфыжъэу ыпсэ ытыным пае, Цlыф Лъэпкъым Ыкъоу къэкlуагъ (Марк 10:45). Лlагъэхэм къахэтэджыкlыжъын фэягъ (Маттэ 17:9). Ежъ Ятэ ищытхъушхо иlэу, дунаем ицlыфхэм хыкум атришlыхьаным пае, Цlыф Лъэпкъым Ыкъоу дунаем къэкlожьышт (Маттэ 25:31).

²⁹ –Тхьэм Ыкью, сыда о уиофэу кьытхэлъыр? Игьо кье-мысэу кьин тэбгьэщэчынэу укьэкIуагьа?– аIозэ кьекуа-гьэх.

³⁰ Ау ахэмэ апэчыжьэу кьо Iэхъогъушхо щыхъущтыгь.

³¹ Джащыгъум джынапцIэхэр Исус кьелъэIугьэх:

–Мы лIыхэм тызахэпфыкIэ, мо кьо Iэхъогъум тыгьа-кIуи, кьохэмэ апкьыхэм тахэгьахь.

³² –ШьукIу!– ариIуагь Исус ахэмэ. Арэуштэу зеIом, джынапцIэхэр лIыхэм ахэкIыжьхь, кьохэм апкьыхэм ахэ-хьагьэх. Кьохэм апкьыхэм захахьэхэм, Iэхъогъур зэкIэ Iошъхьэ нэпкъым кьечъэхь, псыхъураем хэлъадэхь, псым хэлIыхьагьэх. ³³ Ау кьуахъохэр хэхьажьхь, кьалэм кIохи, хьугьэ–шIэгьэ пстэури, джынапцIэ зыхэс лIитIум кьащы-шIыгьэри щаIотагь. ³⁴ Къэбарыр залуатэм, кьалэм дэс цIыф пстэури Исус пэгьокIынхэу дэкIыгьэх. Исус залъэ-гъум, яхэку ыбгынэнэу кьелъэIугьэх.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЬ

**Исус лIы горэу зыIэпкъ–лъэпкъ узым
зэкIуобытагьэр зэригьэхъужьыгьэр**

(Марк 2:1–12; Лука 5:17–26)

ЕтIанэ Исус кьуашъо горэм итIысхь, псыхъураем кьы-зэпырыкIыжьхь, икьалэ кьэкIожьыгь. ² Джащыгъум лIы лIы горэу зыIэпкъ–лъэпкъ узым зэкIуобытагьэр пIуаблэм телъэу Исус ыдэжь кьахьыгь. Исус ахэмэ яшIошъхьуныгьэ зельэгъум, лIэу зыIэпкъ–лъэпкъ узым зэкIуобытагьэм риIуагь:

–Угу умыгьэкIоды, сикIал! УипсэкIодхэр кьыпфэгъугьэх.

³ Исус ар кьызеIом, Тэурат егьэджэкIо пащэхэм ащы-щэу заулэмэ агукIэ аIуагь:

–Мы лIым Тхьэр егьэпцIы.

⁴ Исус ахэмэ агухэм арылъыр ешIэти кьыIуагь:

–Шьугухэм мыш фэдэ гукьэкI бзаджэхэр сыда зыкIары-лъыр? ⁵ Тара нахь псынкIагьор, «УипсэкIодхэр кьыпфэ-гъугьэх», пIоныр ара, хьауми «Къэтэджи, кьэкIухь»,

пlоныр ара? ⁶ Ау къэшъушlэным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкъо* псэкlодхэр ыгъэгъунхэу дунаем тетыгъо зэрэщыриlэр, – джашыгъум Исус лlэу зылэпкъ–лъэпкъ узым зэкlиубытагъэм рилуагъ: –Къэтэджи, уилуаблэ къашти, шъуадэжъ кложъ.

⁷ А лlыр къэтэджи, ядэжъ кложыгъэ. ⁸ Цыф купышхохэм ар залъэгъум, агъэшlэгъуагъ. Тхъэу цыфхэм ащ фэдэ тетыгъо къязытыгъэми щытхъу фашlыгъ.

Исус игъогу рыкlонэу Маттэ къызэреджагъэр

(Марк 2:13–17; Лука 5:27–32)

⁹ Исус нахъ чыжъэу клозэ, хъакъулахъ ахъщэр* зыщыхахырэ унэм lусэу, Маттэ зыцlэ зы лlы горэ ылъэгъугъ.

–Сауж къырыкlу,– рилуагъ Исус. Маттэ къэтэджи, Исус ыуж ихъагъ.

¹⁰ Етlанэ Исус Маттэ иунэ щышхэщтыгъ. Хъакъулахъ ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкlод зышlэхэрэмрэ бэ хъухэу къэкlуагъэхэу, Исусрэ игъогу рыкlохэрэмрэ адашхэщтыгъэх. ¹¹ Фарисейхэм* ар залъэгъум, Исус игъогу рыкlохэрэм аралуагъ:

–Шъо шъуидин гъэсакlо хъакъулахъ ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкlод зышlэхэрэмрэ сыда зыкlадашхэрэр ыкlи зыкlадешъорэр?

¹² Ау Исус ар зызэхехым, къылуагъ:

–Псаухэр арэп lазэ зищыкlагъэхэр, сымаджэхэр ары нахъ. ¹³ Шъукlуи, мы гущылэхэу Тхъэм къылуагъэхэм* къарыкlырэр къызэжъугъашl: «Къурмэншlыныр арэп сызыфаер, гукlэгъур ары нахъ». Сыда пломэ шъыпкъагъэ зиlэ цыфхэм сяджэнэу арэп сыкъызфэкlуагъэр, псэкlод зышlэхэрэр япсэкlодхэм афыкlэгъожьынхэм пае, сяджэнэу ары нахъ.

9:6 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

9:9 хъакъулахъ ахъщэр – еплъ 5:46.

9:11 фарисейхэр – еплъ 3:7.

9:13 мы гущылэхэу Тхъэм къылуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 6:6.

**Джурт тхьаматэхэр нэклиным ехьылаагъэу Исус
къызэреунчлыгъэхэр**

(Марк 2:18–22; Лука 5:33–39)

¹⁴ Джащыгъум Иуан игъогу рыклохэрэр Исус ыдэжъ къа-
клохи къырауагъ:

–Тэrrэ фарисейхэмрэ бэрэ тэнэкли*. О уигъогу рыкло-
хэрэм сыда зыкламынэклирэр?

¹⁵ –Шъаор ягъусэфэклэ, шъаом игъусэхэр шъыгъон
алъэклина?– ариложьыгъ Исус ахэмэ. –Ау шъаор заты-
рахышт мафэхэр къэклощтых. А мафэхэр къызыклохэклэ,
анэклищт.

¹⁶ –ШэкликIэм щыщ идэжъын щыгъыныжъым зыми ты-
ридэрэп, сыда пIомэ шэкликIэм щыщ идэжъыным щы-
гъыныжъыр зэлитхъынышъ, гъуанэр нахь ин ышIышт.

¹⁷ Джащ фэдэу, сэнэпс шIыгъакIэр шъонтыжъхэм арагъа-
хъорэп. Арэуштэу ашIымэ, шъонтхэр къызэготхъынхэшъ,
сэнэпсыр къичъыжъышт, шъонтхэри кIодыщтых. Сэнэпс
шIыгъакIэр шъонтыкIэх зэрарагъахъорэр. Ащыгъум
тIури мыкIодхэу къэнэжъыщтых.

**Исус тхьаматэ горэм ышхъоу лаагъэр
къызэригъэтэджыжъыгъэр; Исус ищыгъын кIапэ
къынэсыгъэ бзылъфыгъэр зэригъэхъужъыгъэр**

(Марк 5:21–43; Лука 8:40–56)

¹⁸ Исус цIыфхэм а гущыIэхэр арилохэзэ, тхьаматэ горэ
къыбгъодахы, лъэгонджэмышъхъэклэ Исус ыпашъхъэ къи-
тIысхы къыуагъ:

–Сэ спхъу джы дэдэм лаагъэ, ау о къакIори, пIэ телъхы
къэхъужъышт.

¹⁹ Джащыгъум Исус къэтэджи, игъогу рыклохэрэр игъу-
сэхэу а тхьаматэм ыдэжъ кIуагъэ.

²⁰ Зы бзылъфыгъэ горэ, илъэс пшIыкIутIу хъугъэу,
лъыбэ къыкIэкIэу гуIэщтыгъэ. Ар Исус ыкIыбкIэ къе-
кIуалIи, ищыгъын кIапэ къынэсыгъ; ²¹ сыда пIомэ ыгу-
кIэ мыщ фэдэу ыуагъэти ары: «Исус ищыгъыным сынэс
нэмыIэми сыхъужъышт».

9:14 тэнэкли – агухэмкIэ фаехэу, ахэм тхьамафэ къэс мэфитIо анэкли-
щтыгъ.

²² Исус зыктызэригъээзэки, бзылъфыгъэр къызелъэгъум, къыџагъ:

–Угу умыгъэкӀоды, сипшъашъ. УишӀошъхъуныгъэ уигъэхъужьыгъ.

А сыхъат дэдэм къыщегъэжъагъэу а бзылъфыгъэр хъужьыгъэ.

²³ ЕтӀанэ Исус тхъаматэм иунэ ихъи, къамыл сырынэхэм япщэрэ цӀыфхэри, цӀыф купышхори бырсырхэу, хъадагъэ ашӀэу зелъэгъум, ²⁴ къыџагъ:

–ШъуикӀых, пшъэшъэжъыер лӀагъэп, мэчъые нахъ.

Исус ар къызелом, къыдэхъашхыгъэх. ²⁵ Исус цӀыф купышхор зырегъэкӀы ужым, пшъэшъэжъыем ыдэжъ ихъи, ыӀэ ыубытыгъ. Зеубытым, пшъэшъэжъыер къэтэджыгъ.

²⁶ А къэхъугъэм икъэбар а хэкум зэкӀэ ис цӀыфхэм зэлъашӀэ хъугъэ.

Исус лӀы нэшъуитӀу зэригъэхъужьыгъэр

²⁷ Исус а чӀыпӀэм къызекӀыжъым, лӀы нэшъуитӀу ыуж кӀыхъагъэу къылъыджэщтыгъ:

–Даутэ Ыкъу,* гукӀэгъу къытфэшӀ!

²⁸ ЕтӀанэ Исус унэм зехъэм, а лӀы нэшъуитӀур къыбгъодэхъагъ. Исус ахэмэ ариџагъ:

–Ар сэ сшӀэн зэрэслъэкӀыщтымкӀэ шӀошъхъуныгъэ шъуиӀа?

–ШӀошъхъуныгъэ тиӀ, о тхъаматэ,– къыраӀожьыгъ ахэмэ.

²⁹ ЕтӀанэ Исус ахэмэ анэхэм анэси къыџагъ:

–Шъо шъушӀошъ зэрэхъугъэм фэдэу, къыжъудэрэхъу.

³⁰ Исус арэуштэу къызелом, ахэмэ анэхэр къэплъэжъыгъэх.

–Шъуфэсакъ, мыр зыми ешъумыӀу,– ыџагъ Исус ахэмэ унэшъо пытэ афишӀэу. ³¹ Ау ахэр унэм къызекӀыжъхэм, а къэбарыр хэкум зэкӀэ изы ашӀыгъ.

9:27 Даутэ Ыкъу – цӀыфхэр мыкӀодхэу Къэзыгъэнэжъырэр пачъыхъэ Даутэ иунэгъо лъэпкыи зэрэщыщым пае, джуртхэр ащ «Даутэ ЫкъокӀэ» еджэх.

Исус бзакоу, джынапцІэ зыхэс лЫ горэ зэригъэхъужьыгъэр

³² Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ унэм икІыжъхэ зэхъум, бзакоу, джынапцІэ зыхэс лЫ горэ цІыфхэм Исус ыдэжъ къащагъ. ³³ Исус джынапцІэр а лЫм хифи, лІэу бзакоу щытыгъэр къэгущыІагъ. Ар залъэгъум, цІыф купышхом ыгъэшІагъуи ыІуагъ:

–Мыщ фэдэ Іоф Израил хэгъэгум тэ ныбжьи щытлгъэгъугъэп.

³⁴ Ау фарисейхэм аІуагъ:

–ДжынапцІэхэм япашэ илгъэкІыныгъэ ары мы лЫм джынапцІэхэр цІыфмэ зерахифырэр.

Исус цІыф купышхом ыгу зэрэфэгъугъэр

³⁵ Исус къэлэ пстэури, къоджэ пстэури къыкІухъащтыгъэх. Синэгогухэм цІыфхэм Тхъэм игущыІэхэр щаригъащІэщтыгъэх, Тхъэм и Тетыгъошхо ехылІэгъэ къэбарышІури аригъэІущтыгъ, хэтрэ сымаджи гъойщай ыгъэхъужьыщтыгъ. ³⁶ Мэлахъо зимыІэ мэл Іэхъогъум фэдэу улэугъэхэу, заухъумэжъын амылгъэкІэу цІыф купышхохэр зельэгъухэм, Исус ыгу афэгъугъ. ³⁷ ЕтІанэ игъогу рыкІохэрэмэ ариІуагъ:

–Лэжыгъэр бэ, ау лэжъакІохэр макІэх. ³⁸ Арышгъ, лэжыгъэр къахыжъыным пае, лэжъакІохэр къыгъэкІонхэу лэжыгъэр зиём шъуелгъэІу.

ЯПШІЭНЭРЭШГЪХЪ

Апостол пшЫкІутІур

(Марк 3:13–19; Лука 6:12–16)

Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшЫкІутІумэ къяджи, ахэмэ джынэпцІэ Іаехэр цІыфмэ ахафынхэу тетыгъо аритыгъ, хэтрэ сымаджи гъойщай агъэхъужьынэуи лгъэкІыныгъэ аритыгъ.

² А апостол* пшыкIуtIумэ ацIэхэр мары: Апэу Симонэу ПетрэкIэ заджэхэрэр; ащ ышэу Индрыс; Зеведей ыкъуитIоу Якъубэрэ Иуанрэ; ³ Филипп, Варфоломей, Фомэ, Маттэу хьакъулахь ахъщэр хэзыхыщтыгъэр, Алфей ыкъо Якъуб, Фаддей; ⁴ Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэщтыгъэр,* Иудэ Искарот; а Иудэр ары нэужым Исус тетыгъо зиIэхэм алэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэр.

**Исус апостол нэбгырэ пшыкIуtIур Тхьэм фэлэжъэнхэу
зэрэдигъэкIыгъэхэр**

(Марк 6:7-13; Лука 9:1-6)

⁵ А апостол пшыкIуtIур Исус зыдегъэкIхэм, мы унашъор афишIыгъ:

–Хымэ лъэпкъхэм адэжъ шъумыкIу, Самарие хэкум* щыщ къалэ горэми шъудэмышь. ⁶ Ащ нахьи Израил ицIыфэу мэл кIодыгъэхэм афэдэхэм адэжъ шъукIу. ⁷ ШъукIуи, «Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* къэблэгъагъ», шъуIуи, къэбар яжъугъэIу. ⁸ Сымаджэхэр жъугъэхъужьых, лIагъэхэри къэжъугъэтэджыжьых, шъоджэ уз Iаер зиIэхэри псаохэу, къабзэхэу жъугъэхъужьых, джынапцIэхэри цIыфхэм ахэшъуфых. Уасэ хэмылъэу къышъуIэкIэхьагъ, шъори уасэ хэмылъэу яшъутыжъ. ⁹ Шъуибгырыпхыхэм арылъэу дышъи, тыжъыни, гъоплъэ ахъщи зыдэшъумышт. ¹⁰ Гъогум шъузытехьэкIэ, Iалъмэкъи, джэнитIуи, цуакъи, бэщи зыдэшъумыштэх. Сыда пIомэ лэжъакIом ишхын ифэшъуашэшъ ары.

¹¹ –Къалэми, къуаджэми, тыдэ шъудахьэми, къышъуфэшъуашэ цIыф горэм шъукIэупчI. А чIыпIэм шъукъе-

10:2 апостол – нэмыкI цIыф горэм ыцIэкIэ гущыIэнэуи Iоф ышIэнэуи фитыныгъэ зиIэр ары. Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшыкIуtIум «апостолхэкIэ» яджэх. Ахэр Исус илIыкIохэу тетыгъо зэритыгъэхэр ары.

10:4 Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэщтыгъэр – ар Фалестин хэгъэгум фэлажъэрэ цIыф куп горэм щыщыгъэнкIи мэхъу. Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщхэу яхэгъэгу ашIозыубытыгъэхэм къатырахыжъыным а купым хэтхэр ыуж итыгъэх.

10:5 Самарие хэкур – Иудей хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу дэлъ хэкур арыгъэ. Джуртхэмрэ Самарие цIыфхэмрэ алъэпкъхэри, яхабзэхэри, ядинхэри зэфэшъхьафхэу зэрэщытыгъэхэм пае зэпыищтыгъэх.

10:7 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

кIыжыфэ нэс, а цIыфым иунэ шъуис. ¹² Унэм шъузиыхэ-
кIэ, «Тхьэм шъо мы унэм исхэм гупсэфыныгъэ кы-
шъуерэт», шъуIуи, шIуфэс яшъух. ¹³ Унэм исхэр а шIуфэс
гущыIэм фэшъуашэхэмэ, Тхьэм гупсэфыныгъэ ахэмэ къа-
ритышт, ау фэмышъуашэхэу кычIэкIымэ, гупсэфыны-
гъэр шъуадэжы къерэгъэзэж. ¹⁴ Ау зы унэ горэм исхэм,
е зы къалэ горэм дэсхэм ащыщэу зыми шъуримыгъэбла-
гъэмэ, е шъуигущыIэхэм ямыдэлумэ, а унэм шъукъызи-
кIыжыкIэ, е а къалэм шъукъызыдэкIыжыкIэ, шъулъа-
къохэм акIэрылъ сапэр акIэрыжъугъэтэкъуж. ¹⁵ Шъы-
пкъэр шъосэлэ, ахърэт мафэм а къалэм къинэу ыщэчы-
щтым нахы, къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ* къинэу ащэ-
чыщтыр нахь мэкIэшт.

**Сэ сигъогу шъузэрэрыкIорэм пае,
цIыфхэм къини шъуагъэщэчышт**

(Марк 13:9–13; Лука 21:12–17)

¹⁶ –Мары, мэлхэм шъуафэдэу тыгъужъхэм шъуахэсэ-
гъахъэ. Арышъ, блэхэм афэдэу Iушэу шъущыт, гъэпцIэ-
ныгъэ зыхэмылъ тхьаркъохэм афэдэуи шъущыт. ¹⁷ ЦIыф-
мэ шъуафэсакъ, сыда пIомэ тхьамэтэ хасэхэм апашъхъэ
шъуращэшт, ясинэгогухэми къамыщкIэ къащышъоощтых.
¹⁸ Сэ сигъогу шъузэрэрыкIорэм пае, Iэшъхъэтетхэмрэ па-
чъыхъэхэмрэ апашъхъэ шъуращэшт. ШъузыращэкIэ, ахэ-
ми хымэ лъэпкъхэми апашъхъэ къэбарышIум шыхъат шъу-
фэхъунэу игъо шъуфифэшт. ¹⁹ ХыкумышIэм* ыпа-
шъхъэ шъузыращэкIэ, «Сыда тIощтыр?» е «Сыдэуштэу тIо-
щта», шъуIоу шъумыгумэкI; сыда пIомэ шъулон фаер
Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэм ащ дэжыым шъугухэм къарилъхъащт.
²⁰ КъэгущыIэщтыр шъорэп, Шъуятэ лъапIэ Ыпсэ Лъа-
пIэу шъугухэм арылгыр ары нахь.

²¹ –Шым ежъ ышы, тым ежъ ибын тетыгъо зиIэхэм ари-
гъэукIыным пае, аIэкIигъэхъащт. Бынхэри ятэ–янэхэм
апэуцущтых, тетыгъо зиIэхэми арагъэукIыщтых. ²² Шъо

10:15 къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ – ахэр Хы Лагъэм иIушъо Iутыгъэх.
Ахэмэ адэс цIыфхэм ябзэджагъэ пае Тхьэм а къэлитIур машIокIэ ыгъэ-
кIодыгъагъэх. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:24–28.

10:19 хыкумышIэр – зы цIыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм
иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.

сэ сцІэ зэрэжъугъэлъаплэрэм пае, цІыф пстэуми шъуа-уджэгъушт. Ау кІэухым нэсыфэ теубытэныгъэ зиІэр мы-кІодэу Тхъэм къыгъэнэжъышт. ²³Зы къалэм къин шы-шъуагъэщэчмэ, нэмыкІрэ къалэ горэм кІэшъуІэжъ. Сыда пломэ, шъыпкъэр шъосэІо, Израил хэгъэгум икъалэхэр къэшъукІухъанхэу игъо шъуимыфэзэ, ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо* къэкІожъышт.

²⁴—ЕджакІор езыгъаджэрэм нахь нахь инэп, Іофта-бгэри итхъаматэ нахь нахь инэп. ²⁵ЕджакІор езыгъа-джэрэм фэдэ хъумэ, ащ ар фырикъушт, унэІутри итхъаматэ фэдэ хъумэ, ащи ар фырикъушт. Унэр зием ВелзевулкІэ* зеджэхэкІэ, унагъом исхэми ащ нахь нахь Іае афаІонба?

Шъузщыщынэн фаер

(Лука 12:4–7)

²⁶—Арышъ, ахэмэ шъуащымыщын, сыда пломэ къэмы-лъэгъожъынэу чІэухъумагъэу зи шыІэп, цІыфхэм къамы-шІэнэуи гъэбылгыгъэу зи шыІэп. ²⁷Мэзахэм шышъуа-сІорэр мэфэ нэфынэм къыщышъуІотэжъ. ШъутхъакІумэхэм къяІушъашъэхэу къышъуаІорэм икъэбар унашъхъэхэм шъуатетэу цІыфхэм яжъугъэІу. ²⁸Псэр зыукІын зымы-лъэкІэу, пкъыр зыукІыхэрэм шъуащымыщын. Ащ нахь, псэри пкъыри джэхънэмым шызыгъэкІодышъуштым шъу-щыщын. ²⁹Бзыу цІыкІуитІур зы чапычкІэ ащэрэба? Ау щытми, Шъуятэ лъаплэ фэмыеу, ахэмэ ащыщэу зи чІыгум къытефэщтэп. ³⁰Ау шъо шъушъхъэ тет шъхъац налъэ пстэури лъытагъэ. ³¹Арышъ, шъумыщын. Шъо бзыу-бэхэм анахь шъуанахъ лъапл.

Христос игъогу рыкІохэрэм узэращыщыр цІыфхэм ябгъэшІэныр

(Лука 12:8–9)

³²—Зыгорэм цІыфмэ апашъхъэ сэ сигъогу рыкІохэрэм зэращыщыр щіІомэ, ар сигъогу рыкІохэрэм зэращыщыр

10:23 ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

10:25 Велзевул – джынапцІэхэм япащэу шэйтаныр ары.

Сятэу уашъом шылэм ыпашъхъэ сэри шыслюшт. ³³ Ау хэтми сэ сигъогу рыклохэрэм ащымышцэу цыфмэ апашъхъэ шызылорэр, ар сигъогу рыклохэрэм зэращымышыр Сятэу уашъом шылэм ыпашъхъэ сэри шыслюшт.

**Зэзэгъыныгъэр чыльгэм кыфэсхынынэу арэп
сыктызфэклауагъэр, сэшхор кыфэсхынынэу ары нахь**
(Лука 12:51–53; 14:26–27)

³⁴ –Зэзэгъыныгъэр чыльгэм кыфэсхыным пае, сэ сыктызфэклауагъэу шъумыгугъ. Зэзэгъыныгъэр къэсхынынэу арэп сыктызфэклауагъэр, сэшхор къэсхынынэу ары нахь; ³⁵ сыда плэмэ сэ сыктызфэклауагъэр къор ятэ, пхъури янэ, нысэри игуашцэ пэзгъэуцужьынэу ары. ³⁶ Цыфым ипыйхэри ежъ иунагъо исхэр ары.

³⁷ –Хэтми сэ шлу сызэрилъэгъурэм нахь, зятэ е зянэ нахьышлюу зылъэгъурэр сфэшъуашэу щытэп. Ащ фэдэуи хэтми сэ шлу сызэрилъэгъурэм нахь, е зыкъо е зыпхъу нахьышлюу зылъэгъурэр сфэшъуашэу щытэп. ³⁸ Хэтми зикъащ къэзыштэу, сэ сауж къырымыклорэр сфэшъуашэу щытэп. ³⁹ Хэтми зыпсэ мыклодэу, кызэригъэнэжъыштым ыуж итым ыпсэ шлоклодышт, ау хэтми сэщ пае зыпсэ зышлоклодрэм ыпсэ мыклодэу кыгъэнэжъышт.

Іэхьышлу бгъотыныр
(Марк 9:41)

⁴⁰ –Шъо шъуезыгъэблагъэрэм сэри сыригъэблэгъагъэу мэхъу, сэ сезыгъэблагъэрэми сэ сыктызфэклауагъэри ригъэблэгъагъэу мэхъу. ⁴¹ Хэти зы пегъымбар горэ зэрэпегъэмбарым пае езыгъэблагъэрэм пегъымбарым иІэхьышлу кыгъотыжъышт, хэти шъыпкъагъэ зиІэ цыфыр ащ ишъыпкъагъэ пае езыгъэблагъэрэми шъыпкъагъэ зиІэ цыфым иІэхьышлу кыгъотыжъышт. ⁴² Хэти мы цыф цыклухэм ащыщэу зыгорэ сэ сигъогу зэрэрыклорэм пае, зы псы чъыІэ шъоныбжъэ нэмыІэми езыгъашъорэм, шъыпкъэр шъосэІо, ащ ифэшъошэ Іэхьышлу шлоклодыштэп.

ЯПШЫКІУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Исус игъогу рыклорэ нэбгырэ пшыкІуtlум унашъохэр зафешІыхэ ужым, а чІыплэм икІи, джуртмэ якъалэхэм цІыфхэм Тхьэм игущылэхэр щаригъэшІэнхэу ыкІи щаригъэлунхэу кІуагъэ.

УмэхъакІо* Иуан лІыкІохэр Исус ыдэжъ зэригъэкІуагъэхэр (Лука 7:18–35)

²Иуан хьапсым чІэсэу* Христос Іофэу ышІагъэхэм якъэбар зызэхехым, игъогу рыкІохэрэм ащыщэу нэбгыритІу ыгъакІуи, ³ригъэупчІыгъ:

–Ора къэкІон фаер, хьауми нэмыкІ горэм тыпэплъэн фая?

⁴–Жъугъээзэжьи,– ариІожьыгъ Исус ахэмэ, –Іофэу зэхэшъухыхэрэмрэ шъулъэгъухэрэмрэ Иуан ешъуІотэжъых: ⁵Нэшъухэр къэплъэжъых, лъащэхэр тэрэзэу мээекІожъых, шъоджэ уз Іае зиІэхэр псаохэу, къабзэхэу мэхъужъых, дэгухэм зэхахыжъы, лІагъэхэр къэтэджыжъых, тхьамыкІэхэми къэбарышІур зэхахы. ⁶Сэщ пае зыгу мыхъун къизымыгъахьэрэр сыхъатмафэ ежъагъ.

⁷Иуан игъогу рыкІохэрэр зежъэжъхэм, Исус цІыф купышхохэм Иуан ехьылІагъэу ариІоу ыублагъ:

–Шъоф нэкІым шъузыдэкІым, сыда шъулъэгъунэу шъузыфэягъэр? Жьыбгъэм ыгъэсысырэ къамыл шъулъэгъунэу арыгъа? ⁸Армырмэ, сыда шъулъэгъунэу шъузыфэягъэр ащ дэжъым шъузыдэкІым? Щыгъын дахэхэр зыщыгъ зы лІы горэ арыгъа? Щыгъын дахэхэр зыщыгъхэр зэрысхэр пачъыхьэхэм яунэшхохэр ары. ⁹Адэ, сыда шъулъэгъунэу шъузыфэягъэр ащ дэжъым шъузыдэкІым? Пегъымбара? Сэ шъосэІо, ар пегъымбар къодыеп, ар пегъэмбарым нахь нахь ин. ¹⁰Ар лІыкІоу Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм* зикъэбар мырэуштэу

11:2 умэхъакІо – еплъ 3:1.

11:2 Иуан хьапсым чІэсэу – еплъ 14:3–4.

11:10 Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арытыр – еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 3:1.

арытыр ары:

«Мары уапэрапшлэу силлыкIo къэсэгъакIo,
ащ уигъогу пфигъэпсышт».

¹¹ –Шъыпкъэр шъосэлo, бзылфгыгъэхэм къакIэхъуагъэхэм ащыщэу умэхъэкIo Иуан нахь нахь ин щылэп. Арэу щытми, Тхъэу уашъом щылэм и Тетыгъошхо ылэчIэгъ чIэт цIыфхэм ащыщэу анахь цIыкIури Иуан нахь нахь ин. ¹² УмэхъэкIo Иуан имафэхэм къащегъэжъагъэу джы нэсы, цIыфхэм Тхъэу уашъом щылэм и Тетыгъошхо ылэчIэгъ чIэт цIыфхэм къин арагъэщэчыгъ, бзэджашIэхэми а тетыгъошхор лIыгъэкIэ аубытынэу ыуж итых; ¹³ сыда пIомэ умэхъэкIo Иуан имафэхэм нэсыфэ, пегъымбархэр зэкIэ пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмкIи а тетыгъошхор къызэрэкIoшттым къытегушылагъэх. ¹⁴ Ар шъуштэнэу шъуфаемэ, умэхъэкIo Иуаныр къэкIonэу щытыгъэ пегъымбар Иляс* ары. ¹⁵ Рыдэлонэу тхъакIумэ зиIэм зэхерэх!

¹⁶ –Джырэ цIыфхэр сыда зыфэзгъэдэщтыр? Урамым тес кIалэхэу мырэуштэу зыIохэу, яныбджэгъумэ яджэхэрэм афэдэх:

¹⁷ «Къамылым тышъуфепщагъэ пэтми, шъо шъу-
къэшъуагъэп;
тэ гъыбзэ оред къышъуфэтIуагъэ пэтми, шъо
шъугъыгъэп».

¹⁸ –Сыда пIомэ Иуан къэкIуагъ. Ар мэнэкIы, сэнэпси ешъорэп. «Ащ джынапцIэ хэс», аIo. ¹⁹ ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ. Ар машхэ ыкIи ешъо, «Шхэн ешъоныр зикIасэу, хъакъулахь ахъщэр* хэзыххэрэмрэ псэкIод зышIэхэрэмрэ яныбджэгъу», аIo. Ау Тхъэм изэхэшIыкIыныгъэшхо къыхэкIыгъэ хъугъэ–шлагъэхэм азэхэшIыкIыныгъэшхор къагъэшъыпкъэжъы.

**Сыхъатмыгъо уежъагъ, Хоразин къалэ! Сыхъатмыгъо
уежъагъ, Вифсайдэ къалэ!**

(Лука 10:13–15)

²⁰ Джащыгъум Исус къалэхэу ежъ иIoфышхо гъэшIэгъонхэм анахьыбэхэр зыщишлагъэхэм ягыеу ыублагъ,

11:14 къэкIonэу щытыгъэ пегъымбар Иляс – еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 4:5–6.

11:19 хъакъулахь ахъщэр – еплъ 5:46.

ахэр япсэкІодшІагъэхэм зэрафыкІэмыгъожьыгъэхэм пае.

²¹ –Сыхъатмыгъо уежъагъ, Хоразин къалэ! Сыхъатмыгъо уежъагъ, Вифсайдэ къалэ! Сыда пІомэ шъуадэжъ сэ щысшІэгъэ Іофышхо гъэшІэгъонхэр къалэхэу Тиррэ Сидонрэ* ащысшІагъэхэу щытыгъэмэ, бэшІагъэу шъыгъоныгъэ щыгъын ащыгъэу, анэкІухэр яжъэкІэ цІэлагъэхэу япсэкІодшІагъэхэм афыкІэгъожьыщтыгъэх. ²² Ау сэ шъосэІо, ахърэт мафэм шъо къинэу шъущэчыщтым нахь, Тиррэ Сидонрэ къинэу ащэчыщтыр нахь мэкІэшт. ²³ О Капернаум къалэ, уашъом удэкІоена? Джэхънэмым икуупІэ нэсыфэ укІоцІырызыщт нахь,* сыда пІомэ уадэжъ щысшІэгъэ Іофышхо гъэшІэгъонхэр Содом къалэм* щысшІагъэхэу щытыгъэмэ, ар джы нэсыфэ щытэу къэнэщтыгъ. ²⁴ Ау сэ шъосэІо, ахърэт мафэм къинэу о пщэчыщтым нахь, Содом къинэу ыщэчыщтыр нахь мэкІэшт.

Садэжъ шъукъакІуи, гупсэфыныгъэ шъостыщт

(Лука 10:21–22)

²⁵ Ащ дэжъым Исус игущыІэ лъыгъэкІуатэу ыІуагъ:

–Сят, уашъоми чІылъэми я Зиусхъан мы Іофхэр цІыф Іушхэмрэ цІыф губзыгъэхэмрэ ашІоушъэфыгъэу, сабийхэм зэрябгъэшІагъэмкІэ щытхъур пфэсэшІы. ²⁶ Ары, Сят, о ар арэуштэу пшІоигъуагъ.

²⁷ –Сятэ щыІэ пстэури къысІэкІилъхъагъ. Къо лъапІэр зыфэдэр Ты лъапІэм нэмыкІ зыми ышІэрэп. Ты лъапІэр зыфэдэри Къо лъапІэмрэ Къо лъапІэм ар зэригъэшІэнхэу фэе цІыфхэмрэ анэмыкІ зыми ышІэрэп.

²⁸ –ЗэкІэ улэугъэхэу, хьылъэ онтэгъу зытелъхэр, садэжъ шъукъакІуи, гупсэфыныгъэ шъостыщт. ²⁹ Сэ сибжъы* зытешъулъхь, сэ къасІорэр зэжъугъашІэ, сыда пІомэ сэ сыгу шъабэ, пэгагъи зи илъэп. ЕтІанэ шъугухэмкІэ гупсэфыныгъэ жъугъотыщт; ³⁰ сыда пІомэ сэ сибжъы щэчыгъошІоу, сихьылъи псынкІэу щытышъ ары.

11:21 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – ахэр хымэ къалэхэу Галилей хэкум итемыр лъэныкъокІэ хыІушъом Іутыгъэхэр ары.

11:23 О Капернаум къалэ . . . укІоцІырызыщт нахь – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 14:13,15.

11:23 Содом къалэр – еплъ 10:15.

11:29 бжъы – цухэр е псыцухэр кум зыкІашІэкІэ, ашъэ тыралъхъэрэ пхъэр ары.

ЯПШЫКІУТІОНЭРЭШЪХЪ

Исус игъогу рыкІохэрэм шэмбэт мафэм коцышъхъэхэр къызэрэпачыгъэхэр

(Марк 2:23–28; Лука 6:1–5)

А лъэхъанэм Исус зы шэмбэт мафэ* горэм коц хъасэ-хэм ахэтэу кІощтыгъ. Игъогу рыкІохэрэр мэлакІэ лІа-гъэхэти, коцышъхъэхэр къыпачыхэзэ ашхыхэу аублагъ.

² Фарисейхэм* ар залъэгъум, Исус къыраІуагъ:

–Еплъ, шэмбэт мафэм хабзэкІэ пшІэ мыхъуштыр* уигъогу рыкІохэрэм ашІэ.

³ –Даутэрэ игъусэхэмрэ мэлакІэ лІэхэ зэхъум, ащ ышІа-гъэм* шъуеджагъэба? – ариІожьыгъ Исус. ⁴ –Ар Тхъэм иунэ ихъи, цІыфхэм Тхъэм ыпашъхъэ агъэтІылъыгъэ хъалыгъур* ежъыми игъусэхэми ашхыгъ. А хъалыгъур дин пащэхэм анэмыкІ хабзэкІэ зыгорэм ышхы мыхъу-нэу щытыгъ, ау Даути игъусэхэми ашхыгъ. ⁵ Е дин пащэхэр Тхъэм иунэшхо чІэтхэу, шэмбэт мафэм лажъэ-хэу, а мафэр амыгъэлъапІэ пэтми,* лажъэ ямыІэу къы-зэрэнэрэр Мусэ и Тэурат хабзэ зэритхагъэм шъуеджа-гъэба? ⁶ Ау сэ шъосэІо, Тхъэм иунэшхо нахъи нахъ инэу зыгорэ къышъухэт. ⁷ «КъурмэншІыныр арэп сызыфаер, гукІэгъур ары нахъ», ыІуи, Тхъэм къыІогъэ гущыІэхэм*

12:1 шэмбэт мафэр – джуртхэм ямэфэ лъапІ ары. А мафэм хэти Іоф ышІэнэу фитэп.

12:2 фарисейхэр – еплъ 3:7.

12:2 пшІэ мыхъуштыр – Мусэ и Тэурат хабзэ иунашъо тетэу, шэмбэт мафэм лажъыгъэ къэпхыныр мыхъунэу щытыгъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 34:21.

12:3–4 ащ ышІагъэр – еплъ Пегъымбар Самуел икъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (1 Царств) 21:1–6.

12:4 цІыфхэм Тхъэм ыпашъхъэ агъэтІылъыгъэ хъалыгъур – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:5–9.

12:5 дин пащэхэр шэмбэт мафэм лажъэхэу, а мафэр амыгъэлъапІэ пэтми – ахэмэ Тхъэм къурмэн фашІызэ, Іоф ашІэщтыгъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ яплІэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 28:9–10.

12:7 Тхъэм къыІогъэ гущыІэхэр – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 6:6.

къарыкІырэр шъушІэштгъэмэ, лажьэ зимыІэхэрэр жъугъэмысэштгъэхэп; ⁸ сыда пІомэ ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо* шэмбэт мафэм итхъамат.

**Исус зыІэ лъэныкъор пыгъукІыгъэу щыт лІы горэ
зэригъэхъужьыгъэр**

(Марк 3:1–6; Лука 6:6–11)

⁹ ЕтІанэ Исус а чІыпІэм икІи, ахэмэ ясинэгогу* чІэхъагъ.
¹⁰ ЗыІэ лъэныкъор пыгъукІыгъэу щыт лІы горэ ащ дэжъым чІэтыгъ. Арэуштэу зэхъум, Исус зэрагъэмысэн Іоф горэ къагъотыным пае, мырэуштэу къеупчІыгъэх:

–Шэмбэт мафэм сымаджэр бгъэхъужьыныр хабзэкІэ хъушта, мыхъушта?

¹¹ –Хэта шъуащыщэу мэлы закъоу иІэр шэмбэт мафэм машэм зифэкІэ, къыубытыжъэу, къизымыхыжъыщтыр?– ариІуагъ Исус ахэмэ. ¹² –ЦІыфыр мэлым нахы бэкІэ нахь лъапІэба? Арышъ, шэмбэт мафэм шІу пшІэныр хабзэкІэ хъушт.

¹³ ЕтІанэ Исус а лІым риІуагъ:

–О пІэ къэщэй.

ЛІым ыІэ къыщэйи, адрэ Іэм фэдэу хъужьыгъэ.
¹⁴ Джащыгъум фарисейхэр синэгогум чІэкІыжъхи, Исус агъэкІодынэу гухэлъ ашызэ, зэрагъэкІодышт шыкІэмкІэ зэупчІыжъыгъэх.

Тхъэм ежъым фэлэжъэнэу къыхихыгъэр

Ау Исус ахэмэ ягухэлъ къызешІэм, а чІыпІэм икІыжъыгъ. ¹⁵ ЦІыфыбэхэр ыуж итхэу кІуагъэх, ахэмэ ахэт сымаджэхэри зэкІэ ыгъэхъужьыгъэх. ¹⁶ Ау Исус ежъыр хэт щыщми ахэмэ цІыфмэ къарамыгъэшІэнэу унашъо пытэ афишІыгъ. ¹⁷ Арэуштэу зыфэхъугъэр пегъымбар

12:8 ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

12:9 синэгогу – еплъ 4:23.

Исайас итхылъ итхэу, Тхъэм мы гуцылэхэу* Христосым ехылаагъэу кылаагъэхэр къэштыпкъэжьиныхэр ары:

¹⁸ «Мыры кысфэлэжьэнэу кыыхэсхыгъэр.

Ар сэ шу слъэгъоу, сикласэу сыгу зэлурэр ары.

Сэ спсэ ащ ыгу ислъхъанышъ,

ащ шыпкъагъэр хымэ лъэпкъхэм аригъэлүшт.

¹⁹ Ащ бырсыр макъэ кылаэтыштэп ыкIи куоштэп.

Ащ ымакъэ урамхэми зыми щызэхихыштэп.

²⁰ Къамыл ныкъо зэпыкI* зэпикIыжьиштэп,

макIэу блэрэ шъагъэри* ыгъэкIосэштэп,

шыпкъагъэр тыригъэкIоным нэсыфэ.

²¹ Лъэпкъхэр зыщыгугъыхэу зыпаплъэхэрэр ежыр ары».

Исусрэ джынапцIэхэм япащэу Велзевулырэ

(Марк 3:20–30; Лука 11:14–23; 12:10)

²² Ащ дэжьем нэшъоу ыкIи бзакоу джынапцIэ зыхэс лIы горэ цIыфхэм Исус ыдэжъ къащагъ. Къызащэм, Исус лIы бзакор гуцылэшъоу ыкIи ылъэгъушъоу ыгъэхъужьыгъ. ²³ ЦIыф купышхохэм зэкIэ лъэшэу агъэшIагъоу алаагъ:

–Мыр Даутэ Ыкъоу* Христос* арын фаеба?

²⁴ Ау фарисеймэ ар зызэхахым, мырэуштэу алаагъ:

–Велзевулэу* джынапцIэмэ япащэ илъэкIыныгъэ ары джынапцIэхэр цIыфхэм зэрахифырэр.

²⁵ Ахэмэ ягухэлъхэр Исус ышIэхэзэ арилаагъ:

–Сыд фэдэрэ пачъыхъагъор лъэныкъуитIоу зигощымэ, зэхэтэкъошт. Ащ фэдэуи сыд фэдэрэ къали, сыд фэдэрэ

12:17–21 Тхъэм мы гуцылэхэу . . . – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 42:1–4.

12:20 Къамыл ныкъо зэпыкI . . . макIэу блэрэ шъагъэр – заухъумэжьи зымылъэкIэу, лъэкIыныгъэ зымылэ цIыфхэр ары.

12:23 Даутэ Ыкъо – еплъ 9:27.

12:23 Христос – еплъ 1:17.

12:24 Велзевул – еплъ 10:25.

уни лъэныкъуитлоу гощыгъэ хъумэ, щылъэжьи ылъэкъыжыщтэп. ²⁶ Шэйтаными зы цыф горэм шэйтаныр хифымэ, ащыгъум ежъ ышъхъэкъыжы лъэныкъуитлоу зэрэгъэхъугъэу мэхъу. Сыдэуштэу етланэ ащ итетыгъо щылъэжьи ылъэкъына? ²⁷ Адэ, Велзевул илъэкъыныгъэкъыжы сэ джынапцъэхэр цыфхэм ахэсэфыхэмэ, шъо шъуицъыфхэм джынапцъэхэр цыфхэм зэрахафырэр хэт илъэкъыныгъэу хъура? Арышъ, ахэр шъо шъуихъыкумышлъэхэу* хъуштых. ²⁸ Ау сэ джынапцъэхэр цыфхэм зэрахэсфырэр Тхъэм Ыпсэ Лъапкъэ арышъ, Тхъэм и Тетыгъошхо* къызэрэшъухэхъагъэр ары ащ къыккъырэр.

²⁹ –Ащ фэдэу, къуачкъэ зикъэ лъы горэм иунэ ихъэу, ащ ихъапщыпхэр къытыгъун хэта зылъэкъыштыр, ыпэрапшкъэу а лъэу къуачкъэ зикъэр зэкъоцъимыпхэмэ? Ау а лъыр зэкъоцъипхэмэ, иунэ къыхъункъэ ылъэкъыштыр.

³⁰ –Сэ симыгъусэр къыспэуцу, къыздэзымыугъуоирэми ретэкъухъэ. ³¹ Арышъ, сэ шъосэло, цыфхэм сыдрэ псэкъодэу ашъагъэри, сыд фэдэу Тхъэр агъапцъыгъэми афэгъушъуштых, ау хэти Тхъэм Ыпсэ Лъапкъэ зыгъэпцъырэм къыфэгъуштыр. ³² Хэти Цыф Лъэпкъым Ыкъо гушыкъэ Іае фэзылорэм фэгъуштыр, ау Тхъэм Ыпсэ Лъапкъэ гушыкъэ Іае фэзылорэм мы дунаеми адрэ дунаеми къыщыфэгъуштыр.

Чъыгыр зыфэдэр къыпыккъэрэмкъыжы къэпшкъэштыр

(Лука 6:43–45)

³³ –Чъыгыр шъумэ, къыпыккъэрэри шъу; чъыгыр дэймэ, къыпыккъэрэри дэй; сыда пломэ чъыгыр зыфэдэр къыпыккъэрэмкъыжы къэпшкъэштыр. ³⁴ Шъо, блэщылъфыхэр, шъо шъуибзэджагъэкъыжы сыдэуштыр шъу къэшъулон шъульэкъына? Сыда пломэ жэм къыдэкъырэр гум илъыр ары. ³⁵ Цыфышъум ыгу илъ шъугъэм шъугъэ къыхехы, цыф бзаджемэ ыгу илъ бзаджагъэм бзаджагъэ къыхехы. ³⁶ Сэ шъосэло, цыфхэм сыдрэ гушыкъэу, пкъэ зимыкъэу къалорэм ипэгъокъыжы ахърэт мафэм Тхъэм ратыжьи фаеу хъуштыр; ³⁷ сыда пломэ уигушыкъэхэм яхылаагъэу Тхъэм уигъэхыештыр, уигушыкъэхэм яхылаагъэуи уигъэмысештыр.

12:27 хъыкумышлъэр – зы цыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.

12:28 Тхъэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

**Зы нэшэнэ гъэшІэгъонышо горэ уашъом
къафыригъэхынэу фарисейхэр Исус къызэрелъагъэхэр**
(Марк 8:11–12; Лука 11:29–32)

³⁸ Ащ дэжъым Тэурат егъэджэкІо пашэхэмрэ фарисей-хэмрэ ащыщхэм Исус къыраІуагъ:

–Дин гъэсакІу, зы нэшэнэ гъэшІэгъонышо горэ тэбгъэлъэгъунэу тыфай.

³⁹ –Джырэ цІыф бзаджэхэу Тхьэр зымышІэхэрэр нэшэнэ гъэшІэгъонышо фаех,– ариІожьыгъ Исус ахэмэ, –ау пегъымбар Юныс инэшанэ нэмыкІ Тхьэм ахэмэ къаритыщтэп; ⁴⁰ сыда пІомэ Юныс* пцэшхо джадэм ыныбэ мэфищырэ чэщищырэ зэрилъыгъэм фэдэу, ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо мэфищырэ чэщищырэ чІылъэм икуупІэ чІэлъыщт. ⁴¹ Ниневие къалэм дэсыгъэ цІыфхэр ахърэт мафэм къэтэджыжъынхэшъ, джырэ цІыфхэм къядэоштых ыкІи къагъэмысэщтых, сыда пІомэ ахэмэ Тхьэм игушыІэхэр Юныс аригъэлухэу зызэхаххэм, япсэкІодшІагъэхэм афыкІэгъожьыгъэх, ыкІи мары, пегъымбар Юныс нахы нахь инэу зыгорэ къышъухэт. ⁴² Джащ фэдэу къыблэ хэгъэгум щыщэу бзылъфыгъэ пачъыхьэр* ахърэт мафэм къэтэджыжъынышъ, джырэ цІыфхэм къядэошт ыкІи къыгъэмысэщтых, сыда пІомэ а бзылъфыгъэ пачъыхьэр пачъыхьэ Сэлмэн* изэхэшІыкІыныгъэ едэлунэу чІылъэм икъуапэ къикІи къэкІуагъ, ыкІи мары, пачъыхьэ Сэлмэн нахы нахь инэу зыгорэ къышъухэт.

ДжынэпцІэ Іае къызэригъээзэжъырэр

(Лука 11:24–26)

⁴³ –Зы джынэпцІэ Іае горэ цІыф горэм зыхэкІыкІэ, псы зэрымыт шъоф нэкІым макІошъ, зыгъэпсэфыпІэ горэм лъыхъоу къекІухьэ, ау ыгъотырэп. ⁴⁴ Зыгъэпсэ-

12:40 Юныс– еплъ Пегъымбар Юныс икъэбар зэрыт тхылъым (Иона) 1:17.

12:42 бзылъфыгъэ пачъыхьэр – еплъ Пачъыхьэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3 Царств) 10:1–10.

12:42 пачъыхьэ Сэлмэн – Сулиман ары.

фыпІэ ымыгъотэу, «Сызыхэсыгъэ цІыфэу сэ сиунэу шытыгъэм ыдэжъ згъээзжышт», еІо. Ащ ыдэжъ къегъээзжышъ, унэр нэкІэу, пхъэнкІыгъэу, зэлъыІухыгъэу къегъотыжы. ⁴⁵Джашыгъум макІо, джынэпцІибл ежым нахы нахъ бзаджэхэу къызыдещэхэшъ, унэм ехъэхэшъ, етІысхъэх. Аужыпкъэм а лІым иІоф ыпэрэм нахы нахъ дэи мэхъу. Джары джырэ цІыфхэм къяхъулІэщтыр.

Исус янэрэ ышхэмрэ

(Марк 3:31–35; Лука 8:19–21)

⁴⁶Исус а гушыІэхэр цІыф купышхохэм ариІохэзэ, ежъ янэрэ ышхэмрэ къэкІуагъэхэу, къыдэгущыІэхэмэ ашІоигъоу шагум дэтыгъэх. ⁴⁷Зыгорэм Исус къыриІуагъ:

–КъэдаІолъ, о уянэрэ пшыхэмрэ къэкІуагъэхэу, къыбдэгущыІэхэмэ ашІоигъоу шагум дэтых.

⁴⁸–Хэта сянэри, хэта сшыхэри?– риІожыгъ Исус а къезыІуагъэм. ⁴⁹ЕтІанэ игъогу рыкІохэрэм Іапэ афиші къыІуагъ:

–Мыхэр ары сэ сянэри сшыхэри; ⁵⁰сыда пІомэ хэти сэ Сятэу уашъом шыІэр зыфаер зыгъэцакІэрэр ары сэ сшыри, сшыпхъури, сянэри.

ЯПШЫКІУЩЭНЭРЭШЪХЪ

Чылапхъэр зыпхъырэм ехыліІэгъэ гъэсэнныгъэ тхыдэр

(Марк 4:1–9; Лука 8:4–8)

А мэфэ дэдэм Исус унэм къикІи, псыхъурэе Іушъом ІутІысхъагъ. ²ЦІыф купышхохэу ежъ ыдэжъ къыщызэрэу-гъоигъэхэр зэрэбагъэм пае, ежыр зы къуашъо горэм итІысхъагъ. ЦІыфхэр зэкІэ псыхъураем Іутыгъ. ³ЕтІанэ Исус гъэсэнныгъэ тхыдэхэмкІэ цІыфхэм Іофыбэхэр ариІуагъэх:

–Шъукъэдау. Зы лы горэ чылапхъэ ыпхъынэу дэкIыгъ. ⁴Чылапхъэр ыпхъызэ, ащ щыщ тIэкIу гъогум тетэкъуагъ. Бзыухэр къэбыбыхи, ар ашыпыгъ. ⁵Ау зы тIэкIуи ятIэ макIэ зыхэлъ чIыгу мыжъуалъэм тетэкъуагъ. ЧIыгур куугъэпти, шIэх дэдэу къыхэкIыгъ, ⁶ау тыгъэр къызыдэкIуаеи пыгъукIыгъ, лъапсэ куу зэрямыIагъэм пай, гъугъэх. ⁷НэмыкI тIэкIуи панэхэм ахэтэкъуагъ. Панэхэр къэкIыхи, чылапхъэу къыхэкIыгъэхэр атхъалагъэх. ⁸Ау етIани зы тIэкIу чIыгу дэгъум хэтэкъуагъ, шъхъэхэри къапыкIагъэх. Зы шъхъэ налъэм коцишъэ къыкIагъ, адрэм тIокIищ, адрэми щэкI къыкIагъ.

⁹ЕтIанэ Исус къыпигъэхъожьыгъ:

–РыдэIонэу тхъакIумэ зиIэм зэхерэх.

Исус цIыфхэм Iофхэр аригъашIэхэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр къызыкIафиIотэщтыгъэхэр

(Марк 4:10–12; Лука 8:9–10)

¹⁰Ащ нэужым игъогу рыкIохэрэр Исус къыбгъодахъэхи къеупчIыгъэх:

–ЦIыфхэм уадэгущыIэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр сыда зыкIафэпIуатэрэр?

¹¹–Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ишъэфхэр шъушIэнхэу Тхъэм фитыныгъэ къышъуитыгъ, ау ахэмэ къаритыгъэп,– ариIожьыгъ Исус ахэмэ. ¹²–Тхъэм зиIэм нахъыбэ къыритыщт, къелыжъынэуи бэ иIэщт, ау Тхъэм зимыIэм иIэ тIэкIури Iихыжъыщт. ¹³Сэ цIыфхэм садэгущыIэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр зыкIафэсIуатэрэр мары:

Ахэр еплъыхэ пэтми, алъэгъурэп,

даIохэ пэтми, зэхахырэп ыкIи къагурыIорэп.

¹⁴–Iофэу ахэмэ къяхъулIэрэмкIэ Тхъэм ежъ игущыIэхэу пегъымбар Исайас ыгу къырилъхъэхи, къыригъэIуагъэхэр* къэшъыпкъэжъыгъэх:

«Шъо егъашIэм зэхэшъухы зэпытыщт, ау къыжъугурыIощтэп;

шъо егъашIэм шъулъэгъу зэпытыщт, ау гу лъы-

13:14–15 Тхъэм . . . пегъымбар Исайас . . . къыригъэIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 6:9–10. Пегъымбар Исайас, Исус къэхъуным ыпэкIэ 759–698 илъэсхэм къакIоцI псэугъагъ.

шъутэщтэп.

¹⁵ Сыда пIомэ мы цIыф лъэпкъым щыщхэм агухэм гулъытэ ямыIэ хъугъэ.

Ахэмэ атхьакIумэхэмкIэ жъажъэу зэхахы, анэхэри аупIыцIагъэх.

Арэуштэу щымытыгъэмэ, анэхэмкIэ алъэгъу-щтыгъ,

атхьакIумэхэмкIи зэхахыщтыгъ, агухэмкIи къагу-рыIощтыгъ,

садэжьи къагъэзэжьи-гъэмэ, сэ ахэр згъэхъужьи-щтгъэх».

¹⁶ – Ау шъо шъунэхэри шъутхьакIумэхэри сыхъатмафэ ежъагъэх, ахэмэ ыкIи алъэгъу ыкIи зэхахы.

¹⁷ Шъыпкъэр шъосэIо, пегъымбар Iаджи шъыпкъагъэ зиIэ цIыф Iаджи шъо шъулъэгъурэр алъэгъумэ ашIои-гъуагъ, ау алъэгъугъэп, шъо зэхэшъухырэри зэхахынэу ашIои-гъуагъ, ау зэхахыгъэп.

Чылапхъэр зыпхъырэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэм къикIырэр Исус игъогу рыкIохэрэм къызэрагуригъэIуагъэр

(Марк 4:13–20; Лука 8:11–15)

¹⁸ – Ащыгъум чылапхъэр зыпхъырэм ехьылIэгъэ гъэсэ-ныгъэ тхыдэм къикIырэм шъукъедэIу: ¹⁹ Тхьэм и Теты-гъошхо икъэбар зыгорэм зэхихэу, ау ар къызыгурымы-IокIэ, Шэйтаныр къэкIошъ, чылэпхъэшIоу а цIыфым ыгу илъ хъугъэр рехыжьи. Мыр чылапхъэу гъогум тепхъагъэм фэд. ²⁰ Адрэ цIыфыри мыжъуабэ зэрылъ чIыгум тепхъэгъэ чылапхъэм фэд. А цIыфыр ары Тхьэм игущыIэхэр зэрэзэхиххэу, а гущыIэхэр гушIуагъокIэ зы-штэрэр. ²¹ Ау ащ ыгукIэ лъапсэ зэримыIэм пае, шIошъ-хъуныгъэм игъогу бэрэ тетыжърэп. Тхьэм игущыIэхэм апаекIэ, е гузэжъогъу зэрэхафэу, е цIыфхэм ащ къин зэрэрагъэщэчэу, шIошъхъуныгъэм игъогу текIыжьи.

²² ЕтIани зы цIыф панэхэм ахэпхъэгъэ чылапхъэм фэд. Ащ Тхьэм игущыIэхэр зэхехых, ау мы дунаем игугъу-хэмрэ баиныгъэм игъэпцIэныгъэрэ Тхьэм игущыIэхэу ыгу илъхэр атхьалэхэшъ, ащ зи шIугъэ къыпыкIырэп.

²³ ЕтIани нэмыкI зы цIыф чIыгу дэгъум хэпхъэгъэ чы-лапхъэм фэд. Ар ары Тхьэм игущыIэхэр зэхэзыхэу, зэхэ-зышIыкIырэр. Ащ шIугъэ къыпэкIы, е фэдишъэ, е фэдэ тIокIищ, е фэдэ щэкI.

**Уц шлоеу коцым ыгузэгу пый горэм щипхъыгъэм ехьылIэгъэ
гъэсэныгъэ тхыдэр**

²⁴ Исус нэмыкI гъэсэныгъэ тхыди ахэмэ къафиIотагъ:

–Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэдэр лIэу чылэпхъэшIу зихъасэ хэзыпхъагъэр ары. ²⁵ Ау цIыфхэр чъыхэзэ, ипый къакIуи, уц шлой коцым ыгузэгу хипхъи IукIыжъыгъ. ²⁶ А чылапхъэр къэкIэу, къыпы-кIэнэу зыфежъэм, ащ игъусэу уц шлоири къыхэкIыгъ.

²⁷ –Хъасэр зиём ыдэжъ илэжъакIохэр кIохи раIуагъ: «Тхъаматэ, чылэпхъэшIу уихъасэ хэупхъагъэба? Адэ, мы уц шлоир тыдэ къикIыгъа?»

²⁸ –«Ар пый горэм ышIагъ», къариIожъыгъ тхъаматэм. «Тэ тыкIонышъ, ар къыхэтчынэу уфая?» аIуи, лэжъа-кIохэр тхъаматэм еупчIыгъэх.

²⁹ –Ау ежъым къыIуагъ: «Хъау, ар хъуштэп, сыда пIомэ уц шлоим игъусэу коцыри къыхэшъучынкIэ мэхъу. ³⁰ TIу-ри зэгъусэу хыныгъом нэсыфэ къызэдэрэкI. Къахыжъын зыхъукIэ, хынакIомэ сэ ясIошт: Уц шлойхэр ыпэрапшIэу къыхэшъухи шъупхых, машIокIэ жъугъэстынхэм пае; етIанэ коцыр къэшъухи, сиконхэм арышъутакъу».

**Горчицацэmrэ тэджэпсыmrэ яхьылIэгъэ
гъэсэныгъэ тхыдэхэр**

(Марк 4:30–32; Лука 13:18–21)

³¹ Ащ нэмыкIэуи зы гъэсэныгъэ тхыдэ Исус ахэмэ къафиIотагъ:

–Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* зыфэдэр горчицацэр* ары. А цэр зы лIы горэм ихъасэ щипшIагъ.

³² Цэ пстэуми анахь цIыкIу пэтми, ар къызыкIырэ ужым, зы илгъэс зыныбжъ къэкIыгъэ пстэуми анахь инэу щыт. Ошъогу бзыухэри къэбыбыхэзэ, ащ икъутамэхэм ате-сынхэу чъыгы мэхъу.

³³ ЕтIанэ Исус нэмыкI гъэсэныгъэ тхыди къафиIотагъ:

–Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэдэр тэджэ-псыри ары. Зы бзылъфыгъэ горэм тэджэпсыр къышти,

13:31 Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

13:31 горчицэ – арапыбзэкIи тыркубзэкIи «хъардэл» ары.

хьаджыгъэ Iанл'ищымкIэ зэхипшыхьагъ, зэрэщытэу къэ-
тэджыфэ.

³⁴ А зэпстэури Исус гъэсэныгъэ тхыдэхэмкIэ цIыф ку-
пышхохэмэ къафиIотагъ. Гъэсэныгъэ тхыдэ хэмытэу адэ-
гушыIэщтыгъэп. ³⁵ Исус цIыфхэм адэгушыIэзэ, гъэсэныгъэ
тхыдэхэр зыфафиIотагъэр пегъымбарым мы гушыIэхэу
къыIуагъэхэр къэшъыпкъэжъынхэр ары:

«Гъэсэныгъэ тхыдэхэр къэсIуатэхэу сыжэ къызэ-
тесхынышъ,

дунаер къызыхъугъэм щегъэжъагъэу
аушъэфыщтыгъэ Iофхэр къэсIощтых».

**Уц шIоеу кодым ыгузэгу пым щипхъыгъэм ехылыгъэ
гъэсэныгъэ тхыдэм къикIырэр Исус игъогу рыкIохэрэм
къызэрагуригъэIуагъэр**

³⁶ Ащ нэуж Исус цIыф купышхохэм къахэкIи, унэу
зэрысыгъэм ихьагъ. Игъогу рыкIохэрэр къыбгъодахъэхи
къыраIуагъ:

–Хъасэм къыхэкIэгъэ уц шIоим ехылыгъэ гъэсэныгъэ
тхыдэм къикIырэр къыдгурыгъаIу.

³⁷ –ЧылэпхъэшIур зыпхъырэр ЦIыф Лъэпкъым Ыкъу*
ары,– къыIожьыгъ Исус. ³⁸ –Хъасэм къикIырэр дунаер
ары. ЧылэпхъэшIуми къикIырэр Тхъэм и Тетыгъошхо
ыIэчIэгъ чIэт цIыфхэр ары. Уц шIоими къикIырэр шэй-
таным ицIыфхэр ары. ³⁹ ЕтIанэ пыеу а уцыр коц гузэ-
гум хэзыпхъагъэм къикIырэр шэйтаныр ары. Хыны-
гъоми къикIырэр мы дунаем икIэух ары, хынакIохэми
къарыкIырэр мэлэIичхэр ары.

⁴⁰ –Уц шIоир къыхачэу, машIомкIэ зэрагъэстырэм
фэдэу ары зэрэхъущтыр мы дунаем икIэух дэжъ: ⁴¹ ЦIыф
Лъэпкъым Ыкъо имэлэIичхэр ыгъэкIонхэшъ, уц шIоир
лэжыгъэм зэрэхачырэм фэдэу, цIыфхэм псэкIод языгъа-
шIэрэ цIыфхэри, нэмыкI цIыфхэу бзэджагъэ зышIэхэ-
рэри Тхъэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIаукъэбзыкIыщтых.

⁴² МэлэIичхэм а цIыфхэр аугъоинхэшъ, мэшIошхом
ихьаку радзэщтых. Ащ дэжъым куохъауныгъэрэ цэ зэрэ-
гъэшхыныгъэрэ щыхъущтых. ⁴³ Джащыгъум шъыпкъа-
гъэ зиIэ цIыфхэр тыгъэ нэбзыйхэм афэдэу, Ты лъаплэм

и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэтхэу къыщынэфыщтых. РыдэІонэу тхьакІумэ зиІэм зэхерэх.

Гъэсэныгъэ тхыдищ

⁴⁴ – Ащ нэмыкІэуи Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо зыфэдэр мылкъушхоу хъасэм щыгъэбылгыгъэу щытыгъэр ары. А мылкъушхор зы цІыф горэм къызегъотым, ыгъэбылгыжьи, гушІозэ кІуи, иІэр зэкІэ ыщэжьи, а хъасэр къыщэфыгъ.

⁴⁵ – ЕтІанэ Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо зыфэдэр налмэс–налкъутэ дэгъухэм алтыхъурэ сатыушІэр* ары.

⁴⁶ Налмэс–налкъутэ лъапІэ зегъотым, кІуи иІэр зэкІэ ыщэжьи, ар къыщэфыгъ.

⁴⁷ – Джыри Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо зыфэдэр хъытыоу хым хадзагъэу, пцэжъые зэмылІэужыгъуабэ къэзыубытыгъэр ары. ⁴⁸ Ащ изы зэхъум, пцэжъыяшэхэм ар хыІушъом къытыралъэшъожьыгъ. ЕтІанэ ахэр тІысхи, пцэжъые дэгъухэр щалъэхэм аралъхъэхи, пцэжъые дэйхэри чІадзыжъыгъэх. ⁴⁹ Джащ фэдэу ары зэрэхъуцтыр мы дунаем икІэух дэжъ. МэлэІичхэр къехынхэшъ, шъыпкъагъэ зиІэ цІыфхэм цІыф бзаджэхэр къахашынхэшъ, ⁵⁰ мэшІошхом ихъаку радзэщтых. Ащ дэжъым куохъауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъуцтых.

МылъкукІэмпрэ мылъкужъымрэ

⁵¹ Ащ нэуж Исус игъогу рыкІохэрэмэ яупчІыгъ:

– А пстэури шъо шІоу къыжъугурыІуагъа?

– ШІоу къыдгурыІуагъэх, Зиусхъан, – аІуи, ахэмэ пэгъокІ къатыжъыгъ.

⁵² – Ащ къыхэкІыкІэ хэтрэ Тэурат егъэджэкІо пащэу* Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІахъэрэр унэ зие горэм фэд, – ариІуагъ Исус ахэмэ. – Ащ мылкъу гъэтІылтышІэу иІэм мылъкукІи мылъкужъи къычІехы.

13:45 сатыушІэр – щэн–щэфакІор ары.

13:52 Тэурат егъэджэкІо пащэ – еплъ 2:4.

Назарет дэс цыфхэм Исус зэрамыштагъэр

(Марк 6:1–6; Лука 4:16–30)

⁵³ А гэсэныгъэ тхыдэхэр якъылотэн Исус къызе-
ухым, а чыплэм икыжыгъ. ⁵⁴ Янэ икълэ къэкложьы,
ясинэгогу цыфхэм Тхъэм игушылэхэр щаригъашлэхэу
ыублагъ. Цыфхэм зэраригъашлэщтыгъэ шыклар агъэ-
шлагъоу къауагъ:

–Мы лым мыш фэдиз зэхэшлыныгъэшхо тыдэ къы-
рихыгъа? Мы лъэклыныгъэ зыхэлъ Иофышхохэр тыдэ
къиклыгъэха? ⁵⁵ Пхъашлэм ыкъор арыба мыр? Мыщ янэба
Мерэмклэ заджэхэрэр? Якъуб, Иосый, Симон, Иудэ
мы лым ышхэба? ⁵⁶ Ышыпхъухэри зэклэ тэ къыт-
хэсхэба? Арэуштэу зыщытклэ, мы лым мы Иоф пстэури
тыдэ къырихыгъа?

⁵⁷ Арэуштэу Исус пае агу мыхъун къырагъэхъагъ.

–Пегъымбарым лъытэныгъэ фэзымышлыхэрэр ежъ янэ
икълэ дэсхэмрэ ежъ иунагъо щыщхэмрэ арых нылэп,–
ариуагъ Исус ахэмэ.

⁵⁸ Ахэмэ шлошъхъуныгъэ зэрамылэм пае, Исус Иофы-
шхо гъэшлэгъоныбэхэр ащ щыцлагъэхэп.

ЯПШЫКГУПЛИЭНЭРЭШЪХЪ

Умэхъэкло Иуан ышъхъэ зэрэпаупкыгъэр

(Марк 6:14–29; Лука 9:7–9)

А мафэхэм пщэу Ирод* Исус икъэбар зэхихыгъэти,
² Иофтабгэхэмэ ариуагъ:

–Ар умэхъэкло Иуан арын фае. Ар лагъэхэм къа-
хэтэджыкыжыгъ, джари ащ фэдэ лъэклыныгъэ зыхэлъ
Иофышхохэр ылэ къызкыкыхэрэр.

^{3,4} Ирод ар зыкыуагъэр мары: Ежым ышэу Филипп
зыцлэр псаоу пэтми, Ирод а Филипп ишъузэу Иродиадэ

14:1 пщэу Ирод – Ирод Антипэ ары. Исус къэхъуным ыпэклэ я 4–рэ
илъэсым къыщегъэжыагъэу Исус къызэхъу нэужым я 39–рэ илъэсым
нэсы, ар Галилей хэкумрэ, Перей хэкумрэ япщэу щытыгъ.

зыщІэр кыщэжыгъ. Ащ кызэрищэжыгъэм пae, Иуан Ирод рилоштыгъ: «О пшы ишъуз кэпщэжыныр хабзэкІэ хъуштэп». Ащ нэужым Иродиадэ ихъатыркІэ Ирод идзэлІхэм Иуан аригъэубыти, Іэхъу–лъэхъу тыраригъалъхыи, хъапсым чІаригъэдзагъ. ⁵Ирод Иуан ыукІынэу фэягъ, ау цІыфхэм ащыщынэщтыгъ, сыда пІомэ ахэмэ Иуан пегъымбаркІэ алгытэщтыгъэти ары.

⁶Ау Ирод кызыхъугъэ мафэр загъэлъапІэм, Иродиадэ ыпхъу утыгум кыиуцуи, къафашъуи, пщы Ирод ыгу еІугъ.

⁷Ыгу еІугъэти, пшъашъэм тхъарыІо фишІи ыІуагъ:

–Сыд щыщми узыфаер остын.

⁸Янэ ыгъэІушыгъэти, пшъашъэм кыІуагъ:

–УмэхъэкІо Иуан ышъхъэ лэгъэшхо горэм илъэу кыысэт.

^{9,10}Пачъыхъэм ар зызэхехым, ыгу лъэшэу къеуагъ, арышъхъакІэ хъакІэхэм апашъхъэ пшъашъэм тхъарыІоу фишІыгъэм пae зыфаер ратынэу унашъо ышІи, Иуан ышъхъэ хъапсым кыщыпиупкІынэу зы дзэлІ горэ ыгъэкІуагъ. ¹¹Иуан ышъхъэ лэгъэшхом илъэу къахыи, пшъашъэм ратыгъ, пшъашъэми янэ фихъыгъ. ¹²ЕтІанэ Иуан игъогу рыкІохэрэр къакІохи, Иуан ихъадэ хъапсым чІахыжыи, чІалъхъажыгъ. ЗычІалъхъажыи ужым, кІохи къэбарыр Исус фахыгъ.

Исус нэбгырэ минитф зэригъэшхагъэр

(Марк 6:30–44; Лука 9:10–17; Иуан 6:1–14)

¹³Исус а къэбарыр зызэхехым, цІыфхэм ахэкІи, къуашъомкІэ чІыпІэ Іудзыгъэ горэм изакъоу кІуагъэ. Ау цІыф купышхохэм ар зызэхехым, къалэхэм къадэкІыхи, лъэсэу Исус лъыкІуагъэх. ¹⁴Исус къуашъом кыикІи, цІыф купышхор зелъэгъум, ыгу афэгъуи, сымаджэхэу ахэтхэр ыгъэхъужыгъэх.

¹⁵Пчыхъэ зэхъум, игъогу рыкІохэрэр Исус кыыбгъодахъэхи къаІуагъ:

–Мы чІыпІэр нэкІы, мафэри хэкІотэгъах. Къуаджэхэм кІонхэшъ, гъомлапхъэ кыызфащэфыжыным пae, цІыф купышхохэр тІупщыжыых.

¹⁶–Зыми кІонхэу ящыкІагъэп. Шъо ахэр жъугъашхэх,– ариІуагъ Исус ахэмэ.

¹⁷ –Тэ хьалыгъуитфрэ пцэжъыитІурэ нахь зи тилэп,– къыраІожьыгъ адрэхэм.

¹⁸ –Мо сэ ахэр къысфэшъухьых,– къыІожьыгъ Исус.
¹⁹ ЕтІанэ Исус цІыф купышхохэр уцым хэтІысхьанхэу ариІуагъ. Хьалыгъуитфымрэ пцэжъыитІумрэ къыштэхи, уашъом дэплъый, Тхьэм щытхъу фишІыгъ. ЕтІанэ хьалыгъухэр зэгуичыхи, игъогу рыкІохэрэм аритыгъэх; ахэми цІыф купышхохэм афагощыгъэх. ²⁰ ЦІыф пстэури шхагъэх ыкІи загъэшхэкІыгъ. Ащ нэужым хьалыгъу та-къырхэу къялыжъыгъэхэр мэтэ пшІыкІутІу арызэу аугъойжъыгъэх. ²¹ Шхагъэхэр зэкІэ, бзылъфыгъэхэмрэ сабийхэмрэ хэмытхэу, нэбгырэ минитф фэдиз хъуцтыгъэх.

Исус псы кІыІум тетэу зэрэкІуагъэр

(Марк 6:45–52; Иуан 6:16–21)

²² ЕтІанэ Исус цІыф купышхохэр ытІупщыжъыхэфэ, игъогу рыкІохэрэр ежъым ыпэрапшІэу псыхъураем иадрабгъу зэпырыкІынхэу къуашъом ригъэтІысхьагъэх.

²³ ЦІыф купышхохэр зетІупщыжъыхэ ужым, изакъоу Тхьэм елъэлунэу Іуашъхьэм дэкІоягъ. Пчыхъашъхьэр къызэсым, ащ дэжъым изакъоу къытенагъ. ²⁴ Ау къуашъор псыхъураем ыгузэгу нэсыгъагъ, жьыбгъэри къыпеоти, хьорхэм къуашъор къин хадзагъ.

²⁵ АтэкъэІогъум дэжъ къуашъом исхэм алъэныкъокІэ псы кІыІум тетэу Исус къэкІуагъ. ²⁶ Исус псы кІыІум тетэу къакІоу игъогу рыкІохэрэмэ залъэгъум, хьадэ джадэу аІуи, лъэшэу щтагъэхэу къэкууагъэх.

²⁷ Ау къызэкуохэм, Исус къариІуагъ:

–Шъугу шъумыгъэкІоды, сэры ар, шъумыщын.

²⁸ –Зиусхьан,* орымэ ар, псы кІыІум сытетэу, уадэжъ сыкъэкІонэу къысаІу,– риІуагъ Петрэ Исус.

²⁹ –КъакІо,– къыІуагъ Исус.

Петр къуашъом икІи, псы кІыІум тетэу Исус ыдэжъ кІоу ыублагъ. ³⁰ Ау жьыбгъэшхоу къепщэрэм гу зылъетэм, къэщтагъ. Псым чІэбэу зеублэм, къэкууагъ:

–Зиусхьан, сымытхьалэу сыкъэгъэнэжъ.

³¹Петрэ ар къызэриЮу, Исус ыІэ ыщэий, къыубыти къыриІуагъ:

–О шІошъхъуныгъэ зимаКІэр, сыда узКІехъырэхъы-шагъэр?

³²ЕтІанэ а нэбгыритІур къуашъом адитІысхъажъхи, жъыбгъэр уцужъыгъэ. ³³Зэуцужъым, къуашъом исхэр лъэгонджэмышъхъэКІэ Исус ыпашъхъэ ' къитІысхъэхи раІуагъ:

–Шъыпкъэу о Тхъэм ури Къоу ущыт.

Исус Геннисарет хэкум сымаджэхэр зэрэщигъэхъужъыгъэхэр

(Марк 6:53–56)

³⁴Псыхъураем зызэпырэкІыхэм, Геннисарет хэкум нэсыгъэх. ³⁵А чІыпІэм ис цІыфхэмэ Исус къызашІэжъым, а хэкум зэрэщытэу макъэ шагъэІуи, сымаджэхэр зэкІэ Исус къыфахъыгъэх. ³⁶Зи мыхъуми, Исус ищыгъын кІапэ нигъэсынхэу къелъэІугъэх, ищыгъын кІапэми нэсыгъэ пстэури хъужъыгъэх.

ЯПШЫКІУТФЭНЭРЭШЪХЪ

Тыжъхэм къакІэныжъыгъэ хабзэхэр

(Марк 7:1–23)

Джашыгъум Ерусалим къикІыгъэ фарисейхэмрэ Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ Исус ыдэжъ къакІохи къеупчІыгъэх:

²–О уигъогу рыКІохэрэр тятэжъхэм къытфагъэнэгъэ хабзэхэм сыда зыКІатекІыхэрэр? Сыда пІомэ ахэмэ аІэхэр амытхъакІыхэу машхэх!

³–Шъо шъуятэжъхэми яхабзэхэм шъуатетыным пае, Тхъэм иунашъо сыда шъузыкІытекІырэр?– ариІожъыгъ

Исус. ⁴—Сыда пIомэ Тхьэм ыIуагъ:* «Уятэрэ уянерэ лъытэныгъэ афэшI», ыкIи «Хэти щэрэт зятэ е зянэ IэягъэкIэ тегушыIэрэр шъуукIын фæе». ^{5,6} Ау шъо шъоIо: «Зы цIыф горэм ежъым ятэ е янэ мырэушттэу риIомэ: Сэ тынэу шъо шъостын слъэкIыштгъэр джы Тхьэм пае тын сшIышт, ыIоу, ащыгъум ятэ—янэхэм лъытэныгъэ афимышIыми хъушт». Арэушттэу шъушIэзэ, шъуятэжъхэм къышъуфагъэнэгъэ хабзэхэмкIэ Тхьэм игушыIэхэр зы лъэныкъокIэ ешъогъэзых. ⁷Шъо, нэпитIу зиIэхэр! Пасэм пегъымбар Исайас шъыпкъэр къышъуиIолIагъ мырэушттэу зеIом:*

⁸«Мы цIыфхэм аIупэхэмкIэ сагъэлъапIэ, ау агухэмкIэ спэчыжъэх.

⁹Ахэмэ цIыфхэм Iофхэр арагъашIэхэзэ, цIыфхэм яхабзэ Тхьэм иунашъо зэрэфагъадэрэм пае, сызэрагъэлъапIэрэр хъаулуй».

¹⁰Ащ нэужым Исус цIыф купышхомэ къяджи ариIуагъ:

—ШъукъэдаIу ыкIи зыгурыжъугъаIу. ¹¹ЦIыфыр мыкъабзэу зышIырэр ыжэ дахьэрэр арэп, ыжэ къыдэкIырэр ары нахъ.

¹²Джащыгъум игъогу рыкIохэрэр Исус къыбгъодахъэхи къеупчIыгъэх:

—Фарисейхэм* а къэпIуагъэхэр зызэхыхым, агу мыхъун къызэрэрагъэхъагъэр ошIа?

¹³—Сыдрэ къэкIыгъэу Сятэу уашъом щыIэм чIым химыгъэтIысхъагъэр къыхэтхъыжъыгъэу хъушт,— ариIожъыгъ Исус. ¹⁴—Ахэмэ ауж шъуикI. Мы фарисейхэр цIыф нэшъухэм япэрыт нэшъух. Зы нэшъум адрэ нэшъур зэрищэн хъумэ, тIури машэм ифэштых.

¹⁵Арэушттэу зеIом, Петр Исус къыриIожъыгъ:

—А гъэсэныгъэ тхыдэу къэпIотагъэм къикIырэр къыдгурыгъаIу.

¹⁶—Джыри зи къыжъугурымыIоу ара?— къыIожъыгъ Исус

15:4 Тхьэм ыIуагъ — еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:12; 21:17.

15:7–9 пегъымбар Исайас зеIом — еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 29:13.

15:12 фарисейхэр — еплъ 3:7.

¹⁷ – Жэм дахьэрэ пстэури ныбэм зэрихьэу, пктым кты-
зэрэхэкIыжыэрэ ктыжъугурыIорэба? ¹⁸ Ау жэм ктыдэ-
кIыхэрэ гу кIоцIым къекIых. Ахэр ары цIыфыр мыкIа-
бзэу зышIыхэрэ; ¹⁹ сыда пIомэ гум ктикIыхэрэ мыхэр
ары: гупшысэ бзаджэхэр, цIыф укIыныр, зинэ шIэныр,
тыгъоныр, цIыфхэм пцIы ателъхъаныр, IэягъэкIэ цIыф-
хэм атегушыIэныр. ²⁰ Ахэр ары цIыфыр мыкIабзэу зышIы-
хэрэ. Ау Iэ мытхъакIыгъэхэмкIэ шхэным цIыфыр мыкIа-
бзэу ышIырэп.

Ханаан хэкум шыщ бзылфыгъэм шIошъхъуныгъэу иIагъэр
(Марк 7:24–30)

²¹ ЕтIанэ Исус а чIыпIэм икIи, къалэхэу Тиррэ Сидон-
рэ* яIэгъо–благъо кIуагъэ. ²² Джащыгъум а лъэныкъом
ктикIыгъэу, Ханаан хэкум шыщэу зы бзылфыгъэ горэ*
Исус ыдэжъ къакIуи къэкууагъ:

–Тхъаматэу Даутэ Ыкъу,* гукIэгъу къысфэшI. Зы джы-
напцIэ горэм сэ спхъу Iаеу ригъэзыгъэу шыт.

²³ Ау Исус а бзылфыгъэм зы гуцыIи риIуагъэп, зы
пэгъокIи ритыжыгъэп. Игъогу рыкIохэрэ Исус къы-
бгъодахъэи къаIуагъ:

–Мыр куозэ, тауж итышъ, IугъэкI.

²⁴ –Израил цIыфхэу мэл кIодыгъэхэм афэдэхэр ары ны-
Iэп сыктызфэкIуагъэхэр,– ктыIожьыгъ Исус.

²⁵ Ау бзылфыгъэр Исус къыбгъодахы, лъэгонджэ-
мышъхъэкIэ ыпашъхъэ къитIысхыи ктыIуагъ:

–О тхъаматэ, къыздэлэпыI!

²⁶ –Хъалыгъур сабийхэм аIыпхэу хъэхэм ябгъэшхыныр
тэрэзэп,– пэгъокI ытыжыгъ Исус.

²⁷ –Шъыпкъэ, тхъаматэ,– ктыIожьыгъ бзылфыгъэм,
–ау хъэхэми ятхъаматэхэм яIанэ къетэкъохырэ шкъойхэр
ашхых.

²⁸ –О бзылфыгъ, шIошъхъуныгъэу уиIэр ины,– ри-

15:21 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – еплъ 11:21.

15:22 Ханаан хэкум шыщэу зы бзылфыгъэ горэ – а бзылфыгъэр
мыджуртэу, Рим (Рум) къэралыгъошхом шыщ Сирие хэкум къыщы-
хъугъ. Еплъ Марк 7:26.

15:22 Даутэ Ыкъу – еплъ 9:27.

Иугъ Исус. –О зэрэпшIоигъом тетэу къыбдэрэхъу.

А сыхъатым къыщегъэжъагъэу а бзылъфыгъэм ыпхъу хъужьыгъэ.

Исус цIыфыбэхэр зэригъэхъужьыгъэхэр

²⁹ Ащ нэужым Исус а чIыпIэм икIи, Галилей псыхъу-раем рекIокIыгъ. Iуашъхъэм дэкIуай, ащ дэжъым тетIыс-хъагъ. ³⁰ ЦIыф купышхуабэхэм цIыф лъащэри, Iащэри, нэшъури, дэгури, нэмыкIрэ уз зиIэхэри къыздащэхи, Исус ыдэжъ къакIохи, сымаджэхэр ащ ылъакъохэм адэжъ щагъэтIылъыгъэх. ЗагъэтIылъхэм, Исус ахэр ыгъэхъужьыгъэх. ³¹ Бзакохэр гущыIэхэу, Iащэхэр псаохэу, лъащэхэр тэрэзэу зекIожъхэу, нэшъухэр къэплъэжъыгъэхэу цIыфхэм залъэгъум, агъэшIэгъуи, Израил и Тхъэ щытхъу фашIыгъ.

Исус нэбгырэ минипI зэригъэшхагъэхэр

(Марк 8:1–10)

³² Исус игъогу рыкIохэрэм къяджи къыIуагъ:

–Мы цIыфхэм сыгу ягъу, сыда пIомэ мэфищ хъугъэу сигъусэх, ашхыни яIэп. МэлакIэ лIэхэу стIупщыжъынхэкIэ сыфаеп. Гъогум щызэхэфэнхэкIи мэхъу.

³³ –Мыщ фэдиз цIыф купышхом афырикъун хьалыгъу шъоф нэкIым тыдэ къытхын тлъэкIына?– аIуи, игъогу рыкIохэрэм Исус къыраIуагъ.

³⁴ –Хьалыгъу тхьапша шъуиIэр?– ариIуагъ Исус ахэмэ.

–Хьалыгъуиблырэ пцэжъые тIэкIурэ тиI,– къаIожьыгъ ахэмэ.

³⁵ Джашыгъум Исус цIыф купышхор чIыгум етIысэхынхэу унашъо афишIыгъ. ³⁶ Хьалыгъуиблымрэ пцэжъыехэмрэ къыштэх, Тхъэм щытхъу фишIыгъ. ЕтIанэ хьалыгъухэр зэгуичыхи, игъогу рыкIохэрэм аритыгъэх. Ахэми цIыфхэм афагощыгъэх. ³⁷ ЦIыф пстэури шхагъэх ыкIи загъэшхэкIыгъ. Ащ нэужым хьалыгъу такъырхэу къалыжъыгъэхэр мэтибл арызэу аугъоижъыгъэх. ³⁸ Шхагъэхэр, бзылъфыгъэхэмрэ сабийхэмрэ хэмытхэу, нэбгырэ

миниплІ фэдиз хъуштыгъэх. ³⁹ ЕтІанэ Исус цІыф купышхор ытІупщыжьи, къуашъом итІысхьи, Магадан хэкум кІуагъэ.

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЪ

**Зы нэшэнэ гъэшІэгъонышхо горэ уашъом
къафыригъэхынэу фарисейхэр Исус къызэрелъэІугъэхэр**
(Марк 8:11–13; Лука 11:29–32)

Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ* Исус ыдэжъ къакІохи, ежъыр агъэунэфыным пае, зы нэшэнэ гъэшІэгъонышхо горэ уашъом къафыригъэхынэу къелъэІугъэх.

² Ау Исус ахэмэ ариІожьыгъ:

–Пчыхъашъхъэм мырэуштыу шъоІо: «Уашъор шэплъышъ, мафэр ошІу хъушт». ³ Пчэдыжъыми мырэуштыу шъоІо: «Уашъом ошъуапщэр тиз ыкІи шэплъышъ, непэ оешхо хъушт». Уашъом итеплъэ къикІырэр къыжъугурэІо, ау мы лъэхъанэм инэшанэхэм къарыкІырэр къыжъугурыІон шъулъэкІырэп. ⁴ Джырэ цІыф бзаджэхэу Тхьэр зымышІэхэрэр нэшэнэ гъэшІэгъонышхо фаех, ау пегъымбар Юныс инэшанэ* нэмыкІ Тхьэм ахэмэ къаритыштытп.

Ар къызеІом, Исус ахэмэ ахэкІи ІукІыжъыгъ.

Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ ятэджэпс
(Марк 8:14–21)

⁵ ЕтІанэ псыхъураем иадрабгъу зызэпырэкІыжъхэм, игъогу рыкІохэрэм хъалыгъу къыздахьынэу ащыгъушпэгъагъ. ⁶ Исус ахэмэ ариІуагъ:

–Шъуфэсакъ. Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ ятэджэпсы зыщышъуухъум.

⁷ –Хъалыгъу тиІэпышъ ары ащ зыкІиІорэр,– зэраІозэ, игъогу рыкІохэрэр а Іофым тегушыІагъэх.

16:1 Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ – еплъ 3:7.

16:4 пегъымбар Юныс инэшанэ – еплъ 12:39–40.

⁸ Исус ахэмэ алуагъэм гу лъити кылуагъ:

–Шошъхъуныгъэ зимаклэхэр, хьалыгъу зэрэшъуимы-
 Iэм сыд пае шъутегущылэра? ⁹ Джыри зи кыжъугуры-
 мылоу ара? Шъугу къэкIыжырэба, хьалыгъуитфыр цIыф
 минитфым зафызэгосэчым, хьалыгъу шкъойхэр арызэу сыд
 фэдиз матэхэу шъуугъойжыгъэхэр? ¹⁰ Хьалыгъуи-

блыри цIыф миниплIым зафызэгосэчым, хьалыгъу та-
 къыр матэхэу сыд фэдиша арызэу шъуугъойжыгъэхэр?
¹¹ «Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ ятэджэпс зыщышъу-
 ухъум», сIуи зэсэлэм, хьалыгъур арэп сэ зыфэслогъа-
 гъэр, ар сыдэуштэу кыжъугурымылора?

¹² Исус зыфилогъагъэр хьалыгъу тэджэпсыр арыгъэп,
 ау Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ цIыфхэм Iофхэу ара-
 гъашIэхэу щытыгъэхэр ары нахь. Ащ зыщаухъумэн зэрэ-
 фаер Исус игъогу рыкIохэрэм джы къагурылуагъ.

«Оры Христосэу Тхьэм Ыкъор» ылуи, Петр Исус зэрэрилуагъэр

(Марк 8:27–30; Лука 9:18–21)

¹³ ЕтIанэ Кайсарфилиппе къалэм* иIэгъо–благъо Исус
 къызэкIом, игъогу рыкIохэрэм яупчIыгъ:

–Сэ Цыф Лъэпкъым Ыкъо* хэт сыщыщэу цIыфхэм
 алора?

¹⁴ –Зы купым о уумэхъэкIо Иуанэу аIо,– къаIожыгъ
 ахэмэ. –НэмыкIхэми о упегъымбар Илясэу* аIо. ЕтIанэ
 адрэхэми о упегъымбар Иеремиеу е пегъымбархэмэ уащыщ
 горэу аIо.

¹⁵ –Адэ шъори, сэ хэт сыщыщэу шъулора?– яупчIыгъ
 Исус ахэмэ.

¹⁶ –Оры Христосэу* щылэныгъэр къыздикIырэ Тхьэм
 Ыкъор,– кыIожыгъ Симон Петр.

16:13 Кайсарфилиппе къалэр – Галилей психъураем километрэ 40-кIэ
 пэчыжъэу, итемыр лъэныкъомкIэ итыгъ.

16:13 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

16:14 пегъымбар Иляс – ар чIылъэм кыгъээзэжынышъ, Христос
 игъогу фигъэпсынэу джуртхэр паплъэхэу щытыгъэх. Еплъ Пегъымбар
 Малахия тхылъэу ытхыгъэм 4:5–6.

16:16 Христос – еплъ 1:17.

¹⁷ –Сыхъатмафэ уежъагъ, о Юныс ыкъо Симон,– ылуи, Исус ащ риложьыгъ. –Сыда пломэ мыр зэхэозыгъэшлы-кыгъэр цыфыр арэп, Сятэу уашъом щылэр ары нахъ.

¹⁸ Сэ осэло, о у Петрэ, мыжъом уфэд, сэ сичылыс о кыптесшыхъащт, лэныгъэм ыклуачлэхэри а чылысым теклонхэ алъэклыщтэп. ¹⁹ Тхъэу уашъом щылэм и Тетыгъошхо* илунклыбзэхэр остыщтых; чылыгъэм сыд щыщми о фит умышырэр уашъоми фиты щыхъуштэп; чылыгъэм сыд щыщми о фит пшырэри уашъоми фиты щыхъушт.

²⁰ Етланэ ежыр зэрэ Христосыр зыми рамылотэжыынэу Исус игъогу рыклохэрэм унашъо пытэ афишыгъ.

**Исус ежыр зэрауклыщтри, лагъэхэм
кыызэрахэтэджыкыжыщтри кызэрилуагъэр**

(Марк 8:31–9:1; Лука 9:22–27)

²¹ А лъэхъанэм кыщегъэжъагъэу Исус игъогу рыклохэрэм къагуригъалоу ыублагъ:

–Сэ Ерусалим сыклон фаеу щыт. Нахыжъхэми*, дин пэцэшхохэми, Тэурат егъэджекло пэцэхэми* кыиныбэ сагъэщэчын ыкли сауклын фаеу щыт, яцэнэрэ мафэми лагъэхэм сыкъахэтэджыкыжыын фаеу щыт.

²² Арэуштэу зелом, Петрэ Исус зы лъэныкыоклэ луищи, фимыдэу фежъагъ:

–Зиусхъан, Тхъэм ар ерэмыд. Ар зыкли кыюхъуллэ хъуштэп.

²³ Исус Петрэ зыкыфигъази рилуагъ:

–Сауж икI, шэйтан. Сэ сигъогуклэ пэрыохъу укысфэхъу, сыда пломэ, о уигупшысаклэ Тхъэм игупшысаклэу щытэп, цыфым игупшысаклэу щыт нахъ.

²⁴ Джащыгъум Исус игъогу рыклохэрэм арилуагъ:

–Зыгорэ сэ сауж кырыклонэу фаемэ, ежыр зыфэе юфхэр кьерэгъанэхи, лэныгъэм икъащ кьерэшти, сауж кырэрэклу; ²⁵ сыда пломэ хэти зыпсэ мыклодэу къэзыгъэнэжыынэу фаем ыпсэ шлоклодыщт, ау хэти сэщ пае

16:19 Тхъэу уашъом щылэм и Тетыгъошхо– еплъ 3:2.

16:21 нахыжъхэр – лъытэныгъэ зиIэ джурт дин тхъэмэтэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ ащыцхэу заулэ Тхъэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх.

16:21 дин пэцэшхохэмрэ Тэурат егъэджекло пэцэхэмрэ – еплъ 2:4.

зыпсэ зышлѳкѳдрэм ыпсэ мыкѳдэу кѳыгѳэнэ-
жыышт. ²⁶ Дунаер зэкѳэ зы цѳыфым ие хѳоу, ежыыр
кѳодмэ, а цѳыфым ишѳуагѳэу кѳэкѳощтыр сыда? Хѳауми
цѳыфым ыпсэ пае уасэу сыда ытышѳущтыр? ²⁷ Сыда плѳмэ
Цѳыф Лѳэпкѳым Ыкѳо имэлэлѳчхэр игѳусэхэу ежѳ Ятэ
ищытхѳушхѳ фэдэ щытхѳушхѳ иѳэу кѳэкѳожыышт. Ащы-
гѳум хэти ышѳагѳэм фэшѳуашэу ригѳэгѳотыжыышт.
²⁸ Шѳыпкѳэр шѳосэлѳ, Цѳыф Лѳэпкѳым Ыкѳо и Теты-
гѳошхѳ иѳэу кѳакѳоу алѳэгѳуфэ, мыщ дэжѳым щыт
цѳыфхэм ащыщхэу заулэм лѳэныгѳэр алѳэгѳущтэл.

ЯПШЫКѳУБЛЭНЭРЭШѳХѳ

Исус итеплѳэ зэрэзэрихѳокѳыгѳэр

(Марк 9:2–13; Лука 9:28–36)

Мэфѳих зытешѳэ ужым, Исус Петри, Якѳуби, ащ ышы
Иуани зидищэхѳ, ѳошѳхѳэ лѳагэм язакѳоу дищэягѳэх.
² Джащыгѳум ахэмэ апашѳхѳэ Исус итеплѳэ щызэ-
рихѳокѳыгѳ. Ынэгу тыгѳэм фэдэу кѳэлыдыгѳ, ищыгѳын-
хэри осым фэдэу фыжыыбзэу хѳугѳэх. ³ Зэплѳэхэм,
пегѳымбархэу Мусэрэ Илясрэ Исус кѳыдэгущыѳэхэу ащ
игѳогу рыкѳорэ нэбгырищым кѳафэлѳэгѳуагѳэх.

⁴ –Зиусхѳан, мыщ дэжѳым тызэрэщыѳэр дэгѳу,– ыѳуи,
Петр Исус кѳыриѳуагѳ. –Уфаемэ, чэлищ мыщ дэжѳым
щызгѳэлэн, ощ пае зы, Мусэ пайѳ зы, Иляс пайѳ зы.

⁵ Петр гущыѳээ, ошѳэ–дэмышѳэу ошѳопщэ нэфынэ
кѳакѳуи, ахэмэ кѳашѳхѳэщыхѳагѳ. Ошѳуапщэм зы макѳэ
горэ кѳыхэлѳукѳыгѳ:

–Мары сэ шѳу слѳэгѳурэ Скѳо класэу сыгу зэлурэр.*
Ащ ыѳорэм шѳуедэлѳу.

⁶ Ар зызэхэхым, Исус игѳогу рыкѳохэрэр лѳэшэу щта-
гѳэхэу чѳыгум бгѳэгукѳэ зырадзэхыгѳ. ⁷ Ау Исус ахэмэ
абгѳодахѳи, ѳапэкѳэ анэси кѳыѳуагѳ:

–Шѳумыщын, шѳукѳэтэдѳ.

⁸ Кѳыздэплѳыехэм, Исус нэмыкѳ зи алѳэгѳужыыгѳэл.

⁹ Ахэр Іуашъхьэм къехыжъхэзэ, Исус ахэмэ унашъо афишІыгъ:

–Цыф Лъэпкъым Ыкъо* лІагъэхэм къахэтэджыкІыжыфэ, шъулъэгъугъэр зыми ешъумыІотэжъ.

¹⁰ Игъогу рыкІорэ нэбгырищыр Исус къеупчІыгъэх:

–Адэ, Тэурат егъэджэкІо пашэхэм, «ЫпэрапшІэу пегъымбар Иляс къэкІон фае»,* сыда зыкІаІорэр?

¹¹ –Шъыпкъэ, Иляс къэкІонышъ, Іоф пстэури тэрэзэу зэтыригъэуцожьын фае,– ариІожьыгъ Исус. ¹² –Ау сэ шъосэІо, Иляс къэкІогъах, ари къашІэжыгъэп, ау Іоф бзэджагъэу ащ рашІэнхэу зыфэагъэхэр рашІагъэх. Ащ фэдэу ахэмэ Цыф Лъэпкъым Ыкъуи къин рагъэщэчышт.

¹³ Джащыгъум Исус зыфиІогъагъэр умэхъэкІо Иуан арэу Исус игъогу рыкІохэрэм къагурыІуагъ.

Исус джынапцІэ зыхэс кІалэ горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Марк 9:14–29; Лука 9:37–43а)

¹⁴ Ащ нэужым Исусрэ игъусищымрэ цыф купышхом адэжъ къызагъэзэжъым, зы лІы горэ Исус къыбгъодахы, ыпашъхъэ лъэгонджэмышъхъэкІэ къитІысхы, ¹⁵ къыІуагъ:

–Тхьаматэ, скъо гукІэгъу къыфэшІ, сыда пІомэ мэзакІэр къызихъэкІэ, лъэшэу къин ещэчы. Бэрэ машІом е псым хэфэ. ¹⁶ О уигъогу рыкІохэрэм адэжъ сцагъэ, арышъхъакІэ, ахэмэ агъэхъужьын алъэкІыгъэп.

¹⁷ –Еоой, шІошъхъуныгъэ зимыІэхэу, джырэ цыф къуанчэхэр,– къыІожьыгъ Исус. –Сыд фэдизрэ сышъухэтын фая? Сыд фэдизрэ шъусщыІэн фая? А кІалэр къысфашъущ.

¹⁸ Къызыфащэм, Исус джынапцІэм егыигъ, джынапцІэри кІалэм хэкІыжыгъ. А сыхъатым щегъэжъагъэу кІалэр хъужьыгъэ.

¹⁹ Етіанэ Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ язакъоу къызэнэжъхэм, ахэр Исус къыбгъодахъэхи къеупчІыгъэх:

17:9 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

17:10 ЫпэрапшІэу пегъымбар Иляс къэкІон фае – еплъ 16:14.

–Сыд пае а джынапцІэр тэ хэтфын тымылЪэкІыгЪа?

²⁰ –ШЪо шЪуишІошЪхЪуныгЪэ зэрэмакІэр арышЪ ары,– ариІожьыгЪ Исус. –ШЪыпкЪэр шЪосэІо, горчицацэм* фэдизэу шІошЪхЪуныгЪэ шЪуиІэмэ, мы ІуашЪхЪэм, «ІукІи модэ кІо!» зешЪуІокІэ, ар ІукІынышЪ кІощт. АщыгЪум шЪо кЪыжЪудэмыхЪун Іоф зи кЪэнэжЪыщтэп.

²¹ –Мыщ фэдэ джынапцІэр тхЪэлЪэІумрэ нэкІынымрэ афэшЪхЪафкІэ цІыфым хэпфышЪушЪтэп,– кЪыпигЪэхЪо-жЪыгЪ Исус.

**Исус ежъыр зэраукІыштри, лІагЪэхэм
кЪызэрахэтэджыкІыжЪыштри ятІонэрэу кЪызэриІуагЪэр**
(Марк 9:30–32; Лука 9:43–45)

²² Исусрэ игЪогу рыкІохэрэмрэ Галилей хэкум зыщы-зэрэугЪоижЪхэм, Исус ариІуагЪ:

–ЦІыф ЛЪэпкЪым ЫкЪо цІыфхэм аІэкІэхЪанышЪ,
²³ ахэмэ ежъыр аукІышт, ящэнэрэ мафэми лІагЪэхэм кЪа-хэтэджыкІыжЪышт.

Исус ар зареІом, агу лЪэшэу кЪеуагЪ.

**Исусрэ Петрэрэ ТхЪэм иунэшхо пае хЪакЪулахъ ахЪщэр
зэратыгЪэр**

²⁴ Капернаум кЪалэм кЪызэкІохэм, ТхЪэм иунэшхо пае хЪакЪулахъ ахЪщэу дидрахм зыцІэр* хэзыыхэрэр Петрэ ыдэжЪ кЪакІохи кЪаІуагЪ:

–ТхЪэм и унэшхо пае хЪакЪулахъ ахЪщэу дидрахмэр шЪуи-дин гЪэсакІом ета?

²⁵ –Ары, еты,– кЪыІожьыгЪ Петрэ.

ЕтІанэ Петрэ унэм зехЪэм, ар кЪэмыгушЪІэу Исус ащ дэгушЪІагЪ:

–О сыдэу ухаплЪэра, Симон? Дунаем тет пачЪыхЪэмэ хЪакЪулахЪэу хЪапшыпхэм атыралЪхЪэрэмрэ хЪакЪула-

17:20 горчицэ – арапыбзэкІи тыркубзэкІи «хЪардэл» ары.

17:24 ТхЪэм иунэшхо пае хЪакЪулахъ ахЪщэу (еплЪ 5:46) дидрахм зыцІэр – хэтрэ зы джуртэу зыныбжЪ икЪугЪэм илЪэс кЪэс лэжЪакІом имэфэпкІитІум фэдиз ахЪщэ ТхЪэм иунэшхо пае ытын фаеу щытыгЪ.

хъэу цыфмэ атыралъхъарэмрэ хэта къызылахырэр?
Ежхэмэ акъохэр ара, хъауми нэмыкI цыфхэр ара?

²⁶ –НэмыкI цыфхэр ары,– къыложьыгъ Петр.

–Джашыгъум ежхэм акъохэм хъакъулахъ атыралъ-
хъарэп, арыба?– ылуи, Исус ащ риложьыгъ. ²⁷ –Ау мы
цыфхэм агу къетымыгъэоным пae, псыхъураем кIуи,
уипцэкъэнтф хадзи, апэрэ пцэжъыеу къыхэбдзырэр къа-
шти, ыжэ зетехи, тыжбын ахъщэ дэбгъотэщт. Ар шти,
хъакъулахъэу сэщ пайй ощ пайй ят.

ЯПШЫКIОЕНЭРЭШЪХЪ

**Тхъэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт цыфхэм ащыщэу хэта
аныхъ ин дэдэр?**

(Марк 9:33–37; Лука 9:46–48)

А мафэхэм игъогу рыкIохэрэр Исус къыбгъодахъэхи
къеупчIыгъэх:

–Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт
цыфхэм ащыщэу хэта аныхъ ин дэдэр?

² Исус сабий горэм къеджи, азыфагу дигъэуцуи, ³ къы-
Iуагъ:

–Шъыпкъэр шъосэIо, шъугухэм арылтыр зэшъухъо-
кIэу, сабийхэм шъуафэдэу шъумыхъумэ, Тхъэу уашъом
щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ шъучIэхъащтэп. ⁴ Арышъ,
мы сабыим фэдэу хэти зышъхъэ зыгъэцIыкIужырэр
ары Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт
цыфхэм аныхъ ин дэдэр. ⁵ Хэти мыш фэдэ сабыир сэ
сцIэкIэ къезыгъэблагъэрэм сэ сыригъэблэгъагъэу мэхъу.

Цыфхэм псэкIод ашIэнэу дэзыхъыхырэ Iофхэр

(Марк 9:42–48; Лука 17:1–2)

⁶ –Ау мы цыкIухэм ащыщэу сэркIэ шIошъхъуныгъэ
зиIэм псэкIод ышIэнэу хэти дэзыхъыхрэм ыпшъэтыкъ
мыжъо шъхъал кIэрашIэу, хы куупIэм хадзэу рагъэ-
тхъэлагъэмэ, ежымкIэ нахъышIущтыгъ. ⁷ Цыфхэм псэ-

кІод ашІэнэу дэзыхьыхырэ Іофхэм апаекІэ дунаер сыхьатмыгъо ежъагъ. Шъыпкъэ, ащ фэдэ Іофхэр къэхъунхэ фае, ау цІыфэу къызыпкъырыкІырэр сыхьатмыгъо ежъагъ. ⁸Е о плэ орэхъу, е о плъакъо орэхъу псэкІод пшІэнэу удихьыхмэ, пыупкІыжьи чІэдз. ІитІури е лъэкъуитІури уиІэхэу мыухыжьи машІом упадзэным нахьи, уІащэу е улъащэу мыкІодыжьи щыІэныгъэ бгъотыныр оркІэ нахьышІу. ⁹Ащ фэдэуи, о унэ псэкІод пшІэнэу удихьыхмэ, къитхъыжьи, чІэдз. УнитІу псаоу джэхънэмым имашІо упадзэным нахьи, зы нэ нахь уимыІэми, мыкІодыжьи щыІэныгъэ бгъотыныр оркІэ нахьышІу.

¹⁰—Шъуфэсакъ, мы цІыкІухэм ащыщэу зыгори зэшъу-мыпэсэу шъущымыт; сыда плэмэ сэ шъосэІо, мы цІыкІухэмэ ямэлэІичхэу уашъом щыІэхэм Сятэу уашъом щыІэм ынэгу щалъэгъу зэпыт. ¹¹Сыда плэмэ Цыф Лъэпкъым Ыкъо къызыфэкІуагъэр цІыф кІодыгъэм лъыхъунышъ, мыкІодэу къыгъэнэжьиныр ары.

Мэлэу кІодыгъэм ехьылІэгъэ гъэсэпэ тхыдэр

(Лука 15:3–7)

¹²—Шъо сидэуштэу шъухаплъэра? Зы цІыф горэм мэлишъэ иІэу тІон. Ахэмэ ащыщэу зыр гъуащэмэ, адрэ тІокІиплІырэ пшІыкІубгъурэр Іуашъхъэмэ къатыринэнхэшъ, кІонышъ, мэлэу гъоцагъэм лъыхъуштба? ¹³Шъыпкъэр шъосэІо, а мэлыр къызигъотыжъкІэ, мэл тІокІиплІырэ пшІыкІубгъурэу ныбжьи мыгъоцагъэхэм анахьи, а мэлым нэхь щыгушІукІышт. ¹⁴Ащ фэдэу Шъуятэ лъаплэу уашъом щыІэр мы цІыкІухэм ащыщэу зыгори кІодынэу фаеп.

Шэу псэкІод зышІэрэр

(Лука 17:3)

¹⁵—О пшы* оркІэ псэкІод ышІэмэ, ыдэжъ кІуи, ар зэрэпсэкІодыр шъуизакъо зыхъукІэ гурыгъаІу. КъызыодэІукІэ, ащыгъум о пшы къыпфэнэшт. ¹⁶Ау къызыо-мыдэІукІэ, зы нэбгырэ е нэбгыритІу пшы ыдэжъ зыдащ.

Ащыгъум «шыхъатитІумэ е шыхъатищымэ къаІорэмкІэ* сыдрэ гущыи гъэшъыпкъагъэу хъушт». ¹⁷ Ахэмэ ядэІунэу ымыдэмэ, чылыс зэІукІэм щыщхэм апашъхъэ Іофыр илъхъ. Чылыс зэІукІэми едэІунэу ымыдэмэ, хымэ лъэпкъхэм ащыщэу зыгорэм фэдэу, е хъакъулахъ ахъщэр хэзыхырэм* фэдэу оркІэ орэхъу.

¹⁸ –Шъыпкъэр шъосэІо, чІылъэм сыд щыщми шъо фит шъумышІырэр уашъоми фиты щыхъушттэп; чІылъэм сыд щыщми шъо фит шъушІырэри уашъоми фиты щыхъушт.*

¹⁹ –Джыри шъосэІо, чІылъэм шъуащыщэу нэбгыритІу шъузэгурыІоу, сыд щыщкІи шъуелъэІумэ, Сятэу уашъом щыІэм ар къышъуфишІэшт. ²⁰ Сыда пІомэ сэ сцІэкІэ нэбгыритІу е нэбгырищ зызэрэугъоихэкІэ, сэри ахэмэ сахэт.

ГукІэгъу зыхэмылъ унэлутым ехыліэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

²¹ Джащыгъум Петр Исус къыбгъодахыи къеупчІыгъ:

–Зиусхъан, сэ сшы сэркІэ псэкІод ышІэмэ, тхъапшырэ фэзгъэгъун фая? Гъогогъуиблым нэса?

²² –Сэ осэІо, гъогогъуибл къодыеп, гъогогъуиблыр тІокІищырэ пшІырэкІэ штагъэу нахъ,– риІожьыгъ Исус.

²³ –Арышъ, Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо зыфэдэр пачъыхъэу зиунэлутмэ ателъ чІыфэр зылъытэнэу фэягъэр ары. ²⁴ Ылъытэнэу зыфежъэм, талант* минипшІ чІыфэ зытелъэу зыгорэ къыфащагъ. ²⁵ Ау къыритыжъынэу амал иІэпти, ари, ащ ишъузи, ибынхэри, иІэр зэкІэ ащэхэзэ, чІыфэр ригъэпщыныжъынэу пачъыхъэм унашъо ышІыгъ.

18:16 шыхъатитІумэ е шыхъатищымэ къаІорэмкІэ . . . – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:15.

18:17 хъакъулахъ ахъщэр хэзыхырэр – еплъ 5:46.

18:18 Еплъ 16:19.

18:24 талант – зы талант динар минихым фэдиз мэхъу. Зы динар лэжъакІом имэфапкІэщтыгъ.

²⁶ –Джашыгъум а унэлутым лъэгонджэмышъхъэкІэ пачъы-хъэм ыпашъхъэ зыщыридзыхи рилуагъ: «Семыгъэз. ЗэкІэ остыжъышт». ²⁷ Пачъыхъэм ыгу унэлутым егъуи, чІыфэр фигъэгъуи ытІупщыжъыгъ.

²⁸ –А унэлутыр зылокІыжъым, адрэ унэлутмэ ащыщэу динаришъэ чІыфэ зытелъым ІукІи, «Сэ сичІыфэу птелъыр къысэтыжъ», ыІуи ытхъалэу ыублагъ.

²⁹ –Джашыгъум адрэ унэлутым ащ ыпашъхъэ зыщыри-дзыхи, елъэлузэ къылуагъ: «Семыгъэз, остыжъышт».

³⁰ –Ау мыдрэм ымыдэу, кІуи, хъапсым чІаригъэдзагъ, чІыфэр къыретыжъыфэ. ³¹ Адрэ унэлутхэу ар зылъэгъу-гъэмэ лъэшэу агу къеуагъэти, тхъаматэм ыдэжъ кІохи, къэхъугъэр зэкІэ раІотэжъыгъ.

³² –Тхъаматэм а унэлутыр къаригъащи рилуагъ: «Унэ-Іут бзадж, укъысэлъэлугъэти, сичІыфэу птелъыгъэр зэ-кІэ пфэзгъэгъугъ. ³³ Сэ о гукІэгъу къызэрэпфэсшыгъэм фэдэу, ори адрэ унэлутым гукІэгъу фэпшынын фэягъэба?»

³⁴ Тхъаматэр лъэшэу къэгубжыгъэ, ичІыфэу телъыри зэкІэ къыретыжъыфэ, алыгъынэу а унэлутыр хъапс ухъумако-хэмэ аритыгъ.

³⁵ (Етіанэ Исус къыпигъэхъожъыгъ:) –Шъуащыщэу хэти ыгукІэ ышы фэзымыгъэгъурэм сэ Сятэу уашъом щыІэр ащ фэдэу къыдэзекІошт.

ЯПШЫКІУБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Шъхъэгъусэ тІупщыжъыным ехъылаагъ

(Марк 10:1–12)

Исус а гущыІэхэр къызеІохэм ыуж, Галилей хэкум икІи, Иудей хэкоу Иордан псыхъом иадрабгъу щыІэм кІуа-гъэ. ² ЦІыф купышхохэри ыуж итхэу кІуагъэх, ахэмэ ясымаджэхэри а чІыпІэм щигъэхъужъыгъэх.

³ Джашыгъум фарисей заулэ Исус къыбгъодахъэхи, хагъэукъоным пае къеупчІыгъэх:

–Сыд фэдэ шъаусыгъом къыхэкІыкІэ лІым ишъуз ытІу-пщыжъыныр хабзэкІэ хъушта?

⁴ –Тхъэу щыІэр зэкІэ къэзыгъэхъугъэм ублапІэм дэжъ

цЫфхэр «хъульфыгъэрэ бзылфыгъэрэ къыгъэхъу-
гъэх», ылоу, Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэм* шъуя-
джагъэба?— пэгъокІ ытыжыгъ Исус. ⁵—«Ащ къыхэкІы-
кІэ лЫр ятэ—янэхэм ахэкІынышъ, ишъуз гъусэ фэхъу-
нышъ, итІур зыпкъы хъуцтых», ылоу, Тхьэм зэриІуа-
гъэм* шъуеджагъэба? ⁶Арэуцтэу ахэр зыпкъых нахь,
пкъитІоу хъужьхэрэп. Арышъ, а тІоу Тхьэм гъусэ зэфі-
шыгъэхэр цЫфым зэгуигъэкІыжы хъуцтэп.

⁷—Адэ, «Зы лЫ горэм зэритІупщыжырэ тхылъ ишъуз
ритымэ, шъузыр ытІупщыжы хъуцт», ыІуи, пегъдмбар
Мусэ сьд пае унашъо къышыгъа,*— къыраІуагъ фари-
сейхэм Исус.

⁸—Шъуигуркъагъэ* пае шъуишъузхэр шъутІупщы-
жыныхэу пегъымбар Мусэ фит шъуишыгъ,— ариложыгъ
Исус. —Ау ублапІэм дэжъ арэуцтэу щытыгъэп. ⁹Ау сэ
шъосэІо, ишъуз зинэ ымышІагъэу хэтми зытІупщыжыэу,
нэмыкІ бзылфыгъэ къэзыщэжырэм зинэ ышІагъэу
мэхъу. Ащ фэдэу хэтми лЫ горэм ытІупщыжыгъэ
шъуз къэзыщэжырэм зинэ ышІагъэу мэхъу.

¹⁰—ЛЫмрэ шъузымрэ зэрэзэфыщытыр арэу щытмэ,
ащыгъум къэмышэныр нахьышІу,— аІуи, игъогу рыкІо-
хэрэмэ Исус къыраІуагъ.

¹¹—Сэ къэсІуагъэр хэти ыштэн ылъэкІыщтэп,— арило-
жыгъ Исус. —Ар зыштэн зылъэкІхэрэр Тхьэм лъэкІы-
ныгъэ къызэритыгъэхэр ары ныІэп; ¹²сыда пІомэ цЫф-
хэм ащыщхэу зы куп янэмэ къызэралфэу къащэни
дэкІони амылъэкІынэу къэхъухэшъ, къащэни дэкІони
алъэкІырэп. НэмыкІхэми къащэн амылъэкІынэу цЫф-
хэм ашыгъэх. ЕтІанэ нэмыкІхэми Тхьэу уашъом щыІэм
и Тетыгъошхо ылэчІэгъ чІэтынхэм пае, ежъхэм къа-
щэни дэкІони адэрэп. Ар зыштэн зылъэкІырэм ерэштэ.

19:4 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр — еплъ Пегъымбар Мусэ
апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 1:27.

19:5 Тхьэм зэриІуагъэр — еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхы-
гъэм 2:24.

19:7 пегъымбар Мусэ унашъо къышыгъ — еплъ Пегъымбар Мусэ
ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:1.

19:8 гуркъагъэ — къаигъагъэкІэ къыбгурыІонэу умыдэныр, Іуагъэми
утемыкІыныр ары.

Исусрэ сабийхэмрэ

(Марк 10:13–16; Лука 18:15–17)

¹³ Джащыгъум цыфхэм сабийхэр Исус кыфащагъэх, Тхьэм ынэшлү къащифэным пае, Исус ылэхэр атырилъхьанхэуи Тхьэм афелъэлунэуи. Ау Исус игъогу рыклохэрэм афадагъэп. ¹⁴ Ау Исус кылуагъ:

–Сабийхэр мо садэжъ къэрэклох, зи яшъумылоу, сыда плэм ащ фэдэхэр Тхьэу уашъом щылэм и Тетыгъошхо ылэчлэгъ члэтых.

¹⁵ Етланэ Исус ылэхэр ахэмэ атырилъхьагъэх. Ащ нэужым а чыплэм икыжъыгъ.

Клэлэ баир

(Марк 10:17–31; Лука 18:18–30)

¹⁶ Зы лы горэ Исус кыбгъодахыи кылуагъ:

–Дин гъэсаклү, мыклодыжъын щылэныгъэ згъотыным пае, сыд дэгъоу сшлэщтыр?

¹⁷ –Дэгъумклэ сыд пае укысэупчлыра?– риложъыгъ Исус а лым. –Тхьэм нэмыкл дэгъу зи щылэп. Мыклодыжъын щылэныгъэ бгъотынэу уфаемэ, Тхьэм иунашъохэр гъэцаклэх.

¹⁸ –Сыд унашъоха?– кыриложъыгъ адрэм Исус.

–«Цыф умыуклы, зинэ умышлэ, умытыгъу, нэмыкл цыфхэм пцы атемылхъ, ¹⁹ уятэрэ уянэрэ лытэныгъэ афэшл, о пшхъэ шлү зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъури шлү лъэгъу»,– кыриложъыгъ Исус.

²⁰ –Сиклэлэгъу кыщегъэжъагъэу ахэр зэклэ сэгъэцаклэх,– кыриложъыгъ клалэм Исус. –Сыда джыри сищыклагъэр?

²¹ –Зишъыпкъагъэ щыклагъэ зи зимылэ цыф икъугъэу ухъунэу уфаемэ, клуи, уимылъку щэжыи, ахъщэр тхьамыклэхэм ят,– риложъыгъ Исус. –Джащыгъум мылкъушхо уашъом щыуилэ хъушт. Етланэ къаклуи, сауж кырыклу.

19:18–19 Сыд унашъоха – еплъ Пегъымбар Мусэ ятлонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:12–16 ыкли ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.

²² КІалэм ар зызэхехым, ыгу кѣоу ІукІыжыгъ, сыда плѣмэ мылѣкушо илагъэти ары.

²³ –Шѣыпкѣэр шѣосѣІо, Тхѣу уашѣом щыІэм и Тетыгѣошхо ыІѣчІэгъ чІѣхъаныр баимкІэ кѣин,– ариІуагъ Исус игѣогу рыкІохэрэм. ²⁴ –Джыри шѣосѣІо, баир Тхѣм и Тетыгѣошхо ыІѣчІэгъ чІѣхъаным нахы, махѣшэр мѣстанэм икІыныр нахъ ІэшІэх.

²⁵ Исус кѣыІуагѣэр игѣогу рыкІохэрэм зызѣхахым, ар лѣэшѣу агѣэшІагѣоу кѣеупчІыгѣэх:

–Арѣуштѣу щытмѣ, ежѣым зымыгѣэкІодѣу, хѣта зыкѣѣзыгѣэнѣжѣын зылѣэкІыщтыр?

²⁶ Исус ахѣмѣ яплѣи ариІуагъ:

–Цѣыфхѣм ежѣхѣм замыгѣэкІодѣу, зыкѣагѣэнѣжѣын алѣэкІырѣп, ау Тхѣм ымылѣэкІын Іоф зи щыІѣп.

²⁷ –Мо кѣѣдаІолѣ, тѣ тилѣгѣѣ пстѣури кѣѣдгѣани, о уауж тѣыкѣырыкІуагъ,– кѣыриІуагъ Петр Исус. –Сыда ащыгѣум ІѣхъышІоу тѣ кѣѣдгѣотыщтыр?

²⁸ –Шѣыпкѣэр шѣосѣІо,– ариІуагъ Исус, –адрѣ дунаем Цѣыф Лѣѣпкѣым Ыкѣо щытхѣушхо иІѣу итІысыпІѣ лѣаплѣ зытетІысхѣэкІѣ, шѣо сауж кѣырыкІуагѣэхѣр тІысыпІѣ лѣаплѣ пшІыкІутІум шѣуатетІысхѣанышѣ, мысѣхѣмрѣ хѣехѣмрѣ зѣхѣжѣудзыхѣзѣ, Израил иунѣгѣо лѣѣпкѣ пшІыкІутІумѣ хѣыкум атешѣушІыхѣащт. ²⁹ Хѣт щыщми е зиунѣхѣр, е зышхѣр, е зышыпхѣухѣр, е зятѣ, е зянѣ, е зибынхѣр, е чІыгухѣр сѣщ паѣ кѣѣзыгѣѣнагѣѣм фѣдишѣѣу кѣыгѣотыщт, мыкІодыжѣын щыІѣныгѣи ІѣхъышІоу кѣылѣысыщт. ³⁰ Ау апѣ итхѣм ащыщхѣу бѣхѣр ауж кѣинѣщтых, ауж итхѣри апѣу хѣущтых.

ЯТЮКІЭНЭРЭШЪХЪ

СэнэшъхъашІэхэм* яхъылІэгъэ гъэсэпэ тхыдэр

–Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо* зыфэдэр мары. Зы сэнэшъхъэ хатэ зие горэм пчэдыжъым жъэу лэжъа-кІохэр исэнэшъхъэ хатэм щигъэлэжъэнхэм пае алъыхъунэу дэкІыгъ. ²Лэжъа-кІохэр къызегъотхэм, адэгущыИи, мафэм динар зырыз аритынэу зэгурыІохи, Іоф ашІэнэу исэнэшъхъэ хатэ ыгъэкІуагъэх.

³–Пчэдыжъым сыхъатыр бгъум дэжъ* сэнэшъхъэ хатэр зиер дэкІи, ахэмэ анэмыкІхэу Іоф зимыІэ лІыхэр бэдзэрым дэжъ Іутхэу ылъэгъугъэх. ⁴Зелъэгъухэм мырэуштэу ариІуагъ: «Шъори сисэнэшъхъэ хатэ шъукІу, къышъутефэрэр шъостын». Арэуштэу зарелом, ахэри кІуагъэх.

⁵–Щэджагъом дэжъи,* сыхъатыр щым дэжъи,* сэнэшъхъэ хатэр зиер джыри дэкІи, ыпэрэм фэдэу ышІагъ. ⁶ЫкІэм ыкІэжъым сыхъатыр тфым дэжъ* дэкІи, нэмыкІхэри щытхэу зегъотхэм, ариІуагъ: «Мэфэ реным зи шъумышІэу, мыщ дэжъым сыда шъузыкІыщытыр?»

⁷–Адрэмэ къыраІожъыгъ: «Іоф тэзыгъэшІэн дгъотыгъэп».

–Арэуштэу къызаІом, сэнэшъхъэ хатэр зиер ариІожъыгъ: «Шъори шъукІуи, сисэнэшъхъэ хатэ шъущылажъ. Къышъутефэрэр къышъостын».

⁸–Пчыхъашъхъэр къызэсым, сэнэшъхъэ хатэр зиер лэжъа-кІохэмэ япашэ риІуагъ: «Лэжъа-кІохэм къяджи,

20:1 сэнэшъхъашІэхэр – сэнэшъхъэ хатэм щылажъэхэрэр ары.

20:1 Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

20:3 пчэдыжъым сыхъатыр бгъум дэжъ – гущыІэ–гущыІэу зэбдзэкІымэ, «яхэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къикІырэр пчэдыжъым сыхъатыр бгъур ары.

20:5 щэджагъом дэжъ – гущыІэ–гущыІэу зэбдзэкІымэ, «яхэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къикІырэр щэджагъор ары.

20:5 сыхъатыр щым дэжъ – гущыІэ–гущыІэу зэбдзэкІымэ, «ябгъонэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къикІырэр щэджэгъоужым сыхъатыр щыр ары.

20:6 сыхъатыр тфым дэжъ – гущыІэ–гущыІэу зэбдзэкІымэ, «япшІы-кІуэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къикІырэр щэджэгъоужым сыхъатыр тфыр ары.

ауж къякIуагъэхэмкIэ къяубли, апэрэхэм анэсэу мэфакIэр ят».

⁹ –Сыхъатыр тфым Иофыр зыублагъэхэр къызэкIохэм, лэжъакIомэ япащэ динар зырыз аритыгъ. ¹⁰ ЕтIанэ Иофыр апэу зыублагъэхэр къызэкIохэм, нахьыбэ ариты-нэу гугъагъэх, ау ахэми динар зырыз аритыгъ. ¹¹ Ахъщэр заштэм, сэнэшъхъэ хатэр зиём фэтхъаусыхагъэх. ¹² «Тэ мэфэ реным фэбэ Iаем тыхэтэу, къин тщэчызэ Иоф тшIагъэ пэтми, мы лIыхэу ауж къякIуагъэхэу, зы сыхъат нахь Иоф зымышIагъэмэ тафэбгъэдагъ», къяIуагъ.

¹³ –Ау сэнэшъхъэ хатэр зиём ахэмэ ащыщэу зыгорэм риIуагъ: «Синыбджэгъу. Мыхъун зи къыуасшIэрэп. Зы динарба тызэрэзегурыIуагъэр? ¹⁴ УимэфакIэ шти, кIожь. Мы лIэу ауж къякIуагъэми о остыгъэм фэдиз естынэу сыфай. ¹⁵ Сэ сызыфаер сияхъщэ есшIэн сыфитба? Хъауми о ошъугъуа, сэ сыгу шIугъэ зэрилъым пае?»

¹⁶ (ЕтIанэ Исус къыпигъэхъожьыгъ:) –Арэуштэу ауж итхэр апэу хъуштых, апэ итхэри ауж къинэштых; сыда пIомэ, къеблэгъагъэхэр бэ, ау къыхэхыгъэу щытхэр макIэх.

**Исус ежъыр зэраукIыщтри, лIагъэхэм
къызэрахэтэджыкIыжъыщтри ящэнэрэу къызэриIуагъэр**
(Марк 10:32–34; Лука 18:31–34)

¹⁷ ЕтIанэ Исус Ерусалим дэкIуаеу, гъогум зытетым, игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIур зы лъэныкъокIэ язакъоу Iуищыхи ариIуагъ:

¹⁸ –Мары тэ джы Ерусалим тыдэкIуае. Ащ дэжъым ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэ-джэкIо пащэхэмрэ аIэкIэхъащт. Ахэмэ ежъым укI къы-тыралъхъащт, ¹⁹ къыкIэнэкIэнхэуи, къамыщкIэ къеон-хэуи, къащым раIулIынэуи хымэ лъэпкъхэм* аIэкIалъ-хъащт; ящэнэрэ мафэми ежъыр лIагъэхэм къахэтэджы-кIыжъыщт.

20:18 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

20:19 хымэ лъэпкъхэр – Рим (Рум) цIыфхэу тетыгъо зиIэхэр ары.

Зеведей ыкѳохэм янэ Исус Іофэу зыкІелъэлугъэр

(Марк 10:35–45)

²⁰ Джащыгъум Зеведей ыкѳохэм* янэ, ыкѳохэри игъусэхэу, Исус къыбгъодахы, лъэгонджэмышъхъэкІэ ыпашъхъэ къитІысхы, зыгорэкІэ къелъэлунэу фэягъ.

²¹ –Сыда узыфаер?– риІуагъ Исус бзылъфыгъэм.

–О уитетыгъошхо къызысыкІэ, мы скъуитІу зыр уиджабгъукІэ, адрэри уисэмэгубгъукІэ къэтІысынхэу фит шІы,– къыриІожьыгъ бзылъфыгъэм.

²² –Шѳо шѳузыкІэлъэлурэр шѳушІэрэп,– къыІожьыгъ Исус. –Сэ сызэшѳошт къиныгъэм ишѳуалъэ итым шѳо шѳуешѳон шѳулъэкІышта, хъауми цІыфхэм Іаеу сызэраумэхъышт* шІыкІэм фэдэу, зяжѳугъэумэхъын шѳулъэкІышта?

–ТлъэкІышт,– къыраІожьыгъ ахэмэ.

²³ –Сэ сызэшѳошт къиныгъэм ишѳуалъэ итым шѳори шѳуешѳошт,– ариІуагъ Исус. –ЦІыфхэм сэ Іаеу сызэраумэхъышт шІыкІэм фэдэу, шѳори шѳуаумэхъышт. Ау сэ сиджабгъукІэ ыкІи сисэмэгубгъукІэ шѳукъэтІысынэу фит шѳусшІын слъэкІыштэп. А тІысыплэхэр цІыфхэу Сятэ зыфигъэхъазырыгъэхэм яй.

²⁴ Адрэ нэбгырипшІэу Исус игъогу рыкІохэрэм ар зызэхахым, зэшитІумэ афэгубжыгъэх. ²⁵ Ау Исус игъогу рыкІохэрэм къяджагъ.

–Шѳо шѳошІэ,– ариІуагъ Исус, –мы дунаем тет пщыхэр цІыфхэм апшъэ зэрэдэсхэрэр, тхъаматэхэм цІыфхэм тетыгъо зэрафыряІэри шѳошІэ. ²⁶ Ау шѳо шѳуазыфагу арэп зэрэщытын фаер. Шѳуащыщэу ин хъунэу фаер Іофтабгэу къышѳуфэхъун фае. ²⁷ Шѳуащыщэу апэ итынэу фаери пщылІ къышѳуфэхъун фае. ²⁸ Ащ фэдэу ЦІыф Лъэпкъым Ыкѳо цІыфхэм яшІуагъэ ежъым зэригъэкІыжыныр арэп къызфэкІуагъэр, ежъым ишІуагъэ цІыфхэм аригъэкІыныр, цІыфыбэхэми апае ыпсэ шъхъэщэфыжъэу ытыныр ары нахъ.

20:20 Зеведей ыкѳохэр – апостолхэу Якъубэрэ Иуанрэ ары. Еплъ Марк 10:35.

20:22 умэхъыныр – еплъ 3:1.

Исус лЫ нэшъуитІур зэригъэхъужьыгъэхэр

(Маркъэ 10:46–52; Лукъэ 18:35–42)

²⁹ Ащ нэуж Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ Ерихон къалэм* къызыдэкІыжъхэм, цІыф купышхо ыуж итэу кІощтыгъ. ³⁰ А чІыпІэм лЫ нэшъуитІу гъогу напцэм Іусыгъэх. Ахэмэ Исус зэрэблэкІырэр зызэхахым, мэкъэшхокІэ къаджэхэу къаублагъ:

–Тхьаматэу Даутэ Ыкъу*, гукІэгъу къытфэшІ!

³¹ Ау цІыф купышхом хэтхэм амыдэу, «Щыжъугъэт!» аІуи араІуагъ, ауми лЫ нэшъуитІур джыри нахь мэкъэшхокІэ къэджагъэх:

–Тхьаматэу Даутэ Ыкъу, гукІэгъу къытфэшІ!

³² Исус къызэтеуцуи, къяджи ариІуагъ:

–Сыда шъуфэсшІэнэу шъузыфаер?

³³ –Тхьаматэ, тынэхэр къэгъэплъэжъых,– къыраІо-жъыгъ ахэмэ.

³⁴ Исус ыгу ахэмэ акІэгъуи, анэхэм атеІэбагъ. Ардэдэми ахэмэ анэхэр къэплъэжъыгъэх, Исуси ыуж ихъагъэх.

ЯТІОКІЫРЭ ЗЫНЭРЭШЪХЪ**Щытхъушхо иІэу, Исус Ерусалим зэрэдэхъагъэр**

(Марк 11:1–11; Лука 19:28–38; Иуан 12:12–19)

Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ Ерусалим игъунэгъу хъугъэх. Елеон зыцІэ Іуашъхъэм* Іус Виффагие къуаджэм къызынэсхэм, Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщхэу нэбгыритІу апэ ыгъэкІуагъэх, ²мырэуцтэу ариІозэ:

20:29 Ерихон къалэр – Ерусалим итемыр тыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъомкІэ, километрэ 24–кІэ пэчыжъэу, Иордан псыхъом итыгъэ къохъэпІэ лъэныкъокІэ ит.

20:30 Даутэ Ыкъу – еплъ 9:27.

21:1 Елеон зыцІэ Іуашъхъэр – Зейтун Іуашъхъэр ары. Ерусалим игъунэгъубзэу, итыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъокІэ Кедрон къуладжэм иадрабгъу ит.

–ШъуапэкIэ ит къуаджэм шъудахь. Шъузэрэдахьэу щыдыбз горэ, ищыд къунан игъусэу, епхыгъэу шъуапэ къифэшт. Ахэр къыкIэрышъутIэтыкIхи, къысфашъущэх. ³ Зыгорэм зыгорэ къышъуиIомэ, «Тхьаматэр мыхэм афай», ешъуIуи, занкIэу къэшъушъэнхэу фит шъуишIышт.

⁴ Арэуштэу зыфэхъугъэр пегъымбарым мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр* къэшъыпкъэжъынхэр ары:

⁵ «Къалэу Сион* пхъум фэдэм ешъуIу:

Еплъ, гушъэбагъэ иIэу ыкIи щыдым тесэу,
уипачъыхъэ къыпфэкIо;

ар зытесыр щыдыбзым икъунан ары».

⁶ Игъогу рыкIохэрэр кIохи, Исус зэрариIуагъэм тетэу ашIыгъ. ⁷ Щыдыбзымрэ щыд къунанымрэ къащэхь, ящыгъынхэр атыралъхъагъэх, щыгъынхэми акIыIу Исус теIысхъагъ. ⁸ ЦIыф купышхомэ ящыгъынхэр гъогум тыраубгъоштыгъэх, нэмыкIхэми къутамэхэр чъыгымэ къапаупкIыхэти, гъогум тыралъхъэштыгъэх. ⁹ ЦIыф купышхохэу Исус ыпэ итхэу кIоштыгъэхэми, ыуж итхэу кIоштыгъэхэми мэкъэшхокIэ аIоштыгъ:*

–Хъусаннэ*, Даутэ Ыкъо ыдэжъ!

Зиусхъаным ыцIэкIэ къакIорэм щытхъушхор ий!

Хъусаннэ! Анахь Иным щытхъушхор ий!

¹⁰ ЕтIанэ Исус Ерусалим зыдахьэм, зэрэкъалэу къэбырысыри, цIыфмэ къаIоштыгъ:

–Мыр хэта?

¹¹ –Ар Исус ары, Галилей хэкум щыщ Назарет къалэм къикIыгъэ пегъымбарыр,– къаIоштыгъэ цIыф купышхохэм.

21:4–5 пегъымбарым мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 62:11; Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 9:9.

21:5 къалэу Сион – Ерусалим къалэр ары.

21:9 мэкъэшхокIэ аIоштыгъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:25–26 (урыс библиемкIэ 117:25–26).

21:9 Хъусаннэ – щытхъу гущыIэр ары.

Исус щэн–щэфаклохэр Тхьэм иунэшхо кыызэрэчифыгъэхэр

(Марк 11:15–19; Лука 19:45–48; Иуан 2:13–22)

¹² Ащ нэужым Исус Тхьэм иунэшхо члахьы, щэн–щэфаклохэу ащ члэтхэр* зэкIэ кыычифыхэу ыублагъ; ахъщэ зыхъожьхэрэм* яланэхэмрэ тхьаркьо зыщэхэрэм япхъэнтIэкIухэмрэ зэпыригъэзагъэх. ¹³ Исус ахэмэ ариуагъ:

–Тхьэм кыызэриlorэр игущылэ тхыгъэхэм арыт,* «Сэ сиунэ тхьэлъэлупIэу щытышт», ау шьо «хьункIэкIо гъэбылтыпIэм»* фэдэу шьошIы.

¹⁴ Исус Тхьэм иунэшхо члэтэу, нэшгъухэмрэ лъащэхэмрэ ыдэжь кьаклохи, ежым ащ дэжым ахэр щигъэхъужьыгъэх. ¹⁵ Ау дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджекIо пащэхэмрэ* Исус ышIэгъэ Iоф гъэшIэгъонхэр залъэгъухэм, сабийхэр Тхьэм иунэшхо члэтхэу, «Хьусаннэ Даутэ Ыкьо* ыдэжь!» аIоу, къэзэрэджагъэхэри зызэхыхым, амыдэу, ¹⁶ Исус кыыраIуагъ:

–Ахэмэ кьаIохэрэр зэхэоха?

–Зэхэсэхы,– ариложьыгъ Исус, –ау ныбжьи шъуеджагъэба Даутэ мыш фэдэу Тхьэм зэрэриIуагъэм:*

«Сабыйхэмрэ сабий быдзашъохэмрэ аIупIэхэмкIэ щытхъу кыызфябгъэшIыгъ».

¹⁷ ЕтIанэ Исус ахэмэ ахэкIи, кьалэм дэкIи, Вифание кьуаджэм* кIуи, ащ чэщыр щырихыгъ.

21:12 щэн–щэфаклохэу ащ члэтхэр – ахэмэ кьурмэныпхъэ былымхэр Тхьэм иунэшхо ищагу щащэщтыгъэх.

21:12 ахъщэ зыхъожьхэрэр – Тхьэм иунэшхо пае хьакъулахь ахъщэр зытырэхэми, кьурмэныпхъэ былымхэр къэзыщэфыхэрэми апае ахэмэ хымэ ахъщэхэр ахъожьыщтыгъэх.

21:13 Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 56:7.

21:13 хьункIэкIо гъэбылтыпIэ – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 7:11.

21:15 дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджекIо пащэхэмрэ – еплъ 2:4.

21:15 Даутэ Ыкьо – еплъ 9:27.

21:16 Тхьэм зэрэриIуагъэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 8:2 (урыс библиемкIэ 8:3).

21:17 Вифание кьуаджэр – Ерусалим километрищкIэ пэчыжьэу, итыгъэ кыыкьокIыпIэ лъэныкьокIэ ит.

Исус ынджыр чыгым зэребгыгъэр

(Марк 11:12–14, 20–24)

¹⁸ Нэф къызэштым, Ерусалим къэкIожьызэ, Исус къэмэлэкIагъ. ¹⁹ Гъогум Iутэу ынджыр чыг зельэгъум, ащ къыIухъагъ, ау тхъапэ нэмыкI зи пымытэу зельэгъум, мырэуштэу чыгым рIуагъ:

–ЕгъашIэми о зи къыппымыкIэжьи́нэу орэхъу!

Ар къызэриIоу ынджыр чыгыр гъугъэ. ²⁰ Ар залэгъум, игъогу рыкIохэрэм агъэшIагъоу аIуагъ:

–Сыдэуштэу ынджыр чыгыр ащ фэдэу псынкIэу гъугъа?

²¹ –Шъыпкъэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ, –шъугу щэч къишъумыгъахъэу, шIошъхъуныгъэ шъуиIэмэ, ынджыр чыгым къехъулIагъэм имызакъоу шъушIэн шъулъэкIышт, мы Iуашъхъэми, «ЗыкъэIэти, хым зыхадз», зешъуIокIэ, арэуштэу хъушт. ²² ШIошъхъуныгъэ шъуиIэмэ, сыд щыщкIи шъуелъэIумэ, Тхъэм ар къышъуфишIэшт.

**Джурт тхъаматэхэр Исус итетыгъо къезытыгъэмкIэ
къызэреупчIыгъэхэр**

(Марк 11:27–33; Лука 20:1–8)

²³ ЕтIанэ Исус Тхъэм иунэшхо чIахьи, цIыфхэм Тхъэм игущыIэхэр аригъашIэхэу ыублагъ. Ахэмэ аригъашIэхэ зэхъум, дин пэщэшхохэмрэ цIыфхэм янахьыжъхэмрэ къыбгъодахъэхи къаIуагъ:

–Мы Iофхэр пшIэнхэу фитыныгъэр тыда къыздипхыгъэр? Ахэр пшIэнхэу тетыгъор хэта о къыозытыгъэр?

²⁴ –Сэри шъо зы Iоф горэкIэ сышъоупчIышт,– ариIожьыгъ Исус. –ПэгъокI къысэшъутыжъмэ, сэри шъосIон мы Iофхэр сшIэнхэу фитыныгъэр къыздисхыгъэр.

²⁵ Иуан цIыфхэр ыумэхъынхэу* хэт къэзыгъэкIуагъэр? Цыфхэр ара, хъауми Тхъэр ара?

–«Тхъэр ары Иуан къэзыгъэкIуагъэр», тIомэ, ежъым къытиIожьышт: «Адэ, сыд пае Иуан къыIуагъэхэр

шъушюшъ мыхъугъа?»— аюзэ, ахэр зэупчыжыгъэх.
²⁶ –Ау «Цыфхэр ары Иуан къэзыгъэкIуагъэхэр», тIомэ, цыфхэм тащыщынэн фае, сыда пIомэ цыф пстэуми Иуан пегъымбарэу зэрэщытыгъэр алъытэшъ ары.

²⁷ Арыти, –ТшIэрэп,– аIуи, Исус къыраIожыгъ.

–Ащыгъум сэри шъосIощтэп мы Iофхэр сшIэнхэу фитыныгъэр къыздисхыгъэр,– ыIуи, Исус ахэмэ ариIожыгъ.

КъуитIумэ яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

²⁸ ЕтIанэ Исус къыIуагъ:

–Сыдэуштэу шъо шъухаплъэра? Лы горэм къуитIу иIагъ. А лыр апэрэм бгъодахыи риIуагъ: «СикIал, кIуи, непэ сисэнэшъхъэ хатэ шылажъ».

²⁹ –Ау ащ пэгъокI къыритыжыгъ: «Сыфаеп», арышъхьакIэ ащ нэужым кIэгъожыи кIуагъэ.

³⁰ –ЕтIанэ тыр адрэ кIалэми бгъодахыи, а дэдэр риIуагъ. Ащ къыIожыгъ: «СыкIощт, тхьаматэ», ау кIуагъэп.

³¹ –Хэта тIумэ язэу ятэ шIоигъор зыгъэцэкIагъэр?

–Апэрэр ары,– къыраIожыгъ ахэмэ.

–Шъыпкъэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус, –хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ бзылъфыгъэ хэтакIохэмрэ шъо шъуапэу Тхьэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэхьащтых.

³² Сыда пIомэ Иуан шъыпкъагъэм игъогу шъутыригъэхьанэу къэкIуагъ, ау шъо Иуан цыхъэ фэшъушыгъэп, арышъхьакIэ хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ бзылъфыгъэ хэтакIохэмрэ Иуан ыIуагъэр ашIошъ хъугъэ. Шъо ахэмэ ашIошъ зэрэхъугъэр шъульэгъугъэ пэтми, шъукIэгъожыгъэп, Иуани цыхъэ фэшъушыгъэп.

СэнэшъхъэшIэ бзаджэхэм яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

(Марк 12:1–12; Лука 20:9–19)

³³ –НэмыкI гъэсэныгъэ тхыдэми шъукъедэIу. Унэ зие горэм сэнэшъхъэ хатэ ыгъэтIысхьагъ. Мыжъо чэукIэ къышIыхыи, сэнэшъхъэ фызалтэ хишIыхыи, унэ плъэпIэ лъаги дишIыхьагъ. ЕтIанэ сэнэшъхъэшIэ* горэхэм хатэр аIэ-

кІилъхьи, хымэ хэгъэгу горэм кІуагъэ. ³⁴ ЕтІанэ сэнэшъхьэ пычыжьи́гъор къызэсым, исэнэшъхьэ Іахьэ къаІахынэу сэнэшъхьашІэхэм адэжъ унэлутхэр ыгъэкІуагъэх.

³⁵ –Ау сэнэшъхьашІэхэм унэлутхэр къаубытхи, зыми къеуагъэх, адрэр къаукІыгъ, яцэнэрэми мыжъохэмкІэ еохэзэ, къаукІыгъ. ³⁶ Сэнэшъхьэ хатэр зиём джыри зэ унэлутхэр ыгъэкІуагъэх, апэу ыгъэкІуагъэхэм анахьи нахьыбэжъэу. СэнэшъхьашІэхэм ахэми а дэдэр къарашІагъ. ³⁷ ЫкІэм ыкІэжъым сэнэшъхьэ хатэр зиём, «Сэ скъо лъытэныгъэ къыфашІын», ыІуи, ыкъо ахэмэ адэжъ ыгъэкІуагъ.

³⁸ –Ау сэнэшъхьашІэхэм сэнэшъхьэ хатэр зиём ыкъо залъэгъум, зэраІожьи́гъ: «Мыры сэнэшъхьэ хатэр къызыфэнэжьи́щтыр. Ар тэжъугъэукІи, сэнэшъхьэ хатэр тэ къытфэнэжьи́щт». ³⁹ Арэуцтэу ари къаубыти, сэнэшъхьэ хатэм къыдадзыжьи́ къаукІыгъ.

⁴⁰ –Арышъ, сэнэшъхьэ хатэр зиер къызыкІожьи́кІэ, а сэнэшъхьашІэмэ сыд аришІэщтыр?– къыпигъэхъожьи́гъ Исус.

⁴¹ Зэхэзыхыгъэхэм Исус мырэуцтэу къыраІуагъ:

–Сэнэшъхьэ хатэр зиём а бзэджашІэхэр Іаеу ыгъэкІодынхэшъ, нэмыкІ сэнэшъхьашІэхэу сэнэшъхьэ пычыжьи́гъор къызыскІэ, исэнэшъхьэ Іахьэ къезытыжьи́щтхэм хатэр аІэкІилъхьащт.

Унэ зышІыхэрэм зэрамыпэсэу чІадзыжьи́гъэ мыжъор

⁴² ЕтІанэ Исус ариІуагъ:

–Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм* мырэуцтэу зэрарытым шъуеджагъэба:

«Унэ зышІыхэрэм зэрамыпэсэу чІадзыжьи́гъэ
мыжъор

мыжъо лъэпсэ дэдэу унэм фэхъугъ.

Мыр Зиусхьаным иІэшІагъэ Іоф,

ари тэ гъэшІэгъонэу къытфэлъагъо»?

⁴³ –Арышъ, шъосэІо,– къыпигъэхъожьи́гъ Исус.
–Тхьэм и Тетыгъошхо* ыІэчІэгъ шъучІэхьаным ифиты-

21:42 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:22–23 (урыс библиемкІэ 117:22–23).

21:43 Тхьэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

ныгъэ шъо шъутырихынышъ, и Тетыгъошхо фэшъуашэу шлугъэ зыгъэцакІэрэ нэмыкІ лъэпкъ горэм ритышт.
⁴⁴Мы мыжъом тэфэрэр зэпкъыриутышт, ау зытефэрэр мыжъом ыщытІэшт.

⁴⁵Мы гъэсэпэ тхыдэхэр дин пэщэшхохэмрэ фари-сейхэмрэ зызэхаххэм, ахэмэ яхьылІагъэу Исус ахэр къызэриІуатэхэрэр къагурыІуагъэти, ⁴⁶ежъыр къаубытынэу пылгыгъэх, ау цІыф купышхохэм ащыщынэщтыгъэх, сыда плэмэ ахэмэ Исус пегъымбаркІэ алгытэщтыгъэти ары.

ЯТІОКІЫРЭ ТІУНЭРЭШЪХЪ

Нысэщэ джэгушхом ехьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр
 (Лука 14:15–24)

Джыри зэ Исус гъэсэныгъэ тхыдэхэмкІэ цІыфхэм ариІуагъ:

²—Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо* зыфэдэр мары. Зы пачъыхъэ горэм ыкъо къыригъащи, нысэщэ джэгушхо фишыгъ. ³Къыригъэблэгъэнхэу зэриІогъэгъэ цІыфхэм пачъыхъэм иунэлутхэр алгыгъэкІуагъэх, ау къэкІонхэу фэягъэхэп.

⁴—ЕтІанэ пачъыхъэм ахэмэ анэмыкІ унэлутхэр ыгъакІохи, мырэущтэу ариІуагъ: «Къезгъэблэгъэнхэу зэсІогъагъэхэм яшъуІу: Іанэр хъазыр, сицухэри сибылымхэу джэгушхом фэзгъэшхагъэхэри шІуязгъэбзыгъэх, зэкІэри хъазыр; джэгушхом шъукъеблагъ».

⁵—Ау унэлутхэм къаІуагъэм а цІыфхэр ымыгъапэхэу зэбгырыфыгъэх, зыр ихъасэ кІуагъэ, адрэри иІоф ыуж ихъажыгъ. ⁶Адрэхэм пачъыхъэм иунэлутхэр аубытхи, лые арахызэ, къаукІыгъэх. ⁷Пачъыхъэм ар зызэхехым, къэгубжи, идзэ ыгъакІуи, а цІыф уклэкІохэр аригъэгъэкІодхи, якъали машІокІэ аригъэгъэстыгъ.

⁸—ЕтІанэ пачъыхъэм иунэлутхэм ариІуагъ: «Джэгушхор ашынынэу хъазыр, ау къезгъэблэгъэнхэу зэсІогъэгъэ цІыфхэр къэкІонхэу яфэшъуашэп. ⁹Арышъ, гъогу

зэхэкIыпIэхэм шъукIуи, хэт щыщ жъугъотми, джэ-гушхом къежъугъэблагъ». ¹⁰ А унэлутхэр гъогухэм ате-хъахи, агъотыгъэхэр зэкIэ, цIыф дэгъуи цIыф бзаджи, къырагъэблэгъагъ; арэуштэу джэгу зыщашIырэ унэм изы хъугъэ.

¹¹ –Ау етIанэ пачъыхъэм хъакIэхэр зэригъэлъэгъунхэу къызехъэм, нысащэм фэшъошэ щыгъын щымыгъэу лIы горэ ылъэгъугъ. ¹² Зелъэгъум, а лIым еупчIыгъ: «Си-ныбджэгъу, мырэуштэу уфэпагъэу сыдэуштэу укъи-хъагъа?» Ау адрэм зиушгъэфыгъ.

¹³ –Джащыгъум пачъыхъэм иунэлутмэ ариIуагъ: «Iэхъу–лгъэхъу а лIым тешъулъхыи, шIункIыгъэм икуу-пIэ хашъудз. Ащ дэжъым куохъауныгъэрэ цэ зэрэгъэ-шхыныгъэрэ щыхъуштых».

¹⁴ –Сыда пIомэ къеблэгъагъэхэр бэ, ау къыхэхыгъэу щытхэр макIэх,– къыпигъэхъожьыгъ Исус.

Хъакъулахь ахъщэм ехъылIагъ

(Марк 12:13–17; Лука 20:20–26)

¹⁵ Джащыгъум фарисейхэр* кIохи, Исус игущыIэ горэм зэрэтыраубытэн шIыкIэмкIэ зэупчIыжъыгъэх. ¹⁶ Арэу-штэу фарисейхэм ежъхэм ягъогу рыкIохэрэр Исус ыдэжъ агъэкIуагъэх, пщэу Ирод ыуж рыкIохэрэр* ягъусэхэу. Ахэмэ къаIуагъ:

–Дин гъэсакIу, шъыпкъагъэ зилэ лIэу узэрэщытри, шъыпкъагъэм тетэу Тхъэм игъогу цIыфхэм зэрябгъа-шIэрэри тэшIэ. ЦIыфхэм аIорэми уигъапэрэп, сыда пIомэ цIыфмэ ятеплгъэ уемыплгъэу, цIыф пстэури уизэ-фэдэхэу щытых. ¹⁷ Арышъ, къытаIу, сьд фэдэу уха-плгъэра? Кайсарым* хъакъулахь ахъщэр* етты хъушта, мыхъушта?

¹⁸ Ау Исус ахэмэ ябзэджагъэ гу лгъитагъэти къыIуагъ:

22:15 фарисейхэр – еплъ 3:7.

22:16 пщэу Ирод ыуж рыкIохэрэр – ахэр Рим (Рум) Iэшъхъэтетым фэмыехэу, пачъыхъэ Ирод Иным къытехъукIыгъэ цIыфхэм ащыщэу зыгорэ пщы афэхъунэу фэягъэх.

22:17 Кайсар – а лгъэхъанэм, Исус къызэхъу нэужым 14–37 илгъэхэм къакIоцI, Тиверый зыцIэр Рим Кайсарэу щытыгъ.

22:17 хъакъулахь ахъщэр – еплъ 5:46.

–Сыд пае сыхэжъугъэукъонэу шъупылъа, шъо нэпитІу зиІэхэр? ¹⁹ Мо хъакъулахъ ахъщэр сэжъугъэлъэгъу.

Арэуштэу динар ахъщэ Исус къыфахыгъ.

²⁰ –Хэта зисурэт мыш итыри, хэта зыцІэ мыш тетхагъэри?– ариІуагъ Исус.

²¹ –Кайсарыр ары,– къаІуагъ ахэмэ.

–Ащыгъум Кайсарым иер Кайсарым ешъутыжъ, Тхъэм иери Тхъэм ешъутыжъ,– ариІуагъ Исус.

²² Ар зызэхахым ахэмэ агъэшІэгъозэ, Исус къагъани ІукІыжъыгъэх.

Саддукейхэр лІагъэхэм якъэтэджыжъын ехылІагъэу Исус къызэреупчІыгъэхэр

(Марк 12:18–27; Лука 20:27–40)

²³ А мэфэ дэдэм саддукейхэу* лІагъэхэр къызэрэтэджыжъыштхэр зышІошъ мыхъухэрэм ащыщхэу заулэ Исус къыбгъодахъэхи къеупчІыгъэх:

²⁴ –Дин гъэсакІу, пегъымбар Мусэ ыІуагъ:* «Зы лІы горэм бын имыІэу лІэмэ, а лІым унагъор фишІыным пае, ышы шъузабэр къыщэжъын фае». ²⁵ Тэ зэкъошибл къытхэтыгъ. Ахэмэ ащыщэу апэрэм шъуз къыщагъэу дунаем ехыжъыгъ. Бын иІагъэпти, шъузыр ышы къыфигъэнагъ. ²⁶ Ащ фэдэуи ятІонэрэми, ящэнэрэми, яблэнэрэм нэс ар къяхъулІагъ. ²⁷ Зэпстэуми ауж дэдэу шъузыри дунаем ехыжъыгъ. ²⁸ Джы лІагъэхэр къызытэджыжъхэкІэ, мы зэкъошиблымэ ащыщэу хэта зишъузыщтыр ар? ЗэкІэми шъузэу яІагъэба?

²⁹ –Шъухэукъо,– ариІожъыгъ Исус ахэмэ. –ШъузкІыхэукъорэр Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэмрэ Тхъэм илъэкІыныгъэшхомрэ зэрэшъумышІэхэрэр ары. ³⁰ ЛІагъэхэр къызытэджыжъхэкІэ, шъуз къащэжъыштэп, лІыми дэкІожъыштхэп, уашъом щыІэ мэлэичхэм афэдэхэу щытыщтых нахъ. ³¹ Ау шъыпкъэу лІагъэхэр къэтэджыжъыштха, шъуІоу шъукъэупчІымэ, мы гущыІэхэу Тхъэм ыІуагъэхэм* шъуяджагъэба: ³² «Сэры Ибрахъими, Исхъакъи,

22:23 саддукейхэр – еплъ 3:7.

22:24 пегъымбар Мусэ ыІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 25:5–6.

22:31–32 мы гущыІэхэу Тхъэм ыІуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 3:2–6.

Якѣуби я Тхьэр»? Ащ кѣикІырэр Тхьэр псэухэмрэ лІагъэхэу зыфаІохэрэмрэ я Тхьэу зэрэщытыр ары.

³³ Цыф купышхохэм ар зызэхахым, Исус Іофхэу аригъашІэхэрэр агъэшІэгъуагъэх.

Тхьэм иунашъохэм ащыщэу анахь ин дэдэр

(Марк 12:28–34; Лука 10:25–28)

³⁴ Исус саддукеймэ ажэхэр аригъэубытыгъэхэу фарисеймэ зызэхахым, зэрэугъоигъэх. ³⁵ Ахэмэ ащыщэу зы Тэурат егъэджекІо пащэ горэ Исус ыгъэунэфыным пае кѣеупчІыгъ:

³⁶ –Дин гъэсакІу, Тхьэм иунашъохэм ащыщэу анахь ин дэдэр* тары?

³⁷ –«ЗэкІэ о угурэ упсэрэкІи, зэкІэ уизэхэшІыкІыныгъэкІи о Зиусхъанэу уи Тхьэ шІу лъэгъу»,– риІожьыгъ Исус. ³⁸ –Анахь ин дэдэу, апэрэ унашъор джары. ³⁹ ЯтІонэрэ унашъори* ащ фэд: «О пшъхьэ шІу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъуи шІу лъэгъу». ⁴⁰ Мы унэшъуитІум пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмрэ зэкІэ адрэ пегъымбархэм аІуагъэхэмрэ зэкІэ къырагъэубытых.

Христос хэта зыкъор?

(Марк 12:35–37; Лука 20:41–44)

⁴¹ Фарисейхэр къызызэрэугъоихэм, Исус ахэм яупчІыгъ:

⁴² –Христос сыда ешъуІуалІэрэр? Хэты ыкъу ар?

–Даутэ ыкъу ар,– къыраІожьыгъ фарисеймэ.

⁴³ –Арэуштэу щытмэ, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Даутэ ыгу къырилъхьи, Христос ехьылІагъэу «Си Зиусхъан» ыІозэ, къызызэрэригъэІуагъэр сыдэуштэу хъугъа?– ариІожьыгъ Исус. –Даутэ ыІуагъэба:*

⁴⁴ «Тхьэу Зиусхъаным сэ си Зиусхъан къыриІуагъ:

22:36–37 Тхьэм иунашъохэм ащыщэу анахь ин дэдэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:5.

22:39 ятІонэрэ унашъор – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.

22:43–44 Даутэ ыІуагъэба – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:1 (урыс библием-кІэ 109:1).

О уипыйхэр плъэкъо члэгъ кыычлэсэгъэудохэфэ,
сэ сиджабгъуклэ кыызготлэсхь»?

⁴⁵Ежъ Даутэ Христос «си Зиусхъанклэ» еджэ,— кыы-
пигъэхъожьыгъ Исус. —Арэу зыхъуклэ, сыдэуштэу Хри-
стос Даутэ ыкъоу хъура?

⁴⁶Зыми Исус зы гущылэ кыыриложьын ылъэклэыгъэп.
А мафэм кыыщегъэжагъэу ащ нэмыкыклэ Исус къеупчлэ-
жьынэу хэти тегушхуагъэп.

ЯТІОКІЫРЭ ЩЫНЭРЭШЪХЬ

**Исус Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ ямысагъэ
кыызэригъэлъэгъуагъэр**

(Марк 12:38–40; Лука 11:37–52; 20:45–47)

Джащыгъум Исус цлѳф купышхохэмрэ игъогу
рыклэхэрэмрэ ариуагъ:

²—Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ пегъым-
бар Мусэ итлэсыплэ лъаплэ тетлэсхъагъэх. ³Арышъ,
зэкІэ шъушлэн фаеу ыклі жъугъэцэкІэн фаеу ахэмэ
кыышъуалорэр жъугъэцаклэ, арышъхъакІэ ашлэрэр шъу-
мышлэ, сыда пломэ ахэмэ алэ нахъ, агъэцаклэрэп.
⁴Хылыгъэу зехъэгъуаехэр зэкІоцлэпхэзэ, цлѳфхэм атамэ-
хэм атыралъхъэ, ау ежъхэр цлѳфхэм адэлэпылэнхэу зы
лэхъуамби агъэхъыерэп.

⁵—Ахэмэ яшлушлэгъэ пстэури цлѳфхэм арагъэлъэгъу-
ным пае ашлэ. Ахэмэ янэмаз къэмлэнэжьыехэр*
агъэшъуамбгъох, яшъошэ клыхъэхэм якІапэхэри агъэ-
кІыхъэх. ⁶Ешхэ—ешъошхохэм адэжыи синэгогухэм цлѳф-
хэр защызэлукІэхэкІи, тхъэмэтэ тлэсыплэхэр аубытын-
хэри шлу алъэгъу. ⁷ЗэлукІэхэми ежъхэм алэхэм цлѳф-
хэр ащарагъэбэунхэри, «дин гъэсакІокІэ» зэрагъэджен-
хэри якІас.

23:5 янэмаз къэмлэнэжьыехэр — къэмлэнэжьыехэу (шъом хэшлэ-
кІыгъэ дэлъхъаплэ цыклужыыехэр) ятхылъ лъаплэхэм арытхэм ащы-
щхэр зыдэлъхэр джуртхэм шъо клэпсэкІэ анатІэхэмрэ алапшъэхэмрэ
аращэкІых. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм
6:8; 11:18.

⁸ – Ау шьо «дин гъэсаклоклэ» зэшъумыгъаджэх, сыда плөмэ дин гъэсаклоу шъуилэ закъор Христос ары, шьо зэклэри шъузэкъошых. ⁹ Шъуятэклэ зыми чыльэм шъушъомыдж, сыда плөмэ шьо шъуятэу шъуилэ закъор уашъомщылэ Шъуятэ лъаплэр ары. ¹⁰ Ащ фэдэуи «ушъыяклоклэ» зэшъумыгъаджэх, сыда плөмэ ушъыяклоу шъуилэ закъор Христос* ары. ¹¹ Шьо шъуашъыщэу анахь ин дэдэр Иоф-табгэу къышъуфэхъун фае. ¹² Сыда плөмэ хэти ежъ ышъхьэ зыгъэиныхьырэр Тхьэм ыгъэцлыклушт, хэти ежъ ышъхьэ зыгъэцлыклуужьырэри Тхьэм ыгъэиныхьышт.

¹³ – Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкло пащэхэри,* фарисейхэри,* шьо нэпитлу зиЛэхэр! Тхьэу уашъом щылэм и Тетыгъошхо* икъэлапчъэ цыфмэ апащъхьэ щэшъогъэпытэ. Шьо а тетыгъошхом ылэчлэгъ шъучлахьэрэп, члэхъанхэу фаехэри члэхъанхэу фит шъушыхэрэп. ¹⁴ Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкло пащэхэри, фарисейхэри, шьо нэпитлу зиЛэхэр! Шъузабэхэм яунэхэр къатешъоных, цыфмэ зыкъяжъугъэгъэшлэгъоным пай, тхьэлъэлухэр шъогъэкыхьэх. Ащ пае Тхьэм инэу шъуигъэпщыныхьышт.

¹⁵ – Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкло пащэхэри, фарисейхэри, шьо нэпитлу зиЛэхэр! Шьо чыгуми хыми къащышъоклухьэ, зы цыф закъо шъуидин къижъугъэхъаным пае. Ар къызэжъудэхъуклэ, шъощ нахь фэдитлуклэ нахь Іаеу, джэхънэм бынэу ар шъогъэхъу.

¹⁶ – Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, шьо пэщэ нэшъухэу мырэуштэу зылохэрэр: «Тхьэм иунэшхо ыцлэкклэ зыгорэм тхьэ ыломэ, ащ зи къиклырэп, ау Тхьэм иунэшхо идышъэ ыцлэкклэ зыгорэм тхьэ ыломэ, тхьарылуагъэу мэхъу». ¹⁷ Шьо акъыл зимылэхэу цыф нэшъухэр! Тара нахь лъаплэр: дышъэр ара, хьауми Тхьэм иунэшхоу дышъэр лъаплэу зышлырэр ара? ¹⁸ Мырэуштэуи шьоІо: «Къурмэн шыплэм ыцлэкклэ зыгорэм тхьэ ыломэ, ащ зи къиклырэп, ау къурмэныхъэу къурмэншыплэм телъым ыцлэкклэ зыгорэм тхьэ ыломэ, тхьарылуагъэу мэхъу».

23:10 Христос – еплъ 1:17.

23:13 Тэурат егъэджэкло пащэхэр – еплъ 2:4.

23:13 фарисейхэр – еплъ 3:7.

23:13 Тхьэу уашъом щылэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

¹⁹ Шьо цыф нэшхэр! Тара нахь лъапIэр, къурмэныпхъэр ара, хьауми къурмэншыплэу къурмэныпхъэр лъапIэу зышырэр ара? ²⁰ Арышъ, къурмэншыплэм ыцIэкIэ тхьэ зыIорэм къурмэншыплэм ыцIэки, ащ телъ пстэумэ ацIэки тхьэ ыIуагъэу мэхъу. ²¹ Джащ фэд Тхьэм иунэшхо ыцIэкIэ тхьэ зыIорэми Тхьэм иунэшхо ыцIэки, ащ чIэсым ыцIэки тхьэ ыIуагъэу мэхъу. ²² Уашъом ыцIэкIэ тхьэ зыIорэми Тхьэм итIысыплэ лъапIэ ыцIэки, ащ тесым ыцIэки тхьэ ыIуагъэу мэхъу.

²³ —Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкIо пашчэ-хэри, фарисейхэри, шьо нэпитIу зиIэхэр! Хатэм къыдэкIагъэхэм анахь пыутэхэм ащыщэу зы пшIанэр Тхьэм пае шъоты, ау Тэурат хабзэм итхэу, нахь Iофхэу жъугъэцэкIэн фаехэу, зэфагъэр, гукIэгъуныгъэр, Тхьэм фэшъыпкъэныгъэр къэшъогъанэх. Ахэр ары жъугъэцэкIэн фаехэр, адрэ Iофхэри къэшъумыгъанэхэу. ²⁴ Шьо пэщэ нэшхэр! Шъузашъорэм аргъоир хэшъу-хызэ, махъшэу хэлъыр шъодыры.

²⁵ —Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкIо пашчэ-хэри, фарисейхэри, шьо нэпитIу зиIэхэр! Шьо шъуи-шъуалъэхэмрэ шъуилагъэхэмрэ акIыбхэр шъогъэкъабзэх, ау акIоцIхэм нэйпсыягъэрэ зымыщыIэныгъэрэ нахь зи арылхэп. ²⁶ О фарисей нэшъур! ЫпэрапшIэу шъуалъэмрэ лагъэмрэ акIоцI гъэкъабзэ, джащыгъум акIыбхэри къабзэу хъуштых.

²⁷ —Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкIо пашчэ-хэри, фарисейхэри, шьо нэпитIу зиIэхэр. Шьо фыжъэу зыкIыIу гъэлагъэ къэунэхэм шъуафэд. Ахэр дахэу къэлъагъох, арышъхьакIэ акIоцIыкIэ хъэдэкъупшъхьэрэ сыррэ зы шIоигъэрэ ачIизых. ²⁸ Ащ фэдэу шъори шъуитеплъэкIэ шъыпкъагъэр зиIэ цыфхэм шъуафэдэу цыфхэм шъукъа фэлъагъо, ау шъукIоцIыкIэ нэпитIугъэрэ бзэджагъэрэ шъукIоцIизых.

²⁹ —Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкIо пашчэ-хэри, фарисейхэри, шьо нэпитIу зиIэхэр! Пегъымбархэм апае къэунэхэр шъогъэуцух, шъыпкъагъэ зиIэ цыфхэм якъэнэтIэхэхэри шъогъэкIэракIэх. ³⁰ Ау щытми, «Тятэ-жъхэм ямафэхэм тэ тыщыIагъэмэ, ахэмэ пегъымбармэ алъ загъачъэм, гъусэ тафэхъуштгъэп», шьоIо. ³¹ Джау-штэу шьоIозэ, пегъымбархэр зыукIыгъэмэ акъохэу шъу-зэрэщытыр шъор-шъорэу къэшъоушыхъатыжъы. ³² Дэгъуба ащыгъум, шъуятэжъхэм къаублэгъэ Iофыр ижъугъэкъужь.

³³ –Шьо блэхэр! Шьо блэщылъфэхэр*! Джэхьнэмым шьуклонэу Тхьэм кьышъутырилъхьаштым сыдэуштэу шьулэкIэкIын? ³⁴ Ащ пае мары пегъымбархэри, зэхэшIыкIыныгъэ зиIэ цIыфхэри, дин гъэсакIохэри сэ кьышъуфэсэгъакIох. Ахэмэ ащыщэу зы купыр къащым ешъуIулIынышъ, шъуукIыщтых; адрэ купми шъуисинэгогухэм къамыщкIэ шъущаощт, зы къалэм дэшъуфыхэзэ адрэ къалэм шъуфыщтых. ³⁵ Арэуштэу дунаем щагъэчъэгъэ лъы хьер зэкIэ шьо кьышъутефэщт, шъыпкъагъэ зиIэу пегъымбар Авел ылъ щегъэжъагъэу пегъымбар Зэкъариеу Варахий ыкьо ылъ кьыхиубытэу. Пегъымбар Зэкъариер ары Тхьэм иунэшхорэ къурмэн шIыпIэмрэ азыфагу щышъуукIыгъагъэр. ³⁶ Шъыпкъэр шьо-сэIо, мы мыхъомышIэ Iоф пстэуми ямысагъэ джырэ цIыфхэм къатэфэщт.

Ей Ерусалим!

(Лука 13:34–35)

³⁷ –Ей Ерусалим, Ерусалим! УицIыфхэм пегъымбархэр аукIых, Тхьэм илIыкIохэми мыжъохэмкIэ яохэзэ аукIых. Бзыум ищырхэр ытамэмэ ачIэгъ зэрэщычIиугъуаехэрэм фэдэу, сыд фэдизрэ уибынхэр зэсыугъоилIэнхэу сэ сыфэ-ягъ, ау шьо шъуфэягъэп. ³⁸ Мо зэ шъуеплъ, Тхьэр шъуикъалэ нэшIукIэ къеплъыжъыщтэп. ³⁹ Сэ шъосэIо, «Зиусхьаным ыцIэкIэ къэкIорэм щытхъушхор ий!» зыщышъуIощт мафэм нэсыфэ, сышъульэгъужъыщтэп.

ЯТИОКИРЭ ПЛЫНЭРЭШЪХЪ

Исус Тхьэм иунэшхо зэрэзэхакъутэщтыр кьызэриIуагъэр

(Марк 13:1–2; Лука 21:5–6)

Исус Тхьэм иунэшхо кьычIэкIыжьи, IукIыжьи зэхъум, Тхьэм иунэшхо хэт унэхэр Исус рагъэлъэгъунэу игъогу рыкIохэрэр кьыбгъодэхьагъэх.

² –Мы пстэури шьолъэгъуа?– ариІуагъ Исус ахэмэ. –Шьыпкъэр шьосэІо, мыжъуитІу къызэтемынэжьэу, пстэури къызэхэтэкъоштых.

Къиныбэ щэчыныгъэм иублапІ

(Марк 13:3–13; Лука 21:7–19)

³ Ащ ыужым Исус Елеон зыцІэ Іуашъхъэм* тесэу, игъогу рыкІохэрэм язакъоу къыбгъодахъэхи къеупчІыгъэх:

–КъытаІу, о зыфэпІогъэ Іофхэр сыдигъо къэхъуштых, о дунаем укъызэрэкІожьыщтымрэ дунаем икІэх къызэрэкІошттымрэ янэшанэхэри сыд фэдэха?

⁴ –Зыми шъукъызэрымгъэпцІэщтым шъуфэсакъ,– ариІожьыгъ Исус. ⁵ –Сыда пІомэ сэ сцІэкІэ зэдждэжьхэу, «Сэры Христос*», аІоу, цІыфхэу къэкІоштхэр бэу хъуштых, цІыфыбэхэри агъэпцІэщтых. ⁶ Благъэми чыжьэми зэо къэбар зэхэшъухыщт, ау шьо шъушынэнэу ищыкІагъэп. А Іофхэр къэхъунхэ фае, ау дунаем икІэх къэсыгъэу щытыгоп. ⁷ Зы лъэпкъыр адрэ лъэпкъым, зы пачъыхъагъори адрэ пачъыхъагъом езэонэу къэтэдждыщт. Гъаблэхэри къэхъуштых, чІыпІэ–чІыпІэ–хэмкІи чІыгур инэу щысысыщт. ⁸ А Іофхэр зэкІэ къиныбэ щэчыныгъэм иублапІэ ныІэп.

⁹ –ЦІыфхэм шьо къин шъуагъэщэчыным пае, тетыгъо зиІэхэм шъуаІэкІагъэхъанышъ, шъуарагъэукІыщт, сэ сцІэ зэрэжъугъэлъапІэрэм пайй, лъэпкъ пстэуми шъуаудждэгъушт. ¹⁰ Джащыгъум цІыфыбэ шІошъхъуныгъэм игъогу текІыштых; зым адрэр тетыгъо зиІэхэм аригъэубытыщт, зым адрэри ыудждэгъушт. ¹¹ Пегъымбар нэпцІыбэхэр къэлъэгъоштых, цІыфыбэхэри къагъэпцІэщтых. ¹² Бзэджагъэм къызэрэхэхъоштым къыхэкІэу, цІыфыбэмэ яшІулъэгъуныгъэ чъыІэу хъушт. ¹³ Ау кІэхым нэсыфэ теубытэныгъэ зиІэр мыкІодэу Тхъэм къыгъэнэжьыщт. ¹⁴ Ау сэ къысфэлажьэрэ цІыфхэм Тхъэм и Тетыгъошхо ехылІэгъэ къэбарышІур чІылъэм тыдэкІи щагъэлун фаеу щыт, цІыф лъэпкъ пстэуми апашъхъэ шыхъатхэу щыхъунхэм пае. Ащ нэужым дунаем икІэх къэсыщт.

24:3 Елеон зыцІэ Іуашъхъэр – еплъ 21:1.

24:5 Христос – еплъ 1:17.

Гузэжъогъушхор

(Марк 13:14–23; Лука 21:20–24)

¹⁵ –Арышъ, «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъоу»* пегъымбар Данил зытегущыIагъэр чIыпIэ лъапIэм щытэу зышъулъэгъукIэ, (еджэрэм къыгурэрэIу), ¹⁶ ащыгъум Иудей хэкум ис цIыфхэр Iуашъхъэхэм ярэкIолIэжъых. ¹⁷ Унашъхъэм тетыри къызехыкIэ, зыгорэ зыдихьынэу унэм ерэмышъажь. ¹⁸ Губгъом итými ищыгъын кIыIутелъ зыдихьынэу къерэмыгъэзэжь. ¹⁹ А мафэхэм бзылъфыгъэ лъэрмышъэхэмрэ сабий быдзашъо зиIэхэмрэ сыхъатмыгъо ежъэщтых. ²⁰ Шъузхэхъажьыщт мафэр кIымафэм е шэмбэт мафэм темыфэнэу Тхъэм шъуелъэIу; ²¹ сыда пIомэ гузэжъогъушхо а мафэхэм хъушт. Ащ фэдэ гузэжъогъушхо дунаер къызыхъугъэм щегъэжъагъэу джырэ нэсыфэ щыIагъэп ыкIи щыIэжъыщтэп. ²² А мафэхэр нахъ макIэ мыхъугъэхэмэ, зы цIыфи мыкIодэу къэнэжъыщтгъэп. Ау ежъым къыхихыгъэ цIыфхэм яхъатыркIэ Тхъэм а мафэхэр нахъ макIэ ышIыщтых. ²³ А мафэхэм «Мары Христос мыщ дэжъым щыI», ыIоу, е «Христос модэ щыI», ыIоу зыгорэм къышъуиIомэ, шъушIошъ шъумыгъэхъу; ²⁴ сыда пIомэ Христос нэпцIхэмрэ пегъымбар нэпцIхэмрэ къэлъэгъоштых. Ахэмэ нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэри, Iофышхо гъэшIэгъонхэри къагъэлъэгъоштых, алъэкIымэ, Тхъэм къыхихыгъэ цIыфхэри агъэпцIэнхэм пае. ²⁵ Джары а Iофхэр къэхъунхэм ыпэ якъэбар шъосIуагъэ.

²⁶ –Арышъ, «Мары, Христос шъоф нэкIым щыI», къызышъуаIокIэ, ащ дэжъым шъумыкIу. «Мары, Христос ыкIоцIырэ унэм щыI», аIоми, шъушIошъ шъумыгъэхъу; ²⁷ сыда пIомэ, тыгъэ къыкъокIыпIэм къыщытэджырэ пчыкIэм* тыгъэ къохъапIэм нэсы дунаер зэригъэнэ-

24:15 «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъор» – Исус «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъор» зыфилогъэ гущыIэхэр пегъымбар Данил икъэбар зэрыт тхылъым 9:27; 11:31; 12:11 итых. Пегъымбар Данил зытегущыIагъэр къурмэншIыпIэу пачъыхъэ Антиок Елифан тхъэ нэпцIхэм апае Тхъэм иунэшхо щигъэуцугъагъэр ары. Ар къызыхъугъэр Исус къэхъуным ыпэ 167-рэ илъэсыр ары. Ау Исус «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъом» зытегущыIэм, зыфиIуагъэр Тхъэм ищынагъо зыгу имылъэу, бзэджэ дэдэ цIыф гъэнэфагъэ горэу ары. Дунаем иаужырэ мафэхэм а цIыфыр къэлъэгъон фаеу щыт.

24:27 пчыкIэ – шыблэм инэфынэ ары.

фырэм фэдэу, мафэу Цыф Лъэпкъым Ыкьо кызы-
кложьыщтри хъушт. ²⁸ШъушIэрэба, хъэйуан псэхалIэр
зйдэщылэм бгъэжъхэри зэрэщызэрэугъоищтхэр.

Цыф Лъэпкъым Ыкьо дунаем кыызэрэкложьыщтыр

(Марк 13:24–27; Лука 21:25–28)

²⁹ –А гузэжъогъушхо мафэмэ ауж ошIэ–дэмышIэу
тыгъэр ушIункIыжъыщт, мазэри къэнэфыжъыщтэп.
Жъуагъохэри уашъом къефэхыщтых, уашъом щыIэ
кIуачIэхэри хъыещтых. ³⁰Джащыгъум Цыф Лъэпкъым
Ыкьо инэшанэ уашъом къыщылъэгъошт, дунаем тет
лъэпкъ пстэури гъыхэу абгъэгу еожъыщтых. Цыф
Лъэпкъым Ыкьо ошъуапщэхэм ахэтэу, лъэкIыныгъэ-
шхорэ щытхъушхорэ иIэхэу, къакIоу алъэгъушт.
³¹ЕтIанэ бжъэмыешхом ымакъэ чан къэIунышъ, Цыф
Лъэпкъым Ыкьо имэлэичхэр ыгъэкIощтых, дунай лъэ-
ныкъуиплIым, зы ошъо чапэм къыщегъэжъагъэу адрэ
ошъо чапэм нэс, ицIыфхэу къыхихыгъэхэр къахищы-
хэзэ, ежъым къыфаугъоижъынхэу.

Ынджыр чъыгым шъыпкъагъэу къыдгуригъаIорэр

(Марк 13:28–31; Лука 21:29–33)

³² –Ынджыр чъыгым къехъулIэрэмкIэ Iоф горэ зэжъу-
гъашIэ: Икъутамэхэм псы къахахъэу, итхъапэхэр къы-
пыкIэхэ зыхъукIэ, гъэмафэр кыызэрэблагъэр шъошIэ. ³³Ащ
фэдэу шъори мы Iофхэр зэкIэ зышъулъэгъухэкIэ, Цыф
Лъэпкъым Ыкьо гъунэгъоу, къэлапчъэм дэжъ зэрэщытыр
шъушIэ. ³⁴Шъыпкъэр шъосэIо, мы Iофхэр зэкIэ къэ-
хъунхэм ыпэкIэ, мы лъэпкъыр кIодыщтэп. ³⁵Уашъомрэ
чIылъэмрэ кIодыжъыщтых, ау сэ сигущылэхэр кIодыжъы-
щтхэлп.

А мафэри а сыхъатри кызысыщтыр зыми ышIэрэп

(Марк 13:32–37; Лука 17:26–30, 34–36)

³⁶ –Ау а мафэри а сыхъатри кызысыщтыр зыми
ышIэрэп. Уашъохэм ащылэ мэлэичхэм ашIэрэп, Тхъэм

Ыкѣоми ышІэрэп. Ты лѣапІэм изакѣоу ары ныІэп зышІэрэр.
³⁷ Пегѣыбар Нухѣэ имафэхэм адэжѣ Іофхэр зэрэщытыгѣэхэм фэдэу, Цыф Лѣэпкѣым Ыкѣо дунаем кѣызыкѣожьыщтым ыдэжѣ Іофхэр щытыщтых. ³⁸ Сыда пІомэ псы кѣиугѣэшхор* кѣэмыкІуагѣэу, а мафэхэм цыфхэр шхэщтыгѣэх ыкІи ешѣощтыгѣэх, кѣашѣщтыгѣэх ыкІи дакІоштыгѣэх, Нухѣэ кѣухѣэм зитІысхѣэгѣэ мафэм нэсыфэкІэ. ³⁹ Кѣэхѣуштыр амышІэу псы кѣиугѣэшхор кѣакІуи, ахэр зэкІэ ыхѣыгѣэх ыкІи ытхѣалагѣэх. Ащ фэдэу Цыф Лѣэпкѣым Ыкѣо дунаем кѣызыкѣожьыщтым ыдэжѣ Іофхэр щытыщтых. ⁴⁰ Ащ дэжѣым нэбгыритІу губгѣом итыщтых, язырэр мэлэІичхэм уашѣом дахѣыешт, адрэр кѣагѣэнэшт. ⁴¹ БзылѣфыгѣитІу зы шѣхѣалым щыхѣаджэшт, язырэр мэлэІичхэм уашѣом дахѣыешт, адрэр кѣагѣэнэшт.

⁴² –Арышѣ, шѣумычѣыеу шѣусакѣ, сыда пІомэ Зиусхѣаныр дунаем кѣызыкѣожьышт, мафэр шѣушІэрэпышѣ ары. ⁴³ Ау мыр зэжѣугѣашІэ: унэр зиём тыгѣуакІор кѣызыкІошт сыхѣатыр ышІэщтыгѣэмэ, чѣыештгѣэп, иуни кѣыригѣахѣэу илѣыр рыригѣэтыгѣукІыштгѣэп. ⁴⁴ Арышѣ, шѣори шѣухѣазырын фае, сыда пІомэ Цыф Лѣэпкѣым Ыкѣо кѣэкІожьынэу шѣузымыгугѣэрэ сыхѣат горэм дунаем кѣэкІожьышт.

Узщыгугѣышѣун унэІут е узщымыгугѣышѣун унэІут

(Лука 12:41–48)

⁴⁵ –Хэта адэ зэхэшІыкІыныгѣэ зиІэу, зыщыгугѣышѣунэу унэІутэу тхѣаматэм адрэ унэІутхэу иІэхэм пащэу афишІыгѣэр, игѣом ашхын аритынэу? ⁴⁶ А унэІутыр сыхѣатмафэ ежѣагѣ, итхѣаматэ кѣэкІожьыгѣэу, арэуштэу ышІэу кѣызигѣотыжѣкІэ. ⁴⁷ Шѣыпкѣэр шѣосэІо, тхѣаматэм имылѣку зэкІэ а унэІутым ыІэ рилѣхѣашт. ⁴⁸ Ау а унэІутым бзэджагѣэ зэрихѣэзэ, «Ситхѣаматэ шІэхэу кѣэкІожьыштэп», ыгукІэ ыІоу, ⁴⁹ адрэ унэІутхэм яоу ыкІи ешѣуакІомэ адашхэу ыкІи адешѣоу зиублэкІэ, ⁵⁰ а унэІутыр зымыгугѣэрэ мафэ горэм ыкІи зыщымышІэрэ сыхѣат горэм итхѣаматэ кѣэкІожьышт. ⁵¹ А унэІутыр

укIыкIаеу ыукIышт, нэпитIу зиIэхэм кIиныгъэ зыщадичэчышт чIыпIэми ыгъэкIощт. Ащ дэжым куохъауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых.

ЯТIОКIЫРЭ ТФЫНЭРЭШЪХЪ

ПшъэшъипшIымэ яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

–А мафэм Тхъэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* зыфэдэу щытыщтыр мары. ПшъэшъипшIмэ яостыгъэхэр аштэхи, шъаом пэгъокIынхэу дэкIыгъэх. ²Ахэмэ ащыщэу тфым акъыл ямыIэу щытыгъэх, тфыр Iушхэу щытыгъэх. ³Акъыл зимыIэ пшъашъэхэм яостыгъэхэр заштэхэм, дагъэ зыдаштагъэп. ⁴Пшъэшъэ Iушхэм яостыгъэмэ ягъусэу, дагъэ зэрыт дагъалъэхэри зыдаштагъэх. ⁵Шъаор къызэгужъом, пшъэшъэ пстэури шъхъаукъэхи хэчъыягъэх.

⁶–Ау чэщныкъом дэжъ зы макъэ горэ къэлугъ: «Мары шъаор къакIо! ШъукъыпэгъокI!»

⁷–Джащыгъум а пшъашъэхэр зэкIэ къэтэджихи, яостыгъэхэр агъэхъазырыгъэх. ⁸Акъыл зимыIэ пшъашъэхэр пшъэшъэ Iушхэм ялъэлугъэх: «Шъуидагъэ щыщ къытэштут, сыда пIомэ, тиостыгъэхэр мэкIуасэх».

⁹–Ау пшъэшъэ Iушхэм къаложьыгъ: «Шъори тэри ар тфырикъухэнэп. Дагъэ зыщэрэмэ адэжъ шъукIоу къызфэшъущэфымэ нахьышIу».

¹⁰–Къащэфынэу ахэр зэкIохэм, шъаор къэкIуагъ, хъазырэу щытыгъэ пшъэшъитфыри игъусэхэу джэгу зыщашIырэ унэм ихъэхи, къэлапчъэри къыфашIыжьыгъ.

¹¹–Ащ нэуж адрэ пшъашъэхэри къэкIожьхи, мырэуштэу аIуагъ: «Титхъаматэу титхъаматэ! Къэлапчъэр къытфэлух!»

¹²–Ау ащ къыIожьыгъ: «Шъыпкъэр шъосэлэ, шъо хэтми шъузщыщыр сшIэрэп».

¹³–Арышъ, шъумычъыеу шъусакъ,– къыпигъэхъожьыгъ Исус, –сыда пIомэ Цыф Лъэпкъым Ыкъо дунаем къызыкIожьышт мафэри сыхъатри шъушIэрэпышъ ары.

Талант зыцІэ ахъщэхэм яхьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр
(Лука 19:11–27)

¹⁴ –Джыри Тхъэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо къызэрэкІощтыр зыфэдэр мары. Зы лІы горэ хымэ хэгъэгу горэм кІонэу зэхъум, иунэлутмэ къяджи, имылъку аІэ-кІилъхъагъ. ¹⁵ Зым талантитф* ритыгъ, нэмыкІми талантитІу ритыгъ, етІанэ нэмыкІми зы талант ритыгъ. Хэти лъэкІыныгъэу иІэм фэшъуашэу рити, гъогум техъагъ. ¹⁶ Талантитф зэритыгъэр занкІэу кІуи, ахэр ыгъэлажъэхи, джыри талантитф къыхьыжъыгъ. ¹⁷ Джащ фэдэу талантитІу зэритыгъэми джыри талантитІу къыхьыжъыгъ. ¹⁸ Ау тхъаматэм зы талант зэритыгъэр кІуи, ар чІыгум чІитІи, итхъаматэ иахъщэ ыгъэбылъыгъ.

¹⁹ –Бэ тешІагъэу а унэлутмэ ятхъаматэ къэкІожьыгъ, иунэлутхэм ахъщэр зэрагъэлэжъагъэмкІи яупчІынэу ыублагъ. ²⁰ Талантитф зэритыгъагъэр тхъаматэм бгъодахь, адрэ талантитфэу къыхьыгъэхэр къыфихьыхи къыІуагъ: «Тхъаматэ, талантитф къысІэкІэплъхъагъ. Мары, ахэмкІэ джыри талантитф къэсхьыжъыгъ».

²¹ –Тхъаматэм ащ риІуагъ: «Дэгъоу пшІагъэ. О сыпщыгугъышъунэу уунэлут дэгъу! Іоф макІэхэмкІэ сызщыгугъышъунэу лІэу узэрэщытыгъэм пае, Іофыбэхэр къыпІэкІэслъхъащтых. КъакІуи, уитхъаматэ игушІуагъо къыхахь!»

²² –Джауштэу талантитІу зэритыгъагъэри тхъаматэм бгъодахь къыІуагъ: «Тхъаматэ, талантитІу къысІэкІэплъхъагъ. Мары, ахэмкІэ джыри талантитІу къэсхьыжъыгъ».

²³ –Тхъаматэм ащ риІуагъ: «Дэгъоу пшІагъэ. О сыпщыгугъышъунэу уунэлут дэгъу! Іоф макІэхэмкІэ сызщыгугъышъунэу лІэу узэрэщытыгъэм пае, Іофыбэхэр къыпІэкІэслъхъащтых. КъакІуи, уитхъаматэ игушІуагъо къыхахь!»

²⁴ –ЕтІанэ зы талант зэритыгъагъэри тхъаматэм бгъодахь къыІуагъ: «Тхъаматэ, о узэрэлІы пхъашэр сшІэщтыгъэ, чылапхъэ зыхэмыпхъагъэм лэжъыгъэр къыщыохыжъы, зыхэмысагъэми къыщыоугъоижъы. ²⁵ Сыщынэти сыкІуи, уиталант чІыгум чІэзгъэбылъхъагъ. Мары, оуиер осэтыжъы».

²⁶ –Тхьаматэм ащ рѳуагъ: «О уунэлут бзадж ыкѳи уунэлут фэмыф! О пшѳэщтыгъэ сэ чылапхъэр зыхэсымыпхъагъэм лэжыгъэ къызэрэщысхыжырэри, зыхэсымысагъэм къызэрэщысыугъойжырэри. ²⁷ Арэуцтэу зыхъукѳэ, сэ сияхъщэ банкым ептын фэягъэба? Ащыгъум къызысэгъэзэжыым, сияхъщэ хэхъуагъэу къычѳэсхыжыщтыгъ».

²⁸ –«Мы лѳым италант ѳышъухи, талантипшѳи зиѳэм ешъут. ²⁹ Сыда пѳомэ Тхъэм хэт щыщми зиѳэм нахыбэ къыритыщт, къелыжыынэуи бэ иѳэщт. Ау Тхъэм зимыѳэм иѳэ тѳэкѳури ѳихыжыщт. ³⁰ Ау мы унэлутэу пкѳэ зимыѳэр шѳункѳыгъэм икуупѳэ хэшъудз. Ащ дэжыым куохъауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых».

Ар къызеѳо ужым, Исус мэкъэшхокѳэ къыѳуагъ:

–Рыдѳонэу тхъакѳумэ зиѳэм зэхерэх.

Цыф Лъэпкъым Ыкъо цыф лъэпкъхэм хыкум зэратыришѳыхъащтыр

³¹ –Цыф Лъэпкъым Ыкъо* щытхушхо иѳэу, имэлэѳич пстэури игъусэхэу дунаем къызыкѳожькѳэ, итѳысыпѳэ лъапѳэу щытхъушхо зиѳэм тетѳысхъащт. ³² Лъэпкъ пстэури ежыым ыпашъхъэ къыщызэрэугъойщтых, мэлахъом мэлхэмрэ пчэнхэмрэ зэрэзэхидзыхэрэм фэдэуи, цыфхэр зэхидзыщтых. ³³ Мэлхэр иджабгъукѳэ пчэнхэр исэмэгубгъукѳэ ыгъэуцущтых.

³⁴ –Джащыгъум Пачъыхъэм иджабгъумкѳэ щытхэм ариѳощт: «Сэ Сятэ лъапѳэ ынэшѳу зыщифагъэхэр, шъукъакѳуи, Тхъэм дунаер къызыгъэхъугъэм къыщегъэжъагъэу къышъуфигъэхъазырыгъэ тетыгъор шъуиѳэхышѳоу шъуубыты. ³⁵ Сыда пѳомэ мэлакѳэ сызэлѳэм, сыжъугъэшхагъ; псыфалѳэ сызэлѳэми, псы сежъугъэшъуагъ; хымэу сызыщэтими, сыкъежъугъэблэгъагъ, ³⁶ зыщыслъэн зысемыѳэми, сышъуфэпагъ; сызэсымаджэми шъукъыслъыплъагъ; хъапсым сызычѳэсыми, садэжъ шъукъэкѳуагъ».

³⁷ –Джащыгъум шъыпкъагъэ зиѳэ цыфхэм къыраѳожыщт: «Зиусхъан, сыдигъо мэлакѳэ улѳэу утлэгъуи узыдгъэшхагъэр, е псыфалѳэ улѳэу псы узедгъэшъуагъэр?

³⁸ Сыдигъуа хымэу утлэгъуи узедгъэблэгъагъэр, е зыщыплъэн уимыІэу узытфэпагъэр? ³⁹ Усымаджэу е хьапсым учІэсэу сыдигъуа утлэгъуи, уадэжъ тыкызыкІуагъэр?»

⁴⁰ –Пачтыхьэм ахэмэ пэгъокІ аритышт: «Шъыпкъэр шъосэІо. Сэ сшы* анахь цІыкІу дэдэхэм ащыщэу зыгорэм фэшъушІагъэр сэ кыисфэшъушІагъэу мэхъу».

⁴¹ –ЕтІанэ Пачтыхьэм исэмэгубгъукІэ щытхэм ари-юшт: «Садэжъ шъуІукІ, шъо Тхьэм ынае зыщифагъэхэр. Шэйтанымрэ ащ имэлэІичхэмрэ Тхьэм афигъэхъазырыгъэ мыкІосэжъын машІом шъукІу. ⁴² Сыда пІомэ мэлакІэ сызэлІэм, сыжъугъэшхагъэп; псыфалІэ сызэлІэми, псы сежъугъэшъуагъэп; ⁴³ хымэу сызыщэтыми, сыкъежъугъэблэгъагъэп, зыщыслъэн зысемыІэми, сышъуфэпагъэп; сызэсымаджэми, хьапсым сызычІэсми, шъуктыслъыплъагъэп».

⁴⁴ –Джащыгъум ахэми Пачтыхьэм кыыраІожышт: «Зиусхъан, мэлакІэ улІэу, е псыфалІэ улІэу, е ухымэу, е зыщыплъэн уимыІэу, е усымаджэу, е хьапсым учІэсэу сыдигъо утлэгъуи, тишІуагъэ отымыгъэкІэу сыдигъуа укты-зыдгъэнагъэр?»

⁴⁵ –Джащыгъум Пачтыхьэм пэгъокІ аритышт: «Шъыпкъэр шъосэІо, мы цІыкІу дэдэмэ ащыщэу зыгорэм фэшъумышІагъэр сэ кыисфэшъумышІагъэу мэхъу».

⁴⁶ –Арэуштэу ахэмэ мыухыжъын кыин ащэчынэу ІукІыжыщтых, ау шъыпкъагъэ зиІэ цІыфхэм мыкІодыжъын щыІэныгъэ къалтысынэу ІукІыжыщтых.

ЯТІОКІЫРЭ ХЫНЭРЭШЪХЪ

**Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщ тхьаматэхэм Исус
тхьагъэпцІыгъэкІэ ауКІынэу гухэлъ зэрашІыгъэр**

(Марк 14:1–2; Лука 22:1–2; Иуан 11:45–53)

Исус а гущылэ пстэури кыызелохэ ужым, игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

² –Пасхъэ зыцІэ мэфэкІ мэфэшхор* къэсыным мэфитІу зэриІэр шъо шъошІэ. Цыф Лъэпкъым Ыкъуи къащым раІулІынэу тетыгъо зиІэхэм аІэкІэхъащт.

³ Джащыгъум дин пэщэшхохэри, Тэурат егъэджекІо па щэхэри*, цІыфмэ янахьыжъхэри дин пэщэшхоу* Кайафэ зыцІэм иунэшхо къыщызэІукІагъэх. ⁴ Ахэмэ Исус тхьагъэпцІыгъэкІэ аубытынышъ, аукІынэу гухэлъ ашІыгъ.

⁵ –Ау цІыфхэм бырсырышхо амышІыным пае, мэфэкІ мэфэшхом тefэу орэмышъу,– аІуагъ ахэмэ.

Зы бзылъфыгъэ горэм Вифание къуаджэм дагъэу осэшхо зиІэр Исус зэрэщифагъэр

(Марк 14:3–9; Иуан 12:1–8)

⁶ ЕтІанэ Исус Вифание къуаджэм щыІэу, Симонэу шъоджэ уз Іае зиІагъэм иунэ щыІагъ. ⁷ Исус ащ дэжъым зыщэІэм, зы бзылъфыгъэ горэ унэм къихъагъ. А бзылъфыгъэм алавастэр зыцІэ мыжъом хэшІыкІыгъэу зы апч ыІыгъыгъ. А апчым осэшхо зиІэ дагъэу мэ ІэшІу зыпихырэр итыгъ. Исус Іанэм пэсэу, бзылъфыгъэр къыбгъодахь, Исусым ышъхъэ дагъэр тырикІагъ.

⁸ Исус игъогу рыкІохэрэм ар залъэгъум, агу римыхъэу мырэуцтэу аІуагъ:

–Сыд пае мы дагъэу осэшхо зиІэр хъаулыеу ыгъэкІодыгъа? ⁹ Ар осэшІукІэ ащагъэмэ, тхьамыкІэхэм ахъщэр афагощын алъэкІыщтыгъ.

¹⁰ Ау Исус ащ гу лъити ариІуагъ:

–Сыд пае бзылъфыгъэр жъугъэукІытэра? Сыда пІомэ

26:2 Пасхъэ зыцІэ мэфэкІ мэфэшхор – Пасхъэ зыцІэ мэфэкІ мэфэшхомрэ Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхо мафэхэмрэ зэдагъэлъапІэхэзэ, Тхьэм Мысырым (Египет) къызэрэригъэкІыжъыгъагъэхэр джуртхэм агъэлъапІэ. Пасхъэ мэфэкІ мэфэшхор Нисан зыцІэ мазэм и 14–м тefэ (яплІэнэрэ мазэм иапэрэ мафэм пэгъунэгъу), Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхо мафэхэр Нисан и 15–22 мафэхэм къакІоцІ агъэлъапІэх. А мафэхэм тэджэпс тхьацум халъхъэрэп.

26:3 дин пэщэшхохэр – еплъ 2:4.

26:3 нахьыжъхэр – еплъ 16:21.

26:3 дин пэщэшхор – дин пащэхэм ятхьаматэуи Тхьэмэтэ Хэсэшхом итхьаматэуи цытыгъ.

ащ шлугъэ горэ къысфишлагъ. ¹¹ТхьамыкIэхэр къышгъухэт зэпытых, ау сэ сышгъухэт зэпытыштэп. ¹²А бзылъфыгъэм мы дагъэр сэ спкъы къызытырекIэм, сызэрэчIалгъаажьыным сыфиухъазырыгъ. ¹³Штыпкъэр шгъосэIo, сэ къысфэлажъэрэ цIыфхэм чIылгъэм зэкIэ къэбарышIур* тыдэ щагъэIуми, мы бзылъфыгъэм ышлагъэр къаIотэжъышт, цIыфхэм а бзылъфыгъэр шIукIэ агу къагъэкIыжъыным пае.

**Иудэ зыцIэм Исус дин пэщэшхохэм аIэкIигъэхьанэу
зэрадиштагъэр**

(Марк 14:10–11; Лука 22:3–6)

¹⁴Джащыгъум Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIумэ ащыщэу, Иудэ ИскароткIэ заджэхэрэр дин пэщэшхохэмэ адэжь кIуи, ¹⁵къыIуагъ:

–Исус къышгъуIэкIэзгъахъэмэ, сыда къысфэшгъушIэщтыр?

Ахэмэ тыжъын ахъщэ щэкI къыратынэу къагъэгу-гъагъ. ¹⁶Ащ щегъэжъагъэу Исус ахэмэ аIэкIигъэхьаным пае, Iэрыфэгъу уахътэ Иудэ паплгъэу ыублагъ.

**Исус Пасхъэ пчыхъэшгъаашхэр игъогу рыкIохэрэм
зэрадишыгъэр**

(Марк 14:12–21; Лука 22:7–14, 21–23; Иуан 13:21–30)

¹⁷Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэм* яапэрэ мафэм дэжь игъогу рыкIохэрэр Исус къыбгъодахъэхи къеупчIыгъэх:

–Пасхъэ пчыхъэшгъаашхэр щыпшIынэу тыдэ щыдгъэхъазырынэу уфая?

¹⁸–Къалэм шгъудахъ,– къыIожьыгъ Исус. –ЛIы гъэнэфагъэ горэм дэжь шгъукIуи, ешгъуIу: «Дин гъэсакIом еIo: Сэ сигъо къэблэгъагъ. Сэrrэ сигъогу рыкIохэрэмрэ Пэсхъэ пчыхъэшгъаашхэр уиунэ щытшIышт».

26:13 къэбарышIур – Исус Христос ехьылэгъэ къэбарышIур ары. Тхьэм пегъымбархэм ягущылэкIэ цIыфхэр къызэригъэгугъэгъэ Ioфхэр Исус Христос Ioфэу ышлагъэмкIэ къыгъэшгъыпкъэжъыгъэх, арэуштэуи цIыфхэр мыкIодхэу къызэригъэнэжъынхэ гъогу афишIыгъ.

26:17 Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэр – еплъ 26:2, Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхом.

¹⁹ Исус зэрариуагъэм тетэу, игъогу рыкIохэрэм ашIи, Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр агъэхъазырыгъ.

²⁰ Пчыхъашъхъэр къызэсым, Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIур игъусэхэу Iанэм пэтIысхъагъ. ²¹ Ахэр шхэхэ зэхъум, Исус къыIуагъ:

–Шъыпкъэр шъосэIо, шъуащыщ горэм тетыгъо зиIэхэм саIэкIигъэхъащт.

²² Ахэмэ лъэшэу агу къеуагъ. Зыр зым ыуж итэу къыраIонэу фежъагъэх:

–Зиусхъан, сэрэп ар, арыба?

²³ –Мы апсым сигъусэу зыIэкIэ хъалыгъу къыхэзыгъаорэр ары тетыгъо зиIэхэм саIэкIэзыгъэхъащтыр, – пэгъокI ытыжъыгъ Исус. ²⁴ –Шъыпкъэ, Цыф Лъэпкъым Ыкъо* дунаем ехыжъыщт, ежъым ехыллэгъэу Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу. Ау Цыф Лъэпкъым Ыкъо тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъахъэрэр сыхъатмыгъо ежъагъ. А цыфыр къэмыхъугъэмэ, ежъымкIэ нахъышIуцтыгъ.

²⁵ Иудэу Исус тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхъанэу щытыгъэм къыIуагъ:

–Равви*, сэрэп ар, арыба?

–Оры, къызэрэпIорэм фэдэу,* – Исус ащ риIуагъ.

Зиусхъаным ипчыхъэшъхъашх

(Марк 14:22–26; Лука 22:15–20; 1 Кор. 11:23–25)

²⁶ Ахэр шхэхэ зэхъум, Исус хъалыгъур къыштагъ, Тхъэм щытхъу фишIи, зэгуичи, игъогу рыкIохэрэм арити къыIуагъ:

–Ма, шъушхы, мы хъалыгъур сэ спкъы ары.

²⁷ ЕтIани зы шъуалгъэ къышти, Тхъэм щытхъу фишIи, арити къыIуагъ:

–Шъо зэкIэри мыщ итым щыщ шъуешъу. ²⁸ Мы сэнэпсыр сэ слъэу Тхъэм ежъымрэ ицIыфхэмрэ азыфагу

26:24 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

26:25 Равви – дин гъэсакIор ары.

26:25 –Оры, къызэрэпIорэм фэдэу, – е –О пшъхъэкIэ къэпIуагъ.

дилъхъэгъэ зэзэгъыныгъэр зыгъэшъыпкъэжъырэр* ары. Цыфыбэхэм яшлуагъэ къэкӀонэу, лъэу сэ кыскӀэ-кӀыщтыр ары, япсэкӀодхэр афэгъунхэм пае. ²⁹ Сэ шъо-сэӀо, джы щегъэжъагъэу Сятэ и Тетыгъошхо кызы-кӀощтым нэсыфэ, сэнэшъхъэ къутамэм ипс сешъожъы-щтэп. А мафэм кӀэу сэ сыкъыжъудешъожъыщт.

³⁰ ЕтӀанэ Исусрэ игъогу рыкӀохэрэмрэ тхъэщытхъу орэд кызаӀо ужым, унэм икӀыхи, Елеон Іуашъхъэм кӀуагъэх.

«Сэ сыкъэмышӀэу къэпӀощт», Исус Петрэ зэрэриӀуагъэр

(Марк 14:27–31; Лука 22:31–34; Иуан 13:36–38)

³¹ Ащ дэжъым Исус игъогу рыкӀохэрэм ариӀуагъ:

–Нычэлэ шъо пстэуми сизакъоу утыгум сыкъишъу-нэщт, сыда пӀомэ Тхъэм кызэриӀорэр игущыӀэ тхыгъэхэм арыт:* «Сэ мѐлахъор сыукӀыщт, мѐлы Іэхъогъури зѐбгырыкӀыжъыщт». ³² Ау лӀагъэхэм сыкъызахэтэджы-кӀыжъыкӀэ, шъуапэ рапшӀэу Галилей хѐкум сыкӀощт.

³³ –Пстэуми утыгум укъыранѐми, сѐ ныбжъи укъысы-нэщтѐп, – кыыриӀуагъ Петрэ Исус.

³⁴ –Шъыпкъэр осѐӀо,– риӀожъыгъ Исус Петрэ, –мы ны-чѐпѐ дѐдѐм атакъэр Іоным ыпѐкӀэ, сѐ сыкъэмышӀэу гъого-гъуищѐ къэпӀощт.

³⁵ –Сѐ о сыбдѐлӀѐн фаеу щытми, усымышӀѐу сӀо-щтѐп,– кыыриӀожъыгъ Петрэ Исус. Ащ фѐдѐ къабзѐу Исус игъогу рыкӀорѐ адрѐ лӀы пстэуми къаӀуагъ.

26:28 Сѐ слъѐу . . . зѐзэгъыныгъэр зыгъэшъыпкъэжъырѐр – пѐсѐрѐ зѐзэгъыныгъѐу Тхъѐм ежъымрѐ ылъѐпкърѐ азыфагу дилъхъагъэр зыгъэшъыпкъэжъыгъагъэр къурмѐныпхъѐм ылъ арыгъѐ. А лъыр цыфхѐм атыраутхѐгъагъ. Еплъ Пегъымбар Мусѐ ятӀонѐрѐ тхылъѐу ытхыгъѐм 24:7–8. Ащ фѐдѐу зѐзэгъыныгъаӀѐу Тхъѐм ежъырѐ ицӀыфхѐмрѐ азыфагу дилъхъагъэр зыгъэшъыпкъэжъыгъэр Исус ылъѐу къащым цыкӀѐкӀыгъэр ары. А зѐзэгъыныгъѐм зѐритым фѐдѐу, цыф горѐм ИсускӀѐ шӀошъхъуныгъѐ иѐ хъумѐ, мыкӀодѐу Тхъѐм ар кыгъѐнѐжъыщт.

26:31 Тхъѐм игущыӀѐ тхыгъэхѐм арыт – еплъ Пегъымбар Зѐкъарие тхылъѐу ытхыгъѐм 13:7.

Исус Гефсимание хатэм Тхьэм зэрэщелъэлуагъэр

(Марк 14:32–42; Лука 22:39–46)

³⁶ Ащ нэуж Гефсимание* зыцІэ чІыпІэ горэм Исус игъогу рыкІохэрэр игъусэхэу кІуагъэ.

–Мо шъуетІысэх, сэ модэ сыкІоу, Тхьэм селъэлуфэ,– ыІуи, Исус ахэмэ ариІуагъ. ³⁷ Етіанэ Петрэрэ Зеведей ыкъуитІурэ зыдищэхи, ыгу къеоу, гумэкІэу ыублагъ.

³⁸ Джащыгъум ахэмэ ариІуагъ:

–Сылэрэм фэдэу инэу сыгу хэкІы. Шъумычъыеу шъусакъэу мо садэжъ шъуцыІ.

³⁹ Етіанэ зы тІэкІу ІукІоти, чІыгум бгъэгукІэ зыри-дзыхи, Тхьэм елъэлузэ къыІуагъ:

–Сэ Сят, амал иІэмэ, мы къин щэчыныгъэм ишъуалъэ сэ сІых. Ау сэ сызыфаер мыхъоу, о узыфаер орэхъу.

⁴⁰ Ащ ыужым Исус игъогу рыкІорэ нэбгырищымэ адэжъ къыгъээзэжьи, чъыехэу къыгъотыжъыгъэх.

–Арэуштэу зы сыхъат закъокІэ шъусигъусэу шъумычъыеу, шъусакъын шъулъэкІыгъэп, ара?– ыІуи, Исус Петрэ риІуагъ. ⁴¹ –Шъумычъыеу шъусакъ, псэкІодшІэным шъудимыхъыхынэуи Тхьэм шъуелъэлу. Гур фай, ау пкъым ылъэкІырэп.

⁴² Етіанэ Исус ятіонэрэу ІукІыжьи, Тхьэм елъэлузэ къыІуагъ:

–Сэ Сят, мы къин щэчыныгъэм ишъуалъэ сІыпхынэу мыхъунэу щытмэ, о узыфаер орэхъу.

⁴³ Джыри зэ Исус къызегъээзэжъым, а нэбгырищыр чъыехэу къыгъотыжъыгъэх, сыда пІомэ анапІэхэр онтэгъоу хъугъэхэти ары. ⁴⁴ Джыри зэ ахэр къыгъанэхи, ІукІи, а гуцыІэ дэдэхэмкІэ ящэнэрэу Тхьэм елъэлуагъ.

⁴⁵ Етіанэ Исус игъогу рыкІохэрэм адэжъ къыгъээзэжьи ариІуагъ:

–Зыжъугъэлпсэфызэ джыри шъочъыя? Мары, сыхъатыр къэблэгъагъ. ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо псэкІод зышІэрэ цІыфхэм аІэкІэхъащт. ⁴⁶ Шъукъэтэджд! НекІо, мары ахэмэ саІэкІэзыгъэхъащтыр къэблэгъагъ!

26:36 Гефсимание – Елеон (Зейтун) Іуашъхьэм итыгъэ къохъапІэ егъэзыхыгъом щыт хатэ гор.

Исус зэраубытыгъэр

(Марк 14:43–50; Лука 22:47–53; Иуан 18:3–12)

⁴⁷ Исус джыри гущыІэзэ, игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІумэ ащыщэу Иудэу Исус тетыгъо зиІэхэм аІэкІэзыгъэхьанэу щытыгъэр къэкІуагъ. Сэшхохэмрэ умэхэмрэ аІыгъхэу, цІыф купышхо игъусагъ. Дин пэщэшхохэмрэ цІыфмэ янахыжъхэмрэ ары ахэр къэзыгъэкІогъагъэхэр.

⁴⁸ –Сэ сызэбэуцтыр ары зыфасІорэр. Ар шъуубыт,– ыІуи, Иудэм Исус зэраІэкІигъэхьацт шыкІэр игъусэхэм ариІогъагъ. ⁴⁹ Иудэ зэрэнэсэу Исус екІуалІи,

–Опсэу, Равви!– ыІуи, Исус ебэугъ.

⁵⁰ –Ныбджэгъу, сыда укъызкІэкІуагъэр?– ыІуи, Исус ащ риІуагъ.

Джащыгъум адрэхэр Исус къекІуалІэхѳ аубытыгъ. ⁵¹ ОшІэ–дэмышІэу Исус игъусэхэм ащыщэу зыгорэм исэшхо къырихи, дин пэщэшхом иунэІут еуи, ытхьакІумэ лъэныкъо гуиупкІыгъ.

⁵² Джащыгъум Исус ащ риІуагъ:

–О уисэшхо сапІэм илхъажъ, сыда пІомэ сэшхом еІэрэ пстэури сэшхом екІодылІэжъыцтых. ⁵³ Хъаури Сятэ се-мылхэІушъункІэ огугъа? СелъэІумэ, ащ джы дэдэм мэлэ-Иич дзэ пшыкІутІум ехъоу къысфигъэкІоцт. ⁵⁴ Ау етІанэ сьдэуцтэу Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр къэшъыпкъэжъыцтха? Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытба, мырэуцтэу зэрэхъун фаер?

⁵⁵ А сыхъатым Исус а цІыф купышхом риІуагъ:

–ХъункІакІо горэ шъуубытыцтым фэдэу, сэшхохэмрэ умэхэмрэ шъуІыгъхэу шъукъыспэгъокІыгъа? Мафэ къэ-си Тхьэм иунэшхо цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр щызгъа-шІэхэзэ сычІэсыгъ, арышхъакІэ сышъуубытыгъэп. ⁵⁶ Ау мыр зэкІэ зыфэхъугъэр пегъымбармэ атхыгъэхэр къэшъыпкъэжъынхэр ары.

Джащыгъум Исус игъогу рыкІорэ пстэуми ежъыр утыгум къырани хэхъажъыгъэх.

Исус Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхьэ зэрэращагъэр

(Марк 14:53–65; Лука 22:54–55; Иуан 18:13–14, 19–24)

⁵⁷ Исус заубыты ужым, дин пэщэшхоу Кайафэ зыцІэм ыдэжъ ащагъ. Ащ дэжъым Тэурат егъэджэкІо пащэ-хэмрэ нахьыжъхэмрэ къыщызэІукагъэх. ⁵⁸ Петри чыжъэ-кІэ Исус ыуж итэу, дин пэщэшхом ищагу нэсыфэ къы-кІэлъыкІуагъ. КІэухэу Исус фэхъущтыр ылъэгъуным пае, Петрэ шагум дахьы, ухъумакІохэм ахэтІысхьагъ.

⁵⁹ Дин пэщэшхохэри, нахьыжъхэри, Тхьэмэтэ Хэсэ-шхом* щыщхэу адрэ тхьэмэтэ пстэури Исус укІ ты-ралъхьаным пае, шыхъатныгъэ нэпцІ лъыхъущтыгъэх.

⁶⁰ Шыхъат нэпцІыбэхэр къэтэджыхи, Іаджи Исус ты-ралъхьагъэ пэтми, зыфаер къагъотыгъэп.

Ау ыкІэм ыкІэжъым шыхъат нэпцІитІу къэтэджыхи,
⁶¹ мырэуштэу къаІуагъ:

–Мы лІым ыІощтыгъэ: «Тхьэм иунэшхо зэхэскъу-тэнышъ, мэфицкІэ зэтэзгъэуцожьын слъэкІышт».

⁶² ЕтІанэ дин пэщэшхор къэтэджыгъ.

–Сыд мы лІыхэм о къыптралъхьарэр? Сыда зи къы-зкІэмыІорэр?– къыриІуагъ ащ Исус. ⁶³ Ау Исус зи къы-Іуагъэп.

–ЩыІэныгъэр къыздикІырэ Тхьэм ыцІэкІэ сыолъэІу, къытаІу, ора Христосэу Тхьэм Ыкъо?– къыриІуагъ дин пэщэшхом Исус.

⁶⁴ –Ары, къызэрэпІорэм фэдэу,*– риІуагъ Исус. –Ау сэ шъосэІо, джы щегъэжъагъэу лъэкІыныгъэшхор зиІэ Тхьэм иджабгъукІэ госэу, ошъуапщэхэми ахэтэу, Цыф Лъэпкъым Ыкъо къакІоу шъулъэгъушт.

⁶⁵ Джащыгъум дин пэщэшхом ищыгъынхэр къызэгуйтхъыгъэх.*

–Тхьэр ыгъэпцІыгъ,– къыІуагъ ащ. –Сыда нэмыкІ шыхъат зэрэтищыкІэгъэжъыр? Джары, Тхьэр зэригъэпцІы-гъэр шъо зэхэшъухыгъ. ⁶⁶ Сыдэуштэу шъухаплъэра?

–УкІ ифэшъуаш,– пэгъокІ къатыжъыгъ ахэмэ.

⁶⁷ Джащыгъум Исус ынэгу кІэужъунтхи, бжымкІэ

26:64 –Ары, къызэрэпІорэм фэдэу,– е –О пшъхьэкІэ къэпІуагъ.

26:65 ищыгъынхэр къызэгуйтхъыгъэх – гущыкІыгъэшхомрэ щынэ-гъошхомрэ къахэкІыкІэ, дин пэщэшхом ищыгъынхэр къызэгуйтхъыгъэх.

еуагъэх. НэмыкІхэри ынэпашъо еохэзэ, ⁶⁸ раІуагъ:

–Христос, упегъымбармэ, хэтми къыоуагъэм ыцІэ къаІо!

Петрэ Исус ымышІэу къызэриІуагъэр

(Марк 14:66–72; Лука 22:54–62; Иуан 18:15–18, 25–27)

⁶⁹ Джащыгъум Петрэ щагум дэсыгъ. Зы унэІут пшъашъэ горэ къекІуалІи къыІуагъ:

–Ори а Исусэу Галилей щыщым уригъусагъ.

⁷⁰ –Хъау, зыфапІорэр сшІэрэп,– къыщиІуагъ Петрэ зэ-кІэмэ апашъхъэ.

⁷¹ ЕтІанэ Петрэ щагум идэкІыпІэ Іухъэу фежъагъ. Джащыгъум нэмыкІ унэІут пшъашъэ горэм ар къылъэгъуи, ащ дэжъым щытхэм ариІуагъ:

–Мы лІыри Назарет щыщ Исус игъусагъ.

⁷² Джыри зэ Петрэ, –А лІыр сшІэрэп,– ыІуи, тхъэ ыІуагъ.

⁷³ Зы тІэкІу тешІагъэу, ащ дэжъым щытхэм Петрэ къыбгъодахъэхи къыраІуагъ:

–Шъыпкъэу ори ахэмэ уащыщ, сыда пІомэ уигущыІакІэ ар нафэ къешІы.

⁷⁴ –Тхъэр сэгъэпцІы, къасІорэр мышъыпкъэмэ, а лІыр сшІэрэп,– ыІуи, Петрэ тхъарыІо ышІэу ыублагъ.

Ардэдэм атакъэр къэІуагъ. ⁷⁵ Джащыгъум Исус къыриІогъэгъэ гущыІэхэр Петрэ ыгу къэкІыжъыгъэх:

–Атакъэр Іоным ыпэкІэ, сэ сыкъэмышІэу гъогогъуицэ къэпІощт.

Ар ыгу къызэкІыжъым, Петрэ щагум дэкІи, лъэшэу гъыгъэ.

ЯТЮКЫРЭ БЛЫНЭРЭШЪХЪ

Исус Іэшъхьэтетэу Пилат ыпашъхьэ зэрэращагъэр

(Марк 15:1–5; Лука 23:1–5; Иуан 18:28–38)

Нэф къызэшъым, дин пэцэшхо пстэумрэ цІыфмэ яна-хыжъхэмрэ зэдеусэхи, Исус укІ тыралъхьанэу аухэсыгъ.
² Исус Іэхъу тыралъхьы, Іуаци, Іэшъхьэтетэу Понтый Пилат* ІэкІалъхьагъ.

Иудэ зэрэлІагъэр

(Апостол. 1:18–19)

³ Иудэу Исус ахэмэ аІэкІэзыгъэхьагъэм Исус укІ зэрэ-тыралъхьагъэр зелъэгъум, кІэгъожьы, ратыгъэ тыжъын ахъщэ щэкІыр дин пэцэшхохэмрэ нахыжъхэмрэ афи-хыжъхы, ⁴ ариІуагъ:

–Лъы хьер къызэрэшъуІэкІэзгъэхьагъэмкІэ псэкІод сшІагъэ.

–Ащ тэ тиІоф хэлъап, о уиІоф нахь,– къыраІуагъ ахэмэ.

⁵ Джащыгъум Иудэ а тыжъын ахъщэхэр Тхьэм иунэ-шхо кІоцІым щыритэкъухи, чІэкІыжъыгъ. Етіанэ кІуи, зитхьалэжъыгъ.

⁶ Дин пэцэшхохэм тыжъын ахъщэхэр аштэжъхы къаІуагъ:

–Мыхэр Тхьэм пае ахъщэр зыдэлъ пхъуантэм хабзэкІэ даплъхьэ хъуштэп, сыда пІомэ ар лъыуасэшъ ары.

⁷ Ащыгъум зэупчІыжъхы, хымэхэр чІалъхьажъынхэу къошынышІэм ихьасэ а ахъщэмкІэ къащэфынэу аухэ-сыгъ. ⁸ Арэуштэу непэ нэсы а хьасэм «Лъыуасэ Хьасэ-кІэ» еджэх. ⁹ Джащыгъум пегъымбар Иеремие мы гущы-Іэхэу къыІуагъэхэр* къэшъыпкъэжъыгъэх:

27:2 Пилат – Рим (Рум) цІыфхэм ащыщэу, Понтый Пилат, Исус къызэхъу нэужым 26–36 илъэсхэм къакІоцІ, хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей яІэшъхьэтетэу щытыгъ.

27:9–10 пегъымбар Иеремие мы гущыІэхэу къыІуагъэхэр – еплъ Пегъым-бар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 11:12–13; Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 32:6–10.

«Шъхъэуасэу Израил цыфхэм ежым пае агъэнэфэгъэ тыжбын ахъцэ щэкIыр ашти, ¹⁰ ахэмкIэ къошынышIэм ихъасэ къащэфыгъ, Зиусхъаным унашъо къызэрэсфишыгъэм тетэу».

Иэшъхъэтет Пилат Исус зэреупчыгъэр

(Марк 15:2–5; Лука 23:3–5; Иуан 18:33–38)

¹¹ Джащыгъум Исус Иэшъхъэтетэу Пилат ыпашъхъэ иу-
цуагъ.

–О джуртмэ уряпачъыхъа?– ыIуи, Иэшъхъэтетыр Исус къеупчыгъ.

–Ары, къызэрэпIорэм фэдэу,* – къыIожыгъ Исус.

¹² Ау дин пэцэшхохэмрэ нахъыжъхэмрэ Исус загъэмы-
сэм, Исус зи къыIуагъэп. ¹³ Джащыгъум Пилат Исус къыриIуагъ:

–Къыптыралъхъарэр зыфэдизыр зэхэпхырэба?

¹⁴ Ау Исус зы гуцыIи къыIожыгъэп. Зи къызэrimы-
Iожыгъэм пае, Иэшъхъэтет Пилат лъэшэу ыгъэшIэ-
гъуагъ.

Исус укI зэрэтыралъхъагъэр

(Марк 15:6–15; Лука 23:13–25; Иуан 18:39–19:16)

¹⁵ Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор* къэсымэ, цыфхэр зы-
кIэлъэIурэ хъапсчIэс горэ шъхъафитэу къафитIупщы-
жыныр Иэшъхъэтет Пилат ихабзэу щытыгъ. ¹⁶ А мафэхэм
Вараввэ ыцIэу, зы хъапсчIэс цIэрыIо горэ ахэмэ яIагъ.

¹⁷ Арыти, ахэр къызызэлукIэхэм, Пилат яупчыгъ:

–Хэта шъхъафитэу къышъуфэстIупщыжынынэу шъу-
зфаер? Варавва, хъаури ХристоскIэ заджэхэрэ Исус
ара?

¹⁸ Пилат арэуштэу зыкIяупчыгъэр шъугъоным къыхэ-
кIэу ахэмэ Исус къызэрэлэкIалъхъагъэр ешIэти ары.

¹⁹ Пилат унэшъошI тIысыпIэм тесызэ, ишъуз лIыкIохэр
къыфигъакIохи къыраригъэIуагъ:

27:11 –Ары, къызэрэпIорэм фэдэу,– е –О пшъхъэкIэ къэоIо.

27:15 Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор – еплъ 26:2.

–Мы лІэу шъыпкъагъэ зиІэм мыхъун горэ епшІэкъон, сыда пІомэ нычэлэ пкІыхъапІэ Іае слъэгъуи, мы лІым пае къин сщэчыгъэ.

²⁰ Ау Пилат Вараввэ шъхъафитэу къырагъэтІупщыжьи-нэуи, Исус рагъэгъэкІодынэуи дин пэщэшхохэмрэ нахьы-жъхэмрэ цІыф купышхохэм араІуагъ.

²¹ –ТІумэ язэу хэта шъхъафитэу къышъуфэстІупщыжьи-нэу шъузыфаер?– ыІуи, Іэшъхъэтетэу Пилат джыри зэ цІыфмэ ариІуагъ.

–Вараввэ ары,– къаІуагъ ахэмэ.

²² –Адэ, ХристоскІэ заджэхэрэ Исус сьд есшІэщт?– ариІуагъ Пилат.

–Къащым теІулІ!– къаІуагъ зэкІэ ахэмэ.

²³ –Сьда ащ бзэджагъэу ышІагъэр?– къыІуагъ Пилат.

Ау ахэр нахь инэу къээзэрэгъэкууагъэх:

–Къащым теІулІ!

²⁴ Пилат зи хишІыхъан ымылгъэкІэу, цІыфхэр нахь къы-зэрэбырсырыхэрэр зелгъэгъум, псы къышти, цІыфхэм апашгъхэ ылэхэр щитхъакІыжъхи къыІуагъ:

–Мы лІэу шъыпкъагъэ зиІэм ылъ сэ къыстефэрэп. Ар шъо шъупшгъэ илгъ!

²⁵ –Ащ ылъ тэри тибыхэми къыттерэф!– къаІуагъ зэкІэ цІыфхэм.

²⁶ Джащыгъум Пилат Вараввэ шъхъафитэу афитІупщы-жьи. ЕтІанэ дзэлІхэр Исус къамыщкІэ ригъаохи, къа-щым тыраІулІэнэу алэкІилгъагъ.

ДзэлІхэр Исус зэрэкІэнэкІагъэхэр

(Марк 15:16–20; Иуан 19:2–3)

²⁷ Джащыгъум Іэшъхъэтет Пилат идзэлІхэм Исус пре-торием* зыцІэ унэшхом ыкІоцІ чІащагъ, адрэ къэнэгъэ дзэлІ купышхори Исус бгъу пстэумкІэ къыкІэлгырытхэу щызэхаугъоягъэх. ²⁸ ЕтІанэ дзэлІхэм Исус ищыгъынхэр къыщахыхи, плгыж чІапцІэу зы шъошэ кІыхъэ щалгъагъ. ²⁹ Панэм хэшІыкІыгъэ пачгыхъэ танджэ фабли, ышгъхэ тыралгъхы, ылэ джабгъуи бэщ цІыкІу ІэкІалгъагъ. Ащ нэужым лгъэгонджэмышгъхэкІэ ыпашгъхэ къитІысхъэхи,

кІэнакІэхэзэ «Опсэу, джуртмэ япачъыхь!» къыраІуагъ.
³⁰ ЕтІанэ теужъунтхагъэх, бэщкІэ ышъхьэ еоцтыгъэх.
³¹ Ахэр Исус зыкІэнакІэхэ ужым, шъошэ кІыхьэр щахыжьи, ежъ ищыгъынхэр щалъэжьи.
 ЕтІанэ къащым тыраІулІэнэу преторием ращыжьи.

Исус къащым зэрэтыраІулагъэр

(Марк 15:21–32; Лука 23:26–43; Иуан 19:17–27)

³² Къалэм къыдэкІыхэзэ, Симон ыщІэу, Кириные къалэм* щыщэу зы лІы горэм ІукІагъэх. ЗыІокІэхэм, Исус икъащ ыхьынэу Симон рагъэзыгъ. ³³ Исус къызащэм, Голгофэ зыфалорэ чІыпІэм нэсыгъэх (Голгофэ къикІы-рэр «Шъхьэпкъ ЧІыпІэр» ары). ³⁴ Ащ дэжъым зынэсхэм, сэнэпсрэ зэзыпс дыджырэ зэхэшІыхьагъэу зэфагощыгъэх.
³⁶ ЕтІанэ ащ дэжъым тІысхи, Исус аухъумэщтыгъэх. ³⁷ Исус къащым зыкІытыраІулагъэр зы пхъэмбгъу горэм тетхагъэу, ежъ ышъхьагъкІэ къащым тыраІулагъэу щытыгъ: «Мыр джуртхэм я Пачъыхьэу Исус ары». ³⁸ А чІыпІэм хъункІэкІуитІу, зыр иджабгъукІэ адрэр исэмэгубгъукІэ, Исус игъусэхэу къащхэм атыраІулагъэх. ³⁹ КъыблэкІырэ цІыфхэм Исус къехъоныхэзэ ашъхьэхэр агъэсысхэу, ⁴⁰ мырэуцтэу аІуагъ:

–О Тхьэм иунэшхо зэхэзыкъутэу, мэфицкІэ зэтезыгъэуцожьищтыр, умыкІодэу зыкъэгъэнэжъ! О Тхьэм ури Къомэ, къащым къехыжъ!

⁴¹ Ащ фэдэу дин пэццэшхохэми, Тэурат егъэджэкІо паццэхэми, нахьыжъхэми Исус кІэнакІэхэу къаІуагъ:

⁴² –НэмыкІ цІыфхэр мыкІодхэу къыгъэнэжьишъурэп. Ежъыр Израил ипачъыхьэу щытмэ, къащым къерэхыжьи, ежъымкІэ шІошъхъуныгъэ тІэ хъуцт. ⁴³ Ежъыр Тхьэм щэгугъы. Тхьэр ежъым къыфаеу щытмэ, мыкІодэу къерэгъэнэжъ. Сыда пІомэ «Сэ Тхьэм сыри Къу», ыІоцтыгъэ.

⁴⁴ Ащ фэдэу Исус игъусэхэу къащхэм араІулІыгъэ хъункІахэри ежъым къехъоныхъыгъэх.

27:32 Кириные къалэр – Ливие хэгъэгоу Африкэм итемыр лъэныкъом итым икъэлэшхоу щытыгъ.

Исус зэрэлагьэр

(Марк 15:33–41; Лука 23:44–49; Иуан 19:28–30)

⁴⁵ Щэджагъом* щегъэжъагъэу а хэгъэгум тыдэкIи шIункI къыщыхъугъ, сыхъатыр щым* нэсы. ⁴⁶ Сыхъатыр щым дэжь Исус мэкъэшхокIэ джагъэ:

–Или, Или! Лама савахфани?* (Ащ къикIырэр: –О Ситхь, о Ситхь! Сыд пае утыгум сизакъоу сыкъиунагъа?)

⁴⁷ А чIыпIэм щытхэмэ ащыщхэм ар зызэхахым, аIуагъ:

–Пегъымбар Иляс еджэ.

⁴⁸ Ащ лъыпытэу ахэмэ ащыщэу зыгорэ Iулъади, кIышъо зэралотырэр къыштагъ. Сэнэпс шIолугъэр хиз ышIи, бэщ горэм пилъхь, Исус кIигъэшъунэу фищэигъ.

⁴⁹ –Зэ, пегъымбар Иляс къакIоу, мыкIодэу къыгъэ-нэжъмэ, тежъугъэплъ,– къаIуагъ адрэхэм.

⁵⁰ Ау Исус джыри зэ мэкъэшхокIэ джи, ыпсэ ытыгъ.

⁵¹ Джащыгъум Тхьэм иунэшхо ипэлухъо ыпшъхьэкIэ къыщегъэжъагъэу ыхэ нэсыфэ тIоу къызэготхъыгъ. Чыгури къэсысыгъ, мыжъохэри зэгоутыгъэх. ⁵² Къэунэхэри зэлукIыхи, Тхьэм ицIыф лъапIэхэу лIагъэхэу щытхэм ащыщхэу бэ къэтэджыжыгъэх. ⁵³ Ахэр къэунэхэм къачIэ-кIыжыгъэх, Исус лIагъэмэ къызахэтэджыкIыжы ужыми, къэлэ лъапIэу Ерусалим дахъэхи, бэмэ зыкъарагъэлъэгъугъ.

⁵⁴ Дзэ пащэми ащ игъусэхэу Исус зыухъумэщтыгъэхэми чIыгур къызэрэсысырэри зэкIэ хъугъэ–шIагъэри залъэгъум, лъэшэу штагъэхэу аIуагъ:

–Шъыпкъэ дэдэу мыр Тхьэм Ыкъоу щытыгъ.

⁵⁵ ЧыжъэкIэ къаплъэхэу, бзылъфыгъэ Iаджи ащ дэжъым щытыгъэх. Ахэр Исус IэпыIэгъу фэхъухэзэ, игъусэхэу Галилей къикIыгъагъэх. ⁵⁶ Мыхэр ахэмэ ахэтыгъэх: Маг-

27:45 щэджагъом – гущыIэ–гущыIэу зэбдзэкIымэ, «яхэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджагъор ары.

27:45 сыхъатыр щым – гущыIэ–гущыIэу зэбдзэкIымэ, «ябгъонэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджэгъоужым сыхъатыр щыр ары.

27:46 Или, Или, лама савахфани – еплъ Сэбур (Псалтыр) 22:1 (урыс библиемкIэ 21:1).

далэ къуаджэм* щыщ Мерэми, Зеведей ыкъохэм яни, нэмыкІ Мерэми. Ар Якъубэрэ Иосыйрэ янэу щытыгъ.

Исус ихьадэ къэунэм зэрэчІалъхъажьыгъэр

(Марк 15:42–47; Лука 23:50–56; Иуан 19:38–42)

⁵⁷ Пчыхъашъхъэр къызэсым, Юсыф ыцІэу Аримафей къуаджэм щыцэу, зы лІы бай горэ къэкІуагъ. Ари Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщыгъ. ⁵⁸ Ар Пилат ыдэжъ кІуи, Исус ихьадэ кІэлъэІугъ. Джащыгъум хъадэр Юсыф ратыжьынэу Пилат унашъо ышІыгъ. ⁵⁹ Юсыф хъадэр къышти, чэфын къабзэ рицэкІи, ⁶⁰ Іошъхъэ цакІэу аригъэкъутагъэм ежъым пае кІэу къыхаригъэшІыкІыгъэ къэунэм чІилъхъажьыгъ. ЕтІанэ Юсыф къэунэ чІэхъапІэм мыжъо-шхо ІуигъэукІорай ІукІыжъыгъ. ⁶¹ Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэмрэ адрэ Мерэмрэ ащ дэжъым щыІагъэх, къэунэм пэлусхэу.

Къэунэм ухъумакохэр

⁶² ЯтІонэрэ мафэу бэрэскэшхом къыкІэлъыкІорэ мафэм дин пэццэшхохэмрэ фарисейхэмрэ зэрэугъоихи, Іэшъхъэ-тет Пилат ыдэжъ кІуагъэх.

⁶³ –Тхъаматэ, а пцІыусым псау пэтэу, «Мэфиц нэужым лІагъэхэм сыкъахэтэджыкІыжъышт», ыІуи, зерилогъагъэр тыгу къэкІыжъыгъ,– къаІуагъ ахэмэ. ⁶⁴ –Арышъ, ухъумакохэр яццэнэрэ мафэм нэсыфэ къэунэм фэсакъы-хэзэ, аухъумэнэу унашъо шІы. Армырмэ игъогу рыкІохэрэр къэкІонхэшъ, ихьадэ атыгъунышъ, цІыфмэ араІощт: «ЛІагъэхэм къахэтэджыкІыжъыгъ». А аужырэ пцІыр апэрэ пцІым нахы нахъ дэеу хъушт.

⁶⁵ –Ухъумакохэр шъосэтых, шъукІуи, шъо зэрэшъулъэкІэу къэунэр къэшъуухъум,– ариІуагъ Пилат.

⁶⁶ Ахэр кІохи, къэунэм ухъумакохэр Іуагъэуцагъэх, мыжъоми мыхъур тырадзагъ.

ЯТЮКЫРЭ ИНЭРЭШЪХЪ

Исус лагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжыгъэр

(Марк 16:1–8; Лука 24:1–12; Иуан 20:1–10)

Шэмбэтыр блэкIыгъэу, тхьамафэм иапэрэ мафэм нэф къызэшъым, Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэмрэ адрэ Мерэмрэ къэунэм еплъынхэу кIуагъэх.

² ОшIэ–дэмышIэу чIыгур лъэшэу къэсысыгъ, сыда пIомэ Зиусхъаным имэлэич уашъом къехи, къэунэм Iухьы, мыжъошхор IуигъэукIорэикIыжьи, мыжъошхом тетIысхъагъ. ³ Ащ итеплъэ пчыкIэм* фэдэу щытыгъ, ищыгъынхэри осым фэдэу фыжъыбзэу щытыгъэх. ⁴ Ухъумакохэр ащ зэрэщыщынэхэрэм пае кIэзэзыщтыгъэх, хьадашъуи яIэ хъугъэ.

⁵ –Шъумыщын,– ариIуагъ мэлэичым бзылъфыгъэмэ. –Исусэу къащым раIулIыгъэм шъузэрэлъыхъурэр сэ сэшIэ. ⁶ Ар мыщ дэжъым щыIэжъэп. ЗэриIуагъэм тетэу, ар лагъэхэм къахэтэджыкIыжыгъ. Шъукъакоуи, шъуеплъ, мары Зиусхъаныр зыдэщылъыгъэ чIыпIэр. ⁷ Джы шъо псынIэу шъукоуи, игъогу рыкохэрэм яшъуIу: «Исус лагъэхэм къахэтэджыкIыжыгъ. Шъо шъуапэ рапшIэу ар Галилей кошт. Ащ дэжъым ар щышъулъэгъужыщт». Джары, къэбарыр сэ шъоIуагъэ.

⁸ Арэуштэу бзылъфыгъэхэр къэунэм IукIыжъхи, агу изыгъэу гушIогъошхуи яIэу, макъэ арагъэлунэу Исус игъогу рыкохэрэм адэжъ чъэхэу фежъагъэх. ⁹ Игъогу рыкохэрэм макъэ арагъэлунэу а бзылъфыгъэхэр кохэзэ, ошIэ–дэмышIэу Исус къаIукIи къариIуагъ:

–Шъопсэу.

Мыдрэхэр Исус ечъалIэхи, ыпашъхъэ лъэгонджэмышъхъэкIэ итIысхъэхи, ылъакъохэр аубытыгъэх. ¹⁰ Джащыгъум Исус ариIуагъ:

–Шъумыщын. Шъукохи, сшыхэр* Галилей кохнхэу макъэ яжъугъэIу. Ащ сэри сыщалъэгъушт.

28:3 пчыкIэ – шыблэм инэфынэ ары.

28:10 шыхэр – еплъ 5:22.

**Дин пэщэшхохэмэ ухъумаклохэр къяуальхьэкIэ
зэращэфыгъэхэр**

¹¹ Бзылфгыгъэхэр клохэ зэхъум, ухъумаклохэм ащыщхэр къялэу Ерусалим дахъэхи, дин пэщэшхохэм адэжь клохи, зэкIэ хъугъэр араIотагъ. ¹² Дин пэщэшхохэр, нахьыжъхэр ягъусэхэу, зэрэугъоихи, зэупчIыжъыгъэх. Ахъщабэ ухъумаклохэмэ арати, ¹³ араIуагъ:

—«Чэщым тэ тызыхэчъыем, Исус игъогу рыклохэрэр къяклохи, ихьадэ атыгъугъ», шъуIон фае. ¹⁴ А къябарыр Iэшъхьэтетым зызэхихыкIэ, дгъэсамбырынышъ, шъори зи къяшъуимыIонэу тшIышт.

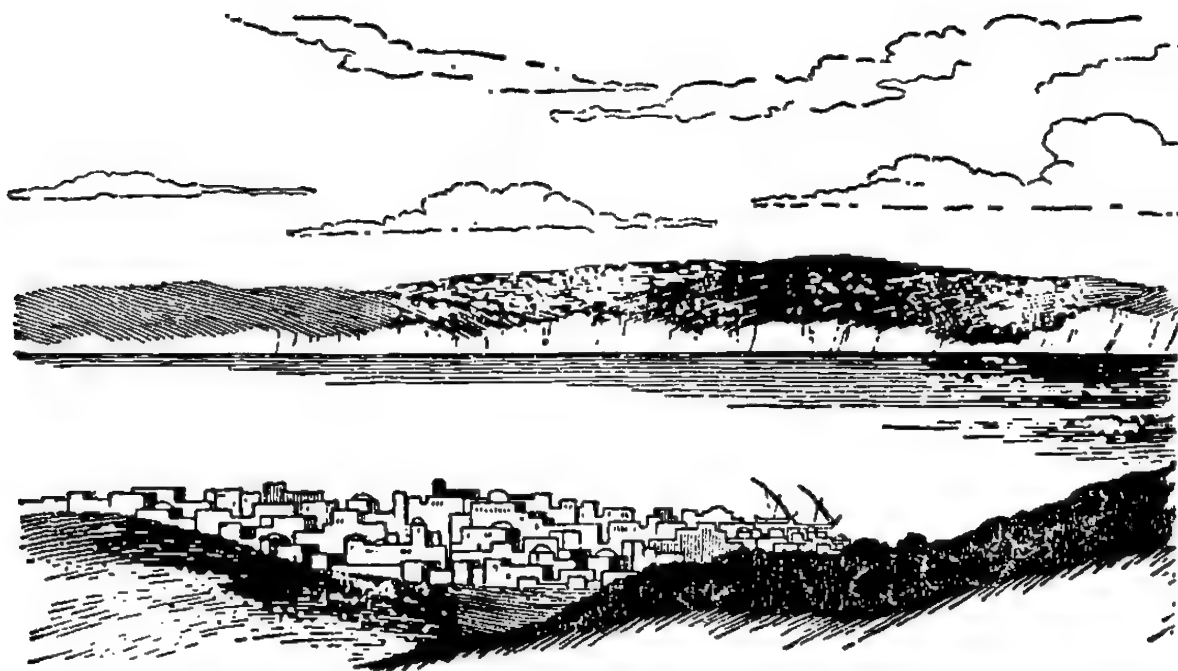
¹⁵ Арэуштэу ухъумаклохэм ахъщэр ашти, араIуагъэм тетэу зекIуагъэх. Непэ къясыфэ а къябарыр джуртмэ зэрахъэу ахэлъ.

Исус игъогу рыклохэрэм Iофэу ашIэнэу апшъэ рилъхьагъэр

(Марк 16:14–18; Лука 24:36–49; Иуан 20:19–23; Апостол. 1:6–8)

¹⁶ Ащ нэужым Исус игъогу рыклорэ нэбгырэ пшIыкIузыр Галилей клохи, ежъ зыфилогъэгъэ Iуашъхьэм дэклоягъэх. ¹⁷ ЕтIанэ Исус залъэгъум, лъэгонджэмышъхьэкIэ ыпашъхьэ итIысхьагъэх; ау зышIошъ мыхъурэ заулэ ахэмэ ахэтыгъэх. ¹⁸ Исус игъогу рыклохэрэм къябгъодахьы ариIуагъ:

—Уашъоми чIылъэми тетыгъошхор зэкIэ щысиIэу сIэ илъ. ¹⁹ Арышъ, шъуклохи лъэпкъ пстэури сигъогу къятежъугъахьэх. Ты лъаплэми, Ыкъуи, Тхьэм Ыпсэ Лъапли ацIэкIэ шъуумэхъыхи*, ²⁰ унашъохэу шъосIуагъэхэр зэкIэ агъэцэкIэнхэу яшъуIу. ШъыпкъэмкIэ, дунаем икIэух нэсы сэ ренэу сышъуигъусэшт. Амин.

КЪЭБАРЫШIУР МАРК КЪЫЗЭРИIОТАГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

УмэхъэкIо Иуан Тхъэм игущыIэхэр зэригъэIущтыгъэхэр
(Маттэ 3:1–12; Лука 3:1–9, 15–17; Иуан 1:19–28)

Тхъэм Ыкъоу Исус Христос ехьылIэгъэ къэбары-
шIур мырэуштэу къеублэ.

²Тхъэм мыщ фэдэу къызэриIорэр пегъымбархэм ятхы-
лхэм арыт:

«Мары уапэ рапшIэу сэ силIыкIо къэсэгъакIо;
ащ уигъогу къыпфигъэпсышт.

³Ащ иджэ макъэ ары* мыщ фэдэу ыIозэ,
шъоф нэкIым къыщыIурэр:

Зиусхъаным игъогу фэжъугъэпси,
игъогу лъагъохэр зэшъхъэ–зашъоу фэшъушIых».

⁴ Тхьэм кыызериуагъэм тетэу, умэхъэкIo* Иуан шьоф нэкIым кыыщылъагъуи,* цIыфхэм Тхьэм игущылэхэр аригъэIухэзэ, мырэуштэу кыIощтыгъ:

–ШъуипсэкIодхэм шъуафыкIэгъожьи, зысэжъугъэ-умэхъ, Тхьэм ахэр кыышъуфигъэгъунхэм пае.

⁵ Иудей хэкум* зэкIэ ис цIыфхэри, Ерусалим дэс цIыф пстэури Иуан ыдэжъ кIощтыгъэх. ПсэкIодхэу ашIагъэхэр Тхьэм ыпашъхъэ ралъхъэхэти, Иордан псыхъом Иуан зыщырагъэумэхъыщтыгъ. ⁶ Иуан махъшэцым хэшIыкIыгъэу щыгъын щыгъыгъ, ыбги шъобгырыпх илъыгъ, мацIи шьоф шьоуи ышхыщтыгъ. ⁷ Тхьэм игущылэхэр цIыфхэм аригъэIухэзэ кыIощтыгъ:

–Сэщ нахьи нахъ лъэкIыныгъэшхо иIэу зыгорэ саужкIэ къэкIощт. Зезгъэзыхэу ащ ицокъэлъэпсхэр фэстIэтэнхэуи сифэшъуашэп. ⁸ Сэ псымкIэ шъусыумэхъыгъ, ау ащ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэкIэ шъуиумэхъыщт.

Иуан Исус зэриумэхъыгъэр

(Маттэ 3:13–17; Лука 3:21–22)

⁹ А мафэхэм Галилей хэкум* щыщ Назарет къалэм* Исус кыыдэкIи, Иордан псыхъом Иуан зыщыригъэумэхъыгъ. ¹⁰ Исус псым кыыхэкIыжъы пэтэу, уашъор зэгочи, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ тхьаркъом фэдэу ежъым кыызэрэфехырэр ылъэгъугъ. ¹¹ Уашъоми зы макъэ кыIукIыгъ:

–Сэ шIу слъэгъурэ Скъо класэу сыгу зэлурэр оры.*

1:4 умэхъакIo – еплъ Маттэ 3:1.

1:4 Иуан шьоф нэкIым кыыщылъагъуи – умэхъэкIo Иуан (Яхья) иIoф зыублагъэр Исус кыызэхъу нэужым 27-рэ илъэсым игъунэгъу ары. Еплъ Лука 3:1–3.

1:5 Иудей хэкур – еплъ Маттэ 2:1.

1:9 Галилей хэкур – еплъ Маттэ 2:22.

1:9 Назарет къалэр – еплъ Маттэ 2:23.

1:11 Сэ шIу слъэгъурэ Скъо класэу сыгу зэлурэр оры – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7; Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:2; Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 42:1.

Шэйтаныр Исус псэкIод ригъэшIэнэу ыуж зэритыгъэр
(Маттэ 4:1–11; Лука 4:1–13)

¹² Ащ лъыпытэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ Исус шъоф нэ-
кIым ыццагъ. ¹³ Шэйтаныр Исус псэкIод ригъэшIэнэу ыуж
итэу, Исус мэфэ тIокIитIурэ шъоф нэкIым итыгъ. ХъакIэ-
къуакIэхэм ахэтыгъ. Мэлэичхэри фэIофтабгэщтыгъэх.

Исус иIоф Галилей хэкум зэрэщиублагъэр
(Маттэ 4:12–17; Лука 4:14–15)

¹⁴ УмэхъэкIо Иуан хъапсым зычIадзэ ужым,* Исус Гали-
лей хэкум кIуи, Тхъэм и Тетыгъошхо ехылIэгъэ къэбары-
шIур щигъэIоу ыублагъ.

¹⁵ –Мафэр къэсыгъ, Тхъэм и Тетыгъошхуи* къэблэгъагъ.
ШъуипсэкIодхэм шъуафыкIэгъожьи, къэбарышIур шъу-
шIошъ жъугъэхъу,– ыIощтыгъ.

Исус пцэжъыяшэ нэбгыриплI игъогу рыкIонхэу
къызэряджагъэр

(Маттэ 4:18–22; Лука 5:1–11)

¹⁶ Исус Галилей псыхъураем* иIушъо рекIокIызэ, Си-
монрэ ащ ышэу Индрысрэ хъытыур псым хадзэу ылъэгъу-
гъэх, сыда пIомэ пцэжъыяшэхэу щытыгъэхэти ары. ¹⁷ Исус
ахэмэ ариIуагъ:

–Сауж шъукъырыкIу. Пцэжъые къэшъуубытыным пае,
ыуж шъузэритыгъэм фэдэу, цыфхэр сэ сигъогу къы-

1:14 Иуан хъапсым зычIадзэ ужым – еплъ Маттэ 4:12.

1:15 Тхъэм и Тетыгъошхо – Тхъэм мы дунаеми, мы дунаем ицIыфхэми
тетыгъошхоуи лъэкIыныгъэшхоуи афыриIэр ары. Инджылыр Тхъэм и
Тетыгъошхо зытегущылэкIэ, зыфиIорэр загъорэ мы уахътэм Тхъэм тет-
ыгъошхоу иIэр ары, загъори къэкIощт уахътэм Тхъэм тетыгъошхоу
иIэщтыр ары, загъори Тхъэм ыдэжъ мыкIодыжъын щылэныгъэ щыуиIэныр
ары.

1:16 Галилей псыхъураер – еплъ Маттэ 4:18.

тежъугъэхъанхэм пае, ауж шъузэрихъащтыр шъозгъэшIэщт.

¹⁸ Ахэмэ а гушыIэхэр зэрэзэхэхэу, хъытыухэр къабгынэхи, Исус ыуж ихъагъэх.

¹⁹ Исус ащ тIэкIу IукIотыгъэу, Зеведей ыкъохэу Якъубэрэ Иуанрэ къуашъом исхэу, яхъытыухэр агъэхъазырхэу ылъэгъугъэх. ²⁰ Ащ лъыпытэу Исус ахэми яджагъ. Ятэу Зеведеирэ илэжъаIохэмрэ къуашъом исхэу къабгынэхи Исус ыуж ихъагъэх.

Исус лIы горэм джынэпцIэ Iае зэрэхифыгъэр

(Лука 4:31–37)

²¹ ЕтIанэ Капернаум къалэм* дэхъагъэх. Шэмбэт мафэр* къызэсым, Исус синэгогум* чIахыи, цIыфхэм Тхьэм игушыIэхэр аригъашIэхэу ыублагъ. ²² ЦIыфхэм Исус Iофхэр зэраригъашIэщтыгъэ шыкIэр агъэшIэгъуагъ, сыда пIомэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэм* афэмыдэу, тетыгъошхо иIэу, Тхьэм игъогу цIыфхэм аригъашIэщтыгъэти ары. ²³ ОшIэ–дэмышIэу джынэпцIэ Iае зыхэс лIы горэ синэгогум къыщылъагъуи къахэкууагъ:

²⁴ –Сыд уиIофэу къытхэлъыр, Назарет щыщ Исус? ТыбгъэкIодынэу укъэкIуагъа? О хэтми узщыщыр сэшIэ: Тхьэм ыдэжъ къыкIыгъэ ЛъапIэр оры.

²⁵ –Щыгъэт, мы лIым къыхэкIыжъ!– къыIуагъ Исус джынапцIэм егыеу. ²⁶ ДжынэпцIэ Iае лIыр къыгъэкIэзэзи, мэкъэшхокIэ къэкууи лIым хэкIыжъыгъ.

²⁷ ЦIыфхэм ар залъэгъум, пстэуми лъэшэу агъэшIагъуи зэраIожъыгъ:

–Сыда мыр? IофыкIэхэр цIыфхэм арегъашIэх. Тетыгъошхуи иIэу, джынэпцIэ Iаехэми унашъо афишIызэ, егъэдаIох.

1:21 Капернаум къалэр – Галилей псыхъураем итемыр тыгъэ къохъапIэ Iушъом Iут. Темыр зыфаIорэр арапыбзэкIэ «шэмал», тыркубзэкIи «кузей» ары.

1:21 шэмбэт мафэр – еплъ Маттэ 12:1.

1:21 синэгогу – еплъ Маттэ 2:4.

1:22 Тэурат егъэджэкIо пащэхэр – еплъ Маттэ 2:4.

²⁸ Арэуштэу Галилей хэкум зэкІэ Исус икъэбар псынклэу тыдэкІи шыугъ.

Исус цыфыбэхэр зэригъэхъужьыгъэхэр

(Маттэ 8:14–17; Лука 4:38–41)

²⁹ ЕтІанэ ахэр синэгогум къызэрэчІэкІыжыхэу, Якъубэрэ Иуанрэ ягъусэхэу, Симонрэ Индрысрэ яунэ кІуагъэх.
³⁰ Симон ишІугуащэ плъырстыркІэ сымаджэу пІэм хэлтыгъ. Ар зэрэсымаджэр занклэу Исус къыраІуагъ. ³¹ Исус ащ ыдэжъ кІуи, ыІэ ыубыти, къыгъэтІысыгъ. ШІугуащэм плъырстырыр хэкІыжьи, къэтэджыжьи, ахэр къыхъакІэхэу ыублагъ.

³² Пчыхъашъхэм тыгъэр зыкъохъажьы ужым, сымаджэхэмрэ джынапцІэ зыхэсхэмрэ зэкІэ Исус къыфащэгъэх. ³³ Къалэм дэс пстэури пчъэлупэм къыщызэлукІагъэх.
³⁴ Ащ дэжъым Исус уз зэмылІэужыгъуабэ зиІэ сымаджэ Іаджи ыгъэхъужьыгъэх, джынэпцІабэхэри цыфхэм ахифыгъэх, ау джынапцІэхэр къэгущыІэнхэу фит ышыгъэхэп, сыда пІомэ ахэмэ ар зэрэ–Христосыр ашІэщтыгъэти арыгъэ.

Исус Галилей хэкур къыкІухъэзэ, Тхэм игущыІэхэр цыфхэм зэраригъэлущтыгъэхэр

(Лука 4:42–44)

³⁵ Пчэдыжъым жьы дэдэу Исус къэтэджи, къалэм дэкІи, чыпІэ Іудзыгъэ горэм кІуи, Тхэм щелъэлугъ. ³⁶ Симонрэ игъусэхэмрэ Исус лъыхъунхэу дэкІыгъэх. ³⁷ Къызагъотыжъым раІуагъ:

–ЗэкІэ цыфхэр къыплъэхъух.

³⁸ –Гъунэгъу къуаджэхэми къалэхэми тыжъугъакІу, ахэми Тхэм игущыІэхэр цыфхэм щызгъэлунхэм пае,– къариІожьыгъ Исус, –сыда пІомэ джары сэ сыкъызфэкІуагъэр.

³⁹ Арэуштэу Галилей хэкур зэкІэ къыкІухъэзэ, ясинэгогухэм цыфхэм Тхэм игущыІэхэр щаригъэлущтыгъэх, джынапцІэхэри цыфхэм ахифыщтыгъэх.

Исус шъоджэ уз Іае зиІэ лЫ горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 8:1–4; Лука 5:12–16)

⁴⁰ Шъоджэ уз Іае зиІэ лЫ горэ Исус ыдэжь къакІуи, лъэгонджэмышъхъэкІэ къэтІыси къелъэІугъ:

–Уфаемэ, сыбгъэхъужьын плъэкІыщт.

⁴¹ Исус ыгу егъугъ, ыІэ ыщэий, теІаби* ыІуагъ:

–Ары, сыфай, псаоу хъужь!

⁴² Ардэдэм шъоджэ узыр а лЫм хэкІыжьи, къабзэу хъужьыгъэ.

⁴³ Ащ лъыпытэу Исус ар ытІупщыжьэу, фигъэпытэу риІуагъ:

⁴⁴ –Фэсакъ, мыр зыми емыІотэжь, ау дин пащэм ыдэжь кІуи зегъэлъэгъу. Узэрэхъужьыгъэм пае, пегъымбар Мусэ иунашъо тетэу къурмэн шЫ. Ар узэрэхъужьыгъэмкІэ цІыфхэм апашъхъэ шыхъат щыхъушт.

⁴⁵ Ау а лЫр ІукІыжьи, къехъулІэгъэ пстэури ыІуатэзэ къэбарыр цІыфхэм ариІоу ыублагъ. Арыти, цІыфхэм къалъэгъоу Исус зы къалэ горэми дэхъан ымылъэкІыжьи хъугъэ, ау чЫплэ Іудзыгъэхэм ащыІагъ. Ау щытми, тыдэкІи къикІыхэу цІыфхэр ыдэжь къэкІоштыгъэх.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Исус лЫ горэу зыІэккъ–лъэккъ узым зэкІиубытагъэр

зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 9:1–8; Лука 5:17–26)

Мафэ зауІэ тешІагъэу Исус Капернаум къалэм къызе-гъэзэжьым, иунэ къызэрэкІожьыгъэр цІыфмэ зэхахыгъ.

² Зызэхакъым, цІыфхэу къэзэрэугъоигъэхэр зэрэбагъэм пае, унэпчъэІупэми хэуцуапІэ имыІэжьэу хъугъэ, Исуси Тхъэм игущыІэхэр аригъэІухэу ыублагъ. ³ Джащыгъум цІыф куп къэкІуагъ; ахэмэ ащыщэу нэбгыриплЫм лЫ горэу зыІэккъ–лъэккъ узым зэкІиубытагъэр къыздахьыгъ.

⁴ ЦІыфхэр зэрэбагъэм къыхэкІыкІэ, сымаджэр Исус

рахьылэн алъэкӀыгъэп. ЗамылъэкӀым, унашъхьэм дахьый, Исус зыдэщылэм дэжъ унашъхьэм щыщ тырахи, сымаджэр пӀуаблэм телъэу ратӀупщэхыгъ. ⁵ Исус ахэмэ яшӀошъхьуныгъэ зелъэгъум, лӀэу зылӀэкъ-лъэкъ узым зэкӀиубытагъэм риӀуагъ:

–СикӀал, уипсэкӀодхэр къыпфэгъугъэх.

⁶ Тэурат егъэджекӀо пащэхэу ащ щысыгъэхэм ащыщхэм агухэмкӀэ аӀуагъ:

⁷ –Сыд пае мы лӀыр мырэуцтэу гущылэра? Ащ Тхьэр егъэпщыба? Тхьэм нэмыкӀэу, хэта псэкӀодхэр зыгъэгъун зылъэкӀырэр?

⁸ Ардэдэм Исус ыгукӀэ ахэмэ агухэм арылтыр ешӀэти ариӀуагъ:

–Сыд пае ащ фэдэ Иофхэр шъо шъугухэмкӀэ шъулора? ⁹ Тара нахь псынкӀагъор, лӀэу зылӀэкъ-лъэкъ узым зэкӀиубытагъэу щытым «УипсэкӀодхэр къыпфэгъугъэх», епӀоныр ара, хьауми «Тэджи, уипӀуаблэ къашти къэкӀухь», епӀоныр ара? ¹⁰ Ау къэшъушӀэным пае, Цыф Лъэккъым Ыкьо* псэкӀодхэр ыгъэгъунхэу дунаим тетыгъо зэрэщыриӀэр,– джашыгъум Исус лӀэу зылӀэкъ-лъэкъ узым зэкӀиубытагъэу щытым риӀуагъ: ¹¹ –Сэ осэӀо, къэтэджи, уипӀуаблэ къашти, шъуадэжъ кӀожь!

¹² Ар дэдэм лӀыр къэтэджи, ипӀуаблэ къышти, цыф пстэуми алъэгъоу унэм икӀыжыгъ. Ар пстэуми инэу агъэшӀагъозэ, Тхьэм щытхъу фашӀэу аӀуагъ:

–Мыщ фэдэ Иоф тэ ныбжьы тлъэгъугъэп.

Исус игъогу рыкӀонэу Левый къызэреджагъэр

(Маттэ 9:9–13; Лука 5:27–32)

¹³ Исус джыри Галилей психъурэе Ӏушъом Ӏухьажыгъ. Цыф купышхо ыдэжъ къэкӀуагъэ, Исуси Тхьэм игущылэхэр аригъашӀэхэу ыублагъ. ¹⁴ ЕтӀанэ нахь чыжъэу кӀозэ, хьакъулахь ахъцэр* зыщыхахырэ унэм Ӏусэу, Алфей ыкьо Левый ылъэгъугъ.

–Сауж къырыкӀу,– риӀуагъ Исус. Левый къэтэджи, Исус ыуж ихьагъ.

2:10 Цыф Лъэккъым Ыкьо – еплъ Маттэ 8:20.

2:14 хьакъулахь ахъцэр – еплъ Маттэ 5:46.

¹⁵ ЕтІанэ Исус Левый иунэ щышхэщтыгъ. Хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкІод зышІэхэрэмрэ бэ хъухэу, Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ адашхэщтыгъэх; сыда пІомэ Исус ыуж итэу къэкІуагъэхэр бэ мэхъухэти ары.

¹⁶ Тэурат егъэджэкІо пащэхэу фарисейхэм* ащыщхэм Исус хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкІод зышІэхэрэмрэ адашхэу залъэгъум, Исус игъогу рыкІохэрэм араІуагъ:

–Хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкІод зышІэхэрэмрэ сыда ар зыкІадашхэрэр ыкІи зыкІадешъорэр?

¹⁷ Исус ар зызэхехым, ариІуагъ:

–Псаухэр арэп Іазэ зищыкІагъэхэр, сымаджэхэр ары нахь. Шъыпкъагъэ зиІэ цІыфхэм сяджэнэу арэп сыктызфэкІуагъэр, псэкІод зышІэхэрэр япсэкІодхэм афыкІэгъожьынхэм пае, сяджэнэу ары нахь.

Джурт тхьаматэхэр нэкІыным ехьылІагъэу Исус къызэреупчІыгъэхэр

(Маттэ 9:14–17; Лука 5:33–39)

¹⁸ УмэхъэкІо Иуан игъогу рыкІохэрэмрэ фарисейхэмрэ анэкІыщтыгъ*. ЦІыф заулэ къакІохи, Исус къыраІуагъ:

–Иуан игъогу рыкІохэрэмрэ фарисейхэмэ ягъогу рыкІохэрэмрэ анэкІы. О уигъогу рыкІохэрэм сыд зыкІамамынэкІырэр?

¹⁹ –Шъаор ягъусэфэкІэ, шъаом игъусэхэр нэкІын алъэкІына? Хьау, шъаор ягъусэфэкІэ, нэкІынхэ алъэкІыщтэп, – ариІожьыгъ Исус ахэмэ. ²⁰ –Ау шъаор затырахыщт мафэхэр къэкІощтых. А мафэр къызыкІокІэ, нэкІыщтых.

²¹ –ШэкІыкІэм щыщ идэжбын щыгъыныжъым зыми тыридэрэп. Арэущтэу ышІымэ, шэкІыкІэм щыщ идэжбыным щыгъыныжъыр зэІитхъынышъ, гъуанэр нахь ин ышІыщт. ²² Джащ фэдэу, зыми сэнэпс шІыгъакІэр шъонтыххэм аригъахъорэп. Арэущтэу ышІымэ, сэнэпсым шъонтхэр къызэгуитхъынхэшъ, сэнэпсыри къичъыщт, шъонтхэри кІодыщтых. Ау сэнэпс шІыгъакІэр шъонтыкІэхэм арагъэхъон фае.

2:16 фарисейхэр – еплъ Маттэ 3:7.

2:18 анэкІыщтыгъ – агухэмкІэ фаехэу, фарисейхэм тхьамафэ къэс мэфитІум анэкІыщтыгъ.

**Исус игъогу рыкIохэрэм шэмбэт мафэм коцышъхьэхэр
къызэрэпачыгъэхэр**

(Маттэ 12:1–8; Лука 6:1–5)

²³ Шэмбэт мафэ горэм Исус коц хьасэхэм ахэтэу кIощтыгъ. Игъогу рыкIохэрэр кIохэзэ, коцышъхьэхэр къыпачыхэу аублагъ. ²⁴ Фарисейхэм Исус къыраIуагъ:

–Еплъ, ахэмэ шэмбэт мафэм хабзэкIэ пшIэ мыхъуцтыр* сыд пае ашIэра?

²⁵ –Даутэрэ игъусэхэмрэ къин хэтхэу, мэлакIэ лIэхэ зэхъум, ащ ышIагъэм зыкIи шъуеджагъэба?– ариIожьыгъ Исус. ²⁶ –Авиафар зыцIэ дин пэцэшхом* имафэхэм Даутэ Тхьэм иунэ ихьи, цIыфхэм Тхьэм ыпашъхьэ агъэтIылъыгъэ хьалыгъур* ышхыгъ. А хьалыгъур дин пащэхэм анэмыкI хабзэкIэ зыгорэм ышхы мыхъунэу щытыгъ, ау Даутэ ышхыгъ игъусэхэми аригъэшхыгъ.

²⁷ ЕтIанэ Исус ариIуагъ:

–Тхьэм шэмбэт мафэр цIыфым пае къыгъэхъугъэ нахь, цIыфыр шэмбэт мафэм пае къыгъэхъугъэп. ²⁸ Арышъ, Цыф Лъэпкъым Ыкъо шэмбэт мафэм итхьамат.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЬ

**Исус зыIэ лъэныкъо пыгъукIыгъэу щыт лIы горэ
зэригъэхъужьыгъэр**

(Маттэ 12:9–14; Лука 6:6–11)

Джыри зэ Исус синэгогум чIэхъажьыгъ. ЗыIэ лъэныкъо пыгъукIыгъэу щыт лIы горэ ащ дэжъым чIэтыгъ. ² Шэмбэт мафэм тефэу Исус а лIыр ыгъэхъужьыщтмэ, фарисейхэр еплъакIощтыгъэх, зэрагъэмысэн Iоф горэ къагъотыным

2:24 пшIэ мыхъуцтыр – пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ иунашъо тетэу шэмбэт мафэм лэжъыгъэ къэпхыныр мыхъунэу щытыгъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 34:21.

2:26 дин пэцэшхор – еплъ Маттэ 26:3.

2:26 цIыфхэм Тхьэм ыпашъхьэ агъэтIылъыгъэ хьалыгъур – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:5–9.

пае. ³ Иисус лІэу зыІэ лъэныкъо пыгъукІыгъэм риІуагъ:

–Къэтэджи, мо утыгум къихъ.

⁴ Етіанэ ахэмэ ариІуагъ:

–Шэмбэт мафэм шІугъэ пшІэныр ара, хъауми бзэджагъэ пшІэныр ара хабзэкІэ хъуцтыр, псэ мыкІодэу къэбгъэ-нэжыныр ара, хъауми бгъэкІодыныр ара?

Ау ахэмэ заушгъэфыгъ.

⁵ Ахэмэ ягуркъагъэ* Иисус ыгу къеуи, губжыгъэу ахаплъи, лІым риІуагъ:

–О пІэ къэщэй.

ЛІым ыІэ къыщэйи, адрэ Іэм фэдэу хъужьыгъ.
⁶ Джащыгъум фарисейхэр синэгогум чІэкІыжъхи, ежъхэмрэ пачъыхъэ Ирод ыуж рыкІохэрэмрэ* Иисус агъэкІодынэу гухэлъ ашІызэ, зерагъэкІодышт шІыкІэмкІэ зэупчІыжъыщтыгъэх.

Цыф купышхор Иисус зэрэкІэлъыкІуагъэр

⁷ Иисус игъогу рыкІохэрэр игъусэхэу а чІыпІэм икІыжъи, Галилей псыхъураем кІуагъэ. Галилей хэкум щыщ цІыфыбэхэр Иисус ыуж ихъагъэх. ⁸ Иисус ышІэгъэ Іоф пстэури зэхахыгъэти, Иудей хэкуми, Ерусалими, Идумей хэкуми, Иордан псыхъом иадрабгъу щыІэ хэкуми, къалэхэу Тиррэ Сидонрэ* алъэныкъоми цІыфыбэхэр къарыкІыхи, Иисус ыдэжъ къэкІуагъэх. ⁹ Ащ дэжъым цІыф купышхор тезэрэмыгъэбэнэнхэм пае, Иисус игъогу рыкІохэрэм зы къуашъо ежъым хъазырэу фыщагъэтынэу ариІуагъ. ¹⁰ Сыда пІомэ Иисус цІыфыбэхэр ыгъэхъужьхэу щытыгъэти, уз зиІэ пстэури нэсынхэу зытырадзэщтыгъ. ¹¹ ДжынэпцІэ Іаехэми Иисус залгъэгъукІэ ыпашъхъэ зырадзыхти куоцтыгъэх: «О Тхъэм ури Къу». ¹² Ау Иисус ежъыр хэт щыщми цІыфхэм къарамыгъэшІэнэу джынапцІэхэм ишъыпкъэу афигъэпытэщтыгъ.

3:5 гуркъагъэ – къайгъагъэкІэ къыбгурылонэу умыдэныр, пІуагъэми утемыкІыныр ары.

3:6 пачъыхъэ Ирод ыуж рыкІохэрэр – еплъ Маттэ 22:16.

3:8 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – еплъ Маттэ 11:21.

**Исус игъогу рыклорэ нэбгырэ пшыкIутIур
зэригъэнэфагъэхэр**

(Маттэ 10:1–4; Лука 6:12–16)

¹³ Исус Iуашъхъэм дэкIуай, ежъ зыфаехэм къяджи, ахэр ыдэжъ къэкIуагъэх. ¹⁴ Нэбгырэ пшыкIутIу игъусэнхэуи, Тхъэм игущылэхэр цIыфхэм арагъэлунхэм пае, ыгъэкIонхэуи ыгъэнэфагъэх. ¹⁵ Ащ нэмыкIэу, сымаджэхэр агъэхъужьынхэуи, джынапцIэхэр цIыфхэм ахафынхэуи тетыгъо аритыгъ. ¹⁶ Исус нэбгырэ пшыкIутIоу ыгъэнэфагъэхэр мыхэр арых: Симонэу Исус ятIонэрэ цIэу Петрэ зыфиусыгъэр; ¹⁷ Зеведей ыкъуитIоу Якъубэрэ Иуанрэ (ахэмэ ятIонэрэ цIэу Воанергес фиусыгъэх; Воанергес къикIырэр «Шыблэм ыкъохэр» ары); ¹⁸ ЕтIанэ Индрыс, Филипп, Варфоломей, Маттэ, Фомэ, Алфей ыкъо Якъубэ, Фаддей, Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэщтыгъэр,* ¹⁹ Иудэ Искарот. А Иудэ ары нэужым Исус тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхъанэу щытыгъэр.

Исусрэ джынапцIэхэм япащэу Велзевулрэ

(Маттэ 12:22–32; Лука 11:14–23; 12:10)

²⁰ ЕтIанэ Исус унэм кIожьыгъэ. Ежыррэ игъогу рыкIохэрэмрэ шхэгъу амыгъотэу, джыри зэ цIыф купышхо къэзэрэугъоигъ. ²¹ Исус иунэкъошхэм ежым къызэригъэзэжьыгъэр зызэхахым, «Ащ зишIэжьырэп», аIоти, къащэжьынэу лъыкIуагъэх.

²² Тэурат егъэджэкIо пащэхэу Ерусалим къикIыгъэхэу къэкIуагъэхэм Исус ехьылIагъэу аIощтыгъ:

–Велзевул* ащ хэс, Велзевулэу джынапцIэхэм япащэ илъэкIыныгъэ ары джынапцIэхэр цIыфхэм зэрахифырэр.

²³ Арити, Исус ахэмэ къяджи, гъэсэнэгъэ тхыдэхэмкIэ ариIуагъ:

–Шэйтаным сыдэушхэу шэйтаныр цIыф горэм хифын ылъэкIына? ²⁴ Зы пачъыхъагъом лъэныкъуитIоу зигощымэ,

3:18 Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэщтыгъэр – еплъ Маттэ 10:4.

3:22 Велзевул – еплъ Маттэ 10:25.

щыІэжыын ылъэкІыщтэп. ²⁵ Ащ фэдэу зы унэри лъэныкъуитІоу гощыгъэ хъумэ, щыІэжыын ылъэкІыщтэп. ²⁶ Шэйтанри къэтэдждэу, ежъ ышъхъэ пэуцужъэу, лъэныкъуитІоу зэрэгъэхъумэ, ар щыІэжыын ылъэкІыщтэп, икІодыжыыгъо къэсыгъэ нахъ. ²⁷ Зыми кІуачІэ зиІэ лІы горэм иунэ ихъэу, ихъапщыпхэр къырихын ылъэкІыщтэп ыпэ рапшІэу а лІэу кІуачІэ зиІэр зэкІоцІимыпхэмэ. Ау а лІыр зэкІоцІипхэмэ, иунэ къытІэкІын ылъэкІыщт. ²⁸ Шъыпкъэр шъосэІо, цІыфхэм япсэкІод пстэури сыд фэдизэу Тхьэр агъэпцІми, къафэгъушъуцтых. ²⁹ Ау хэти Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ зыгъэпцІырэм егъашІэми къыфэгъуцтэп, мыкІодыжыын псэкІодкІэ мысэ хъугъэ нахъ.

³⁰ Исус ар зыкІиІуагъэр, «ДжынэпцІэ Іае хэс», аІоу, ахэмэ ежъым ехылаІагъэу аІуагъэти ары.

Исус янэрэ ышхэмрэ

(Маттэ 12:46–50; Лука 8:19–21)

³¹ Джащыгъум Исус янэрэ ышхэмрэ къэкІуагъэх. Щагум дэтхэу, Исус къеджэнэу зыгорэ агъэкІуагъ.

³² ЦІыф купышхоу Исус къетІысэкІыгъэхэм къыраІуагъ:

–О уяни, пшыхэри, пшыпхъухэри щагум дэтхэу къыпкІэупчІэх.

³³ –Хэта сяни сшыхэри?– ариІожыыгъ Исус ахэмэ.

³⁴ ЕтІанэ къетІысэкІыгъэхэм ахаплъи къыІуагъ:

–Мыхэр ары сэ сянэри сшыхэри. ³⁵ Хэти Тхьэр зыфаер зыгъэцакІэрэр ары сэ шыри, сшыпхъури, сянэри.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Чылапхъэр зыпхъырэм ехылаІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

(Маттэ 13:1–9; Лука 8:4–8)

Исус джыри зэ псыхъурае Іушъом цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр щаригъашІэхэу ыублагъ. ЦІыфхэу Исус ыдэжъ къыщызэрэугъоигъэхэр зэрэбагъэм пае, ежъыр псым тет къуашъо горэм дэкІуай, итІысхъагъ. ЗэкІэ цІыф

купышхор псым игъунэгъоу Іушъом Іутыгъ. ²Гъэсэныгъэ тхыдэхэмкІэ цІыфхэм Іофыбэр аригъэшІагъ. ЦІыфхэм аригъэшІэзэ, мыщ фэдэу ариІуагъ:

³–ШъукъэдаІу. ЛІы горэм чылапхъэ ыпхъынэу дэкІыгъ. ⁴Чылапхъэр ыпхъызэ, ащ щыщ тІэкІу гъогум тетэкъуагъ. Бзыухэр къэбыбыхи, ар ашыпыгъ. ⁵Зы тІэкІуи ятІэ макІэ зыхэлъ чІыгу мыжъуалъэм тетэкъуагъ. ЧІыгур куугъэпти, шІэх дэдэу къыхэкІыгъ, ⁶ау тыгъэр къызыдэкІуаем пыгъукІыгъ, лъэпсэ куу зэрямыІагъэм пайй, гъугъэх. ⁷НэмыкІ тІэкІуи панэхэм ахэтэкъуагъ. Панэхэр къэкІыхи, чылапхъэу къыхэкІыгъэхэр атхьалэх, зи къапагъэкІагъэп. ⁸ЕтІани зы тІэкІу чІыгу дэгъум хэтэкъуагъ. Ахэр къэкІыхи, къыдэкІуаехи, шъхъэхэр къапыкІагъэх. Зы шъхъэ налъэм коцыцэ щэкІ къыпыкІагъ, адрэм тІокІищ, адрэми коцыцишъэ къыпыкІагъ.

⁹ЕтІанэ Исус къыпигъэхъожьыгъ:

–РыдэІонэу тхьакІумэ зиІэм зэхерэх,

Исус цІыфхэм Іофхэр аригъашІэхэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр къызыкІафиІотэщтыгъэхэр

(Маттэ 13:10–17; Лука 8:9–10)

¹⁰ЦІыфхэр зэбгырыкІыжъхи, Исус изакъоу къызэнэжъым, игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІумрэ игъусэхэмрэ гъэсэныгъэ тхыдэхэм яхьылІагъэу къеупчІыгъэх.

¹¹–Тхъэм и Тетыгъошхо ишъэфхэр шъушІэнхэу Тхъэм фитыныгъэ къышъуитыгъ,– ариІуагъ Исус, –ау нэмыкІ цІыфхэм гъэсэныгъэ тхыдэхэмкІэ Іоф пстэури алъэлэсы.

¹²Арэуштэу*

«ахэр анэхэмкІэ еплъыхэ пэтми, зи алъэгъуштэп, атхьакІумэхэмкІэ даІохэ пэтми, зи къагурыІоштэп. Армырмэ Тхъэм ыдэжъ къагъэзэжъыщтыгъ, ащи япсэкІодхэр афигъэгъуштгъэх».

Чылапхъэр зыпхъырэм ехьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыцдэм къыкІырэр Исус игъогу рыкІохэрэм къызэрагуригъэІуагъэр
(Маттэ 13:18–23; Лука 8:11–15)

¹³ Ащ ыужым Исус ахэмэ ариІуагъ:

–Мы гъэсэныгъэ тхыдэр къыжъугурымыІоу, адрэ гъэсэныгъэ тхыдэ пстэури сыдэуштэу къыжъугурыІощта?

¹⁴ Зыпхъырэм Тхьэм игущыІэхэр епхъых. ¹⁵ Цыфхэм ащыщэу зы купыр чылапхъэу гъогум тепхъагъэм фэд. Тхьэм игущыІэхэр зэрэзехаххэу, шэйтаныр къэкІошъ, гущыІэхэу агухэм арылъ хъугъэхэр рехыжъых.

¹⁶ –Адрэ цыф купыр чІыгу мыжъуалъэм тепхъэгъэ чылапхъэм фэд. Тхьэм игущыІэхэр зэрэзехаххэу, а гущыІэхэр гушІуагъокІэ аштэх. ¹⁷ Ау ахэмэ агухэмкІэ лъапсэ зэрямыІэм пае, шІошъхъуныгъэм игъогу бэрэ тетыхъхэрэп. Тхьэм игущыІэхэм апаекІэ, е гузэжъогъу зэрэхафэхэу, е цыфхэм ахэмэ къин зэрарагъэщэчэу, шІошъхъуныгъэм игъогу текІыжъых. ¹⁸ ЕтІанэ зы цыф купыр панэхэм ахэпхъэгъэ чылапхъэм фэд. Ахэмэ Тхьэм игущыІэхэр зэхахых, ¹⁹ ау мы дунаем игугъухэри, баиныгъэм игъэпцІэныгъэри, нэмыкІ Іоф мыхъомышІэхэм акІэхъопсэныри агухэм ехъэхэшъ, Тхьэм игущыІэхэу агухэм арылъхэр атхъалэхэшъ, а цыфхэми шІугъэ къапыкІырэп. ²⁰ ЕтІани нэмыкІ цыф куп чІыгу дэгъум хэпхъэгъэ чылапхъэм фэд. Ахэмэ Тхьэм игущыІэхэр зэхахыхэшъ, а гущыІэхэр аштэх, ахэми шІугъэ къапэкІы, е фэдэ щэкІ, е фэдэ тІокІищ, е фэдишъэ.

Щэлъэ чІэгъым чІэт остыгъэр

²¹ Ащ ыужым Исус ариІуагъ:

–Зыгорэм остыгъэр къыхъэу, щэлъэ чІэгъым е пІэкІор чІэгъым ар чІегъэуца? Остыгъэм итетыпІэ лъагэ тырегъэуцо нахъ. ²² Сыда пІомэ сыд щыщми гъэбылтыгъэр къэлъэгъожьышт, сыд щыщми чІэухъумагъэри къэнэфэжьышт. ²³ РыдэІонэу тхъакІумэ зиІэм зэхерэх.

²⁴ Исус етІанэ ариІуагъ:

–Зэхэшъухырэм тэрэзэу гу лъышъут. Шъо шапхъэу зэрэшъушырэм фэдэ шапхъэкІэ Тхьэм шъо къышъуфишыжъышт, нахъыбэуи къышъуфыхигъэхъошт. Тхьэм

²⁵ зиІэм нахьыбэ къыритышт, ау Тхьэм зимыІэм иІэ тІэкІури Ихыжбышт.

Чылапхъэу къэкІырэм ехьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

²⁶ Исус мыри къыІуагъ:

–Тхьэм и Тетыгъошхо зыфэдэр мары. Лы горэм чылапхъэр чІыгум хепхъэ. ²⁷ Чэщым мэчъые, мафэми къэущы, чылапхъэр къэкІы, къыдэкІуае, ау ар зэрэхъурэр ащ ышІэрэп. ²⁸ ЧІыгум ежъ–ежъырэу къыхэкІы, ыпэ рапшІэу пкъыр къыхэкІы, етІанэ ар мэшъхьалъэ, етІанэ мэтІыргъо. ²⁹ Шъхьэналъэхэр зытІыргъохэкІэ, хыныгъор къэсыгъэшъ, ахыжы.

Горчицацэм ехьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

(Маттэ 13:31–32; Лука 13:18–19)

³⁰ –Тхьэм и Тетыгъошхо сыдым фэдгъэдэн?– къыІуагъ Исус. –Хьауми сыд гъэсэныгъэ тхыдэкІэ ар зыфэдэр къэтІон? ³¹ Ар зыфэдэр горчицацэр* ары. ЧІыгум хэфэфэ, дунаим тет цэ пстэуми анахь цІыкІу. ³² Ау чІыгум зыхафэкІэ, къэкІышъ, зы илъэс зыныбжъ къэкІыгъэ пстэуми анахьы нахь инэу мэхъу. Ижъауи къолэбзыхэр чІэсынхэ алъэкІынэу къутэмэ инхэри къыгокІэх.

³³ Ащ фэдэ гъэсэныгъэ тхыдабэхэмкІэ цІыфхэм зэхашІыкІын зэралъэкІыщтым тетэу, Исус Тхьэм игущыІэхэр ариІощтыгъэх. ³⁴ Гъэсэныгъэ тхыдэ хэмытэу цІыфхэм адэгущыІэщтыгъэп. Ау игъогу рыкІохэрэр язакъоу къызэнэжъхэкІэ, пстэури зэхаригъэшІыкІыщтыгъ.

Исус жьыбгъэ щынэгъошхор зэригъэуцугъэр

(Маттэ 8:23–27; Лука 8:22–25)

³⁵ А мэфэ дэдэм пчъыхьэр къызэсым, Исус игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

4:31 горчицэ – арапыбзэкІи тыркубзэкІи «хъардэл» ары.

—НекІо, псыхъураем иадрабгъу тызэпырыжъугъэкІ.

³⁶ Игъогу рыкІохэрэр цыф купышхом къыхэкІыхи, Исус къуашъоу зэрысым къыдитІысхъэхи ежъагъэх. НэмыкІ къуашъохэри игъусагъэх. ³⁷ Жъыбгъэ щынэгъо-
шо къэхъуи, къуашъом псыорхэр къиохэу, псыр изы хъоу
фежъагъ. ³⁸ Исус ышгъхъэ шгъхъантэм телъэу, къошгъо
кІоцІым ыкІэкІэ щычъыештыгъ. Ахэмэ къагъэуци ра-
Іуагъ:

—Дин гъэсакІу, тызэрэкІодырэм уигъэгумэкІырэба?

³⁹ Исус къэтэджи, жъыбгъэшхом егыйй, псым риІуагъ:

—Самбыр! Щыгъэт!

Жъыбгъэр уцужыи, кІым—сым дэдэу къэхъугъ. ⁴⁰ ЕтІанэ
игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

—Сыд пае ащ фэдизэу шъущтэрэ? Шошгъхъуныгъэ
джыри шъуимыІэу ара?

⁴¹ —Хэт мыр, жъыбгъэшхори псыри зыгъэдаІорэр?—
зэраІожыгъ ахэмэ штагъэхэу.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Исус джынапцІэ зыхэс лІы горэ зэригъэхъужыгъэр

(Маттэ 8:28–34; Лука 8:26–39)

Галилей псыхъураем иадрабгъу ит хэкоу Гадарэ зыцІэ
къалэм епхыгъэм нэсыгъэх. ² Исус къуашъом къызэри-
кІэу, джынэпцІэ Іае зыхэс лІы горэ къэунэхэм алъэны-
къокІэ къикІи къыпэгъокІыгъ. ³ А лІыр къэунэхэм ахэ-
сыгъ. ГъучІ Іэхъурэ лъэхэъурэкІэ зыми ыпхын ылъэкІы-
щтыгъэп. ⁴ Сыда пІомэ гъучІ Іэхъу—лъэхъу бэрэ ты-
ралъхъэщтыгъ, ау Іэхъур ээпичыщтыгъ, лъэхъури зэ-
пиутыщтыгъ. Арэущтэу зыми а лІыр ыгъэуцун ылъэкІы-
щтыгъэп. ⁵ Чэщи мафи къэунэхэмрэ Іуашъхъэхэмрэ ахэт
зэпытыщтыгъ, куомэ—кІыизэ мыжъохэмкІэ зэожы-
щтыгъ.

⁶ ЧыжъэкІэ а лІым Исус зелъэгъум, къачгъи лъэгъон-
джэмышгъхъэкІэ ыпашгъхъэ къитІысхъагъ. ⁷ МэкъэшхокІэ
къэкуозэ къыІуагъ:

—Исус, Тхъэу анахъ Иным Ыкъу, сыда уиІофэу къы-
схэлъыр? Тхъэм ыцІэкІэ сыолъэІу, къин сэмыгъэлъэгъу!

⁸ А лЫм арэуштэу зыкІиІуагъэр, Исус джынапціэм, «О джынэпціэ Іае, мы лЫм хэкІыжъ!» риІуагъэти ары.

⁹ –Сыда о пціэр?– еупчІыгъ Исус а лЫм.

–Сэ сціэр дзэ,– пэгъокІ къытыжъыгъ ащ, –сыда пІомэ бэ тэхъушъ ары.

¹⁰ Етіанэ Исус ахэр а хэкум римыфынхэу лъэшэу къелъэІугъэх.

¹¹ А чІыпІэ дэдэм зы къо Іэхъогъушхо Іошъхъэ нэпкъым щыхъуштыгъ. ¹² Джащыгъум джынэпціэ Іаехэр Исус къелъэІугъэх:

–Къохэм адэжъ тыгъакІуи, ахэмэ апкъыхэм тахэгъахъ.

¹³ Исус ахэр фит ышІыгъэх. Джынэпціэ Іаехэр лЫм хэкІыжъхи, къохэм апкъыхэм ахэхъагъэх. Къо Іэхъогъур Іошъхъэ нэпкъым къечъэхи, псыхъураем хэлъадэхи, псым ытхъалагъэх. Ахэр минитІу фэдиз хъуштыгъэх.

¹⁴ Къуахъохэр хэхъажъхи, къалэмрэ къуаджэхэмрэ хъугъэ–шІагъэр щаІотэжъыгъ, цІыфхэри хъугъэр зэрагъэлъэгъунэу къэкІуагъэх. ¹⁵ Ахэр Исус ыдэжъ къызэкІохэм, джынэпціабэхэр къызхэкІыжъыгъэ лЫр фэпагъэу, иакъыл къыгъотыжъыгъэу, ащ дэжъым щысэу алъэгъугъ. Ар залъэгъум, къэщтагъэх. ¹⁶ Джащыгъум къэхъугъэр зылъэгъугъэ цІыфхэм джынапціэхэр зыхэсыгъэ лЫмрэ къохэмрэ къяхъулІагъэр цІыфхэм араІотэжъыгъ. ¹⁷ ЦІыфхэм ар зызэхахым, Исус яхэку ыбгынэнэу къелъэІугъэх.

¹⁸ Исус къуашъом итІысхъажъы зэхъум, джынапціэхэр къызхэкІыжъыгъэ лЫр ащ къелъэІугъ:

–Гъусэ сызыфэшІ.

¹⁹ –О уибынхэм адэжъ уиунэ кІожъи, Зиусхъаным къыпфишІэгъэ шІугъэшхомрэ гукІэгъу къызэрэпфишІыгъэмрэ яІотэжъ,– риІуагъ Исус ар фимыдэу. ²⁰ Арэуштэу ар кІуи, Исус къыфишІагъэр Къэлипші* зыціэ хэкум щиІуатэу ыублагъ, цІыфхэми зэкІэ агъэшІэгъуагъ.

**Исус Иаир зыцІэм ыпхъоу лІагъэр
къызэригъэтэджыжыгъэр; Исус ищыгъын къынэсыгъэ
бзылфыгъэр зэригъэхъужыгъэр**
(Маттэ 9:18–26; Лука 8:40–56)

²¹ Исус къуашъомкІэ Галилей психъураем иадрабгъу зызэпырэкІыжым, цІыф купышхо ежым ыдэжъ къыщызэрэугъоигъ. Исус псы Іушъом Іутэу, ²² Иаир зыцІэ синэгогу пацэ горэ къэкІуагъ. Ащ Исус зелъэгъум, ылъакъохэм адэжъ зыкъыщыридзыхи, ²³ лъэшэу къелъэ-Іугъ:

–Сэ спхъу цІыкІу малІэ пэт. Хъужынышъ, псаоу къэнэжыным пае, къакІуи, пІэхэр телъхъэх.

²⁴ Джащыгъум Исус а лІым игъусэу кІуагъэ. ЦІыф купышхо Исус тезэрэгъэбанэхэу игъусэхэу кІощтыгъэх. ²⁵ А цІыфхэм зы бзылфыгъэ горэ ахэтыгъ. Илъэс пшІыкІутІу хъугъэу, бэрэ ащ лъы къыкІэкІэу гуІэщтыгъ. ²⁶ Іэзэ Іаджи еплъыгъагъэх, къиныби рагъэщэчыгъагъ. Бзылфыгъэм иІэ пстэури ахэмэ атыригъэкІодэгъагъ, ау нахъ Іае хъуштыгъэ нахъ, ишІуагъэ къэкІуагъэп. ²⁷ Ащ Исус икъэбар зэхихыгъэти, цІыф купышхом хэтэу Исус ыкІыбкІэ къакІуи, ищыгъын къынэсыгъ; ²⁸ сыда пІомэ а бзылфыгъэм мыщ фэдэу ыгукІэ ыІуагъэти ары: «Исус ищыгъынхэм санэс нэмыІэми, сыхъужышты». ²⁹ Ардэдэм лъыкІэкІыныр уцужыгъэ, зэрэхъужыгъэри ыпкыкІэ зэхишІагъ.

³⁰ Исус ыгукІэ кІуачІэ зэрэхэкІыгъэм занкІэу гу лъи-тагъ. ЦІыф купышхом хэтэу зыкъызэригъэзэкІи ариІуагъ:

–Хэта сищыгъынхэм къанэсыгъэр?

³¹ –ЦІыф купышхор къыптезэрэгъэбанэхэу плъэгъузэ, етІани, «Хэта къызнэсыгъэр?» оІуа?– къыраІуагъ игъогу рыкІохэрэм.

³² Ау Исус ар зышІагъэр ылъэгъуным пае, зиплтыхъэщтыгъ. ³³ Джащыгъум бзылфыгъэм къехъулІагъэр ешІэти, щтагъэу, кІэзэзэу къыІухы, Исус ыпашъхъэ зыкъыщыридзыхи, шъыпкъэр зэкІэ къыриІуагъ.

³⁴ –Сипшъашъ,– риІуагъ Исус, –уишІошъхъуныгъэ уигъэхъужыгъ. Гъогу маф, гупсэфыныгъэ уиІэу опсэу. Узынчъэу ухъужыгъ.

³⁵ Исус гушчыІэзэ, лІы заулэ синэгогу пацэм иунэ

кыикIыгъэхэу, къакIохи, Иаир къыраIуагъ:

–Ппхъу дунаем ехыжьи. Дин гъэсакIом сьд пае джыри къин ебгъэлъэгъужьи?

³⁶ Ау Исус ахэмэ къаIуагъэр зэрэзэхихэу, синэгогу пацэм риIуагъ:

–Умыщын, шIошъхъуныгъэ зигъаIэ къодый.

³⁷ ЕтIанэ Петри, Якъуби, ащ ышы Иуани нэмыкI зи зыдимыщэу, Исус гъогум техъажьи. ³⁸ Синэгогу пацэм иунэ къызэкIохэм, Исус цIыфхэр бырсырхэу, хъадагъэ ашIэу, пыхъэхэу ылъэгъугъэх. ³⁹ Исус унэм къызехъэм, ариIуагъ:

–Сьд пае бырсыр къэшъуIэтэу, хъадагъэ шъушIыра? Пшъэшъэжьиер лIагъэп, мэчъые нахъ.

⁴⁰ Исус ар къызеIом, къыдэхъащхыгъэх. Ау Исус зэ-пстэури унэм къыригъэкIыхи, пшъэшъэжьиер ятэ–янэм-рэ игъусищрэ зыдищэхи, пшъэшъэжьиер зэрылъ унэм ихъагъ. ⁴¹ ЕтIанэ пшъэшъэжьиер ылэ къыубыти ри-Iуагъ:

–Талифэ кум! (Ащ кыикIырэр, –Сипшъэшъэжьи, сэ осэIо, къэтэдж!)

⁴² Пшъэшъэжьиер ардэдэм къэтэджыжи, унэ кIоцIыр кыикIухъагъ. Ар илъэс пшIыкIутIум итыгъ. Ар залъэгъум, лъэшэу агъэшIэгъуагъ. ⁴³ Ау Исус хъугъэр зыми рамыIотэжьиунэу унэшъо пытэ афишIыгъ. ЕтIанэ пшъэшъэжьиер агъэшхэнэу ариIуагъ.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Назарет дэс цIыфхэм Исус зэрамыштагъэр

(Маттэ 13:53–58; Лука 4:16–30)

Исус, игъогу рыкIохэрэр игъусэхэу, а чIышIэм икIы-жи, янэ икъалэ кIожьи. ² Шэмбэт мафэр къызэсым, синэгогум цIыфхэм Тхъэм игущыIэхэр щаригъашIэхэу ыублагъ. Ежъым едэлугъэ цIыфыбэхэм агъэшIагъоу къа-Iуагъ:

–Мы лIым къыIохэрэр тыдэ къырихыгъэха? Сьдэу зэ-хэшIыкIыныгъэшхо Тхъэм ащ къыритыгъа! Сьдэу Iо-

фышхо гъэшлэгъонха ащ ылэ къикlыхэрэр! ³ Мерэм ыкъоу пхъашlэр арыба мыр, Якъубэ, Иосый, Иудэ, Симон ашыр? Ышыпхъухэри тэ къытхэсхэба?

Арэуштэу Исус пае агу мыхъун къырагъэхъагъ.

⁴ –Пегъымбарым лъытэныгъэ фэзымышlыхэрэр ежъ янэ икълэ дэсхэр, ежъ иблагъэхэр, ежъ иунагъо щыщхэр ары нылэп, – ариlуагъ Исус ахэмэ.

⁵ Исус сымэджэ заулэм ылэхэр атырилхъэхэу зэригъэхъужьыгъэхэм нэмыкl а чlыплэм lофышхо гъэшлэгъон зи щиллагъэп. ⁶ Ахэмэ яшlошъмыхъуныгъи ыгъэшлэгъуагъ.

Исус игъогу рыклорэ нэбгырэ пшlыклутlур Тхъэм фэлэжьэнхэу зэрэдигъэкlыгъэхэр

(Маттэ 10:1, 5–15; Лука 9:1–6)

Еtlанэ цlыфхэм Тхъэм игущылэхэр аригъашlэхэзэ, игъунэгъу къуаджэхэр къыклухъащтыгъэх. ⁷ Джащыгъум Исус игъогу рыклорэ нэбгырэ пшlыклутlумэ къяджи, тlурытlоу дигъэкlыхэу ыублагъ. Джынэпцlэ lаехэр цlыфхэм ахафынхэу тетыгъо аритыгъ. ⁸ Мы унашъор афишlыгъ:

–Гъогум шъузытехъэкlэ, зы бэщ нэмыкl зи зыдэшъумышт. Хьалыгъуи, lалъмэкъи, бгырыпхым илъ ахъци зыдэшъумыштэх. ⁹ Ау цокъэ къызэрыклохэр зыщышъулъэх. Джэнитlуи зыщышъумылъ.

¹⁰ –Хъакlэу зы унэ горэм шъуихъэмэ, а чlыплэм шъукъыдэкlыжъыфэ нэс, а унэм шъуис, – къыпигъэхъо-жъыгъ Исус. ¹¹ –Зы чlыплэ горэм шъуцырамыгъэблагъэмэ е къыщышъомыдэлухэмэ, а чlыплэм шъукъы-зикlыжъкlэ, мыхъунэу ашlагъэмкlэ ахэмэ апашъхъэ шыхъат щыхъуным пае, шъуицуакъэхэм акlэрылъ сапэр акlэрыжъугъэтэкъужь. Шъыпкъэр шъосэлo, ахърэт мафэм а кълэм къинэу ыщэчыщтым нахьи, Содомрэ Гоморрэрэ къинэу ащэчыщтыр нахь мэкlэщт.

¹² Арэуштэу а нэбгырэ пшlыклутlур гъогум техъэхи, «Шъуипсэкlодхэм шъуафыклэгъожъ», цlыфхэм араlозэ, агъэлoу аублагъ. ¹³ Джынэпцlабэхэр цlыфмэ ахафыщтыгъэх, сымаджэ lаджи дагъэ щафэзэ агъэхъужьыщтыгъэх.

УмэхъэкIо Иуан ышъхъэ зэрэпаупкIыгъэр

(Маттэ 14:1–12; Лука 9:7–9)

¹⁴ Исус цIэрыIоу хъугъэти, икъэбар пачъыхъэу Ирод* зэхихыгъ. Зызэхехым, мырэуштэу ыIуагъ:

–Мыр умэхъэкIоу Иуан ары. Ар лагъэхэм къахэтэджыкIыжыгъ, джары ащ фэдэ лъэкIыныгъэ зыхэлъ Iофышхохэр ыIэ къызкIикIыхэрэр.

¹⁵ –Ар пегъымбар Иляс* ары,– аIощтыгъ нэмыкI цIыфхэм.

–Ар пегъымбар гор, пэсэрэ пегъымбархэм афэдэу,– аIощтыгъ етIани нэмыкIхэми.

¹⁶ Ау Ирод ахэмэ ягущылэхэр зызэхеххэм, ыIуагъ:

–Иуанэу зышъхъэ пызгъэупкIыгъэр лагъэхэм къахэтэджыкIыжыгъ.

¹⁷ Ирод ар зыкIиIуагъэр мыры: Ежым ышэу Филипп зыцIэр псаоу пэтми, Ирод а Филипп ишъузэу Иродиадэ зыцIэр къыщэжыгъ. ¹⁸ Ащ къызэрищэжыгъэм пае, Иуан Ирод риIощтыгъ: «О пшы ишъуз къэпщэжыныр хабзэкIэ хъуштэп». ¹⁹ Ащ пае Иродиадэ Иуан гужъ фыриIэу хъугъэ. Иродиадэ ихъатыркIэ Ирод идзэлIхэм Иуан аригъэубыти, хъапсым чIаригъэдзагъ. Иродиадэ Иуан аригъэукIынэу фэягъ, ау ар къыдэхъугъэп.

²⁰ Сыда пIомэ Иуан шъыпкъагъэ зиIэ цIыф лъапIэу зэрэщытыр Ирод ышIэщтыгъэти, щыщынэщтыгъ ыкIи ыухъумэщтыгъ. Иуан къыIохэрэм зядэлукIэ, инэу гүмэкIыщтыгъ, ау щытми игуапэу едэлущтыгъ.

²¹ Зы мафэ горэм Иродиадэ Iофэу зылтыхъуштыгъэр къыфифагъ. Ирод къызыыхъугъэ мафэр ыгъэлъэпIэнэу икъулыкъушIэхэм, идзэ ипэщэшхохэм, Галилей хэкум итхъаматэхэм ешхэ–ешъошхо афишIи къыригъэблэгъагъэх. ²² Джащыгъум Иродиадэ ыпхъу унэм къыхьи къафэшъуагъ. Иродрэ ихъакIэхэмрэ агу рихыгъ.

–УзыфаемкIи къысэлъэIуи, укъызэрысэлъэIурэр къыпфэсшIэшт,– риIуагъ пачъыхъэм пшъашъэм. ²³ ТхъарыIуи фишIыгъ:

6:14 пачъыхъэ Ирод – еплъ Маттэ 14:1.

6:15 пегъымбар Иляс – еплъ Маттэ 16:14.

–Сыд щыщми узыфаер остын, сипачтыхагъу ыныкьо нэс.

²⁴ Пшъашгъэр унэм икIыжьи, янэ еупчIыжьи:

–СыдкIэ селъэIущта?

–УмэхъэкIо Иуан ышгъхъэкIэ елъэIу,– къыриIожьи янэ.

²⁵ Пшъашгъэр псынкIэу унэм къилгъэдэжьи, пачтыхъэм къыриIуагъ:

–Джыдэдэм умэхъэкIо Иуан ышгъхъэ зы лэгъэшхо горэм илъэу къысэт.

²⁶ Пачтыхъэм ар зызэхехым, ыгу лгъэшэу къеуагъ, арышгъхъакIэ хъакIэхэм апашгъхъэ пшъашгъэм тхъарыIоу фишIыгъэм пае игущыIэ епцIыжьи нэу фэягъэп. ²⁷ Арыти, ардэдэм зы дзэлI горэ Иуан ышгъхъэ къыхъынэу унашъо фишIи ыгъэкIуагъ. ²⁸ Ар кIуи, Иуан ышгъхъэ хъапсым щыпиупкIи, лэгъэшхом илъэу къыхъи, пшъашгъэм къыритыгъ. Пшъашгъэм янэ ритыжьи. ²⁹ Иуан игъогу рыкIохэрэм хъугъэ–шIагъэр зызэхехым, къакIохи, Иуан ихъадэ хъапсым чIахыжьи, къэунэм чIалгъхъажьи.

Исус нэбгырэ минитф зэригъэшхагъэр

(Маттэ 14:13–21; Лука 9:10–17; Иуан 6:1–4)

³⁰ Апостолхэр* Исус ыдэжъ къыщызэрэугъоихи, Iофэу ашIэгъэ пстэумрэ цIыфхэм аригъэшIэгъэ Iоф пстэумрэ раIотэжьи гъэх. ³¹ КъэкIо–накIохэр зэрэбагъэм пае, Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ шхэгъуи фифэжьищтыгъэ хэпти, Исус ахэмэ ариIуагъ:

–ЧIыпIэ Iудзыгъэ горэм тизакъоу тыкIонышгъ, зыжгъу гъэлсэфышт.

³² Арыти, къуашгъом исхэу Iудзыгъэ чIыпIэ горэм язакъоу кIуагъэх. ³³ ЦIыфхэм ахэр къуашгъом исхэу, IукIыхэу алгъэгъугъ, бэми къашIэжьи гъэх. ЦIыфхэр къэлэ пстэуми лгъэсэу къадэгъыхи, Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ къуашгъомкIэ зыдэкIощтыгъэ чIыпIэм нэмысхэ рапшIэу ахэр нэсхи, къэзэрэугъоигъэх. ³⁴ Исус къуашгъом къикIи, цIыф купышхор зелгъэгъум, а цIыфхэр мэлахъо зимыIэ мэл Iэхъогъум фэдэхэу щыты-

гъэхэти, ыгу ягъуи, Иофыбэхэр аригъашлэхэу ыублагъ.

³⁵ Мафэр зыхэкIуатэм, игъогу рыкIохэрэр Исус къыбгъо-
дахъэхи къаIуагъ:

–Мы чIыпIэр нэкIы, мафэри хэкIотэгъах. ³⁶ Чы-
лэ–къоджэ гъунэгъухэм кIонхэшъ, гъомлапхъэ къызфа-
щэфыжьиным пае, цIыфхэр тIупщыжьиых; сыда пIомэ,
ашхын зи яIэп.

³⁷ –Шъо ахэр жъугъашхэх,– ариIуагъ Исус ахэмэ.

–ТыкIонышъ, динар* шъитIум ауасэ хьалыгъу къэт-
щэфына, мы цIыфхэм ядгъэшхынэу?– къыраIожьиыгъ
адрэхэм.

³⁸ –Хьалыгъу тхьапша шъуиIэр?– ариIуагъ Исус. –Шъу-
кIуи къызэжъугъашI.

Къызэрагъаши къаIуагъ:

–Хьалыгъуитфырэ пцэжъыитIурэ тиI.

³⁹ ЕтIанэ Исус цIыф пстэури куп–купэу уц шхъуантIэм
хагъэтIысхьанхэу игъогу рыкIохэрэм унашъо афишIыгъ.

⁴⁰ ЕтIанэ цIыфхэр шъэрышъэу, шъэныкъо–шъэныкъоу
куп–купэу тIысыгъэх. ⁴¹ ЕтIанэ Исус хьалыгъуитфымрэ
пцэжъыитIумрэ къыштэхи, уашъом дэплъый, Тхьэм
щытхъу фишIыгъ. ЕтIанэ хьалыгъухэр зэгуичыхи, цIыф-
мэ апашъхъэ ралъхьанхэу игъогу рыкIохэрэм ариты-
гъэх. ПцэжъыитIури ахэмэ зэкIэми афигощыгъ. ⁴² ЦIыф
пстэури шхагъэх ыкIи загъэшхэкIыгъ. ⁴³ Ащ нэужым
къялыжьиыгъэ хьалыгъу такъырхэмрэ пцэжъыехэмрэ мэтэ
пшIыкIутIу арызэу аугъойжьиыгъэх. ⁴⁴ Шхагъэхэр лIы
минитф хъуцтыгъэх.

Исус псы кIыIум тетэу зэрэкIуагъэр

(Маттэ 14:22–33; Иуан 6:16–21)

⁴⁵ Исус цIыф купышхор етIупщыжьиыфэ, игъогу ры-
кIохэрэр ежъым ыпэ рапшIэу псыхъураем иадрабгъу ит
Вифсайдэ къалэм зэпырыкIынхэу къуашъом ригъэтIыс-
хьагъэх. ⁴⁶ Исус цIыфхэр зетIупщыжьиыхэ ужым, Тхьэм
елъэлунэу Iуашъхъэм дэкIоягъ.

⁴⁷ Пчыхъэр къызэсым, къуашъор псыхъурэе гу-
зэгум нэсыгъагъ, Исуси изакъоу чIыгум къытенагъ.

⁴⁸ Къуашъом исхэм жьыбгъэр къапеоти, ахэмэ ерагъэу къошъо бэщхэмкIэ афэу Исус ылъэгъугъэх. АтэкъэЮгъум дэжъ къуашъом исхэм алъэныкъокIэ псы кIыIум тетэу, Исус къэкIуагъ. Ахэмэ аблэкIы пэтыгъ. ⁴⁹ Исус псы кIыIум тетэу къакIоу залъэгъум, хьадэджадэу ашIо-шIи, къэкууагъэх, ⁵⁰ сыда пIомэ зепстэуми ар алъэгъуи, лъэшэу щтагъэхэти ары.

Ардэдэм Исус къадэгущыIагъ:

—Шъугу шъумыгъэкIоды, сэры ар, шъумыщын.

⁵¹ ЕтIанэ ахэмэ къуашъом адитIысхьи, жьыбгъэр уцужьыгъэ. Лъэш дэдэу агъэшIэгъуагъ, ⁵² сыда пIомэ Iофышхо гъэшIэгъонэу Исус хьалыгъухэмкIэ ышIэгъагъэр къагурымыIоу, гуркъэхэу* щытыгъэхэти ары.

Исус Геннисарет хэкум сымаджэхэр зэрэщигъэхъужьыгъэхэр

(Маттэ 14:34–36)

⁵³ Псыхъураем зызэпырэкIыхэм, Геннисарет хэкум нэсхи, гъурзыр щырадзыхыгъ. ⁵⁴ Къуашъом къызэрикIы-хэу, цIыфхэм Исус къашIэжьыгъ. ⁵⁵ ЦIыфхэм а хэкур зэкIэ къачъыхъэу, сымаджэхэр пIуаблэхэм акIоцIылъхэу Исус зыдэщыIэу зыфаIорэ чIыпIэм къахъэу къаублагъ. ⁵⁶ Къуаджэми, къалэми, чылэми Исус тыдэ кIуагъэми сымаджэхэр а чIыпIэхэм ягузэгупIэхэм ащагъэтIыльти, зи мыхъуми ищыгъын кIапэм нигъэсынхэу къелъэIущтыгъэх, Исус ищыгъын кIапэми нэсыгъэ пстэури хъужьыщтыгъэх.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЪ

Тыжъхэм къакIэныжьыгъэ хабзэхэр

(Маттэ 15:1–20)

Фарисейхэри Ерусалим къикIыгъэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэм ащыщхэри Исус ыдэжъ къыщызэрэугъоигъэх.

² Ахэмэ Исус игъогу рыкloxэрэм ащыщхэр Iэ мыкѡа-бзэхэмкIэ, ащ кѡикIырэр аIэхэр амытхѡакIыхэу, шхэхэу алъэгъугъ. ³ Сыда пIомэ фарисейхэмрэ адрэ джурт пстэумрэ ятэжъхэм кѡакIэныжъыгъэ хабзэхэм атетхэу, аIэхэр амытхѡакIыгъэхэу шхэхэрэп. ⁴ Бэдзэрым кѡикIы-жъхэмэ, замыгъэкъэбзэжъыгъэу шхэхэрэп. А хабзэхэм анэмыкIэу, ятэжъхэм кѡакIэныжъыгъэ хэбзабэхэр зэ-рахъэ, гущыIэм пае, шъуалъэхэми, къумгъанхэми, лэ-гъупхэми ятхѡакIынхэр.

⁵ Арыти, фарисейхэмрэ Тэурат егъэджекIо пащэхэмрэ Исус къеупчIыгъэх:

–О уигъогу рыкloxэрэр тятэжъхэм къытфагъэнэгъэ хабзэхэм атемытхэу, Iэ шIоихэмкIэ сьд пае шхэхэра?

⁶ –Пегъымбар Исайас шъо нэпитIу зиIэхэм шъыпкъэр къышъуиIоллагъ,– ариIожъыгъ Исус. –Мыщ фэдэу итхылъ ит:*

«Мы цIыфхэм аIупэхэмкIэ сагъэлъапIэ,
ау агухэмкIэ спэчыжъэх.

⁷ Ахэм цIыфхэм Iофхэр арагъашIэхэзэ,
цIыфхэм яхабзэ Тхъэм иунашъо зэрэфагъадэрэм пае,
сэ сьзэрагъэлъапIэрэр хъаулуй».

⁸ –Тхъэм иунашъо къэжъугъэнагъэу, цIыфхэм кѡакIэ-ныжъыгъэ хабзэхэм шъуатет.

⁹ –Шъуятэжъхэм кѡакIэныжъыгъэ хабзэхэр жъугъэцэ-кIэнхэм пае, Тхъэм иунашъо зы лъэныкъокIэ ешъогъэ-зы,– къыпигъэхъожъыгъ Исус. ¹⁰ –Сыда пIомэ пегъымбар Мусэ ыIуагъ:» «Уятэрэ уянэрэ лъытэныгъэ афэшI», ыкIи «Хэти щэрэт зятэ е зянэ IэягъэкIэ тегущыIэрэр шъуукIын фае». ^{11,12} Ау шъо шъоIо: «Зы цIыф горэм ежъым ятэ е янэ мырэуштэу риIомэ: Сэ тынэу шъо шъостын слъэкIыштгъэр джы корбан сшIышт, ыIоу, (ащ кѡикIырэр Тхъэм пае тын сшIышт), ащыгъум а цIыфым ятэ е янэ зи фимышIэнэу фит». ¹³ Арэуштэу шъушIы-зэ, шъуятэжъхэм яхабзэхэу шъо шъукъохэм кѡафэ-жъугъанэхэрэмкIэ Тхъэм игущыIэхэр зы лъэныкъокIэ ешъогъэзы. Ащ фэдэ Iаджи шъошIэ.

7:6–7 Пегъымбар Исайас . . . итхылъ ит – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 29:13.

7:10 пегъымбар Мусэ ыIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:12; 21:17.

¹⁴ Исус цыф купышхом джыри зэ къяджи ариуагъ:

–Шъо пстэури шъукъысэдэу, къасlorэри зыгурыжъугъау. ¹⁵ Цыфыр мыкъабзэу зышын зылъэкIырэр шхынэу ышхырэр арэп, ыгу къикIыхэрэр ары нахъ. ¹⁶ Рыдэ-лонэу тхъакIумэ зиIэм зэхерэх.

¹⁷ Исус цыф купышхом хэкIыжьи, унэм зехъажьым, игъогу рыкIохэрэр а гъэсэныгъэ къэбарым ехъыллагъэу къеупчIыгъэх.

¹⁸ –Шъори зи къыжъугурымылоу ара?– ариложьыгъ Исус. –Цыфым шхынэу ышхырэм ежъыр мыкъабзэу ышын зэримылъэкIырэр къыжъугурыlorэба? ¹⁹ Сыда лIомэ цыфым шхынэу ышхырэр ыгу ихъэрэп, ыныбэ ехъэ нахъ, етIани пкъым хэкIыжьи. (А гуцыIэхэмкIэ Исус шхын пстэури хъалэлэу ыIуагъ.)

²⁰ –Цыфым ыгу къикIырэр ары мыкъабзэу зышIырэр,– къыпигъэхъожьыгъ Исус. ²¹ –Сыда лIомэ цыфым ыкIо-цIырэ ыгурэ ары мыхэр къызэрыкIыхэрэр: гупшысэ бзаджэхэр, зинэ шIэныр, тыгъоныр, цыф укIыныр, ²² нэй-псыеныр, бзэджагъэр, тхъагъэпцIыгъэр, мыхъомышIэ псэу-кIэр, шъугъоныр, цыфхэм IэягъэкIэ атегуцыIэныр, пэ-гагъэр, делагъэр. ²³ А бзэджэгъэ пстэури гу кIоцIым къекIыхэшъ, цыфыр мыкъабзэу ашы.

Сирофиникие хэкум щыщ бзылъфыгъэм шIошъхъуныгъэу иIагъэр

(Маттэ 15:21–28)

²⁴ ЕтIанэ Исус а чIыпIэм икIи, къалэхэу Тиррэ Сидонрэ яIэгъо–благъо кIуагъэ. Зы унэ горэм зехъэм, ац дэжъым ежъыр зэрэщIэр зыми ышIэнэу фэягъэп, ау ар гъэбэлъыгъэу хъугъэп. ²⁵ Зы бзылъфыгъэу джынапцIэ зыхэс пхъу зиIэм Исус къызэрэкIуагъэр зэрэзэхихэу къакIуи, ылъакъохэм адэжъ зыщыридзыхыгъ. ²⁶ А бзылъфыгъэр Сирофиникие хэкум щыщыгъ, ыбзи урымыбзагъ*. Ыпхъу джынапцIэр хифынэу Исус къелъэIугъ.

²⁷ –Ыпэ рапшIэу сабийхэм загъэгъэшхэкI,– риIуагъ Исус а бзылъфыгъэм, –сыда лIомэ сабийхэм хъалыгъур аIыпхэу, хъэхэм ябгъэшхыныр тэрэзэп.

7:26 урымыбзэр – иунаныбзэр ары.

²⁸ –Штыпкъэ, тхьаматэ,– къыриложьыгъ бзылъфыгъэм, –ау сабийхэм къалэпытэкъурэ хьалыгъу шкъойхэр Іэнэ чІэгъым чІэс хьэхэми ашых.

²⁹ –А гущыІэр къызэрэпІуагъэм пае, джынапцІэр о ппхъу хэкІыжыгъ,– риІуагъ Исус. –О уиунэ кІожь.

³⁰ Бзылъфыгъэр унэм къызэкІожьым, джынапцІэр хэкІыжыгъэу, ыпхъу плэм хэлъэу къыгъотыжыгъ.

Исус дэгоу ыкІи гущыІэгъуаеу щыт лІы горэ зэригъэхъужыгъэр

³¹ Ащ ыужым Исус къалэхэу Тиррэ Сидонрэ* яІэгъо–благъо къикІыжы, КъэлипшІ* зыцІэ хэкум кІоцІырыкІи, Галилей психъураем къэкІожьыгъ. ³² Джащыгъум дэгоу ыкІи гущыІэгъуаеу щыт лІы горэ цІыфхэм Исус къыфащи, ылэ тырилъхъанэу къелъэлугъэх.

³³ Исус а лІыр цІыфхэм зы лъэныкъокІэ ахищи, язакъоу къызэнэжъхэм, ылэхъуамбэхэр лІым ытхъакІумэхэм ариІухи, ужъунтхи, лІым ыбзэгу телэбагъ. ³⁴ ЕтІанэ уашъом дэплъый, куоу хэцэтыкІи, а лІым риІуагъ: «Еффатэ!» (Еффатэм къикІырэр, «ІтхъакІумэхэм зыкъызэлѳахыжыщт!») ³⁵ Ардэдэм лІым ытхъакІумэхэм зэхахэу хъужыгъэх, ыбзэгуй къытІупщыжы, къабзэу къэгущыІэу ыублагъ.

³⁶ Исус цІыфхэм ар зыми рамыІотэжыынэу унашъо афишІыгъ. Ау сыд фэдизэу унашъо афишІыгъэми, а Іофыр нахъыбэу агъэлущтыгъ. ³⁷ ЦІыфхэм хъугъэ–шІагъэр ин дэдэу агъэшІагъозэ аІощтыгъ:

–ЗэкІэри дэгъоу ышІагъ. Дэгухэм зэхахэу егъэхъужых, бзакохэри къегъэгущыІэх.

7:31 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – еплъ Маттэ 11:21.

7:31 КъэлипшІ – еплъ Маттэ 4:25.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Исус нэбгырэ миниплI зэригъэшхагъэр

(Маттэ 15:32–39)

А мафэхэм джыри зэ цIыф купышхо къэзэрэугъоигъ. Ахэмэ ашхын зи ялагъэпти, Исус игъогу рыкIохэрэм къяджи ариIуагъ:

²–ЦIыф купышхом сыгу ягъу, сыда пIомэ мэфищ хъугъэу сигъус, ышхыни иIэп. ³МэлакIэ лIэхэу цIыфхэр стIупщыжыхэмэ, гъогум щызэхэфэщтых, сыда пIомэ чыжъэу къикIыгъэхэр ахэмэ ахэтых.

⁴–Мы шъоф нэкIым ахэмэ афырикъун хъалыгъу зыгорэм тыдэ къихын ылъэкIына?– аIуи, игъогу рыкIохэрэм Исус къыраIожьыгъ.

⁵–Хъалыгъу тхьапша шъуиIэр?– яупчIыгъ Исус ахэмэ.

–Хъалыгъуибл тил,– къаIожьыгъ ахэмэ.

⁶Джащыгъум Исус цIыф купышхор чIыгум етIысэхынхэу унашъо ышIыгъ. Хъалыгъуиблыр къыштэхи, Тхъэм щытхъу фишIыгъ. ЕтIанэ хъалыгъухэр зэгуичыхи, цIыф купышхом ыпашъхъэ ралъхъанхэу игъогу рыкIохэрэм аритыгъэх. Ахэми арэуштэу ашIыгъ. ⁷Пцэжъые цIыкIу заули ялагъ. Ахэмэ апай Исус Тхъэм щытхъу фишли, ахэри цIыфмэ апашъхъэ ралъхъанхэу игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ. ⁸ЦIыфхэр шхагъэх ыкIи загъэшхэкIыгъ. Ащ нэужым хъалыгъу такъырхэу къялыжыгъэхэр мэтибл ар ызэу аугъоижыгъэх. ⁹Шхагъэхэр нэбгырэ миниплIы фэдиз хъуцтыгъэх. ЕтIанэ Исус цIыфхэр ытIупщыжыгъэх. ¹⁰ЦIыфхэр зетIупщыжыыхэ ужым, игъогу рыкIохэрэр игъусэхэу къяуашъом итIысхыи, къяуджэу Далмануфэ иIэгъоблагъо кIуагъэ.

**Зы нэшэнэ гъэшIэгъонышхо горэ уашъом
къафыригъэхынэу фарисейхэр Исус къызэрелъэIугъэхэр**

(Маттэ 16:1–4; Лука 11:29–32)

¹¹Фарисейхэр Исус ыдэжъ къакIохи, гущылэкIэ къены-къокъухэу къяублагъ. Ежыр агъэунэфыным пае, зы нэ-

шэнэ гъэшлэгъонышхо горэ уашъом къафыригъэхынэу фэягъэх. ¹² Исус ыгукІэ куоу хэщэтыкІи кыѳуагъ:

–Джырэ цыфхэр нэшэнэ гъэшлэгъонышхо сьд пае кІэупчІэхэра? Шъыпкъэр шъосэІо, Тхъэм джырэ цыфхэм нэшэнэ гъэшлэгъонышхо зи къаритыщтэл.

¹³ ЕтІанэ Исус ахэр кыгъанэхи, къуашъом итІысхьи, псыхъураем иадрабгъу зэпырыкІыжыгъ.

Фарисейхэм ятэджэпсырэ пачтыхъэ Ирод итэджэпсырэ
(Маттэ 16:5–12)

¹⁴ Исус игъогу рыкІохэрэм икъун хьалыгъу кыыздахьынэу ащыгъупшэгъагъ. Къуашъом илъэу, зы хьалыгъу закъо нэмыкІ зи кыыздахьыгъэл. ¹⁵ Исус ахэмэ афигъэпытэу ариѳуагъ:

–Шъуфэсакъ, фарисейхэм ятэджэпсырэ пачтыхъэ Ирод итэджэпсырэ защышъуухъум.

¹⁶ –Хьалыгъу тилэпышъ ары ащ зыкІиІорэр,– зэраІоу, игъогу рыкІохэрэр а Іофым тегущыІагъэх.

¹⁷ Исус ахэмэ аІорэм гу лъити ариѳуагъ:

–Хьалыгъу зэрэшъуимыІэм сьд пае шъутегущыІэрэ? Джыри зи зэхэшъумышІыкІэу ыкІи кыжъугурымыІоу ара? Ащ фэдизэу шъугуркъэу* шъущыта? ¹⁸ Нэ шъуиІэ пэтми, шъумылъэгъоу ара? ТхьакІумэ шъуиІэ пэтми, зэхэшъумыхэу ара? ¹⁹ Шъугу къэкІыжырэба, хьалыгъуитфыр цыф минитфым зафызэгосэчым, хьалыгъу такъыр матэхэу сьд фэдиза арызэу шъуугъоижыгъэхэр?

–Мэтэ пшІыкІутІу,– кыраІожыгъ ахэмэ.

²⁰ –Хьалыгъуиблыри цыф миниплІым зафызэгосэчым, хьалыгъу такъыр матэхэу сьд фэдиза арызэу шъуугъоижыгъэхэр?

–Мэтибл,– кыраІожыгъ ахэмэ.

²¹ –Джыри зи кыжъугурымыІоу ара?– ариѳуагъ Исус ахэмэ.

**Исус Вифсайдэ къуаджэм щыщэу лЫ нэшъу горэ
зэригъэхъужьыгъэр**

²² ЕтІанэ Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ Вифсайдэ къуаджэм* къэкІуагъэх. Цыфхэм лЫ нэшъу горэ Исус къыфащи, телэбэнэу елъэІугъэх. ²³ Исус нэшъум ыІэ ыубыти, къуаджэм дищыгъ. ЕтІанэ нэшъум ынэхэм акІэужъунтхи, ыІэхэр нэшъум тырилъхъэхі еупчІыгъ:

–Зыгорэ олъэгъуа?

²⁴ Нэшъум ышъхъэ къыІэти къыІуагъ:

–Цыфхэм къакІухъэу сэлъэгъух. Ахэр чъыгхэм афэдэх.

²⁵ ЕтІанэ Исус ыІэхэр джыри зэ нэшъум ынитІумэ атырилъхъажьыгъэх. Ащ дэжъым лЫм тэрэзэу ылъэгъоу хъугъэ. Ар хъужьы, пстэури нафэу ылъэгъоу хъужьыгъэ. ²⁶ Ащ нэужым Исус а лЫм риІуагъ:

–Къуаджэм удэмышъ, зыми зи емыІу.

ЕтІанэ ядэжъ ыгъэкІожьыгъ.

«Оры Христосыр», ыІуи, Петрэ Исус зэрэриІуагъэр

(Маттэ 16:13–20; Лука 9:18–21)

²⁷ Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ Кайсарфилипи къалэм* иІэгъо–благъо икъуаджэхэм алъэныкъомкІэ кІуагъэх. КІохэзэ, Исус игъогу рыкІохэрэм яупчІыгъ:

–Цыфхэм сэ хэт сыщыщэу аІора?

²⁸ –Зы купым о уумэхъэкІо Иуанэу аІо,– къыраІожьыгъ ахэмэ. –НэмыкІхэми о упегъымбар Илясэу* аІо. ЕтІанэ адрэхэми о пегъымбархэмэ уащыщ горэу аІо.

²⁹ –Адэ шъори, сэ хэт сыщыщэу шъуІора?– яупчІыгъ Исус ахэмэ.

–Оры Христосыр*,– ыІуи, Петрэ Исус къыриІожьыгъ.

8:22 Вифсайдэ къуаджэр – Вифсайдэ къуаджэр Иулиас зыщІэ къуаджэу Галилей псыхъураем итемыр тыгъэ къыкъокІыпІэ Іушъом Іутыгъэр арыщтын.

8:27 Кайсарфилипи къалэр – Галилей псыхъураем километрэ 40–кІэ пэчыжъэу, итемыр лъэныкъомкІэ итыгъ.

8:28 пегъэмбар Иляс – еплъ Маттэ 16:14.

8:29 Христос – еплъ Маттэ 1:17.

³⁰ Ащ дэжым Исус ар зыми рамылотэжынынэу ахэмэ афигьэпытагь.

**Исус ежыр зэрауклыщтри, лагьэхэм
кьызэрахэтэджыклыжыщтри кьызэриуагьэр**

(Маттэ 16:21–28; Лука 9:22–27)

³¹ Джащыгьум Исус игьогу рыкloxэрэм мырэуштэу аригьашlэу ыублагь:

–Цыф Лъэпктым Ыкьо* кьиныбэ ыщэчын фаеу щыт. Нахыжъхэми*, дин пэщэшхохэми*, Тэурат егьэджэкlo пашэхэми* ежыр зэрамыпэсын ыкли ауклын фаеу щыт, мэфищ нэужми лагьэхэм кьахэтэджыклыжынын фаеу щыт.

³² Исус мы loфхэр шъхьаихыгьэу кьылуагьэх. Джащыгьум Петрэ Исус зы лъэныкьокlo луищи, фимыдэу ыублагь.

³³ Ау Исус зыкьызэригьээзэкли, игьогу рыкloxэрэм яплъи, Петрэ егыигь:

–Сауж икlo, шэйтaн! О уигупшысакlo Тхьэм игупшысакloу щытэл, цыфым игупшысакloу щыт нахь.

³⁴ Етlанэ Исус цыф купышхомрэ игьогу рыкloxэрэмрэ къяджи арилуагь:

–Зыгорэ сэ сауж кьырыкloнэу фаемэ, ежыр зыфэе loфхэр кьерэгъанэхи, лlэныгьэм икьащ кьерэшти, сауж кьырэрэкlu; ³⁵ сыда пломэ хэти зыпсэ мыкloдэу кьэзыгьэнэжынынэу фаем ыпсэ шloкloдыщт, ау хэти сэщ паерэ кьэбарышlum* паерэ зыпсэ зышloкloдрэм ыпсэ мыкloдэу кьыгьэнэжыщт. ³⁶ Дунаер зэкlo зы цыфым ие хьоу, ежыр kлодмэ, ишлуагьэу кьэкloштыр сыда? ³⁷ Цы-

8:31 Цыф Лъэпктым Ыкьо – еплъ Маттэ 8:20.

8:31 нахыжъхэр – еплъ Маттэ 16:21.

8:31 дин пэщэшхохэр – еплъ Маттэ 2:4.

8:31 Тэурат егьэджэкlo пашэхэр – еплъ Маттэ 2:4.

8:35 кьэбарышлур – Исус Христос ехьылlэгъэ кьэбарышлур ары. Тхьэм пегьымбархэм ягушылэкlo цыфхэр кьызэригьэугьэгъэ loфхэр Исус Христос loфэу ышлагьэмкlo кьыыгьэшгыпкьэжъхэзэ ыгьэхъугьэх, арэуштэуи цыфхэр мыкloдхэу кьызэригьэнэжыщтхэ гьогу афишlыгь.

фым ыпсэ пае уасэу сыд ытышъущтыр? ³⁸ Джырэ цыфхэу Тхьэр зымышлэхэу, псэкIод зышлэхэрэм ащыщэу хэти сэррэ сэ сигушылэхэмрэ къыттеукIытыхьэрэм, сэ Цыф Лъэпкъым Ыкъуи а цыфым сытеукIытыхьажьышт, мэлэич лъаплэхэр сигъусэхэу сэ Сятэ ищытхъушхо фэдэ щытхъушхо сиIэу сыкъызыкIожькIэ.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

–Шъыпкъэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ, –Тхьэм и Тетыгъошхо* лъэкIыныгъэшхокIэ къэкIуагъэу алъэгъуфэ, мыщ дэжъым щыт цыфхэм ащыщхэу заулэм лIэныгъэр алъэгъуштэп.

Исус итеплъэ зэрэзэрихъокIыгъэр

(Маттэ 17:1–13; Лука 9:28–36)

² Мэфих зытешлэ ужым, Исус Петри, Якъуби, Иуани зыдищэхи, зы Iошъхьэ лъагэ горэм язакъоу дицэягъэх. Джащыгъум ахэмэ апашъхьэ Исус итеплъэ щызэрихъокIыгъ. ³ Дунаим тет гыкIакIо горэм щыгъынхэр фыжъэу зэригыкIышъущтхэм нахь, Исус ищыгъынхэр нахь фыжъыбзэу, къэлыдэу хъугъэх. ⁴ Ащ дэжъым пегъымбархэу Илясрэ Мусэрэ ахэм къафэлъэгъуагъэх, ахэри Исус къыдэгущыIэхэу щытыгъэх.

⁵ –Равви, мыщ дэжъым тызэрэщыIэр дэгъу,– ыIуи, Петрэ Исус къыриIуагъ. –Чэлищ щыдгъэлэн, оц пае зы, Мусэ пайй зы, Иляс пайй зы.

⁶ Петрэ ыIон ышIагъэп; сыда пIомэ ахэр щтагъэхэти ары.

⁷ Джащыгъум* зы ошъуапщэ къакIуи къашъхьэщы-хьагъ. Ошъуапщэм зы макъэ горэ къыхэлукIыгъ:

–Мары сэ шIу слъэгъурэ Скъо класэр. Ащ ыIорэм шъуедэлү.*

9:1 Тхьэм и Тетыгъошхо – еплъ 1:15.

9:7 Мары сэ шIу слъэгъурэ Скъо класэр. Ащ ыIорэм шъуедэлү! – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7; Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:2 ыкIи ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:15.

⁸ ОшIэ–дэмышIэу, зызэплтэкIыжыхэм, ахэмэ ягъусэу Исус нэмыкI зи алтэгъужьыгъэп.

⁹ Ахэр Iуашгъхэм къехыжыхэзэ, ежырэу Цыф Лтэпкъым Ыкъо лIагъэхэм къахэтэджыкIыжыфэ, алтэгъугъэр зыми рамылотэжыынэу Исус унашъо афишIыгъ. ¹⁰ Агущылэхэр агу раубытагъэх, «ЛIагъэхэм къахэтэджыкIыжыынэу Исус зыфиIуагъэм къыригъэкIыгъэр сыда?» аIозэ зэупчIыжыгъэх.

¹¹ Ахэр Исус къеупчIыгъэх:

–Тэурат егъэджэкIо пащэхэм ыпэ рапшIэу пегъымбар Иляс къэкIон фаеу аIоу, сыда зыкIаIорэр?

¹² –Шъыпкъэ, ыпэ рапшIэу Иляс къэкIонышгъ, Iоф пстэури тэрэзэу зэтыригъэуцожьын фае,– ариIожьыгъ Исус, –ау Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу, Цыф Лтэпкъым Ыкъо къиныбэ ыщэчын фаеу щыт, цIыфхэми зерамыпэсын фаеу щыт. ¹³ Ау сэ шгъосэIо, Иляс къэкIогъах,* Iоф бзэджагъэу ежым рашIэнхэу зыфэягъэхэри рашIагъэх, ежым ехылIагъэу Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу.

Исус джынапцIэ зыхэс кIалэ горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 17:14–20; Лука 9:37–43а)

¹⁴ Исусрэ игъусищрэ адрэ нэбгырэхэу игъогу рыкIохэрэм адэжь къызагъэзэжьым, цIыф купышхом ахэр къауцухъагъэхэу, Тэурат егъэджэкIо пэщэ куп ахэмэ къянэкъокъухэу алтэгъугъэх. ¹⁵ Исус къызалтэгъум, цIыф купышхом зэкIэ агъэшIагъуи, къыбгъодэлгъадэхи, шIуфэс къырахыгъ.

¹⁶ –Сыдым ехылIагъэу ахэмэ шъуянэкъокъура?– яупчIыгъ Исус игъогу рыкIохэрэм.

¹⁷ Цыф купышхом хэтэу зыгорэм къыриIуагъ:

–Дин гъэсакIу, джынапцIэу сэ сикIалэ бзако зышIырэр хэсти, къыпфэсцагъ. ¹⁸ ДжынапцIэр кIалэм къыхахъэ къэс, чIыгум къытыредзэ. ЫIупс къыIутIэтIэу, ыцэхэр зэригъэшыххэу зетекъэ. О уигъогу рыкIохэрэм

9:13 Иляс къэкIогъах – Исус зыфиIуагъэр умэхъэкIоу Иуан (Яхьяр) ары. Иуан Христос игъогу ыгъэпсынэу Тхьэм къызэригъэугъэгъэ пегъымбар Иляс ары. Еплъ Маттэ 16:14.

джынапцІэр хафынэу сятъэІугъ, арышъхьакІэ ахэмэ ар хафын алъэкІыгъэп.

¹⁹ –Еоой, шъо джырэ цІыфхэу шІошъхъуныгъэ зимы-Іэхэр,– ариІожьыгъ Исус. –Сыд фэдизрэ сышъухэтын фая? Сыд фэдизрэ шъусщыІэн фая? А кІалэр къысфашъущ.

²⁰ Ахэмэ кІалэр Исус къыфащагъ. Ау джынапцІэм Исус зэрилъэгъоу, кІалэр къыгъэкІэзэзыгъ. КІалэр чІыгум къытефи, Іупсыр къыІутІэтІэу укІорэигъэ.

²¹ –Сыд фэдиз хъугъэу мыщ фэдэу щыта?– еупчІыгъ Исус кІалэм ятэ.

–ИцІыкІугъэ къыщегъэжъагъэу арэуцтэу щыт,– къыІожьыгъ ятэ. ²² –ДжынапцІэм ар ыгъэкІодыным пае, машІоми псыми бэрэ ахидзэцтыгъ. Зыгорэ пшІэн плъэкІымэ, гукІэгъу къытфэшІи къыддэлэпыІ.

²³ –«Зыгорэ пшІэн плъэкІымэ», оІо,– риІуагъ Исус алІым. –ШІошъхъуныгъэ зиІэм сырэ Іофи ышІэн елъэкІы.

²⁴ Ардэдэм кІалэм ятэ къэкууагъ:

–Сэ сшІошъ мэхъу, сишІошъмыхъуныгъэ сытекІонэу къыздэлэпыІ, тхьаматэ.

²⁵ Исус цІыф купышхо къэзэрэугъоигъэу зелъэгъум, джынэпцІэ Іаеи егыий риІуагъ:

–О, цІыфхэр бзакоу ыкІи дэгоу зышІырэ джынапцІ, унашъо къыпфэсэшІы, мы кІалэм хэкІыжъи, ныбжъи уктыхэмыхъажъ.

²⁶ ДжынэпцІэ Іаер къыхэкуукІи, кІалэр лъэшэу къыгъэкІэзэзи хэкІыжъыгъ. КІалэр хьадэм фэдэу хъугъэ. Арыти, а цІыфхэм ащыщыбэхэм, «Ар лІагъэ» аІуагъ. ²⁷ Ау Исус кІалэм ылэ къыубыти, ылъакъохэм атыригъэуцуагъ, кІалэри къэтэджыжъыгъ.

²⁸ Ащ ыужым Исус унэ горэм зехъэм, игъогу рыкІохэрэм язакъоу къызынэжъхэм, къеупчІыгъэх:

–Сыд пае а джынапцІэр тэ хэтфын тымылъэкІыгъа?

²⁹ –Мыщ фэдэ лъэпктыр тхьэлъэІунымрэ нэкІынымрэ афэшъхьафкІэ цІыфым хэпфышъущтэп,– ариІожьыгъ Исус.

**Исус ежыр зэраукыштри, лагъэхэм
къызэрахэтэджыкыжыштри ятлонэрэу къызэриуагъэр**

(Маттэ 17:22–23; Лука 9:43б–45)

³⁰ Исусрэ игъогу рыкloxэрэмрэ а чыплэм икыхи, Галилей хэкум клоцырыкыгъэх. Ахэр зыдэщылэхэр Исус зыми къышлэнэу фэягъэп, ³¹ сыда плэмэ игъогу рыкloxэрэм loфхэр аригъашлэщтыгъэхэти ары. Ахэмэ мырэуштэу ариуагъ:

–Цыф Лъэпкъым Ыкьо цыфхэм алэклэхъанышъ, ахэмэ ежыр аукуш, ау заукы ужым, мэфищ тешлагъэу лагъэхэм къахэтэджыкыжышт.

³² Ау игъогу рыкloxэрэм а гущылэхэм къарыкырэр къагурыуагъэп, ежым къеупчыныхуи щынэщтыгъэх.

Хэта анахь ин дэдэр?

(Маттэ 18:1–5; Лука 9:46–48)

³³ Капернаум къалэм къэкloжыгъэх. Унэм зехъэхэм, Исус игъогу рыкloxэрэм яупчыгъ:

–Гъогум шъузытетым, сыда шъузытегущылагъэр?

³⁴ Ау ахэмэ заушъэфыгъ, сыда плэмэ ахэр гъогум зытетхэм, «Тэ тчыщэу хэт анахь ин дэдэр», алоты зэнэ-къокъущтыгъэх.

³⁵ Исус тыси, игъогу рыкlorэ нэбгырэ пшыкlyтlyм къяджи ариуагъ:

–Зыгорэ апэ итынэу фаемэ, ар ауж дэдэу хъун фае, пстэу-ми loфтабгэуи афэхъун фае.

³⁶ Зы сабий горэм ылэ къыубыты, агузэгу ригъэуцуи, IаплI рищэкIи ариуагъ:

³⁷ –Хэти мыщ фэдэ сабыир сэ сцлэкIэ къезыгъэблагъэрэм сэ сыригъэблэгъагъэу мэхъу; хэти сэ сезыгъэблагъэрэми сэ сизакъоу арэп ригъэблагъэрэр, сэ сыкъэ-зыгъэкlyагъэри ары.

Къытпэмыуцурэр тигъус

(Лука 9:49–50)

³⁸ –Дин гъэсакly, лы горэм о пцлэкIэ джынапцлэхэр цыфхэм ахифхэу тлэгъугъэ,– ылуи, Иуан Ису къы-

риѲагъ. – Ар тэ зэрэтщымыщым пае зэтетІэжьэнэу тыпылЪыгъ.

³⁹ – Зэтешъумылажь ар, – къыѲагъ Исус, – сыда плѳмэ сэ сцІэкІэ Іофышхо гъэшІэгъон зышІэрэр ащ лъыпытэу ІэягъэкІэ къыстегущыІэн ылъэкІыщтэп. ⁴⁰ Сыда плѳмэ тэ къытпэмыуцурэр тигъусэшъ ары. ⁴¹ Шъыпкъэр шъо-сэІо, Христос игъогу шъузэрэрыклорэм пае, зы псы шъуалъэ шъуезыгъашъорэм ифэшъошэ ІэхъышІу шІо-клѳдыщтэп.

Цыфхэм псэкІод ашІэнэу дэзыхъыхырэ Іофхэр

(Маттэ 18:6–9; Лука 17:1–2)

⁴² – Мы цыклѳхэм ащыщэу сэрклэ шІошъхъуныгъэ зиІэм псэкІод ышІэнэу хэти дэзыхъыхрэм ыпшъэтыкъ мыжъо шъхъал клэрашІэу, хым хадзагъэмэ, ежъымклэ нахъышІущтыгъ. ^{43,44} О плэ псэкІод пшІэнэу удихъыхмэ, пыупклѳжъ. УитІу псаоу джэхънэмэу цыфылыр зышхыщтэу, хъамлыухэр зыщымылІэжъыщтэу, зимашІуи мы-клѳсэжъыщтым* укІоным нахъи, улащэу мыклѳдыжъын щыІэныгъэ бгъотыныр орклэ нахъышІу. ^{45,46} О плъакъуи псэкІод пшІэнэу удихъыхмэ, пыупклѳжъ. ПлъэкъуитІу псаоу джэхънэмэу цыфылыр зышхыщтэу, хъамлыухэр зыщымылІэжъыщтэу, зимашІуи мыклѳсэжъыщтым упа-дзэным нахъи, улъащэу мыклѳдыжъын щыІэныгъэ бгъо-тыныр орклэ нахъышІу. ^{47,48} Ащ фэдэуи, о унэ псэкІод пшІэнэу удихъыхмэ, къитхъыжъ. УнитІу псаоу джэхъ-нэмэу цыфылыр зышхыщтэу, хъамлыухэр зыщымылІэ-жъыщтэу, зимашІуи мыклѳсэжъыщтым упадзэным нахъи, зы нэ нахъ уимыІэми, Тхъэм и Тетыгъошхо ылэчІэгъ учІэхъаныр орклэ нахъышІу. ⁴⁹ Тхъэм хэтрэ цыфи машІокІэ ыщыушт, сырэ къурмэныпхъэри щыгъукІэ ащыушт.

⁵⁰ – Щыгъур дэгъу. Ау щыгъум ищыугъэ хэкІымэ, сы-дэуштэу ищыугъэ хэшъулъхъажъыщт? Щыугъэ зыхэжъу-гъэлъ, шъузэгурыІоуи шъузэдэлпсэу.

9:43 хъамлыухэр зыщымылІэжъыщтэу, зимашІуи мыклѳсэжъыщтыр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 66:24.

ЯПШЭНЭРЭШЪХЪ

Шъхъэгъусэ тIупщыжьиным ехьыллагъ

(Маттэ 19:1–12)

Исус а лъэныкъом икIыжьи, Иудей хэкоу Иордан псыхъом иадрабгъу щыIэм кIуагъэ. Джыри зэ цIыф купышхохэр ыдэжъ къыщызэрэугъоигъэх, зэрихабзэуи Исус ахэмэ Тхъэм игущыIэхэр аригъашIэхэу ыублагъ.

² Джашыгъум фарисей заулэ Исус къыбгъодахъэхи, ежыр хагъэукъоным пае, къеупчIыгъэх:

–ЛIым ишъуз ытIупщыжьиныр хабзэкIэ хъущта?

³ –Пегъымбар Мусэ унашъоу сыда къышгъуфишIыгъэр?– ариложьыгъ Исус ахэмэ.

⁴ –ЛIы горэм ишъуз зэритIупщыжьиэрэ тхылъ ытхымэ, шъузыр ытIупщыжьиныу пегъымбар Мусэ фит ышIыгъ*, – къаложьыгъ ахэмэ.

⁵ –Шъуигуркъагъэ* пае пегъымбар Мусэ а унашъор къышгъуфитхыгъ, – ариложьыгъ Исус ахэмэ. ⁶ –Ау ублапIэм дэжъ Тхъэм щыIэр зэкIэ къызегъэхъум, цIыфхэр «хъульфыгъэрэ бзылъфыгъэрэ къыгъэхъугъэх»*. ⁷ «Ащ къыхэкIыкIэ* лIыр ятэ–янэхэм ахэкIынышъ, ишъуз гъусэ фэхъунышъ, ⁸ итIур зыпкъы хъущтых». Арэу-щтэу ахэр зыпкъых нахъ, пкъитIоу хъужьхэрэп. ⁹ Арышъ, а тIоу Тхъэм гъусэ зэфишIыгъэхэр цIыфым зэгуигъэкIыжьи хъущтэп.

¹⁰ ЕтIанэ унэм исхэу, игъогу рыкIохэрэр а IофымкIэ Исус къеупчIыгъэх. ¹¹ Исус ариIуагъ:

–Хэтми зишъуз зытIупщыжьиэу, нэмыкI бзылъфыгъэ къэзыщэжьиэрэм апэрэ шъузымкIэ зинэ ышIагъэу мэхъу. ¹² Шъузыри илI гокIыжьиэу нэмыкI лIы горэм дэкIожьмэ, ащи зинэ ышIагъэу мэхъу.

10:4 Мусэ фит ышIыгъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:1.

10:5 гуркъагъэ – еплъ 3:5.

10:6 хъульфыгъэрэ бзылъфыгъэрэ къыгъэхъугъэх – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 1:27.

10:7–8 Ащ къыхэкIыкIэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 2:24.

Исусрэ сабийхэмрэ

(Маттэ 19:13–15; Лука 18:15–17)

¹³ Етіанэ ціыфхэм сабийхэр Исус кыыфащагъэх, Тхьэм ынэшлу ахэмэ кыащифэным пае, Исус ахэмэ ателэбэнэу. Ау Исус игъогу рыкдохэрэм афадагъэп. ¹⁴ Исус ащ гу зылетэм, ыгу ябгъэу ариуагъ:

–Сабийхэр садэжъ кърэкдох, зи яшъумылоу, сыда плэмэ ащ фэдэхэр Тхьэм и Тетыгъошхо ылэчлэгъ члэтых. ¹⁵ Шъыпкър шъосэло, сабыим Тхьэм и Тетыгъошхо зэридэрэм фэдэу, хэтми Тхьэм и Тетыгъошхо зымыдэрэр а Тетыгъошхом ылэчлэгъ члэхьащтэп.

¹⁶ Етіанэ Исус сабийхэм іаплі арищэклі, ылэхэр атырилъхъэхи, Тхьэм ынэшлу кыащифэнэу афелъэлугъ.

Лы баир

(Маттэ 19:16–30; Лука 18:18–30)

¹⁷ Исус гъогум зытехъажьым, зы лы горэ ыдэжъ кыачъи, лъэгонджэмышъхъэкІэ ыпашъхъэ кыитІысхыи кыеупчІыгъ:

–Дин гъэсэкІо дэгъу, мыкІодыжьын щыІэныгъэ ІэхъышІоу кыислгысыным пае, сыда сшІэщтыр?

¹⁸ –Сыда дэгъукІэ укыызкІысэджэрэр?– ріложьыгъ Исус а лым. –Тхьэм нэмыкІэу зи дэгъу щыІэп. ¹⁹ Тхьэм иунашъохэр ошІэх: «Цыф умыукІ, зинэ умышІэ, умытыгъу, нэмыкІ цыфхэм пціы атемылъхъ, цыфхэм яІэр гъэпціІэныгъэкІэ кыатемых, уятэрэ уянэрэ лгытэныгъэ афэшІ».

²⁰ –Дин гъэсакІу,– кыыріложьыгъ а лым Исус, –сикІэлэгъу кыыщегъэжъагъэу ахэр зэкІэ сэгъэцакІэх.

²¹ Джащыгъум Исус а лым еплъи, ыгу еІуи ріложьыгъ:

–Зы уищыкІагъ. КІуи, уиІэ пстэури щэжъи, ахъщэр тхъамыкІэхэм ят. Джащыгъум уашъом мылъкушхо щыуиІэ хъушт. Етіанэ кыащыр кыашти, кыакІуи, сауж кыырыкІу.

²² Ар Исус кыызеІом, лым ынэгъу кыызеІахыи, ыгу кыеоу ІукІыжъыгъ, сыда плэмэ мылъкушхо иІагъэти ары.

²³ Исус зиплгыхыи, игъогу рыкдохэрэм ариуагъ:

–Мылъку зиІэхэмкІэ Тхьэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэхъанхэу сыдэу къин!

²⁴ Исус игъогу рыкІохэрэм а гущыІэхэр зызэхаххэм, лъэшэу агъэшІэгъуагъ. Ау Исус джыри зэ ариІуагъ:

–Синыбджэгъухэр, мылъкум щыгугъыхэрэмкІэ Тхьэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэхъанхэр сыдэу къин! ²⁵ Баир Тхьэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэхъаным нахь, махъшэр мэстанэм икІыныр нахь ІэшІэх.

²⁶ Исус игъогу рыкІохэрэм ар нахьыбэу агъэшІагъуи зэраІожьыгъ:

–Арэуштэу щытмэ, ежъым зимыгъэкІодэу, хэт зыкъэ-зыгъэнэжъын зылъэкІыщтыр?

²⁷ Исус ахэмэ яплъи къыІуагъ:

–ЦІыфхэм ежъхэм замыгъэкІодэу зыкъагъэнэжъын алъэкІырэп, ау Тхьэм елъэкІы; сыда пІомэ Тхьэм ымылъэкІын Іоф зи щыІэп.

²⁸ –Мо къэдаІолъ, тэ тиІэгъэ пстэури къэдгъани, о уауж тыкъырыкІуагъ,– ыІуи, Петрэ Исус риІоу ыублагъ.

^{29,30} –Шъыпкъэр шъосэІо,– къыІуагъ Исус, –хэт щыщми е зиунэ, е зышхэр, е зышыпхъухэр, е зянэ, е зятэ, е зишъуз, е зибынхэр, е зичІыгухэр сэщ паерэ къэбарышІум* паерэ къэзыгъэнагъэу, джы мы дунаем унэхэр, шыхэр, шыпхъухэр, ныхэр, бынхэр, чІыгухэрэ фэдишъэу щызымыгъотыжъыщт цІыф зи щыІэп, а цІыфыми къиныбэ рагъэщэчыщт. Адрэ дунаеми мыкІодыжъын щыІэныгъэ щыриІэ хъущт. ³¹ Ау апэ итхэм ащыщхэу бэхэр ауж къинэщтых, ауж итхэри апэу хъущтых.

**Исус ежъыр зэраукІыщтри, лІагъэхэм
къызэрахэтэджыкІыжъыщтри ящэнэрэу къызэриІуагъэр**
(Маттэ 20:17–19; Лука 18:31–34)

³² Ерусалим дэкІуаехэу гъогум зытетхэм, игъогу рыкІохэрэм апэ итэу Исус кІуагъэ. Ахэмэ агъэшІагъоу, щынагъо агухэм арылъэу, ыуж итхэу кІощтыгъэх. Исус джыри зэ игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІур зы лъэ-

ныкъокІэ Іуищыхи, ежым къехъулІэщтыр ариІоу ыублагъ.

³³ –Мары, тэ джы ЕрусалимкІэ тыдэкІуае,– ыІуагъ. –Ащ дэжым Цыф Лъэпкъым Ыкъо дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ аІэкІэхьащт. Ахэмэ ежым укІ къытыралъхьащт, хымэ лъэпкъхэми* аІэкІалъхьащт.

³⁴ Ахэр къыкІэнэкІэщтых, къытеужъунтхэщтых, къамыщкІэ къеоцтых ыкІи аукІыщт. Мэфищ нэужми ежыр лагъэхэм къахэтэджыкІыжыщт.

Якъубэрэ Иуанрэ Іофэу Исус зыкІелъэІугъэхэр

(Маттэ 20:20–28)

³⁵ Зеведей ыкъохэу, Якъубэрэ Иуанрэ Исус къыбгъодахъэхи къыраІуагъ:

–Дин гъэсакІу, тэ тыкъызэрэолъэІущтыр къытфэпшІэнэу тыфай.

³⁶ –Сыда къышгъуфэспІэнэу шъузыфаер?– ариІуагъ Исус.

³⁷ –О уищытхъушхо къызыскІэ, зыр уиджабгъукІэ адрэр уисэмэгубгъукІэ тыкъэтІысынэу фит тыкъэшІ,– къыраІожьыгъ ахэмэ.

³⁸ –Шъо шъузыкІэлъэІурэр шъушІэрэп,– ариІуагъ Исус. –Сэ сызэшъоцт къиныгъэм ишъуалъэ итым шъо шъуешъон шъулъэкІыщта, хьауми цІыфхэм Іаеу сызэраумэхъыщт шІыкІэм фэдэу, зяжгъугъэумэхъын шъулъэкІыщта?

³⁹ –ТлъэкІыщт,– къыраІожьыгъ ахэмэ.

–Сэ сызэшъоцт къиныгъэм ишъуалъэ итым шъори шъуешъоцт,– ариІуагъ Исус. –ЦІыфхэм сэ Іаеу сызэраумэхъыщт шІыкІэм фэдэу, шъори шъуаумэхъыщт.

⁴⁰ Ау сэ сиджабгъукІэ е сисэмэгубгъукІэ шъукъэтІысынэу фит шъусшІын слъэкІыщтэп. А тІысыпІэхэр цІыфхэу Тхъэм зыфигъэхьазыргъэхэм яй.

⁴¹ Адрэ нэбгырипшІэу Исус игъогу рыкІохэрэм ар зызэхакым, Якъубэрэ Иуанрэ афэгубжыгъэх. ⁴² Ащ дэжым Исус игъогу рыкІохэрэм къяджагъ.

–Шъо шъошІэ,– ариІуагъ Исус, –мы дунаем пщы-

10:33 хымэ лъэпкъхэр – мыщ дэжым ащ къыкІырэр Рим (Рум) и цІыфхэу тетыгъо зилэхэр ары.

кІэ щызаджэхэрэр цІыфхэм апшгэ зэрэдэсхэрэри, ятхьаматэхэм цІыфхэм тетыгбо зэряфыряІэри шгошІэ. ⁴³ Шго шгуазыфагу арэп зэрэщытын фаер. Шгуащыщэу ин хгунэу фаер Іофтабгэу кгышгуфэхгун фге. ⁴⁴ Шгуащыщэу апэ итынэу фгери пстэуми пщылІ афэхгун фге. ⁴⁵ Сыда пІомэ ЦІыф Лгэпкгым Ыкго* цІыфхэм яшІуаггэ ежгым зэриггэкІыжгыныр арэп кгызфэкІуаггэр, ежгым ишІуаггэ цІыфхэм ариггэкІыныр, цІыфыбэхэми апае ыпсэ шгхгэщэфгыжгэу ытыныр ары нахь.

Исус Вартимей зыцІэ нэшгур зэриггэхгужгыггэр

(Маттэ 20:29–34; Лука 18:35–43)

⁴⁶ Исусрэ иггогу рыкІохэрэмрэ Ерихон кгалэм* кгэкІуаггэх. ЦІыф купышхо яггусэу ахэр кгалэм зыдэкІыжгхэм, Тимей ыкгоу Вартимей зыцІэу, зы лгэлІокІо нэшгу горэ ггогу напгэм Іусыгг. ⁴⁷ Назарет щыщ Исус зэрэблэкІырэр зызэхехым, мэкгэшхокІэ кгэджагг:

–Даутэ Ыкго* Исус, гукІэггу кгысфэшІ!

⁴⁸ ЦІыфыбэхэм амыдэу «Щыггэт!» ргІуагг. Ау ар джыри нахь мэкгэшхокІэ кгэджагг:

–Даутэ Ыкгу, гукІэггу кгысфэшІ!

⁴⁹ Исус кгызэтеуцуи кгыІуагг:

–Мо шгукгедж.

–Умыщын, кгэтэдж, ежгыр кгыоджэ,– агуй, нэшгум кгеджаггэх. ⁵⁰ Нэшгум ищыггыын кгыІутелг зытыридзгыжгы, кгызщылгэти Исус ыдэжг кгэкІуагг.

⁵¹ –Сыда кгыпфэсшІэнэу узыфаер?– ргІуагг Исус а лІым.

–Равви, сынэхэр кгэггэплгэжгых,– кгыриІуагг нэшгум.

⁵² –КІожь,– ргІуагг Исус. –О уишІошгхгуныггэ уиггэхгужгыгг.

Ардэдэм нэшгум ынэхэр кгэплгэжгыггэх, Исуси ыуж итэу ггогум техгагг.

10:45 ЦІыф Лгэпкгым Ыкго – еплг Маттэ 8:20.

10:46 Ерихон кгалэр – еплг Маттэ 20:29.

10:47 Даутэ Ыкго – еплг Маттэ 9:27.

ЯПШЫКІУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Щытхъушхо иІэу, Исус Ерусалим зэрэдэхъагъэр

(Маттэ 21:1–11; Лука 19:28–40; Иуан 12:12–19)

Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ Ерусалим игъунэгъу хъугъэх. Елеон Іуашъхъэм* Іус къуаджэхэу Виффагиерэ Вифаниерэ къызынэхэм, Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщхэу нэбгыритІу апэ ыгъэкІуагъэх, ²мырэуштэу ариІозэ:

–ШъуапэкІэ ит къуаджэм шъудахъ. Шъузэрэдахъэу, щыд къунанэу зы цІыф горэ ныбжьи зытемытІысхъагъэр епхыгъэу шъуапэ къифэшт. Ар къыкІэрышъутІэтыкІи, мо къашъуцэ. ³«Сыда шъушІэрэр?» ыІоу, зыгорэ къышъоупчІымэ, «Зиусхъаныр ащ фай», ешъуІуи, занкІэу къэшъуцэнэу фит шъуишІышт.

⁴Ахэр кІохи, урамым тетэу къэлапчъэ горэм епхыгъэу, щыд къунан горэ къагъоти, къыкІэратІэтыкІыгъ.

⁵А чІыпІэм щытхэм ащыщхэм къараІуагъ:

–Сыд пае а щыд къунаныр къыкІэрышъутІэтыкІыра?

⁶Исус зериІуагъэм фэдэу пэгъокІ аратыжьи, адрэхэм щыд къунаныр ащэнэу фит къашІыгъэх. ⁷Щыд къунаныр Исус ыдэжъ къащи, ящыгъынхэр тыралъхъагъэх. ЕтІанэ Исус щыд къунаным тетІысхъагъ. ⁸Цыфыбэхэм ящыгъынхэр гъогум тыраубгъоцтыгъэх, нэмыкІхэми чъыг къутамэхэр хатэхэм къащыпаупкІыхэти, гъогум тыралъхъэцтыгъэх. ⁹Цыфхэу Исус ыпэ итхэу кІоцтыгъэхэми, ыуж итхэу кІоцтыгъэхэми мэкъэшхокІэ аІоцтыгъ:

–Хъусаннэ!* Зиусхъаным ыцІэкІэ къакІорэм щытхъушхор ий!

¹⁰Тятэшхоу Даутэ и Тетыгъоу къэкІоцтым щытхъушхор ий!

Хъусаннэ! Анахъ Иным щытхъушхор ий!*

¹¹Исус Ерусалим дахъи, Тхъэм иунэшхо чІэхъагъ. Зэпстэури къызеплгъыхъэм ыуж, мафэр хэкІотагъэти, къалэм дэкІи, игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшІыкІутІур игъусэхэу Вифание къуаджэм кІуагъэ.

11:1 Елеон Іуашъхъэр – еплъ Маттэ 21:1.

11:9 Хъусаннэ – щытхъу гущыІэ ары.

11:9–10 Еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:25–26 (урыс библиемкІэ 117:25–26).

Исус ынджыр чыгым зэребгыгъэр

(Маттэ 21:18–19)

¹² ЭтӀонэрэ мафэм Вифанием зыдэкӀыжъхэм, Исус къэмэлэкӀагъ. ¹³ Тхьапэхэр зыпыт ынджыр чыг чыжъэкӀэ зелъэгъум, зыгорэ пытмэ еплъынэу кӀуагъэ. Чыгым зынэсым, тхьапэ нэмыкӀ зи пымытэу къычӀэкӀыгъ, сыда пӀомэ ынджырым игъо щытыгъэпти ары. ¹⁴ Арэуцтэу зэхъум, Исус чыгым риӀуагъ:

– Непэ щегъэжъагъэу о къыппыкӀэу егъашӀэми зыми зи ерэмышх.

Игъогу рыкӀохэрэм Исус къыӀуагъэр зэхахыгъ.

Исус щэн–щэфакӀохэр Тхьэм иунэшхо къызэрэчӀифыгъэхэр

(Маттэ 21:12–17; Лука 19:45–48; Иуан 2:13–22)

¹⁵ ЭтӀанэ Ерусалим нэсыгъэх. Исус Тхьэм иунэшхо чӀахы, щэн–щэфакӀохэу ащ чӀэтхэр* къычӀифыхэу ыублагъ. Ахъщэ зыхъожъхэрэм* яӀанэхэмрэ, тхьаркъо зыщэхэрэм япхъэнтӀэкӀухэмрэ зэпыригъэзагъэх. ¹⁶ Тхьэм иунэшхо кӀоцӀыкӀэ зыми зи щызэпырихынэу ыдагъэп. ¹⁷ Цыфхэм шъыпкъэр аригъашӀэзэ, мыщ фэдэу ариӀуагъ:

– Тхьэм къызэриӀорэр игущыӀэ тхыгъэхэм арытба:* «Сэ сиунэ лъэпкъ пстэуми тхьэлъэлупӀэу афэхъуцт?» Ау шьо «хъункӀэкӀо гъэбылгыпӀэм»* фэдэу шъушыгъэ.

¹⁸ Дин пэцэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкӀо пацэхэмрэ Исус къыӀуагъэхэр зызэхаххэм, ежыр зэрагъэкӀодыщт шыкӀэм лъыхъухэу аублагъ; сыда пӀомэ Исус Иофхэу аригъашӀэщтыгъэхэр цыф купышхом ыгъэшӀагъохэти, дин пэцэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкӀо пацэхэмрэ Исус щыщынэщтыгъэх.

¹⁹ ЭтӀанэ пчыхъэр къызэсым, Исусрэ игъогу рыкӀохэрэмрэ къалэм дэкӀыжъыгъэх.

11:15 щэн–щэфакӀохэу ащ чӀэтхэр – еплъ Маттэ 21:12.

11:15 ахъщэ зыхъожъхэрэр – еплъ Маттэ 21:12.

11:17 Тхьэм игущыӀэ тхыгъэхэм арытба? – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 56:7.

11:17 хъункӀэкӀо гъэбылгыпӀэ – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 7:11.

Ынджыр чъыгэу гъугъэр

(Маттэ 21:20–22)

²⁰ Пчэдыжъым ынджыр чъыгым къызыблэкIыжъхэм, ылъапсэ нэсэу ар зэрэгъугъэр алъэгъугъ. ²¹ Петрэ ащ дэжъым Исус ылогъагъэр ыгу къэкIыжьи къыриIуагъ:

–Равви, еплъ, ынджыр чъыгэу узэбгыгъэр гъугъэ!

²² –ТхъэмкIэ шIошъхъуныгъэ шъугухэм арыжъугъэлъ, – ариIожьи Исус ахэмэ. ²³ –Шъыпкъэр шъосэIо, зыгорэм ыгу щэч къыримыгъахъэу, къыIорэр хъункIэ шIошъхъуныгъэ иIэу, мы Iуашъхъэм, «ЗыкъэIэти хым зыхадз», зиIокIэ, ар къыдэхъущт. ²⁴ Арышъ, шъосэIо, сыд щыцкIи Тхъэм шъуелъэIумэ, Тхъэм ар къызэрэшъуфишIэщтымкIэ шIошъхъуныгъэ шъугухэм арыжъугъэлъи, къышъуфишIэщт. ²⁵ Тхъэм шъузелъэIукIи, гукъанэ зыгорэм фышъуиIэмэ фэжъугъэгъу, Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм шъо мыхъунхэу шъушIагъэхэр къышъуфигъэгъунхэм пае. ²⁶ Ау шъо ащ фэшъумыгъэгъумэ, Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм шъо мыхъунхэу шъушIагъэхэри къышъуфигъэгъущтхэп.

**Джурт тхъаматэхэр Исус итетыгъо къезытыгъэмкIэ
къызэреупчIыгъэхэр**

(Маттэ 21:23–27; Лука 20:1–8)

²⁷ Джыри зэ Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ Ерусалим къэкIожьи гъэх. Исус Тхъэм иунэшхо къыкIухъэзэ, дин пэщэшхохэмри, Тэурат егъэджекIо пащэхэри, нахъыжъхэри къыбгъодахъэхи, ²⁸ къыраIуагъ:

–Мы Iофхэр шIэнхэу фитыныгъэр тыда къыздипхыгъэр, е ахэр шIэнхэу тетыгъор хэта о къыозытыгъэр?

²⁹ –Сэри шъо зы Iоф горэкIэ сышъоупчIыщт, – ариIуагъ Исус. –ПэгъокI къысэшъутыжъмэ, сэри шъосIон мы Iофхэр сшIэнхэу фитыныгъэр къыздисхыгъэр. ³⁰ Иуан цIыфхэр ыумэхъынхэу хэта къэзыгъэкIуагъэр? ЦIыфхэр ара, хъауми Тхъэр ара? ПэгъокI къысэшъут.

³¹ –«Тхъэр ары Иуан къэзыгъэкIуагъэр», тIомэ, ежъым къытиIожьищт: «Адэ, сыд пае Иуан къыIуагъэхэр шъушIошъ мыхъугъэха?» – аIозэ, ахэр зэупчIыжьи гъэх.

³² –«ЦIыфхэр ары Иуан къэзыгъэкIуагъэхэр», етIожьи-

на?— ау ахэр цІыфхэм ащыщынэщтыгъэх; сыда пІомэ цІыф пстэуми Иуан шъыпкъэу пегъымбарэу зэрэщы-
тыгъэр алъытэщтыгъэти ары. ³³ Арыти,

—ТшІэрэп,— аІуи, Исус къыраІожьыгъ.

—Ащыгъум сэри шъосІощтэп мы Іофхэр сшІэнхэу фиты-
ныгъэр къыздисхыгъэр,— ариІожьыгъ Исус ахэмэ.

ЯПШЫКІУТІОНЭРЭШЪХЪ

СэнэшъхъэшІэ бзаджэхэм яхьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

(Маттэ 21:33–46; Лука 20:9–19)

Исус гъэсэныгъэ тхыдэхэмкІэ цІыфхэм адэгущыІэу
ыублагъ:

—ЛІы горэм сэнэшъхъэ хатэ ыгъэтІысхьагъ. Мыжъо
чэукІэ къышІыхьы, сэнэшъхъэ фызалъэ ышІи, унэ плъэ-
пІэ лъаги дишІыхьагъ. ЕтІанэ сэнэшъхъашІэ* горэхэм ха-
тэр аІэкІилъхьы, хымэ хэгъэгу горэм кІуагъэ. ² Сэнэшъхъэ
пычыжъыгъор къызэсым, исэнэшъхъэ Іахъэ къаІихынэу
унэІут горэ сэнэшъхъашІэхэм адэжъ ыгъэкІуагъ. ³ Ау
ахэмэ унэІутыр къаубыти, къеохи, ІэнэкІэу къатІупщы-
жъыгъ. ⁴ ЕтІанэ сэнэшъхъэ хатэр зиём нэмыкІ унэІут горэ
сэнэшъхъашІэхэм адэжъ ыгъэкІуагъ. Ащы ышъхъэ къео-
хи, лые къырахыгъ. ⁵ ЕтІанэ нэмыкІ унэІут горэ ыгъэ-
кІуагъ; ар къаукІыгъ; нэмыкІ унэІутыбэхэри ыгъэкІуа-
гъэх; зы купым къеуагъэх, адрэ купыри къаукІыгъ.

⁶ —ШІу ылъэгъурэ ыкъо закъо къыфэнагъ. «Скъо лъы-
тэныгъэ къыфашІын», ыІуи, ауж дэдэу ар сэнэшъхъа-
шІэхэм адэжъ ыгъэкІуагъ.

⁷ —Ау сэнэшъхъашІэхэм зэраІожьыгъ: «Мыры сэнэшъхъэ
хатэр къызыфэнэжъыщтыр. Ар тэжъугъэукІи, сэнэшъхъэ
хатэр тэ къытфэнэжъыщт». ⁸ Арэущтэу сэнэшъхъэ хатэр
зиём ыкъо къаубыти, къаукІи, сэнэшъхъэ хатэм къыда-
дзыжъыгъ.

⁹ —Сэнэшъхъэ хатэр зиём сыда ышІэщтыр?— къыпигъэ-
хъожьыгъ Исус. —Ар къэкІонышъ, сэнэшъхъашІэхэр ыгъэ-

кЮдынхэшъ, сэнэшъхъэ хатэр нэмыкІхэм аІэкІилъхъашт.
¹⁰ Мы гущыІэхэу Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэм*
 шъуаджагъэба:

«Унэ зышІыхэрэм зэрамыпэсэу чІадзыжъыгъэ
 мыжъор

мыжъо лъэпсэ дэдэу унэм фэхъугъ.

¹¹ Мыр Зиусхъаным иІэшІагъэ Іоф,
 ари тэ гъэшІэгъонэу къытфэлъагъо»?

¹² Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ дин пэщэшхохэмрэ мы
 гъэсэныгъэ тхыдэр ежъхэм яхъылІагъэу Исус къызэриІо-
 тагъэр къагурыІуагъэти, Исус къаубытынэу пылтыгъэх,
 ау цІыф купышхом щыщынэщтыгъэхэти, ыуж икІыжъхи
 ІукІыжъыгъэх.

Хъакъулахъ ахъщэм ехъылІагъ

(Маттэ 22:15–22; Лука 20:20–26)

¹³ Ащ нэужым Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ дин пащэ-
 хэмрэ гущыІэ горэм тыраубытэным пае, фарисейхэм
 ащыщхэри пачъыхъэ Ирод ыуж рыкІохэрэм ащыщхэри
 Исус ыдэжъ агъэкІуагъэх. ¹⁴ Ахэр Исус ыдэжъ къакІохи
 къыраІуагъ:

–Дин гъэсакІу, шъыпкъагъэ зиІэ лІэу узэрэщытри,
 цІыфхэм аІорэм узэrimыгъапэрэри тэшІэ, сыда плэмэ
 цІыфхэм ятеплъэ уемыплъэу, цІыф пстэури уизэфэдэхэу
 щытых, шъыпкъагъэми тетэу, Тхъэм игъогу цІыфхэм
 яогъашІэ. Кайсарым* хъакъулахъ ахъщэр* етты хъушта,
 мыхъушта? Еттына, еттымытына?

¹⁵ Ау Исус ахэмэ янэпитІугъэ гу лъытагъэти ариІуагъ:

–Сыд пае сыхэжъугъэукъонэу шъупылъа? Зы динар*
 ахъщэ къысфэшъухыи сэжъугъэлъэгъу.

¹⁶ Зы динар къыфахъыгъ.

12:10–11 мы гущыІэхэу Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэм – еплъ Сэбур
 (Псалтыр) 118:22–23 (урыс библиемкІэ 117:22–23).

12:14 Кайсар – еплъ Маттэ 22:17.

12:14 хъакъулахъ ахъщэр – еплъ Маттэ 5:46.

12:15 динар – еплъ Маттэ 18:24.

–Хэта зисурэт мышц итыри, хэта зыцІэр мышц тетхагъэри?– ариІуагъ Исус.

–Кайсарыр ары,– къаІуагъ ахэмэ.

¹⁷ –Ащыгъум Кайсарым иер Кайсарым ешъутыжъ, Тхьэм иери Тхьэм ешъутыжъ,– ариІуагъ Исус.

Ахэмэ ежъыр бэу агъэшІэгъуагъ.

Саддукейхэр лІагъэхэм якъэтэджыжъын ехылІагъэу Исус къызэреупчІыгъэхэр

(Маттэ 22:23–33; Лука 20:27–40)

¹⁸ Саддукейхэу* лІагъэхэр къызэрэтэджыжъыштхэр зышІошъ мыхъухэрэм ащыщхэу заулэ Исус ыдэжъ къакІохи къеупчІыгъэх:

¹⁹ –Дин гъэсакІу, пегъымбар Мусэ мырэуштэу къытфитхыгъ:* «ЛІы горэм ышы лІэу, бын имыІэу шъуз къыкІэнмэ, ышы унагъо фишІыным пае, а лІым шъузабэр къыщэжъын фае». ²⁰ Зэкъошибл щыІагъ. Ахэм ащыщхэу апэрэм шъуз къыщагъ, ау бын къыкІэмынэу дунаем ехыжъыгъ. ²¹ ЯтІонэрэми а шъузыр къыщэжъыгъ. Ащи бын къыкІэмынэу дунаем ехыжъыгъ, ящэнэрэри ащ фэдагъ. ²² Блыми а шъузыр къащэжъыгъ, ау бын къакІэныгъэп. Зепстэуми ауж дэдэу шъузыри дунаем ехыжъыгъ. ²³ ЛІагъэхэр къызытэджыжъхэкІэ, хэта зишъузыщтыр ар? Сыда пІомэ блыми шъузэу яІагъэшъ ары,

²⁴ –Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэмрэ Тхьэм илъэкІыныгъэшхомрэ зэрэшъумышІэхэрэр арыба шъузкІыхэукъорэр?– ариІожыгъ Исус ахэмэ. ²⁵ –Сыда пІомэ лІагъэхэр къызытэджыжъхэкІэ, шъуз къащэжъыштэп, лІыми дэкІожыщтхэп, уашъом щыІэ мэлэІичхэм афэдэхэу щытыщтых нахъ. ²⁶ Ау лІагъэхэр къызэрэтэджыжъыштхэр пегъымбар Мусэ итхылъ зэритым шъуеджагъэба? Пэнэ куандэм икъэбар зэрыт чІыпІэм ыдэжъ ит Тхьэр пегъымбар Мусэ къыдэгущыІэу мырэуштэу къызэриІуагъэр:* «Сэры Ибра-

12:18 Саддукейхэр – еплъ Маттэ 3:7.

12:19 пегъымбар Мусэ мырэуштэу къытфитхыгъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 25:5–6.

12:26 Тхьэр Мусэ къыдэгущыІэу... къызэриІуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 3:2–6.

хьими, Исхьакъи, Якъуби я Тхьэр». ²⁷ Ащ къикIырэр Тхьэр псаухэмрэ лагъэхэу зыфаIохэрэмрэ я Тхьэу зэрэщытыр ары. Шъо инэу шъухэукъо.

Тхьэм иунашъохэм ащыщэу анахь ин дэдэр

(Маттэ 22:34–40; Лука 10:25–28)

²⁸ Тэурат егъэджэкIо пащэхэм ащыщэу зыгорэм Исусрэ саддукейхэмрэ зэнэкъокъухэу зэхихыгъ, Исус дэгъоу пэгъокI къызэраритыгъэри ешIэти, къыбгъодахьы къеупчIыгъ:

–Тхьэм иунашъо пстэуми ащыщэу анахь ин дэдэр тара?

²⁹ –Анахь ин дэдэр* мыры: «ШъукъэдаIу, Израил цIыфхэр, Зиусхьанэу ти Тхьэ ары зизакъоу Зиусхьаныр; ³⁰ зэкIэ о угурэ упсэрэкIи, зэкIэ уизэхэшIыкIыныгъэкIи, зэкIэ пкIуачIэкIи Зиусхьанэу уи Тхьэ шIу лъэгъу». ³¹ ЯтIонэрэ унашъор* мыры: «О пшъхъэ шIу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъуи шIу лъэгъу». Мы унэшъуитIум анахьы унашъо нахь ин щыIэп,– къыIожьыгъ Исус.

³² –Дэгъоу, дин гъэсакIу,– ыIуи, Тэурат егъэджэкIо пащэм Исус къыриIожьыгъ, –Тхьэр зэрэзакъор, ащ нэмыкIэу Тхьэ зэрэщымыIэри шъыпкъэу къэпIуагъ. ³³ ЗэкIэ о угурэ упсэрэкIи, зэкIэ уизэхэшIыкIыныгъэкIи, зэкIэ пкIуачIэкIи ар шIу плъэгъуныр, о пшъхьы шIу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъуи шIу плъэгъуныр, Тхьэм пае агъэстырэ къурмэныпхъэ пстэумрэ тын пстэумрэ анахьы бэкIэ нахь лъапI.

³⁴ Исус Тэурат егъэджэкIо пащэм губзыгъэу пэгъокI къызэраритыгъэр зелъэгъум, рIуагъ:

–О Тхьэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ учIэхьанэу упэчыжьэп.

Ащ къыщегъэжъагъэу ащ нэмыкIыкIэ Исус къеупчIыжьиэу хэти тегушхуагъэп.

12:29–30 Анахь ин дэдэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:4–5.

12:31 ЯтIонэрэ унашъор – еплъ Пегъымбар Мусэ яцэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.

Христос хэта зыкѡор?

(Маттэ 22:41–46; Лука 20:41–44)

³⁵ Исус Тхьэм иунэшхо чІэтэу, цІыфхэм Тхьэм игущы-Іэхэр аригъашІэхэзэ къыІуагъ:

–Тэурат егъэджэкІо пащэхэм Христос Даутэ ыкѡоу сыдэуштэу аІонэу хъугъа? ³⁶ Сыда пІомэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ежъ Даутэ ыгу къырилъхьы, мырэуштэу къыригъэІуагъэба:*

«Тхьэу Зиусхьаным сэ си Зиусхьан къыриІуагъ:

О уипыихэр плъэкѡо чІэгъ къычІэсэгъэуцохэфэ,
сэ сиджабгъукІэ къызготІысхь»?

³⁷ –Ежъ Даутэ Христос «си ЗиусхьанкІэ» еджэ,– къыпигъэхъожьыгъ Исус. –Арэу зыхъукІэ, сыдэуштэу Христос Даутэ ыкѡоу хъура?

ЦІыф купышхор игуапэу Исус едэлущтыгъ.

Исус Тэурат егъэджэкІо пащэхэм ямысагъэ**къызэригъэлъэгъуагъэр**

(Маттэ 23:1–36; Лука 20:45–47)

³⁸ Исус цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр аригъашІэхэзэ къыІуагъ:

–Тэурат егъэджэкІо пащэхэм шъуафэсакъ. Ахэмэ шъошэ кІыхьэхэр ащыгъхэу къакІухьаныр якІас. ЗэлукІэхэми ежъхэм аІэхэм цІыфхэр щарагъэбэунхэри, ³⁹ синэгогухэм цІыфхэр зыщызэлукІэхэкІи, ешхэ–ешъошхохэм адэжьи тхьэмэтэ тІысыпІэхэр аубытынхэри якІас. ⁴⁰ Шъузабэхэм яунэхэри къатырахых. ЦІыфхэм зыкъарагъэгъэшІэгъоным пае, тхьэлъэлухэр агъэкІыхьэх. Тхьэм ахэмэ яфэшъуашэ инэу аригъэпщыныжъышт.

Шъузабэм ахъщэу Тхьэм пае ытыгъэр

(Лука 21:1–4)

⁴¹ ЦІыфхэм Тхьэм тын фашІэу, ахъщэхэр зыдалъхьэрэ пхъуантэхэм апашъхьэ Исус тІысыгъэу, ахъщэхэр зэрэдалъ-

12:36 Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Даутэ... къыригъэІуагъэба? – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:1 (урыс библиемкІэ 109:1).

хьахэрэм еплъыщтыгъ. Цыф баибэхэм ахъщэ бэу далъ-хьагъ. ⁴²Зы шъузэбэ тхьамыкIэ горэ къакIуи, гъоплэ ахъщитIу пхъуантэм дилъхьагъ. Ар зы чапыч* фэдиз мэхъу.

⁴³Джащыгъум Исус игъогу рыкIохэрэм къяджи ари-йуагъ:

–Шъыпкъэр шъосэIо, мы шъузэбэ тхьамыкIэм изакъоу адрэ дэзылъхьэгъэ цыф пстэуми анахьы нахьыбэ дилъ-хьагъ; ⁴⁴сыда пIомэ ахэмэ ахъщэу къялыжъыгъэм щыщ далъхьагъэти ары, ау а шъузабэм зэкIэ дилъхьагъ – зэрэ-псэунэу макIэ тIэкIоу иIэр зэкIэ ары.

ЯПШЫКIУЩЭНЭРЭШЪХЪ

Исус Тхьэм иунэшхо зэрэзэхакъутэщтыр къызэриIуагъэр
(Маттэ 24:1–2; Лука 21:5–6)

Исус Тхьэм иунэшхо къычIэкIыжъызэ, игъогу рыкIо-хэрэм ащыщэу зыгорэм къыриIуагъ:

–Еплъ, дин гъэсакIу! Мыхэр сыдэу мыжъо джадэха! Мыхэр сыдэу унэ гъэшIэгъонха!

²–Мы унэшхохэр олъэгъуха?– ыIуи, Исус ащ риIо-жъыгъ. –МыжъуитIу къызэтемынэжъэу пстэури къызэ-хэтэкъоштых.

Къиныбэ щэчыныгъэм иублапI
(Маттэ 24:3–14; Лука 21:7–19)

³Ащ ыужым Исус Тхьэм иунэшхо фэзанкIэу Елеон Iуа-шъхьэм тесэу, Петри, Якъуби, Иуани, Индрыси яза-къоу къызэнэжъхэм, къеупчIыгъэх:

⁴–КъытаIу, о зыфэпIогъэ Iофхэр сыдигъо къэхъуштых, ахэр зэкIэ къызэрэхъуштыхэм янэшанэри сыда?

⁵–Зыми шъукъызэримыгъэпцIэщтым шъуфэсакъ,– ыIуи,

Исус ахэмэ арилоу ыублагъ. ⁶–Сэ сцлэклэ зэджэжхэу, «Сэры Христос», алоу, цыфхэу къяклоштхэр бэу хъуштых, цыфыбэхэри агъэпцлэштых. ⁷ Ау благъэми чыжъэми зэо къябар зызэхэшъухыклэ, шъумыщын. А Иофхэр къяхъунхэ фае, ау дунаем иклэух къясыгъэу щытыгон. ⁸ Зы лъэпкъыр адрэ лъэпкъым, зы пачъыхъагъори адрэ пачъыхъагъом езонэу къятэджышт. Чыплэ–чыплэхэм–кли чыгур инэу щысысышт, гъаблэхэри къяхъуштых. А Иофхэр къяиныбэ щэчыныгъэм иублапI.

⁹ –Ау шъо шъузыфэсакъыжъ. Тхъамэтэ хасэхэм апашъхъэ шъуращэшт, синэгогухэми къямыщкIэ къящышъоощтых. Сэ сигъогу шъузэрэрыклорэм пае, Iэшъхъэ–тетхэмрэ пачъыхъэхэмрэ апашъхъэ къябарышлум* шыхъат шъуфэхъунэу шъукъиуцошт. ¹⁰ Ау ыпэ рапшIэу сэ къясфэлажъэрэ цыфхэм къябарышлур лъэпкъ пстэуми арагъэлун фаеу щыт. ¹¹ Хыкумышлэм* ыпашъхъэ шъуращэнэу шъузаубыткIэ, «Сыда тIощтыр?» шъулоу, ыпэ рапшIэу шъумыгумэкI. А сыхъат дэдэм гуцылэхэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ шъугухэм къярилъхъэхэрэр къяшъулох; сыда пIомэ шъорэп къягущылэщтыр, Тхъэм Ыпсэ ЛъапI ары нахъ.

¹² –Шым ежъ ышы, тым ежъ ибын тетыгъо зилэхэм аригъэукIыным пае, алэкIигъэхъащт. Быхэри ятэ–янэхэм апэуцуштых, тетыгъо зилэхэми арагъэукIыштых. ¹³ Шъо сэ сцлэ зэрэжъугъэлъапIэрэм пае, цыф пстэуми шъуауджэгъушт. Ау клэухым нэсыфэ теубытэныгъэ зилэр мыкIодэу Тхъэм къягъэнэжъышт.

Гузэжъогъушхор

(Маттэ 24:15–28; Лука 21:20–24)

¹⁴ –Ау «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъоу»* пегъымбар Данил зытегущылагъэр зыдэщымытын фэе чыплэм щытэу зышъульэгъукIэ, (еджэрэм къягурэрэлү), ащыгъум Иудей хэкум ис цыфхэр Iуашъхъэхэм ярэкIоллэжъых. ¹⁵ Унашъхъэм тетыри къязехыклэ, зыгорэ зыдихъынэу унэм ерэмышъажъ. ¹⁶ Губгъом итыми ищыгъын кIыIутелъ зы-

13:9 къябарышлур – еплъ 8:35

13:11 хыкумышлэр – еплъ Маттэ 5:21.

13:14 «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъор» – еплъ Маттэ 24:15.

дихьынэу кърэмыгъэзэжь. ¹⁷ А мафэхэм бзылфгыгъэ лъэрмыхьэхэмрэ сабий быдзашъо зиІэхэмрэ сыхьатмыгъо ежъэщтых. ¹⁸ Мы Іофхэр кІымафэм темыфэнхэу Тхьэм шъуелъау; ¹⁹ сыда пІомэ а мафэхэм гузэжъогъушхо дунаем щыхъущт. Ащ фэдэ гузэжъогъушхо Тхьэм дунаер къызигъэхъугъэм щегъэжъагъэу джырэ нэсыфэ щыІагъэп ыкІи щыІэжъыщтэп. ²⁰ Зиусхьаным а мафэхэр нахь макІэ ымышІыгъэхэмэ, зы цІыфи мыкІодэу къэнэжъыщтгъэп. Ау ежъым къыхихыгъэ цІыфхэм яхьатыркІэ Зиусхьаным а мафэхэр нахь макІэ ышІыгъэх. ²¹ А мафэхэм «Мары, Христос* мыщ дэжъым щыІ», ыІоу, е «Христос модэ щыІ», ыІоу зыгорэм къышъуиІомэ, шъушІошъ шъуымыгъэхъу. ²² Христос нэпцІхэмрэ пегъымбар нэпцІхэмрэ кълъэгъоштых. Ахэмэ нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэри Іофышхо гъэшІэгъонхэри къагъэлъэгъоштых, алъэкІымэ, Тхьэм къыхихыгъэ цІыфхэр агъэлцІэнхэм пае. ²³ Ау шъо шъузыфэсакъыжъ, а Іоф пстэури къэхъунхэм ыпэкІэ ахэмэ якъэбар къышъосІуагъ.

Цыф Лъэкктым Ыкьо дунаем къызэрэкІожъыщтыр

(Маттэ 24:29–31; Лука 21:25–28)

²⁴ –Ау а мафэхэм гузэжъогъушхом ыуж тыгъэр ушІункІыжъыщт, мазери къэнэфыжъыщтэп. ²⁵ Жъуагъохэри уашъом къефэхыштых, уашъом щыІэ кІуачІэхэри хъыештых. ²⁶ Джащыгъум Цыф Лъэкктым Ыкьо ошъуапщэхэм ахэтэу, лъэкІыныгъэшхорэ щытхъушхорэ иІэхэу, къакІоу цІыфхэм алъэгъущт. ²⁷ Джащыгъум Цыф Лъэкктым Ыкьо мэлэичхэр ыгъэкІоштых, дунай лъэныкъуиплІым зы ошъо чапэм къыщегъэжъагъэу адрэ ошъо чапэм нэс, ежъ ицІыфхэу къыхихыгъэхэр къыхищыхэзэ, ежъым къыфаугъоижъынхэу.

Ынджыр чъыгым шъыпкъагъэу къыдгуригъаІорэр

(Маттэ 24:32–35; Лука 21:29–33)

²⁸ –Ынджыр чъыгым къехъулІэрэмкІэ Іоф горэ зэжъугъашІэ: икъутамэхэм псы къахахъэу, ытхьапэхэр къыпыкІэхэ зыхъукІэ, гъэмафэр къызэрэблагъэр шъошІэ.

²⁹ Ащ фэдэу шъори, мы Иофхэр къэхъухэу зышгульэгъу-кIэ, Цыф Лъэпкъым Ыкъо гъунэгъоу, къэлапчъэм дэж зэрэщытыр шъушIэ. ³⁰ Шъыпкъэр шъосэIo, мы Иофхэр зэкIэ къэхъунхэм ыпэкIэ, мы лъэпкъыр кIодыщтэп. ³¹ Уашъомрэ чIылъэмрэ кIодыжбыщтых, ау сэ сигущылэхэр кIодыжбыщтхэп.

А мафэри а сыхъатри къызысыщтыр зыми ышIэрэп

(Маттэ 24:36–44)

³² –Ау а мафэр е а сыхъатыр къызысыщтыр зыми ышIэрэп. Уашъом щылэ мэлэичхэми ашIэрэп, Тхъэм Ыкъуи ышIэрэп. Ты лъапIэ изакъоу ары нылэп ар зышIэрэр. ³³ Шъузыфэсакъыжъ! Шъумычъыеу шъусакъ, Тхъэми шъуелъэ-Iу; сыда пIомэ а сыхъатыр къызыкIощтыр шъушIэрэпышъ ары! ³⁴ Ар зыфэдэр мары: лIы горэм чыжъэу къыкIухъанэу иунэ екIы. Хэти ежъ иIoф ышIэнэу иунэIутхэм иунэ аIэкIелъхъэ, къэлапчъэм Iут ухъумакиори мычъыеу сакъынэу унашъо фешIы. ³⁵ Арышъ, шъори шъумычъыеу шъусакъ; сыда пIомэ, пчыхъэшъхъапэр арыми, чэщныкъор арыми, атэкъэIoгъур арыми, пчэдыжъ нэфшъагъор арыми, унэр зиер къызыкIожбыщтыр шъушIэрэпышъ ары! ³⁶ Ар шъумышIахэу къызыкIожъкIэ, шъучъыеу шъупэмыплъэу зыкъешъумыгъэгъот. ³⁷ Шъо къышъуасIорэр зэпстэуми ясэIo: шъумычъыеу шъусакъ!

ЯПШЫКИУПЛЭНЭРЭШЪХЪ

**Тхъэмэтэ Хэсэшхом щыщ тхъаматэхэм Исус
тхъагъэпцIыгъэкIэ аукиынэу гухэлъ зэрашIыгъэр**

(Маттэ 26:1–5; Лука 22:1–2; Иуан 11:45–53)

Пасхъэ зыщIэ мэфэкI мэфэшхомрэ Хьалыгъу Мыгъэтэд-ж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэмрэ* къэсын-

14:1 Пасхъэ зыщIэ мэфэкI мэфэшхомрэ Хьалыгъу Мыгъэтэд-ж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэмрэ – еплъ Маттэ 26:2.

хэкиэ мэфитлу кѣэнэжыгы. Дин пѣщэшхохэмрѣ Тѣурат егѣэджекѣо пѣщэхэмрѣ Исус аукѣыным пѣе, тхѣагѣэщѣыгѣэкѣэ зѣраубытышт шѣыкѣэм лѣыхѣущтыгѣэх. ²Сыда плѣмѣ ахѣмѣ алуагѣ:

–Цѣыфхѣм бырсырышхо амышѣыным пѣе, мѣфѣки мѣфѣшхом тѣфѣу орѣмышѣу.

Зы бзылѣфыгѣэ горѣм Вифѣние кѣуаджѣм дагѣу осѣшхо зѣлѣр Исус зѣрѣщѣфагѣэр

(Маттѣ 26:6–13; Иуѣн 12:1–8)

³Етѣанѣ Исус Вифѣние кѣуаджѣм щѣлѣу, Симѣнѣу шѣоджѣ уз лѣе зѣлагѣэм иунѣ лѣнѣм пѣсѣу щѣшхѣщтыгѣ. Шхѣзѣ, бзылѣфыгѣэ горѣ унѣм кѣыхѣагѣ. А бзылѣфыгѣэм алавастрѣ зыцѣэ мыжѣом хѣшѣыкѣыгѣѣу, апч ыѣыгѣыгѣ. Нард зыцѣэ кѣэкѣыгѣэм идагѣэ кѣабзѣу ыкѣи осѣшхо зѣлѣу, мѣ лѣшлу зыпихырѣр а апчым итыгѣ. Бзылѣфыгѣэм апчыр ыкѣути, Исус ышѣхѣэ дагѣэр тырикѣлагѣ.

⁴Ар залѣэгѣум, зы куп губжи, мыщ фѣдѣу зѣрилѣожыгѣ:

–Мы дагѣу осѣшхо зѣлѣр хѣаулыѣу сыд пѣе ыгѣэкѣодыгѣа? ⁵А дагѣэр ащѣагѣэмѣ, динар шѣищ нахѣи нахѣыбѣ кѣыхѣыщтыгѣ, тхѣамыкѣлѣхѣми афагощын алѣэкѣыщтыгѣ.

Арѣущтѣу алѣозѣ, бзылѣфыгѣэм щѣыхѣагѣэх.

⁶–Ыуж шѣуикѣ,– кѣылуагѣ Исус. –Сыд пѣе бзылѣфыгѣэр жѣугѣѣукѣытѣра? Ащ шлугѣэ кѣысфишѣлагѣ. ⁷Тхѣамыкѣлѣхѣр кѣышѣухѣт зѣпытых, сыдигѣо шѣуфаѣми шлугѣэ афѣшѣушѣлѣн шѣулѣэкѣыщт, ау сѣ сышѣухѣт зѣпытыщтѣп.

⁸Мы бзылѣфыгѣэм ылѣэкѣыгѣэр ышѣлагѣ. Ащ сѣ спкѣы дагѣэ щѣфи, сызѣрѣчѣалѣхѣажыным сыфиухѣазырыгѣ.

⁹Шѣыпкѣэр шѣосѣлѣо, сѣ кѣысфѣлажѣэрѣ цѣыфхѣм чѣылѣэм зѣкѣэ кѣѣбарышлур* тыдѣ щѣагѣѣлѣми, мы бзылѣфыгѣэм ышѣлагѣэр кѣалѣотѣжыщт, цѣыфхѣм шлукѣэ а бзылѣфыгѣэр агу кѣагѣэкѣыжыным пѣе.

**Иудэ зыцІэм Исус дин пэщэшхохэм аІэкІигъэхъанэу
зэрадиштагъэр**

(Маттэ 26:14–16; Лука 22:3–6)

¹⁰ Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІум ащыщэу Иудэ Искаріот зыцІэр дин пэщэшхохэм адэжь кІуагъэ, Исус аІэкІигъэхъаным пае. ¹¹ Ахэмэ ар зызэхахым, гушІуагъэх, ахъщи Иудэ къыратынэу къагъэгугъагъ. Арэуштэу Иудэ Исус ахэмэ аІэкІигъэхъаным пае, Іэрыфэгъу уахътэ паплъэу ыублагъ.

**Исус Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр игъогу рыкІохэрэм
зэрадишыгъэр**

(Маттэ 26:17–25; Лука 22:7–14, 21–23; Иуан 13:21–30)

¹² Хъалыгъу Мыгъэтэджд зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхо мафэхэм ащыщэу апэрэ мафэу Пасхъэ шыынэр зыщышІуабзыщтыгъэм дэжь игъогу рыкІохэрэм Исус къыраІуагъ:

–Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр щыпшынынэу тыдэ тыкІо-нышъ, щыдгъэхъазырынэу уфая?

¹³ Арэуштэу Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщэу нэбгыри-тІу къалэм ыгъэкІуагъэх, мырэуштэу ариІуагъэу:

–Къалэм шъудахыи, зы лІы горэм псы къошын ыхъэу, ащ дэжым къыщышъІукІэшт. А лІым ыуж шъуитэу шъукІу. ¹⁴ А лІыр зэрыхъэрэ унэр зиём ешъуІу: «Дин гъэсакІом еІо: Сэrrэ сигъогу рыкІохэрэмрэ Пасхъэ пчы-хъэшъхъашхэр зыщытшыщт хъакІэщыр тыдэ шыІа?» ¹⁵ Джащыгъум гъэкІэрэкІагъэу, тегъэпсыхъагъэу хъэкІэщы-шхо лъагэ горэ шъуигъэлъэгъушт. Ащ дэжым зэкІэри къыщытфэжъугъэхъазыр.

¹⁶ Исус игъогу рыкІохэрэр дэкІыхи, къалэм дэхъагъэх. Исус зэрариІуагъэм тетэу пстэури къагъоти, Пасхъэ пчы-хъэшъхъашхэр агъэхъазыргъ.

¹⁷ Пчыхъашъхъэр къызэсым, Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІур игъусэхэу къэкІуагъ. ¹⁸ Ахэр Іанэм пэсхэу шхэхэ зэхъум, Исус къыІуагъ:

–Шъыпкъэр шъосэІо, шъо сэ къыздашхэхэрэм шъуащыщ горэм тетыгъо зиІэхэм саІэкІигъэхъашт.

¹⁹ Ахэмэ агу къеуагъ. Зым зыр ыуж итэу къыраІонэу фежъагъэх:

–Ар сэрэп, арыба?

²⁰ –Шьо пшыкIутIум шъяушыщэу мы апсым сигъу-сэу хьалыгъу къыхэзыгъаорэр ары тетыгъо зиIэхэм саIэкIэзыгъэхьащтыр,– ариIуагъ Исус. ²¹ –Шъыпкъэ, Цыф Лъэпкъым Ыкъо дунаем ехыжьищт, ежым ехылаIагъэу Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу. Ау Цыф Лъэпкъым Ыкъо тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъахьэрэр сыхьатмыгъо ежъагъ! А цыфыр къэмыхъугъэмэ, ежымкIэ нахышIуцтыгъ.

Зиусхьаным ипчыхъэшъхьашх

(Маттэ 26:26–30; Лука 22:15–20; 1. Кор. 11:23–25)

²² Ахэр шхэхэ зэхъум, Исус хьалыгъур къыштагъ, Тхьэм щытхъу фишIи, зэгуичи, ахэм арити къыIуагъ:

–Ма, шъушхы, мы хьалыгъур сэ спкъы ары.

²³ ЕтIанэ зы шъуалъэ къышти, Тхьэм щытхъу фишIи аритыгъ. Ахэр зэкIэ ащ итым щыщ ешъуагъэх.

²⁴ –Мы сэнэпсыр сэ слъэу Тхьэм ежымрэ ицIыфхэмрэ азыфагу дилъхьэгъэ зэзэгъыныгъэр къэзыгъэшъыпкъэжьиэрэр* ары,– ариIуагъ Исус. –Цыфыбэхэм яшIуагъэ къа-кIонэу, лъэу сэ къыскIэкIыщтыр ары. ²⁵ Шъыпкъэр шъо-сэIо, Тхьэм и Тетыгъошхо къызыкIощтым нэсыфэ, сэнэ-шъхьэ къутамэм ипс сешъожьищтэп. А мафэм кIэу сешъожьищт.

²⁶ ЕтIанэ Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ тхьэщытхъу орэд къызаIо ужым, унэм икIыхи, Елеон Iуашъхьэм кIуагъэх.

«Сэ сыкъэмышIэу къэпIощт», Исус Петрэ зэрэриIуагъэр

(Маттэ 26:31–35; Лука 22:31–34; Иуан 13:36–38)

²⁷ –Шьо пстэуми сизакъоу утыгум сыкъишъунэщт,– ариIуагъ Исус игъогу рыкIохэрэм, –сыда пIомэ Тхьэм къызэриIорэр игушыIэ тхыгъэхэм арыт.* «Сэ мэлахъор

14:24 Сэ слъэу... зэзэгъыныгъэр къэзыгъэшъыпкъэжьиэрэр – еплъ Маттэ 26:28.

14:27 Тхьэм... игушыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 13:7.

сыукIышт, мэлхэри зэбгырыкIыжыщтых». ²⁸ Ау лIагъэ-хэм сыкъызахэтэджыкIыжыкIэ, шъуапэ рапшIэу Галилей хэкум сыкIощт.

²⁹ –Пстэуми утыгум укъыранэми, сэ укъысынэщтэл,– къыриIуагъ Петрэ Исус.

³⁰ –Шъыпкъэр осэIо,– риIожыгъ Исус Петрэ, –мы нычэлэ дэдэм атакъэр тIо Iоным ыпэкIэ, гъогогъуищэ сэ сыкъэмышIэу къэпIощт.

³¹ –Сэ сыбдэлIэн фаеу щытми, усымышIэу сIощтэл,– теубытагъэу къыIуагъ Петрэ. Ащ фэдэ къабзэу Исус игъогу рыкIорэ адрэ лIы пстэуми къаIуагъ.

Исус Гефсимание хатэм Тхьэм зэрэщелъэIугъэр

(Маттэ 26:36–46; Лука 22:39–46)

³² Ащ нэужым Гефсимание* зыцIэу чIыпIэ горэм нэсыгъэх.

–Мо шъуетIысэх, сэ Тхьэм селъэIуфэ,– ыIуи, Исус игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ. ³³ Исус етIанэ Петри, Якъуби, Иуани зыдищэхи, ыгу къеоу, гумэкIэу ыублагъ.

³⁴ –СылIэрэм фэдэу инэу сыгу хэкIы,– ариIуагъ. –Шъу-мычъыеу шъусакъэу мо шъущыI.

³⁵ ЕтIанэ зы тIэкIу IукIоти, чIыгум зыридзыхи, амал иIэмэ, къин щэчыныгъэм исыхъат блигъэкIынэу Тхьэм елъэIугъ.

³⁶ –Аввэу* сэ Сят, о умылкъэкIын Iоф зи щыIэп,– ыIуагъ. –Мы къин щэчыныгъэм ишъуалъэ сэ сIых. Ау сэ сызыфаер мыхъоу, о узыфаер орэхъу.

³⁷ Ащ ыужым Исус игъогу рыкIорэ нэбгырищымэ адэжъ къыгъэзэжы, чъыехэу къыгъотыжыгъэх.

–Симон очъыя?– ыIуи, Исус Петрэ риIуагъ. –Зы сыхъат закъокIэ умычъыеу усакъын плъэкIыгъэп, ара? ³⁸ Шъу-мычъыеу шъусакъ, псэкIодшIэным шъудимыхъыхынэуи Тхьэм шъуелъэIу. Гур фай, ау пкъым ылъэкIырэл.

³⁹ Исус етIанэ IукIыжы, а гущыIэ дэдэхэмкIэ Тхьэм елъэIугъ. ⁴⁰ Джыри зэ къызегъэзэжым, а нэбгырищыр

14:32 Гефсимание – еплъ Маттэ 26:36.

14:36 Аввэ – «ты» ары.

чъыхэу къыгъотыжъыгъэх, сыда пломэ анапӀэхэр онтэ-
гъоу хъугъэхэти ары. Ахэмэ Исус къыраӀожъыщтыр
ашӀагъэп.

⁴¹ Исус ящэнэрэу къызегъэзэжъым, ахэмэ ариӀуагъ:

–Зыжъугъэпсэфызэ джыри шъочъыя? Икъун! Сыхъатыр
къэсыгъ. Мары, Цыф Лъэпкъым Ыкъо псэкӀод зышӀэрэ
цыфхэм аӀэкӀэхъащт. ⁴² Шъукъэтэджд! НекӀо, мары ахэмэ
саӀэкӀэзыгъэхъащтыр къэблэгъагъ.

Исус зэраубытыгъэр

(Маттэ 26:47–56; Лука 22:47–53; Иуан 18:3–12)

⁴³ Ардэдэм Исус джыри гущыӀэзэ, игъогу рыкӀорэ нэб-
гырэ пшыкӀутӀум ащыщэу Иудэу Исус тетыгъо зӀӀэхэм
аӀэкӀэзыгъэхъанэу щытыгъэр къэкӀуагъ. Сэшхохэмрэ умэ-
хэмрэ алыгъхэу, цыф купышхо игъусагъ. Дин пэщэшхо-
хэри, Тэурат егъэдждкӀо пащэхэри, нахъыжъхэри ары
ахэр къэзыгъэкӀогъагъэхэр.

⁴⁴ –Сэ сызэбэуштыр ары зыфасӀорэр,– ыӀуи, Иудэ Исус
зэраӀэкӀигъэхъащт шыкӀэр игъусэхэм ариӀогъагъ. –Ар
шъуубыти, шъуфэсакъызэ Ӏушъуш.

⁴⁵ Иудэ зэрэнэсэу Исус екӀуалӀи, –Равви!– ыӀуи, Исус
ебэугъ. ⁴⁶ Арэуштэу Исус аубытыгъ. ⁴⁷ Ащ дэжъым щыт-
хэм ащыщэу зым исэшхо къырихи, дин пэщэшхом иунэӀут
еуи, ытхъакӀумэ лъэныкъо гуиупкӀыгъ.

⁴⁸ –ХъункӀакӀо горэ шъуубытыштым фэдэу, сэшхохэмрэ
умэхэмрэ шъуӀыгъхэу шъукъыспэгъокӀыгъа?– ариӀуагъ
Исус ахэмэ. ⁴⁹ –Мафэ къэси Тхъэм иунэшхо цыфхэм Тхъэм
игущыӀэхэр щызгъашӀэхэу сышъухэтыгъ, арышъхъакӀэ сы-
шъуубытыгъэп. Ау мыр зыфэхъугъэр Тхъэм игущыӀэ тхы-
гъэхэм арытхэр къэшъыпкъэжъынхэр ары.

⁵⁰ Джащыгъум Исус игъогу рыкӀорэ пстэуми ежъыр уты-
гум къырани хэхъажъыгъэх.

КӀалэу хэхъажъыгъэр

⁵¹ Зы кӀалэ горэ чэсэй фыжъ ыпкъ ещэкӀыгъэу, Исус
игъусэхэм ахэтыгъ. А кӀалэр къаубытэу аублагъ, ⁵² ары-

шъхьакІэ кІалэм чэсэй фыжыыр ахэмэ къалэкІини, пцІанэу аІэкІэкІи хэхъажьыгъ.

Исус Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхьэ зэрэращагъэр

(Маттэ 26:57–68; Лука 22:54–55, 63–71; Иуан 18:13–14, 19–24)

⁵³ Исус дин пэщэшхом ыдэжъ ащагъ, адрэ дин пэщэшхохэри, нахыжъхэри, Тэурат егъэджэкІо пащэхэри зэкІэ ащ дэжъым къыщызэІукІагъэх. ⁵⁴ Петри чыжъэкІэ Исус ыуж итэу, дин пэщэшхом ищагу нэсыфэ къыкІэлъыкІо-гъагъ. Ащ дэжъым машІом зыщыригъэоу, ухъумакохэм ахэсыгъ.

⁵⁵ Дин пэщэшхохэмрэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом* щыщхэу адрэ тхьаматэ пстэумрэ Исус укІ тыралъхьаным пае, шыхъат лъыхъуцтыгъэх, ау зи къагъотыгъэп. ⁵⁶ Шыхъат нэпцІы-бэхэм Исус пцІы Іаджи тыралъхьагъ, арышъхьакІэ къа-Іуагъэхэр зэтефагъэхэп.

⁵⁷ Арэуцтэу зэхъум, шыхъат нэпцІ куп къэтэджи, мыр Исус тырилъхьагъ:

⁵⁸ –Мы лІым мыщ фэдэу къыІоу зэхэтхыгъэ: «Тхьэм иунэшхоу цІыфхэм аІэкІэ ашІыгъэр сэ зэхэскъутэнышъ, цІыфхэм аІэкІэ амышІыгъэу нэмыкІ унэшхо мэфицкІэ зэтезгъэуцожьышт».

⁵⁹ Ау а шыхъатхэми Исус тыралъхьагъэхэр зэтефагъэхэп.

⁶⁰ ЕтІанэ дин пэщэшхор къэтэджи, утыгум къиуцуагъ.

–Сыд мы лІыхэм о къыптралъхьэрэр?– еупчІыгъ ар Исус. –Сыда зи къызкІэмыІорэр?

⁶¹ Исус зиушгъэфэу, зи къыІуагъэп.

–Ора Христосэу щытхъушхор зиІэ Тхьэм Ыкъо? –джыри зэ дин пэщэшхор еупчІыгъ.

⁶² –Сэры,– къыІуагъ Исус,– лъэкІыныгъэшхор зиІэ Тхьэм иджабгъукІи госэу, ошгъуапщэми ахэтэу, ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо къакоу шгъулъэгъушт.

⁶³ Джащыгъум дин пэщэшхом ищыгъынхэр къызэгуйтхыгъэх*.

14:55 Тхьэмэтэ Хэсэшхор – еплъ Маттэ 5:22.

14:63 ищыгъынхэр къызэгуйтхыгъэх– еплъ Маттэ 26:65.

–Сыда нэмыкІ шыхъат зэрэтищыкІэгъэжъыр?– къыІуагъ ащ. ⁶⁴–Тхъэр зэригъэпцІыгъэр шъо зэхэшъухыгъ. Сыдэу-щтэу шъухаплъэра?

Ахэмэ зэкІэмэ Исус укІ ифэшъуашэу къаІуагъ. ⁶⁵Зы купыр Исус теужъунтхэхэу аублагъ. ЫнэкІуи рахъуи, бжымкІэ еуагъэх.

–Упегъымбармэ, хэтми къыюагъэм ыцІэ къаІо!– раІуагъ. Ухъумакохэри Исус енэпэшъоуагъэх.

Петрэ Исус ымышІэу къызэриІуагъэр

(Маттэ 26:69–75; Лука 22:56–62; Иуан 18:15–18; 25–27)

⁶⁶Петрэ ыхэкІэ щагум зыдэтым, дин пэщэшхом иунэІут пшъашъэхэм ащыщ къэкІуагъ. ⁶⁷Петрэ машІом зыщыригъэуу зелъэгъум, еплъи риІуагъ:

–Ори а Исусэу Назарет щыщым уригъусагъ.

⁶⁸–Хъау, о зыфапІорэр сэ сшІэрэп ыкІи зэхэсшІы-кІырэп,– ыІуагъ Петр. ЕтІанэ щагум дэкІи, идэхъапІэ дэхъагъ. Атакъэр къэІуагъ.

⁶⁹УнэІут пшъашъэм Петрэ ащ дэжъым щытэу зелъэгъум, а чІыпІэм щытхэм джыри зэ ариІожъэу ыублагъ:

–Мыр ахэмэ ащыщ.

⁷⁰–Хъау, сэ ахэмэ сашыщэп,– джыри зэ ыІуагъ Петрэ.

Зы тІэкІу тешІагъэу ащ дэжъым щытхэм джыри зэ Петрэ къыраІожъыгъ:

–Шъыпкъэу ори ахэмэ уащыщ; сыда пІомэ Галилей хэкум ущыщба? ЯгущыІакІэкІэ укъэгущыІэ.

⁷¹–Тхъэр сэгъэпцІы къасІорэр мышъыпкъэмэ, а лІэу зыфашъуІорэр сшІэрэп,– ыІуи, Петрэ тхъарыІо ышІэу ыублагъ.

⁷²Ардэдэм ятІонэрэу атакъэр къэІуагъ. Джащыгъум Исус къыриІогъэгъэ гущыІэхэр Петрэ ыгу къэкІыжъыгъэх:

–Атакъэр тІо Іоным ыпэкІэ, гъогогъуищэ сэ сыкъэмышІэу къэпІощт.

Ар ыгу къызэкІыжъым, Петрэ къэгъыгъ.

ЯПШЫКІУТФЭНЭРЭШЪХЪ

Исус Іэшъхьэтетэу Пилат ыпашъхьэ зэрэращагъэр

(Маттэ 27:1–2, 11–14; Лука 23:1–5; Иуан 18:28–38)

Нэф къызэрышъэу, нахьыжъхэри, Тэурат егъэджэкІо пащэхэри, адрэ тхьаматэхэу Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщхэри ягъусэхэу, дин пэщэшхохэмэ хасэ ашІыгъ. Исус Іэхъу тыралъхьы, Іуаци, Іэшъхьэтетэу Пилат* ІэкІалъхьагъ.

² –О джуртхэм уряпачъыхьа?– ыІуи, Пилат Исус къеупчІыгъ.

–Ары, къызэрэпІорэм фэдэу,*– риІожьыгъ Исус.

³ Дин пэщэшхохэм ІэджыкІи Исус агъэмысэщтыгъ. ⁴ Пилат джыри зэ Исус къеупчІыгъ:

–Сыда зи къызкІэмыІорэр? Къыптыралъхьэрэр зыфэди-зыр плъэгъурэба?

⁵ Ау Исус зи къыІожьыгъэп. Зи къызэrimыІожьыгъэм пае, Пилат ыгъэшІэгъуагъ.

Исус укІ зэрэтыралъхьагъэр

(Маттэ 27:15–26; Лука 23:13–25; Иуан 18:39–19:16)

⁶ Пасхъэ мэфэкІ мэфэшхо къэсымэ, цІыфхэр зыкІэлъэлурэ хьапсчІэс горэ шъхьафитэу къафитІупщыжъыныр Пилат ихабзэу щытыгъ. ⁷ А мафэхэм нэбгырэ заулэу цІыфхэр къэзыгъэбырсыгъэхэу, лІы горэ зыукІыгъэхэр хьапсым чІэсыгъэх. Вараввэ зыцІэу зы лІы горэ ахэмэ ахэтыгъ. ⁸ ЦІыфхэр купышхоу Пилат ыдэжъ къакІохи, ихабзэ фэдэу къафишІэнэу къелъэлугъэх.

⁹ –Джуртхэм япачъыхьэ шъхьафитэу къышъуфэстІупщыжъынэу шъуфая?– ариІожьыгъ Пилат. ¹⁰ Пилат ауштэу зыкІяупчІыгъэр шъугъоным къыхэкІэу, дин пащэхэм Исус къызэрэІэкІалъхьагъэр къыгурыІуагъэти ары. ¹¹ Ау Пилат Вараввэ шъхьафитэу къырагъэтІупщыжъыным пае,

15:1 Пилат – еплъ Маттэ 27:2.

15:2 –Ары, къызэрэпІорэм фэдэу,– е –О пшъхьэкІэ къэоІо.

дин пэщэшхохэм цыф купышхор зэклагъэплъыхъагъэх.

¹² – Адэ, джуртхэм япачъыхъэу зыфашъуорэм сыда есшэщтыр? – джыри зэ ариуагъ Пилат.

¹³ – Къащым теул! – къэкууагъэх ахэр.

¹⁴ – Сыд ащ бзэджагъэу ышлагъэр? – ариуагъ Пилат.

Ау ахэр нахь инэу къэзэрэгъэкууагъэх:

– Къащым теул!

¹⁵ Джащыгъум Пилат цыф купышхор ыгъэрэзэнхэу фэагъэти, Вараввэ шъхъафитэу къафитлушцыжыгъ. Етланэ дзэлхэр Исус къамышцкIэ ригъаохи, къащым тыраулэнэу аIэкIилъхъагъ.

Дзэлхэр Исус зэрэкIэнэкIагъэхэр

(Маттэ 27:27–31; Иуан 19:2–3)

¹⁶ Дзэлхэм преторие* зыщIэ унэшхом Исус чIащи, адрэ къэнагъэ дзэлI купышхор ащ щызэхаугъоягъэх.

¹⁷ Етланэ плъыж чIапцIэу зы шъошэ кIыхъэ Исус щалги, панэ хэшIыкIыгъэу пачъыхъэ тандж фабли, ышъхъэ тыралъхъагъ. ¹⁸ Шъхъащэ фашIэу аублагъ: «Опсэу, о джуртхэм япачъыхъ!» аIозэ. ¹⁹ Етланэ бэщкIэ ышъхъэ еоштыгъэх, теужъунтхэщтыгъэх ыкIи агъэлъапIэрэм фэдэу лъэгонджэмышъхъэкIэ ыпашъхъэ къитIысхъэщтыгъэх. ²⁰ Ахэр Исус зыкIэнакIэхэ ужым, шъошэ кIыхъэ плъыж чIапцIэр шахыжы, ежъ ищыгъынхэр щалъэжыгъэх. Етланэ къащым тыраулэнэу преторием ращыжыгъ.

Исус къащым зэрэтыраулIагъэр

(Маттэ 27:32–44; Лука 23:26–43; Иуан 19:17–27)

²¹ Кириние къалэм* щыщэу, Симон зыщIэу зы лIы горэ щылагъ. Ар Александррэ Руфрэ ятэу щытыгъ. Ар губгъом къыкIызэ блэкI пэтэу, Исус икъащ ыхъынэу рагъэзыгъ.

²² Голгофэ зыфаIорэ чIыпIэм Исус ащагъ, (Голгофэ къыкIырэр «Шъхъэпкъ ЧIыпIэр» ары). ²³ Ащ дэжъым зынэс-

15:16 Преторие – еплъ Маттэ 27:27.

15:21 Кириние къалэр – еплъ Маттэ 27:32.

хэм, мур зыцІэ мыстхъу горэ зыхэлъ сэнэпс Исус фащэйгъ, арышъхьакІэ аІихыгъэп. ²⁴ ЕтІанэ Исус къащым тыраІулагъ. Пхъэдз ашІызэ, ищыгъынхэм ащыщэу хэти иІахъэу къылъысыщтыр зэфагощыгъ.

²⁵ Исус къащым зытыраІулІэм, пчэдыжъым сыхъатыр бгъум нэсыгъагъ. ²⁶ Исус къащым зыкІыраІулІыгъэр зы пхъэмбгъу горэм мырэуштэу тетхагъэу щытыгъ: «Джуртхэм я Пачъыхъ». ²⁷ А чІыпІэм хъункІэкІуитІу, зыр иджабгъукІэ адрэр исэмэгубгъукІэ, Исус игъусэхэу къащхэм атыраІулагъэх. ²⁸ Арэуштэу мы гущыІэхэу Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр* къэшъыпкъэжъыгъэх: «Хабзэм текІыгъэхэм ащыщэу ежъыр алъытагъ». ²⁹ КъыблэкІырэ цІыфхэр Исус къехъонхэзэ, ашъхъэхэр агъэсысхэу, мырэуштэу аІуагъ:

–О Тхъэм иунэшхо зэхэзыкъутэу, мэфищкІэ зэтезыгъэуцожъыщтыр, ³⁰ умыкІодэу зыкъэгъэнэжъи, къащым къехыжъ!

³¹ Ащ фэдэу дин пэцэшхохэмрэ Тэурат егъэджекІо пащэхэмрэ Исус кІэнакІэхэу зэраІожъыгъ:

–НэмыкІ цІыфхэр мыкІодэу къыгъэнэжъыгъэх, ау ежъ зыкъыгъэнэжъышъурэп. ³² Христосэу Израил ипачъыхъэ джы къащым къерэхыжъ. Ар тлъэгъумэ, шІошъхъуныгъэ тиІэ хъушт.

Исус игъусэхэу къащхэм атыраІулагъэхэри ежъ къехъоныщтыгъэх.

Исус зэрэлагъэр

(Маттэ 27:45–56; Лука 23:44–49; Иуан 19:28–30)

³³ Щэджагъом* щегъэжъагъэу сыхъатыр щым* нэс, а хэгъэгум тыдэкІи шІункІ къыщыхъугъ. ³⁴ Сыхъатыр щым дэжъ Исус мэкъэшхокІэ джагъэ:

–Элой, Элой! Лама савахфани? (Ащ къыкІырэр, «О Ситхъ, о Ситхъ! Сыд пае утыгум сизакъоу сыкъиунагъ?»))

15:28 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 53:12.

15:33 щэджагъом – еплъ Маттэ 27:45.

15:34 сыхъатыр щым – еплъ Маттэ 27:45.

³⁵ А чыпІэм щытхэм ащыщхэм ар зызэхахым, аІуагъ:

–ШъукъэдаІу, ар пегъымбар Иляс еджэ.

³⁶ Зыгорэ Іулъади, кІышъо зэраІотырэм сэнэпс шІоІу-
гъэр хиз ышІи, бэщ горэм пилъхы, Исус кІигъэшъунэу
фищэигъ. ЕтІанэ ыІуагъ:

–Зэ, пегъымбар Иляс къакІоу къащым къыпихыжъмэ,
тежъугъэплъ.

³⁷ Ау Исус мэкъэшхокІэ джи, ыпсэ ытыгъ.

³⁸ Джащыгъум Тхъэм иунэшхо ипэлухъо ыпшъэкІэ къы-
щегъэжъагъэу ыхэ нэсыфэ тІоу къызэготхъыгъ.

³⁹ ДзэлІхэм япашъу Исус къыфэзанкІэу щытым Исус
мырэуштэу лІэу зелъэгъум, къыІуагъ:

–Шъыпкъэ дэдэу мы лІыр Тхъэм Ыкъоу щытыгъ.

⁴⁰ ЧыжъэкІэ къаплъэхэу бзылъфыгъэхэри ащ дэжъым
щытыгъэх. Мыхэр ахэмэ ахэтыгъэх: Магдалэ къуаджэм*
щыщ Мерэми, Саломий, нэмыкІ Мерэми. А Мерэм Якъубэ
нахыкІэу зыфаІорэмрэ ышы Иосыирэ янэу щытыгъ.

⁴¹ Исус Галилей хэкум зыщэлэм, ахэр игъусэщтыгъэх
ыкІи ІэпыІэгъу фэхъущтыгъэх. Ахэмэ анэмыкІхэуи бзы-
лъфыгъэ Іаджи Исус игъусэхэу Ерусалим къэкІуагъэхэу
а чыпІэм щытыгъэх.

Исус ихъадэ къэунэм зэрэчІалъхъажьыгъэр

(Маттэ 27:57–61; Лука 23:50–56; Иуан 19:38–42)

⁴² Бэрэскэшхо мэфагъ, шэмбэт мафэм ыпэрэ мафэр ары.
Пчыхъэшъхьалэ хъугъэти, ⁴³ Аримафей къуаджэм щыщ
Юсыфыр къэкІуагъ. А Юсыф Тхъэмэтэ Хэсэшхом
щыщэу, лъытэныгъэ зифэшъошэ тхьаматэу щытыгъ.
Тхъэм и Тетыгъошхо къэсыным паплъэу щытыгъ. Ащ
зигъэгушхуи, Пилат ыдэжъ кІуи, Исус ихъадэ кІэлъэлугъ.

⁴⁴ Исус зэрэлагъэр Пилат ыгъэшІэгъуагъ. ДзэлІхэм япа-
щэ къаригъащи еупчІыгъ:

–Исус бэшІагъа зылІагъэр?

⁴⁵ Дзэ пащэм Исус зэрэлагъэр Пилат къызыреІом,
Юсыф Исус ихъадэ ыхъыжъынэу фит ышІыгъ. ⁴⁶ Юсыф
чэфын къыщэфи, хъадэр къащым къыпихыжъи, чэфыныр
рищэкІи, Іошъхъэ цакІэу акъутагъэм къыхашІыкІыгъэ

къэунэм чІилъхъажьыгъ. ЕтІанэ къэунэ чІэхъапІэм зы мыжъошхо ІуигъэукІорэягъ. ⁴⁷Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэмрэ Иосый янэ Мерэмрэ Юсыф хъадэр зычІилъхъажьыгъэр алъэгъугъ.

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЪ

Исус лагъэхэм кыызэрахэтэджыкІыжыгъэр

(Маттэ 28:1–8; Лука 24:1–12; Иуан 20:1–10)

Шэмбэтыр зыблэкІым, Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэми, Саломий, Якъубэ* янэ Мерэми къэунэм кІохэу, Исус ихъадэ дагъэ щафэным пае, мэ ІэшІу зыпихырэ щыфэн дагъэхэр ащэфыгъэх. ²Тхъамафэм иапэрэ мафэм* жьы дэдэу, тыгъэр кыкъокІыгъэ къодыеу, къэунэм кІонхэу гъогум техъагъэх.

³–Къэунэ чІэхъапІэм мыжъошхоу Іулъыр хэт тфыІуигъэукІорэикІына?– зэраІожьыгъ ахэмэ.

⁴Зэплъэхэм, мыжъошхор, ар мыжъошхо ин дэдагъ, ІугъэукІорэикІыгъэу алъэгъугъ. ⁵Къэунэм зычІахъэхэм, щыгъын фыжыы кІыхъэкІэ фэпагъэу, зы кІалэ горэ джабгъу лъэныкъомкІэ щысэу алъэгъуи, агучІэ изыгъ.

⁶–ШъумыгумэкІ,– къариІуагъ ащ ахэмэ. –Назарет щыщ Исусэу къащым раІулІыгъэм шъузэрэлтыхъурэр сэшІэ. Ар мыщ дэжъым щыІэжъэп. Ар лагъэхэм къахэтэджыкІыжыгъ! Мары чІыпІэу зычІалъхъажьыгъэр. ⁷Ау шъо шъукІуи, Петрэрэ адрэ лыхэу Исус игъогу рыкІохэрэмрэ яшъуІу: «Шъо шъуапэ рапшІэу ар Галилей кІощт. КызэрэшъуиІуагъэм тетэу ащ дэжъым щышъулъэгъужьыщт».

⁸Джащыгъум агучІэ изыгъэти, бзылъфыгъэхэр кІэзэхэу къэунэм кычІэкІыжъхи, хэхъажьыгъэх. Зыми зи раІуагъэп, сыда пІомэ джащ фэдизэу щынагъэхэти ары.

16:1 Якъубэ – еплъ 15:40.

16:2 Тхъамафэм иапэрэ мафэр – тхъаумэфэ мафэр ары.

**Исус Магдалэ къяуджэм щыщ Мерэм
зыкъызэрэригъэлъэгъугъэр**

(Маттэ 28:9–10; Иуан 20:11–18)

⁹Тхьамафэм иапэрэ мафэм жьэу Исус лагъэхэм къы-захэтэджыкIыжым, ыпэ рапшIэу Магдалэ къяуджэм щыщ Мерэм зыкъыригъэлъэгъугъ. А Мерэм ары Исус джы-нэпцIибл зыхифыгъагъэр. ¹⁰Мерэм цIыфхэу Исус игъусэ-гъагъэхэу, джы шъыгъохэу гъыщтыгъэхэм адэжь кIуи, хъугъэ–шIагъэр ариIуагъ. ¹¹Исус зэрэпсаурэри Мерэм ар зэрилъэгъугъэри зызэхахым, ашIошъ хъугъэл.

**Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу нэбгыритIу
зыкъызэраригъэлъэгъугъэр**

(Лука 24:13–35)

¹²ЕтIанэ игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу нэбгыритIу гу-бгъомкIэ кIохэзэ, нэмыкI теплэ иIэу, Исус зыкъаригъэ-лъэгъугъ. ¹³Ахэми агъэзэжьи, адрэ цIыфхэу Исус игъогу рыкIохэрэм къэбарыр араIотэжьи, ау ахэмэ ашIошъ хъугъэл.

Исус игъогу рыкIохэрэм Iофэу ашIэнэу апшъэ рилъхъагъэр

(Маттэ 28:16–20; Лука 24:36–49; Иуан 20:19–23; Апостол. 1:6–8)

¹⁴Ащ ыужым игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIузыр шхэ-хэзэ, Исус зыкъаригъэлъэгъугъ. Ахэмэ яшIошъмыхъу-ныгъэмрэ ягуркъагъэрэ* апай, ежыр лагъэхэм къахэ-тэджыкIыжьи, зылъэгъугъэхэм къаIотагъэр ашIошъ зэрэмыхъугъэм пай ягыигъ.

¹⁵–Дунаер зэкIэ къэшъукIухьи,– ариIуагъ Исус ахэмэ, –цIыф пстэуми къэбарышIур* яжъугъэIу. ¹⁶Хэти зы-шIошъ хъоу, зыгорэм зезыгъэумэхъырэр* мыкIодэу Тхьэм къыгъэнэжьищт, ау хэти зышIошъ мыхъурэр Тхьэм ыгъэ-

16:14 гуркъагъэр – еплъ 3:5.

16:15 къэбарышIур – еплъ 8:35.

16:16 умэхъыныр – еплъ Маттэ 3:1.

мысэшт. ¹⁷Мы нэшанэхэр шлошъхъуныгъэ зиІэ цІыфхэм ягъусэщтых: Сэ сцІэкІэ цІыфхэм джынапцІэхэр ахафыщтых; амышІэрэ бзэхэмкІэ гущыІэщтых; ¹⁸аІэхэмкІи блэхэр къаштэщтых; лІэныгъэ къызхэкІын шъоным ешъохэми, зи къаришІэщтэп; ахэмэ аІэхэр зытыралъхъэрэ сымаджэхэр хъужьыщтых.

Исус уашъом зэрэдэкІоежыгъэр

(Лука 24:50–53; Апостол. 1:9–11)

¹⁹Зиусхъан Исус игъогу рыкІохэрэм къызадэгущыІэм ыуж, Тхъэм ар уашъом дицэежыгъ, Тхъэм иджабгъукІи щысынэу готІысхъагъ. ²⁰Исус игъогу рыкІохэрэр ежъагъэхэу, Тхъэм игущыІэхэр тыдэкІи щагъэІуцтыгъэх. Зиусхъаныр адэлажъэу, нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэу ежъ игущыІэхэм гъусэу афишІэу щытыгъэхэмкІэ а гущыІэхэр ыгъэшъыпкъэжъыщтыгъэх. Амин.

КЪЭБАРЫШІУР ЛУКА КЪЫЗЭРИІОТАГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Мы тхылъыр зыкІэстхыгъэр

Хъугъэ—шІагъэхэу тапашъхъэ щыхъугъэхэм якъэбархэр цІыфыбэмэ атхыжьынхэу пылтыгъэх. ²Ахэмэ атхыгъэхэр цІыфхэу а Іофхэр ублапІэм щегъэжъагъэу нэ-кІэ зылъэгъугъэхэрэмрэ Тхъэм игущылэхэм афэлажъэхэрэмрэ къызэрэтаІотэжъыгъэхэм атетэу ары. ³Арэу-щтэу сэри мы хъугъэ—шІэгъэ Іоф пстэуми яублапІэ щегъэжъагъэу сыфэсакъыпэу зысэгъэунэфы ужым, о, лъытэныгъэ зифэшъошэ Феофил*, зэкІэлъыкІоу пфэ-стхынхэу тесыубытагъ, ⁴о къыуагъэшІэгъэ Іофхэм яшъы-пкъагъэ пшІэным пае.

1:3 Феофил — Лука мы тхылъыр зыфитхырэр ары, еплъ Апостол. 1:1. Феофил тхьаматэ горэу щытыгъ, Христос ехьылІэгъэ къэбарышІуми щыгъуазэу щытыгъ. Ащ нэмыкІэу Феофил икъэбар зи тилэп.

**Мэлэич Гавриил умэхэкIo Иуан кыызэрэхъущтыр
кыызэриуагъэр**

⁵ Иудей хэкум* ипачъыхъэ Ирод* имафэхэм Зэкъарие зыцIэу зы дин пащэ горэ щыIагъ. Ар АвиекIэ заджэхэрэ дин пэщэ купым хэтыгъ. Ишъхъэгъусэ Елизаветэ Хъарун кыитехъукIыгъэ цIыфхэм ащыщыгъ. ⁶ ТIуми Тхъэу ЗиусхъанымкIэ шъыпкъагъэ яIэу, иунашъохэмрэ ихабзэхэмрэ атетхэу, зэрагъэмысэн Ioф зи амышIэу псэуцтыгъэх. ⁷ Бын яIагъэп, сыда пIомэ Елизаветэ бын кыыхэкIэу щытыгъэп, тIури ныбжъкIэ хэкIотагъэхэу щытыгъэх. ⁸ Зэкъарие зыхэт дин пэщэ купыр Тхъэм иунэшхо щылэжъэнэу игъо кызынэсым, Зэкъарие дин пащэу Тхъэм ыпашъхъэ Ioф шишIэщтыгъ. ⁹ Дин пащэхэм яхабзэ тетэу пхъэдз зашIым, Зиусхъаным иунэшхо кIoцI чIэхъанышъ, мэ IэшIу зыпыхырэ уцыр Тхъэм пае ыгъэстынэу Зэкъарие кыитефагъ. ¹⁰ Уцыр зыщагъэстын фэе сыхъатыр кыызэсым, Зэкъарие уцыр ыгъэстыфэкIэ, зэкIэ цIыфхэр Тхъэм иунэшхо щагу Тхъэм щелъэлущтыгъэх.

¹¹ Джащыгъум уц гъэстыпIэм иджабгъукIэ щытэу, Зиусхъаным имэлэич горэ Зэкъарие кыыщыфэлъэгъуагъ.

¹² Зэкъарие ар зелъэгъум, къащти щынэгъэшхохэфагъ.

¹³ Джащыгъум мэлэичыр кыидэгущыIагъ:

– Укъэмышт, Зэкъарие. УилъэIу Тхъэм кыызэхихыгъ. Уишъхъэгъусэ Елизаветэ кьо кыифэхъущт, ащи Иуан цIэу о фэуусышт. ¹⁴ Ар гушIогъошхорэ тхъэгъошхорэ кыыпфэхъущт, ар кыызэрэхъугъэм пае, цIыфыбэхэри гушIощтых. ¹⁵ ЗиусхъанымкIэ лIышхоу щытышт, сэнэпсымрэ узыгъэутэшъон шъонымрэ яшъощтэп, янэ ышъо зыхидзагъэм щегъэжъагъэуи Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ инэу ыгу илъышт. ¹⁶ Израил цIыфыбэхэри Зиусхъанэу я Тхъэ игъогу кыытыригъэхъажъыщтых. ¹⁷ Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ пегъэмбарэу Илясым* ыгу зэрилъыгъэм фэдэу, ащ ыгу илъэу, Иляс кIуачIэ зэриIагъэм фэдэуи кIуачIэ иIэу, Зиусхъаныр къэкIоным ыпэкIэ, ар къэкIощт. Тыхэмрэ

1:5 Иудей хэкур – зэкIэ Палестинэ хэгъэгур ары.

1:5 Ирод – Ирод Иныр ары. Исус къэхъуным ыпэкIэ 37–4 илгъэхэм къахIоцI Израил хэгъэгум зэкIэ ипачъыхъэу щытыгъ.

1:17 Пегъымбар Иляс – еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 4:5–6.

къохэмрэ агухэр шлу зэфишлыжыштых, Тхьэм емыдэлу-хэрэри шыпкъагъэ зилэ цыфхэм ягъогу тыригъэхъаштых. Арэуштэу Зиусхъаным фэшъошэ лъепкъ хъунэу ащ Израил лъепкъыр ыгъэхъазырышт.

¹⁸ –Ар зэрэшъыпкъэр сыдэуштэу сшлэшта?– ылуи, Зэкъарие мэлэичым рилуагъ. –Сэ лыжъы сыхъугъ, сшхъэгъуси ныбжъклэ хэклотагъ.

¹⁹ –Тхьэм ыпашъхъэ ит мэлэичэу Гавриил сэры,– къыриложыгъ мэлэичым. –Мы къэбарышлур ослоным пае, сыктыбдэгущылэнэу Тхьэм сыктыгъэклуагъ. ²⁰ Джары, сэ къыослуагъэр пшлэш хъугъэпышъ, а зыфэслогъэ Иофхэр охъухэфэ, умыгушылэшъоу, бзакоу ущытышт. Игъо къызысыклэ, ахэр къэхъунхэ фае.

²¹ Ащ нэсыфэ Зэкъарие Тхьэм иунэшхо къызэрэчлэмыклыжыгъэр цыфхэм агъэшлагъоу ащ ежэщтыгъэх. ²² Етланэ Зэкъарие Тхьэм иунэшхо къызычлэклыжым, цыфхэм къадэгущылэн ылъэклыгъэп. Джащыгъум Тхьэм иунэшхо зыгорэ къызэрэщыфэлъэгъуагъэр зэхашлыклыгъ. Зэкъарие зыфаер ылэхэмклэ къагуригъалоу, бзакоу къэнагъ.

²³ Тхьэм иунэшхо Иофэу щилэщтыгъэхэм ямафэхэр зытеклыхэм, Зэкъарие иунэ ыгъээзэжыгъ. ²⁴ Башэ темышлэу ишъхъэгъусэ Елизаветэ ышъо сабий хидзагъ, мэзитфыкли цыфмэ къахэхъагъэп. ²⁵ «Зиусхъаным мыр сэ къысфишлагъ», ылуагъ ащ. «Мы мафэхэм ынэшлу къысщифэу, цыфхэмэ апашъхъэ симыгъуагъэ щыстырихыгъ».

Мэлэичэу Гавриил Исус къызэрэхъуштыр Мерэм къызэрэрилугъэр

²⁶ Елизаветэ мэзихклэ лъэрмыхъэу, Тхьэм имэлэич Гавриил Галилей хэкум* щыщэу, Назарет зыцлэ къалэ горэм* къыгъэклуагъ. ²⁷ Ар къызфигъэклуагъэр Мерэм

1:26 Галилей хэкур – Израил хэгъэгум итемыр лъэныкъо ит. Архелай ышэу Ирод Антипэ зыцлэр а хэкум ипщэу щытыгъ.

1:26 Назарет зыцлэ къалэр – Галилей псыхъураем икъыблэ цыпэм километр 26–клэ пэчыжъэу, итыгъэ къохъэплэ лъэныкъоклэ ит.

зыццэ пшгашгэ горэ ары. Юсыф зыццэ лцэу пачтыхэ Даутэ кытехукыгэ цыфхэм ащыщым а Мерэм кыщэнэу ыгээнэфагэу щытыгъ. ²⁸ Мерэм зыдэщылэм мэлэичыр кыаклуи кылуагъ:

– Гушлю, о Тхэм ынэшлу зыщифагэр, Зиусхьаныр уигъусэ!

²⁹ Мэлэичым кылуагэм Мерэм лгэшэу кыггэгүзэжъуагъ, а шлуфэс гущылэу кыырилуагэм кыкырэми егупшысагъ.

³⁰ – Укгэмышт, Мерэм, – ылуи, мэлэичым ащ кыырилуагъ, – Тхэм ынэшлу кыпщифагъ. ³¹ О пшгэ сабий хидзэнышгъ, кэо кыпфэхъушт. Ащ Исус* цлэу о фэуусышт. ³² Ар цыфышхоу хъушт, анахь Иным Ыкжокли еджэщтых. Ятэшхо пачтыхэ Даутэ итлысылэ лгэплэ Зиусхьанэу Тхэм ащ кыыритышт, ³³ мыкюдоджын тетыгъуи Якъубэ ылгэпкъ фырилэшт. Итетыгъошхуи еггэшлэм клэух илэштэп.

³⁴ – Ар сыдэуштэу хъуна? – еупчыгъ Мерэм мэлэичым. – Сэ пшгэшгэ дэмыклуагэу сыщыт.

³⁵ – Тхэм Ыпсэ Лгэплэ кыпфехышт, анахь Иным ыклуачли уигъусэшт, – кыыриложыгъ мэлэичым. – Арышгъ, клэлэ лгэплэу кгэхъуштым Тхэм Ыкжоклэ еджэщтых. ³⁶ Мары, уиблаггэ Елизаветэу бын кыызхэмыкынынэу зыфаюштыгэм ижгышгхэм ышгэ хидзаггэу, джы яхэнэрэ мазэм ит; ³⁷ сыда плэмэ Тхэм ымылгэкын юф зи щылэп.

³⁸ – Мары, сэ Зиусхьаным сырипщыл, – кылуагъ Мерэм. – О зэрэплуагэм тетэу кыыздэрэхъу.

Етланэ мэлэичым Мерэм кыггэани, лукыжыгъ.

Мерэм Елизаветэ ыдэжъ зэрэклуагэр

³⁹ А мафэхэм Мерэм зиггэхъазыри, юшгхэ хэкум щыщэу Иудэ зыццэ унэгэ лгэпктыр зыдэс кгуаджэ горэм псынклэу клуагэ. ⁴⁰ А кгуаджэм зынэсым, Мерэм Зэкъарие иунэ ихыи, Елизаветэ шлуфэс рихыгъ. ⁴¹ Елизаветэ Мерэм ишлуфэс гущылэ зызэхехым, сабыеу ыныбэ

1:31 Исус – а цлэм кыкырэп «цыфхэр мыкюдодхэу Кгэзыггээнэжырэп» ары.

илтым зыктыгъэхъыягъ. Джащыгъум Тхъэм Ыпсэ Лъа-
пІэ Елизаветэ ыгу инэу илть хъуи, ⁴² Елизаветэ мэкъэ-
шхокІэ кыылауагъ:

—Бзылтьфыгъэ пстэумэ анахыи Тхъэм ынэшІу о нахъ
кыыпщифагъ, о пкыи кыыхэкІышт сабыими Тхъэм
ынэшІу кыыщифагъ. ⁴³ Сэ сыхэт, си Зиусхъан янэ
садэжъ къэкІонэу? ⁴⁴ О уишІуфэс гушыІэ сэ стхъакІумэ
зынэсым, сыныбэ илть сабыим гушІуагъокІэ зыктыгъэ-
хъыягъ. ⁴⁵ Зиусхъаным кыырилауагъэр къехъулэнкІэ зы-
шІошъ хъугъэр сыхъатмафэ ежъагъ!

Мерэм Зиусхъаным щытхъушхо зэрэфишыгъэр

⁴⁶ Етіанэ Мерэм кыылауагъ:

—Сэ спсэкІэ Зиусхъаным ииныгъэ щытхъушхор
фэсэшІы,

⁴⁷ сымыкІодэу сыкъэзыгъэнэжъырэ Тхъэм инэу сы-
щэгущІукІы,

⁴⁸ сыда пІомэ Зиусхъаныр ипщылІ тхъамыкІэ
нэшІукІэ къеплтыгъ.

Мары, джы щегъэжъагъэу лъэхъан пстэуми
яцІыфхэм

сэ сыхъатмафэ сежъагъэу аІощт,

⁴⁹ сыда пІомэ ЛъэкІыныгъэшхо ЗиІэм
Іоф гъэшІэгъонхэр кыысфишІагъэх.
Ежъым ыцІэр ары лъаплэр.

⁵⁰ Тхъэм ежъ ищынагъо зыгу илть цІыфхэм гукІэгъу
афэшІы,

ятэ щегъэжъагъэу ыкъо хиубытэу.

⁵¹ Іоф гъэшІэгъонхэр ылэкІэ ыгъэхъагъэх,
пэагъэ зыгу илтьхэр зэбгырифыгъэх.

⁵² Тетыгъо зиехэм ятіысыплэхэм къаридзыыхыгъэх,
пэагъэ зыгу имылъхэр кыыІэтыгъэх.

⁵³ ЩыкІагъэ зиІэхэм тынышІухэр аритыгъэх,
ау байхэр ІэнэкІэу кыыгъэнагъэх.

^{54,55} ИпщылІэу Израил лъэпктым кІэлъэплъэ.

Тятэшхохэр кыызэригъэгугъагъэхэм атетэу,
Ибрахымрэ ац кыытехъукІыгъэ цІыфхэмрэ
гукІэгъу афишыІынэу ыгу илть зэпыт.

⁵⁶ Елизаветэ дэжъ Мерэм мэзищкІэ щылагъ, етіанэ
ядэжъ ыгъэзэжъыгъ.

УмэхъэкIо Иуан къызэрэхъугъэр

⁵⁷ Елизаветэ илѣфэгъу мафэ къэси, кѣо кѣыфэхъугъ.

⁵⁸ Елизаветэ игъунэгъухэмрэ иблагъэхэмрэ Зиусхъаным гукIэгъушхо ащ къызэрэфишIыгъэр зызэхахым, Елизаветэ фэгъушIуагъэх.

⁵⁹ Яенэрэ мафэм сабыир сунэт ашIынэу зэрэугъоихэ зэхъум, цIэу ятэ Зэкъарие ыцIэ фаусынэу аублагъ.

⁶⁰ Ау сабыим янэ афидагъэл.

–Хъау, ащ Иуан ыцIэшт,– ыIуагъ.

⁶¹ –О уиблагъэхэм зи ахэтэп ащ фэдэ цIэ зиIэр,– къыраIожьыгъ ахэмэ.

⁶² Ащ нэуж сабыим ятэ IэкIэ зэхырагъэшIыкIызэ, цIэу фиусынэу зыфаемкIэ еупчIыгъэх. ⁶³ Ащ пхъэмбгъу парчэ горэ къахынэу агуригъэIуагъ. Ар къызахьым, ащ тыритхагъ:

–Ащ ыцIэщтыр Иуан.

Ахэмэ зэкIэми ар агъэшIэгъуагъ. ⁶⁴ Ардэдэм ыбзэрэ–ыбзэгурэ къытIупщыжъхи, Тхъэм щытхъу фишIэу къэгъушыIэжъыгъ. ⁶⁵ Гъунэгъухэу къегъэтIысыкIыгъэхэр зэкIэ щынэгъошхом хэфагъэх, Иудей Iошъхъэ хэкум тыдэкIи а Iофхэри зэкIэ зэлъашIэ хъугъэх. ⁶⁶ А Iофхэр зэхэзыхыгъэ пстэуми ахэр агухэм ралъхъэхэу аIоштыгъ:

–Мы сабыир сьд фэдэу хъушта?

Сьда пIомэ Зиусхъаным ынэшIу ащ щифагъ.

Зэкъарие ыгу Тхъэм къырилъхъэгъэ гушыIэхэр къызэриIуагъэхэр

⁶⁷ Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ сабыим ятэу Зэкъарие ыгу инэу илѣ хъуи, мы гушыIэхэр къыригъэIуагъэх:

⁶⁸ –Зиусхъанэу Израил и Тхъэ щытхъушхор ий, сьда пIомэ ылъэпкъэу Израил нэшIукIэ къеплти,

шъхъафитныгъэ къыритыгъ.

⁶⁹ Тхъэм ежъым фэлажьэрэ пачъыхъэ Даутэ къытехъукIыгъэ цIыфхэм ащыщэу лъэкIыныгъэшхо зиIэу, тымыкIодэу тыкъэзыгъэнэжъыщтыр къытфигъэ-

- кІуагъ,
⁷⁰ пасэм щегъэжъагъэу ипегъымбар лъаплэхэм агу-
 хэм къарилъхьы,
 къызэригъэІуагъэм фэдэу.
⁷¹ Ащ типыйхэм тащиухъумэу, тымыкІодэу тыкъи-
 гъэнэжъыщт,
 тызыуджэгъухэрэми тыкъаІэкІихыжъыщт.
⁷² Арэущтэу Тхьэм тятэжъышхохэм гукІэгъушхо
 къафешІы,
 зэзэгъыныгъэ лъаплэу ежъымрэ тятэжъышхоу
 Ибрахымэрэ
 азыфагу гуцыІэ пытэкІэ дилъхъагъэри егъэцакІэ.
⁷³ А гуцыІэ пытэр мырыгъэ:
⁷⁴ Тэ типыйхэм тыкъаІэкІихыжъыщт,
 щынагъуи тыгухэм арымылъэу, ежъым тыфэлэ-
 жъэнэу тигъэлъэкІыщт,
⁷⁵ ежъым ыпашъхъэ тигъашІэкІэ
 гукъэбзагъэрэ шъыпкъагъэрэ тилэхэзэ.
⁷⁶ ЕтІанэ Зэкъарие къыпигъэхъожъыгъ:
 –О сикІал, анахь Иным урипегъымбарэу аІощт,
 сыда пломэ Зиусхъаным игъогу бгъэпсынэу
 ежъым ыпэ укІощт.
⁷⁷ О Зиусхъаным ылъэпкъ ебгъэшІэщт,
 япсэкІодхэр зэрафигъэгъухэрэмкІэ
 ахэр мыкІодхэу, Тхьэм къызэригъэнэжъхэрэр.
⁷⁸ Ти Тхьэ гукІэгъуныгъэу иІэр ины.
 Ежъыр къыкъокІырэ тыгъэм фэдэу уашъом къи-
 кІэу къытфэкІощт,
⁷⁹ лІэныгъэм ищынагъо хэтхэмрэ шІункІыгъэм хэт-
 хэмрэ атепсэным пайй,
 мамырныгъэ гъогум тытыригъэхъаным пайй.
⁸⁰ Сабыим хахъуи, ыгуи ыпси хэхъуагъ. Израил цІыфмэ
 апашъхъэ къыззихъащт мафэм нэс шъоф нэкІым щы-
 Іагъ.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Исус къызэрэхъугъэр

(Маттэ 1:18–25)

А мафэхэм Рим* къэралыгъошхом зэкІэ ис цІыф пстэури алъытэнхэу ыкІи ацІэхэр атхынхэу Кайсар Аугуст* зыцІэм унашъо къыдигъэкІыгъ. ²Мыр апэ дэдэу цІыфхэр зыщалгытагъэхэр ары. Ар къызыхъугъэр Сирие хэкум* илэшъхъэтетэу Квириный зыцІэм илгъэхъан ары. ³Арыти, хэтрэ цІыфи ежъ ыцІэ аригъэтхыным пае, ятэ–янэхэр зыщыщ къалэм кІуагъэ.

⁴Арэуштэу Юсыф пачъыхъэ Даутэ къытехъукІыгъэ цІыфхэм зэращыщым пае, Галилей хэкум щыщэу Назарет зыцІэ къалэм дэкІи, Иудей хэкум щыщэу Даутэ икъалэу Вифлеем* зыцІэм дэкІоагъ. ⁵Юсыф Мерэмэу къыщэнэу ыгъэнэфагъэм игъусэу ежъ ыцІэ аригъэтхыным пае, Вифлеем дэкІоагъ. Мерэм ышъо сабий хидзагъ, ⁶ыкІи ащ дэжъым щыІэхэу, илгъфэгъу мафэ къэсыгъ. ⁷Джащыгъум Мерэм ыкъоу щыпэбыныр къыфэхъуи, хъэдэным кІоцІищыхагъ. ХъакІэщым ахэмэ апае чІыпІэ нэкІ илэжъэпти, былымхэр зычІэт цощым ит Іус шхынлгъэ горэм дилгъагъ.

МэлэІичыр мэлэхъохэм къазэрэфэлгъагъэр

⁸А Іэгъо–благъом мэлэхъо заулэ ямэлхэм апэсхэу чэщым губгъом итыгъэх. ⁹Тхъэм имэлэІич горэ ахэмэ къафэлгъагъагъ. Зиусхъаным инэфынэ гъэшІэгъонышхо мэлахъохэр къызеуцухъэм, ахэр лгъэшэу къэщтагъэх. ¹⁰Ау мэлэІичым къариІуагъ:

2:1 Рим – Рум ары.

2:1 Аугуст – Кайсар Гай Октавиан цІэу зэреджагъэхэм ащыщ. Исус къэхъуным ыпэкІэ 27–рэ илгъэсым щегъэжъагъэу Исус къызэхъу нэужым 14–рэ илгъэсым нэсыфэ ар Рим и Кайсарэу щытыгъ.

2:2 Сирие хэкур – Сирие зыцІэ хэкур Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. Израил хэгъэгур Сирие хэкум щыщыгъ.

2:4 икъалэу Вифлеем – Ерусалим километрийкІэ пэчыжъэу, икъыблэ лгъэныкъокІэ щыт.

–Шъукъэмышт, ау шъукъэда!у! ЗэкIэ шъулъэпкъ пае къэбар гушIогъошхо кышъосIошт: ¹¹ШъумыкIодэу Шъукъэзыгъэнэжъыштыр Даутэ икъалэ* непэ кышыхъугъ, Зиусхъанэу Христос ары. ¹²Мыр шъоркIэ нэшанэ хъушт: Зы сабий горэ хъэдэным кIоцIышыхагъэу, Iус шхынлъэм дэлъэу къэжъугъотышт.

¹³ЕтIанэ ошIэ–дэмышIэу мэлэичым ыдэжъ уашъом шыщэу мэлэич купышхо кышылъэгъуагъ. Тхъэм шытхъушхо фашIэу мырэуштэу къаIуагъ:

¹⁴–Шытхъушхор уашъомкIэ Тхъэм ий,
чIылъэмкIэ цIыфхэу Тхъэр разэ зыфэхъухэрэм
гупсэфыныгъэр яй!

¹⁵Мэлэичхэр IукIыжъхи, уашъом зыдэкIоежъхэм, мэлэхъохэм зэраIожъыгъ:

–Зиусхъаным зикъэбар кытфигъэIугъэ хъугъэ–шIагъэр тлъэгъунэу Вифлеем тыжъугъакIу.

¹⁶Арыти, Вифлеем псынкIэу кIохи, Мерэми Юсыфи Iус шхынлъэм дэлъ сабийри къагъотыгъэх. ¹⁷Ахэмэ ахэр залъэгъухэм, мэлэичым сабым ехылаIагъэу къарилуагъэхэр аIотэжъыгъэх. ¹⁸Мэлахъохэм къаIуагъэхэр зэхэзыхыгъэ цIыф пстэуми агъэшIэгъуагъэх. ¹⁹Ау Мерэм мы Iофхэр зэкIэ ыгу риубытэхи ягупшысагъ. ²⁰Мэлахъохэм зэхахыгъэ пстэумрэ алъэгъугъэ пстэумрэ апае Тхъэр агъэлъапIэзэ, шытхъу фашIызэ, агъэзэжъыгъ. А Iофхэр зэрэхъугъэхэр мэлэичым ахэмэ кызэрарилуагъэм тетэу ары.

Юсыфрэ Мерэмрэ сабыеу Исус Зиусхъаным ыпашъхъэ зэрэрахъагъэр

²¹Мэфий тешIагъэу сабыир сунэт ашIын фаеу зэхъум, Мерэм ышъо хидзэным ыпэкIэ, мэлэичым ац кызэрэриIогъагъэм тетэу Исус фаусыгъ.

²²Пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ иунашъо тетэу* Юсыфрэ Мерэмрэ зызышагъэкъэбзэжъын фэе мафэхэр зыблэкIхэм, сабыир Зиусхъаным ыпашъхъэ рахъаным

2:11 Даутэ икъалэ – Вифлеем ары.

2:22 Пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ иунашъо тетэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 12:2–4.

пае, Ерусалим зыдахьыгъ, ²³мы унашъоу Зиусхъаным ихабзэ итым тетэу:* «Хэтрэ хъульфыгъэ щыпэбыныр Зиусхъаным иеу щытын фае». ²⁴Ащ нэмыкІэуи Ерусалим зыфэкІуагъэхэр Зиусхъаным ихабзэ иунашъо тетэу*, ежъхэр къабзэу хъунхэм пае, «губгъо тхъаркъо цІыкІуитІу е тхъаркъо щыр цІыкІуитІу» къурмэныпхъэу ахыныр ары.

²⁵А мафэхэм Симеон зыцІэу зы лІы горэ Ерусалим дэсыгъ. Ар шъыпкъагъэ зиІэу, Тхъэм ищынагъо зыгу илъ лІэу щытыгъ. Израил игукъао Тхъэм тырихыжыным ежэу щытыгъ. Тхъэм Ыпсэ ЛъапІи ыгу илъыгъ. ²⁶Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ Симеон зэхэригъэшІыкІыгъ, Зиусхъаным ыдэжъ къыкІынэу щытыгъэ Христос* ылъэгъуным ыпэкІэ, лІэныгъэр зэрымилъэгъуштыр. ²⁷Арэуштыр зыхукІэ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ Симеон Тхъэм иунэшхо чІигъэхъагъ. Тэурат хабзэм иунашъо тетэу, сабыир Тхъэм ыпашъхъэ рахъаным пае янэрэ ятэрэ сабыеу Исус Тхъэм иунэшхо къызычІахъэм, ²⁸Симеон сабыир ІаплІкІэ къышти, мы гущыІэхэр ыІохэзэ, Тхъэм щытхъу фишІыгъ:

²⁹–Зиусхъан, сызэрэбгъэгугъагъэм тетэу, сэ о
пфэлажъэрэр гупсэфыныгъэ сыгу илъэу
джы дунаем серэхыжъ;

^{30,31}сыда плэмэ цІыф лъэпкъ пстэуми апашъхъэ
о щыбгъэхъазырыгъэу,
цІыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжъыштыр сэ сынэ-
хэмкІэ слъэгъугъэ.

³²Ар нэфынэу хымэ лъэпкъхэм* шъыпкъагъэр
языгъэшІэштыр ары,
о плъэпкъ Израил щытхъушхо иІэ зыгъэхъуштри
ары.

2:23 Зиусхъаным ихабзэ итым тетэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 13:2.

2:24 Зиусхъаным ихабзэ иунашъо тетэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 12:8.

2:26 Христос – Мессихьыр ары. Пачъыхъэ Даутэ ылъэпкъ къытехъукІыгъэу, пегъэмбархэм къызэраІуагъэм тетэу, Израил цІыфхэм шъхъафитныгъэрэ мамыр тетыгъомрэ аригъэгъотынхэу Тхъэм ахэр къызэригъэгугъэгъэ пщы лъапІэр ары.

2:32 хымэ лъэпкъхэр – мыджуртхэр ары.

³³ Юсыфрэ сабыим янэрэ Симеон сабыим ехылаагъэу кыылогъэ гушылэхэр агъэшлэгъуагъэх. ³⁴ Етіанэ ахэмэ ынэшлу къащифэнэу Симеон Тхьэм афелъэлуи, сабыим янэ Мерэм рилуагъ:

–Израил щыщ цыфыбэхэр мы сабыим теклодэнхэм пайй, цыфыбэхэри мыклодхэу кыгъэнэжьынхэм пайй, нэшанэу цыфхэр кыызпэуцуштыр хъуным пайй, Тхьэм ар кыгъэклуагъ. ³⁵ Арэуштэу цыфыбэмэ агухэм арылхэр нафэ къэхъуштых. Сэшхом фэдэу гукъэошхом о угуи кыуіэшт.

³⁶ Асир зыцлэ унагъом щыщэу, Фануил ыпхъоу Аннэ ыцлэу зы пегъымбар бзылъфыгъэ горэ шылагъ. ЫныбжькІэ лъэшэу хэклоагъэу шытыгъ. ЗыдэкІо ужым илъэсиблэ илІ игъусагъ. ³⁷ Етіанэ лыр ліи, бзылъфыгъэр ыныбжь тІокліплырэ плырэ охъуфэ шъузабэу шытыгъ. Чэщи мафи Тхьэм иунэшхо кычІэмыкІэу, нэкІэу, Тхьэм елъэлоу, чэщи мафи Тхьэм фэлажъэу шытыгъ. ³⁸ А ныор а сыхъат дэдэм Мерэмрэ Юсыфрэ абгъодахыи, Тхьэм щытхъу фиши, Тхьэм Ерусалим шъхъафитныгъэ кыызэрэритыштым паплъэхэу шытыгъэ цыфхэм сабыим игугъу къафишы зэпытыштыгъ.

³⁹ Мерэмрэ Юсыфрэ Зиусхъаным ихабзэ иунашъо тетэу, зэкІэри загъэцакІэ ужым, Галилей хэкум щыщ якъалэу Назарет агъэзэжьыгъ. ⁴⁰ Сабыим хахъуи, ыгуи ыпсэми ахэхъуагъ, зэхэшІыкІыныгъэ илэ хъугъэ, Тхьэм ынэшлуи ащ къыщифэу шытыгъ.

КІалэу Исус Тхьэм иунэшхо зэрэклуагъэр

⁴¹ Илъэс къэс Исус янэ–ятэхэр Пасхъэ зыцлэ мэфэкІ мэфэшхом* дэжъ Ерусалим кІощтыгъэх. ⁴² КІалэр илъэс пшыкІутІу зэхъум, хабзэм тетэу мэфэкІ мэфэшхом пае Ерусалим кІуагъэх. ⁴³ МэфэкІ мэфэшхо мафэхэр

2:41 Пасхъэ зыцлэ мэфэкІ мэфэшхом – Пасхъэ зыцлэ мэфэкІ мэфэшхомрэ Хыалыгъу Мыгъэтэдъ зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхомхэмрэ зедэгъэлъапІэхэзэ, Тхьэм Мысырым (Египет) кыызэрэригъэкІыжыгъагъэхэр джуртхэм агъэлъапІэ. Пасхъэ мэфэкІ мэфэшхом Нисан зыцлэ мазэм и 14–м тефэ (яплІэнэрэ мазэм иапэрэ мафэ пэгъунэгъу). Хыалыгъу Мыгъэтэдъ зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхомхэм Нисан и 15–22 мафэхэм къақІоцІ агъэлъапІэ. А мафэхэм тэдъапс тхъацум халхъэрэп.

зыблэкІхэм, янэ—ятэхэм якъалэ къагъэзэжьи зэхъум, ахэмэ амышІау кІалэу Исус Ерусалим къыдэнагъ.
⁴⁴ Адрэ ягъусэхэм ахэтэу гугъэхэу, янэ—ятэхэр зы мафэ гъогум тетыгъэх. ЕтІанэ яблагъэхэмрэ яныбджэгъухэмрэ адэжь кІалэм щылъыхъухэу аублагъ. ⁴⁵ Къызамыгъотыжьи, лъыхъухэзэ, Ерусалим къагъэзэжьи.
⁴⁶ Мэфішужым Тхьэм иунэшхо чІэсэу, дин гъэсакІохэмэ ахэсэу, ахэмэ къаІорэм едэІоу ыкІи яупчІау къагъотыжьи.
⁴⁷ КІалэм ыІорэм къедэІущтыгъэ пстэуми игубзыгъагъэрэ ипэгъокІхэмрэ агъэшІагъощтыгъэх.
⁴⁸ Янэ—ятэхэм кІалэр залъэгъум, агъэшІэгъуагъ.

—А кІал, сыда къытэпшІагъэр?— къыриІуагъ янэ. —Уяти сэри гумэкІыгъом тыхэтэу тыкъыплъэхъу.

⁴⁹ —Сыд пае шъукъыслъыхъура?— ариІожьи ежьи.
 —Сэ Сятэ иунэшхо сычІэсын зэрэфар шъушІэрэба?

⁵⁰ Ау кІалэм гущыІэхэу къариІуагъэхэр къагурыІуагъэхэп.

⁵¹ ЕтІанэ янэ—ятэхэм ягъусэу Исус Назарет ехыжьи, афэІорышІауи щытыгъ. Янэ мы Іофхэр зэкІэ ыгу риубытагъэх.
⁵² Исус хахъозэ, изэхэшІыкІыныгъи хахъозэ, Тхьэми цыфхэми агу къеІугъ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

УмэхъэкІо Иуан Тхьэм игущыІэхэр зэригъэІущтыгъэхэр

(Маттэ 3:1–12; Марк 1:1–8; Иуан 1:19–28)

Кайсар Тиверый* итетыгъо ипшІыкІутфэнэрэ илъэсыр арыгъэ; Понтый Пилат* зыцІэр Иудей хэкум иІэшъхьэтэтэу щытыгъ; Ироди* Галилей хэкум ипщэу щытыгъ;

3:1 Тиверый – Исус къызэхъу нэужым я 14–37 илъэсхэм къакІоцІ Рим (Рум) Кайсарэу щытыгъ.

3:1 Понтый Пилат – Рим цыфхэм ащыщэу, Понтый Пилат, Исус къызэхъу нэужым я 26–36 илъэсхэм къакІоцІ, хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей яІэшъхьэтэтэу щытыгъ.

3:1 Ирод – Ирод Антипэ ары. Исус къэхъуным ыпэкІэ я 4–рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Исус къызэхъу нэужым я 39–рэ илъэсым нэсыфэ, ар Галилей хэкумрэ Перей хэкумрэ япщэу щытыгъ.

ышы Филипп* Итурей хэкумрэ Трахонит хэкумрэ япщэу щытыгъ. Лисание зыцІэр Авилиней хэкум ипщэу щытыгъ.
² Аннэрэ Кайафэрэ* дин пэщэшхохэу* щытыгъэх. А мафэхэр ары Зэкъарие ыкъо Иуанэу шъоф нэкІым щыпсэу-щтыгъэм Тхъэм игущыІэхэр къызыфехыгъэхэр. ³ Иуан Иордан псыхъом иІэгъо–благъо зэкІэ къыкІухъэу, цІыфхэм Тхъэм игущыІэхэр аригъэІухэзэ, мырэуштэу къыІо-щтыгъ:

–ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожьи, зысэжъугъэ-умэхъ*, Тхъэм ахэр къышъуфигъэгъунхэм пае.

⁴ Мы Іофхэр зэкІэ хъугъэх, пегъымбар Исайас игущы-Іэхэр зэрыт тхылъым зэритым фэдэу,*

«Шъоф нэкІым зы джэ макъэ горэ къыщэІу:

Зиусхъаным игъогу фэжъугъэпси,

игъогу лъагъохэр зэшъхъэ–зэшъоу фэшъушІых.

⁵ Сыдрэ къуладжи сэишт, сыдрэ Іуашъхы бги къефэхышт.

Гъогу ІонтІагъэхэр занкІэу хъуштых.

Зэшъхъэ–зашъоу щымыт гъогухэр зэшъхъэ–зашъоу хъуштых.

⁶ Цыфхэр мыкІодхэу Тхъэм къызэригъэнэжъхэрэр

3:1 Филипп – Исус къэхъуным ыпэкІэ 4–рэ илъэсым щегъэжъагъэу Исус къызэхъу нэужым я 34–рэ илъэсым нэсыфэ, Итурей хэкумрэ Трахонит хэкумрэ япщэу щытыгъ. Ахэр хэгъэгум итемыр тыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъом итыгъэх.

3:2 Аннэрэ Кайафэрэ – Исус къызэхъу нэужым я 6–15 илъэсхэм къа-кІоцІ Аннэ дин пэщэшхоу щытыгъ. Кайафэу Аннэ ыпхъум илІ я 18–36 илъэсхэм къа-кІоцІ дин пэщэшхоу щытыгъ.

3:2 дин пэщэшхор – дин пащэхэм ятхъаматэуи Тхъэмэтэ Хэсэшхом итхъаматэуи щытыгъ.

3:3 умэхъыныр – «ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожьи, зысэжъугъэ-мэхъ, Тхъэм ахэр къышъуфигъэгъунхэм пае», ыІоти, умэхъэкІо Иуан (Яхъя) цІыфхэр псым чІигъаощтыгъэх (ыумэхъыщтыгъэх). Исус уа-шъом зыдэкІоежъыгъэм къыщегъэжъагъэу, цІыфхэм диным ехылІа-гъэу тетыгъо зиІэ цІыф горэм зырагъэумэхъы – а цІыфым ахэр псым чІегъаох, е псы тІэкІу ашъхъэхэм атыреутхэ. Арэуштэу ИсускІэ шІошъ-хъуныгъэ яІэ зэрэхъугъэр къагъэлъагъо. Ащ нэмыкІэуи Исус лІи, лІагъэхэм къызэрахэтэджыкІыжъыгъэм пае япсэкІодхэр къафэгъу-гъэхэу, мыкІодыжъын щыІэныгъэ яІэ зэрэхъугъэми шыхъат фэхъух.

3:4–6 пегъымбар Исайас игущыІэхэр зэрыт тхылъым зэритым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:3–5.

цЫф пстэуми алъэгъущт».

⁷ ЦЫф купышхохэм зырагъэумэхъынэу Иуан ыдэжъ къыдэкІыгъэх. Ежъым ахэмэ ариІуагъ:

–Шъо блэщылъфхэр!* Тхъэм игубжэу къэкІощтым шъуІэкІэкІынэу хэта шъушъхъэ къизылъхъагъэр? ⁸ ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожьыным фэшъошэ ІофышІухэр жъугъэцакІэх. «Ибрахым тэ тят ары», шъугукІэ шъуІон шъуфитэу шъумыгугъ, сыда пІомэ сэ шъосэІо, Тхъэм мы мыжъохэм Ибрахымэ пае бынхэр къахигъэхъукІынхэ ылъэкІышт. ⁹ Ощыр чъыг лъапсэхэм атыраубытэгъах. Арэущтэу сыдрэ чъыгэу шІугъэ къызпымыкІэрэр раупкІынышъ, машІом падзэшт.

¹⁰ ЦЫф купышхохэр Иуан къеупчІыгъэх:

–Сыда адэ тэ тшІэщтыр?

¹¹ –Хэти джэнитІу зиІэм джанэ зимыІэм зыр рерэт,– ариІожьыгъ ахэмэ. –Шхын зиІэми шхын зимыІэм рерэт.

¹² Хъакъулахъ ахъщэр* хэзыххэрэми зырагъэумэхъыным пае, Иуан ыдэжъ къакІохи къеупчІыгъэх:

–Дин гъэсакІу, тэ сыда тшІэщтыр?

¹³ –ЦЫфхэм къаІышъухын фаеи нахъыбэ къаІышъумых,– ариІожьыгъ ахэмэ.

¹⁴ –Адэ, тэ сыда тшІэщтыр?– аІуи, дзэлІхэри Иуан къеупчІыгъэх.

–Зыми егъэзыныгъэкІэ иахъщэ къытешъумых, зыми пцІыкІэ шъуемыдау. Ахъщэ лэжъапкІэу къышъуатырэм шъуезэгъ,– ариІожьыгъ ахэмэ.

¹⁵ –Мы Иуан Христосэу* зыфаІорэр ары шъуІуа?– аІоу, гугъапІэ яІэу цЫфхэр зэкІэ агухэмкІэ зэупчІыжъыщтыгъэх.

3:7 блэщылъф – блэм къыхэкІырэ лъфыгъэр ары.

3:12 хъакъулахъ ахъщэр – цЫфхэр къалэ горэм дахъэхэ е дэкІыхэ зыхъукІэ, псэуалгъэхэу, хъапщыпхэу, лэжъыгъэхэу яІэхэм Рим (Рум) къэралыгъошхом (хыкумэтым) ахъщэу атырилъхъащтыгъэр ары. ЦЫфхэм, анахъэу дин тхъаматэхэм, хъакъулахъ ахъщэр хэзыххэрэр зэрапэсыщтыгъэхэп, гъэнэфэгъэ дин унашъохэр къырамыдзэхэу зэрэщытыгъэхэм пае.

3:15 Христос – Мессихыр ары. Пачъыхъэ Даутэ ылъэпкъ къытешъукІыгъэу, пегъымбархэм къызэраІуагъэм тетэу, Израил цЫфхэм шъхъафитныгъэрэ мамыр тетыгъорэ аригъэгъотынхэу Тхъэм ахэр къызэригъэгугъэгъэ пщы лъапІэр ары.

¹⁶ –Сэ псымкІэ шъусэумэхъы, ау сэщ нахы нахъ лъэ-кІыныгъэшхо иІэу зыгорэ къэкІошт,– ариІуагъ Иуан ахэмэ зэкІэ. –Ащ ицокъэлъэпсхэр фэстІэтэнхэуи сифэшъуашэп. Ащ Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэрэ машІомрэкІэ шъо шъуиумэхъышт. ¹⁷ Ащ ихъанцэ ыІэ кІэлъ, ихъамэци ыу-къэбзыжъынышъ, икоци иконхэм аритэкъожъышт, ау уарзэр мыкІосэжъын машІомкІэ ыгъэстышт.

¹⁸ Арэуштэу Иуан цІыфмэ нэмыкІ Іофыбэхэр аригъа-шІэхэзэ, къэбарышІур аригъэлущтыгъ.

¹⁹ Пщы Ирод, ежъ ышы* псаоу пэтми, а шым ишъузэу Иродиадэ зыцІэр къызэрищэжъыгъэм пайй, ащ нэмыкІ бзэджагъэу ышІэгъэ пстэуми апайй, Иуан пщы Ирод егыигъ.

²⁰ Джащыгъум Ирод бзэджагъэу ышІэгъэ пстэуми ахигъа-хъуи, идзэлІхэм Иуан хъапсым чІаригъэдзагъ.

Иуан Исус зэриумэхъыгъэр

(Маттэ 3:13-17; Марк 1:9-11)

Иуан цІыф пстэури ыумэхъыхэ зэхъум, Исуси ыумэ-хъыгъ. Исус Тхьэм зелъэум, уашъор зэлукІи, ²² тхьар-къом ыпкъ фэдэу пкъы иІэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Исус къыфехыгъ. Уашъом зы макъэ горэ къиІукІыгъ:

–Оры сэ шІу слъэгъурэ Скъо кІасэр. Сэ сыгу о къыо-Іугъ.*

Исус лъэпкъэу къызхэкІыгъэр

(Маттэ 1:1–17)

²³ Исус иІоф зеублэм, илгъэс щэкІ ыныбжъыгъ. ЦІыфмэ къызэрашІошІыгъэм фэдэу, ар Юсыф ыкъуагъ. Ар Илый ыкъуагъ. ²⁴ Ар Матфат ыкъуагъ. Ар Левый ыкъуагъ. Ар Мелхый ыкъуагъ. Ар Ианнай ыкъуагъ. Ар Юсыф

3:19 ыш – ышы Филиппэу (еплъ Марк 6:17) Рим (Рум) къэлэшхом щы-псэущтыгъэр ары.

3:22 Оры сэ шІу слъэгъурэ Скъо кІасэр. Сэ сыгу о къыоІугъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7; Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 22:2; Пегъымбар Исайас тхылгъэу ытхыгъэм 42:1.

ыкѣуагъ. ²⁵ Ар Маттафый ыкѣуагъ. Ар Амос ыкѣуагъ. Ар Наум ыкѣуагъ. Ар Еслим ыкѣуагъ. Ар Наггей ыкѣуагъ. ²⁶ Ар Мааф ыкѣуагъ. Ар Маттафый ыкѣуагъ. Ар Семей ыкѣуагъ. Ар Юсыф ыкѣуагъ. Ар Иудэ ыкѣуагъ. ²⁷ Ар Иоаннан ыкѣуагъ. Ар Рисай ыкѣуагъ. Ар Зоровавел ыкѣуагъ. Ар Салафиил ыкѣуагъ. Ар Нирый ыкѣуагъ. ²⁸ Ар Мелхый ыкѣуагъ. Ар Аддый ыкѣуагъ. Ар Косам ыкѣуагъ. Ар Елмодам ыкѣуагъ. Ар Ир ыкѣуагъ. ²⁹ Ар Иосие ыкѣуагъ. Ар Елиезер ыкѣуагъ. Ар Иорим ыкѣуагъ. Ар Матфат ыкѣуагъ. Ар Левый ыкѣуагъ. ³⁰ Ар Симеон ыкѣуагъ. Ар Иудэ ыкѣуагъ. Ар Юсыф ыкѣуагъ. Ар Ионан ыкѣуагъ. Ар Елиаким ыкѣуагъ. ³¹ Ар Мелеай ыкѣуагъ. Ар Майнан ыкѣуагъ. Ар Маттафай ыкѣуагъ. Ар Нафан ыкѣуагъ. Ар Даутэ ыкѣуагъ. ³² Ар Иессе ыкѣуагъ. Ар Овид ыкѣуагъ. Ар Вооз ыкѣуагъ. Ар Сэлмон ыкѣуагъ. Ар Наасон ыкѣуагъ. ³³ Ар Аминадав ыкѣуагъ. Ар Арам ыкѣуагъ. Ар Есром ыкѣуагъ. Ар Фарес ыкѣуагъ. Ар Иудэ ыкѣуагъ. ³⁴ Ар Якѣубэ ыкѣуагъ. Ар Исхѣакъ ыкѣуагъ. Ар Ибрахѣимэ ыкѣуагъ. Ар Фаррэ ыкѣуагъ. Ар Нахор ыкѣуагъ. ³⁵ Ар Серух ыкѣуагъ. Ар Рагав ыкѣуагъ. Ар Фалек ыкѣуагъ. Ар Евер ыкѣуагъ. Ар Салэ ыкѣуагъ. ³⁶ Ар Кайнан ыкѣуагъ. Ар Арфаксад ыкѣуагъ. Ар Сим ыкѣуагъ. Ар Нухэ ыкѣуагъ. Ар Ламех ыкѣуагъ. ³⁷ Ар Мафусал ыкѣуагъ. Ар Енох ыкѣуагъ. Ар Иаред ыкѣуагъ. Ар Малелеил ыкѣуагъ. Ар Кайнан ыкѣуагъ. ³⁸ Ар Енос ыкѣуагъ. Ар Сиф ыкѣуагъ. Ар Адэм ыкѣуагъ. Ар Тхэм ий.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Шэйтаныр Исус псэклѣод ригъэшІэнэу ыуж зэритыгъэр

(Маттэ 4:1–11; Марк 1:12–13)

Тхэм Ыпсэ ЛъапІэ инэу ыгу илѣэу, Исус Иордан псыхѣом кѣыІукІыжъыгъ. ²Тхэм Ыпсэ ЛъапІэ ежъыр шѣоф нэклѣым ыщагъ. А чѣпІэм шэйтаныр ежъым псэклѣод ригъэшІэнэу мэфэ тІокІитІурэ ыуж итыгъ. А мафэхэм Исус зи ышхыгъэп, ахэри зытешІэхэ ужым кѣэмэлэкІагъ.

³ Джащыгъум шэйтаным Исус къыриуагъ:

–О Тхъэм ури Къомэ, мы мыжъор хъалыгъу хъунэу унашъо фэшI.

⁴ –Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт, –* риIожьыгъ Исус,
–«Хъалыгъу закъор арэп цIыфыр зэрэпсэуштыр,
сыдрэ гущыIэу Тхъэм ыдэжъ къикIырэр ары нахъ».

⁵ ЕтIанэ шэйтаным Исус чIыпIэ лъагэ горэм дищай,
зы нэплъэгъукIэ дунаим тет пачъыхъагъо пстэури къы-
ригъэлъэгъугъэх. ⁶ Ащ Исус къыриуагъ:

–Мы пачъыхъагъохэм ятетыгъо пстэумрэ щытхъушхоу
яIэмрэ о остыштых, сыда пIомэ сIэ илтых ыкIи сэ
сызфаем естынэу сыфит. ⁷ Лъэгонджэмышъхъэу укъэ-
тIысэу, сэ сыбгъэлъапIэмэ, ахэр зэкIэри оуие хъуштых.

⁸ –Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт, –* риIожьыгъ Исус,
–«Зиусхъанэу уи Тхъэ бгъэлъапIэзэ, ежъым изакъоу уфэ-
лэжъэн фает».

⁹ Ащ ыужым шэйтаным Исус Ерусалим ыщи, Тхъэм
иунэшхо нахъ лъэгапIэу иIэм тыригъэуцуи къыриуагъ:

–О Тхъэм ури Къомэ, мыщ дэжъым зыщедзых; ^{10,11} сыда
пIомэ Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт:*

«Тхъэм имэлэIичхэм укъаухъумэнэу унашъо
къафишIышт,
о плъакъокIи мыжъом уемыутэкIыным пае,
аIэхэмкIэ уаIэтышт».

¹² –Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт, –* риIожьыгъ Исус,
–«Зиусхъанэу уи Тхъэ умыушэты».

¹³ ЕтIанэ шэйтаным Исус псэкIод зэригъэшIэн Iэмал пстэу-
ри зеухым, игъо къыфифэмэ къыгъэзэжъынэу IукIыжъыгъ.

4:4 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэ-
нэрэ тхылъэу ытхыгъэм 8:3.

4:8 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ
тхылъэу ытхыгъэм 6:13.

4:10–11 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Сэбур (Псалтыр)
91:11–12 (урыс библиемкIэ 90:11–12).

4:12 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэ-
нэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:16.

Исус Иоф Галилей хэкум зэрэщиублагъэр

(Маттэ 4:12–17; Марк 1:14–15)

¹⁴ ЕтІанэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэкІыныгъэкІэ Исус Галилей хэкум ыгъээзэжыгъ. Исус икъэбар а хэкум зэкІэ щыІугъ. ¹⁵ Цыф пстэуми щытхъу къыфашІэу, Исус ахэмэ ясинэгогухэм* Тхьэм игущыІэхэр щаригъашІэщтыгъэх.

Назарет дэс цыфхэм Исус зэрамыштагъэр

(Маттэ 13:53–58; Марк 6:1–6)

¹⁶ Исус зыщапІугъэ Назарет къалэм* къэкІуагъ. Зэрихабзэу шэмбэт мафэм* синэгогум чІэхьагъ. ЗычІахьэм, Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм ащыщхэм афяджэнэу апашъхъэ къиуцуагъ. ¹⁷ Пегъымбар Исайас итхылъ къыратыгъ. Тхылъыр къызэІуихи, мырэуштэу зэрытхэгъэ чыпІэр къыгъотыгъ:*

¹⁸ «Зиусхъаным Ыпсэ ЛъапІэ сыгу илъ хъугъэ; сыда пІомэ Тхьэм дэгъэ лъапІэр къысщифагъ. КъызкІысщифагъэр тхьамыкІэхэм къэбарышІур язгъэІуныр ары.

Зыгу кІодыгъэхэр згъэхъужьынхэуи, хъапсчІэсхэр шъхьафит зэрэхъужьыщтхэр язгъэІунэуи,

нэшъухэр къэзгъэплъэжьынхэуи, къин зыщэчыхэрэр шъхьафит сшІыжьынхэуи Тхьэм сыкыигъэкІуагъ.

¹⁹ Зиусхъаным ынэшІу цыфхэм къазыщифэщт илъэсыр къызэрэсыгъэм икъэбар язгъэІунэуи сыкыигъэкІуагъ».

²⁰ Исус етІанэ тхылъыр зэгуилъхъэжьи, синэгогу ИофышІэм ритыжьи тІысыгъэ. Синэгогум чІэс цыф пстэуми

4:15 синэгогу – джуртмэ ятхьэлъэІупІэ ары.

4:16 Назарет къалэр – еплъ 1:26.

4:16 шэмбэт мафэр – джуртхэм ямэфэ лъапІ ары. А мафэм хэти Иоф ышІэн фитэп.

4:17–19 зэрытхэгъэ чыпІэр къыгъотыгъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 61:1–2; 58:6.

анэхэр тырагъэкъагъэхэу ежъым еплъыщтыгъэх. ²¹ Исус ахэмэ ариѳоу ыублагъ:

–Зэхэшъухы пэтзэ, мы гущыІэхэу Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр непэ къэшъыпкъэжъыгъэх.

²² Цыфхэм агу инэу Исус еІугъ, игущыІэ дахэхэри агъэшІэгъуагъэх. Ахэмэ къаІуагъ:

–Юсыф ыкъу арыба мыр?

²³ –Щэч хэмылтэу, мы гущыІэжъыр къысэшъуІощт: «Іазэ, зыгъэхъужь!»– ариІуагъ Исус. –Капернаум къалэм Іофэу щыпшІагъэхэу зэхэтхыгъэхэр мы къалэу уанэ икъалэ щышІэх.

²⁴ Исус етІани къыпигъэхъожъыгъ:

–Шъыпкъэр шъосэІо, хэтрэ пегъымбар янэ икъалэ щадэрэп. ²⁵ Ау шъыпкъэр шъосэІо, пегъымбар Иляс* имафэхэм илъэсищырэ мэзихырэ уашъом щыІэ Тхъэм ошхыр къемыщхэу зыпеупкІым, хэкум тыдэкІи гъэблэшхуи зыщэхъум, Израил хэгъэгум шъузэбэ Іаджи исыгъэх.

²⁶ Ау щытми, ахэмэ ащыщ горэм ыдэжъ Тхъэм Иляс ыгъэкІуагъэп, Сидон къалэм иІэгъо–благъо щыщ Сарептэ къуаджэм дэс шъузабэ горэм ыдэжъ ыгъэкІуагъэ нахъ. ²⁷ Ащ фэдэуи, пегъымбар Елисей* имафэхэм шъоджэ уз Іаер зиІэ цыфыбэхэр Израил исыгъэх, ау Елисей ахэмэ ащыщэу зи ыгъэхъужъыгъэп. Сирие хэкум щыщэу Неман зыцІэр ыгъэхъужъыгъэ нахъ.

²⁸ Ар зызэхахым, синэгогум чІэс цыф пстэури лъэшэу къэгубжыгъэх. ²⁹ Къызщылъэтхи, Исус къалэм дафи, къалэр зытет бгышъхъэм радзыхынэу ащагъ. ³⁰ Ау Исус ахэмэ азыфагу дэдэм кІоцІырыкІи ІукІыжъыгъ.

Исус лы горэм джынэпцІэ Іае зэрэхифыгъэр

(Марк 1:21–28)

³¹ ЕтІанэ Исус Галилей хэкум щыщ Капернаум къалэм* къехи, шэмбэт мафэм цыфхэм Тхъэм игущыІэхэр ари-

4:25–26 пегъымбар Иляс – еплъ Пачъыхъэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3-я Царств) 17:1.

4:27 пегъымбар Елисей – еплъ Пачъыхъэхэм якъэбархэр зэрыт ятІонэрэ тхылъым (4-я Царств) 5:1–4.

4:31 Капернаум къалэр – Галилей псыхъураем итемыр тыгъэ къохъэпІэ Іушъом Іут.

гъашІэхэу ыублагъ. ³² Цыфхэм Исус Іофхэр зэраригъа-шІэщтыгъэ шІыкІэр лъэшэу агъэшІэгъуагъ, сыда плэмэ тетыгъошхо иІэу, ахэмэ адэгущыІэщтыгъэти ары.

³³ Синэгогум джынэпцІэ Іае зыхэс лЫ горэ щыІагъ. Ар мэкъэшхокІэ къахэкууагъ:

³⁴ –Еоой! Сыд уиІофэу къытхэлъыр, Назарет щыщ Исус? ТыбгъэкІодынэу укъэкІуагъа? О хэтми узщыщыр сэшІэ: Тхъэм ыдэжъ къыкІыгъэ ЛъапІэр оры!

³⁵ –Щыгъэт, мы лЫм хэкІыжъ!– къыІуагъ Исус джынапцІэм егыеу. ДжынапцІэм зэкІэмэ апашъхъэ лЫр къыриути, зи римышІэу хэкІыжъыгъ.

³⁶ ЗэкІэми лъэшэу агъэшІагъоу зэраІожьыщтыгъ:

–Мыр сыда? Тетыгъошхорэ лъэкІыныгъэшхорэ иІэу, джынэпцІэ Іаехэм унашъо афишІызэ, цыфхэм ахефых.

³⁷ Джауштэу Исус икъэбар Іэгъо–блэгъо хэкум тыдэкІи щыІугъ.

Исус цыфыбэхэр зэригъэхъужьыгъэхэр

(Маттэ 8:14–17; Марк 1:29–34)

³⁸ Исус синэгогум къычІэкІыжьи, Симон иунэ ихъагъ. Симон ишІугуащэ плъырстырым инэу ригъэзыгъэу плэм хэлъыгъ. Исус ар ыгъэхъужьынэу елъэІугъэх. ³⁹ Исус сымаджэм шъхъэщыуцуи, плъырстырым егыий, хигъэкІыжъыгъ. Бзылъфыгъэр занкІэу къэтэджыжьи, ахэр къыхъакІэхэу ыублагъ.

⁴⁰ Тыгъэр къохъажьы зэхъум, уз зэфэшъхъаф зиІэ сымаджэхэр зэкІэри Исус къыфащэхэу цыф пстэуми аублагъ. Ахэмэ ащыщ пэпчъ ыІэ тырилъхъазэ, ыгъэхъужьыщтыгъэх. ⁴¹ ДжынапцІэхэр цыфыбэхэм къахэкІыжъыщтыгъэх ыкІи къэкуоштыгъэх:

–Оры Христосэу Тхъэм Ыкъо!

Ар зэрэ–Христосыр ахэмэ ашІэщтыгъэти, Исус ягыйти, къэгущыІэнхэу фит ышІыщтыгъэхэп.

**Исус Галилей хэкур кыкIухьээ, Тхьэм игущыIэхэр
цIыфхэм зэраригъэIущтыгъэхэр**
(Марк 1:35–39)

⁴² Нэф кыизэшъым, Исус къалэм дэкIи, чIыпIэ Iудзыгъэ горэм кIуагъэ. Ау цIыф купышхохэр ежъым лъыхъухи кызагъотыжъым, адэжъ къагъэнэнэу пылтыгъэх.

⁴³ –НэмыкI къалэхэми Тхьэм и Тетыгъошхо* ехыпIэгъэ къэбарышIур цIыфмэ щызгъэIун фае. Джары Тхьэм сыктызфигъэкIуагъэр,– ариIуагъ Исус.

⁴⁴ Арэуштэу Галилей хэкум ит синэгогухэм Тхьэм игущыIэхэр цIыфмэ щаригъэIущтыгъэх.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЬ

**Исус апэрэ нэбгырищыр игъогу рыкIонхэу
кыизэряджагъэр**
(Маттэ 4:18–22; Марк 1:16–20)

Мафэ горэм Исус Геннисарет зыщIэ псыхъураем* Iутэу, Тхьэм игущыIэхэм ядэIунхэм пае, цIыф купышхохэр къэ-зэрэугъоихи тезэрэгъэбэнагъэх. ² А чIыпIэм псы Iушъом къошъуитIу Iутэу Исус ылъэгъугъ. Пцэжъыяшэхэр ахэмэ къарыкIыгъэхэу, яхъытыухэр агъэкъэбзэщтыгъэх. ³ А къуашъохэм язэу Симон ием Исус ихьи, тIэкIу IукIотынэу Симон риIуи тIысыгъэ. ЕтIанэ къуашъом исэу, цIыф купышхохэм Тхьэм игущыIэхэр аригъашIэхэу ыублагъ.

⁴ ЦIыфхэм зарегъашIэхэ ужым, Исус Симон риIуагъ:

4:43 Тхьэм и Тетыгъошхо – Тхьэм мы дунаеми, мы дунаем ицIыфхэми тетыгъошхоуи лъэкIыныгъэшхоуи афыриIэр ары. Инджылыр Тхьэм и Тетыгъошхо зытегущыIэкIэ, зыфиIорэр загъорэ мы уахътэм Тхьэм тетыгъошхоу иIэр ары, загъори къэкIощт уахътэм тетыгъошхоу иIэщтыр ары, загъори Тхьэм ыдэжъ мыкIодыжъын щыIэныгъэ щыуиIэныр ары.

5:1 Геннисарет зыщIэ псыхъураер – Галилей псыхъураер ары. Галилей хэкум ит псыхъурай. ИкIыхагъэ километрэ 21–рэ мэхъу, инахъ шъом-бгъуапIэр километрэ 13 мэхъу.

–КуупIэм хахы, пцэжъые къэшъуубытыным пае, шъуи-хъытыухэр хажъудзэх.

⁵–Тхъаматэ, чэщы реным бэрэ тыулэугъ, ау зи къэ-тыубытыгъэп,– къыIожьыгъ Симон. –Ау о зэрэпIорэм тетэу, джыри зэ хъытыухэр сэ хэздзэжъыщтых.

⁶Хъытыухэр зыхадзэхэм, пцэжъыабэхэр къаубытыгъэти, яхъытыухэр зэготхъыхэу аублагъ. ⁷Ягъусэхэу адрэ къуа-шъом исхэр къэкIонхэшъ, къадэлэпыIэнхэу Iэ афашIыгъ. Ахэр къакIохи, чIэбынкIэ щынагъоу къошъуитIумэ пцэ-жъые арызэу ашIыгъ.

⁸Симон Петрэ ар зелъэгъум, Исус ылъакъохэм адэжъ зыщыридзыхи ыIуагъ:

–Сэ збгъодэкI, Зиусхъан! Сэ сыпсэкIодышIэ цIыф.

⁹Ар зыкIиIуагъэр пцэжъыехэу къаубытыгъэхэр зэрэ-багъэм пае, ежъыми адрэ игъусэхэми агучIэ изыгъагъэти ары. ¹⁰Ащ фэдэу Зеведей ыкъуитIоу Якъуби Иуани Симон дэлажъэщтыгъэхэми агучIэ изыгъагъ.

–Умышын,– риIуагъ Исус Симон. –Пцэжъые къэуубы-тыным пае, ыуж узэритыгъэм фэдэу, джы къыщегъэ-жъагъэу цIыфхэр сэ сигъогу къытебгъэхъащтых.

¹¹ЕтIанэ ахэмэ якъуашъохэр псым къыхалъэшъужьхи, зэпстэури къагъани, Исус ыуж ихъагъэх.

Исус шъоджэ уз Iае зиIэ лIы горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 8:1–4; Марк 1:40–45)

¹²Исус къалэ горэм щыIэу, лIы горэ шъоджэ уз Iаер ыпкъ хизэу къэкIуагъ. Ащ Исус зэрилъэгъугъэм тетэу, чIыгум бгъэгукIэ зыщыридзыхи елъэIугъ:

–Тхъаматэ, уфаемэ сыбгъэхъужьын плъэкIыщт.

¹³Исус ыIэ ыщэий, телابي* къыIуагъ:

–Сыфай, псаоу хъужь!

Ардэдэм шъоджэ узыр а лIым хэкIыжъыгъ. ¹⁴Исус ащ фигъэпытэу риIуагъ:

–Мыр зыми емыIотэжъ, ау дин пащэм ыдэжъ кIуи, зегъэлъэгъу. Узэрэхъужьыгъэм пае, пегъымбар Мусэ иунашъо тетэу къурмэн шIы. Ар узэрэхъужьыгъэмкIэ цIыфхэм апашъхъэ шыхъат щыхъущт.

5:13 телابي – шъоджэ уз Iае зиIэм утелабэ хъуштыгъэп.

²³ Тара нахь псынклагъор, «Уипсэклодхэр къыпфэгъугъэх», пӀоныр ара, хьауми «Къэтэджи къэкӀухь», пӀоныр ара? ²⁴ Ау къэшъушӀэным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкьо* псэклодхэр ыгъэгъунхэу дунаем тетыгъо зэрэщыриӀэр, — джашыгъум Исус лӀэу зыӀэпкъ—лъэпкъ узым зэкӀиубытагъэу щытым риӀуагъ: —Сэ осэӀо, къэтэджи, уипӀуаблэ къашти, шъуадэжь кӀожь!

²⁵ Ардэдэм а лӀыр ахэмэ апашъхьэ къыщытэджи, пӀуаблэу зытелъыгъэр зыдиштэжьи, Тхьэм щытхъу фишӀызэ, ядэжь кӀожьыгъэ. ²⁶ ЗэкӀэми агучӀэ изыгъэу Тхьэм щытхъу фашӀыщтыгъ. Щынагъэхэу къаӀощтыгъ:

—Сыда гъэшӀэгъонышху тэ непэ тлъэгъугъэр!

Исус игъогу рыкӀонэу Левый къызэреджагъэр

(Маттэ 9:9–13; Марк 2:13–17)

²⁷ Ащ нэуж Исус къызыдэкӀым, хьакъулахь ахъщэ зыщыхахырэ унэм Ӏусэу, хьакъулахь ахъщэр хэзыхырэ лӀы горэу Левый зыцӀэр ылъэгъугъ.

—Сауж къырыкӀу, — риӀуагъ Исус. ²⁸ Левый къэтэджи, зэкӀэри къыгъани, Исус ыуж ихьагъ.

²⁹ ЕтӀанэ Левый иунэ ешхэ—ешъошхо Исус щыфишӀыгъ. Хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ нэмыкӀ хьакӀэхэмрэ бэ хъухэу Ӏанэм пэсыгъэх. ³⁰ Арэуштэу залъэгъум, фарисейхэмрэ Тэурат егъэджекӀо пащэхэмрэ ар агу римыхъэу, Исус игъогу рыкӀохэрэм араӀуагъ:

—Хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэклод зышӀэхэрэмрэ сыда шъузкӀадашхэрэр ыкӀи шъузкӀадешъорэр?

³¹ —Псаухэр арэп Ӏазэ зищыкӀагъэхэр, сымаджэхэр ары нахь, — ариӀожьыгъ Исус. ³² —Шъыпкъагъэ зиӀэ цыфхэм сяджэнэу арэп сыкъызфэкӀуагъэр, псэклод зышӀэхэрэр япсэклодхэм афыкӀэгъожьынхэм пае, сяджэнэу ары нахь.

5:24 Цыф Лъэпкъым Ыкьо — «Цыф Лъэпкъым Ыкьо фэдэу уашъом иошъуапщэхэм ахэтэу, зыгорэ къехыгъ», пегъымбар Данил къыӀогъэгъэ гущыӀэхэр Исус ежь ышъхьэ пае ыложьыгъэх. Цыф Лъэпкъым Ыкьоу зиунэр уашъом щыӀэу, уашъом къехыгъэр Исус ары (Иуан 3:13). Гъошагъэхэм алъыхъузэ, мыкӀодхэу къыгъэнэжьынхэм пае, Цыф Лъэпкъым Ыкьо къэкӀуагъ (Лука 19:10). Цыфыбэмэ апае шъхьэщэфыжьэу ыпсэ ытыным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкьо къэкӀуагъ (Марк 10:45). Лагъэхэм къахэтэджыкӀыжьын фэягъ (Маттэ 17:9). Ежь Ятэ ищытхъушхо иӀэу, дунаем ицӀыфхэм хьыкум атришӀыхьаным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкьо дунаем къэкӀожьышт (Маттэ 25:31).

**Джурт тхьаматэхэр нэклиным ехьылаагъэу Исус
къызэреупчыгъэхэр**

(Маттэ 9:14–17; Марк 2:18–22)

³³ Фарисейхэмрэ Тэурат егъэджекӀо пащэхэмрэ Исус къыраӀуагъ:

–Иуан игъогу рыкӀохэрэм бэрэ анэкли* ыкли Тхьэм елъӀух, фарисейхэмэ ягъогу рыкӀохэрэри ары, ау о уигъогу рыкӀохэрэр машхэх ыкли ешъох.

³⁴ –Шъаор ягъусэфэклэ, шъаом игъусэхэр жъугъэнэ-кӀынха?– ариложьыгъ Исус ахэмэ. ³⁵ –Ау шъаор затырахьшт мафэхэр къэкӀощтых. А мафэхэр къызыкӀохэкӀэ, анэ-кӀышт.

³⁶ Джащыгъум зы гъэсэныгъэ къэбар ариӀуагъ:

–Зыми идэжын щыгъыныклэм къыпитхъэу, щыгъы-ныжъым тыридэрэп. Арэуштэу ышӀымэ, щыгъыныклэр зэлитхъыжъынышъ, щыгъыныклэм щыщэу идэжыныр щыгъыныжъым екӀуштэп. ³⁷ Джащ фэдэу зыми сэнэпс шӀыгъакӀэр шъонтыжъхэм аригъахъорэп. Арэуштэу ышӀымэ, сэнэпс шӀыгъакӀэм шъонтхэр къызэгуитхъын-хэшъ, сэнэпсери къичъыжъышт, шъонтхэри кӀодыщтых. ³⁸ Ау сэнэпс шӀыгъакӀэр шъонтыклэхэм арагъахъон фае. Ащыгъум тӀури мыкӀодхэу къэнэжъыщтых. ³⁹ Сэнэпсыжъ ешъуагъэм сэнэпс шӀыгъакӀэм ыгу еӀуштэп; сыда плэмэ сэнэпсыжъыр нахь дэгъоу еӀошъ ары.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

**Исус игъогу рыкӀохэрэм шэмбэт мафэм коцышъхъэхэр
къызэрэпачыгъэхэр**

(Маттэ 12:1–8; Марк 2:23–28)

Шэмбэт мафэ горэм Исус коц хьасэхэм ахэтэу кӀозэ, игъогу рыкӀохэрэм коцышъхъэхэр къыпачыхэзэ, ІэгукӀэ аӀотыхэзэ ашхыщтыгъэх. ² Фарисей заулэмэ аӀуагъ:

5:33 анэкли – агухэмкӀэ фаехэу, ахэр тхьамафэ къэс мэфитӀо анэклищтыгъ.

–Шэмбэт мафэм хабзэкIэ пшIэ мыхъуштыр* сыд пае шъушIэра?

³–Даутэрэ игъусэхэмрэ мэлакIэ лIэхэ зэхъум, ащ ышIагъэм шъуеджагъэба?– ариIожьыгъ Исус ахэмэ. ⁴–Ар Тхъэм иунэ ихьи, цIыфхэм Тхъэм ыпашъхъэ агъэтIылъыгъэ хьалыгъур* ышти ышхыгъ, игъусэхэми аригъэшхыгъ. А хьалыгъур дин пащэхэм анэмыкI хабзэкIэ зыгорэм ышхы мыхъунэу щытыгъ.

⁵ЕтIанэ Исус ариIуагъ:

–Цыф Лъэпкъым Ыкъо шэмбэт мафэм итхъамат.

Исус зыIэ лъэныкъо пыгъукIыгъэу щыт лIы горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 12:9–14; Марк 3:1–6)

⁶НэмыкI шэмбэт мафэ горэм Исус синэгогум чIахьи, цIыфхэм Тхъэм игушыIэхэр аригъашIэщтыгъэх. ЗыIэ джабгъу пыгъукIыгъэу щыт лIы горэ ащ дэжъым чIэтыгъ.

⁷Шэмбэт мафэм тефэу Исус а лIыр ыгъэхъужьыщтмэ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ Исус еплъа-кIоштыгъэх, зэрагъэмысэн Iоф горэ къагъотыным пае.

⁸Ау Исус ахэмэ агухэм арылтыр ышIагъ, лIэу зыIэ лъэныкъо пыгъукIыгъэми риIуагъ:

–Къэтэджи, мо утыгум къихъ.

ЛIыр къэтэджи, утыгум къихъагъ. ⁹ЕтIанэ Исус ахэмэ ариIуагъ:

–Сэ сышъоупчIы. Шэмбэт мафэм шIугъэ пшIэныр ара, хъауми бзэджагъэ пшIэныр ара хабзэкIэ хъуштыр, псэ мыкIодэу къэбгъэнэжъыныр ара, хъауми бгъэкIодыныр ара?

¹⁰ЕтIанэ ахэмэ зэкIэмэ ахаплъи, а лIым риIуагъ:

–О пIэ къэщэй.

ЛIым ыIэ къыщэйи, адрэ Iэм фэдэу хъужьыгъ. ¹¹Ау ахэр

6:2 пшIэ мыхъуштыр – Мусэ и Тэурат хабзэ иунашъо тетэу, шэмбэт мафэм лэжъыгъэ къэпхыныр мыхъунэу щытыгъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 34:21.

6:4 цIыфхэм Тхъэм ыпашъхъэ агъэтIылъыгъэ хьалыгъур – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:5–9.

губжыным кыызэкIигъаплъэхи, Исус рашIэщтымкIэ зэ-
упчIыжыщтыгъэх.

Исус апостол нэбгырэ пшыкIутIур кыызэрэхихыгъэхэр
(Маттэ 10:1–4; Марк 3:13–19)

¹² А мафэхэм Тхьэм елъэлуным пае, Исус Iуашъхьэм дэкIоягъ. Тхьэм елъэлузэ, чэщыр зэкIэ ащ шигъэкIуагъ.
¹³ Нэф кыызэрэшъэу, игъогу рыкIохэрэм къяджи, ахэмэ ащыщэу нэбгырэ пшыкIутIу къахихи, апостолхэкIэ* яджагъ. А апостолхэр мыхэр арыгъэх: ¹⁴ Симонэу ятIо-
нэрэ цIэу Петрэ зыфиусыгъэр; ащ ышэу Индрыс; етIанэ Якъубэ, Иуан, Филипп, Варфоломей, ¹⁵ Маттэ, Фомэ, Алфей ыкъо Якъубэ, Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэрэмкIэ* заджэхэрэр, ¹⁶ Якъубэ ыкъо Иудэ, Иудэ Искар-
иот. А Иудэ Искарот ары нэужым тетыгъо зиIэхэм Исус аIэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэр.

Исус цIыф купышхом Тхьэм игущыIэхэр
зэраригъашIэщтыгъэхэри зэригъэхъужьыщтыгъэхэри
(Маттэ 4:23–25)

¹⁷ Ахэмэ ягъусэу Исус къехыжьи, чIыпIэ зэшъхьэ–зэшъу горэм кыщыуцугъ. Игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу зы купышхо а чIыпIэм щытыгъ. Ахэмэ анэмыкIэуи цIыф купышхо Иудей хэкум зэкIэ, Ерусалими, къалэхэу Тиррэ Сидонрэ* яхылушъохэми къарыкIыхи, ащ дэжъым кыщызэрэугъоигъэх. ¹⁸ Ахэр зэкIэ Исус гущыIэхэу кыIохэрэм ядэлунхэуи яузхэр рагъэгъэхъужьынхэуи къэкIо-
гъагъэх. ДжынэпцIэ Iаехэмэ къин зэрагъэщэчyrэ цIыф-

6:13 апостол – нэмыкI цIыф горэм ыцIэкIэ гущыIэнэуи Iоф ышIэнэуи фитыныгъэ зиIэр ары. Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшыкIутIум «апостолхэкIэ» яджэх. Ахэр Исус илIыкIохэу тетыгъо зэритыгъэхэр ары.

6:15 Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэрэмкIэ заджэхэрэр – ар Палестинэ хэгъэгум фэлажъэрэ цIыф куп горэм щыщыгъэнкIи мэхъу. Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщхэу яхэгъэгу ашIозыубытыгъэхэм къатырахыжьиным а купым хэтхэр ыуж итыгъэх.

6:17 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – ахэр хымэ къалэхэу Галилей хэкум итемыр лъэныкъомкIэ хылушъом Iутыгъэхэр ары.

хэри Исус ыгъэхъужьыщтыгъэх. ¹⁹Сымэджэ пстэури ыгъэхъужьынхэу кIуачIэ ыпкъ къыхэкIэу зэрэщытыгъэм пае, цIыфхэр зэкIэ зэрэнэсынхэм ыуж итыгъэх.

Сыхъатмафэ ежъагъэхэри сыхъатмыгъо ежъагъэхэри

(Маттэ 5:1–12)

²⁰ Исус игъогу рыкIохэрэм яплъи къыIуагъ:

–Сыхъатмафэ шъуежъагъ, шъо тхъамыкIэхэр,
сыда пIомэ Тхъэм и Тетыгъошхо*
ыIэчIэгъ шъучIэт.

²¹ Сыхъатмафэ шъуежъагъ, шъо джы мэлакIэ
лIэхэрэр, сыда пIомэ
шъо зыжъугъэшхэкIыжъыщт.

Сыхъатмафэ шъуежъагъ, шъо джы гъыхэрэр,
сыда пIомэ шъугушIожъыщт.

²² Сыхъатмафэ шъуежъагъ, ЦIыф Лъэпкъым
Ыкъо* игъогу шъузэрэрыкIорэм пае,
цIыфхэмэ шъуауджэгъумэ, шъузыхадзымэ,
къышъохъонхэмэ, шъуцIи Iае ашIымэ.

²³ А мафэм шъугушIу, шъузэрэгушIорэм пае, шъудэ-
пкIай, сыда пIомэ Тхъэм уашъом IэхъышIоу къыщы-
шъуфигъэшъошэщтыр ины. А цIыфхэмэ ятэжъхэм
пегъэмбармэ арэушIтэу арашIэщтыгъ.

²⁴ Ау сыхъатмыгъо шъуежъагъ, шъо байхэр,
сыда пIомэ шъугу зыгъэтхъэн
Iофхэр жъугъотыгъахэх.

²⁵ Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, джы
зызыгъэшхэкIыгъэхэр,
сыда пIомэ мэлакIэ шъулIэжъыщт.
Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, джы гушIохэрэр,
сыда пIомэ шъугъыщт
ыкIи шъупыхъажъыщт.

6:20 Тхъэм и Тетыгъошхо – Тхъэм мы дунаеми, мы дунаем ицIыфхэми тетыгъошхоуи лъэкIыныгъэшхоуи афыриIэр ары. Инджылыр Тхъэм и Тетыгъошхо зытегушIэкIэ, зыфиIорэр загъорэ мы уахътэм Тхъэм тетыгъошхоу иIэр ары, загъори къэкIошIт уахътэм Тхъэм тетыгъошхоу иIэщтыр ары, загъори Тхъэм ыдэжъ мыкIодыжъын щыIэныгъэ щыуи-
Iэныр ары.

6:22 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 5:24.

²⁶ Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, зэкIэ цIыфхэр
къышъущитхъухэмэ, сыда пIомэ
а цIыфхэм ятэжъхэм арэуштэу
пегъэмбар нэпцIхэм арашIэщтыгъ.

Шъуипыйхэр шIу шъулъэгъух

(Маттэ 5:38–48; 7:12a)

²⁷ –Ау шъо къысэдэлухэрэм шъосэлэ. Шъуипыйхэр
шIу шъулъэгъух, шъузыуджэгъухэрэми шIу афашъушI.
²⁸ Къышъобгыхэрэми Тхьэм ынэшIу къащифэнэу шъуа-
фелъэлэу, IаекIэ къыжъудэзекIохэрэми шIукIэ Тхьэм
шъуафелъэлэу. ²⁹ О унэклэшъо лъэныкъо къеорэм адрэ
нэклэшъори фэгъаз. О уищыгъын кIыIутелъ птезыхы-
рэм джанэри къыфэгъан. ³⁰ Хэтми зыгорэкIэ къыолъэ-
Iурэм ет, уихъапщыпхэр птезыхырэми къыуитыжъынэу
емыIу. ³¹ ЦIыфхэр шъо къыжъудэзекIонхэу шъузэрэфаем
фэдэу, шъори ахэмэ шъуадэзекIу.

³² –ШIу шъузылъэгъухэрэм язакъоу шIу шъулъэгъухэ-
мэ, шъоркIэ сыд фэдэ щытхъуа ащ хэлъыр? ПсэкIод
зышIэхэрэм ежъхэр шIу къэзылъэгъухэрэр шIу алъэ-
гъужьхэба? ³³ ШIугъэ къышъуфэзышIэрэ цIыфхэм шIу
афашъушIэжъмэ, шъоркIэ сыд фэдэ щытхъуа ащ хэлъыр?
ПсэкIод зышIэхэрэм арыба ашIырэр? ³⁴ Къышъуатыжъын-
кIэ шъузыщыгугъыхэрэм чIыфэ яшъутымэ, шъоркIэ сыд
фэдэ щытхъуа ащ хэлъыр? ПсэкIод зышIэхэрэм адрэ
псэкIод зышIэхэрэм чIыфэ араты, аратыгъэм фэдиз
къаIахыжъынэу щыгугъыхэу. ³⁵ Ау шъуипыйхэр шIу шъу-
лъэгъух, шIу афашъушI, къышъуатыжъынкIэ шъущы-
мыгугъэу чIыфи яшъут. Арэуштэу зышъушIыкIэ, Тхьэм
IэхъышIоу къэшъуфигъэшъошэщтыр ины хъушт, анахь
Иным ибынхэуи шъущытышт; сыда пIомэ цIыфхэу шIу
зыфаIорэр къызыгурымыIохэрэмкIи цIыф бзаджэхэмкIи
Тхьэр шIу. ³⁶ Шъуятэ лъапIэ гукIэгъу зэриIэм фэдэу,
шъори гукIэгъу зижъугъаI.

Зыми хыкум тешъумышIыхь

(Маттэ 7:1–5)

³⁷ –Зыми хыкум тешъумышIыхь, Тхьэми хыкум къы-
шъутыришIыхьащтэп. Зы цIыфи шъумыгъэмыси, Тхьэми
шъуигъэмысэщтэп. ЦIыфхэм афэжъугъэгъу, Тхьэми

шъуигъэмысэщтэп. Цыфхэм афэжъугъэгъу, Тхъэми къышъуфигъэгъушт. ³⁸Цыфхэм яшъути, Тхъэм шъо къышъуитышт. Шъуишапхъэ гъэсысыгъэу, иубагъэу, изэу къелыжъыгъэу Тхъэм къышъуфишлэжъышт; сыда плэмэ шъо шапхъэу зэрэшъушырэм фэдэ шапхъэкIэ Тхъэм шъо къышъуфишыжъышт.

³⁹ЕтIанэ Исус зы гуцылэжъ горэ ариуагъ:

–Зы нэшъум адрэ нэшъур зерищэн ылъэкIына? Тури машэм ифэнхэба? ⁴⁰ЕджакIор езыгъаджэрэм нахы нахь инэп, ау хэти зэкIэ зэригъэшлагъэ зыхъукIэ, езыгъаджэрэм фэдэу мэхъу.

⁴¹–О унэ пкъэоу кIэлъым гу лъымытэу, пхъэцалэу о пшы* ынэ кIэлъыр сыд пае плъэгъура? ⁴²О унэ пкъэоу кIэлъыр умылъэгъоу, сыдэуштэу пшы епIон плъэкIыра, «Пхъэцалэу о унэ кIэлъыр къычIэсэгъэх, сшы?» О нэпитIу зиIэр, ыпэ рапшIэу пкъэоу о унэ кIэлъыр къыкIэхыжы, етIанэ пхъэцалэу о пшы ынэ кIэлъыр къызэрэкIэпхыжъыштыр нафэу плъэгъушт.

Чъыгыр зыфэдэр къыпыкIэрэмкIэ къэпшIэшт

(Маттэ 7:17–20; 12:34б–35)

⁴³–ЧъыгышIум дэй къыпыкIэрэп, чъыг дэими шIу къыпыкIэрэп. ⁴⁴Сыдрэ чъыги зыфэдэр къыпыкIэрэмкIэ къэпшIэшт. Пырэжъые куандэм ынджыр къыпачырэп, шхъуми сэнашъхъэ къыпачырэп. ⁴⁵ЦыфышIум ыгу илъ шIугъэм шIугъэ къыхехы, цыф бзаджеми ыгу илъ бзэджагъэм бзэджагъэ къыхехы; сыда плэмэ жэм къыдэкIырэр гум илъыр ары.

Унэ зышIырэ лIы Iушымрэ унэ зышIырэ лIы акъылынчъэмрэ

(Маттэ 7:24–27)

⁴⁶–Сыд пае «Зиусхъан! Зиусхъан!» шъуIоу къысашъуIора, сэ сIорэр шъумыгъэцакIэу? ⁴⁷Хэти садэжъ къакIоу, сигуцылэхэр зэхэзыхэу, ахэри зыгъэцакIэрэр зыфэдэр

6:41 о пшы – зы диным рыкIохэрэр зэкъошхэу мэхъух.

шъозгъэшлэшт. ⁴⁸ Ар зыфэдэр унэ зышлырэ ллэу члыгур куоу къэзытлэу, унэ лъапсэр мыжъо пытэм тезышлыхагъэр ары. Псышхор къызеум, псым иорхэр а унэм еуагъэх, ау а унэр пытэу зэралыгъэм пае, агъэхъыен алъэклыгъэп. ⁴⁹ Ау сигушылэхэр зэхэзыхэу, ахэри зымыгъэцаклэрэр зыфэдэр ллэу зиунэ лъэпсэ пытэ имылэу, члыгушъхъэм тезышлыхагъэр ары. Псым иорхэр а унэм къызэреохэу, къызэхэуагъ. А унэр къызызэхеоми, лэе дэдэу къызэхэуагъ.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЪ

Исус дзэ пашэм иунэлут зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 8:5–13; Иуан 4:43–54)

Исус а гушылэхэм зэклэ цлыфхэр зарегъэдэлухэ ужым, Капернаум къалэм дэхъагъ. ² Дзэ пашэ горэм шлу ылъэгъурэ унэлут горэ илагъ. А унэлутыр ллэным нэсыгъэу сымаджэу щылъыгъ. ³ Дзэ пашэм Исус икъэбар зызэхехым, Исус къэклонышъ, иунэлут ыгъэхъужьынэу джуртхэм янахыжъхэм* ащыщхэу заулэ лъэлуаклоу ыдэжъ ыгъэклуагъэх. ⁴ Ахэр Исус ыдэжъ къызэклохэм, лъэшэу елъэлухэзэ ралуагъ:

–О ар ащ фэлшлэнэу ифэшъуаш, ⁵ сыда лломэ тэ тлъэпкъ шлу елъэгъу, тисинэгогуи тфаригъэшлыгъ.

⁶ Исус адишти адэклуагъ.

Дзэ пашэм иунэ пэблагъэхэ зэхъум, дзэ пашэм иныбджэгъухэр Исус къыпигъэгъоклыхи къыраригъэлуагъ:

–Тхъаматэ, зымыгъэулэу, о сэ сиунэ укыхъанэу сифэшъуашэп. ⁷ Ар сифэмышъуашэу зэрэщытым пае, уадэжъ сэ сшъхъэклэ сыкъэклонэуи зыфэзгъэшъошагъэп. Ау зы гушылэ закъо къалуи, унашъо шли, сиунэлут хъужьышт. ⁸ Сэри ллы горэм иунашъо ылэчлэгъ сычлэт, сэ сиунашъуи ылэчлэгъ дзэлхэр члэтых. Зыгорэм «Кло» есломэ, клошт. Адрэми «Къакло» есломэ, къэклошт. Сиунэлути «Мыр шлэ» есломэ, ышлэшт.

7:3 нахыжъхэр – лъытэныгъэ зилэ джурт дин тхъаматэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ ащыщхэу заулэ Тхъэматэ Хэсэшхом щыщыгъэх.

⁹ Исус ар зызэхехым, а лЫр ыгъэшлэгъуагъ, ыуж ит цЫф купышхоми зыфигъази ариуагъ:

–Сэ шъосэЮ, мыщ фэдэ шлошъхъуныгъэ зиІэ цЫф горэ Израил хэгъэгуми изгъотагъэп.

¹⁰ ЕтІанэ лЫкІохэм унэм агъэзэжъыгъ. Къызагъэзэжъым, унэлутыр хъужъыгъэу къагъотыжъыгъ.

Наин къалэм щыщ шъузабэм икІалэу лІагъэр Исус къызэригъэтэджыжъыгъэр

¹¹ Охътэ тІэкІу тешІагъэу Исус Наин зыцІэ къалэм кІуагъэ. Игъогу рыкІохэрэри цЫф купышхори игъусэхэу жІощтыгъэх. ¹² Исус къэлапчъэм игъунэгъу зэхъум, хъадэ горэ къыдахыщтыгъ. Ар шъузабэ горэм ыкъо закъоу щытыгъ. ЦЫф купышхуи къалэм щыцъэу шъузабэм игъусагъ. ¹³ Зиусхъаным шъузабэр зелъэгъум, ыгу егъуи мырэуштэу риуагъ:

–Умыгъ, тян.

¹⁴ ЕтІанэ пхъэмбаим бгъодахыи, ащ телэбагъ. Хъадэр зыхьыхэрэр къызэтеуцагъэх. ЕтІанэ Исус къыуагъ:

–А кІал, къэтэдж, осэЮ!

¹⁵ Ар зеІом, кІалэу лІагъэр къэтэджыжыи, къэгущыІэу фежъагъ. Исуси ащ янэ ар ритыжъыгъ.

¹⁶ Ахэмэ зэкІэми щынэгъошхо агу къихъагъ, Тхъэми щытхъу фашІэу алуагъ:

–Пегъымбарышхо къытхэкІыгъ. Тхъэр нэшІукІэ ылъэпкъ къеплъыгъ.

¹⁷ Исус ышІагъэм икъэбар зэкІэ Иудей хэкуми зэкІэ Іэгъо–благъоми ащыІугъ.

УмэхъакІо Иуан лЫкІохэр Исус ыдэжъ зэригъэкІуагъэхэр (Маттэ 11:2–19)

¹⁸ Мы Іофхэр зэкІэ Иуан игъогу рыкІохэрэм ежъым раІотэжъыгъэх. ¹⁹ Ахэмэ ащыщхэу нэбгыритІу Иуан къяджи, Зиусхъаным дэжъ ыгъэкІуагъэх мырэуштэу еупчІынхэу:

–Ора къэкІон фаер, хъауми нэмыкІ горэм тыпэплъэн фая?

²⁰ А нэбгыритІур Исус ыдэжъ къызэкІохэм, къалуагъ:

– УмэхтэкIo Иуан тыктыоупчIынэу уадэжь тыктыгтэ-кIуагтэ: «Ора ктэкIon фаер, хьауми нэмыкI горэм ты-пэплтээн фая?»

²¹ А мафэхэм сьмаджэ Iаджи, уз Iае зиIэ Iаджи, джы-напцIэ зыхэс цIыф Iаджи Исус ыгтэхъужьыгтэх. Нэшъу Iаджи ктыгтэплтэжьыгтэх. ²² Исус ахэмэ ариIожьыгтэ:

– Жъугтэзэжьи, Iофэу шъултэгъугтэхэмрэ зэхэшъу-хыгтэхэмрэ Иуан ешъуIотэжьых: Нэшъухэр ктэплтэ-жьых, лъащэхэр тэрэзэу мэзекIожьых, шъоджэ уз Iаер зиIэхэр псаухэу, къабзэхэу мэхъужьых, дэгухэми зэхахы-жьи, лIагтэхэр ктэтэджыжьых, тхьамыкIэхэми ктэба-рышIур зэхахы. ²³ Сэщ пае зыгу мыхъун ктызымыгтахьэ-рэр сыхъатмафэ ежъагтэ.

²⁴ Иуан илIыкIохэр зыIокIыжьхэм, Исус цIыф купы-шхохэм Иуан ехьылIагтэу ариIоу ыублагтэ:

– Шъоф нэкIым шъузыдэкIым, сыда шъултэгъунэу шъузыфэягтэр? Жьибгтэм ыгтэсысырэ къамыл шъу-лтэгъунэу арыгтэ? ²⁵ Армырмэ, сыда шъултэгъунэу шъу-зыфэягтэр ащ дэжьым шъузыдэкIым? Дахэу фэпагтэу зы лIы гора? Дэхэ дэдэу фэпагтэхэу, псэукIэшIу зиIэхэр зерысхэр пачтыхьэхэм яунэшхохэр ары. ²⁶ Адэ, сыда шъултэгъунэу шъузыфэягтэр ащ дэжьым шъузы-дэкIым? Пегъымбара? Сэ шъосэIo, ар пегъымбар ктэодыеп, ар пегъымбарым нахьи нахь ин. ²⁷ Ар лIыкIоу зиктэбар Тхьэм игущыIэ тхыгтэхэм мырэуштэу арытыр ары:*

«Мары, уапэ рапшIэу силIыкIo ктэсэгъакIo, ащ о уигъогу пфигтэпсышт».

²⁸ – Сэ шъосэIo, бзылтфыгтэхэм ктэакIэхъуагтэхэм ащы-щэу, умэхтэкIo Иуан нахьи нахь ин щыIэп. Ау щытми, Тхьэм и Тетыгъошхо ылэчIэгтэ чIэт цIыфхэм ащыщэу анахь цIыкIури Иуан нахьи нахь ин.

²⁹ Исус гущыIэхэу ктыIуагтэхэм ядэлущтыгтэ цIыф пстэуми, хьакъулахь ахъщэр* хэзыххэрэри ахэмэ ахэтхэу, Тхьэм игущыIэхэр зафэу алтытагтэх. Ахэр арыгтэх Иуан

7:27 Тхьэм игущыIэ тхыгтэхэм арытыр – еплъ Пегъымбар Малахие тхылтэу ытхыгтэм 3:1.

7:29 хьакъулахь ахъщэр – цIыфхэр къалэ горэм дахьэхэ е дэкIыхэ зыхъукIэ, псэуалтэхэу, хьапщыпхэу, лэжьибгтэхэу яIэхэм Рим (Рум) ктэралы-гъошхом (хьыкумэтым) ахъщэу атырилтхьащтыгтэр ары.

зезыгъэумэхъыгъэхэр. ³⁰ Ау фарисейхэмрэ Тэурат егъэджэкIо пашэхэмрэ ашIэн фаеу Тхьэр зыфаер адагъэп. Ахэр арыгъэх Иуан зезымыгъэумэхъыгъэхэр.

³¹ –Джырэ цыфхэр сыда зыфэзгъэдэщтыр?– къыIуагъ Исус. –Сыд ахэр зыфэдэхэр? ³² Урамым тес кIалэхэу мырэуштэу зыIохэу, зэджэжхэрэм афэдэх:

«Къамылым тышъуфепщагъэ пэтми, шъо шъу-
къэшъуагъэп;
тэ гъыбзэ къышъуфэтIуагъэ пэтми, шъо
шъугъыгъэп».

³³ –Сыда пIомэ умэхъэкIо Иуан къэкIуагъ. Ащ хьалыгъу ымышхэу щыт, сэнэпси емышъоу щыт. «Ащ джынапцIэ хэс», шъоIо. ³⁴ Цыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ. Ар машхэ ыкIи ешъо. «Шхэн–ешъоныр зикIасэу, хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкIод зышIэхэрэмрэ яныбджэгъу», шъоIо. ³⁵ АрышъхьакIэ Тхьэм изэхэшIыкIыныгъэшхо зыдэгъэ пстэуми а зэхэшIыкIыныгъэшхор къагъэшъыпкъэжы.

Исус псэкIодышIэ бзылъфыгъэ хэтакIо горэм ипсэкIодхэр зэрэфигъэгъугъэхэр

³⁶ Фарисейхэм ащыщэу зыгорэм Исус ыгъэшхэнэу ригъэблэгъагъ. Исус фарисеим иунэ ихьи, Iанэм пэтIысхьагъ. ³⁷ Къалэм щыщэу зы псэкIодышIэ бзылъфыгъэ хэтакIо горэм Исус фарисеим иунэ щышхэнэу зэрэблэгъагъэр къышIагъ. Алавастр зыцIэ мыжъом хэшIыкIыгъэу, зы апч горэу осэшхо зилэ дагъэ зэрытыр къыздыхьи къэкIуагъ. ³⁸ Исус ыкIыбкIэ къыбгъодахьи, лъэшэу зэрэгъыгъэм пае, ынэпсыхэмкIэ Исус ылъакъохэр ыгъэуцIынхэу къыублагъ. ЕтIанэ Исус ылъакъохэр ышъхьацыкIэ ылъэкIыжыгъэх, ылъакъохэм ябэугъ, осэшхо зилэ дагъэм щыщи ащифагъ.

³⁹ Фарисеу Исус къезыгъэблэгъагъэм ар зелъэгъум, ыгукIэ ыIуагъ:

–Мыр пегъымбарэу щытыгъэмэ, мы бзылъфыгъэу къынэсырэр зыфэдэр, псэкIодышIэ бзылъфыгъэ хэтакIоу зэрэщытыр ышIэщтыгъ.

Цыфхэм, анахъэу дин тхьаматэхэм, хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэр зэрапэсыщтыгъэхэп, гъэнэфэгъэ дин унашъохэр къырамыдзэхэу зэрэщытыгъэхэм пае.

⁴⁰ –Симон, сэ зыгорэ ослощт,– риуагъ Исус а лым.

–Къаю, дин гъэсакъу,– кыложьыгъ Симон.

⁴¹ –Чыфэ зытырэ лым горэм ичыфэ нэбгыритум ателыгъ, зым динар* шъитф, адрэм шъэныкъо,– ыуагъ Исус. ⁴² –А чыфэхэр къапщыныжын замылъэкым, тлуми афигъэгъугъ. Митум язэу хэта чыфэ зытырэ лыр нахышлюу зылъэгъущтыр?

⁴³ –СызэрэгугъэрэмкIэ нахыбэ зыфигъэгъугъэр ары,– кыложьыгъ Симон.

–Къэпшлагъ,– рижьыгъ Исус.

⁴⁴ ЕтIанэ Исус бзылъфыгъэм зыфигъази, Симон риуагъ:

–Мы бзылъфыгъэр олъэгъуа? Сэ о уиунэ сыктызехъэм, слъакъохэр стхакIынхэу псы кысэптыгъэп, ау мы бзылъфыгъэм ынэпсыхэмкIэ слъакъохэр кыгъэуцIынхи, ышъхьацымкIэ ылъэкIыжыгъэх. ⁴⁵ О уктысэбэугъэп, ау унэм сыктызэрихъэу, мы бзылъфыгъэр слъакъомэ къабэуныр зэпигъэугъэп. ⁴⁶ Сэ сшъхъэ дагъэ кыщыпфагъэп, ау ащ сэ слъакъохэм осэшхо зилэ дагъэр къащифагъ. ⁴⁷ Арышъ, осэю, шIулъэгъуныгъэшхо ащ ыгу илтыгъэти, ащ ипсэкIодыбэхэр фэгъугъэх. Ау макIэ зыфэгъугъэм ыгу шIулъэгъуныгъэ макIэ илъ.

⁴⁸ ЕтIанэ Исус бзылъфыгъэм риуагъ:

–УипсэкIодхэр пфэгъугъэх.

⁴⁹ Джащыгъум адрэ хьакIэхэм агухэмкIэ аюу аублагъ:

–Мы лIэу псэкIодхэри зыгъэгъурэр хэта?

⁵⁰ Ау Исус бзылъфыгъэм риуагъ:

–УишIошъхъуныгъэ умыкIодэу уктыгъэнэжыгъ. Гъогу маф. Гупсэфыныгъэ уилэу опсэу.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Бзылъфыгъэхэу Исус игъусагъэхэр

Ащ ыужым Тхъэм и Тетыгъошхо* ехылIэгъэ къэбарышIур ыгъэлүзэ, Исус къалэхэмрэ къуаджэхэмрэ кыкIу-

7:41 динар – а уахътэм ар лэжъакIом имэфапкIэщтыгъ.

8:1 Тхъэм и Тетыгъошхо – еплъ 6:20.

хьаштыгъэх. Игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIур игъусагъэх. ²ДжынапцIэхэр зыхифыгъэхэу, зиузхэр ыгъэхъужьыгъэхэу бзылъфыгъэ заули игъусагъэх: Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэмэу Исус джынэпцIибл зыхифыгъагъэр, ³етIанэ пщэу Ирод* иунэзехъэу Хузэ зыцIэм ишъхьэгъусэ Иуаннэ, етIанэ Сусанни, ащ нэмыкIыбэхэри. А бзылъфыгъэхэм ямылъкукIэ Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ IэпыIэгъу афэхъущтыгъэх.

Чылапхъэ зыпхъырэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

(Маттэ 13:1–9; Марк 4:1–9)

⁴Ащ нэужым цIыф купышхо къэзэрэугъоигъэу, тэдрэ къуаджэм къикIыгъэ цIыфхэри Исус ыдэжъ къызэкIохэм, мы гъэсэныгъэ тхыдэр афиIотагъ:

⁵–Зы лIы горэ чылапхъэ ыпхъынэу дэкIыгъ. Чылапхъэр ыпхъызэ, ащ щыщ тIэкIу гъогум тетэкъуагъ. ЦIыфхэм ар лъэгукIэ аубагъ, ошъогу бзыухэми ашыпыгъ. ⁶ТIэкIуи чIыгу мыжъуалъэм тетэкъуагъ. Ахэр къызыхэкIыхэм, псы агъотыгъэпти, гъужьыгъэх. ⁷НэмыкI тIэкIуи панэхэм ахэтэкъуагъ. Панэхэр ахэмэ ягъусэхэу къэкIыхи, чылапхъэу къыхэкIыгъэхэр атхъалагъэх. ⁸ЕтIани зы тIэкIуи чIыгу дэгъум хэтэкъуагъ. Ахэр къэкIыхи, шъхьэхэр къапыкIэхи, зы шъхьэ налъэм коцишъэ къикIагъ.

Ар Исус къызеIо нэужым, мэкъэшхокIэ къыIуагъ:

–РыдэIонэу тхъакIумэ зиIэм зэхерэх.

Исус цIыфхэм Iофхэр аригъашIэхэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр къызыкIафиIотэщтыгъэхэр

(Маттэ 13:10–17; Марк 4:10–12)

⁹Игъогу рыкIохэрэр Исус къеупчIыгъэх:

–Мы гъэсэныгъэ тхыдэм сыда къикIырэр?

¹⁰–Тхьэм и Тетыгъошхо ишъэфхэр шъушIэнхэу Тхьэм фитыныгъэ къышъуитыгъ,– къыIуагъ Исус, –ау нэмыкI

цЫфхэм гэсэныгээ тхыдэхэмкIэ садэгушыIэ. Арэу-
щтэу*

«ахэр еплъыхэ пэтми, алъэгъущтэп,
даIохэ пэтми, къягурыIощтэп».

**Чылапхъэр зыпхъырэм ехыIлэгъэ гэсэныгээ тхыдэм
къикIырэр Исус игъогу рыкIохэрэм къызэрагуригъэIуагъэр**

(Маттэ 13:18–23; Марк 4:13–20)

¹¹ —Гэсэныгээ тхыдэм къикIырэр мыры: Чылапхъэр
Тхьэм игушыIэу ары. ¹² ЦЫфхэм ащыщэу зы купыр
чылапхъэу гъогум тетэкъуагъэм фэд. Мыхэр ары Тхьэм
игушыIэхэр зэхэзыххэрэр, ау етIанэ шэйтаныр къэкIошъ,
шIошъхъуныгээ аримыгъэгъотызэ, а гушыIэхэр агухэм
арехыжъых, Тхьэм а цЫфхэр къымыгъэнэжъынхэм пае.
¹³ Адрэ цЫф купыр чIыгу мыжъуалъэм тетэкъогъэ чы-
лапхъэм фэд. Мыхэр ары Тхьэм игушыIэхэр зэрэзэхыххэу,
а гушыIэхэр гушIуагъокIэ зыштэхэрэр, ау ахэмэ лъапсэ
яIэп. ШIошъхъуныгъэм игъогу бэрэ тетыжъхэрэп.
ЯшIошъхъуныгъэ ишъыпкъагъэ гъэунэфыгъэу зыхъу-
кIэ, шIошъхъуныгъэм игъогу текIыжъых. ¹⁴ ЕтIанэ зы
цЫф купыр панэхэм ахэтэкъогъэ чылапхъэм фэд. Мыхэр
ары Тхьэм игушыIэхэр зэхэзыххэрэр, ау мы дунаим
игугъухэмкIи, баиныгъэмкIиэ, щыIэныгъэм итхъагъохэм-
кIи мэкIэ–макIэу зырагъэтхъалэ, ахэми шIугъэ къа-
пыкIырэп. ¹⁵ ЕтIани нэмыкI цЫф куп чIыгу дэгъум
хэтэкъогъэ чылапхъэм фэд. Мыхэр ары шIугъэрэ шъы-
пкъагъэрэ зыгу илъхэу, Тхьэм игушыIэхэр зэхэзыххэу
зыубытхэрэр. Теубытэныгъэ яIэу, шIугъэ къапэкIы.

Исус ар къызелo ужым, мэкъэшхокIэ къыIуагъ:

–Рыдэлонэу тхъакIумэ зиIэм зэхерэх.

Щэлъэ чIэгъым чIэт остыгъэр

(Марк 4:21–25)

¹⁶ —Зыми остыгъэ хигъанэу, щэлъэ чIэгъым е пIэкIор
чIэгъым чIигъэуцорэп, ау унэм къихъахэрэм инэфынэ
алъэгъуным пае, итетыпIэ лъагэ тырегъэуцо. ¹⁷ Сыда

8:10 Арэущтэу . . . – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 6:9–10.

пlомэ къэмылгъэжыныу гъэбылгыгъэу зи щыпlэп, цыфхэм къамышпlэнэуи къэмылгъэжыныуи чlэухъу-магъэу зи щыпlэп. ¹⁸ Арышгъ, шгузэрэдэлощтым шгуфэ-сакъ. Тхъэм хэт щыщми зипlэм нахыбэ къыритышт, ау Тхъэм зи зимыпlэм илэу шлэшlырэри ихыжышт.

Исус янэрэ ышхэмрэ

(Маттэ 12:46–50; Марк 3:31–35)

¹⁹ Исус янэрэ ышхэмрэ ежым ыдэжъ къэкlуагъэх, арышгъаклэ цыфхэр багъэхэти, екlолпlэнхэ алгъэкlы-гъэп. ²⁰ Джащыгъум Исус къэбар фахыгъ:

–О уянэрэ пшыхэмрэ уалгъэгъумэ ашlоигъоу щагум дэтых.

²¹ –Тхъэм игущыпlэхэр зэхэзыххэу зыгъэцаклэхэрэр ары сэ сянэри сшыхэри,– арипlожыгъ Исус ахэмэ.

Исус жьыбгъэ щынэгъошхор зэригъэуцугъэр

(Маттэ 8:23–27; Марк 4:35–41)

²² Мафэ горэм игъогу рыкlохэрэр игъусэхэу къуашгъо горэм Исус итlысхыи арипlуагъ:

–Некlо, псыхъураем иадрабгъу тызэпырыжгъуэкl.

Арэуштэу ежыагъэх. ²³ Къуашгъом исхэу кlохэзэ, Исус хэчыыагъ. Псыхъураем жьыбгъэшхо къыщепщи, къуашгъом псыр изы къэхъоу фежыи, щынэгъошхо хэфагъэх.

²⁴ Джащыгъум Исус къыбгъодахъэхи, къагъэущи апlуагъ:

–Зиусхъан, Зиусхъан, тэкlоды!

Исус къэтэджи, жьыбгъэшхоми псыорхэми ягый, зэты-ригъэуцаагъэх, кlым–сыми къэхъугъ. ²⁵ Етlанэ ахэмэ ари-пlуагъ:

–Шъуишlошгъуныгъэ тыдэ щыпlа?

–Хэта мыр? Жьыбгъэшхоми псыми унашгъо афишlызэ егъэдалох,– штагъэхэу, агъэшlагъоу зэупчlыжыгъэх ахэр.

Исус джынэпцлабэхэр зыхэс лЫ горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 8:28–34; Марк 5:1–20)

²⁶ Галилей хэкум къыпэлулъ хэкоу Гадарэ зыцлэ къалэм епхыгъэм къуашъомклэ нэсыгъэх. ²⁷ Исус къуашъом икИи, псы Іушъом зытехъэм, къалэм шыщэу джынапцлэхэр зыхэс лЫ горэ къачъэзэ къыпэгъокІыгъ. А лЫм бэшлагъэу шыгъын шыгъыжъыгъэп, унэ горэми исыжъыгъэп, ау къэунэхэм ахэсыгъ. ²⁸ Ащ Исус зелъэгъум, ыпашъхъэ чІыгум зыкъыщыридыхи, мэкъэшхоклэ къэкуозэ, къыІуагъ:

–Исус, Тхъэу анахъ Иным Ыкъу, сыда уиІофэу къысхэлтыр? СьолъэІу, къин сэмыгъэлъэгъу.

²⁹ Ар зыкІиІуагъэр джынэпцлэ Іаер лЫм хэкІыжъынэу Исус унашъо фишІыгъэти ары. Джынапцлэхэр а лЫм бэрэ хахъэщтыгъэх. Цыфхэм гъучІ Іэхъу–лъэхъу ащ тыралъхъэти, аухъумэу аІыгъыщтыгъ. Ау Іэхъу–лъэхъухэр зэпиутхэти, джынапцлэм а лЫр шъоф нэкІым ригъэзыхъэщтыгъ.

³⁰ –Сыда о пцлэр?– еупчІыгъ Исус а лЫм.

–Сэ сцлэр дзэ,– къыІожьыгъ ащ. Ар зыкІиІуагъэр джынэпцлабэхэр хэхъагъэхэу шытыгъэти ары.

³¹ Джынапцлэхэр чІылъэм икуупІэу чІэ зымыІэм кІонхэу унашъо афимышІынэу Исус къелъэлугъэх.

³² А чІыпІэ дэдэм къо Іэхъогъушхо Іошъхъэ нэкІым щыхъуштыгъ. А къохэм апкъыхэм ахэхъанхэу фит къышІынхэу джынапцлэхэр Исус къелъэлугъэх. Исус ахэр фит ышІыгъэх. ³³ Ардэдэм джынапцлэхэр лЫм хэкІыжъхи, къохэм апкъыхэм ахэхъагъэх. Къо Іэхъогъур Іошъхъэ нэкІым къечъэхи, псыхъураем хэлъадэхи, псым ытхъалагъэх.

³⁴ Къуахъохэм хъугъэ–шлагъэр залъэгъум, хэхъажъхи, къалэмрэ къуаджэхэмрэ хъугъэ–шлагъэр ащалоагъ.

³⁵ Цыфхэр хъугъэ–шлагъэр зерагъэлъэгъунэу дэкІыгъэх. Ахэр Исус ыдэжъ къызэкІохэм, джынапцлэхэр къызхэкІыгъэ лЫр фэпагъэу, иакъыл къыгъотыжъыгъэу Исус ыдэжъ шысэу алъэгъугъ. Ар залъэгъум, лъэшэу къэщтагъэх. ³⁶ Хъугъэр зылъэгъугъэ цыфхэм джынапцлэхэр зыхэсыгъэ лЫр Исус зэригъэхъужьыгъэр джы араІотэжъыгъ. ³⁷ Джащыгъум яхэку ыбгынэнэу Гадарэ цыф пстэури Исус къелъэлугъэх, сыда пІомэ ахэр

щынэгъошхо хэфагъэхэти ары. Арэуштэу ІукІыжыным пае, Исус къуашъом итІысхъагъ.

³⁸ Исус къуашъом итІысхъэ пэтызэ, джынапцІэхэр къыз-хэкІыгъэ лІыр Исус къелъэІугъ:

–Гъусэу къызыфэшІ.

³⁹ –О уиунэ кІожыи, Тхъэм къыпфишІэгъэ шІугъэшхор уицІыфхэм яІотэжъ!– риІуагъ Исус а лІым. ЕтІанэ ытІуп-щыжыгъ. ЛІыр кІожыи, Исус къыфишІэгъэ шІугъэшхор къалэм щіІотэжыгъ.

**Исус Иаир зыцІэм ыпхъоу лІагъэр
къызэригъэтэджыжыгъэр; Исус ищыгъын кІапэ
къынэсыгъэ бзылъфыгъэр зэригъэхъужыгъэр**

(Маттэ 9:18–26; Марк 5:21–43)

⁴⁰ ЕтІанэ Исус къызегъэзэжыым, цІыф купышхор къы-пэгъокІыгъ, сыда пІомэ зэкІэри ащ паплъэщтыгъэхэти ары. ⁴¹ Иаир зыцІэ синэгогу пащэ горэ къакІуи, Исус ылъакъохэм адэжъ зыкъыщыридзыхи къелъэІугъ:

–Садэжъ къакІо.

⁴² Сыда пІомэ илгъэс пшІыкІутІу фэдиз ыныбжъэу зы пхъу закъо иІагъ. Ар лІэным нэсыгъэу сымаджэу щылъыгъ.

Арэуштэу Исус Иаир ыдэжъ кІо зэхъум, цІыф купышхор тезэрэгъэбэнагъ. ⁴³ Ахэмэ зы бзылъфыгъэ горэ ахэ-тыгъ. Илгъэс пшІыкІутІу хъугъэу, ащ бэрэ лъы къыкІэ-кІэу гуІэщтыгъэ. Ащ иІэр зэкІэ Іазэхэм атыригъэкІо-дэгъагъ, ау зыми ыгъэхъужыын ылъэкІыщтыгъэп. ⁴⁴ А бзылъфыгъэр Исус ыкІыбкІэ къекІуалІи, ищыгъын кІапэ къынэсыгъ. Ащ зэрэнэсэу илгъыкІэкІын уцужыгъэ.

⁴⁵ –Хэта къызнэсыгъэр?– къыІуагъ Исус.

Зэпстэуми загъэхые зэхъум, Петр къыІуагъ:

–Тхъаматэ, цІыфхэм укъауцухыизэ, къыптебанэхэу зэрэщытхэр плъэгъурэба?

⁴⁶ –Зыгорэ къызнэсыгъ,– къыІуагъ Исус. –Сыда пІомэ кІуачІэ зэрэхэкІыгъэр зэхэсшІагъэшъ ары.

⁴⁷ Ау бзылъфыгъэм ышІагъэр къызэрашІэщтыр зелгъэ-гъум, кІэзэзэу къыІухыи, Исус ыпашъхъэ зыкъыщыри-

дзыхи, цыф пстэуми апашъхъэ къызкIынэсыгъэри, занкIэу зэрэхъужьыгъэри къылуагъ:

⁴⁸ –Сипшъашъ, уишIошъхъуныгъэ уигъэхъужьыгъ, –рилуагъ Исус. –Гъогу маф. Гупсэфыныгъэ уилэу опсэу.

⁴⁹ Исус гущылэзэ, синэгогу пащэм иунэ зыгорэ къикIыгъэу, къакIуи къылуагъ:

–О ппхъу дунаем ехыжьыгъ. Дин гъэсакIом къин джыри емыгъэлъэгъужь.

⁵⁰ Ау Исус ар зызэхехым, Иаир рилуагъ:

–О умыщын. ШIошъхъуныгъэ зигъалэ къодый. Ппхъу къэхъужьыщт.

⁵¹ Исус Иаир иунэ зынэсым, Петрэ, Иуан, Якъубэ, пшъэшъэжъыем ятэ–янэ анэмыкI унэм зыдыригъэхъагъэп.

⁵² Цыф пстэуми хъадагъэ ашIызэ, абгъэгухэм яожьыщтыгъэх. Ау Исус ылуагъ:

–Хъадагъэ шъумышIы. Ар лIагъэп, мэчъые нахъ.

⁵³ Ау ахэмэ ар зэрэлIагъэр ашIэти, Исус къыдэхъащхыгъэх. ⁵⁴ Ау Исус пшъэшъэжъыем ылэ къыубыти, мэкъэшхокIэ къылуагъ:

–Сипшъэшъэжъый, къэтэдж!

⁵⁵ Пшъэшъэжъыем ыпсэ къыпыхъажьы, ардэдэм къэтэджыжьыгъ. Ар агъэшхэнэу Исус арилуагъ. ⁵⁶ Пшъэшъэжъыем ятэ–янэхэм лъэшэу агъэшIэгъуагъ, ау Исус хъугъэ–шIагъэр зыми рамыIотэжъынэу афигъэпытагъ.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

**Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIур Тхъэм
фэлэжъэнхэу зэрэдигъэкIыгъэхэр**

(Маттэ 10:5–15; Марк 6:7–13)

Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIур зэлуигъа-кIэхы, цыфмэ джынапцIэхэр ахафынхэуи, яузхэр агъэхъужьынхэуи лъэкIыныгъэрэ тетыгъорэ аритыгъ. ²Тхъэм и Тетыгъошхо ехылIэгъэ къэбарышIур агъэлунэуи, сымаджэхэр агъэхъужьынхэуи дигъэкIыгъэх. ³Мырэуштэу арилуагъ:

–Гъогум шъузытехьэкІэ, зи зыдэшъумышт, бэщи, Іалъ-мэкъи, хьалыгъуи, ахъщи зыдэшъумышт. ДжэнитІуи зыщышъумыль. ⁴ХьакІэу зы унэ горэм шъуихьэмэ, а чІыпІэм шъукъикІыжъыфэ нэс, а унэм шъуис. ⁵ЦІыфхэм шъурамыгъэблагъэмэ, якъалэ шъукъызыдэкІыжъкІэ, мыхъунэу ашІагъэмкІэ ахэмэ апашъхъэ шыхъат щыхъуным пае, шъулъакъохэм акІэрылъ сапэр акІэрыжъугъэтэкъужь.

⁶Арэуштэу Исус игъогу рыкІохэрэр ежъэхи, къуаджэмэ адэхъэ–адэкІыхэу къэбарышІур шагъэлущтыгъ, тыдэ-кІи сымаджэхэри шагъэхъужьыщтыгъэх.

Пщы Ирод зэрэгумэкІыгъэр

(Маттэ 14:1–12; Марк 6:14–29)

⁷Пщы Ирод* Исус ышІэгъэ пстэуми якъэбар зэхихыгъэти, гумэкІи, зыфихьын ышІэщтыгъэп, сыда пІомэ цІыф куп ыІощтыгъ:

–Пегъымбар Иуан лІагъэхэм къахэтэджыкІыжъыгъ.

⁸–Пегъымбар Иляс* къэлъэгъуагъ,– аІощтыгъ етІанэ нэмыкІхэми.

–Пэсэрэ пегъымбархэм ащыщэу горэ къэтэджыжъыгъ,– аІощтыгъ адрэхэми. ⁹Ау Ирод къыІуагъ:

–Иуан ышъхъэ дзэлІхэм пызгъэупкІыгъ. Адэ, мыш фэдэ къэбархэр зэраІуалІэрэ лІыр хэта?

Арэуштэу къыІозэ, Исус зэригъэлъэгъунэу ыуж итыгъ.

Исус нэбгырэ минитф зэригъэшхагъэр

(Маттэ 14:13–21; Марк 6:30–44; Иуан 6:1–14)

¹⁰Апостолхэм* Исус ыдэжь къызагъээзэжъым, Іофхэу ашІагъэхэр раІотэжъыгъэх. ЕтІанэ Исус цІыфхэм ахэкІи, апостолхэр зыдищэхэзэ, язакъоу ВифсайдэкІэ заджэхэрэ къалэм* кІуагъэх. ¹¹Ау цІыф купышхохэм ар къызашІэм,

9:7 пщы Ирод – еплъ 3:1.

9:8 пегъымбар Иляс – ар чІылъэм къыгъээзэжъынышъ, Христос игъогу фигъэпсынэу джуртхэр паплъэхэу щытыгъэх. Еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 4:5–6.

9:10 апостолхэр – еплъ 6:13.

9:10 ВифсайдэкІэ заджэхэрэ къалэр – Галилей псыхъураем итемыр тыгъэ къыкъокІыпІэ Іушъо Іутыгъ.

Исус лъыкІуагъэх. Исус ахэмэ дахэкІэ къапэгъокІыгъ, Тхъэм и Тетыгъошхо ехылаагъэуи адэгущылаагъ, зэлэзэн фаеу зищыкІагъэхэри ыгъэхъужьыгъэх.

¹²Мафэр хэкІуатэу ыублагъ. Игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІур Исус къыбгъодахъэхи къыраІуагъ:

–Къоджэ–чылэ гъунэгъухэм клонхэшъ, гъолтыплэрэ гъомлапхъэрэ къагъотынхэм пае, цыф купышхор тІу-пщыжъ; сыда плэмэ мы чыплэр Іудзыгъэшъ ары.

¹³–Шъо ахэр жъугъашхэх,– ариІуагъ Исус ахэмэ.

–Тэ хъалыгъуитфырэ пцэжъыитІурэ нахъ тилэп,– къаІуагъ ахэмэ, –хъауми мы цыф пстэуми ашхын къафэтщэфынэу тыкІона?

¹⁴Ахэр лІы минитф фэдиз хъущтыгъэх.

ЕтІанэ Исус игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

–Цыфхэр шъэныкъо–шъэныкъоу, куп–купэу ежъугъэ-тІысэхых.

¹⁵Игъогу рыкІохэрэм арэущтэу ашызэ, цыф пстэури рагъэтІысэхыгъэх. ¹⁶ЕтІанэ Исус хъалыгъуитфымрэ пцэ-жъыитІумрэ къыштэхи, уашъом дэплъый, ахэмэ апае Тхъэм щытхъу фишыгъ. ЕтІанэ хъалыгъухэр зэгуичыхи, цыфмэ апашъхъэ ралъхъанхэу игъогу рыкІохэрэм ари-тыгъэх. ¹⁷Цыф пстэури шхагъэх ыкІи загъэшхэкІыгъ. Ащ нэужым хъалыгъу такъырхэу къялыжъыгъэхэр мэтэ пшыкІутІу арызэу аугъоижъыгъэх.

«Оры Тхъэм и Христос», ыІуи, Петр Исус зэрэриІуагъэр

(Маттэ 16:13–19; Марк 8:27–29)

¹⁸Зы мафэ горэм чыплэ Іудзыгъэ горэм щыІэу, игъогу рыкІохэрэр игъусэхэу Исус Тхъэм зелъэІу ужым, ахэмэ яупчыгъ:

–Цыф купышхохэм сэ хэт сыщыщэу аІора?

¹⁹–Зы купым о уумэхъэкІо Иуанэу аІо,– къаІожьыгъ ахэмэ. –НэмыкІхэми о упегъымбар Илясэу аІо. ЕтІанэ адрэхэми пэсэрэ пегъымбархэм ащыщэу зыгорэ къэтэ-джыжъыгъэу аІо.

²⁰–Адэ шъори, сэ хэт сыщыщэу шъуІора?– ариІуагъ Исус.

–Оры Тхъэм и Христос,– къыІожьыгъ Петрэ.

**Исус ежыр зэраукыштри, лагъэхэм
кыызэрахэтэджыкыжыштри кыызэриуагъэр**

(Маттэ 16:20–28; Марк 8:31–9:1)

²¹ Джащыгъум Исус ежыр зэрэ–Христосыр зыми рамы-
IoTэжыынэу афигъэпытагъ.

²² –Цыф Лъэпкъым Ыкъо кыиныбэ ыщэчын фаеу щыт,–
ыуагъ. –Нахыжъхэми*, дин пэщэшхохэми*, Тэурат
егъэджэкIo пашэхэми* ежыр зэрамыпэсын ыкIи аукиын
фаеу щыт, ящэнэрэ мафэми лагъэхэм къахэтэджыкы-
жыын фаеу щыт.

²³ –Зыгорэ сэ сауж кыырыкIonэу фаемэ, ежыр зыфэе
Ioфхэр къерэгъанэхи, лIэныгъэм икъащ мафэ къэс къе-
рэшти, сауж кыырэрэкIу,– ариуагъ Исус ахэмэ зэкIэмэ.

²⁴ –Сыда пIомэ хэти зыпсэ мыкIодэу къэзыгъэнэжыынэу
фаем ыпсэ шIокIодышт, ау хэти сэщ пае зыпсэ зышIо-
кIодрэм ыпсэ мыкIодэу къыгъэнэжыышт. ²⁵ Дунаер зэкIэ
зы цыфым ие хъоу, ежыр кIодмэ, е ыпсэ зэрар фэ-
хъужьмэ, ишIуагъэу къэкIощтыр сыда? ²⁶ Хэти сэррэ сэ
сигущыIэхэмрэ кыиттеукIытыхъарэм сэ, Цыф Лъэпкъым
Ыкъуи, а цыфым сытеукIытыхъажыышт, Ты лъапIэмрэ
мэлэич лъапIэхэмрэ ящытхъушхо фэдэ щытхъушхо сиIэу
сыкъызыкIожькIэ. ²⁷ Шъыпкъэр шъосэIo, Тхъэм и Теты-
гъошхо алъэгъуфэ, мыщ дэжыым щыт цыфхэм ащыщхэу
заулэм лIэныгъэр алъэгъуштэп.

Исус итеплъэ зэрэзэрихъокыгъэр

(Маттэ 17:1–8; Марк 9:2–8)

²⁸ Исус а гущыIэхэр кыызеIохэ ужым мэфий тешIагъэу,
Петри, Иуани, Якъуби зыдищэхи, Тхъэм елъэIунэу Iуашъ-
хъэм дэкIоягъ. ²⁹ Тхъэм елъэIузэ, ынапэ итеплъэ зэри-
хъокыгъ, ищыгъынхэри фыжыыбзэу, къэлыдэу хъугъэх.
³⁰ Зэплъэхэм, нэбгыритIу Исус къыдэгущыIэу щытэу алъэ-

9:22 нахыжъхэр – сплъ 7:3.

9:22 дин пэщэшхохэр – дин пэщэшхор, дин пэщэшхоу щытыгъэхэр,
дин пэщэшхохэм яунагъохэм ащыщхэр ары.

9:22 Тэурат егъэджэкIo пашэхэр – сплъ 5:17.

гъугъ. Ахэр пегъымбар Мусэрэ Илясрэ арыгъэх. ³¹ Нэфынэ гъэшлэгъонышхом къыхэлыдыкIыхэу къэлъэгъуагъэх, Исус Ерусалим дунаем зэрэщехыжъын фаеми тегущылагъэх. ³² Петрэрэ игъусэхэмрэ хэчъыагъэх, ау къызэущыжъхэм, Исус нэфынэ гъэшлэгъонышхом хэтэу, къыхэлыдыкIэу адрэ нэбгыритIур къыбгъодэтхэу алъэгъугъэх. ³³ А нэбгыритIур IукIыжъхэ зэхъум, Петрэ Исус рилуагъ:

–Тхьаматэ, мыщ дэжъым тызэрэщыIэр дэгъу. Чэлищ щыдгъэлэн, ощ пае зы, Мусэ пайй зы, Иляс пайй зы.

Петрэ ыIорэр ымышлэу ащ фэдэу къылуагъ.

³⁴ Петр гущылэзэ, ошъуапщэ къакIуи, ахэмэ къашъхъэщыхагъ. Ошъуапщэр къызашъхъэщэхъэм, Исус игъогу рыкIохэрэр къэщтагъэх. ³⁵ Ошъуапщэм зы макъэ горэ къыхэлукIыгъ:

–Мары сэ шлу слъэгъурэ Скъо класэр. Ащ ыIорэм шъуедэлү.*

³⁶ А макъэр къызэлү ужым, Исус изакъоу къэнагъ. Ау игъогу рыкIохэрэм алъэгъугъэр а мафэхэм зыми рамылуатэу аушъэфыгъ.

Исус джынапцIэ зыхэс клалэ горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 17:14–18; Марк 9:14–27)

³⁷ ЯтIонэрэ мафэм ахэр Iуашъхъэм къызехыжъхэм, цIыф купышхо Исус къыпэгъокIыгъ. ³⁸ ОшIэ–дэмышлэу а цIыф купышхом зы лIы горэ къыхэкуукIыгъ:

–Дин гъэсакIу, сэ скъо усфеплъынэу сыолъэлү, а къо закъор ары сиIэр. ³⁹ ДжынапцIэ горэм клалэр зэкIеубытэшъ, ошIэ–дэмышлэу егъэкуо. Клалэм ыжэ Iупс къыIутIэтIэу, джынапцIэм ар къегъэкIэзэзышъ, къинышхо римыгъахъэу хэкIыжъырэп. ⁴⁰ О уигъогу рыкIохэрэм джынапцIэр хафынэу сялъэлугъ, арышъхъакIэ ахэмэ ар хафын алъэкIыгъэп.

⁴¹ –Еоой, шлошъхъуныгъэ зымылэхэу, джырэ цIыф къуанчэхэр,– къыложъыгъ Исус. –Сыд фэдизрэ сышъухэтын ыкIи шъусщылэн фая? О пкъо мо къащэ.

⁴² Ау клалэр къакIозэ, джынэпцIэ Iаеи ар чIыгум ты-

9:35 Мары сэ шлу слъэгъурэ Скъо класэр. Ащ ыIорэм шъуедэлү – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7; Пегъымбар Мусэ япэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:2 ыкIи ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:15.

ридзи ыгъэкIэзэзыгъ. Исус джынэпцIэ Iаем егый, кIалэр ыгъэхъужьыгъ, яти ритыжьыгъ. ⁴³ЦIыф пстэуми Тхъэм илъэкIыныгъэшхо лъэшэу агъэшIэгъуагъ.

**Исус ежьыр цIыфхэм зэралэкIэхъаштыр ятIонэрэу
къызэриIуагъэр**

(Маттэ 17:22–23; Марк 9:30–32)

ЦIыф пстэуми Исус Iофхэу ышIагъэ пстэури агъэшIагъохэ зэхъум, игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:

⁴⁴ –Мы гущыIэхэр шъутхъакIумэхэм арыжъугъахъ. ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо цIыфхэм алэкIэхъашт.

⁴⁵ Ау а гущыIэхэм къарыкIырэр къагурыIуагъэп. А гущыIэхэр къагурыIон амылъэкIынэу ахэмкIэ гъэбылтыгъэу щытыгъэх, а гущыIэхэм яхъылIагъэуи Исус къепчIыныхэу щынэщтыгъэх.

Хэта анахъ ин дэдэр?

(Маттэ 18:1–5; Марк 9:33–37)

⁴⁶ Исус игъогу рыкIохэрэм, «Тэ тщыщэу хэта анахъ иныр?» аIоу, зэнэкъокъуныгъэ къахэхъагъ. ⁴⁷ Исус ахэмэ агухэм арылтыр ышIэзэ, зы сабий горэ къышти, ыбгъукIэ ыгъэуцуи ариIуагъ:

⁴⁸ –Хэти мы сабыр сэ сцIэкIэ къезыгъэблагъэрэм сэ сыригъэблэгъагъэу мэхъу, хэти сэ сезыгъэблагъэрэми сэ сыкъэзыгъэкIуагъэри ригъэблэгъагъэу мэхъу, сыда пIомэ шъуащыщэу анахъ цIыкIур ары анахъ ин дэдэр.

Къышъупэмыуцурэр шъуигъус

(Марк 9:38–40)

⁴⁹ –Тхъаматэ, о пцIэкIэ лIы горэм джынапцIэхэр цIыфхэм ахифхэу тлъэгъугъэ, – къыIуагъ Иуан. –Ар тэ зэрэ-тщымыщым пае, зэтетIэжъэнэу тыпылтыгъ.

⁵⁰ –ЗэтешъумыIажь ар, – къыриIожьыгъ Исус, –сыда пIомэ шъо къышъупэмыуцурэр шъуигъусэшъ ары.

**Самарие хэкум шыщ къяуджэ горэм дэсхэм Исус
рагъэблэгъэнэу зэрамыдагъэр**

⁵¹ Тхьэм Исус уашъом зыдищэежъышт мафэр къызэ-
благъэм, Исус Ерусалим кӀонэу тыриубытагъ. ⁵² ЛӀы-
кӀохэр ыпэ рапшӀэу ыгъэкӀуагъэх. Ахэр кӀохи, Самарие
хэкум* шыщэу зы къяуджэ горэм зыщыхъакӀэн чӀыпӀэ
къыфагъэхъазырынэу дэхъагъэх. ⁵³ Ау Исус Ерусалим зэ-
рэкӀорэм пае, а къяуджэм дэс цыфхэм рагъэблэгъэнэу
адагъэп. ⁵⁴ Ар залъэгъум, Исус игъогу рыкӀохэрэм ащыщ-
хэу Якъубэрэ Иуанрэ къаӀуагъ:

–Зиусхъан, уашъом машӀо къехэу мы цыфхэр ыгъэ-
стынхэу тӀона?

⁵⁵ Ау Исус ахэмэ зафигъази, афимыдэу ариӀуагъ:

–Хъау, ар хъуштэп; ⁵⁶ сыда пӀомэ Цыф Лъэпкъым
ЫкӀо къызфэкӀуагъэр цыфхэр ыгъэкӀодынхэу арэп,
мыкӀодхэу къыгъэнэжъынхэу ары нахъ.

ЕтӀанэ нэмыкӀ къяуджэ горэм кӀуагъэх.

Исус игъогу рыкӀоным къин щэчыныгъэу хэлъыр

(Маттэ 8:19–22)

⁵⁷ Гъогум рыкӀохэзэ, зыгорэм Исус къыриӀуагъ:

–Тыдэ укӀоми, уауж сыкъырыкӀошт.

⁵⁸ –Баджэхэм исынхэу бы яӀ, ошъогу бзыухэми набгъо
яӀ, ау Цыф Лъэпкъым ЫкӀо* ышъхъэ зэрихъылӀэжъын
чӀыпӀэ иӀэп,– риӀожъыгъ Исус.

⁵⁹ –Сауж къырыкӀу,– риӀуагъ Исус нэмыкӀ горэм.

–Тхъаматэ,– къыӀожъыгъ адрэм, –ыпэ рапшӀэу сыкӀо-
нышъ, сятэ чӀэслъхъажъынэу фит сыкъэшӀ.

⁶⁰ –ЛӀагъэхэу щытхэм ежъхэм ялӀагъэхэм яхъадэхэр чӀа-
рэлъхъажъых,– риӀожъыгъ Исус. –Ау о кӀуи, Тхьэм и Те-
тыгъошхо ехъылӀэгъэ къэбарышӀур гъэӀу.

⁶¹ –Сэ уауж сыкъырыкӀошт, тхъаматэ,– къыӀуагъ нэмыкӀ
горэми. –Ау ыпэ рапшӀэу сэ сибынхэм аӀапэ сыубытыжъы-
нэу фит сыкъэшӀ.

9:52 Самарие хэкур – Иудей хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу дэлъ
хэкур арыгъэ. Джуртхэмрэ Самарие цыфхэмрэ яхабзэхэри ядинхэри
зэрэзэфэшъхъафхэм пае, зэпыищтыгъэх.

9:58 Цыф Лъэпкъым ЫкӀо – еплъ 5:24.

⁶² –ПхъэлэшэкІыр* зыубытыгъэу къызэплъэкІыжъырэр Тхъэм и Тетыгъошхо фэлэжъэнэу ифэшъуашэп,– ыІуи, Исус ащ риложъыгъ.

ЯПШІЭНЭРЭШЪХЪ

Исус игъогу рыклорэ нэбгырэ тІокІищырэ пшІырэ Тхъэм фэлэжъэнхэу зэрэдигъэкІыгъэхэр

Ащ нэужым Зиусхъаным нэбгырэ тІокІищырэ пшІырэ къыгъэлъагъохи, тэдрэ къалэуи тэдрэ чІыплэуи ежъыр зы-
дэкІон фаем тІурытІоу ыпэрапшІэу ыгъэкІуагъэх. ² Мырэу-
щтэу ариІуагъ:

–Лэжъыгъэр бэ, ау лэжъакІохэр макІэх. Арышъ, лэ-
жъыгъэр зиём шъуелъэІу, лэжъыгъэр къахыжъыным пае,
лэжъакІохэр къыгъэкІонхэу. ³ ШъукІу! Мо шъукъэ-
даІу, шъынэхэм шъуафэдэу тыгъужъхэм шъуахэсэгъахъэ.
⁴ Ахъщалъи, Іалъмэкъи, цуакъи зыдэшъумыштэх. Гъо-
гум зыми шІуфэс щешъумых.

⁵ –ХъакІэу зы унэ горэм шъузихъэкІэ, ыпэ рапшІэу,
«Тхъэм шъо мы унэм исхэм гупсэфыныгъэ къышъуерэт»,
шъуІуи, шІуфэс яшъух. ⁶ А гупсэфыныгъэр зифэшъошэ
цІыф а унэм исмэ, Тхъэм гупсэфыныгъэр ащ къыритышт.
Имысмэ, гупсэфыныгъэр шъо къышъуфэкІожъышт. ⁷ А
унэм шъукъини, къышъуатырэри шъушхы ыкІи шъуе-
шъу, сыда плэмэ лэжъакІом илэжъапкІэ ыгъотынэу ифэ-
шъуашэшъ ары. Бысымыр зэшъухъокІэу, зы унэм шъу-
къикІэу, нэмыкІ цІыфым иунэ шъуимыхъ.

⁸ –Зы къалэ горэм шъудахъэу шъузырагъэблагъэкІэ,
ащ дэжъым къышъуатырэр шъушхы. ⁹ Сымаджэхэр ащ
дэжъым щыжъугъэхъужъых, мырэущтэуи яшъуІу: «Тхъэм
и Тетыгъошхо къышъупэблэгъагъ». ¹⁰ Ау зы къалэ горэм
шъудахъэу, ащ дэжъым шъущырамыгъэблагъэмэ, иурам-
хэм шъуатехъи, мырэущтэу шъуІо: ¹¹ «Шъуикъалэ исапэу
тэ тІахъохэм акІэрылгыр къышъутетэтэкъожъы; ау
щытми зэжъугъашІэ, Тхъэм и Тетыгъошхо къызэрэблэ-

9:62 пхъэлэшэ – шыхэр е цухэр зыкІэшІагъэу чІыгу зэражъорэр ары.
ПхъэлэшэкІ – пхъэлэшэм ыкІэ Іэубытыплэу иІэр ары.

гъагъэр». ¹² Сэ шъосэІо, ахърэт мафэм а къалэм къинэу ыщэчыщтым нахы, Содом къалэм* къинэу ыщэчыщтыр нахь мэкІэшт.

Сыхъатмыгъо уежъагъ, Хоразин къалэ! Сыхъатмыгъо уежъагъ, Вифсайдэ къалэ!

(Маттэ 11:20–24)

¹³ –Сыхъатмыгъо уежъагъ, Хоразин къалэ! Сыхъатмыгъо уежъагъ, Вифсайдэ къалэ! Сыда пІомэ шъуадэжъ сэ щысшІэгъэ Іофышхо гъэшІэгъонхэр къалэхэу Тиррэ Сидонрэ* ащысшІагъэхэу щытыгъэмэ, бэшІагъэу шъыгъоныгъэ щыгъын ащыгъхэу, анэгухэр яжъэкІэ цІэлагъэхэу япсэкІодшІагъэхэм афыкІэгъожьыщтгъэх. ¹⁴ Ау ахърэт мафэм шъо къинэу шъуцэчыщтым нахы, Тиррэ Сидонрэ къинэу ащэчыщтыр нахь мэкІэшт. ¹⁵ О Капернаум къалэ, уашъом удэкІоена? Джэхънэмым икуупІэ нэсыфэ упхырызыщт нахь.*

¹⁶ –Шъо къышъодэІурэр, сэри къысэдэІу. Шъо шъузымыдэрэм сэри сидэрэп, сэ сызымыдэрэми сэ сыкъэзыгъэкІуагъэри ыдэрэп.

Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ тІокІищырэ пшІырэм къызэрагъэзэжъыгъэр

¹⁷ Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ тІокІищырэ пшІырэмэ гушІуагъокІэ къагъэзэжъы аІуагъ:

–Зиусхъан, о пцІэ къызытІокІэ, джынапцІэхэри тэ тІэмычІэ илъ мэхъух.

¹⁸ –Шъыпкъэ, пчыкІэм* фэдэу шэйтаныр уашъом къефэхэу сэ слъэгъугъэ,– ариІуагъ Исус. ¹⁹ –Блэхэми скор-

10:12 Содом къалэр – Хы Лагъэм иІушъо Іутыгъ. Содом къалэм дэхэм ябзэджагъэ пае, Тхъэм ар машІокІэ ыгъэкІодыгъагъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:24–28.

10:13 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – еплъ 6:17.

10:15 О Капернаум къалэ... упхырызыщт нахь – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 14:13,15.

10:18 пчыкІэ – шыблэм инэфынэ ары.

пионхэми* шъуатеуцонэуи, пыим ыкIуачIэ зэкIэ шъуте-
кIонэуи тетыгъо шъостыгъ; зыми иягъэ къышъокIыщтэп.
²⁰ Ау джынапцIэхэр шъуIэмычIэ зэрилгъхэм пае, шъумы-
гушIу, шъуцIэхэр уашъом итхылъ зэритхэм пае, шъугу-
шIо нахъ.

Исус зэрэгушIуагъэр

(Маттэ 11:25–27; 13:16–17)

²¹ А сыхъатым Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ инэу къыгъэгушIоу
Исус къыIуагъ:

–Сят, уашъоми чIылъэми я Зиусхъан, мы Iофхэр цIыф
Iушхэмрэ цIыф губзыгъэхэмрэ ашIоушъэфыгъэу, сабий-
хэм зэрябгъэшIагъэмкIэ щытхъу пфэсэшIы. Ары, Сят,
о ар арэуштэу пшIоигъуагъ.

²² ЕтIанэ Исус игъогу рыкIохэрэм зафигъази къыIуагъ:

–Сятэ щыIэ пстэури къысIэкIилъхъагъ. Къо лъапIэр
зыфэдэр Ты лъапIэм нэмыкI зыми ышIэрэп. Ты лъапIэр
зыфэдэри Къо лъапIэмрэ Къо лъапIэм зэригъэшIэнхэу
фэе цIыфхэмрэ анэмыкI зыми ышIэрэп.

²³ Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ язакъоу къызэнэжь-
хэм, Исус ахэмэ зафигъази ариIуагъ:

–Шъо шъунэхэм алъэгъурэр зылъэгъурэ нэхэр сыхъат-
мафэ ежъагъэх! ²⁴ Сыда пIомэ сэ шъосэIо, пегъымбар
Iаджи пачъыхъэ Iаджи шъо шъулъэгъурэр алъэгъунэу
ашIоигъуагъ, ау алъэгъугъэп, шъо зэхэшъухырэри зэха-
хынэу ашIоигъуагъ, ау зэхахыгъэп.

Самарие хэкум щыщэу гукIэгъу зыхэлъ цIыфыр

²⁵ Зы Тэурат егъэджэкIо пащэ горэ къэтэджи, Исус
ыгъэунэфыным пае, къыIуагъ:

–Дин гъэсакIу, мыкIодыжьын щыIэныгъэ IэхъышIоу
къыслъысыным пае, сыда сшIэщтыр?

²⁶ –Тэурат хабзэм сыда итыр?– риIожыгъ Исус. –Сыдэу-
штэу укъеджэра?

²⁷ –«ЗэкIэ о угурэ упсэрэкIи, зэкIэ пкIуачIэкIи, зэкIэ
уизэхэшIыкIыныгъэкIи Зиусхъанэу уи Тхъэ шIу лъэгъу,

о пшъхьи шлу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъури шлу лъэгъу», — * къыложьи́гъ адрэм.

²⁸ —Шъыпкъэр къэплуагъ,— рилуагъ Исус а лым. —А къэплуагъэр гъэцакли, мыклодыжьи́н шы́лэныгъэ бгъотыщт.

²⁹ Ау Тэурат егъэджекло пашэм зигъэхьенэу фэягъэти, Исус рилуагъ:

—Хэта адэ сэ сигъунэгъу?

³⁰ —Зы лы горэ Ерусалим дэкли, Ерихон къалэм* ехызэ, хъункла́ломэ алэ́клэфагъ,— къыложьи́гъ Исус. —Хъункла́ломэ ар ахъунклы́гъ, ищыгъынхэри шахыгъ, лаеу еохи, ыпсэ пыт къодыеу къагъани, хэхъажьи́гъэх. ³¹ А сыхъат дэдэм зы дин пашэ горэ а гъогумкӀэ ехынэу хъугъэ. А лыр зелъэгъум, гъогум иадрабгъумкӀэ блэклы́гъ. ³² Ащ фэдэу Левый зыщӀэ унэгъо лъэпкъым* шыщэу зы дин пашэ горэ а чыплэм нэси, а лыр зелъэгъум, гъогум иадрабгъумкӀэ блэклы́гъ. ³³ Ау Самарие хэкум шыщэу зы лы горэ а гъогум рыкӀозэ, а лым ыдэжъ къэсыгъ. Ар зелъэгъум, ыгу егъуи, ³⁴ бгъодэхъагъ, иулагъэхэм дагъэрэ сэнэпсырэкӀэ ялази ыпхыгъэх. Етлани а лыр къыӀэти, ежъыр зытесыгъэ шы́дым тырилъхьы, хъакӀэщ горэм рихьы, лъыплъагъ. ³⁵ ЯтӀонэрэ мафэм динаритлу ыджыбэ къырихи, хъакӀэщыр зи́ем рити, къылуагъ: «О мы лым лъыплъы, сыд фэдиз нахьыбэу тебгъэкӀуадэми, къызызгъэзэжъкӀэ, остыжьи́щт».

³⁶ —Джы, о зэрэпшлшлы́рэмкӀэ мы нэбгырищым ащыщэу хъункла́лохэм алэ́клэфэгъэ лым игъунэгъу фэдэу хэта нахьышлоу дэзекӀуагъэр?— къыпигъэхъожьи́гъ Исус.

³⁷ —ЛӀэу гукӀэгъу фэзышлы́гъэр ары,— къылуагъ Тэурат егъэджекло пашэм.

—Ори кӀуи, ащ фэдэу шӀэ,— рилуагъ Исус.

10:27 ЗэкӀэ о угурэ упсэрэкли... шлу лъэгъу — еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:5, ыкли ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.

10:30 Ерихон къалэр — Ерусалим итемыр тыгъэ къыкӀокӀыплӀэ лъэныкӀокӀэ, километрэ 24—кӀэ пэчыжъэу, Иордан псыхъом итыгъэ кӀохъэплӀэ лъэныкӀокӀэ ит.

10:32 Левый зыщӀэ унэгъо лъэпкъыр —а унэгъо лъэпкъым шыщ пстэури дин пашэхэу шытхэзэ, Тхъэм иунэшхо шылажъэщтыгъэх. Еплъ Пегъымбар Мусэ яплӀэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 3:1—13.

Мерэмрэ Марфэрэ

³⁸ ЕтІанэ Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ ягъогу рыкІохэзэ, зы къуаджэ горэм зыдахьэхэм, Марфэ зыцІэу бзылъфыгъэ горэм иунэ Исус ригъэблэгъагъ. ³⁹ А бзылъфыгъэм Мерэм ыцІэу зы шыпхъу иІагъ. А шыпхъур Зиусхъаным игущыІэхэм ядэІоу, ылъакъохэм адэжъ шысыгъ. ⁴⁰ Ау ыгъэхьэкІэнхэм иІофхэр Марфэ шІобаІо хъугъэх. Арыти, ар Исус къыбгъодахыи къыриІуагъ:

–Зиусхъан, Іофхэр зэкІэ сэ сизакъоу сшІэнхэу сшыпхъу сыкъызэригъанэрэр пшІоемыкІуба? Ар къыздэІэпыІэнэу еІу!

⁴¹ –Ей Марфэу си Марф,– риІожьыгъ Зиусхъаным, –о Іоф башэмэ зябгъэгъэгумэкІэу зыогъалІэ. ⁴² Ау зы ныІэп уищыкІагъэр. Мерэм Іэхьэ нахышІур къыхихыгъ, а ІэхьышІури ащ Іахыжъыщтэп.

ЯПШЫКІУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм елгъэлугъэным ехьылІагъ

(Маттэ 6:9–15; 7:7–11)

Зы чІыпІэ горэм Исус Тхьэм щелгъэлущтыгъ. Тхьэм зелгъэлу ужым, игъогу рыкІохэрэм ащыцэу зыгорэм ежъым къыриІуагъ:

–Зиусхъан, умэхъэкІо Иуан игъогу рыкІохэрэм Тхьэм узэрелгъэлун фэе шыкІэр зэраригъэшІагъэм фэдэу, ори тэ тэгъашІэ.

² –Тхьэм шгъуелгъэлу зыхъукІэ, мырэуцтэу шгъуІо,– ариІуагъ Исус.

«О Тятэ лгъапІэу уашгъом шыІэр!

ПцІэ цІыфхэм агъэлгъапІэу орэхъу.

Уи Тетыгъошхо къэрэкІу.

Узыфаер уашгъом зэрэщыхъурэм фэдэу, чІылгъэми щэрэхъу.

³ Хьалыгъоу тищыкІагъэр мафэ къэси къытэт.

⁴ Тэ типсэкІодхэр къытфэгъэгъух,

сыда пІомэ тэри хэти мыхъун къытэзышІэрэм фэтэгъэгъу.

Шгъйтаным псэкІод тигъэшІэнэу фит умышы, ащи тыщыухъум».

⁵–Шьо шъуащыщэу зыгорэм ныбджэгъу илэу тлон,– ариуагъ Исус. –Чэщныкъом а ныбджэгъум иунэ маклошъ, релю: «Синыбджэгъу, чыфэу хьалыгъуищ къысэт, ⁶сыда плөмэ синыбджэгъу горэ гъогурыклоу къысфэклоуагъ. Езгъэшхын зи сиlēп».

⁷–Арэуштэу зелом, унэм ис ныбджэгъум адрэм къыреюжы: «Сымыгъэулэу. Къэлапчъэр гъэпытагъэ, сисабыйхэри сигъусэхэу плэм хэлъых. Сыкъэтэдждэу зыгорэ остын слъэкълыштэп».

⁸–Сэ шъосэлө,– къыпигъэхъожьыгъ Исус, –зэриныбджэгъум пае, къэтэдждэу хьалыгъур къыримытыштми, ыуж зэримыклъыжьырэм пае къэтэдждынышъ, зыфаер зэклэ къыритышт.

⁹–Арышъ, шъосэлө, шъуелъэлуи Тхъэм къышъуитышт; шъулъыхъуи къэжъугъотышт; къэлапчъэми шъутеуи, Тхъэм къышъуфылуихышт; ¹⁰сыда плөмэ хэтми лъалөрэм зыклэлъэлурэр илэ хъушт, лъыхъурэми зылъыхъурэр къыгъотышт; къэлапчъэм теорэми Тхъэм къыфылуихышт.

¹¹–Ты къышъухэта, зыкьо хьалыгъу пае къелъэлүмэ, мыжъо езытыщтыр, е пцэжъые пае къелъэлүмэ, блэ езытыщтыр, ¹²е клэнклэ пае къелъэлүмэ, скорпион* езытыщтыр? ¹³Арэуштэу шьо шъубзаджэ пэтми, шъуибынхэм шлу зэряшъутыщтыр шъошлэ. Ащ нахьи нахьыбэу Ты лъаплэу уашъом щылэм ежъым елъэлухэрэм ежъ Ыпсэ Лъаплэ къаритыштба?

Исусрэ джынапцлэхэм япашэу Велзевулрэ

(Маттэ 12:22–30; Марк 3:20–27)

¹⁴Исус лы бзако горэм джынапцлэу ащ ыбзэ зыубытырэр хифыгъ. Джынапцлэр зыхэкълъыжъым, бзакоу щытыгъэ лыр къэгущылагъ. Цыф купышхохэм агъэшлэгъуагъ.

¹⁵Ау ащыщхэу заулэмэ къалуагъ:

–Велзевулэу джынапцлэхэм япашэ илъэкълыныгъэ ары джынапцлэхэр цыфхэм зэрахифырэр.

¹⁶ НэмыкІхэми Исус агъэунэфыным пае, зы нэшэнэ гъэшІэгъонышхо горэ уашъом къафыригъэхынэу фэягъэх.

¹⁷ Ау ахэмэ ягухэлъхэр Исус ышІэхэзэ ариІуагъ:

—Сыдрэ зы пачъыхъагъуи лъэныкъуитІоу зигощымэ, зэхэтэкъошт, унэ гори лъэныкъуитІоу гощыгъэ хъумэ, къызэхэошт. ¹⁸ Шэйтанри лъэныкъуитІоу зэрэгъэхъумэ, итетыгъо сыдэуштэу щыІэжъын ылъэкІына? Ар зыкІасІорэр Велзевул илтъэкІыныгъэкІэ сэ джынапцІэхэр цІыфхэм ахэсэфыхэу шъолошъ ары. ¹⁹ Адэ, Велзевул илтъэкІыныгъэкІэ сэ джынапцІэхэр цІыфхэм ахэсэфыхэмэ, шъо шъуицІыфхэм джынапцІэхэр зэрахафырэр хэт илтъэкІыныгъэу хъура? Арышъ, ахэр шъо шъуихъыкумышІэхэу хъуцтых. ²⁰ Ау сэ джынапцІэхэр цІыфхэм зэрахэсфырэр Тхъэм ылэхъуамбэшъ, Тхъэм и Тетыгъошхо къызэрэшъухэхъагъэр ары ащ къыкІырэр.

²¹ —КІуачІэ зиІэ лІы горэм ІашэкІэ дэгъоу тегъэпсыхъагъэу, иунэ къыухъумэ зыхъукІэ, имылъкукІэ щынагъо щыІэп. ²² Ау ащ нахь нахъ кІочІэшхо зиІэ лІы горэ ащ къытебанэу къызытекІокІэ, Іашэу зыщыгугъыхэрэр къытырихынхэшъ, ахэр зэкІэ ыгощыжъыцтых.

²³ —Сэ симыгъусэр къыспэуцу, сэ къыздэзымыугъоирэми ретэкъухъэ.

ДжынэпцІэ Іаем къызэригъэзэжъырэр

(Маттэ 12:43–45)

²⁴ —Зы джынэпцІэ Іае горэ цІыф горэм зыхэкІыкІэ, псы зэрымыт шъоф нэкІым макІошъ, зыгъэпсэфыпІэ горэм лъыхъоу къекІухъэ. ЗыгъэпсэфыпІэ ымыгъотэу, «Сызыхэсыгъэ лІэу сэ сиунэу щытыгъэм ыдэжъ згъэзэжъышт», еІо. ²⁵ Ащ ыдэжъ къегъэзэжъышъ, унэр пхъэнкІыгъэу, зэлъыІухыгъэу къегъотыжъы. ²⁶ Джащыгъум макІо, джынэпцІибл ежъым нахь нахъ бзаджэхэу къыздещэхэшъ, унэм ехъэхэшъ етІысхъэх. ЫкІэм ыкІэжъым а лІым иІоф ыпэм нахь нахъ дэи мэхъу.

²⁷ А гущыІэхэр Исус къыІохэзэ, цІыф купышхом хэтэу зы бзылффыгъэ горэм ымакъэ Іэтыгъэу къыриІуагъ:

—Ныбэу узэрылтыгъэри, бгъэу узкІэшъугъэри сыхъатмафэ ежъагъэх.

²⁸ —Шъыпкъэ,— къыІуагъ Исус, —ау Тхъэм игущыІэхэр

зэхэзыхэу, ахэри зыгъэцакIэрэр ащ нахь нахь сыхъат-мафэ ежъагъэх.

Цыф Лъэпкъым Ыкъо цыфхэм нэшанэ зэрафэхъурэр

(Маттэ 12:38–42; Марк 8:12)

²⁹ Цыфхэр нахь купышхохэу Исус ыдэжъ къыщызэрэ-угъоихэ зэхъум, ащ къылуагъ:

–Джырэ цыфхэр бзаджэх. Ахэр нэшэнэ гъэшIэгъоны-шхо фаех, ау пегъымбар Юныс* инэшанэ нэмыкI Тхьэм ахэмэ къаритыштэп, ³⁰ сыда пIомэ Юныс Ниневие къалэм дэсыгъэ цыфхэм нэшанэ зэрафэхъугъэм фэдэу, Цыф Лъэпкъым Ыкъо джырэ цыфхэм нэшанэ афэхъушт. ³¹ Ау сэ шъосэIо, къыблэ хэгъэгум щыщэу бзылъфыгъэ пачъыхьэр* ахърэт мафэм къэтэджынышъ, джырэ цыфхэм къядэошт ыкIи къыгъэмысэщтых, сыда пIомэ а бзылъ-фыгъэ пачъыхьэр пачъыхьэ Сэлмэн* изэхэшIыкIыныгъэ едэлунэу чIылъэм ыкъуапэ къикIи къэкIуагъ, ыкIи мары пачъыхьэ Сэлмэн нахь нахь инэу зыгорэ къышъухэт. ³² Ниневие къалэм дэсыгъэ цыфхэр ахърэт мафэм къэтэджынхэшъ, джырэ цыфхэм къядэоштых ыкIи къагъэ-мысэщтых, сыда пIомэ ахэмэ Тхьэм игущылэхэр Юныс аригъэлухэу зызэхаххэм, япсэкIодшIагъэхэм афыкIэгъо-жыгъэх, ыкIи мары Юныс нахь нахь инэу зыгорэ къышъухэт.

Пкъым иостыгъ

(Маттэ 5:15; 6:22–23)

³³ –Зыми остыгъэ хигъанэу, гъэбылтыгъэ къогъу горэм ар къуигъэуцорэп е щэлъэ чIэгъым чIигъэуцорэп, унэм къыхьэхэрэм инэфынэ алъэгъуным пае, итетыпIэ лъагэ ты-регъэуцо нахь. ³⁴ Пкъым иостыгъэ нэр ары. Арышъ, о унэ псаумэ, зэкIэ ппкъы нэфынэшт. Ау о унэ дэимэ,

11:29–30 пегъымбар Юныс – еплъ Пегъымбар Юныс икъэбар зэрыт тхылъым (Иона)3.

11:31 бзылъфыгъэ пачъыхьэр – еплъ Пачъыхьэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3 Царств) 10:1–10.

11:31 пачъыхьэ Сэлмэн – Сулиман ары.

зекIэ о ппкты шIункIышт. ³⁵ Арышт, о пхэлъ нэфынэр шIункIыгъэ мыхъуным фэсакъ. ³⁶ Арэуштэу зекIэ о ппкты шIункIыгъэ хэмылтэу нэфынэ хизмэ, зекIэ о ппкты нэфынэу хъушт, остыгъэ нэфынэм укъызэригъэнэфырэм фэдэу.

Исус Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ ямысагъэ къызэригъэлъэгъуагъэр

(Маттэ 23:1–36; Марк 12:38–40; Лука 20:45–47)

³⁷ Исус а гущыIэхэр къызеIохэ ужым, фарисей горэм ежыр ыгъэшхэнэу иунэ ригъэблэгъагъ. Исус ащ иунэ ихыи, Iанэм пэтIысхьагъ. ³⁸ Шхэным ыпэкIэ Исус ыIэхэр зэримытхьакIыгъэхэр фарисеим зелъэгъум, ыгъэшIэгъуагъ.

³⁹ –Шъо фарисейхэм шъуишъуалъэхэмрэ шъуилагъэхэмрэ акIыбхэр шъогъэкъабзэх,– риIуагъ Зиусхьаным, –ау нэйпсыягъэрэ бзэджагъэрэ нахъ зи шъукIоцIылтэп.

⁴⁰ Шъо акъыл зимыIэхэр! Тхъэу кIыбыр къэзыгъэхъугъэм кIоцIыри къыгъэхъугъэба? ⁴¹ Ау шъо шъуишъуалъэхэмрэ шъуилагъэхэмрэ акIоцI илър тхьамыкIэхэм яшъогъэшхышъ, шъоркIэ зекIэ къабзэу хъушт.

⁴² –Ау сыхъатмыгъо шъуежъагъ, шъо фарисейхэр! Хатэм къыдэкIагъэхэм анахъ пыутыхэм ащыщэу зы пшIанэр Тхъэм пае шъоты, ау зэфагъэмрэ Тхъэр шIу зэрэшъулъэгъурэмрэ къэшъогъанэх. Ахэр ары жъугъэцэкIэн фаехэр, адрэ Iофхэри къэшъумыгъанэхэу.

⁴³ –Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, шъо фарисейхэр! Синэгогухэм тхьамэтэ тIысыпIэхэр ащышъуубытынхэри, зэIукIэхэм цIыфхэр шъуIэхэм щяжъугъэбэунхэри шIу шъолъэгъу.

⁴⁴ –Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, шъо Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, Фарисейхэри, шъо нэпитIу зиIэхэр, сыда пIомэ хэкIодэжъыгъэ къэхэмэ шъо шъуафэд. ЦIыфхэм гу лъа-мытэу, ахэмэ акIыIу рэкIох.

⁴⁵ Тэурат егъэджэкIо пащэхэм ащыщэу зыгорэм Исус къыриIуагъ:

–Дин гъэсакIу, арэуштэу пIомэ, тэри укъытэхъоны.

⁴⁶ –Шъо Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, сыхъатмыгъо шъуежъагъ,– къыIожъыгъ Исус, –сыда пIомэ хьылъэ зехъэгъуаехэр цIыфхэм атешъолъхъэх, ау ахэмэ шъуадэлэпыIэнэу зы Iэхъуамби жъугъэхъыерэп.

⁴⁷ –Сыхъатмыгъо шъуежъагъ! Пегъымбархэу шъо шъуятэжъхэм аукIыгъагъэхэм апае къэунэхэр шъогъэуцухэшъ,
⁴⁸ шъуятэжъхэм ашIэгъагъэхэм шъори зерадежъугъаштэрэр къэшъоушыхъаты; сыда пIомэ шъуятэжъхэр арыба пегъымбархэр зыукIыгъагъэхэр, шъорыба къэунэхэр афэзыгъэуцухэрэр? ⁴⁹ Ащ пае Тхъэм изэхэшIыкIыныгъэшхокIэ кыIуагъ: «Пегъымбархэри апостолхэри ахэмэ афэзгъэкIощтых. Ахэмэ ащыщэу зы купыр къаукIышт, зы купыми къин рагъэщэчышт». ^{50,51} Арышъ шъосэIо, пегъымбар Авел ылъ щегъэжъагъэу пегъымбар Зэкъарие ылъ къыхиубытэу, зэкIэ пегъымбархэм ялгыасэ джырэ цIыфхэм Тхъэм аригъэпщыныжъышт. Пегъымбар Зэкъарие ары къурмэн шIыпIэмрэ Тхъэм иунэшхорэ азыфагу шагъэкIодыгъагъэр. Шъыпкъэр шъосэIо, ахэмэ зэкIэ ялгыасэ джырэ цIыфхэм Тхъэм аригъэпщыныжъышт.

⁵² –Сыхъатмыгъо шъуежъагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэр, сыда пIомэ шIэныгъэм иIункIыбзэ шъо шъуштагъэ. Ау шIэныгъэм иунэ шъо шъуихъагъэп, ихъанхэу фэягъэхэри ихъанхэу фит шъушIыгъэхэп.

^{53,54} Ащ дэжъым Исус зыIокIыжъым, Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ ежъыр хагъэукъоным фаехэу, Iоф горэм хаубытэным ешакIохэу, IофыбэхэмкIэ еупчIыхэзэ рагъэзэу аублагъ.

ЯПШЫКИУТИОНЭРЭШЪХЪ

НэпитIугъэм шъуфэсакъ

Джащыгъум цIыфхэм хэуцуапIэ амыгъотыжъэу, купышхо мин пчъагъэкIэ къызызэIокIэхэм, Исус апэу игъогу рыкIохэрэм ариIоу къыублагъ:

–Фарисейхэм ятэджэпсэу янэпитIугъэ шъуфэсакъ.
² Къэмылгъэжъынэу чIэухъумагъэу зи щыIэп, цIыфхэм къамышIэнэуи гъэбылгыгъэу зи щыIэп. ³ Ащ къыхэкIыкIэ, мэзахэм щышъуIуагъэр мэфэ нэфынэм цIыфхэм зэхахыжъышт, унэ кIоцIым шъущыIушъашъэу тхъакIумэм ишъуIуагъэри унашъхъэхэм атетхэу къыщакIотэжъышт.

Шъузщыщынэн фаер

(Маттэ 10:28–31)

⁴ – Ау сэ шъосэло, синыйбджэгъухэр, пкъыр зыукIхэу ащ нэужым ащ ехъу зи зышIэн зымылтэкIхэрэм шъуащымыщын. ⁵ Ау шъо шъузщыщынэн фаер сэ шъозгъэлъэгъушт: ЗиукIырэ ужым, джэхънэмым хэзыдзэжъынэу тетыгъо зиIэр ары шъузщыщынэн фаер. Ары, шъосэло, ащ шъушщын. ⁶ Бзыу цIыкIуитфыр чапычитIукIэ* ащэрэба? Ау щытми, ахэмэ ащыщэу зи щымыгъупшэжъэу Тхьэм ыгу илъ. ⁷ Ау шъо шъушгъхъэ тет шгъхъац налгъэ пстэури лъытагъэ. Шъумыщын, бзыубэхэм анахыи шъо шъуанахъ лъапI.

**Христос игъогу рыкIохэрэм узэращыщыр цIыфхэм
ябгъэшIэныр**

(Маттэ 10:32–33; 12:32; 10:19–20)

⁸ – Сэ шъосэло, сэ ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* сигъогу рыкIохэрэм зэращыщыр цIыфхэм апашгъхъэ хэтми къыщызыIорэр, сэри ар сигъогу рыкIохэрэм зэращыщыр Тхьэм имэлэIичхэм апашгъхъэ къыщысIошт. ⁹ Ау хэтми сэ сигъогу рыкIохэрэм ащымыщэу цIыфхэм апашгъхъэ щызыIорэр, сэри ар сигъогу рыкIохэрэм зэращымыщыр Тхьэм имэлэIичхэм апашгъхъэ щысIошт. ¹⁰ Хэтми ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо гущылэ Iае фэзыIорэм фэгъушт, ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ зыгъэпцIырэм фэгъуштэп.

¹¹ – Синэгогухэм шъузаратыкIэ, хэку пашэхэмрэ тетыгъор зиIэхэмрэ апашгъхъэ шъузыращэкIэ, «Сыдэуштэу зыдгъэхыен?» шъулоу, ыкIи «Сыда тIоштыр?» шъулоу шъу-мыгумэкI; ¹² сыда пIомэ къэшъулон фаер а сыхъатым Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ шъуигъэшIэшт.

Лы баеу акъыл зымыIэм ехылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

¹³ ЦIыф купышхом хэтэу лы горэ Исус къелгъэлугъ:

– Дин гъэсакIу, тэ тятэ къыкIэныжъыгъэ мылкъур сэ

12:6 чапыч – арапыбзэкIи тыркубзэкIи «хъурышэ» мэхъу.

12:8 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 5:24.

сшы къыздегъэгощ.

¹⁴ –Шъузэрэгощышт шЫкІэр къышъосІонэу хэта сызыгъэуцугъэр?– риІожьыгъ Исус. ¹⁵ ЕтІанэ цІыфмэ ариІуагъ:

–Шъуфэсакъ! Сыд фэдэ нэйпсыягъэ къызыхэшъумыгъаф, сыда пІомэ цІыфым сыд фэдиз мылъку иІэми,ар ищыІэныгъэ епхыгъэпышъ ары.

¹⁶ ЕтІанэ Исус зы гъэсэнныгъэ тхыдэ афиІотагъ:

–ЛЫ бай горэм ичІыгу лэжъыгъабэ къыхэкІыгъ.

¹⁷ Арэуштэу зэхъум, ышъхъэ фиІожьэу къыублагъ: «Сыда сшІэщтыр? Сэ силэжъыгъэхэр зэрыслъхъан зи сиІэп».

¹⁸ –ЕтІанэ къыІуагъ: «Мырэуштэу сшІэщт. Сикъакъырхэр скъутэнхэшъ, нахъ инхэу сшІыжъынхэшъ, сигъа-жъорэ симылъкурэ зэкІэ ахэмэ арыслъхъащт. ¹⁹ ЕтІанэ сэ зэсІожьышт: Илъэсыбэ пфырикъун Іаджи уиІ. Зыгъэ-псэф, шхэ, ешъу, зыгъатхъ!»

²⁰ –Ау Тхъэм къыриІуагъ: «О акъыл зимыІэ цІыф! Мы чэщ дэдэм о ппсэ хэсхыжъышт. Мы бгъэтІылыгъэхэр хэт къызыфэнэжъыщтыр?»

²¹ –Ежъ ышъхъэ пае мылъушхо зыугъоеу, ау Тхъэм ыдэжъкІэ мылъушхо зимыІэм джары къехъулІэщтыр.

ГумэкІыным ехыІагъ

(Маттэ 6:25–34, 19–21)

²² –Арышъ шъосэІо,– ариІуагъ Исус игъогу рыкІохэрэм, –«Сыда тшхыщтыр?» шъуІоу, шъуищыІэныгъэ пае шъумыгумэкІ. «Сыда тщыгъыщтыр?» шъуІоу, шъупкъы пайй шъумыгумэкІ. ²³ ЩыІэныгъэр гъомылэм нахы нахъ лъапІ, пкъыри щыгъыным нахы нахъ лъапІ. ²⁴ Къуалэхэм шъуяплъ: Ахэмэ чылапхъи апхъырэп, лэжъыгъи къахыжъырэп. Конхэри къакъырхэри яІэхэп, ау щытми Тхъэм къареты. Шъо бзыухэм анахы бэкІэ шъуанахъ лъапІ!

²⁵ ГумэкІынымкІэ хэта шъо шъуащыщэу зы Іэнтэгъу фэдиз нэмыІэми икІыхагъэ хэзыгъэхъон зылъэкІыщтыр? ²⁶ Ащ фэдэу мэкІэ тІэкІур зышъумылъэкІыкІэ, адрэ къэнагъэ пстэуми апае сыда шъузкІэгумэкІырэр?

²⁷ –Къэгъагъэхэм якъэкІыкІэ шъуеплъ. Ахэр лажъэхэрэп, ци аджырэп, ау сэ шъосэІо, ежъ пачъыхъэу Сэлмэн*

12:27 пачъыхъэ Сэлмэн – Сулиман ары. Илъэхъан ыдэжъ ар пачъыхъэ пстэуми анахы нахъ баеу щытыгъ. Еплъ Пачъыхъэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3-я Царств) 10:23.

сыд фэдизэу дахэу клэраклэщтыгъэми, ахэмэ ащыщэу зыгорэми фэдэу гъэклэрэклагъэу щытыгъэп. ²⁸ А уцэу губгъом непэ итэу неущ хъакум радзэжыщтыр Тхъэм арэуштэу зигъэклэраклэкIэ, ащ нахыи бэкIэ нахыибэу шъо шъуигъэклэрэклэшт, шъо шлошъхъуныгъэ зимаклэхэр! ²⁹ Шъо шъушхыщтымрэ шъузэшъощтымрэ ауж шъуимыт ыкли шъуафэмыгумэкI. ³⁰ Сыда пломэ ащ фэдэ Iоф пстэури ары дунаем тет лъэпкъхэр зылъыхъухэрэр. Ахэр зэрэшъуищыклагъэр Шъуятэ лъапIэ ешIэ. ³¹ Ау ыпэ рапшIэу Тхъэм и Тетыгъошхо иIофхэм ауж шъуит, етIанэ адрэ къэнэгъэ Iофхэри кышъуIэклэхъащтых.

³² –Шъумыщын, шъо куп тIэклур, сыда пломэ Шъуятэ лъапIэ и Тетыгъошхо кызыскIэ, тетыгъо кышъуиты-нэу игуап. ³³ Шъуихъапщыпхэр шъущэхи, ахъщэр тхъа-мыклэхэм яшъут. Жъы мыхъужьын ахъщалъэхэр зы-фэшъушIых, нахъ макIэ мыхъужьын мылкъушхо уашъом щызэжъугъэгъот. Ащ дэжъым тыгъуакIо горэ а мылкъу-шхом щекIолIэшъуштэп, хъунэхэми ашхыштэп. ³⁴ Сыда пломэ шъуимылъкушхо зыдэщылэм шъугухэри щылэщтых.

Шъумычъыеу шъусакъ!

(Маттэ 24:45–51)

³⁵ –Шъо шъуищыяклэхэр дэупклагъэхэу, шъуиостыгъэхэри хэгъэнагъэхэу хъазырэу шъущыт. ³⁶ Цыфхэу зитхъаматэ нысащэм кыкIыжыным паплъэхэу, къэлап-чъэм кызэрэтеоу фылузыхынэу хъазырэу щытхэм афэ-дэу шъущыт. ³⁷ Тхъаматэр кызыкIожьыкIэ, унэлутхэу мычъыехэу ыкли сакъыхэу кыгъотыжъхэрэр сыхъат-мафэ ежъагъэх, Шъыпкъэр шъосэлэ, ищыяклэ диупклэ-нышъ, Iанэм пигъэтIысхъащтых, ежъыри къэклонышъ, ашъхъэщытышт. ³⁸ Чэщныкъом дэжъ е нэфшъэгъо атэ-къэIогъум дэжъ тхъаматэр къэкложыгъэу, а унэлутхэр мычъыехэу ыкли сакъыхэу кызыгъотыжъхэкIэ, ахэр сы-хъатмафэ ежъагъэх. ³⁹ Ау мыр зэжъугъашIэ: Унэр зиет тыгъуакIор кызыкIошт сыхъатыр ышIэщтыгъэмэ, чъы-ещтгъэп, иуни кыыригъахъэу илъыр рыригъэтыгъукIы-щтгъэп. ⁴⁰ Шъори шъухъазырын фае, сыда пломэ Цыф Лъэпкъым Ыкъо къэкложынынэу шъузымыгугъэрэ сыхъат горэм дунаем къэкложыщтышъ ары.

⁴¹ –Зиусхъан,– кылуагъ Петрэ, –мы гъэсэнэгъэ тхы-

дэр тэщ пае кѣпѣагѣа, хѣауми цѣѣф пстѣуми апае кѣпѣагѣа?

⁴² –Хѣта адѣ, зѣхѣшѣкѣыныгѣа зиѣу, зыщыгугѣышѣу-нѣу унѣзехѣу тхѣаматѣм унѣлутхѣу иѣхѣм пащѣ афишѣы-щтыр игѣом яшхын аритынѣу?– кѣѣѣагѣ Зиусхѣаным.

⁴³ –А унѣлутыр сыхѣатмафѣ ежѣагѣ, итхѣаматѣ кѣѣклѣожѣы-гѣу, арѣуштѣу ышѣу кѣызигѣотыжѣклѣ. ⁴⁴ Шѣыпкѣѣр шѣосѣло, тхѣаматѣм имылѣку зѣклѣ а унѣлутым ыѣ рилѣхѣшт. ⁴⁵ Ау а унѣлутым «Сѣ ситхѣаматѣ шѣхѣу кѣѣклѣожѣыштѣп», ыгукѣ ылоу, адрѣ унѣлутхѣм, бзылѣфыгѣи хѣулѣфыгѣи, яоу ыклѣи ешхѣу, ешѣоу, уташѣоу зиублѣклѣ, ⁴⁶ а унѣлутыр зымыгугѣѣрѣ мафѣ горѣм ыклѣи зыщимы-шѣрѣ сыхѣат горѣм итхѣаматѣ кѣѣклѣожѣышт. А унѣлутыр укѣыклаѣу ыукѣышт, шѣошѣхѣуныгѣа зымыѣхѣм кѣины-гѣа зыщадѣищѣчын чѣыплѣми ыгѣѣклѣошт.

⁴⁷ –Ау итхѣаматѣ зыфаер ышѣѣщтыгѣа пѣтми, унѣлутѣу зызымыгѣѣхѣазырыгѣѣм, е тхѣаматѣр зыфаер зымыгѣѣцѣклѣагѣѣм утыныбѣ кѣытефѣшт. ⁴⁸ Ау итхѣаматѣ зыфаер зымышѣу, утын зифѣшѣуашѣ зышѣагѣѣм нахѣ утын макѣ кѣытефѣшт. Тхѣм бѣ зѣритыгѣѣм бѣ ытыжѣынкѣи кѣы-щыгугѣышт, бѣ зыѣ рилѣхѣагѣѣми нахѣыбѣклѣи кѣыщы-гугѣышт.

Зы унѣм зѣдисхѣр зѣрѣзѣмызѣгѣыштхѣр

(Маттѣ 10:34–36)

⁴⁹ –Чѣылѣѣм машѣло есыдзыным пае, сѣ сыкѣѣклѣагѣ. А машѣлор зѣхѣнагѣѣѣмѣ, сыдѣу сыгопѣщтыгѣ! ⁵⁰ Цѣѣфхѣм ѣаѣу сѣ саумѣхѣын* фаѣу щыт, ар охѣуфѣ инѣуи сѣгумѣ-клѣи! ⁵¹ Зѣзѣгѣыныгѣа чѣылѣѣм кѣыфѣсхѣыным пае, сы-кѣѣклѣагѣѣу шѣогугѣа? Хѣау, сѣ шѣосѣло, зѣмызѣгѣы-ныгѣа кѣѣсхѣынѣу ары нахѣ, ⁵² сыда плѣмѣ джы щегѣѣ-жѣагѣѣу, зы унѣм ис нѣбгыритфыр лѣѣныкѣѣуитѣлоу зѣрѣ-гѣѣхѣушт: щыр тѣлѣм пѣуцушт, тѣури щым пѣуцушт. ⁵³ Лѣѣ-ныкѣѣуитѣлоу зѣрѣгѣѣхѣунхѣшѣ, тыр кѣом пѣуцушт, кѣори-тым пѣуцушт, ныр пхѣум пѣуцушт, пхѣури ным пѣуцушт, гуащѣри нысѣм пѣуцушт, нысѣри гуащѣм пѣуцушт.

Мы лъэхъанэм инэшанэхэм къарыкIырэр зыгурыжъугъаIу
(Маттэ 16:2–3)

⁵⁴ –Тыгъэ къохъапIэмкIэ ошъуапщэ къытехъэу шъулъэгъумэ, «Ощх къещхышт», занкIэу шъоIо, арэуштэуи мэхъу,– ариIуагъ Иусу цIыф купышхом. ⁵⁵ –Къыблэ лъэныкъом къикIырэ жъыбгъэри къепщэ хъумэ, «Фабэ дэдэу хъушт», шъоIо, арэуштэуи мэхъу. ⁵⁶ Шъо нэпитIу зиIэхэр! ЧIылъэмрэ уашъомрэ ятеплъэ къикIырэр къыжъугурэIо, мы лъэхъанэм инэшанэхэм къарыкIырэр сьд пае къыжъугурымыIора?

О уидэогъу узэрешIужьыным ыуж ит
(Маттэ 5:25–26)

⁵⁷ –Сьд пае шъо шъушIэн фаер шъор–шъорэу зэхэшъумышIыкIыра? ⁵⁸ ГущыIэм пае, о уидэогъу уригъусэу хыкумышIэм* ьдэжъ узыкIокIэ, гъогум шъурыкIозэ, узэрешIужьыным ыуж ит. Армырмэ уидэогъу хыкумышIэм ыпашъхъэ уригъэуцошт, ащи хъапс ухъумакиом уIэкIилъхъашт, хъапс ухъумакиоми хъапсым учIидзэшт. ⁵⁹ Сэ осэIо, аужырэ чапычыр отыжъыфэ, хъапсым укъычIэкIыжъыштэп.

ЯПШЫКИУЩЭНЭРЭШЪХЪ

О уипсэкIодшIагъэхэм афыкIэгъожь е ор–орэу
зыбгъэкIодыжъыгъэу мэхъу

А мафэхэм цIыф куп Иусу ьдэжъ къакIохи, Галилей цIыфхэу Iэшъхъэтет Пилат* ицIыфхэм аригъэукIыгъагъэхэм якъэбар къыфахыгъ. А Галилей цIыфхэм алгырэ якъурмэныпхъэ ылъымрэ зэхэлъадэхэу, Пилат ицIыф-

12:58 хыкумышIэр – зы цIыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.

13:1 Пилат – еплъ 3:1.

хэм ахэр аригъэукIыгъагъэх. ²Исус ыдэжъ къэкIуагъэхэм ариIожьыгъ:

–Мы Галилей цIыфхэр арэуштэу зэрэкIодыгъэхэм пае, Джалилым щыщхэу адрэ цIыф пстэумэ анахь нахь псэ-кIодышIэхэу шъогугъа? ³Хъау, арэуштэу щытэп, сэ шъо-сэIо! Ау шъуипсэкIодшIагъэхэм шъуафыкIэмыгъожьмэ, шъори зэкIэ ащ фэдэ къабзэу шъукIодышт. ⁴Хъаури Си-лоам зыщIэ чIыпIэм ит унэ плъэпIэ лъагэр нэбгырэ пшIы-кIуеу къызытеуи, чIиукIыхагъэхэр адрэ цIыфхэу Ерусалим дэс пстэуми анахь нахь мысагъэхэкIэ шъогугъа? ⁵Хъау, арэуштэу щытэп, сэ шъосэIо! Ау шъуипсэкIодшIагъэхэм шъуафыкIэмыгъожьмэ, шъори зэкIэ ащ фэдэ къабзэу шъукIодышт.

Ынджыр чъыг гъугъэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

⁶ЕтIанэ Исус мы гъэсэныгъэ тхыдэр къафиIотагъ:

–ЛIы горэм исэнэшъхъэ хатэ ынджыр чъыг хэтэу иIагъ. Зыгорэ къыпыкIагъэмэ еплъынэу зэкIом, зи къыпы-кIагъэу ыгъотыгъэп. ⁷Джащыгъум сэнэшъхъашIэм ри-Iуагъ: «Мары илгъэсищ хъугъэу мы чъыгым зыгорэ къы-пыкIэмэ сеплъынэу сыкъэкIо, ау зи пытэу згъотырэп. Арышъ иупкIыжъ, сыд пае чIыгум ыкIуачIэ хъаулиеу хихыра?»

⁸–СэнэшъхъашIэм къыриIожьыгъ: «Тхъаматэ, мы илгъэсым щигъэтыгу. Чъыгыр ихъурэягъэкIэ къэстIы-хъанышъ, ебз тIэкIуи чIэстэкъон. ⁹КъэкIорэгъэм къы-пыкIэнкIи мэхъу. Джащыгъуми къызыпымыкIэкIэ, иупкIын плъэкIын».

Исус бзылъфыгъэ горэу зиузэнкIыжъын зымылгъэкIэу, зытхыщIэ уфагъэу щытыр шэмбэт мафэм зэригъэхъужьыгъэр

¹⁰Шэмбэт мафэм синэгогу горэм Исус цIыфхэм Тхъэм игущыIэхэр щаригъашIэщтыгъэх. ¹¹Бзылъфыгъэ горэ илгъэс пшIыкIуй хъугъэу, зыгъэсымаджэрэ джынапщIэ хэсэу ащ дэжым щыIагъ. ЗиузэнкIыжъын ымылгъэкIэу, ытхыщIэ уфагъэу щытыгъ. ¹²Исус ар зелгъэ-гъум, еджи риIуагъ:

–Нын, джы щегъэжъагъэу ухъужьыгъэу, шъхъафитэу ухъугъ.

¹³ ЕтІанэ ыІэхэр а бзылъфыгъэм зытырелъхъэм, ардэдэм ащ зиузэнкІыжьи хъужьыгъэ, Тхъэми щытхъу фишІыгъ.

¹⁴ Ау Исус шэмбэт мафэм сымаджэр зэригъэхъужьыгъэм пае, синэгогу пащэр губжи, цІыфмэ ариІуагъ:

–Цыфыр лэжьэн фаеу мэфих щыІ. А мафэхэм зыжъугъэхъужьынэу шъукъако нахъ, шэмбэт мафэм шъукъэмыкІу.

¹⁵ –Шъо нэпитІу зиІэхэр!– риІожьыгъ Зиусхъаным а пащэм. –Шъуащыщэу зыгорэ шыІа, зицу е зищыд шэмбэт мафэми къыкІэзытІэтыкІэу, цощым къычІэзыщэу псы езымыгъашъорэ? ¹⁶ Арэу зыхъукІэ, мы бзылъфыгъэу Ибрахымэ къытехъукІыгъэ цІыфхэм ащыщэу, илъэс пшыкІуй хъугъэу шэйтаным ыпхыгъэр шэмбэт мафэм шъхъафит сшІэу згъэхъужьын фэягъэба?

¹⁷ Исус ар къызеІом, къыпэгущыІэжьырэ цІыф пстэури укІытэжьыгъэх, къэнэгъэ цІыфхэри Исус Іофышхо гъэшІэгъонхэу ышІагъэ пстэуми апае гушІощтыгъэх.

Горчицэцэмрэ тэджэпсымрэ яхьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэхэр

(Маттэ 13:31–33; Марк 4:30–32)

¹⁸ –Тхъэм и Тетыгъошхо* зыфэдэр сыда?– къыІуагъ Исус. –Ар сыдым фэзгъэдэна? ¹⁹ Ар зыфэдэр горчицацэр* ары. Ар лы горэм къышти, ихатэ щишІагъ. Ар къэкІи, чъыгы хъугъэ, ошъогу бзыухэри икъутамэхэм атесхэу хъугъэ.

²⁰ – Тхъэм и Тетыгъошхо сыдым фэзгъэдэна?– джыри зэ къыІуагъ Исус. ²¹ –Ар зыфэдэр тэджэпсыр ары. Зы бзылъфыгъэ горэм ар къышти, ІэнлтищымкІэ хъаджыгъэ зэхипшыхъагъ, зепстэури къэтэдджыфэ.

13:18 Тхъэм и Тетыгъошхо – еплъ 6:20.

13:19 горчицэ – арапыбзэкІи тыркубзэкІи «хъардэл» зыфаІорэр ары.

Къэлэпчъэ зэжъур

(Маттэ 7:13–14, 21–23)

²² Исус къалэхэмрэ къуаджэхэмрэ къыкӀухъэхэзэ, цӀыфхэм Тхьэм игущылӀэхэр аригъашӀэхэзэ, игъогу Ерусалим фигъэзагъ. ²³ Зыгорэ ежъым къеупчӀыгъ:

–Тхьаматэ, мыкӀодхэу, Тхьэм къыгъэнэжъышт цӀыфхэр макӀэха?

²⁴ –Къэлэпчъэ зэжъумкӀэ шъузэрэдэхъаштым зэрэшъулъэкӀэу ыуж шъуит,– ариложьыгъ Исус, –сыда пӀомэ сэ шъосӀо, цӀыфыбэхэр дэхъанхэу ыуж итыщтых, ау алъэкӀыштӀэп. ²⁵ Унэ бысымыр къэтэджынышъ, къэлапчъэр зыщыфишӀыжъышт сыхъатыр къэсышт. ЕтӀанэ, «Тхьаматэ, къэлапчъэр къытфылӀух», шъулоу, кӀыбым шъудэтэу, къэлапчъэм шъукъытеонкӀи мэхъу.

–Джащыгъум ащ къышъуиложъышт: «Шъо хэтми шъузщыщыр сшӀэрэп».

²⁶ –ЕтӀанэ шъулоу шъуублэшт: «Тыуигъусэу тышхэщтыгъ ыкӀи тешъощтыгъ, тикъалэ иурамхэми Тхьэм игущылӀэхэр ащытэбгъашӀэщтыгъэх».

²⁷ –Ау ащ къышъуилошт: «Шъо хэтми шъузщыщыр сшӀэрэп, санӀу шъуикӀ, зэкӀэ шъо бзэджашӀэхэр!»

²⁸ –Ибрахъими, Исхъакъи, Якъуби, адрэ пегъымбар пстэури Тхьэм и Тетыгъошхо ылӀчӀэгъ чӀэхъагъэхэу, ау шъо а Тетыгъошхом ылӀчӀэгъ шъукъычӀафыгъэу зышъулъэгъукӀэ, куохъауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ къэхъущтых. ²⁹ ЦӀыфхэр тыгъэ къыкъокӀыпӀэмкӀи, тыгъэ къохъапӀэмкӀи, темырымкӀи, къыблэмкӀи къикӀынхэшъ, Тхьэм и Тетыгъошхо иешхэ–ешъошхо чӀыпӀэхэр щаубытыщтых. ³⁰ Джащыгъум ауж итхэм ащыщхэр апэу хъущтых, апэ итхэм ащыщхэри ауж къинэщтых.

Ей Ерусалим!

(Маттэ 23:37–39)

³¹ А сыхъат дэдэм фарисей* куп къакӀуи, Исус къыриӀуагъ:

–Мыщ дэжым ІукІ. Армырмэ пщэу Ирод ицІыфхэм уаригъэукІышт.

³² –ШъукІуи,– ариІожьыгъ Исус, –а баджэм ешъуІу: «Сэ непи неуши джынапцІэхэр цІыфхэм ахэсфыщтых, сымаджэхэри згъэхъужьыщтых, ящэнэрэ мафэми сиІоф сыухыщт». ³³ Ау щытми, непи, неуши, неущмыщкІи сигъогу сырыкІон фаеу щыт, сыда пІомэ пегъымбарыр Ерусалим нэмыкІ чІыпІэ щылІэ хъуштэп.

³⁴ –Ей Ерусалим, Ерусалим! УицІыфхэм пегъымбархэр аукІых, Тхъэм илІыкІохэми мыжъокІэ яохэзэ аукІых. Бзыум ищырхэр ытамэмэ ачІэгъ зэрэщычІиугъуаехэрэм фэдэу, сыд фэдизрэ уибынхэр сэ зэсыугъоилІэнхэу сыфэягъ, ау шъо шъуфэягъэп. ³⁵ Мо зэ шъуеплъ, Тхъэр шъуикъалэ нэшІукІэ къеплъыжьыщтэп. Сэ шъосэІо, «Зиусхъаным ыцІэкІэ къакІорэм щытхъушхор ий!» зыщышъуІощт мафэм нэсыфэ, сышъулъэгъужьыщтэп.

ЯПШЫКІУПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

**Исус зэкІэбэгагъэу щыт лІы горэ шэмбэт мафэм
зэригъэхъужьыгъэр**

Шэмбэт мафэ горэм фарисейхэм ятхъаматэхэм ащыщэу зыгорэм иунэ щышхэнэу Исус зырегъэблагъэм, цІыфхэр Исус еплъакІощтыгъэх. ² ЗеплъакІохэм, зэкІэбэгагъэу щыт лІы горэ Исус ыпашъхъэ къиуцуагъэу алъэгъугъ. ³ Исус Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ ариІуагъ:

–Шэмбэт мафэм сымаджэр бгъэхъужьыныр хабзэкІэ хъушта, мыхъушта?

⁴ Ау ахэмэ заушъэфыгъ. Зызаушъэфым, Исус сымаджэм теләби, ыгъэхъужьыгъ. ЕтІанэ ытІупщыжьыгъ.

⁵ ЕтІанэ Исус ахэмэ яупчІыгъ:

–Шъуащыщэу зыгорэм ищыд е ицу шэмбэт мафэм псы-нэм ифэмэ, а сыхъатым къырихыжьынба?

⁶ Ахэмэ пэгъокІ къыратышъугъэп.

ХьакІэхэмрэ бысымымрэ зэрагъэшІэн фәе Іофхэр

⁷ ХьакІэхэм тхьэмэтэ тІысыпІэхэр аубытхэу Исус гу зылъетэм, мы гъэсэныгъэ тхьдэр къафиІотагъ:

⁸ –Зыгорэм ешхэ–ешъошхо горэм уригъэблагъэмэ, тхьэмэтэ тІысыпІэм умытІыс, сыда пІомэ оц нахь нахь тхьаматэ горэ къыригъэблэгъагъэхэм ахэтынкІи мэхъу.

⁹ Джащыгъум бысымэу ори ари шъукъезыгъэблэгъагъэр къыббгъодэхъанышъ, къыуиІошт: «Мы лІым о уитІысыпІэ ет». Арэу зыхъурэм, о уукІытэжыгъэу, аужырэ тІысыпІэр уубытын фәеу хъушт. ¹⁰ Ау узырагъэблагъэ-кІэ, аужырэ тІысыпІэм тІыс. Джащыгъум бысымыр о къыббгъодэхъанышъ, къыуиІошт: «ТІэкІу дэкІотай, си-ныбджэгъу». Ар адрэ хьэкІэ пстэуми апашъхьэ оркІэ нахь щытхъу мэхъу; ¹¹ сыда пІомэ хэти зышъхьэ зыгъэи-ныжырэр Тхьэм ыгъэцІыкІушт, ежъ ышъхьэ зыгъэцІы-кІужырэри Тхьэм ыгъэинышт.

¹² ЕтІанэ Исус ибысым риІуагъ:

–Щэджэгъуашхэ е пчыхъэшъхъашхэ о зыпшІыкІэ, уи-ныбджэгъухэр, е пшыхэр, е уиблагъэхэр, е уигъунэгъу байхэр къемыгъэблагъэх. Ахэр къебгъэблагъэхэмэ, афэ-пшІагъэр къыпфашІэжыынэу урагъэблэгъэжъэнкІи мэхъу.

¹³ Ау ешхэ–ешъошхо зыпшІыкІэ, тхьамыкІэхэр, сэкъат-хэр, лъащэхэр, нэшъухэр къегъэблагъэх. ¹⁴ АфэпшІагъэр ахэмэ къыпфашІэжыын зэрамылъэкІырэм пае, сыхъатмафэ уежъагъ. Шъыпкъагъэ зиІэ цІыфхэр къызытэджыжъхэкІэ, афэпшІагъэр Тхьэм къыпфишІэжыышт.

Ешхэ–ешъошхом ехьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхьдэр

(Маттэ 22:1–10)

¹⁵ Исус игъусэхэу Іанэм пэсхэм ащыщэу зыгорэм мыр зызэхехым, къыІуагъ:

–Тхьэм и Тетыгъошхо къызыскІэ, адрэ хьакІэхэм ягъу-сэу Іанэм пэсыщтыр сыхъатмафэ ежъагъ.

¹⁶ –Зы лІы горэм ешхэ–ешъошхо ышІыгъ,– риІуагъ Исус а лІым, –цІыфыбэхэри къыригъэблэгъэнхэу ари-Іуагъ. ¹⁷ Ешхэ–ешъошхор зыщаублэшт сыхъатыр къызэ-сым, зы унэлут горэ къыригъэблэгъэнхэу зериІогъэгъэ

цЫфхэм адэжь мырэуштэу арилонэу ыгъэкIуагъ: «Джы шъукъеблагъ, пстэури хъазыр».

¹⁸ – Ау къафагъэгъунхэм пае, зепстэури зэфэдэу лъа-
лохэу аублагъ. Апэрэм риуагъ: «Сэ зы хъасэ къэсщэ-
фыгъ, ар сыклоу зэсымыгъэлъэгъумэ хъуштэп. Къыс-
фэгъэгъу».

¹⁹ – Адрэм къылуагъ: «ЦуипшI къэсщэфыгъэшъ, язэрэ-
щыт згъэунэфынэу сэкIо пэт. Къысфэгъэгъу».

²⁰ – Ящэнэрэми къылуагъ: «Сэ шъуз къэсщагъэшъ, сы-
къэкIон слъэкIыштэп».

²¹ – Джащыгъум унэлутым къыгъээзэжьи, хъугъэ–ша-
гъэр итхъаматэ къыриложьыгъ. Къызыреложьым, бысы-
мыр къэгубжи, унэлутым риуагъ: «Псынклэу къалэм
иурамышхохэмрэ иурам цIыклухэмрэ атехьи, тхъамы-
клэхэр, сэкъатхэр, нэшъухэр, лъащэхэр мо къащэх».

²² – Унэлутым къызегъээзэжьым, къылуагъ: «Тхъаматэ,
уиунашъо згъэцэкIагъэ, ау джыри тIысыплэ нэкIхэр
щылэх».

²³ – Джащыгъум тхъаматэм унэлутым риуагъ: «Гъогу-
хэмрэ гъогу лъагъохэмрэ атехьи, сиунэ из хъуным пае,
уапэ къифэрэ цIыфхэр къэкIонхэу шы. ²⁴ Сэ шъосэло,
а цIыфхэу сэ къезгъэблэгъэнхэу зэслогъагъэхэм ащыщэу
зи сиIанэ къыхэлэнэп».

– Сыда плэмэ кьеблэгъагъэхэр бэ, ау къыхэхыгъэу щытхэр
макIэх, – къыпигъэхъожьыгъ Исус.

Исус игъогу рыкIоным къын щэчыныгъэу хэлъыр

(Маттэ 10:37–38)

²⁵ ЦIыф купышхохэр Исус игъусэхэу кIощтыгъэх. Исус
зафигъази, ахэмэ ариуагъ:

²⁶ – Хэт щыщми садэжь къаклоу, зянэ, зятэ, зишъуз,
зибынхэр, зышхэр, зышыпхъухэр шлу зэрилъэгъухэрэм
нахьи, зыпси шлу зэрилъэгъурэм нахьи, сэ нахышлу
сызымылъэгъурэр сигъогу рыкIохэрэм ащыщ хъун
ылъэкIыштэп. ²⁷ Хэти зикъащ зезыхъэу, сэ сауж къы-
рымыкIорэм сэ сигъогу рыкIохэрэм ащыщ хъун ылъэкIы-
штэп.

²⁸ – Шъуащыщэу зыгорэм унэ плъэплэ лъагэ ышIынэу

фае хъумэ, ыпэрапшлэу тlысэу, тefэщтым еплъэу, а унэр зэрэригъэкъун ахъщэ иlэмэ, зэупчlыжъын фаеба?
²⁹ Арэуштэу ымышlэмэ, лъапсэр ыгъэуцугъэу, ащ унэр ыухын зимылъэкlыкlэ, ар къэзылъэгъурэ цlыф пстэури къыдэхъащхыхэу, ³⁰ мырэуштэу аlощт: «Мы лlым унэр ышlэу ригъэжъагъ, ау фэухыгъэп».

³¹ –Ащ фэдэуи, зы пачъыхъэ горэм нэмыкl пачъыхъэ горэм зао ришlылlэнэу ыгу хэлъмэ, ыпэ рапшlэу тlысынышъ, дзэлl мин тlокl зилэ пыеу къыфакlорэм ежъым идзэлl минипшlыкlэ пэуцушъуштмэ, егупшысын фаеба?
³² Пэуцун ымылъэкlмэ, пыир чыжъэу щытэу, лlыкlохэр фигъэкlонхэшъ, зэшlужъынхэу ригъэлъэлущтых. ³³ Ащ фэдэу шъуащыщэу хэти иlэ пстэури къэзымыгъанэрэр сэ сигъогу рыкlохэрэм ащыщ хъун ылъэкlыштэп.

Щыугъэ зыхэмылъ щыгъур

(Маттэ 5:13; Марк 9:50)

³⁴ –Щыгъур дэгъу. Ау щыгъум ищыугъэ хэкlымэ, сыдэуштэу ищыугъэ ащ хэплъэхъажъышт? ³⁵ Хъасэмрэ ебзымрэкlэ нахъышlу хъуштэп, чlадзыжъы нахъ.

–Рыдэлонэу тхъакlумэ зилэм зэхерэх.

ЯПШЫКlУТФЭНЭРЭШЪХЪ .

Мэлэу кlодыгъэм ехылlэгъэ гъэсэнэгъэ тхыдэр

(Маттэ 18:12–14)

Хъакъулахъ ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкlод зышlэхэрэмрэ зэкlэ Исус едэлунхэу къэкlолlагъэх. ² Ау фарисейхэмрэ Тэурат егъэджэкlо пащэхэмрэ агу емыlоу аlуагъ:

–Мы лlым псэкlод зышlэрэ цlыфхэр гъусэ зыфешlыхыкlи адэшхэ.

³ Арэуштэу къызалом, Исус мы гъэсэнэгъэ тхыдэр ахэмэ афилотагъ:

⁴ –Шъуащыщэу зыгорэм мэлишъэ иlэу тlон. Ахэмэ ащыщэу зыр шlокlодмэ, адрэ тlокlиплlырэ пшlыкlу-

бгъурэр губгъом къыринэнхэшъ, кІодыгъэр къегъотыжъыфэ лъыхъонба? ⁵ Ар къызигъотыжъкІэ, гушІоу къеІэтышъ, ытамэ къытырелъхъэ. ⁶ Унэм къызыкІожъкІэ, иныбджэгъухэмрэ игъунэгъухэмрэ къяджэшъ, арело: «ШъукъыздэгущІу, сэ симэлэу сшІокІодыгъэр къэзгъотыжъыгъ». ⁷ Сэ шъосело, ащ фэдэу шъыпкъагъэ зиІэ нэбгырэ тІокІиплІырэ пшІыкІубгъурэу псэкІод фыкІэгъожъыныр зимыщыкІагъэхэм апае, гушІуагъоу уашъом щыхъурэм нахы, псэкІод зышІэрэ цІыф закъоу зипсэкІодхэм афыкІэгъожъырэм пае, уашъом нахъ гушІогъошхо щыхъушт.

Тыжъын ахъщэу кІодыгъэм ехыллэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

⁸ –Ащ фэдэуи бзылъфыгъэ горэм тыжъын ахъщипшІ иІэу тІон. Ахэмэ ащыщэу зыр шІокІодмэ, остыгъэ хигъанэу, ахъщэр къегъотыжъыфэ, фэсакъыпэу лъыхъузэ, унэр зэкІэ къыпхъэнкІынба? ⁹ Ар къызигъотыжъкІэ, иныбджэгъухэмрэ игъунэгъухэмрэ къяджэшъ, арело: «ШъукъыздэгущІу, ахъщэу сшІокІодыгъэр къэзгъотыжъыгъ». ¹⁰ Сэ шъосело, ащ фэдэу къабзэу псэкІод зышІэрэ цІыфэу кІэгъожъырэм Тхъэм имэлэлИчхэр фэгущІоштых.

КІодыгъэ кІалэм ехыллэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

¹¹ –Зы лІы горэм къуитІу иІагъ,– къыІуагъ Исус.

¹² –Къо нахыкІэм ятэ риІуагъ: «Сят, мылъкум щыщэу къыстефэшт Іахъэр къысэт». Арыти, тым мылъкур ахэмэ афигощыгъ.

¹³ –Мэфэ заулэ зытешІэм, къо нахыкІэм иІэр зэкІэ зэкІиугъуай, хымэ хэгъэгу горэм кІуагъэ. А хэгъэгум мыхъомышІэ псэукІэкІэ имылъку щигъэкІодыгъ. ¹⁴ ЗэкІэри зегъэкІодым, гъэблэшхо а хэгъэгум къыщыхъуи, щыкІэгъэшхо иІэ хъугъэ. ¹⁵ Арэуштэу зэхъум, а хэгъэгум щыпсэурэ лІы горэм ыдэжъ кІуи, Іоф къыІихыгъ. А лІым икъохэр губгъом щигъэхъунхэу ыгъэкІуагъ. ¹⁶ Къохэм яІус щыщ ыныбэ из ышІынэу ехъуапсэщтыгъ, ау а Іусым щыщ хэти ащ къыритыгъэп.

¹⁷ –КІалэм итхъамыкІагъо зыздешІэжъым, ышъхъэ фиІожъыгъ: «Сэ сятэ илэжъакІохэр сыд фэдиз хъухэми,

шхын афырикъуни къялыжъыни яІ, ау сэ мэлакІэм сиукІэу мыш дэжъым сыщыІ! ¹⁸ Сятэ ыдэжъ сыкІожъынышъ, еслошт: Сят, уашъомкІи оркІи псэклод сшагъэ. ¹⁹ О сэ скъо къысэплонэу сифэшъуашэп. О уилэжъакІохэм ащыщэу зым фэдэу сэри сышт». ²⁰ ЕІанэ тэджи, ятэ ыдэжъ кІожъынэу ежъагъ.

—Ыкъо чыжъэкІэ къэкІожъэу ятэ къызелъэгъум, ыгу егъуи, пэгъочъи, ІаплІ рищэкІи, ебэоу ыублагъ.

²¹ —Ыкъо ятэ риІуагъ: «Сят, уашъомкІи оркІи псэклод сшагъэ. О сэ скъо къысэплонэу сифэшъуашэп».

²² —Ау ятэ иунэлутхэм ариІуагъ: «Щыгъынхэм анахъ дэгъур псынклэу къыфэшъухъи щышъулъ. Зы Іэлъыни Іэрышъулъхъ, цуакъэхэри щышъулъэх. ²³ Тэнэ гъэшхагъэр къашъуши, шлошъубз. Тыжъугъашх ыкІи тыжъугъэгущу. ²⁴ Мы сэ скъо лІагъэу щытыгъ, ау къэхъужъыгъ, клодыгъэу щытыгъ, ау къэдгъотыжъыгъ». Арэу щтэу ешхэ—ешъошхо ашІэу аублагъ.

²⁵ —Ау тым ыкъо нахъыжъ губгъом итыгъ. КъэкІожъэу унэм игъунэгъу къызэхъум, орэд макъэрэ Іэгу тео макъэрэ зэхихыгъ. ²⁶ Унэлутхэм ащыщэу зыгорэм еджи, «Сыда къэхъугъэр?» ыІуи еупчІыгъ. ²⁷ Унэлутым къыриІуагъ: «ПшынахъыкІэ къэкІожъыгъ. Уятэ ар псаоу зэригъотыжъыгъэм пае, тэнэ гъэшхагъэр шІуаригъэбзыгъ».

²⁸ —Къо нахъыжъым ар зызэхехым, къэгубжи, унэм ихъажъынэу фэягъэп. Ау ятэ унэм къыкІи, ихъажъынэу къелъэІоу ыублагъ. ²⁹ Къо нахъыжъым ятэ пэгъокІ ритыгъ: «КъэдаІу! Сэ мыш фэдиз илъэс хъугъэу сыпфэлажъэ, о уиунашъохэми зыкІи сатекІыгъэп. Сэ синыбджэгъухэми ешхэ—ешъошхо афэсшыным пае, зы чэцІи къысэптыгъэп. ³⁰ Ау джы о пкъо зыфапІоу уимылъку бзылъфыгъэ хэтакІохэм атезыгъэкІодагъэр къэкІожъыгъэшъ, тэнэ гъэшхагъэр фышІуябгъэбзыгъ!»

³¹ —Ау тым къыриІуагъ: «Скъо, о сыдигъуи садэжъ ущыІ, сиІэ пстэури оуй. ³² Ау тэ тыгушІон ыкІи тытхъэжъын фаеба, мы пшынахъыкІэ лІагъэу щытыгъ, ау къэхъужъыгъ, клодыгъэу щытыгъ, ау къэдгъотыжъыгъ?»

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЪ

ЛЫ байм иунэзехъэ тхъагъэпцІым ехыліэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

–ЛЫ бай горэм унэзехъэ горэ иІагъ,– ариІуагъ Исус игъогу рыкІохэрэм. –«Мы лІым уимылъку пшІуегъэкІоды», аІуи, цІыфхэм лЫ байм раІуагъ. ²Арэуштэу лЫ байр иунэзехъэ къеджи риІуагъ: «О къыохыліагъэу сыд мы зэхэсхырэр? Симылъку зэрэзепхъэгъэ шЫкІэр сэгъэ-лъэгъу. Джы нэуж симылъку о зепхъэ хъуштэп».

³–Унэзехъэм ышъхъэ фиІожьыгъ: «Сыда сэ сшІэщтыр? Ситхъаматэ сиІоф сіехыжъы. ЧЫгур стІынэу кІуачІэ икъун сиІэп, сылтэІонэуи сэукІытэ. ⁴СиІоф сіихыжъмэ, сшІэщтыр джы сэшІэ, цІыфхэм яунэхэм сырагъэблэгъэ-ным пае».

⁵–Арэуштэу унэзехъэр цІыфхэу итхъаматэ ичІыфэ зытелъхэм зырызэу къяджи, ахэмэ ащыщэу апэрэм риІуагъ: «Ситхъаматэ ичІыфэу сыд фэдиза птелъыр?»

⁶–ЧІыфэр зытелъ лІым къыІуагъ: «Дэгъэ къошы-нишъэ стелъ».

–Адрэм риІожьыгъ: «Мары уичІыфэ тхылъ къэштэжъи, тІыси, псынклэу шъэныкъо итх».

⁷–ЕтІанэ унэзехъэм нэмыкІ зыгорэми риІуагъ: «О чІыфэу сыд фэдиза птелъыр?»

–Ащ къыІуагъ: «Коц дзыуишъэ стелъ».

–Адрэм риІожьыгъ: «УичІыфэ тхылъ къэштэжъи, тІо-кІиплІ итх».

⁸–Арэуштэу зэхъум, тхъаматэр иунэзехъэ тхъагъэпцІым щытхъужьыгъ, ІушыгъэкІэ зэрэзекІуагъэм пае, сыда пІомэ, мы дунаем ицІыфхэр ежъхэр зэрэзэдзекІохэрэм-кІэ нэфынэ шъыпкъэм щызекІорэ цІыфхэм анахыи нахь Іушых. ⁹Ау сэ шъосэІо, дунэе мылъкумкІэ ныбджэгъу-хэр зэжъугъэгъотых, а мылъкур зышъуухыкІэ, мыкІоды-жъын псэупІэм шъурагъэблэгъэным пае.

¹⁰–Іоф макІэхэмкІэ узщыгугъышъунэу щыт цІыфым ІофыбэхэмкІи ущыгугъышъушт, Іоф макІэхэмкІи узщыгугъышъунэу щымыт цІыфым ІофыбэхэмкІи ущыгугъышъуштэп. ¹¹Арэуштэу зыхъукІэ, дунэе мылъкур зешъухъанэу зыщыгугъышъунхэ цІыфхэу шъущымыты-

гъэмэ, ащыгъум мылъку шъыпкъэр хэт шъо шъулэ къи-
зылхъащтыр? ¹² НэмыкІхэм ямылкъукІэ зыщыгугъы-
шъунхэ цІыфхэу шъушымытыгъэмэ, шъо шъуимылъку
зешъухъанэу хэта къышъозытыщтыр?

¹³ –Зы унэлутыр тхъэмэтитІум афэлэжъэн ылъэкІы-
щтэп; сыда пломэ, е зыр ыуджэгъунышъ, адрэр шІу
ылъэгъушт, е зым шъыпкъэу фыщытынышъ, адрэр зэ-
рипэсыщтэп. Шъо Тхъэми ахъщэми шъуафэлэжъэн шъу-
лъэкІыщтэп.

Тэурат хабзэмрэ Тхъэм и Тетыгъошхорэ

(Маттэ 11:12–13)

¹⁴ Ахъщэр шІу дэдэу зылъэгъурэ фарисейхэм ар зэкІэ
зызэхахым, Исус дэхъащхыгъэх. ¹⁵ Ау Исус ахэмэ ари-
Іуагъ:

–Шъорыба, шъыпкъагъэ зиІэ цІыфхэм зафэзыгъа-
дэхэу, цІыфмэ апашъхъэ зафэу зыщызыгъэлъагъохэрэр, ау
Тхъэм шъо шъугухэм арылтыр ешІэ; сыда пломэ цІыф-
мэ агъэлъапІэрэ Іофхэр Тхъэм ыдэжъкІэ лъэшэу пыутых.

¹⁶ –Пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмрэ пегъым-
бархэм атхыгъэхэм арытхэмрэ Тхъэм фэлажъэрэ цІыфхэм
агъэлугъэх, умэхъэкІо Иуан имафэхэм анэсыфэ. Ащ къы-
щегъэжъагъэу Тхъэм и Тетыгъошхо ехылІэгъэ къэбары-
шІур агъэІу, хэти а Тетыгъошхом ылэчІэгъэ чІэхъаным
гузэжъогъукІи ыуж ит. ¹⁷ Ау пегъымбар Мусэ и Тэурат
хабзэ ит хъарыфхэм анахъ цІыкІур хэкІодыкІыным
нахы, уашъори чІылъэри нахъ кІодыжъыщтых.

Шъхъэгъусэ тІупщыжъыным ехылІагъ

(Маттэ 5:32; 19:9; Марк 10:11,12)

¹⁸ –Хэтми зишъуз зытІупщыжъэу, нэмыкІ бзылфыгъэ
къэзыщэжъырэм зинэ ышІагъэу мэхъу. Ащ фэдэу хэтми
лІы горэм ытІупщыжъыгъэ шъуз къэзыщэжъырэм зинэ
ышІагъэу мэхъу.

ЛЫ баймрэ Лазарырэ

¹⁹—ЛЫ бай горэ шылагъ. Ар шыгъынхэм анахъ лъа-
плэхэмклэ фэпагъэу, мафэ къэси ешхэ—ешъошхо ышлы-
щтыгъ. ²⁰ЛЫ байм икъэлапчъэ дэжъ зы лЫ тхьамы-
клэ горэ, Лазар ыцлэу, ыкышъо бэгухэр тетхэу шы-
лтыгъ. ²¹А лЫ тхьамыклэм лЫ баем иланэ къетэкъо-
хыгъэхэмклэ имэлэклалэ ыгъэуцунэу шлоигъуагъ. Хъэ-
хэри къеклуалэхэти, ибэгухэр абзэихъащтыгъэх.

²²—ЛЫ тхьамыклэр дунаем ехыжыгъ, мэлэичхэми ар
Ибрахымэ ыдэжъ ахыгъ. ЛЫ баири дунаем ехыжы, чла-
лъхъажыгъ. ²³А лЫ баир гугъушхо хэтэу, лагъэхэм
ячлыплэ шылэу къыдэплъый, Лазари бгъодэсэу, Ибра-
хымэ ылъэгъугъ. ²⁴Ар зелъэгъум джагъэ: «Тятэ Ибра-
хымэ, гуклэгъу къысфэшли, Лазар къысфэгъаклуи, ащ
ылэхъомбапэ псым херэгъауи, сыбзэгу ерэгъэучьы,
сыда плэмэ мы машлом сыхэтэу къинышхо сэлъэгъу».

²⁵—Ау Ибрахымэ къылуагъ: «Сиклал, угу къэгъэклыжъ,
дунаем узытетым, уилэхышлу шыбгъотэу зэрэщытыгъэр,
ау Лазар ащ фэдэу къын ыхъэу зэрэщытыгъэр. Ау джы
ащ ыгу зыгъэрэзэн Иофхэр егъотыжъых, о къинышхом
ухэт. ²⁶Ащ нэмыклэуи шъоррэ тэррэ тазыфагу тлуаклэ
дэлъ, мыш дэжым къиклыхэу шъуадэжъ клонхэу фаехэр
мыклошъунхэм пае. Ащ фэдэу шъуадэжъ къиклэу тадэжъ
зи къэклошъурэп».

²⁷—Арэуштэу зелом, лЫ байм къылуагъ: «Ащыгъум тят,
сыюлъэлу, сятэ иунэ Лазар гъакло, ²⁸сыда плэмэ сэ шитф
си. Мы къинышхо щэчылэм ахэри къэмыклонхэм
пае, фэсакъынхэу агурерэгъалу».

²⁹—Ау Ибрахымэ къыриложыгъ: «Пегъымбар Мусэ
ытхыгъэмрэ адрэ пегъымбархэм атхыгъэхэмрэ ялэх,
ахэмэ яредэлух».

³⁰—Ау лЫ байм къылуагъ: «Хъау, тятэ Ибрахымэ, ау
лагъэхэм къахэтэджыкыжыгъэу зыгорэм ыгъэзэжымэ,
ахэмэ япсэклодхэм афыклэгъожыщтых».

³¹—Ибрахымэ къыриложыгъ: «Пегъымбар Мусэмрэ
адрэ пегъымбархэмрэ ямыдэлухэмэ, зыгорэ лагъэхэм къа-
хэтэджыкыжыщтми, ашлошъ хъуштэп».

ЯПШЫКІУБЛЭНЭРЭШЪХЪ

**Цыфхэм псэкІод ашІэнэу дэзыхьыхырэ Іофхэм, псэкІод
гъэгъуным, шІошъхъуныгъэм, ІорышІэным яхьылагъ**

(Маттэ 18:6–7, 21–22; Марк 9:42)

–Цыфхэм псэкІод ашІэнэу дэзыхьыхырэ Іофхэр къэхъунхэ фае, ау а Іофхэр къызпкъырыкІырэ цІыфыр сыхъатмыгъо ежъагъ,– ариІуагъ Исус игъогу рыкІохэрэм.
²–А цІыфым мы цІыкІухэм ащыщэу зыгорэм псэкІод ышІэнэу дихьыхыным нахьы, мыжъо шъхьал ежъым ыпшъэтыкъ кІэрашІэу хым хадзагъэмэ, ежъымкІэ нахьышІуштыгъ. ³Арышъ, шъуэфэсакъыжъ.

–О пшы* псэкІод ышІэмэ, ар зэрэпсэкІодыр еІожъ, ыкІи ар кІэгъожъмэ, фэгъэгъу. ⁴Зы мафэм ыкІоцІы гъогъуиблэ оркІэ псэкІод ышІэмэ, къыгъэзэжъэу, «СыкІэгъожьыгъ», ыІомэ, фэгъэгъужъ.

⁵–ШІошъхъуныгъэу тилэм къытфыхэгъахъу!– аІуи, апостолхэм* Зиусхъаным къыраІуагъ.

⁶–Горчицацэм* фэдизэу шІошъхъуныгъэ шъуиІэу, мы ынджыр чъыгым, «Зыкъыхэтхъыжъи, хым зыщыхэшІэжъ», ешъуІомэ, къышъодэІушт,– къыІуагъ Зиусхъаным.

⁷–Шъуащыщэу зыгорэм унэлутэу иІэр жъоу е мэлхэр ыгъэхъухэу тІон. А унэлутыр губгъом къызыкІыжъкІэ, «ПсынкІэу къакІуи, Іанэм къыпытІысхъ», риІона? ⁸Ар хэгъэкІыри, риІощтыр мыры: «Пчыхъэшъхъашхэ къысфэгъэхъазыри, уицыякІэ дэупкІи, сэшхэфэ, сешъофэ, къысшъхъащыт. Ащ нэужым о ушхэни уешъони уфит». ⁹Унэлутым унашъоу фэпшыгъэр зэригъэцэкІагъэм пае, щытхъу фэпшышта? Сыгугъэрэп. ¹⁰Ащ фэдэу шъори унашъоу Тхъэм къышъуфишыгъэр зыжъугъэцэкІэрэ ужым, мырэуштэу шъуІон фае: «Тэ тыунэлут ныІэп. Тэ тшІагъэр тшІэн фаеу щытыр ары ныІэп».

17:3 О пшы – шыхэр зы диным рыкІохэрэр ары.

17:5 апостолхэр – еплъ 6:13.,

17:6 горчицэ – арапыбзэкІи тыркубзэкІи «хъардэл» зыфалорэр ары.

**Исус шъоджэ уз Іаер зиІэ лЫ нэбгырипшІ
зэригъэхъужьыгъэхэр**

¹¹ Исус Ерусалим кІозэ, Самарие хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу кІоцІырыкІыщтыгъ. ¹² Къуаджэ горэм дахъэ пэтызэ, шъоджэ уз Іаер зиІэ лЫ нэбгырипшІ кыІукагъэх. Чыжъэу къэуцухи, ¹³ мэкъэшхокІэ къэджагъэх:

–Исус, тхьаматэ, гукІэгъу къытфэшІ!

¹⁴ Ахэр зелъэгъухэм, Исус кыІуагъ:

–ШъукІуи, дин пащэхэм зяжъугъэлъэгъу.

Ахэр гъогум рыкІохэзэ, къабзэу хъужьыгъэх.

¹⁵ Ахэмэ ащыщэу зым зэрэхъужьыгъэр зелъэгъум, мэкъэшхокІэ Тхьэм щытхъу фишІэу кыгъэзэжьыгъ. ¹⁶ Исус ылъакъохэм адэжъ бгъэгукІэ зыкыщыридзыхи, щытхъу фишыгъ. А лЫр Самарие хэкум* щыщыгъ.

¹⁷ –НэбгырипшІыр къабзэу хъужьыгъэхэба?– кыІуагъ Исус. –Адрэ нэбгырибгъур тыдэ къэнагъэха? ¹⁸ Мы лЫ хымэ закъом нэмыкІ кыгъэзэжъэу, Тхьэм щытхъу фишынэу зи къахэкІыгъэп, ара?

¹⁹ ЕтІанэ Исус а лЫм риІуагъ:

–Тэджи кІожь, уишІошъхъуныгъэ уигъэхъужьыгъ.

Тхьэм и Тетыгъошхо кыизэрэкІощтыр

(Маттэ 24:23–28, 37–41)

²⁰ –Тхьэм и Тетыгъошхо сыдигъо къэкІощта?– аІуи, фарисейхэр Исус кыIZEупчІыхэм, ащ ариІожьыгъ:

–Тхьэм и Тетыгъошхо нэрылъэгъоу къэкІощтэп, ²¹ цІыфхэми, «Мары, ар мыш дэжъым щыІ», е «Муары, модэ щыІ», аІощтэп. Сыда плэмэ Тхьэм и Тетыгъошхо шъо кышъухэт.*

²² ЕтІанэ Исус игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

–Цыф Лъэпкъым Ыкъо* имафэхэм ащыщэу зы мэфэ закъо нэмыІэми шъулъэгъу зышъушІоигъо мафэхэр къэкІощтых, ау ар шъулъэгъуштэп. ²³ «Мары, Цыф Лъэ-

17:16 Самарие хэкур – еплъ 9:52.

17:21 Тхьэм и Тетыгъошхо шъо кышъухэт – е шъо шъугухэм арылъ. Еплъ 6:20.

17:22 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 5:34.

пкъым Ыкѣо мыш дэжъым щыI», е «Муары, модэ щыI», къышъуалошт, ау ащ дэжъым шъумыкIу, а цыфхэми шъуакIэлъымычъ; ²⁴ сыда пломэ зы ошъокъуапэм къыщегъэжъагъэу адрэ ошъокъуапэм нэс пчыкIэм* дунаер зэригъэнэфырэм фэдэу, ежъыр къызыкIожьышт мафэм ыдэжъ Цыф Лъэпкъым Ыкѣо къэлъэгъожьышт. ²⁵ Ау ыпэ рапшIэу къиныбэ ыщэчын фаеу щыт, джырэ цыфхэми ежъыр зерамыпэсын фаеу щыт.

²⁶ –Пегъымбар Нухъэ имафэхэм адэжъ Иофхэр зэрэщытыгъэхэм фэдэу, Цыф Лъэпкъым Ыкѣо дунаем къызыкIожьыным ыпэрэ мафэхэм адэжъ Иофхэр щытыштых. ²⁷ Цыфхэр шхэщтыгъэх ыкIи ешъоштыгъэх, къащэщтыгъ ыкIи дакIоштыгъэх, Нухъэ къухъэм зитIысхъэгъэ мафэм нэсыфэкIэ. ЕтIанэ псы къиугъэшхор* къакIуи, ахэр зэкIэ ыгъэкIодыгъэх.

²⁸ –Пегъэмбар Лут* имафэхэм адэжъ Иофхэри ащ фэдэу щытыгъэх: Цыфхэр шхэщтыгъэх ыкIи ешъоштыгъэх, щэщтыгъэх ыкIи щафэщтыгъэх, чIыгуми хапхъэщтыгъэх, унэхэри ашIыштыгъэх. ²⁹ Ау Лут Содом къалэм зыдэкIыгъэ мафэм машIорэ тхъомзашхорэ уашъом къыщешхыхи, ахэр зэкIэ ыгъэкIодыгъэх.

³⁰ –Цыф Лъэпкъым Ыкѣо къызылъэгъожьышт мафэм ыдэжъи Иофхэр ащ фэдэ къабзэу щытыштых. ³¹ А мафэм унашъхъэм тетыр ихъапщыпхэу унэм илхэр зыдихъынхэу унэм ерэмышъажъ. Губгъом итыми унэм къерэмыгъэзэжъ. ³² Лут ишъуз* къехъулагъэр шъугу къэжъугъэкIыжъ. ³³ Хэтми зыпсэ мыкIодэу къызэригъэнэжъыштым ыуж итым ыпсэ шIокIодышт, ау хэти зыпсэ зышIокIодырэм ыпсэ мыкIодэу къыгъэнэжъышт. ³⁴ Сэ шъосэIо, а чэщым нэбгыритIу зы плэм хэлъыштых. Язырэр мэлэIичхэм уашъом дахъыешт, адрэри къагъэнэшт. ³⁵ БзылъфыгъитIу зэдэхъаджэштых, язырэр мэлэIичхэм уашъом дахъыешт, адрэри къагъэнэшт. ³⁶ НэбгыритIури губгъом итыштых,

17:24 пчыкIэ – шыблэм инэфын ары.

17:27 псы къиугъэшхор – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 7:6–23.

17:28–29 пегъымбар Лут – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:15–25.

17:32 Лут ишъуз – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:26.

язырэр мэлэичхэм уашъом дахыешт, адрэри къягъэнэшт.

³⁷ – Тыда ар зыщыхъуштыр, Зиусхъан? – къярауагъ Исус.

– Хъайуан псэхаллэр зыдэщылэм бгъэжъхэри щызэрэ-
угъоштых, – ариложьыгъ Исус.

ЯПШЫКЮЕНЭРЭШЪХЪ

Шъузабэмрэ шъыпкъагъэ зимылэ хыкумышлэмрэ яхьыллэгъэ гъэсэныгъэ тхьдэр

Етланэ игъогу рыклэхэрэм агу амыгъэкӀодэу, Тхьэм елъялхэ зэпытыным пае, Исус зы гъэсэныгъэ тхьдэ къяфилотагъ. ² Мыщ фэдэу къяуагъ:

– Тхьэми щымышынэу, цыфхэми ащымыукӀытэу, хыкумышлэ* горэ къалэ горэм дэсыгъ. ³ А къэлэ дэдэм зы шъузабэ гори дэсыгъ. «Сидэогъу сифэшъуашэр къысегъэт», ыӀозэ, хыкумышлэм ыдэжъ къэкӀо зэпытыштыгъ.

⁴ – Бэрэ хыкумышлэм шъузабэр зыкӀэлъэлурэр фидагъэп. Етланэ ежъ зэриложьыгъ: «Тхьэм сыщымышынэми, цыфхэм сащымыукӀытэми, ⁵ сэ сшъхъэ ымыгъэуз зэпытыным пае, мы шъузабэм ифэшъуашэ езгъэгъотын. Армырмэ къысфэчъэ зэпытызэ зысигъэгъэпсэфыштэп».

⁶ Етланэ Зиусхъаным ыуагъ:

– Шъыпкъагъэ зимылэ хыкумышлэм ыӀорэр зэхэшъо-
ха? ⁷ Тхьэм ежъ къыхыхыгъэ цыфхэу чэщи мафи лъэшэу къялъялхэрэм яфэшъуашэ аригъэгъотынба? Яфэшъуашэ аригъэгъотыным бэрэ ригъэжэштха? ⁸ Сэ шъосӀо, ахэмэ яфэшъуашэ псынклэу аригъэгъотышт. Ау Цыф Лъэпкъым ЫкӀо мы дунаем къызыкӀожькӀэ, шӀошъхъу-
ныгъэ зиӀэхэр щигъотыштха?

Фарисеимрэ хъакъулахъ ахъщэр хэзыхырэ лӀымрэ яхьыллэгъэ гъэсэныгъэ тхьдэр

⁹ Ащ нэмыклэуи ежъхэм шъыпкъагъэ яӀэу зыщыгу-
гъыжъхэу, нэмыклхэр зэзымыпэсырэ цыф заулэм Исус

18:2 хыкумышлэр – зы цыф горэ хыеу емысэу щытмэ, хабзэм иуна-
шъо тетэу зэхэзыфырэр ары.

мы гъэсэныгъэ тхыдэр къафилотагъ:

¹⁰ –НэбгыритIу Тхьэм елъэлунхэу Тхьэм иунэшхо кIуагъэх. Зыр фарисейхэм ащыщыгъ, адрэр хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэм ащыщыгъ. ¹¹ Фарисеир ащ дэжъым щытэу, ыгукIэ мырэуштэу Тхьэм елъэлущтыгъ: «Адрэ цIыфхэу хъункIахэм, бзэджащIэхэм, зинэ зышIэхэрэм, модэ щыт хьакъулахь ахъщэр хэзыхырэм сэ сызэрафэмыдэм пае, щытхъу пфэсэшIы, Ситхь. ¹² Сэ тхьамафэ къэс мэфитIо сэнэкIы*, фэдэу згъотырэм ипшIанэ Тхьэм пае сэты».

¹³ –Ау хьакъулахь ахъщэр хэзыхырэр чыжъэу къэуцугъэу, ынэхэмкIэ уашъом дэплъыенэу фэмыеу, ыбгъэгу еозэ Тхьэм елъэлущтыгъ: «Ситхь, сэ, псэкIод зышIэрэ цIыфым, гукIэгъу къысфэшI».

¹⁴ –Сэ шъосэIо, адрэ лIым фэмыдэу мы лIым ТхьэмкIэ шъыпкъагъэ иIэу Iдэжъ кIожьыгъэ. Сыда пIомэ хэти зышъхъэ зыгъэиныхьырэр Тхьэм ыгъэцIыкIушт, ежъ ышъхъэ зыгъэцIыкIужьырэри Тхьэм ыгъэиныхьт.

Исусэ сабийхэмрэ

(Маттэ 19:13–15; Марк 10:13–16)

¹⁵ ЕтIанэ цIыфхэм сабийхэр Исус къыфашагъэх, Тхьэм ынэшIу къащифэным пае, Исус ахэмэ ателэбэнэу. Ау игъогу рыкIохэрэм ар залъэгъум, афадагъэп. ¹⁶ Ау Исус сабийхэм къяджи къыIуагъ:

–Сабийхэр садэжъ къэрэкIох; зи яшъумыIоу, сыда пIомэ ащ фэдэхэр Тхьэм и Тетыгъошхо ылэчIэгъ чIэтых. ¹⁷ Шъыпкъэр шъосэIо, сабыим Тхьэм и Тетыгъошхо зэри-дэрэм фэдэу, хэти Тхьэм и Тетыгъошхо зымыдэрэр а Тетыгъошхом ылэчIэгъ чIэхьащтэп.

Тхьэмэтэ баир

(Маттэ 19:16–30; Марк 10:17–31)

¹⁸ Зы тхьаматэ горэ Исус къеупчIыгъ:

–Дин гъэсэкIо дэгъу, мыкIодыжъын щыIэныгъэ Iэхьы-

18:12 сэнэкIы – агухэмкIэ фаехэу, фарисейхэм тхьамафэ къэс мэфитIо анэкIыщтыгъ.

шлу кыслъысыным пае, сыда сшлэн фаер?

¹⁹ – Сыда дэгъуклэ укъызкысаджэрэр? – риложыгы Исус а лым. – Тхэм нэмыклэу зи дэгъу шылэп. ²⁰ Тхэм иунашъохэр* ошлэх: «Зинэ умышлэ, цыф умыукл, умытыгъу, нэмыкл цыфхэм пцлы атемылхъ, уятэрэ уянэрэ лъытэныгъэ афэшл».

²¹ – Сиклэлэгъу кыщегъэжъагъэу ахэр зэклэ сэгъэцаклэх, – риложыгы адрэм.

²² Ар Исус зызэхехым, рилуагъ:

– Джыри зы уищыклагъ. Уилэр зэклэ щэжыи, ахъщэр тхэамыклэхэм ят. Джащыгъум уашъом мылкъушхо шыуилэ хъушт. Етланэ сауж кырыклу.

²³ Адрэм ар зызэхехым, ыгу лъэшэу къеуагъ, сыда плэмэ мылкъушхо илагъэти ары. ²⁴ Ау Исус ащ ыгу кызырерорэр зелъэгъум, кылуагъ:

– Мылкъу зилэхэмклэ Тхэм и Тетыгъошхо ылэчлэгъ члэхъанхэу сыдэу кын! ²⁵ Баир Тхэм и Тетыгъошхо ылэчлэгъ члэхъаным нахы, махъщэр мэстанэм икыныр нахь лэшлэх.

²⁶ Ар зэхэзыхыгъэ цыфхэм кылуагъ:

– Арэуштэу щытмэ, ежым зымыгъэклодэу, хэта зыкъэзыгъэнэжын зылъэкыщтыр?

²⁷ – Цыфмэ ашлэн амылъэклырэр Тхэм ышлэн елъэкы, – кылуагъ Исус.

²⁸ – Мо къэдаюль! – кылуагъ Петрэ. – Тэ тилэгъэ пстэури къэдгъани, о уауж тыктырыклуагъ.

²⁹ – Штыпкъэр шъосэю, – ариложыгы Исус, – хэт щыщми е зиунэ, е зятэ–янэхэр, е зышхэр, е зышыпхъухэр, е зишъуз, е зибынхэр Тхэм и Тетыгъошхо пае къэзыгъэнагъэу, ³⁰ илагъэм нахы бэклэ нахыбэ мы дунаем шызымыгъотыжышт цыф зи шылэп, адрэ дунаеми мыклодыжын шылэныгъэ шырилэ хъушт.

**Исус ежыр зэраукыштри, лагъэхэм
кызыэрахэтэджыкыжыштри ящэнэрэу кызыэрилуагъэр**
(Маттэ 20:17–19; Марк 10:32–34)

³¹ Исус игъогу рыклорэ нэбгырэ пшыклутиур зы лъэныктоклэ луищыхи арилуагъ:

18:20 Тхэм иунашъохэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятлонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:12–16.

–Мары, тэ джы Ерусалим тыдэкІуае. Цыф Лъэпкъым Ыкъо ехылаагъэу пегъымбархэм атхыгъэ пстэури къехъулІэхэзэ, къэшъыпкъэжъыщтых. ³² Ащ къыкІырэр ежъыр хымэ лъэпкъхэм* аІэкІэхъащт. Ахэри къыкІэнэкІэщтых, къехъоныщтых ыкІи къытеужъунтхэщтых. ³³ ЕтІанэ къамыщкІэ къеощтых ыкІи аукаыщт, ящэнэрэ мафэми ежъыр лаагъэхэм къахэтэджыкІыжъыщт.

³⁴ Ау игъогу рыкІохэрэм а гушыІэхэу ариІуагъэхэм ащыщэу зи къагурыІуагъэп. А гушыІэхэм къарыкІырэр ахэмкІэ шъэфэу щытыгъэх, Исус ахэмэ къаригъэкІыгъэри къагурыІуагъэп.

Исус зы лъэІокІо нэшъу горэ зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 20:29–34; Марк 10:46–52)

³⁵ Исус Ерихон къалэм* кІозэ игъунэгъоу зэхъум, нэшъу горэ лъэІуакІоу гъогу напцэм Іусыгъ. ³⁶ Цыф купышхо блэкІэу зызэхехым, ар къэупчІагъ:

–Сыда мыр?

³⁷ –Назарет щыщ Исус мыщ дэжъым блэкІы,– къыраІуагъ цыфхэм.

³⁸ Ар къызаІом, нэшъур мэкъэшхокІэ къэджагъ:

–Даутэ Ыкъо* Исус, гукІэгъу къысфэшІ!

³⁹ Апэ ит цыфхэм амыдэу, «Шыгъэт!» аІуи къыраІуагъ. Ау ар джыри нахь мэкъэшхокІи къэджагъ:

–Даутэ Ыкъу, гукІэгъу къысфэшІ!

⁴⁰ Исус къызэтеуцуи, ежъым ыдэжъ а лыр къаригъэшагъ. Нэшъур игъунэгъоу къызэкІом, еупчІыгъ:

⁴¹ –Сыда къыпфэсшІэнэу узыфаер?

–Тхьаматэ, сынэхэр къэгъэплъэжъых,– къыІожьыгъ нэшъум.

18:32 хымэ лъэпкъхэр – Рим (Рум) цыфхэу тетыгъо зиІэхэр ары.

18:35 Ерихон къалэр – Ерусалим итемыр тыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъокІэ, километрэ 24–кІэ пэчыжъэу, Иордан псыхъом итыгъэ къохъэпІэ лъэныкъокІэ ит.

18:38 Даутэ Ыкъо – цыфхэр мыкІодхэу Къэзыгъэнэжъырэр пачъыхъэ Даут иунэгъо лъэпкъы зэрэщыщым пае джуртхэр ащ «Даутэ ЫкъокІэ» еджэх.

⁴² – Унэхэр къэплъэжыщтых, – къыриуагъ Исус. – Уишлошъхъуныгъэ уигъэхъужыгъ.

⁴³ Ардэдэм нэшъум ынэхэр къэплъэжыгъэх, Тхъэми щытхъу фишызэ, Исус ыуж ихъагъ. Цыф пстэуми ар залъэгъум, ахэми Тхъэм щытхъу фашыгъ.

ЯПШЫКІУБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Исусрэ Закхейрэ

Ащ нэужым Исус Ерихон къалэм дэхъагъэу ащ кІоцІырыкІыщтыгъ. ² Закхей зыщІэу зы лІы горэ ащ дэсыгъ. Ар хъакъулахъ ахъщэр хэзыххэрэм япашэхэм ащыщыгъ, цыф баеуи щытыгъ. ³ Исус хэтми зыщыщыр зэригъэлъэгъумэ шлоигъуагъ, арышъхъакІэ ежъыр лІы мылъагъэу щытыти, цыф купышхом хэтэу зи ылъэгъун ылъэкІыщтыгъэп. ⁴ Арыти, цыфхэм апэ ишъи, ынджыр чъыг горэм дэпшыягъ, Исус ылъэгъуным пае, сыда пІомэ Исус а гъогумкІэ блэкІын фэягъ.

⁵ Исус а чІыпІэм зынэсым, дэплъый, Закхей риуагъ:

– Закхей, псынкІэу къех, непэ уадэжъ себлэгъэн фае.

⁶ Закхей псынкІэу къехыжыи, игуапэу иунэ Исус ригъэблэгъагъ. ⁷ Цыф пстэуми ар залъэгъум, агу емылоу алуагъ:

– ПсэкІод зышІэрэм ыдэжъ хъакІэу ихъагъ.

⁸ Закхей къэтэджи, Зиусхъан Исус къыриуагъ:

– Мо къэдаІолъ, Зиусхъан! Симылъку ызыныкъо тхъа-мыкІэхэм ястыщт. Зы Іоф горэмкІэ цыф горэ згъэпцІагъэмэ, фэдиплІ ар фэспщыныжыщт.

⁹ – Цыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжъырэр непэ мы унагъом ыдэжъ къэкІуагъ, – риуагъ Исус Закхей, – сыда пІомэ мы лІыри Ибрахымэ къытехъукІыгъэ цыфхэм ащыщ. ¹⁰ Сыда пІомэ Цыф Лъэпкъым Ыкъо къызфэкІуагъэр цыфхэу кІодыгъэхэм алъыхъунышъ, мыкІодхэу къыгъэнэжъынхэр ары.

Минэ зыщІэ ахъщэхэм яхьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхьдэр

(Маттэ 25:14–30)

¹¹ Цыфхэр Исус гущылэхэу кылохэрэм ядэлухэ зэхъум, мы гъэсэныгъэ тхьдэр кыпигъэхъуагъ; сыда плэмэ Исус Ерусалим игъунэгъоу щытыгъ, Тхьэм и Тетыгъошхо ардэдэм къэлъэгъонэуи цыфхэр гугъэщтыгъэх. ¹² Арэу-щтэу зэхъум, Исус кылуагъ:

–Зы пщы горэ зы хэгъэгу чыжъэ горэм клонэу щытыгъ, ежъ ихэгъэгу пае пачъыхъэ заригъэшлынышъ, етІанэ кыгъэзэжыным пае. ¹³ ДэкІыным ыпэкІэ, иунэлутхэм ащыщхэу нэбгырипшІ къяджи, минэ* зыщІэ ахъщэ зырыз арити арилуагъ: «Къэсэгъэзэжыфэ, мы ахъщэмкІэ къэшъу-щэф ыкІи шъушэ».

¹⁴ –Ау мы пщым ихэгъэгу щыщ цыфхэм ежъыр ауджэгъуштыгъэти, «Мы лыр пачъыхъэ кытфэхъунэу тыфаеп», алоу арагъэлонэу лыклохэр пщым ыужкІэ а хэгъэгум агъэкІуагъэх.

¹⁵ –Ащж пае къэмынэу а пщыр пачъыхъэу агъэнэфагъ. ЕтІанэ пщым кызегъэзэжым, унэлутхэу ахъщэхэр зэри-тыгъагъэхэм къяджагъ. Ахэмэ ащыщэу хэти ищэн–щэфэн ІофкІэ ыгъэхъагъэхэр зэригъашІэмэ шлоигъуагъ.

¹⁶ –Апэрэ унэлутыр къакІуи кылуагъ: «Тхьаматэ, кысэптыгъэ минэ ахъщэмкІэ фэдишІ къэзгъэхъагъ».

¹⁷ –Тхьаматэм ащ рилуагъ: «Дэгъоу пшІагъэ, сиунэлут дэгъу! Іоф макІэхэмкІэ сызщыгугъышъунэу лІэу узэрэ-щытыгъэм пае, къэлишІ кыплэкІэслъхъашт».

¹⁸ –ЯтІонэрэ унэлутыр къакІуи кылуагъ: «Тхьаматэ, кысэптыгъэ минэ ахъщэмкІэ фэдитф къэзгъэхъагъ».

¹⁹ –Тхьаматэм ащ рилуагъ: «Къэлитф о кыплэкІэслъ-хъашт».

²⁰ –Ящэнэрэ унэлутри къакІуи кылуагъ: «Тхьаматэ, мары о уминэ ахъщэ. Хъэдэн горэм клоцІысщыхыи, щыз-згъэлъыгъ. ²¹ Лы пхъашэу узэрэщытым пае, сыкты-пщыщынагъ. УмыгъэтІылыгъэр къэоштэжыи, чІыгум о хэмыпхъагъэри къэохыжыи».

²² –Итхьаматэ ащ рилуагъ: «О уигущылэхэмкІэ узгъэмы-сэшт, о унэлут бзадж! О пшІэщтыгъ сэ лы пхъашэу сы-

19:13 минэ – дышгъэ ахъщэу лэжъакІом мэзишкІэ лэжъапкІэу раты-щтыгъэр ары.

зэрэщытри, сымыгъэтылтыгъэр къызэрэсштэжырэри, чыгум хэсымыпхъагъэр къызэрэсхыжырэри. ²³ Сиахъщэ банкым сыда о зыкымылхъагъэр? Ащыгъум къызысэгъээжым, сиахъщэ хэхъуагъэу къычлэсхыжыщтыгъ».

²⁴ –ЕтІанэ тхъаматэм къыбгъодэтхэм ариуагъ: «Мылым минэ ахъщэр Іышъухи, минэ ахъщипшІ зиІэм ешъут».

²⁵ –Ахэмэ рауагъ: «Тхъаматэ, минэ ахъщипшІ ащ ила-хэба?»

²⁶ –Тхъаматэм къыложыгъ: «Сэ шъосэІо, Тхъэм хэтщыщми зиІэм нахъыбэ къыритыщт, ау Тхъэм зи зимыІэм иІэ тІэкІури Іихыжыщт. ²⁷ Ау джы сэ сипыйхэу пачъыхъэ сафэхъунэу фэмыягъэхэр къашъущэхи, сапашъхъэ щышъуукІых».

Щытхъушхо иІэу, Исус Ерусалим зэрэдэхъагъэр

(Маттэ 21:1–11; Марк 11:1–11; Иуан 12:12–19)

²⁸ Исус а гущыІэхэр къызелохэм ыуж, Ерусалим дэкІое-нэу игъогу техъажыгъ. ²⁹ Елеон зыцІэ Іуашъхъэм Іус къуаджэхэу Виффагиерэ Вифаниерэ зыцІэхэм Исус ягъу-нэгъу зэхъум, игъогу рыкІохэрэм ащыщхэу нэбгыритІу ыпэкІэ ыгъэкІуагъэх, ³⁰ мырэуштэу ариІозэ:

–ШъуапэкІэ ит къуаджэм шъудахъ. Шъузэрэдахъэу щыд къунанэу зы цыф ныбжыи зытемытІысхъагъэр епхыгъэу шъуапэ къифэщт. Ар къыкІэрышъутІэтыкІи, мо къашъу-щэ. ³¹ «Сыд ар къызыкІыкІэрышъутІэтыкІырэ?» ыІоу, зыгорэ къышъоупчІымэ, мырэуштэу ешъуІу: «Зиусхъаныр ащ фай».

³² А лыкІуитІур кІохи, Исус зэрариуагъэм тетэу зэкІэ къагъотыгъ. ³³ Щыд къунаныр къызыкІэратІэтыкІым, ар зиехэм къарауагъ:

–Сыда щыд къунаныр зыкІыкІэрышъутІэтыкІырэ?

³⁴ –Зиусхъаныр ащ фай,– къауагъ ахэмэ.

³⁵ ЕтІанэ щыд къунаныр Исус дэжъ къащи, ящыгъын-хэр тыралхъахи, Исус тырагъэтысхъагъ. ³⁶ Исус щыд къунаным тесэу кІо зэхъум, цыфхэм ящыгъынхэр гъогум фытыраубгъоштыгъэх.

³⁷ Ерусалим игъунэгъоу гъогур Елеон Іуашъхъэм къыз-шехырэ чыпІэм Исус зынэсым, Іофышхо гъэшІэгъонхэу алъэгъугъэ пстэуми апае гушІохэу, мэкъэшхокІэ Тхъэм

щытхъу фашлэу, игъогу рыклорэ куп пстэуми алоу ау-
благъ:

³⁸ – Зиусхъаным ыцлэкIэ къаклорэ пачтыхъэм щы-
тхъушхор ий!

Мамырныгъэ уашъом щыI! Анахъ Иным
щытхъушхор ий!*

³⁹ Цыф купышхом хэтэу фарисей заулэмэ Исус къыра-
Iуагъ:

– Дин гъэсакIу, уигъогу рыклэхэрэм щагъэтынэу яIу!

⁴⁰ – Сэ шъосэIо, – къыложыгъ Исус, – ахэмэ щагъэтмэ,
мыжъохэр къэкуоцтых.

⁴¹ Исус Ерусалим нахъ игъунэгъу къэси, къалэр зелъэ-
гъум, ащ фэгъызэ къыIуагъ:

⁴² – О мамырныгъэ къыпфэзыхъыщт Iофхэр непэ пшIа-
гъоет, ау джы о унэхэм ахэр ашлогъэбылтыгъэу щытых;

⁴³ сыда пIомэ, уипыйхэм пытапIэхэмкIэ укъызыщауцу-
хъащт мафэхэр къыпфэкIоцтых. Ахэмэ о укъаухъу-
рэйщт, тэдрэ лъэныкъокIи къыптезэрэгъэбэнэцтых.

⁴⁴ Уипыйхэм ори уибынхэу къыбдыдэсхэри шъуагъэкIо-
дыщт, мыжъуитIу зетелъэуи къагъэнэщтэп, умыкIодэу
Тхъэм укъызыгъэнэжъын уахътэр къызэрэпфифагъэр
къызэрэбгурымыIуагъэм пае.

Исус щэн–щэфакIохэр Тхъэм иунэшхо къызэрэчIифыгъэхэр

(Маттэ 21:12–17; Марк 11:15–19; Иуан 2:13–22)

⁴⁵ ЕтIанэ Исус Тхъэм иунэшхо чIахы, щэн–щэфакIо-
хэр* къычIифхэу ыублагъ. ⁴⁶ Ахэмэ ариIуагъ:

– Тхъэм къызэриIорэр игущылэ тхыгъэхэм арыт:* «Сэ
сиунэ тхълэлъулэу щытыщт». Ау шъо «хъункIэкIо
гъэбылтыпIэм»* фэдэу шъушIыгъэ.

19:38 Еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:25–26 (урыс библиемкIэ 117:25–26).

19:45 щэн–щэфакIохэр – ахэмэ къурмэныпхъэ былымхэр Тхъэм иунэ-
шхо ищагу щащэщтыгъэх.

19:46 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Исайас тхы-
лэу ытхыгъэм 56:7.

19:46 хъункIэкIо гъэбылтыпIэ – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу
ытхыгъэм 7:11.

⁴⁷Мафэ кѣси Тхѣм иунэшхо чІэтэу, Исус цІыфхэм Тхѣм игущыІэхэр аригъашІэщтыгъэх. АрышъхъакІэ дин пэщэшхохэм, Тэурат егъэджэкІо пашэхэм, адрэ тхъаматэхэу цІыфмэ яІэхэм Исус зэрагъэкІодыщт шІыкІэм лъыхъухэу аублагъ, ⁴⁸ау цІыф пстэуми ягуапэу Исус едэлущтыгъэхэти, мыхъунэу рашІэнэу зи агъотыгъэп.

ЯТІОКІЭНЭРЭШЪХЪ

Джурт тхъаматэхэр Исус итетыгъо кѣзытыгъэмкІэ кѣызэреупчІыгъэхэр

(Маттэ 21:23–27; Марк 11:27–33)

Мафэ горэм Тхѣм иунэшхо чІэтэу, Исус цІыфхэм Тхѣм игущыІэхэр аригъашІэхэзэ, кѣэбарышІур аригъэлущтыгъэ. Джащыгъум дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкІо пашэхэмрэ нахъыжъхэр ягъусэхэу кѣыбгъодахъэхи кѣеупчІыгъэх:

²–КѣытаІу, мы Іофхэр пшІэнхэу фитыныгъэр тыда кѣыздипхыгъэр, е ахэр пшІэнхэу тетыгъор хэта о кѣыозытыгъэр?

³–Сэри шъо зы Іоф горэкІэ сышъоупчІыщт,– ариІожьыгъ Исус. –ПэгъокІ кѣысэшъут. ⁴Иуан цІыфхэр ыумэхъынхэу хэта кѣэзыгъэкІуагъэр, цІыфхэр ара, хъауми Тхѣр ара?

⁵–«Тхѣр ары Иуан кѣэзыгъэкІуагъэр», тІомэ, «Адэ, сыд пае Иуан кѣыІуагъэхэр шъушІошъ мыхъугъэха?» кѣыІожьыщт,– аІозэ, ахэр зэупчІыжьыгъэх. ⁶–Ау «ЦІыфхэр ары кѣэзыгъэкІуагъэхэр», тІомэ, цІыф пстэури мыжъохэмкІэ кѣытаохэзэ, таукІыщт, сыда пІомэ Иуан пегъымбарэу зэрэщытыгъэр ашІошъ мэхъу.

⁷Арыти, –Иуан кѣэзыгъэкІуагъэр тшІэрэп,– кѣаІуагъ.

⁸–Ащыгъум сэри шъосІоштэп, мы Іофхэр сшІэнхэу фитыныгъэр кѣыздисхыгъэр,– ариІожьыгъ Исус..

СэнэшъхьэшІэ бзаджэхэм яхьылІэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр
(Маттэ 21:33–46; Марк 12:1–12)

⁹ ЕтІанэ Исус цІыфхэм мы гъэсэныгъэ тхыдэр афиІуатэу ыублагъ:

–ЛІы горэм сэнэшъхьэ хатэ ыгъэтІысхьы, сэнэшъхьашІэ* горэхэм аІэкІилъхьагъ. Ащ нэужым хымэ хэгъэгу горэм бэрэ къэтынэу кІуагъэ. ¹⁰ Сэнэшъхьэ пычыжьи-гъор къызэсым, исэнэшъхьэ Іахьэ къыратыжьиынэу сэнэшъхьашІэхэм адэжъ зы унэлут горэ ыгъэкІуагъ. Ау сэнэшъхьашІэхэр унэлутым къеохи, ІэнэкІэу къатІупщыжьи-гъ. ¹¹ Хатэр зиём етІани зы унэлут горэ ыгъэкІуагъ, ау ащи къеохи, лые къырахи, ІэнэкІэу къатІупщыжьи-гъ. ¹² ЕтІани ящэнэрэ унэлут горэ ыгъэкІуагъ. Ари къауІи, къыдафыжьи-гъ.

¹³ –Джащыгъум сэнэшъхьэ хатэр зиём къыІуагъ: «Сыда сшІэщтыр? Сэ шІу слъэгъурэ скъо кІасэр згъэкІон. Ащ лъытэныгъэ къыфашІынкІи мэхъу».

¹⁴ –Ау сэнэшъхьашІэхэм хатэр зиём ыкъо залъэгъум, зэупчІыжьи зэраІожьи-гъ: «Мыры сэнэшъхьэ хатэр къызыфэнэжьищтыр. Ар тэжъугъэукІи, сэнэшъхьэ хатэр тэ къытфэнэжьищт». ¹⁵ Арэуштыу сэнэшъхьэ хатэм къыдадзыжьи къаукІы-гъ.

–Сэнэшъхьэ хатэр зиём сыда ахэмэ аришІэщтыр?– къыпигъэхъожьи-гъ Исус. ¹⁶ –Ар къэкІонышъ, сэнэшъхьашІэхэр ыгъэкІодынхэшъ, сэнэшъхьэ хатэр нэмыкІхэм аІэкІилъхьащт.

–Тхьэм ерэмыд!– къаІуагъ цІыфхэм ар зызэхахым.

¹⁷ Ау Исус ахэмэ яплъи къыІуагъ:

–Ащыгъум мы гущыІэхэу Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэм* сыда къарыкІырэр:

«Унэ зышІыхэрэм зэрамыпэсэу чІадзыжьи-гъэ
мыжъор

мыжъо лъэпсэ дэдэу унэм фэхъугъ»?

¹⁸ –А мыжъом тефэрэр къызэпкъыриутыщт, ау зытефэрэр мыжъом ыщытІэщт.

20:9 сэнэшъхьашІэхэр – сэнэшъхьэ хатэм шылажъэхэрэр ары.

20:17 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:22 (урыс библиемкІэ 117:22).

¹⁹ Тэурат егъэджэкIо пашэхэмрэ дин пэщэшхохэмрэ Исус мы гъэсэныгъэ тхыдэр ежъхэм яхьыллагъэу къызэ-риIотагъэр къагурыIуагъэти, а сыхъат дэдэм Исус къа-убытынэу пылтыгъэх, ау цIыфхэм ащыщынэщтыгъэх.

Хьакъулахь ахъщэм ехьыллагъ

(Маттэ 22:15–22; Марк 12:13–17)

²⁰ Арыти, Тэурат егъэджэкIо пашэхэмрэ дин пэщэшхо-хэмрэ Исус еплъакIощтыгъэх, къуалъхьэкIи ащэфыгъэ-хэу, шъыпкъагъэ зиIэ цIыфхэм афэдэу тхьагъэпцIыгъэ-кIэ зызышырэ цIыф куп фагъэкIуагъэх. Исус хэкум ипщэу тетыгъор зиIэм ыIэ IэкIагъэхьаным пае, зы гу-щыIэ горэм тыраубытэнэу гугъэщтыгъэх. ²¹ Ахэр Исус къеупчIыгъэх:

–Дин гъэсакIу, о шъыпкъагъэр къызэрэпIорэри, цIыф-хэм шъыпкъагъэр зэрябгъашIэрэри тэшIэ. ЦIыфхэм яте-плъэ уемыплъэу, цIыф пстэури уизэфэдэхэу щытых, шъыпкъагъэм тетэуи Тхьэм игъогу цIыфхэм яогъашIэ. ²² Кайсарым* хьакъулахь ахъщэр етты хъушта, мыхъу-шта?

²³ Ау Исус ахэмэ ятхьагъэпцIыгъэ гу лъитагъэти ари-Iуагъ:

–Сыд пае сыхэжъугъэукъонэу шъупылъа? ²⁴ Зы динар* ахъщэ сэжъугъэлъэгъу. Хэта зисурэт мыш итыри, хэта зы-цIэ мыш тетхагъэри?

–Кайсары ары,– къаIуагъ ахэмэ.

²⁵ –Ащыгъум Кайсарым иер Кайсарым ешъутыжъ, Тхьэм иери Тхьэм ешъутыжъ,– ариIуагъ Исус.

²⁶ Арэуштэу цIыфхэм апашъхъэ гущыIэ горэм щытыра-убытэнэу алъэкIыгъэп, пэгъокIэу Исус аритыгъэри агъэ-шIагъозэ заушъэфыгъ.

20:22 Кайсар – а лъэхъанэм, Исус къызэхъу нэужым я 14–37 илгъэсхэм къа-кIоцI, Тиверый зыщIэр Рим Кайсарэу щытыгъ.

20:24 динар – ар лэжъакIом имэфапкIэщтыгъ.

Саддукейхэр лагъэхэм якъэтэджыжьын ехыллагъэу

Исус къызэреупчыгъэхэр

(Маттэ 22:23–33; Марк 12:18–27)

²⁷ Саддукейхэу* лагъэхэр къызэрэтэджыжьыштхэр зышлошъ мыхъухэрэм ащыщхэу заулэ Исус къыбгъодахъэхи къеупчыгъэх:

²⁸ –Дин гъэсакIу, пегъымбар Мусэ мырэуштэу къытфитхыгъ:* «ЛIы горэм ышы лIэу, бын имыIэу шъуз къыкIэмэ, ышы унагъо фишIыным пае, а лIым шъузабэр къыщэжьын фае». ²⁹ Джы зэкъошибл щылагъ. Ахэмэ ащыщэу апэрэм шъуз къыщагъ, ау бын къыкIэмынэу дунаем ехыжьыгъ. ³⁰ ЯтIонэрэми а шъузыр къыщэжьыгъ. Ащи бын къыкIэмынэу дунаем ехыжьыгъ. ³¹ Ящэнэрэми а шъузыр къыщэжьыгъ. Ащ фэдэуи яблэнэрэм нэс бын къакIэмынэу зэкIэри дунаем ехыжьыгъэх. ³² Зэпстэуми ауж дэдэу шъузыри дунаем ехыжьыгъ. ³³ Джы лагъэхэр къызытэджыжьхэкIэ, хэта зишъузыштыр ар? Сыда пIомэ блыми шъузэу ялагъэшъ ары.

³⁴ –Джырэ цIыфхэм къащэх ыкIи дэкIох,– ариложьыгъ Исус ахэмэ. ³⁵ –Ау лагъэхэм къахэтэджыкIыжьынхэшъ, адрэ дунаем щыпсэунхэу зифэшъуашэхэм шъуз къащэжьыштэп, лIыми дэкIожьыштхэп. ³⁶ Ахэр мэлэицхэм афэдэх, лIэн алъэкIыжьыштэп ыкIи лагъэхэм къахэтэджыкIыжьыгъэхэшъ, Тхьэм ибынхэу щытых. ³⁷ Ау лагъэхэр къызэрэтэджыжьыштхэр пегъымбар Мусэми нафэу къыгъэлъэгъуагъ. Сыда пIомэ пэнэ куандэм икъэбар* Тэурат хабзэм зэрыт чIыпIэм ыдэжъ ит пегъымбар Мусэ Тхьэу Зиусхъаным «Ибрахъими, Исхъакъи, Якъуби я ТхьэкIэ» зэреджэрэр. ³⁸ Ащ къыкIырэр Тхьэр псэухэмрэ лагъэхэу зыфаIохэрэмрэ я Тхьэу зэрэщытыр ары; сыда пIомэ ежъым ыдэжъкIэ пстэури псэух.

³⁹ Исус ар къызеIом, Тэурат егъэджэкIо пащэхэм ащыщхэу заулэмэ къаIуагъ:

20:27 Саддукейхэр – дин пащэхэм ащыщхэу, диным пылгъхэу зы тхъаматэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ тхылъ лъапIэхэу алъытагъэхэр Тэурат хабзэм ит тхылъитфыр ары нылэп.

20:28 Пегъымбар Мусэ мырэуштэу къытфитхыгъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 25:5–6.

20:37 пэнэ куандэм икъэбар – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 3:2–6.

–Дин гъэсакІу, дэгъоу къэпІуагъ.

⁴⁰ Етіанэ ащ нэмыкІыкІэ Исус къеупчІыжыынэу хэти тегушхуагъэп.

Христос хэта зыкъор?

(Маттэ 22:41–46; Марк 12:35–37)

⁴¹ Ащ дэжъым Исус ахэмэ ариІуагъ:

–Христос* Даутэ ыкъоу сыдэуштэу аІонэу хъугъа?

^{42,43} Сыда пІомэ ежъ Даутэ мыш фэдэу къызэриІуагъэр Сэбурым итба:*

«Тхъэу Зиусхъаным сэ си Зиусхъан къыриІуагъ:

О уипыйхэр лъэгукІэтын пфэсшІыхэфэ,

сэ сиджабгъукІэ къызготІысхъ»?

⁴⁴ –Ежъ Даутэ Христос «Си ЗиусхъанкІэ» еджэ,– къыпигъэхъожьыгъ Исус. –Арэу зыхъукІэ, сыдэуштэу Христос Даутэ Ыкъоу хъура?

Исус Тэурат егъэджэкІо пашэхэм ямысагъэ къызэригъэлъэгъуагъэр

(Маттэ 23:1–36; Марк 12:38–40; Лука 11:37–54)

⁴⁵ ЦІыф пстэури Исус къедэлухэ зэхъум, игъогу рыкІо-хэрэм ариІуагъ:

⁴⁶ –Тэурат егъэджэкІо пашэхэм шъуафэсакъ. Ахэмэ шъошэ кІыхъэхэр ащыгъхэу къакІухъаныр якІас. ЗэлукІэхэми ежъхэм аІэхэм цІыфхэр ащырагъэбэунхэр шІу алъэгъу. Синэгогухэм цІыфхэр защызэлукІэхэки, ешхэ–ешъошхохэм адэжъи тхъэмэтэ тІысыпІэхэр ау-бытынхэри шІу алъэгъу. ⁴⁷ Шъузабэхэм яунэхэри къа-тырахых. ЦІыфхэм зыкъарагъэгъэшІэгъоным пае, ятхъэ-лъэлухэр агъэкІыхъэх. Тхъэм ахэмэ яфэшъуашэ инэу аригъэпщыныжъышт.

20:41 Христос – еплъ 2:26.

20:42–43 Сэбурым итба – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:1 (урыс библиемкІэ 109:1).

ЯТЮКІҮРЭ ЗЫНЭРЭШЪХЬ

Шъузабэм ахъщэу Тхьэм пае ытыгъэр

(Марк 12:41–44)

Исус Тхьэм иунэшхо чІэтэу зэплъэм, цІыф байхэм Тхьэм тын фашІэу, ахъщэхэр пхъуантэхэм адалъхьэхэу ылъэгъугъ. ²Яплъы зэхъум, шъузебэ тхьамыкІэ горэм гъоплъэ ахъщитІу пхъуантэм дилъхьэу ылъэгъугъ.

³–Шъыпкъэр шъосэІо,– къыІуагъ, –мы шъузебэ тхьамыкІэм адрэ пстэуми анахы нахьыбэ дилъхьагъ; ⁴сыда пломэ ахэмэ ахъщэу къялыжъыгъэм щыщ далъхьагъэти ары, ау а шъузабэм зэрыпсэунэу мэкІэ тІэкІоу иІэр зэкІэ дилъхьагъ.

Тхьэм иунэшхо зэрэзэхакъутэщтыр Исус къызэриІуагъэр

(Маттэ 24:1–2; Марк 13:1–2)

⁵Тхьэм иунэшхо мыжъо дахэхэмкІи тынхэу цІыфхэм Тхьэм фашІыгъэхэмкІи дахэу гъэкІэрэкІагъэу зэрэщытым зыгорэхэр зытегущыІэхэм, Исус къыІуагъ:

⁶–Мыщ дэжъым щышъулъэгъурэр мыжъуитІу къызэтемынэжъэу, пстэури къызызэхэтэкъошт мафэхэр къэсыщтых.

⁷–Дин гъэсакІу, о зыфэпІогъэ Іофхэр сыдигъо къэхъуштха, ахэр къызэрэхъуштхэм янэшанэхэри сыдха?– къеупчІыгъэх ахэр.

Нэшанэхэмрэ къиныбэ щэчыныгъэмрэ

(Маттэ 24:3–14; Марк 13:3–13)

⁸–ЦІыфхэм шъукъызэрамыгъэпцІэщтым шъуфэсакъ,– къыІожъыгъ Исус. –Сыда пломэ сэ сцІэкІэ зэджэжъхэу, «Сэры Христос», аІоу ыкІи «Мафэр къэблэгъагъ», аІоу цІыфхэу къэкІоштхэр бэу хъуцтых. Ахэмэ ауж шъуимыхъ. ⁹Заохэм якъэбархэмрэ цІыфхэм пачъыхьагъухэм ягъэпсыкІэ акъутэжъынэу къызэрэтаджэхэрэм якъэбархэмрэ зызэхэшъухыкІэ, шъукъэмышт. А Іофхэр къэхъунхэ фае, ау дунаем икІэух занкІэу къэсыщтэп.

¹⁰ –Зы лъэпкъыр адрэ лъэпкъым, зы пачъыхагъури адрэ пачъыхагъум езонэу къэтэджышт, – етланэ ари-
Iуагъ Иус. ¹¹ –Чыплэ–чыплэхэмкIи чыгур ин дэдэу
щысысышт, зэпахырэ узхэри гъаблэхэри къэхъуштых. Уа-
шъомкIи цынэгъошхо нэшанэхэр къикIыштых.

¹² –Ау мы Iоф пстэури къэхъунхэм ыпэкIэ, сэ сцIэ
зэрэжъугъэлъапIэрэм пае, цIыфхэм шъуаубытышт, къини
шъуагъэщэчышт. Синэгогухэм шъуаратышт, хъапсхэми
шъуачIадзэшт, пачъыхъэхэмрэ Iэшъхъэтетхэмрэ апашъхы
шъуращэшт. ¹³ Джащыгъум ахэмэ апашъхъэ къэбары-
шIум шыхъат шъуфэхъушт. ¹⁴ Ау мыр шъугухэм арыжъу-
гъэлъ: Зыжъугъэхыеу яшъуIощтыр ыпэ рапшIэу жъугъэ-
хъазырыным шъупымылъ; ¹⁵ сыда плэмэ къышъонэкъокъу-
хэрэр къышъупэмыуцужъышъунхэу ыкIи къышъупэмыгу-
щыIэжъышъунхэу гущыIэхэри зэхэшIыкIыныгъэри къы-
шъостыштых. ¹⁶ Шъуянэ–шъуятэхэми, шъушыхэми, шъуи-
благъэхэми, шъуиныбджэгъухэми тетыгъо зиIэхэм шъуа-
IэкIагъэхъашт, шъуащыщэу зы купи аукIышт. ¹⁷ Шъо сэ
сцIэ зэрэжъугъэлъапIэрэм пае, цIыф пстэуми шъуауджэ-
гъушт. ¹⁸ Ау зы шъхъац налги шъо шъушъхъэхэм ахэкIо-
дыкIыштэп. ¹⁹ Теубытэныгъэ шъуиIэмэ, шъупсэхэр мыкIод-
хэу къэжъугъэнэжъыштых.

Ерусалим зэракъутэщтыр Иус къызэриIуагъэр

(Маттэ 24:15–21; Марк 13:14–19)

²⁰ –Ерусалим дзэхэм къауцухъагъэу зышъулъэгъукIэ,
икъутэжъыгъо къызэрэблэгъагъэр шъушIэшт. ²¹ Ащы-
гъум Иудей хэкум ис цIыфхэр Iуашъхъэхэм ярэкIолIэ-
жъых, къалэм дэсхэри дэрэкIыжъых, губгъом итхэри къа-
лэм дэрэмыхъажъых. ²² Сыда плэмэ Тхъэм игущыIэ тхы-
гъэхэм арыт пстэури къэшъыпкъэжъынхэм пае, цIыфхэм
ашIагъэхэр Тхъэм зыщаригъэпщыныжъын мафэхэр мырых.
²³ А мафэхэм бзылъфыгъэ лъэрмыхъэхэмрэ быдзэшъо са-
бий зиIэхэмрэ сыхъатмыгъо ежъэщтых. Мы хэгъэгум
ицIыфхэр къинышхо хэфэщтых, Тхъэри мы лъэпкъым
лъэшэу къыфэгубжышт. ²⁴ Ахэмэ ащыщхэр сэшхокIэ аукIы-
штых, адрэхэри гъэрэу къаубытыгъэхэу лъэпкъ пстэуми
адэж ащэщтых. Хымэ лъэпкъхэм ялъэхъан ыухыфэ, ах-
эмэЕрусалим лъэгукIэ аутэшт.

Цыф Лъэпкъым Ыкъо дунаем къызэрэкӀожьыщтыр

(Маттэ 24:29–31; Марк 13:24–27)

²⁵ –Нэшэнэ гъэшӀэгъонышхохэр тыгъэм, мазэм ыкӀи жъуагъохэм къашылъэгъоштых. Чыльэм тет цыф лъэпкъхэм ашӀэщтыр амышӀэу агу кӀодыщт. Хыри лъэшэу къыдэуаеу ибырсыр мэкъэшхо къэӀушт. ²⁶ Дунаем къышыхъуштыхэм паплъэхэу, цыфхэр щынагъом хэтхэу мэхыштых, сыда пӀомэ уашъом щыӀэ кӀуачӀэхэр хъыештыхэшъ ары. ²⁷ Джащыгъум Цыф Лъэпкъым Ыкъо ошъуапщэм хэтэу, лъэкӀыныгъэшхорэ щытхъушхорэ иӀэхэу къакӀоу цыфхэм алъэгъушт. ²⁸ А Иофхэр къэхъухэу заублэкӀэ, шъукъэтэджи, шъушъхъэхэр къэшъуӀэтых, сыда пӀомэ Тхъэм къиным шъузщыхыхыжыщт мафэр къэблэгъагъэшъ ары.

Ынджыр чъыгым шъыпкъагъэу къыдгуригъаӀорэр

(Маттэ 24:32–35; Марк 13:28–31)

²⁹ ЕтӀанэ Исус зы гъэсэныгъэ къэбар горэ ариӀуагъ:

–Ынджыр чъыгымрэ адрэ чъыг пстэумрэ шъуяплъ.

³⁰ Чъыгхэр къэтӀэмхэу зыфэжъэхэкӀэ, гъэмафэр къызэрэблагъэр зыми къышъуимыӀоу шъошӀэба? ³¹ Ащ фэдэу шъори мы Иофхэр къэхъухэу зышъульэгъухэкӀэ, Тхъэм и Тетыгъошхо благъэ къызэрэхъугъэр шъушӀэ.

³² –Шъыпкъэр шъосэӀо, мы Иофхэр зэкӀэ къэхъунхэм ыпэ, мы лъэпкъыр кӀодыщтэп. ³³ Уашъомрэ чыльэмрэ кӀодыжыштых, ау сэ сигушчыӀэхэр кӀодыжыштыхтэп.

Сыдигъуи шъусакъ!

³⁴ –Ешхэ–ешъонымкӀи, утэшъонымкӀи, мы дунаим игугъухэмкӀи шъушъхъэхэр зэӀышъумыгъэхъанхэу шъузыфэсакъыжъ. Армырмэ шъумышӀахэу а мафэр къышъутеошт. ³⁵ Сыда пӀомэ а мафэр чыльэшъхъашъом тет цыф пстэуми хъытыум фэдэу къафэкӀошт. ³⁶ Сыдигъуи шъусакъ, къэхъушт пстэуми шъуахэкӀыным пайй, кӀуачӀэ жъугъотынышъ, Цыф Лъэпкъым Ыкъо ыпашъхъэ шъузэрихъащтымкӀэ Тхъэм шъуелъэӀу зэпыт.

³⁷ Мафэ къэс Исус Тхьэм иунэшхо чIэтэу, цIыфхэм Тхьэм игушыIэхэр аригъашIэштыгъэх, ау чэш къэхъу къэс, къалэм дэкIыти, Елеон зыцIэ Iуашъхьэм чэшыр щырихыштыгъ. ³⁸ Жьэу пчэдыжъ къэс Исус едэлунхэу цIыф пстэури Тхьэм иунэшхо къэкIоштыгъэх.

ЯТЮКЫРЭ ТIУНЭРЭШЪХЬ

**Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщ тхьаматэхэм Исус
тхьагъэшцIыгъэкIэ аукIынэу гухэлъ зэрашIыгъэр**

(Маттэ 26:1-5, 14-16; Марк 14:1-2, 10-11; Иуан 11:45-53)

Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэшхо мафэхэу ПасхъэкIэ заджэхэрэр* къэблэгъагъэх. ² Дин пэшэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ Исус цIыфхэм амышIэу зэрагъэкIодышт шIыкIэм лъыхъуштыгъэх, сыда пIомэ ахэр цIыфхэм ащыцынэштыгъэхэти ары. ³ Джащыгъум Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIуtlумэ ащыщэу ИскароткIэ заджэхэрэ Иудэ ыгу шэйтаныр ихьагъ. ⁴ ЕтIанэ Иудэ дин пэшэшхохэмрэ Тхьэм иунэшхо иухъумакIохэм япащэхэмрэ адэжь кIуи, Исус зэралэкIигъэхьашт шIыкIэмкIэ адэгушыIагъ. ⁵ Ахэр гушIуагъэх, ахъши ратынэу къагъэгугъагъ. ⁶ Арэуштэу Иудэ адишти, цIыф купышхохэм амышIэу Исус алэкIигъэхьаным пае, Iэрыфэгъу уахътэ паплъэу ыублагъ.

**Исус игъогу рыкIохэрэм Пасхъэ пчыхъэшъхьашхэр
зэрагъэхьазырыгъэр**

(Маттэ 26:17-25; Марк 14:12-21; Иуан 13:21-30)

⁷ Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэм ащыщэу Пасхъэ шъынэр зыщышIуаубзын фэе мафэр къэсыгъ. ⁸ Арэуштэу зэхъум, Исус Петрэрэ Иуанрэ ыгъэкIуагъэх, мырэуштэу ариIуагъэу:

22:1 Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэу ПасхъэкIэ заджэхэрэр – еплъ 2:41.

–ШъукІуи, Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр тшыным пае жъугъэхъазыр.

⁹ –Тыдэ щыдгъэхъазырынэу уфая?– къыраІожьыгъ ахэмэ.

¹⁰ –ШъукъэдаІу!– ариІуагъ Исус. –Къалэм шъузэрэдахъэу, зы лы горэм псы къошын ыхъэу къышъуІукІэшт. А лым ыуж шъуитэу унэу зэрыхъэрэм шъори шъуихыи,
¹¹ унэр зиём ешъуІу: «Дин гъэсакІом къыуеІо: Сэrrэ сигъогу рыкІохэрэмрэ Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр зыщытшышт хъакІэщыр тыдэ шыІа?» ¹² Джащыгъум гъэкІэрэ-кІагъэу зы хъэкІэщышхо лъагэ горэ шъуигъэлъэгъушт. Ащ дэжъым зэкІэри щыжъугъэхъазыр.

¹³ Ахэр етІанэ кІохи, Исус къызэрариІуагъэм тетэу къагъоти, Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр агъэхъазырыгъ.

Зиусхъаным ипчыхъэшъхъашхэ

(Маттэ 26:26–30; Марк 14:22–26; 1 Кор. 11:23–35)

¹⁴ Сыхъатыр къызэсым, апостол нэбгырэ пшыкІутІур игъусэхэу Исус Іанэм пэтысхъагъ.

¹⁵ –Къин сщэчыным ыпэкІэ, мы Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр къыжъудэсшымэ лъэшэу сшІоигъуагъ,– ариІуагъ ахэмэ.

¹⁶ –Сыда плэмэ сэ шъосэІо, Тхъэм и Тетыгъошхо къэсыгъэу, Пасхъэ мэфэкІ мэфэшхом къикІырэр шъыпкъэ къыщэхъуфэ, Пасхъэ пчыхъэшъхъашхэр сэ сшыжъыштэп.

¹⁷ ЕтІанэ Исус зы шъуалъэ къышти, Тхъэм щытхъу фиши къыІуагъ:

–Мыр къашъушти, мыщ итым щыщ шъукъыздешъу;
¹⁸ сыда плэмэ сэ шъосэІо, Тхъэм и Тетыгъошхо къэсыфэ, сэнэшъхъэ къутамэм ипс сешъожъыштэп.

¹⁹ ЕтІанэ Исус хъалыгъур къыштагъ, Тхъэм щытхъу фиши, зэгуичи, ахэмэ арити къыІуагъ:

–Мы хъалыгъур сэ спкъэу шъо сишІуагъэ шъокІынэу стыщтыр ары. Шъугу сыкъэжъугъэкІыжъыным пае, шъушхы.

²⁰ Ащ фэдэу пчыхъэшъхъашхэ ужым шъуалъэр къышти къыІуагъ:

–Мы шъуалъэм сэнэпсэу итым къикІырэр зэзэгъыныгъакІэу Тхъэм ежъыррэ шъоррэ шъуазыфагу дилъхъарэр

ары. А зээгъыныгъакІэр къэзыгъэшъыпкъэжъырэр лъэу шъо сишІуагъэ шъокІынэу сэ къыскІэкІыщтыр ары.*

²¹ Ау тетыгъо зиІэхэм сэ саІэкІэзыгъэхъащтыр сигъусэу мы Іанэм пэс. ²² Цыф Лъэпкъым Ыкъо* Тхъэм зэриухыгъэм тетэу, дунаем ехыжъыщт. Ау тетыгъо зиІэхэм ар аІэкІэзыгъахъэрэр сыхъатмыгъо ежъагъ.

²³ Исус ар зело, игъогу рыкІохэрэр зэупчІыжъхэу аублагъ:

–Тэ тщыщэу хэта ар зышІэнэу зыгу хэлъыр?

Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщэу анахъ инэу алъытэн фаемкІэ зэрэзэнэкъокъугъэхэр

²⁴ Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщэу анахъ инэу алъытэн фаемкІэ зэнэкъокъухэу аублагъ.

²⁵ –Дунаем тет пачъыхъэхэр цыфхэм апшъэ дэсых,– ариІуагъ Исус. –Тетыгъор зиІэхэми шІу зышІэхэрэмкІэ цыфхэр зэрагъаджэх. ²⁶ Шъо шъуазыфагу арэп зэрэщытын фаер. Ар мыхъоу, шъуазыфагу анахъ иныр цыкІум фэдэу орэхъу, тхъаматэри шъхъагърытым фэдэу орэхъу. ²⁷ Хъауми хэта анахъ иныр, Іанэм пэсыр ара, шъхъагърытыр ара? Іанэм пэсыр арыба? Ау шъхъагърытым фэдэу сэ сышъухэт. ²⁸ Сэ къин сщэчэу сызыщэтым, сигъусагъэхэр шъоры. ²⁹ Сэ тетыгъо сиІэнэу Сятэ къызэрэситыгъэм фэдэу, шъори тетыгъо шъуиІэнэу шъосэты. ³⁰ Сэ си Тетыгъошхо къызыскІэ, сиІанэ шъупэсэу шъушхэщт ыкІи шъуешъошт, Израил иунэгъо лъэпкъ пшыкІутІум хыкум атешъушыхъанэу пачъыхъэ тІысыпІэхэм шъуатетІысхъащт.

22:20 А зээгъыныгъакІэр къэзыгъэшъыпкъэжъырэр лъэу шъо сишІуагъэ шъокІынэу сэ къыскІэкІыщтыр ары – пэсэрэ зээгъыныгъэу Тхъэм ежъырэ ылъэпкъырэ азыфагу дилъхъагъэр къэзыгъэшъыпкъэжъыгъагъэр къурмэнышхъэм ылъ арыгъэ. А лъыр цыфхэм атыраутхэгъагъ. Еплъ пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:7–8. Ащ фэдэу зээгъыныгъакІэу Тхъэм ежъыррэ ицыфхэмрэ азыфагу дилъхъагъэр зыгъэшъыпкъэжъыгъэр Исус ылъэу къащым шыкІэкІыгъэр ары. А зээгъыныгъэм зэритым фэдэу, цыф горэм ИсускІэ шІошъхъуныгъэ иІэ хъумэ, мыкІодэу Тхъэм ар къыгъэнэжъыщт.

22:22 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 5:24.

«Сэ сыкъэмышлэу къэплощт», Исус Петрэ зэрэриуагъэр
(Маттэ 26:31–35; Марк 14:27–31; Иуан 13:36–38)

³¹ –Симон, Симон, къэдаIу. МэкъумэщышIэм коцымрэ уарзэмрэ зэрэзэхидзыхэрэм фэдэу, шъуигъэунэфыным пае, шэйтаным Тхьэм фитыныгъэ кыIихыгъ. ³² Ау шIо-шъхъуныгъэм игъогу утемыкIынэу Тхьэм сыпфелъэIугъ. О садэжъ къызыбгъэзэжъкIэ, пшыхэм* агухэр гъэпытэх.

³³ –Зиусхъан, сэ о сыуигъусэу хъапсым сыкIощтми, лэ-ныгъэм сыIукIэщтми, сыфэхъазыр, – къыриIуагъ Симон Петрэ Исус.

³⁴ –Петрэ, сэ осэIо,– къыIожьыгъ Исус, –непэ атакъэр Iоным ыпэкIэ, сэ сыкъэмышлэу гъогогъуищэ къэплощт.

Ахъщалъэр, Iалъмэкъыр, сэшхор

³⁵ –Ахъщалъи Iалъмэкъи шъумыIыгъхэу, цуакъэхэри шъущымыгъхэу шъузыдэсэгъэкIым*, щыкIагъэ горэ шъуиIагъа?– ариIуагъ Исус.

–Хъау, щыкIагъэ зи тиIагъэп,– къаIожьыгъ ахэмэ.

³⁶ –Ау джы, ахъщалъи, Iалъмэкъи зиIэм зыдерэшт,– ариIуагъ Исус. –Сэшхо зимыIэми ищыгъын кIыIутелъ ерэщи, сэшхо къерэщэф. ³⁷ Сэ шъосэIо, мы гущыIэхэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр* сэ къысэхъулIэхэзэ, къэшъыпкъэжъынхэ фае: «Хабзэм текIыгъэхэм ащыщэу ежъыр алъытагъ». Сыда Iомэ сэ къысэхъылIагъэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр къэхъу пэтхэшъ ары.

³⁸ –Зиусхъан, мары сэшхуитIу тиI,– къаIуагъ ахэмэ.

–Ар икъущт,– ариIожьыгъ Исус.

22:32 о пшыхэр – зы диным рыкIохэрэр ары.

22:35 шъузыдэсэгъэкIым – еплъ 10:4.

22:37 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхы-лъэу ытхыгъэм 53:12.

Исус Елеон зыцІэ Іуашъхъэм Тхъэм зэрэщелъэІугъэр

(Маттэ 26:36–46; Марк 14:32–42)

³⁹ Исус Ерусалим дэкіи, ихабзэ тетэу Елеон Іуашъхъэм дэкіоягъ. Игъогу рыкІохэрэри игъусагъэх. ⁴⁰ Зыдэкіощт чІыпІэм зынэсым, ариІуагъ:

–ПсэкіодшІэным шъудимыхъыхынэу Тхъэм шъуелъэІу.

⁴¹ Етіанэ Исус зы мыжъо дзыгъом фэдизэу ахэмэ ахэкіи ІукІыгъ. Лъэгонджэмышъхъэкіэ тІыси, Тхъэм елъэІугъ:

⁴² –Сэ Сят, уфаемэ мы кѣин щэчыныгъэм ишъуалъэ сэ сІых. Ау сэ сызыфаер мыхъоу, о узыфаер орэхъу.

⁴³ Джащыгъум зы мэлэіи горэ уашъом къехи, кІуачІэ ригъэгъотыжъынэу къыфэлъэгъуагъ. ⁴⁴ Исус гумэкІыгъэшхом хэтэу, нахъ лъэшэу Тхъэм елъэІугъ. ИпкіэнтІэпсхэри лъы ткІопсхэм афэдэу чІыгум теткіощтыгъэх.

⁴⁵ Тхъэм зелъэІум ыуж Исус къызэтэдджыжъым, игъогу рыкІохэрэм адэжъ зэкІом, гумэкІыгъэшхо зэряІэм пае, хэчъыягъэхэу къыгъотыжъыгъэх.

⁴⁶ –Сыд пае шъучъыера?– ариІуагъ Исус ахэмэ. –Шъукъэтэджи, псэкіодшІэным шъудимыхъыхынэу Тхъэм шъуелъэІу.

Исус зэраубытыгъэр

(Маттэ 26:47–56; Марк 14:43–50; Иуан 18:3–12)

⁴⁷ Исус гущыІэзэ, игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшІыкІутІум ащыщэу Иудэ зыцІэр апэ итэу цІыф купышхо къэкІуагъ. Иудэ Исус ебэунэу къыбгъодэхъагъ.

⁴⁸ –Иудэ, ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо укъызэребэурэмкіэ тетыгъо зиІэхэм аІэкІэогъахъа?– риІуагъ Исус.

⁴⁹ Исус игъусэхэм къэхъущтым гу зылъатэм, къаІуагъ: –Зиусхъан, сэшхохэмкіэ тахэона?

⁵⁰ Исус игъусэхэм ащыщэу зыр дин пэщэшхом иунэІутым еуи, иджабгъу тхъакІумэ гуиупкІыгъ.

⁵¹ –Икъун! Ыуж икІ!– къыІуагъ Исус. Етіанэ унэІутым ытхъакІумэ талаби ыгъэхъужъыгъ.

⁵² Ащ нэужым Исус ежъыр зыубытынэу къэкІогъэ дин пэщэшхохэми, Тхъэм иунэшхо иухъумакІохэм япащэхэми, нахъыжъхэми ариІуагъ:

–ХъунклакIo горэ шъуубытыщтым фэдэу, сэшхохэмрэ умэхэмрэ шъуIыгъхэу шъукъэкIуагъа? ⁵³Мафэ къэси Тхъэм иунэшхо сышъухэтыгъ, арышъхъакIэ сышъуубытыгъэп. Ау джы игъо шъуфифагъ, мы сыхъатми шIункIыгъэ бзаджем тетыгъор ие хъугъэ.

Петрэ Исус ымышIэу къызэриIуагъэр

(Маттэ 26:57–58, 69–75; Марк 14:53–54, 66–72; Иуан 18:15–18, 25–27)

⁵⁴ Арэуштэу ахэмэ Исус аубыти, Iуащи, дин пэщэшхом иунэ рашагъ. Петрэ чыжъэкIэ ауж итэу алъыкIуагъ. ⁵⁵ Щагу гузэгум машIор рашIыхыи къызетIысэкIыхэм, Петри ахэ-тIысхъагъ. ⁵⁶ Зы унэлут пшъашъэ горэм Петрэ машIом пэсэу ылъэгъуи, къызеплътыпэм, къыIуагъ:

–Мыри Исус игъусагъ.

⁵⁷ –Хъау,– къыIуагъ Петрэ, –ар сшIэрэп, пшъашъ.

⁵⁸ Зы тIэкIу тешIагъэу нэмыкI горэми Петрэ къылъэгъуи къыIуагъ:

–Ори ахэмэ уащыщ.

–Хъау, лIы, сэ ахэмэ сащыщэп, –къыIожьыгъ Петрэ.

⁵⁹ Зы сыхъат фэдиз тешIагъэу, етIани зыгорэм теубытагъэу къыIуагъ:

–Щэч хэмылгъэу мы лIыри ащ игъусагъ, сыда пIомэ ар Галилей щыщ.

⁶⁰ –Хъау, лIы, а зыфапIорэр сшIэрэп,– къыIожьыгъ Петрэ. КъэгущыIэзэ, ардэдэм атакъэр къэIуагъ. ⁶¹ Зиусхъаным зыкъызэригъээзэкIи, Петрэ еплъыгъ. Джащыгъум Зиусхъаным къыриIогъэгъэ гущыIэхэр Петрэ ыгу къэкIыжъыгъэх:

–Непэ атакъэр Iоным ыпэкIэ, сэ сыкъэмышIэу гъогогъуи-щэ къэпIощт.

⁶² Ар ыгу къызэкIыжъым, Петрэ щагум дэкIи, лъэшэу гъыгъэ.

Ухъумакиохэр Исус зэрэкIэнэклагъэхэр

(Маттэ 26:67–68; Марк 14:65)

⁶³ Исус зыухъумэщтыгъэхэр ежъым кIэнакIэщтыгъэх ыкIи еоштыгъэх.

⁶⁴ Исус ынэхэр шапхэхи еупчлыгъэх:

– Упегъымбармэ, хэтми къыюагъэм ыцлэ къа!о!– ⁶⁵ Къе-хъонхэзэ, нэмыкI Iаджи къырауагъ.

Исус Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхьэ зэрэрацагъэр

(Маттэ 26:59–66; Марк 14:55–64; Иуан 18:19–24)

⁶⁶ Нэф къызэшъым, цыфмэ анахьыжъхэри, дин пэцэ-шхохэри, Тэурат егъэджекIо пацэхэри къызэлукIэхэ, Тхьэмэтэ Хэсэшхом* ыпашъхьэ Исус рацагъ.

⁶⁷ –Христосыр орымэ, къытаIу,– къырауагъ.

–Сэ къышъуасIомэ, шъушIошъ хъуцтэп,– ариIожьыгъ Исус. ⁶⁸ –Сэри сышъоупчIымэ, пэгъокI къысэшъутыцтэп ыкIи сышъутIупщыжъыцтэп. ⁶⁹ Ау джы щегъэжъагъэу Цыф Лъэпкъым Ыкъо лъэкIыныгъэшхо зиIэ Тхьэм иджабгъукIэ госыцт.

⁷⁰ –Ащыгъум о Тхьэм ури Къоу ара?– къаIуагъ ахэмэ зэкIэмэ.

–Ары, шъо зэрэшъуIорэм фэдэу арэу сыщыт,–* ариIожьыгъ Исус.

⁷¹ –Сыда нэмыкI шыхъат зэрэтищыкIэгъэжъыр?– къаIуагъ ахэмэ. –Ежъ ижэдэкIэу зэхэтхыгъэба?

ЯТIОКIЫРЭ ЩЫНЭРЭШЪХЬ

Исус Iэшъхьэтетэу Пилат ыпашъхьэ зэрэрацагъэр

(Маттэ 27:1–2, 11–14; Марк 15:1–5; Иуан 18:28–38)

ЕтIанэ хасэм хэт пстэури къэтэдджыжъхи, Исус Iэшъхьэ-тетэу Пилат* ыдэжъ ацагъ. ² Исус агъэмысэу къа-

22:66 Тхьэмэтэ Хэсэшхом – дин Iофхэм яхьылIагъэу хьыкум зышIэу, анахь тетыгъо зиIэ хасэу джуртхэм яIагъэр ары. Тхьаматэ нэбгырэ 70–рэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх. А хэсэшхом итхьаматэу дин пэцэшхом арыгъэ. Тхьэмэтэ Хэсэшхом загъорэ «СинедрионкIэ» еджэх.

22:70 –Ары, шъо зэрэшъуIорэм фэдэу арэу сыщыт,– е –Шъо шъушъхьэ-кIэ къэшъоIо, сэ арэу сызэрэщытыр.

23:1 Пилат – еплъ 3:1.

ублагъ, мырэуштэу аюу:

–Мы лым тэ тлэпкъ кыгъэбырсырэу, Кайсарым хьа-
ктулахъ ахъщэр раримыгъэтэу, ежыр Христос* пачты-
хъэу зыфиложьэу тыубытыгъэ.

³ –О джуртхэм уряпачтыхъа?– ылуи, Пилат Исус кье-
упчыгъ.

–Ары, кыизэрэпторэм фэдэу,–* риложьыгъ Исус.

⁴ Джащыгъум Пилат дин пэщэшхохэмрэ цыф купышхо-
хэмрэ ариуагъ:

–Мы лыр зи зэрызгъэмысэн езгъотыллэрэп.

⁵ –Галилей хэкум кыщегъэжъагъэу мыщ дэжым нэсы-
фэ, Иудей хэкум зэклэ тыдэ укломи, мы лым цыфхэм
юфхэу аригъашлэхэрэмклэ кьегъэбырсырых,– алуи, ахэр
ыуж имыкыжхэу къауагъ.

Исус пщэу Ирод ыпашхъэ зэрэращагъэр

⁶ Пилат Галилей гущылэр зызэхехым, къэупчлагъ:

–Мы лыр Галилей щыща?

⁷ Хэкоу Ирод* зипщым Исус зэрэщыщыр Пилат кызе-
шлэм, Ирод ыдэж Исус аригъэщагъ, сыда плэмэ а мафэ-
хэм атефэу Ирод Ерусалим къэклуагъэу щытти ары.

⁸ Ирод Исус зелъэгъум, лъэшэу гушлуагъэ, сыда плэмэ
Исус игугъу зэхихыгъэти, бэ шлагъэу зэригъэлъэгъумэ
шлоигъуагъэти ары. Исус зы нэшэнэ гъэшлэгъонышхо го-
рэ кыригъэлъэгъунэу гугъэщтыгъэ. ⁹ Ар Исус бэклэ
еупчыгъ, ау Исус зи рилуагъэп. ¹⁰ Дин пэщэшхохэу ыкли
Тэурат егъэджекло пащэхэу ащ дэжым щытхэм Исус лъэ-
шэу агъэмысэщтыгъ. ¹¹ Иродрэ идзэлхэмрэ агъэпыутэу
Исус дзеклуагъэх ыкли клэнаклэщтыгъэх. Етлани Ирод
идзэлхэм Исус шъошэ фыжьклэ пачтыхъэм фэдэу ари-
гъэфапи, Пилат ыдэж аригъэщэжыгъ. ¹² А мафэм Ирод-
рэ Пилатрэ ныбджэгъу зэфэхъугъэх. Ащ ыпэклэ зэпый-
щтыгъэх.

23:2 Христос – еплъ 2:26.

23:3 –Ары, кыизэрэпторэм фэдэу,– е –О пшъхъэклэ къэоло.

23:7 Ирод – еплъ 3:1.

Исус укI зэрэтыралъхьягъэр

(Маттэ 27:15–26; Марк 15:6–15; Иуан 18:39–19:16)

¹³ Иэшъхьэтетэу Пилат дин пэщэшхохэри, адрэ тхьаматэхэу Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщхэри, цIыфхэри къызэ-
ИуигъакIэхь, ¹⁴ ариIуагъ:

–Мы лIым цIыфхэр къыгъэбырсырхэу шъуIуи къысфэшъуагъ. Джы шъо шъуапашъхьэ ащ сыщеупчIыгъ, ау зэрыжъугъэмысэрэмкIэ лажъэ иIэу езгъотылIагъэп. ¹⁵ Пщы Ироди мысэу ылъытагъэп, сыда шIомэ къытфаригъэщэжъыгъ. ЗэрэшъулъэгъурэмкIэ, укI зифэшъошэ Iоф мы лIым зи ышIагъэп. ¹⁶ Арышъ, къамыщкIэ езгъэонхэшъ, стIупщыжъышт.

¹⁷ Пасхъэ мэфэкI мэфэшхом пае хьапсчIэсхэм ащыщэу зы нэбгырэ Пилат цIыфхэм шъхьафитэу къафитIупщыжъын фаеу щытыгъ. ¹⁸ ЦIыфхэр зэкIэ къэзэрэгъэкуухэу аублагъ:

–Мыр Iуш, Вараввэ шъхьафитэу къытфэтIупщыжъ.

¹⁹ А Вараввэу зыщIэм къэлэдэсхэр къызэригъэбырсырыгъэхэм пайй, цIыф горэ зэриукIыгъэм пайй хьапсым чIадзагъэу щытыгъ.

²⁰ Пщэу Пилат Исус шъхьафитэу ытIупщыжъмэ шIои-
гъуагъэти, цIыфхэм джыри зэ зафигъази адэгущыIагъ.

²¹ Ау ахэр куо зэпытыгъэх:

–Къащым теIулI! Къащым теIулI!

²² –Сыда мы лIым бзэджагъэу ышIагъэр? УкI зифэшъошэ Iоф зи ышIагъэу езгъотылIагъэп. Арышъ, къамыщкIэ езгъэонхэшъ, стIупщыжъышт,– ящэнэрэу ариIуагъ пщы Пилат ахэмэ.

²³ –Къащым теIулI!– аIозэ, мэкъэшхокIэ цIыфхэм зэпамыгъэоу аIощтыгъ. Якуо макъэкIэ зыфаери къадэхъугъ.

²⁴ Арэуштэу цIыфхэр зыфэягъэр Пилат къафишIэнэу тыриубытагъ. ²⁵ ЦIыфхэр къызэригъэбырсырыгъэхэмрэ цIыф горэ зэриукIыгъэмрэ апае, хьапсым чIадзэгъэгъэ Вараввэу цIыфхэр зыкIэлъэIугъэр шъхьафитэу къафитIупщыжъыгъ. Ау Исус зыфаер рашIэн фитхэу ахэмэ аIэкIилъхьягъ.

Исус кѣащым зэрэтыраҕуллаагыр

(Маттэ 27:32–44; Марк 15:21–32; Иуан 19:17–27)

²⁶ Исус кѣащым тыраҕуллэнэу преториём зыращым, Симон ыцҕэу, Кири́ние кѣалэм* щыщэу зы лҕы горэ губгѣом кѣи-кҕыжыызэ ҕуллаагыр. Ар кѣаубыти, кѣащыр ытамэхэм атыралхыи, Исус ыуж итэу кҕозэ, кѣащыр ыхыынэу рагыэзыгы. ²⁷ Цыф купышхо Исус лѣыкҕощтыгы. Зы-бгыэгухэм яожыхэу, Исус зыгыээрэ бзылѣфыгыэхэри ахэ-тыгыэх. ²⁸ Исус ахэмэ зафигѣази ариҕуагы:

–Ерусалим ибзылѣфыгыэхэр, сэц пае шѣумыгы, шѣо шѣушхѣэ пайи, шѣуибынхэм апайи шѣугѣ нахѣ; ²⁹ сыда плөмэ «Бзылѣфыгыэхэу бын кѣызхэмыкҕыгыэхэри, джыри мылѣфагыэхэри, быдз езымыгыэшѣуагыэхэри сыхѣат-мафэ ежѣагыэх», зыщалошт мафэхэр кѣэсыщтых. ³⁰ Ащы-гѣум кѣушхѣэхэм, «Шѣукѣыттеф!»* ҕуашхѣэхэми, «Ты-кѣэшѣуухѣум!» араҕоу хѣушт. ³¹ Сыда плөмэ чѣыгыр тҕэмыгыэ зыхѣукҕэ, цыфхэм мыщ фэдэ ҕофхэр зашҕэхэ-кҕэ, чѣыгыр гѣужыгыэ зыхѣукҕэ, ащ нахы нахѣ бзэджагыэхэр ашҕэштба?

³² Бзэджэшҕитҕу Исус игѣусэхэу кѣащхэм атыраҕуллэнэу дащыгыэх. ³³ «Шѣхѣэпкѣ» зыфалорэ чыплэм зынэсхэм, ащ дэжѣым Исус кѣащым щытыраҕуллаагы. Бзэджэшҕитҕур, зыр иджабгыукҕэ адрэр исэмэгубгыукҕэ, Исус игѣусэхэу кѣащхэм атыраҕуллаагыэх.

³⁴ –Сэ Сятэ, кѣафэгѣэгѣу!– кѣыҕуагы Исус. –Мы цыфхэм ашҕэрэр кѣагурыҕорэп.

Дзэлҕхэми пхѣэдз ашҕызэ, Исус ищыгыынхэр зѣфаго-щыгыэх. ³⁵ Цыфхэу ащ дэжѣым щытхэр хѣурэм еплѣы-щтыгыэх. Тхѣэмэтэ Хэсэшхом щыщ тхѣаматэхэри Исус кҕэнакҕэхэу кѣаҕуагы:

–Нэмыкҕи цыфхэр мыкҕодхэу кѣыгыэнэжѣыгыэх. Тхѣэм кѣыхихыгыэ Христос ежѣыр арымэ, мыкҕодэу зыкѣе-рэгѣэнэжѣ.

³⁶ Дзэлҕхэри Исус кҕэнакҕэхэу кѣыбгыодахѣхи, сэнэпс шҕоҕугѣэ кѣыфащэизэ, ³⁷ кѣыраҕуагы:

23:26 Кири́ние кѣалэр – Ливие хэгѣэгоу Африкэм итемыр лѣэныкѣом итым икѣэлэшхоу щытыгы.

23:30 кѣушхѣэхэм, «Шѣукѣыттеф!» – еплѣ Пегѣымбар Осие тхылѣэу ытхыгѣэм 10:8.

—О джуртхэм уряпачъыхъэмэ, умыкIодэу зыкъэгъэ-нэжъ.

³⁸ Зы пхъэмбгъу горэм урымыбзэкIи*, латинабзэкIи, джуртыбзэкIи тетхагъэу, Исус ышъхъагъкIэ къащым тыраIуллагъэу щытыгъ: «Джуртхэм я Пачъыхъэр мыры».

³⁹ БзэджашIэхэу ащ дэжъым тыраIуллагъэхэм ащыщэу зыр Исус къехъони къыIуагъ:

—Орыба Христосыр? Ори тэри тымыкIодэу тыкъэгъэ-нэжъ!

⁴⁰ Ау адрэр ащ егыеу къыIуагъ:

—Тхъэм ущыщынэрэба? Хыкумэу мы лIым тырашIы-хъагъэр ори къыптрашIыхъагъэба? ⁴¹ ЗэфагъэкIэ тэ та-гъэпщыныжъы, сыда пIомэ бзэджагъэу тшIагъэхэм яфэшъуашэ тагъэгъотыжъы. Ау мы лIым мыхъун зи ышIагъэп.

⁴² ЕтIанэ къыIуагъ: —Исус, уи Тетыгъошхо къызыскIэ, угу сыкъэгъэкIыжъ.

⁴³ —Шъыпкъэр осэлэ, непэ джэнэтым ущысигъусэшт,—ыIуи, Исус ащ риложъыгъ.

Исус зэрэлагъэр

(Маттэ 27:45–56; Марк 15:33–41; Иуан 19:28–30)

⁴⁴ Щэджагъо хъугъагъэ, а хэгъэгуми тыдэкIи шIункI къышыхъугъ, сыхъатыр щым нэс, ⁴⁵ сыда пIомэ тыгъэр ушIункIыгъэти ары. Тхъэм иунэшхо ипэлухъо тIоу къызэ-готхъыгъ.

⁴⁶ —Сят, спсэ о къыпIэкIэсэлъхъэ,—* мэкъэшхокIэ къы-Iуагъ Исус. А гущыIэхэр къызеIохэ ужым, ыпсэ ытыгъ.

⁴⁷ ДзэлIхэм япашэ хъугъэр зелъэгъум, Тхъэм щытхъу фишIи къыIуагъ:

—Шъыпкъэ дэдэу мы лIыр шъыпкъагъэ зиIэ лIэу щы-тыгъ.

⁴⁸ А зэкIэри зырагъэлъэгъунэу къызэрэугъоигъэ цIыф купышхо пстэуми хъугъэр залъэгъум ыуж, абгъэгухэм яожьхэзэ, яунэхэм кIожъыгъэх. ⁴⁹ Исус иныбджэгъу пстэу-ри, бзылъфыгъэхэу ежъым игъусэхэу Галилей къыкIыгъа-

23:38 урымыбзэр — иунаныбзэр ары.

23:46 спсэ къыпIэкIэсэлъхъэ — еплъ Сэбур (Псалтыр) 31:6 (урыс библиемкIэ 30:6).

гъэхэри ахэмэ ахэтхэу, чыжьэкIэ уцугъэхэу мы хъугъэ-шагъэхэм яплъыщтыгъэх.

Исус ихьадэ къэунэм зэрэчIалъхъажьыгъэр

(Маттэ 27:57–61; Марк 15:42–47; Иуан 19:38–42)

⁵⁰ Юсыф зыцIэу лIы горэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом* итхьаматэхэм ащыщыгъ. Ар шъыпкъагъэ зиIэ лIы дэгъоу щытыгъ. ⁵¹ Тхьэмэтэ Хэсэшхом итхьаматэхэм ашIэнэу аухэсыгъагъэр адиштэгъагъэп. А Юсыф Иудей хэкум щыщ Аримафей зыцIэ къуаджэм щыщыгъ. Тхьэм и Тетыгъошхо къэсыным паплъэу щытыгъ. ⁵² Ар пщэу Пилат ыдэжь кIуи, Исус ихьадэ кIэлъэIугъ. ⁵³ ЕтIанэ хьадэр къащым къыпихыжьи, чэфын рищэкIи, Iошъхъэ цакIэу акъутагъэм къыхашIыкIыгъэ къэунэу ыпэкIэ цIыф зи зычIамылъхъажьыгъэм чIилъхъажьыгъ. ⁵⁴ А мафэр бэрэскэшхо мафэу щытыгъ, шэмбэт мафэри къэблэгъагъ.*

⁵⁵ Бзылъфыгъэхэу Исус игъусэхэу Галилей къикIыгъагъэхэр Юсыф игъусэхэу кIохи, къэунэри Юсыф хьадэр къэунэм зэрэчIилъхъажьырэри алъэгъугъ. ⁵⁶ ЕтIанэ унэм къызагъээзэжым, мэлэшIу зыпихырэ щыфэн дагъэхэмрэ осэшхо зиIэ дагъэхэмрэ агъэхъазырыгъэх. Хабзэм тетэу етIанэ шэмбэт мафэм загъэпсэфыгъ.

ЯТЮКЫЕЭ ПЛЫНЭРЭШЪХЪ

Исус лагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжьыгъэр

(Маттэ 28:1–10; Марк 16:1–8; Иуан 20:1–10)

Тхьамафэм иапэрэ мафэм нэф къызэшъым, бзылъфыгъэхэм осэшхо зиIэхэу, мэлэшIу зыпихырэ щыфэн дагъэхэу агъэхъазырыгъэхэр зыдахъэхи, къэунэм кIуагъэх, нэмыкI зыгорэхэри ягъусэхэу. ² Зынэсхэм, мыжъошхор къэунэм ичIэхьапIэ IугъэукIорэикIыгъэу къагъотыгъ.

23:50 Тхьэмэтэ Хэсэшхор – еплъ 22:66.

23:54 къэблэгъагъ – тыгъэр къызыкъуахъэкIэ, мафэр ыублагъ.

³ Ау къэунэм зычлахьэхэм, Зиусхьанэу Исус ихьадэ чIагъотыжьиэгъэп. ⁴ Ар зыфахьын амышIэу щытхэзэ, зэплъэхэм, щыгъын фыжьибзэкIэ фэпагъэхэу лIитIу амышIахэу апашъхьэ къиуцуагъэх. ⁵ Бзылъфыгъэхэр къэштагъэхэу ашъхьэхэр чIыгум зырагъэзыххэм, а лIитIу-мэ къараIуагъ:

– Iагъэхэм адэжъ псаум сьд пае шъущылъыхъура? ⁶ Ар мыщ дэжъым щыIэжъэп, Iагъэхэм къахэтэджыкIыжьиэгъ. Ар Галилей хэкум щыIэзэ, мырэушътэу къызэрэшъуиIогъагъэр шъугу къэжъугъэкIыжъ: ⁷ «ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* псэкIод зышIэрэ цIыфхэм аIэкIэхьэн фаеу щыт, къащыми раIулIынышъ, ящэнэрэ мафэм Iагъэхэм къахэтэджыкIыжьиэгъ фаеу щыт».

⁸ Ар къызаIом, Исус игущылэхэр агу къэкIыжьиэгъэх.

⁹ Бзылъфыгъэхэр къэунэм къычIэкIыжьи, Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIузымрэ адрэ ягъусэгъэ пстэумрэ а зэкIэри араIотэжьиэгъ. ¹⁰ Апостолхэм* ар языIотагъэхэр мы бзылъфыгъэхэр арыгъэх: Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэми, Иуанни, Якъубэ янэ Мерэми, адрэ бзылъфыгъэхэу ахэмэ ягъусагъэхэри. ¹¹ Ау бзылъфыгъэхэм къаIуагъэхэм зи къарымыкIэу апостолхэм къащыхъугъ, ашIошъи хъугъэп. ¹² Ау Петрэ тэджи, къэунэм чъагъэ. Зыриуфэхи, къэунэм зычIэплъэм, чэфынхэм анэмыкI зи ылъэгъугъэп. Хъугъэр ыгъэшIагъоу иунэ ыгъэзэжьиэгъ.

Еммаус къуаджэм кIорэ гъогу

(Марк 16:12–13)

¹³ А мэфэ дэдэм Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу нэбгыритIу километрэ пшIыкIузкIэ Ерусалим пэчыжъэу щыт Еммаус зыщIэ къуаджэм кIощтыгъэх. ¹⁴ КIохэзэ, хъугъэ–шIагъэ пстэуми рыгущылэщтыгъэх. ¹⁵ Зэдэгущылэхэу зэупчIыжьиэхэу кIохэзэ, ежъ Исус абгъодахьы, ягъусэу кIуагъэ. ¹⁶ Ау ахэмэ анэхэм къащипхъуи, зэрэ–Исусыр ашIэжьиэгъэп.

24:7 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 5:24.

24:10 апостолхэр – еплъ 6:13.

¹⁷ –Гъогум шъутетэу сыда шъузэрыгущылэхэрэр, сыд пайй шъунэшхъэйра?– ариуагъ Исус.

¹⁸ –Мы мафэхэм Ерусалим къыщыхъугъэ Иофхэр ащ дэсхэм ащыщэу зымышлэрэ закъор орыщтын,– ылуи, ахэмэ ащыщэу Клеопэ зыцлэм Исус къыриложьыгъ.

¹⁹ –Сыд Иофха?– яупчлэгъ Исус.

–Назарет щыщ Исус къехъуллагъэр ары,– къырауагъ ахэмэ. –Ар Тхьэмрэ цлыф пстэумрэ адэжъклэ игущылэхэмкли Иофхэу ышлагъэхэмкли лъэклыныгъэшхо зилэ пегъымбарэу щытыгъ. ²⁰ Дин пэцэшхохэмрэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом итхьаматэхэмрэ Пилат укI тырырагъэлъхъаным пае, Пилат ар Iэклагъахыи, къащым тырырагъэлуллагъ. ²¹ Израил лъэпкъым шъхьафитныгъэ къезытыщтыр ежъыр арэу тэ тыщыгугъыщтыгъ. ²² Ащ нэмыклэу, а зепстэури зыхъугъэр непэ мэфищ мэхъу, тибзылъфыгъэхэм ащыщхэу зыгорэхэми къэбар гъэшлэгъон къытфалотагъ. Ахэр пчэдыжъым жъэу къэунэм кIуагъэх, ²³ ау Исус ихьадэ къагъотыжъыгъэп. Къызагъэзэжъым, мэлэличитлу къафэлъагъуи, Исус псаоу ахэмэ къарауагъэу къалотэжъыгъ. ²⁴ Тэ тщыщ зыгорэхэр етIанэ къэунэм кIохи, бзылъфыгъэхэм зэрауагъэм тетэу пстэури къагъотыгъ, ау Исус ышъхьэклэ алъэгъугъэп.

²⁵ –Сыдэу къыжъугурылогъуае, пегъымбархэм алогъэ пстэури шъушлэшъ хъунэу сыдэу къин къышъуфэхъурэ!– ариуагъ Исус ахэмэ. ²⁶ –Христос ищытхъушхо илэ хъуным нэсыфэ, мы къиныгъэхэр ыцэчынхэ фэягъэба?

²⁷ ЕтIанэ Исус пегъымбар Мусэмрэ адрэ пегъымбар пстэумрэ къащегъэжъагъэу Тхьэм игущылэ тхыгъэ пстэуми ежъым ехыллагъэу арытхэр зэхаригъэшлыкIыгъэх.

²⁸ Къуаджэу зыдэклощтыгъэхэм игъунэгъу зэхъухэм, Исус къэмыуцоу блэклырэм фэдагъ. ²⁹ Ау ахэмэ ар амыгъаклоу къагъэуцуи къырауагъ:

–Мафэр хэклотагъ, пчыхъашъхыи мэхъу пэт. Арышъ, тигъусэу къанэ.

Ар къызаIом, Исус адишти, адэжъ къэнагъ.

³⁰ ЕтIанэ Исус ахэмэ ягъусэу шхэнэу Iанэм зыпэтIысхьэм, хьалыгъур къыштагъ, Тхьэм щытхъу фишли, зэгуичи аритыгъ. ³¹ Джащыгъум анэхэр къэплъэжъхыи, зэрэ Исусыр къашлэжъыгъ. Къызашлэжъым, Исус кIодыжъи, анэхэмклэ алъэгъужъыгъэп.

³² –Гъогум тызытетым, Исус къыддэгущылэу Тхьэм игу-

щыІэ тхыгъэхэм арытхэр къыдгуригъаІо зэхъум, игущы-
ІэхэмкІэ тызэригъэгушыагъэм пае, тыгухэр машІом фэ-
дэу къызэкІигъанэщтыгъэба?— зэраІожьыгъ ахэмэ.

³³ Ардэдэм ахэр къэтэджыжъхи, Ерусалим агъэзэ-
жъыгъ. Апостол пшыкІузымрэ адрэ ягъусэхэмрэ зэрэ-
угъоигъэхэу къагъотыгъэх.

³⁴ —Зиусхъаныр шыпкъэ дэдэу лІагъэхэм къахэтэджы-
кІыжъыгъ, Симони зыкъыригъэлъэгъугъ,— аІуагъ апостол-
хэм. ³⁵ Ежъхэми гъогум къыщахъулагъэри, Исус хъалы-
гъур зызэгучым, къызэрашІэжъыгъэри къаІотэжъыгъ.

Исус игъогу рыкІохэрэм зыкъызэраригъэлъэгъугъэр

(Маттэ 28:16–20; Марк 16:14–18; Иуан 20:19–23; Апостол. 1:6–8)

³⁶ Ахэмэ мы Іофхэр къаІуатэхэзэ, ежъ Исус азыфагу
къиуцуи къариІуагъ:

—Гупсэфыныгъэ шыуиІэу шыопсэу.

³⁷ Ахэр къызэрэштагъэхэм пае, агучІэ изыгъэу, хъадэ
джадэ алъэгъоу къашІошыгъ.

³⁸ —Сыд пае шыугумэкІыра?— къариІуагъ Исус. —Сыд
пае шыугу щэч къихъэра? ³⁹ Сэ слэхэмрэ слъакъохэмрэ
шыукъяплъ. Сэр дэдэр ары. Шъукъыстелаби, шыуеплъ,
сыда пломэ хъадэ джадэм шыори, лыри, къупшъхъэри
илэхэп, сэ сиІэу зэрэшъулъэгъурэм фэдэу.

⁴⁰ Мы гущыІэхэр къызелохэм, ылэхэмрэ ылъакъохэмрэ
аригъэлъэгъугъэх. ⁴¹ Гушыагъом къыхэкІэу ашІошъ мы-
хъоу агъэшІагъо зэхъум, къариІуагъ:

—Мыщ дэжъым шхын горэ шыуиІа?

⁴² Пцэжъые гъэжъэгъэ ныкъо ратыгъ. ⁴³ Ар къаІихи,
апашъхъэ шишхыгъ.

⁴⁴ —Сызышъухэтым къышъуасІощтыгъэр мыры: пегъым-
бар Мусэ и Тэурат хабзи, адрэ пегъымбархэм ятхылъ-
хэми, Сэбурыми сэ къысэхъыллагъэу арыт пстэури къысэ-
хъулІэхэзэ, къэшъыпкъэжъынхэ фаех,— къариІуагъ Исус
ахэмэ.

⁴⁵ ЕтІанэ Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр зэхаригъэ-
шыкІыхэзэ, ⁴⁶ къариІуагъ:

—Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт: Христос къин ыщэ-
чын фаеу щыт, етІани лІэнышъ, ящэнэрэ мафэм лІагъэ-

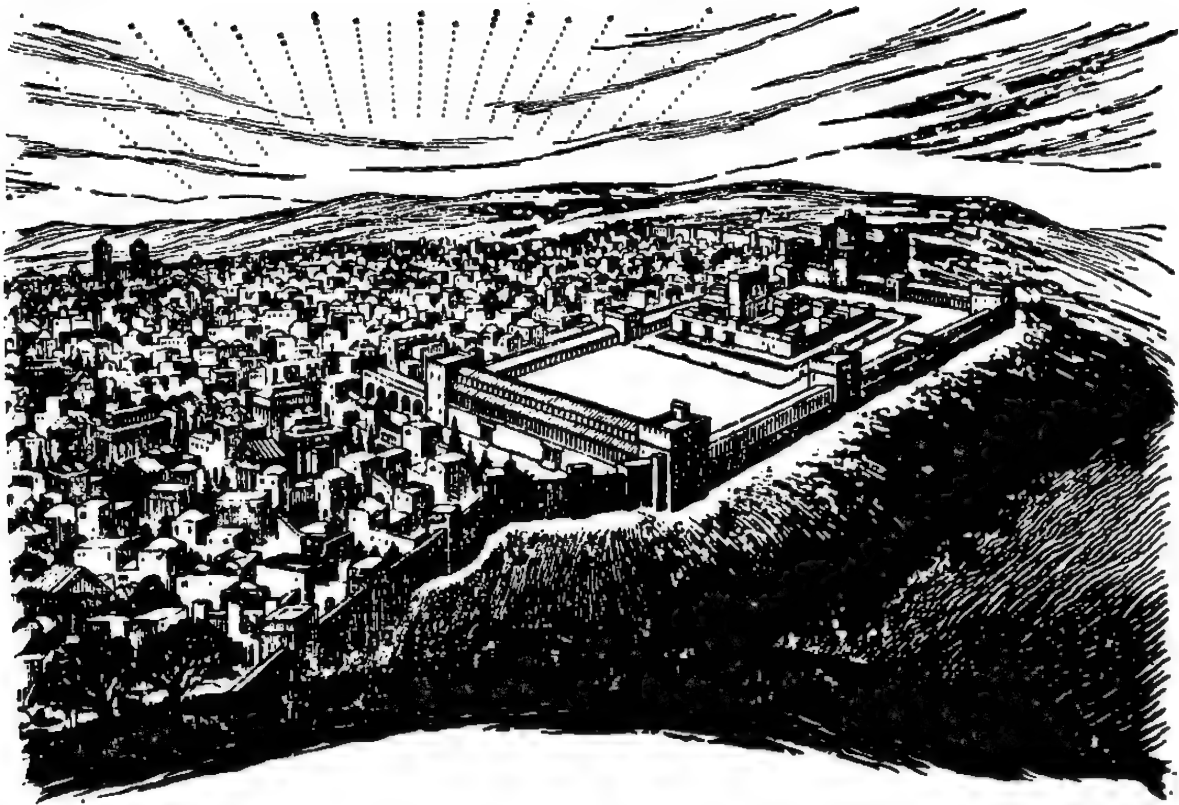
хэм кѣахэтэджыкѣжыын фаеу щыт. ⁴⁷Ерусалим щегъэ-
жѣагъэу дунаем тет лъэпкѣ пстэури кѣыхиубытэу, сѣ кѣы-
сфѣлажъэрэ цѣыфхэм сѣ Христос сцѣкѣэ мы кѣэбарыр
агъэлушт: Шъуипсѣклѣдхэм шъуафыкѣгъожы, Тхъэм ахэр
кѣышъуфигъэгъущтых. ⁴⁸Шъо а Іоф пстэуми шъуряшы-
хъат. ⁴⁹ШъукъэдаІу, сѣ Сятэ шъукъызэригъэгугъагъэр*
кѣышъуфезгъэхышт. Ау уашъом кѣикѣэу кѣуачѣэ кѣышъу-
фехыфэ, кѣалэу Ерусалим шъукъыдан.

Исус уашъом зэрэдэкѣоежыгъэр

(Марк 16:19–20; Апостол. 1:9–11)

⁵⁰ЕтІанэ Исус ахэр Ерусалим дищыхи, Вифание кѣуа-
джэм игъунэгъоу ыщэхи, ыІэхэр кѣыІэтхи, Тхъэм ынэшІу
кѣащифэнэу афелъэІугъ. ⁵¹Тхъэм афелъэІузэ ахэкІи,
Тхъэм ар уашъом дищэяжыгъ. ⁵²Арэуштэу зэхъум,
ежыым щытхъу фашІэу, лъэгонджэмышъхъэкѣэ тѣысыгъэх.
ЕтІанэ гушІогъошхом хэтхэу Ерусалим агъэзэжыгъ.
⁵³Тхъэм щытхъу фашІэу, Тхъэм иунэшхо щыІэ зэпы-
тыщтыгъэх. Амин.

24:49 Сѣ Сятэ шъукъызэригъэгугъагъэр – Тхъэм Ыпсѣ ЛъапІ ары.
Еплъ Апостол. 1:4–5.

КЪЭБАРЫШІУР ИУАН КЪЫЗЭРИЮТАГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

ГушыІэр цыфэу зэрэхъугъэр

УблапІэм ыдэжъ ГушыІэр* шыІагъ. Ар Тхъэм ыдэжъ шыІагъ, а ГушыІэри Тхъэу арыгъэ. ²УблапІэм щегъэжъагъэу а ГушыІэр Тхъэм ыдэжъ шыІагъ.

³Тхъэм а ГушыІэм зэкІэри къыригъэгъэхъугъ. Тхъэм къыгъэхъугъэ пстэумэ ащыщэу а ГушыІэм къыримыгъэгъэхъугъэ зи шыІэп. ⁴МыкІодыжъын шыІэныгъэ а ГушыІэм хэлъыгъ, а шыІэныгъэри цыфхэм нэфынэ афэхъугъ. ⁵Нэфынэр шІункІыгъэм щэнэфы, шІункІыгъэри нэфынэм текІуагъэп.

⁶Тхъэм къыгъэкІуагъэу, зы лІы горэ дунаем къытехъагъ. Ащ ыцІагъэр Иуан. ⁷Цыф пстэуми а нэфынэмкІэ

1:1 ГушыІэр – Тхъэм илгъэкІыныгъэшхоу шыІэ пстэури къэзыгъэхъоу, цыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжъырэри Тхъэм изэхэшІыкІыныгъэшхори а ГушыІэм хэлъых. А ГушыІэр цыфэу хъугъэ, ар Христосыр ары.

шлошъхъуныгъэ ялэ хъуным пае, Иуан нэфынэм шыхъат фэхъунэу шыхъатэу къэкIуагъ. ⁸Ежъыр арэп нэфынагъэр, ау нэфынэм шыхъат фэхъунэу Тхъэм ар къыгъэкIуагъ. ⁹Нэфынэ шъыпкъэу цIыф пстэури къэзыгъэнэфырэр дунаем къытехъанэу щытыгъ.

¹⁰А ГущыIэр дунаем къытехъагъ. Тхъэм а ГущыIэм дунаер зэкIэ къыригъэгъэхъугъ, ау щытми дунаем ицIыфхэм ар къашIэжыгъэп. ¹¹Ежъ ихэгъэгу къэкIуагъ, ау ицIыфхэм* ежъыр аштагъэп. ¹²Ау ежъыр зэкIэ зыштэгъэ цIыфхэу ежъымкIэ шлошъхъуныгъэ зиIэхэр Тхъэм ибын хъунхэу фитыныгъэ аритыгъ. ¹³Ахэр Тхъэм ибын зэрэхъугъэ шIыкIэр быныр къызэрыхъурэ шIыкIэм фэдэп. Ащ къыкIырэр ахэр Тхъэм ибын зэрэхъугъэхэр зы хъулыфыгъэ зы бзылыфыгъэм зэрехъуапсэрэм фэдэп, е зылы горэ бын зэрэфаем фэдэп, ау Тхъэм бын фэхъуныр къызхэкIыгъэр Тхъэр ары.

¹⁴А ГущыIэр цIыфэу хъугъэ ыкIи къытхэтыгъ. Ежъым ищытхъушхуи тлэгъугъэ. А щытхъушхор Ты лъапIэм Ыкъо закъо ищытхъушху ары. НэшIу щыфэныгъэрэ шъыпкъагъэрэ ежъым ыгу илгыгъэх.

¹⁵Иуан ежъым шыхъат фэхъугъ. МэкъэшхокIэ мырэуштэу ыIуагъ:

—Мары зыфэсIуагъэр, «Сэ саужкIэ къэкIощтыр сэщнахъи нахъ ин, сыда пIомэ сэ сыкъэхъуным ыпэкIэ, ар щыIагъ».

¹⁶Ежъым ишIугъэшхо щыщэу зы нэшIу щыфэныгъэр адрэ нэшIу щыфэныгъэм къыкIэлъыкIоу къыднигъэсыгъ. ¹⁷Сыда пIомэ Тэурат хабзэр Тхъэм иунашъокIэ къытфэзыгъэнагъэр пегъымбар Мусэ ары, ау нэшIу щыфэныгъэмрэ шъыпкъагъэмрэ къызпкъырыкIыгъэр Исус Христос ары. ¹⁸Тхъэр егъашIэми нэкIэ зыми ылгэгъугъэп. Къо закъоу Ты лъапIэм ыдэжъ щыIэм Тхъэр зыфэдэр къытфигъэнэфагъ.

1:11 ихэгъэгу . . . ицIыфхэр — Израил хэгъэгури Израил цIыфхэри ары.

УмэхъэкIо Иуан ишыхъатныгъ

(Маттэ 3:1-12; Марк 1:2-8; Лука 3:15-17)

¹⁹ Иуан Исус шыхъат зэрэфэхъугъэр мыры; Ерусалим щыщ джуртхэм дин пащэхэри левитхэри* Иуан еупчIын-хэу ыдэжъ агъэкIуагъэх.

–Ухэта, о?– аIуи къызеупчIыхэм, ²⁰ Иуан шъыпкъэр ымыушъэфэу, нафэу къыIуагъ:

–Сэрэп Христосыр*.

²¹ –Адэ, ухэта о?– къеупчIыжыгъэх ахэр. – Пегъымбар Иляс* ора?

–Хъау,– ыIуагъ Иуан.

–Пегъымбарыр* ора?– къеупчIыжыгъэх.

–Хъау,– ыIуагъ.

²² –Ухэта о, адэ?– къыраIуагъ. –ТыкъэзыгъэкIуагъэмэ пэгъокI яттыжынынэу къытаIу. Сыда о зэпIолIэжырэр?

²³ –Пегъымбар Исайас* мырэуштэу зыфиIогъэ макъэр сэры: «Зиусхъаным игъогу занкIэу шъушIы, ыIозэ, шъоф нэкIым зы джэ макъэ горэ къыщэIу»,– къыIуагъ Иуан.

²⁴ А лIыкIохэр фарисейхэмэ* ащыщыгъэх. Ахэр Иуан къеупчIыгъэх:

²⁵ –Христос орымырмэ, Иляс орымырмэ, пегъым-

1:19 Левитхэр – Левый зыщIэ дин пэщэ унэгъо лъэпкъым щыщхэу Тхъэм иунэшхо щылажъэщтыгъэхэр ары.

1:20 Христос – Мессихъыр ары. Пачъыхъэ Даутэ ылъэпкъ къытехъукIыгъэу, пегъымбархэм къызэраIуагъэм тетэу, Израил цIыфхэм шъхъа-фитныгъэмрэ мамыр тетыгъомрэ аригъэгъотынхэу Тхъэм ахэр къызэ-ригъэгугъэгъэ пщы лъапIэр ары.

1:21 пегъымбар Иляс – ар чIылъэм къыгъээзэжынышъ, Христос игъогу фигъэпсынэу джуртхэр паплъэхэу щытыгъэх. Еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 4:5-6.

1:21 пегъымбарыр – Христосыр дунаем къызэрэкIощтымкIэ цIыфхэм макъэ аригъэлунэу къэлъэгъон фэягъэ пегъымбарыр ары.

1:23 пегъымбар Исайас – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:3.

1:24 фарисейхэр – джуртхэм ащыщхэу диным рыкIорэ цIыф купэу щытыгъэх. Ахэр Тэурат хабзэм итхэмрэ ятэжъхэм къакIэныжыгъэ хабзэхэмрэ агу етыгъэу апылхэу щытыгъэх.

барыри орымырмэ, сыд пае ащыгъум цыфхэр уумэхъы-хэра*?

²⁶ –Сэ псымкIэ цыфхэр сэумэхъых,– ариIуагъ Иуан. –Ау шъумышIэрэ горэ къышъухэт. ²⁷ Ежъыр ары саужкIэ къэкIощтыр. Ежъыр сэщ нахь нахь ин. Ащ ицо-къэлъэпсхэр фэстIэтэнхэуи сифэшъуашэп.

²⁸ Ар зэкIэ зыщыхъугъэр Вифание къуаджэр ары, Иордан псыхъом иадрабгъоу Иуан цыфхэр зыщиумэхъы-щтыгъэхэр.

Тхъэм икъурмэныпхъэ шъынэр

²⁹ ЯтIонэрэ мафэм Иуан Исус къакIоу зелъэгъум, къыIуагъ:

–Мары Тхъэм икъурмэныпхъэ шъынэу дунаем ицIыфхэм япсэкIодхэр атезыхыжъырэр. ³⁰ Мары зыфэсIуагъэр: «ЛIэу саужкIэ къэкIощтыр сэщ нахь нахь ин, сыда пIомэ сэ сы-къэхъуным ыпэкIэ ар щыIагъ». ³¹ Ар сэ сшIэщтыгъэп, ау сэ цыфхэр псымкIэ сыумэхъыныхэу сыкъызкIэкIуагъэр ар хэтми зыщыщыр Израил цыфмэ язгъэшIэныр ары.

³² ЕтIанэ Иуан Исус шыхъат фэхъузэ къыIуагъ:

–Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэр тхъаркъом фэдэу уашъом къехи, Исус къыфехи, къызэрэшъхъащытыр слъэгъугъ. ³³ Ежъыр сэ сшIэщтыгъэп, ау цыфхэр псымкIэ сыумэхъыныхэу сыкъэзыгъэкIуагъэм къысиIуагъ: «Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ къызфехэу, къызшъхъащыт цыфыр ары Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэкIэ цыфхэр зыумэхъыщтыр». ³⁴ Арэуштэу зэрэхъугъэр сэ слъэгъугъэ, ежъыр Тхъэм зэри–Къори къэсэушыхъаты.

1:25 умэхъыныр – «ШъуипсэкIодхэм шъуафыкIэгъожь, зысэжъугъэ-умэхъ, Тхъэм ахэр къышъуфигъэгъунхэм пае», ыIоти умэхъэкIо Иуан (Яхья) цыфхэр псым чIигъаощтыгъэх (ыумэхъыщтыгъэх). Еплъ Марк 1:4. Исус уашъом зыдэкIоежъыгъэм къыщегъэжъагъэу, цыфхэм диным ехьыллагъэу тетыгъо зиIэ цыф горэм зырагъэумэхъы – а цыфым ахэр псым чIегъаох е псы тIэкIу ашъхъэхэм атыреутхэ. Арэуштэу ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ зэрэхъугъэр къагъэлъагъо. Ащ нэмыкIэуи Исус лIи, лагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжъыгъэм пае, япсэ-кIодхэр къафэгъугъэхэу, мыкIодыжъын щыIэныгъэ яIэ зэрэхъугъэми шыхъат фэхъух.

Апэрэ лыхэу Исус игъогу техьагъэхэр

³⁵ ЯтІонэрэ мафэм Иуан игъогу рыкІорэ нэбгыритІу игъусэхэу а чыпІэм щыІагъ. ³⁶ Ащ дэжым Иуан Исус зелъэгъум, кыІуагъ:

–Мары Тхъэм икъурмэныпхъэ шъынэр.

³⁷ Иуан игъогу рыкІорэ нэбгыритІум ащ ар кыІоу зызэхыхым, Исус ыуж ихъагъэх. ³⁸ Исус зыкыызэригъэзэ-кІи, ахэр ежым ыуж кыхъагъэхэу зелъэгъум, ариІуагъ:

–Сыда шъузыфаер?

–Равви, тыдэ ущыпсэура?– кыраІожьыгъ ахэмэ. (Рав-вим кыкІырэр «Дин ГъэсакІор» ары.)

³⁹ –ШъукъакІуи, шъулъэгъушт,– ариІуагъ Исус.

Арэуштэу ахэр къакІохи, Исус зыщыпсэурэр алъэ-гъугъ, а мафэми Исус ыдэжъ къэнагъэх. Сыхъатыр плІым дэжыгъ.*

⁴⁰ Иуан Исус ехылаІагъэу ыІуагъэхэр зэхэзыхыгъэхэу, Исус ыуж ихъэгъэ нэбгыритІумэ язырэр Симон Петрэ ышы Индрыс арыгъэ.

⁴¹ Индрыс ыпэ рапшІэу ыш Симон кыгъоти риІуагъ:

–Мессихьыр къэдгъотыгъ. (Мессихьым кыкІырэр «Христос» ары.)

⁴² ЕтІанэ Индрыс Исус ыдэжъ Симон кыщагъ. Исус Симон зелъэгъум, кыриІуагъ:

–О у Симонэу Иуанэ урикъу. КифэкІэ кыюджэщтых (Кифэм кыкІырэр «Мыжъор» ары).

Исус игъогу рыкІонхэу Филиппрэ Нафанаилрэ зэряджагъэр

⁴³ ЯтІонэрэ мафэм Исус Джалил хэкум кІонэу тыри-убытагъ. ЕтІанэ Исус Филипп ІукІи риІуагъ:

–Сауж кырыкІу.

⁴⁴ А Филипп Индрысрэ Петрэрэ зыщыщ Вифсайдэ къалэм* щыщыгъ. ⁴⁵ Филипп кІуи, Нафанаил кыгъоти риІуагъ:

1:39 сыхъатыр плІым дэжыгъ – гущыІэ–гущыІэу зэбдзэкІымэ, «япшІэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ кыкІырэр щэджагъоужыр сыхъатыр плІыр ары.

1:44 Вифсайдэ къалэр – Галилей психъураем итемыр тыгъэ кыкъо-кІыпІэ Іушъо Іутыгъ.

–Тэурат хабзэм итэу, пегъымбар Муси, адрэ пегъымбархэми зигугъу къашыгъэр къэдгъотыгъ. Ар Юсыф ыкъоу Назарет къалэм* щыщ Исус ары.

⁴⁶ –Назарет шлугъэ зыхэлъ горэ къыдэкIына?– къыриложьыгъ Нафанаил.

–КъакIуи еплъ,– риложьыгъ Филипп.

⁴⁷ Исус Нафанаил къакIоу зелъэгъум, ащ ехыллэгъэу ылуагъ:

–Мыр Израил лIы шыпкъэу тхьагъэпщIыгъэ зи зыхэмылтыр ары.

⁴⁸ –Тыдэ сыщыпшIэра?– ылуи, Нафанаил Исус къырилуагъ.

–Филипп къыюджэным ыпэкIэ, ынджыр чъыгым ычIэгъ учIэтэу услъэгъугъ,– риложьыгъ Исус.

⁴⁹ –Равви, о Тхъэм ури Къу, Израил урипачъыхъ, – къыриложьыгъ Нафанаил.

⁵⁰ –Ынджыр чъыгым ычIэгъ учIэтэу услъэгъугъ, къызэрэослуагъэм пае, пшIошъ хъугъэ,– рилуагъ Исус. –Ащ нахы нахъ гъэшIэгъонхэр плъэгъущтых.

⁵¹ ЕтIанэ Исус Нафанаил рилуагъ:

–Шыпкъэ дэдэр шъосэIo, уашъор зэлухыгъэу, Цыф Лъэпкъым Ыкъо* ышъхьагъкIэ мэлэичхэр* дэкIуаехэуи къехыхэуи шъулъэгъущт.

1:45 Назарет къалэр – Галилей псыхъураем икъыблэ цыпэм километрэ 26–кIэ пэчыжъэу, итыгъэ къохъэпIэ лъэныкъокIэ щыт.

1:51 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – «Цыф Лъэпкъым Ыкъо фэдэу уашъом иошъуапщэхэм ахэтэу зыгорэ къехыгъ», пегъымбар Данил къылогъэгъэ гушыIэхэр Исус ежъ ышъхъэ пае ыложьыгъэх. Цыф Лъэпкъым Ыкъоу зиунэ уашъом щыIэу, уашъом къехыгъэр Исус ары (Иуан 3:13). Гъоцагъэхэм алъыхъузэ, мыкIодхэу къыгъэнэжыныхэм пае, Цыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ (Лука 19:10). Цыфыбэмэ апае шъхъэщэфыжъэу ыпсэ ытыным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ (Марк 10:45). Ллагъэхэм къахэтэджыкIыжыын фэягъ (Маттэ 17:9). Ежъ Ятэ ищытхъушхо иIэу, дунаем ицIыфхэм хыкум атыришIыхьаным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкъо дунаем къэкIожьышт (Маттэ 25:31).

1:51 мэлэичхэр дэкIуаехэуи къехыхэуи – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 28:12.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Канэ къяуджэм нысащэу шылагъэр

Ящэнэрэ мафэм Галилей хэкум* шыщэу Канэ къяуджэм* нысащэ шылагъ. Исус янэ а нысащэм шылагъ. ² Исуси игъогу рыкloxэрэри а нысащэм рагъэблэгъагъэхэу шытыгъэх.

³ Сэнэпсыр заухым, янэ Исус риуагъ:

–Сэнэпс яІэжьэп.

⁴ –О бзылъфыгъ, сыда сэ сиloxфэу ащ хэлъыр? Сэ сигъо къэсыгъэгоп, – къыриloxжьыгъ Исус янэ.

⁵ –Исус сыд къышъуиomi, жъугъэцакІэ, – ариуагъ Исус янэ унэлутхэм.

⁶ А чыпІэм мыжъом хэшІыкІыгъэ къошыних Іутыгъэх, джуртхэм ядин хабзэ тетэу загъэкъэбзэжьыным пае. Къошын пэпчъ литрэ тloxиплІ-шъэрэ тloxІырэ фэдиз ифэщтыгъ.

⁷ –Къошынхэм псы арызэу арыжъугъахъу, – ариуагъ Исус унэлутхэм. Арэуштэу ахэмэ къошынхэм арызыбзэу рагъэхъуагъ. ⁸ Исус еІанэ ариуагъ:

–Къошынхэм тІэкІу–тІэкІу къахэшъухи, хъатыякІом фэшъухъ.

Арэуштэуи ашІыгъ. ⁹ ХъатыякІор псэу сэнэпс хъугъэм еІубыгъ. Сэнэпсыр къыздикІыгъэр ышлагъэп, ау унэ-Іутхэу а псыр къошынхэм къахэзыхыгъэхэм ашІэщтыгъ. Арэуштэу хъатыякІор шъаом къеджи, ¹⁰ риуагъ:

–Ыпэ рапшІэу сэнэпс дэгъур Іанэм къытырагъэуцо. ХъакІэхэр бэу зешъохэ ужым, сэнэпс нахъ пыутыр Іанэм къытырагъэуцожьы, ау о сэнэпс дэгъур джы нэс шыбгъэ-тыгъ.

¹¹ Исус инэшэнэ гъэшІэгъонышхохэм ащыщхэм апэрэр мыр арыгъэ. А нэшэнэ гъэшІэгъонышхор Галилей хэкум шыщэу Канэ къяуджэм щигъэлъэгъуагъ. Арэуштэу ищы-

2:1 Галилей хэкур – Израил хэгъэгум итемыр лъэныкъом ит. Архелай ышэу Ирод Антипэ зыцІэр а хэкум ипшэу шытыгъ.

2:1 Канэ къяуджэр – Назарет къалэм километрикІэ пэчыжьэу, итемыр лъэныкъокІэ щыт.

тхъушхо къыгъэнэфагъ, игъогу рыкloxэрэм ежъымкIэ шloшъхъуныгъэу яlэри нахъ пытэ хъугъэ.

¹² Ащ нэуж яни, ышхэри, игъогу рыкloxэрэри игъусэхэу Исус Капернаум къалэм* къехыгъ. Ащ дэжъым мэфэ заулэрэ щылагъэх.

Исус щэн-щэфакloxэр Тхъэм иунэшхо къызэрэчIифыгъэхэр
(Маттэ 21:12–13; Марк 11:15–17; Лука 19:45–46)

¹³ Джуртхэм ямэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр* къэблэгъагъ, Исуси Ерусалим дэкloягъ. ¹⁴ Тхъэм иунэшхо чIэхъагъ. ЗычIахъэм, цухэр, мэлхэр, тхъаркъохэр зыщэхэрэри* Iанэхэм апэсхэу ахъщэр зыхъожьхэрэри* ащ дэжъым чIилъэгъуагъэх. ¹⁵ Джащыгъум къамыщ кIапсэм къыхишIыкIи, яозэ, Тхъэм иунэшхо чIэт пстэури, цухэри мэлхэри ягъусэхэу, къычIифыгъэх. Ахъщэ зыхъожьхэрэми яIанэхэр зэпыригъэзагъэх, яахъщэхэри ритэкъухъагъэх.

¹⁶ –Мыхэр Iушъухых, Сятэ иунэ бэдзэр шъумышIы, – ариIуагъ Исус тхъаркъохэр зыщэхэрэм.

¹⁷ Арэуштэу зэхъум, «О уиунэ сызэрэфэгумэкIырэм сигъэлIэшт», зыфилорэ гущылэхэу Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытхэр* Исус игъогу рыкloxэрэмэ агу къэкIыжъыгъ.

2:12 Капернаум къалэр – Галилей псыхъураем итемыр тыгъэ къохъэпIэ Iушъом Iут.

2:13 МэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр – Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхомрэ Хъалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхохэмрэ зэдагъэлъапIэхэзэ, Тхъэм Мысырым (Египет) къызэрэригъэкIыжъыгъагъэхэр джуртхэм агъэлъапIэ. Пасхъэ мэфэкI мэфэшхор Нисан зыцIэ мазэм и 14–м тефэ (яплIэнэрэ мазэм иапэрэ мафэ пэгъунэгъу). Хъалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхохэр Нисани 15–22 мафэхэм къакloцI агъэлъапIэх. А мафэхэм тэджэпс тхъацум халъхъэрэп.

2:14 цухэр, мэлхэр, тхъаркъохэр зыщэхэрэр – ахэмэ къурмэныпхъэ былымхэр Тхъэм иунэшхо ищагу щащэщтыгъэх.

2:14 ахъщэ зыхъожьхэрэр – Тхъэм иунэшхо пае хъакъулахь ахъщэр зытырэхэми къурмэныпхъэ былымхэр къэзыщэфыхэрэми апае ахэмэ хымэ ахъщэхэр ахъожьыщтыгъэх.

2:17 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:9 (урыс библиемкIэ 68:10).

¹⁸ Джащыгъум джуртхэм Исус къыраюжыгъ:

–Мыр пшлэнэу фитыныгъэ зэрэуилэмклэ сыд фэдэ нэшэнэ гъэшлэгъонышхо тэбгъэлъэгъуна?

¹⁹ –Мы тхъэунэр зэхэшъукъути, сэ мэфищклэ зэтезгъэуцожьышт, – пэгъокI аритыжыгъ Исус ахэмэ.

²⁰ –Мы тхъэунэр илгъэс тIокIитIурэ хырэкIэ зэтырагъэуцуагъ, – къаIуагъ джуртхэм. –О мэфищклэ зэтебгъэуцожьышгъушта?

²¹ Ау Исус тхъэунэу зыфиIуагъэр ежым ыпкъ арыгъэ.

²² Исус лIагъэхэм къызахэтэджыкIыжым ыуж, игъогу рыкIохэрэм а гущылэхэу къылогъагъэхэр агу къэкIыжыхи, Тхъэм игущылэ тхыгъэхэмкIи Исус гущылэхэу къыIуагъэхэмкIи шлошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

Цыф пстэуми агухэм арылгыр Исус ешIэ

²³ Пасхъэ мэфэкI мэфэшхом Ерусалим Исус щылэзэ, нэшэнэ гъэшлэгъонышхохэу къыгъэлъэгъуагъэхэр алгъэгъугъэхэти, цыфыбэмэ ежымкIэ шлошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ. ²⁴ Ау Исус цыфхэм цыхъэ афишIыгъэп, сыда пIомэ ахэр зэкIэ ышIэщтыгъэхэти ары. ²⁵ Зыгорэ цыфхэм яхыллIагъэу шыхъат къыфэхъунэу Исус ищыкIагъэп, сыда пIомэ, цыфхэм агухэм арылгыр ышIэщтыгъэти ары.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

ИкIэрыкIэу шъукъалъфыжын фае

Никодим ыцIэу, фарисейхэм ащыщэу зы лIы горэ щыIагъ. Ар джурт тхъаматэхэм ащыщыгъ. ² Ар Исус ыдэж чэщым къакIуи къыриIуагъ:

–Равви*, о Тхъэм ыдэж къикIыгъэ дин гъэсакIоу узэрэщытыр тэшIэ; сыда пIомэ Тхъэр уигъусэу щымытмэ,

3:2 Равви – дин гъэсакIор ары.

нэшэнэ гъэшлэгъонышхохэу о къэбгъэлъагъохэрэр зы-
ми къыгъэлъэгъон ылъэкIыштэп.

³ –Шъыпкъэ дэдэр осэIo, зы цIыф горэ икIэрыкIэу къа-
мылъфыжмэ, Тхьэм и Тетыгъошхо* ылъэгъун ылъэкIы-
штэп, – риIожьыгъ Исус.

⁴ –ЦIыфыр жъы хъумэ, сыдэуштэу къалъфыжбынэу
хъушта? – къыриIожьыгъ Никодим. –Ежъ янэ ыныбэ
ихъажьынышъ, икIэрыкIэу къалъфыжбышта?

⁵ –Шъыпкъэ дэдэр осэIo, – пэгъокI ытыжыгъ Исус,
–псымрэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэрэ къахэкIэу цIыфыр
икIэрыкIэу къамылъфыжмэ, Тхьэм и Тетыгъошхо ылэ-
чIэгъ чIэхъан ылъэкIыштэп. ⁶ЦIыфым къыфэхъурэр
цIыфы, ау цIыфэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ къыхэкIырэр
Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ зыгу илъ цIыфыр ары. ⁷«ИкIэ-
рыкIэу шъукъалъфыжбын фае», сIуи къызэрэосIуагъэр
умыгъэшIагъо. ⁸Жъыбгъэр ежъыр зыфаемкIэ щепщэ.
Ымакъэ зэхэхы, арышъхъакIэ къыздикIырэри зыда-
кIорэри пшIэрэп. Джары хэтрэ цIыфэу Тхьэм Ыпсэ
ЛъапIэ къыхэкIыгъэм иIoф зытетыр.

⁹ –Ар сыдэуштэу хъура? – къеупчIыгъ Никодим Исус.

¹⁰ –О Израил дин гъэсакIохэм уащыщ, ар умышIэу
ара? – пэгъокI ритыжыгъ Исус. ¹¹ –Шъыпкъэ дэдэр осэIo,
тэ тшIэрэр ары тызэрыгущылэрэр, тлэгъугъэри ары шы-
хъат тызфэхъурэр, ау щытми, тэ тишыхъатныгъэ шъо
жъудэрэп. ¹²Мы дунаем иIoфхэм ягугъу къышъуфэс-
шIыгъ, ау шъо шъушIошъ хъугъэп. Уашъом иIoфхэм
ягугъу къышъуфэсшIымэ, сыдэуштэу шъушIошъ хъуна?
¹³ЦIыф зи уашъом дэкIоягъэп, ау ЦIыф Лъэпкъым
Ыкъоу зиунэ уашъом щылэр уашъом къехыгъ. ¹⁴Пегъым-
бар Мусэ* шъоф нэкIым блэр зэрэщиIэтыгъагъэм фэдэу,
ЦIыф Лъэпкъым Ыкъуи цIыфхэм къаIэтын фае,*

3:3 Тхьэм и Тетыгъошхо – Тхьэм мы дунаеми, мы дунаем ицIыфхэми
тетыгъошхоуи лъэкIыныгъэшхоуи афыриIэр ары. Инджылыр Тхьэм
и Тетыгъошхо зытегущылэкIэ, зыфиIорэр загъорэ мы уахътэм Тхьэм
тетыгъошхоу иIэр ары, загъори къэкIошт уахътэм тетыгъошхоу иIэ-
щтыр ары, загъори Тхьэм ыдэжъ мыкIодыжбын щылэныгъэ щылуи-
Iэныр ары.

3:14 Пегъымбар Мусэ – еплъ Пегъымбар Мусэ яплIэнэрэ тхылъэу
ытхыгъэм 21:4–9.

3:14 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъуи цIыфхэм къаIэтын фае – а гущылэ-
хэмкIэ Исус къыригъэкIыгъэр ежъыр къащым зэрэраIулIыштри
Тхьэм ыдэжъ зэрэдэкIоежыштри ары. ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо Исус
ары. Еплъ 1:51.

¹⁵ ежымкІэ шлошъхъуныгъэ зиІэ пстэуми мыкІодыжъын щыІэныгъэ яІэ хъуным пае.

¹⁶ –Сыда пІомэ Тхъэм дунаем ицІыфхэр ащ фэдизэу шІу зэрилъэгъугъэхэм къыхэкІэу, ежъ Ыкъо закъор ытыгъ, хэти Тхъэм ЫкъокІэ шлошъхъуныгъэ зиІэр мыкІодэу къэнэжъыным ыкІи мыкІодыжъын щыІэныгъэ иІэ хъуным пае.

¹⁷ Тхъэм дунаем ицІыфхэр ыгъэмысэнхэр арэп ежъ Ыкъо дунаем къызфигъэкІуагъэр, ау Ыкъо дунаем ицІыфхэр мыкІодхэу къыригъэгъэнэжъынхэр ары нахъ. ¹⁸ Тхъэм ежъ ЫкъокІэ хэти шлошъхъуныгъэ зиІэр ыгъэмысэштэп, ау хэти шлошъхъуныгъэ зимыІэр Тхъэм ыгъэмысэгъах, Ыкъо закъомкІэ шлошъхъуныгъэ иІэ зэрэмыхъугъэм пае.

¹⁹ Тхъэм цІыфхэр зыкІигъэмысэхэрэр мыры: Нэфынэр дунаем къытехъагъ, ау цІыфхэм нэфынэм нахъи шІункІыгъэр нахъышІу алъэгъугъ, сыда пІомэ Іофхэу ашІагъэхэр бзэджагъэхэшъ ары. ²⁰ Хэти бзэджагъэр зыгъэцакІэрэм нэфынэр еуджэгъу, Іофхэу ышІагъэхэри нафэ къэмыхъунхэм пае, нэфынэм екІуалІэрэп. ²¹ Ау хэтми шъыпкъагъэр зыгъэцакІэрэр нэфынэм екІуалІэ, Іофхэу ышІагъэхэр Тхъэр ыгу зэрилъым пае, зэригъэцэкІагъэхэр нафэ къэхъуным пае.

УмэхъэкІо Иуан Исус зэрэтегущылагъэр

²² Ащ нэужым Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ Иудей хэкум* кІуагъэх. Ахэмэ ягъусэу Исус а чІыпІэм къани, цІыфхэр щіумэхъыщтыгъэх. ²³ Къуаджэу Салим зыцІэм пэгъунэгъу Енон зыцІэ чІыпІэу псы зыщыбагъэм Иуани цІыфхэр щіумэхъыщтыгъэх. Ахэр Иуан ыдэжъ къакІохэти, зырагъэумэхъыщтыгъ. ²⁴ А лъэхъанэм Иуан хъапсым чІадзагъэу* щытыгъэгоп. ²⁵ Иуан игъогу рыкІохэрэм ащыщхэмрэ зы джурт горэмрэ диным тетэу зызэрэбгъэкъэбзэжъыщт ІофымкІэ зэнэкъокъухэу фежъагъэх. ²⁶ Игъогу рыкІохэрэр Иуан ыдэжъ къакІохи къыраІуагъ:

–Равви, еплъ Иордан псыхъом иадрабгъу о узигъусагъэ лІэу шыхъат узыфэхъугъэм цІыфхэр еумэхъых, цІыфхэри зэкІэ ащ ыдэжъ къэкІох.

3:22 Иудей хэкур – Израил хэгъэгум ихэкухэм ащыщыгъ.

3:24 хъапсым чІадзагъэу – еплъ Марк 6:17–18.

²⁷ –Тхьэм римыгъэлъэкIымэ, зыми зи ышIэн ылъэкIышттэп,– къыIожьыгъ Иуан. ²⁸ –«Христосыр сэрэп, ау Христос ыпэ Тхьэм сыкъыгъэкIуагъ», сIуи зэрэсIуагъэмкIэ шъо шъусишыхъат. ²⁹ Нысэр зиер шъаор ары. Ау шъаом игъусэу ащ дэжъым щытэу, шъаом ымактэ зэхэзыхырэр щэгущIукIы. А гушIуагъоу икъугъэр сэ сигущIуагъоуи хъугъэ. ³⁰ Ежъыр нахъ ин хъун фае, сэри нахъ цIыкIоу сыхъун фае.

Уашъом къехырэр

³¹ ЫпшъэкIэ къехырэр зэкIэмэ апшъэ щыI. Ау чIылъэм щыщыр чIылъэм ий, чIылъэм щыщхэр зэрэгущыIэхэрэм фэдэу мэгущыIэ. Уашъом къехырэр зэкIэмэ апшъэ щыI. ³² Ащ Iофхэу ылъэгъугъэхэмрэ зэхихыгъэхэмрэ къеушыхъатыжъых, ау ащ ишыхъатныгъэ зыми ыдэрэп. ³³ Ау ащ ишыхъатныгъэ зыдагъэм Тхьэр зэрэшъыпкъэр ыдагъэу мэхъу. ³⁴ Сыда пIомэ Тхьэм къыгъэкIуагъэм Тхьэм игушъыIэхэр ары къыIохэрэр. А цIыфым ыгу Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэ гъунэ имыIэу къырелъхъэ. ³⁵ Ты лъапIэм ежъ Ыкъо шIу елъэгъу, зэпстэури ылэ къырилъхъагъ. ³⁶ Тхьэм ЫкъокIэ шIошъхъуныгъэ зиIэм мыкIодыжъын щыIэныгъэ илэ хъугъэ, ау Ыкъо емыдэлурэм мыкIодыжъын щыIэныгъэ ылъэгъушттэп, Тхьэм игубж телъышт нахъ.

ЯПЛИЭНЭРЭШЪХЪ

Исус Самарие бзылъфыгъэм зэрэдэгущыIагъэр

Иуан игъогу рыкIохэрэм анахъи Исус игъогу рыкIохэрэр нахъыбэ хъухэу, Исус ахэр зэриумэхъыщтыгъэхэм икъэбар фарисейхэм зэранэсыгъэр Исус къышIагъ. ² (Ау ахэр зыумэхъыщтыгъэхэр Исус игъогу рыкIохэрэр арыгъэ, ежъ Исус арыгъэп.) ³ А къэбарыр Исус зызэхехым, Иудей хэкум икIи, Галилей хэкум кIожьыгъэ.

⁴ Арэуштэу Самарие хэкум* кІоцІырыкІын фаеу хъугъэ.

⁵ Исус кІозэ, Самарие хэкум шыщ къалэу Сихар зыщІэм нэсыгъ; а къалэр Якъубэ ыкъо Юсыф ритыгъэгъэ чІыгу Іахъэм* пэгъунэгъугъ. ⁶ А чІыпІэм Якъубэ ипсынэ шытыгъ. Исус гъогууанэм ыгъэпшъыгъэти, псынэм ыдэжъ тІысыгъэ. Сыхъатыр пшІыкІутІум дэжъыгъ.*

⁷ Исус псынэм дэжъ шысэу Самарие бзылфыгъэ горэ псыхъэ къэкІуагъ.

–Псы тІэкІу сегъашъу,– ыІуи, Исус а бзылфыгъэм риІуагъ. ⁸ Джащыгъум Исус игъогу рыкІохэрэм гъомылэ къащэфынэу къалэм кІогъагъэх.

⁹ –О джуртэу ущыт, сэ Самарие бзылфыгъэу сыщыт,– къыриІуагъ Самарие бзылфыгъэм Исус. –Сыдэуштэу псы уезгъэшъонэу укъысэлъэІушъура?– (Арэуштэу зыкІиІуагъэр джуртхэмрэ Самарие цІыфхэмрэ зэхахъэу шытыгъэхэпти ары.)

¹⁰ –Тхъэм итын зыфэдэри, «Псы тІэкІу сегъашъу», о къыозыІорэр хэт зыщыщыри пшІэщтыгъэмэ, о ащ уелъэІуштыгъ, ащи о шыІэныгъэ къыозытыщт псым уригъашъоштыгъ,– пэгъокІ ритыжъыгъ Исус.

¹¹ –Тхъаматэ,– къыриІожъыгъ бзылфыгъэм, –псынэр куу, о псы къызэрипхыни уиІэп. Ащыгъум а псэу шыІэныгъэ къысэзытыщтыр тыда къыздипхыщтыр? ¹² Тятэжъышхоу Якъубэ ары мы псынэр къытфэзыгъэнагъэр. Ежъыри ыкъохэри мы псым ешъоштыгъэх, ибылымхэри ригъашъоштыгъэх. Ащ нахъи унахъ ина о?

¹³ –Мы псым хэт ешъоми, псыфалІэ лІэжъыщт,– пэгъокІ ритыжъыгъ Исус. ¹⁴ –Ау сэ псэу естырэм ешъорэр ныбжъи псыфалІэ лІэжъыщтэп. Сэ псэу естырэр цІыфым ыгу илъэу, псы къызэрыгъч зэпытырэ псынэ фэхъужъыщт; а псыми мыкІодыжъын шыІэныгъэ иІэ ыгъэхъушт.

¹⁵ –Тхъаматэ,– къыриІуагъ бзылфыгъэм, –псыфалІи сымылІэжъынэу, псыхъи сыкъэмыкІожъынэу а псым шыщ къысэт.

4:4 Самарие хэкур – Иудей хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу дэлъ хэкур арыгъэ. Джуртхэмрэ Самарие цІыфхэмрэ яхабзэхэри ядинхэри зэрэзэфэшъафхэм пае, зэпыиштыгъэх.

4:5 чІыгу Іахъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 48:22.

4:6 сыхъатыр пшІыкІутІум дэжъыгъ – гушыІэ–гушыІэу зэбдзэкІымэ, «яхэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къикІырэр щэджагъор ары.

¹⁶ –КІуи, уилІ кѣеджи, кѣэкІожь,– риІуагъ Исус.

¹⁷ –Сэ лЫ силэп,– кѣыриІожьыгъ бзылъфыгъэм.

–Тэрэз,– риІуагъ Исус бзылъфыгъэм. –ЛЫ зэрэуимы-
Іэр шъыпкъэу кѣэпІуагъ. ¹⁸ Літф уилагъ, джы уилэри о
уилІэу щытэп. А кѣэпІуагъэр шъыпкъэ.

¹⁹ –Тхьаматэ, узэрэпегъымбар горэр кѣэсшІагъ,– кѣыри-
Іожьыгъ бзылъфыгъэм. ²⁰ –Тэ тятэжъхэр мы Іуашъхъэм
Тхъэм щелъэлущтыгъэх, ау шъо джуртхэм шъоІо, Еру-
салим арэу Тхъэм узыщелъэлун фаер.

²¹ –О бзылъфыгъ,– риІуагъ Исус, –пшІошъ гъэхъу, мы
Іуашъхъэми Ерусалими Ты лъаплэм шъузыщемылъэлун
мафэ кѣэкІощт. ²² Шъо Самарие цІыфхэм Тхъэу шъузэ-
лъэлурэр шъушІэрэп, ау тэ Тхъэу тызэлъэлурэр тэшІэ,
сыда плэмэ мы дунаем ицІыфхэр мыкІодхэу кѣэзыгъэ-
нэжъырэр джуртхэм ащыщ.

²³ Исус етІанэ ыІуагъ:

–Ты лъаплэм шъыпкъэу елъэлухэрэр агу етыгъэу,
шъыпкъагъэкІэ зыщелъэлурэ мафэр кѣэсыщт ыкІи кѣэ-
сыгъ. Ащ фэдэу елъэлухэрэр ары Ты лъаплэм икІасэхэр.
²⁴ Тхъэр псэ, ащ елъэлухэрэри Тхъэм Ыпсэ Лъаплэ илъэ-
кІыныгъэкІи шъыпкъагъэкІи елъэлунхэ фае.

²⁵ –Мессихъэу ХристоскІэ заджэхэрэр кѣызэрэкІощтыр
сэшІэ,– кѣыриІожьыгъ бзылъфыгъэм. –Ар кѣызыкІо-
кІэ, Іоф пстэури кѣыдгуригъэлощт.

²⁶ –А зыфапІорэр сэры, джы кѣыбдэгущылэрэр ары,–
риІуагъ Исус.

²⁷ Джащыгъум Исус игъогу рыкІохэрэр кѣэкІожьыгъэх.
Исус бзылъфыгъэ горэм дэгущылэу залъэгъум агъэшІэ-
гъуагъ, арышъхъакІэ «Сыда узыфаер», е «Сыда ащ узкІы-
дэгущылэрэр?» ыІоу, ахэмэ ащыщэу зыми кѣыІуагъэп.

²⁸ ЕтІанэ бзылъфыгъэм ипсы кѣошын кѣыгъани, кѣа-
лэм кІожьи, цІыфхэм ариІуагъ:

²⁹ –ШъукъакІу, модэ лЫ горэм сэ сшІэгъэ пстэури
кѣысиІожьыгъ. Христосыр ары шъуІуа?

³⁰ Ахэр кѣалэм кѣыдэкІыхи, Исус ыдэжъ кѣэкІуагъэх.

³¹ Ахэр джыри кѣэмысыхэзэ, игъогу рыкІохэрэр
Исус кѣелъэлугъэх:

–Равви, шхэ.

³² Ау Исус ариІуагъ:

–Шъо шъумышІэрэ шхын сиІ.

³³ Ащ къыхэкIэу игъогу рыкIохэрэм, –Зыгорэм шхын къыфихьыгъ шъуIуа?– аIуи, зыр адрэм еупчIыжьиыгъ.

³⁴ –Сэ сишхын сыкъэзыгъэкIуагъэр зыфаер згъэцэкIэн-ри, ащ иIоф сыухынри ары,– ариIуагъ Исус ахэмэ.

³⁵ –Джыри мэзиплIкIэ хыныгъор къэсышт, арыба шъуIорэр? Ау сэ шъосэIо, шъунапIэхэр къэшъуIэтхи, губгъо хъасэхэм шъуяплъ! Лэжьиыгъэхэр ягъо къэхъуи, яхыныгъо къэсыгъ. ³⁶ Джы лэжьиыгъэр къэзыхыжьиэрэм ифэшъошэ Iахъэ егъотыжьи, джы мыкIодыжьиын щыIэныгъэм пае лэжьиыгъэр къехыжьи. Арэуштэу чылапхъэр зыпхъырэри лэжьиыгъэр къэзыхыжьиэрэри зэдэгущIощтых.

³⁷ Арэуштэу, «Зым чылапхъэр епхъы, адрэм лэжьиыгъэр къехыжьи», зыфаIорэ гущыIэр шъыпкъэ хъугъэ. ³⁸ Шъо шъуздэмыулэугъэ лэжьиыгъэр къэшъухыжьиынэу шъузгъэкIуагъ. А лэжьиыгъэм нэмыкIхэр дэулэугъэх, шъо ахэмэ яIофи шъухэхъагъ.

³⁹ А къалэм дэсхэу Самарие цIыфыбэми ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ, а бзылъфыгъэр Исус шыхъат фэхъоу, «Сэ сшIэгъэ пстэури къысиIуагъ», зэриIуагъэм пае.

⁴⁰ Арэуштэу Самарие цIыфхэр Исус ыдэжъ къызэкIохэм, адэжъ тIэкIурэ щыIэнэу Исус къелъэлугъэх. Къызелъэлухэм, Исус ахэмэ адэжъ мэфитIукIэ къэнагъ. ⁴¹ Исус игущыIэхэр зызэхаххэм, ежьиымкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ хъугъэхэр нахьи нахьибэ хъугъэх.

⁴² –Джы о къэпIуагъэхэм язакъоу арэп шIошъхъуныгъэ тиIэ зыгъэхъугъэхэр,– раIуагъ ахэмэ бзылъфыгъэм. –Ау тэ ттхъакIумэхэмкIэ ежьиым къыIохэрэр зэхэтхыгъ, дунаем ицIыфхэр мыкIодхэу къэзыгъэнэжьиэрэри шъыпкъэмкIэ ежьиыр арэу зэрэщытыр къэтшIагъ.

Исус пачъыхъэм фэлажъэрэ Iэшъхъэтетым ыкъо зэригъэхъужьиыгъэр

(Маттэ 8:5–13; Лука 7:1–10)

⁴³ А мэфитIум ыуж Исус а чIыпIэм икIи, Галилей хэкум кIуагъэ; ⁴⁴ сыда пIомэ пегъымбарым янэ икъалэ дэсхэм лъытэныгъэ зэрэфамышIырэр ежъ Исус къыушыхъатыгъагъ. ⁴⁵ ЕтIанэ Галилей хэкум Исус къызэкIом, ащ ис цIыфхэм къырагъэблэгъагъ, сыда пIомэ мэфэкI мэфэшхом ахэр Ерусалим щыIагъэхэти, а мафэхэм Исус ащ дэжьиым шишIэгъэ пстэури алъэгъугъагъэх.

⁴⁶ Джарэуштэу Галилей хэкум шыщэу Канэ зыщлэ къяуджэм Исус джыри къякложьыгъ. А къяуджэр ары псыр сэнэпс зыщишыгъагъэр. Пачъыхъэм фэлажъэрэ Іэшъхъэтет* горэ Капернаум къялэм дэсыгъ. Ащ ыкьо сымаджэу шылъыгъ. ⁴⁷ Исус Иудеим кыикІи, Галилей кыызэрэкІуагъэр а Іэшъхъэтетым зызэхехым, Исус ыдэжъ къякІуагъ.

–КъыздакІуи, сэ скьо сымаджэу лІэныгъэм нэсыгъэр сфэгъэхъужь,– ыІуи къяелъэлугъ.

⁴⁸ –Нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэмрэ Іофышхо гъэшІэгъонхэмрэ шъумылъэгъухэмэ, шлошъхъуныгъэ шъуиІэ хъуштэп,– риІуагъ Исус.

⁴⁹ –Тхъаматэ, сэ скьо мылІэ рапшІэу къякІуи, ыдэжъ ех,– ыІуи, пачъыхъэм фэлажъэрэ Іэшъхъэтетым Исус кыыриІожьыгъ.

⁵⁰ –КІожъ, пкьо псэушт,– риІуагъ Исус.

Исус риІогъэ гущыІэхэр а лІым ышІошъ хъуи кІожьыгъэ. ⁵¹ Іэшъхъэтетыр гъогум тетэу зэкІожьым, иунэлутхэр кыпэгъокІыхи кыыраІуагъ:

–Пкьо псау.

⁵² –Сыхъатыр тхъапшым ыдэжъ хъужьынэу кызыиублагъэр?– ыІуи яупчІыгъ.

–Тыгъуасэ щэджэгъоужым сыхъатыр зым дэжъ* плъырстырыр хэкІыжъыгъ,– кыыраІожьыгъ ахэмэ.

⁵³ Ар кыызаІом, кІалэм ятэ кыышІагъ плъырстырыр ыкьо зыхэкІыжъыгъэр, «Пкьо псэушт», Исус кыызщыриІогъэгъэ сыхъат дэдэр ары. Джащыгъум ежъыми зэрэунагъоуи шлошъхъуныгъэ яІэ хъугъэ.

⁵⁴ Исус Иудеим кыикІи, Галилей кыызэкІом, джары ятІонэрэ нэшэнэ гъэшІэгъонышхоу кыыгъэлъэгъуагъэр.

4:46 Пачъыхъэм фэлажъэрэ Іэшъхъэтет – зыфэлажъэщтыгъэр Ирод Антипэу Галилей хэкумрэ Перей хэкумрэ япщ ары.

4:52 сыхъатыр зым дэжъ – гущыІэ–гущыІэу зэбдзэкІымэ, «яблэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ кыикІырэр щэджэгъоужым сыхъатыр зыр ары.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Псыхъурэе зыгъэпскыпIэм дэжъ Исус лIы горэ зэрэщигъэхъужьыгъэр

Ащ нэужым джурт мэфэкI мэфэшхо щыIагъ, Исуси Ерусалим къэкIуагъ. ²Ерусалим Мэл Къэлапчъэ зыцIэм ыдэжъ псыхъурэе. зыгъэпскыпIэ горэ, джуртыбзэкIэ Вифездэ ыцIэу, дэт. Шъхъэ зытелъ пкъэу къэлэпчъитф а зыгъэпскыпIэм иI. ³А чIыпIэм сымаджэ Iаджи чIэлъыгъэх, нэшъуи, лъащи, зыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIуубытагъи. Ахэр псым зыкыгъэхъыеным ежэщтыгъэх; ⁴сыда пIомэ Зиусхъаным имэлэIич загъорэ а зыгъэпскыпIэм хахъэти, псыр къыгъэхъыештыгъ. Псыр къызыхъыекIэ, апэу ащ хэхъагъэр сьд уз иIэми хъужьыщтыгъ. ⁵Илъэс щэкIырэ ирэ сымаджэу щытыгъэ лIы горэ а сымаджэхэм ахэлъыгъ. ⁶Исус ар щылъэу зелъэгъум, бэшIагъэу сымэджагъэу ешIэти, еупчIыгъ:

–Ухъужьынэу уфая?

⁷–Тхъаматэ,– къыриIожьыгъ сымаджэм, –псыр зыхъыекIэ, зыгъэпскыпIэм сыхэзыгъэхъан гъусэ сиIэп. Сэ сыкIо къэс, сапэ нэмыкI горэ псым хахъэ.

⁸–Къэтэдж, уипIуаблэ къашти къэкIухъ,– риIуагъ Исус.

⁹Исус ар къызэреIоу, а лIыр хъужьыгъэ. ИпIуаблэ къыштэжьи къыкIухъагъ.

Ар къызыхъугъэр шэмбэт мэфагъ*. ¹⁰Арыти, джуртмэ а лIэу хъужьыгъэм ралIуагъ:

–Непэ шэмбэт маф, хабзэкIэ уипIуаблэ пштэжьиныр хъуштэп.

¹¹–Сэ сызыгъэхъужьыгъэм «УипIуаблэ къашти къэкIухъ», ыIуи къысиIуагъ,– къариIожьыгъ а лIым ахэмэ.

¹²–«УипIуаблэ къашти къэкIухъ», къыозыIуагъэр хэт щыщ?– аIуи еупчIыгъэх.

¹³Ау лIэу хъужьыгъэм зыгъэхъужьыгъэр зыщыщыр ышIэщтыгъэп; сыда пIомэ а чIыпIэм цIыф купышхо щыIагъэти, Исус IукIыжьыгъагъ.

5:9 шэмбэт мафэр – джуртхэм ямэфэ лъапI ары. А мафэм хэти Iоф ышIэн фитэп.

¹⁴ Ащ нэужым Исус а лым Тхьэм иунэшхо щылуагъ:

–Джы дэгъоу ухъужьыгъ. Нахь Iае къыомыхъулэным пае, псэкIод умышIэжъ.

¹⁵ А лыр IукIыжьи, джуртмэ адэжъ кIуи, зыгъэхъужьыгъэр зэрэ–Исусыр ариIотэжьыгъ. ¹⁶ Шэмбэт мафэм ащ фэдэ Iофхэр зеришIэхэрэм пае, джуртхэм Исус къин къырагъэшчэу аублагъ, аукIынэуи ыуж къихъагъэх.

¹⁷ –Джы къызынэсыгъэм сэ Сятэ Iоф ешIэ, сэри Iоф сэшIэ,– арилуагъ Исус ахэмэ.

¹⁸ Ащ пае джуртхэм Исус аукIынэу нахь нахь лъэшэу ыуж итыгъэх. Ыуж зыкIитыгъэхэр шэмбэт мафэм яхабзэ-кIэ мыхъущтыр Исус зеришIагъэм имызакъоу, Тхьэм зыфигъадэу, Тхьэр ежъ Ятэу зерилуагъэри ары.

Къо лъапIэм тетыгъоу иIэр

¹⁹ –Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– арилуагъ Исус ахэмэ, –ежъ–ежъырэу Къо лъапIэм зи ыгъэцэкIэн ылъэкIыштэп; Ты лъапIэм ыгъэцакIэу ылъэгъурэм нэмыкI зи ыгъэцэкIэн ылъэкIыштэп. Ты лъапIэм сьд ыгъэцакIэми, Ыкъуи ар егъэцакIэ. ²⁰ Сыда пIомэ Ты лъапIэм ежъ Ыкъо шлу елъэгъу. Ежъым ыгъэцакIэрэ пстэури Ыкъо къырегъэлъэгъу, жъугъэшIэгъоным пай, мы Iофхэм анахь нахь Iофышхохэр Ыкъо ригъэлъэгъущтых. ²¹ Арэущтэу лIагъэхэр Ты лъапIэм къыгъэтэджыжыхэзэ къызэригъэпсэужьхэрэм фэдэу, Ыкъуи ежъ зыфэе цIыфхэр къегъэпсэужьых. ²² Ты лъапIэм зыми хыкум тыришIыхъарэп, ау хыкум шIын Iоф пстэури Ыкъо къыфигъэзагъ, ²³ цIыф пстэуми Ты лъапIэм лъытэныгъэ зэрэфашIырэм фэдэу, Ыкъуи лъытэныгъэ фашIыным пае. Ыкъо лъытэныгъэ фэзымышIырэм Ты лъапIэу ар къэзыгъэкIуагъэми лъытэныгъэ фимышIэу мэхъу.

²⁴ –Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, сэ сигушыIэхэм ядэIоу, сыкъэзыгъэкIуагъэмкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ хъурэм мыкIодыжьи щыIэныгъэ иIэ хъугъэ. Тхьэм ар ыгъэмысэштэп, ау ар лIэныгъэм IэкIэкIыжьи, щыIэныгъэм IэкIэхъагъ. ²⁵ Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, лIагъэмэ Тхьэм Ыкъо ымакъэ зэхахынышъ, ежъым едэлухэрэм щыIэныгъэ зыщагъотышт мафэр къэкIошт ыкIи къэкIогъах. ²⁶ Сыда

пlомэ Ты лъапlэм цlыфхэм щылэныгъэ зэраритырэм фэдэу, ежъ Ыкъуи цlыфхэм щылэныгъэ аритынэу тетыгъо къыритыгъ. ²⁷ Сэ Цlыф Лъэпкъым Ыкъоу* сызэрэщытым пае, цlыфхэм хыкум атесшlыхъанэу Ты лъапlэм тетыгъо къыситыгъ.

²⁸ –Ар шъумыгъэшlагъо, сыда пlомэ къэхэмэ ачlэлъ пстэуми Тхъэм Ыкъо ымакъэ зэхахынышъ, къэхэм къызщычlэкlыжыщт мафэр къэкlощт. ²⁹ Шу зышlагъэхэр псэунхэу къэтэджыжыщтых, е зышlагъэхэми ямысагъэ фэшъуашэу агъотыжынынэу къэтэджыжыщтых. ³⁰ Сэр–сэрэу зи сшlэн слъэкlыщтэп, ау Тхъэм къылоу зэрэзэхэсхырэм фэдэу, цlыфмэ хыкум атесшlыхъэ; хыкумэу сэ атесшlыхъарэри зафэ, сыда пlомэ сэ сызыфаем ыуж симытэу, сэ сыкъэзыгъэкlуагъэр зыфаер згъэцэкlэным ыуж сит.

Шыхъатхэу Исус фэхъухэрэр

³¹ –Сэр–сэрэу шыхъат сызфэхъужьмэ, сишыхъатныгъэ хъунэу щытэп, ³² ау нэмыкl горэ шыхъат къысфэхъунэу щыл. Ащ сэ къысэхъылlагъэу къыушыхъатырэр зэрэшъыпкъэр сэшlэ.

³³ –Шъо лlыкlохэр Иуан фэжъугъэкlуагъэх, ежъыри шъыпкъагъэм шыхъат фэхъугъ. ³⁴ Зы цlыф горэ шыхъат къысфэхъунэу сищыкlагъэп, ау шъо шъумыкlодэу Тхъэм шъукъыгъэнэжъыным пае, ар къэсэлo. ³⁵ Иуан остыгъэу къэнэфырэм фэдагъ. Ащ инэфынэ tlэкlурэ шъурыгушlонэу шъуфэягъ.

³⁶ –Иуан шыхъатныгъэу къысфишlыгъэм нахъи нахъ шыхъатныгъэшхо сиl. Сэ згъэцэкlэн фэе lофхэу Ты лъапlэм спшъэ къырилъхъагъэхэр сэгъэцэкlэх. А lофхэр ары Ты лъапlэм сыкъызэригъэкlуагъэмкlэ шыхъат къысфэхъухэрэр. ³⁷ Ты лъапlэу сэ сыкъэзыгъэкlуагъэр ежъ ышъхъэкlэ шыхъат къысфэхъугъ. Ащ ымакъэ егъашlэми зэхэшъухыгъэп, ынапи шъулъэгъугъэп. ³⁸ Ащ сыкъызэригъэкlуагъэмкlэ шlошъхъуныгъэ зэрэшъуимылэм пае, ащ игущылэхэр шъугухэм арылъ зэпытхэп. ³⁹ Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм мыкlодыжын щылэныгъэ ахэжъугъотэн шъулоу, лъэшэу шъуахэплъэ. Ахэр ары шыхъат

ктысфэхъухэрэр. ⁴⁰ Ау щытми, а щыІэныгъэр шъуиІэ хъуным пае, садэжъ шъукъэкІонэу шъуфаеп.

⁴¹ –Цыфхэр ктысщытхъунхэу ыуж ситэп. ⁴² Ау шъо шъусэшіэ: Тхъэм ишІулъэгъуныгъэ шъо шъугухэм арылтъэп. ⁴³ Сэ Сятэ ыщІэкІэ сэ сыкъэкІуагъ, ау шъо сыжъудэрэп; ау нэмыкІ горэ ежъ ыщІэкІэ къакІомэ, ар жъудэщт. ⁴⁴ Тхъэ закъом ыдэжъ къикІырэ щытхъум ыуж шъуимытэу, зыр адрэм шъущытхъоу шъущытмэ, сыдэущтэу шІошъхъуныгъэ шъуиІэ хъуна?

⁴⁵ –Ты лъаплэм ыпашъхъэ шъущызгъэмысэнкІэ шъумыгугъ. Шъо шъузыгъэмысэщтыр пегъымбар Мусэу шъузыщыгугъырэр ары. ⁴⁶ МусэкІэ шІошъхъуныгъэ шъуиІагъэмэ, сэркІи шІошъхъуныгъэ шъуиІэщтыгъ, сыда плэмэ Мусэ зигугъу ышІыгъэр сэры. ⁴⁷ Ащ ытхыгъэхэр шъушІошъ зымыхъукІэ, сэ слохэрэр сыдэущтэу шъушІошъы хъуных?

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Исус нэбгырэ минитф зэригъэшхагъэр

(Маттэ 14:13–21; Марк 6:30–44; Лука 9:10–17)

Ащ нэуж Галилей зыщІэ псыхъураем* (Тивериадэ зыщІэ псыхъураер ары) Исус къуашъомкІэ* зэпырыкІыжъыгъ. ² Сымаджэхэр ыгъэхъужьхэзэ, нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэу Исус къыгъэлъэгъуагъэхэр зэралъэгъугъэхэм пае, цыф купышхо ыуж итэу кІощтыгъ. ³ Исус Іуашъхъэм дэ-кІоягъ, ащ дэжъыми тетІысхъагъ, игъогу рыкІохэрэр игъусэхэу. ⁴ Джуртмэ ямэфэкІ мэфэшхоу Пасхъэ зыщІэр* къэблэгъагъ.

⁵ Исус ынаплэхэр къыІэтхи, цыфыбэхэр ыдэжъ къакІохэу зельэгъум, игъогу рыкІохэрэм язэу Филипп зыщІэм риІуагъ:

6:1 Галилей зыщІэ псыхъураер – Галилей хэкум ит псыхъурай. ИкІы-хъагъэ километрэ 21–рэ мэхъу, инахъ шъомбгъуаплэр километрэ 13 мэхъу.

6:1 къуашъо – арапыбзэкІэ «къарибыр», тыркубзэкІи «сандал» зыфаІорэр ары.

6:4 Джуртхэм ямэфэкІ мэфэшхоу Пасхъэ зыщІэр – еплъ 2:13.

–Мы цыфхэм ядгъэшхынэу хьалыгъу тыдэ къыщытщэфышта?

⁶ Исус ар зыкIиуагъэр Филипп ыгъэунэфынэу ары; сыда пIомэ ежым ышIэн фаер ышIэщтыгъ.

⁷ –Хэти тIэкIу ышхынэу динар* шъитIур хьалыгъу уасэ афырикъущтэп,– ыIуи, Филипп Исус пэгъокI къыритыжбыгъ.

⁸ Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Симон Петрэ ышэу Индрыс зыцIэм къыIуагъ:

⁹ –Хъэ хьалыгъуитфырэ* пцэжъыитIурэ зыIыгъырэ кIэлэ цыкIу горэ къытхэт, ау мыщ фэдиз цыфмэ ар сыдэу-щтэу афырикъуна?

¹⁰ –Цыфхэр ежъугъэтIысэхых,– къыIуагъ Исус. А чIыпIэм уцыбэ щыIагъ. Арэущтэу лIыхэу зипчъагъэ минитф фэдиз хъуштыгъэхэр етIысэхыгъэх. ¹¹ ЕтIанэ Исус хьалыгъухэр къыштэхи, Тхъэм щытхъу фишIи, игъогу рыкIохэрэм аритыгъ. Ахэми цыфхэу щысхэм афагощыгъ, пцэжъыехэми ащыщэу хэти зыфаем фэдизэу аратыгъ.

¹² ЗызагъэшхэкIыжым, Исус игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:

–Зи хэмыкIодыкIыным пае, къялыжбыгъэ хьалыгъу такъырхэр шъуугъоижых.

¹³ Арэущтэу ахэр аугъоижбыгъэх, хъэ хьалыгъуитфым щыщэу шхагъэмэ къялыжбыгъэ такъырхэр мэтэ пшIыкIутIу арызэу аугъоижбыгъ.

¹⁴ Нэшэнэ гъэшIэгъонышхоу Исус къыгъэлъэгъуагъэр цыфмэ залъэгъум, аIуагъ:

–Дунаем къэкIон фае пегъымбарыр* шъыпкъэу мырын фаеба?

¹⁵ Ау цыфхэр къэкIонхэшъ, ежыр аубытынышъ, лIыгъэкIэ пачтыхъэ ашIынэу агу зэрэхэлъыр Исус ешIэти, IукIыжьи, изакъоу Iуашъхъэм дэкIоежбыгъ.

6:7 динар – а уахътэм ар лэжыакIом имэфапкIэщтыгъ.

6:9 хъэ хьалыгъу – ар «арпэм» хэшIыкIыгъ.

6:14 пегъымбарыр – еплъ 1:21.

Исус псы кылым тетэу зэрэклиуагъэр

(Маттэ 14:22–27; Марк 6:45–52)

¹⁶ Пчыхъэр кыызэсым, Исус игъогу рыклохэрэр псылушъом ехыгъэх. ¹⁷ Ащ дэжым кыуашъом итлысхъэхи, псыхъураем зэпырыкIхэу КапернаумкIэ ежъагъэх. Мэзахэ хъугъэхагъ, ау Исус ахэмэ адэжъ джыри къэкIожьыгъагъэгоп. ¹⁸ Псыхъураер ыгъэуалъэу жьыбгъэшхо къепщэщтыгъ. ¹⁹ Стадие* тIокIырэ тфырэ–щэкI фэдиз кыуашъор зафым ыуж, псы кылым тетэу Исус къакIоу, кыуашъом пэгъунэгъоу къэхъоу алъэгъугъ. Ар залъэгъум, къэщтагъэх. ²⁰ Ау Исус къариуагъ:

–Сэры ар, шъумыщын!

²¹ Джащыгъум Исус кыуашъом кырагъэтIысхъанэу фэягъэх, ардэдэми кыуашъор зыдэкIощтыгъэ псылушъом нэсыгъ.

Исусэу цIыфхэм щыIэныгъэ язытырэ хьалыгъур

²² ЯтIонэрэ мафэм цIыф купышхоу псыхъураем иадрабгъу щытхэм Исус игъогу рыклохэрэр зэрытIысхъэгъэгъэ кыуашъом нэмыкI кыуашъо горэ ащ дэжым Iутэу зэрэщымытыгъагъэм гу лъатагъ. Исус а кыуашъом игъогу рыклохэрэм адимытIысхъэгъагъэу, язакъоу ахэр зэрэIу-кIыгъагъэхэми гу лъатагъ. ²³ ЕтIанэ Зиусхъан Исус Тхъэм щытхъу зыфешIым ыуж, цIыфмэ хьалыгъухэр зыщашхыгъэгъэ чIыпIэм пэгъунэгъоу, Тивериадэ къалэм* къикIыгъэхэу, нэмыкIрэ кыуашъохэр кыIухъагъэх. ²⁴ А цIыф купышхом Исуси игъогу рыклохэрэри а чIыпIэм щымыIэжъхэу залъэгъум, ежъхэр кыуашъохэм арытIысхъэхи, Исус лтыхъухэу Капернаум къалэм* кIуагъэх.

²⁵ Исус псыхъураем иадрабгъу щыIэу кызагъотым, кыраIуагъ:

–Равви, сыдигъо мыщ укъэкIуагъа?

²⁶ –Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариуагъ Исус ахэмэ,

6:19 стадие – метр 192–рэ мэхъу.

6:23 Тивериадэ къалэр – Галилей псыхъураем итыгъэ къохъэпIэ Iушъом Iут.

6:24 Капернаум къалэр – еплъ 2:12.

–шъо нэшэнэ гъэшлэгъонышхохэр зэрэшгулъэгъугъэхэр арэп шъукъызкIыслъыхъурэр, хъалыгъухэм ащыщ шъу-
 шхи, зыжъугъэшхэкIыгъэти ары нахь. ²⁷ Шхынэу кIоды-
 рэм ыужы шъуимыт, шхынэу мыкIодэу цIыфмэ мыкIоды-
 жын щыIэныгъэ яIэ зыгъэхъурэм ыужы шъуит нахь. А
 шхыныр ары ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо къышъуитыщтыр;
 сыда пIомэ Тхъэу Ты лъапIэм ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо
 зэридэрэм имыхъур къытырилъхъагъ.

²⁸ Джащыгъум Исус къеупчIыгъэх:

–Адэ, Тхъэр зыфэе Iофхэр дгъэцэкIэнхэм пае, тэ сыда
 тшIэн фаер?

²⁹ –Тхъэм къыгъэкIуагъэмкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэ-
 ныр ары Тхъэр зыфэе Iофыр,– ариIуагъ Исус ахэмэ.

³⁰ –Сыд фэдэ нэшэнэ гъэшлэгъонышхо тэбгъэлъэгъуна,
 ар тлэгъоу, оркIэ шIошъхъуныгъэ тиIэным пае? Сыда
 пшIэщтыр?– къыраIожьыгъ ахэмэ. ³¹ –Тятэжъхэм шъоф
 нэкIым мэнн зыщIэ шхыныр* щашхыщтыгъ, Тхъэм игу-
 щыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Уашъом къикIырэ
 хъалыгъу ашхынэу Тхъэм къаритыгъ».

³² –Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус, –пегъым-
 бар Мусэ арэп уашъом къикIырэ хъалыгъур къышъо-
 зытыгъагъэр, сэ Сятэ ары нахь уашъом къикIырэ хъа-
 лыгъу шъыпкъэр къышъозытырэр; ³³ сыда пIомэ уа-
 шъом къехэу, дунаем ицIыфмэ щыIэныгъэ къязытырэр
 ары Тхъэм ихъалыгъу.

³⁴ –А хъалыгъур къытэт зэпыт, тхъаматэ,– къыраIуагъ
 ахэмэ.

³⁵ –ЦIыфмэ щыIэныгъэ язытырэ хъалыгъур сэры,– ари-
 Iуагъ Исус. –Садэжъ къакIорэр мэлэкIэжъыщтэп, сэркIэ
 шIошъхъуныгъэ зиIэр егъашIэми псыфалIи лIэжъыщтэп.

³⁶ Ау къызэрэшъосIуагъэм фэдэу, сэ сышгулъэгъугъэ пэт-
 ми, шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъурэп. ³⁷ Ты лъапIэм къы-
 ситырэ цIыф пстэури садэжъ къэкIощтых, хэт щыщми
 садэжъ къакIорэри IузгъэкIыжъыщтэп. ³⁸ Сыда пIомэ сэ
 сызыфаер згъэцэкIэнэу арэп уашъом сыкъызфехыгъэр,

6:31 мэнн зыщIэ шхыныр щашхыщтыгъ – Израил цIыфхэр Мысырым
 (Египет) къикIыжъхи, шъоф нэкIым къыщакIухъэу зыщэтым, шхынэу
 Тхъэм аригъэшхыщтыгъэр ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхы-
 лъэу ытхыгъэм 16:4–15.

6:31 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр)
 78:24 (урыс библиемкIэ 77:24).

сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр зыфаер згъэцэкIэнэу ары нахь.
³⁹ Сэ Сятэу сыкъэзыгъэкIуагъэр зыфаер ежым цIыфэу
 сэ къыситыгъэхэмэ ащыщэу зи мыкIодынэу ары, ахърэт
 мафэми а цIыфыр сэ къэзгъэтэджыжьиныр ары. ⁴⁰ Шъы-
 пкъэ, хэт щыщми Къо лъапIэр зылъэгъоу, ежым-
 кIэ шIошгъхуныгъэ зиIэм мыкIодыжьины щыIэныгъэ иIэ
 зэрэхуштыр ары Сятэ зыфаер; ахърэт мафэми а цIыфыр
 сэ къэзгъэтэджыжьишты.

⁴¹ «Уашъом къехыгъэ хьалыгъур сэры», ыIуи, Исус зэ-
 риIуагъэм пае, джуртхэм ар агу римыхъэу, ⁴² аIуагъ:

–Юсыф ыкъоу Исус арыба мыр? Ежъ ятэрэ янэрэ
 тэшIэ. «Уашъом сыкъехыгъ», ыIоу сыдэуштырэу къыIон
 ылъэкIыра?

⁴³ –Сэ къэсIуагъэр сыда шъугу зыкIемыIурэр?– ариIуагъ
 Исус. ⁴⁴ –Ты лъапIэу сыкъэзыгъэкIуагъэм къысфимыщэ-
 мэ, зы цIыфи садэжъ къэкIон ылъэкIырэп. Садэжъ къа-
 кIорэри ахърэт мафэм сэ къэзгъэтэджыжьишты. ⁴⁵ Пе-
 гъымбархэм мырэуштырэу атхыгъ:* «Тхьэм зэкIэмэ ахэмэ
 шъыпкъагъэр аригъэшIэшты». Хэт щыщми Ты лъапIэм
 къыIохэрэм ядэIоу, ахэр зэзыгъашIэрэр садэжъ къэкIошты.
⁴⁶ Тхьэм щыщым нэмыкIэу Ты ЛъапIэр зыми ылъэгъу-
 гъэп. Ежыр ары Ты лъапIэр зылъэгъугъэр. ⁴⁷ Шъыпкъэ
 дэдэр шъосэIо, сэркIэ шIошгъхуныгъэ зиIэ хъурэм мы-
 кIодыжьины щыIэныгъэ иIэ хъугъэ. ⁴⁸ ЦIыфмэ щыIэныгъэ
 язытырэ хьалыгъур сэры. ⁴⁹ Шъуятэжъхэм шъоф нэкIым
 мэнн шхыныр щашхыштыгъ, ау щытми лIагъэх. ⁵⁰ Ау уа-
 шъом къехыгъэ хьалыгъур мары. Зыгорэм ар ышхымэ
 лIэжьиштытэп. ⁵¹ ЦIыфмэ щыIэныгъэ язытырэ хьалыгъоу
 уашъом къехыгъэр сэры. А хьалыгъум щыщ зышхырэр
 егъашIэми щыIэшты. Дунаем ицIыфхэм щыIэныгъэ яIэ
 згъэхуным пае, хьалыгъоу стыштыр сэ спкъы ары.

⁵² –Мы лIым ыпкъэ сыдэуштырэу тигъэшхын ылъэкIышты?–
 аIуи, джуртхэр лъэшэу зэнэкъокъухэу аублагъ.

⁵³ –Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ,
 –ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо ыпкъэ шъумышхэу, ылъи шъуе-
 мышъомэ, щыIэныгъэ шъухэлъыштытэп. ⁵⁴ Сэ спкъы
 зышхэу, слъи ешъорэм мыкIодыжьины щыIэныгъэ иIэ
 хъугъэ, ахърэт мафэми сэ ар къэзгъэтэджыжьишты.
⁵⁵ Сыда пIомэ сэ спкъы шхын шъыпкъэ, сэ слъи шъоны

шъыпкъэшъ ары. ⁵⁶ Сэ спкъы зышхэу, слъи ешъорэм ыгу силъ зэпытышт, ежъыри сыгу илъ зэпытышт. ⁵⁷ ЩыІэныгъэ шъыпкъэ къыздикІырэ Ты лъапІэм сыкъыгъакІуи, ищыІэныгъэ ежъым ыдэжъ къызэрикІырэм фэдэу, сэ спкъы зышхырэм ищыІэныгъэ садэжъ къикІышт. ⁵⁸ Мыры уашъом къехыгъэ хъалыгъур. А хъалыгъур шъуятэжъхэм ашхыщтыгъэ мэнн шхыным фэдэп. Ар ашхыщтыгъэ пэтми лІагъэх, ау мы хъалыгъур зышхырэр егъашІэми щыІэшт.

⁵⁹ Исус Капернаум къалэм дэт синэгогум* чІэтэу, цІыфхэм Тхъэм игущыІэхэр аригъашІэхэ зэхъум, а гущыІэхэр къыІуагъэх.

ГущыІэхэу цІыфхэм мыкІодыжъын щыІэныгъэ яІэ зыгъэхъухэрэр

⁶⁰ Исус къыІуагъэхэр зызэхаххэм, игъогу рыкІохэрэм ащыщхэу бэмэ къаІуагъ:

—Мыщ къыІохэрэр сыдэу гущыІэ къинха! Хэт ахэмэ ядэІун зылъэкІырэр?

⁶¹ Исус къыІуагъэхэр ахэмэ агу зэремыІухэрэр ыгукІэ ешІэти ариІуагъ:

—Сэ къэсІуагъэхэр шъугу рихъыхэрэп, ара? ⁶² Ау Цыф Лъэпкъым Ыкъо ыпэкІэ зыдэщыІагъэм дэкІоежъэу шъулъэгъумэ, сыда етІанэ шъуІощтыр? ⁶³ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ары цІыфхэм мыкІодыжъын щыІэныгъэ къязытырэр. Сэ спкъы шъозгъэшхынэу арэп зыфасІорэр. Ащ ишІуагъэ къакІорэп. ГущыІэхэу къышъосІуагъэхэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапІи мыкІодыжъын щыІэныгъэри шъуиІэхэ къашІы.

⁶⁴ Ау шІошъхъуныгъэ зымыІэхэр къышъухэтых.

Исус арэуштэу зыкІиІуагъэр ахэмэ ащыщхэу шІошъхъуныгъэ зымыІэхэри, тетыгъо зиІэхэм ежъыр аІэкІэзыгъэхъанэу щытыгъэри апэм щегъэжъагъэу ышІэщтыгъэти ары. ⁶⁵ ЕтІани Исус къыпигъэхъожъыгъ:

—Джары, «Ты лъапІэм римыгъэлъэкІмэ, зы цІыфи садэжъ къэкІон ылъэкІыштэп,» сІуи зыкІэсІуагъэр.

⁶⁶ Ащ щегъэжъагъэу Исус игъогу рыкІохэрэмэ ащыщхэу бэ игъогу текІыжъхи, гокІыжъыгъэх.

6:59 синэгогу — джуртхэм ятхъэлъэІупІэ ары.

⁶⁷ Арэуштэу зэхъум, Исус игъогу рыкlorэ нэбгырэ пшыкlyтlyмэ ариlyагъ:

–Шъори шъузбгъодэкlyжыынэу шъуфая?

⁶⁸ –Зиусхъан, хэт ыдэжъ тыкlона, адэ?– ыlyи, Симон Петрэ Исус къыриlyагъ. –Мыкlодыжын шыlэныгъэ тилэ зыгъэхъурэ гушыlэхэр о уилэх, ⁶⁹ Христосэу шыlэныгъэ шъыпкъэ къыздикlyрэ Тхъэм узэри–Къор тшlошъ хъугъэ ыкlи тшlагъэ.

⁷⁰ –Шъо пшыкlyтlyр сигъогу шъукъырыкlонэу шъукъыхэсхыгъэба? Ау щытми, шъуащыщэу зыр джынапцlэу щыт,– ариlyагъ Исус ахэмэ. ⁷¹ Исус зыфиlyагъэр Симон Искарот ыкъоу Иудэ ары. А Симон Искаротыр Исус игъогу рыкlorэ нэбгырэ пшыкlyтlyмэ ащыщэу щытыгъэ пэтми, нэужым Исус тетыгъо зилэхэм алэкlэзыгъэхъанэу щытыгъэр ежъыр ары.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЪ

Исус ышхэм яшlошъмышъуныгъ

Ащ нэужым Исус Галилей хэкум къыщикlухъэщтыгъ. Джуртхэм ежъыр аукlынэу ыуж итыгъэхэти, Иудей хэкум къыщикlухъанэу фэагъэп. ² Джурт мэфэкl мэфэшхо мафэхэу цlyфхэр чэлхэм зыщачlэсхэрэр* къэблэгъагъэх.

³ Арыти, ышхэм Исус къыраlyагъ:

–Ioфышхо гъэшlэгъонхэу пшlэхэрэр уигъогу рыкlохэрэм алъэгъунхэм пае, мыщ дэжъым икlyжыи, Иудей хэкум кlожъ. ⁴ Цlyфхэм зязыгъэшlэнэу фаем шъэфэу Ioф ышlэрэп. Мы Ioфышхо гъэшlэгъонхэр бгъэцакlэхэмэ, дунаем ицlyфхэмэ зягъэлъэгъу.

⁵ Сыда пломэ Исус ыш дэдэхэми ежъымкlэ шlошъхъуныгъэ яlэу щытыгъэп.

7:2 Джурт мэфэкl мэфэшхо мафэхэу цlyфхэр чэлхэм зыщачlэсхэрэр – Джуртхэр Мысырым къызекlyжыыхэ ужым, илъэс тlокlитlо шъоф нэкlyр къакlухъэу чэлхэм зэрачlэсыгъагъэхэр илъэс къэс мэфэ заулэрэ чэлхэм ачlэсхэу, агу къагъэкlyжыи. Еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 23:33–43.

⁶ Арыти, Исус ахэмэ ариуагъ:

–ШъоркІэ сыдигъуи игъу, ау сэ сигъо къэсыгъэгоп.

⁷ Дунаем ицІыфхэм шъо шъуауджэгъун алъэкІыштэп, ау сэ сауджэгъу. Ахэмэ Іофхэу ашІэхэрэр зэрэбзаджэхэмкІэ сэ шыхъат сызэрэхъурэр ары сызкІауджэгъурэр.

⁸ Шъо мэфэкІ мэфэшхо мафэхэм апае Ерусалим шъукІу. Сэ а мафэхэм апае сыкІощтгоп, сыда пІомэ сэ сигъо къэсыгъэгопышъ ары.

⁹ Исус арэуштэу зареІом, Галилей хэкум къэнагъ.

МэфэкІ мэфэшхо мафэхэу цІыфхэр чэлхэм зыщачІэсхэрэр ыгъэмэфэкІэнхэм пае, Исус Ерусалим зэрэкІуагъэр

¹⁰ Ау Исус ышхэр мэфэкІ мэфэшхохэм апае зекІохэм ыуж, Исуси кІуагъэ, ау цІыфмэ амышІэу, къамылъэгъоу кІуагъэ. ¹¹ А мэфэкІ мэфэшхо мафэхэм адэжъ джуртхэм, «Исус тыдэ шыла?» аІозэ лъыхъуштыгъэх.

¹² ЦІыф купышхохэм Исус игугъу бэрэ ашІэу зэІушгъашъэщтыгъэх. Ахэмэ ащышхэу заулэмэ аІощтыгъ:

–Ар цІыф дэгъу.

–Хъау, ар цІыф дэгъоп, цІыфхэр гъогу занкІэм тырещых,– аІощтыгъ адрэхэм.

¹³ Ау джуртхэмэ зэращыщынэщтыгъэхэм пае, цІыфмэ апашгъхэ зыми Исус игугъу щишІыштыгъэп.

¹⁴ А мэфэкІ мэфэшхо мафэхэм азыныкъо зыблэкІым ыуж, Исус Тхьэм иунэшхо чІахы, цІыфхэм Тхьэм игушчыІэхэр аригъашІэхэу ыублагъ.

¹⁵ –Мы лІыр емыджагъэу, мыщ фэдиз шІэныгъэ тыдэ къырихыгъа?– агъэшІагъозэ аІуагъ джуртхэм.

¹⁶ –ГушыІэхэу сэ цІыфхэм язгъашІэхэрэр сэ садэжъ къыкІыхэрэп, сэ сыкъэзыгъэкІуагъэм ыдэжъ къекІыхэ нахъ. ¹⁷ Тхьэр зыфаер зыгъэцэкІэнэу фаем гушыІэхэу сэ цІыфхэм язгъашІэхэрэр Тхьэм ыдэжъ къыкІыхэми, сэ садэжъ къыкІыхэми ышІэшт. ¹⁸ Ежъым ыцІэкІэ къэгушыІэрэр ежъ ышгъхэ ищытхъу ыуж ит, ау къэзыгъэкІуагъэм ищытхъу ыуж итым шъыпкъагъэ иІ, зи пхэнджи ащ хэлъэп. ¹⁹ Пегъымбар Мусэ Тэурат хабзэр къышъуфигъэнагъэба? Ау щытми, Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцакІэрэ цІыф къышъухэтэп. Сыда сышъуукІынэу сауж шъузкІитыр?– ариуагъ Исус ахэмэ.

²⁰ –ДжынапцІэ о пхэс,– кѣаѡжыыгъ цІыфхэмэ. –Хэта о узыукІынэу уауж итыр?

²¹ –Зы Іофышхо гъэшІэгъон закѣо шэмбэт мафэм зэрэ-сшІагъэм пае, шѣо зэкІэми шѣогъэшІагъо,– ариѡжыыгъ Исус ахэмэ. ²² –Шѣуеплѣ, пегъымбар Мусэ сунэт шІыныр хабзэу кѣышѣуфигъэнагъэшѣ, (ау шѣыпкѣэмкІэ сунэт шІыныр зыдэжѣ кѣикІыгъэр Мусэ арэп, тятэжѣышхохэр ары нахѣ), шѣо шэмбэт мэфэ дэдэми цІыфыр сунэт шѣошІыба? ²³ Джы, пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ ит унашѣоу сунэт шІыным ехылаагъэм шѣуемыдэѡу шѣу-мыхѣуным пае, шэмбэт мэфэ дэдэми цІыфыр сунэт шѣу-шІынэу шѣуфит. Арэуштэу зыхѣукІэ, сьд пае шѣукѣыс-фэгубжыра, зы лІы горэ шэмбэт мафэм зэрэзгъэхѣу-жыыгъапэм пае? ²⁴ Іоф плѣышѣом шѣуеплѣэу хыкум шѣумышы, ау шѣыпкѣагъэм тетэу хыкум шѣушы.

Исус Христосыр арэу шѣуІуа?

²⁵ Джащыгъум Ерусалим щыщ цІыфхэм ащыщхэу заулэмэ аІуагъ:

–АукІынэу зыуж итхэр мырба? ²⁶ Шѣуеплѣ, цІыф пстэуми апашѣхѣ кѣызэрэщыгушыІэрэм, ау щытми зи раѡрэп. Тэ титхѣаматэхэм ар зэрэ–Христосыр* зэрагъэшІагъэ, шѣуІуа? ²⁷ Ау мыр зыщыщыр тэшІэ. Ау Христос кѣызыкІокІэ, зыщыщыр зыми ышІэштэп.

²⁸ Джащыгъум Исус Тхѣм иунэшхо чІэтэу, цІыфхэм Тхѣм игушыІэхэр аригъашІэхэзэ, мэкѣэшхокІэ кѣуІуагъ:

–Сэ сышѣошІэ, сызыщыщыри шѣошІэ. Сэр–сэрэу мыщ дэжѣым сыкѣэкІуагъэп, сэ сыкѣэзыгъэкІуагъэм шѣыпкѣагъэ иІ. Ежѣыр шѣо шѣушыІэрэп, ²⁹ ау сэ ежѣыр сэшІэ, сыда пІомэ сэ ежѣым сыщыщ, ежѣыри ары сыкѣэзыгъэкІуагъэр.

³⁰ Исус ар зеІом, аубытынэу фежѣагъэх, ау ежѣыр зыща-убытыщтым игъо кѣэсыгъэгопти, цІыф зи ІэкІэ нэсыгъэп. ³¹ Ау цІыф купышхом щыщхэу бэмэ ежѣымкІэ шІошѣхѣуныгъэ яІэ хѣугъэ.

–Христос кѣызыкІокІэ, мы лІым нахы нахыбэу нэ-

шэнэ гъэшІэгъонышхохэр къыгъэлъэгъошгун, шгъуІа?– аІощтыгъ ахэмэ.

**Фарисейхэмрэ дин пэщэшхохэмрэ Исус аубытынэу
Іофтабгэхэр зэрагъэкІуагъэхэр**

³² ЦІыф купышхор ащ фэдэу Исус ехылІагъэу Іушгъа-шгъэхэу фарисейхэм* зызэхахым, ахэмрэ дин пэщэшхо-хэмрэ* Исус аубытынэу Іофтабгэхэр агъэкІуагъэх.

³³ Ау Исус къыІуагъ:

–Сэ зы тІэкІурэ сышгъухэтышт, еІанэ сыкъэзыгъэ-кІуагъэм ыдэжъ сыкІожьышт. ³⁴ Шгъукъыслгъыхъужьышт, ау сыкъэжгъуотыжьышттэп, сыздэщыІэми шгъукъэкІон шгъулгъэкІышттэп.

³⁵ –Тыда ар дгъотын тымылгъэкІынэу зыдэкІонэу ыгу хэлгыр?– аІуи, джуртхэм зэраІожьыгъэ. –Тэ тицІыф-хэу урымхэм* ахэгощагъэхэу псэухэрэм адэжъ кІонышгъ, урымхэм Іофхэр аригъэшІэщтых, шгъуІа? ³⁶ «Шгъукъы-слгъыхъужьышт, ау сыкъэжгъуотыжьышттэп, сыздэщы-Іэми шгъукъэкІон шгъулгъэкІышттэп», зыфиІуагъэм сыда шгъуІа къыригъэкІыгъэр?

Псыхъохэу цІыфхэм щыІэныгъэ шгъыпкъэ яІэ зыгъэхъухэрэр

³⁷ МэфэкІ мэфэшхо мафэхэм ащыщэу аужырэ мафэу анахъ мэфэ лгъапІэм Исус къиуцуи, мэкъэшхокІэ къыІуагъ:

–ПсыфалІэ лІэрэр садэжъ къэрэкІуи ерэшгъу. ³⁸ Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу, «СэркІэ шІошгъ-хъуныгъэ зиІэм псыхъохэу щыІэныгъэ шгъыпкъэ иІэ зы-гъэхъухэрэр ыгу къичгъыщтых».

³⁹ Исус зыфиІуагъэр ежъымкІэ шІошгъхъуныгъэ зиІэхэ-мэ Тхъэм ежъ Ыпсэ ЛгъапІэу агухэм къарилгъхъащтыр ары. Ащ нэсыфэ Тхъэм ежъ Ыпсэ ЛгъапІэр шІошгъхъуныгъэ

7:32 фарисейхэр – еплгъ 1:24.

7:32 дин пэщэшхохэр – дин пэщэшхор, дин пэщэшхоу щытыгъэхэр, дин пэщэшхохэм яуагъохэм ащыщхэр ары.

7:35 урымхэр – иунанхэр ары.

зиІэхэм агухэм къарилъхъэгъагъэгоп, сыда пІомэ Исус ищытхъушхо джыри иІэ хъугъагъэгоп.

Цыфхэр Исус ехылаагъэу зэрэзэгурымылаагъэхэр

⁴⁰ А гущыІэхэр зызэхаххэм, цыф купышхом щыщ заулэмэ аІощтыгъ:

–Шъыпкъэу мыры пегъымбарыр.

⁴¹ –Джары Христосыр,– аІощтыгъ адрэхэм. Ау нэмыкІхэми аІощтыгъ:

–Христосыр Галилей хэкум щыщыштэп, арыба? ⁴² Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытба,* Христос Даутэ къытехъукІыгъэ цыфхэм зэращыщыштри, Даутэ зыщыщ къалэу Вифлеем зыцІэм* зэрэщыщыштри?

⁴³ Арэуштэу Исус ехылаагъэу цыфхэр куп–купэу зэрэгъэхъугъэх. ⁴⁴ Ахэмэ ащыщэу зы куп Исус ыубытынэу фэягъэ, ау зыгори ащ ІэкІэ нэсыгъэп.

Тетыгъо зиІэхэм яшІошъыхъуныгъ

⁴⁵ Арэуштэу а Іофтабгэхэр дин пэщэшхохэмрэ фарисейхэмрэ адэжъ къэкІожьыгъэх. КъызэкІожьхэм, адрэхэм яупчІыгъэх:

–Сыд пае Исус къыздэшъумыщагъа?

⁴⁶ –А лЫр къызэрэгущыІэрэм фэдэу, зы цыф егъашІэми гущылаагъэп,– алаагъ Іофтабгэхэм.

⁴⁷ –Ащыгъум шъори шъудихъыхыгъэба?– араІожьыгъ фарисейхэм. ⁴⁸ –Тэ титхъаматэхэм ащыщэу зыгорэми, фарисейхэм ащыщэу зыгорэми ежъымкІэ шІошъыхъуныгъэ иІэ хъугъа? ⁴⁹ Ау мы цыф купышхоу пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ зымышІэрэм Тхъэм ынае къащифагъэу щыт.

⁵⁰ Фарисейхэм ащыщэу Никодим зыцІэм (ежъыр ары Исус ыдэжъ чэщым къэкІогъагъэр) адрэмэ ариІаагъ:

7:42 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытба – еплъ Пегъымбар Михэ тхылгъэу ытхыгъэм 5:2.

7:42 къалэу Вифлеем зыцІэр – Бэтлэхъэм ары. Ерусалим километрийкІэ пэчыжъэу, иктыблэ лъэныкъомкІэ ит.

⁵¹ – Ыпэ рапшІэу емыупчІэу, ышІэрэр тэрэзэу зэримыгъашІэу, тихабзэ цІыфым хыкум тырешІыхъа?

⁵² – Ори Галилей хэкум ущыща? – къыраІуагъ Никодим. – Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм ахapplи, пегъымбар горэ Галилей зэрэщымыщыр къэпшІэшт.

⁵³ ЕтІанэ ахэр зэбгырыкІыжьхи, хэти ядэжь кІожьыгъэ.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Бзылъфыгъэу зинэ зышІэ пэтэу аубытыгъэр

Исус Елеон зыцІэ Іуашъхъэм* кІуагъэ. ² Нэф къызэшъым, Тхъэм иунэшхо чІэхъажьыгъ, цІыфхэри зэкІэ ежъым ыдэжь къэкІуагъэх. Исус тІыси, Тхъэм игущыІэхэр аригъашІэхэу ыублагъ. ³ Ащ дэжъым зы бзылъфыгъэ горэу зинэ зышІэ пэтэу къаубытыгъэр Тэурат егъэджекІо пашцэхэми* фарисейхэми Исус къыфащи, утыгум къырагъэуцуи, ⁴ къыраІуагъ:

– Дин гъэсакІу, мы бзылъфыгъэр, зинэ ышІэ пэтэу, къаубытыгъ. ⁵ Мыщ фэдэхэм мыжъохэмкІэ тюзэ, тыукІынхэу Тэурат хабзэм зэритым фэдэу, пегъымбар Мусэ унашъо къытфишІыгъ*. О сыда епІуалІэрэр?

⁶ Арэуштэу зыкІаІуагъэр Исус Іоф хагъэфэнышъ, зэрагъэмысэн горэ къагъотыныр ары.

Ау Исус зиуфи, ІапэкІэ чІыгум зыгорэ тыритхагъ. ⁷ Зэпамыгъэу къеупчІыхэ зэхъум, Исус зыкъиузэнкІыжьи ариІуагъ:

– Шъуащыщэу псэкІод зимыІэр апэу бзылъфыгъэм мыжъокІэ ерэу.

⁸ Ар зареІом, зиуфэжьи, чІыгум тыритхэу ыублэжьыгъ.

8:1 Елеон зыцІэ Іуашъхъэр – Зейтун Іуашъхъэр ары. Ерусалим игъунэгъубзэу, итыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъомкІэ Кедрон къуладжэм иадрабгъу щыт.

8:3 Тэурат егъэджекІо пашцэхэр – Тэурат хабзэм итхэмрэ джуртхэм адрэ тхылъ лъапІэхэу яІэхэм арытхэмрэ цІыфхэм агурызыгъаІоу щытыгъэ пашцэхэр ары.

8:5 пегъымбар Мусэ унашъо къытфишІыгъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:22.

⁹ Ар зызэхахым, агухэмкІэ загъэмысэжьэу, анахыжъ-хэр апэ итхэу, зым ыуж адрэр итэу, аужырэм нэс зэкІэ ІукІыжыгъэх. Исус изакъоу къэнагъ, бзылъфыгъэри утыгум къынагъ. ¹⁰ Исус зыкъыузенкІыжы, бзылъфыгъэм нэмыкІ зи ылъэгъужыгъэпти, ащ рилуагъ:

–О бзылъфыгъ, узыгъэмысэщтыгъэхэр тыдэ щылэха? Узыгъэмысэнэу цІыф зи къэнагъэп, ара?

¹¹ –Хъау, Зиусхъан,– къылуагъ бзылъфыгъэм, –цІыф зи къэнагъэп.

–Сэри узгъэмысэрэп,– къылуагъ Исус. –КІожъ, джы щегъэжьагъэу псэкІод умышІэжъ.

Исусэу мы дунаем инэфынэр

¹² Исус джыри цІыфмэ адэгущыи къылуагъ:

–Дунаем инэфынэр сэры. Сэ сауж къырыкІорэр шІун-кІыгъэм хэтэу зекІощтэп, щылэныгъэм инэфынэ ыгъо-тыщт нахъ.

¹³ –О ор–орэу шыхъат узфэхъужы,– къыралуагъ фарисейхэм. –Арышъ, уишыхъатныгъэ хъунэу щытэп.

¹⁴ –Сэ шыхъат сызфэхъужыми, сишыхъатныгъэ хъунэу щыт,– ариложыгъ Исус ахэмэ, –сыда пІомэ сэ сызщыщ-ри сыздакІорэри сэшІэ. Ау шъо сызщыщри сыздакІорэри шъушІэрэп. ¹⁵ Мы дунаем ицІыфхэм Іофхэм хыкум зэра-трашІыхъэрэм фэдэу хыкум шъошІы. Сэ зыми хыкум тесшІыхъэрэп. ¹⁶ Ау зыгорэм хыкум тесшІыхъэ хъумэ, ащыгъум хыкумэу тесшІыхъарэр шъыпкъэу щыт, сыда пІомэ, сэ зизакъоп, Ты лъапІэу сыкъэзыгъэкІуагъэри сигъус. ¹⁷ НэбгыритІумэ къаушыхъатырэр шыхъатныгъэ хъунэу зэрэщытыр шъо шъуи Тэурат хабзэ ит*. ¹⁸ Сэр–сэрэу шыхъат сызфэхъужы. Ты лъапІэу сыкъэзыгъэкІуа-гъэри шыхъат къысфэхъу.

¹⁹ Арыти къеупчІыгъэх:

–Тыдэ щыла уятэ?

–Сэри Сяти шъо тышъушІэрэп,– пэгъокІ ытыжыгъ Исус. –Сэ сышъушІэщтыгъэмэ, Сяти шъушІэщтыгъэ.

²⁰ Исус Тхъэм иунэшхо чІэтэу, цІыфхэм Тхъэм тын фа-

8:17 шъо шъуи Тэурат хабзэ ит – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхы-лъэу ытхыгъэм 19:15.

шIэу ахъщэр зыдалъхьэрэ пхъуантэхэм адэжъ щытэу, цIыфхэм Тхьэм игущылэхэр аригъашIэхэ зэхъум, а гущылэхэр къылуагъэх. Зыми ар ыубытэу фежъагъэп, сыда пIомэ ежъыр зыщаубытыщтым игъо къэсыгъэгопти ары.

Сэ сыздаIорэм шъо шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп

²¹ Исус джыри ахэмэ арилуагъ:

–Сэ сышъухэкIыжъыщт, шъори шъукъыслъыхъужъыщт, ау шъуипсэкIодхэр шъутелъхэу шъулIэжъыщт. Сэ сыздаIорэм шъо шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп.

²² –Ежъ–ежъырэу зиукIыжъыщта?– алуагъ джуртхэм. –Ара, «Сэ сыздаIорэм шъо шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп», зыкIиIорэр?

²³ –Шъо ыхэ шъушыщ, ау сэ ыпшъэ сышыщ,– арилуагъ Исус. –Шъо мы дунаем шъушыщ, сэ мы дунаем сышыщэп. ²⁴ «ШъуипсэкIодхэр шъутелъхэу шъулIэжъыщт», шъо-сIуагъэ. Шъыпкъэ, сэ хэтми сызшыщыр къызышъуасIокIэ, шъушIошъ мыхъумэ, шъуипсэкIодхэр шъутелъхэу шъулIэжъыщт.

²⁵ –О хэта узшыщыр адэ?– къыралуагъ ахэмэ.

–Апэм щегъэжъагъэу сэ хэтми сызшыщыр къызэрэшъо-сIуагъэм фэдэу сыщыт,– ариIожъыгъ Исус. ²⁶ –Шъо къышъохылаIагъэу сэ сIонэу ыкIи шъузэрызгъэмысэнэу Iаджи сиI, ау сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр шъыпкъэ, ащ къылохэу зэхэсхыгъэхэр дунаем ицIыфмэ ясэIох.

²⁷ Исус Ты лъапIэм ехылаIагъэу къызэрадэгущылэрэр къагурылуагъэп. ²⁸ Арыти, Исус арилуагъ:

–ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо зышъуIэтыкIэ,* сэ хэтми сызшыщри сэр–сэрэуи зи сымыгъэцакIэу, Сятэ гущылэхэу сигъэшIагъэхэр къызэрэсIохэрэр къэшъушIэщт. ²⁹ СыкъэзыгъэкIуагъэр сэ сигъусэ, сизакъоу сыкъыгъэнагъэп, сыда пIомэ ежъым игъоу ылъытэрэ Iофхэр сэ сыдигъуи сэгъэцакIэхэшъ ары.

³⁰ Исус а гущылэхэр къыIохэзэ, цIыфыбэмэ ежъымкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

Шъыпкъагъэм шъхьафит шъуишIыжьищт

³¹ Исус джуртхэу шIошъхъуныгъэ къыфизилэ хъугъэхэм ариIуагъ:

–Сэ сигущылэхэр шъугухэм арылхэмэ, шъыпкъэу сигъогу рыкIохэрэм шъуащыщ. ³² Джащыгъум шъыпкъагъэр къэшъушIэщт, шъыпкъагъэми шъхьафит шъуишIыжьищт.

³³ –Тэ Ибрахымэ къытехъукIыгъэ цIыфхэм тащыщ, егъа-шIэми зыми тырипщылIыгъэп,– къыраIожьи-гъ ахэмэ. –«Шъхьафит шъухъужьищт» зыфапIорэм сыда къибгъэ-кIырэр?

³⁴ –Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус. –Хэти псэ-кIод зышIэрэр псэкIодшIэным пщылIы фэхъужьи. ³⁵ Ау пщылIыр унэм къинэжьи зэпытыщтэп. Ятэ ыкъу ары унэм къинэжьи зэпытыщтыр. ³⁶ Арышъ, Къо лъапIэм шъхьафит шъуишIыжъмэ, шъхьафит шъыпкъэ шъухъужьищт. ³⁷ Ибрахымэ къытехъукIыгъэ цIыфхэм шъузэра-щыщыр сэшIэ, ау сигущылэхэр шъугухэм арылхэрэ-пышъ, сышъуукIынэу сауж шъуит. ³⁸ Сэ Сятэ дэжъ щыс-лъэгъугъэхэр ары къасIохэрэр, шъори шъуятэ ыдэжъ щыжъулъэгъугъэ Iофхэр ары жъугъэцакIэхэрэр.

Шъуятэ шэйтаныр ары

³⁹ –Тэ тятэр Ибрахымэ ары,– аIуи, джуртхэм Исус къыраIуагъ.

–Ибрахымэ шъурибынхэу щытыгъэмэ, Ибрахымэ иIоф-хэр жъугъэцакIэщтгъэх,– ариIожьи-гъ Исус. ⁴⁰ –Ау джы сышъуукIынэу сауж шъуит, Тхъэм къыIорэ шъыпкъагъэр зэхэсхыгъэу къышъосIуагъэ пэтми, сышъуукIынэу сауж шъуит. Ибрахымэ ащ фэдэ Iофхэр ышIэщтыгъэхэп. ⁴¹ Шъо шъуятэ Iофхэу ыгъэцакIэхэрэр шъори шъогъэца-кIэх.

–ЗинэкIэ тэ тыкъэхъугъэп,– къыраIуагъ Исус. –Ты за-къоу тилэр Тхъэр ары.

⁴² –Тхъэр шъуятэу щытыгъэмэ, сэ шIу сышъулъэгъу-щтыгъ,– ариIуагъ Исус, –сыда пIомэ сэ Тхъэм сыщыщэу мыщ дэжъым сыкъэкIуагъ. Сэр–сэрэу сыкъэкIуагъэп, ежъым сыкъыгъэкIуагъэ нахь. ⁴³ Сэ къасIохэрэр сыд пае

къыжъугурымылохэра? Сэ къаслохэрэм шъуядэлун шъулъэкырэпышъ ары къызкыжъугурымылорэр. ⁴⁴ Шъуятэ шэйтаныр ары. Шъуятэ зыфаер ары шъо жъугъэцэкIэнэу шъузыфаер. Апэм щегъэжъагъэу ар цыф уклакIоу щыт, шъыпкъагъэми тетэп, сыда лIомэ шъыпкъагъэ зи хэлъыпышъ ары. Ащ пцIы зиусыкIэ, ыгу илъыр къеIо, сыда лIомэ ар пцIыусышъ, пцIыри къызхэкIырэр ежъырышъ ары. ⁴⁵ Ау сэ шъыпкъагъэр къызэрэсIорэм пае, къаслохэрэр шъушIошъ хъурэп. ⁴⁶ Сэ псэкIод сшIагъэу шъуащыщ горэм къыушыхъатын ылъэкIына? Шъыпкъагъэр къэсэIо пэтми, сыд пае къаслохэрэр шъушIошъ мыхъура? ⁴⁷ Тхъэм ибынхэр ежъым игущылэхэм ядэлух, ау шъо Тхъэм игущылэхэм шъузкIямыдэлурэр Тхъэм ибынхэу шъущытэпышъ ары.

Ибрахымэ къэхъуным ыпэкIэ сэ сыщыI

⁴⁸ –Самарие цыфхэм* уащыщ, джынапцIи о пхэс тэлIо. Тэ къатIорэр шъыпкъэба?– аIуи, джуртхэмэ Исус къыраIожьыгъ.

⁴⁹ –ДжынапцIэ сэ схэсэп,– ариIожьыгъ Исус. –Сэ Сятэ лъытэныгъэ фэсэшIы, ау шъо шъукъысэхъоны. ⁵⁰ Сэ сищытхъу ыуж ситэп, ау сищытхъу ыуж итэу, цыфхэм хыкум атезышIыхъэрэр щыI. ⁵¹ Шъыпкъэ дэдэр шъо-сэIо, сэ сигущылэхэр зыгъэцакIэрэм егъашIэми лIэныгъэр ылъэгъушътэп.

⁵² Исус ар зелом, джуртхэмэ къыраIожьыгъ:

–ДжынапцIэр о зэрэпхэсыр джы тшIагъэ. Ибрахымэ лIагъэ, пегъымбархэри лIагъэх, ау о «Сэ сигущылэхэр зыгъэцакIэрэр егъашIэми лIэжъышътэп», оIо. ⁵³ Тятэжъышхо Ибрахымэ нахы унахь ина о? Ар лIагъэ, пегъымбархэри лIагъэх. О ухэтэу зыплъытэжъыра?

⁵⁴ –Сэ сыкъызщытхъужьмэ, сищытхъу зи уасэ иIэп,– пэгъокI ытыжъыгъ Исус. –Ау сэ сищытхъу зышIырэр Сятэу шъо шъуи Тхъэу зыфашъулорэр ары. ⁵⁵ Ар шъо шъушIэрэп, ау сэ ар сэшIэ. Ар сымышIэу сIуагъэмэ, сэри шъощ фэдэу пцIыусэу сыхъушътыгъ. Ау ар сэшIэ, игущы-

Іэхәри сәгъэцакІэх. ⁵⁶ Шъуятэжъышхо Ибрахымэ симафэ зэрилъэгъущтымкІэ гушІощтыгъэ. Ар ылъэгъугъ ыкІи гушІуагъэ.

⁵⁷ –Илъэс шъэныкъо умыныбжъэу, ау щытми Ибрахымэ плъэгъугъэу оІо,– аІуи, джуртхэм Исус къыраІуагъ.

⁵⁸ –Шъыпкъэ дэдэр шъосэІо,– ариІуагъ Исус ахэмэ. –Ибрахымэ къэхъуным ыпэкІэ, сэ сыщыІ.

⁵⁹ Исус ар зареІом, аукІыным пае еонхэу мыжъохэр къаштагъэх. Ау Исус амылъэгъоу къахэкІыжьи, Тхъэм иунэшхо къычІэкІыжыгъ.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Исус нэшъоу къэхъугъэ лЫ горэ зэригъэхъужыгъэр

Исус къыкІухъэзэ, нэшъоу къэхъугъэ лЫ горэ ылъэгъугъ. ² Исус игъогу рыкІохэрэр ежъым къеупчІыгъэх:

–Равви, мы лЫр нэшъоу къэхъунэу хэта псэкІод зышІагъэр, ежъыр ара, ятэ–янэхэр ара?

³ –Мы лЫри ятэ–янэхәри арәп зилажъэр, ау нәшъоу къызкІэхъугъэр, ежъым къехъулІэрәмкІэ Тхъэм иІоф нафэу хъуныр ары,– пэгъокІ ытыжыгъ Исус. ⁴ –Мафэу щэтыфэ, сыкъэзыгъэкІуагъэм иІофхэр сэ згъэцэкІәнхэ фае. Чэщыр къэсышт. Чэщыр къызысыкІэ, зыми зи ышІән ылъэкІырәп. ⁵ Дунаем сытетыфәкІэ, дунаем инәфынәр сәры.

⁶ Исус ар къызеІом, чІыгум теужъунтхи, ІупсымкІэ ятІэ зәхишІыхьи, а зәхишІыхъагъэр нәшъум ынәмә ащифагъ.

⁷ –Силоам зыщІэ псыхъурәе зыгъәпскІыпІәм кІуи, зыщытхәакІ,– ыІуи Исус нәшъум риІуагъ. (Силоам къикІырәр «АгъәкІуагъэр» ары.) Нәшъур кІуи, зитхәакІи, ылъэгъоу хъугъэу къәкІожыгъ.

⁸ Гъунәгъухәми, ар нәшъоу зэрәщытыгъэр зылъэгъугъагъәхәми аІуагъ:

–ЛъәІуакІоу щысышттыгъэр арыба мыр?

⁹ –Ары,– ыІуагъ зы купым.

–Хѳау, арѳ, ащ фѳд ныІѳп,– аІуагъ нѳмыкІхѳм.

–Сѳры ар,– ыІуагъ ежъым.

¹⁰ –О унѳхѳр сѳдѳущтѳу къѳплъѳхѳу хъугъѳ?– къѳеупчІыгъѳх ахѳр.

¹¹ –Исус зыщІѳ лІым ятІѳ зѳхишІыхъи, а зѳхишІыхъѳгъѳр сынѳмѳ къѳащифи, «Силоам зыщІѳ псѳхъурѳе зыгъѳпскІыпІѳм кІуи, зыщытхъѳкІѳ», къѳысиІуагъ. Арѳущтѳу сыкІуи, зызысѳтхъѳкІым, сынѳхѳр къѳплъѳхѳу хъугъѳ,– къѳыІожъыгъ а лІым.

¹² –Тѳдѳ щыІа ар?– къѳеупчІыгъѳх ахѳр.

–СшІѳрѳп,– къѳыІожъыгъ ащ.

Исус Іофъшхо гъѳшІѳгъѳнѳу ышІагъѳр фарисейхѳм зѳрагъѳунѳфыгъѳр

¹³ Джащыгъум а лІѳу нѳшъѳу щытыгъѳр фарисейхѳм адѳжъ ащѳгъ. ¹⁴ Ау Исус ятІѳ зѳхишІыхъи, нѳшъум ынѳхѳр къѳзыигъѳплъѳгъѳ мафѳр шѳмбѳт мѳфагъ. ¹⁵ Арыти, фарисейхѳр а лІым къѳеупчІыгъѳх:

–Сѳдѳущтѳу унѳхѳр къѳплъѳхѳу хъугъѳ?

–ЯтІѳ сынѳхѳм къѳатырилъхъи, зызысѳтхъѳкІым, слъѳгъѳѳу хъугъѳ,– къѳыІожъыгъ а лІым.

¹⁶ –Мы лІыр Тхъѳм ыдѳжъ къѳикІырѳп,– аІуагъ фарисейхѳм ащыщхѳу заулѳмѳ, –сѳда пІѳмѳ шѳмбѳт мафѳр ыгъѳлъѳпІѳрѳп*.

–ПсѳкІѳдышІѳ лІы горѳм ащ фѳдѳ нѳшѳнѳ гъѳшІѳгъѳнышхохѳр ышІѳн ылъѳкІына?– аІуагъ нѳмыкІхѳм. Арѳущтѳу ахѳр куп–купѳу зѳрѳгъѳхъугъѳх.

¹⁷ –О унѳхѳр ары къѳыгъѳплъѳагъѳхѳр. А лІым сѳда епІуа-лІѳрѳр?– джыри еупчІыжъыгъѳх нѳшъѳу щытыгъѳм.

–Ар зы пѳгъымбар гор,– пѳгъѳкІ ытыжъыгъ а лІым.

¹⁸ Ау щытми, а лІѳу зынѳхѳр къѳплъѳхѳу хъугъѳм ятѳ–янѳхѳр къѳарагъѳащѳхѳу яупчІыхѳфѳ, ар нѳшъѳу зѳрѳщытыгъѳѳри, ынѳхѳр къѳплъѳхѳу зѳрѳхъугъѳѳри джуртмѳ ашІѳшъ хъугъѳп.

9:16 шѳмбѳт мафѳр ыгъѳлъѳпІѳрѳп – шѳмбѳт мафѳм ятІѳ зѳхѳпшІыхъѳ хъушѳтѳп. Джуртхѳм ар ІофшІѳным фѳгъѳдѳ.

¹⁹ –Шьо шьукъоу нэшъоу къэхъугъэу зыфашъуІорэр ара мыр?– яупчІыгъэх ахэмэ. –Сыдэуштэу ылъэгъоу хъугъа?

²⁰ –Мыр тэ зэрэткъори, нэшъоу къызэрэхъугъэри тэ тэшІэ,– къаІуагъ ятэ–янэмэ. ²¹ –Ау джы ылъэгъоу зэрэхъугъэри, ынэхэр къэзыгъэплъагъэри тшІэрэп. Ежъым шъуеупчІ, ежъ ышъхъэкІэ пэгъокІ къышъуитыжъынэу ыныбжъ икъугъ.

²² Ятэ–янэхэм арэуштэу къызкІаІуагъэр джуртхэм ащыщынэштыгъэхэти ары; сыда пІомэ хэт шыщми Исус зэрэ–Христосыр зыдагъэр синэгогум чІафынэу* джуртмэ зэдаштагъэу шытыгъэти ары. ²³ Джары, «Ыныбжъ икъугъ, ежъым шъуеупчІ», аІуи, ятэ–янэхэмэ къызкІаІуагъэр.

²⁴ Арыти, джуртхэр нэшъу шытыгъэм ятІонэрэу къеджэхи раІуагъ:

–Тхъэм шытхъу фэшІ. Мы лЫр псэкІодышІэу зэрэщытыр тэ тэшІэ.

²⁵ –Ар лЫ псэкІодышІэу щытмэ сшІэрэп,– къыІожъыгъ нэшъоу шытыгъэм. –Ау мы зыр сэшІэ, сэ нэшъоу сыщытыгъ, ау джы слъэгъоу хъугъэ.

²⁶ –Сыд ащ къыуишІагъэр?– еупчІыгъэх ахэр. –Сыдэуштэу унэхэр къыгъэплъагъэха?

²⁷ –ШъосІогъахэ, ау шъукъедэлугъэп, сыд пае джыри зэ зэхэшъухынэу шъуфая?– къариІуагъ нэшъоу шытыгъэм. –Шъори ащ игъогу шъурыкІонэу шъуфая?

²⁸ Арэуштэу къызареІом, ехъоныгъэх ыкІи раІуагъ:

–О мы лЫм игъогу рыкІохэрэм уащыщ, ау тэ пегъымбар Мусэ игъогу рыкІохэрэм тащыщ. ²⁹ Тхъэр пегъымбар Мусэ къызэрэдэгущыІагъэр тэшІэ, ау мы лЫр къыздикІыгъэр тэ тшІэрэп.

³⁰ –Ар къыздикІыгъэр зэрэшъумышІэрэр арыба гъэшІэгъоныр, ау щытми ащ сынэхэр къыгъэплъагъэх,– къариІуагъ а лЫм. ³¹ –Тхъэр псэкІодышІэ цІыфхэм зэрымдэлурэр тэшІэ, ау Тхъэм ищынагъо зыгу илъэу, Тхъэм игъоу ылъытэрэ Іофхэр зыгъэцакІэрэр ары Тхъэр зэдэлурэр. ³² Ау цІыф горэм нэшъоу къалъфыгъэр къыгъэплъагъэу егъашІэми цІыфмэ зэхахыгъэп. ³³ Мы

9:22 синэгогум чІафынэу – зы цІыф горэ синэгогум чІафымэ, Тхъэм ылъэпкъ шымышцэу алъытэ.

лЫр Тхьэм ыдэжь ктымькІыгъэмэ, ащ зи ыгъэцкІэн ылъэкІыщтгъэп.

³⁴ –О упсэкІодышІэ хъураеу укъалъфыгъ,– раІожьыгъ ахэмэ. –О зыгорэ тэбгъэшІэцта?

ЕтІанэ синэгогум къычІафыгъ.

Фарисейхэм янэшъугъ

³⁵ А лЫр синэгогум къызэрэчІафыгъэр Исус зэхихыгъ, ащ нэужми ар зелъэгъум риІуагъ:

–Тхьэм ыКъокІэ шІошъхъуныгъэ уиІа?

³⁶ –Тхьаматэ,– пэгъокІ къытыжъыгъ а лЫм, –шІошъхъуныгъэ сиІэным пае, хэта зыфапІорэр къысаІу!

³⁷ –Ар о плъэгъугъэ, сэ, джы къыбдэгущыІэрэр, ары,– риІуагъ Исус.

³⁸ –ШІошъхъуныгъэ сиІэ хъугъэ, Зиусхъан,– ыІуи, а лЫр Исус ыпашъхъэ лъэгонджэмышъхъэкІэ итІысхъагъ.

³⁹ –Зымылъэгъухэрэм алъэгъу хъужьынэу, зылъэгъоу зызышІошІыжъхэрэми амылъэгъужь хъуным пае, цІыфхэм хыikum атесшІыхъанэу мы дунаем сэ сыкъытехъагъ,– къыІуагъ Исус.

⁴⁰ Фарисейхэм ащыщхэу Исус игъусагъэхэм Исус ар къыІуагъэу зызэхыхым, къеупчІыгъэх:

–Тэри тынэшъоу ара зыфапІорэр?

⁴¹ –Шъунэшъугъэмэ, псэкІод шъуиІэщтгъэп, ау «Тэлъэгъу» шъоІошъ, шъуипсэкІод къышъутенэжъы,– ариІожьыгъ Исус.

ЯПШІЭНЭРЭШЪХЪ

Мэлэхъо дэгъур

–Шъыпкъэ дэдэр сэ шъосэІо, мэлэщым къэлапчъэмкІэ дэмышъэу, нэмыкІ чІыпІэкІэ дэпшыеу дахъэрэр тыгъуакІоу ыкІи хъункІакІоу щыт. ² Ау къэлапчъэмкІэ дахъэрэр мэлхэм ямэлахъо ары. ³ УхъумакІом мэлахъом къэлапчъэр къыфыІуехы, мэлхэри мэлахъом ымакъэ едэлух.

Мэлахъор ежъ имэлхэм ацлэкIэ яджэ ыкIи къыдещых.
⁴Мэлахъом имэл пстэури къыздищхэкIэ, апэ итэу макIо.
 Мэлхэри ыуж итхэу макIох, сыда пIомэ ымакъэ ашIэжьишъ
 ары. ⁵Ау зы хымэ горэм ыуж ихьаштхэп, кIатхъу-
 жьи нахъ, сыда пIомэ хымэ макъэр ашIэжьирэпышъ
 ары.

⁶А гэсэныгъэ тхыдэр Исус ариIуагъ. Ау ащ къикIырэр
 ахэмэ къагурыIуагъэп.

⁷Арыти, Исус джыри къыIуагъ:

–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, мэлэщым икъэлапчъэр сэры.

⁸СапэкIэ къэкIогъэ пстэури тыгъуакIох ыкIи хъункIа-
 кIох, мэлхэри ахэмэ ядэлугъэхэп. ⁹Къэлапчъэр сэры.
 СэркIэ дахъэрэр мыкIодэу къэнэжьишт, дэхьашт–къыдэ-
 кIыжьишт, хъупIи ыгъотышт. ¹⁰ТыгъуакIор къызфакIор-
 рэр тыгъонэуи, ыукIынэуи, ыгъэкIодынэуи ары. Сэ сы-
 къызфэкIуагъэр щылэныгъэшхоу икъугъэр цIыфмэ ясты-
 ныр ары.

¹¹–Мэлэхъо дэгъур сэры. Мэлэхъо дэгъум ыпсэ мэлхэм
 апае еты. ¹²Мэлхэр зимыеу, ыпкIэкIэ лажъэрэр мэлахъоу
 щытэп. Ащ тыгъужьи къакIоу зилъэгъукIэ, мэлхэр
 къегъанэхэшъ, кIетхъужьи. ЕтIанэ тыгъужьи мэлхэм
 къахэлъадэшъ, елIых ыкIи зэбгырефых. ¹³А лIым зыкIы-
 кIитхъужьиэрэр ыпкIэкIэ лажъэу, мэлхэм зэрафэмыгумэ-
 кIырэр ары.

^{14,15}–Мэлэхъо дэгъур сэры. Ты лъапIэм сыкъишIэу,
 сэри Ты лъапIэр зэрэсшIэрэм фэдэу симэлхэр сэшIэх, мэл-
 хэми сыкъашIэ. Сэ спси симэлхэм апае сэты. ¹⁶Мы мэл
 Iэхъогъум щымышхэу нэмыкI мэлхэри сиIэх. Ахэри къэс-
 щэнхэ фае, ахэри сымакъэ къедэлущтых. Арэущтэу зы
 мэл Iэхъогъоуи зы мэлахъоуи хъушт. ¹⁷Сэ спсэ къэсштэ-
 жьынэу зэрэстырэр ары Ты лъапIэм шIу сызкIилъэгъу-
 рэр. ¹⁸Сэ спсэ зыми стырихырэп, сэр–сэрэу ар сэты. Ар
 стынэуи къэсштэжьынэуи лъэкIыныгъэ сиI. А унашъор
 сэ Сятэ къысфишIыгъ.

¹⁹А гущылэхэм апае джуртхэр джыри зэ куп–купэу зэ-
 рэгъэхъугъэх.

²⁰–Ащ джынапцIэ хэс, ыIорэр ышIэжьиэрэп. Сыда ащ
 шъузкIедэлурэр?– аIощтыгъэ ахэмэ ащыщхэу бэмэ.

²¹Ау нэмыкIхэм аIощтыгъ:

–А къыIохэрэр джынапцIэ зыхэс лIым игущылэхэп.
 ДжынапцIэм нэшъур къыгъэплъэн ылъэкIына?

Джуртхэм Исус зэрамыштагъэр

²² ЕтІанэ Тхьэм иунэшхо ежьым фагъази, къызэрэратыжьи́гъагъэм пае, мэфэкі мэфэшхо мафэхэу* Ерусалим шагъэмэфэкІыхэрэр къэсыгъэх. КІымэфагъ. ²³ Исуси Тхьэм иунэшхо чІэтэу, пачъыхъэ Сэлмэн ыцІэкІэ заджэхэрэ шагоу шъхъэ зытелъ пкъэу къэлапчъэхэр зиІэм къыщикІухъэщтыгъэ. ²⁴ Джуртмэ Исус къауцухыи къеупчІыгъэх:

–Нафэу къытэмыІоу, сьд фэдизрэ джыри тэмыгъашІэу тыщыбгъэІэщта? Христосыр орымэ, занкІэу къыталу.

²⁵ –ШъосІуагъэба, ау шъо шъушІошъ хъурэп,– ариІо-жьи́гъ Исус. –Сэ Сятэ ыцІэкІэ згъэцакІэрэ Іофхэр шы-хъат къысфэхъух. ²⁶ Ау шъо шъушІошъ хъурэп, сыда пло-мэ зэрэшъосІуагъэм тетэу симэлхэм шъо шъуащыщэп. ²⁷ Симэлхэр сьмакъэ къедэлух. Сэ ахэр сэшІэх, ахэри сауж итхэу къэкІох. ²⁸ Ахэмэ мыкІодыжьи́н щыІэныгъэ ясэты, егъашІэми кІодыжьи́щтхэп. Зыми ахэр сІэкІихынхэ ылъэкІыщтэп. ²⁹ Сэ Сятэу ахэр къысэзытыгъэр зэкІэмэ анахъ ин. Зыми ахэр Сятэ ІэкІихынхэ ылъэкІыщтэп. ³⁰ Ты лъапІэмрэ сэррэ тыз.

³¹ Исус ар зареІом, джуртхэмэ ежьи́р аукІыным пае, сонхэу мыжъохэр къаштагъэх. ³² Ау Исус ариІуагъ:

–Ты лъапІэм ыдэжъ къикІыгъэу, Іофышхо гъэшІэгъон Іаджи шъозгъэлъэгъугъэ. Ахэмэ ащыщэу тара мыжъо-хэмкІэ шъукъысаозэ, сьзтешъуукІыхъанэу шъузыфаер?

³³ –Іофышхо гъэшІэгъон горэ о зэрэшІагъэр арэп мы-жъохэмкІэ тыкъыуаозэ, утыукІынэу тызыкІыфаер, ау о уцІыфэу «Сытхъ» плоу, Тхьэр зэрэбгъэпцІырэр ары,– къыраІожьи́гъ джуртхэм.

³⁴ –Шъо шъуи Тэурат хабзэ итба, Тхьэм мырэущтэу

10:22 Тхьэм иунэшхо ежьи́м фагъази, къызэрэратыжьи́гъагъэм пае, мэфэкі мэфэшхо мафэхэр – Исус къэхъуным ыпэкІэ 167–рэ илъэсым Антиок Елифан зыцІэ пачъыхъэм тхъэ нэпцІхэм апае къурмэн шІыпІэ Тхьэм иунэшхо щигъэуцугъагъ. А пачъыхъэм Тхьэм иунэшхо арэу-щтэу зэриуцІэпІыгъагъэм пае, джуртхэм а унэшхор агъэкъэбзэ-жьи́, Тхьэм ынэшІу ащ щифэнэу елъэлугъагъэх. Арэущтэу Тхьэм иунэ-шхо ежьи́м фагъази, къызэрэратыжьи́гъагъэр агу къагъэкІыжьи́зэ, джуртхэм илъэс къэс мэфийкІэ а мэфэкі мэфэшхо мафэхэр агъэмэфэ-кІых. ДжуртыбзэкІэ а мэфэкі мэфэшхо мафэхэм зэряджэхэрэр «Хану-кэ» ары.

зэриуагъэр:* «Сэ сѳуагъэ шѳо тхъэхэу шѳузэрэщы-
тыр?»– ариѳожьыгъ Исус. –Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэри
укъуагъэхэу хъуштэп. ³⁵ Арэуштэу ежъ игущыІэхэр
цѳыфхэу къызфэкѳуагъэхэмэ «Шѳо тхъэхэу шѳушчыт»,
ыІуи, Тхъэм ариуагъ. ³⁶ Арышъ, сэ Ты лъаплэм къы-
гъэнэфагъэу мы дунаем къыгъэкѳуагъэм, «Сэ Тхъэм
сыри Къу», зэрэсѳуагъэм пае, сыдэуштэу «О Тхъэр
огъэпцѳы», къысэшъуІон шѳулъэкѳыра? ³⁷ Сэ Сятэ иІоф-
хэр сымыгъэцакІэхэу щытмэ, сэркІэ шѳошъхъуныгъэ
зишъумыгъаІ. ³⁸ Ау сэ Сятэ иІофхэр згъэцакІэхэу щыт-
мэ, сэркІэ шѳошъхъуныгъэ шѳуимыІэ пэтми, а Іоф-
хэмкІэ шѳошъхъуныгъэ зижъугъаІ. Ащыгъум сэ Ты
лъаплэм сыщыщэу ыгу сызэрилъ зэпытри, Ты лъа-
плэри сэ къысщыщэу сыгу зэрилъ зэпытри къэшъу-
шІэшт ыкІи къыжъугурыІошт.

³⁹ Джыри зэ Исус аубытынэу фежъагъэх, арышъхъакІэ
ежъыр аІэпыкІыгъ.

⁴⁰ Ащ нэужым Исус Иордан зыцІэ псыхъом джыри зэпы-
рыкІыжьи, Иуан цѳыфхэр зыщиумэхъыщтыгъэ чѳыплэм
кІуи, ащ дэжъым къэнагъ. ⁴¹ Цѳыфыбэхэри ыдэжъ къэ-
кѳуагъэх.

–Иуан зы нэшэнэ гъэшІэгъонышхуи къыгъэлъэгъуа-
гъэп, ау мы лѳым ехъыллагъэу къыІуагъэхэр зэкІэ шъы-
пкъэх,– къаІуагъ ахэмэ.

⁴² А чѳыплэми цѳыфыбэмэ ИсускІэ шѳошъхъуныгъэ яІэ
хъугъэ.

ЯПШЫКІУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Лазар зэрэлагъэр

Лы горэ Лазар ыцІэу сымаджэу щытыгъ. Ар Ви-
фание къуаджэм* щыщыгъ. Мерэми ышыпхъу Марфи а

10:34 Тхъэм . . . зэриуагъэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 82:6 (урыс библием-
кІэ 81:6).

11:1 Вифание къуаджэр – Ерусалим километрищкІэ пэчыжъэу, итемыр
тыгъэ къыкъокІыплэ лъэныкъомкІэ щыт.

къуаджэм шыщыгъэх. ² А Мерэм* ары осэшхо зиІэ дагъэр Зиусхъаным ылъакъохэм ащифи, ышъхъацкІэ зылъэкІыжыгъэр. Ащ ышы Лазар ары сымаджэу шытыгъэр. ³ Арэуштэу зэхъум, зэшыхъуитІум Исус лЫкІо фагъа-кІуи рырагъэІуагъ:

–Зиусхъан, о шІу плъэгъурэр сымадж.

⁴ Исус ар зызэхехым, къыІуагъ:

–А узыр лІэныгъэ къызхэкІырэ узэп, Тхъэм шытхъу-шхо фэзышІышт уз нахъ. А узым къыхэкІыкІэ цІыфхэм Тхъэм Ыкъо шытхъушхо фашІышт.

⁵ Исус, Марфи, Марфэ ышыпхъуи, Лазари шІу ылъэгъуштыгъэх. ⁶ Лазар зэрэсымаджэр Исус зызэхехым, зыдэщылэ чІыпІэм джыри мэфитІукІэ къэнагъ.

⁷ Ащ нэуж игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

–Иудей хэкум* джыри тыжъугъэкІожь.

⁸ –Равви, джуртхэр мыжъохэмкІэ къыоонхэу уаукІы-нэу уауж зитыгъэр бэ шІагъап, джыри ащ окІожьа?– къыраІуагъ игъогу рыкІохэрэмэ.

⁹ –Мафэр сыхъат пшІыкІутІу мэхъуба?– къыІожьыгъ Исус. –Мафэм зекІорэр лъэпаорэп, сыда пІомэ дунаем инэфынэ елъэгъушъ ары. ¹⁰ Ау чэщым зекІорэр мэлъэ-пао, сыда пІомэ нэфынэм хэтэпышъ ары.

¹¹ Исус а гущылэхэр зарелохэ ужым, ариІуагъ:

–Тиныбджэгъу Лазар хэчъыягъ, ау къэзгъэушыжынынэу сэкІо.

¹² –Зиусхъан, хэчъыягъэмэ хъужьышт,– къыраІуагъ игъогу рыкІохэрэм. ¹³ Ау Исус зыфиІуагъэр Лазар зэрэ-лІагъэр ары, ау игъусэхэм къызэрагурыІуагъэр чъыен къызэрыкІом Исус тегущылэу ары.

¹⁴ Джащыгъум Исус нафэу ариІуагъ:

–Лазар лІагъэ. ¹⁵ Ау шъош пае сигуапэ ащ дэжъым сызэ-рэщымыІагъэр, шІошъхъуныгъэ шъуилэ хъуным пае. Ау некІо ыдэжъ тыжъугъакІу.

¹⁶ Исус арэуштэу зарелом, Фомэу ТІуазэкІэ заджэхэрэм адрэ нэбгырэхэу Исус игъогу рыкІохэрэм ариІуагъ:

–НекІох, тэри Исус тыдэрэкІод.

11:2 А Мерэмыр – еплъ 12:1–8.

11:7 Иудей хэкур– еплъ 3:22.

**Исусэу лагъэхэр къэзыгъэтэджыжьэу, щыІэныгъэ
язытырэр**

¹⁷ ЕтІанэ ащ дэжъым зынэсым, Лазар къэунэм зычІалъхъажьыгъэр мэфиплІ зэрэхъугъэр Исус къышІагъ. ¹⁸ Вифание къуаджэр стадие* пшІыкІутфыкІэ Ерусалим пэчыжьэу щыт. ¹⁹ Лазар зэрэлагъэм пае, джуртыбэ тхъаусхакІо Марфэрэ Мерэмрэ къафэкІуагъэх. ²⁰ Марфэ Исус къызэрэкІорэр зызэхехым, ащ пэгъокІыгъ, ау Мерэм унэм къынагъ.

²¹ —Зиусхъан,— ыІуи, Марфэ Исус къыриІуагъ. —О мышц ущылагъэемэ, сэ сшы лІэщтыгъэп. ²² Ау о Тхъэм сыд щыщкІи уелъэІумэ, джыри ар къызэрэпфишІэщтыр сэшІэ.

²³ —О пшы къэтэджыжьыщт,— риІуагъ Исус.

²⁴ —Аужырэ мафэу лагъэхэр къэзыщытэджыжьыщтым ари къызэрэтэджыжьыщтыр сэшІэ,— къыриІожьыгъ Марфэ.

²⁵ —Лагъэхэр къэзыгъэтэджыжьэу, щыІэныгъэр язытырэр сэры; сэркІэ шІошъхъуныгъэ зиІэр лІэми щыІэщт; ²⁶ хэти ащ фэдэ щыІэныгъэ зиІэ хъоу, сэркІэ шІошъхъуныгъэ зиІэр егъашІэми лІэжыщтэп. Ар пшІошъ мэхъуа?— риІуагъ Исус.

²⁷ —Ары, Зиусхъан,— къыриІожьыгъ Марфэ. —Христосэу* Тхъэм Ыкъоу дунаем къэкІон фэягъэр орэу зэрэщытыр сшІошъ мэхъу.

²⁸ Марфэ ар къызеІом, ыгъэзэжьи, ышыпхъу Мерэм къеджи, шъэфэу риІуагъ:

—Дин гъэсакІор къэкІуагъэу къыоджэ.

²⁹ Мерэм ар зызэхехым, псынклІэу къэтэджи, Исус ыдэжъ къэкІуагъ. ³⁰ Исус джыри къуаджэм дэхъэгъагъэгоп, Марфэ зыщыІукІагъэм ыдэжъ щытыгъ. ³¹ Джуртхэу тхъаусхакІо къэкІуагъэхэр Мерэм игъусэхэу унэм исыгъэхэм Мерэм псынклІэу тэджи, унэм икІыгъэу залъэгъум, къэунэм кІонышъ, ащ дэжъым щыгъынэу ашІошІи, ыуж ихъагъэх.

³² Ау Мерэм Исус зыдэщыІэм къакІуи, Исус зелъэгъум,

11:18 стадие — метр 192-рэ мэхъу.

11:27 Христос — еплъ 1:20.

ылъакъохэм адэжъ зыщыридзыхи къыриуагъ:

–Зиусхъан, о мышц ущылагъэемэ, сэ сшы лӕщтыгъэп.

³³ Исус Мерэм гъэу, ащ игъусэхэу къэкӀогъэ джуртхэри гъыхэу зелъэгъухэм, ыгу къеуи, лъэшэу гумэкӀыгъэ.

³⁴ –Тыда хъадэр зыщычӀэшъулъхъажьыгъэр?– къыуагъ Исус.

–Зиусхъан, къакӀуи, еплъ,– къырауагъ ахэмэ.

³⁵ Джащыгъум Исус къэгъыгъ.

³⁶ Ар залъэгъум, джуртмэ къауагъ:

–Ащ шӀу зэрилъэгъущтыгъэм шъуеплъ!

³⁷ –Мы лӕу нэшъум ынэхэр къэзыгъэплъагъэм а лӀыр ымыгъэлӀэн ылъэкӀыщтыгъэба?– къауагъ ахэмэ ащыщхэу заулэмэ.

Исус Лазар лагъэхэм къызэрахигъэтэджыкӀыжьыгъэр

³⁸ Исус ыгу лъэшэу къыхалӕу, къэунэм куагъэ. Ар гъочӀэгъэу щытыгъ, мыжъуи ащ куалъхъажьыгъэу щытыгъ.

³⁹ –Мыжъор кушъух,– къыуагъ Исус.

–Зиусхъан,– ыуи, лагъэм ышыпхъу Марфэ Исус къыриуагъ, –ар зылагъэр мэфиплӀ мэхъу, мэ лае къыпихы хъугъэ.

⁴⁰ –Шошъхъуныгъэ уиӀэмэ, Тхъэм ищытхъушо зэрэплъэгъущтыр къыоскуагъэба?– риуагъ Исус.

⁴¹ Арэущтэу лагъэр зычӀэлъ гъочӀэгъым кулъ мыжъор куахыгъ. Исуси уашъом дэплъый къыуагъ:

–Сэ Сят! Силъӕу укъызэредӕлугъэмкӀэ щытхъу къыпфэсэшӀы. ⁴² Сыдигъуи силъӕлухэм укъызэрядӕлурэр сэшӀэ. О сыкъызэрэбгъэкӀуагъэмкӀэ мышц дэжъым щытцӀыф купышхом шошъхъуныгъэ яӀэ хъуным пае, мы гущыӀэхэр къэскуагъэх.

⁴³ Исус ар къызелом ыуж, мэкъэшхокӀэ къыуагъ:

–Лазар, къычӀэкӀ!

⁴⁴ Лагъэм ылӕхэми ылъакъохэми чэфынхэр къящэкӀыгъэхэу, ынэгуй шэкӀ фыжъ ещэкӀыгъэу къычӀэкӀыгъ.

–Чэфынхэу ещэкӀыгъэхэр къытешъухыжьи, орэкӀожь!– ариуагъ Исус.

**Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщ тхьаматэхэм Исус
тхьагъэпцIыгъэкIэ аукIынэу гухэлъ зэрашIыгъэр**

(Маттэ 26:1–5; Марк 14:1–2; Лука 22:1–2)

⁴⁵ Исус Iофышхо гъэшIэгъонэу ышIагъэр залъэгъум, Мерэм ыдэжъ къэкIогъэгъэ джуртхэм ащыщхэу бэмэ ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ. ⁴⁶ Ау а джуртхэмэ ащыщэу куп фарисеймэ адэжъ кIохи, Исус ышIагъэр ара-Iотэжъыгъ. ⁴⁷ Дин пэщэшхохэмрэ фарисейхэмрэ хъугъэшIагъэр зызэхахым, Тхьэмэтэ Хэсэшхом* щыщхэр зэIуагъэкIагъэх.

–Сыда тшIэщтыр?– аIозэ зэхэупчIыхъажьыгъэх. –Мы лIым нэшэнэ гъэшIэгъонышхоу Iаджи къегъэлъагъо. ⁴⁸ Ащ тыпэмыуцоу къэдгъанэмэ, цIыф пстэуми ащкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъушт. Рим къэралыгъошхом щыщхэу, мы хэгъэгур зыIэ илъхэр къэкIонхэшъ, Тхьэм иунэшхуи ттырахынышъ, тэ тлъэпкъи агъэкIодышт.

⁴⁹ Джуртхэм ащыщэу, а илъэсым дин пэщэшхоу* щытэу Кайафэ* зыцIэм адрэмэ ариIуагъ:

–Шъо зи шъушIахэрэп. ⁵⁰ Тэ тлъэпкъ зэкIэ кIодыным нахьи, лъэпкъым пае зы нэбгырэ закъо лIэмэ, тэркIэ зэрэнахышIур къыжъугурыIорэба?

⁵¹ Ар ежъ–ежъырэу къыIуагъэп, ау а илъэсым дин пэщэшхоу щытыгъэти, джурт лъэпкъым пае Исус ыпсэ зэритыщтыр Тхьэм ащ ыгу къырилъхьи, къыригъэIуагъ. ⁵² Исус ыпсэ зыфитыщтыр джурт лъэпкъым пае закъор армырэу, Тхьэм ибынхэу зэбгыридзыгъэхэр зы хъунхэуи зы чIыпIэ щигуъойжъынхэуи ары. ⁵³ Арыти, а мафэм щегъэжъагъэу Исус аукIынэу рахъухъагъ.

⁵⁴ Ащ къыхэкIэу цIыфхэм алъэгъоу Исус джуртхэмэ къахэхъажьыгъэп, ау а чIыпIэм икIи, шъоф нэкIым ылъэ-

11:47 Тхьэмэтэ Хэсэшхор – дин Iофхэм яхышIагъэу хыкум зышIэу, анахъ тетыгъо зиIэ хасэу джуртхэм яIагъэр ары. Тхьаматэ нэбгырэ 70–рэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх. А хэсэшхом итхьаматэу дин пэщэшхор арыгъэ. Тхьэмэтэ Хэсэшхом загъорэ «СинедрионкIэ» еджэх.

11:49 дин пэщэшхор – дин пащэхэм ятхьаматэуи Тхьэмэтэ Хэсэшхом итхьаматэуи щытыгъ.

11:49 Кайафэ – Аннэ ыпхъу илIэу щытыгъ. Исус къызэхъу нэужым я 18–36 –рэ илъэсхэм къакIоцI дин пэщэшхоу щытыгъ.

ныкѣокІэ ит кѣуаджѣу Ефраим* зыцІэм кІуи, игъогу ры-
кІохэрэр игъусэхѣу ащ дѣжым кѣэнагъ.

⁵⁵ Джуртхэм ямѣфэкІ мѣфэшхоу Пасхѣэ зыцІэр кѣэблѣ-
гъагъэти, диным кѣызэриІорэм тетѣу, мѣфэкІ мѣфэшхом
ыпэкІэ загъэкѣэбзѣжыынѣу а хѣкум щыщхѣу цІыфыбэхэр
Ерусалим кѣэкІуагъэх. ⁵⁶ Джащыгъум Исус лѣыхѣущты-
гъэх, Тхѣэм иунэшхо чІэтхѣуи зэхѣупчІыхѣажыщтыгъэх:

–Сыда шѣуІорэр шѣо? МѣфэкІ мѣфэшхом пае ар кѣэ-
кІонба?

⁵⁷ Ау дин пѣщэшхохэмрѣ фарисейхэмрѣ Исус аубыты-
ным пае, унашѣо кѣыдагъэкІыгъагъ:

–Хѣти Исус зыдѣщыІэр зышІэрэм макѣэ кѣытигъѣлун
фае.

ЯПШЫКІУТІОНЭРЭШЪХЪ

Мерэм Вифание кѣуаджѣм дагъѣу осѣшхо зиІэр Исус ылѣакѣохѣм зѣращифагъэр

(Маттѣ 26:6–13; Марк 14:3–9)

МѣфэкІ мѣфэшхоу Пасхѣэ зыцІэр* кѣэсынкІэ мѣфих
кѣэнагъѣу, Исус Вифание кѣуаджѣм кѣэкІуагъ. Лазарѣу
Исус лагъэхѣм кѣахигъэтѣджыкІыжыыгъэр ащ дѣжым
щыпсѣущтыгъ. ² Исус пчыхѣэшъхѣашхѣ кѣыфагъэхѣазы-
рыгъ, Марфи бысымгуащѣу щытыгъ. Исус игъусѣу Іанѣм
пѣсыгъэхѣм Лазари ахѣсыгъ. ³ Джащыгъум Мерѣм нард зы-
цІэ кѣэкІыгъѣм идагъѣ кѣабзѣу ыкІи осѣшхо зиІѣу, мѣІѣ-
шІу зыпихырѣм щыщ зы апч кѣышти, Исус ылѣакѣохѣм
ащифи, ышъхѣацкІи ылѣэкІыжыыгъэх. Дагъѣм кѣыпи-
хырѣ мѣ ІѣшІур унѣм изы хѣугъѣ.

⁴ Ау Исус игъогу рыкІохэрѣм ащыщѣу Иудѣ Симон
Искариотѣу, Исус тетыгъо зиІѣхѣм алѣкІѣзыгъэхѣанѣу
щытыгъѣм кѣыІуагъ:

11:54 Ефраим кѣуаджѣр – Ерусалим километрѣ 24–кІэ пѣчыжѣу,
итемыр тыгъѣ кѣыкѣокІыпІѣ лѣэныкѣомкІѣ итыгъ. Темыр зыфаІорѣр
арапыбзѣкІѣ «шѣмал», тыркубзѣкІи «кузей» ары.

12:1 МѣфэкІ мѣфэшхоу Пасхѣэ зыцІэр – еплѣ 2:13.

⁵ – Мы дагъэу осэшхо зиІэр динар* шъищкІэ тщэу тхьамыкІэхэм сыда зыкІятимытыгъэр?

⁶ Иудэ ар зыкІиІуагъэр тхьамыкІэхэм ыгу афэгъукІэ арэп, тыгъуакІоу щытыгъэти ары нахь. Ащ ахъшалъэр ыІыгъыгъэти, ащ ахъщэу ралъхьэрэм хэтыгъухьэщтыгъ.

⁷ – А бзылъфыгъэм ыуж икІ, – къыІуагъ Исус. – Сэ сызщычІалъхьажьыщт мафэм пае мы дагъэр сфиухъумагъ. ⁸ Сыда пІомэ тхьамыкІэхэр шъо къышъухэт зэпытых, ау сэ сышъухэт зэпытыщтэп.

⁹ Цыф купышхоу джуртхэм ащыщхэм Исус ащ дэжъым зэрэщыІэр зэхахыгъэти къэкІуагъэх, ау къызфэкІуагъэхэр Исус изакъоп, Лазарэу лагъэхэм къахигъэтэджыкІыжыгъэри зерагъэлъэгъунэу арыгъэ. ¹⁰ Арэуштэу дин пэщэшхохэм Лазари ауКІынэу рахъухьагъ, ¹¹ сыда пІомэ Лазар пае джуртыбэхэр ятхьаматэхэм агокІыхи, ИсускІэ шІошъхъуныгъэ яІэ хъугъэ.

Щытхъушхо иІэу, Исус Ерусалим зэрэдэхьагъэр

(Маттэ 21:1–11; Марк 11:1–11; Лука 19:28–40)

¹² ЯтІонэрэ мафэм мэфэкІ мэфэшхом пае къэкІогъэ цыф купышхохэм Исус Ерусалим къызэрэкІорэр зэхахыгъ. ¹³ Зызэхыхым, палмэ чъыгым* икъутамэхэр аштэхи, Исус пэгъокІыныхэу дэкІыгъэх, мэкъэшхокІэ къаІозэ:

– Хьусаннэ!* Израил ипачъыхъэу
Зиусхъаным ыцІэкІэ къакІорэм
щытхъушхор ий!

¹⁴ ЕтІанэ Исус зы щыд къунан къыгъоти, тетІысхьагъ, Тхьэм игушыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

¹⁵ «Умыщын Сион къалэ.

Мары, уипачъыхъэ щыд къунаным* тесэу къэкІо».

12:5 динар – еплъ 6:7.

12:13 палмэ чъыгыр – хъурмэ чъыгыр ары.

12:13 Хьусаннэ – щытхъу гушыІэ ары.

12:14–15 Тхьэм игушыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:9; Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 9:9.

12:15 щыд къунан – щыд курэр ары.

¹⁶ Исус игъогу рыкIохэрэм а хъугъэ-шIагъэм къикIы-
рэр къагурыIуагъэп, ау Исус щытхъушхо иIэ хъугъэу, уа-
шъом зыдэкIоежъым ыуж, Исус ехъылIагъэу Тхъэм игу-
щыIэ тхыгъэхэм а гущыIэхэр зэрарытхэри, а гущыIэхэм
атетэу цIыфхэр Исус зэрэдэзекIуагъэхэри агу къэкIы-
жъыгъ.

¹⁷ ЦIыфхэу купышхом хэтхэу Исус игъусагъэхэм адрэ
цIыфхэм арауатэ зэпытыщтыгъ, Исус Лазар еджи, къэ-
унэм къычIигъэкIыжы, лIагъэхэм къызэрахигъэтэджы-
кIыжъыгъэр. ¹⁸ А нэшэнэ гъэшIэгъонышхор къызэригъэ-
лъэгъуагъэр цIыфыбэмэ зэхахыгъэти, Исус пэгъокIын-
хэу дэкIыгъэх. ¹⁹ Ар залъэгъум, фарисеймэ зэраIожъыгъ:

–Шъуеплъ, ежъым зи ешъушIэн зэрэшъумылъэкIырэр
шъолъэгъу. Мары дунаем ицIыф пстэури ежъым ыуж
ехъэх.

Исус ежъыр зэраукIыщтыр къызэриIуагъэр

²⁰ МэфэкI мэфэшхом Тхъэм щелъэлунхэу къэкIуагъэхэ-
мэ урым цIыф* заулэхэр ахэтыгъэх. ²¹ Ахэр Галилей хэ-
кум ит Вифсайдэ къалэм* щыщ Филипп ыдэжъ кIохи елъэ-
Iугъэх:

–Тхъаматэ, Исус тлъэгъунэу тыфай.

²² Филиппи кIуи, Индрыс риIуагъ. ЕтIанэ Филиппрэ
Индрысрэ кIохи, Исус раIуагъ.

²³ –ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо ищытхъушхо цIыфхэм
зыщалъэгъушт сыхъатыр къэсыгъ,– къарыIуагъ Исус.

²⁴ –Шъыпкъэ дэдэр шъосэлэ, коцыцэр чIыгум хафэу мы-
лIэмэ, изакъоу къэнэжъы, ау чIыгум хафэу зылIэкIэ,
гъэбэжъушхо къыхыщт. ²⁵ Зыпсэ шIу зылъэгъурэм ыпсэ
шIокIодыщт, ау зыпсэ мы дунаем щызыуджэгъурэм сыди-
гъуи щыIэнэу къыгъэнэжъыщт. ²⁶ Сэ къысфэлажъэрэр
сауж къырэрэкIу. Сэ сыздэщыIэми къысфэлажъэрэри
щыIэщт. Ты лъапIэм сэ къысфэлажъэрэм лъытэныгъэ
фишIыщт.

²⁷ –Джы сэгумэкIы. Сыд сIона? Сэ Сятэ мы къиныгъэм
сыхэхыжъ, есIона? Мы къиныгъэр сщэчынэу ары дунаем

12:20 урым цIыфхэр – иунан цIыфхэр ары.

12:21 Вифсайдэ къалэр – еплъ 1:44.

сыктызфэкIуагъэр. ²⁸ Сэ Сятэ о щIэ ищытхъушхо цIыфхэм ягъэлъэгъу.

Исус ар зелом, уашъом зы макъэ къилукIыгъ:

–Сэ щIэ ищытхъушхо цIыфхэм язгъэлъэгъугъ, джыри зэ язгъэлъэгъужьышт.

²⁹ ЦIыф купышхом хэт цIыфхэу ащ дэжъым щытхэм ар зызэхахым, аIуагъ:

–Ар шыблэ гъогъо макъ.

–Мэлэич горэ ащ къыдэгущыIагъ,– аIуагъ нэмыкIхэмэ.

³⁰ –Мы макъэр сэщ пае къэлугъэп, шъош пае нахъ,– къыIуагъ Исус. ³¹ –Джы Тхъэм дунаем ицIыфхэм хъыкум атыришIыхъашт. Джы Тхъэм мы дунаем ипщ* тыридзышт.

³² Ау цIыфхэм сэ сыктызаIэтыкIэ,* цIыф пстэури садэжъ къэсщэщтых.

³³ Ежъыр зэрэлIэшт шIыкIэр ахэмэ агуригъэIоным пае, Исус а гущыIэхэр къыIуагъэх.

³⁴ –Христос егъашIэми зэрэщыIэщтыр Тэурат хабзэм тигъэшIагъ,– къыраIуагъ цIыф купышхом. –ЦIыфхэм ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* къызэраIэтыщтыр къэоIо, ар сыдэу хъура? ЦIыф Лъэпкъым Ыкъоу зыфапIорэр хэта?

³⁵ –Нэфынэр джыри зы тIэклурэ къышъухэтышт,– ариIуагъ Исус ахэмэ. –ШункIыгъэр къышъутемыоу нэфынэр шъуилэфэ шъукIу. ШункIыгъэм хэтэу зекIорэм зыдакIорэр ышIэрэп. ³⁶ Нэфынэм ибынхэу шъухъуным пае, нэфынэр шъуилэфэ, нэфынэмкIэ шIошъхъуныгъэ зижъугъаI.

А гущыIэхэр Исус къызеIохэм ыуж, ахэмэ ахэкли, амылъэгъужьы хъугъэ.

Джуртхэм яшIошъмышъуныгъ

³⁷ Исус ащ фэдиз нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр ахэмэ апашъхъэ къыщигъэлъэгъуагъэхэми, ежъымкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэп. ³⁸ Арэуштэу зыфэхъугъэр мы гу-

12:31 мы дунаем ипщ – шэйтаныр ары.

12:32 сыктызаIэтыкIэ – еплъ 3:14.

12:34 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 1:51.

щыІэхэу пегъымбар Исайас къыІуагъэхэр* къэшъыпкъэжъынхэр ары:

«Зиусхъан, къэбарэу дгъэІугъэр хэта зышІошъ хъугъэр?

Тхъэу Зиусхъаным ыкІочІэшхуи хэта нафэ зыфэхъугъэр?»

³⁹ А гущыІэхэр шъыпкъэх. А цІыфхэм шІошъхъуныгъэ яІэ хъун алъэкІыщтыгъэп, сыда пІомэ пегъымбар Исайас итхылъ итэу нэмыкІ чІыпІэм ыдэжъ къызэриІуагъэм фэдэу,*

⁴⁰ «Тхъэм ахэмэ анэхэр нэшъоу къыгъэхъугъэх, агухэри гуркъэхэу къыгъэхъугъэх.

Арэуштэу анэхэмкІэ алъэгъурэп, агухэмкІи къагурыІорэп,

ыгъэхъужъынхэм пайй, Тхъэм ыдэжъ къагъэзэжъ-рэп».

⁴¹ Пегъымбар Исайас Исус щытхъушхоу иІэнэу щытыгъэр зэрилъэгъугъэм пае, а гущыІэхэр къыІуагъэх. Зигугъу ышІыгъэр Исус ары.

⁴² Ау щытми, джурт тхъаматэхэм ащыщхэу бэмэ ИсускІэ шІошъхъуныгъэ яІэ хъугъэ, ау цІыфмэ апашъхъэ ар къыщаІуагъэп, сыда пІомэ «Синэгогум тыкъычІафышт», аІозэ, фарисейхэм ащыщынэщтыгъэхэти ары. ⁴³ Сыда пІомэ Тхъэм ищытхъу нахьи цІыфмэ ящытхъу нахьышІу алъэгъуштыгъ.

⁴⁴ ЕтІанэ Исус мэкъэшхокІэ къыІуагъ:

–СэркІэ шІошъхъуныгъэ зиІэ хъурэм шІошъхъуныгъэ зыфиІэ хъурэр сэ сизакъоу арэп, сэ сыкъэзыгъэкІуагъэмкІи шІошъхъуныгъэ иІэ мэхъу. ⁴⁵ Сэ сызылъэгъурэм сэ сыкъэзыгъэкІуагъэри елъэгъу. ⁴⁶ СэркІэ шІошъхъуныгъэ зиІэр шІункІыгъэм къыхэмынэным пае, нэфынэу дунаем сыкъэкІуагъ.

⁴⁷ –Сэ сигущыІэхэр зэхэзыххэу, ахэмэ ямыдэлурэр сэ згъэмысэштэп. Сыда пІомэ дунаем ицІыфхэр згъэмысэнхэу арэп сыкъызфэкІуагъэр, ахэр мыкІодхэу къэзгъэнэжъынхэу ары нахь. ⁴⁸ Сэ сызэзымыпэсэу сигущыІэхэри зы-

12:38 пегъымбар Исайас къыІуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 53:1.

12:39–40 пегъымбар Исайас къызэриІуагъэм фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 6:10.

мыдэрэм ежыр зыгъэмысэн горэ иІ. ГушыІэхэу къэсІуагъэхэм

ахърэт мафэм а цыфыр агъэмысэшт. ⁴⁹ Сыда пІомэ сэр-сэрэу сигушыІэхэр къэсІуагъэхэп, ау Ты лъапІэу сыкъэзыгъэкІуагъэм къэсІощтхэр унашъо къысфишыгъ. ⁵⁰ Ащ иунашъо цыфхэм мыкІодыжъын щыІэныгъэ яІэ зэригъэхъурэр сэшІэ. Арышъ, къасІохэрэр зэкІэ Ты лъапІэм къызэриІуагъэм тетэу сэ къэсэІожьых.

ЯПШЫКІУЩЭНЭРЭШЪХЪ

Исус игъогу рыкІохэрэм алъакъохэр зэритхъакІыгъэхэр

Пасхъэ зыцІэ мэфэкІ мэфэшхор къэсынэу щытыгъ. Дунаем ехыжъынышъ, Ты лъапІэм ыдэжъ зыщигъэзэжъыщт сыхъатыр къызэрэсыгъэр Исус ышІэщтыгъ. Ежъ ицІыфхэу дунаем тетхэр шІу ылъэгъущтыгъэх, кІэухыми нэсыфэ шІу ылъэгъущтыгъэх.

² Пчыхъэшъхъашхэ ашІыщтыгъ. Исус тетыгъо зиІэхэм аІэкІигъэхъанэу шэйтаным Симон Искарот ыкъоу Иудэ ыгу рилъхъэгъах. ³ Исус ыІэ Ты лъапІэм зэкІэ къызэрэрилъхъагъэри, Тхъэм зэрэщыщри, Тхъэм ыдэжъ зэригъэзэжъыщтри ышІэщтыгъ. ⁴ Арэущтэу Исус Іанэм пэкІи, ищыгъын кІыІутелъ зыщихи, ІэплъэкІ къышти, ыбгы къырищэкІыгъ. ⁵ ЕтІанэ лэджэным псы ригъахъуи, игъогу рыкІохэрэм алъакъохэр афитхъакІыхэу, ІэплъэкІэу ыбг ещэкІыгъэмкІи афилъэкІыжъхэу ыублагъ. ⁶ Исус Симон Петрэ зыбгъодахъэм, Симон Петрэ ащ къыриІуагъ:

– Зиусхъан, э слъакъохэр о птхъакІыхэ хъуна?

⁷ – Сэ сшІэрэр джы о къыбгурыІорэп, ау етІанэ къыбгурыІощт, – риІожьыгъ Исус.

⁸ – Сэ слъакъохэр егъашІэми озгъэтхъакІынхэп, – къыриІуагъ Петрэ.

– ПфэсымытхъакІымэ, сигъогу рыкІохэрэм уащыщэп, – риІожьыгъ Исус.

⁹ – О Зиусхъан, ащыгъум слъакъомэ ямызакъоу слэхэри сшъхыи сфэтхъакІых, – къыриІуагъ Симон Петрэ.

¹⁰ – ЗызыгъэпскІыгъэм ылъакъохэр ары ныІэп ытхъакІынхэ фаер, – риІуагъ Исус, – сыда пІомэ ар зэкІэ къабзэ; шъори шъукъабз, ау шъо зэкІэ шъукъабзэп.

¹¹ Исус «Шъо зэкIэ шъукъабзеп» зыкIиIуагъэр ежъ тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхъанэу щытыгъэр зэрахэтыр ышIэщтыгъэти ары.

¹² Исус ахэмэ алъакъохэр ытхъакIыхи, ищыгъынхэр зыщилъэжъхи зэтIысыжъым, яупчIыгъ:

–КъышъуфэсшIагъэр шъошIа? ¹³ Шъо «Дин ГъэсакIо-кIэ» ыкIи «ЗиусхъанкIэ» шъукъысэджэ; шъуIорэр тэрэз, ауштэуи сыщыт. ¹⁴ Сэ шъуи Зиусхъанэу ыкIи шъуи ГъэсакIоу сыщыт пэтми, шъо шъулъакъохэр къышъуфэстхъакIыгъэх. Шъори шъулъакъохэр зэфэшъутхъакIыжъынхэ фае. ¹⁵ ШъушIэн фаер шъозгъэлъэгъугъ, сэ къышъуфэсшIагъэм фэдэу, шъори шъушIэным пае. ¹⁶ Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, Iофтабгэр итхъаматэ нахъи нахъ инэп; ащ фэдэуи лIыкIор ежъыр зыгъэкIуагъэм нахъи нахъ инэп. ¹⁷ Мы Iофхэр къыжъугурыIохэу, шъогъэцакIэхэмэ сыхъатмафэ шъуежъагъ.

¹⁸ –Ау шъо зэкIэми къышъохъылIагъэу ар сэ къасIорэп. Сэ къыхэсхыгъэхэр сэшIэх, ау мы гущыIэхэу Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр* къэшъыпкъэжъынхэ фае: «Сихъалыгъу зышхыгъэм ылъэдакъэ къысфигъэзэжъи, пый къысфэхъугъ».

¹⁹ –Ар къэхъуным ыпэкIэ, джы сэ шъосэIо, ар хъу зыхъукIэ, сэ сызэрэ–ХристосымкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъуным пае. ²⁰ Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, сэ къэзгъакIорэр къезыгъэблагъэрэм сэри сыригъэблэгъагъэу мэхъу, сэ сезыгъэблагъэрэми сэ сыкъэзыгъэкIуагъэри ригъэблэгъагъэу мэхъу.

Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщэу зыгорэм ежъыр тетыгъо зиIэхэм зэраIэкIигъэхъащтыр къызэриIуагъэр

(Маттэ 26:20–25; Марк 14:17–21; Лука 22:21–23)

²¹ Исус а гущыIэхэр къызеIохэм ыуж, къэгумэкIи, къыушыхъатэу къыIуагъ:

–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, шъуащыщэу зыгорэм тетыгъо зиIэхэм саIэкIигъэхъащт.

²² Ар къызеIом, Исус ахэмэ ащыщэу зыфиIорэр игъогу рыкIохэрэм амышIэу, зыр адрэм еплъыжъыщтыгъ.

13:18 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 41:9 (урыс библиемкIэ 40:10).

²³ Игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Исус анахьышIоу ылъэгъурэр ежым къыбгъодэсэу Iанэм пэсыгъ. ²⁴ Симон Петрэ а нэбгырэу Исус къыбгъодэсым Iэ фишIыгъ, Исус зыфиIорэмкIэ еупчIынэу.

²⁵ А лIым Исус ыбгъэгу зычIидзи, еупчIыгъ:

–Зиусхьан, хэта а зыфапIорэр?

²⁶ –Мы хьалыгъу Iулъхьэр апсым хэзгъэонышъ, зэстыщтыр ары зыфасIорэр,– пэгъокI ытыжыгъ Исус. ЕтIанэ хьалыгъу Iулъхьэр апсым хигъауи, Симон Искарот ыкъо Иудэ ритыгъ. ²⁷ Иудэ а хьалыгъу Iулъхьэр зештэм, ыгу Шэйтаныр къихьагъ.

–ПшIэнэу о угу илъыр шIэхэу шIэ!– ыIуи, Исус Иудэ риIуагъ.

²⁸ Ау Исус ащ арэуштэу зыкIыриIуагъэр Iанэм пэсыгъэмэ ащыщэу зыми къыгурыIуагъэп. ²⁹ Иудэ ахэмэ яахъщалъэ ыIыгъыгъэти, е «Пасхъэ мэфэшхом пае тищыкIагъэр къэщэф», е «ТхьамыкIэхэм зыгорэ ят», ыIозэ, Исус ащ риIуагъэу заулэмэ къашIошIыгъ. ³⁰ Иудэм хьалыгъу Iулъхьэр Исус къызэрэIхэу, унэм икIыгъ. Чэщэу щытыгъ.

УнэшъуакIэр

³¹ Иудэ унэм зекIым, Исус къыIуагъ:

–Джы цIыфхэм Цыф Лъэпкъым Ыкъо ищытхъушхо алъэгъунэу щыт, ащи Тхьэм ищытхъушхо аригъэлъэгъунэу щыт. ³² Ащ Тхьэм ищытхъушхо цIыфхэм арегъэлъэгъушъ, ежъ Тхьэми Цыф Лъэпкъым Ыкъо ищытхъушхо цIыфхэм аригъэлъэгъушт. Бэ темьшIэуи Тхьэм ащ ищытхъушхо аригъэлъэгъушт.

³³ –Сибынхэр, сышъуигъусэнэу къэнэжырэр бэп. Шъо шъукъыслъыхъушт, ау «СыздакIорэм шъо шъукъэкIон шъулъэкIыштэп», сIуи, джуртмэ зэрясIуагъэм фэдэу, джы шъори шъосэIо.

³⁴ –УнэшъуакIэ шъосэты: ШIу шъузэрэлъэгъу. Сэ шIу шъузэрэслъэгъугъэм фэдэу, шъори шIу шъузэрэлъэгъу. ³⁵ Шъо шIу шъузэрэлъэгъумэ, шъо сигъогу шъузэрэрыкIорэр цIыф пстэуми ашIэшт.

**«Сэ сыкъэмышІэу къэпІощт,» ыІуи, Исус Петрэ
зэрэриІуагъэр**

(Маттэ 26:31–35; Марк 14:27–31; Лука 22:31–34)

³⁶ Симон Петрэ Исус къыриІуагъ:

–Зиусхъан, тыда уздакІорэр?

–Сэ сыздакІорэм джы укъыскІэлъыкІон плъэкІыщтэп, ау еІанэ укъыскІэлъыкІощт,– риІожьыгъ Исус.

³⁷ –Зиусхъан,– къыриІуагъ Петрэ. –Сыд джы сыкъыпкІэлъыкІон зыкІэсымылъэкІырэр? Ощ пае сэ спсэ стыщт.

³⁸ –Сэщ пае о упсэ птыщта?– пэгъокІ ытыжъыгъ Исус. –Шъыпкъэ дэдэр осэІо, атакъэр Іоным ыпэкІэ сэ сыкъэмышІэу гъогогъуищэ къэпІощт!

ЯПШЫКІУПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Исусэу Ты лъапІэм ыдэжъ кІорэ гъогур

–ШъумыгумэкІ. ТхъэмкІэ шІошъхъуныгъэ зижъугъаІ, сэркІи шІошъхъуныгъэ зижъугъаІ. ² Сэ Сятэ иунэшхо унэхэу хэтхэр бэ; арэу щымытыгъэмэ, шъосІощтыгъэ: «ЧІыпІэ къышъуфэзгъэхъазырынэу сыкІощт». ³ СыкІоу, чІыпІэ къызышъуфэзгъэхъазыркІэ, сыкъэкІожьынышъ, сэ сыздэщыІэм шъори шъущыІэнэу шъуздэсщэщт. ⁴ СыздакІорэм игъогу шъо шъошІэ.

⁵ –Зиусхъан,– къыриІуагъ Фомэ Исус, –уздакІорэр тшІэрэп. Арышъ, уздакІорэм игъогу сыдэушътэу тшІэн тлъэкІына?

⁶ –Гъогури, шъыпкъагъэри, щыІэныгъэри сэры,– риІожьыгъ Исус. –Сэ сигъогу рымыкІомэ, Ты лъапІэм ыдэжъ цІыф зи кІошъушътэп. ⁷ Сэ сышъошІэмэ, Сяти шъошІэ. Джы щегъэжъагъэу Сятэ шъошІэ ыкІи шъулъэгъугъэ.

⁸ –Зиусхъан,– ыІуи, Филипп Исус къыриІуагъ. –Ты лъапІэр тэгъэлъэгъуи, ар тфырикъушът.

⁹ –Мыщ фэдизрэ сышъуигъусагъэу, джыри о сыкъэмышІэу ара, Филипп?– риІуагъ Исус. –Сэ сызылъэгъугъэм Ты лъапІэри ылъэгъугъ. Арышъ, о «Ты лъапІэр тэгъэ-

лъэгъу», сыдэуштэу пѳошъура? ¹⁰ Сэ Ты лъапІэм сыщыщэу, ежъ ыгу сызэрилъ зэпытри, Ты лъапІэри сэ къысщыщэу, сэ сыгу зэрилъ зэпытри пшѳошъ хъурэба? ГущыІэхэу къышъуасѳохэрэр сэр–сэрэу къасѳохэрэп. Ты лъапІэу къысщыщэу, сэ сыгу илъ зэпытым иѳохэр егъэцакІэх. ¹¹ Сэ Ты лъапІэм сыщыщэу, ежъ ыгу сызэрилъ зэпытри, Ты лъапІэри сэ къысщыщэу, сэ сыгу зэрилъ зэпытри зысѳокІэ, шъушѳошъ жъугъэхъу. Ар мыхъуми, Іофхэу сэ згъэцакІэхэрэм апае шѳошъхъуныгъэ зижъугъаІ. ¹² Шъыпкъэ дэдэр шъосэІо, сэркІэ шѳошъхъуныгъэ зиІэм Іофхэу сэ згъэцакІэхэрэр ыгъэцэкІэщтых, ахэмэ анахъи нахъ Іофышхохэри ыгъэцэкІэщтых, сыда пѳомэ сэ Ты лъапІэм ыдэжъ сыхѳожьышт. ¹³ Сэ сцІэкІэ сыд щыщкІи Ты лъапІэм шъуелъэІумэ, ар сэ къышъуфэсшІэшт, Ыкъо Ты лъапІэм ищытхъушхо цыфхэм аригъэлъэгъуным пае. ¹⁴ Сэ сцІэкІэ сыд щыщкІи шъукъысэлъэІумэ, сэ ар къышъуфэсшІэшт.

Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ къафыригъэхынэу Исус игъогу рыкѳохэрэр зэригъэгугъагъэхэр

¹⁵ –Шъо сэ шІу сышъулъэгъумэ, сиунашъохэр жъугъэцэкІэщтых. ¹⁶ Сэ Ты лъапІэм селъэІунышъ, ащ шъуигукъао Шъушъхъэщызыхыжъын нэмыкІ горэ къышъуфыригъэхышт. Ар шъуигъусэ зэпытышт. ¹⁷ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэу цыфхэм шъыпкъагъэр языгъашІэрэр ары. Дунаем ицыфхэм ар зэрамылъэгъурэм ыкІи зэрамышІэрэм пае, ар агу илъынэу адэн алъэкІырэп, ау шъо ар шъошІэ, сыда пѳомэ шъуигъусэшъ ыкІи шъугу илъ зэпытышъ ары. ¹⁸ Шъыпкъэ, шъо ибэу шъукъэзгъэнэщтэп; шъуадэжъ сыхъэкІожьышт. ¹⁹ ТІэкІу шІэмэ, дунаем ицыфхэм салъэгъужьыштэп, ау шъо сышъулъэгъушт, сыда пѳомэ сэ сыщыІэшъ, шъори шъущыІэшт. ²⁰ Ау Сятэ ыгу сызэрилъ зэпытри, шъори сэ сыгу шъузэрилъ зэпытри, сэри шъо шъугухэм сызэрарылъ зэпытри а мафэм шъо шъушІэшт. ²¹ Сиунашъохэр зиІэу, ахэр зыгъэцакІэрэр ары сэ шІу сызылъэгъурэр. Сэ шІу сызылъэгъурэр Сяти шІу къылъэгъушт. Сэри ар шІу слъэгъушт ыкІи зыкъезгъэлъэгъушт.

²² Джащыгъум Иудэ (Иудэ Искарот зыцІэр арэп) Исус къыриІуагъ:

–Зиусхъан, дунаем ицѣфхэм о зямыгъэлъэгъоу, тэ зыкътэбгъэлъэгъунэу о!о, ар сыдэуштэу хъура?

²³ –Сэ шѣу сызылъэгъурэм сигущыѣхэр ыгъэцэкѣщтых,– риѣжыгъ Исус. –Сэ Сяти ар шѣу къылъэгъушт, а цѣфыми ыдэжъ тэ тыкъэкѣонышъ, ащ ыгу тилъышт.

²⁴ Шѣу сызымылъэгъурэм сигущыѣхэр ыгъэцакѣхэрэп. Гущыѣхэу къасѣохэу зэхэшъуххэрэр сэ сигущыѣхэу щытхэп, Ты лъаплэу сыкъэзыгъэкѣуагъэм игущыѣхэу щытхэнахъ.

²⁵ –Сышъуигъусэфэ, а гущыѣхэр шъосѣуагъэх. ²⁶ Ау шъуигукъао Шъушъхъэщызыыхъжърэр, Тхъэм Ыпсэ Лъаплэ ары, сэ сцѣкѣ Ты лъаплэм къышъуфыригъэхышт. Ащ зэкѣ шъуигъэшѣшт, сэ къышъосѣуагъэхэри зэкѣ шъугу къыгъэкѣжыщтых. ²⁷ Гупсэфыныгъэ къышъуфэсэгъанэ, сигупсэфыныгъэ шъосэты. Гупсэфыныгъэу сэ шъостырэр дунаем къышъуитын ылъэкѣырэп. Шъумыгумэкѣ ыкѣи шъумыщын.

²⁸ –«Сышъухэкѣжыми, шъуадэжъ сыкъэкѣожышт» сѣуи, зэрэшъосѣуагъэр зэхэшъухыгъэ. Сэ шѣу сышъулъэгъугъэмэ, «Ты лъаплэм ыдэжъ сыкѣожышт» сѣуи, сэ зэрэсѣуагъэмкѣ шъугушѣощтыгъ, сыда плэмэ Ты лъаплэр сэщнахъи нахъ ин. ²⁹ Мы ѣофыр къэхъуным ыпэкѣ шъосѣуагъэ, ар хъу зыхъукѣ, шѣшъхъуныгъэ шъуиѣ хъуным пае.

³⁰ Бащэрэ сыкъыжъудэгущыѣжыщтэп, сыда плэмэ мы дунаем ипщ* къакѣо пэт. Ащ иѣоф сэ къысхэлъэп. ³¹ Ау Ты лъаплэр сэ шѣу зэрэслъэгъурэри, унашъоу къысфишѣыгъэхэр зэрэзгъэцакѣхэрэри дунаем ицѣфхэм ашѣэн фае. Шъукъэтэджи, мыщ тыѣужъугъэкѣжъ.

ЯПШЫКѢУТФЭНЭРЭШЪХЪ

Исусэу сэнэшъхъэ къулэ шъыпкъэр

–Сэнэшъхъэ къулэ шъыпкъэр сэры, сэнэшъхъашѣэри сэ Сятэ ары. ² Сикъутамэхэм ащыщэу зи къызпымыкѣэрэр пеупкѣы. Сыдрэ къутамэуи къызпыкѣэрэр еукъэбзы,

нахьыбэ къыпыкІэным пае. ³ ГущыІэхэу шъосІуагъэхэм-
кІэ шъо шъугухэр укъэбзыгъахэ. ⁴ Сэ шъугухэм сары-
жъугъэлъ зэпыт, шъори сыгу шъуилъ зэпытышт. Къута-
мэр сэнэшъхъэ къулэм пымытмэ, зи къызэрэпымыкІэ-
шъуцтым фэдэу, шъори шъугухэм сарышъумыгъэлъ
зэпытмэ, шІугъэ къышъупыкІыщтэп.

⁵ –Сэнэшъхъэ къулэр сэры, къутамэхэри шъоры. Цыф
горэм ыгу сэ силъ зэпытэу, ежъыри сыгу илъ зэпытмэ,
а цыфым бэу шІугъэ къыпыкІышт; сыда пІомэ сэ сы-
шъуигъусэу щымытмэ, зи шъушІэн шъулъэкІыщтэп.
⁶ Цыф горэм ыгу симылъ зэпытмэ, къутамэм фэдэу ар
чІадзыжъынышъ, гъужьышт. Ащ фэдэ къутамэхэр ау-
гъоинхэшъ, машІом падзэнхэшъ, агъэстыжъыщтых.
⁷ Шъо шъугухэм сарылъ зэпытэу, сигущыІэхэри шъугу-
хэм арылъ зэпытхэмэ, сьд шъузыфаемкІэ Сятэ шъуелъэІу,
ащыгъум шъузэрелъэІурэри шъуиІэ хъушт. ⁸ Цыфмэ сэ
Сятэ щытхъушхо зэрэфяжъугъэшІыщтыр шъо бэу шІу-
гъэ къызэрэшъупыкІырэр ары. Арэуцтэу сигъогу шъузэ-
рэрыкІорэр къэжъугъэлъэгъошт.

⁹ –Ты лъапІэм шІу сызэрилъэгъугъэм фэдэу, сэри шъо
шІу шъуслъэгъугъ. СишІулъэгъуныгъэ зыхэшъумыгъэн.
¹⁰ Сиунашъохэр зыжъугъэцакІэхэкІэ, сэ шъо шІу шъу-
слъэгъу зэпытышт, сэри Сятэ иунашъохэр зэрэгъэцэ-
кІагъэхэм пае, ащ сэ шІу сызэрилъэгъу зэпытрэм фэдэу.
¹¹ А Іофхэр къызыфышъосІуагъэхэр сигушІуагъо шъугу-
хэм арылъынышъ, шъуигушІуагъуи икъугъэу хъуныр
ары. ¹² Мыры сиунашъо: Сэ шъо шІу шъузэрэслъэгъу-
гъэм фэдэу, шъори шІу шъузэрэлъэгъун фае. ¹³ Цыфэу
ежъ иныбджэгъухэм апае зыпсэ зытырэм ишІулъэгъуны-
гъэ нахь нахъ шІулъэгъуныгъэшхо щыІэп. ¹⁴ Сиунашъо-
хэр шъогъэцакІэхэмэ, шъори шъусиныбджэгъух. ¹⁵ Джы
шъо ІофтабгэхэкІэ сышъоджэжърэп, сыда пІомэ Іофтаб-
гэм ежъ итхъаматэ игухэлъ ышІэрэп. Сэ шъо синыбджэ-
гъухэкІэ сышъоджагъ, сыда пІомэ Сятэ къыІохэу зэхэс-
хыгъэхэр зэкІэ къышъуфэсІотэжъыгъэх. ¹⁶ Шъо сэ сы-
къыхэшъухыгъэп, ау сэ шъо шъукъыхэсхыгъ. Шъо шъу-
кІонышъ, шІугъэ къышъупыкІынышъ, а шІугъэри къэ-
нэжъынэу згъэнэфагъэ. Джащыгъум сэ сцІэкІэ сьд щыщ-
кІи Ты лъапІэм шъуелъэІумэ, ащ шъо къышъуфишІэшт.
¹⁷ ШІу шъузэрэлъэгъуныр ары унашъоу къышъуфэсшІы-
рэр.

Дунаем ицЫфхэм Исус игъогу рыкIохэрэр зэрауджэгъухэрэр

¹⁸ –Дунаем ицЫфхэм шъуауджэгъоу щытмэ, шъо шъуауджэгъуным ыпэкIэ, сэри сауджэгъугъэу зэрэщытыгъэр зыщышъумыгъэгъупш. ¹⁹ Мы дунаем шъущыщыгъэмэ, мы дунаем ицЫфхэм ежъхэм афэдэу шIу шъуалъэгъуштыгъ. Джы зэрэщытымкIэ, мы дунаем шъущыщэп, ау мы дунаем шъуиIахъэ хэмылтынэу шъо шъукъыхэсхыгъ. Джары дунаем ицЫфхэм шъузыкIауджэгъурэр. ²⁰ Сэ къышъосIогъэ гущыIэхэр зыщышъумыгъэгъупшэх: Iофтабгэр итхъаматэ нахы нахъ инэп. Сэ къин сагъэщэчыгъ, шъори къин шъуагъэщэчышт. Сэ сигущыIэхэм ядэлухэу щытыгъэхэмэ, шъо шъуигущыIэхэми ядэлущтых. ²¹ Ау сэ сцIэ зэрэжъугъэлъапIэрэм пае, а бзэджагъэ пстэури къышъуашIэшт, сыда пIомэ сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр ашIэрэпышъ ары. ²² Сэ сыкъакIуи, сигущыIэхэр ясымыIуагъэхэмэ, псэкIод яIэштгъэп, ау джы псэкIодхэу ашIагъэхэм апае фэгъэгъу зи яIэп. ²³ Сэ сызыуджэгъурэм Сяти еуджэгъу. ²⁴ Сэщ нэмыкI зыми ымышIэгъэ Iофышхохэр ахэмэ апашъхъэ щысымышIагъэхэмэ, ахэмэ псэкIод яIэштгъэп. Ау джы а Iофышхохэу сэ сшIагъэхэр алъэгъугъэхэ пэтми, сэри Сяти тыкъауджэгъу. ²⁵ Ау арэуштэу зыфэхъун фаер мы гущыIэхэу ахэмэ я Тэурат хабзэ итхэр* къэшъыпкъэжъынхэр ары: «Сэ лажъэ симыIэ пэтми, сауджэгъугъ».

²⁶ –Ау Ты лъапIэм ыдэжъ къикIэу шъуигукъао Шъушъхъэщызыхыжърэр къышъуфезгъэхышт. Ар Ты лъапIэм ыдэжъ къикIэу, ащ Ыпсэ ЛъапIэу цIыфхэм шъыпкъагъэр языгъашIэрэр ары. Ар къызыкIокIэ, шыхъат сэ къысфэхъушт. ²⁷ Шъори шыхъат шъукъысфэхъушт, сыда пIомэ апэм щегъэжъагъэу шъусигъусэу щытыгъэти ары.

15:25 яТэурат хабзэ итхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:4 (урыс библиемкIэ 68:5).

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЪ

–А Іофхэр зэкІэ къызыфышъосІуагъэхэр сэ сигъогу шъутемыкІынэу ары. ²Синэгогухэм шъукъачІафышт. Ащ имызакъоу, хэт щыщми шъузыукІырэр Тхьэм фэлажъэкІэ зыгугъэшт мафэри къэсышт. ³Ты лъапІэри сэри тызэрамышІагъэм пае, а Іофхэр ашІэшт. ⁴Ау а Іофхэр джы къызфышъосІуагъэхэр а мафэр къызыскІэ, ахэр къызэрэшъосІуагъэхэр шъугу къэжъугъэкІыжъынхэу ары. Сышъуигъусагъэти, нахьыпэкІэ ахэр сэ къышъуасІоштыгъэхэп.

Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Іофхэу ыгъэцакІэхэрэр

⁵–Джы сыкъэзыгъэкІуагъэм ыдэжъ сыкІожьышт. Ау шъуащыщ гори «Тыдэ укІорэ?» ыІоу къысэупчІырэп. ⁶Ау а Іофхэр зэрэшъосІуагъэхэм пае, шъугу мапэ. ⁷Ау шъыпкъэр шъосэІо, сэ сызэрэшъухэкІырэр шъоркІэ нахьышІу; сыда пІомэ сышъухэмыкІымэ, шъуигукъао Шъушъхъэщызыыхыжърэр къышъуфэкІоштэп. СызыкІокІэ, ар къышъуфезгъэхышт. ⁸Шъуигукъао Шъушъхъэщызыыхыжърэр къызыкІокІэ, псэкІодшІэныр зыфэдэри, шъыпкъагъэр зыфэдэри, Тхьэм мы дунаем ицІыфхэм хьыкум зэратыришІыхъаштри зэхаригъэшІыкІышт: ⁹сэркІэ шІошъхъуныгъэ яІэ зэрэмыхъугъэр зэрэпсэкІодыр зэхаригъэшІыкІышт. ¹⁰Шъыпкъагъэ зэрэсиІэри зэхаригъэшІыкІышт, сыда пІомэ сэ Ты лъапІэм ыдэжъ сыдэкІоежъынышъ, сышъулъэгъужьыштэп. ¹¹Тхьэм ихьыкум цІыфхэм атыришІыхъаныр зыфэдэри зэхаригъэшІыкІышт, сыда пІомэ Тхьэм мы дунаем ипщ* ыгъэмысэгъах.

¹²–Джыри къышъосІонэу щыІэр бэ, ау джы шъо ар шъушъыІэн шъулъэкІыштэп. ¹³Ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэу цІыфхэм шъыпкъагъэр языгъашІэрэр къызыкІокІэ, шъыпкъагъэр зэкІэ зэхэшъуигъэшІыкІышт. Ежъ–ежъырэу зи къыІоштэп, Тхьэм къыІохэу зэхиххэрэр ары къыІоштхэр, къэхъушт–къэшІэштхэри къышъуигъэІуштых. ¹⁴Ащ щытхъушхо къысфишІышт, сыда пІомэ Іофхэу шъуигъэшІэштхэр зэкІэ сэ садэжъ къекІыхэшъ ары. ¹⁵Ты лъапІэм

^{16:11} мы дунаем ипщ – шэйтаныр ары.

иІэр зэкІэ сэсый. Ары зыкІэсІуагъэр Тхъэм Ыпсэ Лъа-
пІэу цІыфхэм шъыпкъагъэр языгъашІэрэр Іофхэу сІохэ-
рэр къызэрэшъуигъэшІэжъыштхэр.

**Исус игъогу рыкІохэрэм ягукъао текІынышъ, гушІуагъокІэ
зэрэзэблихъуштыр**

* 16 –ТІэкІу шІэмэ, сышъулъэгъужъыштэп, етІани тІэкІу
шІэмэ сышъулъэгъужъышт; сыда пІомэ Ты лъапІэм
ыдэжъ сидэкІоежъыштышъ ары.

17 Исус ар зелом, игъогу рыкІохэрэм ащышхэу заулэмэ
зэраІожъыгъ:

–«ТІэкІу шІэмэ сышъулъэгъужъыштэп, етІани тІэкІу
шІэмэ сышъулъэгъужъышт», ыкІи «Ты лъапІэм ыдэжъ
сидэкІоежъышт», зиІокІэ къыригъэкІырэр сид шъуІуа?

18 Арэуштэу ахэмэ аІо зэпытыштыгъ:

–«ТІэкІу шІэмэ» зыфилорэм къыригъэкІырэр тшІэрэп.

19 Исус ахэр къеупчІыхэмэ зэрашІоигъор къышІи ари-
Іуагъ:

–«ТІэкІу шІэмэ сышъулъэгъужъыштэп, етІани тІэкІу
шІэмэ сышъулъэгъужъышт», сІуи, зыфэсІуагъэмкІэ шъу-
зэупчІыжъа? 20 Шъыпкъэ дэдэр шъосэІо, шъо шъугъышт
ыкІи шъупыхъашт, ау дунаем ицІыфхэр гушІоштых. Шъо
шъугу къеошт, ау шъуигукъао текІынышъ, гушІуагъокІэ
зэблихъушт. 21 Бзылъфыгъэм сабий къыфэхъунэу зыхъу-
кІэ, къин ещэчы, сыда пІомэ къин зыщищэчын фае
игъор къэсыгъэшъ ары. Ау бын къызыфэхъукІэ, гушІо-
зэ къинэу ыщэчыгъэр щэгъупшэжъы, сыда пІомэ дунаем
зы цІыф къытехъуагъэшъ ары. 22 Ащ фэдэу шъори джы
гукъао шъуиІ, ау сэ шъуслъэгъужъышт. Джащыгъум
шъори шъугушІожъышт, а гушІуагъори зыми шъутыри-
хыштэп. 23 А мафэм зыкІи шъукъысэупчІыштэп. Шъы-
пкъэ дэдэр шъосэІо, сэ сцІэкІэ Ты лъапІэм сид щыщ-
кІи шъуелъэІумэ, ар къышъуфишІэшт. 24 Джы нэсы сэ
сцІэкІэ Сятэ зыкІи шъуелъэІугъэп. ШъуелъэІуи, шъузэ-
релъэІурэри шъуиІэ ыгъэхъушт, шъуигушІуагъо икъу-
гъэу хъуным пае.

²⁵ – А Иофхэр гэсэныгээ тхыдэхэмкIэ шъосIуагээх. Ау гэсэныгээ тхыдэхэмкIэ сыктызыжъудэмыгущыIэ-жын мафэр кээсышт. А мафэр кызыскIэ, Ты лъа-пIэм ехылаагээу нафээу шъосIощт. ²⁶ А мафэм сэ сцIэкIэ Ты лъапIэм шъуелъэлущт. Шъо кышъохы-лаагээу Ты лъапIэм селъэлунэу шъуасIорэп; ²⁷ сыда пIомэ шъо сэ шIу сышъульэгъугээу, Тхьэм сызэрэ-щыщымкIэ шIошъхъуныгээ шъуиIэ зэрэхъугээм пае, ежъ Ты лъапIэми шъо шIу шъуелъэгъу. ²⁸ Ты лъа-пIэм сыщыщээу сэ дунаем сыкытехъагъ. Джыри зэ дунаем сытекIыжынышъ, Ты лъапIэм ыдэжъ сыдэ-кIоежышт.

²⁹ – Джы гэсэныгээ тхыдэ хэмытэу, нафээу укъэгущыIэ, – къаIуагъ Исус игъогу рыкIохэрэм. ³⁰ – О зэкIэри зэрэпшIэрэри, цIыф горэм ыгу илъыр пшIэным пае, а цIыфыр кыюупчIыжынэу щыкIагээ зэрэуимыIэри джы зэдгээшIагъ. Ащ пае Тхьэм о узэрэщыщымкIэ шIошъхъу-ныгээ тил.

³¹ – Джы шIошъхъуныгээ шъуиIэ хъугъа? – ариIуагъ Исус ахэмэ. ³² – Мары, шъо шъузэбгырыкIыжээу, шъуа-щыщээу хэти иунэ зигъэээжышт игъор кээсы пэт ыкIи кээсыгъах. Сэ сизакъоу утыгум сыкыишъунэшт, ау сэ сизакъоп, сыда пIомэ, Ты лъапIэр сигъусэшъ ары.

³³ – А Иофхэр сэ кыызфышъосIуагээхэр сэ шъугухэм сы-зэрарылтым пае, гупсэфыныгээ шъуиIэ хъуныр ары. Ду-наем кын щышъущэчышт, ау шъугу шъумыгъэкIоды: сэ дунаем сытекIуагъ.

ЯПШЫКИУБЛЭНЭРЭШЪХЪ

Исус Тхьэм зэрелъэлугъэр

А гущыIэхэр кызелеIохэ ужым, Исус уашъом дэплъый кыIуагъ:

– Сэ Сят, игъор кээсыгъ. О пкъо ищытхъушхо цIыфхэм ягъэлъэгъу, о пКъуи о уищытхъушхо цIыфхэм аригъэ-

лъэгъуным пае. ² Сыда пломэ цыф пстэуми тетыгъо афыриэнэу о Пкьо ылэ ахэр иплъхьагъэх, о ащ ылэ иплъхьэгъэ цыф пстэуми мыклодыжбын щылэныгъэ аритыным пае. ³ Цыфхэм мыклодыжбын щылэныгъэ ялэ зэрэхъурэ гъогур о Тхьэ шъыпкъэ закъор узэрашлэщтри, о къэбгъэ-клогъэ Исус Христос зэрашлэщтри ары. ⁴ Сэ Иофэу згъэцэкIэнэу спшгъэ кыплъхьагъэр зэрэгъэцэкIагъэмкIэ дунаем ицыфхэм о уищытхъушо язгъэлъэгъугъ. ⁵ Джы, Сят, дунаер къэхъуным ыпэкIэ, уадэжъ щысиIэгъэ щытхъушхом фэдэ щытхъушо уадэжъ щысиIэ гъэхъу.

⁶ –Дунаем ялахъэ хэмылбынэу сэ слэ кыплъхьэгъэ цыфмэ о уязгъэшлагъ. Ахэр о уицыфхэу щытыгъэх, сэ слэ кыплъхьагъэх, уигущылэхэри агъэцэкIагъэх. ⁷ Сэ слэ кыплъхьагъэр зэкIэ уадэжъ кызыерикIыгъэр ахэмэ джы ашлэ; ⁸ сыда пломэ о слэ кыплъхьэгъэ гущылэхэр сэ ахэмэ алэ ислъхьажьыгъэх. Ахэмэ а гущылэхэр аштагъэх. Сэ о сызэрэпщыщым ишъыпкъагъэ зэрагъэшлагъ, о сыкызыэрэбгъэкIуагъэмкIи шлошхъуныгъэ ялэ хъугъэ. ⁹ Сэ ахэмэ апае сыолъэлъу. Дунаем ицыфхэр арэп сыкызыэфыолъэлурэр, о сэ слэ кыплъхьэгъэ цыфхэр ары нахъ, сыда пломэ ахэр оуиех. ¹⁰ Цыфхэу сэ слэ илхэр зэкIэри оуиех, уицыфхэри зэкIэ сэсиех. Ахэми сищытхъушо агъэнафэ. ¹¹ Сэ джы дунаем сытетыхъыщтэп, ау ахэр джыри дунаем тетых. Сэ уадэжъ сыкыэкIожьыщт. Сятэ лъапI, о пцIэу кысэптыгъэм ыкIуачIэкIэ ахэр къэухъумэх, оррэ сэррэ зы тызэрэхъурэм фэдэу, ахэри зы хъунхэм пае. ¹² Сэ ахэмэ сырягъусэу зыщэтым, о пцIэу кысэптыгъэм ыкIуачIэкIэ ахэр къэсыухъумэщтыгъэх ыкIи сафэсакъыщтыгъ. Клодын фае цыфым* нэмыкI ахэмэ ащыщэу зи клодыгъэп, Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арытхэр къэшъыпкъэжьынхэм пае.

¹³ –Ау джы уадэжъ сыкыэкIожьыщт. Дунаем сытетыхъэ, мы гущылэхэр къэсэлэх, сигушлуагъо ахэмэ агухэм икыугъэу арылхъуным пае. ¹⁴ О уигущылэхэр ахэмэ алэ ислъхьажьыгъэх. Сэ мы дунаем сызэрэщымыщым фэдэу, ахэри мы дунаем зэрэщымыщхэм пае, мы дунаем ицыфхэм ахэр ауджэгъугъэх. ¹⁵ Сыкызыэрэолъэлурэр ахэр шэйтаным о щыуухъумэнхэр ары, ахэр дунаем тепхыжьынхэр арэп. ¹⁶ Сэ мы дунаем сызэрэщымыщым фэдэу, ахэри мы

17:12 клодын фае цыфыр – Иудэу Исус тетыгъо зиIэхэм алэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэр ары.

дунаем шыщхэп. ¹⁷ Ахэмэ шъыпкъагъэмкIэ зыкъыуатыжъынэу гъэхъу. О уигущылэхэр ары шъыпкъагъэу щытхэр. ¹⁸ О дунаем сыкъызэрэбгъэкIуагъэм фэдэу, сэри ахэр дунаем згъэкIуагъэх. ¹⁹ Сэ ахэмэ яхъатыркIэ зыкъыосэты, ахэми шъыпкъэу зыкъыуатыгъэу хъуным пае.

²⁰ –Ахэмэ язакъоу арэп сэ сыкъызфыолъэлурэр, ахэмэ ягущылэхэмкIэ сэркIэ шлошъхъуныгъэ зиIэ хъушт цIыфхэми сыкъафыолъэлу. ²¹ Ахэр зэкIэри зы орэхъух. О Сятэ сэ сыгу уилъ зэпытэу, сэри о угу сызэрилъ зэпытым фэдэу, тэ ахэми агухэм тарылъ зэпытынэу сыкъыолъэлу. Ащыгъум о сыкъызэрэбгъэкIуагъэмкIэ дунаем ицIыфмэ шлошъхъуныгъэ яIэ хъушт. ²² О сэ щытхъушхо сиIэ зэрэбгъэхъугъэм фэдэу, сэри ахэмэ щытхъушхо яIэ згъэхъугъэ, тэ зы тызэрэщытым фэдэу, ахэри зы хъунхэм пае: ²³ Сэ ахэмэ агухэм сарылъ зэпытэу, о сэ сыгу уилъ зэпытэу, шъыпкъэу зы орэхъух. Ащыгъум о сыкъызэрэбгъэкIуагъэри, сэ шлу сызэрэплъэгъугъэм фэдэу, ахэри шлу зэрэплъэгъугъэхэри дунаем ицIыфхэм ашIэшт.

²⁴ –Сят, цIыфхэу о слэ кыплъхъагъэхэр сэ сыздэщылэм сигъусэхэу щылэнхэу сэ сшлоигъу, сэ щытхъушхоу сиIэ бгъэхъугъэр алъэгъуным пае. А щытхъушхор сиIэ зыкIэбгъэхъугъэр дунаер къэхъуным ыпэкIэ, шлу сызэрэплъэгъугъэр ары.

²⁵ –Сятэ заф, дунаем ицIыфхэм о уашIэрэп, ау сэ усэшIэ. СицIыфхэм о сыкъызэрэбгъэкIуагъэр ашIэ. ²⁶ Сэ о ахэмэ уязгъэшлагъ ыкIи уязгъэшIэшт, шлулъэгъуныгъэу о къысфыуилэр ахэми агухэм арылъ зэпытыным пай, сэри ахэмэ агухэм сарылъ зэпытыным пай.

ЯПШЫКIОЕНЭРЭШЪХЪ

Исус зэраубытыгъэр

(Маттэ 26:47–56; Марк 14:43–50; Лука 22:47–53)

Исус а гущылэхэр къызелохэ ужым, дэкIи, игъогу рыкIохэрэр игъусэхэу Кедрон зыцIэ къуладжэм зэпырыкIыгъ. Ащ дэжъым хатэ горэ Iутыгъ. Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ а хатэм дэхъагъэх.

² Иудэу Исус тетыгъо зиIэхэм алэкIэзыгъэхъанэу щытыгъэм а чIыплэр ышIэщтыгъ, сыда пIомэ Исусрэ

игъогу рыкIохэрэмрэ а чIыпIэм бэрэ щызэIукIэщтыгъэх. ³ Джарэуштэу дзэлI купрэ ухъумэкIо купэу дин пэщэшхохэми фарисейхэми агъэкIуагъэмрэ Иудэ зыдищагъэх. Ахэмэ машIо зыпыгъэнэгъэ бэщхэри, остыгъэхэри, Iашэхэри аIыгъхэу къэкIуагъэх.

⁴ Исус къехъулIэщтыр зэкIэ ешIэти, апэгъокIи яупчIыгъ:

–Хэта шъуэзлгъыхъурэр?

⁵ –Назарет щыщ Исус ары,– къыраIуагъ ахэмэ.

–Сэры ар,–ариIуагъ Исус. Иудэу Исус ахэмэ аIэкIэзыгъэхъанэу щытыгъэр ахэмэ ахэтыгъ.

⁶ Исус, «Сэры ар», ыIуи зареIом, ахэр зэкIакIохи, чIыгум зытырадзагъ.

⁷ –Хэта шъуэзлгъыхъурэр?– ыIуи, Исус джыри зэ яупчIыгъ.

–Назарет щыщ Исус ары,– къыраIожьыгъ ахэмэ.

⁸ –Сэры ар шъосIуагъэба?– ариIуагъ Исус. –Сэрымэ шъуэзлгъыхъурэр, сигъусэхэмэ зи яшъумышIэу, орэкIожьых!

⁹ Исус арэуштэу зыфиIуагъэр ежъым мы гущыIэхэу Ты лъапIэм риIогъагъэхэр къэшгъыпкъэжъынхэр ары:

–О сIэ къиплгъхэгъэ цIыфхэм ащыщэу зи згъэкIодыгъэп.

¹⁰ Симон Петрэ сэшхо зыдиIыгъыгъэти, ар къырихи, дин пэщэшхом* иунэIут еуи, иджабгъу тхъакIумэ гуиупкIыгъ. А унэIутым ыцIагъэр Малх.

¹¹ –Сэшхор сапIэм илгъхажь,– ыIуи, Исус Петрэ риIуагъ. –Ты лъапIэм къыситыгъэ къиныгъэм ишъуалгъэ итым сешъон фаеба?

Исус дин пэщэшхом ыпашгъхэ зэрэращагъэр

(Маттэ 26:57–58; Марк 14:53–54; Лука 22:54)

¹² ЕтIанэ дзэ пащэр ягъусэу дзэлI купымрэ джурт ухъу-макIохэмрэ Исус аубыти, Iэхъу тыралгъагъ. ¹³ Ыпэ ра-

пшІэу Аннэ* зыцІэм ыдэжь ащагъ. Аннэ а илгъэсым идин пэщэшхоу Кайафэ зыцІэм ишІупщэу щытыгъ. ¹⁴ А Кайафэ ары адрэ джуртхэм агурызыгъаІоу мырэуштэу языІогъагъэр: «Тэ тлгъэпкъ зэкІэ лІэным нахыи, зы нэбгырэ закъо лІэмэ нахышІу».

Петрэ Исус ымышІэу къызэриІуагъэр

(Маттэ 26:69–70; Марк 14:66–68; Лука 22:55–57)

¹⁵ Симон Петрэрэ Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщэу нэмыкІ зыгорэмрэ Исус кІэлъыкІощтыгъэх. А лІэу Исус игъогу рыкІорэр дин пэщэшхом инэІуасэу щытыгъэти, Исус игъусэу дин пэщэшхом ищагу дэхъагъ. ¹⁶ Ау Петр дэмыхъэу, къэлэпчгъэ кІыбым къэнагъ. Ащ нэужым Исус игъогу рыкІорэ лІэу дин пэщэшхом инэІуасэу щытыр къыдэкІыжьи, пчгъэІут пшгъашгъэм дэгушыи, Петрэ щагум дищагъ.

¹⁷ –Ори а лІым игъогу рыкІохэрэм уащыщба?– ыІуи, пчгъэІут пшгъашгъэм Петрэ къыриІуагъ.

–Хъау, сэ ахэмэ сащыщэп,– ыІуагъ Петрэ.

¹⁸ ЧгъыІэу щытыгъэти, унэІутхэмрэ адрэ лІыхэмрэ шІо-мыкІ машІо ашІыгъэу, зырагъэоу щытыгъэх. Петри ахэмэ задыригъэоу ахэтыгъ.

Дин пэщэшхор Исус зэреупчІыгъэр

(Маттэ 26:59–66; Марк 14:55–64; Лука 22:66–71)

¹⁹ Джащыгъум дин пэщэшхор Исус къеупчІыгъ:

–О уигъогу рыкІохэрэр хэтха? Іофхэу цІыфхэм ябгъашІэхэрэр сыдха?

²⁰ –Шгъэф хэмылгъэу дунаем ицІыфмэ садэгушыІэщтыгъ,– пэгъокІ ритыжьиІгъ Исус. –Синэгогуми, Тхгъэм иунэшхоми, джуртхэр зэкІэ зыщызэІукІэхэрэми, цІыфхэм Тхгъэм игушыІэхэр щызгъашІэ зэпытыщтыгъ. Шгъэфэу зи сІуагъэп. ²¹ Сыда сэ укъызкІысэупчІырэр? Гушы-

18:13 Аннэ – Исус къызэгъэу нэужым я 6–15 илгъэсхэм къакІоцІ Аннэ дин пэщэшхоу щытыгъ. Кайафэу Аннэ ыпхгъу илІ я 18–36 илгъэсхэм къакІоцІ дин пэщэшхоу щытыгъ.

Иэхэу ясѳагъэхэр зэхэзыхыгъэмэ яупчІ. Ахэмэ гущыІэ-хэу сэ сѳагъэхэр ашІэхэба?

²² Исус арэуштэу къызеІом, ухъумакохэм ащыщэу пэ-гъунэгъоу щытым Исус къенэпэшъуауи ыѳагъ:

–Дин пэщэшхом сыдэуштэу укъыдэгущыІэжъыра?

²³ –Мыхъун къэсѳагъэмэ, ар къысэгъэлъэгъу,– ри-ѳагъ Исус. –Ау шъыпкъэр къэсѳагъэмэ, сыд пае укъы-саора?

²⁴ Исус Іэхъу телъэу дин пэщэшхоу Кайафэ ыдэжъ Аннэ дзэлІхэм аригъэщэгъагъ.

Петрэ Исус ымышІэу джыри зэ зэриѳагъэр

(Маттэ 26:71–75; Марк 14:69–72; Лука 22:58–62)

²⁵ Ащ нэсыфэ Симон Петрэ машІом Іутэу зыригъэу-щтыгъ.

–Ори а лІым игъогу рыкохэрэм уащыщба?– къы-раѳагъ адрэхэмэ.

–Хъау, сэ ахэмэ сащыщэп,– ыѳагъ Петрэ афемыуцолІэ-жъэу.

²⁶ Дин пэщэшхом иунэІутхэм ащыщэу зытхьакІумэ Петрэ гуиупкІыгъэм иблагъэ горэм къыѳагъ:

–А лІым уригъусэу хатэм удэслъэгъуагъэба?

²⁷ –Хъау, ар шъыпкъэп,– ыІуи, Петрэ джыри зэ еуцолІэ-жъыгъэп. Ардэдэм атакъэр къэІагъ.

Исус Іэшъхьэтетэу Пилат ыпашъхьэ зэрэращагъэр

(Маттэ 27:1–2, 11–14; Марк 15:1–5; Лука 23:1–5)

²⁸ Ащ нэуж Кайафэ иунэ Исус ращыжъи, Рим Іэшъхьэ-тетым иунэшхоу преторие зыщІэм чІащагъ. Нэф шъыгъа-гъэ. А джуртхэр преторием чІэхъагъэхэп, сыда плэмэ Пасхъэ мэфэкІ мэфэшхо пчыхъэшгъыашхэр ашІынэу фэя-гъэхэти, мыкъабзэу зашІынэу фэягъэхэп*. ²⁹ Арыти,

18:28 мыкъабзэу зашІынэу фэягъэхэп – джуртхэм ядин рымыкорэ цІыф горэм иунэ зихъэхэкІэ, мыкъабзэу хъугъэхэу ашІошІы.

Іэшъхьэтетэу Пилат* зыцІэр преторием къычІэкІи ари-Іуагъ:

–Мы лІыр сыда зэрыжъугъэмысэрэр?

³⁰ –Мы лІым бзэджагъэ ышІагъэу щымытыгъэмэ, уадэжъ къатщэщтыгъэп,– къыраІожьыгъ ахэмэ.

³¹ –Шъо шъущэжьи, шъуихабзэ тетэу ышІагъэм фэшъуашэу хыкум тешъушІыхъ!– ариІуагъ Пилат.

–Тэ зыгорэм укІ тетлъхъан тыфитэп,– аІуи, джуртмэ Пилат къыраІуагъ. ³² Арэуштэу зыфэхъугъэр Исус лІакІэу фэхъущтыр* агуригъэІоным пае, къыІогъэгъэ гушыІэхэр къэшъыпкъэжъынхэр ары.

³³ Джащыгъум Пилат джыри преторием чІэхъажьи, Исус къаригъащи риІуагъ:

–Джуртхэм уряпачъыхъа?

³⁴ –Ар ор–орэу къэоІуа, хъауми нэмыкІхэр къыбдэгущыІэхэзэ, сэ къысэхъылІагъэу ар аІуагъа?– къыІожьыгъ Исус.

³⁵ –Сэ сыджурта?– пэгъокІ къытыжъыгъ Пилат. –О плъэпкъырэ дин пэщэшхохэмрэ укъысфашагъ. Сыда пшІагъэр?

³⁶ –Сипачъыхъагъу мы дунаем щыщэп,– пэгъокІ къытыжъыгъ Исус. –Сипачъыхъагъу мы дунаем щыщыгъэмэ, джуртхэм саІэкІэмыфэным пае, къысфэлажъэхэрэр заощтгъэх. Ау сэ сипачъыхъагъу мы дунаем щыщэп.

³⁷ –О упачъыхъ ащыгъум?– ыІуи, Пилат Исус риІуагъ.

–Ары, къызэрэпІорэм фэдэу* сэ сыпачъыхъ,– къыІожьыгъ Исус. –Шъыпкъэ, сэ сыкъызфэхъугъэри, дунаем сыкъызфитехъагъэри шъыпкъагъэр къэсыушыхъатыныр ары. Хэтми шъыпкъагъэм ыуж итыр сэ сигушыІэ къедэІушт.

18:29 Пилат – Рим (Рум) цІыфхэм ащыщэу, Понтый ПІлат, Исус къызэхъу нэужым я 26–36 илгъэхэм къакІоцІ, хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей яІэшъхьэтетэу щытыгъ.

18:32 лІакІэу фэхъущтыр – Рим (Рум) цІыфхэм къашхэм атыраІулІхэу, бзэджащІэхэр агъалІэщтыгъэх. Еплъ 3:14. «Щыф Лъэпкъым Ыкъо аІэтын фэе», ыІуи, Исус зыфиІогъэ гушыІэхэм къаригъэкІыгъэр ежъыр къащым зэрэраІулІыщтыр ары. Джуртхэм гъэлІакІэу яІагъэр мыжъохэмкІэ еохэзэ, агъэлІэныр арыгъэ.

18:37 –Ары, къызэрэпІорэм фэдэу сэ сыпачъыхъ,– е –О пшъхьэкІэ къэоІо сэ сызэрэпачъыхъэр.

³⁸ –Шъыпкъагъэу зыфапӀорэр сыда?– ыӀуи, Пилат Исус риӀуагъ.

Исус укӀ зэрэтыралъхъагъэр

(Маттэ 27:15–31; Марк 15:6–20; Лука 23:13–25)

Пилат ар къызэрелӀоу, джыри зэ джуртмэ адэжъ дэкӀыжыи ариӀуагъ:

–Мы лӀыр сэ зэрызгъэмысэн зи езгъотылӀэрэп. ³⁹ Ау Пасхъэ мэфэкӀ мэфэшхо къэси, хъапсчӀэс горэ шъхъафитэу къышъуфэстӀупщыжыныр шъуихабзэ. Арышъ, «Джуртхэм япачъыхъэу» зыфапӀорэр шъхъафитэу къышъуфэстӀупщыжынынэу шъуфая?

⁴⁰ –Мы лӀыр арэп тызыфаер, Вараввэ шъхъафитэу къытфэтӀупщыжъ!– аӀозэ къэзэрэгъэкууагъэх ахэр. Вараввэу зыцӀэр хъункӀакӀоу щытыгъ.

ЯПШЫКӀУБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Ащ нэужым Пилат дзэлӀхэм Исус аригъэубыти, къамыщкӀэ ригъэуагъэх. ² ДзэлӀхэм панэм хэшӀыкӀыгъэу пачъыхъэ тандж абли, Исус ышъхъэ тыралъхъагъ. Плъыжъ чӀапцӀэу зы шъошэ кӀыхыи щалъагъ. ³ ЕтӀанэ къыбгъо-дахъэхэти аӀощтыгъ:

–Опсэу, джуртмэ япачъыхъ!

ЕтӀанэ енэпэшъоуагъэх.

⁴ Пилат джыри зэ преторием къычӀэкӀыжыи, джуртмэ ариӀуагъ:

–Зэрызгъэмысэн зи зэресымыгъотылӀэрэр шъушӀэным пае, мары, къышъуфэсэщы.

⁵ Ащ нэуж Исус панэ танджыр ышъхъэ телъэу, шъошэ кӀыхъэ плъыжъ чӀапцӀэр щыгъэу къычӀэкӀыгъ. Пилат цӀыфхэм ариӀуагъ:

–Мары а цӀыфыр.

⁶ Ау дин пэщэшхохэмрэ ухъумакохэмрэ Исус залъэгъум, къэзэрэгъэкуощтыгъэх:

–Къащым теӀулӀ! Къащым теӀулӀ!

–Ар шъо шъущэжьи, къащым тешъулул,– ариуагъ Пилат, –сыда пѳомэ сэ зэрызгъэмысэн зи езгъотыллэрэп.

⁷ –Тэ хабзэ тиІ,*– къыраложьыгъ джуртхэм. –А хабзэу тиІэм тетэу ар ллэн фае, сыда пѳомэ Тхъэм Ыкъоу зи-шЫгъэшъ ары.

⁸ Пилат а гущылэхэр зызэхеххэм, лъэшэу къэщтагъ.

⁹ Джыри преторием члэхъажьи, Исус риуагъ:

–Тыдэ ущыща?

Исус пэгъокІ зи ритыжыгъэп.

¹⁰ –Укъыздэгущылэрэп, ара?– ылуи, Пилат Исус ри-уагъ. –Пшлэрэба, шъхъафитэу устлупщыжьи нэуи, къащым урызгъэлүлүнэуи тетыгъо зэрэсиІэр.

¹¹ –Ыпшгъэ щылэ Тхъэм къыуимытыгъэмэ, зи къысэп-шлэнэу тетыгъо уилэщтгъэп,– къыриложьыгъ Исус. –Арэу-щтэу зэрэщытым пае, о сыкъыплэкІэзыгъэхъагъэм нахьи нахьыбэу псэкІод иІ.

¹² Ащ щегъэжъагъэу Исус шъхъафитэу зэритлупщыжьи-ным Пилат ыуж итыгъ. АрышъхъакІэ джуртхэр къэзэ-рэгъэкуоштыгъэх:

–Ар шъхъафитэу птлупщыжъмэ, Кайсарым уриныбджэ-гъоп. Хэтми ежъым пачъыхъэ зызышЫжьи рэр Кайсарым ипый.

¹³ Пилат а гущылэхэр зызэхеххэм, Исус къычІищи, хьы-кум тЫсыплэм тетЫсхъагъ. А тЫсыплэр зыдэщылэ чЫ-плэм ыцІэ Лифосторотон, джуртыбзэкІи Гаввафэ ары.

¹⁴ А мафэр Пасхъэ зыцІэ мэфэкІ мэфэшхом ыпэ бэрэ-скэшхо мэфагъ. Сыхъатыр пшЫкІутІум дэжыгъ.*

–Мары шъуипачъыхъэ!– ариуагъ Пилат джуртмэ.

¹⁵ –Іущ, Іущ, ар къащым телүл,– къэзэрэгъэкуоштыгъэх ахэр.

–Шъуипачъыхъэ къащым телүлэна?– ариложьыгъ Пи-лат.

–Кайсарым нэмыкІ пачъыхъэ тиІэп,– аложьыгъ дин пэщэшхохэмэ.

¹⁶ Арэуштэу къызыраІом, Пилат Исус къащым тыраІуллэ-нэу алэкІилъхъагъ.

19:7 тэ хабзэ тиІ – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 24:16.

19:14 сыхъатыр пшЫкІутІум дэжыгъ – гущылэ–гущылэу зэбдзэкІымэ, «яхэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ кыикІырэр щэджагъор ары.

Исус кѣашым зэрэтыраулаагъэр

(Маттэ 27:32–44; Марк 15:21–32; Лука 23:26–43)

ЕтІанэ Исус зыдащи, ІукІыжыгъэх.¹⁷ Джарэуштэу Исус икѣаш ыхъэу, кѣалэм дэкІи, чІыпІэу «Шѣхѣапкѣ ЧІыпІэ» зыфаІорэм ащагъ. А чІыпІэр джуртыбзэкІэ Голгофэ зыцІэр ары.¹⁸ А чІыпІэм Исус кѣашым щыра-ІулІыгъ. НэбгыритІу игъусэуи, зыр зы бгъумкІэ адрэр адрэбгъумкІэ, Исус азыфагу дэтэу кѣашхэм атыраулаагъэх.

¹⁹ Пилат пхѣэмбгъу горэм «Назарет щыщ Исусэу джуртмэ я Пачѣыхъ» ыІоу, идзэлІхэм тыраригъатхи, кѣашым тыраригъэгъэуцуагъ. Ар джуртыбзэкІи, урымыбзэкІи*, латинабзэкІи тетхагъэу щытыгъ.²⁰ Исус кѣашым зыщыра-ІулІыгъэ чІыпІэр кѣалэм игъунэгъути, джуртхэм ащыщхэу ащ еджагъэхэр бэу щытыгъэх.²¹ Ау джуртхэм ядин пэщэшхохэм Пилат кѣыраІуагъ:

–«Джуртмэ я Пачѣыхъ» пІоу утемытх, ау Исус «Сэ джуртхэмэ сыря Пачѣыхъ» ыІуи, зэриІощтыгъэр тетх.

²² –Сэ тестхагъар тестхэгъах,– кѣыІожыгъ Пилат.

²³ ДзэлІхэм Исус кѣашым зыраІулІым, ищыгъынхэр аштэхи, хэтрэ дзэлІым Іахъэ фашІэу, ІэхыплІэу агощыгъэх. Джанэри аштагъ, арышѣхѣакІэ джанэр мыдыгъэу, ыпшѣэ щегъэжѣагъэу ылѣапэ нэсы шѣагъэу, зы шэкІышхоу щытыгъ.

²⁴ –Мыр зэготэшъумыгъэтхъэу, пхѣэдз итэжъугъадзи, зытефэрэм еттышт,– зэраІожыгъ ахэмэ.

Арэуштэу зыфэхъугъэр мы гущыІэхэу Исус ехылаагъэу Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр* кѣэшъыпкѣэжыынхэр ары:

–Сэ сищыгъынхэр зэфагощыгъэх, сиджанэ пае пхѣэдз ашІыгъ.

А гущыІэхэу тхыгъэхэм атетэу дзэлІмэ ашІагъ.

²⁵ Исус икѣаш ыдэжъ яни, янэ ышыпхъуи, Клеопэ зыцІэм ишѣхъэгъусэ Мерэми, Магдэлэ кѣуаджэм щыщ Мерэми щытыгъэх.²⁶ Исус янэрэ игъогу рыкІохэрэм ащыщэу ежъым анахъышІоу ылѣэгъурэмрэ ащ дэжъым щытхэу кѣызелѣэгъухэм, янэ кѣыриІуагъ:

19:19 урымыбзэр – иунаныбзэр ары.

19:24 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр – еплѣ Сэбур (Псалтыр) 22:18 (урыс библиемкІэ 21:19).

–О бзылъфыгъ, джы мары о пкъо!

²⁷ ЕтІанэ а нэбгырэу игъогу рыкІорэм рѳуагъ:

–Джы мары уянэ!

А сыхъатым къыщегъэжъагъэу а лІэу Исус игъогу рыкІорэм ежъ иунэ Исус янэ щигъэпсэунэу ыщагъ.

Исус зэрэлІагъэр

(Маттэ 27:45–56; Марк 15:33–41; Лука 23:44–49)

²⁸ Ащ нэужым иІоф зэриухыгъэр Исус ешІэти, Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр къэшъыпкъэжъынхэм пае къыІуагъ:

–ПсыфалІэ сэлІэ.

²⁹ Ащ дэжъым сэнэпс шІоІугъэ изэу зы апс горэ щытыгъ. КІышъор зэраІотырэ горэ сэнэпс шІоІугъэм хагъауи, хысоп зыцІэ къамыл бэщым палъхы, Исус ыжэ рахьылІагъ. ³⁰ Исус сэнэпс шІоІугъэм зыкІэшъу ужым, ыІуагъ:

–СиІоф ухыгъэ.

ЕтІанэ ышъхъэ къыуфи, ыпсэ ытыгъ.

³¹ Бэрэскэшхо мэфагъ. А шэмбэтыр мэфэшхуагъ. Шэмбэт мафэм хъадэхэр къащхэм апамыгъэлъынхэм пае, джуртхэр Пилат елъэІугъэх:

–Унашъо шы. Къащхэм раІулІыгъэхэм алъэкІапІэхэр зэпарэутхи*, хъадэхэр къащхэм къапарэхыжъых.

³² Джарэуштэу дзэлІхэр къакІохи, апэрэм ылъэкІапІэхэр зэпаутыгъэх. ЕтІанэ адрэ нэбгырэу Исус игъусэу адрэ къащым еІулІыгъэм ылъэкІапІэхэр зэпаутыгъэх. ³³ АрышъхъакІэ, Исус ыдэжъ Іухъэхи, зэрэлІагъэр залъэгъум, ащ ылъэкІапІэхэр зэпаутыгъэхэп. ³⁴ Ау дзэлІмэ ащыщэу зыгорэ Исус ычапэ пчыкІэ хэпыджагъ. Зэрэхэпыджэу, лъи пси ащ къикІыгъэх. ³⁵ Хъугъэр зылъэгъугъэм ар къыушыхъатыгъ, къыушыхъатыгъэри шъыпкъэ. Ар зэрэшъыпкъэр ащ ешІэ. Шъо шІошъхъуныгъэ шъуиІэныр ары ащ къызкІиушыхъатырэр. ³⁶ Мы Іофхэр зэкІэ ауштэу

19:31 алъэкІапІэхэр зэпарэутхи – къащхэм раІулІыгъэхэм алъэкІапІэхэр зыфызэпаутыщтыгъэхэр нахъ псынкІэу лІэнхэр ары.

19:36 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ яплІэ-

зыфэхъугъэхэр мы гушыІэхэу Тхъэм игушыІэ тхыгъэхэм арытхэр* къэштыпкъэжъынхэр ары:

–Ащ ыкъупшъхъэхэм ащыщэу зи зэпыутыщтэп.

³⁷ Ащ нэмыкІэуи Тхъэм игушыІэ тхыгъэхэм мырэуштэу арыт:*

–Зыхэпыджагъэхэм еплъыштых.

Исус ихъадэ къэунэм зэрэчІалъхъажьыгъэр

(Маттэ 27:57–61; Марк 15:42–47; Лука 23:50–56)

³⁸ Юсыф ыщІэу, Аримафей къуаджэм* щыщэу, зы лІы горэ шыІагъ. Ар Исус игъогу рыкІохэрэм шъэфэу ащыщыгъ, сыда пІомэ джуртмэ ащыщынэщтыгъэти ары. Ар Пилат ыдэжъ кІуи елъэІугъ:

–Исус ихъадэ къащым къыпысхыжъынэу фит сышІ.

Пилат фит зешІым, Юсыф кІуи, Исус ихъадэ къащым къыпихыжъыгъ.

³⁹ Юсыф игъусэу Никодими къэкІуагъ. Никодим ары Исус ыдэжъ чэщым къэкІогъагъэр. Ащ литришгъэ фэдиз зэхэгъэкІухъагъэу, мэ ІэшІу зыпихырэ уцхэу смирнэрэ алоерэ зыщІэхэр къыздихыгъэх. ⁴⁰ ЕтІанэ а нэбгыритІумэ Исус ихъадэ къащым къыпахыжъи, джуртмэ хъадэр зэрэчІалъхъажьырэ хабзэм тетэу, мэлэшІу зыпихырэ уцхэр игъусэхэу, чэфынхэр хъадэм ращэкІыгъэх. ⁴¹ Исус къащым зыщыраІулІыгъэ чІыпІэм хатэ горэ щытыгъ. А хатэм къэунакІэу егъашІэми зы хъадэ зычІамылъхъажьыгъэр дэтыгъ. ⁴² Джуртмэ шэмбэт мафэм пае зызышагъэхъазырырэ мафэу щытыгъэти, а къэунэри гъунэгъугъэти, Исус ихъадэ ащ чІалъхъажьыгъ.

нэрэ тхылъэу ытхыгъэм 9:12; Сэбур (Псалтыр) 34:20 (урыс библиемкІэ 33:21).

19:37 Тхъэм игушыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 12:10.

19:38 Аримафей къуаджэр – Ерусалим километрэ 35–кІэ пэчыжъэу, итемыр тыгъэкъохъэлІэ лъэныкъомкІэ итыгъ.

ЯТЮКІЭНЭРЭШЪХЪ

Исус лагъэхэм кыызэрахэтэджыкыжыгъэр

(Маттэ 28:1–10; Марк 16:1–8; Лука 24:1–12)

Тхьамафэм иапэрэ мафэм*, пчэдыжым жьэу джыри мэзахэу, Магдалэ кыуаджэм щыщ Мерэм кыэунэм кыуагъэ. ЗэкIом, мыжыошхор кыэунэм IугъэукIорэикIыгъэу ылъэгъугъ. ²Мерэм ащ фэдэу зельэгъум, Симон Петрэрэ игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Исус анахышIоу ылъэгъурэмрэ адэжъ чыи ариIуагъ:

–Зиусхьаныр кыэунэм чIахыгъ, зыдахыгъэри тшIэрэп.

³Петрэрэ адрэ лIэу Исус игъогу рыкIорэмрэ унэм икIыхи, кыэунэмкIэ ежъагъэх. ⁴Тури зэгъусэхэу чъагъэх, ау адрэ лIэу Исус игъогу рыкIорэр Петрэ нахы нахь псынкIэу чыи, ыпэ кыэунэм нэсыгъ. ⁵Зиуфи, чIаплъи, чэфынхэр щылъхэу ылъэгъугъэх, ау кыэунэм чIэхъагъэп. ⁶Ащ ыуж итэу, Симон Петрэ кыэси, кыэунэм чIэхъагъ. ЗычIахъэм, чэфынхэр ащ дэжым щылъхэу ылъэгъугъэх, ⁷ау чэфынэу Исус ышъхъэ ещэкIыгъагъэр адрэ чэфынхэм абгъодэмылъэу, зэкIоцIыщыхъагъэу изакъоу зы чIыпIэм щылъыгъ. ⁸ЕтIанэ адрэ лIэу Исус игъогу рыкIорэр ыпэ кыэсыгъагъэри кыэунэм чIэхъагъ. Ащи зэкIэ ылъэгъуи, ышIошъ хъугъэ; ⁹сыда пIомэ Исус лагъэхэм кыахэтэджыкыжыын фаеу зэрэщытыр Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу, ахэмэ кыагурылогъагъэгоп. ¹⁰ЕтIанэ а лIыхэу Исус игъогу рыкIохэрэм адэжъ агъэзэжыгъ.

Исус Магдалэ кыуаджэм щыщ Мерэм зыкыызэрэригъэлъэгъугъэр

(Марк 16:9–11)

¹¹Мерэм кыэунэм ыдэжъ щытэу гыщтыгъ. Гыызэ кыэунэм чIэплъэнэу зызеуфэм, ¹²мэлэиичIитIу фыжыыкIэ фэпагъэхэу, Исус ихъадэ зыдэщылъыгъагъэм ыдэжъ, зыр ышъхъэкIэ адрэр ылъапэкIэ, щысхэу ылъэгъугъэх.

20:1 Тхьамафэм иапэрэ мафэр – тхьаумафэ мафэр ары.

¹³ –О бзылъфыгъ! Сыда узкIэгъырэр?– аIуи, ахэмэ Мерэм къыраIуагъ.

–Си Зиусхъан ихъадэ чIахыгъ, зыдахыгъэри сшIэрэп,– ариIожьыгъ Мерэм.

¹⁴ Ар къыIуагъэу зыкъызызэрегъээзэкIым, Исус щытэу ылъэгъугъ, ау ар зэрэ–Исусыр ышIагъэп.

¹⁵ –О бзылъфыгъ, сыда узкIэгъырэр?– къыриIуагъ Исус. –Хэта узлъыхъурэр?

Мерэм хатэм пэсырэ лIыр арэу къышIошIи риIуагъ:

–Тхъаматэ, орымэ ар чIэзыхыгъэр зыдэпхыгъэр къысаIуи, сэ ар схыжъышт.

¹⁶ –Мерэм!– къыриIуагъ Исус.

Ар зеIом, Мерэм зыкъызэригъээзэкIи, джуртыбзэкIэ риIуагъ:

–Раввун!– (Раввуним къикIырэр «Дин ГъэсакIор» ары.)

¹⁷ –Укъызнэмыс,– къыIуагъ Исус, –сыда пIомэ Ты лъапIэм ыдэжъ джыри сыдэкIоежыгъэгопышъ ары, ау сшы-хэм* адэжъ кIуи, ахэмэ яIу: «Сэ Сятэ шъори Шъуятэу, сэ си Тхъэу шъори шъуи Тхъэм ыдэжъ сыдэкIоежышт».

¹⁸ Ар къызыреIом, Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэм Исус игъогу рыкIохэрэм адэжъ кIуи, Зиусхъаныр зэрилъэгъугъэри мы гушыIэхэр къызэриIуагъэхэри ариIотэжъыгъ.

Исус игъогу рыкIохэрэм зыкъызэраригъэлъэгъугъэр

(Маттэ 28:16–20; Марк 16:14–18; Лука 24:36–49)

¹⁹ А мэфэ дэдэм, тхъамафэм иапэрэ мафэу арыгъэ, пчы-хъашъхъэм Исус игъогу рыкIохэрэр унэ горэм щызэIу-кIагъэх. Джуртмэ ащыщынэщтыгъэхэти, унэу зыщызэIу-кIагъэм ипчъэхэр агъэпытагъэх. Джащыгъум Исус адэжъ къакIуи, пчэгум къиуцуи къариIуагъ:

–Гупсэфыныгъэ шъуиIэу шъопсэу!

²⁰ Ар къызеIом, ыIэхэри ычапэри къаригъэлъэгъугъэх. Зиусхъаныр залъэгъум, игъогу рыкIохэрэр гушIуагъэх.

²¹ –Гупсэфыныгъэ шъуиIэу шъопсэу!– къариIуагъ Исус джыри зэ. –Ты лъапIэм сэ сыкъызэригъэкIуагъэм фэдэу, сэри шъусэгъакIо.

- ²² Ар къызеIo ужым, игъогу рыкIохэрэм япщи ариIуагъ:
 –Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ шъугухэм арысэжъугъалъхь.
²³ ПсэкIодхэр шъо зыфэжъугъэгъурэм фэгъущтых, зы-
 фэшъумыгъэгъурэми фэгъущтхэп.

«О уси Зиусхъан ыкIи уси Тхь», Фомэ Исус зэрэриIуагъэр

²⁴ Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIумэ язэу Фо-
 мэу TIуазэкIэ заджэхэрэр Исус къызэкIом, адрэмэ ягъу-
 сагъэп.

²⁵ Адрэ лIыхэу Исус игъогу рыкIохэрэм къыраIуагъ:

–Зиусхъаныр тлъэгъугъэ.

–ГъучIыIунэ опIэ гъуанэхэр Исус ылэмэ атесымылIа-
 гъохэу, сэ слэхъуамбэ а гъучIыIунэ уапIэ гъуанэхэм ате-
 сымылIхъэу, сэ сIи Исус ычапэ тесымылIхъэу сшIошъы
 хъуштэп,– ариIуагъ Фомэ ахэмэ.

²⁶ Мэфий зытешIэм ыуж Исус игъогу рыкIохэрэр джи-
 ри унэм исыгъэх, Фоми ягъусагъ. Пчъэхэр агъэпытагъэхэ
 пэтми, Исус къакIуи, пчэгум къиуцуи къариIуагъ:

–Гупсэфыныгъэ шъуиIэу шъопсэу!

²⁷ ЕтIанэ Исус Фомэ риIуагъ:

–О плэхъуамбэ мо къытелъхь, слэмэ къяплъ. ПшIи къэ-
 щэий, сэ счапэ къытелъхь, пшIошъ мыхъоу ущымытэу,
 шIошъхъуныгъэ зигъаI.

²⁸ –О уси Зиусхъан ыкIи уси Тхь!– Фомэ Исус ри-
 Iуагъ.

²⁹ –Сэ сыплъэгъугъэти, пшIошъ хъугъэ,– къыриIуагъ
 Исус. –Мы Ioфхэр амылъэгъугъэхэ пэтми, шIошъхъуны-
 гъэ зиIэ хъугъэхэр сыхъатмафэ ежъагъэх.

Мы тхылъыр зыфэттхыгъэр

³⁰ Мы нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэм анэмыкIэу Исус
 игъогу рыкIохэрэм апашъхъэ мы тхылъым имытхэу,
 нэшэнэ гъэшIэгъонышхо Iаджыхэри къыгъэлъэгъуагъэх.

³¹ Ау мы Ioфхэр зыфэттхыгъэр Исусыр Христосэу
 Тхьэм Ыкъоу зэрэщытымкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэ
 хъуныр ары, а шIошъхъуныгъэмкIи Исус ыцIэкIэ
 мыкIодыжьын щыIэныгъэ шъуиIэ хъуныр ары.

ЯТІОКІЫРЭ ЗЫНЭРЭШЪХЪ

Исус игъогу рыкІохэрэм ащыщхэу нэбгыриблымэ зыкъызэраригъэлъэгъугъэр

Ащ нэуж Тивериадэ зыцІэ псыхъураем* игъогу рыкІохэрэм джыри зэ Исус зыкъаригъэлъэгъугъ. Ар зэрэхъугъэр мары: ²Симон Петрэрэ, Фомэу ТуазэкІэ заджэхэрэмрэ, Галилей хэкум ит Канэ къуаджэм щыщ Нафанаилрэ, Зеведей ыкъуитІурэ, нэмыкІ нэбгыритІоу Исус игъогу рыкІохэрэмрэ зэгъусагъэх.

³–Пцэжъыяшэ ськІощт,– ыІуи, Симон Петрэ адрэмэ ариІуагъ.

–Тэри тыкъыбдэкІощт,– къыраІожьыгъ ахэмэ. ЕтІанэ ежъэхи, къуашъом итІысхъэхи, кІуагъэх, а чэщым зи къаубытыгъэп.

⁴Нэф къызэшъым, Исус псылушъом Іутыгъ, ау ар зэрэ–Исусыр игъогу рыкІохэрэм ашІэжъыгъэп.

⁵–Ныбджэгъухэр,– ариІуагъ Исус, –пцэжъые къэшъуубытыгъа?

–Хъау, зи къэтыубытыгъэп,– къыраІожьыгъ ахэмэ.

⁶–Къуашъом иджабгъу лъэныкъокІэ хъытыур хажъудзи, къэшъуубытышт,– ариІуагъ Исус. Ар къызеІом, хъытыур хадзи, пцэжъыабэр хъытыум къызэрихъагъэм пае, хъытыур къыхахыжъын алъэкІыгъэп.

⁷Игъогу рыкІохэрэм ащыщхэу Исус анахъышІоу ылъэгъурэм Петр риІуагъ:

–Мыр Зиусхъаныр ары.

Симон Петрэ ар зэрэ–Зиусхъаныр зызэхехым, ищыгъын кІыІутелъ зыщыхыгъагъэти, ар къызэрищэкІыжъи, псым зыхидзагъ. ⁸Адрэ лІыхэу Исус игъогу рыкІохэрэм пцэжъыехэр зэрылъ хъытыур къыздалъэшъузэ, къуашъом исхэу къэсыгъэх, сыда пІомэ псылушъом пэчыжъэу щытыгъэхэп, Іэнтэгъу шъитІум фэдиз ныІэп зэрэпэчыжъагъэхэр, ⁹Псылушъом къэзынэсхэм, шІомыкІ машІор хэгъэнагъэу, ащ пцэжъые телъэу, хъалыгъуи бгъодэлъэу алъэгъугъ.

21:1 Тивериадэ зыцІэ псыхъураер – Галилей псыхъураер ары.

¹⁰ –Джы кѣшѣуубытыгѣ пѣжѣыхэм ащыщ кѣшѣухъ,– ариѣагѣ Исус.

¹¹ Симон Петрѣ кѣуашѣом ыдѣжѣ кѣуи, пѣжѣые инхэр зѣрыз хѣытыур Іушѣом кѣытырилѣэшѣагѣ. Пѣжѣыехѣу хѣытыум илѣыгѣэхэр шѣэрѣ шѣэныкѣорѣ щырѣ хѣуштыгѣ. Ащ фѣдиз илѣыгѣэхѣ пѣтми, хѣытыур зѣлѣтхѣыгѣэп.

¹² –Шѣукѣакѣуи, пѣдыжѣышхѣ шѣушѣы,– ариѣагѣ Исус.

–О хѣт ущыща?– ыѣоу, игѣогу рыкѣохѣрѣм ащыщѣу зи Исус кѣеупчѣынѣу тегушхуагѣэп. Ар зѣрѣ–Зиусхѣаныр ашѣагѣ. ¹³ Исус кѣакѣуи, хѣалыгѣур кѣышти аритыгѣ. Ащ фѣдѣу пѣжѣыхѣхѣри аритыгѣ. ¹⁴ Исус лѣагѣэхѣм кѣызахѣтѣджыкѣыжѣы ужым, игѣогу рыкѣохѣрѣм зыкѣызѣраригѣэлѣэгѣугѣэр мыр ящѣнѣрѣу щытыгѣ.

Исус Петрѣ зѣрѣдѣгушѣагѣэр

¹⁵ Зѣшхѣхѣм ыуж, Исус Симон Петрѣ риѣагѣ:

–Иуан ыкѣо Симон, мыхѣмѣ сызѣралѣэгѣурѣм нахѣи нахѣышѣоу сыолѣэгѣуа?

–Ары, Зиусхѣан,– кѣырилѣожѣыгѣ Петрѣ. –Шѣу узѣрѣслѣэгѣурѣр о ошѣлѣ.

–Сѣ сишѣынѣхѣр гѣэхѣух,– риѣагѣ Исус.

¹⁶ –Иуан ыкѣо Симон, шѣу сыолѣэгѣуа?– ыѣуи, ятѣонѣрѣу Исус Петрѣ риѣагѣ.

–Ары, Зиусхѣан,– кѣырилѣожѣыгѣ Петрѣ. –Шѣу узѣрѣслѣэгѣурѣр о ошѣлѣ.

–Сѣ симѣлхѣм Іахѣоу афѣхѣу,– риѣагѣ Исус.

¹⁷ –Иуан ыкѣо Симон, шѣу сыолѣэгѣуа?– ыѣуи, ящѣнѣрѣу Исус Петрѣ риѣагѣ.

«Шѣу сыолѣэгѣуа?» ыѣуи, ящѣнѣрѣу Исус зѣреупчѣыгѣэм пае, Петрѣ ыгу кѣеуи кѣырилѣожѣыгѣ:

–Зиусхѣан, зѣкѣлѣри о ошѣлѣ, шѣу узѣрѣслѣэгѣурѣри ошѣлѣ.

–Симѣлхѣр гѣэхѣух,– риѣагѣ Исус. ¹⁸ –Шѣыпкѣѣ дѣдѣр осѣлѣо, уикѣлѣлѣгѣу ор–орѣу убгы бгырыпх иплѣхѣѣти, узыфаем укѣощтыгѣ. Ау жѣы узыхѣукѣлѣ, о пѣлѣхѣр фѣпшѣѣйхѣзѣ, нѣмыкѣ горѣм бгырыпхыр убгы кѣырилѣхѣанышѣ, уздѣкѣонѣу узыфѣмыем уишѣшѣт.

¹⁹ Исус ащ фэдэу зыфыриѳагъэр лѳакІэу Петрэ фэхъу-
щтэу*, Тхъэм щытхъушхо зэрыфишѳыщт шѳыкІыр гури-
гъэѳоныр

арыгъэ. Исус ар зыреѳом ыуж риѳагъ:

–Сэ сауж къырыкІу.

Исусрэ игъогу рыкІохэрэм ащыщэу анахъышѳоу ылъэгъурэмрэ

²⁰ Петрэ зыкъызызэрегъэзэкІым, игъогу рыкІохэрэм
ащыщэу Исус анахъышѳоу ылъэгъурэр ауж итэу къакІоу
ылъэгъугъ. А лІыр ары пчыхъэшъхъашхэм дэжъ Исус
къыбгъодэсэу Іэнэм пэсэу къэзыѳогъагъэр:

–Зиусхъан, хэт тетыгъо зиІэхэм уалэкІэзыгъэхъащтыр?

²¹ Петрэ а лІыр зелъэгъум, Исус къеупчІыгъ:

–Зиусхъан, мы лІыр сыдэу хъушъ?

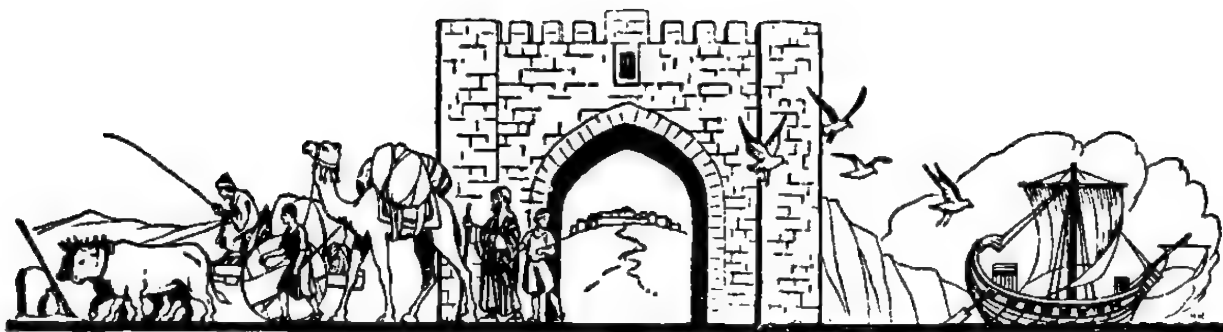
²² –Сэ дунаем къэсэгъэзэжъыфэкІэ, ар щыІэнэу сыфае-
мэ, сыда уиѳофэу ащ хэлъыр?– риѳожыгъ Исус. –О сауж
къырыкІу!

²³ Арэушътэу, «А лІэу Исус игъогу рыкІорэр лІэштэп»,
зылорэ къэбар шѳошъхъуныгъэ зиІэ къошхэм ахэхъагъ.
АрышъхъакІэ, «Ар лІэштэп», ыѳоу Исус Петрэ къыриѳо-
гъагъэп. Исус къыриѳогъагъэр мары: «Сэ къэсэгъэзэжъ-
фэкІэ, ар щыІэнэу сыфаемэ, сыд уиѳофэу ащ хэлъыр?»

²⁴ А лІэу Исус игъогу рыкІорэр ары мы ѳофхэр къэзы-
ушыхъатырэри ахэр зытхыгъэри. Ащ къыушыхъатырэр
зэрэшъыпкъэр тэ тэшІэ.

²⁵ Исус нэмыкІ ѳофыбэхэри ышІагъэх. Сызэрэгугъэрэм-
кІэ, ахэр зэкІэри зырызэу тхыгъэхэмэ, тхыгъэн фаеу
тхылъхэр дунаем тефэштгъэхэп. Амин.

21:19 лѳакІэу Петрэ фэхъушътыр – Петрэ къащым тыраѳулІэнышъ, агъэ-
лІэныр ары; сыда пѳомэ зыгорэ къащым зытыраѳулІэрэм, класэкІэ е бгы-
рыпхкІэ ылэхэр къащым тырапхэщтыгъэх.

АПОСТОЛХЭМ ЮФХЭУ АШИГЪЭХЭР

АПЭРЭШЪХЬ

**Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапІэ апостолхэм къяфыригъэхынэу
кыызэригъэгугъагъэхэр**

^{1,2} Феофил* лъапІ, апэм къящегъэжъагъэу Тхьэм Исус уашъом зыдищэежъыгъэ мафэм нэсыфэ, Исус ышІэгъэ Юф пстэури, цыфхэм аригъэшІэгъэ Юф пстэури апэрэ тхылъэу* сэ стхыгъэм ит. Исус, Тхьэм ежъыр уашъом дищэежъыным ыпэкІэ, къыхихыгъэ апостолхэм* Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ыкІуачІэкІэ унашъохэр афишІыгъэх.
³ Исус къин зещэчым ыуж, щэч хэмылъэу лІагъэхэм кы-
зэрахэтэджыкІыжъыгъэр бэрэ афигъэшъыпкъэжъэу ахэ-

1:1,2 Феофил – еплъ Лука 1:1.

1:1,2 апэрэ тхылъыр – «Лука КъэбарышІур КъызэриІотагъэр» зыфа-
Іорэ тхылъыр ары. Еплъ Лука 1:1–4.

1:1,2 апостол – нэмыкІ цыф горэм ыцІэкІэ гушыІэнэуи Юф ышІэнэуи
фитыныгъэ зиІэр ары. Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІум «апо-
столхэкІэ» яджэх. Ахэр Исус илІыкІохэу тетыгъо зэритыгъэхэр ары.

мэ заригъэлъэгъущтыгъ. Мэфэ тІокІитІум къыкІоцІ апо-
столхэм бэрэ заригъэлъэгъущтыгъ, Тхьэм и Тетыгъошхо*
иІофхэм яхьылІагъэуи къадэгущыІэщтыгъ. ⁴Исус ахэмэ
ягъусэ зэхъум, унашъо афишІыгъ:

–Ерусалим къалэм шъудэмыкІ, ау сэ зигугъу къышъу-
фэсшІыгъэу, Ты лъапІэм шъукъызэригъэгугъагъэм* шъу-
паплъ; ⁵сыда пІомэ Иуан псыкІэ цІыфхэр ыумэхъы-
щтыгъэх*, ау мэфэ заулэ зытешІэкІэ, Тхьэм ежъ Ыпсэ
ЛъапІэкІэ шъуиумэхъыщт.

Исус уашъом зэрэдэкІоежъыгъэр

⁶Зызэрэугъоихэм, апостолхэр Исус къеупчІыгъэх:

–Зиусхъан, Израил ипачъыхъагъу мы мафэхэм зэтебгъэ-
уцожъыщта?

⁷–Ты лъапІэм итетыгъошхокІэ уахътэхэуи лъэхъанэ-
хэуи ыгъэнэфагъэхэр шъушІэнхэ шъуфитэп,– ариІо-
жъыгъ Исус. ⁸–Ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ къызышъуфе-
хыкІэ, лъэкІыныгъэ шъуиІэ хъунышъ, Ерусалими, Иудей
хэкуми зэкІэ, Самарие хэкуми зэкІэ, дунаем ыкъуапэ нэс
шыхъат шъукъыщысфэхъущт.

⁹Исус а гущыІэхэр къызеІохэм ыуж, ахэмэ алъэгъоу
Тхьэм ар уашъом дицъежъыгъ. Зы ошъуапщэ горэ Исус
къышъхъэщырыхыи, ежъыр амылъэгъужъы хъугъэ.

1:3 Тхьэм и Тетыгъошхо – Тхьэм мы дунаеми, мы дунаем ицІыфхэми те-
тыгъошхоуи лъэкІыныгъэшхоуи афыриІэр ары. Инджылыр Тхьэм
и Тетыгъошхо зытегущыІэкІэ, зыфиІорэр загъорэ мы уахътэм Тхьэм те-
тыгъошхоу иІэр ары, загъори къэкІошт уахътэм Тхьэм тетыгъошхоу
иІэщтыр ары, загъори Тхьэм ыдэжъ мыкІодыжъын щыІэныгъэ щыуиІэ-
ныр ары.

1:4 Ты лъапІэм шъукъызэригъэгугъагъэр – Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ары.
Еплъ Лука 24:49; Иуан 15:26.

1:5 умэхъыныр – «ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожъи, зысэжъугъэу-
мэхъ, Тхьэм ахэр къышъуфигъэгъунхэм пае», ыІоти, умэхъэкІо Иуан
(Яхъя) цІыфхэр псым чІигъаощтыгъэх (ыумэхъыщтыгъэх). Еплъ Марк
1:4. Исус уашъом зыдэкІоежъыгъэм щегъэжъагъэу, цІыфхэм диным
ехьылІагъэу тетыгъо зиІэ цІыф горэм зырагъэумэхъы – а цІыфым ахэр
псым чІегъаох, е псы тІэкІу ашъхъэхэм атыреутхэ. Арэушътэу ИсускІэ
шІошъхъуныгъэ яІэ зэрэхъугъэр къагъэлъагъо. Ащ нэмыкІэуи Исус
лІи, лІагъэхэм къызэрахэтэджыкІыжъыгъэм пае япсэкІодхэр къафэ-
гъугъэхэу, мыкІодыжъын щыІэныгъэ яІэ зэрэхъугъэми шыхъат фэхъух.

¹⁰ Исус уашъом зыдэкIоежъым, апостолхэм анэхэр уашъом тырагъэдыкъагъэхэу, ошIэ-дэмышIэу лIитIу шъошэ фыжъкIэ фэпагъэхэу* ахэмэ адэжъ къэуцугъэх.

¹¹ –Шъо Галилей цIыфхэр,– къаIуагъ а лIитIумэ, –сид пае мыщ дэжъым шъущытэу уашъом шъудэплъыера? Мы Исусэу Тхъэм уашъом дицъежъыгъэр уашъом дэкIоежъыгъэу зэрэшъулъэгъугъэм фэдэ къабзэу къехыжъышт.

Апостолхэм ежъхэм ащыщ хъунэу Иудэ ычIыпIэкIэ Матфый зэрэхахыгъэр

¹² Ащ нэужым апостолхэр Елеон Iуашъхъэм* ехыжъхи, Ерусалим агъэзэжъыгъ. Елеон Iуашъхъэр Ерусалим игъунэгъоу щыт, шэмбэт гъогум* икIыхагъэ фэдизэу. ¹³ Къалэм дэхъажъхи, ахэр зэрыс унэ лъагэм дэкIоежъыгъэх; мыхэр арыгъэх: Петрэ, Иуан, Якъубэ, Индрыс; етIанэ Филипп, Фомэ, Варфоломей, Маттэ; Алфей ыкъо Якъуб, Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэщтыгъэр, Якъубэ ыкъо Иудэ. ¹⁴ Бзылъфыгъэ заулэ, Исус янэу Мерэм, Исус ышхэр ягъусэхэу, ахэмэ зэкIэ зэдаштэу Тхъэм елъэIу зэпытыщтыгъэх.

¹⁵ А мафэхэм ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ купэу нэбгыришъэрэ тIокIырэ фэдиз хъуцтыгъэм Петрэ къыхэуцуи къыIуагъ:

¹⁶ –Сшыхэр*, Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт гущыIэхэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ пачъыхъэ Даутэ ыгу къырилъхъэх, Иудэ зыщIэм ехылаIагъэу къыригъэIуагъэхэр къэкъыпкъэжъынхэ фэягъэх. А Иудэ ары* Исус къэзыубытыгъэхэм гъогур языгъэлъэгъугъэр. ¹⁷ Ари тэ тщыщыгъ, мы Iофыми тигъусэу рылажъэщтыгъ.

¹⁸ Бзэджагъэу ышIагъэм пае пкIэу ратыгъэмкIэ* Иудэ хъасэ къыщэфыгъ. А хъасэм бгъэгукIэ тефи, ыныбэ зэ-

1:10 лIитIу шъошэ фыжъкIэ фэпагъэхэу – мэлэичхэр ары.

1:12 Елеон Iуашъхъэр – Зейтун Iуашъхъэр ары. Ерусалим игъунэгъубзэу, итыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъокIэ Кедрон къуладжэм иадрабгъу ит.

1:12 шэмбэт гъогу – зы километрэ фэдиз мэхъу. Джурт хабзэм иунашъо тетэу, шэмбэт мафэм зы километрэ нахыбэ укIо хъуштэп.

1:16 сшыхэр – зы диным рыкIохэрэр ары.

1:16 А Иудэ ары . . . гъогур языгъэлъэгъугъэр – еплъ Лука 22:47.

гоути, икІэтІыйхэр зэкІэ кыкІыгъэх. ¹⁹ Ерусалим дэс цыф пстэуми Иудэ къехъулагъэм икъэбар зэхахыгъ, абзэкІи а хъасэм АкелдамэкІэ еджэщтыгъэх. Ащ кыкІы-рэр «Лъыосэ Хъасэ».

²⁰ ЕтІанэ Петрэ кыыпигъэхъожьыгъ:

–Сэбурым мыш фэдэу ит:*

«Иунэ нэкІ орэхъу. Зи ерэмыс».

Мыш фэдэуи ит:

«Ащ ипшъэрылт нэмыкІ горэм ерэштэжьи, ычІыпІэ ерэуцожь».

^{21,22} –Арыти, Исус лагъэхэм кыызэрахэтэджыкІыжьи-гъэр Иудэ ычІыпІэкІэ нэмыкІ горэм кыиддиушыхъатын фае. А шыхъатыр Исус кыытхахъэу, кыытхэкІэу зыщы-тыгъэ лъэхъанэм зэкІэ, Иуан Исус зиумэхъыгъэ мафэм щегъэжъагъэу Тхъэм Исус уашъом дицэежъыфэ, тигъу-сагъэхэм ащыщын фае.

²³ Арэуштэу нэбгыритІу агъэуцугъ: Юсыфэу ВарсавэкІэ заджэхэрэмрэ (ащ Иусти ралуагъ) Матфыйрэ.

^{24,25} ЕтІанэ Тхъэм елъэлухэзэ алуагъ:

–Зиусхъан, о цыф пстэуми агухэм арылтыр ошІэ. Мы нэбгыритІумэ ащыщэу, апостолым илоф ышІэнэу хэпхы-гъэр кыытэгъэлъэгъу; сыда плөмэ Иудэ а Іофыр кыы-гъани, ежъ фэшъошэ чІыпІэ кІуагъэ.

²⁶ ЕтІанэ пхъэдз ашІи, пхъэдзыр Матфый тефагъ. Арэу-штэу апостол пшыкІузымэ ягъусэу Матфый апостолэу хъугъэ.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

**Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм
кыызэрафехыгъэр**

Пэнтэкост зыцІэ мэфэкІ мэфэшхор* кыызэсым, шІошъ-хъуныгъэ зиІэхэр зэкІэ зы чІыпІэм щытыгъэх. ² ОшІэ–

1:18 пкІэу ратыгъэр – еплъ Лука 22:3–6.

1:20 Сэбурым ит – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:25; 109:8 (урыс библиемкІэ 68:26; 108:8).

2:1 Пэнтэкост зыцІэ мэфэкІ мэфэшхор – коцхэр кызахыжыырэм

дэмышлэу жьыбгъэшхоу къепщэрэм ибырсыр мэкъэшхо фэдэ макъэ уашъом къехи, унэу зэрысхэм зэкIэ мэкъэшхор из хъугъэ. ³МашIом фэдэу бзэгухэр къафэлъэгъуагъэх. А бзэгухэм загощи, ахэмэ ащыщэу хэтрэ зы цIыфым зы бзэгу къытенагъэу хъугъэ. ⁴Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ зэкIэми агухэм инэу арылъ хъуи, хымабзэхэмкIэ къэгущыIэхэу аублагъ, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ къызэригъэгущыIагъэхэм фэдэу.

⁵Дунаем сыдрэ лъэпкъи щыщхэу Тхьэм ищынагъо зыгу илъ джуртхэр Ерусалим дэсыгъэх. ⁶А бырсыр мэкъэшхор къызэхъум, зыфахьын амышлэу, цIыфыбэхэр зэхэлъэдагъэх; сыда пIомэ хэти ежъ ыбзэкIэ ахэр къэгущыIэхэу зэхахыгъэти ары. ⁷Лъэшэу агъэшIагъоу зэраIожьыщтыгъ:

–Мы къэгущыIэрэ лIыхэр зэкIэ Галилей хэкум щыщхэба? ⁸Ащыгъум тэ тщыщэу, хэти ежъ ыбзэкIэ ахэр къэгущыIэхэу зэхихын ылъэкIэу сыдэуштэу хъура? ⁹Парфие хэгъэгум щыщхэми, Мидие хэгъэгум щыщхэми, Елам хэгъэгум щыщхэми, Месопотамие хэгъэгум исхэми, хэкухэу Иудейрэ Каппадокиерэ арысхэми, хэкухэу Понтрэ Асиерэ арысхэми, ¹⁰хэкухэу Фригиерэ Памфилиерэ арысхэми, Мысырымрэ Ливие хэгъэгум щыщ Кириinie къалэм пэгъунэгъу лъэныкъомрэ арысхэми, Рим къэлэшхом къыкIыгъэхэми, ¹¹джуртхэми, прозелитхэми*, Крит хыгъэхъунэм* щыщхэми, арабхэми, тэ зэкIэ тыбзэхэмкIэ Тхьэм Iофышхохэу ышIагъэхэм якъэбар ахэмэ къаIуатэу зэхэтэхы.

¹²ЦIыф пстэуми агъэшIагъоу, зыфахьын амышлэу зэраIожьыщтыгъ:

–Сыда щыщ мы къэхъугъэр?

¹³Зыгорэхэри акIэнакIэхэу къаIуагъ:

–Сэнэпс IэшIум ыгъэутэшъуагъэх.

ыуж, джуртхэм илъэс къэс ятфэнэрэ мазэм щагъэмэфэкIырэ мэфэкI мэфэшхор ары. Пасхъэ мэфэкI мэфэшхом ыуж, мэфэшъэныкъозыблэкIыхэкIэ, Пэнтэкоcт мэфэкI мэфэшхор къэсы. «Пэнтэкоcтым» къыкIырэр «яшъэныкъорэр» ары.

2:11 прозелитыр – зидин зэблэзыхъугъэр ары.

2:11 хыгъэхъунэ – чIыгу гъушъэу псы гузэгум итыр ары.

**Пэнтэкост мэфэкл мэфэшхом Петрэ цыф купышхом хэтхэм
апашъхэ кыызэрэщыгуцылагъэр**

¹⁴ Джащыгъум Петрэ апостол пшыкIузымэ ягъусэу къэ-
тэджи, ымакъэ кыиIэти, гущылэу кыгублагъ.

–Сшы джуртхэмрэ, Ерусалим дэсхэмрэ, мыр зэжъугъа-
шIэ, къасIохэрэми шъукъядэIу. ¹⁵ Шъо шъузэрэгугъэрэм
фэдэу мы лIыхэр утэшъуагъэхэп, сыда пIомэ пчэдыжъым
сыхъатыр бгъу* хъугъэ ныIэп. ¹⁶ Ау мыщ дэжъым
кыщыхъугъэр пегъымбар Иоил* Iофэу мырэуштэу зыте-
гуцылагъэр ары:

¹⁷ «Тхъэм мырэуштэу еIо: Дунаем иаужырэ мафэхэм
сэ Спсэ ЛъапIэ цыф пстэуми къафезгъэхышт.
Сигущылэхэр шъо шъукъохэмрэ шъупхъухэмрэ
агухэм къарыслъхъанхэшъ, къязгъэIощтых.
ШъуикIалэхэми Iофхэр къафезгъэлъэгъощтых,
шъуинахъыжъхэми пкIыхъапIэхэр язгъэлъэгъуштых.

¹⁸ А мафэхэм кыисфэлажъэрэ цыфхэм,
хъульфыгъэми бзыльфыгъэми, сэ Спсэ ЛъапIэ
къафезгъэхышт,
сигущылэхэри ахэм агухэм
къарыслъхъанхэшъ, къязгъэIощтых.

¹⁹ Уашъом Iофышхо гъэшIэгъонхэр
кыщызгъэлъэгъощтых,
чIылъэми нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр
кыщызгъэлъэгъощтых,
лъы, машIо, Iугъошхо къэхъуштых.

²⁰ Зиусхъаным имэфэшхоу щытхъушхо зиIэр къэкIоным
ыпэкIэ,
тыгъэри шIункI къэхъушт, мазэри
лъым фэдэу хъушт.

²¹ Хэт щыщми Зиусхъаныр кыидэIэпыIэнэу елъэIурэри
мыкIодэу къэнэжъышт».

²² Ащ нэужым Петрэ джыри ипсалъэ кыпидзэжъыгъ:

–Шъо, Израил лIыхэр, мы гущылэхэм шъукъядэIу:
Тхъэм Назарет щыщ Исус ежъым зэрэщыщыр шъор-
кIэ кыгъэшъыпкъэжъыгъ. Тхъэм ар кыызэригъэшъы-

2:15 пчэдыжъым сыхъатыр бгъу – гущылэ–гущылэу зэбдзэкIымэ, «ящэ-
нэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ кыикIырэр пчэдыжъым сыхъатыр бгъур
ары.

2:16–20 пегъымбар Иоил . . . зытегуцылагъэр – еплъ Пегъымбар
Иоил тхылъэу ытхыгъэм 2:28–32.

пкъэжыгъэр Исус лъэкIыныгъэ зыхэлъ Иофышхохэмрэ Иофышхо гъэшIэгъонхэмрэ шъуадэжъ зэрэщыригъэшIагъэхэри, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр зэрэщыригъэгъэлъэгъуагъэхэри ары. ²³ Тхъэм гухэлъэу ыухыгъэм тетэуи, Тхъэм ар къэхъуным ыпэ къэхъунэу зэришIэщтыгъэм фэдэуи, Исус къышъуIэкIэхъагъ. Цыф бзаджэхэм шъо къащым ряжъугъэIулIи яжъугъэукIыгъ. ²⁴ Ау Тхъэм ар лIэныгъэм икIын щэчыныгъэм хищыжыгъэу, лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъ; сыда пIомэ лIэныгъэм ар ыIыгъынэу хъущтыгъэп. ²⁵ Пегъымбар Даутэ Исус ехылаагъэу мырэуштэу къыIуагъ:*

«Зиусхъаныр сапашъхъэ итэу слъэгъу зэпытыгъ.

ЗыкIи симыгъэгумэкIыным пае, ар сиджабгъукIэ къызгот.

²⁶ Арышъ, сыгу мэгушIо, сыжэ—бзэгуи мэгушIо.

СпкIи гугъэпIэшIу иIэу псэфыжышт,

²⁷ сыда пIомэ лIагъэхэм ядунае сэ спсэ къышчыбгъэнэжыштэп.

Къыпфэлажъэрэ цыф лъапIэм ихъадэ бгъэшъуштэп.

²⁸ ЩыIэныгъэм ыдэжъ кIорэ гъогухэр сэбгъэшIагъэх.

Уадэжъ сэ сышчыбгъэгугъушIожышт».

²⁹ —Сшыхэр, тятэжъышхо Даутэ ехылаагъэу гушхоныгъэкIэ сыкъэгущыIэн сыфит. Ар дунаем ехыжыгъагъ ыкIи чIалъхъажыгъагъ, непэ къэсыфэ икъэунэ тадэжъ щыI. ³⁰ Даутэ пегъымбарэу щытыгъ, ащи ышIэщтыгъ, Христосэу* ежъ Даутэ къытехъукIынэу щытыгъэ цыфхэм ащыщыр ежъ Даутэ ипачъыхъэ тIысыпIэ тыригъэтIысхъанэу Тхъэм гушчыIэ пытэкIэ къызэригъэгугъагъэр*.

³¹ Арышъ, Даутэ къэхъуштыр ешIэти, Христос къытегушчыIэу* «Тхъэм ар лIагъэхэмэ ядунае къышчыбгъэнэжыштэп», ыкIи «ащ ихъадэ ыгъэшъуштэп» ыIуи къызеIом,

2:25–28 пегъымбар Даутэ . . . къыIуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 16:8–11 (урыс библиемкIэ 15:8–11).

2:30 Христос – Мессихъыр ары. Пачъыхъэ Даутэ ылъэпкъ къытехъукIыгъэу, пегъымбархэм къызэраIуагъэм тетэу, Израил шъхъафитныгъэрэ мамыр тетыгъорэ аригъэгъотынхэу Тхъэм Израил къызэригъэгугъэгъэ пщы лъапIэр ары.

2:30 Тхъэм гушчыIэ пытэкIэ къызэригъэгугъагъэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 132:11 (урыс библиемкIэ 131:11).

2:31 Даутэ . . . Христосым къытегушчыIэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 16:10 (урыс библиемкIэ 15:10).

зыфиІуагъэр Христос лагъэхэм къахэтэджыкІыжбынэу зэрэщытыгъэр ары. ³² А Исус ары Тхъэм лагъэхэм къахигъэтэджыкІыжбыгъэр, а Іофыми тэ зекІэри тыришыхъат. ³³ Тхъэм Исус уашъом дищэежьи, иджабгъукІэ зыгуегъэтІысхъэм ыуж, Ты лъапІэм ежъ Ыпсэ ЛъапІэу къызэригъэгугъагъэр къыритыгъ, зэрэшъулъэгъурэм ыкІи зэрэзэхэшъухырэм фэдэуи Исус Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ къытфыригъэхыгъ. ³⁴ Сыда плэмэ Даутэ уашъом дэкІоежбыгъэп, ау мырэуштэу къыІуагъ:*

«Тхъэу Зиусхъаным сэ си Зиусхъан къыриІуагъ:

³⁵ О уипыхэр лъэгукІэтын пфэсшІыхэфэ,
сэ сиджабгъукІэ къызготІысхъ».

³⁶ –Арышъ, Израил цІыф пстэуми мыр яшъыпкъэу арэшІ: Мы Исусэу шъо къащым ешъуІулІыгъэр, Тхъэм ыкІи Зиусхъанэу ыкІи Христосэу къыгъэхъугъ.

³⁷ ЦІыфхэм ар зызэхахым, агу хэуІагъ. Ахэмэ Петрэрэ адрэ апостолхэмрэ къаралуагъ:

–Тшыхэр, сыда тэ тшІэн фаер?

³⁸ –ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожьи, Исус Христос ыцІэкІэ шъо пстэуми зытэжъугъэумэхъ*, Тхъэм шъуипсэкІодхэр къышъуфигъэгъунхэм пае,– ариІожбыгъ Петрэ. –Ащыгъум Тхъэм итынэу ежъ Ыпсэ ЛъапІэ шъугухэм къарилъхъащт. ³⁹ Тхъэм ежъ Ыпсэ ЛъапІэ зыфыригъэхынэу къыгъэгугъагъэхэр шъори, шъуибынхэри, чыжъэу щыІэ цІыфхэри зекІэ – цІыфхэу ежъ ибын хъунхэу Зиусхъанэу ти Тхъэ зекІэ заджэхэрэр ары.

⁴⁰ НэмыкІ гущыІабэкІэ Петрэ ахэмэ афигъэпытэу ялъэІугъ:

–Мы лъэпкъ къуанчэм Тхъэм зыхежъугъэщыжьи, шъу-мыкІодэу зыкъежъугъэгъэнэжъ.

⁴¹ Арэуштэу Петрэ игущыІэхэр зыштагъэхэм зарагъэумэхъыгъ. А мафэм шІошъхъуныгъэ зиІэхэм япчъагъэ минищ фэдиз хэхъуагъ. ⁴² Емызэщхэу шІошъхъуныгъэ зиІэ хъугъэ цІыфхэм апостолхэм Тхъэм игущыІэхэр зарагъэгъашІэхэу зэпытыщтыгъэх, зэкъошхэм фэдэуи зэхэтыгъэх, хъалыгъу зэгучачы зэпытыщтыгъ, Тхъэми елъэІу зэпытыщтыгъэх.

2:34–35 Даутэ . . . къыІуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:1 (урыс библиемкІэ 109:1).

2:38 умэхъыныр – еплъ 1:5.

2:42 хъалыгъу зэгучачы зэпытыщтыгъ – Исус ліи, лагъэхэм къызэра-

Шошъхъуныгъэ зиӀэхэм язэкъошныгъ

⁴³ Апостолхэм Иофышхо гъэшӀэгъон Іаджыхэр ашӀагъэхэти, нэшэнэ гъэшӀэгъонышхо Іаджыхэри къагъэлъэгъуагъэхэти, цӀыфхэм зэкӀэ агухэм щынагъо арылъ хъугъэ. ⁴⁴ Шошъхъуныгъэ зиӀэхэр зэкӀэ зэгъусагъэх, яӀэри зэкӀэ язэфэдагъ. ⁴⁵ Ямылъкухэмрэ яхъапщыпхэмрэ ащэхи, къыкӀэкӀыгъэм щыщ хэти ищыкӀагъэм фэдиз ратыгъ. ⁴⁶ Зыгу–зыпсэу мафэ къаси Тхьэм иунэшхо щызэӀукӀэ зэпытыщтыгъэх. Яунэхэми хьалыгъур щызэгуачыщтыгъ, гушӀохэу агу шъыпкъэхэкӀэ зэдашхэщтыгъэх. ⁴⁷ Тхьэм ищытхъу ашӀыщтыгъ, цӀыф пстэуми агуи яӀуштыгъ. Зиусхъаным цӀыфхэу мыкӀодхэу къыгъэнэжъхэрэмкӀэ шӀошъхъуныгъэ зиӀэхэм япчъагъэ мафэ къэси хигъахъоштыгъ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

**Петрэрэ Иуанрэ Тхьэм иунэшхо икъэлапчъэ дэжъ
зылъакъохэм атеуцон зымылъэкӀырэ лӀы горэ
зэрэщагъэхъужьыгъэр**

Зы мафэ горэм щэджэгъоужым цӀыфхэр Тхьэм зыщелъэӀурэ сыхъат щым дэжъ* Петрэрэ Иуанрэ Тхьэм иунэшхо кӀоштыгъэх. ² Зы лӀы горэ, къызыхъугъэм щегъэжъагъэу ылъакъохэм атеуцон ымылъэкӀэу, Тхьэм иунэшхо икъэлапчъэхэм ащыщхэу «Къэлапчъэ дах» зыфаӀорэм къахъыщтыгъ. Ар мафэ къэси къахъыти, Тхьэм иунэшхо чӀахъэхэрэм сэдакъэкӀэ ялъэӀунэу а къэлапчъэм дэжъ агъэтӀысыщтыгъ. ³ А лӀым Петрэрэ Иуанрэ Тхьэм иунэшхо чӀахъэхэзэ зелъэгъухэм, ялъэӀугъ:

–Сэдакъэ къысэшъут!

хэтэджыкӀыжъыгъэр агу къагъэкӀыжъызэ, ИсускӀэ шӀошъхъуныгъэ зиӀэхэр зэдашхэх.

3:1 сыхъатыр щым дэжъ – гущылэ–гущылэу зэбдзэкӀымэ, «ябгъонэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къыкӀырэр щэджэгъоужым сыхъатыр щыр ары.

⁴Петрэрэ Иуанрэ анэхэр а лым тырагъэдыкъягъэхэу, еплъыхэзэ, Петрэ кылуагъ:

—Мо зэ кытэплъ!

⁵Зыгорэ кыратынкIэ ащыгугъэу а лыр афидэплъыягъ.

⁶—Дышгъи тыжыни сэ зи сиIэп,— кылуагъ Петрэ, —ау сиIэр осэты: Назарет квалэм щыщ Исус Христос ыцIэкIэ унашъо пфэсэшIы, къэтэджи, къэкIухъ!

⁷ЕтIанэ Петрэ а лым ыIэ джабгъу кыубыти кыгъэтэджыгъ. Ардэдэм а лым ылъакъохэмрэ ылъэгуанджэхэмрэ кIуачIэ къахэхъажыгъ. ⁸Ар кыызщылъэти, ылъакъохэм атеуцожы, кыкIухъэу ыублагъ. ЕтIанэ Петрэрэ Иуанрэ ягъусэу Тхъэм иунэшхо чIахы, кыкIухъэу, дэпкIаезэ Тхъэм щытхъу фишIыгъ. ⁹Цыф пстэуми ар кыкIухъэу, Тхъэм щытхъу фишIэу алъэгъугъ. ¹⁰Залъэгъум, Тхъэм иунэшхо «и Къэлапчъэ дах» зыфаIорэм ыдэжъ лъэIуакIоу щысыщтыгъэр арэу цыфхэм къашIэжыгъ, агучIи изыгъэу а лым къехъулагъэр лъэшэу агъэшIэгъуагъ.

Петрэ цыф купышхом ыпашъхъэ кыызэрэщыгушыIагъэр

¹¹ЛIэу агъэхъужыгъэр Петрэрэ Иуанрэ ауж имыкIэу, цыфхэм зэкIэ лъэшэу агъэшIагъоу пачъыхъэ Сэлмэн ыцIэкIэ заджэхэрэ щагоу шъхъэ зытелъ пкъэу къэлапчъэхэр зиIэм ыдэжъ чъэхи, а нэбгырищым адэжъ кыщызэрэугъоигъэх. ¹²Петрэ ар зельэгъум, цыфмэ ариIуагъ:

—Израил лыхэр, сыд пае ар жъугъэшIагъора? Сыд пае ащ фэдизэу тэ шъукытэплъыра? Тэр—тэрэу лъэкIыныгъэшхо тиIэу, е Тхъэр инэу тэ тэгъэлъапIэшъ, мы лым зекIон едгъэлъэкIыгъэу шъогугъа? ¹³Мы лым къехъулагъэмкIэ Ибрахымэ, Исхъакъ, Якъубэ я Тхъэу тятэжъышхохэм я Тхъэ цыфхэм апашъхъэ Ыкъо Исус ищытхъушхо кыщигъэлъэгъуагъ. Ар тетыгъо зиIэхэм шъо аIэкIэжъугъэхъагъ. Iэшъхъэтет Пилат* ар шъхъафитэу кытIупщыжыинэу тыриубытагъэ пэтми, ащ ыпашъхъэ Исус щызэшъупэсыгъэп. ¹⁴Цыф ЛъапIэу ыкIи Зафэр

3:13 Пилат — Рим (Рум) цыфхэм ащыцэу, Понтый Пилат, Исус кыызэхъу нэужым я 26–36 илъэсхэм къакIоцI хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей яIэшъхъэтетэу щытыгъ.

зэшъупэсыгъэп, зы укIакIо горэ шъхъафитэу къышъуфитIупщыжьи́нэуи Iэшъхъэтет Пилат шъуелъэIугъ. ¹⁵ ЩыIэныгъэ шъыпкъэр цIыфмэ язытырэр арэуштэу шъуукIыгъэ, ау Тхъэм ар лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжьи́гъ. Тэри а Iофым тыришыхъат. ¹⁶ Мы лIэу шъулъэгъурэм ыкIи шъушIэрэм Исус ыцIэ зэрэщыгугъыгъэм пае, кIуачIэ иIэ хъугъэ. Исус ыцIэрэ Исус ыдэжъ къикIырэ шIошъхъуныгъэмрэ ары шъо пстэуми шъуапашъхъэ мы лIыр щызыгъэхъужьи́пагъэр.

¹⁷ —Ащ нэмыкIэу, сшы́хэр, шъори шъуитхъаматэхэми Исус ешъушIагъэр зэхэшъумышIыкIэу зэрэшъушIагъэр сэшIэ. ¹⁸ Тхъэм пегъымбар пстэуми агухэм къарилъхьи, къаригъэIуагъ, ежъ и Христос къиныбэ ыцэ́чын фаеу зэрэщытыщтыр, Тхъэм зэриухыгъэм тетэуи хъугъэ. ¹⁹ Арыти, Тхъэм шъуипсэкIодхэр къышъуфигъэгъунхэм пае, ахэмэ шъуафыкIэгъожьи, Тхъэм игъогу шъутехъ. ²⁰ Ащыгъум шъугухэм зызыщагъэпсэ́фыжьи́н лъэхъанэхэр Зиусхъаным ыдэжъ къикIы́щтых, Тхъэм Христосэу къышъуфигъэнэфэгъэ Исуси къыгъэкIожьи́щт. ²¹ Тхъэм зэпстэури тэрэзэу зэтригъэуцожьи́фэ, Христос уашъом щыIэн фае, Тхъэм ипегъымбар лъапIэхэм агухэм къарилъхьи, къызэра-ригъэIуагъэм тетэу. ²² ГущыIэм пае, пегъымбар Мусэ къыIуагъ:* «Зиусхъанэу шъуи Тхъэм шъушы́хэм ащы́щэу, сэ сфэдэ пегъымбар горэ къыгъэкIо́щт. Ащ къышъуиIо́щт пстэуми шъуядэIун фае. ²³ А пегъымбарым къыIохэрэм хэт щыщми ямыдэIурэр лъэпкъым хэкIынышъ, кIодыжьи́щт».

²⁴ —Адрэ пегъымбар пстэуми, пегъымбар Самуел щегъэжъагъэу ащ къыкIэлъыкIуагъэхэми, пегъымбархэу Тхъэм игущыIэхэр зыгу къырилъхъэхи, къызэригъэIогъэ пстэуми мы мафэхэм ягугъу ашIы́щтыгъ. ²⁵ Пегъымбархэм ажэ-кIэ Тхъэм цIыфхэр къызэригъэгугъэгъэ Iофхэр зыгъотхэрэр шъоры, Тхъэм ежьи́ррэ шъуятэжъышхохэмрэ азыфагу дилъхъэгъэ зэзэгъыныгъэм иIэхъышIуи зыгъотхэрэр шъоры, Тхъэм пегъымбар Ибрахымэ зэрэриIуагъэм тетэу, «О къыптехъукIы́щт цIыфым дунаем ылъэпкъ пстэуми сынэшIу щыфэныгъэр анигъэсынэу сшIы́щт». ²⁶ Тхъэм ежъ Ыкъуи къызегъэлъагъом, лъэпкъхэм апэу ежъ Ыкъо къызфигъэкIуагъэр шъоры, шъуащышу хэти

3:22 пегъымбар Мусэ къыIуагъ — еплъ Пегъэмбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:15,18.

шъуащыщэу хэти игъогу бзаджэ тырыригъэгъэкIэу, ынэшIу кыщыригъэфэным пае.

ЯПЛIЭНЭРЭШЪХЪ

Джурт тхьаматэхэм Петрэрэ Иуанрэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхъэ зэрэращагъэхэр

Петрэрэ Иуанрэ цIыфхэм адэгущыIэхэзэ, дин пащэхэр, Тхьэм иунэшхо иухъумакохэм ятхьаматэ, саддукейхэр* лъэшэу губжыгъэхэу итIум къабгъодэхьагъэх; ² сыда пIомэ Петрэрэ Иуанрэ цIыфхэм Тхьэм игущыIэхэр арагъашIэхэу, Исус лагъэхэм кыызэрахэтэджыкIыжыгъэм пае, лагъэхэр кыызэрэтэджыжыщтхэр агъэлущтыгъэти ары. ³ Арэу-щтэу ахэмэ Петрэрэ Иуанрэ аубытхи, пчыхъашъхъэ хъугъэти, ятIонэрэ мафэм нэсы хьапсым чIагъэсыгъэх. ⁴ Петрэрэ Иуанрэ къэбарэу агъэлурэр зэхэзыхыгъэхэм ащыщхэу бэмэ ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ. Ахэмэ япчъагъэ нэбгырэ минитф фэдиз хъугъэ.

⁵ ЯтIонэрэ мафэм журт тхьаматэхэр, нахьыжъхэр*, Тэурат егъэджекIо пащэхэр* Ерусалим щызэлукIагъэх. ⁶ Дин пэщэшхоу* Аннэ* зыцIэр ащ дэжъым щыIагъ, етIанэ Кайафэ*, Иуан, Александр, нэмыкI лIыхэу дин пэщэшхом иунагъо щыщхэр ащ дэжъым щыIагъэх.⁷ Ахэмэ Петрэрэ

4:1 саддукейхэр – дин пащэхэм ащыщхэу, диным пылхэу зы тхьамэтэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ тхылъ лъапIэхэу алъытагъэхэр Тэурат хабзэм итхылъитф ары ныIэп.

4:5 нахьыжъхэр – лъытэныгъэ зиIэ журт дин тхьаматэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ ащыщхэу заулэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх.

4:5 Тэурат егъэджекIо пащэхэр – Тэурат хабзэм итхэмрэ журтхэм адрэ тхылъ лъапIэхэу яIэхэм арытхэмрэ цIыфхэм агурызыгъаIоу щытыгъэ пащэхэр ары.

4:6 дин пэщэшхор – дин пащэхэм ятхьаматэуи Тхьэмэтэ Хэсэшхом итхьаматэуи щытыгъ.

4:6 Аннэ– Исус кыызэхъу нэужым я 6–15 илгъэхэм къакIоцI дин пэщэшхоу щытыгъ.

4:6 Кайафэ – Аннэ ыпхъу илIэу щытыгъ, Исус кыызэхъу нэужым я 18–36 илгъэхэм къакIоцI дин пэщэшхоу щытыгъ.

Иуанрэ утыгум кыращэхи яупчыгъэх:

–Сыд фэдэ кIуачIэкIэ, е хэт ыцIэкIэ а лIыр хъужьыгъа?

⁸ Ар зэIом, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ Петрэ ыгу инэу илъ хъуи ариIуагъ:

–Шъо тэ тлъэпкъ итхъаматэхэри, нахыжъхэри! ⁹ ЛIэу зылъакъохэм атеуцон зымылъэкIэу щытыгъэм тэ шIоу фэтшIагъэм иIоф шъухаплъэзэ, «Сыдэуцтэу ар хъужьыгъа?» шъуIозэ, непэ шъукъытэупчы. ¹⁰ Арышъ, шъо зэпстэуми, Израил лъэпкъым зэкIэ мыр зэжъугъашIэ: Назарет къалэм щыщ Исус Христос ыцIэ ыкIуачIэ ары мы лIыр зыгъэхъужьыпагъэр, ащ пайй ар шъуапашъхъэ ит. Исус ары къащым тешъуIулIагъэр, ау Тхъэм ар лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжъыгъ. ¹¹ Ежъыр ары

«Унэ зышIыхэрэм зэрамыпэсэу чIадзыжъыгъэ

мыжъоу мыжъо лъэпсэ дэдэу унэм фэхъугъэр».*

¹² –ЦIыфхэр мыкIодхэу къэзыгъэнэжъырэ закъор Исус ары. Ащ ыцIэ нэмыкIэу, Тхъэм уашъом ычIэгъ чIэт цIыфхэм аритыгъэу зи щыIэп тымыкIодэу тыкъэзыгъэнэжъын зылъэкIынэу.

¹³ Джурт тхъаматэхэм Петрэрэ Иуанрэ ягушхоныгъэ залъэгъум, гъэсэнныгъэ зымыIэ лIы кызэрыкIохэу зэрэщытхэми гу зылъатэм, агъэшIэгъуагъ, Исус зэригъусагъэхэри къашIэжъыгъ. ¹⁴ Ау а лIэу агъэхъужьыгъэр ахэмэ ягъусэу ащ дэжъым щытэу алъэгъугъэти, ащ нахыбэ араIо-жъын алъэкIыгъэп. ¹⁵ Арэуцтэу зэхъум, Синедрион* хасэ унэм Петрэрэ Иуанрэ чIагъэкIыжъхи, ежъхэр зэупчыжъхэу аублагъ. ¹⁶ Зэупчыжъхэзэ мырэуцтэу зэраIожъыгъ:

–Мы лIитIум сыда ятшIэщтыр? Ерусалим дэс цIыфпстэуми ахэмэ Iофышхо гъэшIэгъон зэрашIагъэр ашIэ. «Iофышхо ашIагъэп», тэ тIо хъуцтэп. ¹⁷ Ау хъугъэм икъэбар ащ нахы нахыбэу цIыфмэ ахэмыхъаным пае, «Исусым ыцIэкIэ зы цIыф горэм шъудэгущыIэмэ, къины-

4:11 Еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:22 (урыс библиемкIэ 117:22).

4:15 Синедрион – Тхъэмэтэ Хэсэшхор ары. Дин Iофхэм яхыллIагъэу хъыкум зышIэу, анахъ тетыгъошхо зиIэ хасэу джуртхэм яIагъэр ары. Тхъаматэ нэбгырэ 70-рэ Тхъэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх. А хэсэшхом итхъаматэу дин пэщэшхор арыгъэ.

бэ шъодгъэщэчышт», тІонышгъ, мы лІыхэм афэдгъэпытэн фае.

¹⁸ Етіанэ Петрэрэ Иуанрэ хэсэ унэм къычІащэжъхи, Исус ыщІэкІэ зи къамыІожьынэуи, цІыфхэм зи арамьгъэ-шІэжъынэуи афагъэпытагъ. ¹⁹ Ау Петрэрэ Иуанрэ ахэмэ араІожьыгъ:

–Тхъэм тедэІуным нахы, шъо тышъодэІуныр Тхъэм-кІэ тэрэза, мытэрэза, шъор–шъорэу хыкум тешъу-шыхъан фае. ²⁰ Ау тэ Іофхэу тлъэгъугъэхэмрэ зэхэ-тхыгъэхэмрэ къэтымыІо хъуцтэп.

²¹ Етіанэ джурт тхъаматэхэм, «ШъукъытэмыдэІумэ, къи-ныбэ шъодгъэщэчышт», аІуи, джыри зэ афагъэпыти къа-тІупщыжъыгъэх. Ахэмэ къин арагъэщэчынэу ушъхьагъу агъотыгъэп, сыда пІомэ а хъугъэ–шІагъэм пае, цІыф пстэуми Тхъэм щытхъу фашІыщтыгъэти ары. ²² Мы Іофы-шхо гъэшІэгъонымкІэ апостолхэм агъэхъужьыгъэ лІым ыныбжъ илъэс тІокІитІум ехъуцтыгъ.

Шошъхъуныгъэ зиІэхэр Тхъэм зэрелъэІугъэхэр

²³ Петрэрэ Иуанрэ къызатІупщыжъхэм, ягъусэхэм адэжъ агъэзэжъи, дин пэщэшхохэмрэ нахыжъхэмрэ къа-раІуагъэр аІотэжъыгъ. ²⁴ Ахэмэ ар зызэхахым, зэдаштэу амакъэ инэу къаІэти, Тхъэм елъэІугъэх:

–Зиусхъан, уашъори, чІыри, хыри, ахэмэ ащыІэ пстэури къэзыгъэхъугъэр оры. ²⁵ Тятэжъышхо Даутэ ыжэкІэ о укъэгущыІагъ. Ар о къыпфэлажъэу щытыгъ, о Ппсэ Лъа-пІэ илъэкІыныгъэкІи мы гущыІэхэр ащ ебгъэІуагъэх:*

«Хымэ лъэпкъхэр сыда зыкІэгубжыхэрэр?

ЦІыфхэм пкІэ зимыІэ гухэлъхэри сыда зыфыряІэр?

²⁶ Дунаем ипачъыхъэхэм зыкъаІэтыгъ, пащэхэри зэрэугъойхи,

Зиусхъанэу Тхъэмрэ ежъ и Христосэу дагъэ зыщи-фагъэмрэ

апэуцунхэу зэгурыІуагъэх».

²⁷ –А гущыІэхэр шъыпкъэх, сыда пІомэ пщы Иродрэ*

4:25–26 мы гущыІэхэр ащ ебгъэІуагъэх – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:1–2.

4:27 пщы Ирод – Ирод Антипэ ары. Исус къэхъуным ыпэкІэ я 4–рэ илъэсым щегъэжъагъэу Исус къызэхъу нэужым я 39–рэ илъэсым нэсы,

Іэшъхьэтет Понтый Пилатрэ хымэ лъэпкъхэмрэ Израил цыфхэмрэ ягъусэхэу, о Пкъо лъапІэ Исусэу дагъэ зыщыпфагъэм пэуцунхэу мы къалэм щызэрэугъоигъэх. ²⁸ О пкІочІэшхокІи, уигухэлъ тетэуи хъун фэегъэ Іофхэу ыпэ-кІэ бгъэнэфагъэхэр ахэмэ агъэцэкІагъэх. ²⁹ Джы, Зиусхъан, «Шъукъытэмыдэлумэ, къиныбэ шъодгъэщэчышт», аІозэ, ахэмэ къызэраІорэм еплъ, уигущылэхэр гушхоньгъэ пстэумкІи дгъэлунхэу тэ, къыпфэлажъэхэрэм, кІуачІэ къы-тэт. ³⁰ Арышъ, Пкъо лъапІэу Исус ыцІэкІэ сымаджэхэр бгъэхъужьынхэуи, нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэр къэбгъэ-лъэгъонхэуи, Іофышхо гъэшІэгъонхэр пшІэнхэуи о пІэ къэщэй.

³¹ Тхьэм зелъэлухэ ужым, чІыпІэу зыщызэрэугъоигъэ-хэр къэсысыгъ. Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ зэкІэмэ агухэм инэу арылъ хъуи, гушхоньгъэкІэ Тхьэм игущылэхэр агъэІоу рагъэжъагъ.

Шошъхъуныгъэ зиІэхэм мылъкоу яІэр язэрэзэфэдагъэр

³² ИсускІэ шошъхъуныгъэ зиІэхэр зэкІэ зыгу–зыпсэу щытыгъэх. Зыми имылъку ехьылІагъэу «Мыр сэсый» ыІуагъэп, ар зэкІэ язэфэдагъ. ³³ Апостолхэр Исус ла-гъэхэм къызэрахэтэджыкІыжъыгъэм лъэкІыныгъэшхо-кІэ шыхъат фэхъугъэх, Тхьэм ынэшІуи зэкІэми инэу къа-щифэу щытыгъ. ³⁴ ЩыкІагъэ зиІэ цыф зи ахэтыгъэп; сыда пІомэ, е чІыгу, е унэ зиІэ пстэуми ахэр ащэжъхэти, ахъщэу къыкІэкІыгъэр къахъыти, ³⁵ апостолхэм апа-шъхъэ ралъхъэщтыгъ. А ахъщэм щыщэу апостолхэм хэти ищыкІагъэм фэдиз ратыштыгъ.

³⁶ Кипр хыгъэхъунэм* щыщэу, Левый унэгъо лъэпкъым щыщэу лІы горэ щыІагъ. А лІым Юсыф ыцІагъ. Апостол-хэр ащ ВарнавэкІэ еджэщтыгъэх. (Варнавэ зыфаІорэ лІы-цІэм къыкІырэр «Цыфхэр Зыгъэгушхорэр» ары. ³⁷ Ащ хъа-сэу иІагъэр ыци, ахъщэр къыхыи, апостолхэм апашъхъэ къырилъхъагъ.

ар Галилей хэкумрэ, Перей хэкумрэ япщэу щытыгъ. Еплъ Лука 23:7–11.

4:36 хыгъэхъунэ – чІыгу гъушъэу псы гузэгум итыр ары.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Ананыйрэ Сапфирэрэ якъэбар

Ананый ыцІэу, лЫ горэ щыІагъ. Ежымырэ ишъхъэгъусэу Сапфирэрэ мылъку горэ ащагъ. ²Шъузым ышІэзэ, Ананый мылъкум ыуасэ щыщ ежым пае зы тІэкІу хихи, къэнагъэр ыхьи, апостолхэм апашъхъэ рилъхъагъ.

³—Ананый,— кыІуагъ Петрэ, —Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ пцІы фэуусынэуи, чІыгум ыуасэ щыщ оц пае хэпхынэуи шэйтаным угу кырирлъхъанэу сыдэущтэу хъугъа? ⁴ЧІыгур пцэным ыпэкІэ, оуиеу щытыгъэба? Зыощэм ыуж, ахъщэм узыфаер епшІэн плъэкІыщтыгъэба? Мыщ фэдэу пшІэнэу сыд пае угу иплъхъагъ? ПцІы зыфэуусыгъэр цІыфхэр арэп, Тхъэр ары нахь.

⁵Ананый а гущыІэхэр зызэхеххэм, зэхафи, ыпсэ хэкІыгъ. Хъугъэ—шІагъэр зэхэзыхыгъэхэр зэкІэ щынэгъошхом хэфагъэх. ⁶КІэлэ ныбжыкІэ куп къакІохи, ихъадэ чэфын рацэкІи, унэм рахыжьи, къэм чІалъхъажьыгъ.

⁷Сыхъэтищ фэдиз тешІагъэу, къэхъугъэр ымышІэу Ананый ишъхъэгъусэ унэм кыихъагъ.

⁸—КъысаІу,— риІуагъ Петрэ, —чІыгур мыщ фэдиз ахъщэкІэ шъущагъа?

—Ары, ащ фэдиз ахъщэр ары зэрытщагъэр,— кыІуагъ бзылъфыгъэм.

⁹—Сыд пае Зиусхъаным Ыпсэ ЛъапІэ жъугъэунэфынэу шъузэрэгъэгугъэжыгъа?— риІуагъ Петрэ. —Еплъ, уилІ ихъадэ къэм чІэзылъхъажьыгъэхэр пчъэІупэм Іутых, о уихъади рахыжьищт.

¹⁰Ардэдэм бзылъфыгъэр Петрэ ылъакъохэм адэжъ щызэхафи, ыпсэ хэкІыгъ. КІэлэ ныбжыкІэхэр кыIZE-хъэхэм, ари лІагъэу къагъотыгъ. Ихъадэ унэм рахыжьи, дахи, ишъхъэгъусэ бгъодэлъэу чІалъхъажьыгъ.

¹¹Чылыс зэІукІэм щыщ пстэури хъугъэ—шІагъэхэр зэхэзыхыгъэ пстэури щынэгъошхом хэфагъэх.

**Апостолхэм нэшэнэ гээшлэгъонышхо Іаджи
зэрагъэлъэгъуагъэмрэ Іофышхо гээшлэгъон Іаджи
зэрашлагъэмрэ**

¹² Апостолхэм цІыфхэм апашъхъэ нэшэнэ гээшлэгъонышхо Іаджи къыщагъэлъагъоштыгъ, Іофышхо гээшлэгъон Іаджи щашлэштыгъ. Шошъхъуныгъэ зиІэ пстэуми зэдаштэу, пачъыхъэ Сэлмэн ыцІэкІэ заджэхэрэ щагоу шъхъэ зытелъ пкъэу къэлапчъэхэр зиІэм щызэлукІэштыгъэх. ¹³ ЦІыфхэр шлошъхъуныгъэ зиІэхэм ахэхъанхэу загъэгушоштыгъэп, ау лъытэныгъэ афырјІэу щытыгъ. ¹⁴ Ащ имызакъоу, цІыф нахъыбэ, хъулъфыгъэхэми, бзылъфыгъэхэми, ЗиусхъанымкІэ шлошъхъуныгъэ јІэ хъоу, агохъэ зэпытыштыгъэх. ¹⁵ Арышъ, Петрэ зыблэкІыкІэ, зи мыхъуми, иныбжыкъу сымаджэхэм ащышхэм къатыридзэным пае, цІыфхэм ясымаджэхэр пІэхэми пІуаблэхэми ателъхэу къахъыхэти, урамхэм къатыралъхъащтыгъэх. ¹⁶ Ерусалим игъунэгъу къалэхэми цІыфыбэхэр къарыкІыхэти, ясымаджэхэмрэ джынэпцІэ Іаехэм рагъэзыгъэхэмрэ къахъыштыгъэх. Апостолхэм ахэр зэкІэ агъэхъужыштыгъэх.

Джурт тхъаматэхэм апостолхэм къин зэрарагъэшчэгъэр

¹⁷ ЕтІанэ дин пэшэшхомрэ дин пэшэшхом игъусэ пстэухэмрэ шъугъоныр агу къыхъагъ. Дин пэшэшхом игъусэхэр диным рыкІорэ цІыф купэу саддукей* купкІэ заджэхэрэм щыщыгъэх. ¹⁸ Апостолхэр аубытхи, къалэм ихъапс чІадзагъэх. ¹⁹ Ау чэщым Зиусхъаным имэлэІич хъапсым ипчъэхэр Іуихыхи, ахэр къычІищыжъхи къыІуагъ:

²⁰ –ШъукІожьи, Тхъэм иунэшхо шъучІахы, мы щыІэныгъэ лъаплэм икъэбар зэкІэ цІыфмэ яшъуІуат.

²¹ Апостолхэр едэІухи, нэф къызэшъым, Тхъэм иунэшхо чІахъэхи, а къэбарыр цІыфхэм арагъашІэу аублагъ.

Дин пэшэшхомрэ ащ игъусэхэмрэ къызэкІохэм, Тхъэмэтэ Хэсэшхом* щышхэм (Израил цІыфмэ янахъыжъхэр* ары)

5:17 саддукейхэр – еплъ 4:1.

5:21 Тхъэмэтэ Хэсэшхор – еплъ 4:15.

5:21 нахъыжъхэр – еплъ 4:5.

къяджэхи, апостолхэр къащэнхэм пае ухъумаклохэр хъапсым агъэкIуагъэх. ²² Ау ухъумаклохэр хъапсым зэкIохэм, апостолхэр ащ чIэсхэу агъотыгъэхэп. Арыти, къагъэзэжьи къаIуагъ:

²³ –Хъапсыр пытэу гъэпытагъэу, ухъумаклохэри пчъэхэм аIутхэу къэдгъотыгъ, ау пчъэхэр Iутхи, тызычIахъэм, зи чIэдгъотагъэп.

²⁴ Тхъэм иунэшхо иухъумаклохэм ятхъаматэмрэ дин пэщэшхохэмрэ ар зызэхахым, зыфахьын ашIагъэп.

²⁵ Джащыгъум зыгорэ къакIуи, къэбар ахэмэ къафихьызэ ариIуагъ:

–Шъо хъапсым чIэжъудзэгъэгъэ цIыфхэр Тхъэм иунэшхо чIэтхэу, цIыфхэм Iофхэр арагъашIэх.

²⁶ Ар зареIом, илIыхэр игъусэхэу ухъумаклохэм ятхъаматэр кIуи, апостолхэр къащагъэх, ау лIыгъэкIэ къащагъэхэп, сыда пIомэ цIыфхэр мыжъохэмкIэ яонхэшъ, зэраукIыныхэм щыщынэщтыгъэхэти ары.

²⁷ Апостолхэр къащэхи, Тхъэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхъэ ращагъэх. Дин пэщэшхор яупчIэу ыубли, мырэуштэу ыIуагъ:

²⁸ –«Мы лIым ыцIэкIэ цIыфхэм зи яшъумыгъашI!» тIуи, унэшъо пытэ къышъуфэтшIыгъэба? Ау шъо Iофхэу цIыфхэм яжъугъэшIагъэхэр Ерусалим диз хъугъэ. Джы мы лIым ылъ къыттежъугъэфэнэу шъугу хэлъ.

²⁹ –ЦIыфхэм анахьи Тхъэм нахъ тедэлун фае,– пэгъокI къатыжьи Пётрэрэ адрэ апостолхэмрэ. ³⁰ –Тятэжъхэм я Тхъэ Исус лагъэхэм къахигъэтэджыкIыжьи. Ар шъо пкъэум ешъуIулIи, жъугъэлIагъэ. ³¹ Исус Израил цIыфхэр япсэкIодхэм афыкIыригъэгъожьынхэшъ, къафэгъунхэм пае, Тхъэм Исус тхъаматэу ыкIи цIыфхэр мыкIодхэу къэзыгъэнэжьиуэ уашъом дищэежьи, ежьиым иджабгъукIэ зыгуигъэтIысхъагъ. ³² Тэри Тхъэм Ыпсэ ЛъапIи мы Iоф пстэуми тыряшыхъат. Тхъэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэ ежьиым едэлурэ цIыфхэм агухэм къарелъхъэ.

³³ Тхъэмэтэ Хэсэшхом щыщхэм ар зызэхахым, къызэкIэплъыхъэхи, апостолхэр аукуIыныхэу фэягъэх. ³⁴ Ау фарисей*

5:34 фарисейхэр – джуртхэм ащыщхэу, диным рыкIорэ цIыф купэу щытыгъэх. Ахэр Тэурат хабзэмрэ ятэжъхэм къакIэныжьи гъэ хабзэхэмрэ агу етыгъэу апылтыщтыгъэх.

горэ, Гамалил ыцлэу, цыф пстэуми лъытэныгъэ зыфы-
рялэ Тэурат егъэджэкIо пащэу щытыр Тхьэмэтэ Хэсэ-
шхом хэсэу къэтэджи, апостолхэр унэм тIэкIукIэ чIащын-
хэу унашъо ышIыгъ. ³⁵ ЕтIанэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом
щыщхэм ариIуагъ:

–Израил лIыхэр, мы лIыхэм яшъушIэщтымкIэ шъузфэ-
сакъыжъ, ³⁶ сыда пIомэ бэмышIэу Февдэ ыцлэу, зы лIы
горэ щыIагъ. Ежъыр лIы инэу цыфхэм ашIуигъэшIэу,
нэбгырэ шъиплI фэдиз гъусэ къыфэхъугъэх, ау цыфхэм
ар аукIыгъ, игъусэхэри зэбгырыкIыжъхи, кIодыжъыгъэх.
³⁷ Ащ къынэуж цыфхэм япчъагъэ залъытэм, Иудэ зыцлэ
лIэу Галилей хэкум щыщыр къэтэджи, цыф Iэджи гъусэ
къыфэхъугъ. Цыфхэм ари аукIыгъ, игъусэ пстэури зэбгы-
рыкIыжъыгъэх. ³⁸ Джы мыр шъосэлэ: Мы лIыхэм ауж
шъуикIыжъи, шъутIупщыжъых. Ахэмэ ягухэлри яIофи
къызхэкIырэр цыфыр арымэ, кIодыжъышт. ³⁹ Ау яIоф
къызхэкIырэр Тхьэр арымэ, ахэр жъугъэуцунхэ шъулъэ-
кIыштэп. Шъузфэсакъыжъ, Тхьэм шъупэуцоу къычIэкIын-
кIи мэхъу.

⁴⁰ Арэуштэу Гамалил къыIуагъэхэм ядэлугъэх. ЕтIанэ
апостолхэм къяджэжъхи, къамыщкIэ яуагъэх. Ащ нэ-
ужым Исус ыцлэкIэ цыфмэ зи арамьIонэу унашъо афашIи
атIупщыжъыгъэх.

⁴¹ Арэуштэу Исус ыцлэкIэ лые къарахынэу Тхьэм
къызэрафигъэшъошагъэмкIэ щыгушIукIхэу, апостолхэр
Тхьэмэтэ Хэсэшхо унэм къычIэкIыжъыгъэх. ⁴² Мафэ
къэси Тхьэм иунэшхуи унэхэми цыфхэм Тхьэм игу-
щылэхэр щарагъашIэ зэпытыщтыгъэх, къэбарышIоу
Исусыр Христосэу зэрэщытри цыфхэм арагъэлэу зэпыты-
щтыгъэх.

ЯХЭНЭРЭШЪХЬ

**Апостолхэм ежъхэм адэлэпыIэнхэу нэбгырибл
зэрагъэнэфагъэхэр**

А мафэхэм ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зилэхэр нахьыбэ
хъухэ зэхъум, урымыбзэкIэ гущылэрэ джуртхэм* джурт-

6:1 урымыбзэкIэ гущылэрэ джуртхэр – Палестинэ хэгъэгум нэмыкI
хэгъэгу горэм щыщыгъэх.

ыбзэкIэ гущыIэрэ джуртхэм* афэтхьаусыхэхэу аIуагъ:

–Мафэ къэси шхын зыжъугощыкIэ, тэ тишъузабэхэр пхъэтэпэмышъ шъошIы.

²Арэуштэу зэхъум, апостол пшыкIутIур ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ цIыфхэм зэкIэ къяджэхьа къаIуагъ:

–Шхын дгощыным пае, Тхьэм игущыIэхэм цIыфхэр ятымыгъэдэлунхэр тэрэзеп. ³Арэуштэу зэрэщытым пае, тшыхэр, цIыф пстэуми лъытэныгъэ зыфыряIэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ инэу зыгу илъхэу, зэхэшIыкIыныгъэ зиIэ нэбгырибл шъуащыщэу къыхэшъух. Мы Ioфыр ахэмэ апшгъэ итлъхъан. ⁴Тэри Тхьэм телъэлунми, Тхьэм игущыIэхэр цIыфмэ ядгъэлунхэми тыпылгъэ зэпытышт.

⁵Мы гущыIэхэр цIыфхэу зэлукIагъэхэм зэкIэ агу еIугъэх. Арэуштэу Стефанэу шIошъхъуныгъэмрэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэрэ инэу зыгу илгъэ лIы къыхахыгъ. Ащ нэмыкIэу Филипп, Прохор, Никан, Тимон, Пармен, Николаеу Антиохие къалэм щыщэу, джуртэу хъугъэр къыхахыгъэх. ⁶Ахэр апостолхэм апашгъхъэ шагъэуцугъэх. Апостолхэр Тхьэм елгъэлугъэх, аIэхэри ахэмэ ашгъхъэхэм атралгъхьагъэх*.

⁷Арэуштэу Тхьэм игущыIэхэм а лъэныкъом инэу зыщабгъуштыгъ. ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэм япчъагъэ Ерусалим бэу щыхэхъуагъ. Дин пащэхэм ащыщ купышхоми шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

Стефан зэраубытыгъэр

⁸Стефан Тхьэм ынэшIу инэу къызщифагъэу, лъэкIыныгъэшхо зиIэ лIэу щытыгъ. Ащ Ioфышхо гъэшIэгъонхэр ышIэщтыгъэх, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэри цIыфмэ апашгъхъэ къыщигъэлъагъоштыгъэх. ⁹Шгъхьафитныгъэ зиIэ хъугъэхэу* зыфаIорэ лIыхэм ясинэгогу* щыщхэр

6:1 джуртыбзэкIэ гущыIэрэ джуртхэр – ахэр Палестинэ щыщыгъэх.

6:6 аIэхэр ахэмэ ашгъхъэхэм атралгъхьагъэх – арэуштэу зыфашIагъэр а Ioфыр а лIыхэм апшгъэ ралгъхъанри, ахэмэ а Ioфыр агъэцэкIэным пае, Тхьэм ынэшIу къащифэнри ары,

6:9 шгъхьафитныгъэ зиIэ хъугъэхэр – джуртхэу пщылIхэу щытыгъэхэу, шгъхьафитныгъэ зыгъотыжыгъэхэр ары.

6:9 синэгогу – джуртхэм ятхьэлгъэлупIэ ары.

(ахэр Кириние к'яалэм, Александрие к'яалэм, Киликие хэкум, Асие хэкум щыщыгъэх) Стефан енэк'юк'ухэу аублагъ. ¹⁰ Ау Стефан изэхэш'ык'ыныгъэ пайй, игушы'лэ-хэр Тх'эм Ыпсэ Л'яап'лэ к'ызыэрэригъэ'уагъэхэм пайй еж'ым пэуцуж'ыныхэ ал'эк'ыщтыгъэп.

¹¹ Джащыгъум ахэмэ ц'ыф заулэмэ мырэуштэу арагъэ-уагъ:

—Мы л'ыр пегъымбар Мусэмрэ Тх'эмрэ ях'онэу зэхэтхыгъ.

¹² Арэуштэу залом, ц'ыфхэри, нах'ыж'хэри, Тэурат егъэджэк'ло пащэхэри зэк'лагъэпл'ых'агъэх. Ахэми Стефан аубыти, Тх'эмэтэ Хэсэш'хом ыпаш'х'э ращагъ.

¹³ Шых'ат нэпц'хэри к'яащагъэх. А шых'атхэм мырэуштэу а'уагъ:

—Мы л'ыр мы ч'ып'лэ л'яап'лэмрэ Тэурат хабзэмрэ ях'оны зэпыт. ¹⁴ Сыда п'омэ Назарет к'яалэм щыщ Исус мы ч'ып'лэр зэхик'утэшт, пегъымбар Мусэ к'ытфигъэнэгъэ хабзэхэри зэблих'уш'тых, мы л'ым к'ы'лоу тэ зэхэтхыгъ.

¹⁵ Тх'эмэтэ Хэсэш'хом щыщ пстэури Стефан езэрэгъэпл'ыгъэх. Ащ ынапэ мэлэ'ич напэм фэдэу к'яащых'угъ.

ЯБЛЭНЭРЭШ'ХЬ

Стефан Тх'эмэтэ Хэсэш'хом ыпаш'х'э к'ызыэрэщыгушы'лагъэр

Ет'анэ дин пэщэш'хор Стефан еупч'ыгъ:

—Мы л'ыхэм к'я'лохэрэр ш'ыпк'эха?

² —Тшыхэри, тятэхэри, ш'ук'эда'у!— к'ы'лож'ыгъ Стефан. —Тятэж'ыш'хо Ибрах'имэ Харан к'яалэм дэмыт'ысх'э рапш'лэу, щытх'уш'хо зи'лэ Тх'эр Месопотамие хэгъэгум ащ к'ыщыфэл'эгъуагъ. ³ Тх'эм мырэуштэу к'ыри-уагъ:*

7:3 Тх'эм . . . к'ыри'уагъ — епл'э Пегъымбар Мусэ апэрэ тхыл'эу ытхыгъэм 12:1.

«О уихэгъэгуи, уиблагъэхэми ахэки, сэ озгъэлъэгъушт хэгъэгум кIо!»

⁴ – Арэуштэу Ибрахымэ Халдей хэгъэгум икIи, Харан къалэм кIуи, дэтIысхьагъ. Ятэ зэлIэ ужым, мы хэгъэгоу шъо шъузэрысым Тхьэм къыгъэкощи къэкIуагъ. ⁵ Мыш дэжьми Тхьэм Ибрахымэ мылъку зи къышчыритыгъэп, лъэкъо тегъэуцуапIэ фэдиз чIыгум щыщи къыритыгъэп. Ау Ибрахымэ а мафэхэм зи сабий имыIагъэ пэтми, мы хэгъэгур ежьымрэ ежьым къытехъукIыштхэмрэ хэгъэгу афэхъунэу Тхьэм къыгъэгугъагъ. ⁶ Тхьэм мырэуштэу къыIуагъ:* «О къыптехъукIыштхэр илгъэс шъиплIкIэ хымэ хэгъэгум щыпсэуштых, цIыфхэм ахэр агъэпщылIхэзэ, лыехэри къарахыштых. ⁷ Ау ахэр зыгъэпщылIырэ лъэпкъым сэ езгъэпщыныжъышт. Ащ ыужым о къыптехъукIыштхэр а хэгъэгум икIынхэшъ, кIонхэшъ, мы чIыпIэм сыщагъэлъэпIэшт». ⁸ ЕтIанэ Тхьэм ежьымрэ Ибрахымэрэ азыфагу зэзэгъыныгъэ зэрэдильхьагъэм итамыгъэу, Ибрахымэ сунэтшIыныр* къыфигъэнагъ. ЕтIанэ Ибрахымэ Исхьакъ къыфэхъуи, яенэрэ мафэм сунэт ышIыгъ. Ащ нэужым Исхьакъи къыщи, Якъубэ къыфэхъугъ. Якъуби тэ тятэжъышхоу пшIыкIутIумэ ятэу афэхъугъ.

⁹ – Ау тятэжъышхохэр ежъхэм аш Юсыф ешъугъухэти, пщылI фэдэу Мысырым ащэнэу лIы куп горэм рацагъ. Ау Тхьэр Юсыф игъусагъ, ¹⁰ икIын пстэуми къахышчыжъыгъ. Тхьэм Юсыф зэхэшIыкIыныгъэ къырити, Мысырым ипачъыхъэ Фыраун ынэшIу къышчыригъэфагъ. Фыраун Мысырыми ежъ иунэшхоми Юсыф пащэу афишIыгъ.

¹¹ – Ащ нэужым гъэблэшхорэ тхамыкIэгъэшхорэ Мысыр хэгъэгуми зэкIэ Ханаан хэгъэгуми къащыхъугъ. Тятэжъышхохэми шхын агъотыштыгъэп. ¹² Якъубэ Мысырым гъомлапхъэ щылIэу зызэхехым, апэу тятэжъхэр ащ дэжъым ыгъэкIуагъэх. ¹³ Ышхэр Мысырым ятIонэрэу къызэкIохэм, Юсыф зыкъаригъэшIэжъыгъ. Фырауни Юсыф иунагъо ышIэу хъугъэ. ¹⁴ ЕтIанэ Юсыф ышхэр ыгъакIохи, ятэу Якъубэ къэбар фаригъэхъыгъ, зэкIэ иунэкъошхэр, нэбгырэ тIокIищырэ пшIыкIутфырэ Мысырым къэкIон-

7:6–7 Тхьэм . . . къыIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 15:13–14.

7:8 сунэт – обрезание ары.

хэу. ¹⁵ Арэуштэу Якъубэ Мысырым кIуагъэ. Ащ ежъыри тятэжъхэри щылIагъэх. ¹⁶ Ахэмэ яхъадэхэр Сихэм къалэм ахьыжъхи, Ибрахымэ тыжъын ахъщэкIэ Емор ыкъохэм къащищэфыгъэ къэунэм чIалъхъажьыгъэх.

¹⁷ –Тхьэм Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэм игъэшъыпкъэжъыгъо къэсы зэхъум, тэ тлъэпкъ Мысырым нахьыбэ щыхъу зэпытыщтыгъ, ¹⁸ нэмыкI лIэу Юсыф зымышIэщтыгъэр пэчъыхъэу хъуным нэсыфэ. ¹⁹ А пачъыхъэр тицIыфхэм тхъагъэпцIыгъэкIэ адзекIощтыгъ, тицIыфхэм ясабийхэри ымыгъэпсэунхэм пае, чIаригъэдзыжъхэу тятэжъхэм лые арихыщтыгъ.

²⁰ –А мафэхэм пегъымбар Мусэ къэхъугъ, Тхьэм ыдэжъкIи сабий дахэу щытыгъ. МэзищкIэ ятэ иунэ щаIыгъыгъ, етIанэ губгъом къыщагъэнагъ. ²¹ Губгъом къызыщагъанэм, Фыраун ыпхъу къыхьы, ыкъо фэдэ ыпIугъ. ²² Арэуштэу Мысыр цIыфхэм зэхэшIыкIыныгъэу ялэгъэ пстэури Мусэ рагъэшIагъ, Муси игущылэхэмкIи ышIэгъэ IофхэмкIи лъэкIыныгъэ зиIэ лIэу щытыгъ.

²³ –Мусэ ыныбжъ илъэс тIокIитIум зынэсым, ышхэу Израил цIыфхэр зэригъэлъэгъунхэу рихъухъагъ. ²⁴ Мысыр лIы горэм Израил лIыхэм ащыщэу зыгорэм лые рихэу зелъэгъум, IэпыIэгъу фэхъуи, лые къезыхырэм ышIэгъэ Iофым ипэгъокI ригъэгъотызэ, еуи ыукIыгъ. ²⁵ Мусэ ышхэм зэхашIыкIынэу шIошIыгъ Тхьэм ежъым ахэр къыным къызэрэхыригъэщыжъыщтхэр, ау ахэмэ зэхашIыкIыгъэп. ²⁶ ЯтIонэрэ мафэм ышхэм ащыщхэу нэбгыритIу зэзохэу Мусэ зелъэгъум, зэригъэшIужъынхэм пае ариIуагъ: «Шъо лIитIур, шъо шъузэкъош, сыд пае лые зэшъухыра?»

²⁷ –Ау ышы лые езыхырэр Мусэ еIункIи риIуагъ: «Хэта о тхъаматэу укъытфэхъунэуи хыкум къыттепшIыхъанэуи укъэзыгъэлъэгъуагъэр? ²⁸ Тыгъуасэ Мысыр лIыр зэрэуукIыгъэм фэдэу сыуукIынэу уфая?» ²⁹ А гущылэхэр Мусэ зызэхеххэм, хэхъажъи, Мадиама хэгъэгум кIуи, итIысхъагъ. Ащ къуитIу къыщыфэхъугъэх.

³⁰ –Илъэс тIокIитIу зытешIэм, Синай къушъхъэм дэжъ шъоф нэкIым пэнэ куандэу машIо зыхэнагъэм* хэтэу,мэлэич горэ Мусэ къыщыфэлъэгъуагъ. ³¹ Мусэ

7:30–34 пэнэ куандэу машIо зыхэнагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 3:1–10.

ар зельэгъум, ыгъэшлэгъуагъ. Нахъ тэрэзэу еплъынэу зеклуалэм, Зиусхъаным ымакъэ къэлугъ: ³² «уятэжъышхохэм я Тхъэу Ибрахымэ, Исхъакъ, Якъубэ я Тхъэр сэры». Мусэ къэкIэзэзи, еплъынэу тегушхуагъэп.

³³ –ЕтIанэ Зиусхъаным къырилуагъ: «О уицуакъэхэр зыщыхых, сыда пломэ узытет чыплэр чыплэ лъаплэш ары. ³⁴ Сэ слъэпкъ гузэжъогъу Мысырым зэрэщыхэтыр слъэгъугъэ, ящэлү макъэхэри зэхэсхыгъэх. Ахэр къиным къыхэсщыжъынхэу сыкъехыгъ. КIо, о Мысырым узгъэ-кIожъышт».

³⁵ (ЕтIанэ Стефан ипсалъэ джыри къыпидзэжъыгъ:) –Ахэмэ, «Хэта о тхъаматэу укътфэхъунэуи хъыкум къыт-тепшыхъанэуи укъэзыгъэлъэгъуагъэр?» аIоу, амыдэу зыфаIогъэгъэ Мусэ ары. А Мусэ дэдэр ары ахэмэ тхъаматэ афэхъунэуи шъхъафит ышIынхэуи Тхъэм къыгъэкIуагъэр, мэлэичэу пэнэ куандэм хэтэу къыфэлъэгъуагъэм иIэпыIэгъукIэ. ³⁶ Муси ары Израил цIыфхэр Мысырым къызыщыжъыгъэр, Мысырыми, Хы Плъыжъми, илъэс тIокIитIо шъоф нэкIыми Iофышхо гъэшIэгъонхэр къащызышIагъэр, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэри къащызыгъэлъэгъуагъэр. ³⁷ А Мусэ ары Израил цIыфхэм язылуагъэри: «Шъушыхэм ащыщэу сэ сфэдэу пегъымбар горэ Зиусхъанэу Тхъэм къышъуфигъэкIошт». ³⁸ Мусэ ары тятэжъхэу шъоф нэкIым щызэлукIэщтыгъэхэм ахэтыгъэр. Мусэ мэлэ-ичэу Синай къушъхъэм къыщыдэгущыIагъэм игъусагъ, мыкIодыжъын гущыIэхэри тэ къытфигъэнэжъынхэу къы-IэкIэхъагъэх.

³⁹ –Ау тятэжъхэр Мусэ едэлунхэу фаештыгъэхэп. Мусэ зэрамыпэсэу агухэмкIэ Мысырым зыфагъэзагъэ. ⁴⁰ Ахэмэ Хъарун раIуагъ:* «Тапэ итхэу ахьынхэу тхъэ сурэтхэр тфэшIых! Мысырым тыкъызыщыжъыгъэ Мусэ къехъула-гъэр тшIэрэп». ⁴¹ А мафэхэм шкIэ теплъэ иIэу тхъэ нэпцI ашIи, къурмэн ащ фашIыгъ. Ахэмэ ежъхэм алэкIэ ашIы-гъэ тхъэ нэпцIым щыгушIукIхэу, ешхэ–ешъошхо ашIыгъ. ⁴² Ау Тхъэм ыкIыб ахэмэ къафигъази, ахэмэ уашъом ипкъыгъохэм тхъэпIалъэу ялъэлунхэу къыгъэнагъэх, пегъымбархэм ятхылъ зэритым фэдэу:*

7:40 ахэмэ . . . раIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 32:1,23.

7:42–43 пегъымбархэм ятхылъ зэритым фэдэу – еплъ Пегъымбар Амос тхылъэу ытхыгъэм 5:25–27.

«Шьо Израил цыфхэр, илгэс тЮкІитЮ шьоф
нэкІым шьузетым, кьурмэныпхъэу шЮшъубзы-
щтыгъэр сэра кьызфэшъушыщтыгъэр?

⁴³ Хъау, кьурмэн кьызфэшъушыщтыгъэр сэрэп,
ау кьэшъухьыщтыгъэр шъуитхъэ нэпцІэу Молох*
зыцІэм итхьэлъэІупІэ щэтыри, шъуитхъэ нэ-
пцІэу Ремфан* ижъуагъо исурэти ары.
Мыхэр ары шъуялгъэІунхэу тхъэ нэпцІхэу шъушы-
гъэхэр. Арэуцтэу зыхъукІэ,
Вавилон зыцІэ кьэлэшхом нахь нахь чыжъэу
шъуипыйхэм шъуязгъэщэщт».

⁴⁴ –Тятэжъхэм шыхъатныгъэм итхьэлъэІупІэ чэтэнгъэ-
Іагъэр* шьоф нэкІым щыряІагъ. А чэтэнгъэІагъэр Тхъэм
Мусэ унашъо кьызэрэфышыгъагъэм фэдэу ашыгъагъ,
чэтэнгъэІагъэм ышъо теплъэу Мусэ ылъэгъугъагъэм те-
тэу. ⁴⁵ Ащ ыужым тэ тятэжъхэм а чэтэнгъэІагъэр кьакІэ-
ныгъэу, кьыздахьыгъ. Тхъэм ахэмэ апашъхъэ хымэ лъэ-
пкъхэр кьырифыхэзэ, Исус Навин тятэжъхэм япашъэу а
лъэпкъхэм яхэгъэгу кьызатырахым, а чэтэнгъэІагъэр
кьыздахьыгъ. ЕтІанэ пачьыхъэ Даутэ имафэхэм анэсы-
фэ, чэтэнгъэІагъэр а хэгъэгум кьинагъ. ⁴⁶ Тхъэм
ынэшІу Даутэ щифагъ. Даутэ Тхъэм елъэІугъ: «О Якъубэ
ури Тхь, унэшхо кьыпфэсшынэу фит сыкъэшІ». ⁴⁷ Ау
пачьыхъэ Сэлмэн ары Тхъэм унэшхор фэзышыгъэр.

⁴⁸ –Ау анахь Иныр цыфхэм аІэкІэ ашыгъэ унэхэмэ
арысэп. Зиусхъаным кьызэриІорэр пегъымбарым итхылъ
зэритым фэдэу:*

⁴⁹ «Уашъор ары сипачьыхъэ тІысыпІэ,
чІылъэри ары силъэгукІэтыныр.

7:43 Молох – Аммон лъэпкъым итхъэ нэпцІ арыгъэ. Аммон лъэпкъыр
Иордан псыхъом итыгъэ кьыкьокІыпІэ лъэныкьокІэ щыпсэущтыгъ.
гъэх.

7:43 Ремфан – пэсэрэ тхъэ нэпцІхэм ащыщэу, ошгъопкыгъоу Сатурн
зыцІэм итхъэу алъытэщтыгъэр ары.

7:44 шыхъатныгъэм итхьэлъэІупІэ чэтэнгъэІагъэр – Израил цыфхэм
шьоф нэкІым кьыщакІухъэ зэхъум, Тхъэм иунэ фэдэу зы чэтэнгъэІагъэ
зыдахьыщтыгъ. А чэтэнгъэІагъэр Тхъэр зэрягъусэр шыхъат афэхъуштыгъ.
Еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 36:8–38.

7:48–50 пегъымбарым итхылъ зэритым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас
тхылъэу ытхыгъэм 66:1–2.

Сыд фэдэ уна къысфэшъушыщтыр?

Тыдэ шыла зызщызгъэпсэфышт чыплэр?

⁵⁰ Мыхэр зэкIэ къэзыгъэшлыгъэр сэрыба?»

⁵¹ –Шъо цыф къаигъэхэр! ШъугухэмкIи шъутхьакIу-мэхэмкIи Тхьэр зымышлэрэ цыфхэм шъуафэд. Шъо шъуятэжъхэм шъуафэдэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ шъу-пэуцу зэпыты. ⁵² Шъуятэжъхэм къин зэрамыгъэщэчыгъэ пегъымбар горэ шылагъа? Хъау, шылагъэп. Шъыпкъа-гъэр ЗиIэр дунаем къызэрэтехьащтыр къэзыгъэлухэрэри ау-кIыгъэх. Шъори тетыгъо зиIэхэм ар аIэкIэшъугъахьы, яжъугъэукIыгъ. ⁵³ Мэлэичхэм Тэурат хабзэр къызылэ-кIалъхьагъэр шъоры, ау щытми Тэурат хабзэм итхэр жъугъэцакIэрэп.

Стефан мыжъокIэ еохэзэ зэраукIыгъэр

⁵⁴ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщхэм Стефан къыIорэр зы-зэхахым, къызэкIэплъыхьагъэхэу, ацэхэр зэрагъэшхы-щтыгъэх. ⁵⁵ Ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ Стефан ыгу инэу илъ хъуи, уашъом дэплъый, Тхьэм ищытхъушхуи Исус Тхьэм иджабгъукIэ готэуи ылъэгъугъ.

⁵⁶ –Шъуеплъ,– къыIуагъ Стефан, –уашъохэр зэлухы-гъэхэу, Цыф Лъэпкъым Ыкъо* Тхьэм иджабгъукIэ готэу сэлъэгъу.

⁵⁷ Джащыгъум ахэмэ атхьакIумэхэр IуапIохи, мэкъэ-шхокIэ куохэу тезэрэгъэбэнагъэх. ⁵⁸ ЕтIанэ Стефан къа-лэм далъэшъуи, мыжъокIэ еохэзэ, ау-кIэу аублагъ. Шы-хьатхэм ящыгъынхэр Саул* зыцIэу зы кIалэ горэм ылъа-къохэм адэжъ шагъэтIылыгъэх.

7:56 Цыф Лъэпкъым Ыкъо – «Цыф Лъэпкъым Ыкъо фэдэу уашъом иошъуапщэхэм ахэтэу, зыгорэ къехыгъ» пегъымбар Данил къылогъэгъэ гущылэхэр Исус ежъ ышгъхэ пае ыложыгъэх. Цыф Лъэпкъым Ыкъоу зиунэ уашъом щылэу, уашъом къехыгъэр Исус ары (Иуан 3:13). Гъоцагъэхэм алъыхъузэ, мыкIодхэу къыгъэнэжъынхэм пае, Цыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ (Лука 19:10). Цыфыбэмэ апае шгъхэщэфыжъэу ыпсэ ытыным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ (Марк 10:45). Цыф Лъэпкъым Ыкъо лIагъэхэм къахэтэджыкIыжъын фэягъ (Маттэ 17:9). Ежъ Ятэ ищытхъушхо иIэу, дунаем ицыфхэм хыкум атыришIыхьаным пае, Цыф Лъэпкъым Ыкъо дунаем къэкIожьышт (Маттэ 25:31).

7:58 Саул – апостол Паул ыцIэ джуртыбзэкIэ Саул аIо.

⁵⁹ АукІынэу мыжъомкІэ еохэ зэхъум, Стефан елъэІугъ:

– Зиусхъан Исус, спсэ хэх!

⁶⁰ ЕтІанэ лъэгонджэмышъхъэкІэ тІыси, мэкъэшхокІэ къэкууи къыІуагъ:

– Зиусхъан, мы псэкІодыр мы цІыфхэм апшъэ имылъхъ!
Ар къыІуи, ыпсэ хэкІыгъ.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Саул Стефан зэраукІыгъэр игъоу ылъэгъугъ.

Саул чылыс зэІукІэм щыщхэм къин зэраригъэщэчыщтыгъэр

А мэфэ дэдэм цІыфхэм чылыс зэІукІэм щыщхэу Ерусалим дэсхэм лъэшэу къин арагъэщэчэу аублагъ. Апостолхэм анэмыкІэу, шІошъхъуныгъэ зиІэ пстэури Иудей хэкумрэ Самарие хэкумрэ ащызэбгырыкІыжъыгъэх.
² Тхъэм ищынагъо зыгу илъ лІыхэм Стефан чІалъхъажьи, хъэдэгъэшхо фашІыгъ. ³ Ау Саул чылыс зэІукІэм щыщхэр ыгъэкІодынхэу ыуж итыгъ. Зы унэм икІымэ, адрэ унэм ихъэзэ, илІыхэм хъульфыгъэхэри бзылъфыгъэхэри лІыгъэкІэ раригъэщыхэти, хъапсым чІаригъадзэщтыгъэх.

Филипп къэбарышІур Самарие хэкум зэрэщигъэІуштыгъэр

⁴ ЦІыфхэу зэбгырыкІыжъыгъагъэхэм къакІухъэзэ, къэбарышІур* цІыфхэм арагъэІуштыгъ. ⁵ Филипп* Са-

8:4 къэбарышІур – Исус Христос ехыліэгъэ къэбарышІур ары. Тхъэм пегъымбархэм ажэкІэ цІыфхэр къызэригъэгугъэгъэ Іофхэр Исус Христос Іофэу ышІагъэмкІэ къыгъэшъыпкъэжъыгъэх, арэуштэуи цІыфхэр къызэригъэнэжъынхэ гъогу афишІыгъ.

8:5 Филипп – апостолхэм ежъхэм адэлэпыІэнхэу агъэнэфэгъэ лІиблым ащыпцыгъ. Еплъ 6:5.

марие хэкум* щыщ к'алэ горэм к'ак'уи, ащ дэс ц'ыф-мэ Христос ехыллэгъэ к'эбарыр аригъэлугъ. ⁶Ц'ыф купышхохэм Филипп к'эгущылэу зэхахэу, Иофышхо гъэшлэгъонхэу ышлэщтыгъэхэри залъэгъухэм, к'ылохэрэм яшъыпк'эу ядэлущтыгъэх; ⁷сыда пл'омэ ц'ыфыбэхэм ахэс джынэпц'лэ лаехэр к'ыихэу ахэк'ыщтыгъэх, зылэпк'лэпк' узым зэк'иубытэгъэ ц'ыфыбэхэри, ц'ыф л'ащэхэри Филипп ыгъэхъужьыщтыгъэх. ⁸Арэуштэу а к'алэм иц'ыфхэм гуш'логъошхо ялэ хъугъэ.

⁹Ау а к'алэм Симон ыц'лэу зы л'ы горэ дэсыгъ. Зы заулэрэ ушхъухъаныгъэм пылтыгъэу, ежъыр л'ы инэу аш'луигъэшлэу Самарие хэкум ис ц'ыфмэ аш'логъэшлэгъоныщтыгъ.

¹⁰—Мы л'ыр Тхъэм ил'эк'ыныгъэшхоу «Л'эк'ыныгъэ Инэу» зыфалорэр ары,— алозэ, ц'ыф пстэури, ини ц'ык'уи, Симон к'ылохэрэм агу етыгъэу ядэлущтыгъэх. ¹¹Бэшлагъэу иушхъухъаныгъэ ахэмэ инэу агъэшлагъоти, яшъыпк'эу едэлущтыгъэх. ¹²Ау Тхъэм и Тетыгъошхо* ехыллэгъэ к'эбарыш'лумрэ Исус Христос ыц'лэ ехыллэгъэ к'эбарыш'лумрэ Филипп аригъэлухэу, ц'ыфхэм ш'лошъхъуныгъэ ялэ хъу зэхъум, хъульфыгъэхэми бзыльфыгъэхэми Филипп зырагъэумэхъыгъ. ¹³Ежъ Симони Исуск'лэ ш'лошъхъуныгъэ илэ хъуи, Филипп зыригъэумэхъыгъэу, ыуж итэу к'лощтыгъ. Филипп нэшэнэ гъэшлэгъонышхохэу к'ыгъэл'агъоштыгъэхэри Иофышхо гъэшлэгъонхэу ышлэщтыгъэхэри Симон зилъэгъухэк'лэ, ыгъэшлагъоштыгъэх.

¹⁴Ерусалим дэс апостолхэм Самарие ц'ыфхэм Тхъэм игущылэхэр зэрадагъэхэр зызэхыхым, Петрэрэ Иуанрэ ахэмэ адэжъ агъэк'уагъэх. ¹⁵Петрэрэ Иуанрэ зынэсхэм, Тхъэм Ыпсэ Л'аплэ ш'лошъхъуныгъэ зилэхэм агухэм арыл' хъунэу Тхъэм афелъэлугъэх; ¹⁶сыда пл'омэ Тхъэм Ыпсэ Л'аплэ ахэмэ ащыщэу зыми к'ыфехыгъагъэгоп, Зиусхъанэу Исус ыц'лэк'лэ Филипп ахэр ыумэхъыгъагъэхэнылэп. ¹⁷Джащыгъум Петрэрэ Иуанрэ алэхэр ахэмэ атрал'хъахи, Тхъэм Ыпсэ Л'аплэ а ш'лошъхъуныгъэ зилэхэм агухэм арыл' хъугъэ.

8:5 Самарие хэкур — Иудей хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу дэл' хэкур арыгъэ. Джуртхэмрэ Самарие ц'ыфхэмрэ яхабзэхэри ядинхэри зэфэшхъафхэу зэрэщытыгъэхэм пае, зэпыищтыгъэх.

8:12 Тхъэ и Тетыгъошхо — епл' 1:3.

¹⁸ Апостолхэм аІэхэр затыралъхъэм, а цІыфхэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ агухэм арылъ зэрэхъугъэр Симон зелъэгъум, апостолхэм ахъщэ къафихыи, мырэуштэу къыІуагъ:

¹⁹ –Сэ слэхэр цІыф горэм телъхъэхэмэ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ыгу илъ хъуным пае, сэри мы лъэкІыныгъэр къысэшъут.

²⁰ –Тхъэм итын ахъщэкІэ къэпщэфышъунэу пшІошІыгъэшъ, уиахъщи ори шъузэдэрэкІод,– риІуагъ Петрэ.

²¹ –Тхъэм ыдэжъкІэ угу шъыпкъагъэ илъэпти, мы Іофым ущыщэп ыкІи уиІахыи хэлъэп ыкІи. ²² Арышъ, мы бзэджагъэу уиІэм фыкІэгъожыи, Тхъэм елъэІу. Мыхъун гухэлъэу уиІэр Тхъэм къыпфигъэгъункІи мэхъу; ²³ сыда плэмэ шъугъоныр о угу инэу илъэу, бзэджагъэми узэ-кІиубытагъэу сэлъэгъу.

²⁴ –КъэшъуІуагъэхэм ащыщэу зи къысэмыхъуліэнэу Тхъэм шъукъысфелъэІу,– къыІожьыгъ Симон.

²⁵ Апостолхэр Зиусхъаным шыхъат фэхъухи, игущыІэхэр къызагъэІухэ ужым, Самарие хэкум щыщ къоджабэмэ къэбарышІур ащагъэІузэ, Ерусалим агъэзэжъыгъ.

Филиппрэ Ефиопие хэгъэгум щыщ Іэшъхъэтетымрэ

²⁶ –Тэджи, Ерусалим дэкІи, Газэ къалэм* кІорэ гъогум щэджагъом дэжъ техъ!– ыІуи, Зиусхъаным имэлэІиц Филипп къыриІуагъ. Ар шъоф нэкІым кІорэ гъогоу щыт.

²⁷ Арэуштэу Филипп тэджи, гъогум техъагъ. КІозэ, Ефиопие хэгъэгум щыщ лІы горэм ІукІагъ. А лІыр Ефиопием ибзылъфыгъэ пачъыхъэу Кандакие фэлажъэрэ Іэшъхъэтетхэм ащыщыгъ. Бзылъфыгъэ пачъыхъэм имылъку зэкІэ ащ ыІэ илъыгъ. Ар Ерусалим Тхъэм щелъэІунэу къэкІогъагъ. ²⁸ Ихэгъэгугу ыгъэзэжъынэу кум итІысхъагъэу, пегъымбар Исайас ытхыгъэ тхылъым еджэщтыгъ.

²⁹ –А кум екІуалІи, ащ готэу кІо!– ыІуи, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ Филипп къыриІуагъ.

8:26 Газэ къалэр – Ерусалим километрэ 85–кІэ пэчыжъэу, икъыблэ тыгъэ къохъапІэ лъэныкъомкІэ хы Іушъом Іут.

³⁰ Филипп кум екIуалIи, а лIыр пегъымбар Исайас ытхыгъэ тхылъым еджэу зызэхехым, къыIуагъ:

–Узаджэрэм къикIырэр къыбгурэIуа?

³¹ –Зыгорэм зэхэсимыгъэшIыкIмэ, сыдэуштэу къызгурьIон слъэкIына?– къыIожьыгъ Iэшъхъэтетым. ЕтIанэ ар Филипп елъэIугъ:

–КъитIысхьи, къызготIысхь.

³² Iэшъхъэтетыр Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэу зэджагъэхэр мы гущыIэхэр ары:*

«Мэлым фэдэу шIуабзынэу ащагъ.

Зыупхъорэм ыпашъхъэ шъынэр зи ымыIоу

зэрэщытым фэдэу,

ежъым ыжэ зэтырихыгъэп.

³³ Ежъыр агъэпыутыгъ, зэфагъи хэмылъэу хъыкум тырашIыхъагъ.

А лъэхъанэм ицIыфхэм ябзэджагъэ зынэсыгъэр хэт къэзыIон зылъэкIырэр?

Сыда пIомэ ыпсэ мы дунаем щыхахыгъ».

³⁴ –Мыр къысэпIонкIэ сыолъэIу,– ыIуи, Iэшъхъэтетым Филипп къыриIуагъ. –Пегъымбарым зигугъу ышIырэр хэта? Ежъыр ара, нэмыкI цIыф гора?

³⁵ Джащыгъум Филипп а гущыIэ дэдэхэу Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэмкIэ къыубли, Исус ехьылIэгъэ къэбарышIур Iэшъхъэтетым риIуагъ.

³⁶ Гъогум рыкIохэзэ, псы горэм ыдэжъ нэсыгъэх. Iэшъхъэтетым къыIуагъ:

–Мыщ псы щыI. Сэ сыуумэхъымэ*, хъунба?

³⁷ –ЗэкIэ о угукIэ шIошъхъуныгъэ уиIэмэ, усыумэхъымэ хъушт,– риIуагъ Филипп.

–Исус Христос Тхъэм зэри–КъомкIэ шIошъхъуныгъэ сиI,– къыIожьыгъ Iэшъхъэтетым.

³⁸ ЕтIанэ Iэшъхъэтетым кур зыфырэм ар къыригъэгъэуцуи, Iэшъхъэтетымрэ Филиппрэ псым хахъэхи, Филипп адрэр ыумэхъыгъ. ³⁹ Псым къызыхэкIыжъхэм, Зиусхъаным Ыпсэ ЛъапIэ Филипп нэмыкI чIыпIэ горэм ошIэ–дэмышIэу ыхъыгъ, Iэшъхъэтетми Филипп ылъэгъу-

8:32–33 мы гущыIэхэр ары – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 53:7–8.

8:36 умэхъыныр – еплъ 1:5.

жыгыгъэп. ГушIуагъом хэтэу игъогу техъажьыгъ. ⁴⁰ Ау Филипп Азот къалэм* къыщылъэгъуагъ. Кесарие къалэм* нэсы къыкIухъэзэ, къэбарышIур къэлэ пстэуми ащигъэIущтыгъ.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Саул Исус игъогу зэрэтехъагъэр

(Апостол. 22:6–16; 26:12–18)

Саул ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэм инэу афэгубжэу, «Исус игъогу шъутемыкIымэ, шъутыукIышт», ыIозэ ари-
Io зэпытыщтыгъ. Дин пэщэшхом ыдэжъ кIуи елъэIугъ:

²–Дамаск къалэм щыIэ синэгогухэм тхылъхэр афэт-
хыхи, къысэтых.

Саул ар зыфишIагъэр Исус игъогу тетхэм ащыщхэр Дамаск къыщигъотхэмэ, хъулъфыгъэхэми бзылъфыгъэхэми, илIыхэм ахэмэ Iэхъухэр атыраригъалъхъахэу Ерусалим къыщэнхэр ары. ³ Саул гъогум рыкIозэ, Дамаск игъунэгъу зэхъум, ошIэ–дэмышIэу нэфынэ уашъом къехи къыуцухъагъ. ⁴ Саул чIыгум тефагъэу, макъэ горэм къыриIoу зэхихыгъ:

–Саул, Саул, сыд пае къин сэ сэбгъэщэчырэ?

⁵–О ухэта, Зиусхъан?– ыIуи, Саул къыIуагъ.

–Исусэу къин зэбгъэщэчырэр сэры,– къыIожьыгъ адрэ макъэм. –Цур зиём ибэщ кIыхъэ папцIэ цур ылъакъокIэ къызэрешъутырырэм фэдэу ошIымэ, уиягъэ зэогъэкIыжьи. ⁶ Ау къэтэджи, къалэм дахъ. О пшIэн фаер ащ дэжъым зыгорэм къыщыуиIoшт.

⁷ Саул игъусэхэм зы гущыIэ горэ къамыIoу, ащ дэжъым щытхэу къэнагъэх. Макъэр зэхахыгъ, ау цIыф зи алъэгъугъэп. ⁸ Саул чIыгум къытетэджыкIыджыгъ, ау ынэхэр

8:40 Азот къалэр – Газэ къалэмрэ Иоппие къалэмрэ языфагу дэтэу, хыIушъом Iут.

8:40 Кесарие къалэр – Ерусалим километрэ 90–кIэ пэчыжъэу, итемыр тыгъэ къохъапIэ лъэныкъомкIэ хыIушъом Iутэу, Палестинэ хэгъэгум икъэлэшхоу щытыгъ. Рим (Рум) Iэшъхъэтетыр а къалэм дэсыгъ. Темыр зыфаIорэр арапыбзэкIэ «шэмал», тыркубзэкIи «кузей» зыфаIорэр ары.

къызызэтырехыжъхэм, ахэмэ зи амылъэгъужъэу къэнагъ. Арыти, Паул ыІэ аІыгъэу Дамаск дащагъ. ⁹Саул мэфищым зи ымылъэгъоу щытыгъ, шагагъэп ыкІи ешъуагъэп ыкІи.

¹⁰ ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм ащыщэу Ананий Дамаск дэсыгъ. Зиусхъаныр ащ къыфэлъагъуи къеджагъ:

–Ананий!

–Сэры, Зиусхъан,– ыІуи, Ананий къыІожъыгъ.

¹¹ –Тэджи, «Урам ЗэнкІ» зыфаІорэ урамым тет Иудэ иунэ кІо,– ыІуи, Зиусхъаным Ананий къыриІуагъ. –Ащ дэжъым Саул ыцІэу Тарс къалэм щыщым кІэупчІ, сыда пІомэ ар Тхъэм елъэІу. ¹² Ынэхэри къыгъэплъэжъынхэм пае, Ананий зы лІы горэ ыдэжъ къакІоу, ыІэхэр къытырилъхъахэу къыфэлъэгъуагъ.

¹³ –Зиусхъан,– къыІожъыгъ Ананий, –мы лІым уицІыф лъапІэхэу Ерусалим дэсхэм къинэу аригъэщэчыгъэхэр зыфэдизхэр цІыфыбэмэ къысаІуагъ. ¹⁴ Джы дин пэшэ-шхохэм фитыныгъэ къаІихыгъэу, илІыхэм о къыюлъэІурэ цІыф пстэуми Іэхъухэр атыраригъэлъхъанхэм пае, мыш дэжъым къэкІуагъ.

¹⁵ Ау Зиусхъаным Ананий къыриІуагъ:

–КІо! Хымэ лъэпкъхэми, пачъыхъэхэми, Израил цІыфхэми сэ сцІэ икъэбар анигъэсынэу мы лІыр сэ къыхэхыгъ. ¹⁶ Сэ сцІэ пае къинэу ыщэчын фаер зыфэдизыр сэ сшъхъэкІэ езгъэлъэгъушт.

¹⁷ Арэуштэу Ананий а унэм кІуи ихъагъ. ЫІэхэр Саул ышъхъэ тырилъхъэхэи къыІуагъ:

–Саул, сэ сшы, мыш дэжъым укъакІо зэхъум, Зиусхъан Исусэу гъогум къыщыпфэлъэгъуагъэм сыкъыгъэкІуагъ, о унэхэр къэплъэжъынхэм пайй, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ инэу угу илъ хъуным пайй.

¹⁸ Ар къызеІом, пцэжъые шъомпІэ цІыкІухэм афэдэхэу Саул ынэхэм зыгорэхэр къакІэтэкъухи, ынэхэри къэплъэжъыгъэх. ЕтІанэ Саул къэтэджи, Ананий ар ыумэхъыгъ. ¹⁹ Ащ нэужым Саул шагагъэ, ыкІуачІи къыгъо-тыжъыгъ.

Саул кѣбарышІур Дамаск кѣалэм зэрэшигъѣуштыгъэр

ЕтІанэ ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэу Дамаск кѣалэм дэсхэм адэжъ Саул мафэ заулэрэ шыІагъ. ²⁰ Исус Тхъэм зери—Къор синэгогухэм ардэдэм ашигъѣоу ыублагъ. ²¹ Ар зэхэзыхыгъэ цыфхэм зэкІэм агъэшІагъоу кѣалоштыгъ:

—Мы лЫр арыба Исус елъѣурэ цыфхэм Ерусалим кѣин шызыгъэщэчыштыгъэр? ИлЫхэм Исус елъѣухэрэм Іэхъухэр атыраригъэлъхъанхэшъ, дин пэщэшхохэм адэжъ ыщэнхэу мыщ кѣэкІуагъэу шытба?

²² Ау Саул нахъ лѣэкІыныгъэ иІэ хъугъэ. Исус зэрэ—Христосыр* кѣыгъэшъыпкѣэжъызэ, Дамаск дэс джуртхэмэ ежъым кѣыраІожыштыр амышІэу кѣыгъэнагъэх.

Саул джуртхэм зэраІэпыкІыгъэр

²³ Мафэ пчѣагъэ зытешІэ ужым, Саул аукІынэу джуртхэм гухэлъ ашІыгъ. ²⁴ Ау ахэмэ ягухэлъ Саул кѣышІагъ. Ар аукІынэу чэщи мафи кѣэлапчѣэмэ аІутхэу паплѣэщтыгъэх. ²⁵ Ау шІошъхъуныгъэ зиІэхэм чэщым Саул зыдащи, кѣэлэ дэпкѣым хэт гъуанэ горэмкІэ мэтэшхом исэу дэпкѣым ратІупщэхыгъ.

Саул ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэу Ерусалим дэсхэм адэжъ зэрэкІуагъэр

²⁶ Саул Ерусалим зынэсым, ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм ахэхъанэу пылтыгъ, ау ащ ИсускІэ шІошъхъуныгъэ иІэ зэрэхъугъэр ахэмэ ашІошъ мыхъоу шыщынэщтыгъэх. ²⁷ Ау Варнавэ* Саул зыдищи, апостолхэм адэжъ кІуагъэ. Саул гъогум Зиусхъаныр зэрэшилъэгъугъэри, Зиусхъаныр Саул кѣызэрэдэгущыІагъэри, Саул етІанэ Исус ыщІэкІэ кѣбарышІур гушхоныгъэкІэ Дамаск зэрэшигъѣуштыгъэри Варнавэ ахэмэ ариІотэжъыгъ. ²⁸ Арэуштэу зэхъум, Саул ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм ахахъэмэ, ахэкІыжъызэ, ахэмэ адэжъ Ерусалим шыІагъ, Зиусхъаным ыщІэкІи цыфмэ кѣбарышІур гушхоны-

9:22 Христос — еплъ 2:30.

9:27 Варнавэ — еплъ 4:36–37.

гъэкIэ аригъэIушттыгъ. ²⁹ УрымыбзэкIэ гущыIэрэ джуртхэм* адэгущыIэшттыгъ ыкIи янэкъокъушттыгъ, ау ахэмэ ар къаукIынэу пылтыгъэх. ³⁰ Зэшыхэм* ар къызашIэм, Саул Кесарие къалэм ращэхи, Тарс къалэм агъэкIуагъ.

³¹ Арэуштэу зэкIэ Иудей хэкум, зэкIэ Галилей хэкум, зэкIэ Самарие хэкум арыс чылыс зэлукIэхэм мамырныгъэ яIэ хъугъэ. Шошъхъуныгъэ зиIэхэм гурэ псэрэкIэ нахь лъэкIыныгъэ агъотызэ, Зиусхъаным ищынагъо агухэм арылъэу, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ ыгъэгушхохэу, нахьыбэ хъугъэх.

Петрэ Еней зэригъэхъужьыгъэр

³² Петрэ хэкур къыкIухъэ зэхъум, Тхъэм ищIыф лъапIэхэу Лиддэ къалэм* дэсхэм адэжъ кIуагъэ. ³³ Ащ дэжъым Еней ыщIэу лIы горэм щыIукIагъ. Илъэсий хъугъэу, ыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъэу ар пIэм хэлъыгъ.

³⁴ -Еней, -риIуагъ Петрэ, -Исус Христос уегъэхъужьы. Къэтэджи, уипIэ Iухыжъ!

Ардэдэм Еней къэтэджыжъыгъ. ³⁵ Лиддэ къалэм зэкIэ дэхэми Сарон зыщIэ шъоф зэшъхъэ-зашъом* зэкIэ тесхэми зэкIэ Еней залъэгъум, Зиусхъаным игъогу техъагъэх.

Петрэ Тавифэ бзылъфыгъэр лагъэхэм къызэрахигъэтэджыкIыжъыгъэр

³⁶ Иоппие къалэм* ИсускIэ шошъхъуныгъэ зиIэ бзылъфыгъэ горэ, Тавифэ ыщIэу, дэсыгъ. (Тавифэм къыкIырэр

9:29 УрымыбзэкIэ гущыIэрэ джуртхэр – еплъ 6:1.

9:30 зэшыхэр – зы диным рыкIохэрэр ары.

9:30 Тарс къалэр – Паул а къалэм щыщыгъ. А къалэр Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщэу, Киликие хэкум икъэлэшхоу щытыгъ.

9:32 Лиддэ къалэр – Ерусалим километрэ 32-кIэ пэчыжъэу, итемыр тыгъэ къохъэпIэ лъэныкъокIэ ит. Иоппие къалэми километрэ 15-кIэ пэчыжъэу щыт. Непэ а къалэм ыщIэ Лод.

9:35 Сарон зыщIэ шъоф зэшъхъэ-зашъор – Кесарие къалэм щегъэжъагъэу Иоппие къалэм нэс хьIушъом Iутэу зыщэушъобгъу. ИкIыхъагъэ километрэ 48-рэ мэхъу.

9:36 Иоппие къалэр – Лиддэ къалэм километрэ 15-кIэ пэчыжъэу, хьIушъом Iут. Непэ «Яфэ» раIо. Яфэ къалэр Тел Авив щыщ.

«Мэз Пчэныр» ары.) Шубэ ышлэу, сэдакъэхэр ыты зэпытыщтыгъ. ³⁷ А мафэхэм ар сымаджэ хъуи ллагъэ. Ар агъэпскыжьи, унэ лъагэм ыклоцI ралъхъагъ. ³⁸ Лиддэ къалэр Иоппие къалэм игъунэгъути, Петрэ ащ дэжъым зэрэщылэр ИсускIэ шлошъхъуныгъэ зилэхэм зызэхахым, «Зымыгъэгуужъоу, тадэжъ къакло!» Петрэ ралонэу лы-кIуитIу лъагъэкIуагъ.

³⁹ Петрэ къэтэджи, къадэкIуагъ. Иоппие къалэм зынэ-сым, унэ лъагэм ращагъ. Шъузабэхэм зэкIэ Петрэ къауцухьи, Тавифэ ягъусэу зыщэтым, джанэхэуи щы-гъынхэуи ышлыгъагъэхэр, гъыхэзэ къырагъэлъэгъу-гъэх.

⁴⁰ Петрэ цыфхэр зэкIэ унэм ригъэкIыхи, лъэгонджэмы-шъхъэкIэ тIыси, Тхъэм елъэлугъ. ЕтIанэ хъадэм зыфигъази къылуагъ:

–Тавифэ, къэтэдж!

Тавифэ ынэхэр къызэтрихыхи, Петрэ зелъэгъум, къэ-тэджи къэтIысыгъ. ⁴¹ Петрэ ащ ылэ ыубыти къыгъэтэ-джыгъ. ЕтIанэ Тхъэм ицIыф лъапIэхэмрэ шъузабэхэмрэ къяджи, Тавифэ псаоу аритыжъыгъ. ⁴² А къэбарыр Иоп-пие къалэм дэсхэм зэкIэ зелъашIэ хъугъэ, цыфыбэхэми ЗиусхъанымкIэ шлошъхъуныгъэ ялэ хъугъэ. ⁴³ ЕтIанэ Си-мон ыцIэу, шъуашIэ горэм ихъакIэу Петрэ мэфэ пчъа-гъэкIэ Иоппие къалэм къыдэнагъ.

ЯПШIЭНЭРЭШЪХЪ

Корнелый илIыклохэм Петрэ къызэраригъэщагъэр

Корнелый зыцIэу зы лы горэ Кесарие къалэм дэсыгъ. Италие хэгъэгум щыщ дзэм хэтхэу, нэбгыришъэ хъурэ купхэм япащэхэм ар ащыщыгъ. ² Ежъми иунагъом зэ-кIэми Тхъэр агъэлъапIэу щытыгъ*, Тхъэм ищынагъуи агухэм арылтыгъ. Джуртхэм ахэт тхъамыкIэхэм сэда-

10:2 Тхъэр агъэлъапIэу щытыгъ – джурт лъэпкъым щымышхэу ыкIи сунэт амьшыгъэхэу щытыгъэ пэтми, а хымэхэр синэгогум кIохэзэ, Тхъэр агъэлъапIэщтыгъ.

къэ бэу аритыщтыгъ, Тхъэм елъэу зэпытыщтыгъ. ³ Щэджэгъоужым сыхъатыр щым* пэгъунэгъу хъугъэу, Тхъэм имэлэич ащ къеклуалл, «Корнелый!» ылоу къеджэзэ нафэу къыфэлъэгъуагъ.

⁴ Корнелый къэщыни, ынэхэр тыригъэкъагъэхэу риуагъ:

– Зиусхъан, сыда узыфаер?

– Уитхъэлъэлухэри уисэдакъэхэри Тхъэм ыпашъхъэ ихъагъэх, Тхъэми ахэр щымыгъупшэжъыгъэхэу ыгу илтых, – къыриложьыгъ мэлэичым. ⁵ – ПетрэкIэ заджэхэрэ Симон къыздащэнэу Иоппие къалэм лыкIохэр гъакIох. ⁶ Ар шъуашIэ Симонэу зиунэ хы Iушъом Iутым ихъакIэу щыт.

⁷ Ар къезылогъэ мэлэичыр зылокIыжъым, Корнелый иунэлутхэм ащыщхэу нэбгыритIурэ илофтабгэ дзэлIхэм ащыщэу Тхъэр зыгъэлъапIэрэмрэ къяджи, ⁸ хъугъэ–шлагъэхэр зэкIэ афилотэжъхи, Иоппие къалэм ыгъэкIуагъэх.

⁹ ЯтIонэрэ мафэм ахэр гъогум рыкIохэзэ къалэм игъунэгъу зэхъухэм, сыхъатыр пшIыкIутIум* пэгъунэгъу хъугъэу, Петрэ Тхъэм елъэлунэу унашъхъэм дэкIоягъ. ¹⁰ Джащыгъум мэлакIэ къэллагъэти, зыгорэ ышхынэу фэягъ. Шхыныр агъэхъазыры зэхъум, Тхъэм Петрэ зыгорэ къыфигъэлъэгъуагъ. ¹¹ Уашъор зэлухыгъэу, шэкI фыжъ иным фэдэу зыгорэ къехэу ылъэгъугъ. Ар къопиплIымкIэ кIэ–шлагъэу, чIыгум къырагъэлэлэхыгъэм фэдэу щытыгъ. ¹² Сыд фэдэрэ лъэпкъыгъуи щыщхэу лъэкъуиплIкIэ кIорэ псэушъхъэхэр, ныбэкIэ цуахъорэ псэушъхъэхэр, ошъогу бзыухэр а шэкI фыжъым кIоцIылъыгъэх. ¹³ ЕтIанэ зы макъэ горэм Петрэ къыриуагъ:

– Петрэ, къэтэдж. Шобзи, шхэ.

¹⁴ – Хъау, Зиусхъан, – къыложьыгъ Петрэ, – ар хъухэщтэп. Мышхыпхъи, хъерами сэ егъашIэми сшхыгъэп.

¹⁵ ЯтIонэрэу а макъэм Петрэ къыриуагъ:

10:3 сыхъатыр щым – гущылэ–гущылэу зэбдзэкIымэ, «ябгъонэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къыкIырэр щэджэгъоужым сыхъатыр щыр ары. Джуртхэр а сыхъатым Тхъэм елъэлух.

10:9 сыхъатыр пшIыкIутIум – гущылэ–гущылэу зэбдзэкIымэ, «яхэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ къыкIырэр щэджагъор ары.

шлэ,– ариуагъ Петрэ ахэмэ. –Ау зы цлыф горэ е мыкѡабзэу, е шлоуеу сымылгытэн фаеу Тхьэм зэхысигъэшлыкыгъ. ²⁹ Арыти, мы лыклохэм сыкѡызяшѡогъащэм, зыми семынэгуеу сыкѡэкѡуагъ. Джы сышѡоупчы, ѡф горэ шѡуилэу сыкѡяжѡугъэщагъа?

³⁰ –Мэфиплклэ узэклэлэбэжымэ мы сыхъатым, щэджэ-гѡоужым сыхъатыр щым*, сиунэ Тхьэм сыщелѡэлущтыгъ,– кѡыложыгъ Корнелый. –Ошлэ–дэмышлэу щыгъын фыжъ лыдхэр щыгъхэу, зы лы горэ сапашѡхъэ кѡиуцуи, ³¹ кѡылуагъ: «Корнелый, Тхьэм уитхъэлѡлу зэхихыгъ, уисэдакѡэхэри щымыгѡупшэжыгъэхэу ыгу илѡых. ³² Петрэклэ заджэхэрэ Симон кѡыздащэнэу Иоппие кѡалэм лы-клохэр гѡаклох. Ар шѡошлэ Симонэу зиунэ хылушѡом лу-тым ихѡаклэу щыт. Ар кѡэклонышѡ, кѡыбдэгущылэщт». ³³ Арыти, занклэу кѡыплѡызгѡэкѡуагъэх. Укѡызэрэкѡуа-гъэр дэгѡоу пшлагъэ. Джы тэ зепстэури о кѡэплонхэу, Зи-усхъаным унашѡ кѡыпфишлыгъэхэм тядэлунэу мыщ дэ-жымы Тхьэм ыпашѡхъэ тит.

Петрэ Корнелый иунэ кѡэбарышлур кѡызэрэщилотагъэр

³⁴ Етланэ Петрэ мырэуштэу кѡылуатэ ыублагъ:

–Тхьэр цлыфхэм ятеплѡэ емыплѡэу, цлыф пстэури изэфэдэхэу зэрэщытыр шѡыпкѡэу зэзгѡэшлагъ. ³⁵ Сыд фэдэрэ лѡэпкѡыми щыщэу, ежъ ищынагѡо зыгу илѡэу шѡыпкѡагъэр зыгѡэцаклэрэр Тхьэм ештэ. ³⁶ Кѡэбарышлоу Тхьэм Израил цлыфхэм анигѡэсыгъэр шѡо шѡошлэ. Мырэуштэу зылорэ кѡэбарышлур ары: Исус Христосэу цлыф пстэуми я Зиусхъан ары цлыфхэр Тхьэм езыгѡэ-шлужьырэр. ³⁷ Иуан ежъым зырагѡэумэхъынэу цлыфхэм заригѡэлум ыуж, Галилей хэкум кѡыщегѡэжѡагъэу зэклэ Иудей хэкум кѡыщыхѡугъэхэр шѡо шѡошлэх. ³⁸ Назарет щыщ Исус икѡэбар шѡошлэ. Тхьэм ежъ Ыпсэ Лѡаплэрэ лѡэклыныгѡэшхомрэ ащ кѡыфыригѡэхыгъэх. Тхьэр ащ зэригѡусагѡэм пае, шлугъэ ышлэу, шѡйтаным илѡэклы-ныгѡэклэ ригѡэзыгъэ цлыф пстэури ыгѡэхѡужьхэу кѡы-клухъащтыгъ.

³⁹ –А Исус джуртхэм яхэгѡэгуи Ерусалими ѡфхэу

щишлагъэхэм зэкIэ тэ тыряшыхъат. Ар пкъэум тыраIулIи агъэлIагъ. ⁴⁰ Ау ящэнэрэ мафэм Тхьэм ар лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжьи, цIыфхэм ар аригъэлъэгъугъ. ⁴¹ Ау Тхьэм ар зэригъэлъэгъугъэхэр цIыф пстэури арэп, Тхьэм ыпэкIэ кыыгъэнэфэгъэгъэ шыхъатхэр ары нахъ. Исус лIагъэхэм кыызахэтэджыкIыжьиым ыуж, тэ ежъ игъусэу дашхэхэу ыкIи дешъохэу щытыгъэхэр ары Тхьэм ар зэригъэлъэгъугъэхэр. ⁴² Тхьэм игущылэхэр цIыфмэ ядгъэлунхэуи, псаухэми, лIагъэхэми хыкум атезышIыханэу Тхьэм кыыгъэнэфагъэр зэрэ—Исусыр къэтыушыхъатынэуи, Тхьэм унашъо кыытфишIыгъ. ⁴³ Хэтми ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэм ипсэкIодхэр Исус ыцIэкIэ зэрэфэгъуштхэмкIэ пегъымбар пстэури Исус шыхъат фэхъух.

Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм кыызэрафехыгъэр

⁴⁴ Петрэ а гущылэхэр кыылохэзэ, ахэр зэхэзыхыгъэ пстэуми Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ къафехыгъ. ⁴⁵ Петрэ игъусэхэу къэкIогъэгъэ шIошъхъуныгъэ зиIэ лIыхэу сунэт ашIыгъэхэу щытыгъэхэм Тхьэм итынэу ежъ Ыпсэ ЛъапIэ хымэ лъэпкъхэм ащыщхэми кыызэрафыригъэхыгъэр агъэшIэгъуагъ; ⁴⁶ сыда пIомэ а хымэхэм амышIэрэ бзэхэмкIэ къэгущылэхэу, Тхьэм щытхъу фашIэу зэхахыгъ.

Джашыгъум Петрэ кыылуагъ:

⁴⁷ —Мы цIыфхэу тэщ фэдэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ зыгу илъ хъугъэхэр псыкIэ тэ тыумэхъыхэмэ, зыгорэм ымыдэн ылъэкIына?

⁴⁸ ЕтIанэ Исус Христос ыцIэкIэ ахэр аумэхъынхэу унашъо ышIыгъ. ЕтIанэ мэфэ заулэрэ ахэмэ адэжъ къэтынэу Петрэ елъэлугъэх.

ЯПШЫКIУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Петрэ Ерусалим ичылыс зэлукIэм щыщхэм хъугъэ—шIагъэр кыызэрариотэжыгъэр

Хымэ лъэпкъхэм ащыщхэми Тхьэм игущылэхэр зэраштагъэхэр апостолхэмрэ Иудей хэкум ис ышыхэмрэ зэха-

хыгъ. ² Арэуштэу Петрэ Ерусалим зыдэкІуаеи, сунэт ашыгъэхэм Петрэ ышлагъэр амыдэу ³ ащ кыраІуагъ:

—О сунэт амышыгъэхэм яунэ уихи уадэшхагъ.

⁴ Джащыгъум Петрэ хъугъэ—шлагъэхэр зырызэу къагуригъэІонэу ыублагъ:

⁵ —Иоппие къалэм сэ Тхъэм сыщелъэІуштыгъ. Джащыгъум Тхъэм сэ сызэшъхъэщифи, шэкІ фыжъ иным фэдэу зыгорэ уашъом къехэу кыисфэлъэгъуагъ. Ар къопиплымкІэ кІэшлагъэу, уашъом къехэу, кыирагъэлэлэхыгъэм фэдэу сапашъхъэ къэсыгъ. ⁶ ШэкІ фыжъым сызеплтым, лъэкъуиплІкІэ кІорэ былымхэри, хъакІэ—къуакІэхэри, ныбэкІэ цуахъорэ псэушъхъэхэри, ошъогу бзыухэри слъэгъугъэх. ⁷ «Петрэ, къэтэдж. Шобзи, шхэ», макъэ горэм кыисіІоу зэхэсхыгъ.

⁸ —«Хъау, Зиусхъан, ар хъухэштэп, мышхыпхъи, хъерами егъашІэи зыІуслъхъагъэп», сіуи, пэгъокІ естыжъыгъ.

⁹ —А макъэм ятІонэрэу уашъом кыіІукІэу кыіІожъыгъ: «Тхъэм къабзэу ыкІи шхыпхъэу зыфйІуагъэхэр, о хъерамэу умыІо». ¹⁰ Арэуштэу гъогогъуищэ хъугъэ. ЕтІанэ зэкІэ уашъом дэкІоежъыгъ.

¹¹ —Ардэдэм Кесарие къалэм кыикІыхэу садэжъ къагъэ-кІогъэ нэбгырищ сэ сызэрыс унэм икъэлапчъэ къакІохи кыіІууцуагъэх. ¹² Семынэгъуеу ахэмэ садэкІонэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ кыисіІуагъ. Мы зэшы нэбгырихыри сигъусэхэу тэ тыкІохи, а лым иунэ тыхъагъ. ¹³ А лым кыитіІотагъ мэлэищ горэ иунэ итэу мырэуштэу ыІозэ, зэрэщилъэгъугъэр: «ПетрэкІэ заджэхэрэ Симон кыыздащэнэу лыкІохэр гъакІох. ¹⁴ Оррэ уиунагъорэ зэкІэ шъу-мыкІодэу, шъукъэзыгъэнэжъышт гущыІэхэр ащ кыуи-Іоштых».

¹⁵ —Сэ сыкъэгъушыІэу зысэублэм, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ахэмэ къафехыгъ, апэу тэри кыызэрэтфехыгъагъэм фэдэу. ¹⁶ «Иуан псыкІэ цыфхэр ыумэхъыштыгъэх, ау Тхъэм ежъ Ыпсэ ЛъапІэкІэ шъо шъуиумэхъышт», ыІуи Зиусхъаным кыіІогъэгъэ гущыІэхэр* джащыгъум сыгу къэкІыжъыгъэх. ¹⁷ Зиусхъанэу Исус ХристоскІэ шІошъхъуныгъэ тэ тіІэ зэхъум, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ тэ кыызэрэтфыригъэхыгъэм фэдэу, ахэи къафыригъэхыгъэу, сэ сыхэта, Тхъэм сыпэуцужъынэу?

¹⁸ Ахэмэ мы Иофхэр зызэхаххэм, заушъэфыгъ. Тхьэм ищытхъу ашлэу къалуагъ:

—Ащыгъум хымэ лъэпкъхэри япсэкӀодхэм афыкӀэгъо-
жъынхэшъ, мыкӀодыжъын щыӀэныгъэ яӀэ хъунэу Тхьэм
игъо ылъытагъ.

Антиохие къалэм чылыс зэлукӀэ щыӀэу зэрэхъугъэр

¹⁹ Стефан мыжъокӀэ еохэзэ, заукӀым ыуж, ИсускӀэ шло-
шъхъуныгъэ зиӀэхэм къиныбэ зэрагъэщэчыщтыгъэхэм
пае, ахэр зэбгырыкӀыжъыгъэх. Исус ехьылӀэгъэ къэ-
барышлур джуртхэм анэмыкӀэу зыми рамыӀуатэу, ахэр
Финикие хэкум, Кипр зыцӀэ хыгъэхъунэм*, Антиохие
къалэм анэсы кӀуагъэх. ²⁰ Ау ахэмэ ащыщхэу зы купэу
Кипр хыгъэхъунэм щыщ лӀыхэри, Кириние къалэм щыщ
лӀыхэри Антиохие къалэм* зэкӀохэм, Зиусхъанэу Исус
ехьылӀэгъэ къэбарышлур урымхэми араӀуатэщтыгъ. ²¹ Зи-
усхъаныр ягъусагъ, цӀыфыбэми шлошъхъуныгъэ яӀэ хъоу,
Зиусхъаным игъогу техъагъэх.

²² Мы Иофхэм якъэбар Ерусалим щыӀэ чылыс зэлукӀэм
щыщхэм анэсыгъ. Занэсым, Варнавэ Антиохием агъэ-
кӀуагъ. ²³ Варнавэ Антиохием кӀуи, Тхьэм ынэшлӀу ахэмэ
къызэращифагъэр зелъэгъум гушӀуагъэ, агу етыгъэу,
емызэщхэу Зиусхъаным фэшъыпкъэнхэуи афигъэпытагъ.
²⁴ Варнавэ цӀыф дэгъоу щытыгъ. Тхьэм Ыпсэ ЛъапӀи
шлошъхъуныгъэри инэу ыгу илъыгъэх. Арэущтэу Зиус-
хъанымкӀэ шлошъхъуныгъэ зиӀэ цӀыфхэм япчъагъэ инэу
хэхъуагъ.

²⁵ ЕтӀанэ Саул лъыхъунэу Варнавэ Тарс къалэм кӀуагъэ.
Ащ дэжъым Саул къызегъотым, Антиохием зыдищагъ.
²⁶ Зы илъэсым икӀыхъагъэкӀэ чылыс зэлукӀэм щыщхэм ягъу-
сэу зэрэугъоихэзэ, цӀыф купышхом Тхьэм игущыӀэхэр
арагъашӀэщтыгъэх. ИсускӀэ шлошъхъуныгъэ зиӀэхэм
«ХристианхэкӀэ» апэ дэдэу зыщяджагъэхэр Антиохие
ары.

²⁷ А мафэхэм пегъымбар куп Ерусалим къикӀыхи,
Антиохие къэкӀуагъэх. ²⁸ Ахэмэ ащыщэу Агав зыцӀэр

11:19 хыгъэхъунэ – еплъ 4:36.

11:20 Антиохие къалэр – Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщэу, Сирие
хэкум икӀэлэшхоу щытыгъ.

къэтэджи, зэкІэ дунаем гъэблэшхо къызэрэщыхъуштыр Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ащ ыгу къырилъхыи къыригъэІуагъ. Кайсар Клаудый* итетыгъоми арэуштэу хъугъэ. ²⁹ Джащыгъум ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм, хэти зэрилъэкІырэм фэшъуашэу, Иудей хэкум ис ашыхэм ІэпыІэгъу афэхъунхэу тыраубытагъ. ³⁰ ШІошъхъуныгъэ зиІэхэм арэуштэу ашІызэ, аугъоигъэ ахъщэр Варнавэрэ Саулрэ аІэкІалъхыи, ахэми чылыс зэІукІэм инахьыжъхэм* афарагъэхьыгъ.

ЯПШЫКІУТІОНЭРЭШЪХЪ

Тетыгъо зиІэхэм Якъубэ зэраукІыгъэр ыкІи Петрэ хьапсым зэрэчІадзагъэр

А мафэхэм пачъыхъэ Ирод* идзэлІхэм чылыс зэІукІэм щыщхэу цІыф заулэ аригъэубытхи, лые араригъэхэу ыублагъ. ² Иуан ышэу Якъубэ* сэшхокІэ аригъэукІыгъ. ³ Ар джуртхэм агу зэрэрихьырэр Ирод зельэгъум, ащ ыужкІэ идзэлІхэм Петри аригъэубытыгъ. Ар зыхъугъэр Хьалыгъу Мыгъэтэджд зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхохэр* ары. ⁴ Ирод Петрэ зарегъэубытым, хьапсым чІаригъа-

11:28 Клаудый – Исус къызэхъу нэужым я 41–54 илгъэсхэм къакІоцІ Рим (Рум) къэралыгъошхом и Кайсарэу щытыгъ. Гъэблэшхоу Агав зигугъу ышІыгъэр Исус къызэхъу нэужым я 46–рэ илгъэсым къэхъугъ.

11:30 нахьыжъхэр – чылыс зэІукІэм Іофэу ышІэрэр зыпшъэ илгъ тхьаматэхэр ары.

12:1 пачъыхъэ Ирод – Ирод Агриппэ Апэрэр ары. Исус къызэхъу нэужым я 41–44 илгъэсхэм къакІоцІ Израил хэгъэгум ипачъыхъэу щытыгъ. Ирод Агриппэ Апэрэр Ирод Иным ыкъо ыкъоу щытыгъ.

12:2 Якъубэ – Зеведей ыкъоу щытыгъ, Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшІыкІутІуми ащыщыгъ.

12:3–4 Хьалыгъу Мыгъэтэджд зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхохэр – Пасхъэ зыцІэ мэфэкІ мэфэшхомрэ Хьалыгъу Мыгъэтэджд зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхохэмрэ зэдагъэлъапІэхэзэ, Тхьэм Мысырым (Египет) къызэрэригъэкІыжыгъагъэхэр джуртхэм агъэлъапІэ. Пасхъэ мэфэкІ мэфэшхор Нисан зыцІэ мазэм и 14–м тефэ (яплІэнэрэ мазэм иапэрэ мафэ пэгъунэгъу). Хьалыгъу Мыгъэтэджд зыщашхырэ мэфэкІ мэфэшхохэр Нисан и 15–22 мафэхэм къакІоцІ агъэлъапІэх. А мафэхэм тэдждэпс тхьацум халгъхэрэп.

дзи, дзэм щыщхэу нэбгырэ плырыпллэу купиплI ар аухъумэнэу аIэкIилъхъагъ. ЕтIанэ Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор зыблэкIыкIэ, хыкумышIэм* ыпашъхъэ рищэнэу Ирод ыгу хэлъыгъ.

⁵ Арэуштэу Петрэ хъапсым чIадзагъэу щытыгъ, ау чылыс зэлукIэм щыщхэм яшъыпкъэу Тхъэм ащ фелъэлущтыгъэх.

Мэлэич горэм Петрэ хъапсым къызэрэчIищыжыгъэр

⁶ Пачъыхъэ Ирод Петрэ хыкумышIэм ыпашъхъэ зыщырищэшт мафэм ыпэрэ чэщым Петрэ IэхъуитIу телъэу, дзэлитIум азыфагу дэлъэу щычъыештыгъ. Ухъумакиохэри пчъэм Iутхэу хъапсыр къаухъумэщтыгъ. ⁷ ОшIэ—дэмышIэу Зиусхъаным имэлэич а унэм къыщылъагъуи, нэфынэшхо унэм къыщынэфыгъ. Мэлэичыр Петрэ ыбгъукIэ етIыргуи къыгъэушыгъ.

—Псынклэу тэдж!— ыIуагъ. Петрэ IэхъуитIоу телъхэр тезыгъэх.

⁸ —Зыфап, уицуакъэхэри зыщылъэх,— риIуагъ мэлэичым Петрэ. Петрэ арэуштэу ышIыгъ. ЕтIанэ мэлэичым риIуагъ:

—Уищыгъын кIыIутелъ зыщылъэжыи, сауж уитэу къакио.

⁹ Арэуштэу Петрэ мэлэичым ыуж итэу хъапсым къычIэкIыжыгъ. Ау мэлэичым ышIагъэхэр шъыпкъэмэ, мышъыпкъэмэ Петрэ ышIэщтыгъэп, зыгорэ къыфэлъагъоу къышIошIыгъ. ¹⁰ Апэрэ ухъумэкио купми, ятIонэрэ ухъумэкио купми къаблэкIхи, къэлэ дэхъапIэм Iут гъучI къэлапчъэм дэжъ нэсыгъэх. Къэлапчъэр ежъ—ежъырэу ахэмэ къафызэлукIыгъ. Къэлапчъэм дэкIхи, зы урамым икIыхъагъэкIэ зырэкIохэ ужым, ошIэ—дэмышIэу мэлэичым Петрэ къыгъани IукIыжыгъ.

¹¹ Петрэ зыкъызешIэжъым, къыIуагъ:

—Зиусхъаным имэлэич къыгъакиуи, Ирод ылэ сыкъыIэкIихэу, джурт цIыфхэми къысэхъулэнэу зыфаIорэ Iэягъэ пстэури симыгъэлъэгъузэ, сымыкIодэу сыкъызэ-

12:4 хыкумышIэр —зы цIыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.

ригъэнэжыгъэр джы шъыпкъэу къэсшагъ.

¹²Петрэ къехъуллагъэр къызешлэжым, Иуанэу Марк-кIэ заджэхэрэм янэу Мерэм иунэ кIуагъэ. Цыфыбэхэр ащ дэжым къыщызэрэугъойгъэхэу, Тхьэм елъэуштыгъэх. ¹³Петрэ къэлапчъэм зытеом, ар къызэлэуихынэу Родэ зыцIэу унэлут пшъашъэ горэ къэкIуагъ. ¹⁴Петрэ ымакъэ къызешлэжым, гушIуагъом хэтэу къэлапчъэр Iуимыхэу унэм илгъэдэжы, Петрэ къэлапчъэм зэрэлутыр ад-рэмэ ариIуагъ.

¹⁵—Къаплорэр пшIэрэп,— къыраIожыгъ ахэмэ. Ау ыIуагъэм пшъашъэр текIыгъэп. Джащыгъум къаIуагъ:

—Ар Петрэ имэлэIичын фае.*

¹⁶Ау Петрэ къэлапчъэм зэпымыоу теощтыгъэ. Къэлапчъэр Iуахи, Петрэ залгъэгъум, лгъэшэу агъэшлэгъуагъ. ¹⁷Заушгъэфынэу Петрэ Iэ афишIи, Зиусхъаным хьапсым къызэрэчIищыжыгъэр ахэмэ ариIотэжыгъ. ЕтIанэ къыIуагъ:

—Якъуби* адрэ тшыхэми хъугъэ—шIагъэр яжъугъашI.

Ар къызелом, а унэм икIи, нэмыкI чIыпIэ горэм кIуагъэ.

¹⁸Нэф къызэшым, дзэлIхэр гузэжъогъушхо хэфагъэхэу зэупчIыжыгъэх:

—Петрэ сыда къехъуллагъэр?

¹⁹Пачъыхъэ Ирод дзэлIхэр Петрэ лгъигъэхъухи къызамыгъотым, ухъумакохэм тэрэзэу зяупчIым ыуж, дзэлIхэм а ухъумакохэр аригъэукIыгъэх. Пачъыхъэ Ирод етIанэ Иудей хэкум икIи, Кесарие къалэм ехи, ащ дэжым къыдэнагъ.

Пачъыхъэ Ирод зэрэлагъэр

²⁰Пачъыхъэ Ирод Тир къалэм дэсхэмрэ Сидон къалэм* дэсхэмрэ инэу афэгубжыгъэу щытыгъ. А къалэхэм адэхэр зэгурыIохи, пачъыхъэм ыдэжъ къэкIуагъэх. Пачъыхъэм фэлажъэрэ Iэшхъэтетэу Власт гурыIохи, пачъыхъэр

12:15 Ар Петрэ имэлэIичын фае — джуртхэм яшIошгъхъуныгъэ тетэу, хэтрэ цIыфым мэлэIич горэ ухъумакоу иI.

12:17 Якъубэ — Зиусхъанэу Иус ышхэм ащыщэу, Ерусалим щыIэ чылыс зэлукIэм итхьаматэхэм ащыщыгъ. Еплъ Гал. 1:19.

12:20 Тир къалэм . . . Сидон къалэм . . . — ахэр хымэ къалэхэу Галилей хэкум итемыр лгъэныкъомкIэ хыIушгъом Iутыгъэхэр ары.

къаригъэшлужьынэу елъэлугъэх. Сыда пломэ пачъыхъэм ихэгъэгу гъомлапхъэхэу къикъыхэрэр ары ахэр зэрыпсэу-щтыгъэхэр.

²¹ Ирод ыгъэнэфэгъэ мафэм ипачъыхъэ щыгъынхэр щыгъхэу, пачъыхъэ тлысыплэм тетлысхыи, ахэмэ апашъхъэ къыщыгущылагъ.

²² –Мыр цыф макъэп, Тхъэм ымакъэ нахь,– цыфхэм алоты джэщтыгъэх. ²³ Пачъыхъэ Ирод Тхъэм щытхъушхор зэрэфимышлыгъэм пае, Тхъэм имэлэич горэ ардэдэм ащ къыригъаозэ, хъамылыухэм ар ашхызэ, ыпсэ хэкъыгъ.

²⁴ Ау Тхъэм игущылэхэр нахь цыфыбэмэ анэсхэзэ, зы-щаубгъущтыгъ.

²⁵ Варнавэрэ Саулрэ ялоф зау hym, Ерусалим къыдэкъы-жъхи, Маркккэ заджэхэрэ Иуан ягъусэу зыдащи, Антио-хие къалэм агъэзэжъыгъ.

ЯПШЫКГУЩЭНЭРЭШЪХЪ

**Антиохием щыцэ чылыс зэлуккэм щыщхэм Варнавэрэ Саулрэ
Тхъэм фэлэжъэнхэу зэрагъэнэфэгъэхэр**

Пегъымбархэри, дин гъэсаклохэри Антиохием щыцэ чы-лыс зэлуккэм щыщхэм ахэтыгъэх: Варнавэ, «Шуцккэ» заджэхэрэ Симон, Кириние къалэм щыщ Луций, Ма-наил (ар пщы Ирод* игъусэу аплугъагъ) ыккы Саул.
² Ахэр Тхъэм елъэлухэзэ, чэщи мафи анэккы зэхъум, Тхъэм ыпсэ лъаплэ ахэмэ къариуагъ:

–Варнавэрэ Саулрэ сэ сыкыизфяджэгъэ Иофым пае къысфыхэшъухых.

³ Етланэ ахэмэ чэщи мафи занэккы ужым, Тхъэм елъэ-лугъэх, алэхэри ахэмэ ашъхъэхэр атралъхъэхи*, ялоф ашлэ-нэу агъэккуагъэх.

13:1 пщы Ирод – Ирод Антипэу Галилей хэкум ипщэу щытыгъэр ары. Еплъ Лука 3:1.

13:3 алэхэр ахэмэ ашъхъэхэм атралъхъэхи – арэущтэу зыфашлагъэр а Иофыр а ллитум апшгъэ ралъхъанри, ахэмэ а Иофыр агъэцэкккэным пае, Тхъэм ынэшлу къащифэнри ары.

**Апостолхэм Кипр хыгъэхъунэм Тхъэм игущыІэхэр
зэрэщагъэІущтыгъэхэр**

⁴ Варнавэрэ Саулрэ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ыгъэкІуагъэхэу, Селевкие къалэм* нэсыгъэх. Ащ дэжъым къухъэкІэ щезъэхи, Кипр хыгъэхъунэм кІуагъэх. ⁵ Саламин къалэм дэжъ зынэсхэм, джуртхэм ясинэгогухэм Тхъэм игущыІэхэр щагъэІущтыгъэх. Иуан ахэмэ ІэпыІэгъу афэхъунэу ягъусагъ.

⁶ Хыгъэхъунэм икІыхъагъэкІэ Паф къалэм* нэс къызэкІохэм, ушхъухъаныгъэ Іофым пылъ джурт пегъымбар нэпщІ горэм ІукІагъэх. А лІым Варисус ыцІагъ. ⁷ Ар хыгъэхъунэм иІэшъхъэтетэу* Сергей Паул игъусагъ. Сергей Паул цІыф губзыгъэу щытыгъ. Ар Тхъэм игущыІэхэм ядэлунэу фэагъэти, Варнавэрэ Саулрэ къаригъэщагъэх. ⁸ Ау ушхъухъаныгъэ Іофым пылъэу Елимэ (Елимэ къикІырэр «Ушхъухъаныгъэ Іофым Пылъыр» ары) Іэшъхъэтетыр шІошъхъуныгъэм игъогу тыримыгъэхъаным ыужитыгъэти, Варнавэрэ Саулрэ апэуцужьыщтыгъ. ⁹ Ау Саулэу ПаулкІи заджэхэрэм* ыгу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ инэу илъхъуи, ынэхэр Елымэ тыригъэдыкъэхи къыІуагъ:

¹⁰ –О шэйтаным урикъу, о зэкІэ шъыпкъагъэм урипый. ТхъагъэпцІыгъэ пстэури бзэджэгъэ пстэури угу инэу илъых. Тхъэм игъогу занкІэхэр къуанчэ пшІынхэу упылынмым ыуж уикІыжъыщтба? ¹¹ Джы Зиусхъаным ыІэ къыптэль. Заулэрэ тыгъэм инэфынэ умылгъэгоу, нэшъоу ухъушт.

Ардэдэм пщагъори шІункІыри Елымэ къыфехыгъэх. ЕтІанэ къыкІухъэзэ, къезыщэкІын цІыф горэм лъыхъу-

13:4 Селевкие къалэр – Антиохием километрэ 20–кІэ пэчыжъэу щытыгъ. А къалэм къухъэуцупІэ иІэу, хыІушъом Іутыгъ.

13:5 синэгогу – еплъ 6:9.

13:6 Паф къалэр – Кипр хыгъэхъунэм итыгъэ къохъэпІэ хыІушъо Іутэу, икъэлэшхоу щытыгъ. Хыгъэхъунэ – чІыгу гъушъэу псы гузэгум итыр ары.

13:7 Іэшъхъэтет – Кипр хыгъэхъунэр зыІэ илгъэу, Рим (Рум) къэра-лыгъошхом фэлажъэрэ тхъаматэр ары.

13:9 Саулэу ПаулкІи заджэхэрэр – апостол Паулым ыцІэ джуртыбзэкІэ Саул мэхъу, римыбзэкІи Паул мэхъу.

щтыгъ. ¹² Иэшъхъэтетым хъугъэ-шлагъэр зелъэгъум, шлошъхъуныгъэ илэ хъугъэ. Варнавэрэ Паулрэ Иофхэу Зиусхъаным ехылаагъэу къыраагъашлэхэрэр ыгъэшлагъо-щтыгъэх.

Паулрэ Варнавэрэ Писидие хэкум щыщ Антиохие къалэм зэрэклаагъэхэр

¹³ Етланэ Паулрэ игъусэхэмрэ Паф къалэм къухъэклэ щежъэхэ, Памфилие хэкум щыщ Пергие къалэм клаагъэх. Ащ дэжъым Иуан ахэр къыгъанэхэ, Ерусалим ыгъэзэжъыгъ. ¹⁴ Адрэ нэбгыритIур Пергие къалэм блэклхи, Писидие хэкум щыщ Антиохие къалэм нэсыгъэх. Шэмбэт мафэм* синэгогум члахъэхэ тIысыгъэх. ¹⁵ Тэурат хабзэм* итхэмрэ пегъымбархэм атхыгъэ тхылгъхэм* арытхэмрэ ащыщхэу зыгорэхэм зяджэхэ ужым, синэгогу пащэхэм зыгорэ агъаклуи арыраагъэлаагъ:

–Тэ тшыхэр, мы цIыфхэр зэрыжъугъэгушхон гущылэхэр шъуилэхэмэ, къашъулох.

¹⁶ Паул къэтэджи, лэ афишли къылаагъ:

–Шъо Израил цIыфхэри, Тхъэм ищынаагъо зыгу илгъхэри, шъукъэдаIу. ¹⁷ Израил лъэпкъым и Тхъэ тэ тятэжъхэр къыхихыгъэх. Тэ тлэпкъ Мысыр хэгъэгум зесым, лъэпкъышхоу ышли, лъэкIыныгъэшхоклэ ащ дэжъым къырищыжъыгъэх. ¹⁸ Етланэ илгъэс тIокIитIо шъоф нэклым щигъашхэщтыгъэх. ¹⁹ Ханаан хэгъэгум щышсэурэ лъэпкъиблир ыгъэклодхи, ахэмэ яхэгъэгу Израил лъэпкъым илахъэ хъунэу къыфигъэнэжъыгъ. ²⁰ Ар зэклэ илгъэс шъиплIырэ шъэныкъорэм ыклоцIым фэдиз хъугъэ.

–Ащ ыужым, хыкумышлэхэр* Тхъэм ахэмэ аритыгъэх, пегъымбар Самуел имафэхэм нэсыфэ. ²¹ Етланэ пачгъыхъэ афигъэнэфэнэу Израил цIыфхэр Самуел елгъэлуагъэх. Вен-

13:14 шэмбэт мафэр – джуртхэм ямэфэ лъапIэ ары. А мафэм хэти Иоф ышIэн фитэп.

13:15 Тэурат хабзэр – пегъымбар Мусэ тхылгъитфэу ытхыгъэхэр ары. Тэурат хабзэр джуртхэм ятхылъ лъапIэхэм ащыщхэу апэрэ Iахъэу мэхъу.

13:15 пегъымбархэм атхыгъэ тхылгъхэр – джуртхэм ятхылъ лъапIэхэм ащыщхэу ятIонэрэ Iахъэу мэхъу.

13:20 хыкумышлэхэр – еплъ 12:4.

иамин иунэгъо лъэпкъ щыщэу, Кис ыкъо Саул пачтыхъэ афэхъунэу Тхъэм аритыгъ. ЕтІанэ илгъэс тІокІи-тІурэ ар пачтыхъэу щытыгъ. ²²Тхъэм ар тыригъэкІыжьи, Даутэ пачтыхъэу тыригъэхъагъ. Тхъэм Даутэ мырэуштэу шыхъат фэхъугъ.* «Иессэ ыкъоу Даутэ сыгу зэлурэ цІыфэу къэзгъотыгъ. Сэ сызыфаехэр зэкІэ ащ ыгъэцэкІэщтых». ²³Мы лІым кытехъукІыгъэ цІыфхэм ащыщэу, Израил цІыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжьиэрэр Исус ары, Тхъэм къафигъэкІуагъ, ятэжъхэр кыызэригъэгугъэгъагъэхэм фэдэу. ²⁴Исус къэкІоным ыпэкІэ Иуан, «ШъуипсэдкІодхэм шъуафыкІэгъожи, зысэжъугъэумэхъ», ыІоу, Израил цІыфхэм зэкІэ аригъэлугъ. ²⁵Иуан иІоф ыухызэ кыІуагъ.* «Сэ хэтэу сышъушІошыра? Шъо шъузпаплгъэрэр сэрэп. Шъо шъузпаплгъэрэр саужкІэ къэкІошт, ащ ицокъэ-лъэпсхэр фэстІэтэныхэуи сифэшъуашэп».

²⁶(Паул джыри ипсалгъэ кыпидзэжьиыгъ:) –Сэ сшыхэу Ибрахым кытехъукІыгъэ цІыфхэри, шъо кышъухэтхэу нэмыкІ цІыфхэу Тхъэм ищынагъо зыгу илгъхэри, Тхъэм цІыфхэр мыкІодхэу кыызэригъэнэжъхэрэм икъэбар кызынэсыгъэхэр тэры. ²⁷Ерусалим дэсхэмрэ ахэмэ ятхъаматэхэмрэ цІыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжьиэрэр зэрэ–Исусыр къашІэжьиыгъэп. УкІ ежъым кыитралгъагъ, ау арэуштэу пегъымбархэм ягущыІэхэу шэмбэт мафэ къэсми синэгогухэм щызаджэхэрэр къагъэшъыпкъэжьиыгъэх. ²⁸УкІ Исус зыкІыитралгъащт Іоф амыгъотыгъэ пэтми, Іэшъхъэтетэу Пилат* ар ыукІынэу елгъэлущтыгъэх. ²⁹Исус ехылаагъэу Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр зэкІэ ахэмэ загъэцакІэ ужым, Исус игъусэхэм ежъ ихъадэ къащым кыпахыжьи, къэунэм чІалгъаажьиыгъ. ³⁰Ау Тхъэм ар лаагъэхэм къахигъэтэджыкІыжьиыгъ. ³¹ЕтІанэ Исус ежъ игъусэхэу Галилей хэкум кыикІыгъэхэу, Ерусалим къэкІогъагъэхэм мафэ пчъагъэхэм акІоцІ зари-гъэлгъэгущтыгъ. Джы ахэр ары тэ тлгъэпкъ ыпашгъхэ Исус шыхъат щыфэхъухэрэр.

13:22 Тхъэм Даутэ . . . шыхъат фэхъугъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 89:20 (урыс библиемкІэ 88:21); Пегъымбар Самуел икъэбар зэрыт апэрэ тхылгъым (1-я Царств) 13:14.

13:25 Иуан . . . кыІуагъ – еплъ Лука 3:16.

13:28 Пилат – еплъ 3:13.

³² –Джы мы къэбарышIур тэ кышъотэIо: Тхъэм Исус лагъэхэм кыызерахигъэтэджыкIыжыгъэмкIэ тэ тятэжъхэр кыызэригъэгугъэгъэ Iофхэр кыгъэхъухэзэ, тэ ахэмэ атехъукIыгъэ цIыфхэм кыитфигъэшъыпкъэжыгъ. ³³ Сэбурым итэу ятIонэрэ оредым* Тхъэм Исус кыызэрэщыриIорэм фэдэу:

«Оры Скъор, непэ ты сыпфэхъугъ».

³⁴ Тхъэм Исус лагъэхэм кыызерахигъэтэджыкIыжыгъэр егъашIэми мылIэжыным пае, мы гущыIэхэмкIэ Тхъэм кыIуагъ:*

«СынэшIу щыфэныгъэ лъапIэр шъыпкъэмкIэ шъо кышъулъызгъэсышт, Даутэ зэрэзгъэгугъэгъагъэм фэдэу».

³⁵ Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм ащыщэу нэмыкI чIыпIэм ыдэжъ зэритым фэдэу,*

«О кыыпфэлажъэрэм ихьадэ бгъэшъуштэп».

³⁶ –Сыда пIомэ Тхъэм игухэлъ тетэу Даутэ имафэхэм Тхъэм фэлажъэщтыгъ, етIанэ дунаем ехыжыгъ. Ятэжъхэм адэжъ къэунэм чIалъхъажы, ихьади шъугъэ. ³⁷ Ау Тхъэм лагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъэр джыри зэ лIэжыгъэп, ихьади шъужыгъэп. ³⁸ Арышъ, сэ сшыхэр, мыр зэжъугъашIэ, шъо шъуипсэкIодхэр Исус кыызэрэшъуфигъэгъухэрэм икъэбар кышъотэгъэIу. ³⁹ Исус ежымыкIэ хэти шIошъхъуныгъэ зилэм ипсэкIод пстэури тырехых, ау пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ псэкIодхэр кышъутырихын ылъэкIырэп. ⁴⁰ Шъузфэсакъыжъ, пегъымбархэм мы гущыIэхэу къаIуагъэхэр* кышъорэмыхъулIэх:

⁴¹ «ШъукъэдаIу, шъо Тхъэм кыIуагъэхэм
нэмыплъ языххэрэр,
жъугъэшIагъуи шъукIод;
сыда пIомэ шъо шъуимафэхэм Iофышхо горэ
згъэцэкIэшт.

13:33 Сэбурым итэу ятIонэрэ оредыр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7.

13:34 Тхъэм кыIуагъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 55:3.

13:35 нэмыкI чIыпIэм ыдэжъ зэритым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 16:10 (урыс библиемкIэ 15:10).

13:40–41 пегъымбархэм мы гущыIэхэу къаIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Аввакум тхылъэу ытхыгъэм 1:5.

А Иофышхом икъэбар зыгорэм къышъуиуагъэми, шъо шъушлошъ хъуштгъэп».

⁴² Паулрэ Варнавэрэ синэгогум къычІэкІыжъхэзэ, къыкІэлъыкІорэ шэмбэт мафэм а Иофхэм атегущыІэжъынхэу цыфхэр къялъэІугъэх. ⁴³ ЗэІукІэр зызэбгырэкІыжъым, джуртхэм ащыщхэу бэхэри, хымэхэу джурт хъугъэхэм ащыщхэу бэхэри Паулрэ Варнавэрэ ягъусэхэу кІощтыгъэх. ИтІур ахэмэ адэгущыІэхы, Тхъэм ынэшІу къызэращифэщтым ыуж ит зэпытынхэу афагъэпытагъ.

⁴⁴ КъыкІэлъыкІорэ шэмбэт мафэм Тхъэм игущыІэхэм ядэІунхэм пае, къалэм дэс цыф пстэури къэнэгъэ шІагъо щымыІэу зэрэугъоигъэх. ⁴⁵ Ау джуртхэм цыф купышхохэр залъэгъухэм, шъугъоныр агу къыхы, ехъонхэзэ, Паул къыІуагъэхэм апэуцужъыщтыгъэх.

⁴⁶ Джащыгъум Паулрэ Варнавэрэ гушхоныгъэкІэ къаІуагъ:

–Тхъэм игущыІэхэр ыпэ рапшІэу шъо къышъотІонхэ фэягъ. Ау шъо Тхъэм игущыІэхэр щыжъугъэзыехэу, арэуштэу мыкІодыжъын щыІэныгъэ шъуиІэ хъунэу зыфэжъугъэшъуашэрэп. Арышъ, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм тэ зафэтэгъазэ; ⁴⁷ сыда пІомэ Тхъэм мырэуштэу унашъо къытфишІыгъ:*

«Хымэ лъэпкъхэм нэфынэ уафэхъунэу узгъэуцугъ, дунаем ыкъуапэхэм анэсыфэ, цыфхэр мыкІодхэу Тхъэм къыуигъэгъэнэжъынхэм пае».

⁴⁸ Хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм ар зызэхыхым, гушІохи, Зиусхъаным игущыІэхэм щытхъу афашІыгъ. МыкІодыжъын щыІэныгъэ яІэ хъунэу Тхъэм ыгъэнэфэгъэ цыф пстэуми шІошъхъуныгъэ яІэ хъугъэ.

⁴⁹ Зиусхъаным игущыІэхэр а хэкум тыдэкІи цыфхэм анэсхэу хъугъэ. ⁵⁰ Ау джуртхэм лъытэныгъэ зиІэ бзылъфыгъэхэу Тхъэр зыгъэлъапІэхэрэмрэ къалэм итхъаматэхэмрэ къызэкІагъэплъыхъагъэх. ЕтІанэ цыфхэр Паулрэ Варнавэрэ атебэнэнхэу зэкІагъэблагъэх, яхэкуми къарафыгъэх. ⁵¹ Паулрэ Варнавэрэ алъакъохэм акІэрылъ сапэр цыфхэм апашъхъэ щыкІэрагъэтэкъужыи, Иконие къалэм кІуагъэх. ⁵² Ау ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм агухэм гушІуагъорэ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэрэ инэу арылъ хъугъэх.

13:47 Тхъэм унашъо къытфишІыгъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 49:6.

ЯПШЫКГУПЛИЭНЭРЭШЪХЪ

Паулрэ Варнавэрэ Иконие къялэм Тхъэм игущыцэхэр зэрэщагъэлуштыгъэхэр

Иконие къялэм Паулрэ Варнавэрэ зынэсхэм, яхабзэ тетэу, джуртхэм ясинэгогу члэхъагъэх. Джуртхэмрэ урымхэмрэ* ащыщхэу бэмэ шлошъхъуныгъэ ялэ агъэхъузэ, адэгущылагъэх. ² Ау шлошъхъуныгъэ зилэ хъунхэу зымыдэрэ джуртхэм хымэ лъэпкъхэм ащыщхэр зэкла-гъэплъыхъахи, шыхэмэ къяфагъэгубжыгъэх. ³ Паулрэ Варнавэрэ Зиусхъаным икъябар гушхоныгъэкIэ цыфхэм араIозэ, а къялэм бэрэ щылагъэх. Зиусхъаными ынэшIу щыфэныгъэм ехьылIэгъэ къябарышIур* ыгъэшъыпкъэ-жбызэ, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр къягъэлъэгъонхэуи Iофышхо гъэшIэгъонхэр ашIэнхэуи Паулрэ Варнавэрэ лъэкIыныгъэ аритыгъ. ⁴ Ау къялэм ицIыфхэр лIэныкъуи-тIоу зэрэгъэхъугъэх. Зы купыр джуртхэм агохъагъэх, адрэ купри апостолхэм агохъагъэх. ⁵ ЕтIанэ хымэ лъэпкъ-хэм ащыщхэри, джуртхэри, ахэмэ ятхъаматэхэри ягъу-сэхэу зэгурыIохи, Паулрэ Варнавэрэ лые къярахынэуи мыжъохэмкIэ къяохэзэ, къяукIыныхэуи гухэлъ ашIыгъ. ⁶ Паулрэ Варнавэрэ ахэмэ ягухэлъ къызашIэм, Ликаоние хэкум щыщ къялэхэу Листрэрэ Дервиерэ ахэмэ ялэгъо-благъо хэкумрэ кIатхъужьыгъ. ⁷ А чIыплэхэми къябары-шIур щагъэлугъ.

Паулрэ Варнавэрэ Листрэ къялэм Тхъэм игущыцэхэр зэрэщагъэлуштыгъэхэр

⁸ Листрэ къялэм лIы сэкъат горэ дэсыгъ. Къызыхъу-гъэм щегъэжъагъэу ылъакъохэм атеуцон ымылъэкIэу, егъашIэми земыкIошъоу ащ дэжъым щысыгъ. ⁹ Паул къягущыцэ зэхъум, а лIыр едэлущтыгъ. Паул а лIым зеплъым, хъужьынэу ащ шлошъхъуныгъэ илэу зелъэгъум, ¹⁰ мэкъэшхокIэ къылуагъ:

14:1 урымхэр – иунанхэр ары.

14:3 къябарышIур – еплъ 8:4.

–Зиусхъанэу Исус Христос ыццэкIэ кыюсэIo: Къэтэджи, плъакъохэм къатеуцу.

А лIыр кыызщылъэти, кыкIухъэу ыублагъ.

¹¹ Паул ышIагъэр цIыф купышхохэм залъэгъум, мэкъэшхокIэ Ликаоние хэкум ыбзэкIэ* къаIуагъ:

–Тхъэхэр цIыф плъышъоу кыитфехыгъэх.

¹² Варнавэ ЗевскIэ* еджагъэх, къэгущылэрэр Паул арыти, ащ ЕрмыйкIэ* еджагъэх. ¹³ Зевс иунэшхоу къалэм тIэкIу дэдзыгъэу щытым идин пащэм цIыфхэм цухэр къэлапчъэм къаригъащэхи, танджэхэри къаригъэхьыхи, ежъыми цIыф купышхоми Варнавэрэ Паулрэ къурмэн афашIынэу фэягъэх.

¹⁴ Ау апостолхэу Варнавэрэ Паулрэ ар зызэхыхым, афамыдэу ящыгъынхэр зэлатхъыжъхи, цIыф купышхом ахэладэхи, куохэу къаIуагъ:

¹⁵ –Шъо лIы купыр, сыда мы шъушIэхэрэр? Шъо тышъуфэдэу тэри тыцIыф. Мы тхъэ нэпцIхэу зишIуагъэ къэмыкIощтхэм шъуакIыб афэжъугъэзэжъэу Тхъэ шъыпкъэу псаоу щытым зыфэжъугъэзэжъыным пае, къэбарышIур кышъуфэтэгъэIу. Тхъэр ары уашъори, чIыри, хыри, ахэмэ ащыпсэурэ пстэури къэзыгъэхъугъэр. ¹⁶ БлэкIыгъэ лъэхъанэхэм лъэпкъ пстэури зэрэфаехэу ежъягъогу рыкIонхэу фит ышIыгъагъэх. ¹⁷ Ау щытми, Тхъэм шыхъат имылэу зыкыигъэнагъэп: Уашъом кыкIэу оцц кышъуфыригъэщхызэ, игъом гъажъор кышъуфигъэкIызэ, шхын шъуфимыгъэныкъозэ, шъуигъэгушIозэ шIугъэ кышъуфишIагъ.

¹⁸ Паулрэ Варнавэрэ арэуцтэу аIозэ, къурмэн зыфарамыгъэшIэу, цIыф купышхор ерагъэу зэтыралэжъагъэх.

¹⁹ Ащ нэужым Антиохие къалэмрэ, Иконие къалэмрэ къарыкIхэу джурт куп къэкIуагъ. Апостолхэм гушхоньгъэкIэ Тхъэм игущылэхэр агъэлухэзэ, а джуртхэм цIыфхэр апостолхэм агуагъэкIыгъэх, мырэуцтэу аIозэ: «Мы лIыхэм шъыпкъэр къаIорэп, пцIы къаусы нахъ».

14:11 Ликаоние хэкум ыбзэкIэ – Паулрэ Варнавэрэ Ликаоние хэкум ыбзэ къагурылон алъэкIыгъэп. Рим (Рум) къэралыгъошхом тыдэкIэ зэрыщыгущылэрэ бзэр урымыбзэр арыгъэ.

14:12 Зевс – урымхэм ятхъэу зыфаIохэрэм ащыщэу анахъ иныр арыгъэ.

14:12 Ермый – урымхэм ятхъэу зыфаIохэрэм ащыщэу адрэ тхъэу зыфаIохэрэм яIофтабгэ арыгъэ.

ЕтІанэ а джуртхэм цІыф купышхор зэкІагъэплгы-хъэхи, Паул мыжъокІэ къеохэзэ, къаукІынэу пылгы-гъэх, лІагъэуи аІозэ, къалэм далъэшъугъ. ²⁰ Ау етІанэ Паул игъусэхэм къауцухыи, Паул къэтэджи, къалэм дэ-хъажьыгъ. ЯтІонэрэ мафэм Варнавэ игъусэу Паул Дервие къалэм кІуагъэ.

Паулрэ Варнавэрэ Сирие хэкум щыщ Антиохие къалэм зэрагъэзэжьи́гъэр

²¹ Паулрэ Варнавэрэ Дервие къалэми къэбарышІур ща-гъэІузэ, цІыфыбэхэр Исус игъогу зытырагъахъэхэ ужым, къалэхэу Листрэ, Иконие, Антиохие агъэзэжьи́гъ. ²² А къалэхэм ИсускІэ шІошъхъунгъэ зиІэ хъугъэхэр шагъэ-гушхохи, шІошъхъуныгъэм игъогу темыкІынхэу афагъэ-пытэзэ араІуагъ:

–Тхъэм и Тетыгъошхо* ыІэчІэгъ къин тщэчызэ ты-чІэхъан фае.

²³ Паулрэ Варнавэрэ тэдрэ чылыс зэІукІэм нахъыжъ-хэр* фагъэнафэхи, Тхъэм елгъэлухэзэ, чэщи мафи анэ-кІэу, ахэмэ Зиусхъанэу шІошъхъуныгъэ зыфыряІэ хъу-гъэм ынаІэ къатыригъэтынэу фагъэзагъэх. ²⁴ Ащ нэужым Писидие хэкум кІоцІырыкІыхи, Памфилие хэкум нэсы-гъэх. ²⁵ Пергие къалэм Зиусхъаным игущыІэхэр къызы-шагъэІухэ ужым, Атталие къалэм ехыгъэх.

²⁶ А къалэм къыдэкІыхи, къухъэкІэ Антиохие къалэм кІуагъэх. Антиохиер ары чылыс зэІукІэм щыщхэм Паул-рэ Варнавэрэ джы агъэцэкІэгъэ Іофым пае, Тхъэм ынэ-шІу къащифэнэу зыщыфагъэзагъэр. ²⁷ Паулрэ Варнавэрэ Антиохием зынэсхэм, чылыс зэІукІэм щыщхэр аугъоихи, Тхъэм ахэмэ аригъэгъэцэкІэгъэ Іоф пстэури къалотэ-жьи́гъэх, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэми шІошъхъуныгъэ яІэ хъунэу Тхъэм пчъэр зэрафыІуихыгъэри къалотэ-жьи́гъ. ²⁸ ЕтІанэ ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм адэжъ бэрэ щыІэнхэу къэнагъэх.

14:22 Тхъэм и Тетыгъошхо – еплъ 1:3.

14:23 нахъыжъхэр – еплъ 11:30.

ЯПШЫКИУТФЭНЭРЭШЪХЬ

Апостолхэмрэ* нахьыжъхэмрэ* Ерусалим зэIукIэ зэрэщашIыгъэр

Зы лIы горэхэр Иудей хэкум кIыкIыхи, Антиохием кIахIохи, ашыхэмэ арагъашIэу аублагъ, мырэуштэу аIозэ:

–Пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ сунэт шъуашIын фаеу зэритым пае, сунэт шъуамышIымэ, шъумыкIодэу Тхьэм шъукъыгъэнэжъыштэп.

²Паулрэ Варнавэрэ ахэмэ агурымыIохэу, лъэшэу янэ-къокъугъэх. Арыти, Паулрэ Варнавэрэ цIыф заулэ ягъу-сэхэу, мы Iофым ехьылIагъэу Ерусалим дэс апостол-хэмрэ нахьыжъхэмрэ адэжъ агъэкIонхэу ашыхэм тыра-убытагъ. ³Арэуштэу чылыс зэIукIэм щыщхэр Паулрэ Варнавэрэ адэкIуатэхэзэ, гъогум тырагъэхъагъэх. Паулрэ Варнавэрэ хэкухэу Финикиерэ Самариерэ кIоцIырыкIы-гъэх. КIоцIырыкIыхэ зэхъум, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэр Тхьэм игъогу зэрэтэхъагъэхэм икъэбар афаIотэжъызэ, ашы пстэури инэу агъэгушIуагъэх. ⁴Ерусалим зынэсхэм, чылыс зэIукIэм щыщхэми, апостолхэми, нахьыжъхэми ахэр рагъэблэгъагъэх. Тхьэм ахэмэ ашIэнхэу аригъэлъэ-кIыгъэ Iоф пстэури араIотэжъыгъэх.

⁵Ау шIошъхъуныгъэ зилэ лIы горэхэу диным рыкIорэ цIыф купэу фарисей* купкIэ заджэхэрэм ащыщхэр къэ-тэдджи къаIуагъ:

–Хымэ лъэпкъхэм ащыщхэри сунэт шъушIынхэ фае, пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэри яжъугъэгъэцэ-кIэнхэ фае.

⁶А Iофым тегущыIэнхэу апостолхэри нахьыжъхэри зэрэугъоигъэх. ⁷Бэрэ зызэнэкъокъухэ ужым, Петрэ къэтэджи, адрэхэм ариIуагъ:

–Сшыхэр, шъори шъошIэба, хымэ лъэпкъхэм ащыщ-хэм ЗиусхъанымкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъуным пае, къэбарышIур язгъэIунэу блэкIыгъэ мафэхэм Тхьэм шъо сэ сыкъызэрэшъухихыгъэр? ⁸Тхьэу цIыфхэм агухэм ары-лъыр зышIэрэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэ тэ къызэрэтфыригъэ-

15:1 апостол – еплъ 1:2.

15:1 нахьыжъхэр – еплъ 11:30.

15:5 фарисейхэр – еплъ 5:34.

гъэхыгъэм фэдэу, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэми къафы-
ригъэхызэ, ахэр зэридэхэрэр къыгъэлъэгъуагъ. ⁹Тэррэ
ахэмрэ тазыфагу Тхьэм зэхэдз зи ышIыгъэп, сыда пIомэ
ахэми агухэр шIошъхъуныгъэмкIэ ыгъэкъэбзэжьи-
¹⁰Тэри тятэжъхэми тфэмыхьи-
гъэ къиныр ИсускIэ шIошъ-
хъуныгъэ зиIэхэм атешъулъхъэзэ, сыда Тхьэр жъугъэунэ-
фынэу ыуж шъузыкIитыр? ¹¹Ау ти Зиусхъанэу Исус
Христос ынэшIу щыфэныгъэм игъогукIэ тэ тымыкIодэу,
Тхьэм тыкъызэригъэнэжьи-
рэр тшIошъ мэхъу, ынэшIу
щыфэныгъэ игъогукIэ хымэ лъэпкъхэм ащыщхэри
мыкIодхэу, Тхьэм къызэригъэнэжьи-
хэрэм фэдэу.

¹²ЗэIукIэгъэ цIыф пстэуми заушъэфи, хымэ лъэпкъхэм
адэжъ Тхьэм Варнавэрэ Паулрэ нэшэнэ гъэшIэгъонышхо-
хэу къыщаригъэгъэлъэгъуагъэхэри, Iофышхо гъэшIэгъон-
хэу щаригъэшIагъэхэри къызаIотэжъхэм, ядэIугъэх.
¹³ЕтIанэ гущыIэныр заухым, Якъубэ* къэгущыIэу ыублагъ:

–Сшыхэр, къасIорэм шъукъедэIу. ¹⁴Тхьэр лъэпкъэу
ежъ ыцIэкIэ зэреджэщтыр къыхихыным пае, хымэ лъэ-
пкъхэм ащыщхэм яплъынэу апэу зэрэхъугъэр Симон зэ-
хэтигъэшIыкIыгъ. ¹⁵Пегъымбархэм ягущыIэхэр Петрэ
къыIуагъэхэм атефэх. Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэра-
рытым фэдэу,*

¹⁶«ЕтIанэ къэзгъэзэжьинышъ,
пачъыхъэ Даутэ иунэу зэхэфагъэр
зэтэзгъэуцожьищт»,
Зиусхъаным еIо.

«Зэхэкъутагъэхэри сшIыжьи-
нхэшъ,
а унэр зэтэзгъэуцожьищт,

¹⁷дунаем ицIыфхэу къэнагъэхэмрэ
сэ сицIыфхэу хъунхэу сызэд-
жэгъэ хымэ лъэпкъ
пстэумрэ
Зиусхъаным лъыхъунхэм пае.

¹⁸Мырэуштэу зыIуагъэр
Зиусхъанэу мы Iофхэр бэшIа-
гъэу цIыфмэ
языгъэшIагъэр ары».

¹⁹Якъубэ етIанэ къыпи-
гъэхъожьи-
гъ:

15:13 Якъубэ – еплъ 12:17.

15:15–18 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар
Амос тхылъэу ытхыгъэм 9:11–12; Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм
45:21.

–Арышъ, сэ сызэрэгугъэрэмкІэ, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэу, Тхьэм игъогу техьэхэрэм къин атетлхьэ хъуштэп. ²⁰ Ау цІыфхэм тхьэ нэпцІхэм афашІыгъэ къур-мэныпхъэм ыл, зинэ шІэным, атхьалэгъэ псэушхьэхэм* ал, лъым* зыщадзыенэуи, ежъхэм къарамышІэнэу зыфэмыер нэмыкІ цІыфхэм арамышІэнэуи тэ афэттхын фае; ²¹ сыда плэмэ пэсэрэ зэманхэм къащегъэжъагъэу пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэр къэлэ пстэуми щызыгъэІухэрэри шэмбэт мафэ къэси ащ итхэм зыщаджэхэрэ синэгогухэри щыІэх.

**Апостолхэмрэ нахьыжъхэмрэ хымэ лъэпкъхэм
ащыщхэу шІошхъуныгъэ зиІэ хъугъэхэм
тхылъэу афатхыгъэр**

²² Арэуштэу чылыс зэІукІэр зэрэщытэу ягъусэу апостолхэмрэ нахьыжъхэмрэ тыраубытагъ ежъхэм яцІыфхэм ащыщхэу лІы заулэ хахынхэу, Паулрэ Варнавэрэ Антиохие адагъэкІонхэм пае. Ашыхэм ятхьаматэхэм ащыщхэу Иудэу ВарсавэкІэ заджэхэрэмрэ Силэрэ хахыгъэх. ²³ Мырэуштэу тхылъ атхи аратыгъ:

«Тэ тышъурыхэу апостолхэри, нахьыжъхэри, шъо хымэ лъэпкъхэм ащыщ шыхэу Антиохие къалэм дэсхэми, Сирие хэкуми Киликие хэкуми арысхэми, шІуфэс къышъотэхыжъы.

²⁴ ЦІыф заулэ тэ къытхэкІыхи, «Сунэт шъуашІын фае, Мусэ и Тэурат хабзэ итхэми шъуядэІун фае», аІозэ, ягущыІэхэмкІэ шъузэІагъэхъагъэуи шъуагъэгумэкІыгъэуи тэ зэхэтхыгъ, ау тэ ахэр къэдгъэкІуагъэхэп. ²⁵ Арышъ, тэ тызэІукІагъ. ЛІы заулэ тэ къыхэтхынышъ, тэ шІу тлъэгъурэ Варнавэрэ Паулрэ ягъусэхэу къышъуфэдгъэкІонхэу тызэгурьІуагъ. ²⁶ ИтІур Зиусхъанэу Исус Христос ыцІэ фэлажъэхэзэ, апсэ еблэжъыгъэхэп. ²⁷ Арэуштэу Иудэрэ Силэрэ къышъуфэтэгъакІох. Ахэми тэ ттхыгъэр ажэкІэ къыжъугурагъэІошт. ²⁸ Мы унашъохэу шъузэдэІун фаехэм анэмыкІэу, зи

15:20 атхьалэгъэ псэушхьэхэр – джурт хабзэм иунашъо тетэу, псэушхьэхэр шІуабзы зыхьукІэ, лъыр зэкІэ кІагъэчъын фае.

15:20 лъы – джурт хабзэм иунашъо тетэу, лъы зыхэлъ шхын пшхы мыхъунэу щыт.

къышъутетымылъхъанэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІи тэри игъоу тлътытагъэ: ²⁹ Цыфхэм тхъэ нэпцІхэм афашІыгъэ къурмэныпхъэм ыл, лъым, атхъалэгъэ псэушъхъэхэм ал, зинэ шІэным защыжъудзый. Шъо къышъуашІэнэу шъузыфэмыери нэмыкІ цыфхэм яшъумышІ. А Іофхэм защыжъудзыемэ, дэгъур шъошІэ. Шъотхъэжъ».

³⁰ Арэуштэу а лІыхэр гъогум тырагъэхъагъэх. Ахэр Антиохие зынэсхэм, чылыс зэлукІэм щыщхэр аугъоихи, тхылъыр аратыгъ. ³¹ Ахэр тхылъым зеджэхэм, къэбарэу ащ итым ыгъэгушхохэзэ ыгъэгушІуагъэх. ³² Иудэрэ Силэрэ, ежъхэр пегъымбархэу щытхэу, гущыІабэкІэ ашихэм агухэр агъэпытэхэзэ, агъэгушхуагъэх. ³³ Ахэр зы тІэкІурэ ащ дэжъым зыдэсхэ ужым, къэзыгъэкІуагъэхэм адэжъ агъэзэжъынэу ашихэм гъогу мафэкІэ гъогум къытырагъэхъажъыгъэх. ³⁴ Ау Силэ Антиохие къыдэнэнэу тыриубытагъ, Иудэми Ерусалим ыгъэзэжъыгъ. ³⁵ Паулрэ Варнавэрэ Антиохие къыдэнагъэх. НэмыкІыбэхэм ягъусэхэу, цыфхэм Зиусхъаным игущыІэхэр арагъашІэхэзэ, къэбарышІури арагъэлүзэ, Антиохие дэсыгъэх.

Паулрэ Варнавэрэ зэрэзэгокІыгъэхэр

³⁶ Зы тІэкІу тешІагъэу Паул Варнавэ риІуагъ:

–Тхъэм игущыІэхэр зыщыдгъэлүгъэ къэлэ пстэуми адэс тшихэм адэжъ дгъэзэжъынышъ, зыфэдэхэр зэрэщытхэр зэдгъэлъэгъунхэу тыгъэкІожъ.

³⁷ Варнавэ Иуан Марккіи заджэхэрэр ягъусэу зыдищэнэу фэягъ. ³⁸ Ау Паул ар ягъусэу зыдищэнэу игъоу ылътытагъэп; сыда пІомэ Иуан Марккіэ заджэхэрэр Памфилие хэкум ахэмэ щагокІи, Іоф адишІэнэу адэкІо-гъагъэп. ³⁹ Паулрэ Варнавэрэ ащ фэдизэу зэрэзэнэкъокъугъэхэм пае, зэгокІыгъэх. Варнавэ Марк зыдищи, Кипр хыгъэхъунэм* къухъэкІэ кІуагъэ. ⁴⁰ Ау Паул гъусэ фэхъунэу Силэ къыхихыгъ. Ашихэм Тхъэм ынэшІу ахэмэ къащифэнэу зыфагъазэ ужым, ахэр гъогум техъагъэх. ⁴¹ Чылыс зэлукІэхэм ащыщхэр агъэгушхохэзэ, Сирие хэкумрэ Киликие хэкумрэ къакІухъэщтыгъэх.

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЪ

Тимофей Паулрэ Силэрэ гьусэ зэрафэхъугъэр

Ащ нэужым Паул Дервие кьалэм, етІанэ Листрэ кьалэм нэсыгъ. Тимофей зыцІэу ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зилэ лЫ горэ а кьалэм дэсыгъ. Ащ янэ шІошъхъуныгъэ зилэ джуртэу щытыгъ, яти урымэу щытыгъ. ²Къалэхэу Листрэрэ Икониерэ адэс ашыхэм а лЫм лъытэныгъэ фыряІэу щытыгъ. ³Паул Тимофей зыдищэнэу фэягъ. Джуртхэу а лъэныкъом исхэм апае Паул зыгорэм Тимофей сунэт ригъэшІыгъ*; сыда пІомэ Тимофей ятэ урымэу зэрэщытыр зэкІэми ашІэщтыгъэти ары. ⁴Къалэхэр къакІухъэхэу, Ерусалим дэс апостолхэмрэ нахьыжъхэмрэ ашІыгъэ унашъохэм ядэлунхэм пае, шІошъхъуныгъэ зилэхэм а унашъохэр араІуагъэх. ⁵Арэуштэу чылыс зэлукІэхэм ащыщхэм нахь шІошъхъуныгъэшхо яІэ хъузэ, мафэ къэси шІошъхъуныгъэ зилэхэм япчъагъэ хахъоштыгъ.

Троадэ кьалэм Тхьэм Паул зыгорэ кьызэрэщыфигъэлъэгъуагъэр

⁶Паулрэ игъусэхэмрэ Асие хэкум Тхьэм игущылэхэр щэгъэлунхэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ фит ымышІыхэзэ, ахэр Фригиерэ Галатиерэ яхэку зэпырыкІыжъыгъэх. ⁷Мисие хэкум зынэсхэм, Вифиние хэкум ихъанхэу пылгыгъэх, ау Исус Ыпсэ ЛъапІэ ихъанхэу фит ышІыгъэхэп. ⁸Арэуштэу Мисие хэкум кІоцІырыкІыхи, Троадэ кьалэм* ехыгъэх. ⁹Чэщым Тхьэм Паул зыгорэ кьыфигъэлъэгъуагъ. Македоние хэкум* щыщэу зы лЫ горэ ащ дэжъым щытэу къелъэлугъ:

–Македонием къакІуи, ІэпыІэгъу кьытфэхъу.

¹⁰Паул ар кьызэрэфэлъагъоу, кьэбарышІур а цІыфхэми ядгъэлунэу Тхьэр кьызэрэтэджагъэм тыщыгугъэу, Македоние хэкум тыкІонэу зыдгъэхъазырыгъ*.

16:3 сунэт ригъэшІыгъ – Тимофей янэ джуртэу зэрэщытым пае, Тимофей джуртэу алъытэн фаеу щытыгъ. Ау ар сунэт амышІымэ, Паул синэгогухэм Тхьэм игущылэхэр зыщигъэлухэрэм, щыдэлэжъэн ылъэкІыштыгъэп.

16:8 Троадэ кьалэр – къухъэуцунІэ иІэу, Эгейскэ хым Іутэу (джырэ Тыркуим итыгъэ кьохъэпІэ хыІушъор ары), Мисие хэкум щыщыгъ.

Лидие зыцІэ бзылѣфыгъэр Исус игъогу зэрэтехьагъэр

¹¹ Арэуштэу Троадэ къалэм къухъэкІэ тыщежьи, занкІэу Самофракие хыгъэхъунэм тыкІуи, ятІонэрэ мафэми Неапол къалэм тынэсыгъ.¹² ЕтІанэ ащ дэжъыми тыдэкІи, Филиппи къалэм тыкІуагъ. Ар Македоние хэкум щыщэу а лъэныкъом икъэлэшхоу щытыгъ. А къалэр зыгъэуцугъагъэр Рим къэралыгъошхом ицІыфхэр ары. А къалэм мафэ заулэрэ тыдэсыгъ.

¹³ Шэмбэт мафэм* къалэм тыдэкІи, псыхъом тыкІуагъ. Ащ дэжъым цІыфхэр Тхъэм зыщелъэлурэ чІыпІэ щыдгъотышт тІуи, тытІыси, зэрэугъоигъэхэ бзылѣфыгъэмэ тадэгушыагъ.¹⁴ Зы бзылѣфыгъэ горэ, Лидие ыцІэу, къэдалощтыгъ. Ар Фиатирэ къалэм щыщэу, шэкІ плъыжъ чІапцІэ лъаплэр зыщэхэрэм ащыщыгъ. Ар Тхъэр зыгъэлъэплэрэ бзылѣфыгъэу щытыгъ. Паул къылохэрэм ыгу етыгъэу ядэлунэу Зиусхъаным ащ ыгу зэлухыгъ.¹⁵ Ари ащ иунэ исхэри тыумэхтыгъэх. Зытэумэхтхэм, бзылѣфыгъэр къытэлъэлуй къылуагъ:

–ЗиусхъанымкІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм сащыщэу шъолгытэмэ, сиунэ шъуисынэу шъукъеблагъ.

Арэуштэу ылозэ, тыкыигъэнагъ.

Тетыгъо зиІэхэм Паулрэ Силэрэ Филиппи къалэм хъансым зэрэщычІадзагъэхэр

¹⁶ Зы мафэ горэм цІыфхэр Тхъэм зыщелъэлурэ чІыпІэм тыкІозэ, джынапцІэ зыхэсэу, къэхъушт–къэшІэшт Іофхэр къэзылон зылъэкІырэ унэлут пшъашъэ горэ къытІу-кІагъ. Къэхъушт–къэшІэштхэр къылохэзэ, итхъаматэхэмэ ахъщабэ къафигъахъэщтыгъ.¹⁷ А пшъашъэр Паулрэ тэррэ тауж имыкІэу, кууозэ мырэуштэу къылощтыгъ:

–Мы лІыхэр Тхъэу анахъ Иным илІыкІох. ШъумыкІодэу, Тхъэм шъукъызэригъэнэжъырэ гъогур ахэмэ къышъуагъэлуй.

16:9 Македоние хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. А хэкур джырэ Грецием (Иунанистаным) итемыр Іахъэу щытыгъ. Македонием икъэлэшхоу щытыгъэр Фессалоникэ ары.

16:10 зыдгъэхъазырыгъ – Троадэ къалэм щегъэжъагъэу Филиппи къалэм нэсы мы тхылгыр зытхыгъэр Паул игъусагъ.

16:13 шэмбэт мафэр – еплъ 13:14.

¹⁸ Джарэуштэу мэфэ заулэрэ ышлагъ. Етланэ Паул губжи, зыктызэригъээзэкли, джынапцлэм рилуагъ:

–Исус Христос ыцлэклэ мы пшъашъэм ухэклынэу унашъо къыпфэсэшлы.

Ардэдэм джынапцлэр пшъашъэм хэклыжыгъ.

¹⁹ Ахъщэ къэклуаплэу зыщыгугъыхэрэр зэрэщымылэжбыр пшъашъэм итхьаматэхэм залъэгъум, Паулрэ Силэрэ аубытхи, къалэм изэхэхьаплэм тетыгъо зилэхэм апашъхьэ клуачлэклэ ралъэшъуагъэх. ²⁰ Іэшъхьэтетхэм апашъхьэ зыращэхэм, мырэуштэу къалуагъ:

–Мы лыхэр джуртых. Тикъалэ инэу зэлагъахьэ. ²¹ Тэ Рим къэралыгъошхом ицлыфхэм хабзэхэу зетымыхьэ-пхъэнхэри тымышлапхъэхэри мы лыхэм агъэлух.

²² Цыф купышхор ахэмэ ягъусэхэу Паулрэ Силэрэ атебэнагъэх. Іэшъхьэтетхэм Паулрэ Силэрэ ящыгъынхэр зэлатхъыжъхи, къамыщклэ яонхэу дзэлхэм унашъо афашлыгъ. ²³ Утыныбэ зарахы ужым, хьапсым чладзагъэх. Хьапс ухъумакломи афэсакъыпэу ыухъумэнхэу унашъо фашлыгъ. ²⁴ Арэуштэу унашъо зыфашлым, ухъумаплом ахэр хьапсым иунэ клоцл дэдэм члидзэхи, алъакъохэри пкъэум рипхыгъэх.

²⁵ Чэщныкъом ыдэжъ Паулрэ Силэрэ Тхьэм елгъэлущтыгъэх, тхьэщытхъу орэдхэри къалоштыгъэх. Адрэ хьапсчлэсхэри ахэмэ ядэлущтыгъэх. ²⁶ Ошлэ–дэмышлэу хьапсым ылъапсэхэр хъыехэзэ, члыгур инэу къэсысыгъ. Ардэдэм хьапсым ипчъэхэр зэклэ къызэлуклыгъэх. Гъучл лъэхъухэу хьапсчлэсхэм ателъыгъэхэри зэклэ атезыгъэх. ²⁷ Хьапс ухъумаклор къэуши, хьапсым ипчъэхэр зэлухыгъэхэу зелъэгъум, хьапсчлэсхэр хэхьажыгъэхэу ылуи, исэшхо къырихи, зиуклыжъэу ыублагъ. ²⁸ Ау Паул мэ-къэшхоклэ къэкууи къылуагъ:

–Лые земыхыжъ! Тэ зэклэри мыщ тыщыл!

²⁹ Етланэ хьапс ухъумаплом зыгорэм остыгъэ нэфынэ къыригъэхьы, хьапсым члэлъади, Паулрэ Силэрэ апашъхьэ клэзэзэу члыгум зыщыридзыхыгъ. ³⁰ Етланэ хьапсым ахэр къычлыщыхи, мырэуштэу къылуагъ:

–Шъо тхьаматэхэр, сымыкłodэу, Тхьэм сыктыгъэнэжыным пае, сыда сшлэн фаер?

³¹ –Зиусхьан Исусклэ шлошъхъуныгъэ зигъали, ори уи-унагъуи шъумыкłodэу Тхьэм шъуктыгъэнэжышты,– къало-жыгъ ахэмэ.

³² ЕтІанэ Паулрэ Силэрэ хьапс ухъумақІоми, ащ иунэ ис пстэуми Зиусхъаным игущыІэхэр араІотагъэх. ³³ Чэщым а сыхьат дэдэм хьапс ухъумақІом Паулрэ Силэрэ унэ горэм рищэхи, яуІагъэхэр афитхьақІыгъэх. Ащ лъыпытэу ежьми иунагъо пстэуми зырагъэумэхъыгъ. ³⁴ Ащ нэужым хьапс ухъумақІом ахэр ежь иунэ рищэхи, ыгъэшхэнхэу Іанэ къафиштагъ. ТхъэмкІэ шІошъхъуныгъэ яІэ зэрэхъугъэм пае, ежьыри иунагъуи гушІуагъэх.

³⁵ Нэф къызэшъым, Іэшъхъэтетхэм яІофтабгэхэм «Мы лІыхэр тІупщыжъых», раІонэу хьапс ухъумақІом ыдэжь агъэкІуагъэх. ³⁶ Хьапс ухъумақІом а къэбарыр Паул къыриІуагъ:

–Іэшъхъэтетхэм шъуатІупщыжъынэу яІофтабгэхэр къагъэкІуагъэх. Арышъ, джы шъучІэкІыжъ. Гъогу мафэх.

³⁷ –Тэ Рим цІыфхэм* тащыщ пэтми, хьыкумышІэм ыпашъхъэ тырамышцэу, цІыфмэ алъэгъоу къамыщкІэ къытаохи, хьапсым тычІадзагъ,– ариІожьыгъ Паул. –Джы шъэфэу татІупщыжъына? Хьау, ар хъущтэп! Ежьхэр къэрэкІохи, тыкъычІарэщыжъ!

³⁸ Іофтабгэхэм а гущыІэхэр Іэшъхъэтетмэ араІотэжъыгъэх. Паулрэ Силэрэ Рим къэралыгъошхом ицІыфхэм зэращыщхэр Іэшъхъэтетмэ зызэхакым, щынагъэх. ³⁹ Ахэр къакІохи, «Губгъэн къытфэшъумылъэгъу», аІуи къялъэІугъэх. Хьапсым къычІащыжъхи, къалэм дэкІыжъынхэу къялъэІугъэх. ⁴⁰ Паулрэ Силэрэ хьапсым къызычІэкІыжъхэм, Лидие иунэ кІуагъэх. Ащ дэжъым ашыхэр щалъэгъухи, агъэгущхуагъэх. ЕтІанэ къалэм дэкІыжъыгъэх.

ЯПШЫКІУБЛЭНЭРЭШЪХЪ

**Фессалоникэ къалэм ицІыфхэм Паулрэ игъусэхэмрэ
къин зэрарагъэшцэчыгъэр**

Паулрэ игъусэхэмрэ Амфипол къалэмрэ Аполлоние къалэмрэ къаблэкІхи, Фессалоникэ къалэм къэкІуагъэх.

16:37 Рим цІыфхэр – Рим (Рум) хабзэм тетэу Рим цІыфхэу тетыгъо зиІэхэм якъэралыгъошхо ицІыфхэр агъэпщынэнхэм пае, къамыщкІэ яохэ хъущтыгъэп.

джуртхэм а кълэм синэгогу щырагъ. ² Паул ихабзэ тетэу ахэмэ адэжь синэгогум члахь, шэмбэт мэфищэу Тхьэм игущылэ тхыгъэмэ ащыщ къафеджэзэ янэкъокъугъ. ³ Христос* кьин ыщэчынышъ, ллагъэхэм къахэтэджыкълъжын фаеу зэрэщытыгъэр зэхаригъэшкълъизэ, къафигъэшкълъжыгъ.

–Исусэу зикъэбар сэ кълъшъозгъэлурэр Христосэу щыт,– кълъуагъ. ⁴ Джуртхэм ащыщхэу заулэмэ шлошъхъуныгъэ ялэ хъуи, Паулрэ Силэрэ гъусэ афэхъугъэх. Ащ нэмыкълэу Тхьэр зыгъэлъаплэрэ урымхэм ащыщхэу бэхэми, бзылфыгъэ цлэрылохэм ащыщхэу бэхэми шлошъхъуныгъэ ялэ хъугъэ.

⁵ Ау шлошъхъуныгъэ зилэ мыхъугъэ джуртхэр мэшъугъохэти, цлыф зэхэхьаплэм хъулфыгъэ дэихэр кълъщагъотхи, цлыф купышхо аугъой, кълэр къагъэбырсырыгъ. Етланэ Иасон иунэ Iулъадэхи, Паулрэ Силэрэ кълъращынхэшъ, цлыфхэм апашъхъэ кълъращэнхэу ауж итыгъэх. ⁶ Ахэр замыгъотхэм, Иасонрэ къош заулэрэ кълэм итхьаматэхэм апашъхъэ ралъашъохи, куохэзэ, мырэуштэу кълъуагъ:

–Дунаер зэкълэ зэлэзыгъахьэрэ цлыфхэр мыщ дэжъыми кълэкълъуагъэх. ⁷ Иасон ахэр иунэ ригъэблэгъагъэх. «Нэмыкъл пачъыхъэу Исус зыцлэр щыл», алозэ, Кайсарым иунашъохэм апэуцожьых.

⁸ Ахэмэ арэуштэу алозэ, а гущылэхэр зэхэзыхыгъэ цлыф купышхомрэ кълэм итхьаматэхэмрэ къагъэбырсырыгъэх. ⁹ Ащ нэужым кълэм итхьаматэхэм Иасонрэ игъусэхэмрэ шэсы ахъщэр арагъэгъэткълъи атлупщыжыгъэх.

Верие кълэм ицлыфхэм ащыщхэу бэхэр Исус игъогу зэрэтехьагъэхэр

¹⁰ Чэщ зэрэхъоу, ашыхэм Паулрэ Силэрэ Верие кълэм агъэкълъуагъэх. Ахэр зынэсхэм, джуртхэм ясинэгогу члэхьагъэх. ¹¹ Фессалоникэ кълэм дэсхэм анахь Верие кълэм дэсхэм нахь шкълъагъэ ялагъ. Тхьэм игущылэхэр ягуапэу аштагъэх. Паул кълъуагъэхэр Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арытхэм атефэхэмэ алъэгъуным пае, мафэ кълэси Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм ахэплъыхъэщтыгъэх. ¹² Джуртхэм

ащыщхэу бэхэми, лъытэныгъэ зиӀэ урым бзылъфыгъэхэмрэ хъульфыгъэхэмрэ ащыщхэу купхэми, шлошъхъуныгъэ яӀэ хъугъэ.

¹³ Паул Верие къалэми Тхьэм игущыӀэхэр шигъэӀухэу зэрэщытыр Фессалоникэ щыщ джуртхэм къызашӀэжым, Верие къакӀохи, цӀыф купышхор зекӀагъэплгы-хъагъэх ыкӀи къагъэбырсырыгъэх. ¹⁴ Ардэдэм ышыхэм Паул хыӀушгъом агъэкӀуагъ, ау Силэрэ Тимофейрэ Верие къалэм къыдэнагъэх. ¹⁵ Паул зыщэхэрэм Афинэ къалэм нэсы ащагъ. Силэрэ Тимофейрэ ыдэжъ шӀэхэу къэкӀонхэу Паул зыщагъэхэм унашъо зафешӀым ыуж, ахэмэ агъэзэжыгъ.

Паул Афинэ къалэм дэс цӀыфхэм апашъхъэ къызэрэщыгущыӀагъэр

¹⁶ Паул Афинэ къалэм Силэрэ Тимофейрэ щапаплъэзэ, тхъэ нэпцӀ сурэтхэр къалэм дизэу зелъэгъум, ыгу къеуагъ. ¹⁷ Арэуштэу Паул джуртхэмрэ Тхьэр зыгъэлъапӀэхэрэмрэ синэгогум щянэкъокъуштыгъ, мафэ къэси зэхэхьаплэм цӀыфхэу щызэлукӀэхэрэм щянэкъокъуштыгъ. ¹⁸ Философхэу эпикурейхэмрэ* стоикхэмрэ* зыщӀэхэм ащыщхэу зы куп Паул къенэкъокъухэу аублагъ.

—Мы шъхьаубатэм сыда къыӀонэу зыфаер?— аӀуагъ зызаулэмэ.

—Мы лӀым хыматхьэхэм якъэбар зэрехъэ,— аӀуагъ адрэхэмэ. Арэуштэу зыкӀаӀуагъэр Паул Исус ехьылӀэгъэ къэбарышӀумрэ лӀагъэхэр къызэрэтэджыжыштыгъэхэм* ехьылӀэгъэ къэбарышӀумрэ зэраригъэӀуштыгъэхэр ары.

17:18 эпикурей философхэр — урым философэу Эпикурей зыщӀэр Исус къэхъуным ыпэкӀэ, я 270-рэ илгъэсым дунаем ехыжыгъ. Ащ зериӀуагъэмкӀэ, щыӀэныгъэмкӀэ анахьышӀоу щыӀэр утхъэжъэу упсэуныр ары.

17:18 стоик философхэр — ахэмэ урым философэу Сено зыщӀэм ылогъагъэхэр цӀыфхэм зэхаригъэшӀыкӀыштыгъэх. (Сено зылӀагъэр Исус къэхъуным ыпэкӀэ я 265-рэ илгъэсыр ары) Стоик философхэм зэра ӀуагъэмкӀэ утхъэжыныр зыфаӀорэр кӀин плъэгъуми, шӀу плъэгъуми, узыфаер къыбдэхъуми, къыбдэмышъуми рэхъатэу гупсэфыныгъэкӀэ ущыӀэныр ары.

17:18 лӀагъэхэр къызэрэтэджыжыштыгъэхэр — «Къэтэджыжыныгъэ» зыфаӀорэ гуштыӀэр урымыбзэкӀэ къаӀомэ, ар бзылъфыгъэ тхъэ горэм ыщӀэу пхэнджэу къагурыӀонкӀи мэхъу.

¹⁹ ЕтІанэ а философхэм Ареопаг* Іуашъхъэм щызэлукІэрэ хасэм ыдэжъ Паул зыдащи къыраІуагъ:

–ІофыкІэхэу о цІыфхэм ябгъашІэхэрэр зэхэтэбгъэшІыкІынха? ²⁰ Сыда плэм гущылэ гъэшІэгъонхэр тэтхъакІумэхэм о къареогъадзэх. Ахэмэ къарыкІырэр тшіэмэ тшіоигъу.

²¹ Афинэ къалэм щыщ пстэуми, хымэхэу ащ дэсхэми къэбарыкІэхэр къалонхэмрэ ядэлунхэмрэ нэмыкІкІэ мафэхэр агъакІощтыгъэхэп.

²² ЕтІанэ Паул Ареопаг Іуашъхъэм щызэлукІэрэ хасэм ыпашъхъэ къиуцуи, мырэуштэу къыІуагъ:

–Шъо Афинэ лІыхэр! Лъэныкъо пстэумкІэ шъо тхъэ Іаджыхэр инэу жъугъэлъапІэхэу сэлъэгъу; ²³ сыда плэм сэ къэскІухъэзэ, шъуитхъэлъэлупІэхэм сызяплъым, мырэуштэу зытетхэгъэ къурмэншІыпІэ* горэ къэзгъотыгъ: «ТымышІэрэ Тхъэм пае». Арышъ, шъо шъумышІэрэ Тхъэу жъугъэлъапІэрэм икъэбар ары сэ шъо шъозгъэлурэр.

²⁴ –Тхъэу дунаери дунаем тетхэри къэзыгъэхъугъэр уашъоми чІылъэми я Зиусхъанэу щыт. Ар цІыфхэм алэкІэ ашІыгъэ тхъэлъэлупІэ унэшхохэм арысэу щытэп.

²⁵ Ащ зыгорэ зерищыкІагъэм фэдэу, цІыфмэ алэкІэ ІэпыІэгъу фэхъунхэу ищыкІагъэп. Ежыр ары псэ зыхэт пстэури щызыгъалэхэрэри, жьы къязыгъашцэрэри, ящыкІагъэ пстэури язытрэри. ²⁶ Тхъэм зы цІыф закъом цІыф лъэпкъ пстэури къыхигъэхъукІыгъэх, дунаем тыдэкІи щыпсэунхэм пае. Ятетыгъохэмрэ япсэупІэхэмрэ гъунэу афэхъуштхэр къыгъэнэфагъэх. ²⁷ Тхъэм цІыфхэр къызфигъэхъугъэр ахэр ежым лъыхъоу ыкІи Іэбэ–лъабэхэзэ, зыгорэуштэу къагъотыныр ары. Ау щытми, Тхъэр тэ тщыщэу хэти пэчыжъэп, ²⁸ «Ежыр ары тызыгъэпсэурэри, къэтэзыгъэкІухъэрэри, тыщызыгъалэрэри», зыгорэм зериІуагъэм фэдэу*. «Тэ тырибын», шъо шъуитха-

17:19 Ареопаг – «Ареопаг» зыфалорэ гущылэм къикІырэр «Арес иІуашъхъэ» ары. Урымхэм ятхъэу зыфалохэрэм ащыщхэу заом итхъэу Арес арыгъэ. Афинэ къалэм дэсхэм яхасэ а Іуашъхъэм щызэлукІэштыгъ.

17:23 къурмэншІыпІэ – урымхэм тхъабэ агъэлъапІэштыгъэ. Ау амышІэрэ тхъэ щыІэмэ, ари агъэлъапІэным пае, амышІэрэ тхъэхэм апае къурмэншІыпІэхэр агъэуцугъэх.

17:28 зыгорэм зериІуагъэм фэдэу – Крит хыгъэхъунэм щыщ тхакІо Епименид арыгъэнкІэ мэхъу.

кЮхэм* ащыщэу зы куп къызэриуагъэм фэдэу.
²⁹ –Арышъ, Тхъэм тызэрибыным пае, цыфхэм ялэпэлэ-
 сагъэрэ яакъылыгъэрэкIэ ашыгъэхэу дышъэм, тыжъы-
 ным, мыжъом ахашыкIыгъэ шъо теплэхэм Тхъэ афэд-
 гъадэ хъущтэп. ³⁰ БлэкIыгъэ лъэхъанэхэм цыфмэ шIэны-
 гъэ ямылэу зыщэтым, Тхъэр наекIэ ахэмэ къяплъыгъа-
 гъэп, ау джы цыф пстэури, тыдэ щылэхэми, япсэкIод-
 хэм афыкIэгъожьынхэу унашъо къафешы; ³¹ сыда плэмэ
 Тхъэм зы мафэ къыгъэнэфагъ. А мафэм Тхъэм ежъым
 къыгъэнэфэгъэ лIым дунаем ицыф пстэуми шъыпкъа-
 гъэкIэ хыкум атыригъэшIыхъащт. Ащ фэдэу зэрэхъу-
 щтыр Тхъэм цыф пстэуми къафигъэшъыпкъэжъыгъ а
 лIыр лагъэхэм къызэрахигъэтэджыкIыжъыгъэмкIэ.

³² Лагъэхэр къызэрэтэджыжъыщтхэм икъэбар Паул къы-
 Юу зызэхыхым, зы куп Паул дэхъащхыгъ, ау адрэ купым
 ыуагъ:

–О зикъэбар къэпIуагъэм джыри тедэлунэу тыфай.

³³ Арэущтэу Паул ахэмэ ахэкIыжъыгъ. ³⁴ Ау цыф
 заули Паул гъусэ фэхъухи, шлошъхъуныгъэ ялэ хъугъэ.
 Ареопат Iуашъхъэм щызэлукIэрэ хасэм щыщ Дионисый,
 етIанэ Дамар зыцIэу зы бзылфыгъэ горэмрэ нэмыкI
 купымрэ а шлошъхъуныгъэ зиIэ хъугъэхэм ащыщыгъэх.

ЯПШЫКЮЕНЭРЭШЪХЪ

Паул Коринф къалэм Тхъэм игущылэхэр зэрэщигъэлущтыгъэхэр

Ащ нэужым Паул Афинэ къалэм дэкIыжы, Коринф
 къалэм кIуагъэ. ² Паул а къалэм зы джурт горэ,
 Акилэ ыцIэу, Понт хэкум къыщыхъугъэр къыщигъоти
 IукIагъ. Ежъымрэ ишъхъэгъусэ Прискиллэмрэ Италие
 хэгъэгум къикIыгъакIэхэу щытыгъэх; сыда плэмэ Кайсар
 Клаудый* джуртхэр зэкIэ Рим къэлэшхом къыдэкIыжъын-

17:28 шъуитхакIохэр – е Арат зыцIэр е Клеант зыцIэр ары.

18:2 Клаудый – еплъ 11:28. Исус къызэхъу нэужым я 49-рэ илгъэсым
 ыдэжъ Клаудый джуртхэр Рим къэлэшхом къыдифыгъэх.

хэу унашъо афишЫгъагъ. Паул Акилэрэ Прискиллэрэ адэжъ кІуагъэ. ³ Ясэнэхъэтхэр зэфэдэу зэрэщытым пае, Паул ахэмэ адэжъ щыІэу адэлажъэщтыгъ. Ахэмэ ясэнэхъэт чэтэгъэІэгъэшЫныр арыгъэ. ⁴ Шэмбэт мафэ къэсми Паул къыІохэрэр джуртхэмрэ урымхэмрэ ашІошъ ыгъэхъуным ыуж итэу, синэгогум щянэкъокъущтыгъ.

⁵ Силэрэ Тимофейрэ Македоние хэкум къызекІыхэм, Паул ыгу етыгъэу Тхьэм игущыІэхэр цІыфмэ ариІотэнхэм пылъзэ, Иус зэрэ–Христосыр* джуртмэ апашъхъэ къыщиушыхъатэу щытыгъ. ⁶ Ау джуртхэр Паул пэуцужьхи зехъонхэм, ищыгъынхэр ахэмэ апашъхъэ щиутхыпкІыхи, мырэуштэу ариІуагъ:

–Шъо шъулъы шъо шъушъхъэ къытерэфэжъ! Сэ лажъэ зи сиІэп. Джы щегъэжъагъэу хымэ лъэпкъхэм зафэзгъэзэшт.

⁷ Арэуштэу Паул синэгогум къычІэкІыжъи, Тхьэр зыгъэлъаплэрэ лЫ горэу Иуст иунэ кІуагъэ. Ащ иунэ синэгогум бгъодэтыгъ. ⁸ Синэгогум ипащэу Крисп, иунагъо зэкІэ игъусэу, ЗиусхъанымкІэ шІошъхъуныгъэ иІэ хъугъэ. Коринф къалэм дэххэу Паул едэлухэрэм ащыщхэу цІыфыбэми шІошъхъуныгъэ яІэ хъуи зырагъэумэхъыгъ.

⁹ Зы чэщ горэм Зиусхъаныр Паул къыфэлъагъуи къыриІуагъ:

–Умыщын, зымыушъэфэу, къэгущыІэ зэпыт, ¹⁰ сыда плэмэ сэ сыуигъусэшт. О лые къыуихынэу зыми ыІэ къыбнэсыштэп. Сэ сицІыфхэм ащыщхэу бэ мы къалэм дэсах.

¹¹ Арэуштэу Паул цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр аригъашІэхэзэ, зы илъэсырэ ныкъорэ а къалэм дэсыгъ.

¹² Галлион* Ахаие хэкум иІэшъхъэтетэу хъу зэхъум, джуртхэр зэгъусэ хъуи, Паул тебанэхи, хыкумышІэм ыпашъхъэ ращагъ.

¹³ –Хабзэм иунашъо темытэу Тхьэр агъэлъэплэнэу мы лЫм цІыфхэм арегъашІэ,– къаІуагъ ахэмэ.

18:5 Христос – еплъ 2:30.

18:12 Галлион – Иус къызэхъу нэужым я 51-рэ илъэсым Галлион Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщ Ахаие хэкум иІэшъхъэтетэу хъунэу агъэнэфагъ. Ахаие хэкур джырэ Грецием (Иунанистаным) икъыблэ Іахъэу щытыгъ. Коринф а хэкум икъэлэшхоу щытыгъ.

¹⁴ Паул къэгущыІэнэу къызщыригъэжъэщтым, Галлион джуртхэм ариІуагъ:

–Шъо джуртхэр, мы лІым мыхъун горэ е бзэджагъэ горэ ышІагъэмэ, сэ сигуапэу сышъодэлущтыгъ. ¹⁵ Ау джыгущыІэхэмкІи, цІэхэмкІи, шъо шъуи Тэурат хабзэкІи шъузэрэзэнэкъокъурэм пае, шъор–шъорэу мы Іофым шъухаплъ. Сэ мы Іофым хыкум тесшІыхъанэу сыфаеп.

¹⁶ Ащ нэужым Галлион ахэр хыкумышІ унэм къычІи-гъэкІыжъыгъэх. ¹⁷ ЕтІанэ ахэмэ зэкІэ синэгогум ипащэу Сосфен аубыти, хыкумышІы унэм ипчъэлупэ щеуагъэх. Ау Галлион ащ ыгъэгумэкІыгъэп.

Паул Сирие хэкум щыщ Антиохие къалэм зэригъэзэжъыгъэр

¹⁸ Паул Коринф къалэм мэфэ пчъагъэр зыдэсым ыуж, ышыхэм аІапэ ыубытыжъи, Прискиллэрэ Акилэрэ игъусэхэу, Сирие хэкум кІонэу къухъэ горэм итІысхъагъ. Кенхрей къалэм* Паул ышъхъэ джашъоу щаригъэупсыгъ; сыда пІомэ тхъэрыІуагъэ ышІыгъагъэти ары*. ¹⁹ Ефес къалэм къызынэхэм, Паул Прискиллэрэ Акилэрэ къыгъанэхи, синэгогум чІахы, джуртхэм щянэкъокъугъ. ²⁰ Паул ахэмэ адэжъ нахъ баІорэ щыІэнэу къызелъэлухэм, ыдагъэп. ²¹ Ау ежъэжъынэу аІапэ зеубытыжъым, ыІуагъ:

–КъэкІощт мэфэкІ мэфэшхом Ерусалим сыщыІэн фае, ау Тхъэм ыІомэ, шъуадэжъ къэзгъэзэжъыщт.

ЕтІанэ Ефес къалэм къухъэкІэ щежъэжъыгъ.

²² Кесарие къалэм зынэсым, Ерусалим дэкІоягъ. Чылыс зэлукІэм щыщхэм шІуфэс арихи, етІанэ Антиохие къалэм ехыгъ. ²³ Зы тІэкІурэ Антиохием зыдэс нэужым, Паул гоогум техъажъи, ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэ пстэуми агухэр ыгъэпытэхэзэ, зэкІэлъыкІоу Галатиерэ Фригиерэ яхэку къыкІухъагъ.

18:18 Кенхрей къалэр – Коринф къалэм епхыгъэу, къухъэуцупІэ иІэу, хыІушъом Іутыгъ.

18:18 тхъэІуагъэ ышІыгъагъэти ары – тхъэІуагъэ горэ зэрагъэцэкІагъэм инэшанэ фэдэу джуртхэм ашъхъэ джашъоу аупсы хабзэу яІагъ.

Аполлос Тхьэм игущыІэхэр Ефес кьалэм зэрэщигъэІущтыгъэхэр

²⁴ А мафэхэм Александре кьалэм щыщэу, Аполлос зыщІэу джурт горэ Ефес кьэкІуагъ. Ар жашІоу щытыгъ, Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэмкІи шІэныгъэшхо иІагъ. ²⁵ Зиусхьаным игъогу икъэбар ежьыр рагъэшІагъэу щытыгъ. Ыпсэ етыгъэу кьэгущыІэзэ, шъыпкъагъэм тетэу Исус икъэбар цІыфхэм аригъашІэщтыгъ. Ау щытми, умэхъыныгъэу Иуан зытегущыІэщтыгъэм нэмыкІ* умэхъыныгъэр зэрэщыІэр ышІэщтыгъэп. ²⁶ Ар гушхоныгъэкІэ синэгогум кьыщыгущыІэу ригъэжъагъ. Прискиллэрэ Акилэрэ Аполлос кьэгущыІэу зызэхахым, ар яунэ къащи, Зиусхьаным игъогу икъэбар нахь дэгъоу кьыгурагъэІуагъ.

²⁷ Аполлос Ахаие хэкум кІонэу гухэлъ зешІым, ышыхэм а кьалэм дэс шІошъхъуныгъэ зиІэхэм тхылъ афатхыгъ, «Аполлос кьызыкІокІэ ежъугъэблагъ», аІозэ. Аполлос ащ дэжъым зынэсым, Тхьэм ынэшІу кьызэращи-фагъэм пае, шІошъхъуныгъэ зиІэ хъугъэхэм инэу адэлэ-пыІэщтыгъ. ²⁸ Сыда пІомэ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт-хэмкІэ Исус зэрэ–Христосыр къафигъэшъыпкъэжъызэ, гу-щыІэ лъэшхэмкІэ цІыфхэм апашъхъэ джуртхэм щатекІуагъ.

ЯПШЫКІУБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Паул Тхьэм игущыІэхэр Ефес кьалэм зэрэщигъэІущтыгъэхэр

Аполлос Коринф кьалэм щыІэ зэхъум, Паул ыпшъэрэ хэкухэм акІоцІырыкІи, Ефес кьалэм* нэсыгъ. Ащ дэ-жъым ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэ нэбгырэ куп кьы-щигъотхи, мырэуштэу яупчІыгъ:

² –ШІошъхъуныгъэ шъуиІэ зэхъум, Тхьэм Ыпсэ Лъа-пІэ шъугухэм арылъ хъугъа?

18:25 умэхъыныгъэу Иуан зытегущыІэщтыгъэм нэмыкІ – Аполлос Хри-стианхэм цІыфхэр зыкІаумэхъыхэрэр ышІэщтыгъэп. Еплъ 19:2–5.

19:1 Ефес кьалэр – Асие хэкоу Рим (Рум) кьэралыгъошхом щыщым икъэлэшхоу щытыгъ.

–Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ щыIэуи тэ зэхэтхыгъэп,– къыра-
Южьиыгъ ахэмэ.

³ –Умэхъыныгъэу* шъузэраумэхъыгъэм къыкIырэр сы-
да?– яупчIыгъ Паул.

–Умэхъыныгъэу Иуан зытегущыIэщтыгъэр ары,– къа-
Южьиыгъ ахэмэ.

⁴ –Иуан зипсэкIодхэм афыкIэгъожьиыгъэхэр ыумэхъы-
щтыгъэх,– къыIуагъ Паул. –Иуан ежъ ыужкIэ къэ-
кIощтымкIэ, Христос Исус ары, цIыфхэм шIошъхъу-
ныгъэ яIэн фаеу ариIуагъ.

⁵ Ар зызэхахым, Зиусхъанэу Исус ыщIэкIэ зарагъэ-
умэхъыгъ. ⁶ Паул ылэхэр затрелъхъэм, Тхьэм Ыпсэ Лъа-
пIэ къафехи, амышIэрэ бзэхэмкIэ къэгущыIагъэх. Тхьэм
ежъ игущыIэхэри ахэмэ агухэм къарилъхъэхэу ахэр къари-
гъэIуагъэх. ⁷ Ахэр нэбгырэ пшIыкIутIум фэдиз хъушты-
гъэх.

⁸ ЕтIанэ Паул синэгогум чIахъэти, цIыфхэм гушхо-
ныгъэкIэ янэкъокъузэ, ашIошъ ыгъэхъухэзэ, Тхьэм
и Тетыгъошхо* икъэбар мэзищэ ариIуатэщтыгъ. ⁹ Ау зы
куп къаигъагъэкIэ зекIуагъэ, цIыфхэм апашъхъэ Зиус-
хъаным игъогу IэягъэкIэ щытегущыIэу, шIошъхъуныгъэ
иIэ хъунэу ыдагъэп. Джащыгъум Паул ахэмэ къахэкIы-
жьи, ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэр къахищыжьиыгъэх,
мафэ къэси Тиранн иеджапIэ Тхьэм игущыIэхэр щигъэ-
Iуштыгъэх. ¹⁰ Асие хэкум ис урымхэри джуртхэри
зэкIэ Зиусхъанэу Исус ехылIэгъэ къэбарышIум ригъэ-
дэIухэзэ, Паул илъэситIо ыукъудыигъ.

Скевэ ыкъохэм джынапцIэхэр цIыфхэм ахафышъухэмэ еплъыхэу зэрэщытыгъэхэр

¹¹ Тхьэм Паул Iофышхо гъэшIэгъон дэдэхэр ышIэнхэу
ригъэлъэкIыштыгъ. ¹² Паул ыкIышъо нэсыгъэ Iэплъэ-
кIхэри кIыIутелъхэри сымаджэхэм атралъхъащтыгъэх.
ЗатралъхъахэкIэ, ахэр хъужьиштыгъэх, ахеми ахэс джы-
напцIэхэри ахэкIыжьиштыгъэх.

¹³ Ау джурт купэу цIыфхэм джынапцIэхэр ахэзыфыхэу

19:3 умэхъыныр – еплъ 1:5.

19:8 Тхьэм и Тетыгъошхо – еплъ 1:3.

къэзыкIухъэщтыгъэхэм Исус ыцIэ къаIозэ, джынапцIэхэр цIыфхэм ахафышгъухэмэ еплъыщтыгъэх.

– Исусэу зикъэбар Паул къыгъэIурэм ыцIэкIэ мы цIыфым шгъухэкIынэу унашгъо къышгъуфэсэшIы, – аIощтыгъ ахэмэ.

¹⁴ Джурт дин пэщэшхоу Скевэ ыкъуибли арэуштэу ашIыщтыгъ.

¹⁵ – Исус сэшIэ, Паул икъэбари зэхэсхыгъ, ау шгъо хэт шгъушыщ? – пэгъокI аритыжыгъ джынэпцIэ Iаем.

¹⁶ ЕтIанэ джынапцIэр зыхэс цIыфыр атебани, зэкIэми атекIуагъ. Ахэмэ лыешхо зэрарихыгъэм пае, пцIанэхэу, уIагъэхэу унэм ичъыжыгъэх.

¹⁷ Мы къэбарыр Ефес дэс урымхэми джуртхэми зызэхыхым, зэкIэри щынэгъошхом хэфагъэх. Арэуштэу Зиусхъанэу Исус ыцIэ щытхъу фашIыщтыгъ. ¹⁸ Шошгъхъуныгъэ зиIэ хгъугъэхэм ащыщхэу бэ къакIохи, бзэджагъэхэу ашIагъэхэр цIыфмэ зэхыхызэ Тхэм ыпашгъхэ ралгъагъэх. ¹⁹ Ушгъухъаныгъэм пылъ цIыф Iаджыми ятхылгъхэр къаугъоихи, цIыф пстэуми апашгъхэ щагъэстыгъэх. А тхылгъхэм ауасэхэр залытэхэм, тыжыын ахгъэ* мин шгъэныкъо хгъугъэ. ²⁰ Арэуштэу Зиусхъаным игушыIэхэр цIыф нахыбэхэм анэсхэу, инэу зыщаубгъуштыгъ.

Ефес къалэм дэсхэм бырсырышхо зэрашIыгъэр

²¹ Мы Iофхэр зэкIэ къызэхгъухэ ужым, Паул хэкухэу Македониерэ* Ахаиерэ* акIоцIырыкIынышгъ, Ерусалим кIонэу ыгу риубытагъ.

– Ерусалим сызыкIорэ ужым, Рим къэлэшхоми сыкIон фае, – ыIуагъ. ²² Паул иIэпыIэгъухэм ащыщхэу нэбгыритIоу Тимофейрэ Ерастрэ Македоние хэкум кIонхэу ыпэ ыгъэкIуагъэх. Ежыр Асие хэкум зы тIэкIукIэ къэнагъ.

²³ А мафэхэм Зиусхъаным иггъогу пае бырсырышхо къэхгъугъ; ²⁴ сыда пIомэ Димитрый ыцIэу, зы тыжыынашIэ

19:19 тыжыын ахгъэ – зы тыжыын ахгъэр а уахгътэм лэжыакIом имэфапкIэщтыгъ.

19:21 Македоние хэкур – еплъ 16:9.

19:21 Ахаие хэкур – еплъ 18:12.

горэ а к'валэм дэсыгъ. Артемидэ* зыфаІорэ тхъэ нэпцІ бзылъфыгъэ горэм итхьэлъэІупІэ унэ цІыкІужьыехэу тыжьиным к'ыхэшІыкІыгъэхэр ышІыхэзэ, тыжьиначІэмэ федабэ а Димитрый к'афихьыщтыгъэ. ²⁵ Димитрий а тыжьиначІэхэри ащ фэдэ ІэшІагъэ Іоф зиІэхэри ыугъоихи мырэуштыгъэ к'ыІуагъ:

–ЛІы куп, мы Іофым тибайныгъэ к'ызэрэхэкІырэр ш'ошІэ. ²⁶ Мы Паул Ефес к'валэм имызак'оу, Асие нахьыбэми, «ЦІыфхэм ашІыгъэ тхъэ ш'о теплъэхэр тхъэ ш'ыпк'эхэу щытхэп», ыІозэ, цІыф купышхом ашІош' ыгъэхъузэ зэригъэгъошагъэхэр ш'о ш'олъэгъу ыкІи зэхэш'охы. ²⁷ Тэ тилэшІэгъэ Іофыр цІыфхэм зэрэ-зэрамыпэсыщтым изак'оу арэп шынаг'ор, ау Артемидэ бзылъфыгъэ тхъэшхом итхьэлъэІупІэ унэшхоми пхъатэ зэрэпамыхьыжьищтри, Асие хэкуми зэкІэ дунаеми зэкІэ щыдгъэлъапІэрэ Артемидэ ищытхъушхо зэрэкІодыжьищтри ары шынаг'ор.

²⁸ Ар зызэхахым, лІы купышхор лъэшэу губжыхи к'экуоштыгъэх:

–Ефес к'валэм и Артемидэ лъэпІэ дэд.

²⁹ Бырсырышхо к'валэм к'ышыхъугъ. Македонием шыщхэу Паул игъогу г'усэхэу Гайрэ Аристархрэ аубытхи, зыдащэхэзэ, зэкІэ зэхэтхэу зэІукІапІэм ил'эдагъэх. ³⁰ Паул цІыфмэ ахэхъанэу фэягъ, ау ИсускІэ шІош'хъуныгъэ зиІэхэм фадагъэп. ³¹ Асие хэкум итхъаматэхэм ащыщхэу, Паул иблагъэу щытхэм макъэ рагъэІуи, «ЗэІукІапІэм умыкІу», аІозэ ел'эІугъэх.

³² Джащыгъум зым зы ыІозэ, адрэми нэмыкІ ыІозэ, цІыфхэр зэрэгъэкуоштыгъэх; сыда пІомэ зэІукІэгъэ цІыфхэм бырсырышхо к'ахэх'ухъагъэти ары. Нахьыбэми зыкІы-зэІукІагъэхэр ашІэщтыгъэп. ³³ Джуртмэ Александрэ цІыф купышхом к'ыхырагъэщыжьи, цІыфхэм апаш'хъэ к'ырагъэуцагъ. Александрэ ыІэ к'ыІэти, цІыфхэм апаш'хъэ к'ышчыгущыІэнэу фэягъ. ³⁴ Ау Александрэ джуртэу зэрэщытыр зашІэм, зы макъэкІэ сыхъэтитІукІэ зэкІэри куоштыгъэх:

–Ефес к'валэм и Артемидэ лъэпІэ дэд.

³⁵ Аужыпк'эм к'валэм итхакІо цІыф купышхор ыгъэсамбыри к'ыІуагъ:

19:24 Артемидэ – урымыбзэкІэ Ефес к'валэм итхъэ нэпцІым ыщІэ Артемидэ, римыбзэкІи ыщІэр Дианэ арыгъэ.

–Ефес лыхэр! Бзылъфыгъэ тхьэшхоу Артемидэрэ ащ ышъо теплъэу уашъом къефэхыгъэмрэ яухъумакоу Ефес къалэр зэрэщытыр зымышлэрэ цыф щыла? ³⁶ Ефес къалэр ахэмэ яухъумакоу зэрэщытым щэч хэлъэпти, шъо зыжъугъэсамбырынышъ, шъхъэпсынклэу шъумызе-кIу. ³⁷ Мы лыхэр тхьэлъэлуплэ унэшхохэм ямытыгъуагъэхэу, титхьэу бзылъфыгъэм къемыхъоныгъэхэу, шъо мыщ дэжъым къэшъуагъэх. ³⁸ Димитрийрэ ежъ игъусэу Iэшлэгъэ Iоф зиIэхэмрэ цыф горэм дэон Iоф фыряIэмэ, Iэшъхъэтетхэр цыфхэм ядэон Iофхэм зыщахаплъэрэ мафэхэр щыIэх. Дэон Iоф азыфагу дэлъмэ, зэрэдаох. ³⁹ Ащ нэмыклэу зыгорэм шъуфаемэ, къалэм дэсхэм яхасэу хабзэм тетым а Iофыр зэшлуихын фае. ⁴⁰ Iофхэу непэ хъугъэхэм апае, «ЗыкъэшъоIэты», аIоу, Рим тетыгъо зиIэхэм тагъэмысэнэу щынагъо щыI. Сыда плэмэ мы бырсырышхор зэрэтшIыгъэм пае, къытфагъэгъунэу ушъхьагъу тшIынэу зи тиIэп.

А гущылэхэр кызыелохэ ужым, цыфхэр зэбгыригъэкIыжыгъэх.

ЯТIОКIЭНЭРЭШЪХЪ

Паул Македоние хэкумрэ Грецие хэгъэгумрэ зэрэклауагъэр

Бырсырышхор зэуцужъым, Паул ИсускIэ шлошъхъуныгъэ зиIэхэр къаригъащэхи ыгъэгущуагъэх. ЕтIанэ аIапэхэр ыубытыжъхи, Македоние хэкум клонэу гъогум техьагъ. ² А лъэныкъохэр кыкIухъэхэзэ, шлошъхъуныгъэ зиIэхэр гущыIабэкIэ ыгъэгущхохэзэ, Грецие* нэсыгъ. ³ Ащ дэжъым мэзищэ щыIагъ. Сирием къухъэкIэ клонэу фае зэхъум, джуртхэм гъэбылтыгъэкIэ аукIынэу агу зэрэхэлтым пае, Македонием игъогукIэ ыгъэзэжъынэу тыриубытагъ. ⁴ Мы лыхэр Паул игъусагъэх: Верие къалэм щыщэу Пирр ыкъо Сосипатер; Фессалоникэ къалэм щыщхэу Аристархрэ Секундрэ; Дервие къалэм щыщэу Гай; етIанэ Тимофей; етIанэ Асие хэкум щыщхэу Тихикрэ Трофимрэ. ⁵ Ахэр тэ* тапэ итхэу кIохи, Троадэ

20:2 Грецие – Иунанистан ары.

20:5 тэ – мыщ дэжъым (еплъ 16:10) мы тхылъыр зытхыгъэр Паул игъусэу щыт, Рим (Рум) къэлэшхоми дэкIо. Еплъ 28:16.

къалэм къыщитпэплъагъэх. ⁶ Ау Хьалыгъу Мыгъэтэдждзыщашхырэ мэфэкI мэфэшхохэр зыблэкIыхэ* нэужым, Филиппи къалэм къухъэкIэ тыщежъагъ. Троадэ къалэм адрэмэ адэжъ мэфитфыкIэ тынэсыгъ. Ащ дэжъыми мэфиблэ тыщылагъ.

Троадэ къалэм Паул лагъэхэм Евтих къызэрахигъэтэджыкIыжъыгъэр

⁷ Тхьамафэм иапэрэ мафэм хьалыгъу зэготчынэу* тызэрэугъоигъ. Паул ятIонэрэ мафэм гъогум техьанэу ыгукIэ риубытагъэу, шIошъхъуныгъэ зиIэхэм Тхьэм игущылэхэр ариIохэзэ, чэщныкъом нэсыфэ гущылэныр ыукъудыигъ. ⁸ Тэ тызыщызэрэугъоирэ унэ Iэтыгъэм остыгъэ бэу къыщыблэщтыгъэх. ⁹ Евтих зыцIэу зы кIалэ горэ шъхьангъу-пчъэм Iусэу, Паул гущылэныр ымыухы зэхъум, куоу хэчъыягъ. Хэчъыягъэти, щэу зэтет унэм къефэхы, укIыгъэу къаштэжъыгъ. ¹⁰ Паул ехи, кIалэм зытыридзи, IаплI рищэкIи къылуагъ:

–ШъумыгумэкI. Ыпсэ хэт!

¹¹ Паул етIаңэ къыдэкIоежъи, хьалыгъур зэгуичи, адрэхэм ягъусэу ышхыгъ. Нэф ошъыфэ, ахэмэ бэрэ адэгущыIи, гъогум техьагъ. ¹² Агухэр инэу къаIэтыгъэу, кIалэр ядэжъ псаоу къаштэжъыгъ.

Паул Троадэ къалэм дэкIи, Милит къалэм зэрэкIуагъэр

¹³ Тэ ыпэкIэ къухъэм текIуалIи, титIысхьы, Асс къалэу Паул зыщидгъэтIысхьащтым тежъагъ. Паул а къалэм нэсы лъэсэу кIонэу ыгу хэлъти, Iофыр арэуштэу ыгъэпсыгъагъ. ¹⁴ ЕтIанэ Асс къалэм къызыщытIокIэжъым, Паул къухъэм къидгъэтIысхьы, Митилинэ къалэм тыкIуагъ. ¹⁵ А къалэм тыщежъи, ятIонэрэ мафэм Хиос хыгъэхъунэм фэзанкIэу тыуцугъ. Ыужырэ мафэм Самос хыгъэхъунэм тыкIуагъ. Трогиллие къалэм тыщыуцуи,

20:6 Хьалыгъу Мыгъэтэдждзыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэр – еплъ 12:3.

20:7 хьалыгъу зэготчынэу – еплъ 2:42.

ыужырэ мафэм Милит кьалэм тынэсыгъ.¹⁶ Асие хэкум уахътэр щимыгъэкӀодыным пае, Паул Ефес кьалэм кьыщымыуцоу, блэкӀынэу тыриубытэгъагъ. Сыда пӀомэ амал иӀэмэ, Пэнтэкост зыцӀэ мэфэкӀ мэфэшхор* къэсыным ыпэкӀэ, Ерусалим нэсынэу гузажъоштыгъ.

Ефес кьалэм щыӀэ чылыс зэӀукӀэм инахыжъхэм аужырэ къэбарэу Паул ариӀуагъэр

¹⁷ Милит кьалэм тызыщэӀэм, Паул Ефес щыӀэ чылыс зэӀукӀэм инахыжъхэр* къаригъэщагъэх. ¹⁸ Ахэр къызэкӀохэм, Паул ариӀуагъ:

—Апэрэ мафэм щегъэжъагъэу Асие хэкум сыкъызехъэм, шъуадэжъ щызгъэкӀогъэ уахътэр зэкӀэ сищыӀакӀэ зыфэдагъэр шъо шъошӀэ. ¹⁹ Пэгагъэ зи сыгу имылъэу, бэрэ сыгъызэ, джуртхэм шъэфэу бзеджагъэхэу къысашӀэнхэу агу хэлъыгъэхэмкӀэ къиныбэ сагъэщэчызэ, Зиусхъаным сыфэлажъэщтыгъ. ²⁰ ЗишӀуагъэ къышъокӀышт къэбархэр къышъосӀонхэу зыкӀи зыщысымыдзыеу, цӀыфхэм апашъхы шъуиунэхэми къащышъозгъэӀугъэх ыкӀи къащышъозгъэшӀагъэх. ²¹ Джуртхэри урымхэри япсэкӀодхэм афыкӀэгъожьынхэшъ, Тхъэм ыдэжъ агъэзэжъынэуи, Зиусхъанэу ИсускӀэ шӀошъхъуныгъэ зырягъэӀэнэуи афэзгъэпытэзэ язгъэӀуштыгъ.

²² —Джы къысэхъулӀэщтыр сымышӀэу, Тхъэм Ыпсэ ЛъапӀэ седӀузэ, Ерусалим сэкӀо. ²³ Ау Іэхъу—лъэхъухэри гузэжъогъухэри къызэрэспӀутхэр Тхъэм Ыпсэ ЛъапӀэ сигъашӀэзэ, къэлэ пстэуми къащеушыхъаты. ²⁴ Спсэ сэркӀэ лъапӀэу ыкӀи уасэ иӀэу слъытэрэп, ау Зиусхъан Исус Іофэу спшъэ къырилъхъагъэр згъэцэкӀэн фаеу щыт: Тхъэм ынэшӀу щыфэныгъэм ехыӀӀэгъэ къэбарышӀур цӀыфхэм язгъэӀуныр ары.

²⁵ —Тхъэм и Тетыгъошхо* ехыӀӀэгъэ къэбарыр шъозгъэӀузэ, шъо зэкӀэми шъуадэжъ къыщыскӀухъэщтыгъ. Шъуащыщэу зыми сынапэ зэримылъэгъужьыштыр сэшӀэ. ²⁶ Арышъ, зы цӀыф ылъ спшъэ къызэрэдэмыфэщтыр непэ шъыпкъэу къышъосӀо; ²⁷ сыда пӀомэ Тхъэр зыфэе

20:16 Пэнтэкост зыцӀэ мэфэкӀ мэфэшхор — еплъ 2:1.

20:17 нахыжъхэр — еплъ 11:30.

20:25 Тхъэм и Тетыгъошхо — еплъ 1:3.

пстэури шъозгъэлуным зыщыздзыягъэп. ²⁸Шъо шъузфэ-
сакъыжьи, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ шъо ухъумакIоу шъузы-
фигъэуцугъэ цIыф купым шъуфэсакъ. Мэлахъом мэлхэм
ынаIэ зэратригъэтырэм фэдэу, Зиусхъанми Тхъэми ячы-
лыс зэлукIэм щыщхэу, Исус илгыуасэкIэ кыщцэфы-
гъэхэм шъунаIэ атежъугъэт. ²⁹Сыда пIомэ сэ дунаем
сызехыжъым ыуж, Iэхъогъум шъхъамысыпцт тыгъужъ
мэхъаджэхэр кыизэрэшъухэхъащтхэр сэ сэшIэ. ³⁰Шъо
ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэми цIыфхэр кышъухэ-
кIыщтых, зигъогу пхэнджы шъутезыгъэхъаным пае,
шъыпкъагъэр зэзыхъокIыным пылхэр. ³¹Арышъ, шъу-
мычъыеу шъусакъ! Сынэпс къехызэ, илгъэсищым чэщи
мафи зэпымыоу шъуащыщэу хэти зэрэгурызгъэлуагъэр
зыщышъумыгъэгъупш.

³²—Джы Тхъэми ынэшIу щыфэныгъэм ехылIэгъэ гу-
щыIэхэми шъуафэсэгъазэ. А гущыIэхэм гурэ псэрэкIэ
кIуачIэ шъуагъэгъотын алгъэкIы, Тхъэм ицIыфхэу ежъым
зыкъезытыгъэ пстэуми шъурягъусэу IэхышIу кышъу-
лгагъэIэсыни алгъэкIы. ³³Зы цIыфым итыжъыни, идышъи,
ицыгъыни сянэцIыгъэп. ³⁴Сигъусэхэмрэ сэррэ тищыкIагъэ-
хэр сэ слэхэмкIэ кыизэрэзгъэхъагъэр шъо шъошIэ. ³⁵Мы-
рэушцтэу тыулэузэ, лгъэкIыныгъэ зимылэхэм тадэлэпыIэн
зэрэфаер лгъэныкъо пстэумкIи шъозгъэлгъэгъугъэ. Ежъ
Зиусхъан Исус гущыIэхэу кылуагъэхэр зыщыдгъэгъупшэ-
жынынхэ фаеп: «КъыпIэкIэхъаным нахы птыныр нахъ сы-
хъатмаф».

³⁶А гущыIэхэр кызыелохэ ужым, Паул лгъэгонджэ-
мышъхъэкIэ тIыси, ахэмэ зэкIэм ягъусэу Тхъэм елгъэIугъ.
³⁷ЗэкIэри инэу гыгъэх, Паул IаплIи ращэкIи ебэугъэх.
³⁸Анахыбэу агу къеуагъэр Паул ынапэ егъашIэми зэра-
мылгъэгъужыщтыр кыизэрилуагъэр ары. ЕтIанэ къухъэм
нэс Паул дэкIотагъэх.

ЯТIОКIЫРЭ ЗЫНЭРЭШЪХЪ

Паул Ерусалим зэрэкIуагъэр

Ахэмэ тыктызахэкIыжъым, къухъэмкIэ тежыи, занкIэу
Кос къалэм тыкIуагъ. ЯтIонэрэ мафэм Родос къалэм
тыкIуи, ащ тыщежыи, Патарэ къалэм тынэсыгъ. ². Фи-

никие хэкум кlorэ къухъэ горэ къэдгъоти, титIысхьи, тежъагъ. ³ Кипр хыгъэхъунэр къызэлъагъом, къухъэм исэмэгубгъукIэ ар къэдгъанэзэ, Сирие хэкум тыкIуи, Тир къалэм къухъэр щеуцолIагъ, сыда пIомэ а къалэм къухъэр щаунэкIын фэягъ. ⁴ ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэр а къалэм къыщыдгъотхи, мэфиблэ ахэмэ адэжъ тыкъэнагъ. Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ ахэмэ зэхаригъэшIыкIыгъэу, Ерусалим мыкIонэу Паул къыраIуагъ. ⁵ Ау а къалэм тызэрэщыIэн фэе уахътэр зытешIэм, ащ тыдэкIи, тигъогу тытехъажьыгъ. ШIошъхъуныгъэ зиIэхэр зэкIэ, бзылъфыгъэхэри сабийхэри ягъусэхэу, къалэм къыддыдэкIыгъэх. ЕтIанэ хыIушъом лъэгонджэмышъхъэкIэ тыщытIыси, Тхъэм телъэIугъ. ⁶ Зым адрэм ыIапэ ыубытыжьи, къухъэм титIысхъажьыгъ, ахэми ядэжъ агъэзэжъыгъ.

⁷ ЕтIанэ Тир къалэм тыщежьи, къухъэкIэ кIоныр тыухызэ, Птолемаидэ къалэм тынэсыгъ. Ащ дэжъым тшыхэм шIуфэс щятхи, зы мафэ ахэмэ адэжъ тыщыIагъ. ⁸ ЯтIонэрэ мафэм ащ тыдэкIыжьи, Кесарие къалэм тыкIуагъ. А къалэм Филипп зыцIэу, Тхъэм игущыIэхэр зыгъэлурэм иунэ тихьи, ащ ыдэжъ тыкъэнагъ. Ар нэбгыриблым* ащыщыгъ. ⁹ А Филипп дэмыкIуагъэхэу пхъуиплI иIагъ. Тхъэм ежъ игущыIэхэр ахэмэ агухэм къарилъхъахэу къаригъаIощтыгъэх.

¹⁰ Мэфэ заулэрэ ащ дэжъ тызыщэлэм, Агав* зыцIэу зы пегъымбар горэ Иудей хэкум къыкIи къэкIуагъ.

¹¹ Тадэжъ къакIуи, Паул ибгырыпх къышти, ежъ ыIэхэри ылъакъохэри зэтырипхэхи къыIуагъ:

—Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ мырэуштэу къеIо: «джуртхэм мы бгырыпхыр зиер Ерусалим щызэтырапхэнышъ, хымэ лъэпкъхэм* аIэкIалъхъацт».

¹² А гущыIэхэр зызэхэтэххэм, тэри а чIыпIэм щыпсэурэ тшыхэри Ерусалим мыкIонэу Паул телъэIугъ.

¹³ Джащыгъум Паул пэгъокI къытыжъыгъ:

—Сыда шъушIэрэр? Шъугъызэ, сыда сыгу къызкIежъугъаорэр? Си Зиусхъан Исус ыцIэ пае Ерусалим сыщырапхыштми, сыщылIэштми сыфэхъазыр.

21:8 нэбгыриблыр – еплъ 6:1–6.

21:10 Агав – еплъ 11:28.

21:11 хымэ лъэпкъхэр – мыш дэжъым ащ къыкIырэр Рим (Рум) цIыфхэу тетыгъо зиIэхэр ары.

¹⁴ Паул къэдгъэнэнэу зытэмылкъэкIым, «Тхьэм ыIуагъэр орэхъу», тIуи зытыушъэфыгъ.

¹⁵ А мафэхэм ауж зыдгъэхъазыри, Ерусалим тыкIуагъ.

¹⁶ Кесарием щыщхэу, ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ цIыф заулэ тигъусагъэх. Ахэмэ Мнасон зыцIэм иунэу тызыщыпсэуштым ташагъ, Мнасон Кипр хыгъэхъунэм щыщыгъ, ежъыри апэ дэдэу ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ хъугъэхэм ащыщыгъ.

Паул Якъубэ ыдэжъ зэрэкIуагъэр

¹⁷ Ерусалим тызынэсым, тшыхэм ягуапэу тырагъэблэгъагъ. ¹⁸ ЯтIонэрэ мафэм Паул тигъусэу Якъубэ* ыдэжъ тыкIуагъ. Нахьыжъхэр зэкIэ ащ дэжъым щыIагъэх. ¹⁹ Паул ахэмэ шIуфэс арихи, иIофкIэ Тхьэм хымэ лъэпкъхэм адэжъ Iофхэу щышIагъэхэр зырызхэу афиIотэжъыгъэх.

²⁰ Паул ахэр къыIуатэхэу зызэхыхым, ахэмэ Тхьэм щытхъу фашIыгъ. ЕтIанэ Паул къыраIуагъ:

—О тшы, джуртхэм ащыщхэу мин пчъагъэхэм шIошъхъуныгъэ яIэ зэрэхъугъэри, Мусэ и Тэурат хабзэ яшъыпкъэу зэрэпылъхэри олъэгъу. ²¹ Ясабийхэр сунэт амышIынхэуи яхабзэхэм атемытынхэуи пIоу, джуртхэу хымэ лъэпкъхэм ахэсхэри зэкIэ пегъымбар Мусэ игъогу текIынхэу о ябгъашIэу аIозэ цIыфхэм зэрахъэрэ къэбар пхэнджыр а шIошъхъуныгъэ зиIэхэм зэхыхыгъ. ²² Сыда тшIэщтыр? ЦIыфхэр къэзэрэугъоиштых; сыда пIомэ о укъызэрэкIуагъэр зэхыхышт. ²³ Арышъ, тэ къызэрэуатIорэм фэдэу зекIо. ТхьарыIо зышIыгъэ нэбгыриплI тил. ²⁴ Ахэр зыдащэхи, ягъусэу Тэурат хабзэм иунашъо тетэу зыгъэкъэбзэжьи, ашъхъэхэр ябгъэупсынхэм пае* ахъцэ ят. Ар залъэгъукIэ, о къыохъылIагъэу зэхыхыгъэ къэбархэр шъыпкъэхэу зэрэщымытхэри, орорэу Тэурат хабзэм утетэу, Тэурат хабзэм итхэр зэрэбгъэцакIэхэрэри цIыф пстэуми ашIэщт. ²⁵ Ау хымэ лъэпкъхэм ащыщхэу ИсускIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ хъугъэхэм тэ зэдэтштэгъэ Iофыр тхылъкIэ* зэрядгъэшIа-

21:18 Якъубэ – еплъ 12:17.

21:24 ашъхъэхэр ябгъэупсынхэм пае – еплъ 18:18.

21:25 тхылъкIэ – еплъ 15:23–29.

гъэм фэдэу, цыфхэм тхъэ нэпцІхэм афашІыгъэ къур-мэныпхъэм ыл, лъым, атхьалэгъэ псэушъхьэхэм ал, зинэ шІэным защадзыен фæе.

²⁶ ЯтІонэрэ мафэм Паул а лІыхэр зыдищэхи, ягъусэу зигъэкъэбзэжъыгъ. ЕтІанэ Тхъэм иунэшхо чІахы, ежъым-рэ а лІыхэмрэ зызыщагъэкъэбзэжъырэ мафэхэр заухы-щтри, якъурмэн зырыз дин пащэм зырагъэшІыщт мафэри дин пащэхэм ариІуагъ.

Джуртхэр Тхъэм иунэшхо Паул зэрэщытебэнагъэхэр

²⁷ А мэфиблыр зыщыблэкІыным, Асие хэкум щыщэу джурт заулэмэ Тхъэм иунэшхо Паул щалъэгъугъ. Цыф купышхор зэкІэ зэкІагъэплъыхы, Паул аубыти, ²⁸ мы-рэущтэу кууагъэ:

–Шъо Израил лІыхэр шъукъыддэлэпы! Тэ тлъэпкъми, ти Тэурат хабзэми, мы чІыпІэ лъапІэми къапэуцун-хэу тыдэкІи цыфхэм зэкІэ щязыгъашІэрэ лІыр мыр ары. Ащ нэмыкІэу урымхэри Тхъэм иунэшхо чІигъахъэхэзэ*, мы чІыпІэ лъапІэр ыуцІэлпыгъ.

²⁹ Арэущтэу зыкІалыагъэр ыпэкІэ Ефес къалэм щыщ Трофим Паул игъусэу къалэм щалъэгъугъагъэти ары. Паул ар чІэмыхьапхъэу Тхъэм иунэшхо чІигъэхьагъэу ашІошІыгъ.

³⁰ Къалэм дэс цыф пстэури къэтэдджхи, зэхэлъэдагъэх. Паул аубыти, Тхъэм иунэшхо къычІащыжъыгъ. Ардэдэми пчъэхэр агъэпытагъэх. ³¹ Паул аукІынэу зыпэхъэхэм, Ерусалим зэкІэ зэрэзэлыхьагъэм икъэбар Рим дзэ пэ-щэшхом ыдэжъ нэсыгъ. ³² Дзэ пэщэшхом ардэдэм дзэ-лІхэри, дзэ пащэхэри зыдищэхи, цыфхэм ахэлъэдагъ. Цыфхэм дзэ пэщэшхори дзэлІхэри залъэгъухэм, Паул еонхэм ыуж икІыжъыгъэх.

³³ Джащыгъум дзэ пэщэшхор къыІухы, Паул дзэлІхэм аригъэубыти, гъучІ ІэхъуитІу тыралъхъанэу унашъо афишІыгъ. ЕтІанэ яупчІыгъ:

–Мыр хэта? Сыда ышІагъэр?

³⁴ Цыф купышхом хэтхэм ащыщэу зым зыр ыІозэ, адрэм нэмыкІ ыІозэ зэрэгъэкуоштыгъэх. Бырсырышхом къыхэкІыкІэ дзэ пэщэшхом шъыпкъэр зэригъэшІэн

21:28 Урымхэр Тхъэм иунэшхо чІигъахъэхэзэ – хымэ горэ Тхъэм иунэшхо чІэт хымэхэм ящагу блэзыщэу, Тхъэм иунэшхо ыкІоцІ изыщагъэр аукІын фæу щытыгъ.

ылъэкIыгъэпти, Паул пытапIэм* дзэлIхэм аригъэщагъ.
³⁵ ДэкIояпIэм Паул зынэсым, цIыф купышхор къызэрэте-
 бэнагъэхэм пае, дзэлIхэм ар IэкIэ ахын фае хъугъэ.
³⁶ ЦIыф купышхом хэтхэу Паул къыкIэлъыкIощтыгъэхэр
 куоштыгъэх:

–УкIы ар.

Паул цIыф купышхом хэтхэм апашъхъэ къызэрэщыгущыIагъэр

³⁷ ДзэлIхэм Паул пытапIэм ащэн фаеу зэхъум, Паул дзэ
 пэщэшхом риIуагъ:

–Зыгорэ къыосIонэу фит сыкъэпшына?

–Урымыбзэ ошIа?– къыIожьыгъ ащ. ³⁸ –Мысырым
 щыщэу, бэмышIэу цIыфхэм зыкъязыгъэIэтыгъэу, укIэ-
 кIо миниплI* шъоф нэкIым изыщагъэр орыба?

³⁹ –Сэ сыджурт,– къыIожьыгъ Паул, –Киликие хэкум
 щыщэу, лъытэныгъэ зиIэ Тарс къалэм ицIыфхэм сащыщ.
 ЦIыфмэ апашъхъэ сыкъыщыгущыIэнэу фит сыкъэшI.

⁴⁰ Дзэ пэщэшхом фит къызешIым, Паул дэкIояпIэм
 теуцуи, ыIэ цIыфхэм афиIэтыгъ. ЗэкIэми зызаушъэфым,
 Паул джуртыбзэкIэ мырэуштэу къыIуагъ:

ЯТИОКIЫРЭ ТIУНЭРЭШЪХЪ

–Тэ тшыхэри тятэхэри, зызгъэхьижъынэу къышъо-
 сIощтым шъукъедэлү.

² Ахэмэ Паул джуртыбзэкIэ адэгущыIэу зызэхыхым,
 нахъ заушъэфыгъ. ЕтIанэ Паул къыIуагъ:

³ –Сэ сыджурт, Киликие хэкум щыщэу Тарс къалэм
 сыкъыщыхъугъ. Мы къалэу Ерусалим сыщапIугъ. Гама-
 лил зыцIэм* ылъакъохэм адэжъ сыщысэу, тятэжъхэм

21:34 пытапIэр – Антоние зыцIэ пытапIэр ары. Рим (Рум) дзэр ащ чIэсыгъ.

21:38 хъункIэкIо миниплI – апсэ емыблэжъхэу яхэгъэгү фэлажъэхэу, а
 хъункIэкIо миниплIым Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщхэу а хэгъэгүр
 ашIозыубытыгъэхэм ар къызэратрахыжъыным ыуж итыгъэх. Джурт тхакIо
 Юсеф зыцIэм зэритхыгъэм фэдэу, Исус къызэхъу нэуж я 54–рэ илъэсым
 а цIыфхэу яхэгъэгү фэлажъэхэрэм адрэ джуртхэм зыкъарагъэIэтыгъ.

22:3 Гамалил – еплъ 5:34.

я Тэурат хабзэ фэсактыпэу сигъэшлагъэ. Непэ шъо пстэури Тхьэм шъузэрэфэлажьэрэм фэдэ къабзэу, сыгуи сыпси етыгъэу Тхьэм сыфэлажьэ. ⁴ Зиусхьаным игъогу рыкIохэрэм олIэхэфэкIэ, къин язгъэшэчыщтыгъ. СицIыфхэм ахэмэ яхъульфыгъэхэми ябзыльфыгъэхэми Iэхъу атырызгъалъхъэти, хьапсым чIязгъадзэщтыгъэх. ⁵ Ар зэрэшъыпкъэр дин пэщэшхоми Тхьэмэтэ Хэсэшхом* щыщ пстэуми къысфаушыхъатын алъэкIы. Ахэмэ Дамаск дэс джурт тшыхэм тхылъхэр афатхыххи къысатыгъэх. ЕтIанэ Дамаск сыкIонэу щытыгъ, а гъогум рыкIохэрэм Iэхъухэр ателъхэу сицIыфхэм Ерусалим къязгъэщэнхэшъ, титхьаматэхэм ахэмэ къин атырызгъэлъхьаным пае.

**Паул Зиусхьанэу Исус игъогу зэрэтехьагъэм икъэбар
къызэриIотэжьи́гъэр**

(Апостол. 9:1–19; 26:12–18)

⁶ –Дамаск сыкIозэ, къалэм игъунэгъоу сызынэсым, щэджагъом дэжъ ошIэ–дэмышIэу зы нэфынэ уашъом къехи, сыкъиуцухъагъ. ⁷ ЧIыгум сытефагъэу, зы макъэ горэм къысиIоу зэхэсхыгъ:

–«Саул, Саул, сид пае къин сэ сэбгъэшэчырэ?»

⁸ –«О ухэта, Зиусхьан?» сIуагъэ.

–«Назарет щыщ Исусэу къин зэбгъэшэчырэр сэры», къысиIожьи́гъ ащ. ⁹ Сигъусэхэм нэфынэр алъэгъугъ, ау сэ къыздэгущыIагъэм ымакъэ зэхахыгъэп.

¹⁰ –«Сыда сшIэщтыр, Зиусхьан?» сIуагъэ.

–«Къэтэджи, Дамаск кIо», къысиIожьи́гъ Зиусхьаным. «О пшIэнхэу Тхьэм къыпфигъэнэфагъэхэр зэкIэ ащ дэжъым зыгорэм къыщыуиIощтых». ¹¹ А нэфынэшхом къыхэкIыкIэ сынэхэм зи амылъэгъужь зэрэхъугъэм пае, сигъусэхэм сIэ аIыгъэу Дамаск сащагъ.

¹² –Ананий зыцIэу, Тэурат хабзэм итхэм арыкIоу, Тхьэм ищынагъо зыгу илъ лIы горэ Дамаск дэсыгъ. Джурт пстэуми ащ лъытэныгъэ фыряIэу щытыгъ. ¹³ Ар садэжъ къакIуи, къызбгъодахыи къысиIуагъ:

–«Сшы Саул, о унэхэр къэплъэжьи́щтых», къысиIуагъ. Ардэдэм сынэхэр къэплъэжьи́, а лIыр сэ слъэгъугъэ.

¹⁴ – «Тхьэр зыфаер зэбгъэшІэнэу, Шъыпкъагъэр Зиер плъэгъунэуи ащ ымакъэ зэхэпхынэуи тятэжъхэм я Тхьэ укъыгъэнэфагъ», къыІуагъ Ананий. ¹⁵ «Арышъ, о Іофхэу плъэгъугъэхэмрэ зэхэпхыгъэхэмрэ цІыфхэм зэкІэ апа-шъхьэ къыщыпІохэзэ, Шъыпкъагъэр Зиер уришыхьа-тышт. ¹⁶ Джы сыда зызкІэбгъэгуужьорэр? Къэтэджи, зысэ-гъэумэхъи, Зиусхьаным елъэІуи, ащ уипсэкІодхэр угу ырегъэукъэбзыкІыжъых».

Зиусхьаным игущыІэхэр хымэ лъэпкъхэм аригъэІунхэу Паул зэригъэкІуагъэр

¹⁷ – ЕтІанэ Ерусалим къэзгъэзэжъи, Тхьэм иунэшхо сычІахъи, ащ сычІэтэу сызыщелъэІум, зыгорэ къысфэ-лъэгъуагъ. ¹⁸ Исус сэ слъэгъуи, ащ къысиІуагъ:

– «Зыгъэпсынкіи, шІэхэу Ерусалим дэкІ, сыда пІомэ шыхьатныгъэу къысфэпшІырэр адэщтэп».

¹⁹ – «Зиусхьан», къэсІожьыгъ сэ, «оркІэ шІошъхъуны-гъэ зиІэхэр сэ сицІыфхэм хьапсым чІязгъадзэхэу зэрэщы-тыгъэри, синэгогухэм шьазгъаохэу зэрэщытыгъэри мы цІыфхэм ашІэ. ²⁰ О уишыхьатэу Стефан* ылъ къызы-кІагъэкІым, сэ ащ дэжъым сыщытыгъ. ЗэраукІыгъэри афэздагъ, зыукІыгъэхэми ящыгъынхэр афэсыухъумагъэх».

²¹ – «КІожь», къысиІуагъ Зиусхьаным. «Хымэ лъэпкъ-хэм адэжъ чыжъэу узгъэкІощт».

Паулрэ Римыдзэ пэщэшхомрэ

²² Паул мы гущыІэхэр къеІохэфэ нэс, цІыфхэр едэІу-щтыгъэх. Джащыгъум мэкъэшхокІэ къэзэрэгъэкууагъэх:

– А лІыр дунаем техыжъ. Псэунэу фэшъуашэп!

²³ Ахэр къэзэрэгъэкуохэзэ, ящыгъынхэр дадзыехэзэ, сапэр датэкъуаештыгъ. ²⁴ Джащыгъум дзэ пэщэшхом дзэлІхэм Паул пытапІэм аригъэщагъ. ЦІыфхэр Паул пэуцухэзэ, арэущтэу зыкІэкуохэрэр зэригъэшІэным пае, къамыщкІэ еохэзэ еупчІынхэу дзэ пэщэшхом дзэлІхэм унашъо афишІыгъ. ²⁵ КъамыщкІэ Паул еонхэм пае, шъо кІапсэхэмкІэ зырапхым, Паул ащ дэжъым щыт дзэ пащэм риІуагъ:

–ХыкумышІэм ыпашъхъэ ишъумыщэу, Рим цІыфхэм* ащыщэу зыгорэм къамыщкІэ шъусонэу шъуихабзэкІэ хъушта?

²⁶ Дзэ пэщэм ар зызэхехым, дзэ пэщэшхом ыдэжъ кІуи, ар ригъэшІагъ.

–Сыда пшІэщтыр? Мы лІыр Рим цІыфхэм ащыщ,– риІуагъ ащ.

²⁷ Дзэ пэщэшхор Паул къыбгъодахыи къыриІуагъ:

–КъысаІу! О Рим цІыфхэм уащыща?

–Сащыщ,– къыІуагъ Паул.

²⁸ –Рим цІыфхэм сащыщ хъуным пае, ахъщабэ тезгъэкІодагъ,– къыІуагъ дзэ пэщэшхом.

–Сэ Рим цІыфхэу сыкъэхъугъ,– къыІуагъ Паул.

²⁹ Паул еупчІынхэу щытыгъэхэр занкІэу зэкІэкІожьыгъэх. Дзэ пэщэшхом Паул Рим цІыфхэм зэращыщыр къызешІэм, дзэлІхэм Паул Іэхъу зэрэтраригъэлъхъагъэм пае, щынагъэ.

Тхъэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхъэ Паул зэрэращагъэр

³⁰ ЯтІонэрэ мафэм джуртхэм Паул зэрагъэмысагъэр дзэ пэщэшхом зэригъэшІэпэнэу фэягъэти, дзэлІхэм Паул къаригъэтІэтэжьи, дин пэщэшхохэри Тхъэмэтэ Хэсэшхом щыщ пстэури зэрэугъоинхэу унашъо ышІыгъ. ЕтІанэ Паул къыщи, апашъхъэ къыригъэуцуагъ.

ЯТІОКІЫРЭ ЩЫНЭРЭШЪХЪ

Паул Тхъэмэтэ Хэсэшхом щыщхэм ахаплъи ариІуагъ:

–Сшыхэр, сэ непэ нэсы Тхъэм ыпашъхъэ гукъэбзагъэкІэ мыхъун зи зыдэсымышІэжъэу сыщыпсэугъ.

² Дин пэщэшхоу Ананый* Паул ыдэжъ щытхэм ыжэ сонхэу ариІуагъ. ³ Джащыгъум Паул ащ риІуагъ:

–Тхъэр къыоожьыщт. Дэпкъэу фыжъэу къэлъэгъоным пае, агъэлагъэм уфэд. Хабзэм тетэу хыкум къыстепшІыхъанэу ущыс, ау щытми ор–орэу хабзэм утекІэу къысэогъаоха?

22:25 Рим цІыфхэр –еплъ 16:37.

23:2 Ананый – Иус къызэхъу нэужым я 47–59 илъэсхэм къакІоцІ дин пэщэшхоу щытыгъ.

⁴ Ащ дэжым щытхэм Паул кырауагъ:

–Тхьэм идин пэцэшхом уехъона?

⁵ –Сшыхэр, ар зэрэ дин пэцэшхор сшлэщтыгъэп,– кырауагъ Паул. –Сыда плэмэ Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арыт:* «О плъэпкъ итхьаматэ лэягъэкIэ утегущылэ хъуштэп».

⁶ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщхэм ащыщэу зы куп саддукейхэу*, адрэ купыри фарисейхэу* Паул ышлэщтыгъэти, Тхьэмэтэ Хэсэшхом хэтэу кырауагъ:

–Сшыхэр, сэ сыфарисей, сяти фарисеу щытыгъ. Лагъэхэр кыизэрэтэджыжыщтхэм сызэрэщыгугъырэм пае, хыкумышлэм ыпашъхъэ сыращагъ.

⁷ Арэуштэу кыизелом, фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ зэщыхьанхэу аублагъ, лъэныкъуитлоуи зэрэгъэхъугъэх;
⁸ сыда плэмэ саддукейхэм «Лагъэхэр къэтэджыжыхэрэп, мэлэич щылэп, псэ щылэп», ало, ау саддукейхэм афэмыдэхэу фарисейхэм ахэмкIэ зэкIэ шлошъхъуныгъэ яI.

⁹ Джащыгъум Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщхэр мэкъэшхокIэ къэзэрэгъэкуохи, фарисейхэм ащыщхэу Тэурат егъэджэкIо пэцэ заулэ къэтэджихи, адрэхэм янэкъокъухэу кырауагъ:

–Мы лIым мыхъун горэ етлэгъулIэрэп. Псэ горэ е мэлэич горэ кыдэгущылэгъэнкIи мэхъу. Тхьэм тыпэрэмыуцу.

¹⁰ Лъэшэу зэрэзэщыхьагъэхэм пае, ахэмэ Паул зэпкъыратхъынкIэ дзэ пэцэшхор щыни, Паул ахэмэ къахашынышъ, пытаплэм* ащэнэу дзэлIхэм унашъо афишIыгъ.

¹¹ ЯтIонэрэ чэщым Зиусхьаныр Паул кыфэлъагъуи кыыриуагъ:

–Угу умыгъэкIоды! Ерусалим шыхъат укъыщызэрэсфэхъугъэм фэдэу, Рим къэлэшхоми шыхъат укъыщысфэхъун фае.

23:5 Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 22:28.

23:6 саддукейхэр – еплъ 4:1.

23:6 фарисейхэр – еплъ 5:34.

23:10 пытаплэр – еплъ 21:34.

Паул шъэфэу аукIынэу джуртхэм гухэлъ зэрашIыгъэр

¹² ЯтIонэрэ мафэм ипчэдыжъ джурт заулэ зэгурыIуи, тхьэ аIуагъ:

—Паул тэукIыфэ, тышхэштэп ыкIи тешъоштэп.

¹³ Тхьэ зыIуагъэхэр нэбгырэ тIокIитIум нахьыбэ хъуштыгъэх. Ахэр дин пэщэшхохэмрэ нахьыжъхэмрэ адэжъ кIохи араIуагъ:

¹⁴ —Паул тэукIыфэ, тымышхэнэу тхьэ тIуагъэ. ¹⁵ Арышъ, «Паул иIоф нахь тэрэзэу тыхэплъэным пае, тадэжъ къащэ», шъуелъэIузэ шъоррэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом шыщхэмрэ дзэ пэщэшхом макъэ ежъугъэIу. Паул мыш дэжъым къэмысызэ, тыукIынэу тыхьазыр.

¹⁶ Ау Паул ышыпхъу ыкъо ахэмэ ягухэлъ къышIи, пытапIэм кIуи, Паул а къэбарыр ригъэшIагъ.

¹⁷ Паул дзэ пащэхэм ащыщэу зыгорэм къеджи риIуагъ:

—Дзэ пэщэшхом ыдэжъ мы кIалэр щэ. Зыгорэ риIонэу фай.

¹⁸ Дзэ пащэм кIалэр зыдищи, дзэ пэщэшхом ыдэжъ кIуи риIуагъ:

—ТихьапсчIэсэу Паул зыцIэр къысаджи, мы кIалэм зыгорэ къыуиIонэу фаешъ, уадэжъ къэсщэнэу къысэлъэIугъ.

¹⁹ Дзэ пэщэшхом кIалэм ыIэ ыубыти, зы лъэныкъокIэ Iуищи еупчIыгъ:

—КъысэпIонэу сыда узыфаер?

²⁰ —«Паул иIоф нахь тэрэзэу тыхэплъэным пае, неущ Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхьэ къащэ», аIоу, джуртхэр къыолъэIунхэу зэгурыIуагъэх,— къыIожьыгъ кIалэм.

²¹ —Ау ахэмэ уямыдэIу; сыда пIомэ ахэмэ ащыщхэу нэбгырэ тIокIитIум нахьыбэ хъухэу, Паул аукIыным пае, шъэфэу пэсых. Ахэмэ ар аукIыфэ, мышхэнхэуи емышъонхэуи тхьэ аIуагъ. Загъэхьазырыгъэу уиунашъо паплъэх ныIэп.

²² Дзэ пэщэшхом кIалэр ыгъэкIотэжъызэ къыриIуагъ:

—Мыр къызэрэсэпIуагъэр зыми емыIу!

Паул Іэшъхьэтет Феликс ыдэжъ зэращагъэр

²³ Етіанэ дзэ пэщэшхор дзэ пащэхэм ащыщхэу нэбгыритІу ыдэжъ къяджи ариІуагъ:

–ДзэлІ нэбгырэ шъитІу, шыухэу нэбгырэ тІокІищырэ пшырэ, пчыхэр зыІыгъ дзэлІхэу нэбгырэ шъитІу нычэпэ сыхьатыр бгъум Кесарие къалэм* кІонхэу жъугъэхьазырых. ²⁴ Шыхэри Паул фэжъугъэхьазырхи, шы горэм тежъугъэтІысхьи, Іэшъхьэтет Феликс* ыдэжъ шъущэ.

²⁵ Дзэ пэщэшхом мыщ фэдэ гущыІэхэр зэрыт тхылъыри ытхыгъ:

²⁶ «Сэ Клаудый Лисый, о лъытэныгъэшхо зиІэ

Іэшъхьэтет Феликс, шІуфэс осэхыжъы.

²⁷ Мы лІыр джуртхэм аубыти, аукІынэу фежъэгъагъэх, ау сидзэлІхэр сигъусэхэу сыкъакІуи, къаІэпысхыжъыгъ, сыда пІомэ Рим цІыфхэм зэращыщыр къэсшІагъэти ары. ²⁸ Зэрагъэмысэрэр зэзгъэшІэнэу сыфаеу, я Тхьэмэтэ Хэсэшхо ыпашъхьэ дзэлІхэм къырызгъэщагъ. ²⁹ Ахэмэ зэрагъэмысэхэрэр яхабзэ епхыгъэхэ нахь, е укІ е хьапс зифэшъошэ Іоф а лІым зи ымышІагъэу къызэзгъэшІагъ. ³⁰ Ау джуртхэм мы лІыр шъэфэу аукІынэу агу зэрэхэлъыр зыгорэм сигъэшІагъэти, дзэлІхэм уадэжъ занкІэу къязгъэщагъ. Къедаохэрэми зэрагъэмысэрэ Іофхэр упашъхьэ къыщаІонхэу макъэ язгъэлугъ. Отхъэжъ!»

³¹ Арэуштэу яунашъо тетэу дзэлІхэм Паул зыдащи, чэщым Антипатридэ къалэм* нагъэсыгъ. ³² ДзэлІхэм ятіо-нэрэ мафэм шыухэм Паул Кесарием ащэнэу къагъанэхи, ежъхэм пытапІэм агъэзэжъыгъ. ³³ Шыухэр Кесарие къалэм зынэсхэм, Іэшъхьэтетым тхылъыр ратыгъ, Паули ащ фагъэзагъ. ³⁴ Іэшъхьэтетыр тхылъым еджи, Паул зыщыщ хэкумкІэ къеучІыгъ. Киликие хэкум щыщэу зызэхехым, къыІуагъ:

23:23 Кесарие къалэр – еплъ 8:40.

23:24 Феликс – Исус къызэхъу нэужым я 52–60 илъэсхэм къакІоцІ Іудей хэкум и Рим (Рум) Іэшъхьэтетэу щытыгъ.

23:31 Антипатридэ къалэр – Ерусалим километрэ 60–кІэ пэчыжъэу, итемыр тыгъэ къохьапІэ лъэныкъомкІэ итыгъ.

³⁵ –Къыюдаохэрэр къызысхэкIэ, тэрэзэу сыоупчIышт.

Иэшъхьэтетым етIанэ Ирод пачъыхъэ унэшхоу преторие зыцIэр ыгъэуцугъагъэм дзэлIхэм Паул щаухъумэнэу унашъо ышIыгъ.

ЯТЮКЫРЭ ПЛЫНЭРЭШЪХЬ

Иэшъхьэтет Феликс ыпашъхьэ джуртхэр Паул зэрэщедэуагъэхэр

Мэфитф нэужым дин пэщэшхо Ананий, нахьыжъхэм ащыцэу купрэ очыл Тертуллрэ игъусэхэу, Кесарие къалэм къехыгъ. Паул зэрагъэмысэхэрэр Иэшъхьэтетым ыпашъ-

хъэ къыщаIотагъэх. ² Паул къызыращэм, Тертулл ар къыгъэмысэу мырэуштэу къыIоу ыублагъ:

–Лъытэныгъэшхо зиIэ Феликс, о уитетыгъокIэ мамырныгъэшхо тиIэу тэпсэу; унаIи тебгъэтэзэ, мы хэгъэгур нахь зэтегъэпсыхъагъэу хъугъэ. ³ Арышъ, сыдигъуи, тыдэ тыщыIэми, щытхъу къыпфэтэшIы. ⁴ Башэрэ усымыгъэулэоу, уигуапэу укъытэдэлунэу сыкъыолъэлъу.

⁵ –Сыда пIомэ къызэрэтшIагъэмкIэ мы лIыр емынэ гор, дунаем тет джурт пстэуми зыкъарегъэлэты, диным рыкIорэ цIыф купэу Назарет купкIэ заджэхэрэми* ятхъаматэу щыт. ⁶ Тхъэм иунэшхуи мыкъабзэу ышIыным пылбыгъ. Ар къэтыубыти, тэ тихабзэ тетэу хыкум тетшIыхъанэу тыфэягъ, ⁷ ау дзэ пэщэшхо Лисый къакIуи, лIыгъэкIэ къыттырихыжьи, уадэжъ дзэлIхэм къаригъэщагъ. ⁸ ЕтIанэ Лисый тэ а лIым тыридэогъоу уадэжъ тыкъэкIонэу унашъо ышIыгъ. Ор–орэу ащ уеупчIымэ, зэрыдгъэмысэхэрэм яшъыпкъагъэ зэбгъэшIэн плъэкIышт.

⁹ Очыл Тертулл а гущыIэхэу къыIуагъэхэр джуртхэм шъыпкъэхэу аIозэ, ащ IэпыIэгъу фэхъугъэх.

Иэшъхьэтет Феликс ыпашъхьэ Паул зызэрэщихыижъыгъэр

¹⁰ Иэшъхьэтетым Паул Iэ зыфешIым, Паул къыIуагъ:

–Илъэсыбэ хъугъэу мы лъэпкъым ихыкум Iоф о

24:5 диным рыкIорэ цIыф купэу Назарет купкIэ заджэхэрэр – зымышIэхэрэм христиан диныр джурт диным щыцэу ашIошIыштыгъ.

ппшъэ зэрилгыр сшлэзэ, зызгъэхыезэ, сшоф сигуапэу уапашъхъэ къисэлъхъэ. ¹¹ Мэфэ пшыкIутIум нахъыбэ темышлагъэу Ерусалим Тхъэм сыщелъэлунэу сыкъызэрэ-кIуагъэм ишъыпкъагъэ зэбгъэшлэн плъэкIышт. ¹² Тхъэм иунэшхуи зы цIыф горэм сыщенэкъокъоу, синэгогуми, къалэми цIыф купышхо щызгъэбырсырыхэуи щытыгъэп. ¹³ Сидэогъухэм сызэрагъэмысэрэ Iоф пстэуми ащыщэу зи къагъэшъыпкъэжъын алъэкIыштэп. ¹⁴ Ау тятэжъхэм я Тхъэ сыфэлажъэзэ, мы цIыфхэм пхэнджэу зыфаIорэ гъогум сызэрэрыкIорэм сеуцуалIэ. Тэурат хабзэм ит пстэумкIи пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэм арыт пстэум-кIи* шлошъхъуныгъэ сш. ¹⁵ Шъыпкъагъэ зилэхэмрэ зымылэхэмрэ Тхъэм къызэригъэтэджыжъынхэу мо щыт лIыхэр Тхъэм зэрэщыгугъыхэрэм фэдэу, сэри Тхъэм сыщэгугъы. ¹⁶ Арышъ, Тхъэми цIыфхэми апашъхъэ гукъэбзагъэкIэ мыхъун зи зыдэсымышлэжъэу сызэрэпсэуным сидигъуи ыуж сит.

¹⁷ –Илгъэсыбэ Ерусалим сыщымылагъэу, сэдакъэхэр сэ слъэпкъ фэсхъынхэуи къурмэн сшIынэуи джыри зэ сыкъэкIуагъ. ¹⁸ Арэуштэу сшIэ пэтызэ, Тэурат хабзэм иунашъо тетэу зызгъэкъэбзэжъыгъэу, Тхъэм иунэшхо сшIэ-тэу сыкъыщагъотыгъ. ЦIыф купышхоми сахэтыгъэп, бырсыри щылагъэп. ¹⁹ Ау Асие хэкум щыщ джурт куп ащ дэжъым щылагъэх. Ахэмэ сызэрагъэмысэн щылэмэ, джы уапашъхъэ къыщылъагъохэу ар къаIон фэягъ. ²⁰ Е мо щытхэм, сэ Тхъэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхъэ сызыращэм, бзэджагъэу сшIагъэу къагъотыгъэр къарэлү. ²¹ «ЛIагъэхэр къызэрэтэджыжъыштхэмкIэ шлошъхъуныгъэ зэрэсшIэм пае, непэ хыкумышлэм ыпашъхъэ сишъу-щагъ», сIуи, мы цIыфхэм сахэтэу мэкъэшхокIэ къызэрэслогъагъэр арыштын сызэрагъэмысэрэр.

²² Джащыгъум Феликсэу Зиусхъаным игъогу икъэбар тэрэзэу зышлэщтыгъэм яIоф зыхэплъэн пIалгъэр лъыгъэкIуатэзэ къыIуагъ:

–Дзэ пэцэшхо Лисый къызэрэкIоу, шъуиIоф хыкум тесшIыхъан.

²³ ЕтIанэ Феликс дзэ пащэм унашъо фишIыгъ Паул къин рамыгъэлъэгъузэ аухъумэнэу, игъусэхэри лъыплъэнхэу фит ышIынхэу.

24:14 Тэурат хабзэм ит пстэумкIи пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэм арыт пстэумкIи – еплъ 13:15.

Паул Феликсрэ Друзиллэрэ зэрадэгущылагъэр

²⁴ Мэфэ заулэ тешлагъэу, Феликс ишъхьэгъусэ Друзиллэ* игъусэу къэкIуагъ. Друзиллэ джуртэу щытыгъ. Феликс ицIыфхэм Паул къаригъащи, Паул Христос ИсускIэ шлошъхъуныгъэм кыизэрэтегущыIэрэм едэлущтыгъ.

²⁵ Ау шъыпкъагъэм, зыщыIэныгъэм, къэкIошт ахърэт мафэм Паул кыызатегущыIэм, Феликс къащти кыIуагъ:

—ДжырэкIэ кIожь, игъо сыфифэмэ, етIанэ укъязгъэщэжъын.

²⁶ Паул ахъщэ кыыритынкIэ гугъэщтыгъ. Арыти, бэрэ къаригъащэзэ дэгущыIэщтыгъ.

²⁷ ИлгъэситIу зытешIэ ужым, Феликс ычIыпIэ Порций Фест* зыцIэр кыхъагъ. Ау Феликс джуртхэм шIугъэ горэ афишIэнэу фэягъэти, Паул хьапсым кыычIигъэнагъ.

ЯТИОКЫРЭ ТФЫНЭРЭШЪХЬ

«Кайсарым сиIоф хыкум тырерэшIыхь», ыIуи, Паул Iэшъхьэтет Фест зэрелъIугъэр

Iэшъхьэтетэу Фест зыцIэр хэкум* кыизэкIом, мэфищ тешлагъэу Кесарие къалэм* дэкIи, Ерусалим кIуагъэ.

² Джащыгъум дин пэщэшхохэмрэ джуртхэм ятхьаматэхэмрэ Паул едэонхэм пае, Фест ыдэжъ къэкIуагъэх.

³ Ахэмэ яхьатыркIэ Фест дзэлIхэм Паул Ерусалим къаригъэщэнэу ыуж имыкIхэу елгъэлугъэх, сыда пIомэ Паул гъогум рыкIозэ, шгъэфэу ар аукIынэу агу хэлъыгъ.

⁴ Ау Фест ариIуагъ:

—Паул Кесарие хьапсым чIэс. Сэри бэ темышIэу ащ дэжъ сыкIошт. ⁵ А лIым бзэджагъэ горэ ышлагъэмэ, шгъуитхьаматэхэм ащыщэу зы куп сигъусэу къэрэкIуи кърэдау.

24:24 Друзиллэ – Ирод Агриппэ ЯтIонэрэмрэ Вереникэрэ ащыпхъоу щытыгъ. Еплъ 25:13.

24:27 Порций Фест – Исус кыизэхъу нэужым я 60–62 илгъэсхэм къакIоцI Иудей хэкум и Рим (Рум) Iэшъхьэтетэу щытыгъ.

25:1 хэку – Иудей хэкур ары.

25:1 Кесарие къалэр – еплъ 8:40.

⁶ Фест е мэфий е мэфишI нахьыбэ ахэмэ адэжь шы-
мылагъэу, Кесарием ехыгъ. ЯтIонэрэ мафэм хьыкум ышIы-
нэу итIысыпIэ тетIысхьы, дзэлIхэм Паул къаригъэщагъ.

⁷ Паул къызэлъагъом, Ерусалим къикIыгъэ джуртхэм къа-
уцухьы, бзэджэгъэшхо пчъагъэкIэ агъэмысэу аублагъ, ау
къаIуагъэхэр къагъэшъыпкъэжъынхэ алъэкIыгъэп.

⁸ – Джуртхэм я Тэурат хабзэкIи, Тхьэм иунэшхокIи,
КайсарымкIи мыхъомышлагъэ зи сшIагъэп, – къыIуагъ
Паул зигъэхьыжъэу.

⁹ Фест джуртхэм шIугъэ горэ афишIэнэу фэягъэти,
Паул къыриIуагъ:

– Мы Iофым хьыкум тесшIыхъаным пае, Ерусалим укIо-
нэу уфая?

¹⁰ – ХьыкумышIэу Кайсарым ихьыкум сиIоф тезышIы-
хъан фаем ыпашъхъэ сит, – къыIожьыгъ Паул. – О дэгъоу
зэрэпшIэрэм фэдэу сэ джуртхэм зи мыхъун ясшIагъэп.

¹¹ Ау укI зифэшъошэ мыхъун горэ сшIагъэу силажъэмэ,
укIым зыщыздзыенэу сыфаеп. Ау къызэрысэдаохэрэм
шъыпкъагъэ зи ахэмылъмэ, зыми ахэмэ салэкIигъэхъан
ылъэкIышътэп. Кайсарым сиIоф хьыкум тырерэшIыхь!*

¹² Фест иIэпыIэгъухэм задэгущыIэ ужым, къыIуагъ:

– Кайсарым сиIоф хьыкум тырерэшIыхь, пIуи къызэ-
рэпIуагъэм пае, Кайсарым ыдэжь укIощт!

Фест Паул икъэбар пачъыхъэ Агриппэ зэрэриIуагъэр

¹³ Мэфэ заулэ зытешIэ ужым, пачъыхъэ Агриппэрэ*
ышыпхъу Вереникэрэ Фест шIуфэс къырахынэу Кеса-
рием къэкIуагъэх. ¹⁴ Ахэр мэфэ заулэрэ шылагъэхэу,
Фест Паул иIоф пачъыхъэм ыпашъхъэ рилъхьы риIуагъ:

– Зы лIы горэ хьапсым чIэсэу Феликс къысфигъэнагъ.

¹⁵ Сэ Ерусалим сызыщэIэм, дин пэщэшхохэмрэ Джуртхэм

25:11 Кайсарым сиIоф хьыкум тырерэшIыхь – Кайсарым Рим (Рум) цIыфхэм
яIоф хьыкум тыришIыхъаным пае, зыфагъэзэжъынэу фи-
тыныгъэ яIагъ. А лъэхъанэм Неро Кайсарэу шытыгъ. Ар Исус къы-
зэхъу нэужым я 54–58 илъэсхэм къакIоцI Кайсарэу шытыгъ.

25:13 пачъыхъэ Агриппэ – Ирод Агриппэ ЯтIонэрэр Халхис хэгъэгоу
Палестинэ хэгъэгум итемыр лъэныкъо итым ипачъыхъэу шытыгъ.
Ежырэ Вереникэрэ Ирод Агриппэ Апэрэм илъфыгъэхэу шытыгъэх.
Еплъ 12:1.

янахыжъхэмрэ садэжъ къаклохи, а лым едаохэу, мысэгъэ теслэхъанэу къысэлъаугъэх.

¹⁶ – Ау сэ ахэмэ ясложьыгъ: «Зы лы горэ къедаохэрэм апашъхъэ кыхъэу, зерагъэмысэрэм ипэгъокI аритэу, зиухыижъынэу фитыныгъэ къырамытмэ, укI тыралъхъанэу Рим хабзэмкIэ хъуштэп». ¹⁷ Ахэр садэжъ къызэкIохэм, Иофыр сымыгъэгужъоу ятIонэрэ мафэм хыкум тесшIы-хъанэу ситIысыплэ сытетIысхыи, а лыр дзэлIхэм къязгъэщагъ. ¹⁸ Къедаохэрэр къэтэджыгъэх. Иоф мыхъомышлагъэкIэ агъэмысэшт, сIуи, ау зерагъэмысэн бзэджешлагъэхэу сызэрэгугъагъэхэм ащыцкIэ агъэмысагъэп. ¹⁹ Ау ежъхэм ядин ехыллагъэу Иоф заулэхэмкIэ зегуры-лощтыгъэхэп. Исус зыцIэ лы ллагъэу, Паул псаоу зыфиIуагъэмкIи зегурылощтыгъэхэп. ²⁰ Мыщ фэдэ Иофхэм хыкум зэратесшIыхъащт шыкIэр сшлагъэпти, а лым сеупчIыгъ: «Ерусалим укIоу, ащ дэжъым хыкум къыщыптесшIыхъанэу уфая?» ²¹ Паул иИоф Кайсарым хыкум тырешIыхъэфэ, хъапсым чIагъэсынэу къызэлъаIом, ар Кайсарым ыдэжъ сэгъэкIофэ, хъапсым чIагъэсынэу унашъо сшIыгъэ.

²² – Сэ сшъхъэкIэ а лым къыIохэрэм сядэлунэу сыфай, – ыIуи, Агриппэ Фест къыриIуагъ.

– Неущ уезгъэдэлун, – къыIожьыгъ Фест.

²³ ЯтIонэрэ мафэм цIыфхэм лъытэныгъэшхо къафашIызэ, Агриппэрэ Вереникэрэ цIыфхэм хыкум зыщатырашIыхъэрэ унэшхом кыхъагъэх. Ахэмэ ягъусэхэу дзэ пэцэшхохэри къалэм итхъаматэхэри кыхъагъэх. ЕтIанэ Фест унашъо ышIи, Паул къащагъ.

²⁴ – Ори пачъыхъэ Агриппэ, шъори мыщ дэжъым тигъусэхэу щыIэ цIыф пстэури, мы лым шъуеплъ! – къыIуагъ Фест. – Джурт пстэури Ерусалими мыщ дэжъыми садэжъ къаклохи, агъэмысэзэ, «А лыр нахыбэрэ псэу хъуштэп», аIозэ зыфэкуощтыгъэхэр мы лыр ары. ²⁵ УкI зифэшъошэ бзэджагъэ зи ымышлагъэу къэзгъотыгъ, ау ежъым «Кайсарым сиIоф хыкум тырерэшIыхъ», ыIуи лъэIуагъэти, Кайсарым ыдэжъ згъэкIонэу тесыубытагъ. ²⁶ Ау гъэнэфэгъэ къэбар зи ежъым ехыллагъэу Кайсарым фэстхынэу сиIэп. Арыти, шъо пстэуми шъуапашъхъэ къырызгъэщагъ, зэкIэми анахъэу оры, пачъыхъэ Агриппэ, тызеупчIы ужым, стхыщтыр сшIэным пае; ²⁷ сыда пIомэ зэрыдгъэмысэрэр ятымыгъашIэу, хъапсчIэс горэ афядгъэщэныр емыкIоу сэлъытэ.

ЯТЮКІҮРЭ ХЫНЭРЭШЪХЪ

Пачъыхъэ Агриппэ ыпашъхъэ Паул зызэрэщинухыижъыгъэр

Ащ нэужым Агриппэ Паул риѳагъ:

–Зыуухыижъэу укъэгущыѳэнэу уфит.

Паул ыѳэ къыѳэти, зиухыижъэу къыѳагъ:

²–Пачъыхъэ Агриппэ, джуртхэм сызэрагъэмысэрэ Іоф пстэумкІи о уапашъхъэ зызэрэщысыухыижъырэр сэ насыпышѳагъэу зыфэсэлътэжъы. ³Анахъэу, джуртхэм яхабзэхэри зэрызэнэкъокъурэ Іоф пстэури дэгъоу зэрэпшІэхэрэм паешъ ары. Арышъ, сэ къасІохэрэм уигуапэу укъядэІункІэ сыолътэу.

⁴–СикІэлэгъу къыщегъэжъагъэу, сэ слъэпкъ сыхэтэу Ерусалим сызэрэщыпсэурэр джурт пстэуми дэгъоу ашІэ. ⁵Ахэмэ сызашІэрэр бэшІагъэ. Диным рылажъэрэ цІыф купхэм ащыщэу анахъ пытэу Фарисей* купкІэ заджэхэрэм игъогу сырыкІоу зэрэщытыгъэр ахэр фаехэмэ, къаушыхъатын алътэкІышт. ⁶Тхъэм тятэжъхэр къызэригъэгугъэгъэхэ Іофым* сызэрэщыгугъырэм пае, джы хыкумышІэм ыпашъхъэ сыкъыращагъ. ⁷Тхъэм тятэжъхэр къызэригъэгугъэгъэ дэдэр ары тэ тлътэпкъ иунэгъо лътэпкъ пшІыкІутІур чэщи мафи агу етыгъэу, Тхъэм фэлажъэхэзэ, къагъотынэу зыщыгугъыхэу зыпаплътэхэрэр. О пачъыхъ, сэри ащ сызэрэщыгугъырэр ары джуртхэр къызкІысэдаохэрэр. ⁸Тхъэм лІагъэхэр къызэригъэтэджыжъыштхэр къэмыхъун Іофэу сыд пае шъулътэрэ?

⁹–ЗэрэслътэкІэу Назарет щыщ Іисус ыцІэ сыпэуцужъын фаеу сэри сшІошъ хъуштыгъэ. ¹⁰Ерусалим арэуштэу щысшІыштыгъ. Дин пэцэшхохэм фитыныгъэ къаІысхи, сицІыфхэм Тхъэм ицІыф лъапІэхэм ащыщхэу бэхэр хъапсым чІязгъадзэщтыгъэх. Тетыгъо зиІэхэм ахэмэ укІ хыкум затыралътхъэм, сэри ар игъоу слътытагъэ. ¹¹Синэгогу пстэуми ахэмэ бэрэ къин щызгъэщэчыштыгъ, Іисус езгъэхъонынхэуи сыпылътыштыгъ. Лътэшэу сафэгубжэу, къин язгъэщэчынэу хымэ къалэхэми анэсыфэ сакІэлътыкІоштыгъ.

26:5 Фарисей – еплъ 5:34.

26:6 Тхъэм тятэжъхэр къызэригъэгугъэгъэхэ Іофыр – лІагъэхэр къызэрэтэджыжъыштхэр ары (еплъ 23:6; 24:15).

**Паул Зиусхъан Исус игъогу зэрэтехъагъэм икъэбар
къызэрилотэжыгъэр**
(Апостол. 9:1–19; 22:6–16)

¹² –Арэуштэу дин пэщэшхохэм фитыныгъэ къафисхыгъэу, пшъэрылти къысатыгъэу, Дамаск сыкӀонэу щытыгъ. ¹³ Шэджагъом дэжъ гъогум сырыкӀозэ, тыгъэм нахы нахъ лыдырэ нэфынэ горэ уашъом къехэу, сигъусэхэмрэ сэррэ тыкъиуцухъэу слъэгъугъэ, типачъыхъ. ¹⁴ Тэ зэкӀэ чӀыгум тытефи, джуртыбзэкӀэ зы макъэ горэм мырэуштэу къылоу зэхэсхыгъ:

–«Саул, Саул, сьд пае кӀин сэ сэбгъэщэчыра? Цур зиём ибэщ кӀыхъэ папцӀэм цур ылъакъокӀэ къызэре-шъутырым фэдэу ошӀымэ, уиягъэ зэогъэкӀыжы».

¹⁵ –«О ухэта, Зиусхъан?» сӀуагъэ.

–«Исусэу кӀин зэбгъэщэчырэр сэры», къыложыгъ Зиусхъаным. ¹⁶ «Ау джы къэтэджи, о плъакъомэ къатеу-цожъ. Сэ къысфэлажъэрэ лӀы ухъунэу, Иофхэу плъэгъугъэхэмрэ озгъэлъэгъуштхэмрэ къэуушыхъатынхэуи узгъэнэфагъ ыкӀи зыозгъэлъэгъугъ. ¹⁷ О плъэпкърэ, хымэхэу узфэзгъэкӀощтхэмрэ укъаӀепысхыжышт. ¹⁸ Ахэр шӀункӀыгъэм къыхэкӀынхэшъ, нэфынэм зыктыфагъэзэ-ным пайй, шэйтаным итетыгъо ылэчӀэгъ къычӀэкӀын-хэшъ, Тхьэм зыктыфагъэзэным пайй, ахэмэ анэхэр къэ-бгъэплъэжыынхэу адэжъ усэгъакӀо. Арэуштэу сэркӀэ шӀошъхъуныгъэ зэряӀэм пае, япсэкӀодхэр афэгъуштых, Тхьэм ицӀыфхэу ежыым зыкъезытыгъэхэм ІэхышӀоу къалтысыштри ахэми къалтысышт».

**Паул джуртхэмрэ хымэ лъэпкъхэмрэ апашъхъэ Исус шыхъат
зэрэщыфэхъугъэр**

¹⁹ –Арышъ, пачъыхъэ Агриппэ, уашъом щыщэу зыкты-сэзыгъэлъэгъугъэм сыпэуцужыгъэп. ²⁰ Апэу Дамаск къа-лэм дэхэм, етӀанэ Ерусалим дэхэми, Иудей хэкум зэкӀэ исхэми, хымэ лъэпкъхэм ащышхэми язгъэӀуштыгъ, япсэ-кӀодхэм афыкӀэгъожыынхэшъ, Тхьэм игъогу техъанхэу зэрэфаери, япсэкӀодхэм зэрафыкӀэгъожыыгъэм фэшъо-шэ ИофышӀухэр агъэцэкӀэнхэ зэрэфаери. ²¹ Джары джурт-хэм Тхьэм иунэшхо сыщаубыти, саукӀынэу зыкӀыпылты-гъэхэр. ²² Ау непэ нэсыфэкӀэ Тхьэр ІэпыӀэгъу къысфэ-

хъузэ, цыкIуми инми апашъхъэ мыщ дэжъым сыщытэу шъыпкъагъэм шыхъат сыфэхъу. Пегъымбархэмрэ пегъымбар Мусэрэ къэхъун фэе Иофхэу зыфаIуагъэхэм анэмыкIхэр къасIохэрэп; ²³Христос* къин ыщэчын фаеу зэрэщытыгъэри, апэрэу лIагъэхэм къахэтэджыкIыжыгъэу, ежъ ылъэпкърэ хымэ лъэпкъхэмрэ нэфынэм икъэбар къаригъэIунэу зэрэщытыгъэри ары зыфасIохэрэр.

Паул Агриппэ шIошъхъуныгъэ зыригъэIэнэу зэрелъэIугъэр

²⁴ Паул арэуштэу зиухыижы зэхъум, Фест мэкъэшхокIэ къыIуагъ:

–Паул, удел о. УишIэныгъэшхо пшъхъэ зэригъэкIокIыгъ.

²⁵ –Сэ сшъхъэ зэкIокIыгъэп, лъытэныгъэ зиIэ Фест,– къыIожыгъ Паул, –сэ къасIохэрэр гущылэ шъыпкъэх ыкIи гущылэ губзыгъэх. ²⁶ Пачъыхъэм мы Иофхэр ешIэх, ащ ыпашъхъи гушхоныгъэкIэ сыкъыщэгущылэ. Ащ гузылтымьтэгъэ Иоф а Иофхэм зэрахэмытым сицыхъэ телъ, сыда пIомэ мы Иофхэр зэкIэ зы къогъу горэм къыщыхъугъэхэп. ²⁷ Пачъыхъэ Агриппэ, пегъымбархэм атхыгъэхэмкIэ шIошъхъуныгъэ уиIа? ШIошъхъуныгъэ зэрэуиIэр сэшIэ.

²⁸ –Арэуштэу псынклIэу Христос игъогу сытебгъэхъанэу оугъа?– ыIуи, Агриппэ Паул къыриIуагъ.

²⁹ –ПсынклIэми мыпсынклIэми о уимызакъоу, ау непэ сэ къасIохэрэр зэхэзыхырэ пстэури сэ сфэдэ хъунхэу Тхъэм селъэIу, ау Iэхъу–лъэхъу атерэмылъ,– къыIожыгъ Паул.

³⁰ Ащ нэужым пачъыхъэр, Iэшъхъэтетыр, Вереникэ, ахэмэ ягъусэхэу щысхэр къэтэджыжъхи, унэм икIыжыгъэх.

³¹ Унэм зекIыжъхэм, зэраIожыгъ:

–УкI е хъапс зифэшъошэ Иоф мы лIым зи ышIагъэп.

³² ЕтIанэ Агриппэ Фест риIуагъ:

–Мы лIым иIоф Кайсарым хыкум тыришIыхъанэу мылъэIуагъэмэ, шъхъафитэу тIупщыжыын тлъэкIыщтыгъэ.

ЯТЮКЫРЭ БЛЫНЭРЭШЪХЪ

Рим къэлэшхом кӀонэу Паул къухъэ горэм зэритӀысхьагъэр

Италием къухъэкӀэ тэ* тызэрэкӀощтыр Іэшъхьэтет Фест зытыреубытэм, Паули нэмыкӀрэ хьапсчӀэс купи Кайсарым идзэ ыцӀэкӀэ заджэхэу, нэбгырэ шъых хьурэ дзэлӀ купым ипашцэхэм ащыцӀэу, Иулуй зыцӀэм ылэ рилъхьагъэх. ²Адрамит къалэм щыцӀ къухъэу Асие хэкум ихылушъо Іут къалэхэм кӀонэу щытыгъэм титӀысхьы, ащ тыщежъагъ. Аристарх зыцӀэу Македоние хэкум ит Фессалоникэ къалэм щыщыр тигъусагъ.

³ЯтӀонэрэ мафэм Сидон къалэм тылухьагъ. Иулуй Паул нэшӀукӀэ къеплӀы, Паул игъусэхэу ащ дэжъым дэсхэм Паул ищыкӀагъэхэр ратынхэм пае, ахэмэ адэжъ кӀонэу фит ышӀыгъ. ⁴Ащ дэжъым тэ тыкъыщежъы, жьыбгъэр къызэрэтпеорэм пае, Кипр хыгъэхъунэм ылъэныкъоу жьыбгъэ къызыщемыпщэрэм тыготэу тыкӀуагъ. ⁵Киликие хэкумрэ Памфилие хэкумрэ афэзанкӀэу щыт хым тызэпырыкӀы, Ликие хэкум щыцӀэу Мирэ къалэм тынэсыгъ. ⁶Ащ дэжъым Александрие къалэм щыцӀэу, Италием кӀонэу къухъэ горэ дзэ пащэм къыщигъоти тыригъэтӀысхьагъ. ⁷Мэфэ заулерэ макӀэ–макӀэу тыкӀозэ, къинкӀэ Книд къалэм фэзанкӀэу тынэсыгъ. Жьыбгъэм занкӀэу тигъэкӀуагъэпти, хым къыхэщэкӀыгъэ чӀыгу къуапэу Салмонэ зыцӀэм тыблэкӀызэ, Крит хыгъэхъунэм ылъэныкъоу жьыбгъэр къызыщемыпщэрэм тыготэу тыкӀуагъ. ⁸Хыгъунэм тыготэу къинкӀэ тыкӀозэ, Ласей къалэм пэгъунэгъоу «КъухъэуцупӀэшӀухэр» зыфаӀорэ чӀыпӀэм тынэсыгъ.

⁹Охътабэ блэкӀыгъагъ, къухъэкӀы узекӀоныр щынагъоу хьугъагъэ, сыда пӀомэ нэкӀ мафэри* блэкӀыгъах. Арыти, Паул лӀыхэм агуригъаӀозэ, ¹⁰мырэуштэу ариӀуагъ:

–Шъо, лӀы купыр, сэ зэрэслъэгъурэмкӀэ, тигъогу щынагъо хэлъ, хьылъэхэмрэ къухъэмрэ ямызакъоу, тпсэхэри тшӀокӀодынхэу щынагъо щыӀ.

27:1 тэ – еплъ 20:5.

27:9 нэкӀ мафэр – джуртхэм ямэфэкӀ мэфэшхоу «Иом Киппур» зыцӀэр ары. Ар зытефэрэр ябгъонэрэ е япшӀэнэрэ мазэр арыти, къухъэкӀэ кӀоныр щынагъоу хьугъэ. А мэфэкӀ мэфэшхом джуртхэм анэкӀы.

¹¹ Ау дзэ пащэр Паул кыылаугъэхэм анахыи, къухъэм итхъаматэми къухъэр зиemi кылаугъэхэм нахь ядэлу-щтыгъ. ¹² Кымафэр ащ дэжъым щыдгъэкӀонэу къухъэуцу-плэшлоу зэрэщымытыгъэм пае, а чыплэм тыкыщещежъ-жынышгъ, амал илэмэ, Финик зыцӀэ къухъэуцуплэм ты-нэсынышгъ, кымафэр ащ щыдгъэкӀонэу нахыбэр зэгу-рылаугъэ. Финик зыцӀэ къухъэуцуплэр Крит хыгъэхъунэм икъухъэуцуплэхэм ащыщыгъ, кыблэ тыгъэ къохъэплэ лъэныкъокӀи, темыр* тыгъэ къохъэплэ лъэныкъокӀи фэ-гъэзагъэу щытыгъ.

Хым жьыбгъэшхо зэрэщыхъугъэр

¹³ КыблэмкӀэ кыикӀэу жьыбгъэ тӀэкӀу къепщэ зэхъум, агу хэлъыр къадэхъугъэу ашӀошӀи, ежъэхи, Крит хы-гъунэм готхэу кӀощтыгъэх. ¹⁴ Ау бэ темышӀэу, «Темыр тыгъэ кыыкъокӀыплэмкӀэ кыикӀырэ жьыбгъэшхор» хы-гъэхъунэм кыикӀи кыапеуагъ. ¹⁵ Жьыбгъэшхом къухъэр ыубытыгъ, къухъэри жьыбгъэшхом пэдгъэуцужъын ты-мылгъэкӀызэ, ыуж тикӀыжыи, жьыбгъэшхом къухъэр ри-фыжъагъ. ¹⁶ Клаудэ зыцӀэ хыгъэхъунэ цыкӀу горэм ылъэныкъоу жьыбгъэ кызыщемыпщэрэм тыготэу ты-кӀуи, кыинкӀэ къухъэм икыуашъо мыкӀодэу къэдгъэнэ-жыгъ. ¹⁷ Кыуашъор кыалэти, къухъэм ыкӀоцӀ кызыра-гъэхы ужым, кӀэпсэшхохэр къухъэм ычӀэгъыкӀэ чӀащыхи, жьыбгъэшхом зэпкыримыутыным пае, къухъэм кыы-ращэкӀыгъ. Къухъэр Сыртис зыцӀэ чэнджыплэм кыы-тенэнкӀэ щынагъэхэти, чэтэнхэр кыырагъэхыгъэх, арэу-щтэу жьыбгъэшхом зырагъэфыщтыгъ. ¹⁸ ЯтӀонэрэ мафэ-ми жьыбгъэр щынэгъошхуагъэти, хыылгъэхэр хым хадзэу аублагъ. ¹⁹ Ящэнэрэ мафэм къухъэм илэмэ–псымэхэм ащыщхэр тэ тӀэхэмкӀэ хым хэтыдзэхэу тыублагъэ. ²⁰ Мэфэ заулэрэ тыгъи жъуагъуи къэмылгагъохэу, жьыбгъэшхор зэпыугъэпти, тымыкӀодэу тыкъэнэжъынэу гугъаплэ ти-лэжыгъэп.

²¹ Лыхэрмышхэхэу бэ зытешӀэм, Паул ахэмэ апашъхъэ кыиуцуи кыылаугъ:

–Шъо, лы купыр, сэ шъукъысэдэлоу Крит шъукъы-щемыжъэгъагъэмэ, зэрар зи шъуилэщтгъэп, зи жъугъэ-

27:12 темыр – арапыбзэкӀэ «шэмал», тыркубзэкӀи «кузей» ары.

кЮдыштгъэп. ²² Ау джы шъугу шъумыгъэкЮды, къы-
шъосэЮ, сыда пЮмэ шъуащыщэу зи кЮдыштэп. Къу-
хъэр ары нылэп кЮдыштыр. ²³ Тхъэу зибынхэм сащыщэу,
сызфэлажъэрэм имэлэлич нычэпэ къысфэлъагъуи, ²⁴ къы-
Юагъ: «Умыщын, Паул! Кайсарым ыпашъхъэ уиуцон
фае. Къухъэм исхэу къыбдакЮхэрэ пстэури о уихъатыркЮэ
Тхъэм ынэшЮ щыфэныгъэкЮэ мыкЮдхэу къыгъэнэжъы-
штых». ²⁵ Арышъ, шъо, лЫ купыр, шъугу шъумыгъэ-
кЮды. Тхъэм сэ къызэрэсиЮагъэм фэдэу зэрэхъущтымкЮэ
ежъым сыщэгугъы. ²⁶ Ау жъыбгъэшхом зы хыгъэхъунэ
горэм тырифылэн фае.

²⁷ ЯпшЫкЮпллэнэрэ чэщым Адриэхым тыхэтэу жъы-
бгъэшхом къухъэр ыфызэ, чэщныкъом дэжъ лЫхэм
чЫгу горэ гъунэгъу къызэрэхъугъэм гу лъатагъ. ²⁸ Хым
икуугъэ зашым, лэплэкЮ тЮкЮ хъугъэ. ТлэкЮ джыри
тыкЮхи, етлани куугъэр зашым, лэплэкЮ пшЫкЮтф
хъугъэ. ²⁹ Жъыбгъэшхом къухъэр мыжъошхохэм ашЮи-
гъэнэнкЮэ щынагъэхэти, къухъэм ыкЮэкЮэ гъурзиплИ ра-
дзыхыгъэу, нэф къэшъыным гузажъохэу паплъэщтыгъэх.
³⁰ Шъэфэу хэхъажъынхэм пае къухъэр зыфыхэрэм ащ ыпэ-
кЮэ гъурз заулэ радзыхырэм фэдэу зашИ, къуашъор хым
ратЮпщэхыгъ. ³¹ Джащыгъум Паул дзэ пащэмрэ дзэ-
лИхэмрэ ариЮагъ:

–А лЫхэр къухъэм къимынэхэмэ, шъупсэхэр мыкЮд-
хэу къэжъугъэнэжъынхэ шъулъэкЫштытэп.

³² Паул арэуштытэу зарелом, дзэлмэ къуашъом икЮэпсэ-
шхохэр зэпаупкЫхи, къуашъор рагъэфэхыгъ.

³³ Нэф зэшъым ыуж, Паул зэкЮэри шхэнхэу ялъэЮу,
мырэуштытэу къыЮагъ:

–Непэ мэфэ пшЫкЮпллИ мэхъу, шъо гузэжъогъум шъу-
хэтэу зи зышъумышхыгъэр. ³⁴ Арышъ, шъушхэнэу лъэ-
шэу сышъолъэЮ, шъумыкЮдэу шъукъэнэжъыным пае, ар
шъуищыкЮагъ. Шъуащыщэу зыми ышъхъац налъэ кЮ-
дыштытэп.

³⁵ Паул арэуштытэу къызеЮ ужым, хъалыгъу къышти,
зэкЮэмэ апашъхъэ Тхъэм щытхъу щыфишИ, хъалыгъур
зэгуйчи, ышхэу ыублагъ. ³⁶ ЗэкЮэми гу къызылэпашЫхъа-
жъи, ахэри шхагъэх. ³⁷ Тэ къухъэм ис пстэури нэбгырэ
шъитЮрэ тЮкЮищырэ пшЫкЮхырэ тыхъущтыгъ.

³⁸ Ахэмэ зызагъэшхэкЫжъым, коц хъылъэхэр хым
хадзэхэзэ, къухъэр нахь псынкЮэ ашЫгъ.

Къухьэр зэрэзэхэкъутагъэр

³⁹ Нэф къызэшъым, хылушъор ашлэжьиъгъэп, ау пшахъо лулъэу зы хытлуалэ* горэ алъэгъугъ. Амал илэмэ, ащ къухьэр рафылэнэу тыраубытагъ. ⁴⁰ Гъурзэхэм яклэпсэшхохэр зэпаупкыи, хым къыхагъэнагъэх. Ардэдэм къухьэр зыгъэлорышлэрэ хьанцэхэм яклэпсэшхохэри атлэтагъэх. Етланэ чэтэн цыклуър жьибгъэм щагъаи, хылушъом фаузенкыгъ. ⁴¹ Ау къухьэр пшэхъолъэ члыплэ горэм хахы, пшахъом къытенагъ. Къухьэм ыпэклэ мыхъыешъоу чэнджыплэм тенагъ, хыор лъэшхэми къухьэм ыклэ зэпкъыраутэу аублагъ.

⁴² Хьапсчлэсхэм ащыщэу зыгорэ есызэ хэмыхъажьиным пае, дзэлхэм ахэр аукыи хэ агу хэлъыгъ. ⁴³ Дзэ пащэм Паул мыклодэу къыгъэнэжьиинэу фэагъэти, дзэлхэм ягу хэлъ аримыгъашлэу, есыклэ зышлэхэрэм апэ псым зыхадзэнышъ, хылушъом лусыхъанхэу унашъо афишлыгъ. ⁴⁴ Къэнагъэхэри пхъэмбгъухэмрэ къухьэм щыщ къутафэхэмрэ ателъхэу хылушъом зынагъэсынэу арилуагъ. Арэушътэу зэклэри хылушъом нэсхи, псаухэу къэнэжьиъгъэх.

ЯТЮКЫРЭ ИНЭРЭШЪХЪ

Мелит хыгъэхъунэм Паул къыщехъулагъэхэр

Тыпсаоу тыкъызэнэжьиым, а хыгъэхъунэм Мелитклэ* зэреджэхэрэр зэдгъэшлагъ. ² Хыгъэхъунэм исхэр шлуъгъэшхоклэ къытпэгъокыгъэх. Ощхышхоу ыкли, чъылэшхоу зэрэщытым пае, машло ашли, тэ зэклэ тырагъэблэгъагъ. ³ Паул чы бэу ыугъои, машлом зытырелъхъэм, фэбагъэм блэ горэ чыхэм къахигъэкли, ылэ къеуи, къыклэрылэлэу къыклэрынагъ. ⁴ Хыгъэхъунэм исхэмэ блэр Паул ылэ къыпылэлэу залъэгъум, зэраложьиъгъ:

—Мы лыр уклакло горэу щытын фае; сыда плэмэ хым псаоу къыхэклыжьиъгъэми, Тхьэм ишъыпкъагъэ ар псэунэу фит ышлыгъэп.

⁵ Ау Паул ылэ ыгъэсыси, блэр машлом хидзи, блэм иягъэ Паул къеклыинэу хъугъэп.

27:39 хытлуалэ – псэу члыгум къыхахьэрэр ары.

28:1 Мелит – Малтэ ары.

⁶ «А лЫр бэгышт е ошІэ–дэмышІэу зэхэфэнышъ, лІэшт», аІуагъ ахэмэ, ау бэрэ пэплъагъэхэу, Паул зи къышчымышІыгъэу залъэгъум, ягупшысакІэ зэблахъуи, «Мыр тхъэ гор», аІуагъ.

⁷ А чІыпІэм игъунэгъоу хыгъэхъунэм итхъаматэу Публый зыцІэм чІыгушхохэр щыриІагъэх. Ащ тыригъэблагъи, мэфицэ игуапэу тыхъакІагъ. ⁸ Публый ятэ плъырыстырымрэ ныбэузымрэ зыкІаубытагъэу пІэм сымаджэу хэлъыгъ. Паул сымаджэм ыдэжъ ихыи, Тхъэм фелъэІуи, ыІэхэр тырилъхъэхи, ыгъэхъужьыгъ. ⁹ Арэуштэу зэхъум, хыгъэхъунэм щыІэ нэмыкІ сымаджэхэри Паул ыдэжъ къакІохи, Паул ахэри ыгъэхъужьыгъэх. ¹⁰ Гъогогъу пчъагъэкІэ лъытэныгъэ къытфашІыгъ, тыкъызежъэжъыи, тищыкІагъэхэр къытфахъыгъ.

Паул Рим къэлэшхом зэрэнэсыгъэр

¹¹ Мэзищ зытешІэм, Александре кълэм щыщэу, «Тхъэ ТІуазэхэр»* зыфаІорэ къухъэу, а хыгъэхъунэм кІымафэм щыІагъэм титІысхыи, ащ тыкъыщежъагъ. ¹² Сиракуз кълэм тыІухыи, мэфицэ ащ тыщыІагъ. ¹³ Ащ тыкъыщежъи, Ригие кълэм тынэсыгъ. Зы мафэм ыуж къыблэм къи-кІырэ жъыбгъэр къепщэу ыубли, ятІонэрэ мафэм Пу-теол кълэм тынэсыгъ. ¹⁴ Ащ тшы заулэ къыщыдгъотхи, ахэмэ адэжъ мэфиблэ тыщыІэнэу къытэлъэІухи тырагъэблэгъагъ. Ащ нэужым Рим къэлэшхом тыкІонэу гъогум тытехъажьыгъ. ¹⁵ Рим дэс тшихэм тыкъызэрэкІощтыр зэхыхыгъагъэти, «Аппый ЗэхэхъапІэ»* зыцІэ кълэмрэ «ХъэкІэщыпІищ»* зыцІэ кълэмрэ анэсы къытпэгъокІынхэу къэкІуагъэх. Паул ахэр зелъэгъухэм, Тхъэм щытхъу фи-ши, гу къызыІэпишІыхъажьыгъ. ¹⁶ Рим тыкъызынэсым, Рим тетыгъо зиІэхэм Паулрэ ежъым иухъумако дзэлІым-рэ язакъоу дэсынхэу фит ашІыгъэх.

28:11 Тхъэ ТІуазэхэр – Зевс зыфаІорэ тхъэ нэпцІым ыкъоу тІуазэхэу, Касторрэ Поллуксрэ ары. Къухъэ зыфыхэрэм а тхъэ нэпцІитІур агъэ-лъапІэщтыгъэх.

28:15 «Аппый ЗэхэхъапІэ» зыцІэ кълэр – Рим къэлэшхом километрэ 70–кІэ пэчыжъэу, икъыблэ лъэныкъокІэ итыгъ.

28:15 «ХъэкІэщыпІищ» зыцІэ кълэр – Рим къэлэшхом километрэ 55–кІэ пэчыжъэу, икъыблэ лъэныкъомкІэ итыгъ.

Паул Рим кълэшхом кълбарышлур зэрэщигъэлущтыгъэр

¹⁷ Мэфищ нэужым Паул джуртхэм ятхьаматэхэр къларигъэщагъэх. Ахэр кълызызэрэугъоихэм, арилуагъ:

–Сшыхэр, тэ тлълэпкъл мыхъун зи есымышлагъэу, тятэжъхэм яхабзэхэми сатемыкълыгъэ пэтми, Ерусалим сыщаубыти, Рим цълфхэм салэклалъхьагъ. ¹⁸ Ахэр сэ силоф зыхэллълэхэм ыуж, укъл зифэшъошэ мыхъун зи кълысагъотыллагъэпти, сыкълатлупщыжъынэу фэягъэх. ¹⁹ Ау джуртхэр Рим цълфхэм сызэратлупщыжъыщтым зыпэуцужъхэм, Кайсарым силоф хьыкум тыришлыхъанэу сылълэон фаеу хъугъэ. Ау сэ слълэпкъл седэоныр арэп арэуштэу зыфэсшлагъэр. ²⁰ Иофхэр арэуштэу зэрэщытхэр ары шъуслълэгъунэу ыкъл сыкълыжъудэгущылэнэу шъукълызкълязгъэщагъэр. Шълпкълэ, Израил цълфхэр зыщыгугъыхэу, зыпаплълэхэрэм* пае лэхъухэр стелълых.

²¹ –О уикълэбар зэрыт тхылъ горэ Иудей хэкум кълйкълэу кълытфэклуагълэп,– кълыраложыгъ ахэмэ. –Ащ дэжълым кълйкълыхэу, мыщ дэжълым кълэкълөгъэ тшыхэми ощ пае кълэбар лае горэ ыкъл кълытфахьыгълэп ыкъл кълыталуагълэп.

²² О уигупшысэхэр кълаплохэзэ, тябгълэдэлумэ тшлоигъу; сыда пломэ цълфхэр тыдэкъл а цълф купэу диным рыкълорэм* зэрэщыпэуцухэрэр тэ тэшлэ.

²³ Зы мафэ горэ агълэнафи, Паул зэрыс унэм цълф купышхо кълэкълуагълэ. Пчэдыжълым щегълэжълагълэу пчыхъашъхълэм нэсы Тхълэм и Тетыгълэшхо* икълэбар Паул агуригълалозэ, а тетыгълэшхом шыхъат фэхъугълэ. Пегълымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмрэ пегълымбархэм атхыгълэ тхылълхэм арытхэмрэ* ащыщхэм къляджэзэ, Паул Исус ехьыллагълэу кълылохэрэр ашлошъ ыгълэхъуным пылълыгълэ.

²⁴ Паул кълылуагълэхэр зы куп ышлошъ хъугълэ, нэмыкълхэми ашлошъ хъугълэп.

²⁵ А джуртхэр зэгурымылохэу зэбгырыкълыжълыхэм ыплэклэ, Паул мы гущылэхэр кълылуагълэх:

–Тхълэм Ыпсэ Лълалэ пегълымбар Исайас шъуятэжълхэм яхьыллагълэу шълпкълагълэр кълыригълэлугълэ:*

28:20 Израил цълфхэр зыщыгугъыхэу, зыпаплълэхэрэр – Мессихъ ары.

28:22 цълф купэу диным рыкълорэр – еплъ 24:5.

28:23 Тхълэм и Тетыгълэшхо – еплъ 1:3.

28:23 пегълымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмрэ пегълымбархэм атхыгълэ тхылълхэм арытхэмрэ – еплъ 13:15.

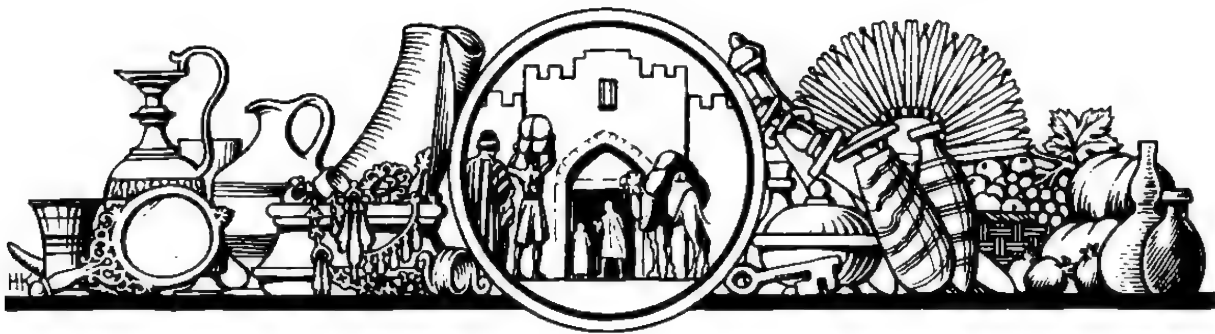
²⁶ «Мы лъэпкъым ыдэжь кІуи, мырэуштэу еІу:
Шъо егъашІэм зэхэшъухы зэпытышт, ау
къыжъугурыІощтэп;
шъо егъашІэм шъулъэгъу зэпытышт, ау гу
лъышъутэштэп.

²⁷ Сыда пІомэ мы цІыф лъэпкъым щыщхэм агухэм
гулътэ ямыІэ хъугъэ.
Ахэмэ атхьакІумэхэмкІэ жъажъэу зэхахы, анэхэри
аупІыцІагъэх.
Арэуштэу щымытыгъэмэ, анэхэмкІэ алъэгъуштыгъ,
атхьакІумэхэмкІи зэхахыштыгъ, агухэмкІи
къагурыІощтыгъ,
садэжьи къагъэзэжьи гъэмэ, сэ ахэр
згъэхъужьиштыгъэх».

²⁸ –Арышъ, цІыфхэр мыкІодхэу, Тхьэм къызэригъэнэ-
жъхэрэм икъэбар хымэ лъэпкъхэм Тхьэм къызэранигъэ-
сыгъэр шъо зэжъугъашІэ. Ахэри а къэбарым едэлущтых!

²⁹ Паул а гущыІэхэр къызеІохэм, джуртхэр лъэшэу зэ-
цІацІэхэзэ, унэм икІыжьи гъэх.

³⁰ Паул чырэкІэ ыубытыгъэ унэм илъэситІум щыпсаоу,
ыдэжь къакІорэ цІыф пстэури ригъэблагъэштыгъэх. ³¹ Зы
цІыфи зыкІи къыпэмыуцоу, Тхьэм и Тетыгъошхо икъэбар
ыгъэлущтыгъ, Зиусхьанэу Исус Христос ехьыллагъэу
гушхоныгъэкІи цІыфхэм аригъашІэштыгъ.

АПОСТОЛ ЯКЪУБЭ ТХЫЛЪЭУ ЫТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Якъубэ, Тхьэмрэ Зиусхьанэу Исус Христосрэ сафэлажъэ. Шъо дунаем итэкъухьагъэхэу щыпсэурэ унэгъо лъэпкъ пшыкIутIум шуфэс шъосэхыжъы.

Шошъхъуныгъэмрэ зэхэшIыкIыныгъэмрэ

² Сшыхэр, шъуишIошъхъуныгъэ ишъыпкъагъэ зыгъэунэфырэ къин зэфэшъхьафхэм шъуахафэмэ, шъугушIу, ³ сыда пIомэ мы къинхэм шъуишIошъхъуныгъэ ишъыпкъагъэ загъэунэфы ужым, а къинхэм теубытэныгъэ къарыкIэу зэрэщытыр шъошIэ. ⁴ Теубытэныгъэми иIоф рерэгъэкъу, лъэныкъо пстэумкIи зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зимыIэ цIыф икъугъэхэу шъухъуным пае. ⁵ Ау шъуащыщэу зыгорэм изэхэшIыкIыныгъэ щыкIагъэ иIэмэ, Тхьэм ерэлъэIу, ащи зэхэшIыкIыныгъэ къыритыщт. Сыда пIомэ зыми емыгыеу, игуапэу Тхьэм зэкIэми аретышъ ары. ⁶ Ау

емыхъырэхъышэу, шлошъхъуныгъэкIэ ерэлъэу, сыда пломэ Тхъэм ехъырэхъышэрэр хыорэу жьыбгъэм адыкIи мыдыкIи ыфызэ, зэридзэрэм фэд. ⁷Тхъэм зыгорэ къыритынкIэ ащ фэдэ цIыфыр орэмыугъэ. ⁸Ар темыубытагъэу, акъыл тIуанэ зиIэ цIыф, ышIэрэ пстэумкIи теубытэныгъэ иIэп.

ТхъамыкIагъомрэ баиныгъэмрэ

⁹Къош тхъамыкIэр Тхъэм ар зэриIэтыгъэмкIэ орэгушIо. ¹⁰Ау баир Тхъэм ар зэригъэцIыкIугъэмкIи орэгушIо, сыда пломэ уцым икъэгъагъэ фэдэу кIодыжъышт. ¹¹Тыгъэр къыкъокIы, къыдэкIуае, фэбэ дэдэ мэхъу. Фэбагъэми уцыр егъэгъу. Уцым икъэгъагъэ къыпэтэкъушъ, идэхагъэ мэкIодыжъы. Джащ фэдэу лIы баир иIофхэм апылтызэ кIодыжъышт.

Къинхэу цIыфхэм яшъыпкъагъэ зыгъэунэфыхэрэмрэ Iофхэу цIыфхэм псэкIод ашIэнэу дэзыхъыххэрэмрэ

¹²ЦIыфэу зишъыпкъагъэ гъэунэфыгъэу хъу зыхъукIэ, теубытэныгъэ зиIэр сыхъатмафэ ежъагъ, сыда пломэ ишъыпкъагъэ гъэунэфыгъэу зыхъурэ ужым, мыкIодыжъын щыIэныгъэ танджэу ежъыр шIу зылъэгъухэрэр къызэригъэугъагъэхэр Тхъэм а цIыфым къыритышт.

¹³ЦIыф горэ ишъыпкъагъэ зыгъэунэфырэ къиным хэфэмэ, «Тхъэр ары сызыгъэунэфэу сыдэзыхъыхрэр», ерэмыу. Бзэджагъэм Тхъэр зыIэпищэшъуштэп. Тхъэми зыми бзэджагъэ ышIэнэу дихъыхыштэп. ¹⁴Хэти ежъ ихъопсэныгъэ Iаехэр ары зыIэпызыщэхэу ыкIи зыдэзыIыгъэхэу дэзыхъыххэрэр. ¹⁵Хъопсэныгъэ Iаер лъэрмышъэ хъумэ, псэкIодшIэныр къелъфы; псэкIодшIэнри икъугъэу хъу зыхъукIэ, лIэныгъэр къелъфы.

¹⁶Сшы лъаплэхэр, зыми зешъумыгъэгъапцI. ¹⁷Сыдрэ тын дэгъури тын шъыпкъэри уашъом ыдэжъ къекIы, уашъом щыIэ нэфынэхэм Ятэ лъаплэ ыдэжъ къекIы. ЗызэзыхъокIырэ жъаухэм афэдэу ащ зызэблихъужьырэп. ¹⁸Ежъ фэягъэти шъыпкъагъэм игущыIэхэмкIэ ибынэу тигъэхъугъ, ежъым къыгъэхъугъэ пстэуми ащыщхэу апэрэу тыхъуным пае.

Тхьэм игущылэхэм уядэлунымрэ бгъэцэкIэнхэмрэ

¹⁹ Сшы лъапIэхэр, мыр зэжъугъашIэ. Хэти дэIонымкIэ псынкIэу орэхъазыр, ау шIэхэу орэмыгущылэ, псынкIэуи орэмыгубж. ²⁰ Сыда пIомэ цIыфым игубжыныгъэ Тхьэм ыдэжъкIэ шъыпкъагъэр ыгъэцакIэрэп. ²¹ Арышъ, къышъуханэрэ гу шIоигъэ пстэури бзэджагъэ пстэури хэшъунэжъых. Тхьэм шъугухэм къарилъхъэгъэ гущылэхэу шъупсэхэр мыкIодхэу къэзыгъэнэжъын зылъэкIыщтхэр гушъэбагъэкIэ шъуубытых.

²² Тхьэм игущылэхэм шъуядэлү къодыекIэ хъуштэп, жъугъэцэкIэнхэ фае. Армырмэ зышъогъэпцIэжъы. ²³ Сыда пIомэ а гущылэхэм ядэлöу зымыгъэцакIэрэр зынапэу гъунджэм къищырэм еплъырэ цIыфым фэд. ²⁴ Ар зэплъыжъышъ, IокIыжъы, итеплъи зыфэдагъэр щэгъупшэжъы. ²⁵ Ау цIыфэу ышIэрэ пстэумкIэ сыхъатмафэ ежъагъэр мыры: Тхьэм иунашъохэу щыкIагъэ зимылэхэу ыкIи икъугъэхэу, цIыфхэм шъхъафитныгъэ яIэ зыгъэхъухэрэм дэгъоу ахэплъэрэ зэпытэу, Iофхэу зэдэлугъэхэри щымыгъупшэжъэу зыгъэцакIэрэр ары.

²⁶ Тхьэм ищынагъо ыгу зэрилъыр зыгорэ шIошIэу, ау ыбзэгу ымыубытмэ ащ зыкъегъэпцIэжъы, идини пкIэ иIэп. ²⁷ Ау Тхьэу Ты лъапIэм ыдэжъкIэ Тхьэм ищынагъо къабзэу, щыкIагъэ зимылэр мыр ары: гузэжъогъум хэтхэу ибэхэмрэ шъузабэхэмрэ уакIэлъыплъэнри, лажъэ уимылэу мы дунаем ибзэджагъэ зыщыбдзыенри ары.

ЯТIОНЭРЭШЪХЪ

Цыфхэм ятеплъэ шъуемыплъэу, цIыф пстэури шъуизэфэдэн фаех

Сшихэр, ти Зиусхъанэу Исус Христосэу щытхъушхо зиIэмкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэзэ, цIыфхэм ятеплъэ шъуемыплъэу, цIыф пстэури шъуизэфэдэн фаех. ² Дышъэ Iэлъын ылэхъуамбэ пылъэу, щыгъын лъапIэхэр щыгъхэу зы лIы бай гори, щыгъыныжъхэр щыгъхэу зы лIы тхъамыкIэ гори шъуизэлукIэ къыхэхъагъэу тIон. ³ Щыгъын лъапIэхэр зыщыгъырэ лIым шъуеплъэу, «Мо, къебла-

гъи тІыс», ешъуІомэ, ау тхъамыкІэм, «Модэ щыт», шъуІоу, е «Мо слъакъохэм адэжъ къэтІыс», ешъуІомэ, ⁴ ащыгъум цІыф зэхэдзыныгъэ шъошІыба? ХъыкумышІэхэу гупшысэ Іасхэр зиІэхэм афэдэу шъухъугъэба?

⁵ Сшы лъапІэхэр, шъукъэдаІу. Мы дунаем ицІыф тхъамыкІэхэр арыба Тхъэм къыхихыгъэхэр, шІошъхъуныгъэмкІэ байныгъэ шъыпкъэр агъотыжъыным пайй, Тхъэм ежъыр шІу зылъэгъухэрэр къызэригъэгугъэгъэ тетыгъошхомкІэ ІэхъышІу къалъысыным пайй? ⁶ Ау шъо тхъамыкІэр зэшъупэсыгъэп. Байхэр арыба шъуезыгъэзыхэрэри, хъыкумышІэхэм апашъхъэ шъуизыщэхэрэри? ⁷ Ахэр арыба шъо къызэрышъуаджэхэрэ цІэу Исус Христос ыцІэ лъапІэм ІэягъэкІэ тегущыІэхэрэр?

⁸ Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытэу,* типачъыхъэ иунашъоу, «О пшъхъэ шІу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъуи шІу лъэгъу», ыІоу зыфиІорэр шъыпкъагъэкІэ шъогъэцакІэмэ, дэгъоу шъошІэ. ⁹ Ау цІыфхэм ятеплъэ шъуеплъэу, цІыф пстэури шъуизэфэдэхэу щымытхэмэ, псэкІод шъошІэ, Тхъэм иунашъохэми шъуатекІыгъэу мысэ шъохъу. ¹⁰ Зыгорэ Тхъэм иунашъохэм зэкІэм ядэІоу, ау зы унэшъо закъом текІымэ, унашъо пстэуми атекІыгъэу мысэ мэхъу. ¹¹ Сыда пІомэ «Зинэ умышІэ», зыІуагъэм* ыкІи «ЦІыф умыукІы» ыІуагъ. Арышъ, зинэ умышІэу цІыф горэ уукІымэ, Тхъэм иунашъо утекІыгъэу мэхъу.

¹² Арышъ, Тхъэм иунашъохэу цІыфхэм шъхъафитныгъэ яІэ зыгъэхъушъухэрэм атетэу Тхъэм хъыкум зытыришІыхъащт цІыфхэм зерафэшъуашэм фэдэу, шъугущыІ ыкІи шъузекІу. ¹³ Сыда пІомэ гукІэгъуныгъэ зыгу имылъым Тхъэм гукІэгъуныгъэ фимышІэу хъыкум тыришІыхъащт. Ау гукІэгъуныгъэр гъэмысэнныгъэм текІошт.

ШІошъхъуныгъэмрэ шІушІэнымрэ

¹⁴ Сшихэр, зыгорэм шІугъэ ымышІэу, «ШІошъхъуныгъэ сиІ», ыІомэ, сыда ащ ишІуагъэу къэкІоштыр? Ащ фэдэ шІошъхъуныгъэм а цІыфыр мыкІодэу къыгъэнэ-

2:8 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.

2:11 зыІуагъэм – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:13,14.

жбын ылъэкIына? ¹⁵ Шъу зы шы горэм е шъу зы шып-хъу горэм шыгъыни, мафэм ышхышт шхыни имыIау тIон. ¹⁶ «Гъогу мафэх, гупсэфыныгъэ шъуиIау шъопсэу. Зыжъугъэфаб ыкIи зыжъугъэшхэкI», ыIоу шъуащыщэу зыгорэм ахэмэ ариIоу, ау ящыкIагъэр арымытымэ, сыда ащ ишIуагъэу къэкIощтыр? ¹⁷ ШIошъхъуныгъэм иIоф ащ фэдэу щыт. ШIу зымышIэрэм ишIошъхъуныгъэ лIагъэм фэд.

¹⁸ Ау зыгорэм къыIонкIи мэхъу:

–Зы цIыфым шIошъхъуныгъэ иI, адрэм шIушIагъэхэр иIэх.

Ащ фэдэ цIыфым сэ есIон:

–ШIушIагъэхэр зымыгъусэ шIошъхъуныгъэу зыфапIорэр сэгъэлъэгъу, шIоу сшIэхэрэмкIэ сишIошъхъуныгъэ озгъэлъэгъушт.

¹⁹ Зы Тхъэ нахъ зэрэщымыIэмкIэ шIошъхъуныгъэ уиI. Ар дэгъу. ДжынапцIэхэми ар ашIошъ мэхъу ыкIи мэкIэ-зэзых. ²⁰ О зэхэшIыкIыныгъэ зымыIэ цIыф, шIушIагъэхэр зымыгъусэ шIошъхъуныгъэм ишIуагъэ къызэрэмыкIощтыр къыбгурызгъэIонэу уфая? ²¹ Тятэжъышхо Ибрахымэ* ыкIо Исхъакъ къурмэншIыIэм зытырелъхъэм, ышIагъэм пае Тхъэм ежъым ыдэжъкIэ ащ шъыпкъагъэ иIау ылъытагъэба! ²² Арэуштэу Ибрахымэ ишIошъхъуныгъэрэ ишIушIагъэхэмрэ зэрэзэгъусагъэхэр олъэгъу. Ибрахымэ ишIушIагъэхэр ары ишIошъхъуныгъэ изыгъэкъугъэхэр. ²³ Мы гущыIэхэу Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэри* къэшъыпкъэжъыгъэх: «Ибрахымэ ТхъэмкIэ шIошъхъуныгъэ иIэ хъугъэ. Арыти, Тхъэм ежъым ыдэжъкIэ ащ шъыпкъагъэ иIау ылъытагъ». Тхъэм иныбджэгъукIи Ибрахымэ еджэщтыгъэх. ²⁴ Арэуштэу шъолъэгъуба, цIыфым шIошъхъуныгъэ зэриIэм имызакъоу шIу зэришIэрэри ары Тхъэм ежъым ыдэжъкIэ ащ шъыпкъагъэ иIау зыкIилъытэрэр?

²⁵ Ащ фэдэу бзылъфыгъэ хэтакIоу Раав* зыцIэм джурт лIыкIохэр ригъэблагъэхи, нэпэмыкI гъогу кIэ зыкIарегъэ-тхъужьым, ышIагъэм пае Тхъэм ежъым ыдэжъкIэ ащ

2:21 Ибрахымэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:1–14.

2:23 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 15:6.

2:25 Раав – еплъ Исус Навин икIэбар зэрыт тхылъым 2:1–21.

шъыпкъагъэ илэу ылъытагъэба? ²⁶ Арэуштэу псэ зимылэ пкъыр зэрэлагъэм фэдэу, шлушлагъэхэр зимыгъусэ шлошхъуныгъэри лагъэм фэд.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Бзэгур уубытыныр

Сшыхэр, шъуащыщэу бэ гъэсаклоу орэмышъу, сыда плэмэ Тхьэм тэ гъэсаклохэм хыкумэу къыттришлыхъащтыр нахъ хыкумышхоу зэрэхъуштыр шъошлэ. ² Тэ зэкIэми ладжыри псэкIод тэшлэ. Цыф горэм игущылэхэмкIэ псэкIод ымышлэмэ, зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зимылэ цыф икъугъэу щыт, ыпкъ зэкIэ ыгъэlorышлэн елъэкIы.

³ Шыхэм шхолур ажэмэ адэтэлхъэ, дгъэlorышлэнхэм пае. АщкIэ зэкIэ апкъ зетэщэ. ⁴ Къухъэхэми шъуяплъ. Ахэр иных, жьыбгъэшхохэми афых. Ау щытми, къухъэр зезыфэрэм къухъэм ыкIэ пыт хъанцэ цыкIумкIэ зыдыфаем егъазэ. ⁵ Ащ фэдэу бзэгури пкъым щыщэу зы пкъыгъо цыкIу, ау бэ егъахъэ. Шъуеплъ, машло цыкIум мэзышхор зэрэзэкIигъанэрэм. ⁶ Бзэгури зыгъэкIодырэ машлом фэд. Мы дунаем ибзэджагъэ ащ тиз. Тэ тпкъы щыщхэм ащыщэу бзэгур ары пкъыр зэкIэ мыкъабзэу зышлырэр, щылэныгъэм ищэрэхъи* машло хэзыгъанэрэр. Джэхънэмым имашлу ары ежъ бзэгум машло къыкIэзыдзагъэр.

⁷ Сыдрэ хъакIэ-къуакIи, бзыуи, ныбэкIэ цуахъорэ псэушъхъи, псым хэс псэушъхъи цыфхэмэ агъэласэх ыкIи агъэIэсагъэх, ⁸ ау бзэгур зыми ыгъэIэсэн ылъэкIырэп. Ар къэбгъэуцун умылкъэкIэу бзаджэ гор, лIэныгъэ къызхэкIырэ щынаутри хиз.

⁹ БзэгумкIэ Тхьэу Ты лъапIэм щытхъу фэтэшIы, бзэгумкIи ежъ фэдэнхэу Тхьэм къыгъэхъугъэ цыфхэм тяхъоны.

¹⁰ А жэ дэдэм щытхъури хъонэныри къыдэкIых. Арэуштэу щытмэ хъуштэп, сшыхэр. ¹¹ А зы псынэ дэдэм псы IэшIури псы дыджыри къикIын ылъэкIына? ¹² Сшыхэр, ынджыр

3:6 щылэныгъэм ищэрэхъ – зы цыф горэм ищылэныгъэ зэкIэ ары.

чъыгым* зейтун* къыпыкІэн ылъэкІына? Е сэнэшъхъэ къулэм ынджыр къыпыкІэн ылъэкІына? Джащ фэдэу псынэ щыугъэм псы ІэшІу къикІын ылъэкІыщтэп.

ЗэхэшІыкІыныгъэу уашъом къикІырэр

¹³ Шъо шъуащыщэу хэта зэхэшІыкІыныгъи гулъытэныгъи зиІэр? Ащ изекІокІэ дэгъукІэ гушъэбагъэу зэхэшІыкІыныгъэм къикІырэр иІэу, ишІушІагъэхэр къерэгъэлъагъох. ¹⁴ Ау шъугъоныгъэ дыджымрэ зэщыхьаныгъэмрэ шъугухэм арылхэмэ, шъузыщымытхъужь, шъыпкъагъэри шъумыгъэпцІы. ¹⁵ Ащ фэдэ зэхэшІыкІыныгъэр уашъом къикІырэп, ар мы дунаем щыщ нахь. Тхъэм Ыпсэ ЛъапІи хэлъэп, джынапцІэхэр хэлъхэ нахь. ¹⁶ Сыда пІомэ шъугъоныгъэрэ зэщыхьаныгъэрэ зыдэщыІэм, Іофхэр зэІыхьагъэхэу щэхъух, сыдрэ дэигъэри щыІэ мэхъу.

¹⁷ Ау уашъом къикІырэ зэхэшІыкІыныгъэр ыпэ рапшІэу къабзэ, еІанэ зэшІужьыныгъэ хэлъ, гушъабэ, ІорышІэ, гукІэгъу хэлъ зэпыт, шІу ешІэ зэпыт, зафэ, тхьагъэпцІыгъэри хэлъэп. ¹⁸ ЗэшІужьыныгъэ зышІэхэрэр ары шъыпкъагъэр къызхэкІырэ чылапхъэр гупсэфыныгъэкІэ цІыфхэм агухэм арызылхъэхэрэр.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Мы дунаем ныбджэгъу уфэхъуныр

Зэпыиныгъэрэ зэщыхьаныгъэрэ тыдэ къикІыхэу къышъухахъэхэра? Хъопсэныгъэ Іаехэу шъугухэм ащызаохэрэр арыба къызхэкІыхэрэр? ² Зыгорэм шъуфай, ау къыжъудэхъурэп. ШъоукІы ыкІи шъохъуапсэ, ау шъузыфаер шъуІэкІахъэрэп. Шъузэщэхъэх ыкІи шъузэпый. Тхъэм къышъуитынэу шъуелъэІурэпышъ, зи шъуиІэп. ³ Тхъэм шъуелъэІуми, зи къышъуитырэп, сыда пІомэ Іэягъэ шъугу-

3:12 ыджыр чъыгыр – «смоковницэ» ары.

3:12 зейтун – «маслинэ» ары.

хэм арылъяу, шъугухэр зыкІэхъопсырэ Іофхэм атежъяу-
гъэкІодыныр ары Тхьэм шъузфелъэІурэр.

⁴Шъо зинэ зышІэхэрэм шъуафэд. Мы дунаем ныбджэ-
гъу шъуфэхъуным Тхьэм пый шъуфэхъуныр ары къи-
кІырэр, шъошІэба ар? Арэуштэу хэти дунаем ныбджэ-
гъу фэхъунэу фаер Тхьэм пый фэхъу. ⁵Хъауми Тхьэм
игущыІэ тхыгъэхэм мырэуштэу зэрарытыр хъаулыеу
шъогугъа: «Тыгухэм арылъ псэр лъэшэу мэшъугъо?»

⁶Ау тыгухэм арылтым нахы, Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэ
нахь ин. Арышъ, Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм мырэуштэу
арыт.*

«Тхьэр пэгагъэ зыгу илъ цІыфым пэуцужы,
ау пэгагъэ зыгу имылтым ынэшІу къыщэфэ».

⁷Арышъ, Тхьэм шъуфэІорышІ. Шэйтаным шъупэуцуи,
шъуапашъхъэ икІынышъ, кІитхъужьышт. ⁸Тхьэм пэ-
гъунэгъу шъухъуи, ежъыри къышъупэгъунэгъу хъушт.
ШъуІэхэр жъугъэкъабзэх, шъо псэкІод зышІэхэрэм, шъу-
гухэр жъугъэкъабзэх, шъо теубытэныгъэ зимыІэхэу,
акъыл тІуанэхэр зиІэхэм. ⁹Шъунэшхъэй, шъугъ, ыкІи
шъупыхъ. Шъуидэхъашхын гъынкІэ, шъуигушІуагъуи нэ-
шхъэйгъэкІэ зэблэхъугъэу орэхъу. ¹⁰Тхьэм ыпашъхъэ зы-
щыжъугъэцІыкІуи, ежъыми шъукъиІэтышт.

Тшы горэм хыкум тепшІыхъаныр

¹¹Сшыхэр, ІэягъэкІэ шъузэтемыгущыІэжъ. ЦІыфэу
зыш ІэягъэкІэ тегущыІэу зыгъэмысэрэр Тхьэм иунашъо-
хэм ІэягъэкІэ атегущыІэ, ахэри егъэмысэх. Ау Тхьэм
иунашъохэр бгъэмысэхэмэ, ахэр умыгъэцэкІагъэхэу
мэхъу, хыкум атепшІыхъагъэуи мэхъу. ¹²ЦІыфхэм уна-
шъохэр афэзышІэу, хыкум атэзышІыхъэрэр зы закъоу
мэхъу, цІыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжъынэу ыкІи зыгъэ-
кІодынэу лъэкІыныгъэ ЗиІэр ары. Ау о хэт ущыщ, уи-
гъунэгъу бгъэмысэжъынэу?

4:6 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ ГущыІэжъхэу пачъыхъэ
Сэлмэн ытхыгъэхэм (Притчи) 3:34.

Узщымытхъужь

¹³ Джы шъукъэдау, шъо, мырэуштэу зылохэрэр: «Непэ е неущ мо къалэм е адрэ къалэм тыклонышъ, зы илъэс тыкъэтышт, щэф—щэжынымклэ ахъщэ къэдгъэхъэшт». ¹⁴ Ау неущ хъуштыр шъушлэрэп. Шъуищылэныгъэ сыд фэда? Зы тлэкIурэ къэлъагъоу, етIанэ клодыжырэ пахъэм шъуфэд. ¹⁵ Ау арэуштэу шъумылоу мырэуштэу шъулон фае: «Зиусхъаныр фаемэ, тыпсэушт, мыхэр е мохэр тшIэштых». ¹⁶ Ау джы зышъошлошIыжыы ыкли шъузыщэтхъужыы. Ащ фэдэ зыщытхъужыыныр зэкIэ дэи. ¹⁷ Арышъ, шIугъэу ыгъэцэкIэн фаер гурыло пэтми, зымыгъэцаклэрэм псэклод ешIэ.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Шъо, байхэр, шъузфэсакъыжъ

Шъо, цIыф байхэр, шъукъэдау. Насыпынчъагъэу къышъултылэсыштым пае шъугъ ыкли шъупыхъ. ² Шъуимыльку шъугъэ, хъунэхэми шъуищыгъынхэр ашхыгъэх. ³ Шъуидышъи шъуитыжыыни улъынгъэх. Ахэмэ яулъынгъэ шыхъатэу къышъупэуцушт, шъупкъыри ыгъэкIодышт, машIом зэригъэкIодырэм фэдэу. Мы дунаем иаужырэ мафэхэм мыльку шъуугъоигъэ. ⁴ ИофшIакIохэу шъуихъасэхэр зыхыжыгъэхэу, лэжъапклэ зэшъумытхэу къэжъугъэнагъэхэр шъуагъэмысэзэ къэкуох. ХынакIохэм якуо макъэ Зиусхъан Сэваоф* ытхъакIумэхэм анэсыгъ. ⁵ Мы дунаем ахъщабэ зытежъугъэкIуадэу, зыжъугъэтхъэжъэу шъушыпсэугъ. ШIуабзынэу агъэшхэгъэ былымым фэдэу,* шъузышIуабзышт мафэм пае псэклодшIэнымклэ зыжъугъэшхэкIыгъ. ⁶ Шъыпкъагъэ зиIэ цIыфыр жъугъэмыси, шъуукIыгъэ. Ар шъо къышъупэуцуужыгъэп.

5:4 Сэваоф – лъэкIыныгъэшхор зэкIэ ЗиIэр ары.

5:5 шIуабзынэу агъэшхэгъэ былымым фэдэу – ащ фэдэу шъори псэклодшIэнымклэ зызэрэжъугъэшхэкIыгъэм пае, Тхъэм шъуигъэлпщыныжышт.

Щылагъэ зибгъэлэнымрэ тхьэлъэлунымрэ

⁷ Арышъ, сшыхэр, Зиусхьаныр къэкIожьыфэ, щылагъэ зижъугъаI. МэкъумэщышIэм чIыгум хипхъэгъэ чылэпхъэ лъапIэр къэкIэу лэжъыгъэ охъуфэ, зэрэпаплъэрэм шъуеплъ. Ыпэрэ ошхыри ыужырэ ошхыри къещхыфэ, щылагъэ иIэу пэплъэ. ⁸ Джащ фэдэу шъори щылагъэри гупытэныгъэри зижъугъаI, сыда пIомэ Зиусхьаныр дунаем къызыкIожьышт мафэр къэблэгъагъ. ⁹ Сшыхэр, шъузэфэмытхьаусых, Тхьэм шъуимыгъэмысэным пае. ЦIыфхэм хыкум АтезышIыхьэрэр пчъэлупэм Iут.

¹⁰ Сшыхэр, Зиусхьаным ыцIэкIэ къэгущыIэгъэ пегъымбархэм щысэ атешъух. Къин ащэчы зэхъум, щылагъэ зырагъэлагъ. ¹¹ Теубытэныгъэ зиIэхэр сыхьатмафэ ежъагъэхэу тIо. Пегъымбар Аюбэ* итеубытэныгъэ икъэбар зэхэшъухыгъэ. Аужьыпкъэм Зиусхьаным ащ шIу къызэрэригъэгъотыжъыгъэри шъошIэ, сыда пIомэ Зиусхьаным гукIэгъуныгъэшхо иI ыкIи ыгу къытэгъу.

¹² Сшыхэр, зэкIэмэ апэу, тхьарыIо шъумышIы. УашъомкIи, чIылъэмкIи, сьд щыцкIи тхьарыIо шъумышIы. «Ары», шъуIоу щытмэ, жъугъэшъыпкъэжъ, «Хьау, арэп», шъуIоу щытмэ, ари жъугъэшъыпкъэжъ, Тхьэм шъуимыгъэмысэным пае.

¹³ Шъуащыщэу зыгорэм къин ыщэчымэ, Тхьэм ерэлъэу. Зыгорэ гушIомэ, тхьэщытхъу орэдхэр къерэлэх.

¹⁴ Шъуащыщэу зыгорэ сымаджэмэ, чылыс зэлукIэм инахьыжъхэм* къярэдж. Ахэмэ Зиусхьаным ыцIэкIэ дагъэ щыфарэшIи ферэлъэлух, ¹⁵ шIошъхъуныгъи яIэу Тхьэм елъэлухэмэ, сымаджэр хъужьышт. Зиусхьаным ар къыгъэтэджыжъышт. ПсэкIод ышIагъэми, фэгъушт. ¹⁶ Арышъ, Тхьэм шъуигъэхъужьыным пае, шъуипсэкIодхэр зым адрэм ыпашъхъэ рерэлъхъэхи, Тхьэм шъузэфелъэлужъ. Шъыпкъагъэ зиIэ цIыфым итхьэлъэлу лъэкIыныгъэ иI ыкIи бэ егъахъэ.

¹⁷ Пегъымбар Иляс* тэщ фэдэу цIыфэу щытыгъ. Ошх

5:11 Аюб – еплъ Аюбэ икъэбар зэрыт тхылъым (Иов) 2:10; 42:10.

5:14 чылыс зэлукIэм инахьыжъхэр – чылыс зэлукIэм фэлажъэрэ тхьаматэ горэхэр ары.

5:17–18 пегъымбар Иляс – еплъ Пачъыхъэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3-я Царств) 17:1; 18:42–45.

къемыщхыным пае, Тхьэм ишъыпкъэу елъэлуи, илъэсищырэ мэзихырэ чыгум оцх къытешхагъэп. ¹⁸ЕтІани Тхьэм елъэлужи, Тхьэм оцх къыригъэцхи, чыгум хэлъхэр къэкІыжьиыхэу ежъагъэх.

¹⁹Сшыхэр, шъуащыщэу зыгорэ шъыпкъагъэм игъогу текІы хъумэ, ар гъогу занкІэм тезыгъэхъажьырэм мыр ерэшІ: ²⁰ПсэкІодышІэ цыфэу игъогу пхэнджым тетыр хэтми гъогу занкІэм тезыгъэхъажьырэм адрэр лІэныгъэм къыхищыжьинышъ, псэкІодыбэхэри къыфэгъущтых.

АПОСТОЛ ПЕТРЭ АПЭРЭ ТХЫЛЬЭУ ЫТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЬ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Петрэ, Исус Христос иапостолэу сыщыт. Шъо Тхьэм ицлыф лъапIэхэу зэбгырыкIыгъэхэу хэкухэу Понт, Галатие, Каппадокие, Асие, Вифиние ащыпсэу-хэрэм мы тхылъыр кышъуфэсэтхы. ²Тхьэу Ты лъапIэм ыпэкIэ зэриухыгъэм тетэу, ибынхэм ащыщ шъухъунэу шъукъыхихыгъ, ежъ Ыпсэ ЛъапIи шъугухэр егъэкъэбзэ зэпытых, Исус Христос нахьыбэрэ шъуедэлуным пайй, ащ ылъэу къащым щыкIэкIыгъэмкIэ къабзэ шъухъуным пайй. Тхьэм ынэшIу инэу кышъушерэфэ зэпыт, гупсэ-фыныгъэшхуи кышъуерэт зэпыт.

МыкIодыжъын гугъапIэ

³Тхьэу ти Зиусхъанэу Исус Христос Ятэ щытхъушхор ий! Исус лагъэхэм кызэрахигъэтэджыкIыжъыгъэмкIэ

Тхьэм игукІэгъуныгъэшхокІэ икІэрыкІэу тыкъалъфыжыгъэу тигъэхъугъ. Арэуштэу мыкІодыжыын гугъапІэ тилэ хъугъэ, ⁴ІэхьышІоу Тхьэм ицІыфхэм афигъэхъазырыгъэри къытлъысышт. А мыкІодыжыын ІэхьышІоу щыкІагъэ зимыІэу, зэрэщытэу къанэрэр Тхьэм уашъом къыщышъу феухъумэ. ⁵Шошъхъуныгъэ зэрэшъуиІэм пае, Тхьэм илъэкІыныгъэкІэ шъукъеухъумэ, шъумыкІодэу шъукъы-зэригъэнэжыгъэр дунаем иаужырэ мафэхэм нафэу къэхъуным пае. ⁶Арышъ, зы тІэкІурэ къин зэфэшъхъаф зэрэшъущэчрэм пае, джы шъугу къеон фаеми шъугушІу. ⁷А къинхэр зыфэшъущэчхэрэр шъуишІошъхъуныгъэ загъэунэфы ужым, ишъыпкъагъэ нафэу хъуныр ары. Дышъэм ишъыпкъагъэ машІомкІэ агъэунэфы пэтми, а дышъэр кІодыжыышт. ШъуишІошъхъуныгъэ а дышъэм нахы нахъ лъапІ. Арэуштэу Исус Христос къызыкІожыышт мафэм дэжъ шъуишІошъхъуныгъэ ишъыпкъагъэ пае, Тхьэм шъхъэкІэфыныгъи, щытхъуи, лъытэныгъи къышъуфишІышт. ⁸Исус Христос шъумылъэгъугъэ пэтми, шІу шъолъэгъу. Джы шъумылъэгъуми, ежымыкІэ шІошъхъуныгъэ шъуиІ, къэпІон умылъэкІынэу, щытхъушхо зыхэлъ гушІогъошхуи шъугухэм арылъ. ⁹Сыда пІомэ аужыпкъэм шъуишІошъхъуныгъэкІэ шъумыкІодэу Тхьэм шъукъызэригъэнэжыыщтым шъунэсы.

¹⁰Тхьэм ынэшІу къызэрэшъуцифэщтым икъэбар зыгъэлугъэ пегъымбархэм цІыфхэр мыкІодхэу Тхьэм къызэригъэнэжыыщтхэм ехьылІэгъэ къэбар пстэуми ахалъэщтыгъэх, ахэри агъэунэфыщтыгъэх. ¹¹Христос къинхэр ыщэчынхэшъ, ащ нэужым щытхъушхо иІэ зэрэхъуштыр пегъымбархэм агухэм арылъ Христос Ыпсэ ЛъапІэ къызеІом, уахътэу зытегущыІэрэри, Христос къызэрэкІожыышт шыкІэри пегъымбархэм зэрагъэшІэнэу ыуж итыгъэх. ¹²Пегъымбархэр Іофхэу къызтегущыІэхэу щытыгъэхэр ежъхэм яуахътэ къэмыхъухэзэ, шъо шъуиуахътэ къызэрэхъуштыр Тхьэм къагуригъэІогъагъ. Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапІэу уашъом къафыригъэхыгъэм илъэкІыныгъэкІэ къэбарышІур* шъозыгъэІугъэхэм мы Іофхэм якъэбар джы къышъуаІотагъ. Мэлэ-Іичхэри мы Іофхэм ахэплъыхъанхэу фаех.

1:12 къэбарышІур – Исус Христос ехьылІэгъэ къэбарышІур ары.

ГукъэбзагъэкIэ шъузекIу

¹³ Арышъ, шъуицыхъэкIэхэр дэупкIагъэхэу, шъугухэмкIэ хъазырэу шъущыт. ЗыщыIэныгъэ зижъугъаI. Исус Христос къызыкIожьыщт мафэм дэжъ Тхьэм ынэшIу къызэрэшъуищифэщтым шъуишъыпкъэу шъущыгугъэу шъу-паплъ. ¹⁴ Шъыпкъагъэр зыфэдэр шъумышIэу, шъуихъо-псэныгъэ Iаехэм шъукъыращэкIэу зэрэщытыгъэм фэдэу, джы сабий IорышIэхэм афэдэу зыкъыряшъумыгъэщэкI. ¹⁵ Ау Тхьэу зыбынхэм ащыщ шъухъунэу къышъоджагъэр лъаплэу зэрэщытым фэдэу, шъори шъугу лъаплэу ыкIи шъугу къабзэу шъушIэрэ пстэури шъушIэ. ¹⁶ Сыда пIомэ Тхьэм къызэриIорэр игущыIэ тхыгъэхэм арыт:* «Сэ лъа-плэу сызэрэщытым пае, шъори лъаплэу шъущытын фае».

¹⁷ Тхьэу цIыфхэм ятеплъэ емыплъэу, цIыф пстэури зизэфэдэхэу щытэу, хэти ышIагъэм тетэу шъыпкъагъэ-кIэ хъыкум тезышIыхъэрэм шъузелъэIукIэ, «О, Ты лъапл», ешъоIо. Арышъ, шъухымэу мы дунаем щыжъу-гъакIорэ уахътэр Тхьэм ищынагъо шъугухэм арылъэу щыжъугъакIу. ¹⁸ Сыда пIомэ зэрэшъушIэрэм фэдэу, шъуятэжъхэм къакIэныжъыгъэ псэукIэу пкIэ зимыIэм шъухищыжъынэу Христос шъушъхъэ ыщэфыжъыгъ. Шъу-шъхъэ зерищэфыжъыгъэр кIодыжъын тыжъыныр е ды-шъэр арэп, ¹⁹ ежъым ылъэу уасэ зыфэпшIынэу щымы-тыр ары нахъ. Ежъыр щыкIагъэ зимыIэу, бжъыгъэ зы-темылъ шъынэм фэд. ²⁰ Дунаер къыгъэхъуным ыпэкIэ, Тхьэм Христос къыхихыгъ, ау джы дунаем икIэух дэжъ шIугъэ къыжъудигъэхъунэу Христос къэлъэгъуагъ. ²¹ Христос ТхьэмкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэ ыгъэхъугъ. Тхьэр ары Христос лIагъэхэм къахэзыгъэтэджыкIы-жъыгъэр, щытхъушхори къезытыгъэр. Ащ пае ТхьэмкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъугъэ, Тхьэми шъущэгугъы.

²² Шъыпкъагъэм шъузэредэлугъэм пае, шъугухэр къабзэу хъугъэх. Арэушътэу шъушыхэр пцIы хэмылъэу шIу шъолъэгъух. Арышъ, гукъэбзагъэкIэ шIу шъузэрэлъэ-гъу зэпыт, ²³ сыда пIомэ икIэрыкIэу шъукъалъфыжъы-гъэу шъущыт. ИкIэрыкIэу шъукъызэралъфыжъыгъэр

1:16 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:2.

кІодыжбын чылапхъэп, мыкІодыжбын чылапхъэ нахь. А чылапхъэу щыІэныгъэ къызхэкІэу, Тхьэм игущыІэу егъашІэм зэрэщытэу къэнэжбыщтыр ары. ²⁴ Сыда пІомэ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«ЦІыф пстэури уцым фэдэх, зэкІэ ящытхъуи
уцым икъэгъагъэ фэд.

Уцыр мэгъужбы, къэгъагъэри мэкІодыжбы.

²⁵ Ау Тхьэм игущыІэхэр мыкІодыжхъэу егъашІэм
къэнэх».

А гущыІэхэр ары Тхьэм фэлажъэрэ цІыфхэм къышъу-
агъэІугъэхэр.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Лъэпкъ лъапІэр

Арышъ, бзэджэгъэ пстэури, тхьагъэпцІыгъэ пстэури, нэпитІугъэри, шъугъоныгъэри, цІыфхэм ІэягъэкІэ шъуа-тегущыІэнри хэшъунэжых. ² Сабыеу къалъфыгъакІэхэр янэ ибыдзыщэ зэрэкІэхъопсихэрэм фэдэу, шъори Тхьэм игущыІэхэу щэ къабзэм фэдэхэм шъуакІэхъопс ахэмкІэ ины шъухъоу, шъумыкІодэу Тхьэм шъукъыгъэнэжбыным пае. ³ Сыда пІомэ Зиусхъаныр зэрэшІур зэжъугъэшІагъэ.

⁴ Зиусхъаным пэгъунэгъу шъухъу. Ары щыІэныгъэ зиІэ мыжъоу цІыфхэм зэрамыпэсэу чІадзыжбыгъэр, ау Тхьэм ар къыхихыгъ, ежымкІэ ащ осэшхо иІ.* ⁵ Шъори щыІэныгъэ зиІэ мыжъохэм шъуафэдэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ зыдэщыІэ унэшхом щыщ шъухъу. Джарэуштэу дин пэщэ лъапІэхэу шъухъушт, къурмэныпхъэхэу Исус Христос Іофэу ышІагъэм пае, Тхьэм ыгу зэлухэрэри гурэ псэрэкІэ Тхьэм ешъухьылэшъуштых. ⁶ Сыда пІомэ Тхьэм къызэриІуагъэр игущыІэ тхыгъэхэм арыт:*

1:24 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:6–8.

2:4 Е Зиусхъан Исус пэгъунэгъу шъухъу. Ар унэ зышІыхэрэм зэрамыпэсыгъэ мыжъом фэд. Ау Тхьэу щыІэныгъэ зиІэ унэшхо зышІырэм осэшхо иІэу елътэтшъ, ар къыхихыгъ.

2:6 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 28:16.

«ШъукъэдаIу, сэ къыхэсхыгъэу,
мыжъо лъапсэу осэшхо зиIэр Сион къалэм
щысэгъэтIылты.

А мыжъомкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэр кIэгъожьы-
щтэп».

⁷ Шъо шIошъхъуныгъэ зиIэхэмкIэ а мыжъом* осэ-
шхо иI. Ау шIошъхъуныгъэ зимыIэхэмкIэ

«Унэ зышIыхэрэм зэрамыпэсэу чIадзыжъыгъэ
мыжъор

унэм мыжъо лъэпсэ дэдэу фэхъугъ»,

⁸ ащ нэмыкIэуи,

«ЦIыфхэр зыгъэлъэпаорэ мыжъоуи,

цIыфхэр чIыгум тезыгъафэрэ мыжъошхоуи*»

хъугъэ. Тхъэм игущыIэхэм зэрямыдэлухэрэм пае,
мэлъэпаох, Тхъэм ахэмэ зэрафигъэнэфагъэм фэдэу.

⁹ Ау шъо Тхъэм къыхихыгъэ унэгъо лъэпкъэу, Тхъэу
пачъыхъэм фэлажъэрэ дин пащэхэу, лъэпкъ лъапIэу,
Тхъэм ицIыфхэу шъущыт. Арэуштэу зыфэхъугъэр шIун-
кIыгъэм шъукъыхэкIыжъынышъ, нэфынэ гъэшIэгъоны-
шхом шъухэхъанэу къышъоджэгъэ Тхъэм иIоф гъэшIэ-
гъонхэр жъугъэлунхэр ары. ¹⁰ Пасэм Тхъэм ылъэпкъэу
шъущытыгъэп, джы Тхъэм шъурилъэпкъ. Пасэм Тхъэм
гукIэгъу къышъуфимышIэу щытыгъ, джы гукIэгъу къы-
шъуфешIы.

Тхъэм фэлажъэрэ цIыфхэм яфэшъуашэу шъузекIу

¹¹ СилъапIэхэр, шъо хымэхэу ыкIи мы дунаем хы-
мэхэсхэу щыпсэухэрэм, хъопсэныгъэ Iаехэу шъупсэ къы-
пэуцухэрэм защышъудзыенэу сышъолъэIу. ¹² Тхъэр зы-
мышIэхэрэм апашъхъэ дахэу шъущызекIу. Сыда пIомэ
«Мы цIыфхэр бзэджашIэх», аIозэ, IэягъэкIэ къышъу-
тегущыIэхэми, шъуишIушIагъэхэр алъэгъунхэшъ, Тхъэр
ахэмэ зяплъышт мафэм дэжъ ахэми Тхъэм щытхъу
фашIышт.

¹³ Зиусхъаным игъогу шъузэрэрыкIорэм пае, тетыгъо
зиIэ цIыф пстэуми шъуафэлорышI: зэкIэмкIи тетыгъо

2:7 мыжъор – Христосыр ары. Еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:22 (урыс
библиемкIэ 117:22).

2:8 Еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 8:14.

зиІэ пачтыхьэр арыми, ащ шъуфэІорышІ, ¹⁴ бзэджашІэ-хэмэ къин атезылхъанэуи, шІу зышІэхэрэм ащытхъунхэуи пачтыхьэм къыгъэкІогъэ Іэшхъэтетхэр арыми, ахэмэ шъуафэІорышІ. ¹⁵ Сыда пІомэ шІу зэрэтшІэрэмкІэ гулътэ зимыІэ цІыфхэу зи зымышІэхэрэм ажэ ядгъэубытыныр ары Тхьэр зыфаер. ¹⁶ ШъхъафитныгъэкІэ шъузекІу, ау бзэджэшІэнымкІэ шъхъафитныгъэр ушъхъагъу шъумышы, ау Тхьэм фэлажьэрэ цІыфхэм яфэшъуашэу шъузекІу. ¹⁷ ЦІыф пстэуми лъытэныгъэ афэшъушІ, шъушыхэри шІу шъулъэгъух, Тхьэми шъущыщын, пачтыхьэми лъытэныгъэ фэшъушІ.

**Христос къин зэрищэчыгъэм фэдэу, шъори къин
шъущэчызэ, илъэужхэм шъуарыкІу**

¹⁸ Шъо, унэлутхэр, лъытэныгъэ пстэумкІи шъуитхъаматэхэм шъуафэІорышІ, тхьэмэтэ шъабэу ыкІи шэнышІом изакъоп, тхьэмэтэ пхъашэри ары. ¹⁹ Сыда пІомэ лажьэ имыІэми, къин зырагъэщэчкІэ, Тхьэм егупшысэу ыгукІэ щылагъэ зиІэр ары Тхьэм ыгу зэлурэр. ²⁰ Ау мыхъун шъушлагъэу къызышъуаохэкІэ, шъугухэмкІэ щылагъэ зижъугъалэмэ, шъоркІэ сыд фэдэ щытхъуа ащ хэлъыр? Ау шІу шъушІэ пэтми, къин зышъуагъэщэчкІэ шъугухэмкІэ щылагъэ зижъугъэлэныр ары Тхьэм ыгу зэлурэр. ²¹ Арэуштэу шъузекІонэу Тхьэр къышъоджагъ, сыда пІомэ Христоси шъош пае къин ыщэчыгъ, илъэужхэм шъуарыкІонэу шъушІапхъэхэри шъуигъэлъэгъугъэх.

²² «Ежым псэкІод зи ышІагъэп,
узыгъэпцІэн гущыІи ыжэ зи къыдэкІыгъэп».*

²³ Къехъоныщтыгъэхэми, яхъоныжбыщтыгъэп. Къин езыгъэщэчыщтыгъэ цІыфхэми, «Сэ къин шъозгъэщэчыжбыщт», ариІуагъэп, ау а Іофыр Тхьэу цІыфхэм хыкум зэфагъэкІэ атезышІыхьэрэм фигъэзагъ. ²⁴ Къащым зыраІулІым, типсэкІодхэр къыттырихызэ, ахэмэ яфэшъошэ къиныр ежъ ыпкъ тырилхъагъ, псэкІодым илъэкІыныгъэ тэ тыкыІэкІищыжбыгъэу, шъыпкъагъэм тыфэпсэуным пае. Ежъ иуІагъэхэмкІэ шъуигъэхъужбыгъ. ²⁵ Сыда пІомэ шъо гъошэцэгъэ мэлхэм шъуафэдэу шъущытыгъ, ау шъупсэхэм яухъумакоу ыкІи шъуимэлахъо ыдэжъ джы шъукъэкІожбыгъ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Лыхэмрэ шъузхэмрэ зэрэзэфыщытынхэ фаер

Шъо, шъузхэм, шъосэю, шъуилыхэм шъуафэюрышI. Ар шъушIэмэ, ахэмэ ащыщхэр Тхьэм игущылэхэм ямыдэлухэми, шъо, шъузхэм, зи шъумыюу, шъуизекIуа-кIэкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъушт, ²гукъэбзагъэрэ Тхьэм ищынагъорэкIэ шъузэрэзекIорэр залъэгъукIэ. ³Дахэ шъузышIырэр шъуитеплъэ арэу щэрэмыт, шъхьац блэнри, дышъэкIэ зыжъугъэдэхэнри, щыгъын дахэхэри арэу орэмышъу, ⁴ау цIыфхэм амылъэгъоу шъугухэм арылъэу, гушъэбагъэмрэ гупсэфыныгъэмрэ къарыкIырэ дэхагъэу мыкIодыжъыщтыр дахэ шъузышIырэр арэу орэхъу. Тхьэм-кIэ ащ осэшхо иI. ⁵Сыда пIомэ джары пасэм бзылъ-фыгъэ лъапIэхэу Тхьэм щыгугъыхэу щытыгъэхэм зызэ-рагъэдахэщтыгъэ шIыкIэр, ялIыхэми афэюрышIэщтыгъэх. ⁶Арэуштэу Сарэ* тхьаматэкIэ еджэу, Ибрахымэ едэлущтыгъ. Шу шъушIэу зыми шъущымыщынэмэ, шъори Сарэ шъурибын.

⁷Шъо, лIыхэм, шъосэю, гурыIоныгъэкIэ шъуишъузхэм шъуадэзекIу. Сыда пIомэ ахэмэ акIуачIэ шъо шъукIу-ачIэ нахь нахь макIэшъ ары. Лъытэныгъи афэшъушI, сыда пIомэ шъо шъуигъусэу Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэ-кIэ ахэми IэхьэшIоу щылэныгъэ къаретышъ ары. Арэу-штэу шъушIэмэ, шъуитхьэлъэлухэм зи къапэуцужъыщтэп.

Шу зэрашIэрэм пае, ХристоскIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэм къын ащэчы

⁸Аужыпкъэм шъо пстэури зыгу зыпсэу шъущыт. Зыр зым фэгумэкIэу, шъузэкъошэу шъузэрэхъугъэм пае, шIу шъузэрэлъэгъоу, гукIэгъу шъуиIэу, пэгагъэ шъугухэм арымылъэу шъузекIу. ⁹Бзэджагъэм бзэджагъэкIэ шъупэ-мыгъокIыжъ, хъуанэрэми хъонкIэ шъупэмыгъокIыжъ. Ащ ычIыпIэкIэ, «Тхьэм ынэшIу къышъушерэф», яшъуIу; сыда пIомэ ибынхэм ащыщ шъухъунэу Тхьэр къызфышъо-

3:6 Сарэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:12.

джагъэр ынэшлу къызэрэшъуцифэрэр Іэхъышлоу къышъу-
лтысыныр ары. ¹⁰ Сыда пломэ

«Щылэныгъэр шлу зылъэгъоу,
мэфэшлухэр зылъэгъун фэе цыфым,
бзаджэ Іоным ыбзэгу щерэухъум,
ылупэхэри тхъагъэпцыгъэм щерэухъумэх.

¹¹ Бзэджагъэм зыщерэдзый, шлу ерэші.
Зэзэгъыныгъэм игъогу лъыхъоу ыуж ерэт.

¹² Сыда пломэ Зиусхъаным ыналэ
шъыпкъагъэ зиІэ цыфхэм атырегъэты.
ЫтхъакІумэхэри ахэмэ ятхълъэлухэм ядэлух.
Ау бзэджашлэхэм Зиусхъаным ыкІыб афегъазэ,
(дунаем тыригъэкІодыкІынхэм пае)».*

¹³ Шъуишъыпкъэу шлушлэным ыуж шъуитмэ, хэт зия-
гъэ къышъозыгъэкІын зылъэкІыщтыр? ¹⁴ Ау шъыпкъагъэм
пае къин шъущэчми, сыхъатмафэ шъуежъагъ. Арышъ,
цыфхэм зяшъумыгъэгъащт ыкІи зыми зешъумыгъэгъэ-
гумэкІ. ¹⁵ Зиусхъанэу Тхъэр шъугухэмкІэ жъугъэлъапІэ.
ГугъапІэу шъуилэмкІэ хэт къышъоупчІыми, гушъэбагъэ-
кІи Тхъэм ищынагъокІи пэгъокІ ешъутыжъынэу сыди-
гъуи хъазырэу шъущыт. ¹⁶ Мыхъун зи зыдэшъумышлэ-
жъэу шъугухэр къабзэу щыжъугъэтых, Христос зыгу
илъхэм яфэшъуашэу шъуизекІокІэ дэгъу ехъонхэрэр
алуагъэхэмкІэ укІытэжъынхэм пае. ¹⁷ Тхъэр арэушътэу
фаемэ, шлу зэрэшъушлэрэм пае, къин шъущэчыныр
нахъышлу, бзэджэшлэным пае къин шъущэчыным нахъи.
¹⁸ Сыда пломэ Христос Тхъэм пэгъунэгъу тигъэхъуным
пае, типсэкІодхэм апае зэ къин ыщэчыгъ, джыри
зэ ахэмэ къин афимыщэчыжъынэу. Ежым шъыпкъа-
гъэ иІэу, шъыпкъагъэ зимыІэхэмэ апае къин ыщэ-
чыгъ. Цыфхэм загъалІэм, лІэн фаеу щыт цыфэу щы-
тыгъ. Тхъэм ар лагъэхэм къызахегъэтэджыкІыжым,
мылІэны псэу щытыгъ. ¹⁹ Ыпсэ илъэкІыныгъэкІэ чІы-
плэ шлункІым* хэс псэхэм адэжъ кІуи, Тхъэм икъэбар*
аригъэлугъ. ²⁰ Ахэр арыгъэх Нухъэ* къухъэр ышІынэу

3:10–12 Еплъ Сэбур (Псалтыр) 34:12–16 (урыс библиемкІэ 33:13–17).

3:19 чІыплэ шлункІыр – лагъэхэм ядунай ары.

3:19 Тхъэм икъэбар – е къэбарэу ТхъэмкІэ шлошъхъуныгъэ зиІэхэр
мыкІодхэу къызэрэнэжъыщтхэр ары, е къэбарэу Тхъэм цыфхэм ябзэ-
джагъэ зэраригъэпщыныжъыщтыр ары.

3:20 Нухъэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:1–7:24.

зыпылгыгъэ мафэхэм Тхьэр щылагъэшхоклэ къапаплъэщтыгъэми, ежым емыдэлугъэхэр*. Къухьэм исхэу, нэбгырий* хъухэу, цыф заулэ псым щымыкIодхэу къэ-нэжыгъэх. ²¹Ащ фэдэу, диным ехылаагъэу тетыгъо зиIэ цыф горэм зызэрежъугъэумэхтырэмклэ Исус Христос лаагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжыгъэм пае, шъу-мыкIодэу Тхьэм джы шъукъегъэнэжы. Зяжъугъэумэхыныр зыфасIорэр шъупкъыхэм шIоигъэр атешъуукъэбзыкIыныр арэп, шъугухэмклэ мыхъун зи зыдэшъумышIэжъэу, Тхьэм шъуфэшъыпкъэнэу гуцыIэ ешъутыныр ары нахь. ²²Исус Христос уашъом дэкIоягъэу джы мэлэ-Иичхэри, тетыгъорэ лъэкIыныгъэрэ зиIэхэри ежым фэ-IорышIэхэу Тхьэм иджабгъукIэ гос.

ЯПЛIЭНЭРЭШЪХЬ

ШIошъхъуныгъэ зымыIэхэм афэдэу шъумызекIу

Арышъ, Христос ыпкъыкIэ къин зэрищэчыгъэм пае, шъори ежъ игупшысакIэкIэ лъэкIыныгъэ зижъугъэIэн фае, сыда пIомэ хэтми ыпкъыкIэ къин зыщэчыгъэм псэкIодым иIоф хэлъыжъэп. ²Арэуштэу мы дунаем тыщыпсэунэу къытфэнэжырэ мафэхэм цыфхэр зыкIэхъопсырэ Iофхэм атетэу тымызекIожъэу, Тхьэр зэрэфаем тетэу тэзекIо. ³Тхьэр зымышIэрэ цыфхэр зекIонхэу зэрякIасэм фэдэу, шъори пасэм шъузэрэзекIощтыгъэр икъугъэба? МыхъомышIэ псэукIэм зешъутызэ шъупсэуштыгъ, хъопсэныгъэ шIойхэми шъукъыращэкIыштыгъ, утэшъоныгъэми, ешхэ-ешъоныгъэми шъушъхъарытIупщэу шъуапылгыштыгъ. Тхьэ нэпцI гъэлъэпIэныгъэ емыкIуми шъухэтыштыгъ. ⁴Ахэмэ ямышъомышIэ псэукIэу гъунэ зымыIэм джы гъусэ шъузэрэфэмышъурэм пае, агъэшIагъо ыкIи къышъохъоных. ⁵Ау бэ темышIэу псаухэми лаагъэхэми хыкум атезышIы-хъащтым пэгъокI ратын фае. ⁶Сыда пIомэ Христос

3:20 ежым емыдэлугъэхэр – пегъымбар Нухь изэман щыпсэурэ цыфхэу Тхьэм емыдэлухэу, Нухьэ къухьэр зешIым, ар зэришIырэр зымыдагъэхэр ары.

3:20 нэбгырий – пегъымбар Нухьэрэ, ащ ишъхъэгъусэрэ, Нухьэ ыкъохэмрэ, ахэмэ яшъхъэгъусэхэмрэ ары.

л҃агъэхэми* къэбарышIур* зыфаригъэIугъэр Тхьэм цIыф пстэуми лIэныгъэм ихьыкум зэратыришIыхьэрэм фэдэу, ахэр мы дунаем зытетхэм, лIэныгъэм ихьыкум атришIы-хьагъэ пэтми, Тхьэр зэрэпсэурэм фэдэу, ахэри псэунхэр ары.

⁷ Ау Iоф пстэуми якIэух къэблэгъагъ. Арышъ, Тхьэм шъуелъэIушъуным пае, гурыIоныгъэри зыщылэныгъэри зижъугъаI. ⁸ ЗэкIэмэ апэу шъугу етыгъэу шIу шъузэрэ-лъэгъу, сыда пIомэ шIулъэгъуныгъэм псэкIодыбэ егъэ-гъу. ⁹ Шъумытхьаусыхэу шъузэрэгъэхьакI. ¹⁰ Тхьэм, ынэ-шIу щыфэныгъэкIэ лъэкIыныгъэ зэфэшъхьафхэу шъуIэ къырилъхьагъэхэм шIоу шъуарылажъэу, лъэкIыныгъэу Тхьэм хэти ылэ къырилъхьагъэмкIэ ишIуагъэ адрэхэм арерэгъэкIыжъ. ¹¹ КъэгущыIэрэм Тхьэм ыдэжъ къикIырэ гущылэхэр къерэIожьых. ЦIыфхэм зишIуагъэ языгъэ-кIырэм Тхьэм лъэкIыныгъэу къыритырэмкIэ ишIуагъэ арерэгъэкI. Ар шъушIэмэ, Исус Христос шъугухэм зэ-рарылтым пае, шъушIэрэ пстэумкIи цIыфхэм Тхьэм щытхъу фяжъугъэшIышт. МыкIодыжъын щытхъушхори лъэкIыныгъэшхори Тхьэм ий. Амин.

Христос игъогу шъузэрэрыкIорэм пае, къин шъущэчышт

¹² СилъапIэхэр, шъуишъыпкъагъэ зыгъэунэфырэ къи-нышхоу шъущэчрэр* шъумыгъэшIагъо, къышъохъу-лIэрэри гъэшIэгъонэу къышъущэрэмышъу. ¹³ Ау Христос къинхэу ыщэчыгъэхэмкIэ Iахьэ зэрэшъуиIэм пае шъу-гушIу, сыда пIомэ Христос щытхъушхо иIэу къызы-лъэгъошт мафэм ыдэжъ гушIогъошхо шъуиIэшт. ¹⁴ Христос ыцIэ зэрэжъугъэлъапIэрэм пае, цIыфхэр къышъохъонхэмэ, сыхъатмафэ шъуежъагъ, сыда пIомэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэу щытхъушхо зиIэр шъуигъусэ. ¹⁵ Шъуащыщэу зыгорэм къин ыщэчы хъумэ, цIыф уклэ-кIоу, е тыгъуакIоу, е бзэджашIэу, е иIоф зыхэмылтым пылъэу щытзэ, зыкIищэчрэр арэу орэмышъу. ¹⁶ Ау Христос игъогу зэрэрыкIорэм пае, зыгорэм къин ыщэчмэ орэмыукIытэ, ау Христос игъогу рыкIохэрэм зэращы-

4:6 л҃агъэхэми – еплъ 1 Петрэ 3:19.

4:6 къэбарышIур – еплъ 1 Петрэ 1:12.

4:12 шъуишъыпкъагъэ зыгъэунэфырэ къинышхоу шъущэчрэр Христос игъогу шъузэрэрыкIорэм пае къинэу шъущэчрэр ары.

щым пае, Тхьэм щытхъу ферэшI. ¹⁷ Сыда пIомэ Тхьэм ежъ иунагъо хьыкум тыришIыхъанэу зиублэшт уахътэр къэсыгъ. ХьыкумшIыныр тэркIэ къеублэмэ, Тхьэм икъэбарышIу емыдэлухэрэм сыда къяхъулIэщтыр?»

¹⁸ «Шъыпкъагъэ зиIэ цIыфхэри ерагъэу мыкIодхэу къэнэжъхэмэ,

Тхьэм ищынагъо зыгу имылъхэми псэкIод зышIэхэрэми

сыда къяхъулIэщтыр?»*

¹⁹ Арышъ, Тхьэр зыфаем тетэу къин зыщэчхэрэм Тхьэу ахэр къэзыгъэхъугъэу узщыгугъышъущтым ыIэ зыра-рэлъхыи, шIу арэшIэ зэпыт.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Мэлахъом мэлхэм ынаIэ зэратригъэтырэм фэдэу, Тхьэм ицIыфхэм шъунаIэ атежъугъэт

Чылыс зэлукIэм инахьыжъхэу къышъухэтхэм сышъольэлү. Сэри чылыс зэлукIэ горэм инахьыжъхэм сашыщ. Христос къинхэу ыщэчыгъэхэм сыряшыхъат, Христос ищытхъушхоу къэлъэгъонэу щытымкIи Iахъэ сиIэшт. Сызэрэшъольэлүрэр мыры:

² Мэлахъом мэлхэм ынаIэ зэратригъэтырэм фэдэу, шъори Тхьэм ицIыфхэу шъуадэжъ щыIэхэм мэлахъо шъуафэхъуи, шъунаIэ атежъугъэт, егъэзыгъэ хэмылъэу, ау шъуигуапэу, Тхьэм ыгу зэрелүрэм фэдэу. Мылкъум шъукIэмыхъопсэу, шъугу етыгъэу ахэмэ шъуафэлажъ.

³ Ау шъулэ илъ цIыфхэм лIыгъэкIэ тетыгъо афышъуи-Iэу шъуадемызекIу, ау шапхъэ шъуафэхъуным пае, шIу шъушIэ. ⁴ ЕтIанэ Христосэу апэрэ мэлахъор къызылгъожькIэ, текIоныгъэм итанджэу щытхъушхо зиIэу мыкIодыжъыщтыр къышъуитышт.

⁵ Шъо, ныбжыкIэхэри, нахьыжъхэм шъуафэлорышI. Пэгагъэ шъугухэм арымылъэу шъузэфыщыт, сыда пIомэ

«Тхьэр пэгагъэ зыгу илъ цIыфым пэуцу,
ау пэгагъэ зыгу имылъым ынэшIу къыщэфэ».*

4:18 Еплъ ГущыIэжъхэу пачъыхъэ Сэлмэн ытхыгъэхэм (Притчи) 11:31.

5:5 Еплъ ГущыIэжъхэу пачъыхъэ Сэлмэн ытхыгъэхэм (Притчи) 3:34.

⁶ Арышъ, лъэкIыныгъэ зиIэ Тхьэм ыпашъхъэ зыщыжъугъэцIыкIу, ежым ыгъэнэфэгъэ уахътэр къызыскIэ, шъукъиIэтыжьиным пае. ⁷ ШъуигумэкIыгъо пстэури Тхьэм фэжъугъаз, сыда пIомэ ащ ынаIэ къышъутырегъэтышъ ары.

⁸ ЗыщыIэныгъэ зижъугъаI, шъумычъыеуи шъусакъ. Гъуахъорэ аслъаным фэдэу, шъуипыеу шэйтаным зыгорэ зэхицунтхъэным лъыхъузэ къекIухъэ. ⁹ Шошъхъуныгъэм игъогу шъукъызэкIэмыкIожъэу шъутетэу, шэйтаным шъупэуцужъ, сыда пIомэ шъушыхэм, дунаем тыдэ щыIэхэми, ащ фэдэ къинхэр зэращэчхэрэр шъошIэ.

¹⁰ НэшIу щыфэныгъэ пстэури зиIэ Тхьэм ищытхъушхоу мыкIодыжьищтымкIэ Iахъэ шъуиIэнэу къышъоджагъ, Христос Исус шъугухэм зэрарылъым пае. ЗытIэкIурэ къин зышъущэчырэ ужым, ежъ Тхьэм шъукъызэтыригъэуцожьинышъ, шъугухэр ыгъэпытэнхэшъ, шIошъхъуныгъэм игъогу шъукъызэкIэмыкIожъэу, пытэу шъутыригъэтышт. ¹¹ МыкIодыжьи лъэкIыныгъэшхор Тхьэм ий. Амин.

Аужырэ шIуфэс гущыIэхэр

¹² Сшы шъыпкъэу слъытэрэ Силуан* иIэпыIэгъукIэ тIэкIу къышъуфэсэтхы. Зыфэстхырэр шъушIошъ згъэхъунэуи, къыжъугурызгъэIонэуи, Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэм ехылаагъэу стхыгъэр зэрэшъыпкъэм шыхъат сыфэхъунэуи ары. Гъогу шъыпкъэм шъутемыкIэу, Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэм зыхэшъумыгъэн.

¹³ Тхьэм шъукъызэрэхихыгъэм фэдэу, Вавилон* щыIэ чылыс зэлукIэу Тхьэм къыхихыгъэм шIуфэс къышъуехыжьи. Скъо Марки* шIуфэс къышъуехыжьи. ¹⁴ ШIулъэгъуныгъэкIэ IаплI зэшъущэкIызэ, шIуфэс зэшъухыжъ.

Шъо зэкIэ Христос зыгу илъхэм гупсэфыныгъэ Тхьэм къышъуерэт. Амин.

5:12 Силуан – Паул дэлажьэу игъогогъухэм ащыщыгъэр арын фае. Еплъ Апостол. 15:22–18:5.

5:13 Вавилон – ащ къикIын фаер Рим (Рум) къэлэшхор ары. Еплъ Исус Христос апостол Иуан Iофхэу къыфигъэнэфагъэхэм 18.

5:13 Марк – Иуан МарккIи заджэхэрэр арын фае. Еплъ Кол. 4:10. Ащыгъум «скъоу» къызэриIагъэмкIэ Петрэ къыригъэкIыгъэр «сиIэпыIэгъу» ары.

АПОСТОЛ ПЕТРЭ ЯТІОНЭРЭ ТХЫЛЪЭУ ЫТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЬ

Шуфэс ехыныр

Сэ, Симон Петр, мы тхылъыр сэтхы. Исус Христос сыфэлажъэ, иапостолэуи сыщыт.

Ти Тхъэу тымыклодэу тыкъэзыгъэнэжъырэ Исус Христос изэфагъэклэ осэшхо зилэ шлошъхъуныгъэу тилэм фэдэ шлошъхъуныгъэ зилэ хъугъэ цыфхэр ары мы тхылъыр зыфэстхыхэрэр.

²Ти Тхъэмрэ ти Зиусхъанэу Исус Христосрэ нахышлоу зэрэшъушлэхэрэмклэ Тхъэм ынэшлу инэу къышъушцэрэфэ зэпыт, гупсэфыныгъэшхуи къышъуерэт зэпыт.

**Тхъэм ибынхэм ащыщ шъухъунэу къызэрэшъоджагъэри
шъукъызэрэхихыгъэри къэжъугъэшъыпкъэжъых**

³Тхъэм ищынагъо тыгухэм арылъэу тыпсэуным пae, тищыклагъэ пстэури Христос Тхъэм илъэкIыныгъэшхоклэ къытитыгъ. Арэуштэу зыклишлагъэр Тхъэу зищытхъу-

шхокИи зишлугъэшхокИи зибынхэм ащыщ тыхъунэу къы-
тэджагъэр зэрэтшлэрэр ары. ⁴ Арэуштэу Тхьэм тыкъызэ-
ригъэгугъэгъэ Іэхьышхохэу осэшхо зиІэхэр къытитыгъэх,
ахэмкИи дунаем тет хъопсэнэгъэ Іаехэу цІыфхэр зыгъэ-
кІодхэрэм защышгъудзыенышгъ, Тхьэм ищытыкІэкІэ Іахъэ
шъуиІэным пае.

⁵ Арышгъ, шъуишІошгъхъуныгъэ шлугъэри зэрэхэжъу-
гъэхъоным ыуж шъуит; шлугъэми шІэныгъэр хэжъу-
гъахъу; ⁶ шІэныгъэми зыщыІэныгъэ хэжъугъахъу; зы-
щыІэныгъэми теубытэныгъэ хэжъугъахъу; теубытэны-
гъэми Тхьэм ищынагъо хэжъугъахъу; ⁷ Тхьэм ищына-
гъоми зэкъошныгъэ хэжъугъахъу; зэкъошныгъэми шлу-
лъэгъуныгъэ хэжъугъахъу. ⁸ Мыхэр зэкІэ къышгъухэлъ-
хэу ыкІи къышгъухахъохэмэ, зи къэшгъумыгъахъэу, шлу-
гъи къышгъухэмыкІэу шгъукъэнэштэп, ти Зиусхъанэу Исус
Христоси нахьышІоу шгъушІэшт. ⁹ Ау мы Іофхэр зы-
хэмылгъ цІыфыр нэшъу, ынэхэри зэтепІуагъэх. А цІы-
фым ыгу ипсэкІодхэр Тхьэм зэрэригъэкъэбзыкІыжы-
гъэхэр шыгъуопшэжыгъ.

¹⁰ Арэуштэу зэрэщытым пае, сшыхэр, Тхьэм ибынхэм
ащыщ шгъухъунэу къызэрэшгъоджагъэри шгъукъызэрэхи-
хыгъэри къэзэрэжъугъэшгъыпкъэжыным нахьыбэу ыуж
шъуит зэпыт. Арэуштэу шгъушІымэ, Тхьэм игъогу егъа-
шІэми шгъутекІыштэп, ¹¹ сыда пІомэ арэуштэу ти Зиус-
хъанэу тымыкІодэу тыкъэзыгъэнэжырэ Исус Христос
и Тетыгъошхоу мыкІодыжыщтым ылэчІэгъ шгъучІэхъанэу
фит шгъухъушт.

¹² Арышгъ, мы Іофхэр шгъушІэ пэтми, шгъыпкъагъэу
шгъуиІэми пытэу шгъутет пэтми, мыхэр зэкІэ шгъугу
къэзгъэкІыжъ зэпытыщтых. ¹³ Спкъы ичэтэнгъэІагъэ сы-
чІэтэу сэлсэуфэ, мы Іофхэр шгъугу къызэрэзгъэкІы-
жырэмкІэ шгъукъэзгъэущыныр тэрэзэу сэлъытэ. ¹⁴ Бэ
темышІэу спсэ спкъы зэрэхэкІыжыщтыр сэшІэ, ти Зиу-
схъанэу Исус Христос къызэрэзгуригъэІуагъэм фэдэу.
¹⁵ Мы дунаем сызехыжырэ ужми, мы Іофхэр сидигъуи
шгъугу къызэрэжъугъэкІыжышгъуштхэм джы сыпылгъышт.

Апостолхэм къэбарэу къаІуагъэр шгъыпкъэ

¹⁶ Исус Христос лъэкІыныгъэшхоу иІэмрэ дунаем къы-
зэригъээзэжыщтымрэ якъэбар къызышгъотэгъэІум, тэ

Іушэу кьэтыугупшысыгъэ тхыдэжъхэр кьышъуфэтІотагъэхэп, тынэхэмкІэ ежъ ищытхъушхо тлъэгъугъэ нахъ.

¹⁷ Сыда плѳмэ «Мары сэ шІу слъэгъурэ Скъѳ класэу сыгу зэлурэр»,^{*} ыІѳу, щытхъушхо зиІэ анахъ Иным ымакъэ кьызынэсым, Тхъэу Ты лъаплѳм лъытэныгъэшхорэ щытхъушхорэ ащ фигъэшъѳшагъ. ¹⁸ А макъэу уашъѳм кьѳІукІыгъэр тэ ттхъакІумэхэмкІэ зэхэтхыгъ, сыда плѳмэ тыригъусэу Іѳшъхъэ лъаплѳм тытетыгъ.

¹⁹ Ащ нэмыкІѳуи нахъ цыхъэшІэгъухѳуи пегъымбархэм кьѳІуагъэхэр щыІѳх. Нѳф кьэшъынышъ,^{*} нѳфылъ жъуагъѳр^{*} шъугу кьыщыкъѳкІыфѳ, ахэмэ кьѳІуагъэхѳу, чІыплѳ мѳзахѳ горѳм кьыщынѳфѳрѳ остыгъѳм фѳдѳхѳм шъуафѳсакъызѳ шъуядѳІумѳ, шІу шъѳшІѳ. ²⁰ Зѳклѳмѳ апѳу мыр шъушІѳн фѳаѳ: Тхъѳм игущыІѳ тхыгъэхѳм арытхѳу пегъымбархэм кьѳІуагъэхэр зыми ежъ–ежъырѳу зѳхѳфынхѳ ылъѳкІыщтѳп. ²¹ Пегъымбархэм ягущыІѳхэр ежъ–ежъырѳу кьѳІуагъэхѳп, ау Тхъѳм Ыпсѳ Лъаплѳ а гущыІѳхэр пегъымбархэм агухѳм къарилъхъѳхи, къаригъѳІуагъѳх.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Пегъымбар нѳпцІхѳмрѳ дин гъѳсѳклѳ нѳпцІхѳмрѳ

(Иудѳ 4–13)

Ау Тхъѳм ылъѳпкъ пегъымбар нѳпцІхѳри хѳтыгъѳх. Ащ фѳдѳу дин гъѳсѳклѳ нѳпцІхѳр шъѳри кьышъухѳтыщтых. Цыфхѳм гу лъамытѳу ахѳр зыгъѳунѳхъун Іѳфхѳр арагъашІѳщтых. Зиусхъанѳу ашъхъѳ къѳзыщѳфѳжъыгъѳри адѳщтѳп. Арѳушѳтѳу псынкІѳу ежъхѳм загъѳунѳхъужъы. ² Ахѳмѳ ямыхъѳмышІѳ псѳукІѳ игъѳгу цыфѳыбѳ техъашѳт, арѳушѳтѳуи шъыпкъѳгъѳм игъѳгу цыфѳыбѳ къырагъѳхъѳнышѳт. ³ ЯнѳйпсыягъѳкІѳ гущыІѳ нѳпцІхѳр кьѳІѳхѳзѳ, шъуишІѳуагъѳ зѳрагъѳкІышѳт. Тхъѳм ахѳр зигъѳмысѳхѳрѳр бѳшІагъѳ, Тхъѳу ахѳр зыгъѳклѳдышѳтри чъыѳрѳп.

1:17 Мары сэ шІу слъэгъурѳ Скъѳ класѳу сыгу зѳІурѳр – еплъ Маттѳ 17:1–8; Марк 9:2–8; Лука 9:28–36.

1:19 нѳф кьэшъыныр – Христѳс дунаѳм къызыкІѳжъышѳт мафѳр ары.

1:19 нѳфылъ жъуагъѳр – Христѳс инѳфынѳ ары.

⁴Сыда пIомэ Тхьэр мэлэичхэу псэкIод зышIагъэхэми ашъхьасыгъэп, ау Iэхъу-лъэхъухэр атрилъхьэхи, цIыфхэм хьыкум зыщатыришIыхьашт ахърэт мафэм нэсы, джэхьнэмым ишIункIыгъэ хэтынхэу фигъэзагъэх.
⁵Тхьэр пасэми дунаем къышъхьасыгъэп, псы къиушхор* Тхьэм ищынагъо зыгу имылъ цIыфхэм ядунай къызытырегъаом. Ау пегъымбар Нухъэ шъыпкъагъэм игъогу икъэбар зэригъэIущтыгъэм пае, нэбгырибл игъусэхэу Тхьэм ар мыкIодэу къыгъэнэжьи. ⁶Къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ* кIодынхэу ыгъэмысэхи, машIокIэ ыгъэстыхи, яжъэу ыгъэхъугъэх. Арэуштэу ахэмэ къяхъулIагъэмкIэ ежъ ищынагъо зыгу имылъ цIыфхэм къяхъулIэщтыр Тхьэм къыгъэлъэгъуагъ. ⁷Шъыпкъагъэ зиIэ Лутэу* а цIыфхэу Тхьэм иунашъохэм атекIыгъэхэм ямыхъомышIэ псэукIэ къыхэкIыкIэ улэугъэр ахэмэ адэмыкIодэу Тхьэм къыгъэнэжьи, ⁸сыда пIомэ мы лIэу шъыпкъагъэ зиIэр адэпсэоу, хабзэ зыхэмылъ Iофхэу ашIэщтыгъэхэр зелъэгъухэм ыкIи зызэхеххэм, ыгоу шъыпкъагъэ зиIэм мафэ къэси къеощтыгъ. ⁹Ащ фэдэу Тхьэм ищынагъо зыгу илъхэм яшIошъхъуныгъэ гъэунэфыгъэу хъу зыхъукIэ, зэрэхищыжьищт шIыкIэри ешIэ. Шъыпкъагъэ зимыIэхэми ябзэджагъэ аригъэпщыныжьи, ахърэт мафэм нэсы къызэригъэнэщт шIыкIэри ешIэ ащ, ¹⁰зэкIэми апэу цIыфхэу зипсэкIодышIэ шэныжъым ихъопсэныгъэ мыкъабзэхэм къыращэкIхэу, тетыгъо зиIэхэр зэзымыпэхэрэр ары.

Дысыхэу, къаигъэхэу, уашъом щытхъушхо щызиIэхэми яхъоныным щымыщынэхэу щытых. ¹¹Мэлэичхэм а цIыфхэм анахьи нахъ лъэкIыныгъи, нахъ тетыгъуи яIэ пэтми, Тхьэм ыпашъхьэ ахэмэ щяхъонхэрэп ыкIи щагъэмысэхэрэп. ¹²Ау мы цIыфхэр зыфэдэхэр акъыл зимыIэ хьакIэ-къуакIэхэу зищытыкIэ къырищэкIхэу зэрэщытым фэдэу, зекIохэрэр ары. А цIыфхэр аубытынхэм ыкIи агъэкIодынхэм пае, къэхъугъэх. Зи зыхамышIыкIрэ Iофхэм яхъоных. НэмыкIрэ цIыфхэр зэрагъэунэхъухэрэмкIэ ежъхэм загъэунэхъужьи.

2:5 псы къиушхор – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:1–7:24.

2:6 къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:24–25.

2:7 Лут – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:1–16,29.

¹³ Бзэджагъэу ашлагъэм ифэшъуашэ агъотыжъышт. Мэфэ реным ахъщабэ зытырагъэкӀодэжъэу загъэтхъэжъынэу ягуап. КъызыжъудашхэкӀэ, укӀытагъохэу ыкӀи нэпэтеххэу щытхэзэ, шъукъызыэрагъапцӀэрэмкӀэ загъэтхъэжъы. ¹⁴ Зинэ шӀэным анэхэр фалӀэхэу, псэкӀод-шӀэнымкӀэ загъэшхэкӀын алъэкӀырэп. Тхъэм игъогу шъыпкъэу темытхэр зыӀэпашэх. Агухэр нэйпсыягъэм есагъэх – ахэмэ Тхъэм ынае къащифагъ. ¹⁵ Гъогу занкӀэм текӀыхи, гъощагъэх. Восор ыкъоу Валаам* игъогу техъагъэх. Ахъщэ къыгъэхъэным пае, бзэджагъэ зышӀэн зигуапэу щытыгъэр ары. ¹⁶ Ау бзэджагъэу ышлагъэм пае, щыд горэ егыигъ. Щыдэу бзэ зимыӀэр цӀыф макъэкӀэ къэгущыӀи, пегъэмбарым иделагъэ пэуцугъ.

¹⁷ А цӀыфхэр псынэ гъужыгъэхэми жъыбгъэшхом зэрифэрэ ошъуапщэхэми афэдэх. МыкӀодыжъын шӀункӀыгъэм икуупӀэ Тхъэм ахэмэ къафигъэнэфагъ. ¹⁸ Ахэмэ пэгагъэ зыхэлъ гущыӀэхэмрэ пкӀэ зимыӀэ гущыӀэхэмрэ къалохэзэ, гъогу пхэнджым гъощагъэхэу тетхэм къалэ-пыкӀыжъхэу зыублагъэ цӀыфхэр зыӀэпашэх. Ахэр зэры-зыӀэпашэхэрэ шӀыкӀэр мары: Ӏофхэу цӀыфым ипсэкӀоды-шӀэ шэныжъыр зыкӀэхъопсыхэрэр агъэцэкӀэнхэуи, мы-хъомышӀэ псэукӀэм зыратынэуи агъэгущох. ¹⁹ Шъхъа-фитныгъэу зыфаӀорэмкӀи агъэгугъэх, ау ежъхэр кӀоды-ныгъэм ипщылӀых, сыда пӀомэ сыд щыщми тетыгъо къыпфизилӀэм ипщылӀ ухъугъ. ²⁰ А цӀыфхэм ти Зиус-хъанэу ыкӀи тымыкӀодэу тыкъэзыгъэнэжъырэ Исус Хри-стос зэрашлагъэмкӀэ дунаем ибзэджэгъэ шӀоим зы-щадзыягъэу, ау етӀанэ бзэджагъэм зырагъэубытыжъэу тетыгъо афырилӀэу хъужьмэ, кӀэухым дэжъ ахэмэ яӀоф ыпэм нахь нахь Ӏае мэхъу. ²¹ Шъыпкъагъэм игъогу ашлагъэу, етӀанэ текӀыжъхэу унэшъо лъапӀэу апостол-хэм къафагъэнагъэм акӀыб фагъэзэным нахь, Христос икъэбарышӀу игъогу амышлагъэмэ, ежъхэмкӀэ нахьы-шӀуштыгъ. ²² ГущыӀэжъ шъыпкъэм тетэу ахэмэ къяхъу-лагъ: «Хъэм* къыжыгъэм фегъэзэжъы», ыкӀи «Къоу агъэкъэбзэжъыгъэм шӀоим зыхигъэукӀорэинэу фегъэ-зэжъы».

2:15 Валаам – еплъ Пегъымбар Мусэ яплӀэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:4–35.

2:22 хъэ – еплъ ГущыӀэжъхэу пачъыхъэ Сэлмэн ытхыгъэхэм (Притчи) 26:11.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Зиусхъаным дунаем къыгъээзэжъынэу тыкъыгъэугъагъ

Мыры ятІонэрэ тхылъэу къышъуфэстхырэр, силъапІэхэр. А тхылъитІумкІи мы Іофхэр шъугу къызэрэзгъэкІыжъырэмкІэ шъыпкъэу къыжъугурызгъэІонэу сыпылъ. ²Пегъымбар лъапІэхэм къаІогъэ гущыІэхэри, ти Зиусхъанэу тымыкІодэу Тыкъэзыгъэнэжъырэм шъуи-апостолхэм къаригъэІогъэ унашъори шъугу къэжъугъэкІыжъынэу сыфай.

³ЗэкІэмэ апэу мыр шъушІэн фае: Мы дунаем иаужыпкъэрэ мафэхэм мыукІытэрэ кІэнэкІакІохэр къэтэджыщтых. Яхъопсэныгъэ Іаехэм къыращэкІыхэзэ, ⁴мырэуштэу аІощт: «Исус къыгъээзэжъынэу тыкъыгъэугъагъ. Адэ, тыдэ шыІа? Сыда пІомэ тятэжъхэр дунаем ехыжъыгъэх, ау Тхъэм дунаер къызигъэхъугъэм щегъэжъагъэу зэкІэ зэрэщытыгъэм фэдэу щыт». ⁵Арэуштэу егупшысэхэу, бэшІагъэу Тхъэм игущыІэкІэ уашъохэмрэ чІыльэмрэ псым къыхигъэшІыкІыхэу, псымкІэ къызэригъэхъугъэхэр ашІэрэп. ⁶Псыри Тхъэм пэсэрэ дунаем къытыригъауи, ыгъэкІодыгъагъ. ⁷Ащ фэдэу джырэ уашъохэмрэ джырэ чІыльэмрэ а гущыІэ дэдэмкІэ Тхъэм машІом къыфигъэнэжъыгъэх. Тхъэм цІыфхэм хыкум атришІыхъанышъ, ежъ ищынагъо зыгу имылъхэр зыкІодыжъыщт ахърэт мафэм нэсы ахэр къыгъэнэщтых.

⁸Мы шъыпкъэр шъоркІэ мынафэу щэрэмыт, силъапІэхэр: Зиусхъаным ыдэжъкІэ зы мафэр илъэс миным фэд, илъэс минри зы мафэм фэд. ⁹ЦІыф куп зэрэугъэрэм фэдэу, Зиусхъаным Іофхэу цІыфхэр къызэригъэугъагъэхэр ыгъэцэкІэнхэу ыгъэгужъоштэп. Ау Тхъэм шыІагъэ къышъуфыриІ, сыда пІомэ цІыф зи кІодынэу фэмыеу, цІыф пстэуми япсэкІодхэм афыкІэгъожъынхэу фаешъ ары.

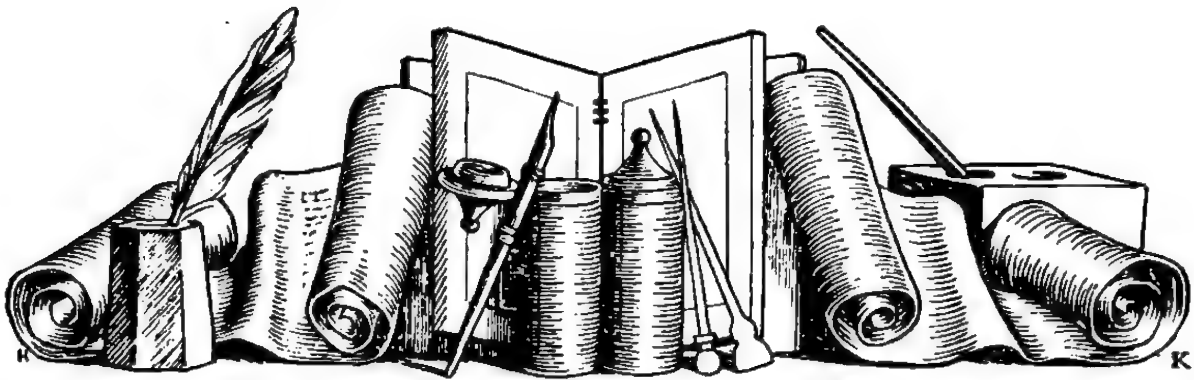
¹⁰Ау Зиусхъаныр къызыкІожъыщт мафэр тыгъуакІом фэдэу амышІахэу къэсыщт. А мафэм мэкъэшхо пыІукІызэ, уашъохэр кІодыжъыщтых, мы дунаер къызхэшІыкІыгъэ пстэури машІокІэ стынхэшъ, кІодыжъыщтых. Чыльэри ащ тет пстэури машІокІэ стыжъыщтых.

^{11,12}ЗэкІэри арэуштэу зэрэкІодыжъыщтым пае, Тхъэм имафэ шъупаплъэу, а мафэр нахь псынкІэу къызэрэсы-

щтым ыуж шъуитэу, гукъэбзагъэкIи Тхъэм ищынагъокIи шъупсэун фае. А мафэр къызыскIэ, уашъохэр машIокIэ кIодыжбыщтых. Дунаер къызхэшIыкIыгъэхэри фэбэгъэшхом ыгъэткIущтых. ¹³ Ау Тхъэм тыкъызэригъэугъагъэм тетэу, шъыпкъагъэ зыдэщылэ ошъуакIэри чIылакIэри щылэ зэрэхъуштым тыщыгугъэу тыпэплъэ.

¹⁴ Арышъ, силъапIэхэр, ахэмэ шъузэрапаплъэрэм пае, лажъэ зи шъуимылэу, зыми шъузэригъэмысэн зи щымылэу, гупсэфыныгъи шъуилэу, Тхъэм ыпашъхъэ шъузэрихъащтым ыуж шъуит. ¹⁵ ШъумыкIодэу шъукъыгъэнэжбынэу игъо къышъуфыригъэфэныр ары Зиусхъаным щылагъэ зыфиIэр, ар зыгурыжъугъаIу, тэ тшы Паулэу шIу тлъэгъурэм Тхъэм къыритыгъэ зэхэшIыкIыныгъэмкIэ къызэрэшъуфитхыгъэм фэдэу. ¹⁶ Мы Iофхэм къатегушыIэзэ, итхылъ пстэуми арэуштэу арытэу ытхыгъ. Итхылъхэм гурыIогъуаехэри арытых. ЗэхэшIыкIыныгъэ зимылэхэу, агухэмкIэ теубытэныгъэ зимылэ цIыфхэм Паул итхылъхэр зэлагъахъэ, адрэ тхылъ лъапIэхэр зэрэзэлагъахъэхэрэм фэдэу. Арэуштэу зэрашIэрэмкIэ загъэкIодыжбы.

¹⁷ Арышъ, силъапIэхэр, мыр шъушIэгъахэшъ, Тхъэм иунашъохэм атекIырэ цIыфхэм ягъогу пхэнджхэм шъузэрэдамышыхыными, шъыпкъагъэу шъузытетым шъузэрэтемыкIыжбыными шъуфэсакъ. ¹⁸ Ти Зиусхъанэу тымыкIодэу Тыкъэзыгъэнэжбырэ Исус Христос ынэшIу къызэрэшъууцифэ зэпытыными, ежбыр нахышIоу зэрэшъушIэными ыуж шъуит. Джыри мыухыжбын мафэми нэсыфэ щытхъушхор ий. Амин.

АПОСТОЛ ИУАН АПЭРЭ ТХЫЛЪЭУ ЫТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Гущылэу щылэныгъэ шъыпкъэ къытэзытырэр

УблапIэм кыщегъэжыагъэу щылагъэу, тэ зэхэтхыгъэу, тынэхэмкIи тлэгъугъэу, тызэплъыгъэу, тIэхэмкIи тызтеIэбагъэр – цыфхэм щылэныгъэ язытырэ Гущылэр ары, ежъыри ары зикъэбар къэтIуатэрэр. ²А щылэныгъэр къэлэгъуагъ. Ар тлэгъугъэ, шыхъати тыфэхъугъ. А мыкIодыжъын щылэныгъэу Ты лъапIэм ыдэжъ щылагъэу, тэ кытфэлэгъуагъэм икъэбар кышъуфэтэлуатэ. ³Гъусэ шъукъытфэхъуным пае, тэ тлэгъугъэу ыкIи зэхэтхыгъэм икъэбар кышъуфэтэлуатэ. Гъусэныгъэ зыфытилэхэр Ты лъапIэмрэ ежъ Ыкъоу Исус Христосрэ ары. ⁴Мыр зыфэттхырэр шъуигушлуагъо щыкIагъэ зи имылэу, икъугъэу хъуныр ары.

Тхэр нэфынэу щыт

⁵Къэбарэу Тхэм Ыкъо кытитлуагъэу тэ кышъодгъэлурэр мары: Тхэр нэфынэу щыт, шIункIыгъи зи ежъым

хэлъэп. ⁶Тхьэм тэ тыригъусэу тІо пэтми, еІани шІун-кІыгъэм тыхэтэу тызекІомэ, пцІы тэусы, шъыпкъагъэ-ри дгъэцакІэрэп. ⁷Тхьэр нэфынэм зэрэхэтым фэдэу, нэфынэм тыхэтэу тызекІомэ, гъусэныгъэ зэфытиІ, Ыкъоу Исус ылъэу къащым щыкІэкІыгъэми псэкІод пстэури тыгухэм арегъэкъэбзыкІыжъых.

⁸ПсэкІод зи тимыІэу тІомэ, зытэгъэпцІэжъы, шъыпкъагъи тыгухэм арылъэп. ⁹Ау типсэкІодхэр Тхьэм ыпашъхъэ итлъхъэхэмэ, ар шъыпкъэу ыкІи зафэу зэрэщытым пае, типсэкІодхэр къытфигъэгъуштых, зэкІэ къончагъэхэри тыгухэм аригъэкъэбзыкІыжъыштых. ¹⁰Тэ псэкІод тымышІагъэу тІомэ, Тхьэр пцІыусэу тІуагъэу мэхъу, игущыІэхэри тыгухэм арылъхэп.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Христос Ты лъаплэм тэ къытфелъэІу

Шъо, сибынхэм афэдэхэр, псэкІод шъумышІэным пае, мыр къышъуфэсэтхы. Ау зыгорэм псэкІод ышІэмэ, Ты лъаплэм тэ къытфелъэІунэу зыгорэ тиІ – ар шъыпкъагъэ зиІэ Исус Христос ары. ²Къурмэныпхъэу тэ типсэкІодхэр тфэзыпщыныжъырэр ежъыр ары, ау тэ типсэкІодхэм язакъоп, дунаем ицІыф пстэуми япсэкІодхэри ары.

³Тхьэр шъыпкъэу зэрэтшІэрэр тэзыгъашІэрэр иунашъохэр зэрэдгъэцакІэхэрэр ары. ⁴ЦІыф горэм, «Тхьэр сэшІэ», еІо пэтми, Тхьэм иунашъохэр ымыгъэцакІэхэмэ, ар пцІыус, шъыпкъагъи ащ хэлъэп. ⁵Ау зыгорэм Тхьэм игущыІэхэр ыгъэцакІэхэмэ, шъыпкъэу Тхьэм ишІулъэгъуныгъэ щыкІагъэ зи имыІэу, икъугъэу а цІыфым ыгу илъ. Тхьэр тыгухэм зэрарылъыр тэзыгъашІэрэр мары: ⁶«Тхьэр сыгу илъ» зыІорэр Исус зэрэзекІоштыгъэм фэдэу зекІон фае.

УнэшъуакІэр

⁷Силъаплэхэр, унэшъуакІэ горэп сэ къышъуфэстхырэр, апэм къыщегъэжъагъэу шъуиІэгъэ унэшъожъыр ары нахъ. А унэшъожъыр къэбарэу зэхэшъухыгъэр ары.

⁸ Ау щытми, унашъоу къышъуфэстхырэр унэшъуакІ; а унашъом ишъыпкъагъэ Христос шъо къышъуфигъэлъэгъуагъ, сыда пІомэ шІункІыгъэр мэкІодыжъы, нэфынэ шъыпкъэр къэлъэгъогъах.

⁹ ЦІыф горэм «Сэ нэфынэм сыхэт», еІо пэтми, ышы* ыуджэгъумэ, ар шІункІыгъэм джыри хэт. ¹⁰ Зыш шІу зылъэгъурэр нэфынэм хэт, ащи псэкІод ышІэнэу зыгъэлъэпэон зи щыІэп. ¹¹ Ау зыш зыуджэгъурэр шІункІыгъэм хэт, шІункІыгъэми хэтэу мэзекІо, зыдакІорэри ышІэрэп, сыда пІомэ шІункІыгъэм ынэхэр нэшъоу ыгъэхъугъэхэшъ ары.

¹² Шъо, сибынхэм афэдэхэр, шъуипсэкІодхэр Христос ыщІэкІэ къызэрэшъуфэгъугъэхэм пае, къышъуфэсэтхы.

¹³ Шъо, тыхэр, ублапІэм къыщегъэжъагъэу ЩыІэр* зэрэшъушІэрэм пае, къышъуфэсэтхы. Шъо, кІалэхэр, шэйтаным шъузэрэтекІуагъэм пае, къышъуфэсэтхы. Шъо, сабийхэр, Ты лъапІэр зэрэшъушІэрэм пае, къышъуфэсэтхы. ¹⁴ Шъо, тыхэр, ублапІэм къыщегъэжъагъэу ЩыІэр* зэрэшъушІэрэм пае, къышъуфэсэтхы. Шъо, кІалэхэр, лъэкІыныгъэ зэрэшъуиІэм пае, къышъуфэсэтхы. Тхъэм игущыІэхэр шъугухэм арылтых, шэйтаными шъутекІуагъ.

¹⁵ Мы дунаери мы дунаем иІофхэри шІу шъумылъэгъух. Мы дунаер шІу зылъэгъурэ цІыфым ыгу Ты лъапІэм ишІулъэгъуныгъэ илъэп. ¹⁶ Сыда пІомэ мы дунаем иІофхэу – цІыфхэм япсэкІодышІэ шэныжъ зыкІэхъопсырэ Іофхэри, цІыфхэм анэхэр зыкІэхъопсырэ Іофхэри, цІыфхэр зэрыпэгэрэ Іофхэри – Ты лъапІэм ыдэжъ къикІыхэрэп, мы дунаер ары нахъ къыздикІыхэрэр. ¹⁷ Мы дунаери, мы дунаем иІофхэу цІыфхэр зыкІэхъопсыхэрэри мэкІодыжъых, ау Тхъэр зыфаер зыгъэцакІэрэ цІыфыр егъашІэми щыІэшт.

Антихристос

¹⁸ Шъо, сибынхэм афэдэхэр, мыр аужырэ сыхъат дэдэр ары. Антихристосыр* къызэрэкІощтыр зэрэзэхэшъухы-

2:9 ышы – зы диным рыкІохэрэр зэкъошхэу мэхъух.

2:13 ублапІэм къыщегъэжъагъэу ЩыІэр – Исус Христос ары.

2:18 Антихристос – Христос ипый ары.

гъэм фэдэу, джы Антихристос Іаджи къэкІуагъэ. Арэу-
щтэу аужырэ сыхъат дэдэр къызэрэсыгъэр тэшІэ. ¹⁹ А
цІыфхэр тэ тхэкІыгъэх, ау ахэр тэ тщыщыгъэхэп. Сыда
пІомэ ахэр тэ тщыщыгъэхэмэ, тадэжъ къанэщтыгъэх.
Ау тэ тхэкІыгъэх, арэущтэуи ахэмэ ащыщэу зи тэ
зэрэтщымыщыр нафэ хъугъэ.

²⁰ Ау Христос Ыпсэ ЛъапІэ къышъуфыригъэхыгъ,
шъо зэкІэми шъыпкъагъэри шъошІэ. ²¹ Шъыпкъагъэр
шъумышІэу сІозэ арэп тхылъ къызкІышъуфэстхырэр,
ау шъошІэшъ ары. Шъыпкъагъэм зы пцІы къызэрэхэ-
мыкІыщтри шъошІэ. ²² Хэта адэ пцІы зыусырэр? Исус
зэрэ—Христосыр зымыдэрэр ары. Ащ фэдэ цІыфыр ары
Антихристосыр. Ты лъапІэри Къо лъапІэри ащ ыдэхэрэп.
²³ Хэти Къо лъапІэр зымыдэрэм ыгу Ты лъапІэри
илъэп. Къо лъапІэр зыдэрэм ыгу Ты лъапІэри илъ.

²⁴ Арышъ, апэм къыщегъэжъагъэу зэхэшъухыгъэр
шъугухэм арыжъугъэлъ зэпыт. Апэм къыщегъэжъагъэу
зэхэшъухыгъэр шъугухэм арылъ зэпытмэ, Къо лъапІэри
Ты лъапІэри шъугухэм арылъ зэпытыщтых. ²⁵ Христос
тыкъызэригъэгугъагъэр мыкІодыжъын щыІэныгъэр ары.

²⁶ Тхъэм игъогу шъо шъутезыгъэкІынэу ыуж итхэм
яхъыллагъэу мы Іофхэр къышъуфэсэтхых. ²⁷ Ау шъо
Христос ежъ Ыпсэ ЛъапІэ къышъуфыригъэхыгъ, Ыпси
шъугухэм арылъ зэпыт, зыгорэми зыгорэ шъуигъэ-
шІэнэу шъуищыкІагъэп, сыда пІомэ Христос Ыпсэ
ЛъапІэ Іоф пстэуми яхъыллагъэу шъуегъашІэ. Ащ
шъыпкъагъэ иІ, пцІы ащ зи хэлъэп. Ащ зэрэшъуигъэ-
шІагъэм фэдэу, Христос шъугухэм арыжъугъэлъ зэпыт.

Тхъэм ибынхэр

²⁸ Арэущтэу, шъо, сибынхэм афэдэхэр, Христос дунаем
къызыкІожъыщт мафэр къэсыгъэу ежъыр къызылгъа-
гъокІэ, ежъ ыпашъхъэ гушхоныгъэ щытиІэу, тымыукІы-
тэжъыным пае, ежъыр шъугухэм арыжъугъэлъ зэпыт.

²⁹ Христос шъыпкъагъэр зэриІэр шъошІэшъ, хэти шъы-
пкъагъэр зыгъэцакІэрэри Тхъэм зэрибыныр шъошІэ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Ты лъаплэм шлулъэгъуныгъэшхоу къытфырилэм шъуегупшыс, «Шъо шъусибын», еЮ. Ежъ ибынхэуи тыщыт. Мы дунаем ицлыфхэм тызклэмышлэрэр Ты лъаплэр зэрамышлагъэр ары. ²Силъаплэхэр, джы Тхъэм тырибын, тэ тызфэдэ хъуштыр джыри нафэу щытэп. Ау ар нафэ хъу зыхъуклэ, ежъым фэдэу тызэрэхъуштыр тэшлэ, сыда плэмэ ежъыр зэрэщытыр тлъэгъушт. ³Хэти Христос шыгугъэу, арэуштэу зэрэхъуштыми шыгугъэу паплъэрэ цлыфым ыгу егъэкъабзэ, Христос ыгу къабзэу зэрэщытым фэдэу.

⁴Хэти псэкЮд зышлэрэр Тхъэм иунашъо теклы, сыда плэмэ псэкЮдшлэныр унашъом теклыныр ары. ⁵Ау Христос типсэкЮдхэр ттырихынхэу къызэрэкЮагъэр шъо шъошлэ. Ежъыми псэкЮд зи хэлъэп. ⁶Хэти Христос зыгу илъ зэпытым псэкЮд ышлэу щыт зэпытыштэп. Ау хэти псэкЮд зышлэрэм Тхъэр шлошъхъуныгъэклэ ылъэгъугъэп ыкли ышлагъэп.

⁷Шъо, сибынхэм афэдэхэр, зыми зыкъешъумыгъэ-гъапцI. Шъыпкъагъэр зыгъэцаклэрэм шъыпкъагъэ иI, Христос шъыпкъагъэр зэрилэм фэдэу. ⁸ПсэкЮд зышлэрэр шэйтаным ибын, сыда плэмэ ублаплэм щегъэжъагъэу шэйтаным псэкЮд ешлэшъ ары. Тхъэм Ыкъо мы дунаем къызфэкЮагъэр шэйтаным илофхэр ыгъэкЮдынхэу ары. ⁹Хэти Тхъэм ибын хъугъэм псэкЮд ышлэу щыт зэпытыштэп, сыда плэмэ Тхъэм ащ ыгу къырилъхъагъэр ежъ Ыпсэ Лъаплэ ары, ари Тхъэм ибын ыгу илъ зэпытышт. Тхъэм Ыпсэ Лъаплэ псэкЮд ышлэн зэримылъэкIырэм пае, Тхъэм ибын псэкЮд ышлэу щыт зэпытыштэп. ¹⁰Тхъэм ибынхэри шэйтаным ибынхэри зэрэзэхэбдзыштхэр мары: Хэти шъыпкъагъэр зымыгъэцаклэрэр Тхъэм ибынхэм ащыщэп, ащ фэдэуи хэти зышшлу зымылъэгъурэр Тхъэм ибынхэм ащыщэп.

Шу шъузэрэлъэгъу

¹¹Апэм къыщегъэжъагъэу къэбарэу зэхэшъухыгъэр мыры: Шу шъузэрэлъэгъу. ¹²Шэйтаным ибынхэм

ащыщэу Каин* зыццэу зыш зыукIыгъэм фэдэу шъумыхъу. Ышы сыда зыкIуукIыгъэр? Ежъым ышIагъэхэр бзаджэхэу, ыш ышIагъэхэр шъыпкъэхэу щытыгъэхэти ары. ¹³Сшыхэр, мы дунаем ицIыфхэм шъуауджэгъумэ шъумыгъэшIагъо. ¹⁴Тшыхэр шIу зэрэтлъэгъухэрэм пае, лIэныгъэм тылэкIэкIи, щылэныгъэм тызэрэлэкIэхъагъэр тэшIэ. Зыш шIу зымылъэгъурэр лIэныгъэм ылэ илъ. ¹⁵Хэти зыш зыуджэгъурэр цIыф уклакIоу щыт. МыкIодыжъын щылэныгъэ цIыф уклакIом ыгу зэримылъыр шъо шъошIэ.

¹⁶Шулъэгъуныгъэр зыфэдэр тэзыгъашIэрэр мыры: Исус Христос ыпсэ тфитыгъ. Тэри тыпсэ тшыхэм афэттын фае. ¹⁷Зыгорэм дунаем имылъку иIэу, ау щытми ыш шыкIагъэ иIэу зилъэгъукIэ, ыгу фигъэпытэмэ, Тхъэм ишIулъэгъуныгъэ сыдэуштэу ыгу илъын? ¹⁸Шъо, сибынхэм афэдэхэр, бзэмрэ гущылэмрэ язакъокIэ шIу тызэрэлъэгъумэ икъуштэп. ШлушIагъэхэмрэ шъыпкъагъэмрэкIэ шIу тызэрэлъэгъун фае.

Тхъэм ыпашъхъэ гушхоныгъэ щытиIэныр

¹⁹Шу тызэрэлъэгъуныр ары шъыпкъагъэм тызэрэтетыр тэзыгъашIэрэри, ²⁰тыгухэм тагъэмысэ къэсми, Тхъэм ыпашъхъэ тыгухэр щызыгъэпсэфырэри. Сыда плэмэ Тхъэр тыгухэм анахъи нахъ ин ыкIи зэкIэри ешIэшъ ары.

²¹Арэуштэу силъапIэхэр, тыгухэм тамыгъэмысэмэ, гушхоныгъэкIэ Тхъэм пэгъунэгъу тэхъу. ²²Тхъэм иунашъохэри, ежъым Iофхэу игъоу ылъытэхэрэри зэрэдгъэцакIэхэрэм пае, тызкIэлъэлурэр къытетты. ²³Мары иунашъо: Ыкъо Исус Христос ыцIэкIэ шIошъхъуныгъэ зэрэтиIэнир, Христос унашъо къызэрэтфишIыгъэм фэдэу,* шIу тызэрэзэрэлъэгъунри ары. ²⁴Тхъэм иунашъохэр зыгъэцакIэрэ цIыфым ыгу Тхъэр илъ зэпыт, а цIыфри Тхъэм ыгу илъ зэпыт. Тхъэр тыгу зэрилъ зэпытыр тэзыгъашIэрэр, ежъ Ыпсэ ЛъапIэу тыгухэм къарилъхъагъэр ары.

3:23 Христос унашъо къызэрэтфишIыгъэм фэдэу – еплъ Иуан 13:34; 15:12,17.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэрэ Антихристос ыпсэрэ

СилъапІэхэр, «Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ сыгу илъ», ылоу, хэти зыІорэр шъушІошъ шъумыгъэхъу, ау агухэм арылътыр Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ арымэ жъугъэунэфы, сыда пІомэ пегъымбар нэпцІ Іаджи дунаем къыщылъэгъуагъэх. ²Зы цІыф горэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ыгу илъмэ, къэшъозыгъэшІэщтыр мары: Исус Христос дунаем цІыфэу къызэрэкІуагъэр хэтми зыдэрэм ыгу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ илъ. ³Хэтми Исус Христос дунаем цІыфэу къызэрэкІуагъэр зымыдэрэми ыгу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэп. А цІыфым ыгу илътыр Антихристос ыпсэ ары. Ар къызэрэкІоштыр зэхэшъухыгъ. Джы ар дунаем къэкІогъах.

⁴Шъо, сибынхэм афэдэхэр, Тхъэм шъурибын, пегъымбар нэпцІхэми шъуатекІуагъ, сыда пІомэ псэу шъугухэм арылътыр псэу мы дунаем ицІыфхэм агухэм арылътым нахы нахъ ин. ⁵А пегъымбар нэпцІхэр мы дунаем ибыных. Арышъ, мы дунаем иІофхэм атегущыІэх, мы дунаем ицІыфхэри ахэмэ ядэлух. ⁶Ау тэ Тхъэм тырибын. ЦІыфэу Тхъэр зышІэрэр тэ къытэдэлү, ау Тхъэм ибынэу щымытыр тэ къытэдэлүрэп. Джары шъыпкъагъэм Ыпсэ зыгу илътыри, гъэпцІэныгъэм ыпсэ зыгу илътыри тэ-зыгъашІэрэр.

Тхъэр шІулъэгъуныгъэу щыт

⁷СилъапІэхэр, шІу тызэрэжъугъэлъэгъу, сыда пІомэ шІулъэгъуныгъэр Тхъэм ыдэжъ къекІышъ ары. Хэти шІулъэгъуныгъэ зыгу илътыр Тхъэм ибын ыкІи Тхъэр ешІэ. ⁸ШІулъэгъуныгъэ зыгу имылътым Тхъэр ышІэрэп, сыда пІомэ Тхъэр шІулъэгъуныгъэу щыт. ⁹Тхъэм шІу тызэрилъэгъурэр мырэуштэу къыгъэнэфагъ: Ежъ Ыкъо закъо щыІэныгъэ къытитыным пае, Тхъэм дунаем къыгъэкІуагъ. ¹⁰ШІулъэгъуныгъэу зыфасІорэр мыры: ШІулъэгъуныгъэу Тхъэм фытиІэр арэп, ау тэ Тхъэм шІу тилъэгъуи, типсэкІодхэр тфэзыпщыныжъырэ къурмэныпхъэ хъунэу ежъ Ыкъо къызэригъэкІуагъэр ары. ¹¹СилъапІэхэр, Тхъэм ащ фэдизэу шІу тызэрилъэгъугъэм пае, тэри

шлу тызэрэлъэгъун фае. ¹²Зыми Тхьэр егъашІэми нэкІэ ылъэгъугъэп, ау шлу тызэрэлъэгъумэ, Тхьэр тыгухэм арылъ зэпыт, ишлулъэгъуныгъи икъугъэу тыгухэм арылъ.

¹³Тхьэм ыгу тызэрилъ зэпытри, ежъыр тыгухэм зэра-
рылъ зэпытри тэзыгъашІэрэр Тхьэм ежъ Ыпсэ Лъа-
пІэу тыгухэм къарилъхъагъэр ары. ¹⁴Ты лъапІэм дунаем
ицІыфхэр мыкІодхэу къыгъэнэжъынхэм пае, ежъ Ыкъо
къызэригъэкІуагъэр тлъэгъугъэ ыкІи шыхъат тыфэхъу.
¹⁵Исус Тхьэм Ыкъоу зэрэщытыр зыдэрэ цІыфым ыгу
Тхьэр илъ зэпытышт, а цІыфри Тхьэм ыгу илъ зэпытышт.
¹⁶Арэуштэу Тхьэм шлулъэгъуныгъэу къытфыриІэр тшІагъэ,
а шлулъэгъуныгъэми тыщэгугъы.

Тхьэр шлулъэгъуныгъэу щыт. Шлулъэгъуныгъэр зыгу
илъ зэпыт цІыфыр Тхьэм ыгу илъ зэпытышт, Тхьэри а
цІыфым ыгу илъ зэпытышт. ¹⁷Ахърэт мафэм гушхоныгъэ
тиІэнэу Тхьэм ишлулъэгъуныгъэ икъугъэу тыгухэм арылъ,
сыда пІомэ Христос зэрэщытым фэдэу, тэри мы дунаем
тыщыщыт. ¹⁸Тхьэм ишлулъэгъуныгъэ зыгу илъыр щынэ-
рэп, шлулъэгъуныгъэу икъугъэми щынагъор хефыжъы.
Щынагъор ахърэт мафэм икъын щэчыныгъэм епхыгъ.
Шлулъэгъуныгъэ икъугъэр щынэрэ цІыфым ыгу илъэп.

¹⁹Тхьэм ыпэ рапшІэу тэ шлу тызэрилъэгъугъэм пае, тэ
тыгухэми шлулъэгъуныгъэ арылъ. ²⁰Зыгорэм, «Тхьэр шлу
сэлъэгъу», еІо пэтми, ыш ыуджэгъумэ, ар пцІыус. Сыда
пІомэ ышэу нэкІэ ылъэгъугъэр шлу зымылъэгъурэм нэ-
кІэ ымылъэгъугъэ Тхьэр шлу ылъэгъун ылъэкІыштэп.
²¹Тхьэм мы унашъор къытфишІыгъ: Тхьэр шлу зылъэ-
гъурэм ыши шлу ылъэгъун фае.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Дунаем текІорэр шлошъхъуныгъэр ары

Хэтми Исус зэрэ—ХристосымкІэ шлошъхъуныгъэ зиІэр
Тхьэм ибын. Хэтми тыр шлу зылъэгъурэм ыкъуи шлу
елъэгъу. ²Тхьэм ибынхэр шлу зэрэтлъэгъухэрэр тэзы-
гъашІэрэр Тхьэр шлу зэрэтлъэгъурэмрэ иунашъохэр зэ-
рэдгъэцакІэхэрэмрэ ары. ³Тхьэр шлу тлъэгъоу щытмэ,
иунашъохэр дгъэцэкІэщтых. Иунашъохэри къинхэп. ⁴Сыда
пІомэ хэтми Тхьэм ибынэу щытыр дунаем ипсэкІодшІэн

Іофхэм атекІо. Дунаем ипсэкІодшІэн Іофхэм тызэрате-
кІуагъэр тишІошъхъуныгъэ ары. ⁵Хэта дунаем текІорэр?
Исус Тхъэм Ыкъоу зэрэщытыр зышІошъ хъурэр ары ныІэп.

Къо лъапІэм ехьылІэгъэ шыхъатныгъэр

⁶Исус Христос ары псырэ лъырэкІэ къэкІуагъэр. Псым*
изакъокІэ къэкІуагъэп, псырэ лъырэкІэ* нахъ. Тхъэм
Ыпсэ ЛъапІэ ары ар къэзыушыхъатырэр, сыда пІомэ
Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ары шъыпкъагъэр. ⁷Уашъом шыхъа
тэу щыхъухэрэр щы мэхъу: Ты лъапІэр, Тхъэм игущы-
Іэхэр, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ. Ищыри зы мэхъух. ⁸Чы-
лъэм шыхъатэу щыхъухэрэр щы мэхъу: Тхъэм Ыпсэ Лъа-
пІэ, псыр, лъыр; ищыми къаІорэр зэтефэ.⁹Цыфхэм яшы-
хъатныгъэ тэдэ, ау Тхъэм ишихъатныгъэ нахъ ин, сыда
пІомэ ар Тхъэм шыхъатныгъэу ежъ Ыкъо фишІагъэр
ары. ¹⁰Тхъэм ЫкъокІэ шІошъхъуныгъэ зиІэ цІыфым ыгу
шихъатныгъэр илъ. ТхъэмкІэ шІошъхъуныгъэ зимыІэ
цІыфым Тхъэр пцІыусэу ыІуагъэу мэхъу, сыда пІомэ
Тхъэм ежъ Ыкъо шыхъатныгъэу фишІагъэр ышІошъ
хъугъэпышъ ары. ¹¹Шыхъатныгъэр мары: Тхъэм мыкІоды-
жъын щыІэныгъэ къытитыгъ, а мыкІодыжъын щыІэ-
ныгъэри Тхъэм ежъ Ыкъо тэ къытыригъэтыгъ. ¹²Къо
лъапІэр зыгу илъ цІыфым а щыІэныгъэр иІ. Къо лъапІэр
зыгу имылъым а щыІэныгъэр иІэп.

МыкІодыжъын щыІэныгъэр

¹³Шъо, Тхъэм Ыкъо ыцІэкІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм,
мыкІодыжъын щыІэныгъэ шъуиІэ зэрэхъугъэр шъушІэ-
ным пае, мы Іофхэр къышъуфэсэтхых. ¹⁴Тхъэр зэрэфаем
тетэу зыгорэкІэ телъэІумэ, къызэрэтэдэІущтыр тэшІэшъ,
гушхоныгъэкІэ ежъым пэблагъэ тэхъу. ¹⁵Сыд щыцкІи
телъэІумэ, къызэрэтэдэІущтыр тэшІэшъ, тызэрелъэІу-
гъэр тиІэ зэрэхъугъэр тэшІэ.

¹⁶Ыш лІэныгъэ къызхэмыкІырэ псэкІод ышІэу зылъэ-
гъурэр Тхъэм ерэлъэІу, Тхъэми а тшы щыІэныгъэ къы-

5:6 псы – Исус псыкІэ къызыкІуагъэр умэхъэкІо Иуан ежъыр зиумэхъы-
гъэр ары.

5:6 лъы – Исус лъыкІэ къызыкІуагъэр къащым зытелІыхъагъэр ары.

ритышт – лІэныгъэ къызхэмыкІырэ псэкІод зышІагъэр ары зыфасІорэр. ЛІэныгъэ къызхэкІырэ псэкІодри щыІ. Ащ фэдэ псэкІодым пае Тхьэм ерэлъэІу сІорэп. ¹⁷ Къончагъэ пстэури псэкІод мэхъу, ау лІэныгъэ къызхэмыкІырэ псэкІоди щыІ.

¹⁸ Хэтми Тхьэм ибынэу щытым псэкІод ышІэ зэпытэу зэрэщымытыр тэшІэ; ау Тхьэм ибын зыфэсакъыжъы,* шэйтани ащ къынэсыштэп. ¹⁹ Тэ Тхьэм тызэрибыныр тэшІэ, дунаер зэкІэ шэйтаным ыІэ зэрилъыри тэшІэ. ²⁰ Тхьэм Ыкъо къакІуи, Тхьэ шъыпкъэр тшІэнэу зэхэшІыкІыныгъэ къызэрэтитыгъэр тэшІэ. Шъыпкъагъэ ЗиІэр тыгухэм арылъ – Тхьэм Ыкъоу Исус Христос ары. Ар Тхьэ шъыпкъэу щыт, цІыфхэм мыкІодыжъын щыІэныгъэ язытырэр ежъыри ары.

²¹ Шъо, сибынхэм афэдэхэр, тхьэ нэпцІхэм защышъуухъум. Амин.

АПОСТОЛ ИУАН ЯТІОНЭРЭ ТХЫЛЪЭУ ЫТХЫГЪЭР

Шуфэс ехыныр

Сэ чылыс зэлукІэм инахьыжъхэм сашыщэу,* Тхьэм о къыхихыгъэ гощэ лъапІэу ыкІи уибынхэу* шъыпкъагъэкІэ шІу слъэгъухэрэм мы тхылъыр къышъуфэсэтхы. Шъо шІу шъузылъэгъурэр сэ сизакъоп, шъыпкъагъэр зэзыгъэшІэгъэ пстэуми шІу шъуалъэгъу.² Шъыпкъагъэу тыгухэм арылъэу, егъашІэми илъыщтым къыхэкІыкІэ шъо шІу шъутэлъэгъу.

³Тхьэу Ты лъапІэмрэ Ты лъапІэм Ыкъоу Зиусхьанэу Исус Христосрэ тэ шъыпкъагъэр зышІэхэрэми шІу зэрэлъэгъухэрэми анэшІу къытщафэщт, гукІэгъуныгъэшхуи къытфашІыщт, гупсэфыныгъи къытатыщт.

Шъыпкъагъэмрэ шІулъэгъуныгъэмрэ

⁴Ты лъапІэм къытфишІыгъэ унашъом фэдэу, уибынхэм ащыщэу куп шъыпкъагъэм тетэу зекІохэу зысэлъэгъум, лъэшэу сыгушІуагъ. ⁵Джы гощэ лъапІ, сьо-

1 Сэ чылыс зэлукІэм инахьыжъхэм сашыщэу – еплъ Якъубэ 5:14.

1 о гощэ лъапІэмрэ уибынхэмрэ – чылыс зэлукІэмрэ чылыс зэлукІэм щыщхэмрэ арын фае.

лъэIу: ШIу тызэрэжъугъэлъэгъу. Ар унэшъуакIэм фэдэу къыпфэстхырэп, ар апэм къыщегъэжъагъэу тигъэ унашъоу щыт. ⁶ШIулъэгъуныгъэу зыфасIорэр Тхъэм иунашъохэм татетэу тызекIоныр ары. Апэм къыщегъэжъагъэу зэхэшъухыгъэ унашъор шIулъэгъуныгъэм шъутетэу шъузэрэзекIорэр ары.

⁷Исус Христос дунаем цIыфэу къызэрэкIуагъэр зымыдэрэ цIыфыбэу нэмыкI цIыфхэр зыгъапцIэхэрэр дунаем къыщылъэгъуагъэх. Ащ фэдэ цIыфхэр гъэпцIакIохэу ыкIи Антихристосхэу щытых. ⁸Ioфэу къэжъугъэхъагъэр шъумыгъэкIодэу, шъуиIэхьшIу икъугъэу жъугъотыжъыным пае, шъузфэсакъыжъ. ⁹Хэти Христос тигъэшIэгъэ Ioфхэм атемыт зэпытэу, атекIырэ цIыфым ыгу Тхъэр илъэп, ау Христос тигъэшIэгъэ Ioфхэм атет зэпытым ыгу Ты лъапIэри Къо лъапIэри илъых. ¹⁰Шъуадэжъ зыгорэ къакIoу, Исус тигъэшIэгъэ Ioфхэм атемытэу шъуигъашIэмэ, ар шъуиунэ къишъумыгъахъ, шIуфэси ешъумых. ¹¹Сыда пIомэ ащ шIуфэс езыхырэр ащ ибзэджэшIагъэхэмкIи игъусэу щыт.

Аужырэ шIуфэс гущылэхэр

¹²Джыри къышъуфэстхынэу сиIэр бэ, ау тхылъышIэрэ мэрчэп къамзийрэкIэ стхынэу сыфаеп. Ау тигушIуагъо икъугъэу хъуным пае, шъуадэжъ сыкъэкIонышъ, тыздэтIысэу тыздэгущылэным сыщэгугъы.

¹³Пшыпхъоу Тхъэм къыхихыгъэм ибынхэм* шIуфэс къыуахыжъы. Амин.

13 Пшыпхъоу Тхъэм къыхихыгъэм ибынхэр – мы тхылъыр зытхыгъэр чылыс зэлукIэу зыщыщым ицIыфхэр арын фае.

АПОСТОЛ ИУАН ЯЩЭНЭРЭ ТХЫЛЪЭУ ЫТХЫГЪЭР

Шуфэс ехыныр

Сэ чылыс зэлукIэм инахыжъхэм сащыщэу,* о Гай лъапIэу шъыпкъагъэкIэ шу слъэгъурэм мы тхылъыр къыпфэсэтхы.

² СилъапI, упсаоу, пстэумкIи утхъэжъэу ущылэнэу Тхъэм селъэу, угурэ упсэрэ зэрэпсэфырэм фэдэу. ³ Сыда пIомэ тшы куп заулэ къакIуи, о уишъыпкъагъэ тегущылэхэзэ, шъыпкъагъэм тетэу узэрэсекIорэр къызаушыыхъатым, лъэшэу сыгушIуагъ. ⁴ Сибынхэр шъыпкъагъэм тетхэу зэрэзекIохэрэр зызэхэсхыкIэ, ащ нахы нахь гушIогъошхо зи сиIэп.

⁵ СилъапI, тшихэр хымэхэу щытхэ пэтми, шIоу афапшIэрэмкIэ шъыпкъагъэ уиIэу озекIо. ⁶ Ахэмэ чылыс зэлукIэм ыпашъхъэ уишIулъэгъуныгъэ къыщыфаушыыхъатыгъ. Тхъэм ыгу зэрелурэм тетэу, ягъогукIэ ахэмэ IэпыIэгъу уафэхъумэ, шу пшIагъэу мэхъу. ⁷ Сыда пIомэ а тшихэм шIошъхъуныгъэ зимылэхэм IэпыIэгъу зи къаламышэу, Христос ыщIэ пае гъогум техъагъэх. ⁸ Арышъ, ащ фэдэ цIыфхэм IэпыIэгъу тафэхъун фае, Iофэу шъыпкъагъэм фашIэрэмкIэ гъусэ тафэхъуным пае.

1 Сэ чылыс зэлукIэм инахыжъхэм сащыщэу – еплъ Якъубэ 5:14.

Диотрефрэ Димитрыйрэ

⁹ Чылыс зэлукІэм тхылъ фэстхыгъ, ау Диотрефэу ахэмэ пащэу афэхъунэу фаем тидэрэп. ¹⁰ Арышъ, сыкъызы-кІокІэ, Іофхэу ащ ышІэхэрэр къэзгъэнэфэщтых, гущыІэ ІаехэмкІэ къызэрэттегущыІэрэр ары. Ащи къыщымыуцоу тшыхэр ригъэблагъэхэрэп, езыгъэблэгъэнхэу фаехэми афимыдэу апэуцу, чылыс зэлукІэми чІефыжъых.

¹¹ СилъапІ, ер зышІэрэм илъэужхэм шъуарымыкІоу, шІугъэ зышІэрэм илъэужхэм шъуарыкІо. ШІугъэ зышІэрэр Тхъэм ибын. Ер зышІэрэм шІошъхъуныгъэкІэ Тхъэр ылъэгъугъэп. ¹² ЦІыф пстэури Димитрый шІукІэ шыхъат къыфэхъух, ежъ шъыпкъагъэри шІукІэ ащ шыхъат фэхъу. Тэри шІукІэ шыхъат тыфэхъу, тишыхъатныгъи зэрэшъыпкъэр ошІэ.

Аужырэ шІуфэс гущыІэхэр

¹³ Къыпфэстхынэу сиІэр бэ, ау джы къэлэмрэ мэрчэп къамзыйрэкІэ къыпфэстхынэу сыфаеп. ¹⁴ ШІэхэу услъэгъунышъ, тызэдэтІысэу тызэдэгущыІэным сыщэгугъы.

¹⁵ Гупсэфыныгъэ уиІэу опсэу. МыщкІэ щыІэ ныбджэгъухэми шІуфэс къыуахыжъы. МодэкІэ щыІэ ныбджэгъухэм ацІэкІи шІуфэс сфяхыжъи, аІапэ сфэубытыжъ. Амин.

АПОСТОЛ ИУДЭ ТХЫЛЪЭУ ЫТХЫГЪЭР

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Иудэ, Исус Христос сыфэлажъэ, Якъуби* сыриш. Шъо, Тхъэу Ты лъаплэм ибынхэм ащыщ хъунхэу къызэджагъэхэу, зыгу ыгъэкъабзэхэу, Исус Христос къыухъумэхэрэм, мы тхылъыр къышъуфэсэтхы.

²Тхъэм гукІэгъуныгъэшхо къышъуферэшІ зэпыт, гупсэ-фыныгъэшхуи шІулъэгъуныгъэшхуи къышъуерэт зэпыт.

Дин гъэсэкІо нэпцІхэр (2. Пет. 2:1-17)

³Силъаплэхэр, шъори тэри тымыкІодэу Тхъэм тыкты-зэригъэнэжъыгъэм ехылІагъэу къышъуфэстхынэу лъэ-шэу сыфэягъ. Ау етІанэ шІошъхъуныгъэу Тхъэм ицІыф лъаплэхэм аІэ зэ къырилъхъагъэм пытэу шъутетынэу сышъолъэІуным пае, къышъуфэстхын фаеу слъытагъэ.

⁴Сыда пломэ цІыф заулэм шъумышІахэу зыкъышъуха-

1 Якъубэ – Ерусалим шыІэ чылыс зэлукІэм итхъаматэхэм ащыщыгъэр арыщтын. Еплъ Апостол. 15:13; Гал. 1:19.

гъэкIокIагъ. Тхъэм ахэр зэригъэмысэштхэр игущылэ тхыгъэхэм бэшIагъэу арыт. Тхъэм ищынагъо ахэмэ агухэм арылъэп. Ти Тхъэ ынэшIу цIыфхэм къызэрацифэрэм икъэбар мыхъомышIэ псэукIэм зыратынэу ушъхьагъу ашIы. Типащэу ыкIи ти Зиусхъан закъоу Исус Христосыр адэрэп.

⁵Мыр шъушIэ пэтми, шъугу къэзгъэкIыжьи́нэу сыфай: Зиусхъаным ежъ ылъэпкъ Мысыр хэгъэгум къырищыжьи, мыкIодэу къыгъэнэжьи́гъэ пэтми, шIошъхъуныгъэ зимыIэхэр ащ нэужым ыгъэкIодыгъэх*. ⁶МэлэIичхэу зитетыгъо зыщыряIэ чIыпIэр къэзыгъэнагъэхэу, Тхъэм къафигъэнэфэгъэ чIыпIэм икIыгъэхэр Тхъэм цIыфхэм хыкум зыщатришIыхьащт мэфэшхом нэсыфэ, егъашIэм мыкIодыжьи́н Iэхъу-лгъэхъухэр ателъхэу шIункIыгъэм хегъэтых. ⁷Ащ фэдэу къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ* яцIыфхэмрэ а къалэхэм яIэгъо-благъохэм арыт къалэхэм яцIыфхэмрэ зинэри, цIыфмэ амышIэпхъэ емыкIу Iофхэри ашIэщтыгъэх. Ныбжьи мыухыжьи́н машIом икъи́нышхо Тхъэм ахэмэ аригъэщэчэу, ахэмэ ягъогу тырымыкIоным пае, ахэр шапхъэ къытфишIыгъ.

⁸Ащ фэдэу мы цIыфхэм пкIыхьапIэхэу алъэгъухэрэм апае, апкъыхэр аушIоих; тетыгъо зиIэхэр адэхэрэп, уашъом щытхъушхо щызиIэхэми яхъоных. ⁹Апэрэ мэлэIичхэу Михаилымрэ шэйтанымрэ пегъымбар Мусэ ихьадэ зэтырахы зэхъум, Михаил шэйтаным хъонэн гущылэкIэ ыгъэмысэ́нэу тегушхуагъэп, «Зиусхъаным къыпферэмыд!» ылуи, риIуагъэ ныIэп. ¹⁰А цIыфхэм зи зэхамышIыкIырэ Iофхэми яхъоных; ау акъыл зимыIэ хьакIэ-къуакIэхэм ящытыкIэ игъогукIэ Iофхэр зэрэзэхашIыкIхэрэм фэдэу, а цIыфхэм Iофхэу зэхашIыкIхэрэр ары ахэр зыгъэунэхъухэрэр.

¹¹Ахэр сыхъатмыгъо ежъагъэх, сыда пIомэ ахэр Каин* игъогу техьагъэх, Валаами* зэрэзекIуагъэм фэдэу, ахэми ахъщэм пае бзэджагъэ ашIэ, Корей* фэдэу якъаигъагъэкIэ мэунэхъух.

5 Мысыр хэгъэгум къырищыжьи, мыкIодэу къыгъэнэжьи́гъэ пэтми, ыгъэкIодыгъэх – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 12:51; яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 14:26–38.

7 къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:1–24.

11 Каин – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 4:3–8.

11 Валаам – еплъ Пегъымбар Мусэ яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:1–35.

11 Корей – еплъ Пегъымбар Мусэ яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 16:1–35.

¹² ШъузызэдашхэкIэ, ащ фэдэ цIыфхэр шъоркIэ укIы-тагъо мэхъух: къыжъудашхэзэ, мыукIытэхэу загъэшхэ-кIын алъэкIырэп. Ахэр жьыбгъэм зэрифэхэу, псы къыз-хэмыкIырэ пщэхэм афэдэх. Бжыхъэм зи къызпымыкIэхэу, зылъапсэ ратхъыжъыгъэхэу, тIо лIэгъэ чъыгхэр ары зы-фэдэхэр. ¹³ Хыорышхохэу зишIой дэзыдзыехэрэм афэ-дэх, жъогъо гъошагъэхэу, шIункIыгъэм икуупIэ егъашIэм Тхъэм зыфигъэнэфагъэхэм афэдэхэу щытых.

¹⁴ Енохоу Адэм зыцIэм къытехъукIыгъэ цIыфхэм ащы-щэу яхэнэрэм ыгу Тхъэм ежъ игущыIэхэу къырилтхьагъэ-хэр къыIохэзэ, а цIыфхэм яхьылIагъэу мышц фэдэу къы-Iуагъ: «ШъукъэдаIу, пчъагъэ зимыIэ мэлэIич лъаплэхэр игъусэхэу Зиусхъаныр къэкIощт. ¹⁵ КъызфэкIощтыр цIыф пстэуми хьыкум атришIыхъанэуи ары, ахэмэ ащыщхэу Тхъэм ищынагъо зыгу имылъ пстэуми ямысэгъэ пстэури аригъэлъэгъунэуи ары. Тхъэм ищынагъо агухэм арымы-лъэу, бзэджагъэ Iофхэу ашIэгъэ пстэумэ апай, гущыIэ пхъашэхэу Зиусхъаным ехьылIагъэу аIогъэ пстэуми апай мысэ зэрэхъугъэхэр а псэкIодышIэ цIыфхэу Тхъэм ищы-нагъо зыгу имылъхэм аригъэлъэгъушт. ¹⁶ Ахэр зыкIи мы-разэхэу мэтхъаусыхэ зэпытых. Яхъопсэныгъэ Iаехэм къы-ращэкIхэу мэзекIох. Ажэхэм гущыIэ пэгагъэхэм анэмыкI къадэкIырэп. ЦIыфхэм яшIуагъэ ежъхэм зэрагъэкIы-жъыным пае, ащэтхъужьых.

Теубытэныгъэ зижъугъаI

¹⁷ Ау шъо, силъаплэхэр, ти Зиусхъанэу Исус Христос иапостолхэм* Iофхэу къэхъунхэу къаIощтыгъэхэр шъугу къэжъугъэкIыжъых. ¹⁸ КъышъуаIощтыгъэр мыры: «Мы дунаем иаужьыпкъэрэ уахътэ кIэнэкIакIохэу зихъопсэ-ныгъэ Iае мыкъабзэхэм къыращэкIхэу зекIохэрэр къэ-лъэгъоштых». ¹⁹ Ащ фэдэ цIыфхэр ары шъузэгурьызымы-гъаIохэрэр. Ахэмэ ящытыкIэ къырищэкIхэу зэрэщытым фэдэу мэзекIох, Тхъэм Ыпсэ Лъапли агухэм арылъэп.

²⁰ Ау шъо, силъаплэхэр, гурэ псэрэкIэ нахь лъэкIыны-гъэ зыфэжъугъотыжъэу, шъуишIошъхъуныгъэ лъэплэ

17 апостолхэр – ыпэ рапшIэу апостолхэкIэ зэджагъэхэр апэрэ нэбгырэ пшIыкIутIоу Исус игъогу рыкIохэрэр ары. ЕтIанэ нэмыкIрэ цIыфхэу Паул фэдэу, Исус мы дунаем зытетым, игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу щымылагъэхэу, етIанэ игъогу техагъэхэми апостолхэкIэ яджэхэу хъу-гъэ.

дэдэм ишъыпкъагъэ шъузэрэтетыщтым ыуж шъуит. Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIи Тхъэм шъуелъэIу.

²¹ Ти Зиусхъанэу Исус Христос гукIэгъу къышъуфишIынышъ, мыкIодыжъын щыIэныгъэ къызэрэшъуитыщтым шъупаплъэзэ, Тхъэм ишIулъэгъуныгъэ зыхэшъумыгъэн.

²² ЗэхэшIыкIыныгъэ зижъугъаIэзэ, цIыфхэу тишIошъхъуныгъэ ехъырэхъышэхэрэм гукIэгъу афэшъушI. ²³ НэмыкIхэри машIом къыхэшъущыжъхи,* мыкIодхэу къэжъугъэнэжъых. ЕтIанэ нэмыкI цIыфхэми щынэкIэ гукIэгъу афэшъушI.* Апкъымэ агъэушIоигъэ щыгъынхэми защыжъудзый.

Тхъэм щытхъу фэтэжъугъэшI

²⁴ Игъогу шъутекIыным Тхъэм шъуациухъумэн ылъэкIышт, лажъи зи шъуимыIэу, гушIогъошхуи шъухэлъэу, щытхъушхо ЗиIэм ыпашъхъэ шъуригъэуцон ылъэкIышт.

²⁵ Тхъэ закъоу тымыкIодэу, Исус Христос тыкъезыгъэгъэнэжъыгъэм щытхъушхори, иныгъэри, лъэкIыныгъэшхори, тетыгъошхори иех, лъэхъан пстэумэ апэуи, джыри, егъашIэми. Амин.

²³ НэмыкIхэри машIом къыхэшъущыжъхи – шъуащыщхэу нэмыкIхэри джэхънэм машIом хэфэнхэу щытхэр мыкIодхэу къэжъугъэнэжъых.

²³ нэмыкI цIыфхэми щынэкIэ гукIэгъу афэшъушI – ахэмэ яшIоигъэ шъухамыгъэфэным пае, шъузфэсакъыжъ.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІЭХЭУ РИМ КЪЭЛЭШХОМ ДЭСХЭМ ТХЫЛЪЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул, Исус Христос сыфэлажъэ. Христос иапо-
стол* сыхъунэу Тхъэр кыысаджи, ежым ыдэжъ кыиклырэ
къэбарышлур* згъэлунэу сигъэнэфагъ. ² А къэбарышлур
ипегъымбархэм ажэкІэ Тхъэм цыфхэр ыгъэгугъагъэх,
игущылэ тхыгъэ лъапІэхэм* зэрарытым фэдэу. ³ А къэ-
барышлур Ыкьо ехылагъ. Ар цыфэу къэхъугъэу, па-
чъыхъэ Даутэ кыитехъукІыгъэ цыфхэм ащыщыгъ. ⁴ Исус

1:1 апостол – нэмыкІ цыф горэм ыцІэкІэ гущылэнэуи Іоф ышІэнэуи
фитыныгъэ зиІэр ары.

1:1 къэбарышлур – Исус Христос ехылаІэгъэ къэбарышлур ары. Тхъэм
пегъымбархэм ажэкІэ цыфхэр кыызэригъэгугъэгъэ Іофхэр кыыгъэшты-
пкъэжхъэзэ ыгъэхъугъэх, арэуштэуи цыфхэр мыкІодхэу кыызэригъэ-
нэжъынхэ гъогу афишІыгъ.

1:2 Тхъэм игущылэ тхыгъэ лъапІэхэр – мыщ дэжым ащ кыиклырэр
джуртхэм ятхылъ лъапІэхэр ары.

лагъэхэм кыызерахэтэджыкыжыгъэмкІэ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ар Тхъэм зери-Къор лъэкІыныгъэкІэ кыыгъэнэфагъ. Ежыыр ары Исус Христосэу ти Зиусхъаныр. ⁵Тхъэм Христос ынэшІу сэ кыысщыригъафи, Христос ыцІэкІэ лъэпкъ пстэуми шІошъхъуныгъэ яІэ згъэхъоу, ежыым езгъэдэлунхэм пае, апостолэу сигъэнэфагъ. ⁶Шъори ахэмэ шъуащыщ, Исус Христос шъори ибынхэм ащыщ шъухъунэу кыышъоджагъ.

⁷Шъо, Рим* къэлэшхом дэсхэу, Тхъэм шІу ылъэгъухэу, ицІыф лъапІэхэм ащыщ хъунхэу кыызэджагъэхэм, мы тхылгыр кыышъуфэсэтхы.

Тхъэу Тятэ лъапІэмрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ анэшІу кыышъуцарэфи, гупсэфыныгъэ кыышъуарэт.

Паул Рим къэлэшхом кІонэу зэрэфэягъэр

⁸Ыпэ рапшІэу шъуишІошъхъуныгъэ икъэбар дунаем тыдэкІи цІыфхэм зэрэщагъэлурэм пае, Исус Христос ыцІэкІэ шъо пстэуми пае Тхъэм щытхъу фэсэшІы, ⁹сыда пІомэ Тхъэу Зыкъо ехылІэгъэ къэбарышІур згъэлүзэ, сыгу етыгъэу сызфэлажъэрэ Тхъэр сиыхъат. Ащ селъэлү зыхъукІэ, сыдигъуи зэпымыоу шъуигугъу зэрэсшІырэмкІэ ар сиыхъат. ¹⁰Тхъэм ыІомэ шъуадэжъ аужыпкъэм сыкъэкІонэу кыыздэхъункІэ селъэлү.

¹¹Сыда пІомэ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ыдэжъ кыикІэу, шъугухэр зыгъэпытэн шІугъэ горэ шъозгъэгъотыным пае, шъуслъэгъунэу инэу сшІоигъу. ¹²А зы шІошъхъуныгъэу тиІэмкІэ тызэрэгъэгушхоныр ары зыфасІорэр. ¹³Шъуадэжъ сыкъэкІонэу бэрэ сыгу зэрэхэлтыгъэр шъушІэн фае, сшыхэр, ау джы нэсыфэ пэрыхъу горэ кыысфэхъущтыгъ. НэмыкІ лъэпкъхэм адэжъ шІугъэ кыызхэкІырэ Іоф зэрэщысшІагъэм фэдэу, шъуадэжъи Іоф щысшІэнэу сыфай.

¹⁴Урымхэми, нэмыкІ лъэпкъхэми, зэхэшІыкІыныгъэ зиІэхэми, зимыІэхэми пшъэрылъ афысиІ. ¹⁵Джары шъо Рим къэлэшхом дэсхэм къэбарышІур шъозгъэлунэу инэу зыкІысшІоигъор.

Къэбарышлум лъэкIыныгъэу хэлъыр

¹⁶ Христос ехьылIэгъэ къэбарышлум сытеукIытыхъэрэп, сыда пIомэ къэбарышлур ары Тхьэм илъэкIыныгъэу хэти шIошъхъуныгъэ зиIэр мыкIодэу къэзыгъэнэжьиэрэр, апэу джуртыр етIанэ мыджуртыр. ¹⁷ Сыда пIомэ Тхьэм ежъым ыдэжъкIэ цIыфым шъыпкъагъэ иIэу зэрилъытэрэ гъогур къэбарышлум къегъэнафэ. Ыпэ кыщегъэжъагъэу ыкIэ нэс а Iофыр зэрэхъурэр шIошъхъуныгъэм игъогукIэ ары, Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «ШIошъхъуныгъэ зэриIэм пае, Тхьэм ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ зиIэр псэущт».

Цыф пстэуми Тхьэм ыдэжъкIэ лажъэу яIэр

¹⁸ Тхьэм ищынагъо цIыфхэм агухэм зэрарымылтым пайй, ябзэджагъэ пстэуми апайй игубжэу уашъом къехырэр Тхьэм къегъэнафэ, сыда пIомэ ябзэджагъэкIэ шъыпкъагъэр агъэбылтынэу ыуж итых. ¹⁹ Тхьэм ехьылIагъэу цIыфмэ ашIэшъущтыр ахэмкIэ нафэ, Тхьэм ар къафигъэнэфагъ. ²⁰ Сыда пIомэ Тхьэм дунаер кызигъэхъугъэм щегъэжъагъэу, ежъ ищытыкIэу амылъэгъушъурэм Тхьэм кыгъэхъугъэхэмкIэ цIыфхэм нафэу гу лъатэн алъэкIы. ИщытыкIэ амылъэгъушъоу зыфасIорэр илъэкIыныгъэшхоу мыкIодыжъыщтри ары, ежъыр Тхьэу зэрэщытри ары. Арышъ, цIыфхэм зызэрагъэхьен зи щыIэп.

²¹ Тхьэр ашIагъэ пэтми, Тхьэм фэшъуашэу лъытэныгъи щытхъушхуи фашIыгъэп. Ау ягупшысэхэр хъаулыеу хъугъэх, агухэу зэхэшIыкIыныгъэ зимыIэхэри шIункIы хъугъэх. ²² ЗэхэшIыкIыныгъэ яIэу зашIошIыжъэу, зэхэшIыкIыныгъэ ямыIэу хъугъэх. ²³ Цыфхэм щытхъушхо зиIэ Тхьэу мыкIодыжъыщтыр амыгъэлъапIэу щытыгъэх. Тхьэм фагъадэхэу, ежъхэм алэкIэ ашIыгъэ шъо теплэхэу кIодыжъыщт цIыфхэм, бзыухэм, лъэкъуиплIкIэ зекIохэрэм, ныбэкIэ цуахъохэрэм афэдэхэр тхьэпIалъэу агъэлъэпIагъэх.

²⁴ Арышъ, ахэмэ агухэр Iоф мыхъунхэм акIэхъопсхэу, апкъыхэмкIэ мыхъун зэрашIэжъынэу, шIоигъэм хэтхэу Тхьэм кыгъэнагъэх. ²⁵ Тхьэм ишъыпкъагъэ ычIыпIэ

1:17 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Аввакум тхылъэу ытхыгъэм 2:4.

пцЫр рагъэуцуагъ. Тхьэу зэкIэ къэзыгъэхъугъэр амыгъэлъапIэу ыкIи фэмылажъэхэу, Тхьэм къыгъэхъугъэхэр агъэлъэпIагъэх, ахэми афэлэжъагъэх. Ежъ Тхьэм мыкIодыжъын щытхъушхор ий. Амин.

²⁶ Арышъ, агу зыкIэхъопсырэ Iоф мыхъунхэм апылхъунхэу Тхьэм ахэр къыгъэнагъэх. Ябзылфыгъэхэри зэрэщытын фаем текIыхи, зым адрэм мыхъун ришIэжъыгъ. ²⁷ Ащ фэдэу хъульфыгъэхэри зэрэщытын фаем текIыхи, яшъузхэм якIолIэжъыныр ханэжъи, зы лЫр адрэ лЫм кIэхъопс хъугъэ. Арэуштэу хъульфыгъэхэми мыхъун зэрашIэжъи, апкъыхэмкIэ язекIокIэ емыкIу ифэшъуашэ агъотыжъыгъ.

²⁸ Ащ нэмыкIэу Тхьэр ашIэнэу зэрамыдагъэм пае, емыкIу Iофхэр ашIэнхэу акъыл къуанчэр яIэу Тхьэм къыгъэнагъэх. ²⁹ Мышъыпкъэгъэ пстэури, зинэ пстэури, тхьагъэпцЫгъэ пстэури, нэйпсыягъэ пстэури, бзэджагъэ пстэури агухэм арызы хъугъэ. Шъугъонри, цЫф укIынри, зэщыхъанри, пцЫ усыни, уджэгъунри агухэм арылъ зэпытых. ³⁰ Ахэр бзэгухъэх, цЫфхэм IэягъэкIэ атегущыIэх, Тхьэр ауджэгъу, цЫфхэм агу хагъэкIы, зыщэтхъужъых, загъэпагэ, бзэджагъэхэр къаугупшысых, ятэ-янэхэми афэIорышIэхэрэп. ³¹ ЗэхэшIыкIыныгъэ яIэп, ягущыIэхэр агъэцакIэхэрэп, гуфэбагъи яIэп, зэшIужъыныгъэри гукIэгъуныгъэри зыфэдэхэр ашIэрэп. ³² А цЫфхэм Тхьэм иунэшъо зафэр ашIэ, ащ фэдэ Iофхэр зышIэхэрэм укI зэрафэшъуашэр. Ау щытми, ежъхэм ащ фэдэхэр зэрашIэхэрэм имызакъоу, а Iофхэр зышIэхэрэри адэх.

ЯТИОНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм цЫфхэм хыкум зэратришIыхъэрэр зафэ

О хэт ущыщми, нэмыкI зыгорэ бгъэмысэмэ, зызэрыбгъэхыижъын зи щыIэп. Ар зэрэбгъэмысэрэмкIэ о зыогъэмысэжъы, сыда пIомэ адрэр зэрыбгъэмысэрэ Iофхэр ори ошIэх. ² Ащ фэдэ Iофхэр зышIэхэрэм Тхьэм шъыпкъагъэм тетэу хыкум зэратришIыхъащтыр тэшIэ. ³ Ау а Iофхэр зышIэхэрэр о бгъэмысэхэу щыт пэтми, ори ахэмэ ашIагъэм фэдэу пшIэу, Тхьэм ихыкум къыптримышIыхъанэу огугъа? ⁴ Хъауми Тхьэм ишIугъэшхо, игу-

шъэбэгъэшхо, ищыІэгъэшхо зэмыпэсхэу ара? Тхьэм ишІу-гъэшхоклэ уипсэкІодхэм уафыклэгъожьынэу игъо къызэрэпфигъафэрэр къыбгурыІорэба?

⁵ Ау уигуркъагъэкІи, угукІэ уипсэкІодхэм узэрафыклэ-мыгъожьырэмкІи мафэу Тхьэм игубжырэ ихьыкум зафэрэ къызылгъошттым дэжъ Тхьэм губжэу къыптырилгъащтым хэогъахъо. ⁶ Тхьэм хэти Іофхэу ышІагъэхэмяфэшъуашэ ригъэгъотыжъышт. ⁷ ШІушІэным ыуж имыкІхэу, щытхъушхом, лъытэныгъэшхом, мылІэныгъэм ауж итхэм мыкІодыжъын щыІэныгъэ аритышт. ⁸ Ау цІыфхэу зызыгъэкъаигъэхэу, шъыпкъагъэм фэмыІорышІэхэу, бзэджагъэм зезытхэрэм Тхьэм игубжышхо къалгыгъэсышт. ⁹ Тхьэм хэти бзэджагъэ зышІэрэм гузэжъогъурэ гухэкІыгъорэ къылгыгъэсышт, апэу джуртым етІанэ мыджуртым. ¹⁰ Ау Тхьэм хэтэуи шІу зышІэрэм щытхъу, лъытэныгъэ, гупсэфыныгъэ къылгыгъэсышт, апэу джуртым етІанэ мыджуртым. ¹¹ Сыда пІомэ Тхьэр цІыфхэм ятеплгъэ емыплгъэу, цІыф пстэури изэфэдэхэу щытых.

¹² Пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ зимыІэхэу, псэкІод зышІэгъэ цІыф пстэуми Тэурат хабзэр ямыІагъэ пэтми, кІодыжъыштых. Тэурат хабзэм ылэчІэгъ чІэтхэу, псэкІод зышІэгъэ цІыф пстэури Тэурат хабзэм тетэу Тхьэм ыгъэмысэштых. ¹³ Сыда пІомэ Тэурат хабзэм итхэр зэхэзыххэрэр арэп Тхьэм ыдэжъклэ шъыпкъагъэ зиІэхэр, Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцакІэхэрэр ары нахъ. ¹⁴ Хымэ лъэпкъхэм* ащышхэу Тэурат хабзэр зимыІэхэм гурыІоныгъэу ахэлтымклэ Тэурат хабзэм итхэр загъэцакІэхэкІэ, Тэурат хабзэр ямыІэ пэтми, хабзэр зыфэдэр зэрашІэрэр къагъэлгагъо, ¹⁵ сыда пІомэ Тэурат хабзэм иунашъохэр агухэм арытхагъэхэу зэрарылгъэр а цІыфхэм къагъэлгагъо. Арэуштэу зэрэщытыр агухэми къаушыхъаты, а цІыфхэм ягупшысэхэмкІи зэ загъэмысэ, зэ загъэхые. ¹⁶ А Іофыр арэуштэу зэрэщытыр нафэ хъушт, къэбарышІоу згъэІурэм тетэу, цІыфхэм агухэм арылгъэ шъэфхэм Тхьэм Исус Христос хьыкум зыщатрыргъэшІыхъащт мафэм дэжъ.

Джуртхэмрэ Тэурат хабзэмрэ

¹⁷ «Сэ сыджурт», оІо. Тэурат хабзэм ущэгугъы ыкІи «Тхьэр сэшІэ», пІозэ узщэтхъужьы. ¹⁸ Тэурат хабзэм итхэр

зэрэуагъэшлагъэм пае, Тхьэр зыфаер ошIэ, дэгъур зыфэдэри зэхэпшыкIыи плъэкIышт. ¹⁹ШIэныгъэ пстэури шъыпкъагъэ пстэури зэрыт Тэурат хабзэр о пIэ илъэу, нэшъухэм уряпэрытэу, шIункIыгъэм хэтхэми урянэфынэу узщэгугъыжьи. ²⁰ШIэныгъэ зимыIэхэм агурызыгъэIоштыр орэу, ныбжьыкIэхэми Iофхэр языгъэшIэштыр орэу узщэгугъыжьи. ²¹НэмыкIрэ цIыфым Iофхэр еогъашIэх, о пшъхъэ еогъашIа? ²²ЦIыфхэр мытыгъонхэу яоIо, о пшъхъэкIэ отыгъуа? «Зинэ умышIэ», цIыфхэм яоIо, о пшъхъэкIэ зинэ ошIа? Тхьэ нэпцIхэм ашъо теплъэхэр зэппэхэрэп, тхьэ нэпцIхэм ашъо теплъэхэр зэрыт унэхэр о пшъхъэкIэ охъункIэхэ? ²³Тэурат хабзэр зэрэуиIэм пае узщэтхъужьи, ау Тэурат хабзэм итхэм узэратекIырэмкIэ Тхьэр огъэпыута? ²⁴Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Шъош пае хымэ лъэпкъхэм щыщхэр Тхьэм ыцIэ ехъоных».

²⁵Сунэт* уашIыгъэу щытыным пкIэ иI, Тэурат хабзэм итхэр зыбгъэцакIэхэкIэ. Ау Тэурат хабзэм итхэм уатекIымэ, сунэт уашIыгъэу ущыт пэтми, сунэт уамышIыгъэм уфэд. ²⁶Сунэт амышIыгъэ цIыфым Тэурат хабзэм иунашъохэр ыгъэцакIэхэмэ, сунэт амышIыгъэу щыт пэтми, Тхьэм ар сунэт ашIыгъэ цIыфым фэдэу ылъытэнба? ²⁷Ащыгъум зыпкъымкIэ сунэт амышIыгъэ цIыфэу Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцакIэрэм о сунэт уашIыгъэр уигъэмысэшт. Сыда пIомэ Тэурат хабзэу тхыгъэр о пIэ илъэу ыкIи сунэт уашIыгъэу ущыт пэтми, Тэурат хабзэм итхэм уатекIы. ²⁸Сыда пIомэ итеплъэкIэ джуртым фэдэу къэ-лъагъорэр арэп джурт шъыпкъэу щытыр, сунэтэу пкъым къыхэщэу ашIырэри арэп сунэт шъыпкъэу щытыр. ²⁹Ау джурт шъыпкъэу щытыр ыгукIэ джуртэу щытыр ары. Сунэт шъыпкъэу щытыр сунэтэу гум илъыр ары. Ар зыпкъы кыкIырэр тхыгъэ горэу арэп, Тхьэм Ыпсэ Лъа-пIэ ары нахь. Ащ фэдэ цIыфым ищытхъу цIыфым ыдэжъ кыкIырэп, Тхьэм ыдэжъ къекIы нахь.

2:24 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылгъэу ытхыгъэм 52:5.

2:25 сунэт – «обрезание» ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 17:9–14.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЬ

Ащыгъум джуртэу ущытыныр сыд фэда зэрэнахышIур? Е сунэт уашIыгъэу ущытыным сыд ишIуагъэу къакIорэр? ²Лъэныкъо пстэумкIи ишIуагъэу къакIорэр бэу ины. Ыпэ рапшIэу, Тхьэм ежь игущыIэхэр къызы-
IэкIилъхьагъэхэр джуртхэр ары.

³Ахэмэ ащыщхэу куп мышъыпкъэхэу къычIэкIы-
гъэхэмэ, ахэмэ ямышъыпкъагъэ Тхьэм ишъыпкъагъэ
ыгъэкIодыжышъушъта? ⁴Хьау, ыгъэкIодыжышъушътэп.
Тхьэр сыдигъуи шъыпкъэ, ау хэтрэ цIыфи пцIыус, Тхьэм
игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«О Тхьэ, гущыIэхэу къапIохэрэмкIэ узаф,
уагъэмысэми уишъыпкъагъэ нафэ хъушът».

⁵Тэ тибзэджагъэ Тхьэр зэрэшъыпкъэр нахь къегъэ-
нафэмэ, сыд тIона? Игубж къызыттрилъхьэкIэ, Тхьэр
мызафэу тIона? ЦIыфхэр къызэрэгущыIэхэрэм фэдэу,
ахэр къэсэIох. ⁶Хьау, ар хъухэшътэп. Тхьэр зафэ.
Тхьэр мызафэмэ, дунаем ицIыфхэм сыдэушътэу хыкум
атыришIыхьэшъушъта? ⁷Зыгорэм мырэушътэу къыIонкIи
мэхъу: «Сэ симышъыпкъагъэ Тхьэр зэрэшъыпкъэр нахь
къыгъэнафэу, Тхьэм ищытхъушхо цIыфхэм нахьышIоу
къаригъэлъэгъумэ, псэкIод зышIэрэм фэдэу Тхьэм сыда
сызкIигъэмысэщтыр?» ⁸ШIугъи къыхэкIыным пае, бзэ-
джагъэ тшIэна? А гущыIэ дэдэхэр тыжэ къыдэкIы-
гъэхэу аIозэ, цIыф заулэхэр IэягъэкIэ къыттегущыIэх.
Тхьэм ащ фэдэ цIыфхэм яфэшъуашэ аригъэпщыны-
жышът.

Шъыпкъагъэ зиIэ цIыф зи щыIэп

⁹Сыд етIанэ, тэ джуртхэр нэмыкI цIыфхэм анахь
тынахьышIуа? Хьау, тэ зыкIи танахьышIоп. Джурт
пстэури, нэмыкI лъэпкъхэм ащыщ пстэури псэкIодым
ыIэ зэрилъхэр къэдгъэнэфагъ, ¹⁰Тхьэм игущыIэ тхы-
гъэхэм зэрарытым фэдэу,*

3:4 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур
(Псалтыр) 51:4 (урыс библиемкIэ 50:6).

3:10–18 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур
(Псалтыр) 14:1–3; 5:9; 140:3; 10:7; (урыс библиемкIэ 13:1–3; 5:10;
139:4; 9:28) Пегъымбар Исаяс тхылъэу ытхыгъэм 59:7–8; Сэбур
(Псалтыр) 36:1 (урыс библиемкIэ 35:2).

«Шъыпкъагъэ зиІэ цІыф зи щыІэп.

¹¹ ЗэхэшІыкІыныгъэ зиІэ цІыфи зи щыІэп,
Тхьэм игъогу лъыхъурэ цІыфи зи щыІэп.

¹² ЗэкІэри Тхьэм игъогу текІыгъэх;
зэкІэми пкІэ ямыІэжъ хъугъэ.
ШІу зышІэрэри зи щыІэп.

¹³ Ачыйхэр шъхъэ зытемылъ къэ шІоихэм афэдэх.
АбзэгукІэ цІыфхэр агъапцІэх.
Блэм ищэнаут аІупэхэм ателъ.

¹⁴ Ажэхэми хъонэным идыдж адиз.

¹⁵ Ахэмэ цІыфым ылъ агъэчъэным пае лъэчъэх.

¹⁶ Тыдэ зыдакІохэрэми цІыфхэр шагъэкІодых ыкІи
къин щарагъэщэчы.

¹⁷ Зэзэгъыныгъэм игъогу ашІэрэп.

¹⁸ Тхьэм ищынагъуи агухэм арылъэп».

¹⁹ Тэурат хабзэм къыІохэрэр Тэурат хабзэм ыІэчІэгъ
чІэт цІыфхэм зэрариІохэрэр тэшІэ. Арэуштэу цІыф
пстэуми ажэ аригъэубытыгъэу хъугъэ, дунаем тет цІыф
пстэури Тхьэм ыдэжъкІэ мысэхэу хъугъэ, ²⁰ сыда пІомэ
цІыф горэм Тэурат хабзэм итхэр зэригъэцакІэхэрэмкІэ
Тхьэм ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ иІэ хъуштэп. Ау Тэурат
хабзэм итхэр ары псэкІод зэрэтшІагъэр тэзыгъашІэ-
хэрэр.

ЦІыфхэм шІошъхъуныгъэмкІэ Тхьэм ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ яІэ зэрэхъурэр

²¹ Ау джы Тэурат хабзэм иІоф хэмылъэу, Тхьэм ежъым
ыдэжъкІэ цІыфхэм шъыпкъагъэ яІэу зэрилъытэрэ гъогур
къыгъэнэфагъ. Тэурат хабзэм итхэмрэ пегъымбархэм
къаІуагъэхэмрэ* а гъогум шыхъат фэхъух. ²² Исус Хри-
стоскІэ шІошъхъуныгъэу яІэм игъогу ары Тхьэм ежъым
ыдэжъкІэ цІыфхэм шъыпкъагъэ яІэу зэрилъытэрэ гъо-
гур. ХристоскІэ шІошъхъуныгъэ зиІэ пстэуми шъыпкъа-
гъэ яІэу елътэ. ЦІыф зэхэдзыныгъэ зи щыІэп, ²³ сыда
пІомэ цІыф пстэуми псэкІод ашІагъ, Тхьэм ыдэжъ къи-
кІырэ щытхъушхомкІи Іахъэ яІэп. ²⁴ Христос Исус ашъхъэ
зэрищэфыжъыгъэм пае, Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэкІэ

3:21 Тэурат хабзэм итхэмрэ пегъымбархэм къаІуагъэхэмрэ – мыш
дэжъым ащ къикІырэр джуртхэм ятхылъ лъэпІэ пстэури ары.

уасэ амытэу ежым ыдэжьклэ штыпкѣагѣ ялэу елѣытэх.
²⁵ Исусклэ шлошѣхѣуныгѣ зилэхэр ащ ылѣу кѣащым
 щыклэкѣыщтымклэ Тхѣэм ежѣ ешлужѣыгѣэхѣу ыгѣэхѣу-
 ным пае, Исус кѣурмѣныпхѣу ыгѣэнѣфагѣ. Тхѣэм
 иштыпкѣагѣ кѣыгѣэштыпкѣэжѣынѣу ары Исус кѣур-
 мѣныпхѣу зыфигѣэнѣфагѣэр. Сыда плѣмѣ Тхѣэм игу-
 шѣэбагѣэкклэ пасѣм цѣыфхѣм япсѣклѣодшлагѣэхэр аригѣэ-
 пѣыныжѣыгѣагѣэхѣп. ²⁶ Ащ нѣмыклэу Тхѣэм Исус кѣур-
 мѣныпхѣу зыфигѣэнѣфагѣэр джырѣ лѣэхѣанѣми ежѣ
 иштыпкѣагѣ кѣыгѣэштыпкѣэжѣынѣу ары: Ежѣ шты-
 пкѣагѣ зѣрилѣэри, Исусклэ шлошѣхѣуныгѣ зилэхѣми
 ежым ыдэжьклэ штыпкѣагѣ ялэу зѣрилѣытэхѣэрѣри
 ары Тхѣэм ащ фѣдѣу кѣыгѣэлѣагѣорѣр.

²⁷ Ащыгѣум тызѣрызыщытхѣужѣрѣр щылѣжѣа? Хѣау,
 щылѣжѣѣп. Тара хабзѣу ар зылѣорѣр? Іѣфхѣу тшлѣн фѣѣ-
 хѣр зылѣорѣ хабзѣр ара? Хѣау, шлошѣхѣуныгѣэм ихабзѣ
 ары. ²⁸ Сыда плѣмѣ цѣыфым шлошѣхѣуныгѣ зѣрилѣэм
 пае, Тхѣэм ежым ыдэжьклэ ащ штыпкѣагѣ илѣу зѣ-
 рилѣытѣрѣр тшлѣшѣ мѣхѣу. Тѣурат хабзѣм илѣф ащ
 хѣлѣѣп. ²⁹ Тхѣэр джурт закѣохѣм я Тхѣѣу щыта, хѣауми
 нѣмыклѣ лѣѣпкѣхѣми я Тхѣѣу щыта? Адѣ, нѣмыклѣ лѣѣ-
 пкѣхѣми я Тхѣѣу щыт. ³⁰ Сыда плѣмѣ зы Тхѣѣ закѣѣ
 нахѣ щылѣп. Сунѣт ашлѣыгѣэхѣу щытхѣм шлошѣхѣуныгѣ
 зѣрялѣм пае, Тхѣэм ежым ыдэжьклэ ахѣмѣ штыпкѣагѣ
 ялѣу ылѣытѣщтых, сунѣт амышлѣыгѣэхѣу щытхѣми
 яшлошѣхѣуныгѣэкклэ Тхѣэм ыдэжьклэ штыпкѣагѣ
 ялѣщт. ³¹ Арѣушѣтѣу тлѣмѣ, шлошѣхѣуныгѣэмклэ Тѣурат
 хабзѣр тѣгѣѣклѣода? Хѣау, дгѣѣклѣодырѣп, Тѣурат хабзѣр
 тѣгѣэштыпкѣэжѣы нахѣ.

ЯПЛѢНѢРЭШѣХѣ

Ибрахѣмѣ икѣѣбар шлошѣхѣуныгѣэм кѣыклѣырѣр кѣызѣригѣѣнафѣрѣр

Тятѣжѣышхо Ибрахѣмѣ ехѣыллагѣѣу сыда тлѣощтыр?
 Ежѣ–ежѣырѣу сыд ыгѣэхѣагѣѣр? ² Ибрахѣмѣ Іѣфхѣу
 ышлагѣэхѣм апае, Тхѣэм ежым ыдэжьклэ штыпкѣагѣ
 илѣу ылѣытагѣѣмѣ, Ибрахѣмѣ зѣрызыщытхѣужѣынѣу зыгѣ-
 рѣ илѣщтыгѣ – ау Тхѣэм ыдэжьклѣп. ³ Сыда плѣмѣ Тхѣэм

игущыІэ тхыгъэхэм сыда арытыр?* «Ибрахымэ ТхьэмкІэ шлошъхъуныгъэ иІэ хъугъэти, Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ ащ шъыпкъагъэ иІэу ылъытагъ».

⁴Зыгорэм Іоф зишІэкІэ, лэжъапкІэр тынэу къыраты-
рэп, ифэшъуашэшъ къыраты нахь. ⁵Ау шлушІагъэхэм
ащымыгугъырэ цІыфэу ТхьэмкІэ шлошъхъуныгъэ зиІэм
иІоф зытетыр мары. А цІыфым ТхьэмкІэ шлошъхъуны-
гъэ зэриІэм пае, ащ къикІырэр Тхьэу псэкІод зышІэгъэ
цІыфхэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ яІэу зылъытэн
зылъэкІырэмкІэ шлошъхъуныгъэ зэриІэм пае, Тхьэм
ежъым ыдэжъкІэ а цІыфым шъыпкъагъэ иІэу ылъытэщт.
⁶Джары пачъыхъэ Даути зытегущыІагъэр, шлушІагъэ-
хэм яІоф хэмылъэу, Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ
иІэу ылъытэрэ цІыфыр сыхъатмафэ зэрежъагъэр къы-
зеІом:*

⁷«ЗибзэджджэшІагъэхэр Тхьэм зыфигъэгъугъэхэу,
зипсэкІодхэр зыфигъэкІодыгъэ цІыфхэр сыхъат-
мафэ ежъагъэх.

⁸Зиусхъаным зипсэкІодхэр зыфимылъытэрэ цІы-
фыр сыхъатмафэ ежъагъ».

⁹А сыхъэтмэфагъэр зыгъотхэрэр сунэт ашІыгъэхэу
щытхэм язакъоу ара, хъауми сунэт амышІыгъэхэу щыт-
хэри ара? Сунэт амышІыгъэхэу щытхэри ары, сыда
пІомэ Ибрахымэ шлошъхъуныгъэ иІэ зэрэхъугъэм пае,
Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ ащ шъыпкъагъэ иІэу зэрилъы-
тагъэр къэтІуагъ. ¹⁰Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ Ибрахымэ
шъыпкъагъэ иІэу зилъытагъэр Ибрахымэ сунэт ашІыным
ыпа, хъаури ыужа? Ыуж арэп, ыпагъ. ¹¹Ибрахымэ сунэт
ашІыным ыпэкІэ, шлошъхъуныгъэ зэриІагъэм пае, Тхьэм
ежъым ыдэжъкІэ ащ шъыпкъагъэ иІэу зэрилъытагъэр
къэзыгъэлъагъорэ мыхъурэу* ыкІи тамыгъэу сунэт шІы-
ныр ащ къыфигъэнагъ. А Іофыр ащ фэдэу зыщыткІэ,
Ибрахымэ сунэт амышІыгъэ цІыфхэу шлошъхъуныгъэ
зиІэхэм ятэ фэдэу афэхъу, Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ ахэ-
ми шъыпкъагъэ яІэу ылъытэным пае. ¹²Ибрахымэ сунэт
ашІыгъэ цІыфхэми ятэ фэдэу афэхъу. Ахэми ятэ фэдэу

4:3 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытыр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ
тхылъэу ытхыгъэм 15:6.

4:6–8 Даути . . . къызеІом, – еплъ Сэбур (Псалтыр) 32:1–2 (урыс
библиемкІэ 31:1–2).

4:11 мыхъур – арапыбзэкІэ «хъытым», тыркубзэкІи «мыхъыр» ары.

зыкIафэхъугъэр сунэт зэрашIыгъэхэм изакъоп, ахэр Ибрахымэ илъэужхэм атехьагъэхэу, ар сунэт ашIыным ыпэ, шIошъхъуныгъэм игъогоу зэрыкIуагъэм ахэри зэрэрыкIохэрэри ары.

**Ибрахымэ Тхьэм зэрэщыгугъыгъэм пае, Тхьэм
къызэригъэугугъагъэр иIэ хъугъэ**

¹³ Тхьэм Ибрахымэрэ ащ къытехъукIышт цIыфхэмрэ къыгъэугугъагъэх чIылъэр яIэхьышIоу къызэралъысыщтымкIэ. Ибрахымэ Тэурат хабзэм итхэр ыгъэцэкIагъэхэу арэп Тхьэм а IэхьышIумкIэ зыкIигъэугугъагъэр, ау Ибрахымэ шIошъхъуныгъэ зэриIагъэм пае, Тхьэм ежъым ыдэжъкIэ ащ шъыпкъагъэ иIэу зэрилъытагъэр ары нахь. ¹⁴ Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцакIэхэрэр арыгъэмэ, Тхьэм цIыфхэр къызэригъэугугъэгъэ IэхьышIур къызылъысыщтхэр, ащыгъум шIошъхъуныгъэр хъаулыеу хъуштыгъ, Тхьэм къызэригъэугугъагъэми пкIэ иIэщтыгъэп. ¹⁵ Сыда пIомэ Тэурат хабзэм Тхьэм игубж къехьы, ау хэбзэ унашъо зыдэщымыIэм хабзэм текIыни щыIэп.

¹⁶ Арышъ, Тхьэм къыгъэугугъагъэхэр шIошъхъуныгъэ зиIэхэр ары. Арэуштэу зыфэхъугъэр Тхьэм тыкъызэригъэугугъэгъэ Iофхэр ынэшIу щыфэныгъэкIэ къызэрэтитырэр нафэ хъунри ары, шIошъхъуныгъэ зиIэхэу, Ибрахымэ къытехъукIыгъэ цIыф пстэуми Тхьэм къызэригъэугугъэгъэ Iофхэр агъотышъунри ары – Ибрахымэ къытехъукIыгъэ цIыфхэу зыфасIохэрэр Тэурат хабзэм тетхэу рыкIохэрэм ямызакъоу, Тэурат хабзэм темытхэу Ибрахымэ шIошъхъуныгъэу иIагъэм фэдэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэри ары. Шъыпкъэ, Ибрахымэ тэ пстэуми тятэ фэдэу къытфэхъу, ¹⁷ Тхьэм Ибрахымэ риIуагъэу, Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Лъэпкъ Iаджыми ты уафэхъунэу узгъэнэфагъ». Тхьэм ыдэжъкIэ Ибрахымэ тэ пстэуми тят. Тхьэр ары Ибрахымэ шIошъхъуныгъэ зыфыриIагъэр – Тхьэу лIагъэхэр къэзыгъэхъужьрэр, илъэкIыныгъэкIи щымыIэ Iофхэр къэзыгъэхъурэр.

¹⁸ ГугъапIэ зыщэмыIэжъым, Ибрахымэ Тхьэм щыгугъэу, шIошъхъуныгъэ иIагъ. Арэуштэу, «О къыптехъукIышт цIыфхэр уашъом ижъуагъохэм фэдизэу бэ хъуштых»,

4:17 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 17:5.

ылуи, Тхьэм ащ кыызэрэрилогъагъэм фэдэ къабзэу* Ибрахымэ лъэпкъ Iаджыми ты афэхъугъ. ¹⁹ ИшIошъхъуныгъэ зи кыыщымыкIэу, ыпкъ лIэныгъэм пэблагъэ зэрэхъугъэм еплъыгъэп, сыда пIомэ илъэсишъэм пэгъу-нэгъугъэти ары – Сарэ сабый кыызэрэхэмыкIыщтми еплъыгъэп. ²⁰ ШIошъхъуныгъэ иIэу Тхьэм кыызэригъэ-гугъагъэмкIэ гуцафэ ышIыгъэп. ИшIошъхъуныгъэ нахь пытэу хъуи, Тхьэм щытхъу фишIыгъ. ²¹ Тхьэм кыызэ-ригъэгугъагъэр ыгъэцэкIэн зэрилъэкIыщтым щыгугъы-ныгъэшхо илагъ. ²² ТхьэмкIэ ащ фэдизэу шIошъхъуныгъэ зэрилагъэм пае, Тхьэм ежым ыдэжъкIэ ащ шъыпкъагъэ иIэу ылъытагъ. ²³ «Тхьэм ежым ыдэжъкIэ ащ шъы-пкъагъэ иIэу ылъытагъ» зыфалорэ гущылэхэр зэхьы-лагъэхэр Ибрахымэ изакъоу арэп, ²⁴ тэри ары. Тхьэм ежым ыдэжъкIэ тэри шъыпкъагъэ тилэу тилъытэщт – тэ, Исус Христосэу ти Зиусхъан лагъэхэм къахэзы-гъэтэджыкIыжыгъэ ТхьэмкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэм, тэри ежым ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ тилэу тилъытэщт. ²⁵ Тэ псэкIод зэрэтшлагъэм пае, Тхьэм Исус лIэныгъэм IэкIигъэфагъ, ежым ыдэжъкIэ тэ шъыпкъагъэ тилэу тилъытэным пайи, Тхьэм ар лагъэхэм къахигъэтэджы-кIыжыгъ.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм ежым ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ тилэу тызэрилъытэрэм шIугъэу кыыхэкIырэр

Арышъ, шIошъхъуныгъэ зэрэтиIэм пае, Тхьэм ежым ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ тилэу телъытэ. Арэуштэу зэрэ-щытым пае, ти Зиусхъанэу Исус Христос Тхьэм ыдэжъ-кIэ гупсэфыныгъэ кытитыгъэу щыт. ² Христос ары шIошъхъуныгъэ зэрэтиIэм пае, Тхьэм ынэшIу кыттици-фэнэу гъогу кытфылузыыхыгъэр. Тхьэм ынэшIу щыфэ-ныгъэр кыднэгъэс зэпыт, ежь ищытхъушхомкIи Iахъэ кыитлъысыщтым тыщыгугъэу, тызэрэпаплъэрэм пае, тэгущIо. ³ Ащ нахь, гузэжъогъухэу тцэчыхэрэми тащэ-гушIукIы, сыда пIомэ гузэжъогъу щэчыныгъэм теубы-тэныгъэр кыызэрэхэкIырэр тэшIэ. ⁴ Теубытэныгъэми

Тхьэм ыгу зэлурэ шэнышлур къыхэкIы. Шэнышлуми Тхьэм Iэхьышлур къызэрэтитыщтым тызэрэщыгугъырэр къыхэкIы. ⁵А щыгугъыныгъэми тыкIигъэгъожьырэп, сыда плэмэ Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэу къытитыгъэмкIэ ишлулъэгъуныгъэ инэу тыгухэм къарилъхъагъ.

⁶Тхьэм ыгъэнэфэгъэ уахътэм ыдэжъ тэ тшъхъэкIэ IэпыIэгъу тызфэмышъужьышъоу, тэ цIыфхэу Тхьэм ищынагъо зыгу имылъхэм апае Христос лIагъэ. ⁷Шъыпкъагъэ зиIэ цIыфым ычIыплэкIэ зыгорэ лIэми, ар бэу хъугъуае. ЦIыфышлум ычIыплэкIэ зыгорэ лIэн-кIи мэхъу. ⁸Ау шлулъэгъуныгъэу къытфыриIэр Тхьэм мырэуштэу къыгъэлъэгъуагъ: Тэ тыпсэкIодышIэ пэтызэ, Христос тэщ пае лIагъэ.

⁹Христос къащым лъэу щыкIэкIыгъэм пае, Тхьэм ежъым ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ тиIэу телъытэ. Арэуштэу зэрэхъугъэм пае, ащ нахьы бэкIэ нахьыбэу Христос Тхьэм игубж тыкъыIэкIихыжъышт. ¹⁰Сыда плэмэ тэ Тхьэм тырипыеу тызыщэтым, ежъ Ыкъо илIэныгъэкIэ Тхьэм ежъым тешлужьыгъэу тигъэхъугъ. Джы Тхьэм ежъым тешлужьыгъэу тигъэхъугъэу, Ыкъо ищыIэныгъэмкIэ ащ нахьы нахьыбэу тымыкIодэу тыкъыгъэнэжъышт. ¹¹ТымыкIодэу Тхьэм тыкъызэригъэнэжъыщтым имызакъоу, ти Зиусхъанэу Исус Христос Тхьэм тыщегъэгущлукIы. Христос ары Тхьэм тешлужьыгъэу тызыгъэхъугъэр.

Христосрэ Адэmrэ зэрэзэфэмыдэхэр

¹²ПсэкIодыр дунаем къытехъанэу зыпкъ къикIыгъэр зы цIыф.* ПсэкIодым игъусэу лIэныгъэри дунаем къытехъагъ. Арэуштэу цIыф пстэуми псэкIод зэрашIагъэм пае, лIэныгъэр зэралъысырэр яIахъэу хъугъэ. ¹³Сыда плэмэ Тэурат хабзэр къэкIоным ыпэкIэ, псэкIодыр дунаем тетыгъ. Ау хэбзэ унашъохэр щымыIэхэу, Тхьэм цIыфхэм япсэкIодхэр афилъытэхэрэп. ¹⁴АрышъхъакIэ Адэм зыцIэм имафэхэм къащегъэжъагъэу пегъымбар Мусэ имафэхэм анэсы, лIэныгъэм цIыфхэм тетыгъо афыриIэу щытыгъ. Ахэмэ псэкIодхэу ашIагъэхэр, Адэм Тхьэм иунашъо зытекIым, псэкIодэу ышIагъэм фэмыдэ-

5:12 зы цIыф – Адэм зыщIэр ары.

щтыгъэхэ пэтми, лІэныгъэм тетыгъо афыриІэу щытыгъ. Ыджы Адэмпрэ Христосэу дунаем къэкІонэу щытыгъэмпрэ зэфэтэжъугъэгъад.

¹⁵ Адэм ипсэкІодшІагъэ тынышхоу Тхъэм ынэшІу щыфэныгъэкІэ къытитырэм фэдэп. Сыда пІомэ зы нэбгырэ закъом ипсэкІодшІагъэм къыхэкІыкІэ цІыфыбэ лагъэ. Ау а псэкІодшІагъэм нахь, Тхъэм ынэшІу щыфэныгъэ бэкІэ нахь ин, итынышхоу зы нэбгырэу Исус Христос ынэшІу щыфэныгъэкІэ цІыфыбэмэ аритырэри бэкІэ нахь ин. ¹⁶ Ащ фэдэуи Тхъэм итынышхо къыхэкІырэр а нэбгырэ закъом ипсэкІодшІагъэ къыхэкІыгъэм фэдэп. Сыда пІомэ а нэбгырэ закъом псэкІодэу ышІагъэм къыхэкІыгъэр Тхъэм мысэу зэрилъытагъэр ары. Ау цІыфхэм псэкІодыбэ ашІагъэ пэтми, Тхъэм ежъым ыдэжъкІэ ахэмэ шъыпкъагъэ яІэу зэрилъытэхэрэр ары Тхъэм ынэшІу щыфэныгъэкІэ тынышхоу аритырэр. ¹⁷ Сыда пІомэ зы нэбгырэ закъом ипсэкІодшІагъэ къыхэкІыкІэ лІэныгъэм дунаем ицІыфхэм тетыгъо афыриІэ хъугъэ. Ау ащ нахь бэкІэ нахьыбэу, нэбгырэ закъоу Исус Христос ышІагъэм пае цІыфхэу Тхъэм ынэшІу инэу зыщифэхэу, уасэ амытэу ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ яІэу ылъытэхэрэм щыІэныгъэ агъотынышъ, тетыгъо яІэ хъушт.

¹⁸ Арышъ, зы псэкІодшІэгъэ закъом къыхэкІыгъэр Тхъэм цІыф пстэури мысэхэу зэрилъытагъэхэр ары. Ащ фэдэу зы нэбгырэ закъом шъыпкъэгъэ Іофэу ышІагъэм къыхэкІырэр Тхъэм цІыф пстэуми щыІэныгъэ аритзэ, ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ яІэу зэрилъытэхэрэр ары. ¹⁹ Сыда пІомэ зы нэбгырэ закъо Тхъэм зэремыдэлугъэм пае, цІыфыбэ псэкІодышІэхэу хъугъэх. Ащ фэдэу зы нэбгырэ закъо Тхъэм зэредэлугъэм пай, Тхъэм ежъым ыдэжъкІэ цІыфыбэми шъыпкъагъэ яІэу ылъытэщтых.

²⁰ Етіанэ Тэурат хабзэр къызэкІом, псэкІодшІагъэхэр нахьыбэ хъугъэх. Ау псэкІодшІагъэхэр нахьыбэ хъу зэхъум, Тхъэм ынэшІу щыфэныгъэри нахь ин хъугъэ.

²¹ Арышъ, псэкІодым цІыфхэм тетыгъо афыриІэу, лІэныгъэр яІахъэу къызэралъыгъэсыгъэм фэдэу, Тхъэм ынэшІу щыфэныгъэм цІыфхэм тетыгъо афыриІэу, Исус Христосэу ти Зиусхъан Іофэу ышІагъэм пае, Тхъэм ежъым ыдэжъкІэ цІыфхэм шъыпкъагъэ яІэу ылъытэщтых, мыкІодыжъын щыІэныгъи аритышт.

ЯХЭНЭРЭШЪХЬ

**ПсэкIодым иIоф къытхэмылтыжъэу, Христос тыгухэм
зэрарылтым пае, тэпсэу**

Сыд тIона етIанэ? Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэ нахь къы-
днигъэсыным пае, псэкIод тшIэ зэпытына? ²Хьау, ар
хъухэштэп. ПсэкIодым иIоф къытхэмылтыжъэу, псэ-
кIодым ыдэжъкIэ цIыф лIагъэхэм тафэд. Ащыгъум
псэкIод тшIэ зэпытэу тыпсэушъуна? ³Христос Исус ты-
гухэм арылтынэу тэ зэкIэ тызаумэхтым, Христос илIэ-
ныгъэ тиIахъэ хэлтынэу тызэраумэхтыгъэр шъошIэба?
⁴Тызаумэхтым, Христос тыригъусэу тылIи, ежъ тыригъу-
сэу тычIалъхъажьыгъэм фэд, Ты лъапIэм илъэкIыны-
гъэу щытхъушхо зилэмкIэ Христос лIагъэхэм къызэрахэ-
тэджыкIыжьыгъэм фэдэу, тэри щыIэныгъакIэ тилэу ты-
псэуным пае.

⁵Христос гъусэ тыфэхъуи, ар зэрэлIагъэм фэдэу тэри
тызэрэлIагъэм пае, ар лIагъэхэм къызэрахэтэджыкIы-
жьыгъэм фэдэу, тэри тыригъусэу лIагъэхэм тыкъахэтэ-
джыкIыжьышт. ⁶Сыда пIомэ тишэныжъ бзаджэ Христос
игъусэу къащым зэрэтыралулIагъэр тэшIэ, тыгухэм
арылъ псэкIодым илъэкIыныгъэ кIодыным пае. Ащ пае
тэ псэкIодым тырипщылIыжьыштэп. ⁷Сыда пIомэ цIы-
фэу лIагъэр псэкIодым ылэмычIэ чIэкIыжьыгъ.

⁸Христос тыригъусэу тызэрэлIагъэм пае, ежым ты-
ригъусэу тызэрэщыIэщтри тшIошъ мэхъу. ⁹Тхьэм лIа-
гъэхэм къахигъэтэджыкIыжьыгъэу, Христос зэрэмылIэ-
жьыщтыр тэшIэ. ЛIэныгъэм тетыгъо къыфыриIэжъэп.
¹⁰Христос зэлIэм, джыри зэ мылIэжьынэу, псэкIодым
ыдэжъкIэ лIагъэ. Джы щыIэныгъэ илэу Тхьэм фэпсэу.

¹¹Арэуштэу Христос Исусэу ти Зиусхъан шъугухэм зэ-
рарылтым пае, шъори псэкIодым иIоф къышъухэмылты-
жъэу, псэкIодым ыдэжъкIэ цIыф лIагъэхэм шъуафэдэу,
Тхьэм шъуфэпсэу зышъулътэжъ. ¹²Арышъ, псэкIодым
шъупкъыхэу лIэштхэми тетыгъо афыриIэу орэмышъу,
шъуихъопсэныгъэ мыхъунхэм шъуафэмыIорышIэнэу.
¹³Шъупкъы щыщхэм псэкIод ашIэнэу бзэджагъэм иIа-
шэхэм афэдэхэу шъумыгъэхъух, лIагъэхэм къахэтэджы-
кIыжьыгъэ цIыфхэми шъуафэдэу Тхьэм зешъут. Шъу-

пкты щыщхэри шъыпкъагъэм илэшэхэм афэдэхэу Тхьэм фэжъугъазэх. ¹⁴ ПсэкIодым тетыгъо къышъуфыриIэ-штэп, сыда пIомэ хэбзэ унашъохэм алэчIэгъ шъучIэ-тэп, Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэм ылэчIэгъ шъучIэт нахь.

Шъыпкъагъэр дгъэцэкIэнэу типшъэрылъ

¹⁵ Сыд етIанэ? Хабзэм иунашъохэм алэчIэгъ тычIэмы-тэу, Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэм ылэчIэгъ тызэрэчIэ-тырэм пае, псэкIод тшIэнэу тыфита? Хьау, ар хъухэ-штэп. ¹⁶ Шъо шъошIэба, зыгорэм ипщылIхэм афэдэу шъу-едэлунэу зешъутымэ, шъузэдэлурэ цIыфым шъыпкъэу шъурипщылIэу зэрэхъурэр? ПсэкIодым шъурипщылIмэ, лIэныгъэм игъогу шъутет, ау Тхьэм шъуедэлумэ, ежъым ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ шъуиIэу шъуилъытэшт. ¹⁷ Ау Тхьэм щытхъу фэтэшIы, сыда пIомэ псэкIодым шъурипщылIы-щтыгъ, ау тишIошъхъуныгъэ тигъашIэрэ Iофхэу зызэ-шъутыгъэхэм джы шъугу етыгъэу шъуядэлIу. ¹⁸ Тхьэм псэкIодым илъэкIыныгъэ шъукъыIэкIихыжьи, шъхьа-фит шъуишIыжьи, шъыпкъагъэми пщылI шъуфэ-хъужьи.

¹⁹ ШъуигурыIоныгъэ зэримыкъугъэм пае, цIыфхэр къызэрэгущыIэхэрэм фэдэу, къыжъугурызгъэлонэу мыр къэсэлIо. Шъупкты щыщхэм бзэджагъэ яжъугъэшIэнэу шIоигъэмрэ бзэджагъэмрэ пщылIхэу зяшъутэу зэрэщы-тыгъэм фэдэу, джы гукъэбзагъэм игъогу шъурыкIонэу шъупкты щыщхэр шъыпкъагъэм фэпщылIынхэу фэжъу-гъазэх. ²⁰ Сыда пIомэ псэкIодым шъурипщылIэу шъу-зыщэтым, шъыпкъагъэр шъозыгъэгъэцэкIэн зи щыла-гъэп. ²¹ Ащ дэжъым сыда шъуишIуагъэу къэкIуагъэр? ШъуишIуагъэ зи къэкIуагъэп. Ащ фэдэ Iофхэу джы шъу-зтеукIытыхъажьхэрэм къахэкIырэр лIэныгъэр ары. ²² Ау джы Тхьэм псэкIодым илъэкIыныгъэ шъукъыIэкIихы-жьи, шъхьафит шъуишIыжьи, Тхьэми пщылI шъуфэ-хъугъ. Ащ шIугъэу къыхэкIырэр гукъэбзагъэм игъогу шъузэрэрыкIорэр ары, IэхышIоу къышъулысыщтри мыкIодыжьи щыIэныгъэ" ары. ²³ Сыда пIомэ псэкIодым къыхэкIырэр лIэныгъэр ары. Ау Исус Христосэу ти Зиус-хъан тыгухэм зэрарылтым пае, Тхьэм тынышхоу къы-титырэр мыкIодыжьи щыIэныгъэр ары.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЬ

ЗэлI-зэшъузыным ехылIэгъэ хабзэмрэ Христос тызэрэфыщытынымрэ

Сшыхэр, хабзэм итхэу тхыгъэхэр зышIэрэ цIыфхэу шъушытышъ, цIыфыр опсэуфэ хабзэм тетыгъо зэрэфыриIэр шъошIэба? ² ГущыIэм пае, шъузым илI опсэуфэ, хабзэмкIэ а шъузыр а лIым епхыгъэу щыт. Ау илI зылIэкIэ, хабзэм шъузыр шъхьафит ешIы. ³ Арышъ, илI псаоу пэтызэ, шъузыр нэмыкIрэ лIы горэм дэпсэумэ, зинэ ышIагъэу аIощт. Ау илI зылIэкIэ, а унашъом шъузым тетыгъо фыриIэжъеп. НэмыкIрэ лIы горэм дэкIожъмэ, зинэ ышIагъэу хъурэп.

⁴ Ащ фэдэу, сшыхэр, Христос ыпкъ зэрэлIагъэм пае, Тэурат хабзэм иIоф къышъухэмылъыжъэу, а хабзэм ыдэжъкIэ шъо цIыф лIагъэхэм шъуафэд. Джы Христосэу Тхъэм лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжъыгъэм ие шъухъугъ, Тхъэм ищытхъукIэ шIугъэ дгъэцэкIэным пае. ⁵ Сыда пIомэ типсэкIодышIэ шэныжъ игъогу тырыкIо зэхъум, Тэурат хабзэм зэкIигъэплъыхъэгъэ псэкIодышIэ хъопсэныгъэхэр тпкъы щыщхэм ахэлъыгъэх, лIэныгъэр а хъопсэныгъэхэм къахэкIэу. ⁶ Ау джы Тэурат хабзэу тызыпхэу щытыгъэм иIоф къытхэмылъыжъэу, а хабзэм ыдэжъкIэ цIыф лIагъэхэм тафэдэу тыхъуи, Тхъэм Тэурат хабзэм ылэчIэгъ тыкъычIихыжъи, шъхьафит тишIыжъыгъ. Арышъ, Тхъэм тызэрэфэлажъэрэ шIыкIэр ыпэрэм фэдэу тхыгъэ хабзэм тетэу арэп, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ ихэбзакIэ тетэу ары нахь.

Тэурат хабзэмрэ псэкIодымрэ

⁷ Джы сьд тIона? Тэурат хабзэм псэкIод хэлъа? Хъау, ар хъухэщтэп! Ау Тэурат хабзэм иунашъохэр щымыIагъэхэмэ, псэкIодыр зыфэдэр сшIэщтгъэп, сыда пIомэ Тэурат унашъом «Хъопсэныгъэ мыхъун угу имыгъэлъ»*, къымыIуагъэмэ, хъопсэныгъэ мыхъуныр зыфэдэр сшIэщтыгъэп. ⁸ Ау псэкIодым игъо фифи, а унашъомкIэ сьд щыщырэ хъопсэныгъэ мыхъуныр сыгу къырилъхъагъ;

7:7 Хъопсэныгъэ мыхъун угу имыгъэлъ – а унашъор Тхъэм пегъымбар Мусэм къыфигъэнэгъэ унэшъуипшIым щыщэу япшIэнэрэ унашъор ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:17.

сыда пIомэ Тэурат хабзэр щымыIэмэ, псэкIодри лагъэм фэд. ⁹Зэгорэм Тэурат хабзэр сымышIэу сыпсэуштыгъ. Ау Тхъэм иунашъо къызэкIом, псэкIодым кIуачIэ иIэ хъуи, ¹⁰сэри лагъэм фэдэу сыхъугъ. Арэуштэу цIыфхэм щыIэныгъэ агъотыным пае, унашъоу Тхъэм къытфишIыгъэм сигъэлIагъ. ¹¹Тхъэм иунашъокIэ псэкIодым игъо къыфифи, сигъэпцIагъ, а унашъомкIи сигъэлIагъ. ¹²Арэуштэу Тэурат хабзэр лъапIэ, унашъори лъапIэ, зафэ ыкIи дэгъу ыкIи.

¹³Ащыгъум зы Iоф дэгъу горэм сигъэлIагъэу ара? Хъау, ар хъухэштэп. Ау псэкIодыр зыфэдэр нафэ хъуным пае, Тэуратым ихэбзэшIукIэ псэкIодым сигъэлIагъ. Арэуштэу унашъомкIэ псэкIодым идэигъэшхо нафэ мэхъу.

¹⁴Тэурат хабзэр Тхъэм ыдэжъ къызэрикIыгъэр тэшIэ. Ау сэ сыщIыф тхъамыкI, псэкIодыми сырипщылI. ¹⁵Iофэу сэ сшIэрэр къызгурыIорэп; сыда пIомэ Iофэу сшIэнэу сызыфаер згъэцакIэрэп, ау сыуджэгъурэ Iофыр сэгъэцакIэ. ¹⁶Ау Iофэу сшIэнэу сызыфэмыер згъэцакIэмэ, Тэурат хабзэр дэгъоу зэрэщытыр зэрэздэрэр ары ащ къикIырэр. ¹⁷Арышъ, псэкIод зышIэрэр сэрэп, сыгу илъ псэкIодыр ары нахъ. ¹⁸СипсэкIодышIэ шэныжъ сеплъымэ, шIугъэ сыгу зэримылтыр сэшIэ; сыда пIомэ шIугъэ сшIэнэу сыфаеми, згъэцэкIэнэу скIуачIэ къыхъырэп. ¹⁹ШIугъэу сшIэнэу сызыфаер згъэцакIэрэп, ау бзэджагъэу сшIэнэу сызыфэмыер сэгъэцакIэ. ²⁰Ащыгъум Iофэу сшIэнэу сызыфэмыер згъэцакIэмэ, ар зыгъэцакIэрэр сэрэп, сыгу илъ псэкIодыр ары нахъ.

²¹Арэуштэу мыш фэдэ хабзэ мы Iофым хэлъэу сэлъэгъу: ШIугъэ згъэцэкIэнэу сыфаеми, бзэджагъэр сапэ къысшIуфэфэ. ²²Сыда пIомэ сыгукIэ Тхъэм ихабзэ сыщэгущIукIы, ²³ау спкъы щыщхэм нэмыкI хэбзэжъ ахэлъэу сэлъэгъу. А хэбзэжъыр сияктыл ыдэрэ хэбзэшIум пэуцу. А хэбзэжъым спкъы щыщхэм ахэлъ псэкIод хэбзэжъым сыфегъэпщылIы. ²⁴Сыдэу сыщIыф тхъамыкIа! Спкъэу сызыгъэкIодырэм сыкъыхищыжъэу, сымыкIодэу хэт сыкъэзыгъэнэжъыштыр? ²⁵Тхъэм щытхъушхор ий. Ежъыр ары Исус Христосэу ти Зиусхъан спкъэу сызыгъэкIодырэм сыкъыхыригъэщыжъэу, сымыкIодэу сыкъэзыгъэнэжъыштыр.

Арэуштэу сияктылкIэ Тхъэм ихабзэ сырипщылI, ау сипсэкIодышIэ шэныжъкIэ псэкIодым ихабзэ сырипщылI.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэкІыныгъэкІэ тыпсэуныр

Арышъ, зипсэкІодышІэ шэныжъ игъогу рымыкІохэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ игъогу нахъ рыкІорэ цІыфхэу, Христос Исус зыгу илъхэр Тхьэм зыкІи ыгъэмысэштхэп. ²Сыда пІомэ Исус Христос тыгухэм арылъэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэу щыІэныгъэ шъыпкъэр къытэзытырэм ихабзэ псэкІодымрэ лІэныгъэмрэ яхабзэ ыІэчІэгъ сыктычІихыжьи, шъхъафит сишІыжьи. ³ТипсэкІодышІэ шэныжъ ибзэджагъэ пае, Тэурат хабзэм лъэкІыныгъэ имыІэу ымышІэшъугъэр Тхьэм ышІагъ. Ежъ Ыкъо псэкІодышІэ цІыфхэм апкъ фэдэу пкъы иІэу, псэкІодхэм апае къурмэныпхъэ хъунэу Тхьэм къыгъэкІуагъ, арэуштэуи а пкъымкІэ псэкІодыр ыгъэмысагъ. ⁴Тхьэм арэуштэу зыфишІагъэр тэ, типсэкІодышІэ шэныжъ игъогу тырымыкІоу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ игъогу нахъ рыкІохэрэм, шъыпкъагъэр дгъэцэкІэныр ары, шъыпкъагъэр дгъэцэкІэн фаеу, Тэурат хабзэм ыІоу зэритым фэдэу.

⁵Сыда пІомэ цІыфхэу зипсэкІодышІэ шэныжъ игъогу рыкІохэрэм яшэныжъ зыкІэхъопсырэ Іофхэм ягупшысэ зэпытых, ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ игъогу рыкІохэрэр Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ иІофхэм ягупшысэх. ⁶ШъуипсэкІодышІэ шэныжъ зыкІэхъопсырэ Іофхэм шъуягупшысэным Іэягъэу къыхэкІырэр лІэныгъэр ары, ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ иІофхэм шъуягупшысэным шІугъэу къыхэкІырэр щыІэныгъэрэ гупсэфыныгъэрэ ары, ⁷сыда пІомэ цІыфэу зипсэкІодышІэ шэныжъ зыкІэхъопсырэ Іофхэм ягупшысэрэр Тхьэм ипый мэхъу. А цІыфыр Тхьэм ихабзэ иунашъо едэлурэп, едэлүни ылъэкІырэп. ⁸Шъыпкъэ, цІыфхэу зипсэкІодышІэ шэныжъым игъогу рыкІохэрэм Тхьэм ыгу яІурэп.

⁹АрышъхъакІэ шъо шъуипсэкІодышІэ шэныжъ игъогу шъурыкІоу щытэп, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ шъыпкъэу шъугухэм арылъмэ, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ игъогу шъурэкІо нахъ. Христос Ыпсэ ЛъапІэ зыгу имылъыр Христос ицІыфхэм ащыщэп. ¹⁰Ау Христос шъугухэм арылъмэ, шъуипсэкІодхэм къахэкІыкІэ шъупкъыхэр лІэштхэми, Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ шъуиІэу шъузэрилъытэрэм пае, шъугурэ шъупсэрэкІэ шъупсаоу шъущыт.

¹¹ Тхьэу Исус лагъэхэмэ къахэзыгъэтэджыкIыжьиыгъэм Ыпсэ ЛъапIэ шъугухэм арылъмэ, ащыгъум Тхьэу Христос лагъэхэм къахэзыгъэтэджыкIыжьиыгъэм Ыпсэ ЛъапIэу шъугухэм арылтым илъэкIыныгъэкIэ шъупкъыхэу лIэштхэми щыIэныгъэ къаритышт.

¹² Арышъ, тшыхэр, типсэкIодышIэ шэныжъ игъогу тырыкIонэу тпшъэ илъэп. ¹³ Сыда пIомэ шъуипсэкIодышIэ шэныжъ игъогу шъурыкIомэ, шъукIодышт, ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ бзэджагъэу шъушIэхэрэр жъугъэкIодхэмэ, щыIэныгъэ шъыпкъэр жъугъотышт.

¹⁴ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ едэлурэ цIыф пстэури Тхьэм ибыных. ¹⁵ Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэу шъугухэм къарилъхьагъэм шъуигъэпщылIэу ыкIи шъуигъэщынэу щытэп. Ау Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэу шъугухэм къарилъхьагъэм Тхьэм ибын фэдэу шъуедэ. А Псэ ЛъапIэм, «Аввэу* Ты лъапIэ!» тIоу, Тхьэм тырегъаджэ. ¹⁶ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ Тхьэм тызэрибынхэр къыIозэ, тыгухэм ягъусэу къеушыхъаты. ¹⁷ Тхьэм тызэрибыным пае, Тхьэм ибынхэм IэхьышIоу къалъысырэр тэри къытлъигъэсышт. А IэхьышIоу Тхьэм Христос къылъигъэсырэри Христос тыригъусэу тэри къытлъигъэсышт, сыда пIомэ Христос тыригъусэу кIин тщэчмэ, Христос тыригъусэуи Тхьэм щытхъушхо тилэ ыгъэхъушт.

Щытхъушхоу къэлъэгъоштыр

¹⁸ Мы лъэхъанэм кIинхэу тщэчхэрэр щытхъушхоу* Тхьэм джы нэсыфэ цIыфхэм арымыгъэшIагъэу, тилэ ыгъэхъуштым фэбгъэдэн зэрэфэмышъуашэм сыщэгугъы. ¹⁹ Тхьэм къыгъэхъугъэ пстэури гузажъохэзэ пэплъэх. Зыпаплъэхэрэр Тхьэм ежъ ибынхэм а щытхъушхор яIэ къызэригъэхъурэр ежъ къыгъэхъугъэ пстэуми къызыщаригъэлъэгъушт мафэр ары. ²⁰ Сыда пIомэ Тхьэм ежъ къыгъэхъугъэ пстэуми ягухэлъ амыгъотынэу ыухыгъ. Арэуштэу зыкIэхъугъэр ежъхэр арэуштэу фэягъэхэкIэ арэп, ау ягухэлъ амыгъотынэу зыухэсыгъэ Тхьэр фэя-

8:15 аввэ – «ты» ары.

8:18 щытхъушхор – Тхьэм цIыфхэр мыкIодхэу къыгъэнэжьиыхэу лъэкIыныгъэшхо зэриIэр аужыпкъэм къызэригъэлъагъорэр ары.

гъэти ары. ²¹ Ау Тхьэм къыгъэхъугъэ пстэури Иофэу зыщыгугъыхэу зыпалъэхэрэр мыхэр ары: Тхьэм ахэр кIодыныгъэм ипщылIыныгъэ къыхыхыжъхэу, шхьафит ышIыжъынхэри, Тхьэм ибынхэм яшъхьафитныгъэрэ ящы-
тхъушхорэ ахэми яIэ хъунри ары.

²² Сыда пIомэ Тхьэм къыгъэхъугъэ пстэури джы нэ-
сыфэ щэлухэзэ, сабийн къызфэхъушт бзылъфыгъэм къин
зэрищэчрэм фэдэу, къин зэращэчрэр тэшIэ. ²³ Ау къин
зыщэчхэрэр Тхьэм къыгъэхъугъэхэм язакъоп. Тхьэм итын
хэм ащыщэу апэрэу ежъ Ыпсэ ЛъапIэ тэ, зыгу къырилъ-
хьагъэхэри, тыгукIэ тэщэлү, Тхьэм ибын фэдэу тидэ-
нышъ, тпкъыхэр шъхьафит зыщишIыжъышт мафэм ти-
шъыпкъэу тыпаплъэу. ²⁴ Сыда пIомэ мы Иофхэм тащы-
гугъэу тызэрапаплъэрэм пае, тымыкIодэу Тхьэм тыкъи-
гъэнэжъыгъ. Ау Иофхэу тызщыгугъыхэу тызпаплъэхэ-
рэр къэлъагъохэмэ, ащыгъум ахэмэ тапэплъэу тыщытэп.
Сыда пIомэ ынэкIэ ылъэгъурэм хэта щыгугъэу паплъэ-
рэр? ²⁵ Ау тэ тынэкIэ тымылъэгъурэм тыщыгугъэу
тыпэплъэшъ, теубытэныгъэ тилэу тыпэплъэ.

²⁶ Ащ фэдэу тэ, лъэкIыныгъэ зимыIэхэм, Тхьэм Ыпсэ
ЛъапIэ къыддэлэпыIэ; сыда пIомэ Тхьэм тызэрелъэлун
фэе шIыкIэр тшIэрэп. Ау гущыIэхэм къамыIошъурэ щэ-
IуныгъэхэмкIэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ Тхьэм къытфелъэлү.
²⁷ Тхьэу цIыфхэм агухэм арылъыр зыгъэунэфырэм ежъым
Ыпсэ ЛъапIэ ыгу илъыри ешIэ, сыда пIомэ Тхьэр зэ-
рэфаем тетэу Ыпсэ ЛъапIэ Тхьэм ицIыф лъапIэхэм
афелъэлү.

²⁸ Тхьэр шIу зылъэгъурэ цIыфхэу, игухэлъ тетэу ибын-
хэм ащыщ хъунхэу зэджагъэхэм Иоф пстэуми яшIуагъэ
Тхьэм зэраригъэкIырэр тэшIэ. ²⁹ Тхьэм цIыфхэу къы-
хыхыгъэхэр ежъ Ыкъо фэдэнхэу ыгъэнэфагъэх, Ыкъо
къошыбэ апэ итыным пае. ³⁰ Тхьэм цIыфхэу ыгъэнэфа-
гъэхэр ибынхэм ащыщ хъунхэуи яджагъ. Зэджагъэхэри
ежъым ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ яIэу ылъытагъэх. Ежъым
ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ зиIэхэу ылъытагъэхэми щытхъу-
шхо яIэ ыгъэхъугъ.

Тхьэм шIулъэгъуныгъэу къытфыриIэр

³¹ Ахэр зытIорэ ужым, джыри сыд тIона? Тхьэр тигъу-
сэмэ, хэта къытпэуцужъын зылъэкIыщтыр? ³² Тхьэу Зыкъо
шъхьамысыжъэу тэ зэпстэуми пае къурмэныпхъэу зы-

шЫгъэм Ыкъо тыригъусэуи шІугъэ пстэури къытитын-ба? ³³ Тхъэм къыхихыгъэ цІыфхэр хэт зыгъэмысэн зылъэкІыщтыр? Тхъэр ары ежъым ыдэжъкІэ ахэмэ шъыпкъагъэ яІэу зылъытэрэр. ³⁴ Хэта тызыгъэмысэн зылъэкІыщтыр? Сыда пІомэ Христос Исус лІи, лІагъэхэм къахэтэджыкІыжъыгъ. Джы Тхъэм иджабгъукІэ гос, Тхъэми къытфелъэу. ³⁵ Тхъэм шІулъэгъуныгъэу къытфыриІэм хэт тыпызыгъэкІын зылъэкІыщтыр? Гузэжъогъу тыхэтми, гухэкІыгъо тилэми, къин тагъэщэчми, мэлакІэ тылІэми, зыщытлъэн тимыІэми, щынагъо тыхэтми, сэшхокІэ тагъэщынэми – мы къэтІуагъэ пстэуми Тхъэм ишІулъэгъуныгъэ тыпагъэкІын алъэкІырэп. ³⁶ Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«(О Тхъэ), оц пае тызэраукІыщтымкІэ мафэ къэс щынагъо щыІ.

ШІуабзышт мэлхэм афэдэу талъытэ».

³⁷ Ау мы Іоф пстэумкІи шІу тызылъэгъугъэм илъэкІыныгъэкІэ текІоныгъэшхор тэтый. ³⁸ Сыда пІомэ хэти Тхъэм шІулъэгъуныгъэу къытфыриІэм типигъэкІын зери-мылъэкІыщтым сыщэгугъы; лІэныгъэми, псэуныгъэми, мэлэичхэми, джынэ пащэхэми, лъэкІыныгъэ зиІэ джынэхэми, джы Іофхэу щыІэхэми, къэкІощт уахътэм Іофхэу щыІэштхэми, ³⁹ уашъом сыд щыщ щыІэми, чІылъэ чІэгъми, сыд щыщ щыІэми* а шІулъэгъуныгъэм тыпызыгъэкІын зи щыІэп. Тхъэм къыгъэхъугъэ пстэуми ащыщэу зи Тхъэм шІулъэгъуныгъэу Исус Христосэу ти Зиусхъан къытыригъэгъэлъэгъугъэм типигъэкІын ылъэкІыщтэп.

ЯБЪОНЭРЭШЪХЪ

Израил лъэпкъыр

Христос сыгу зэрилъым пае, къэсІощтыр шъыпкъэ, пцІы сыусырэп. Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ игъусэу сыгуи ар зэрэшъыпкъэр къысфеушыхъаты. ² Сэ зыфасІорэр

8:36 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 44:22 (урыс библиемкІэ 43:23).

8:39 уашъом сыд щыщ щыІэми, чІылъэ чІэгъым сыд щыщ щыІэми – ошъо лъэныкъоми чІылъэ чІэгъыми кІочІэ бзаджэхэу щыІэхэр арын фаех. Еплъ Ефес. 2:2.

мыры: ГухэкIышхорэ зэпымыужьырэ гукъаорэ сиI.
³Сшыхэу слъэпкъ щыщхэм сишIуагъэ якIыщтыгъэмэ, Тхьэм ынае къысцифэзэ, Христос сызыпигъэкIынэу сэ сшIоигъоштгъэ. ⁴А сшыхэр Израил лъэпкъыр ары. Ахэр ары ибынхэм афэдэу Тхьэм ыдагъэхэр. Ахэр ары ищытхъушхо зэригъэлъэгъугъэхэр. Тхьэм ежьымрэ ахэмрэ азыфагу зэзэгъыныгъэхэр* дилъхьагъэх. Ахэр ары Тэурат хабзэр зэритыгъэхэр. Ахэри ары ежьыр зэрагъэлъэпIэн фэе шIыкIэр зэригъэлъэгъугъэхэр. Ахэри ары IэхьышIукIэ къыгъэгугъагъэхэр. ⁵Ахэр ары тятэжъышхохэм къатехъукIыгъэ цIыфхэр. Цыфым фэдэу ежъ Христоси ахэмэ алъэпкъ щыщ. Ежьыр ары зэкIэмэ анахь инэу, мыкIодыжъын щытхъушхор зиIэ Тхьэр. Амин.

⁶Ау Тхьэм игущыIэхэр ымыгъэшъыпкъагъэхэу арэп сIорэр. Сыда пIомэ Израил лъэпкъым щыщ цIыф пстэури арэп Израил цIыф шъыпкъэхэу щытхэр. ⁷Ибрахымэ къытехъукIыгъэ цIыф пстэури арэп Ибрахымэ ибын шъыпкъэхэу щытхэр. (Ау Тхьэм Ибрахымэ къыриIуагъ:)* «Исхьакъ къытехъукIышт цIыфхэр ары о уибын шъыпкъэхэкIэ зэджэштхэр». ⁸Ащ къикIырэр, Ибрахымэ къытехъукIыгъэ бын пстэури арэп Тхьэм ибынхэу щытхэр. Ау бынхэу Тхьэм Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэм тетэу, ащ къытехъукIыгъэхэр* ары Тхьэм Ибрахымэ къытехъукIыгъэ цIыф шъыпкъэхэу ылъытэхэрэр. ⁹Сыда пIомэ Тхьэм Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэр* мыры: «Згъэнэфэгъэ лъэхъанэм сыкъызыкIожьыкIэ, Сарэ къо къыфэхъушт».

9:4 зэзэгъыныгъэхэр – Тхьэм ежьымрэ пегъэмбар Нухьэрэ (еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:18; 9:9), ежьымрэ пегъымбар Ибрахымэрэ (еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 15:18; 17:2, 7–9), ежьымрэ Израил лъэпкъымрэ (еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:1–8) азыфагу дилъхьэгъэ зэзэгъыныгъэхэр ары.

9:7 Тхьэм къыриIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:12.

9:8 бынхэу Тхьэм Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэм тетэу, ащ къытехъукIыгъэхэр – Ибрахымэ къытехъукIыгъэ бынхэу ыкъо Исхьакъ къыфэхъугъэхэр ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 17:19–21.

9:9 Тхьэм къызэригъэгугъагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:10.

¹⁰ Ащ нэмыкІэу, Ревеккэ Исхъакъ иехэу къуитІу къыфэхъунэу лъэрмыхъэ зэхъум, Іофыр зытетыгъэр ащ фэдагъ. ^{11,12} КІалэхэр къэмыхъугъэхэу, шІуи бзаджи амышІагъэу, Тхъэм Ревеккэ къыриІуагъ:* «Нахъыжъыр нахъыкІэм фэІофтэбгэшт». Тхъэм арэуштэу зыфиІуагъэр цІыф горэ къызэрэхихырэмкІэ ежъ игухэлъ ыгъэцэ-кІэныр ары. Арэуштэу цІыфым Іофхэу ышІагъэхэм ямылътытыгъэу, цІыфэу зыфаер Тхъэм къыхехы, ¹³ игущылэ тхыгъэхэм арытэу Тхъэм зериІуагъэм фэдэу,* «Якъубэ шІу слъэгъугъэ, ау Исав сыуджэгъугъэ».

¹⁴ Джы сьд тІона? Тхъэр мызафа? Хъау, ар хъухэштэп.

¹⁵ Сыда пІомэ Тхъэм пегъымбар Мусэ къыриІуагъ:*

«ЦІыф горэм сыгу езгъэгъунэу сыфаемэ, сыгу егъушт.

Зыгорэм гукІэгъу фэсшІэнэу сыфаеми, гукІэгъу фэсшышт».

¹⁶ Арэуштэу Тхъэм цІыф горэ къызэрэхихырэр зэпхыгъэр цІыфыр зыфаер, е цІыфым Іофхэу ышІэхэрэр арэп, Тхъэм игукІэгъуныгъэшху ары нахъ а Іофыр зэпхыгъэр.

¹⁷ Сыда пІомэ Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт, Тхъэм Мысырым ипачъыхъэ Фыраун къызэрэриІуагъэр:* «Мыр ары пачъыхъэу узфэзгъэуцугъэр цІыфмэ дунэе пстэуми сцІэ шагъэлунэу силъэкІыныгъэ къэозгъэгъэнэфэныр ары». ¹⁸ Арэуштэу Тхъэм цІыф горэм гукІэгъу къыфишынынэу фаемэ, гукІэгъу къыфешІы, цІыф горэ гуркъэ* ыгъэхъунэу фаеми, гуркъэ егъэхъу.

Тхъэм игубжрэ игукІэгъуныгъэрэ

¹⁹ Ащыгъум о къысэпІонкІи мэхъу: «Арэуштэу щытмэ, Тхъэм цІыфхэр сыда зыкІигъэмысэхэрэр? Сыда пІомэ Тхъэм ыІуагъэм пэуцун хэта зылъэкІыщтыр?» ²⁰ Ау, о

9:11–12 Тхъэм ... къыриІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 25:23.

9:13 Тхъэм зериІуагъэм фэдэу – еплъ Пегъымбар Малахис тхылъэу ытхыгъэм 1:2–3.

9:15 Тхъэм ... къыриІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 33:19.

9:17 Тхъэм ... Фыраун къызэрэриІуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 9:16.

9:18 гуркъагъэ – къаигъагъэкІэ къыбгурыІонэу умыдэныр ары.

цЫф, о хэта ущыщ, Тхьэм уенэкъокъунэу? Хьакъушыкъум цЫфэу ар зышЫгъэм, «Сыд мышц фэдэу сызкІапшЫгъэр?» рИона? ²¹ АнахьышІу хьакъушыкъури къызэрыкІо хьакъушыкъури къошынышІэм а зы ятІэм хишЫкІынэу фитба?

²² Ау Тхьэм игубж къыгъэнэфэнэуи илъэкІыныгъэшхо цЫфмэ аригъэшІэнэуи фэягъэти, зыфэгубжырэ цЫфхэу ыгъэкІодынхэу щытыгъэхэм щыІэгъэшхокІэ ашъхьасыгъ. ²³ Тхьэр ахэмэ зыфашъхьасыгъэр гукІэгъу зыфишІырэ цЫфхэу щытхъушхо зиІэ хъунхэу ыгъэпсыгъэхэм ежъым ищытхъушхо иинагъэ аригъэшІэныр ары. ²⁴ Ибынхэм ащыщ хъунхэу Тхьэр къызэджагъэхэр тэры – тэ, джуртхэм, тимызакъоу нэмыкІрэ лъэпкъхэми ащыщхэр. ²⁵ Пегъымбар Осие итхылъ итэу, Тхьэм къызэриІорэм фэдэу,*

«Слъэпкъ щымыщыгъэ цЫфхэм 'сэ слъэпкъкІэ' сяджэщт;

шІу сымылъэгъугъэ лъэпкъыми 'шІу слъэгъурэ лъэпкъкІэ' седжэщт.

²⁶ ыкІи «'Шъо слъэпкъэу шъущытэп', ыІуи, Тхьэм зыщиІогъэ чІыпІэм

'ЩыІэныгъэ къэзытырэ Тхьэм ибынхэкІэ' щяджэщтых».

²⁷ Пегъымбар Исайас Израил лъэпкъым ехьылІагъэу къыІуагъ:* «Израил лъэпкъым ипчъагъэ хым ипшахъо фэдизми, ахэмэ ащыщхэу мыкІодхэу Тхьэм къыгъэнэжъыщтхэр макІэ ныІап. ²⁸ Сыда пІомэ псынкІэу, зи къэмынэу Тхьэм мы дунаем ицЫфхэм хьыкум атришІыхьащт». ²⁹ Пегъымбар Исайас ыпэкІэ къызэриІуагъэм фэдэу,*

«Зиусхъанэу Сэваоф* бынхэр къытфимыгъэнагъэхэмэ,

къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ* тафэдэщтыгъ».

9:25–26 Тхьэм къызэриІорэм фэдэу – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 2:23; 1:10.

9:27–28 пегъымбар Исайас ... къыІуагъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 10:22–23.

9:29 пегъымбар Исайас ... къызэриІуагъэм фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 1:9.

9:29 Сэваоф – зэкІэ лъэкІыныгъэшхор ЗиІэр ары.

9:29 къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:24–25.

Израилрэ Христос ехылэгъэ къэбарышлумрэ

³⁰ Джы сыд тІона? Хымэ лъэпкъхэм шъыпкъагъэ зэ-
рялэщтым ыуж итхэу щымытыгъэхэ пэтми, шлошъхъуны-
гъэ яІэу зэрэщытыгъэхэм пае, Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ
ахэмэ шъыпкъагъэ яІэу ылъытагъэх. ³¹ Ау Израил цІыф-
хэу Тхьэм ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ яІэ зыгъэхъун хабзэм
ыуж итыгъэхэм а хабзэр агъотыгъэп. ³² Сыд зыкІамы-
гъотыгъэр? Шлошъхъуныгъэм игъогу амыдэу, Іофэу
ашлагъэхэм ягъогукІэ Тхьэм ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ зэ-
рялэщтым ыуж итхэу щытыгъэхэти ары. Цыфхэр зыгъэ-
лъэпаорэ мыжъом елъэпэуагъэх. ³³ ИгущыІэ тхыгъэхэм
арытэу Тхьэм къызэриІорэм фэдэу,*

«Цыфхэр зыгъэлъэпаорэ мыжъоу,
мыжъошхоу* цыфхэр чІыгум тезыгъафэхэрэр,
Сион зыцІэ къалэм щэсэгъэтІылы.
А мыжъошхомкІэ шлошъхъуныгъэ зиІэр кІэгъо-
жъыщтэп».

ЯПШЭНЭРЭШЪХЪ

Сшыхэр, сыгу зыкІэхъопсырэри Тхьэм сызэрелъэу зэ-
пытырэри сэ слъэпкъ Израил мыкІодэу къыгъэнэжъыныр
ары. ² Агу етыгъэу Тхьэм зэрэфэлажъэхэрэмкІэ сыряшы-
хъат, ау зэхэшІыкІыныгъэм тетхэу лажъэхэрэп. ³ Тхьэм
ежъым ыдэжъкІэ цыфхэм шъыпкъагъэ яІэу зэрилъы-
тэрэ гъогур къагурымыІоу, ежъхэм ягъогукІэ Тхьэм ыдэ-
жъкІэ шъыпкъагъэ зэрялэщтым ыуж зэритыгъэхэм пае,
Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ яІэу зэрилъытэрэ
гъогур адагъэп. ⁴ Сыда пІомэ Тэурат хабзэм игугъапІэ
Христос ары, Тхьэми хэти ХристоскІэ шлошъхъуныгъэ
зиІэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ иІэу елъытэ.

Тхьэм хэти мыкІодэу къыгъэнэжъын ылъэкІыщт

⁵ Цыфым Тэурат хабзэм итхэр зэригъэцакІэхэрэм пае,
Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ ащ шъыпкъагъэ иІэу зэрилъы-

9:33 Тхьэм къызэриІорэм фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу
ытхыгъэм 28:16; 8:14.

9:33 мыжъошхор – Христос ары.

тэрэм ехылаагъэу пегъымбар Мусэ мырэуштэу ытхыгъ:* «Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцакIэрэм Тэурат хабзэмкIэ щыIэныгъэ иIэшт». ⁶ Ау цIыфым шIошъхъуныгъэ зэриIэм пае, Тхьэм ежым ыдэжъкIэ ащ шъыпкъагъэ иIэу зэрилътэрэм ехылаагъэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм мырэуштэу арыт:* «Хэта уашъом дэкIоештыр, угукIэ умыIо», (а гущыIэхэм къарыкIырэр уашъом дэкIоеныр ары, Христосэу цIыфхэр мыкIодхэу къэзыгъэнэжьиэрэр къырищэхыным пае). ⁷ Е «Хэта чIылъэм икуупIэ* ехыщтыр?» умыIо, (Христос лаагъэхэм къахищэным пае, къыдищэежьиныр ары а гущыIэхэм къарыкIырэр). ⁸ Ау Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм сыда арытыр?

«Тхьэм игущыIэхэр къыппэгъунэгъух,
ужи дэлъых, угуи илъых».

А гущыIэхэу шIошъхъуныгъэм ехылаагъэхэр ары шъузэдгъэлухэрэр. ⁹ УжэкIэ цIыфхэм апашъхъэ Исус Зиусхъанэу зэрэщытыр къыщыпIомэ, Тхьэм ар лаагъэхэм къызэрахигъэтэджыкIыжьиыгъэмкIи угукIэ шIошъхъуныгъэ уиIэмэ, умыкIодэу Тхьэм укъыгъэнэжьишт. ¹⁰ Сыда пIомэ цIыфэу зыгукIэ шIошъхъуныгъэ зиIэм Тхьэм ежым ыдэжъкIэ шъыпкъагъэ иIэу ылътэшт, цIыфмэ апашъхъэ Исус Зиусхъанэу зэрэщытыр къыщызыIорэри мыкIодэу Тхьэм къыгъэнэжьишт. ¹¹ Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм Христос ехылаагъэу зэрарытым фэдэу,* «Хэти ежымкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэр кIэгъожьиштэп». ¹² Джуртми урымми азыфагу зэхэдзыныгъэ зи дэлъэп. А зы Зиусхъаныр зэкIэми я Зиусхъан, ежым елъэлурэ пстэуми шIу къафешIэ. ¹³ Сыда пIомэ «Хэти къыдэлэпыIэнэу ежым елъэлурэр мыкIодэу Зиусхъаным къыгъэнэжьишт».*

¹⁴ Ау ЗиусхъанымкIэ шIошъхъуныгъэ ямыIэмэ, сыдэуштэу елъэлунха? Ащ икъэбари зэхамыхыгъэмэ, сыдэуштэу шIошъхъуныгъэ яIэ хъушта? Икъэбари зыми арымыгъэлумэ, сыдэуштэу зэхахына? ¹⁵ Тхьэми цIыфхэр къы-

10:5 пегъымбар Мусэ ... ытхыгъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:5.

10:6–8 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм ... арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 30:12–14.

10:7 чIылъэм икуупIэ – лаагъэхэм ядунае ары.

10:11 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм ... зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исаяс тхылъэу ытхыгъэм 28:16.

10:13 Еплъ Пегъымбар Иоил тхылъэу ытхыгъэм 2:32.

мыгъакІохэмэ, сыдэуштэу ахэмэ Христос ехьылІэгъэ къэбарышІур агъэІуна? Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «КъэбарышІур зыгъэІурэ цІыфхэм алъа-къохэр сыдэу дахэха!»

¹⁶ Ау щытми, къэбарышІум едэІунхэу цІыф пстэуми адагъэп. Сыда пІомэ пегъымбар Исайас мырэуштэу къыІуагъ:* «Зиусхьан, къэбарышІоу дгъэІугъэр хэта зышІошъ хъугъэр?» ¹⁷ Арэуштэу къэбарышІур зэрэзэхыхырэмкІэ цІыфхэм шІошъхъуныгъэ яІэ мэхъу, зыгорэм Тхьэм игущыІэхэр зэригъэІухэрэмкІи а къэбарышІур зэхыхы. ¹⁸ Ау сэ сэупчІэ: КъэбарышІур зэхамыхыгъэу ара? Хьау, бэу зэхыхыгъ, сыда пІомэ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«КъэбарышІур зыгъэІугъэмэ амакъэ чІылъэм ты-
дэкІи цІыфхэм щызэхыхыгъ,
ягущыІэхэри чІылъэм ыкъуапэхэм анэсыгъэх».

¹⁹ Джыри зэ сэ сэупчІэ: Израил цІыфхэм къэбарышІур къагурымыІуагъэу ара? Хьау, бэу къагурыІуагъ, сыда пІомэ Тхьэм ыцІэкІэ пегъымбар Мусэ апэрэу къыІуагъ:*

«Зы лъэпкъ горэм щымышхэм шъуязгъэшъу-
гъошт,
зэхэшІыкІыныгъэ зимыІэ лъэпкъыми шъуфэзгъэ-
губжышт».

²⁰ Етіанэ Тхьэм ыцІэкІэ пегъымбар Исайас гушхоныгъэкІэ къыІуагъ:*

«Къыслъымышъугъэ цІыфхэм сыкъагъотыгъ,
къыскІэмыупчІагъэхэми зязгъэлъэгъугъ».

²¹ Ау Израил лъэпкъым ехьылІагъэу мырэуштэу къеІо:* «КъысэмыдэІурэ лъэпкъ къаигъэр къысэшІужьыным пае, мэфэ реным слэхэр фэсцэигъэх».

10:15 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 52:7.

10:16 пегъымбар Исайас ... къыІуагъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 53:1.

10:18 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 19:4 (урыс библиемкІэ 18:5).

10:19 пегъымбар Мусэ ... къыІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 32:21.

10:20 пегъымбар Исайас ... къыІуагъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 65:1.

10:21 къеІо – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 65:2.

ЯПШЫКГУЗЭНЭРЭШЪХЬ

Тхьэм Израил лъэпкъым гуклэгъу кызырэфишлырэр

ЕтІанэ сзупчІэ: Тхьэр ежъ ылъэпкъ фэмыежъэу хъугъа? Хъау, ар хъухэштэп. Сыда пломэ сэри Израил лъэпкъым сыщыщ, Ибрахымэ кытехъукІыгъэ цІыфхэм сашыщ, Вениамин иунэгъо лъэпкъ сыщыщ. ²Шъыпкъэ, Тхьэм лъэпкъэу кыыхыхыгъэм фэмыежъэу хъугъэу щытэп. Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытэу,* пегъымбар Иляс икъэбар зэрыт чІыплэм ыдэжъ итыр шъошІэба? Иляс Израил цІыфхэм яхылаагъэу Тхьэм ыпашъхъэ мырэуштэу ыІуи щытхъаусхагъ: ³«Зиусхъан, уипегъэмбархэр ауКІыгъэх, уикъурмэншІыплэхэри зэхакъутагъэх. Сэ сизакъоу сыкъэнагъ, спси ыуж итых». ⁴Ау Тхьэм Иляс сыда кыыриІожьыгъэр?* «Тхьэ нэпцІэу Ваал ыпашъхъэ лъэгонджэмышъхъэкІэ мытІысыгъэхэу цІыф минибл кыызфэзгъэнагъ». ⁵Джыри арэуштэу щыт. Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэкІэ ежъым кыыхыхыгъэхэу, цІыф куп къэнагъэхэу щыІэх. ⁶Тхьэм ахэр кыызкІыхыхыгъэхэр ынэшІу кыызэрашифэрэр ары. Ахэмэ ІофышІухэу ашІагъэхэм яІоф ащ хэлъэп. Армырмэ Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэ нэшІу щыфэныгъэ хъужьрэп.

⁷Сыд етІанэ? Израил лъэпкъыр зылтыхъугъэр агъотыгъэп, ау Тхьэм кыыхыхыгъэ цІыф купым агъотыгъ. Къэнагъэхэр гуркъэхэу* хъугъэх. ⁸Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Тхьэм ахэмэ агухэм гулътэ ямыІэу ыгъэхъугъэх.

Анэхэми амылъэгъоу, атхъакІумэхэми зэхамыхэу

ыгъэхъугъэх,

непэрэ мафэм нэсыфэ».

⁹Пачъыхъэ Даути кыыІагъ:*

11:2–3 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытэу – еплъ Пачъыхъэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3–я Царств) 19:10.

11:4 Тхьэм . . . кыыриІожьыгъэр – еплъ Пачъыхъэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3–я Царств) 19:18.

11:7 гуркъагъэ – къаигъагъэкІэ кыыбгурыІонэу умыдэныр ары.

11:8 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 29:4; Пегъымбар Исаяс тхылъэу ытхыгъэм 29:10.

11:9–10 пачъыхъэ Даути кыыІагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:22–23 (урыс библиемкІэ 68:23–24).

«Ахэмэ яешхэ—ешъошхо лъахъи, хъытыуи,
ахэр зыгъэлъэпаорэ мыжъуи афэрэхъу.

Тхьэм яфэшъуашэ арерэгъэпщыныжъ.

¹⁰ Ахэмэ амылъэгъушъунэу Тхьэм анэхэр ерэгъэ-
ушлункIых,
егъашIэми атхыцIэхэр ерэфэх».

Хымэ лъэпкъхэр мыкIодхэу, Тхьэм къызэригъэнэжъхэрэр

¹¹ Арышъ сэупчIэ: джуртхэр зэлъэпаохэм, тефэпа-
гъэха? Хъау, ар хъухэщтэп. Ау джуртхэр гъогу занкIэм
зэрэтекIыгъэхэм пае, нэмыкIрэ лъэпкъхэр мыкIодхэу
къэнэжъынхэу Тхьэм гъогу афишIыгъ, джуртхэр ахэмэ
аригъэшъугъунхэм пае. ¹² Джуртхэр гъогу занкIэм зэрэ-
текIыгъэхэм пае, дунаем тет нэмыкIрэ цIыфхэм шIубэ
агъотыгъ, джуртхэми яIоф къызэрадэмыхъугъэм пае,
нэмыкIрэ лъэпкъхэм шIубэ агъотыгъ. Арышъ, джуртхэу
мыкIодхэу Тхьэм къыгъэнэжъыщтхэм япчъагъэ зикъукIэ,
сидэу шIуба ащ къыхэкIыщтыр!

¹³ Джы шъо, хымэ лъэпкъхэм, сыкъыжъудэгущыIэ: Шъо
хымэ лъэпкъхэм шъуиапостолэу сызэрэхъугъэм пае, си-
Iоф сэгъэлъапIэ. ¹⁴ СиIоф зыфэзгъэлъапIэрэр сэ слъэпкъ
щыщхэр шъо хымэ лъэпкъхэм шъуязгъэшъугъунышъ,
ахэмэ ащыщхэу зы куп мыкIодхэу Тхьэм къыгъэнэжъын-
хэу ары. ¹⁵ Сыда пIомэ Тхьэм джуртхэр ымыдэхэ
зэхъум, дунаем тет нэмыкI цIыфхэр ежъым ешIужьы-
гъэхэу ыгъэхъугъэх. Ащыгъум Тхьэм джуртхэр джыри
зэ зидэжъхэкIэ, сид фэдэщт? Ар лIагъэхэм ахэр къызэ-
рахэтэджыкIыжъхэрэм фэдэщт. ¹⁶ Тхьацум иапэрэ Iахъэ
Тхьэм ратымэ, тхьацур зэкIэри Тхьэм ий. Чъыгым
ылъапсэ Тхьэм иемэ, чъыг къутамэхэри Тхьэм иех.

¹⁷ Хатэм дэт зейтун чъыгым* икъутамэхэм ащыщхэу
заулэ Тхьэм гуикIыкIи, о, шъофым ит зейтун чъыг
къутамэм фэдэр адрэ къутамэхэм ачIыпIэ угуигъэ-
уцагъ. Хатэм дэт зейтун чъыгым икъутамэхэу къэнагъэ-
хэм урягъусэу а чъыгым ылъапсэми ипсыми яшIуагъэ
къыуагъэкIы. ¹⁸ Арышъ, Тхьэм а чъыгым гуикIыкIыгъэ
къутамэхэм апашъхъэ узщыщымытхъужь. Узщытхъужьмэ,
мыр зыщымыгъэгъупш: О уишIуагъэ лъапсэм ебгъэкIы-

рэп, лъапсэм ишлуагъэ о къыуегъэкIы нахъ. ¹⁹ Ащыгъум о къысэпIонкIи мэхъу: «Чъыгым сэ сыгуигъэуцонэу а къутамэхэр Тхъэм чъыгым гуикIыкIыгъэх». ²⁰ Шъыпкъэ, ахэмэ шлошъхъуныгъэ зэрямыIэм пае, Тхъэм чъыгым гуикIыкIыгъэх, ау о шлошъхъуныгъэ зэрэуиIэм пае, пчIыпIэ укъенэ. Арышъ, зымыгъэпаг, щынагъуи зигъаI. ²¹ Сыда пIомэ хатэм дэт чъыгым икъутамэхэм Тхъэр ашъхъамысыгъэмэ, о къыпшъхъасыщта?

²² Мары Тхъэм ишIугъэрэ ипхъэшагъэрэ: игъогу текIыгъэхэм афэпхъашэу щыт, ау о Тхъэм ишIугъэ зыхэмыгъэнмэ, ишIугъэ къыплъыгъэсыщт. Армырмэ, ори а чъыгым угуикIыкIыщт. ²³ Джуртхэми яшлошъмыхъуныгъэ ханэжъмэ, Тхъэм ахэри чъыгым гуигъэуцожьыщтых, сыда пIомэ, Тхъэм ахэр гуигъэуцожьынхэ ылъэкIыщт. ²⁴ Шъо, (хымэ лъэпкъхэр), шъофым ит зейтун чъыгым Тхъэм шъугуикIыкIи, хатэм дэт зейтун чъыгым шъугуигъэуцожьыгъ. Ащыгъум хатэм дэт зейтун чъыгым щыщ къутамэхэр, (джуртхэр ары), ежъхэм ячъыг гуигъэуцожьынхэу ТхъэмкIэ нахъ къинына?

**Тхъэм Израил лъэпкъым ежъ ыдэжъ
къызэригъэгъэзэжъырэр**

²⁵ Сшыхэр, Iушыщэу шъузышIомышIыжъыным пае, мы шъэфыр шъумышIэу шъуцытынэу сыфаеп. Хымэ лъэпкъхэм ащыщхэу Тхъэм игъогу техъащтхэм япчъагъэ екъуфэ, Израил лъэпкъым щыщ купым гуркъагъэ яIэу Тхъэм ыгъэхъугъэх. ²⁶ Арэущтэу Израил лъэпкъыр зэкIэ мыкIодэу Тхъэм къыгъэнэжъыщт, игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Цыфхэр мыкIодхэу къэзыгъэнэжъыщтыр Сион къалэм* къыдэкIыщт.

Ар къызыкIокIэ, бзэджагъэр Якъубэ ылъэпкъ хигъэкIодыкIыжъыщт».

²⁷ (ЕтIанэ Тхъэм ылуагъ:)

«Мы зэзэгъыныгъэр ары сэррэ ахэмрэ тазыфагу дэслъхъащтыр,
япсэкIодхэр затесхыжъхэкIи».

11:26–27 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылгъэу ытхыгъэм 59:20–21; 27:9.

11:26 Сион къалэр – Ерусалим къалэр ары.

²⁸ Джуртхэм къэбарышIур зэрамыдагъэм пае, шъо шъуишIуагъэ а Iофым къыхэкIэу Тхьэм ипый хъугъэх. Ау Тхьэм джуртхэр къызэрэхихыгъэхэм пае, ахэр шIу елъэгъух, ятэжъышхохэм яхъатыркIэ. ²⁹ Сыда пIомэ Тхьэм цIыфхэм тынхэр заритхэкIэ, ибынхэм ащыщ хъунхэуи зяджэкIэ, арэуштэу зэришIагъэм фыкIэгъо-жъырэп. ³⁰ Шъо (хымэ лъэпкъхэр), Тхьэм шъуедэлущтыгъэп, ау Израил лъэпкъыр Тхьэм зэремыдэлугъэм пае, джы Тхьэм шъо гукIэгъу къышъуфишIыгъ. ³¹ Ащ фэдэу джы джуртхэр Тхьэм едэлухэрэп, шъо гукIэгъоу къышъуфишIыгъэмкIэ Тхьэм ахэми гукIэгъу къафишIыным пае. ³² Сыда пIомэ Тхьэм цIыф пстэури мыдэлоньгъэм хэтхэу къыгъэнагъэх, ахэмэ зэкIэмэ гукIэгъу къафишIыным пае.

³³ Тхьэм ишIугъэшхо, изэхэшIыкIыныгъэшхо, ишIэныгъэшхо сьдэу инха!

Игухэлъышхохэр зыми зэхифын ылъэкIыштэп.

ИIофхэм аужы зи ихъан ылъэкIыштэп.

³⁴ «Хэта Зиусхъаным ыгу илъыр зышIэрэр?

Хэта ащ упчIэгъу фэхъугъэр?

³⁵ Хэта Тхьэм зыгорэ езытыгъэр

Тхьэм ащ тын къыритыжъынэу?»*

³⁶ Iоф пстэури Тхьэм ылэ къикIыгъ.

ИлъэкIыныгъэкIи ищытхъушхо пайй Iоф пстэури щыI.

МыкIодыжъын щытхъушхор Тхьэм ий. Амин.

ЯПШЫКIУТIОНЭРЭШЪХЪ

Христос тыгухэм арылгъэу тызэрэзекIон фаер

Арышъ, Тхьэм гукIэгъу къызэрэтфишIыгъэм пае, инэу сышъолгъэу: Тхьэм ыгу зэлурэ къурмэныпхъэ псаоу, къурмэныпхъэ лъапIэм фэдэу зешъут. Ары гурэ псэрэкIэ Тхьэр зэрэжъугъэлъэпIэн фаер. ² Мы лъэхъанэм ихабзэхэмэ шъукъыращэкIэу шъушъымт. Ау Тхьэм шъугухэм арылгъхэр зэрерэхъокIых, шэнышIу шъуиIэным пае. Арэуштэу шъушIымэ, Тхьэр зыфаер къыжъугурыIощт,

11:34–35 Еплъ Пегъымбар Исаяс тхылгъэу ытхыгъэм 40:13; Аюбэ икъэбар зэрыт тхылгъым (Иов) 41:11.

дэггур зыфэдэри, Тхьэм ыгу зэлурэри, щыкIаггэ зимыIэ иктуггэр зыфэдэри ктыжтугурыIощт.

³Тхьэм ынэшIу сэ ктызэрэсцифаггэм пае, шъуащыщэу хэти есэIо: узышIомышIыжъ ыкIи зымыггэин, шIощъхъуныггэу Тхьэм о ктыпфиггэшъошаггэм ишапхъэ тетэуи гурыIоныггэкIэ зэплъыжъ. ⁴Сыда пIомэ тпкты щыщхэр бэ, ау ахэмэ зэкIэмэ Iофхэу ашIэхэрэр зэп. ⁵Джаш фэдэу тэри бэ тэхъу пэтми, Христос тыгухэм зэрарылъым пае, зы зыпкты закъо тэхъу, хэт пэпчъи адрэхэм ащыщ. ⁶Тхьэм ынэшIу хэти ктызэрэсцифаггэм елтытыггэу лъэкIыныггэ зэфэшъхъафхэр тиIэх. Тхьэм игущыIэхэр зыгорэм ыгу ктырилъхъэхэу, ахэр ктыIонхэу лъэкIыныггэ ктыритыггэмэ, а цIыфым шIощъхъуныггэу иIэм тетэу Тхьэм игущыIэхэр кьерэIох. ⁷Цыфхэм ишIуаггэ ариггэкIынэу Тхьэм зыгорэм лъэкIыныггэ ктыритыггэмэ, а цIыфым ахэмэ ишIуаггэ арерэггэкI. Цыфхэм Iофхэр ариггэшIэнхэу Тхьэм зыгорэм лъэкIыныггэ ктыритыггэмэ, а цIыфым Iофхэр арерэггашIэх. ⁸Цыфхэр ыггэгушхонхэу Тхьэм зыгорэм лъэкIыныггэ ктыритыггэмэ, ерэггэгушхох. ИIэр цыфхэм адигощынэу Тхьэм зыгорэм лъэкIыныггэ ктыритыггэмэ, игуапэу адерэгощ. Тхьэмэтэнэу Тхьэм зыгорэм лъэкIыныггэ ктыритыггэмэ, егугъоу орэтхъамат. Цыфхэм гукIэггэу афишIынэу Тхьэм зыгорэм лъэкIыныггэ ктыритыггэмэ, гушIуаггэокIэ гукIэггэу аферэшI.

Шулъэггэуныггэр

⁹ШъуишIулъэггэуныггэ шъыпкгэу орэхъу. Бзэджаггэм зыщышъудзый, дэггуггэм ыуж шъуит. ¹⁰Зэкъошхэм фэдэу шIу шъузэрэлъэггэу; шъушъхъэ зэрэшъулъытэрэм нахъи, адрэхэр нахъ шъулъытэх. ¹¹Гуетыныггэшхо зижъуггэIэ зэпыт, Зиусхъаным шъуфэлэжъэным гурэ псэрэкIэ зешъут. ¹²Iофхэу шъузщыгуггыхэу, шъузпаплъэхэрэм шъуакIэггушIу. Гузэжъоггэу шъухафэмэ, теубытэныггэ зижъуггэI. Тхьэм шъуелъэIу зэпыт. ¹³Тхьэм ицIыф лъапIэхэм щыкIаггэ яIэмэ, шъуадэлэпыI. ХъакIэр жъуггэлъэпIэными шъупылъ.

¹⁴Къин шъозыггэшъэчхэрэм Тхьэм ынэшIу къащифэнэу шъуелъэIу. Ары, сэIо, ахэмэ шъуямыбгэу, Тхьэм ынэшIу къащифэнэу шъуелъэIу. ¹⁵ГушIохэрэм шъуадэггушIу, гыххэрэми шъуадэгг. ¹⁶ШъуигупшысакIэ зы орэ-

хъу. Зышъумыгъэпаг, цыф цыкIухэми ныбджэгъуныгъэ адэшъушI. ШъузышIомышIыжъ.

¹⁷ Зыгорэм ибзеджагъэ бзеджагъэкIэ шъупэмыгъо-кIыжъ. Цыф пстэуми шIоу алътэрэр зэрэшъушIэным ыуж шъуит. ¹⁸ Амал иIэмэ, шъулъэкIыщтым фэдизкIэ цыф пстэуми шъузэрагурыIоным ыуж шъуит. ¹⁹ СилъапIэхэр, зыгорэм бзеджагъэ къышъуихмэ, бзеджагъэ ешъумыхыжъ, ау Тхьэм цыфым ибзеджагъэ рерэгъэ-пщыныжъ, сыда пIомэ Зиусхъаным къызэриIорэр игу-щыIэ тхыгъэхэм арыт.* «Цыфхэм ябзеджагъэ язы-гъэпщыныжъыщтыр сэры, яфэшъуашэ язгъэгъоты-жъыщт». ²⁰ Арэуштэу «Уипый мэлакIэ лIэмэ, гъашхэ, псыфалIэ лIэмэ, егъашъу; сыда пIомэ арэуштэу зы-пшырэм, шIомыкI плъыгъэхэр ышъхъэ теплъхъащтых».* ²¹ Бзеджагъэр зыптемыгъакIоу, шIушIэнымкIэ бзеджагъэм текIу.

ЯПШЫКIУЩЭНЭРЭШЪХЪ

Тетыгъо зиIэхэм шъуафэIорышI

Хэти тетыгъо зиIэхэм афэрэIорышI. Сыда пIомэ Тхьэм ымыдэмэ, зыми тетыгъо иIэ хъуштэп. Тетыгъо зиIэхэу щыIэхэр зыгъэнэфагъэр Тхьэр ары. ² Арышъ, тетыгъо зиIэхэм апэуцурэ цыфыр Тхьэм ыгъэнэфэгъэ цыфхэр ары зыпэуцухэрэр. Арэуштэу зышIэхэрэм мысагъэ зылъагъэсыжъы. ³ Сыда пIомэ шIугъэ зышIэхэрэр тетыгъо зиIэхэм ащыщынэнхэу ящыкIагъэп, бзеджагъэ зышIэхэрэр ары ахэмэ ащыщынэн фаехэр. Тетыгъо зиIэм ущымыщынэнэу уфая? ШIугъэ шIи, ар къыпщытхъу-жъыщт. ⁴ Сыда пIомэ тетыгъо зиIэм ишIуагъэ къыуи-гъэкIынэу Тхьэм фэлажъэ. Ау бзеджагъэ пшIэмэ, ущы-щынэн фае, сыда пIомэ тетыгъо зиIэм сэшхор хъау-лыеу ыIыгырэп. БзеджашIэхэм яфэшъошэ къин атыри-лъхъанэу Тхьэм фэлажъэ. ⁵ Арышъ, тетыгъо зиIэхэм уафэIорышIэн зыкIыфаер уифэшъошэ къиныр Тхьэм къы-птырилъхъанымкIэ узэрэщыщынэрэ закъор арэп, ахэмэ

12:19 Зиусхъаным къызэриIорэр игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 32:35.

12:20 Еплъ ГущыIэжъхэу пачъыхъэ Сэлмэн ытхыгъэхэм (Притчи) 25:21–22.

уафэІорышІэныр зэрэтэрэзыр угукІэ зэрэпшІэрэри ары.

⁶ Ары хьакъулахъ ахъщэр* ахэмэ зыкІяшъутырэр; сыда пІомэ тетыгъо зилэхэр а Іофым пылхэ зыхъукІэ, Тхьэм фэлажъэх. ⁷ Арышъ, цІыф пстэуми яфэшъуашэ яшъутыжъ. Хьакъулахъэу цІыфхэм атыралхъхэрэр арыми, ар яшъутыжъ; хьакъулахъэу хьапщыпхэм атыралхъхэрэр арыми, ари яшъутыжъ; гъэлъэпІэныр арыми, гъэлъэпІэн яшъухыжъ, лъытэныгъэр арыми, лъытэныгъэ афэшъушІыжъ.

Зэкъошхэм фэдэу шІу шъузэрэлъэгъу

⁸ ШІу шъузэрэлъэгъуным ичІыфэ нэмыкІэу, зыми ичІыфэ зытешъумыгъэлъ; сыда пІомэ зигъунэгъу шІу зылъэгъурэм Тэурат хабзэм итхэр ыгъэцэкІагъэх. ⁹ Мы унашъохэу* «Зинэ умышІэ», «ЦІыф умыукІы», «Умытыгъу», «НэмыкІ цІыфхэм пцІы атемылхъ», «Хъопсэныгъэ мыхъун угу имыгъэлъ» зыфаІохэрэмрэ адрэ унэшъо пстэумрэ зекІэзыубытэрэр мы унашъор ары:* «О пшъхъэ шІу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъуи шІу лъэгъу». ¹⁰ Зигъунэгъу шІу зылъэгъурэм иягъэ ригъэкІырэп. Арышъ, шІулъэгъуныгъэ уилэмэ, хабзэм итхэр бгъэцэкІагъэхэу мэхъу.

Христос дунаем къызыкІожьышт мафэр къэблэгъагъ

¹¹ Арышъ, арэуштэу шъузекІу. Уахътэр къызнэсыгъэр шъошІэ, шъукъызыуцын фае сыхъатыр къэсыгъ. Сыда пІомэ апэу шІошхъуныгъэ тилэ зыхъугъэ мафэм нахь, тымыкІодэу Тхьэм тыкъызигъэнэжъышт мафэр джы нахь къытпэблагъэ хъугъэ. ¹² Чэщыр хэкІотагъ, мафэри къэблэгъагъ. Арышъ, шІункІыгъэм иІоф бзаджэхэр хэтэ-

13:6 хьакъулахъ ахъщэр – цІыфхэр къалэ горэм зыдахъэхэкІэ е зыдэкІхэкІэ, псэуалгъэхэу, хьапщыпхэу, лэжыгъэхэу яІэхэм Рим (Рум) къралыгъошхом (хьыкумэтым) ахъщэу атралхъащтыгъэхэр ары.

13:9 Мы унашъохэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 20:13–15,17.

13:9 мы унашъор ары – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 19:18.

жъугъэнэжъых, нэфынэм иІашэхэри къэтэжъугъаштэх.
¹³ Мафэм инэфынэ щыпсэурэ цІыфхэм афэдэу хабзэм
 тетэу тыжъугъээзекІу; шъхьарытІупщэу ешхэ—ешъошхом-
 рэ ешъонымрэ орэмышъу, зинэ шІэныр, мыхъомышІэ псэу-
 кІэр, зэщыхьаныр, шъугъоныр къэрэмышъух. ¹⁴ Ау Зиус-
 хьанэу Исус Христос шъуишъуашэ фэдэу орэхъу, шъуи-
 псэкІодышІэ шэныжъ ихъопсэныгъэ мыхъунхэми шъуафэ-
 мыІорышІ.

ЯПШЫКІУПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Шъушы шъумыгъэмысэ

Шошъхъуныгъэ макІэ зиІэр пыдзы шъумышы, ишІо-
 шІхэмкІэ шъуемынэкъокъоу. ² Зы нэбгырэм сыд щыщи
 ышхынэу зэрэфитымкІэ шІошъхъуныгъэ иІ, ау шІошъхъу-
 ныгъэ макІэ зиІэм хатэм къыдакІэхэрэм анэмыкІ ышхы-
 хэрэп. ³ Шхэрэм мышхэрэр зэрымпысы хъуштэп. Мы-
 шхэрэми шхэрэр ыгъэмысэ хъуштэп, сыда пІомэ Тхьэм
 а цІыфыри ыдагъ. ⁴ О хэта ущыщ, нэмыкІ зыгорэм
 фэлажъэрэр бгъэмысэнэу? Ар гъогу тэрэзым тетми,
 темытми, ежъ и Зиусхьан иІофба? Ари тетышт, сыда
 пІомэ Тхьэм тыригъэтын ылъэкІышт.

⁵ Зы цІыфым мафэ горэ нахь егъэлъапІэ, адрэ цІыфми
 мафэхэр зэфэдэхэу елътэтх. Хэти ежъ ыгукІэ зэрэтеубы-
 тагъэм тетэу зекІон фае. ⁶ Мафэ горэ зыгъэлъапІэрэм
 Зиусхьаным лътэтэныгъэ фишынэу а мафэр егъэлъапІэ.
 ЗымыгъэлъапІэрэми Зиусхьаным лътэтэныгъэ фишынэу
 арэуштэу ешы. Сыд щыщи зышхырэми Зиусхьаным лътэ-
 тэныгъэ фишынэу ешхы, сыда пІомэ ышхырэм пае
 Тхьэм щытхъу фешІы. Мышхэрэми Зиусхьаным лътэтэны-
 гъэ фишынэу арэуштэу ешы, ащи Тхьэм щытхъу фешІы.
⁷ ЦІыф зи ежъ ышъхъэ закъо пае псэурэп. Джащ фэдэу,
 цІыф зи ежъ ышъхъэ закъо пае лІэрэп. ⁸ Тыпсэуми,
 Зиусхьаным тыфэпсэу, тылІэми Зиусхьаным тыфэлІэ.
 Арышъ, тыпсэуми, тылІэми, Зиусхьаным тырий.

⁹ Христоси лІи, лагъэхэм къахэтэджыкІыжьи, псэу-
 жьыгъ. Зыфэпсэужьыгъэр псэухэмрэ лагъэхэмрэ я Зиус-
 хьанэу хъуныр ары. ¹⁰ О пшы сыда зыкІэбгъэмысэрэр?
 Е о пшы сыд пае зэмыпэсыра? Тэ пстэури Тхьэм ихъыкум

шхынэу ышхырэр зэрэхьалэлымкІэ гуцафэ ышІэу шхэрэм шІошъхъуныгъэ имыІэу зэрэшхэрэм пае, Тхьэм егъэмысэ, сыда пІомэ шІошъхъуныгъэ тимыІэу сыд щыщэу тшІэрэр псэкІод мэхъу.

Паул Тхьэм щытхъушхо зэрэфишІырэр

²⁴ Сэ сикъэбарышІоу, Исус Христос ехьылІэгъэ къэбарышІоу згъэлурэм тетэу, къэбарэу мыухыжъын лъэхъанэхэм къащегъэжъагъэу Тхьэм шъэфэу къыгъэнагъэу, ау джы къыгъэнафагъэм тетэу Тхьэм шъугухэр ыгъэпытэнхэ ылъэкІышт. ²⁵ Джы Тхьэу мыкІодыжъыщтым иунашъокІэ пегъымбархэм атхыгъэхэм а къэбарыр къагъэнафагъ, Тхьэм фэлажъэхэрэм лъэпкъ пстэуми ТхьэмкІэ шІошъхъуныгъэ яІэ хъунышъ, ежъым едэлунхэм пае, а къэбарыр арагъэлугъ. ²⁶ ЗэхэшІыкІыныгъэшхо зиІэ Тхьэ закъом Исус Христос ышІэгъэ Іофхэм пае щытхъушхор ий. Амин.

ЯПШЫКІУТФЭНЭРЭШЪХЪ

Тэ тшъхъэ изакъо арэп, тигъунэгъуи ары тишІуагъэ зэдгъэкІын фаер

Тэ шІошъхъуныгъэшхо зиІэхэр тишІуагъэ ыуж тимытэу, шІошъхъуныгъэ макІэ зиІэхэм яхьылъэхэмкІэ ІэпыІэгъу тафэхъун фае. ² Тэ тшыщэу хэти игъунэгъу шІу ригъэгъотызэ ыгъэрэзэн фае, гурэ псэрэкІи нахь лъэкІыныгъэ ригъэгъотын фае. ³ Сыда пІомэ ежъ Христоси ежъ ишІуагъэ зэригъэкІыжъыгъэп, ау Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «О си Тхьэ, къыохъоныгъэх, ау къаІуагъэхэр сэ къыстефагъэх». ⁴ Сыда пІомэ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт пстэури зыфатхыгъэр шъыпкъагъэр тагъэшІэныр ары. Арэуштэу Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм теубытэныгъэрэ гушхоныгъэрэ тиІэ агъэхъузэ, Тхьэм ІэхьышІур къызэрэтлгыгъэсыщтым тыщагъэгугъы.

15:3 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:9 (урыс библиемкІэ 68:10).

⁵ Теубытэныгээрэ гушхоныгээрэ кытэзытырэ Тхэм зы гупшысакIэ шъуиIэу, Христос Исус игъогу шъуры-кIоу шъуерэгъэпсэу. ⁶ Арэуштэу Тхэу ти Зиусхъанэу Исус Христос Ятэ зыгу-зыпсэу шъужэ кыдэкIызэ щытхъу фэшъушышт.

⁷ Арэуштэу шъо Христос шъузэридагъэм фэдэу, шъори зым зыр ыдэн фае, цIыфхэм Тхэм ищытхъу ашыным пае. ⁸ Сыда пIомэ сэ сэлэ, джуртхэм ишыагъэ аригъэкIынэу Исус Христос къэкIуагъ. Ахэмэ ишыагъэ аригъэкIынэу кыызфэкIуагъэр тятэжышхохэр Тхэм кызыэригъэгугъэгъэ Iофхэр Исус кызыэригъэшпыпкъэжыхэрэмкIэ Тхэм ишыпкъагъэ аригъэлъэгъунэу ары. ⁹ Ащ нэмыкIэуи Исус ишыагъэ ахэмэ аригъэкIынэу кыызфэкIуагъэр хымэ лъэпкъхэм* Тхэм игукIэгъуныгъэ пае щытхъу фаригъэшIыныр ары, Тхэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Ащ пае, о си Зиусхъан, хымэ лъэпкъхэм сахэтэу
уищытхъу сшышт,
щытхъу оредхэри о пцIэкIэ къэсIощтых».

¹⁰ Тхэм игущылэ тхыгъэхэм мырэуштэуи арыт:*

«Шъо, хымэ лъэпкъхэр, Тхэм ылъэпкъ шъуригъу-сэу шъугушы».

¹¹ Мырэуштэуи арыт:*

«Шъо, хымэ лъэпкъ пстэуми, Зиусхъан ищытхъу
шъушы,
шъо, лъэпкъ пстэуми, ищытхъу шъушы».

¹² Пегъымбар Исайаси мырэуштэу кыIуагъ:*

«Иессе* кытехъукIышт бын лъаплэр къэ-
кIонышъ,

15:9 хымэ лъэпкъхэр – мыджуртхэр ары.

15:9 Тхэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 18:49 (урыс библиемкIэ 17:50).

15:10 Тхэм игущылэ тхыгъэхэм . . . арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 32:43.

15:11 мырэуштэуи арыт – еплъ Сэбур (Псалтыр) 117:1 (урыс библиемкIэ 116:1).

15:12 пегъымбар Исайаси . . . кыIуагъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 11:10.

15:12 Иессе – пачъыхъэ Даутэ ятэ ары. Исус пачъыхъэ Даутэ иунэгъо лъэпкъ шыщыгъ.

хымэ лъэпкъхэмэ тхьаматэ афэхъущт.

Хымэ лъэпкъхэр ащ щыгугъыхэу, пэплъэщтых».

¹³ ЕжьымкIэ шIошъхуныгъэ зэрэшъуиIэм пае, Тхьэу IэхьышIур ежьым къызэрэтлгъыгъэсыщтым тыщызыгъэ-гугъырэм гушIогъошхорэ гупсэфыныгъэшхорэ шъугухэм къарерэлъхьах, ежьым Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ шъугухэм щыгугъыныгъэшхо арыз хъуным пае.

Паул гушхоныгъэ хэлъэу тхэнэу зыкIэхъурэр

¹⁴ Сшыхэр, шъугухэм шIугъэшхо зэрарылъымкIи, шIэ-ныгъэшхо зэрэшъуиIэмкIи, зым зым Iофхэр ригъэшIэнхэ зэрилъэкIырэмкIи цыхъэ къышъуфэсэшIы. ¹⁵ Ау щытми, мы Iофхэр шъугу къэзгъэкIыжъынхэу чIыпIэ-чIыпIэу гушхоныгъэ хэлъэу къышъуфэсэтхы. Гушхоныгъэ хэлъэу зыкIэстхырэр хымэ лъэпкъхэм адэжь Исус Христос сыфэлэжъэнэу Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэкIэ сызэригъэ-нэфагъэр ары. ¹⁶ Тхьэм ыдэжь къикIыгъэ къэбарышIур згъэлүзэ, дин пэщэ Iоф сэшIэ. Тхьэм ыдэжь къикIыгъэ къэбарышIур зыфэзгъэлүрэр Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ хымэ лъэпкъхэм агухэр зэригъэкъэбзэжъыгъэхэм пае, ахэр Тхьэм ыгу зэлүрэ къурмэныпхъэм фэдэу хъунхэр ары.

¹⁷ Исус Христос сыгу илъэу Iофэу Тхьэм фэсшIагъэм сыщэгущIукIы. ^{18,19} Сэ сигущыIэхэмкIи, Iофхэу сшIагъэ-хэмкIи, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэмрэ Iофышхо гъэшIэ-гъонхэмрэ ялъэкIыныгъэкIи, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэ-кIыныгъэкIи, хымэ лъэпкъхэр Тхьэм езгъэдэлунхэу Христос Iофхэу сигъэгъэхъагъэхэм анэмыкI сытегущыIэ-нэу сытегушхурэп. Арэущтэу Ерусалим щегъэжъагъэу Иллирик хэкум* нэсыфэ, Христос ехьылIэгъэ къэбары-шIур тыдэкIи цIыфхэм икъугъэу щызгъэлүгъ. ²⁰ НэмыкI цIыф горэм ыгъэуцугъэ лъапсэм сиIоф тесымыгъэуцоу, Христос ыцIэ зыщамышIэгъэ чIыпIэмэ къэбарышIур зэ-ращызгъэлуным ренэу ыуж ситыгъ. ²¹ Тхьэм игущыIэ тхы-гъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Ежьым икъэбар зынэмысыгъэхэм ежьыр алъэ-гъущт,
икъэбар зэхэзымыхыгъэхэми зэхашIыкIыщт».

15:19 Иллирик хэкур – Адриэхым Iутэу, Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. А хэкур джырэ Югославиер зыдэщыIэм итыгъ.

15:21 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 52:15.

Рим къэлэшхом кӀонэу Паул ыгу зэрэхэлтыгъэр

²² Джары шъуадэжъ сыкъэкӀонэу бэрэ ыуж ситыгъэ пэтми, къызыкӀыздэмышъугъэр. ²³ Ау джы мы лъэныкъом сэркӀэ Иоф щымылӀэжъэу,* илӀэсыбэ хъугъэу шъуадэжъ сыкъэкӀонэу сызэрэфэягъэм пайй, ²⁴ Испание хэгъэгум сыкӀо зыхъукӀэ, шъуадэжъ сыкъэкӀощт. Сыда пӀомэ сигъогукӀэ сыктышъухэхъанышъ, шъуслъэгъунэуи, шъуи-ныбджэгъугъэ сыгу ыгъэпсэфынышъ, сигъогукӀэ Іэпы-Іэгъу шъуктысфэхъунэуи сыщэгугъы. ²⁵ Джы Тхьэм ицӀыф лъапӀэхэм ІэпыІэгъу зерафэхъущт ахъщэр афэ-схьызэ, Ерусалим сыкӀонэу сыгу хэлъ. ²⁶ Сыда пӀомэ хэкухэу Македониерэ Ахаиерэ* ащыпсэурэ шӀошъхъуны-гъэ зиІэхэм Тхьэм ицӀыф лъапӀэхэу Ерусалим дэхэм ахэт тхьамыкӀэхэм ІэпыІэгъу афэхъухэзэ, ахъщэ зэ-хадзэнэу ягуапэу аухэсыгъ. ²⁷ ІэпыІэгъу афэхъунхэу ягуа-пэу аухэсыгъ, адэІэпыІэнхэуи япшъэрылъ. Сыда пӀомэ Тхьэм джуртхэр зэригъэгугъэгъэ ІэхьышӀум щыщ хымэ лъэпкъхэми яІэ хъугъэ. Арышъ, хымэ лъэпкъхэми мы дунаем иІэхьышӀоу яІэмкӀэ яшӀуагъэ джуртхэм арагъэ-кӀын фае. ²⁸ А пшъэрылъыр згъэцакӀэзэ, ахъщэу зэхадза-гъэр Ерусалим дэхэм залэкӀэслъхъэ ужым, шъуадэжъкӀэ сикӀынышъ, етӀанэ Испанием сыкӀощт. ²⁹ Шъуадэжъ сы-къызыкӀокӀэ, Христос ынэшӀу щыфэныгъэшхом сыригъу-сэу сыкъызэрэкӀощтыр сэшӀэ.

³⁰ Ссыхэр, мышкӀэ сышъолъэу: Ти Зиусхъанэу Исус Христос ыцӀэкӀи, Тхьэм Ыпсэ ЛъапӀэ ыдэжъ къыкӀы-рэ шӀулъэгъуныгъэм пайй, гъусэ шъуктысфэхъуи, шъугу етыгъэу Тхьэм шъуктысфелъэу. ³¹ Иудей хэкум ис шӀошъхъуныгъэ зымыІэхэм Тхьэм сациухъумэнэуи, Тхьэм ицӀыф лъапӀэхэу Ерусалим дэхэм ІэпыІэгъу зерафэ-хъун ахъщэу афэсхьыщтым агу еІунэуи шъуелъэу. ³² Джа-щыгъум, Тхьэм ыӀомэ, гушӀуагъокӀэ шъуадэжъ сыкъэ-кӀонышъ, сышъуигъусэу зызгъэпсэфыжъыщт. ³³ Гупсэфы-ныгъэ къытэзытырэ Тхьэр шъуерэгъус. Амин.

15:23 мы лъэныкъом сэркӀэ Иоф щымылӀэжъэу – нэмыкӀрэ цӀыфхэм Исус ехьылӀэгъэ къэбарышӀур зыщамыгъэлугъэм къэбарышӀур щигъэ-Іуныр ары Паул ишъэрылъэу щытыгъэр.

15:26 хэкухэу Македониерэ Ахаиерэ – Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщ хэкухэу щытыгъэх. А хэкухэр джырэ Грецием (Иунанистаным) итемыр лъэныкъоми икъыблэ лъэныкъоми итыгъэх.

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Тшыпхъоу Фивэ зыцІэу, Кенкрей къалэм* шыІэ чылыс зэлукІэм ІэпыІэгъу фэхъурэм шъуапашъхъэ сыктыщыщытхъунэу сыфай. ² Зиусхъаныр ащ ыгу зэрилтым пае, Тхъэм ицІыф лъапІэхэм зэрэрагъэблэгъэн фаем фэдэу ежъугъэблагъи, ищыкІагъэмкІи ІэпыІэгъу шъуфэхъу, сыда плэмэ цІыфыбэмэ сэри сахэтэу, ар ІэпыІэгъу къытфэхъугъ.

³ Прискиллэрэ Акилэрэ сигъусэхэу Исус Христос фэлажъэхэрэм аІапэхэр сфэшъуубытыжъых. ⁴ Ахэмэ сэ спсэ мыкІодэу къагъэнэжъыным пае, ежъхэм апсэ шъхъасыжъыгъэхэп. Ахэмэ щытхъу афэзышІырэр сэ сизакъоп, хымэ лъэпкъхэм ячылыс зэлукІэ пстэури ары. Шлошъхъуныгъэ зиІэхэу яунэ щызэрэугъоихэрэм аІапэ сфэшъуубытыжъ. ⁵ Шу слъэгъурэ Епенет ыІапэ сфэшъуубытыжъ. Ахаие хэкум апэрэу ХристоскІэ шлошъхъуныгъэ зиІэ хъугъэр ары.

⁶ Мерэмэу бэрэ къытфэлэжъагъэм ыІапэ сфэшъуубытыжъ. ⁷ Сиунэкъощхэу хъапсым къыздычІэсыгъэхэ Андроникрэ Юныйрэ аІапэ сфэшъуубытыжъ. Ахэр апостол* цІэрыІохэм ащыщых. Сэ сапэкІэ ахэмэ ХристоскІэ шлошъхъуныгъэ яІэ хъугъэ. ⁸ Христос зыгу илъэу, шу слъэгъурэ Амплый ыІапэ сфэшъуубытыжъ. ⁹ Урбанэу тигъусэу Христос фэлэжъагъэмрэ шу слъэгъурэ Стахийрэ аІапэ сфэшъуубытыжъ. ¹⁰ Христос зыгу илъэу, Тхъэм зишъыпкъагъэ ыгъэунэфыгъэ Апеллес ыІапэ сфэшъуубытыжъ. Аристовул иунагъо щыщхэм аІапэ сфэшъуубытыжъ. ¹¹ Сиунэкъощ Иродион ыІапэ сфэшъуубытыжъ. Зиусхъаныр зыгу илъэхэу, Наркисс иунагъо щыщхэм аІапэ сфэшъуубытыжъ. ¹² Зиусхъаным бэу фэлажъэрэ бзылъфыгъэхэу Трифенэрэ Трифосэрэ аІапэ сфэшъуубытыжъ. ЕтІани Зиусхъаным бэу фэлэжъэгъэ бзылъфыгъэу Персидэу шу тлъэгъурэм ыІапэ сфэшъуубытыжъ. ¹³ Руфэу

16:1 Кенкрей къалэр – Коринт къалэм епхыгъэу, къухъэуцупІэ иІэу хылушъом Іутыгъ.

16:7 апостолхэр – еплъ 1:1. Е нэбгырэ пшыкІутІоу Исус игъогу рыкІонхэу къыхихыгъэхэр, е нэмыкІрэ тхъаматэхэу чылыс зэлукІэхэм агъэнафэхи, къэбарышІур агъэлунэу къагъэкІуагъэхэр.

Зиусхъаным къыхихыгъэмрэ ащ янэу сянэ фэдэу щы-
тымрэ алапэ сфэшъуубытыжъ. ¹⁴ Асинкрит, Флегон, Ерм,
Патров, Ермый, ахэмэ ягъусэхэу адрэ шыхэм алапэ сфэ-
шъуубытыжъ. ¹⁵ Филолог, бзылъфыгъэ Юлие, Нирей, ащ
ышыпхъу, Олимпан ахэмэ ягъусэхэу Тхъэм ицъыф лъэпІэ
пстэум алапэ сфэшъуубытыжъ. ¹⁶ ГукъэбзагъэкІэ ІаплІ
зэшъущэкІэу, шІуфэс зэшъухыжъ. Христос ичылыс зэІу-
кІэ пстэуми шІуфэс къышъуахыжбы.

¹⁷ Сшихэр, тишІошъхъуныгъэ тигъашІэрэ Іофхэм къа-
пэуцухэзэ, шъузэгурывымыгъаІохэу, цъыфхэу адрэ цъыф-
хэр гъогу занкІэм тезыгъэкІхэрэм защышъуухъумэнэу
сышъолъэу. Ахэмэ защышъудзый. ¹⁸ Сыда пІомэ ащ
фэдэ цъыфхэр ти Зиусхъанэу Исус Христос фэлажъэхэу
щытхэп, ахэр зыфэлажъэхэрэр аныбэхэр ары. ГъэшІуа-
бзэмкІи гуцыІэ дахэхэмкІи цъыф къызэрыкІохэр дахы-
ых. ¹⁹ КъэбарышІум шъузэредэлурэм икъэбар цъыф пстэ-
уми зехахыгъ. Сэ сыкъышъущэгущІукІы, ау шІугъэр
зыфэдэр зэхэшъушІыкІынэуи, бзэджагъэ зи шъушъхъэ
къымыхъанэуи сыфай. ²⁰ Гупсэфыныгъэр къытэзытырэ
Тхъэм бэмышІэу шэйтаныр шъулъэкъо чІэгъ чІышъуи-
гъэщытІыхъащт. Ти Зиусхъанэу Исус ынэшІу къышъу-
щерэф. Амин.

²¹ Къыздэлажъэрэ Тимофей, сиунэкъощхэу Луций, Иасон,
Сосипатрэ шІуфэс къышъуахыжбы. ²² Тертиеу Паул мы
тхылъыр зэригъэтхырэр сэры. Зиусхъаныр сыгу илъэу
шІуфэс къышъосэхыжбы. ²³ Гаеу, сэ Паул сибысымыми,
чылыс зэІукІэм зэкІэми ибысымыми, шІуфэс къышъуе-
хыжбы. Къалэм иахъщэ зыІэ илъ Ерастрэ тшы Квартрэ
шІуфэс къышъуахыжбы. ²⁴ Ти Зиусхъанэу Исус Христос
ынэшІу шъо пстэуми къышъущерэф. Амин.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИЭХЭУ КОРИНФ КЪАЛЭМ ДЭСХЭМ АПЭРЭ ТХЫЛЪЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехынымрэ Тхьэм ищытхъу шыгъэнымрэ

Сэ сы Паул. Тхьэр фэягъэти, Иус Христос иапостол* сыхъунэу къысэджагъ. Тэ тшы Сосфен* сигъусэу мы тхы-
лъыр сэтхы.

²Зыфэстхыхэрэр шъо цыфхэу Коринф къалэм ичылыс
зэлукIэ шыщхэр ары. Тхьэм Христос Иус шъугухэм
арылъынэу шъуигъэнэфагъ, тыдэкIи ти Зиусхьанэу Иус
Христос елъэлурэ цыф пстэуми шъурягъусэу, ежым
ицIыф лъапIэхэм ащыц шъухъунэу къышъоджагъ.
Христос ахэми тэри ти Зиусхьан.

³Тхьэу Тятэ лъапIэрэ Зиусхьанэу Иус Христосрэ
анэшIу къышъущарэфи, гупсэфыныгъэ къышъуарэт.

⁴Христос шъугухэм зэрарылъымкIэ Тхьэм ынэшIу
къызэрэшъуцифагъэм пае, Тхьэм ищытхъу сэшIы зэпыт.

⁵Сыда пIомэ Христос шъугухэм зэрарылъымкIэ лъэны-

1:1 апостол – нэмыкI цыф горэм ыцIэкIэ гуцыIэнэуи Iоф ышIэнэуи
фитыныгъэ зилэр ары.

1:1 Сосфен – Лука итхылъэу Апостол. 18:17 зигугъу ышыгъэ лIыр
арыщтын.

кѣо пстѣумкІи Тхѣм ынѣшІу кѣышѣуцифагѣ. Лѣэны-
кѣо пстѣумкІи зѣхѣшѣушІыкІынѣуи, шѣукѣэгущыІѣнѣуи
лѣэкІыныгѣ кѣышѣуитыгѣ, ⁶сыда пІомѣ тѣ шыхѣатны-
гѣѣу Христос фѣтшІыгѣм шѣугухѣм лѣапсѣ афишІыгѣ.
⁷Арѣуштѣу зѣрѣщытым пае, ти Зиусхѣанѣу Исус Хри-
стос кѣызылѣэгѣожѣышт мафѣм шѣупаплѣзѣ, тынхѣу
Тхѣм ибынхѣм аритхѣрѣм ащыщѣу шѣуимыІѣу зи щыІѣп.
⁸Ти Зиусхѣанѣу Исус Христос кѣызылѣэгѣожѣышт мафѣм
ыдѣжѣ зыми шѣузѣригѣѣмысѣн зи щымыІѣу, кІѣухым нѣсы
гѣогу занкІѣм пытѣу шѣутыригѣѣтышт. ⁹Тхѣр шѣыпкѣѣ.
Ежѣыр ары Ыкѣоу Исус Христосѣу ти Зиусхѣан гѣусѣу
шѣуфыщытынѣу кѣышѣоджагѣэр.

Чылыс зѣлукІѣм щыщхѣр зѣрѣзѣгурымыІѣуагѣѣхѣр

¹⁰Сшыхѣр, шѣо пстѣури шѣузѣгурыІѣонѣуи, куп–купѣу
шѣузѣрѣмыгѣѣхѣоу зыгу зыпсѣу шѣущытынѣуи ти Зиус-
хѣанѣу Исус Христос ыцІѣкІѣ сышѣолѣѣІѣу. ¹¹Сшыхѣр,
шѣузѣрѣзѣгурымыІѣорѣр бзылѣфыгѣѣу Хлой иунагѣо щыщ-
хѣм сагѣѣшІагѣѣ. ¹²Сѣ зыфасІорѣр мыры: Шѣуащыщѣу
зыгорѣм еІо: «Сѣ Паул икуп сыщыщ», нѣмыкІ горѣми еІо:
«Сѣ Аполлос* икуп сыщыщ», еІѣанѣ нѣмыкІ горѣми еІо:
«Сѣ Кифѣ* икуп сыщыщ», еІѣанѣ нѣмыкІ горѣми еІо:
«Сѣ Христос икуп сыщыщ».

¹³Христос гощыгѣѣу хѣугѣа? Паул ара шѣош пае кѣа-
щым тыраІулІагѣѣр? Хѣаури, сѣ, Паул, сцІѣкІѣ шѣуаумѣ-
хѣыгѣа? ¹⁴Криспрѣ* Гайрѣ* анѣмыкІѣу шѣуащыщѣу зи
зѣрѣсымыумѣхѣыгѣѣмкІѣ Тхѣм щытхѣу фѣсѣшІы. ¹⁵Арѣу-
штѣу сѣ сцІѣкІѣ шѣуаумѣхѣыгѣѣу зыми кѣыІѣон ылѣѣ-
кІыштѣп. ¹⁶Шѣыпкѣѣ, Стефан* иунагѣо щыщхѣри сыумѣ-
хѣыгѣѣх. Ащ нѣмыкІѣу, зыгорѣ сыумѣхѣыгѣѣмѣ сшІѣрѣп.

1:12 Аполлос – христиан тхѣаматѣу кѣѣбарышІур Коринф кѣалѣм
щызыгѣѣлугѣѣр ары. Еплѣ Апостол. 18:24–19:1.

1:12 Кифѣ– КифѣкІѣ заджѣхѣрѣ Петрѣу Исус игѣогу рыкІорѣ нѣбгырѣ
пшІыкІутІум ащыщыгѣѣр ары.

1:14 Крисп – христиан хѣугѣѣ джуртѣу Коринф кѣалѣм дѣсыгѣѣр ары.
Еплѣ Апостол. 18:8.

1:14 Гай – Паул Коринф кѣалѣм зыщѣІѣм, ибысымѣу щытыгѣѣр арын
фае. Еплѣ Рим. 16:23.

1:16 Стефан – еплѣ 1 Кор. 16:15–16.

¹⁷ Сыда пIомэ Христос сыктызфигъэкIуагъэр цIыфхэр сы-
умэхтынхэу арэп, къэбарышIур язгъэIунэу ары нахь – ау
цIыфхэм зэхэшIыкIыныгъэу зыфаIорэр зыхэлъ гущыIэхэм-
кIэ арэп. Арэуштэу щымытмэ, Христос къащым зэрэ-
кIэрылIыхъагъэм икъэбар лъэкIыныгъэу хэлъыр кIоды-
жыщтыгъ.

**Христос ары Тхьэм изэхэшIыкIыныгъэшхори
илъэкIыныгъэшхори**

¹⁸ Сыда пIомэ кIодыпIэм игъогу тетхэмкIэ къащым
икъэбар делагъэу щыт, ау тэ мыкIодхэу Тхьэм кыыгъэ-
нэжхэрэмкIэ Тхьэм илъэкIыныгъэшхо къащым хэлъ.

¹⁹ Сыда пIомэ Тхьэм кыызэриIорэр игущыIэ тхыгъэхэм
арыт:*

«ЗэхэшIыкIыныгъэ зиIэхэм язэхэшIыкIыныгъэу
зыфаIорэр згъэкIодышт,
Iушыныгъэ зиIэхэми яIушыныгъэу зыфаIорэр
сымыдэу, лъэныкъокIэ езгъэзышт».

²⁰ Арэуштэу зэрэщытым пае, цIыфэу зэхэшIыкIыныгъэ
зиIэр тыдэ къэнагъа? Тэурат егъэджэкIо пащэр тыдэ къэ-
нагъа? Мы лъэхъанэм щыщ цIыфэу гущыIэхэмкIэ нэкъо-
къоным фэIазэр тыдэ къэнагъа? Тхьэм мы дунаем изэ-
хэшIыкIыныгъэ делагъэу кыыгъэлъэгъуагъэба? ²¹ Сыда
пIомэ Тхьэм изэхэшIыкIыныгъэшхокIэ зэриухыгъэм те-
тэу, мы дунаем ицIыфхэм язэхэшIыкIыныгъэу зыфаIорэм-
кIэ Тхьэр зыфэдэр ашIагъэп, ау тэ дгъэIурэ къэбары-
шIоу ахэмэ делагъэу къашIошIырэмкIэ ХристоскIэ шIошъ-
хъуныгъэ зиIэхэр мыкIодхэу кыыгъэнэжынхэу Тхьэм игъоу
ылъытагъ. ²² Джуртхэр нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэм афаех,
урымхэри зэхэшIыкIыныгъэм лъэхъух. ²³ Ау тэ Христо-
сэу къащым тыраIулIагъэм икъэбар тэгъэIу: джуртхэм-
кIэ ар агу зэмыIун Iоф мэхъу, нэмыкIрэ лъэпкъхэмкIи
делагъэу мэхъу. ²⁴ Ау тэ, Тхьэм ибынхэм ащыщ хъун-
хэу кыызэджагъэхэмкIэ, джуртми урымми, Христос ары
Тхьэм илъэкIыныгъэшхори изэхэшIыкIыныгъэшхори.
²⁵ Сыда пIомэ Тхьэм иделагъэу зыфаIорэм цIыфхэм
язэхэшIыкIыныгъэу зыфаIорэм нахьи нахь зэхэшIыкIы-
ныгъэшхо иI, Тхьэм икIочIэнчъагъэу зыфаIорэри цIыф-
хэм ялъэкIыныгъэ нахьи нахь лъэш.

1:19 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Исайас тхы-
лъэу ытхыгъэм 29:14.

²⁶ Сшыхэу Тхьэм ибынхэм ащыщ хъунхэу къы-
зэджагъэхэр шъузэплъыжъ. Мы дунаем ицъыфхэм зэхэ-
шыкъыныгъэ зиӀэхэу алътэхэрэри, тетыгъо зиӀэхэри,
унэгъо байхэм ащыщхэри бэу хъухэу къышъухэтхэп. ²⁷ Ау
зэхэшыкъыныгъэ зиӀэ цъыфхэр ыгъэукъытэжъынхэм пае,
мы дунаем ицъыфхэм делэхэу зыфаӀорэ цъыфхэр Тхьэм
къыхыхыгъэх. Лъэкъыныгъэ зиӀэхэри ыгъэукъытэжъынхэм
пае, мы дунаем лъэкъыныгъэ щызимыӀэхэри Тхьэм къы-
хыхыгъэх. ²⁸ Мы дунаем ицъыфхэм тхьамыкӀэхэу зыфа-
Ӏорэ цъыфхэри, зэрамыпэсырэ цъыфхэри Тхьэм къыхи-
хыгъэх. Арэуштэу пкӀэ зимыӀэхэу зыфаӀорэ цъыфхэр
ары Тхьэм къыхыхыгъэхэр, пкӀэ зиӀэхэу зыфаӀорэ цъыф-
хэр ыгъэцъыкӀунхэм пае. ²⁹ Тхьэм арэуштэу зыфишӀагъэр
ежъым ыпашъхъэ цъыф зи зыщыщымытхъужьыныр ары.
³⁰ Христос Исус шъугухэм арылъэу зыгъэхъугъэр Тхьэр
ары. Христос Исус тэркӀэ Тхьэм ыдэжъ къикъыгъэ зэхэ-
шыкъыныгъэшхоу хъугъэ. Ежъыри ары Тхьэм ежъым
ыдэжъкӀэ шъыпкъагъэ тиӀэу тэзыгъэлъытэрэр, тыгу-
хэр зыгъэкъэбзэжъырэри, тшъхьэхэр зыщэфыжъыгъэри.
³¹ Арышъ, Тхьэм игущыӀэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*
«Зыгорэ зыгорэм щытхъумэ, Зиусхъаным щэрэтхъу».

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Христос къащым зэрэкӀэрылӀыхъагъэм икъэбар

Тхьэм ехыӀӀэгъэ шыхъатныгъэр шъозгъэӀунэу шъуа-
дэжъ сыкъызэкӀом, сшыхэр, гущыӀэ дахэхэр къасӀохэу,
зэхэшыкъыныгъэшхокӀи сыжъудэгущыӀэу арэп а къэба-
рыр зэрэшъозгъэӀугъэр. ² Шъуадэжъ сызыщӀӀэм, Исус
Христос икъэбар нэмыкӀэу зи сымышӀӀэнэу тесыубытагъ,
зэкӀӀэмэ апэу ежъыр къащым зэрэтыраӀулагъэр. ³ КӀуачӀэ
симыӀэу, сыщынэу, сыгуи лъэшэу кӀэзэзэу шъуадэжъ
сыщыӀагъ. ⁴ КъэсӀуагъэхэмрэ къэбарэу згъэӀугъэмрэ цъы-
фым изэхэшыкъыныгъэ зыхэлъхэу, пшӀошъ зыгъэхъун
гущыӀэхэр ахэлъыгъэхэп, ау сигущыӀэхэр къыгъэшъып-

1:31 Тхьэм игущыӀэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар
Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 9:24.

къэжхэзэ, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэкІыныгъэ ахэмэ ягъусагъ. ⁵ Арэуштэу зыфэхъугъэр шъуишІошъхъуныгъэ цІыфым изэхэшІыкІыныгъэ темытэу, Тхьэм илъэкІыныгъэ тетыныр ары.

Тхьэм изэхэшІыкІыныгъэшху

⁶ Ау щытми, цІыфхэу Тхьэм иІофхэмкІэ зизэхэшІыкІыкъугъэхэм зэхэшІыкІыныгъэ зыхэлъ къэбар ятэгъІу, ау мы лъэхъанэми, мы лъэхъанэм тетыгъо зиІэхэу* кІодыжбыштхэми язэхэшІыкІыныгъэ арэп. ⁷ Ау зэхэшІыкІыныгъэу зикъэбар дгъэлурэр Тхьэм изэхэшІыкІыныгъэшхоу шъэфэу щытыр ары. Тхьэм а зэхэшІыкІыныгъэшхор цІыфхэм аримыгъэшІагъэу щытыгъ, ау лъэхъанэхэм апэ Тхьэм зэригъэнэфагъэм тетэу, а зэхэшІыкІыныгъэшхом игъогукІэ тэ щытхъушхо тиІэ хъушт. ⁸ Мы лъэхъанэм тетыгъо зиІэхэм ащыщэу зыми а зэхэшІыкІыныгъэшхор къышІагъэп. Ахэмэ ашІагъэмэ, щытхъушхо зиІэ Зиусхъаныр* къащым тыраІулІэщтыгъэп. ⁹ Ау Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Іофхэу нэм ымылъэгъугъэхэри,
зы тхъакІумэм зэхимыхыгъэхэри,
цІыфым ыгу къэмыкІыгъэхэри,
а Іофхэр ары Тхьэм цІыфхэу ежыр шІу
зылъэгъухэрэм афигъэхъазырыгъэхэр».

¹⁰ А Іофхэр Тхьэм ежым Ыпсэ ЛъапІэкІэ тэ къытфигъэнэфагъэх; сыда пІомэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Іоф пстэури егъэунэфы, Тхьэм иІофхэм якуупІэхэми анэсы. ¹¹ Сыда пІомэ цІыфым ыгу илгыр ежъ ышъхъэ нэмыкІэу цІыфхэм ащыщэу хэт ышІэна? Ащ фэдэ къабзэу Тхьэм ыгу илгыр Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ нэмыкІэу зыми ышІэрэп. ¹² Ау Тхьэм тэ тыгухэм къарилъхъэгъэ псэр мы дунаем ыпсэ арэп, ежъ Ыпсэ ЛъапІ ары, Тхьэм тынхэу къытитыгъэхэр къэтшІэнхэм пае. ¹³ Арэуштэу цІыфхэу Тхьэм Ыпсэ

2:6 мы лъэхъанэм тетыгъо зиІэхэр – джынэ кІочІэ бзаджэхэу ежхэм ядэлурэ цІыфхэмкІэ дунаем тетыгъо фызиІэхэр ары. Еплъ Ефес. 6:12; Кол. 1:16.

2:8 щытхъушхо зиІэ Зиусхъаныр – Христосэу Тхьэм ишэни илъэкІыныгъэшхуи къэзыгъэлъагъорэр ары.

2:9 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 64:4.

ЛъапІэ зыгу илхэм Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ илофхэр зэхя-
дгъэшІыкІхэу, Тхьэм тынхэу кытитыгъэхэм татегушыІэ,
ау тызэрыгушыІэхэрэр цІыфым изэхэшІыкІыныгъэ тигъэ-
шІэгъэ гушыІэхэр арэп, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ тигъэшІэгъэ
гушыІэхэр ары нахь. ¹⁴Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ зыгу имылъ
цІыфым Іофхэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ыдэжь кыкІыхэрэр
ыдэхэрэп. Ахэр ежьымкІэ делагъэу шытых, ахэр зэхышІы-
кІынхэуи ылъэкІыштэп, сыда пІомэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ
закъу ары цІыфхэм ахэр зэхязыгъэшІыкІышгъуштыр. ¹⁵Ау
цІыфэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ зыгу илтым Іоф пстэури зэ-
хешІыкІы, ау зыми а цІыфыр зэхышІыкІын ылъэкІыштэп.

¹⁶«Зиусхьаным ыгу илгыр хэта зышІагъэр
зыгорэ ащ ригъэшІэнэу?»*

Ау Христос ыгу илгыр тэ тыгухэми арылъ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Тызэгъусэу Тхьэм тыфэлажъэ

Сшыхэр, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ зыгу илъ цІыфхэм сызэра-
дэгушыІэрэм фэдэу, сыктыжгъудэгушыІэн слъэкІышты-
гъэп, ау мы дунаем ицІыфхэм сызэрадэгушыІэрэм фэ-
дэу сыктыжгъудэгушыІэшттыгъ. Сыда пІомэ Христос илоф-
хэмкІэ сабий цІыкІухэм шгъуафэдэу шгъушытыгъ. ²Сэ
шхын шгъозгъэшхыштыгъэп, щэ шгъуезгъашгъоштыгъэ
нахь. Шхын шгъушхын шгъулъэкІыштыгъэп, джыри шгъу-
лъэкІырэп. ³Сыда пІомэ джыри мы дунаем ицІыфхэм
шгъуафэд. Шгъугъонымрэ зэщыхьанымрэ шгъуазыфагу илъ-
хэшъ, мы дунаем ицІыфхэм шгъуафэдэба? Адрэ цІыфхэр
зэрэзекІорэ хабзэм фэдэу, шгъори шгъузекІорэба? ⁴Сыда
пІомэ шгъуащыщэу горэм «Сэ Паул икуп сыщыщ», нэмыкІ
горэми «Сэ Аполлос икуп сыщыщ», зиІокІэ, мы дунаем
ицІыфхэм шгъуафэдэба?

⁵Паул хэт щыща? Аполлос хэт щыща? ШІошгъуныгъэ
шгъуиІэ зыгъэхгъугъэхэу, Тхьэм фэлажъэрэ цІыфхэу ты-
щытыгъ ныІэп, Зиусхьаным тэ тщыщэу хэти Іофэу

ыпшъэ къызэрэрилъхьагъэм фэдэу. ⁶Сэ кІэхэр хэслъхьагъэх, Аполлос псыр кІигъэхъуагъ, ау Тхьэр ары къэзыгъэкІыгъэр. ⁷Арэуштэу кІэхэр хэзылъхьэрэми, псыр кІэзыгъахъорэми пкІэ яІэп, къэзыгъэкІырэ Тхьэ закъор ары нахь. ⁸КІэхэр хэзылъхьэрэри псыр кІэзыгъахъорэри зэфэдэх. Хэти иІоф фэшъуашэу иІэхьышІу ыгъотыжьишт. ⁹Сыда пІомэ тызэгъусэу Тхьэм тыфэлажъэ. Шъо Тхьэм ихьасэ шъуфэд, Тхьэм ышІырэ унэм шъуфэд.

¹⁰Тхьэм ынэшІу къызэрэсцифагъэм тетэу, зэхэшІыкІыныгъэ зиІэу унэ зышІырэм фэдэу а унэм лъапсэ фэзгъэуцугъ. НэмыкІ зыгорэми а лъапсэм тырешІыхъэ. Ау хэтми а лъапсэм зэрэтыришІыхьэрэ шІыкІэм дэгъоу ерэплъ. ¹¹Сыда пІомэ Тхьэм ыгъэуцугъэ лъапсэр Исус Христос ары. Ащ нэмыкІ лъапсэ зыми ыгъэуцун ылъэкІыштэп. ¹²Зыгорэм дышъэр, тыжьиныр, мыжъо лъапІэхэр, пхъэр, уцыр, е уарзэр а лъапсэм тыришІыхьэмэ, ¹³хэти иІоф зыфэдэр нáfэ хъушт, сыда пІомэ Зиусхьаныр къэзылъэгъожьишт мафэм ар къыгъэнэфэшт. А мафэр машІо игъусэу къэкІошт, машІоми хэти иІоф зыфэдэр къыгъэунэфышт. ¹⁴Зыгорэм а лъапсэм тыришІыхьагъэр къанэмэ, ащ ифэшъошэ ІэхьышІу ыгъотыжьишт. ¹⁵Ау зыгорэм лъапсэм тыришІыхьагъэр машІокІэ стымэ, ащ иІэхьышІу шІокІодышт. Ежьиры мыкІодэу къэнэжьишт, ау машІом къыхэкІыжьирэ цІыфыр къызэрэнэжьирым фэдэу, ерагъэу къэнэжьишт.

¹⁶Тхьэм иунэшхо шъузэрэфэдэри, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ шъугухэм зэрарылъыри шъошІэба? ¹⁷Зыгорэм Тхьэм иунэшхо зэхикъутэмэ, Тхьэм а цІыфыр ыгъэкІодыжьишт, сыда пІомэ Тхьэм иунэшхо лъапІэ. А унэшхоми шъуфэд.

¹⁸Зыми зерэмыгъэпцІэжъ. Шъуащыщэу зыгорэм мы лъэхъанэм зэхэшІыкІыныгъэ иІэу зелъытэмэ, зэхэшІыкІыныгъэ имыІэу орэхъу, шъыпкъэмкІэ зэхэшІыкІыныгъэ иІэным пае. ¹⁹Сыда пІомэ мы дунаем ицІыфхэм зэхэшІыкІыныгъэ зыфаІорэр Тхьэм ыдэжъкІэ делагъэ, Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «ЗэхэшІыкІыныгъэ зиІэхэм зэхэшІыкІыныгъэу зыфаІорэмкІэ Тхьэм ыубытыштых». ²⁰Мырэуштэуи Тхьэм игущыІэ тхы-

3:19 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ АІубэ икъэбар зэрыт тхылъым (Иов) 5:13.

гъэхэм арыт:* «ЗэхэшІыкІыныгъэ зиІэхэм ягухэлъхэм пкІэ зэрямыІэр Зиусхъаным ешІэ». ²¹ Арышъ, хэт щыщ цІыфи зы цІыф горэм щэрэмытхъу, сыда пІомэ зэкІэ шъошъуий, ²² Паул, Аполлос, Кифэ*, дунаер, щыІэныгъэр, лІэныгъэр, джы щыІэри щыІэщтри шъошъуиех. ²³ Ау шъо Христос шъурий, Христоси Тхъэм ий.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Христос напостолхэр

Арэуштэу Христос фэлажъэрэ цІыфхэуи, Тхъэм ишъэфхэр зыІэ къырилъхъэгъэ цІыфхэуи талъытэн фае. ² ЦІыфэу Іоф горэ зыІэ иплъхъэрэр узщыгугъышъун цІыфэу щытын фае. ³ Шъори, нэмыкІ цІыфхэри шъукъызэрэсэплъырэм сэркІэ зи хэлъап. Сэри хыкум зытесшІыхъэжърэп. ⁴ Сэ сыгукІэ мыхъун горэ зыдэсшІэжърэп, ау ащкІэ зи симылажъэу сыхъугъап. СиІоф хыкум тезышІыхъэрэр Зиусхъаныр ары. ⁵ Арышъ, игъо къэмысы рапшІэу, Зиусхъаныри къэмыкІоу, Іоф горэм хыкум тешъумышІыхъ. Зиусхъаным Іофхэу шІункІыгъэм хэгъэбылъхъагъэхэр къыгъэнэфэщтых, цІыфхэм агухэм арылъхэри нафэ къышІыщтых. Ащыгъум Тхъэм хэти щытхъоу фэшъуашэр къыритыжъышт.

⁶ Сшыхэр, шъуишІуагъэ къэкІоным пае, сІуагъэхэр сэсшъхъэрэ Аполлосрэ* сакъыттегушыІэу сІуагъэх, Тхъэм игушыІэ тхыгъэхэм шъуатемыкІынэу шъодгъэшІэным пае. Ащыгъум зы цІыфым нэмыплъ рихэу, нэмыкІ цІыфым рыпагэу шъуащыщэу зи къэнэжъыштэп. ⁷ Адрэ цІыфхэм анахы унахь инэу хэт узылътэрэр? Тхъэм къыуимытыгъэу сыда уиІэр? УиІэр къыюзытыгъэр Тхъэр арышъ, сыд пае узщытхъужьра, Тхъэм ар къыуимытыгъэм фэдэу?

⁸ ЗыжъугъэшхэкІыгъаха? Бай шъухъугъаха? Тэ тышъуимыгъусэу пачъыхъэ шъухъугъа? ШъыпкъэмкІэ па-

3:20 Тхъэм игушыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Сэбур (Псалтыр) 94:11 (урыс библиемкІэ 93:11).

3:22 Кифэ – еплъ 1:12.

4:6 Аполлос – еплъ 1:12.

чъыхъэ шъухъугъагъоит, ащыгъум тэри тышъуигъусэу пачъыхъэ тыхъущтыгъ. ⁹Тэ апостолхэм* тилоф сызэрэплъырэр мыры: укI зытыралъхъэгъэ цыфхэм тафэдэу аужьырэ дэдэ чыпIэм тэ, апостолхэр, Тхъэм тышигъэуцугъэм фэд. Дунае пстэури, мэлэичхэри, цыфхэри, Iэягъэ-кIэ къытэплъынхэу зэкIэмэ апашъхъэ тырагъэуцаугъэм фэд. ¹⁰Христос игъогу тызэрэрыкIорэм пае, зэхэшIыкIыныгъэ зимыIэ цыфхэм тафэдэу тыщыт, ау шъо Христос зыгу илъ цыф Iушхэу зышъолъытэжъы. Тэ лъэкIыныгъэ тимыIэу тыщыт, ау шъо лъэкIыныгъэ шъуиI. Цыфхэм лъытэныгъи къышъуфашIы, ау тэ нэмыплъ къытахы. ¹¹Мы сыхъат дэдэм нэсыфэ, мэлакIи псыфалIи тэлIэ. Зыщытлъэн тиIэп, цыфхэми лые къытахы, уни тиIэп. ¹²Тэ тIэхэмкIэ тылажъэзэ, тэулэу. Цыфхэр къызытэхъонхэкIэ, «Тхъэм ынэшIу къышъушерэф», ятэложъы. Цыфхэм къин зытагъэщэчкIэ, тэщыIэ. ¹³Цыфхэр IэягъэкIэ къызыттегушъыIэхэкIэ, дахэкIэ ахэмэ тапэгъокIыжъы. Дунаем ихэкIэу, чIыгум ишIоим фэдэу тыкъэнэжъыгъ.

¹⁴ШъузгъэукIытэжъынэу арэп мыр зыфэстхырэр, ау шъо сибын лъапIэхэм шъуафэдэу къыжъугурызгъэIонэу ары. ¹⁵Христос игъогу ехъылIагъэу шъуагъэшIэнэу цыф мин шъуиIэми, ты бэу шъуиIэп. Сыда пIомэ къэбарышIур къызышъосэгъэIум, ты фэдэу сыкъышъуфэхъугъ, Христос Исус шъугухэм арылъ зэрэхъугъэм пае. ¹⁶Арышъ, сышъолъэIу, сэ силъэужхэм шъуарыкIу. ¹⁷Ащ пае Зиусхъаныр зыгу илъэу, узщыгугъышъунэу щыт Тимофееу* сикIэлэ лъапIэм фэдэу щытыр къышъуфэсэгъакIо. Чылыс зэлукIэ пстэуми зэрязгъашIэрэм тетэу, Христос игъогу сытетэу сызэрэзекIорэ шIыкIэр Тимофей шъугу къыгъэкIыжъышт.

¹⁸Шъуадэжъ сыкъэмыкIонэу гугъэхэу, шъуащыщэу зау-лэмэ зашIошIыжъы. ¹⁹Ау Зиусхъаным ыIомэ, бэ темышIэу шъуадэжъ сыкъэкIошт. Ащыгъум а зызышIошIыжъхэрэм ягушъыIэхэм ямызакъоу ялъэкIыныгъи згъэунэфышт, ²⁰сыда пIомэ Тхъэм и Тетыгъошхо илоф зыдэщыIэр гушъыIэныр арэп, Тхъэм илъэкIыныгъэ ары нахъ. ²¹Сыда шъузыфаер? Бэщ сIыгъэу шъуадэжъ сыкъэкIонэу ара, хъауми шIулъэгъуныгъэрэ гушъэбагъэрэкIэ сыкъэкIонэу ара?

4:9 апостолхэр – еплъ 1:1.

4:17 Тимофей – Паул дэлажъэу, игъогогъухэм ащыщыгъ. Еплъ Апостол. 19:22; Фил. 2:19–22.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Паул зинэ зышлэгъэ лыр зэригъэмысагъэр

Зинэ шлэн зэрэшъухэлъыр цыфхэм къалотэжъы: Зыгорэм ятэ ишъуз егъэшъузыжъы. Ащ фэдэ зинэ шлэн хабзэ хымэ лъэпкъхэми ахэлъэп. ² Ау щытми, шъузышлэшъыжъы! Арэуштэу шъузышлэшъыжъыным ычлыплэкIэ шъугу къеоу, ар зышлэгъэ лыр зыхэжъугъэкIын фэягъ. ³ Сэ сшъхъэрэ спкъырэкIэ шъуадэжъ сыщымыIэ пэтми, сыгурэ спсэрэкIэ шъуадэжъ сыщыI, шъуадэжъы шъыпкъэу сыщыIэм фэдэу, ар зышлагъэр згъэмысэгъахэ. ⁴ Ти Зиусхъанэу Исус ыцIэкIэ шъузэлукIэу, сэри сыгурэ спсэрэкIэ шъуадэжъ сыщыIэ зыхъукIэ, ти Зиусхъанэу Исус Христос илъэкIыныгъэкIэ ⁵ а лыр шэйтаным фэжъугъаз, ыпкъ кIодэу, Зиусхъаныр къызыкIожьышт мафэм ыдэжъ ыпсэ мыкIодэу къэнэжъыным пае.

⁶ Шъузэрэзыщытхъужьырэр дэгъоп. Тэджэпс тIэкIум тхъацур зэкIэ зэригъэшлолурэр шъошIэба? ⁷ Арышъ, псэкIодым итэджэпсыжъ* зыхэшъух, тхъацукIэ къабзэм фэдэу шъухъуным пае – джыри тхъацу мышIолу къабзэу шъузэрэщытым фэдэу. Сыда плэмэ Христос къурмэныпхъэ къытфэхъугъ. Ар шъынэу Пасхъэ мэфэкI мэфэшхохэм* адэжъ Тхъэм къурмэныпхъэу фашIыщтыгъэм фэд. ⁸ Арышъ, мэфэкI мэфэшхор тэжъугъэгъэлъапIэ, ау бзэджагъэмрэ дэигъэмрэ ятэджэпсыжъэу орэмышъу, ау гукъэбзагъэмрэ шъыпкъагъэмрэ яхъалыгъу мышIолу къабзэкIэ мэфэкI мэфэшхор тэжъугъэгъэлъапIэ.

⁹ Зинэ зышлэхэрэм гъусэ шъуафэмышъунэу къышъуфэстхыгъ. ¹⁰ Сэ къезгъэубытыгъэр мы дунаем ицIыфхэм ащыщхэу зинэ зышлэхэрэри, нэйпсыехэри, хъункIакIохэри, тхъэ нэпцIхэр зыгъэлъапIэхэрэри арэп. Арэуштэу

5:7 тэджэпсыжъыр – Паул тэджэпсыжъым фигдадэрэр псэкIодэу зезыгъэубгъоу, адрэ цыфхэм узым фэдэу зэпахырэр ары.

5:7 Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхохэр – а мэфэкI мэфэшхохэр джуртхэм зыкIагъэмэфэкIырэр пщылIыныгъэм къыхищыжъхэзэ, Тхъэм ахэр Мысырым (Египет) къызэрэригъэкIыжъыгъагъэхэр ары. А мэфэкI мэфэшхохэм апэ тэджэпс зыхэлъ хъалыгъур чIадзыжъы, мэфэшхохэм адэжъы тэджэпс тхъацум халъхъэрэп.

щытыгъэмэ, дунаем шъутекIыжъын фаеу хъуштыгъ.

¹¹ Ау къышъуфэстхыгъэр мыры: Зыгорэ шъушыкIэ зэджэ-
жъэу щытми, зинэ ышIэмэ, е нэйпсыеу щытмэ, е тхъэ
нэпцIхэр егъэлъапIэхэмэ, е нэмыкI цIыфхэм IэягъэкIэ
атегушыIэмэ, е ешъуакIоу щытмэ, е хъункIакIоу щытмэ,
ащ фэдэ цIыфым гъусэ шъуфэмыхъу. Ащ фэдэ цIыфым
ыкIи шъудэмышх.

¹² Чылыс зэлукIэм щымыщхэм сэ хыкум атесшIыхъа-
нэу сиIоф хэлъа? Чылыс зэлукIэм щыщхэр арыба, хы-
кум зытешъушIыхъан фаер? ¹³ Чылыс зэлукIэм щымы-
щхэм Тхъэм хыкум атришIыхъащт. «Арышъ, цIыф бза-
джэр зыхэжъугъэкI».*

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Христианхэр зэдао хъуштытэп

Шъуащыщ горэм нэмыкI горэм дэон Iоф фыриIэмэ,
Тхъэм ицIыф лъапIэхэм апашъхъэ римыщэу, хыкумы-
шIэхэу* ТхъэмкIэ шIошъхъуныгъэ зимыIэхэм апашъхъэ
рищэнэу сыдэуштытэу гушхора? ² Тхъэм ицIыф лъапIэхэм
дунаем ицIыфхэм хыкум зэратырапIыхъащтыр шъошIэ-
ба? Дунаем ицIыфхэм хыкум атешъушIыхъащтмэ, дэон
Iоф цIыкIухэмкIи хыкум шъушIынэу шъуифэшъуашэба?
³ Мэлэичхэмэ хыкум тэ зэратетшIыхъащтыр шъошIэба?
Ащ нахъи нахъыбэу мы дунаем иIофхэмкIэ хыкум тшIы-
шъунба? ⁴ Ащ фэдэ дэон Iоф шъуиIэ зыхъукIэ, чылыс
зэлукIэм щыщхэм зэрамыпэсэрэ цIыфхэм а Iофым хы-
кум тыряшъумыгъэшIыхъ. ⁵ ШъузгъэукIытэжъынэу ар сэ-
Iо. Зэшихэм язэдэон IофыкIэ хыкум зышIын зылъэ-
кIынэу, зэхэшIыкIыныгъэ зиIэ зыгорэ къышъухэтба? ⁶ Ау
джы зэрэхъурэмкIэ, зы къошым адрэ къошыр хыку-
мышIэм ыпашъхъэ рещэ – шIошъхъуныгъэ зимыIэхэм
апашъхъэ ащ фэдэу ешIэ.

5:13 цIыф бзаджэр зыхэжъугъэкI – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ
тхылъэу ытхыгъэм 17:7.

6:1 хыкумышIэр – зы цIыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо
тетэу зэхэзыфырэр ары.

⁷ Шъыпкъэм шъуфаемэ, шъуащыщэу зыгорэм адрэ къошыр хыкумышIэм ыпашъхэ зэрэрищэрэр шъоркIэ емыкIу. Арэуштэу шъушыным нахь, адрэхэм яягъэ кызыяжъугъэгъэкIымэ нахьышIу, зяжъугъэгъапцIэми нахьышIу. ⁸ Ау шъо шъушъхээкIэ шъушы дэдэхэми шъуиягъэ яшъогъэкIы ыкIи къэшъогъапцIэх.

⁹ Шъыпкъагъэ зимыIэ цIыфхэм Тхьэм и ТетыгъошхокIэ* Iахэ кызыэралъымысыщтыр шъошIэба? Шъушъхэ шъумыгъэпцIэжъ: Зинэ зышIэхэрэми, тхэ нэпцIхэр зыгъэлъапIэхэрэми, хъульфыгъэхэм шъузпIалъэу якIуалIэхэрэми, ¹⁰ тыгъуакIохэми, нэйпсыехэми, ешъуакIохэми, нэмыкI цIыфхэм IэягъэкIэ атегущыIэхэрэми, хъункIакIохэми Тхьэм и ТетыгъошхокIэ Iахэ къалъысыщтэп. ¹¹ Шъуащыщ зыгорхэри ахэмэ афэдэ цIыфхэу щытыгъэх Ау ти Зиусхъанэу Исус Христос ыцIэкIи, ежъ Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIи Тхьэм шъуипсэкIодхэр шъугухэм ариукъэбзыкIыжыгъэх, ежъ ибынхэуи шъуигъэнэфагъ, ежъым ыдэжъкIи шъыпкъагъэ шъуиIэу шъуилъытагъ.

ШъупкъыхэмкIэ Тхьэр жъугъэлъапIэ

¹² «Сыд щыщи сшIэн сыфит», цIыфхэм аIо. Ар шъыпкъэ, ау Iоф пстэуми яшIуагъэ кытэкIыщтэп. Сыд щыщи сшIэн сыфит, ау зы Iоф горэм тетыгъо кысфыриIэ хъуштэп. ¹³ «Шхыныр ныбэм пае щыI, ныбэри шхыным пае», цIыфхэм аIо. Ари шъыпкъэ, ау Тхьэм тIури ыгъэкIодышт. Ау пкъыр зинэ шIэным пае щыIэп, Зиусхъаным пае нахь. Зиусхъанри пкъым пае щыI. ¹⁴ Тхьэм Зиусхъаныр лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъ. ИлъэкIыныгъэкIэ тэри лIагъэхэм тыкъахигъэтэджыкIыжышт. ¹⁵ Шъупкъыхэр Христос ыпкъ щыщхэм зерафэдэхэр шъошIэба? Ащыгъум Христос ыпкъ щыщхэр бзылъфыгъэ хэтакIом ыпкъ щыщхэу згъэхъуна? Хъау, ар хъухэштэп. ¹⁶ Зыгорэ бзылъфыгъэ хэтакIо горэм гъусэ фэхъумэ, а тIур зыпкъ зэрэхъурэр шъушIэрэба? Сыда пIомэ Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт:* «ИтIур зыпкъ

6:9 Тхьэм и Тетыгъошхо – къэкIорэ дунаем ыдэжъ Тхьэм ежъ ицIыфхэу иТетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэтхэм ынэшIу къащифэзэ, IофышIухэу къалъыгъэсыщтхэр ары.

6:16 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 2:24.

хъуштых». ¹⁷ Ау зыгорэ Зиусхъаным гъусэ фэхъумэ, зыгу–зыпсэу дэхъушт.

¹⁸ Зинэ шлэным зыщышъудзый! Сыд фэдэрэ нэмыкІ псэклодэу цыфым ышлэрэр ыпкты епхыгъэп, ау зинэ зышлэрэм ежъ ыпкты псэклод решлэжы. ¹⁹ Шъупктыхэр Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэу шъугухэм арылтым зэриунэ лъапІэр, шъупктыхэри шъошъуиэхэу зэрэщымытхэр шъошлэба? ²⁰ Тхъэм пкІэ лъапІэкІэ шъуищэфыгъ. Арышъ, шъупкты-хэмкІи шъуипсэхэмкІи Тхъэр жъугъэлъапІэ.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЪ

ЗэлІ–зэшъузыныр

Къысфэшъутхыгъэ Іофхэм яхылаагъэу мыр къэсэІо: ЛІым шъуз къымышцэныр шІу.* ² Ау зинэ шлэным зыщышъумэным пае, хэти шъуз ерэл, хэтрэ шъузми ежъым илІ ерэл. ³ ЛІым шъузым фишлэн фаер ферэшІ, шъузыми лІым фишлэн фаер ферэшІ. ⁴ Шъузым ежъым ыпкъ тетыгъо фырилэп, тетыгъо физиІэр илІ ары нахъ. Ащ фэдэуи, лІым ыпкъ тетыгъо фырилэп, тетыгъо физиІэр ишъуз ары нахъ. ⁵ ТІури шъузэгурыІоу ыкІи уахътэу жъугъэнэфагъэмкІэ нэкІынымрэ тхъэлъэІунымрэ шъуапылтынэу мыхъумэ, зыщышъумыдзый. ЕтІанэ зышъумыщылэшъумэ, шъузэкІоллэжъ, шэйтаным шъудимыхъыхыным пае. ⁶ Мыр унашъоу къышъуфэсшырэп, арэуштэу шъушлэнэу фит шъусэшІы нахъ. ⁷ Сэщ фэдэу цыфхэр зэкІэ щытынхэу сыфаештыгъ. Ау Тхъэм хэти ежъ илъэкІыныгъэ къыритыгъ, зым зы лъэкІыныгъэ, адрэми нэмыкІ лъэкІыныгъэ къыритыгъ.

⁸ Къэзымщагъэхэм, дэмыкІуагъэхэм, шъузабэхэм мыр ясэІо: Сэщ фэдэу къамыщэу къанэхэмэ шІу. ⁹ Ау защылэн амылъэкІымэ, къарэщ. ХъопсэныгъэмкІэ машІом фэдэу гур стыным нахы, къащэныр нахышІу.

¹⁰ Къэзыщагъэхэмрэ дэкІуагъэхэмрэ мырэуштэу унашъо афэсэшІы. Унашъо афэзышІырэр сэрэп, Зиусхъаныр ары* нахъ: Шъузыр илІ гокІыжы хъуштэп. ¹¹ Ау шъузыр

7:1 лІым шъуз къымышцэныр шІу – гущылэ–гущылэу зэдзэкІыгъэу мырэуштэу мэхъу: лІыр бзылъфыгъэм бгъодэмыхъаныр шІу.

7:10 унашъо афэзышІырэр Зиусхъаныр ары – еплъ Марк 10:2–12.

илІ гокІыжъмэ, дэмыкІожьэу къэнэн фае, е илІ ешІужьын фае. Ащ фэдэу лІыми ишъуз ытІупщыжьы хъуштэп.

¹² Адрэ къанэрэ цІыфхэм сэ ясэІо, Зиусхьаныр арэп языІорэр: шъу шы горэм шІошъхъуныгъэ зимыІэ шъуз иІэмэ, шъузми ащ дэпсэунэу ыдэмэ, ар ытІупщыжьы хъуштэп. ¹³ Ащ фэдэу шъуз горэм шІошъхъуныгъэ зимыІэ лІы иІэмэ, лІыми ащ дэпсэунэу ыдэмэ, шъузыр лІым гокІыжьы хъуштэп. ¹⁴ Сыда пІомэ шІошъхъуныгъэ зимыІэ лІыр, ишъуз ихъатыркІэ, Тхьэм ий. Ащ фэдэуи, шІошъхъуныгъэ зимыІэ шъузыри, илІ ихъатыркІэ, Тхьэм ий. Армырмэ шъуибынхэр мыкъабзэхэу щытыштгъэх, ау джы ахэри Тхьэм иех.

¹⁵ Ау шІошъхъуныгъэ зимыІэр ишъхьэгъусэ гокІыжьынэу фаемэ, горэкІыжъ. Арэуштэу зыхъукІэ, шІошъхъуныгъэ зиІэ шыр е шыпхъур ишъхьэгъусэ епхыгъэу щытэп. Сыда пІомэ гупсэфыныгъэкІэ тыпсэунэу Тхьэр къытэджагъ. ¹⁶ О шъуз, сыдым уигъашІэра – уилІ мыкІодэу къэбгъэнэжьынкІи мэхъу. О лІы, сыдым уигъашІэра – уишъуз мыкІодэу къэбгъэнэжьынкІи мэхъу.

Хэти Тхьэм щыІакІэу къыфигъэнэфагъэм тетэу зекІон фае

¹⁷ Хэти Тхьэм щыІакІэ ащ къызэрэфигъэнэфагъэм фэдэу, Зиусхьаныр ибынхэм ащыщ хъунэу къызеджэм зэрэщытыгъэм фэдэу, зекІон фае. Чылыс зэлукІэ пстэумкІи ары сиунашъор. ¹⁸ Тхьэр цІыф горэм къызеджэм, сунэт ашІыгъэу* щытыгъэмэ, зэрэщытэу щэрэт. Тхьэр цІыф горэм къызеджэм, сунэт амышІыгъэу* щытыгъэмэ, ари зэрэщытэу щэрэт. ¹⁹ Сунэт ташІыгъэу тыщытми, тыщымытми, арэп Іофыр зыдэщыІэр. Іофыр зыдэщыІэр Тхьэм иунашъохэр дгъэцэкІэнхэр ары. ²⁰ Тхьэр хэти къызеджэм зэрэщытыгъэм фэдэу щэрэт. ²¹ Тхьэр о къызыоджэм, пщылІэу ущытыгъэмэ, ащ земыгъэгъэгумэкІ. Ау шъхьафит ухъун плъэкІымэ, игъор блэмыгъэкІ. ²² Сыда пІомэ Зиусхьаныр къызеджэм, пщылІэу щытыгъэр шъхьафитэу хъугъэ, Зиусхьаныр ащ ыгу илъ зэрэхъугъэм пае. Ащ фэдэуи Зиусхьаныр къызеджэм, шъхьафитэу щытыгъэр Христос фэлажъэхэрэм ащыщ хъугъэ. ²³ Тхьэм пкІэ

7:18 сунэт ашІыгъэр – джуртыр ары.

7:18 сунэт амышІыгъэр – мыджуртыр ары.

лѣаплѣа шѣуищѣфыгѣ. Арышѣ, нѣмыкѣырѣ цѣыфхѣм пщылѣ шѣуафѣмыхѣу. ²⁴ Арѣуштѣу, сшыхѣр, хѣти Тхѣр кѣызеджѣм зѣрѣщытыгѣм фѣдѣу, арѣуштѣу Тхѣм ыпашѣхѣ щѣрѣт.

Кѣэзымышѣагѣ—дѣмыкѣуагѣэхѣмрѣ шѣузабѣэхѣмрѣ

²⁵ Пшѣашѣэхѣм яхѣылѣагѣу Зиусхѣаным ышѣыгѣу унашѣо сѣлѣп. Ау Зиусхѣаным ынѣшѣу щыфѣныгѣѣкѣ узщыгугѣышѣун цѣыфѣу сызѣрѣщытым пѣе, мы ѣофым сызѣрѣхаплѣѣрѣр шѣосѣѣо. ²⁶ Джырѣ гузѣжѣогѣоу тызхѣтым пѣе, шѣузѣрѣщытым фѣдѣу шѣущытыныр нахѣышѣоу сѣлѣытѣ. ²⁷ Зы шѣуз горѣм уепхыгѣѣмѣ, утѣупщыжѣыным ыуж уимыт. Шѣуз уимыѣѣмѣ, шѣуз улѣымыхѣу. ²⁸ Ау кѣапщѣмѣ, ащкѣлѣ псѣкѣѣод пшѣагѣу хѣурѣп; пшѣашѣу гори дакѣѣомѣ, ащкѣлѣ псѣкѣѣод ышѣагѣу хѣурѣп. Ау кѣэзыщѣэхѣрѣри—дакѣѣохѣрѣри мы дунаѣм игузѣжѣогѣу хѣфѣщтых, ар кѣышѣѣомыхѣуѣлѣнѣуи сыфѣай.

²⁹ Сшыхѣр, зыфѣасѣѣорѣр мыры: уахѣтѣу кѣѣнѣжѣырѣр макѣѣ. Уахѣтѣр макѣѣу зѣрѣщытым пѣе, джы щѣгѣѣжѣагѣу шѣуз зѣлѣхѣр шѣуз зѣмылѣхѣм афѣдѣхѣу орѣхѣух; ³⁰ гѣыхѣрѣри мыгѣыхѣрѣм афѣдѣхѣу орѣхѣух; гушѣѣохѣрѣри мыгушѣѣохѣрѣм афѣдѣхѣу орѣхѣух; зыгорѣ кѣэзыщѣфхѣрѣр зи зылѣѣкѣѣѣмыхѣхѣрѣм афѣдѣхѣу орѣхѣух; ³¹ мы дунаѣм ѣѣофхѣм апылѣхѣрѣри а ѣѣофхѣм апымылѣыщѣэхѣрѣм афѣдѣхѣу орѣхѣух; сыда пѣѣомѣ мы дунаѣм ищытыкѣлѣ мѣкѣѣѣоды пѣтышѣ ары.

³² Гумѣкѣлѣ шѣуимыѣлѣнѣу сыфѣай. Кѣэзымышѣагѣм Зиусхѣаным ѣѣофхѣм ынаѣлѣ атырегѣѣаты — Зиусхѣаным ыгу кѣызѣрѣѣлуным ыуж ит. ³³ Кѣэзыщѣагѣѣми дунаѣм ѣѣофхѣм ынаѣлѣ атырегѣѣаты — шѣузым ыгу кѣызѣрѣѣлуным ыуж ит. Шѣузымрѣ пшѣашѣѣмрѣ яѣѣоф зытетыр зѣфѣшѣхѣафы. ³⁴ Дѣмыкѣѣогѣу пшѣашѣѣм Зиусхѣаным ѣѣофхѣм ынаѣлѣ атырегѣѣаты, ыпкѣырѣ ыгурѣкѣлѣ зѣрѣкѣѣбзѣщтым ыуж ит. Дѣкѣѣуагѣм дунѣе ѣѣофхѣм ынаѣлѣ атырегѣѣаты — ѣлѣ ыгу кѣызѣрѣѣлуным ыуж ит. ³⁵ Мы ѣѣофхѣр кѣызыфѣасѣѣорѣр ѣѣхѣу—лѣѣхѣу кѣышѣѣутѣслѣхѣанѣу арѣп, ау сѣшѣуагѣу шѣозгѣѣѣкѣѣѣу, хабзѣм тетѣу зѣпымыѣѣу, зымы шѣуимыгѣѣуѣѣоу Зиусхѣаным шѣуфѣзгѣѣѣлѣжѣѣнѣу ары.

³⁶ Лѣы горѣм кѣыщѣнѣу ыгѣѣнѣфѣгѣу пшѣашѣѣу зыныбжѣ ѣкѣугѣѣр кѣымышѣѣу кѣыгѣѣнѣныр ѣмыкѣѣѣѣу ылѣытѣмѣ, кѣѣрѣщ, псѣкѣѣѣод ышѣагѣу хѣурѣп. Ахѣмѣ кѣа-

рэщ. ³⁷ Ау лЫ горэм кЪымышцэнэу ыгукІэ пытэу тыриубытагъэу, зымкІи емыгъэзыгъэу шытынкІи мэхъу. ИшІоигъоныгъэ ылэ илъ, ыгъэнэфэгъэ пшъашъэри кЪымышцэнэу тыриубытэгъах. А лЫм пшъашъэр кЪымышцэмэ, тэрэзэу мээекІо. ³⁸ Арэуштэу ыгъэнэфэгъэ пшъашъэр къэзыщэрэр тэрэзэу мээекІо, ау къэзымышцэрэр нахъ тэрэзэу мээекІо.

³⁹ ИлІ псэуфэ шъузыр ащ епхыгъэу щыт. Ау лЫр лІэмэ, шъузыр хэтми зыфаеми дэкІожьынэу фит, ау зыдакІорэ лЫм ыгу Зиусхъаныр илъын фае. ⁴⁰ Ау сызэрэхаплъэрэмкІэ, зэрэщытэу къанэмэ, нахъ сыхъатмафэ ежъагъэу щыт – сэ сыгуи Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэу сэгугъэ.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Къурмэныпхъэу тхъэ нэпцІхэм афашІыгъэм ыл ехылаагъ

Къурмэныпхъэу тхъэ нэпцІхэм афашІыгъэм ыл* ехылаагъэу мыр къэсэІо: Тэ зэкІэми шІэныгъэ зэрэтиІэр тэшІэ. ШІэныгъэм цІыфхэм зашІуегъэшІошІыжъы, ау шІульэгъуныгъэм цІыфхэм гурэ псэрэкІэ лъэкІыныгъэ арегъэгъоты. ² Зы цІыф горэм шІэныгъэ иІэу шІошІмэ, зэришІэн фаем фэдэу джыри ышІэрэп. ³ Ау цІыфэу Тхъэр шІу зылъэгъурэр Тхъэм къешІэ.

⁴ Арэуштэу къурмэныпхъэу тхъэ нэпцІхэм афашІыгъэм ыл ехылаагъэу мыр сэІо: А тхъэ нэпцІхэр дунаем зыкІи зэрэщымыІэхэри, зы Тхъэ закъом нэмыкІ Тхъэ зэрэщымыІэри тэшІэ. ⁵ Уашъоми чІылъэми цІыфхэм тхъэу алъытэхэрэр щыІэхэми, (цІыфхэм тхъэу алъытэхэрэмрэ зиусхъанхэу алъытэхэрэмрэ бэу зэрэщыІэхэм фэдэу) ⁶ тэ зы Тхъэ закъоу тиІэр Ты лъапІэр ары. ЗэкІэри къэзыгъэхъугъэр ежъыр ары, ежъым пайй тыщыІ. Зы Зиусхъан закъоу тиІэр Исус Христос ары. Тхъэм ащ зэкІэри къыригъэгъэхъугъ, ащи щыІэныгъэ къытеты.

8:1 Къурмэныпхъэу тхъэ нэпцІхэм афашІыгъэм ыл – бэдзэрхэм щашцэгъэ лым щыщыбэ тхъэ нэпцІхэм къурмэныпхъэу афашІыгъэгъэ лэу щытыгъ. Ащ фэдэ лы ашхымэ, тхъэ нэпцІ фэлэжьэнымкІэ мысэ хъунхэу христиан горэхэр щыщынэщтыгъэх.

⁷ Ау зэкІэми а шІэныгъэр яІэп. ЦІыф заули тхъэ нэпцІ-хэм ясагъэхэшъ, ащ фэдэ лы зашхыкІэ, тхъэ нэпцІ горэм къурмэныпхъэу фэхъугъэ шъыпкъэм фэдэу, а лыр ашхы. Арышъ, а лыр хьалэл е мыхьалэл амышІэу, агухэм-кІэ еджэнджэшхэу, а лыр зашхыкІэ, агухэр аушІоих.
⁸ Гъомылапхъэм Тхъэм нахь пэгъунэгъэу тигъэхъурэп. Тышхэмэ тишІуагъэ къакІорэп, тымышхэми тиягъэ къа-кІорэп.

⁹ Ау шІошъхъуныгъэ макІэ зиІэхэм ягъогу шъуифиты-ныгъэ зыгъэлъэпаорэ мыжъоу щафэмышъунэу шъуфэсакъ.
¹⁰ Сыда пІомэ а лыр хьалэл е мыхьалэл ымышІэу, ыгу-кІэ еджэнджэшрэм о шІэныгъэ зиІэм тхъэ нэпцІым иунэ-шхо ащ фэдэ лыр щыпшхэу ылъэгъумэ, а лыр ащи ебгъэ-шхынба? ¹¹ Арэуштэу уишІэныгъэкІэ шІошъхъуныгъэ ма-кІэ зиІэ пшэу Христос ыпсэ зыфитыгъэр огъэкІоды.
¹² Шъушыхэу а лыр хьалэл е мыхьалэл амышІэу агухэм-кІэ еджэнджэшхэрэм псэкІод яшъушІэу, агухэмкІэ зяжъу-гъэгъэмысэмэ, Христос ары псэкІод зашъушІэрэр.
¹³ Арышъ, шхынэу сшхырэмкІэ сшы псэкІод езгъашІэмэ, лы сшхыжъыштэп, сшы псэкІод есымыгъэшІэным пае.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Апостолым фитыныгъэу иІэхэр

Сэ сыапостолба? Сэ сышъхьафитба? Исус Христосэу ти Зиусхъан слъэгъугъэба? Зиусхъаным Іофэу фэсшІа-гъэм шІугъэу къыхэкІыгъэр шъорыба? ² НэмыкІ цІыф-хэмкІэ апостолэу сыщымытми, шъоркІэ сыапостол. Зиус-хъаныр шъугухэм арылъ зэрэхъугъэм пае, сызэрэ апо-столыр къэзыгъэшъыпкъэжъырэ мыхъурыр* шъоры.

³ Хьыкум сэ къыстезышІыхъанэу фаехэмэ мыры ясІо-рэр: ⁴ Тэри тышхэнэу ыкІи тешъонэу тыфитба? ⁵ Кифэ*, адрэ апостолхэм, Зиусхъаным ышхэм* тафэдэу, тэри шІошъхъуныгъэ зиІэ шъуз гъусэ зыфэтшІынэу тыфитба?

9:2 мыхъур – арапыбзэкІэ «хъытым», тыркубзэкІи «мышъыр» зыфаІорэр ары.

9:5 Кифэ – еплъ 1:12.

9:5 Зиусхъаным ышхэр – еплъ Марк 6:3.

⁶Зызылыгыжыынэу ежъ зылэхэмклэ лэжъэн фэе закъохэр сэррэ Варнавэрэ* ара?

⁷Дзэллыр ежъ иахъцэкклэ мэзауа? Хэта сэнэшъхъэ хатэ зышлэу сэнэшъхъэ зымышхырэр? Ащ фэдэу, щэ емышъоу лэхъогъур хэта зыгъэхъурэр? ⁸Цыфхэр зэрэгущы-лэхэрэм фэдэу, мы Иофхэр сэлеха? Хъау, Тэурат хабзэм ащ фэдэ къабзэу итба? ⁹Сыда плэмэ пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ мырэуштэу ит.* «Цум лэжыгыгъэр зилоклэ, ыжэ зэтемыпх». Арэуштэу зилоклэ, цухэр ара Тхьэр зыфэгумэклырэр? ¹⁰Щэч хэмылзэу Тхьэм зыфи-лорэр тэрыба? Ары, тэщ пае ар тхыгъэ; сыда плэмэ лэу жьорэми лэжыгыгъэр зылорэми лэжыгыгъэм щыщ ялахъэ къалгысынэу гугъэ ямылэу лажъэхэ хъуштэп. ¹¹Ащ фэдэу, Тхьэм Ыпсэ Лъаплэ ичылэпхъэшлэу шъугухэм ары-тлэхъагъэшъ, шъо тэ тилоф шлугъэу кыыхэклырэр зыгъотхэрэм мы дунаем тищыклагъэр къытэшъутымэ, баща? ¹²Нэмыклэ цыфхэм ящыклагъэр зэряшъутыштым щыгугъынхэу фитыныгъэ ялэмэ, ахэмэ анахыбэу тэ бэклэ нахъ фитыныгъэ тилэба?

Ау а фитыныгъэм ишлугъэ къызэдгъэклыгъэп. Ар мыхъоу, Христос ехыллэгъэ къэбарышлум пэрыохъу тыфэмыхъуным пае, Иоф пстэури тэщылэ. ¹³Цыфхэм Тхьэм иунэшхо пае псапэу атырэм щыщ ащ шылажъэхэрэм яшхын лажъэ зэрагъотырэр шъошлэба? Къурмэн шлыплэм шылажъэхэрэми къурмэныпхъэу ащ телъым щыщ ялахъэ зэрагъотырэр шъошлэба? ¹⁴Ащ фэдэу, къэбарышлур* зыгъэлухэрэм зэрыпсэун лажъэр къэбарышлумклэ зэрагъотын фаемклэ Зиусхъаным унашъо ышлыгъ*.

¹⁵Ащ фэдэ фитыныгъэм ишлугъэ къызэзгъэклыгъэп, а фитыныгъэри къэзгъотынэу арэп мыр зыфэстхырэр. Сызэрыпагэрэ Иофыр зыгорэм ыгъэклодыным нахы, ллэ-

9:6 Варнавэ – чылыс зэлуклэм итхъаматэ инхэм ащыщыгъ. Паул илоф зыщишлэгъэ апэрэ илгъэхэм Варнавэ ащ игъогогъоу щытыгъ. Еплъ Апостол. 4:36; 13:1–15:39; Гал. 2:1.

9:9 пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ ит – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылзэу ытхыгъэм 25:4.

9:14 къэбарышлур – Исус Христос ехыллэгъэ къэбарышлур ары. Тхьэм пегъымбархэм ажэклэ къызэригъэгугъэгъэ Иофхэр Исус Христос Иофэу ышлагъэмклэ ыгъэшъыпкъэжъхъэзэ ыгъэхъугъэх, арэуштэуи цыфхэр мыклодхэу къызэригъэнэжъынхэ гъогу афишлыгъ.

9:14 Зиусхъаным унашъо ышлыгъ – еплъ Маттэ 10:10; Лука 10:7.

ныгъэр нахъ къэсэштэ. ¹⁶ Ау къэбарышIур зэрэгъэIурэм сырыпэгэн слъэкIыштэп, сыда пIомэ къэбарышIур сымыгъэIу хъуштэп. КъэбарышIур сымыгъэIумэ, сыхъатмыгъо сежъагъ. ¹⁷ Ар сыфаеу сшIэмэ, IэхъышIу згъотышт. Ау сыфэмыеу сшIэмэ, Iофэу Тхъэм спшъэ къырилъхъагъэр сэгъэцакIэ ныIэп. ¹⁸ Сыда ащыгъум сиIэхъышIу? СиIэхъышIу мыры: къэбарышIум сыфэлажъэу, сифитыныгъэ ишIуагъэ зэсымыгъэкIэу, уасэ хэмылъэу ар зэрэгъэIурэр ары.

¹⁹ Сыда пIомэ зыми тетыгъо къысфыримыIэу, сышъхъафит пэтми, цIыфыбэ Христос игъогу тезгъэхъанхэм пае, цIыф пстэуми Iофтабгэ сафэхъугъ. ²⁰ Джуртхэр Христос игъогу тезгъэхъанхэм пае, джуртхэм сафэдэу зысшIыгъ. Тэурат хабзэм ыIэчIэгъ сычIэмыт пэтми, Тэурат хабзэм ыIэчIэгъ чIэт цIыфхэр Христос игъогу тезгъэхъанхэм пае, Тэурат хабзэм ыIэчIэгъ чIэт цIыфхэм афэдэу зысшIыгъ. ²¹ Ащ фэдэу, Тэурат хабзэм ыIэчIэгъ чIэмыт цIыфхэри Христос игъогу тезгъэхъанхэм пае, Тэурат хабзэм ыIэчIэгъ чIэмыт цIыфхэм афэдэу зысшIыгъ. Тхъэм ихабзэ ыIэчIэгъ сычIэмытэу арэп ащ къыкIырэр, Христос ихабзэ ыIэчIэгъ сычIэт. ²² ШIошъхъуныгъэ макIэ зиIэхэм сишIуагъэ язгъэкIыным пае, шIошъхъуныгъэ макIэ зиIэхэм афэдэу зысшIыгъ. Лъэныкъо пстэумкIи цIыф пстэуми афэдэу зысшIыгъ, зиыхъуми цIыф заулэ мыкIодхэу къэнэжъынхэм пае. ²³ КъэбарышIум сишIуагъэ езгъэкIыным пае, мы Iоф пстэури сэшIэ, къэбарышIум шIугъэу къыхэкIырэм щыщ сиIахъэ згъотыным пае.

²⁴ Зэпачъэхэрэр зэкIэри мачъэх, арышъхъакIэ ахэмэ ащыщэу зыр ары ныIэп текIоныгъэм итандж къэзыхъырэр, ари шъошIэба? Ар къэшъухъыным пае, шъучъ. ²⁵ Хэт чъэми, зэкIэмкIи зещыIэ. Ахэмэ кIодыжъын тандж къахъыным пае, мачъэх, ау тэ мыкIодыжъын тандж къызэрэтхъыным ыуж тит. ²⁶ Арышъ, сызэрэчъэрэр сыздачъэрэ чIыпIэр сымышIэу арэп. Жъыбгъэм бжымкIэ хаорэм сыфэдэп. ²⁷ Ау спкъы къин есэгъэщэчы ыкIи сэгъэдаIо, адрэ цIыфхэм къэбарышIур язгъэIу ужым, Тхъэм симыдэу сыкъэмынэным пае.

ЯПШЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэ нэпцІхэм шъуафэсакъ

Сшыхэр, тятэжъхэр пегъымбар Мусэ игъусэхэу пстэури ошъуапщэ горэ* пащэ афэхъоу, а ошъуапщэм ычІэгъ зэрэщызекІощтыгъэхэри, ахэр зэкІэ хым* зэпырыкІыжъхи, къызэрэхэкІыжъыгъэхэри шъумышІэу шъущытынэу сыфаеп. ²Ошъуапщэр пащэ афэхъоу, хым зэпырыкІыжъыгъэ цІыф пстэури пегъымбар Мусэ игъогу рыкІонхэу зэрагъэумэхъыгъэм фэдэу щытыгъ. ³Ахэмэ зэкІэми Тхъэм ыдэжъ къикІыгъэ шхыныр* ашхыщтыгъ. ⁴Ахэр зэкІэ Тхъэм зэригъашъощтыгъэ псыми* ешъощтыгъэх, сыда пІомэ псэу зэшъоштыгъэр къадэкІощтыгъэ мыжъошхом къыхэкІыщтыгъ. А мыжъошхор Христос арыгъэ. ⁵Ау ахэмэ анахъыбэхэм Тхъэм ыгу яІугъэп. Арэуштэу шъоф нэкІым щыкІодыгъэх.

⁶Ахэр Іоф бзаджэхэм зэракІэхъопсыщтыгъэхэм фэдэу, такІэмышъопсынэу ахэмэ къяхъулагъэр тэркІэ нэшан. ⁷Ахэмэ ащыщэу купым фэдэу тхъэ нэпцІхэр шъумыгъэ-лъапІэх, Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «ЦІыфхэр шхэнхэу ыкІи ешъонхэу тІысыгъэх. ЕтІанэ джэгунхэу тэджыжъыгъэх». ⁸Ахэмэ ащыщэу купым зэрашІэщтыгъэм фэдэу, зинэ* тэшъумыгъашІ. Арэуштэу нэбгырэ мин тІокІырэ щырэ зы мэфэ закъокІэ кІодыгъэх. ⁹Зиусхъанри тэшъумыгъэгъэунэфы, ахэмэ ащыщэу купым зэрагъэунэфыщтыгъэм фэдэу. Ахэр блэхэм ау-кІыгъэх.* ¹⁰Шъумытхъаусых, ахэмэ ащыщэу купым зэра-

10:1 ошъуапщэ горэ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 13:21,22.

10:1 хым – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 14:19–29.

10:3 Тхъэм ыдэжъ къикІыгъэ шхыныр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 16:31–35.

10:4 Тхъэм зэригъашъощтыгъэ псым – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 17:3–6 ыкІи яплІэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:7–11.

10:7 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 32:6.

10:8 зинэ – еплъ Пегъымбар Мусэ яплІэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 25:1–9.

10:9 блэхэм ау-кІыгъэх – еплъ Пегъымбар Мусэ яплІэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:5–6.

шлэщтыгъэм фэдэу. Ахэр ллэныгъэ къэзыхьырэ мэлэичым ыгъэкIодыгъэх*.

¹¹ Мы Iофхэр ахэмэ къяхъулIагъэх, цIыфхэм нэшанэу къафэхъуным пае. Тэ цIыфхэу лъэхъанэхэм якIэух къызнэсыгъэхэм къыдгурагъэIоным пае, мы Iофхэр атхыгъэх.

¹² Ау цIыфэу пытэу щытэу гугъэрэр темыфэным фэрэсакъ. ЦIыфхэм псэкIод ашлэнэу дэзыхьыхын Iофхэу адрэ цIыфхэм апэ къыфэхэрэм анэмыкI шъуапэ къыфагъэхэп. Тхьэр шъыпкъэ, зэрэшъулъэкIыщтым блэкIэу, псэкIод шъушлэнэу дэзыхьыхын Iоф горэ шъуапэ къыфэнэу фитышIыщтэп. Ау псэкIод шъушлэнэу дэзыхьыхын Iоф горэ шъуапэ къызыфэкIэ, ащ шъупэуцужьышъунэу Тхьэм гъогу къышъуфишIыщт.

¹⁴ Арышъ, силъапIэхэр, тхьэ нэпцI гъэлъэплэным зыщышъудзый. ¹⁵ Шъо, зэхэшIыкIыныгъэ зилэхэм, ахэр шъосэIох. Сэ къасIорэм шъо шъушъхьэкIэ хыкум тешъушIыхъажь. ¹⁶ Ти Зиусхъан Исус иллэныгъэ тыгу къэдгъэкIыжьэу, тызэгъусэу тызышхэкIэ, сэнэпс шъуалъэм пае Тхьэм щытхъу фэтэшIы. Сэнэпсым тызешъокIэ, Христос ылъэу къащым щыкIэкIыгъэмкIэ ежъым гъусэ тыфэхъуба? Хьалыгъур зызэготчыкIэ, Христос ыпкъ гъусэ тыфэхъуба? ¹⁷ Хьалыгъур зызакъоу зэрэщытым пае, тэ бэу тыхъуми, зы тэхъу; сыда пIомэ а зы хьалыгъу закъом тилахьэ хэлъ.

¹⁸ Израил лъэпкъым шъуеплъ. Къурмэныпхъэм ыл зышыхьхэрэм Тхьэу къурмэн зыфашIырэм гъусэ фэхъухэба? ¹⁹ Сэ зыфасIорэр сыда? Къурмэныпхъэм ыл зыгорэ щытэу, е тхьэ нэпцIыр зыгорэ щытэу сэIуа? ²⁰ Хъау, ар сIуахэрэп. Ау хымэ лъэпкъхэм къурмэн зашIыкIэ, джынапцIэхэм шъыпкъэкIэ къурмэн афашIы нахь, Тхьэм фашIырэп. Ау шъо джынапцIэхэм гъусэ шъуафэхъунэу сыфаеп. ²¹ Зиусхъаным ишъуалъэми джынапцIэхэмэ яшъуалъэми шъурешъо хъуштэп. Зиусхъаным иланэми джынапцIэхэмэ яланэми шъупэсы хъуштэп. ²² Хъауми Зиусхъаныр дгъэгубжынэу тыпылъа? Ежъым нахь тынахь лъэша?

**Сыд шъушІэми, цІыфхэм Тхъэм щытхъу фяжъугъэшІыным
пае, ар шъушІэ**

²³ «Сыд щыщи тшІэн тыфит», цІыфхэм аІо. Ар шъыпкъэ, ау Іоф пстэури ІэпыІэгъу къытфэхъухэрэп. Сыд щыщи тшІэн тыфит, ау Іоф пстэуми яшІуагъэк къытэкІырэп. ²⁴ Хэти ежъ ишІуагъэ ыуж ерэмыт, нэмыкІ цІыфхэм яшІуагъэ ыуж ерэт нахъ.

²⁵ Бэдзэрым щачэрэр зэкІэ шъушхы, щэч зи шъугу къишъумыгъахъэу. ²⁶ Сыда пІомэ «ЧІылъэри чІылъэм тет пстэури Зиусхъаным ий»*.

²⁷ ШІошъхъуныгъэ зимыІэ горэм шъуигъэшхэнэу шъуригъэблэгъагъэу щытмэ, шъукІонэуи шъуфаемэ, щэч шъугу къишъумыгъахъэу, Іанэм къытралъхъэрэри шъушхы. ²⁸ Ау зы цІыф горэм, «Мыр тхъэ нэпцІхэм афашІыгъэ къурмэныпхъэм ыл», къышъуиІомэ, къышъозыІуагъэм паерэ гу илъым паерэ ар шъумышхы; сыда пІомэ «ЧІылъэри чІылъэм тет пстэури Зиусхъаным ий». ²⁹ Гум илъэу зыфасІорэр шъо шъугухэм арылтыр арэп, къышъозыІуагъэм ыгу илтыр ары нахъ; сыда пІомэ нэмыкІ цІыф горэм щэчэу ыгу къыригъахъэрэм сифитыныгъэ сыд пае ыгъэмысэна? ³⁰ Тхъэм щытхъу сэ фэсшІэу зыгорэ сшхымэ, зэрэсшхырэмкІэ сыд пае цІыфхэм сагъэмысэщта?

³¹ Арышъ, шъушхэми, шъуешъоми е нэмыкІ горэ шъушІэми, цІыфмэ Тхъэм щытхъушхо фяжъугъэшІыным тетэу ар шъушІэ. ³² Джуртхэми, урымхэми, Тхъэм ичылыс зэлукІэм щыщхэми ягъогукІэ зыгъэлъэпаорэ мыжъо шъуафэмыхъу. ³³ Сэри Іофэу сшІэрэ пстэумкІэ цІыф пстэуми агу къызэрэсэлуным сыпылъ, сыда пІомэ сэ сишІуагъэ ыуж ситэп, цІыфыбэмэ яшІуагъэ ыуж сит нахъ, ахэр мыкІодхэу Тхъэм къыгъэнэжъынхэм пае.

ЯПЩЫКІУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Христос илъэужхэм сызэрарыкІорэм фэдэу, шъори силъэужхэм шъуарыкІу.

Бзылъфыгъэхэр Тхьэм елъэлухэ зыхъукIэ, шъхьэтехъо зытырахъон фае

² КъэсIуагъэ пстэури шъугу къызэрэжъугъэкIыжъырэм пайй, Iофхэу шъозгъэшIагъэхэм шъузэратетым пайй сышъуцэтхъужьы.

³ Мыр шъушIэнэу сыфай: Хэтрэ лIи ышъхьэ Христосыр ары, хэтрэ шъузи ышъхьэ илI ары, Христос ышъхьэри Тхьэр ары. ⁴ Хэтрэ хъульфыгъэу шъхьэтехъо зытезыхъуагъэу Тхьэм елъэлурэм е Тхьэм ежъ игущыIэхэр зыгу къырилъхьэхэу, ахэр къэзыIорэм ышъхьэ егъэпыутыжъы*. ⁵ Ащ фэдэу хэтрэ бзылъфыгъэу шъхьэтехъо зытезымышъуагъэу Тхьэм елъэлурэм е Тхьэм ежъ игущыIэхэр зыгу къырилъхьэхэу, ахэр къэзыIорэм ышъхьэ егъэпыутыжъы, сыда пIомэ а бзылъфыгъэм ышъхьэ упсыгъэм фэд*. ⁶ Зы бзылъфыгъэ горэм шъхьэтехъо зытырихъонэу фэмыемэ, ышъхьац перэупкI. Ау бзылъфыгъэмкIэ ышъхьац пиупкIыныр, е ышъхьэ ыупсыныр емыкIоу зэрэщытым пае, шъхьэтехъо зытырерэхъу. ⁷ Хъульфыгъэм ышъхьэ техъон фишIын фаеп, сыда пIомэ хъульфыгъэр Тхьэм итеплъэ фэдэшъ ары, Тхьэм ищытхъуи къегъэлъагъошъ ары. Ау шъузым илI ищытхъушо къегъэлъагъо. ⁸ Сыда пIомэ хъульфыгъэр бзылъфыгъэм къыхэкIыгъэп, бзылъфыгъэр хъульфыгъэм къыхэкIыгъэ нахь. ⁹ Тхьэм хъульфыгъэри бзылъфыгъэм къыфигъэхъугъэп, бзылъфыгъэр хъульфыгъэм къыфигъэхъугъ нахь. ¹⁰ Ащ пае, лIым итетыгъо ыIэчIэгъ шъузыр зэрэчIэтым инэшанэу ыкIи мэлэIичхэм апае*, ышъхьэ шъхьэтехъо тырерэхъу.

¹¹ Ау щытми, тэ, Зиусхъаныр зыгу илъ цIыфхэмкIэ бзылъфыгъэри хъульфыгъэм епхыгъэу щыт, хъульфыгъэри бзылъфыгъэм епхыгъэу щыт. ¹² Сыда пIомэ бзылъфыгъэр хъульфыгъэм къызэрэхэкIыгъэм фэдэу, хъульфыгъэри бзылъфыгъэм къыхэкIы, ау Iоф пстэури къы-

11:4 ышъхьэ егъэпыутыжъы – Христосрэ ежъ ышъхьэрэ егъэпыутыжъы.

11:5 ышъхьэ упсыгъэм фэд – бзылъфыгъэ хэтакIохэм ашъхьац паупкIынэу хабзэу яIагъ.

11:10 мэлэIичхэм апае – е мэлэIичышIухэу чылыс зэлукIэм щыщхэр екIоу ыкIи зэгъэзэфагъэу Тхьэм зэрелъэлунхэм анаIэ тырагъэтынхэу зипшъэрылъэу щытхэр ары, е мэлэIич бзаджэхэу бзылъфыгъэхэм акIэхъопсхэрэр ары.

зхэкIырэр Тхьэр ары. ¹³Шъори хьыкум тешъушIыхь: Ышъхьэ зи тыримыхъуагъэу бзылъфыгъэр Тхьэм елъэ-
Iумэ, емыкIоу щытба? ¹⁴Цыфым ыгукIэ ешIэба, хъуль-
фыгъэм ышъхьац кIыхьэмэ, къызэремыкIурэр, ¹⁵ау бзы-
лъфыгъэм ышъхьац кIыхьэмэ къызэрекIурэр? Сыда пIомэ
Тхьэм бзылъфыгъэм шъхьац кIыхьэ ритыгъ, ышъхьэ
тырихъоным пае. ¹⁶Ау зыгорэ мы IофымкIэ къытэ-
нэкъокъунэу фаемэ, тэри Тхьэм ичылыс зэлукIэхэми
нэмыкI хабзэ зэрэтимылэр ерэшI.

Зиусхьаным ипчыхьэшъхьашх

(Маттэ 26:26–29; Марк 14:22–25; Лука 22:14–20)

¹⁷Ау мы унашъохэр сэ къышъуфэсшIыхэу сышъущы-
тхъужьын слъэкIыштэп. Сыда пIомэ шъузэрэзэлукIэрэм
шIу къыхэкIырэр, Iае къыхэкIы нахь. ¹⁸АпэрэмкIэ, чылы-
сым шъущызэлукIэмэ, куп–купэу шъузэрэзэхэкIырэр зэ-
хэсэхы. Зы лъэныкъокIэ, ар сэ сшIошъ мэхъу. ¹⁹Куп-
купэу шъузэхэкIын фае, шъуащыщхэу шъыпкъагъэ зиIэ-
хэр нафэу хъуным пае. ²⁰Ащ нэмыкIэу шъушхэнэу шъу-
зызэлукIэкIэ, Зиусхьаным ипчыхьэшъхьашхэ арэп шъу-
шхырэр. ²¹Сыда пIомэ шъушхэ зыхъукIэ, шъуащыщэу
хэти адрэм емыжэу, ежьым ишхын ышхэу еублэ. Арэу-
штэу зыр мэлакIэ лIэу къэнэ, адрэр мэуташъо. ²²Шъу-
щышхэнэу ыкIи шъущешъонэу унэхэр шъуиIэба? Хьауми
Тхьэм ичылыс зэлукIэ зэшъумыпэса, зи зимылэхэри шъо-
гъэукIытэжьха? Сыда шъосIощтыр? Сэ сышъущытхъу-
жына? Хьау, сышъущытхъужьынэп.

²³Сыда пIомэ мы Iофхэу къышъуфэзгъэнагъэхэр ежъ
Зиусхьаным къысфигъэнэфагъэх: Зиусхьаныр тетыгъо
зиIэхэм залэкIэхьэгъэ чэщым хьалыгъур къышти, ²⁴Тхьэм
щытхъу фишIи, зэгуичи къыIуагъ: «Мы хьалыгъур сэ
спкъэу шъо шъуишIуагъэ къэкIонэу зэгочыщтыр ары.
Шъугу сыкъэжъугъэкIыжьиным пае, мы хьалыгъур шъу-
шхы». ²⁵Ащ фэдэу, пчыхьэшъхьашхэм ыуж Зиусхьа-
ным шъуалъэр къышти къыIуагъ: «Мы шъуалъэм сэнэ-
псэу итым къикIырэр зэзэгъыныгъакIэу Тхьэм ежьымрэ
шъоррэ шъуазыфагу дилъхьэрэр ары. А зэзэгъыныгъа-
кIэр къэзыгъэшъыпкъэжьиэрэр лъэу сэ къыскIэкIыщтыр
ары. Мы сэнэпсым шъуешъо къэсми, шъугу сыкъэжъу-
гъэкIыжьиным пае, шъуешъу». ²⁶Сыда пIомэ Зиусхьа-
ныр къэкIожьи фэ, мы хьалыгъур шъушхы къэсми, мы

шъуалъэм итými шъуешъо къэсми, Зиусхъаныр зэрэллагъэм икъэбар шъогъэу.

²⁷ Арышъ, хэтми фэмышъуашэу Зиусхъаным ихъалыгъу зышхырэм, е ащ ишъуалъэ итым ешъорэм Зиусхъаным ыпктырэ ылтырэ яхыллагъэу псэкIод ышлагъэу мысэ мэхъу. ²⁸ Хэтми ежъ ыгу илтыр ерэгъэунэфы, етIанэ хъалыгъур ерэшх, шъуалъэм итými ерэшъу. ²⁹ Хъалыгъур Зиусхъаным зэрипктыр зэхимышIыкIэу, фэмышъуашэу ар зышхэу, сэнэпсыми ешъорэм, зэрэшхэрэмкIи зэрешъорэмкIи мысагъэ зылъегъэсыжъы. ³⁰ Ащ пае лъэкIыныгъэ зымыIэу ыкIи сýмаджэу цIыфыбэ кышъухэт, лагъэхэри макIэхэп. ³¹ Тэ зыдгъэунэфыжъыгъэмэ, Тхъэм арэуштэу тигъэпщынэщтыгъэп. ³² Ау мы уахътэм Зиусхъаным хыкум кызыттришIыхъэкIэ, тегъэдаIо, дунаем ицIыфхэм тырягъусэу мысэ тымыхъуным пае.

³³ Арышъ, сшыхэр, шъушхэным пае шъузэлукIэмэ, зыр зым ерэж. ³⁴ Зыгорэ мэлакIэ лIэмэ, иунэ щэрэшх, шъузызэлукIэкIэ мысэ шъумыхъуным пае.

Адрэ Iофхэу къанэхэрэм яхыллагъэу сыктызыкIокIэ, яунашъо сшIышт.

ЯПШЫКIУТIОНЭРЭШЪХЪ

ЛъэкIыныгъэхэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ цIыфхэм къаритхэрэр

Сшыхэр, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ цIыфхэм лъэкIыныгъэхэу къаритхэрэр зыфэдэхэр шъумышIэу шъукъэзгъэнэнэу сыфаеп. ² Христос шъумышIэу шъузыщэтым, тхъэ нэпцI бзакохэм шъуктыращэкIэу зэрэщытыгъэм фэдэу, ахэмэ адэжъ шъузэрэкIощтыгъэр шъошIэ. ³ Арышъ, мыр кыжъугурызгъэIонэу сыфай: Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ къэгущыIэу, хэти Исус ебгын ылъэкIыштэп, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIи мыхъоу, «Исусыр ары Зиусхъаныр», ылошъуштэп.

⁴ Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ цIыфхэм лъэкIыныгъэхэу къаритхэрэр зэфэшъхъафых, ау Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ зы. ⁵ Iофхэу цIыфхэм Зиусхъаным фашIэхэрэр зэфэшъхъафых, ау а цIыф пстэури зы Зиусхъан дэдэм фэлажъэх. ⁶ Тхъэм цIыфхэм Iоф ашIэнэу лъэкIыныгъэ зэраритырэр

зэфэмыдэу щыт, ау а Иофхэр зэкIэ цIыф пстэуми ашIэнхэу лъэкIыныгъэ язытырэ Тхьэр зы.

⁷Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ хэти зэфэмыдэу зыкырегъэ-лъагъу, шIошъхъуныгъэ зиIэ пстэуми ишIуагъэ аригъэ-кIыным пае. ⁸Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэ къыбгъодэкIэу, зэхэшIыкIыныгъэ зиIэ гущыIэхэр къыIонхэу зы цIыф горэм лъэкIыныгъэ къыреты, нэмыкI цIыфми Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэ тетэу, шIэныгъэ зиIэ гущыIэхэр къыIонхэу лъэкIыныгъэ къыреты. ⁹НэмыкI цIыфми а Псэ ЛъэпIэ дэдэм къыбгъодэкIэу, шIошъхъуныгъэ иIэнэу лъэкIыныгъэ къыреты; нэмыкI цIыфми а Псэ ЛъэпIэ дэдэм къыбгъодэкIэу, сымаджэхэр ыгъэхъужьынхэу лъэкIыныгъэхэр къыретых. ¹⁰НэмыкI цIыфми Иофышхо гъэ-шIэгъонхэр ышIэнхэу лъэкIыныгъэ къыреты; нэмыкI цIыфым ыгу Тхьэм ежъ игущыIэхэр къырилъхъэхэу, ахэр къыIонхэу лъэкIыныгъэ къыреты; нэмыкI цIыфми Иоф горэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ ыдэжъ кыикIымэ, кыи-мыкIымэ, зехишIыкIынэу лъэкIыныгъэ къыреты; етIанэ нэмыкI цIыфми ымышIэрэ бзэхэмкIэ къэгущыIэнэу лъэкIыныгъэ къыреты; нэмыкI цIыфми а бзэхэр зэридз-экIынхэу лъэкIыныгъэ къыреты. ¹¹А Псэ ЛъэпIэ дэдэр ары цIыфхэм ахэр ашIэнхэу лъэкIыныгъэхэр къязыты-рэр. Хэти шъхьафэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ зэрэфаем тетэу реты.

Пкъыр зы, пкъым щыщхэр бэ

¹²Пкъым щыщхэр бэ хъухэми, пкъыр зы. Пкъым щыщ пстэури бэ хъухэми, а зы пкъым щыщых. Христос иИоф арэуштэу щыт. ¹³Сыда пIомэ тэ тыджуртми, тыурымми, тыпщылIми, тышъхьафитми, тэ зэкIэ а зы Псэ ЛъапIэр тыгухэм арылтынэу тызаумэхъым, Христос ыпкъ щыщ тыхъугъ, Христосми а зы Псэ ЛъапIэм тэ пстэуми тиIахъэ хэлъэу ыгъэхъугъ.

¹⁴Сыда пIомэ пкъым щыщхэр зэп, бэ мэхъух нахъ, ¹⁵Лъакъом «Iэу сызэрэщымытым пае, пкъым сыщыщэп», ыIомэ, ащ пае пкъым щымыщэу мэхъуа? ¹⁶ТхьакIумэми «Нэу сызэрэщымытым пае, пкъым сыщыщэп», ыIомэ, ащ пае пкъым щымыщэу мэхъуа? ¹⁷Пкъыр зэкIэ нэу щытыгъэмэ, зэхэхыныгъэм иИоф сыдэуштэу хъуштыгъ? Ащ фэдэуи пкъыр зэкIэ тхьакIумэу щытыгъэмэ, пэмэ-ныгъэм иИоф сыдэуштэу хъуштыгъ?

¹⁸ Ау Тхьэм пкъым щыщ пстэури зэхилъхьагъ, сыд фэди ежьыр зэрэфаем тетэу. ¹⁹ Пкъым щыщхэр зэкIэ зы закъоу щытыгъэмэ, пкъыр тыдэ къэнэщтыгъа? ²⁰ Ау джы зэрэщытымкIэ пкъым щыщхэр бэ мэхъух, ау пкъыр зызакъо.

²¹ Нэм «Сэ усищыкIагъэп», ылоу, Iэм риIошъуштэп. Шъхьэми «Сэ шъусищыкIагъэп», ылоу, лъакъохэм ари- Iошъуштэп. ²² Ау пкъым щыщхэу адрэмэ анахьы нахь кIуачIэ зимыIэхэу къэлъагъохэрэр нахь тищыкIагъэх. ²³ Пкъым щыщхэу лъытэныгъэ зифэмышъуашэу тлъы- тэхэрэми нахь тафысакъы. ²⁴ Пкъым щыщхэу тызтеукIы- тэхьэхэрэри нахь екIоу тэгъэбылтых. Пкъым щыщхэу тызтемыукIытыхьэхэрэм ар ящыкIагъэп. Ау пкъым щыщхэу лъытэныгъэ зимыIэхэм адрэ щыщхэм анахьы нахь лъытэныгъэ аритэу, Тхьэм пкъыр зэхилъхьагъ. ²⁵ Тхьэм арэуштэу зыфишIагъэр тэ ежъ ыпкъ щыщхэр тызэпэмыуцоу, тызэфэдэу тызэфэсакъыжъыныр ары. ²⁶ Арышъ, пкъым щыщэу зыгорэм къин ыщэчмэ, а пкъым щыщ пстэуми дащэчы. Ащ фэдэу, пкъым щыщэу зыгорэм лъытэныгъэ ыгъотымэ, а пкъым щыщ пстэури дэгущIох.

²⁷ Шъо Христос шъурипкъ, шъуащыщэу хэти а пкъым шъущыщ. ²⁸ Чылыс зэлукIэм фэлэжьэнхэу Тхьэм апэ- рэмкIэ цIыф заулэ апостолхэу къыгъэнэфагъэх. ЯтIо- нэрэмкIи, цIыф заулэ пегъымбархэу къыгъэнэфагъэх. ЯщэнэрэмкIи, цIыф заулэмэ адрэ цIыфхэм Iофхэр ара- гъэшIэнхэу къыгъэнэфагъэх. ЕтIанэ Iофышхо гъэшIэ- гъонхэр ашIэнхэу цIыф заули къыгъэнэфагъэх. ЕтIанэ сымаджэхэр агъэхъужьынхэм пае, лъэкIыныгъэхэр яIэн- хэу цIыф заули къыгъэнэфагъэх. НэмыкIхэри адрэ цIыф- хэм IэпыIэгъу афэхъунхэу, нэмыкIхэри пэрытынхэу, етIа- нэ нэмыкIхэми ежъхэм амышIэрэ бзэхэмкIэ къэгущыIэн- хэу къыгъэнэфагъэх. ²⁹ ЦIыф пстэури апостолхэу щытхэп, арыба? ЦIыф пстэури пегъымбархэу щытхэп, арыба? ЦIыф пстэуми адрэ цIыфхэм Iофхэр арагъашIэхэрэп, арыба? ЦIыф пстэуми Iофышхо гъэшIэгъонхэр ашIэ- хэрэп, арыба? ³⁰ ЦIыф пстэуми сымаджэхэр агъэхъужьын- хэу лъэкIыныгъэхэр яIэхэп, арыба? АмышIэрэ бзэхэмкIи цIыф пстэури къэгущыIэхэрэп, арыба? ЦIыф пстэуми ащ фэдэ бзэхэр зэрадзэкIыхэрэп, арыба?

³¹ Ау лъэкIыныгъэхэу анахь инхэм ауж шъуит. Джы гъогоу анахьышIур шъозгъэлъэгъушт.

ЯПШЫКІУЩЭНЭРЭШЪХЪ

Шулъэгъуныгъэр

Цыфхэмрэ мэлэичхэмрэ абзэхэмклэ сыгущылэу, ау шулъэгъуныгъэ сыгу имылъмэ, жъгъырэу макъэ зыпылу-кырэ гъуаплъэмрэ мэкъае зыпылукырэ одджынымрэ сэфэд. ²Тхьэм ежъ игущылэхэр сыгу къырилъхьэхэу, ахэр къэслонхэу лъэкыныгъэ къыситыгъэу силэми, шъэф пстэури сэшлэми, шлэныгъэ пстэури силэми, къушъхьэхэр нэмыкI чыплэм згъэкощынхэу шлошъхъуныгъэ силэми, ау шулъэгъуныгъэ сыгу имылъмэ, зэуи сыщытэп. ³Силэр зэкIэ щыкIагъэ зилэхэм ястыми, цыфхэм спкты. машлокIэ агъэстынэу ястыми, ау шулъэгъуныгъэ сыгу имылъмэ, ишлуагъэ къысэкIыщтэп.

⁴Шулъэгъуныгъэм щылагъэ иI, гукIэгъуныгъэри иI. Шулъэгъуныгъэр шъугъорэп, зыщытхъужьрэп ыкIи зышлошIыжьрэп. ⁵Шулъэгъуныгъэр емыклоу зекIорэп, ежъ ышъхьэ ишлуагъэ ыуж итэп, зигъэгусэрэп, бзэджагъэм егупшысэрэп. ⁶Шулъэгъуныгъэр бзэджагъэм фэгушло-рэп, шъыпкъагъэм фэгушло нахь. ⁷Шулъэгъуныгъэм мыхъун пстэури егъэгъу, Тхьэмклэ шлошъхъуныгъэ илэ зэпыт, Тхьэм щегугъы зэпыт, теубытэныгъэ илэ зэпыт.

⁸Шулъэгъуныгъэр ныбжьи кIодыжьыщтэп. Тхьэм ежъ игущылэхэр цыфхэм агухэм къарилъхьэхэу, цыфхэм къызэраIохэрэм илъэкIыныгъэ уцужьыщт. Цыфхэм амышлэрэ бзэхэмкIи къызэрэгущылэхэрэм илъэкIыныгъэри зэпыужьыщт. Шлэныгъэри кIодыжьыщт. ⁹Арэу-щтэу зыкIэхъущтыр тишлэныгъэ щыкIэгъэнчъэу, икъугъэу зэрэщымытыр ары, Тхьэм ежъ игущылэхэр цыфхэм агухэм къарилъхьэхэу, цыфхэм ахэр къызэраIохэрэм илъэкIыныгъэи щыкIэгъэнчъэу, икъугъэу зэрэщымытыр ары, ¹⁰Ау щыкIагъэ зымылэу, икъугъэ Iофыр къызыкIокIэ, щыкIагъэ зилэу, имыкъугъэ Iофыр кIодыжьыщт. ¹¹Сабыеу сызыщэтым, сабыим фэдэу сыгущылэ-щтыгъ, сабыим фэдэу сыгупшысэщтыгъ ыкIи къызгу-рылощтыгъ. Ау лIы сызэхъум, а сабыиныгъэр хэсынэ-жьыгъ. ¹²Джы Iоф пстэури мынафэу гъунджэм* тызэри-

13:12 гъунджэ – пасэм гъунджэхэр агъэлыдыгъэ къэлаим хэшIы-кIыгъэхэу зэрэщытыгъэхэм пае, ахэмэ къапэлут пкъыгъохэр мынафэу къагъэлъагъоштыгъ.

плъэрэм фэдэу тэлъэгъу, ау а мафэм зэкІэ нафэу тлъэгъушт, зы цІыф горэм тызэрэпэлѳууцорэм фэдэу. Джы сишІэныгъэ щыкІагъэ иІэу, имыкъугъэу щыт, ау а мафэм зэкІэ сшІэшт, Тхъэм шъыпкъэу сызэришІэрэм фэдэу.

¹³ Арэуштэу мы Іофищыр мыкІодыжъынхэу щытых: шІошъхъуныгъэр, Тхъэм ІэхъышІур къызэрэтитыщтым щыгугъыгъэныр, шІулъэгъуныгъэр. Ау ахэмэ ащыщэу анахь иныр шІулъэгъуныгъэр ары.

ЯПШЫКІУПЛІЭНЭРЭШЪХЬ

НэмыкІ лъэкІыныгъэхэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ цІыфхэм къаритхэрэр

ШІулъэгъуныгъэр шъугухэм зэарылъыщтым шъуишъыпкъэу ыуж шъуит. Тхъэм лъэкІыныгъэхэр къызэрэшъуитыщтхэм ыуж шъуит, анахъэу Тхъэм ежъ игущыІэхэр шъугухэм къарилъхъанхэшъ, ахэр къэшъуІонхэу лъэкІыныгъэ къызэрэшъуитыщтым ыуж шъуит. ² Сыда пІомэ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэкІыныгъэкІэ ымышІэрэ бзэкІэ къэгущыІэрэр цІыфмэ адэгущыІэрэп, Тхъэм дэгущыІэ нахь, сыда пІомэ къыІохэрэр зыми къыгурыІохэрэп. Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэкІыныгъэкІэ шъэфхэр къеІох. ³ Ау Тхъэм ежъ игущыІэхэр цІыфэу зыгу къырилъхъэу, ахэр къэзыІорэр цІыфмэ адэгущыІэ, гурэ псэрэкІэ нахь лъэкІыныгъэ арегъэгъоты, агуре-гъаІо ыкІи егъэгущох. ⁴ ЦІыфэу ымышІэрэ бзэкІэ къэгущыІэрэм гурэ псэрэкІэ нахь лъэкІыныгъэ зыфегъотыжъы, ау Тхъэм ежъ игущыІэхэр зыгу къырилъхъэу, ахэр къэзыІорэм чылыс зэлукІэм щыщхэм гурэ псэрэкІэ нахь лъэкІыныгъэ арегъэгъоты. ⁵ Шъо зэкІэми шъумышІэрэ бзэхэмкІэ шъукъэгущыІэнэу сыфай, ау ащ нахь Тхъэм ежъ игущыІэхэр шъугухэм къарилъхъанхэшъ, ахэр къызэрэшъуІонхэм илъэкІыныгъэ шъуиІэнэу сыфай. Тхъэм ежъ игущыІэхэр зыгу къырилъхъэу, ахэр къэзыІорэр цІыфэу ымышІэрэ бзэкІэ къэгущыІэрэм нахь нахь ин, а бзэр зыгорэм зэримыдзэкІымэ, чылыс зэлукІэм щыщхэм гурэ псэрэкІэ нахь лъэкІыныгъэ арегъэгъотыным пае.

⁶ Джы, сшыхэр, шъуадэжъ сыкъакІоу сымышІэрэ бзэкІэ сыкъэгущыІэмэ, сыда сишІуагъэу шъозгъэкІыщтыр?

Тхьэм къысфигъэнэфэгъэ Иофхэр шъосымылохэу, е шлэныгъэ къышъосымытэу, е Тхьэм ежъ игущылэхэу сыгу къырилъхьэхэрэр, къэсымылохэмэ, е Иоф горэхэр шъосымыгъашлэхэмэ, сишлуагъэ зи шъозгъэкIырэп, арыба? ⁷ Ащ фэдэу, шыкIэпщынэрэ, къамылрэ, е адрэ псэ зыхэмылтэу макъэ къызпылукирэмэ мэкъэ зэфэшъхьафхэр ямылэмэ, ордэу къарагъалорэр сьдэуштэу зэхэпшыкIышта? ⁸ Бжъэмыешхом ымакъэ мынафэмэ, хэта заом зыфэзыгъэхъазырыштыр? ⁹ Шъо шъуиИоф зытетыр ащ фэд. Шъо шъубзэгукIэ цIыфхэм зэхамышыкIырэ гущылэхэр къашъулохэмэ, сьдэуштэу къашъулорэр зэхашыкIышта? Жьыбгъэм шъудэгущылэшт нылэп. ¹⁰ Дунаем бзэ зэфэшъхьафыбэхэр тетых, зэкIэ ахэми зыгорэ къарэкIы. ¹¹ Ау бзэм къикIырэр зэхэсымышыкIымэ, къэгущылэрэм хымэ сыфэхъушт, ежъыри хымэ къысфэхъушт. ¹² Арэуштэу шъори Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапIэ къыбгъодэкIэу, лъэкIыныгъэхэр къызэрэшъуитыштхэм ыуж шъуитышъ, чылыс зэлукIэм щыщхэм гурэ псэрэкIэ нахь лъэкIыныгъэ яжъугъэгъотыным пае, ащ фэдэ лъэкIыныгъэхэр щыкIэгъэнчъэу икъугъэу шъуилэ зэрэхъуштым ыуж шъуит.

¹³ Арышъ, цIыфэу ымышлэрэ бзэкIэ къэгущылэрэм а бзэр зэридзэкIынэуи лъэкIыныгъэ къыритынкIэ Тхьэм ерэлъэлу. ¹⁴ Сыда плэмэ сымышлэрэ бзэкIэ Тхьэм селъэлумэ, спсэкIэ селъэлу, ау сиякъыл лажьэрэп. ¹⁵ Сыда ащыгъум сшлэштыр? Спсэки сиякъылки Тхьэм селъэлушт. Спсэки сиякъылки тхьэщытхъу ордэхэр къэсIоштых. ¹⁶ Сыда плэмэ умышлэрэ бзэкIэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ Тхьэм ищытхъу пшIымэ, мы Иофхэр зэхэзымышыкIырэ цIыфхэм ащыщэу зыгорэм уитхьэщытхъу сьдэуштэу «Амин»* филон ылъэкIына? Къаплорэр гурылорэп, арыба? ¹⁷ О дэгъоу Тхьэм ищытхъу ошIы, ау адрэм ишлуагъэ къакIорэп.

¹⁸ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ сымышлэрэ бзэкIэ шъо пстэуми анахьы нахьыбэу сызэрэгущылэрэмкIэ Тхьэм щытхъу фэсэшIы. ¹⁹ Ау чылыс зэлукIэм сыщылэу, сымышлэрэ бзэкIэ гущылэ мин къэсIоным нахьы, цIыфхэм Иоф горэхэр язгъэшлэнхэм пае, сиякъылкIэ гущылитф къэсIоныр нахь къэсэштэ.

14:16 Амин – джуртыбзэм щыщ гущылэу «Арэуштэу орэхъу» къызэрыкирэр ары.

²⁰ Сшыхэр, шъуигупшысакIэкIэ сабийхэм шъуафэдэу шъумыхъу. Ау бзэджагъэмкIэ сабийхэм лажъэ зэрямыIэм фэдэу, шъори шъухъу, шъуигупшысакIэки зыныбжъикъугъэ цIыфхэм афэдэу шъухъу. ²¹ Зиусхъаным мырэуштэу къызэриIорэр Тэурат хабзэм ит:*

«ХымабзэхэмкIи хымэхэм абзэгухэмкIи
мы лъэпкъым сьдэгущыIэшт,
ау щытми къысэдэлущтхэп».

²² Арышъ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ цIыф горэм ымышIэрэ бзэхэмкIэ гущыIэмэ, ар нэшанэ зыфэхъухэрэр шIошъхъуныгъэ зиIэхэр арэп, шIошъхъуныгъэ зымыIэхэр ары нахъ. Ау Тхъэм ежъ игущыIэхэр зыгу къырилъхъэрэ цIыфым ахэр къызиIохэкIэ, ар нэшанэ зыфэхъухэрэр шIошъхъуныгъэ зымыIэхэр арэп, шIошъхъуныгъэ зиIэхэр ары нахъ. ²³ Чылыс зэлукIэм щыщ пстэури зэрэугъоигъэхэу, шъумышIэрэ бзэхэмкIи шъо зэкIэ шъугущыIэу, ащ фэдэ Iофхэр зымышIэрэ цIыф заулэ, е шIошъхъуныгъэ зымыIэ цIыф заулэ а зэлукIэм къыхахъэмэ, «Шъо шъудел», аIонба? ²⁴ Ау шъо пстэуми Тхъэм ежъ игущыIэхэу шъугухэм къарилъхъэхэрэр къашъуIохэ зыхъукIэ, шIошъхъуныгъэ зымыIэ цIыф горэ, е ащ фэдэ Iофхэр зымышIэрэ цIыф горэ шъуизэлукIэ къыхахъэмэ, шъо зэкIэми къашъуIорэ гущыIэхэм зэхырагъэшIыкIышт псэкIодышIэ цIыфэу зэрэщытыр, ыгу илъыри агъэунэфышт. ²⁵ Арэуштэу а цIыфым ыгу илъ шъэфхэр нафэ къэхъух. ЫбгъэгукIэ чIыгум зытыридзэнышъ, Тхъэр ыгъэлъэпIэшт, «ШъыпкъэмкIэ Тхъэр шъуигъусэ», къыIозэ.

Чылыс зэлукIэм екIоу ыкIи зэгъэзэфэгъэу Тхъэр ыгъэлъэпIэн фае

²⁶ Сьд етIанэ, сшыхэр? ШъуызэлукIэкIэ, зым тхъэщытхъу орэд къерэлү, адрэм Iоф горэ шъуерэгъашIэ, нэмыкIми Тхъэм къыфигъэнэфэгъэ Iоф горэ къерэлүат, нэмыкIри ымышIэрэ бзэкIэ орэгущыIэ, нэмыкIми ар зэрерэдзэкI. Мы Iоф пстэуми гурэ псэрэкIэ нахъ лъэкIыныгъэ шъуагъэгъотынэу орэхъу. ²⁷ Ежъхэм амышIэрэ бзэкIэ цIыф горэхэр къэгущыIэхэ хъумэ, нэбгыритIу е нэ-

14:21 Тэурат хабзэм ит – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 28:11–12.

бгырищ, нахьыбэ орэмышъу, зыр зым ыуж итэу орэгущылэ. Нэмыкми ахэмэ къаlorэр зэрерэдзэкI. ²⁸ Ау зэзыдзэкIышъун цIыф горэ щымылэмэ, ымышлэрэ бзэкIэ къэгущылэрэм чылыс зэлукIэм зыщерэушъэф. ЫгукIэ орэгущыл, Тхьэми дэрэгущыл.

²⁹ ЦIыфхэу Тхьэм ежъ игущылэхэр зыгу къырилъхьэхэу, ахэр къэзылонхэу лъэкIыныгъэ зэритхэрэм ащыщхэу нэбгыритIу е нэбгырищ шъуизэлукIэ къыщэрэгущылэх, къаlorэрэри адрэхэм арэгъэунэфых. ³⁰ Тхьэм зэлукIэм хэсхэм ащыщэу зыгорэм Iоф горэ къыфигъэнафэмэ, апэу къэгущылэрэм зерэушъэф. ³¹ Сыда плэмэ шъо зэкIэмэ Тхьэм ежъ игущылэхэу шъугухэм къарилъхьэхэрэр зыр зым ыуж итэу къэшъулонхэ шъулъэкIыщт, адрэ цIыфхэм зэкIэми зыгорэ зэрагъэшлэным пайй, зэкIэри гушхонхэм пайй.

³² ЦIыфхэу Тхьэм ежъ игущылэхэр зыгу къырилъхьэхэу, ахэр къэзылонхэу лъэкIыныгъэ зэритыхэрэм алэ а лъэкIыныгъэр илъ, ³³ сыда плэмэ Тхьэр гупсэфыныгъэм и Тхьэу щыт нахь, зэхэтхьогъэ Iофым и Тхьэу щытэп. Тхьэм ицIыф лъаплэхэм ячылыс зэлукIэ пстэуми яIоф зытетыр ащ фэд.

³⁴ Бзылъфыгъэхэм чылыс зэлукIэм зыщарэушъэф. Ахэр гущылэнхэу фитхэп, ау Тэурат хабзэм зэритым фэдэу, ялIыхэм афэlorышлэнхэ фае. ³⁵ Зы Iоф горэ зэрагъэшлэнэу фаехэмэ, яшъхьэгъусэмэ унэм щярэупчIых; сыда плэмэ чылыс зэлукIэм хэсэу бзылъфыгъэр къэгущылэныр екIурэп. ³⁶ Тхьэм игущылэхэр шъуадэжъ къикIыгъэха, сэлэ? Хьауми а гущылэхэр цIыфхэу зынэсыгъэхэр шъо шъуизакъуа?

³⁷ ЦIыф горэм ыгу Тхьэм ежъ игущылэхэр къырилъхьэхэу, ахэр къылонхэу лъэкIыныгъэ илэу мэгугъэмэ, е Тхьэм Ыпсэ Лъаплэ ыгу илъэу мэгугъэмэ, мы къышъуфэстхырэр Зиусхьаным зериунашъор къыгурэрэлIу. ³⁸ Ар къызыгурымыlorэ цIыфым къыгурэрэмыIу.

³⁹ Арышъ, сшыхэр, Тхьэм ежъ игущылэхэр шъугухэм къарилъхьанхэшъ, ахэр къэшъулонхэу лъэкIыныгъэ къызэрэшъуитыщтым ыуж шъуит, амышлэрэ бзэхэмкIи цIыфхэр къэшъумыгъэгущылэнхэу шъупымылъ. ⁴⁰ Ау Iофхэр зэкIэ екIухэу ыкIи зэгъэзэфагъэхэу орэхъу.

ЯПШЫКІУТФЭНЭРЭШЪХЪ

Христос лагъэхэм къызэрахэтэджыкІыжыгъэм ехьыллагъ

КъэбарышІоу* къышъозгъэІугъэр шъугу къэзгъэкІыжынэу сыфай. А къэбарышІур шъудагъэу шъуишъыпкъэу шъутет. ² А къэбарышІумкІи шъумыкІодэу Тхъэм шъукъегъэнэжы, шъозгъэшІэгъэ Іофхэм пытэу шъуатетмэ. Армырмэ, хъаулыеу шІошъхъуныгъэ шъуиІэ хъугъэ.

³ Сыда плэмэ Іоф пстэуми апэу къэбарышІоу Христос къысІэкІилъхъагъэр къышъуфэзгъэнагъ: Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм атетэу, Христос типсэкІодхэр ыпщыныжынхэм пае, лагъэ. ⁴ Къэунэм чІалъхъажыгъ, ау яцэнэрэ мафэм Тхъэм лагъэхэм ар къахигъэтэджыкІыжыгъ, Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм атетэу. ⁵ ЕтІанэ Христос Кифэ* зыкъыригъэлъэгъугъ. Ащ ыуж игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшыкІутІумэ зыкъаригъэлъэгъугъ. ⁶ ЕтІанэ зэ къош шъитфым къехъумэ зыкъаригъэлъэгъугъ. Ахэмэ ащыщэу анахьыбэр джыри псэух, заули дунаем ехыжыгъ. ⁷ Ащ ыуж Якъуби* зыкъыригъэлъэгъугъ, етІани апостол пстэуми зыкъаригъэлъэгъугъ. ⁸ ЗэкІэми аужкІэ сэ сабийхэр къызэралъфырэ хабзэм фэмыдэу къалъфыгъэ сабыим фэдэм* зыкъысигъэлъэгъугъ.

⁹ Сыда плэмэ апостолхэм ащыщэу анахь цІыкІур сэры, апостол къысаІонэуи сифэшъуашэп, сыда плэмэ Тхъэм ичылыс зэІукІэ щыщхэм къин язгъэщэчыщтыгъэти ары. ¹⁰ Ау Тхъэм ынэшІу къызэрэсцифагъэм пае, джы сызэрэщытым фэдэу сыхъугъ. ЫнэшІу къызэрэсцифагъэр хъаулыеу хъугъэп. Адрэхэм зэкІэми анахьы нахьыбэу сылэжъагъ, ау сэр–сэрэу сылэжъагъэп, Тхъэм ынэшІу къысцифи, сигъэлэжъагъэ нахь. ¹¹ КъэбарышІур цІыфхэм языгъэІурэр сэрэу щытми, адрэ апостолхэр арэу щытми, а къэбарышІур ары дгъэІурэр. А къэбарышІумкІэ шъори шІошъхъуныгъэ шъуиІэ хъугъэ.

15:1 къэбарышІу – еплъ 9:14.

15:5 Кифэ – еплъ 1:12.

15:7 Якъубэ – Зиусхъанэу Исус ышэу Ерусалим щыІэ чылыс зэІукІэм итхъаматэхэм ащыщыгъэр ары. Еплъ Апостол. 12:17; Гал. 1:19.

15:8 къалъфыгъэ сабыим фэдэм – Паул Исус игъогу техъаныр сабий къалъфыным фегъадэ.

Лагъэхэм якъэтэджыжьиныгъэ

¹² Тхьэм Христос лагъэхэм къызэрахигъэтэджыкIыжьи-
гъэм икъэбар тэгъэIу пэтми, шъуащыщэу заулэм, «Ла-
гъэхэр къэтэджыжьищтхэп», аIоу, сыдэущтэу аIон алъэ-
кIыра? ¹³ Лагъэхэр къэмытэджыжьищтхэмэ, ащыгъум
Тхьэм Христоси лагъэхэм къахимыгъэтэджыкIыжьи-
гъэу хъущтыгъэ. ¹⁴ Ау Тхьэм Христос лагъэхэм къахимыгъэ-
тэджыкIыжьи-гъэмэ, къэбарышIоу шъодгъэIурэм пкIэ иIэ-
щтыгъэп, тишIошъхъуныгъи пкIэ иIэщтыгъэп. ¹⁵ Ащ нэмы-
кIэуи, Тхьэм шыхъат нэпцI тыфэхъугъэу къычIэкIы-
щтыгъ, сыда пIомэ Тхьэм Христос лагъэхэм къызэрахигъ-
этэджыкIыжьи-гъэм шыхъат тыфэхъугъ, ау «Тхьэм ла-
гъэхэр къыгъэтэджыжьищтхэп», аIо а цIыфхэм зэраIорэм
тетэу шъыпкъэмэ, Тхьэм Христоси къымыгъэтэджыжьи-
гъэу хъущтыгъэ. ¹⁶ Сыда пIомэ Тхьэм лагъэхэр къымы-
гъэтэджыжьищтхэмэ, Христоси къымыгъэтэджыжьи-
гъэу хъущтыгъэ. ¹⁷ Ау Тхьэм Христос лагъэхэм къахимыгъэ-
тэджыкIыжьи-гъэмэ, шъуишIошъхъуныгъэ хъаулыеу хъу-
щтыгъ, шъуипсэкIодхэри джыри къышъутелъыщтыгъэх.
¹⁸ Ащыгъум цIыфхэу ХристоскIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэу
лагъэхэр кIодыгъэхэу щытыщтыгъэх. ¹⁹ Мы дунаем ищыIэ-
ныгъэ закъо пае Христос тыщыгугъымэ, цIыф пстэуми
анахьи нахь сыхъатмыгъо ежъагъэхэр тэры.

²⁰ Ау зэрэщытымкIэ, Тхьэм Христос лагъэхэм къахи-
гъэтэджыкIыжьи-гъ, Тхьэм адрэ лагъэхэр къызэригъэ-
тэджыжьищтхэмкIэ Христос шэсы* къытфэхъуным пае.
²¹ Сыда пIомэ лIэныгъэр къызпкъырыкIыгъэр зы цIыф,
ащ фэдэуи лагъэхэм якъэтэджыжьиныгъэ къызпкъыры-
кIырэри зы цIыф. ²² ЦIыф пстэури Адэм зыцIэм къызэ-
рэтэхъукIыгъэхэм пае, мылIэнхэ мыхъунэу зэрэщытым
фэдэу, Христос зыгу илъ цIыф пстэури Тхьэм къыгъэ-
псаужыщтых. ²³ Ау а Iофыр зэрэхъущтыр хэти ичэзыу
тетэу ары: апэу лагъэхэм къахэтэджыкIыжьи-гъэр
Христос ары. ЕтIанэ ащ дунаем къызигъэзэжъкIэ, ицIыф-
хэр къэтэджыжьищтых. ²⁴ Ащ ыуж дунаем икIэух къэ-

15:20 шэсы – зыгорэм ыуасэ щыщ ыпэкIэ бгъэтIылгырэр ары. Гуцы-
Iэм пае, унэ горэ къэпщэфынэу уфаемэ, ыуасэ щыщэу ыпэкIэ бгъэ-
тIылгырэ ахъщэр ары. А бгъэтIылгырэм къегъэштыпкъэ къанэрэ
уасэр зэряптыщтыр.

сышт. Ар кызыскІэ, Христос Іэшхьэтет пстэури, тетыгъо зиІэ пстэури, лъэкІыныгъэ зиІэ пстэури зегъэкІоды ужым, ащ Тхьэу Ты лъапІэм тетыгъошхор ритышт. ²⁵ Сыда пІомэ Христос тетыгъор иІэн фае, Тхьэм Христос ипыйхэр зэкІэ Христос ылъэгугъ чІэгъ чІигъэуцофэ нэс. ²⁶ Ыужырэ пыеу Тхьэм ыгъэкІодыжыщтыр лІэныгъэр ары; ²⁷ сыда пІомэ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Тхьэм зэкІэри Христос ылъэгугъ чІэгъ чІигъэуцуагъ». Тхьэм зэкІэри Христос итетыгъо ылэчІэгъ чІигъэуцуагъэу ыІозэ, Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытышъ, зэкІэри Христос итетыгъо ылэчІэгъ чІэзыгъэуцогъэ Тхьэр зэрямыгъусэр нафэ. ²⁸ Тхьэм зэкІэри Ыкъоу Христос итетыгъо ылэчІэгъ зычІегъэуцо ужым, ыКъуи Тхьэу ылэчІэгъ зэкІэри чІэзыгъэуцуагъэм ылэчІэгъ чІэуцожыщтыр. Арэуштэу Тхьэр зэкІэ цІыфхэм адэжыкІэ зэкІэ мэхъу.

²⁹ Тхьэм лІагъэхэр кымыгъэтэджыжыщтырхэмэ, лІагъэхэм ачІыпІэкІэ цІыфхэу диным ехылІагъэу тетыгъо зиІэ цІыф горэм зезыгъэумэхъыхэрэм* сыда агу хэлъыр? Тхьэм лІагъэхэр кымыгъэтэджыжыщтырхэмэ, лІагъэхэм ачІыпІэкІэ сыд пае зырагъэумэхъыра? ³⁰ Тэри, сыхьат къэс шынагъом сыд пае зыхэдгъафэра? ³¹ Сшыхэр, Христос Исусэу ти Зиусхъан шъугухэм зэрарылымкІэ сызэрэпагэрэр зэрэштыпкъэм фэдэу, мафэ къэси лІэныгъэм сызэрэпэлутри штыпкъэ. ³² ЦІыфхэм ягупшысакІэ тетэу сегупшысэщтыгъэмэ, Ефес къалэм сыщыІэу, цІыфхэу хьакІэ–кыуакІэхэм афэдэхэм сызьябэным, сыда ишІуагъэу кыэкІуагъэр? Тхьэм лІагъэхэр кымыгъэтэджыжыщтырхэмэ,
«Тыжъугъаших, ыкІи тешъугъашъу,
сыда пІомэ неущ тылІэшт».*

³³ Арышъ, цІыфхэм зышъумыгъэгъапцІ: Ныбджэгъу дэихэм шэнышІу зиІэр агъэкІоды. ³⁴ ЕкІоу зэрэщытым тетэу зышъушІэжъ. ПсэкІодшІэным ыуж шъуикІ; сыда пІомэ Тхьэр зымышІэрэ заулэ кыышъухэт. ШъузгъэукІытэжыынэу ар сэлэ.

15:27 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 8:6 (урыс библиемкІэ 8:7).

15:29 лІагъэхэм ачІыпІэкІэ цІыфхэу диным ехылІагъэу тетыгъо зиІэ цІыф горэм зезыгъэумэхъыхэрэр – яунагъо шыщхэу лІагъэхэр е яныбджэгъухэу лІагъэхэр кыагъэтэджыжыхэу ашІошІэу, зы цІыф горэхэм а лІагъэхэм ачІыпІэкІэ диным ехылІагъэу тетыгъо зиІэ цІыф горэм зырагъэумэхъыгъ.

15:32 . . . неущ тылІэшт – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 22:13.

Лагъэхэм къахэтэджыкIыжыгъэ цIыфхэм апкъ

³⁵ Ау зыгорэм къыIонкIи мэхъу: «Лагъэхэр сыдэуштэу къэтэджыжыщтха? Апкъ сыд фэдэщта?» ³⁶ О гурыIоныгъэ зимыIэ цIыф! ЧIым хаплъхьэрэр мылIэмэ, къэпсэужышъуштэп. ³⁷ Зыгорэ чIым зыхаплъхьэкIэ, къыхэкIыштым ыпкъ арэп хаплъхьэрэр, чылапхъэ къодые нахь, коцым ичылапхъи е нэмыкIым ичылапхъи. ³⁸ Тхьэр зэрэфаем тетэу пкъы къыреты, сыдрэ зы чылэпхъэ лъэпкъми ежым иунаеу пкъы къыреты. ³⁹ Пкъыхэр зэкIэ зэфэмыдэхэу щытых. Цыфым ыпкъ зы, хьакIэ-къуакIэхэм апкъи шъхьафы, бзыухэми апкъ нэмыкI, пцэжъыехэри ары. ⁴⁰ Уашъом щыIэ пкъыхэр щыIэх. ЧIылъэм щыIэ пкъыхэри щыIэх. Уашъом щыIэ пкъыхэми ящытхъу шъхьафы, чIылъэм щыIэ пкъыхэми ящытхъу шъхьафы. ⁴¹ Тыгъэм ежъ ищытхъу иI, мазэми нэмыкI щытхъу иI, жъуагъохэри ары. ЯщытхъукIэ жъуагъохэри зетекIых.

⁴² Лагъэхэм якъэтэджыжыныгъэ иIоф арэуштэу щытышт. Чылапхъэу чIым халъхьэрэм фэдэу, пкъэу чIалъхьэрэр кIодышт, ау пкъэу къэтэджыжыщтыр мыкIодэу къэнэжышты. ⁴³ Зерамыпсэу чIым чIалъхьэ, ау щытхъушо иIэу къэтэджыжышты. ЛъэкIыныгъэ имыIэу чIалъхьэ, ау лъэкIыныгъэ иIэу къэтэджыжышты. ⁴⁴ ЧIалъхьэрэр лымрэ къупшъхьэмрэ къахэхъукIыгъэ пкъыр ары, ау къэтэджыжыщтыр пкъэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ цыфым къыритыштыр ары.

Лымрэ къупшъхьэмрэ къахэхъукIыгъэ пкъы щыIэмэ, пкъэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ цыфым къыритырэри щыI. ⁴⁵ Мырэуштэу Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арыт:* «Апэрэ цыфэу Адам зыцIэр псэ зыхэлъ цыфэу хъугъэ»* Ау ыужыпкъэрэ Адэмыр* мыкIодыжын щыIэныгъэ къытэзытырэ псэр ары. ⁴⁶ Апэу къакIорэр пкъэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ цыфым къыритырэ арэп, лымрэ къупшъхьэмрэ къахэхъукIыгъэ пкъыр ары нахь. ЫужкIэ пкъэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ цыфым къыритырэ къэкIошт. ⁴⁷ Апэрэ цыфыр мы дунаем щыщыгъ, Тхьэм ар ятIэм къыхигъэхъукIыгъ. ЯтIонэрэ цыфыр уашъом щыщ, Зиусхьа-

15:45 Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 2:7.

15:45 ыужыпкъэрэ Адэмыр – Исус Христос ары.

ныр ары. ⁴⁸ Мы дунаем тет цыфхэр Тхэм ятІэм кыыхигъэхъукІыгъэ цыфым фэдэх. Ащ фэдэу, уашъом щыпсэурэ цыфхэри уашъом щыщым фэдэщтых. ⁴⁹ Тхэм ятІэм кыыхигъэхъукІыгъэ цыфым тызэрэфэдэм фэдэу, уашъом щыщми тыфэдэщт.

⁵⁰ Ау, ссыхэр, мыр шъосэІо: лымрэ лъымрэ къахэхъукІыгъэ цыфым Тхэм и ТетыгъошхоКІэ* Іахъэ кыылгысышъуштэп. Ащ фэдэу кІодын фаем мыкІодыжыын щыІэныгъэ ІэхышІоу кыылгысыштэп. ⁵¹ ШъукъэдаІу, зы шъэф горэ шъосэІо: Тэ зэкІэ тылІэщтэп,* ау ⁵² ошІэ–дэмышІэу, нэгъэупІэпІэгъум дунаем икІэух дэжъ бжъэмыешхом ымакъэ кызыІукІэ, Тхэм тэ зэкІэ тызэблихъушт. Сыда пІомэ бжъэмыешхом ымакъэ къэлущт, лІагъэхэри мыкІодыжыынэу къэтэджыжыщтых, Тхэми тызэблихъушт. ⁵³ Сыда пІомэ кІодыжыынэу щыт пкъым мыкІодыныгъэм ишъуашэ зыщилъэн фәе, лІэжыынэу щыт пкъыми мыкІодыжыын щыІэныгъэм ишъуашэ зыщилъэн фәе. ⁵⁴ ЕтІанэ кІодыжыынэу щыт пкъым мыкІодыныгъэм ишъуашэ зыщелъэ ужым, лІэжыынэу щыт пкъыми мыкІодыжыын щыІэныгъэм ишъуашэ зыщелъэ ужым, ащыгъум мы гущыІэхэу Тхэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр* къэшгыпкъэжыщтых: «Тхэм текІоныгъэр кыыхы, лІэныгъэр ыгъэкІодыгъ».

⁵⁵ «О лІэныгъ, уищэ ыкІуачІэ тыдэ щыІа?

О джэхънэмы, уитекІоныгъэ тыдэ щыІа?»*

⁵⁶ ЛІэныгъэм ищэ псэкІодыр ары, унашъохэмкІи псэкІодым тетыгъо къытфыриІ*. ⁵⁷ Ау Тхэм щытхъушхор ий. Ащ ти Зиусхъанэу Исус Христос текІоныгъэр кытыригъэтыгъ.

⁵⁸ Арышъ, сшы лъапІэхэр, зыми Тхэм игъогу зытырешъумыгъэгъэкІэу, шъузытет шъыпкъагъэм шъутет. Шъу-

15:50 Тхэм и Тетыгъошхо – еплъ 6:9.

15:51 Тэ зэкІэ тылІэщтэп – тэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэр Исус дунаем къэкІоужыным ыпэкІэ зэкІэри тылІэщтэп.

15:54 Тхэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 25:8.

15:55 . . . уитекІоныгъэ тыдэ щыІа – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 13:14.

15:56 псэкІодым тетыгъо къытфыриІ – унашъохэм тызэрямыдэІугъэм пае, псэкІодым тетыгъо къытфыриІэ хъугъэ.

иЮф ешлэ. ¹¹Зыми пхъэтэпымыхъэу ерэмышл. Разэу садэжъ къэкIонэу игъогукIэ IэпыIэгъу шъуфэхъу. Сшыхэр сигъусэхэу ащ сыпэллэ.

¹²Тшы Аполлос* ехыылIагъэу мыр шъосэЮ. Тшыхэм ягъусэу шъуадэжъ кIонэу инэу селъэIугъ. Ау джы кIонэу фэягъахэп. Игъо фифэмэ, кIощт.

Аужырэ шIуфэс гушыIэхэр

¹³Шъумычъыеу шъусакъ, шIошъхъуныгъэм игъогу шъутемыкI, лIыгъи пытагъи зыхэжъугъэлъ. ¹⁴ШъушIэрэр зэкIэ шIулъэгъуныгъэкIэ шъушIэ.

¹⁵Сшыхэр, зы Юф горэмкIэ сышъолъэIу. ЗэрэшъушIэрэм фэдэу, Ахаие хэкум* ис цIыфхэм ащыщхэу Стефан иунагъу ары апэу шIошъхъуныгъэ зилэ хъугъэр. Тхъэм ицIыф лъапIэхэм адэлэпыIэнхэм иЮф зыратыгъ. ¹⁶СышъолъэIу, ащ фэдэ цIыфхэм, хэт ахэмэ адэлажъэми, адэулэуми, шъуафэIорышI. ¹⁷Стефан, Фортунат, Ахаик садэжъ къызэкIохэм, сыгушIуагъ. Шъо мо шъузэрэщымыIэм пае, шъучIыплэ аубытыгъ. ¹⁸Ахэмэ сэ сыгуи шъо шъугухэри агъэпсэфыжъыгъэх. Ащ фэдэ цIыфмэ лъытэныгъэ афэшъушI.

¹⁹Асие хэкум* щылэ чылыс зэлукIэхэм шIуфэс къышъуахыжъы. Зиусхъаныр шъо шъугухэми ахэмэ агухэми зэрарылтым пае, Акилэрэ Прискиллэрэ* гуфэбагъэкIэ шIуфэс къышъуахыжъы. Ахэмэ яунэ щызэлукIэрэ чылыс зэлукIэм щыщхэми шIуфэс къышъуахыжъы. ²⁰Тшы пстэуми шIуфэс къышъуахыжъы. ГукъэбзагъэкIэ IаплI зэшъуцэкIэу, шIуфэс зэшъухыжъ.

²¹Сэ Паул слэкIэ сишIуфэс мыщ дэжъым щэсэтхы.

²²Зыгорэм Зиусхъаныр шIу ымылъэгъумэ, Тхъэм ынае ащ къыщерэф. Маранафэ!*

16:12 Аполлос – еплъ 1:12.

16:15 Ахаие хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. Арджырэ Грецием (Иунанистаным) икъыблэ Iахъэу щытыгъ.

16:19 Асие хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. Арджырэ Тыркуем итыгъэ къохъапIэ лъэныкъом итыгъ. Икъэлэшхоу щытыгъэр Ефес ары.

16:19 Акилэрэ, Прискиллэрэ – христиан зэлI–зэшъузэу, Паул иныбджэгъошхохэу ыкIи зэгъогогъухэу щытыгъэх. Еплъ Апостол. 18:1–19.

16:22 Маранафэ – ащ кыкIырэр «Зиусхъаныр шIэхэу къэрэкIожъ».

²³ Ти Зиусхъан Исус ынэшІу кышъущерэф.

²⁴ Христос Исус шъугухэм зэрарылъым пае, шъо зэ-
кІэри шІу шъусэлъэгъу. Амин.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІЭХЭУ КОРИНФ КЪАЛЭМ ДЭСХЭМ ЯТІОНЭРЭ ТХЫЛЪЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Тхьэр фэягъэти, Исус Христос иапостолэу* сыхъугъ. Тшы Тимофей* сигъусэу шъо, Тхьэм ичылыс зэІукІэу Коринф къалэм щыІэм щыщхэмрэ Тхьэм ицІыф лъаплэхэу Ахаие хэкум* зэкІэ щыпсэухэрэмрэ мы тхылъыр кышъуфэсэтхы.

²Тхьэу Тятэ лъаплэрэ Зиусхьанэу Исус Христосрэ анэшІу кышъуцарэфи, гупсэфыныгъэ кышъуарэт.

Паул Тхьэм щытхъу зэрэфишІырэр

³Тхьэу ти Зиусхьанэу Исус Христос Ятэ щытхъушхор ий. ГукІэгъуныгъэшхо зиІэ Ты лъаплэу, гъэгущхоны-

1:1 апостол – еплъ 1 Кор. 1:1.

1:1 Тимофей – еплъ 1 Кор. 4:17.

1:1 Ахаие хэкур – еплъ 1 Кор. 16:15.

гъэри зэкIэ зыдэжъ кыикIырэ Тхьэр ары. ⁴Сыд фэдэ гузэжъогъу тыхэтми ащ тегъэгушхо. Арэуштэу Тхьэм тызэригъэгушхуагъэм фэдэ къабзэу, тэри сыд фэдэ гузэжъогъу хэтхэри дгъэгушхонхэ тлэкIышт. ⁵Сыда пIомэ Христос кыинхэу ыщэчыгъэхэм тилэхьышхо зэрахэлтым фэдэу, Христос тыгухэм арылгъэу Тхьэм инэу тегъэгушхо. ⁶Тэ гузэжъогъу тызыхэткIэ, ащ тызыфыхэтыр шъо Тхьэм шъуигъэгушхонэу ыкIи шъумыкIодэу шъукыигъэнэжьынэу ары. Тхьэм тызигъэгушхокIэ, тызыфигъэгушхорэр тэ кыинхэу тщэчхэрэм фэдэ кыинхэр теубытэныгъэкIэ шъушэчынэу шъуигъэлгъэкIызэ, шъуигъэгушхонэу ары. ⁷Инэу тыкышъушэгушхы, сыда пIомэ кыинхэу тщэчхэрэм шъуиIахъэ зэрахэлтым фэдэу, Тхьэм тызэригъэгушхорэм фэдэу, шъори шъузэригъэгушхоштыр тэшIэшъ ары.

⁸Асие хэкум* гузэжъогъоу тызщыхэтыгъэм икъэбар шъумышIэу щытынэу тыфаеп. Псаоу тыкъэнэжьынэу гугъапIэ тимыIэжъэу, тфэщэчыштым нахьы нахьыбэ гузэжъогъушхо дэдэм тыхэтыгъ. ⁹Шъыпкъэу, хыкумышIэм укI хыкум кыиттыралгъхьанэу кыыIагъэм фэдэу кыитщыхъугъ. Ар зыфэхъугъэр тэ тшъхъэ тыщымыгугъэу, лIагъэхэр къэзыгъэтэджыжьырэ Тхьэм тыщыгугъыныр ары. ¹⁰Ащ фэдэ лIэныгъэу кыитпыштыт Тхьэм тыкыылэкIихыжыгъ, ыкIи тыкыылэкIихыжышт. ШъуитхьэлгъэлухэмкIи шъукыддэлэпыIэзэ, Тхьэм аргорэу тыкыылэкIихышчыжыынэу ежым тышэгушхы. ¹¹Арэуштэу цIыфыбэ кыитфелгъэлунышъ, Тхьэм ынэшIу кыитцифэшт, ынэшIу кыызэрэтцифагъэм пай, цIыфыбэмэ тэ тцIэкIэ Тхьэм ищытхъу ашIышт.

Паул игухэлъ зыкIызэблихъугъэр

¹²Мыры тызэрызыштытхъужьырэр: гъэпцIэныгъэ зи кыитхэмылгъэу, Тхьэм ыгу зэлурэ гухэлъ къэбзагъэ тилэу мы дунаем, пстэуми апэу шъуадэжъ, тызэрэщызекIуагъэмкIэ тыгухэр шыхъат кыитфэхъух. Тхьэм ынэшIу кыызэрэтцифагъэм тетэу, арэуштэу тызекIуагъ, мы дунаем ицIыфхэм язэхэшIыкIыныгъэу зыфаIорэм тетэу арэп. ^{13,14}Сыда пIомэ шъузэджэшъуным ыкIи кыыжъугурыIошъуным нэмыкI кыышъуфэттхырэп. Икъугъэу кыы-

жъугурымылуагъэри икъугъэу къызэрэжъугурылощтым сыщэгугъы. Ащыгъум ти Зиусхъан Исус къызыкложьыщт мафэм дэжъ тэ шъоркІэ тызэрэзыщытхъужьыщтым фэдэу, шъори тэркІэ шъузщытхъужьыщт.

¹⁵ Ащ сыщэгугъыти, апэу шъуадэжъ сыкъэкІонэу сыфэягъ, тІо ишлуагъэ къышъокІыным пае. ¹⁶ Македоние хэкум* сызыкложьыщт, шъуадэжъ дырескІозэ ащ сыкІонэу сыгу хэлъыгъ; Македонием сыкъызыкІыжъкІи, шъуадэжъ къыдырескІозэ Иудей хэкум сыкІоным пае, сигъогукІэ ІэпыІэгъу шъукъысфэхъунэу сыфэягъ. ¹⁷ Арэушътэу гухэлъ сІэ зэхъум, сыгу илъыр сымышІэу сызекІуагъэу ара? Е мы дунаем ицІыфхэм ягухэлъхэр зэрашІыхэрэм фэдэу, сигухэлъхэр сэшІыха? Зэ, «Ары», зэ, «Хъау, арэп», сІонэу сихабза?

¹⁸ ГушыІэу къышъотІуагъэр зэ арэу, зэ армырэу зэрэщымытыр, Тхъэм ишъыпкъагъэмкІэ сэлэ. ¹⁹ Сыда плэмэ Силуан*, Тимофей, сэры, Тхъэм ыКъоу Исус Христосэу зикъэбар шъуадэжъ щыдгъэлугъэр зэ арэу зэ армырэу щытэп, ау Исус Христосыр ары Тхъэм тыкъызэригъэгугъэгъэ Іофхэр къэзыгъэхъурэр ыкІи шъыпкъэу зышІырэр. ²⁰ Сыда плэмэ Тхъэм тыкъызэригъэгугъэгъэ Іоф пстэуми «Ары» ыкІи «Амин»* афэхъоу, ахэр къэзыгъэхъурэр ыкІи шъыпкъэу зышІырэр Христос ары, тэ Тхъэм щытхъушхо фэтшІыным пае. ²¹ Тхъэр ары шъори тэри Христос игъогу пытэу тытезыгъэтырэри, тиІоф тшІэнэу тызыгъэнэфагъэри*. ²² Ежъыр ары ибынхэм тызэращыщыр тэзыгъашІэрэ мыхъурэу* ыкІи шІугъэ къызэрэтигъэгъотыщтым ищэсэу* ежъым Ыпсэ ЛъапІэ тыгухэм къарызылхъагъэр.

²³ Шъыпкъагъэр сымыІомэ, сэрэкІод. Сыкъышъушъхъасынэу ары Коринф къалэм джырэ нэсы сыкъызыкІэмыкІуагъэр, Тхъэр ащкІэ шыхъат къысфэхъунэу зыфэсэгъазэ. ²⁴ Шъо шъуишІошхъуныгъэ тетыгъо фытиІэнэу тыфаеп, шъудгъэгугъонэу тыкъыжъудэлажъэ нахъ, сыда плэмэ шІошхъуныгъэм игъогу пытэу шъутет.

1:16 Македоние хэкур – еплъ 1 Кор. 16:5.

1:19 Силуан – Паул дэлажъэу игъогогъухэм ащыщыгъ. Еплъ Апостол. 15:22–18:5.

1:20 Амин – еплъ 1 Кор. 14:16.

1:21 тиІоф тшІэнэу тызыгъэнэфагъэр – гушыІэ–гушыІэу зэдзэкІыгъэу мырэушътэу мэхъу: тиІоф тшІэнэу дагъэ къытщызыгъэфагъэр.

1:22 мыхъур – еплъ 1 Кор. 9:22.

1:22 шэсы – еплъ 1 Кор. 15:20.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Арышъ, шъугу хэзгъэкІынэу шъуадэжъ джыри зэ сыкъэмыкІожьынэу тесыубытагъ. ²Сыда пІомэ сэ шъугу хэзгъэкІымэ, шъо зыгу хэзгъэкІыхэрэм нэмыкІэу сызыгъэгушІонэу хэта къэнэжьырэр? ³Шъо сызыгъэгушІон фаехэм сыкъызыкІокІэ сыгу хэшъумыгъэкІынэу ары зэрэстхыгъэм фэдэу къызфышъуфэстхыгъэр. Іофэу сэ сызыгъэгушІорэм шъо зэкІэ шъузэригъэгушІорэм сицыхъэ телъ. ⁴Сыда пІомэ гузэжъогъушхорэ гумэкІыгъошхорэ сиІэу, сыгъэуи къышъуфэстхыгъ. Шъугу хэзгъэкІынэу арэп къызфэстхыгъэр шІулъэгъуныгъэшхоу къышъуфысиІэр шъозгъэшІэнэу ары нахъ.

Паул ыгу хэзыгъэкІыгъэм зэрэфигъэгъугъэр

⁵Зыгорэм нэмыкІ горэм ыгу хигъэкІыгъэмэ, зыгу хигъэкІыгъэр сэрэп, есымыгъэлыенэу шъо зэкІэми гухэкІыныгъэ Іахъэ къышъуфэхъугъ. ⁶Шъуащыщэу нахъыбэмэ ащ фэдэ цІыфым а къинэу тешъулъхъагъэр икъущт. ⁷Арышъ, гухэкІыныгъэшхом а цІыфыр ымыгъэкІодыным пае, ащ фэжъугъэгъун ыкІи жъугъэгушхон фае. ⁸Арэущтэу зэрэщытым пае, шъуишІулъэгъуныгъэ шъыпкъэу ежъугъэлъэгъунэу сышъолъэу. ⁹Сыкъызфэстхагъэр шъуишъыпкъагъэ зынэсырэр згъэунэфынэуи, сьд щыщымкІэ шъукъысфэлорышІэу шъущытмэ зэзгъэшІэнэуи ары. ¹⁰Шъо зыфэжъугъэгъурэ цІыфым сэри фэсэгъэгъу. Іофэу згъэгъугъэр, згъэгъун Іоф щыІагъэмэ, сишІуагъэ шъозгъэкІыным пае, Христос ыпашъхъэ щызгъэгъугъ, ¹¹шэйтаным тыкъымыгъэпцІэным пае. Сыда пІомэ ащ игухэлъхэр тэ тымышІэу щытэп.

Троадэ къалэм Паул гумэкІыныгъэу зыщыІукІагъэр

¹²Христос ехьылІэгъэ къэбарышІур згъэлунэу Троадэ къалэм* сызэкІом, Зиусхъаным зы пчъэ къысфызэлуйхыгъэ пэтми, ¹³гупсэфыгъо сиІагъэп, сыда пІомэ сшы Тит* ащ щызгъотыгъэп. Арэущтэу, сшихэм аІапэ сы-

2:12 Троадэ къалэр – къухъэуцупІэ иІэу, Эгейскэхым Іутэу, Мисие хэкум щыщыгъ.

2:13 Тит – Паул дэлажъэу игъогъухэм ащыщыгъ. Еплъ Гал. 2:1–3.

убытыжьи, Македоние хэкум* сыкІонэу гьогум сытехья-
жыгъ.

Христос текІоныгъэр къызэрэтигъэхьырэр

¹⁴Тхьэм щытхъушхор ий. Христос тыгухэм арылъэу Тхьэм текІоныгъэр къытегъэхьы зэпыт, тэ Іофэу тшІэрэмкІи Христос ехьылІэгъэ къэбарэу мэ ІэшІум фэдэр тыдэкІи цыфхэм ахегъахъэ. ¹⁵Сыда плэмэ цыфхэу мыкІодхэу Тхьэм къыгъэнэжьхэрэми, цыфхэу кІодыплэм игъогу тетхэми тахэтэу, тэ тызфэдэр Христос уцэу мэ ІэшІу къызпихэу, Тхьэм ыпашъхъэ рихьылІэрэр ары. ¹⁶Зы цыф горэхэм алъэныкъокІи лІэныгъэ къызхэкІырэ мэ Іаеи тыфэд, адрэ цыфхэм алъэныкъокІи щыІэныгъэ къызхэкІырэ мэ ІэшІум тыфэд. Ащ фэдэу Іоф ыгъэцэкІэнэу хэта зылъэкІыщтыр? ¹⁷Сыда плэмэ цыфыбэу Тхьэм игущыІэхэр зэІызыгъахъэхэрэм тафэдэп. Арэу-щтэу мыхъоу, Христос тыгухэм арылъэу, шъыпкъагъэ тилэу Тхьэм тыриллыкІошъ, ежъым ыпашъхъэ игущыІэхэр тэгъэлух.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

ЗэзэгъыныгъакІэм икъэбар цыфхэм ятэгъашІэ

Тызщытхъужьынэу джыри зэ къэтыубла? Хъауми зыгорэм къышъуфитхыгъэу е шъо шъутхыгъэу къытщытхъурэ тхылъ горэ тищыкІагъа, цыф заулэмэ зэрящыкІагъэм фэдэу? ²Шъо къытщытхъурэ тхылъым шъуфэд. Ар тыгухэм арытхагъэу щыт. Цыф пстэуми а тхылъыр ашІэн ыкІи еджэнхэ алъэкІыщт. ³ТиІоф шІугъэу къыхэкІыгъэу, Христос ытхыгъэ тхылъым фэдэу шъузэрэщытыр къэшъогъэлъагъо. А тхылъыр къамзый мэрчэпкІэ тхыгъэп, щыІэныгъэ къытэзытырэ Тхьэм Ыпсэ ЛъаплэкІэ тхыгъэ нахъ. Мыжъобгъухэми атетхагъэу щытэп, цыфхэм агухэм арытхагъэу щыт нахъ.

⁴Христос Тхьэм тызэрэщигъэгугъырэм пае, арэущтэу тэІо. ⁵Тэр-тэрэу тилъэкІыныгъэкІэ зыгорэ къэтыгупшы-

сын тлэкІэу тІорэп, ау лэкІыныгъэ кытэзытырэр Тхьэр ары. ⁶ Ащ зэээгъыныгъакІэм* тыфэлэжъэнэу лэкІыныгъэ кытитыгъ. А зэээгъыныгъэр гущыІэ тхыгъэхэм атет зэээгъыныгъэу щытэп, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ыдэжъ кыкІырэ зэээгъыныгъэу щыт нахь; сыда пІомэ гущыІэ тхыгъэм егъалІэ, ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ къегъэпсэужьы.

⁷ ХьарыфхэмкІэ мыжъобгъухэм атетхэгъэ Тэурат хабзэм Іофэу ышІагъэм лІэныгъэ цІыфхэм къафигъэкІонэу арыгъэ пэтми, щытхъушхо иІэу къэкІуагъ. Арэуштэу пегъымбар Мусэ ынэгу нэфынэшхоу кІэтыр* текІыжъэу щытыгъэ пэтми, Израил цІыфхэр ынэгу еплъынхэ алэкІыщтыгъэп. ⁸ Арэуштэу зэрэщытым пае, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Іофэу ышІэрэм ащ нахь нахь щытхъушхо иІэн фаеба? ⁹ Тэурат хабзэу цІыфхэр зыгъэмысэрэм Іофэу ышІагъэм щытхъушхо иІагъэмэ, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэу цІыфхэм Тхьэм ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ яІэу зыгъэхъурэм Іофэу ышІэрэм ащ нахь бэкІэ нахь щытхъушхо иІэн фае. ¹⁰ Сыда пІомэ Тэурат хабзэу щытхъушхо иІэу щытыгъэм щытхъу зи имылэжъэу къэнэ, ыужкІэ къэкІогъэ къэбарышІоу нахь щытхъушхо зиІэм фэбгъадэмэ. ¹¹ Тэурат хабзэу кІодыжъыщтыгъэм щытхъушхо иІагъэмэ, къэбарышІоу мыкІодэу къэнэжъырэм ащ нахь бэкІэ нахь щытхъушхо иІэн фае.

¹² Арышъ, ащ фэдэ шыгугъыгъэныр зэрэтиІэм пае, тыгушхоу тыкъэгущыІэ. ¹³ Пегъымбар Мусэ зэрэзекІуагъэм фэдэу тызекІорэп. Израил цІыфхэм ащ ынэгу кІэт нэфынэшхор зэрэкІодырэр амылээгъуным пае, ынэгу рихъуагъ*. ¹⁴ Яакъылхэр гуркъэхэу хъугъэх. Непэрэ мафэм нэсы пэсэрэ зэээгъыныгъэм итхылъхэм* зяджэхэкІэ, яакъылхэр ихъуагъэхэу къэнэх, сыда пІомэ Христос закъор а нэ-

3:6 зэээгъыныгъакІэр – Тхьэм ежъымрэ ицІыфхэрэ азыфагу дилъхэгъэ зэээгъыныгъэр ары. Мыщ дэжъым Паул зэээгъыныгъакІэу Исус Христос ыгъэхъугъэр пэсэрэ зэээгъыныгъэу пегъымбар Мусэ иТэурат хабзэм зигугъу ышІэу итым фегъадэ.

3:7 пегъымбар Мусэ ынэгу нэфынэшхоу чІэтыр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 34:29.

3:13 ынэгу рихъуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 34:33.

3:14 пэсэрэ зэээгъыныгъэм итхылъхэр – джуртхэм ятхылъ лъапІэхэр ары: Тэурат, Сэбур, пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэри, нэмыкІхэри.

кІурыхѳор Іузыхыжъын зылъэкІырэр. ¹⁵ Израил цІыфхэр непи пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ зеджэхэкІэ, агу техъон иІ. ¹⁶ Ау зыгорэм Зиусхъаным зызэрэфигъазэу, а техъуагъэр техыгъэ мэхъу. ¹⁷ Зиусхъаныр Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ары, ар зыдэщыІэми шъхъафитныгъэри щыІ. ¹⁸ Тэ зэкІэ, зынэгу имыхъуагъэу Зиусхъаным ищытхъушхо гъунджэм къызэрищырэм фэдэу еплъыхэрэм, нахъ щытхъушхо тилэ хъу зэпытэу, ежъым фэдэ тыхъоу, зэблэхъугъэу тэхъу зэпыт. Ар зэкІэри къызхэкІырэр Зиусхъаным Ыпсэ ЛъапІэ ары.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Мылъкушхоу ятІэм хэшІыкІыгъэ хъакъушыкухэм арылътыр

Арышъ, Тхъэм ынэшІу щыфэныгъэкІэ мы Іофыр тэ тпшъэ къырилъхъагъэшъ, тыгу дгъэкІодырэп. ² Гъэбылътыгъэ емыкІу Іофхэми зафэдгъазэрэп. ТхъагъэпцІыгъэкІэ тызекІорэп, Тхъэм игущыІэхэри зэІыдгъахъэхэрэп. Ау шъыпкъагъэр зэрафэдгъэнафэрэмкІэ цІыф пстэуми агухэмкІэ тызэрадэным Тхъэм ыпашъхъэ тыщыпылъ. ³ Ау къэбарышІоу дгъэлурэр мынафэмэ, кІодыпІэм игъогу тетхэр ары зыфэмынафэр. ⁴ Шэйтанэу мы дунаем итхъэм шІошъхъуныгъэ зимыІэхэм агухэр нэшъу ышІыгъэх. Арэушътэу зыфишІагъэр Христосэу Тхъэм фэдэ къабзэу щытым ищытхъушхо ехъылІэгъэ къэбарышІум инэфынэу ахэмэ къатепсырэр амылътэгъуныр ары. ⁵ Къэбарэу цІыфхэм ядгъэлурэр зэхъылІагъэр тэрэп, Исус Христос Зиусхъанэу зэрэщытыр ары нахъ. Тэри Исус игъогу тызэрэрыкІорэм пае тыктышъуфэлажъэ. ⁶ Сыда пІомэ «ШІункІыгъэм нэфынэ къыхэрэкІ»,* ыІоу зыІуагъэ Тхъэм инэфынэ тыгухэм къаридзагъ. А нэфынэм Тхъэм ищытхъушхоу Христос ынэгу къыхэщырэр зыфэдэр тегъашІэ.

⁷ Ау мы мылъкушхор тэ, ятІэм хэшІыкІыгъэ хъакъушыкухэм фэдэхэм, тыгухэм арылътэу тил. Арэушътэу зыфэхъугъэр лъэкІыныгъэшхо зиІэр Тхъэр арэу, тэрмырэу нафэу хъуныр ары. ⁸ Лъэныкъо пстэумкІи чІыпІэ зэжъу тыраубытагъэм фэд, ау тыдэкъузагъэу щытэп. ТшІэшътыр

4:6 ШІункІыгъэм нэфынэ къыхэрэкІ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылътэу ытхыгъэм 1:3.

тшIахэрэп, ау тыгу дгъэкIодырэп. ⁹ЦIыфхэм кIын тагъэщэчы, ау Тхьэм тизакъоу тыкIыгъанэрэп. ЧIыгуми тытырадзэ, ау тыкIодырэп. ¹⁰Тэ тпкIыхэм ахэлъэу Зиусхъан Исус илIэныгъэ къетэхъэкIы зэпыт, Исус ищыIэныгъэ тпкIыхэмкIэ нафэу къэлъэгъоным пае*. ¹¹Сыда пIомэ тыщыIэ пэтэу Исус тызэрэфэлажъэрэм пае, лIэныгъэр къытшъхъащыт зэпыт, Исус ищыIэныгъэ тпкIыхэу лIэштхэм зэрахэлъыр нафэу къэлъэгъоным пае. ¹²Арэуштэу лIэныгъэр тэ къытхэлъэу Iоф ешIэ, ау щыIэныгъэр шъо къышъухэлъэу Iоф ешIэ.*

¹³«ШIошъхъуныгъэ сиIэти, сыкъэгущыIагъ», Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт.* Ащ фэдэ шIошъхъуныгъэ тэри тиIэу, тыкъэгущыIэ, ¹⁴сыда пIомэ Тхьэу Зиусхъанэу Исус лIагъэхэм къахэзыгъэтэджыкIыжыгъэм Исус тыгухэм арылъэу тэри тыкIыгъэтэджыжынышъ, шъо тышъуигъусэу ежым ыпашъхъэ тызэрэригъэуцоштыр тэшIэ. ¹⁵Мыр зэкIэ зыфэхъурэр ишIуагъэ шъо къышъокIыныр ары. Арэуштэу Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэ цIыф нахьыбэмэ анэс къэс, цIыф нахьыбэми ищытхъушхо ашIышт, илгытэныгъэшхо къагъэлъагъозэ.

Тыгу дгъэкIодырэп

¹⁶Арышъ, тыгу дгъэкIодырэп. ТпкIыхэр кIодыхэ зэпытми, Тхьэм мафэ къэс тыгухэм арылъыр егъэкIэжыи зэпыт. ¹⁷Сыда пIомэ джы гузэжъогъу макIэу ыкIи кIакоу тызхэтым шIугъэу къыхэкIырэр гузэжъогъоу тызхэтым фэмыгъэдэшъун ищытхъушхоу мыкIодыжыиштыр ары. ¹⁸Арэуштэу цIыфхэм Iофэу алъэгъушъухэрэм тяплъырэп, Iофэу амылъэгъушъухэрэм тяплъы нахь. Сыда пIомэ Iофэу алъэгъушъухэрэр кIодыжыиштых, ау Iофэу амылъэгъушъухэрэр мыкIодыжыишхэу къэнэжыиштых.

4:10 Исус ищыIэныгъэ тэ тпкIыхэмкIэ нафэу къэлъэгъоным пае – тэ тыпсаоу зэрэщытым Исус псаоу зэрэщытыр къегъэлъагъо.

4:12 лIэныгъэр тэ къытхэлъэу Iоф ешIэ, ау щыIэныгъэр шъо къышъухэлъэу Iоф ешIэ – ащ кыиIырэр: тэ апостолхэм Христос ехылIэгъэ къэбарышIур зэрэдгъэлурэм пае, таукIынкIи мэхъу, ау шъо а къэбарышIур зэрэшъодгъэлурэм пае, мыкIодыжыи щыIэныгъэ шъогъоты.

4:13 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт– еплъ Сэбур (Псалтыр) 116:10 (урыс библиемкIэ 115:1).

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Мы дунаем тызэрыщыпсэурэ чэтэнгъэлагъэу тпкъы кIодмэ, Тхъэм къытфишIыгъэ псэупIэу, IэкIэ мышIыгъэу, мыкIодыжбын унэ* уашъом зэрэщытиIэщтыр тэшIэ. ² Ащ нэсыфэ уашъом щыщ унэм тыщыпсэунэу тыкIэхъопсэу тыхэщэтыкIы. ³ Арэуцтэу тыфэпагъэу пцIанэу тыкъэнэщтэп. ⁴ Мы тпкъэу чэтэнгъэлагъэм фэдэм тыщэпсэуфэ, тыхэщэтыкIы, гузэжъогъуи тыхэт, сыда пIомэ лIэн фэе пкъыр дгъэтIылынэу тыфэмыеу, уашъом щыщ пкъыр къытхалъхъаным тыфай. Арэуцтэу лIэн фаем ычIыпIэ щыIэныгъэм ыубытыщт. ⁵ Тхъэр ары мы Iофым пае тыкъэзыгъэхъугъэр, шэсым* фэдэу Ыпсэ ЛъапIи тыгухэм къарызылъхъагъэр.

⁶ Арышъ, сыдигъуи тэгушхо, пкъи тыщэпсэуфэ, Зиусхъаным тызэрэпэчыжъэр тэшIэ. ⁷ Сыда пIомэ шIошъхъуныгъэм тетэу тэзекIо нахъ, тлъэгъурэм тетэу тызекIорэп. ⁸ Тэгушхо ыкIи тпкъыхэм тахэкIынышъ, Зиусхъаным тыригъусэу тыщыIэныр нахъ къатштэщтыгъ. ⁹ Арышъ, пкъым тыхэлъми, тыхэмылъми, Зиусхъаным ыгу къызэдгъэIуным лъэшэу ыуж тит. ¹⁰ Сыда пIомэ тэ зэкIэми Христос хыкум къыттришIыхъанэу итIысыпIэ лъапIэ ыпашъхъэ тиуцон фае, мы дунаем хэти щишIагъэм ифэшъуашэ, шIугъэми бзэджагъэми ыгъотыжбыным пае.

Тхъэм Христос Iофэу ышIагъэмкIэ ежым тешIужыгъэу тызэригъэхъугъэр

¹¹ Зиусхъаным ищынагъо тыгухэм арылгыныр зыфэдэр зэрэтшIэрэм пае, цIыфхэр ащ игъогу тедгъэхъанхэм тыпылъ. Тыгухэм арылгыр ТхъэмкIэ нафэ, шъори шъугухэмкIэ тыгухэм арылгыр зэрэшъушIэрэм сыщэгугъы. ¹² Шъуапашъхъэ джыри зэ тызщытхъужьрэп, ау цIыфхэу зыгухэм арылгым емыплгыхэу, зитеплгъэкIэ зыщытхъужьхэрэм зыгорэ яшъодгъэIоным пае, шъутщытхъужьынэу игъо шъуитэгъафэ. ¹³ Сыда пIомэ тэ тшъхъэ

5:1 мыкIодыжбын унэ – адрэ дунаем пкъэу щытиIэщтыр ары.

5:5 шэсы – еплъ 1 Кор. 15:20.

зэкIокIыгъэмэ, ар Тхъэм ищытхъу къэкIоным пае. Тшъхъэ зэмыкIокIыгъэмэ, шъо шъуишIуагъэ ащ къекIы. ¹⁴ Сыда пIомэ Христос шIулъэгъуныгъэу къытфыриIэм тызIэ-кIиубытагъ. Зы нэбгырэ закъо* цIыф пстэуми зэрафэ-лагъэм пае, зэкIэри лагъэхэм афэдэхэу зэрэщытхэм ты-щэгугъы. ¹⁵ Псэухэр ежхэм ашъхъэкIэ зыфэмыпсэухэу, ау ахэмэ апае лагъэу, лагъэхэми къахэтэджыкIыжыгъэм фэпсэунхэм фэшI, цIыф пстэуми апае Христос лагъэ.

¹⁶ Арышъ, джы щегъэжъагъэу мы дунаем ицIыфхэр цIыф-хэм зэряплъыхэрэм фэдэу, тэ зыми теплъыжърэп. Арэу-щтэу зэгорэм Христос теплъыщтыгъэми, джы теплъыжърэп. ¹⁷ Арышъ, Христос зы цIыф горэм ыгу илъ хъумэ, а цIыфыр Тхъэм икIэрыкIэу къыгъэхъужыгъ. А цIыфым ищыIэкIэжъ блэкIыгъ, щыIэкIакIэр ыублагъ. ¹⁸ Ар зэкIэ-ри Тхъэм ыдэжъ къекIы. Ащ Христос Iофэу ригъэшIа-гъэмкIэ тешIужыгъэу тигъэхъугъ, цIыфхэр ежым едгъэ-шIужыыхэм иIофи тэ тпшъэ къырилъхъагъ. ¹⁹ Сэ зыфа-сIорэр мыры: ЦIыфхэм псэкIод ашIагъэу щыт пэтми, Тхъэм ежым ыдэжъкIэ ахэр мысэхэу ымылътэтэхэзэ, Iофэу Христос ригъэшIагъэмкIэ дунаем ицIыфхэр ежым ешIужыгъэхэу ыгъэхъугъэх, цIыфхэр ежым ешIужы-гъэхэу зэригъэхъухэрэм икъэбарэри ядгъэлунэу тэ тпшъэ къырилъхъагъ. ²⁰ Арышъ, тэ Христос тырилIыкIох. Ты-жэкIэ Тхъэр къышъолъэлу. Христос ыцIэкIэ тышъолъэлу: Тхъэм шъуешIужъ. ²¹ Сыда пIомэ Христосэу псэкIод зи зымышIагъэр Тхъэм псэкIодым икъурмэныпхъэу ышIыгъ, Христос тыгухэм арылъэу Тхъэм ежым ыдэжъкIэ шъы-пкъагъэ тилэу тилътэным пае.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм тыдэлажъэу, Тхъэм ынэшIу хъаулиеу къышъуци-фагъэу къычIэмыкIыным шъуфэсакъынэу тышъолъэлу. ² Сыда пIомэ Тхъэм къызэриIорэр игущылэ тхыгъэхэм арыт:*

5:14 зы нэбгырэ закъо – Христосыр ары.

6:2 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 49:8.

«Игъоу зыслъытэгъэ мафэм сыкъыюдэлугъ,
цъыфхэр мыклѳдхэу, къызызгъэнэжьырэ мафэми
ІэпыІэгъу сыкъыпфэхъугъ».

Шъукъэдалу, Тхъэм игъоу ылъытэрэ уахътэр джы дэдэр ары, цъыфхэр мыклѳдхэу Тхъэм къызигъэнэжьырэ мафэри джы дэдэр ары.

³ Цъыфхэм Іофэу тшІэрэр ашІомытэрэзыным пае, зыкІи цъыф горэм игъогу зыгъэлъэпаорэ мыжъо тетлъхъанэу тыфаеп. ⁴ Арэуштэу зэрэщытым пае, Тхъэм тызэрэфэлажьэрэр лъэныкъо пстэумкІи тэгъэлъагъо: теубытэныгъэшхо зэрэтиІэмкІи, гузэжъогъу тыхэтми, къин тлъэгъуми, гухэкІ тилэми, ⁵ къытаохэми, хъапсым тычІадзагъэу тычІэсми, бырсырышхо тыхафэми, тыулэуми, тичъые щыкІагъэ фэхъуми, мэлакІэ тылІэми; ⁶ гукъэбзагъэкІи, шІэныгъэкІи, щыІагъэкІи, шІугъэкІи; Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ тыгухэм зэрарылъымкІи, пцъы зыхэмылъ шІулъэгъуныгъэмкІи, Тхъэм тызэрэфэлажьэрэр тэгъэлъагъо; ⁷ шъыпкъагъэр зэрэтіорэмкІи, Тхъэм илъэкІыныгъэшхокІи, Іэ джабгъуми Іэ сэмэгуми арылъэу шъыпкъагъэм иІашэхэмкІи; ⁸ цъыфхэм лъытэныгъэ къытфашІыми, къытфамышІыми, ІэягъэкІэ къыттегущыІэхэми, къытщытхъужьхэми Тхъэм тызэрэфэлажьэрэр тэгъэлъагъо; цъыфхэр тэгъэгъуащэхэу талъытэ, ау шъыпкъагъэ зиІэ цъыфхэу тыщыт; ⁹ цъыфхэм тамышІапхъэ фэдэу къытэплъых, ау цъыф пстэуми ташІэ; тылІагъэ фэдэу къытэплъых, ау мары тыщыІ; къин къыттралъхъэ, ау таукІырэп; ¹⁰ тыгу хагъэкІы, ау тэгущІо зэпыт; тэ тытхъамыкІ, ау цъыфыбэхэр бай тэшІых; зи тимыІэу къэлъагъо, ау зэкІэри тил.

¹¹ Шъо, Коринф цъыфхэр, нафэу тыкъыжъудэгущыІагъ, тыгухэри къышъуфызэлутхыгъ. ¹² Тыгухэр къышъуфэдгъэпытагъэп, ау шъо шъугухэр къытфэжъугъэпытагъ. ¹³ Ащ ипэгъокІ фэдэу, шъори шъугухэр къытфызэлущъухых. Сабыйхэм сызэрадэгущыІэрэм фэдэу сыкъыжъудэгущыІэ.

ЩыІэныгъэ зиІэ Тхъэм иунэр тэры

¹⁴ ШІошъхъуныгъэ зимыІэхэм гъусэ шъуафэхъунэу зыбжь шъуадыкІэмыуцу. Шъыпкъагъэмрэ бзэджагъэмрэ сыдэуштэу гъусэ зэфэхъущтха? Нэфынэмрэ шІункІыгъэмрэ

сыд фэдэ гъусагъа зыфыряІэр? ¹⁵ Христосрэ Велиаррэ*
 сыд фэдэ зэээгъыныгъэ азыфагу дэлъына? Шошъхъуны-
 гъэ зиІэмрэ зимыІэмрэ сыдэуштэу яІахъэ зэхэлъына?
¹⁶ Тхъэм иунэшхорэ тхъэ нэпцІхэмрэ сыд фэдэ зэээгъыны-
 гъэ азыфагу дэлъына? Сыда пІомэ щыІэныгъэ зиІэ Тхъэм
 иунэшхор тэры, Тхъэм къызэриІуагъэм фэдэу:*

«Сэ ахэмэ сахэсышт ыкІи сахэтышт.

Сэ ахэмэ я Тхъэу сыщытышт,
 ахэри сэ слъэпкъэу шытыщтых.

¹⁷ 'Арышъ', къеІо Зиусхъаным,*

'ахэмэ шъуакъыхэкІи, зы лъэныкъоу шъухъу.

Мыкъабзэм шъунэмыси,
 ащыгъум сэ шъо шъусштэшт.

¹⁸ Сэ Ты сыкъышъуфэхъушт,

шъори къорэ пхъурэ шъукъысфэхъушт',

лъэкІыныгъэшхо пстэури зиІэ Зиусхъаным къеІо».

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЪ

ТилъапІэхэр, а ІофхэмкІэ Тхъэм тыкъызэригъэугъа-
 гъэм пае, тпкъыхэмрэ тыгухэмрэ зыгъэушІоирэ пстэури
 зыхэтэжъугъэгъэкъэбзыкІыжьи, Тхъэм ищынагъо тыгу-
 хэм арылъэу, тыгухэм якъэбзагъэ зэридгъэкъуным ыуж
 тижъугъэт.

Паул зэрэгущІорэр

² Шъугухэр къытфызэлүшъухых: Зыми тиягъэ едгъэ-
 кІыгъэп, хэти дгъэунэхъугъэп, зыми ишІуагъэ зэд-
 гъэкІыгъэп. ³ Шъо шъузгъэмысэнэу арэп ар зыфасІорэр;

сыда пІомэ ыпэкІэ къызэрэсІогъагъэм фэдэу, тызэгъусэу
 тыпсэунэу, тызэгъусэуи тылІэнэу тыгухэм шъуарылъ.

⁴ Инэу сыкъышъушъэгугъы. Бэу сызэрышагэрэр шъоры.

6:15 Велиар – шэйтаныр ары.

6:16 Тхъэм къызэриІуагъэм фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ
 тхылъэу ытхыгъэм 26:12; Пегъымбар Иезекиил тхылъэу ытхыгъэм 37:27.

6:17–18 къеІо Зиусхъаным – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм
 52:11; Пегъымбар Самуел икъэбар ээрыт ятІонэрэ тхылъым (2–я Царств)
 7:14.

Гузэжъогъу пстэуми тахэтми, гушхоньгъэшхорэ гушло-
гъошхорэ тилэх.

⁵ Сыда пломэ Македоние тыкъызэклом, тэ тпкъыхэмклэ
гупсэфыгъо дгъотыгъэп, лъэныкъо пстэумкли гузэжъо-
гъу тыхэтыгъ, зэнэкъокъуныгъэхэми тахэтыгъ, щына-
гъуи тыгухэм арылтыгъ. ⁶ Ау Тхъэу зыгу клодыгъэхэр
зыгъэгушхорэм Тит къызэрэклуагъэмклэ тигъэгушхуагъ.
⁷ Ау ар къызэрэклуагъэм изакъоу арэп тызыгъэгушхуа-
гъэр, шъо Тит зэрэжъугъэгушхуагъэм икъэбари ары.
Сышгулгъэгунэу инэу зэрэшъушлоигъорэри, шъузэрэ-
гъырэри, шъукъызэрэсфэгумэклырэри къытилотэжыгъ.
Арэуштэу ыпэрэм нахь нахь сыгушлуагъ.

⁸ Тхылгъэу къышъуфэстхыгъэмклэ шъугухэр хэзгъэклы-
гъэми, ащ сыфыклэгъожьырэп. Сыклэгъожьын слъэклы-
щтыгъ; сыда пломэ а тхылтым шъугухэр зэрэхигъэклы-
гъэхэр сэлгъэгу, ау шъугухэр хигъэклыгъэхэу зэрэщы-
тыгъэр зы зэман маклэ нылэп. ⁹ Ау джы сэ сэгущло.
Сызыгъэгушлорэр шъугухэр зэрэхэклыгъэр арэп, шъуи-
гухэклымклэ шъуипсэклодхэм шъузэрафыклэгъожьыгъэр
ары нахь; сыда пломэ Тхъэр зыфаем тетэу шъугу хэ-
дгъэклыгъ. Арэуштэу тиягъэ зи шъодгъэклыгъэп. ¹⁰ Гу-
хэклэу Тхъэр зыфаем тетым шлугъэу къыхэклырэр типсэ-
клодхэм тафыклэгъожьыныр ары. Типсэклодхэм тафы-
клэгъожьыным шлугъэу къыхэклырэри тымыклодэу Тхъэм
тыкъызэригъэнэжьырэр ары. Ащ фэдэ гухэклым уфыклэ-
гъожьыштэп, ау мы дунаем игухэклэ лэягъэу къыхэклырэр
лэныгъэр ары. ¹¹ Сыда пломэ мы гухэклэу Тхъэр зыфаем
тетым шъорклэ шлугъэу къыхэклыгъэм шъуеплъ: Мы
лофымклэ сыд гузэжъогъушхо шъуилэ хъугъа, зыжъугъэ-
хыенэу сыд фэдизэ шъупылтыгъа, мысэми сыд фэдизэ
шъуфэгубжыгъа, сыд щынэгъэшхо шъугухэм арылгъ хъу-
гъа, сыд фэдизэ шъукъысфэягъа, сыд гуетыныгъэшхо
шъуилэ хъугъа, мыхъун зышлагъэм ифэшъуашэр ежъу-
гъэпщыныжыным сыд фэдизэ шъупылтыгъа. Лъэныкъо
пстэумкли мы лофымклэ шъузэрэхыер къэжъугъэнэфагъ.
¹² Арышгъ, сыкышъуфэтхагъэми, мыхъун зышлагъэр*, е
мышъун зэришлагъэр* арэп анахъэу сызэгупшысагъэр, ау

7:12 мыхъун зышлагъэр – Коринф къалэм щылэ чылыс зэлуклэм щыщ-
хэм ащыщхэу Паул пэуцухэрэм ятхьаматэр ары. Еплъ 2:5–8.

7:12 мыхъун зэришлагъэр – е Паул, е ащ дэлажъэхэрэм ащыщэу зы-
горэ ары.

тыкъызэрэшъуфэгумэкІырэр Тхьэм ыпашъхъэ къышъу-
фэгъэнэфэнэу сыфэягъ. ¹³ А Іоф пстэуми тагъэгушхуагъ.

Тыгушхоным къыхахъоу шъо Тит ыгу зэрэжъугъэпсэ-
фыжъыгъэм пае, ар зэрэгушлуагъэр зытэлъэгъум, тэри
гушлогъошхо тилэ хъугъэ. ¹⁴ Тит ыпашъхъэ сыкъыщышъу-
щытхъугъ, шъори сыжъугъэукІытэжъыгъэп. Ау шъы-
пкъагъэр зэкІэ къызэрэшъотІуагъэм фэдэу, Тит ыпашъ-
хъэ Іофхэу тыкъызэрэшъушъушъытхъугъэхэри шъыпкъэу
къычІэкІыжъыгъэх. ¹⁵ Шъо зэкІэ ежъым шъузэрэдэлү-
гъэу ыкІи шъушъынэу, шъугухэр кІэзэзхэу шъузэрэпэ-
гъокІыгъэр Тит ыгу къызыкІыжъкІэ, ыгукІэ лъэшэу
къышъуфэраз. ¹⁶ Сыд щыщымкІи сышъушыгугъынэу
зэрэслъэкІырэр сигуапэ.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

ШыкІагъэ зиІэ къошхэм ахъщэ афаугъоиныр

Джы, сшыхэр, Македоние хэкум щыІэ чылыс зэлукІэхэм
Тхьэм ынэшлу къызэрацифагъэр шъодгъэшІэнэу ты-
фай. ² Гузэжъогъу хэтхэу, яшъыпкъагъэ инэу гъэунэфы-
гъэ зэхъум, тхьамыкІэ дэдэу щытыгъэхэми, ягушлогъошхо-
кІэ ямылкъу шъхьамысыжъхэу тшыхэм адэлэпылагъэх.
³ АлъэкІыштыгъэм фэдиз ыкІи нахъыби ежъхэр фаехэу
зэратыгъэмкІэ сыряшыхъат. ⁴ Тигъусэхэу Тхьэм ицІыф
лъаплэхэм адэлэпылэнкІэ фит тшІынхэу яшъыпкъэу къы-
тэлъэлүгъэх. ⁵ Тызышыгугъыгъэм изакъоп къатыгъэр, ау
ыпэрапшІэу Зиусхъаным ежъхэм зырати, етІанэ Тхьэр
зэрэфаем тетэу тэ зыкъытатыжъыгъ. ⁶ Арэушътэу Тит
ахъщэр шъуугъоин Іофыр ыублагъэти, мы ІофышІур
шъуигъэухыжъынэу телъэлүгъ. ⁷ ШошъхъуныгъэмкІи, гу-
щыІэнымкІи, шІэныгъэмкІи, гуетыныгъэшхо пстэумкІи,
шІулъэгъуныгъэу къытфышъуилэмкІи, а Іоф пстэумкІэ
шъузэрэбаим фэдэу, мы ІофымкІи шъуимылкъу шъушъ-
хьамысыжъэу шъупылъ.

⁸ Мыр унашъоу сэ къышъуфэсшІырэп, ау нэмыкІ-
хэм гуетыныгъэшхоу яІэм фэгъадэзэ, шІулъэгъуныгъэу
шъуилэм ишъыпкъагъэ згъэунэфынэу сыфай. ⁹ Сыда плө-
мэ ти Зиусхъанэу Исус Христос ынэшлу къызэрэтщи-

фагъэр шъошIэ. Ар баеу щытыгъэми,* тэщ пае тхъамыкIэ хъугъэ*, итхъэмыкIагъэкIэ бай шъухъуным пае.

¹⁰ Ахъщэ шъуугъоин Iофым сызэрэхаплъэрэр шъосэIо; сыда пIомэ ащ ишIуагъэ къышъокIышт. БлэкIыгъэ илъэсым къыщыублагъэу мы Iофыр зэрежъугъэжъагъэм имызакъоу, цIыфхэу мы Iофыр апэ дэдэу зышIэнхэу зыгу хэлъ хъугъэхэр шъоры. ¹¹ Джы а Iофыр шъуухы, шъушIэнэу шъуишъыпкъэу шъузкIэхъопсыгъэр мылкъоу шъуиIэм ифэшъуашэу жъугъэцэкIагъэ хъуным пае.

¹² Сыда пIомэ цIыфыр тэным фэхъазырмэ, иIэм елъытыгъэу ары нахъ, имыIэм елъытыгъэу арэп, Тхъэм а тыныр зэри-дэрэр.

¹³ НэмыкI цIыфхэм псынкIагъо афэхъоу, шъо гузэжъогъу шъухэфэн фаеу арэп зыфасIорэр, ау шъо шъуитIум шъузэфэдэу шъузэдэлэпыIэн фае. ¹⁴ Джырэ уахътэм шъо къышъолыжъыгъэ мылкъумкIэ ахэмэ ящыкIагъэр яшъутын фае. ЕтIанэ шъо щыкIагъэ шъуиIэ хъумэ, ахэмэ къялыжъыгъэ мылкъумкIэ шъо шъуищыкIагъэр къышъуатышт. Арэуштэу шъо шъуитIум шъузэфэдэшт. ¹⁵ Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Бэ зыугъоигъэм къелыжъыгъэ щыIагъэп,
мэкIэ зыугъоигъэми зыфэныкъо иIагъэп».

Титрэ ащ игъогогъухэмрэ

¹⁶ Сэ шъош пае гумэкIыныгъэу сиIэм фэдэ гумэкIыныгъэ Тхъэм Тит ыгу къызэрэрилъхъагъэм пае, щытхъу фэсэшIы. ¹⁷ Тит тызэрелъэIугъэр ыдагъэ къодыеп, ау ыгу лъэшэу етыгъэу ежъыр фаеу шъуадэжъ къэкIо. ¹⁸ Ащ игъусэу къэбарышIур зэригъэлурэмкIэ чылыс зэлукIэ пстэури зыщытхъурэ тшы къэтэгъакIо. ¹⁹ Ащ нэмыкIэу Зиусхъаным щытхъу фэтшIыным пайй, гумэкIыныгъэшхоу къышъуфытиIэр шъодгъэлъэгъуным пайй мы Iофэу зишIуагъэ къакIорэр тшIэ зыхъукIэ, къыддэкIонэу чылыс зэлукIэхэм а тшы къыхахыгъ. ²⁰ Арэуштэу

8:9 баеу щытыгъэми – ежъ Ятэ ыдэжъ щыIэу, мы дунаем къызщыте-хъащтым ыпэкIэ ары.

8:9 тхъамыкIэ хъугъэ – цIыфэу зэрэхъугъэр ары. Еплъ Фил. 2:6–8.

8:15 Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 16:18.

мы тынышхомкІэ тызэрызекІорэ шІыкІэм пае, цІыфхэм тызэрагъэмысэщтым зыщыгъыдзыенэу тыфай. ²¹ Сыда плѳмэ Зиусхъаным ыдэжъкІи цІыфмэ адэжъкІи шІугъэ зэрэ-тшІэным тыпылъ.

²² Ащ нэмыкІэу тшэу зигуетыныгъэшхо бэрэ ыкІи лъэ-ныкъѳ ІаджыкІэ къытфэзыгъэшъыпкъэжъыгъэр адрэхэм ягъусэу къышъуфэтэгъакІѳ. Джы инэу къызэрэшъушыгу-гъырэм пае, ыпэрэм нахъи нахъ гуетыныгъэшхо иІэ хъу-гъэ. ²³ ТиткІэ шъукъысэупчІымэ, ар сигъусэу къышъуфэ-лажъэ. Мы тшыхэмкІэ шъукъысэупчІымэ, ахэр чылыс зэ-ІукІэхэм ялІыкІохэу Христос щытхъу фэзышІыхэрэр ары. ²⁴ Арышъ, чылыс зэІукІэхэм апашъхъэ шъуишІулъэгъуны-гъи шъыпкъагъэм тетэу тыкъызэрэшъушытхъугъэри мы тшыхэм къафэжъугъэшъыпкъэжъ.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Игуапэу зытырэр ары Тхъэм шІу ылъэгъурэр

Мы ІэпыІэгъѳу Тхъэм ицІыф лъаплэхэм афядгъэхъы-рэм ехъыллагъэу къышъуфэстхынэу сищыкІагъэп, ² сыда плѳмэ шъуигуетыныгъэшхо сэшІэ. Шъѳ Ахаие хэкум исхэм блэкІыгъэ илъэсым щегъэжъагъэу Тхъэм ицІыф лъаплэхэм ІэпыІэгъѳу шъуафэхъунэу хъазырэу шъушытэу сІуи, Македоние хэкум щыщхэм апашъхъэ сыщышъушы-тхъугъ. Шъуигуетыныгъэшхо ахэмэ анахъыбэри ІэпыІэ-гъѳу хъунхэу ыгъэгушхуагъ. ³ Ау мы ІѳфымкІэ шъуишы-тхъѳу сшІыгъэр пкІэ имыІэу къычІэмыкІыным ыкІи зэ-рэсІуагъэм фэдэу шъухъазырыным пае, тшыхэр* шъуа-дэжъ къэсэгъакІѳх. ⁴ Сыда плѳмэ Македоние хэкум щыщ-хэр къызыздакІѳхэкІэ, шъумыхъазырэу къычІыкІымэ, тыкъызэрэшъушыгугъыгъэм пае тыукІытэжъыщт – шъѳ шъузэрэукІытэжъыщтыр къэсІонэу ищыкІагъэп. ⁵ Ары-ти, тшыхэр шъуадэжъ сапэ итхэу кІонхэшъ, тыкъызэры-жъугъэгугъэгъэ тыныр ыпэкІэ къызэрэжъугъэхъазыры-ным лъыплъэнхэу сялгъэлун фаеу сэлгытэ. Арэущтэу шъуи-мыгуапэ хъурэ тынэу мыхъѳу, шъуигуапэ хъурэ тынэу ар хъазырыщт.

9:3 тшыхэр – Титрэ (8:16–17) нэмыкІхэмрэ (8:18,22) ары.

⁶Сэ зыфаслорэр мары: МакІэ зыпхтырэм макІэ кыыхыжышт. Бэ зыпхтырэми бэ кыыхыжышт. ⁷Хэти ыгукІэ зэрэтыриубытагъэм фэдэу ерэт, гухэкІ хэмылтъэу, емыгъэзыгъэу ерэт; сыда плэмэ игуапэу зытырэр ары Тхьэм шІу ылъэгъурэр. ⁸Тхьэм гъунэ имыІэу ынэшІу инэу кыишъуищифэн ылъэкІышт. Арэуштэу лъэныкъо пстэумкІи шъуищыкІагъэр зэкІэ шъуиІэ зэпытышт, сьд щыщырэ Іоф дэгъум пайи къэшъутынэу икъуным нахыи нахыбэ шъуиІэшт. ⁹Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Бэу тхьамыкІэхэм афигощыгъ.

Ишъыпкъагъэ егъашІэми щыІэшт».

¹⁰Зыпхтырэм чылапхъэ езыхтырэ Тхьэу, хьалыгъуи ышхынэу езыхтырэм чылапхъэ кыишъуитынышъ, ыгъэбэгъощт. Шъуишъыпкъагъэ шІугъэу кыыхэкІырэри ыгъэбэгъощт. ¹¹Сыдигъуи тынкІэ шъуимылъку шъушъхьамысыжынэу сыдрэмкІи Тхьэм бай шъуишІышт. Арэуштэу тынкІэ шъуимылъку шъузэрэшъхьамысыжырэм пае, а тыныр тшыхэм залэкІэдгъахъэкІэ, цыфыбэмэ Тхьэм ищытхъушхо яжъугъэшІышт.

¹²ІэпыІэгъу шъузэрэхъурэмкІэ Тхьэм ицІыф лъаплэхэм ящыкІагъэмкІэ ІэпыІэгъу шъузэрафэхъурэм имызакъоу, цыфыбэми Тхьэм ищытхъушхо инэу яшъогъэшІы.

¹³Арэуштэу тшыхэм ІэпыІэгъу шъузэрафэхъурэмкІэ шъуишъыпкъагъэ кызыжъугъэшъыпкъэжъкІэ, Христос ехылІэгъэ къэбарышІум шыхъат шъузэрэфэхъурэм ыкІи шъузэредэлурэм пае, тшыхэм Тхьэм ищытхъу ашІышт. Ащ нэмыкІэуи шъушъхьамысыжъэу шъуимылъку щыщ ахэми нэмыкІ цыфхэми зэрэшъутырэм пае, тшыхэм Тхьэм ищытхъу ашІышт. ¹⁴Арэуштэу Тхьэм ынэшІу инэу кыизэрэшъуищагъэм пае, гуфэбэныгъэ кыишъуфыряІэу Тхьэм кыишъуфелъэлущтых. ¹⁵Тхьэм итынышхоу къэмыІошъушт иным* пае, Тхьэм щытхъу фэтэжъугъэшІ.

9:9 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 112:9 (урыс библиемкІэ 111:9).

9:15 Тхьэм итынышхоу къэмыІошъушт иныр – Тхьэм Ыкъо тымыкІодэу тыкыизэрэригъэгъэнэжырэ ары.

ЯПШІЭНЭРЭШЪХЪ

Паул апостол тетыгъоу илэр

Сэ, Паул, зэрэшъуІорэмкІэ шъуапашъхъэ сит зыхъукІэ, сыщынэу сыщыт, ау сыкъышъупэчыжъэ зыхъукІэ, сэгущо – сэ Христос игушъэбагъэрэ илэсагъэрэкІэ сышъольэу. ²Мы дунаем ицІыфхэм афэдэу шъозекІо, аІоу тызыгъэмысэрэ цІыфхэм шъуадэжъ сыкъызыкІокІэ, гушхоньгъэ хэлъэу сапэгъокІынэу сыгу зэрэхэлъым фэдэу, гушхоньгъэ хэлъэу сыкъышъупэгъокІынэу щыкІагъэ щымылэнэу сышъольэу. ³Сыда плэмэ мы дунаем тытет пэтми, мы дунаем ицІыфхэм ягухэлъ тыгу хэлъэу тызаорэп. ⁴Іашэхэу тызэрызаохэрэр мы дунаем иІашэхэп, ау бзэджагъэм ипытапІэхэр зэхакъутэнхэу Тхъэм ыдэжъ къикІырэ кІуачІэ ахэлъ. Гупшысэ пхэнджхэри, ⁵цІыфхэм Тхъэр зэрашІэным пэуцунэу зыкъэзылэтырэ пэгэныгъэри зекІэ тэгъэкІодых, сыд щыщырэ гухэлъи Христос едэлунэу тэубыты. ⁶Шъо шъуидэлоньгъэ щыкІагъэ зи имылэу, икъугъэу зэрэхъоу, хэтми мыдалорэми ифэшъуашэ едгъэпщыныжъынэу тыхъазыр.

⁷Шъунэ къыпэкІафэрэр шъольэгъу нылэп. Шъуащыщэу зыгорэм ыгу Христос илъэу ышІошъ хъумэ, ащ фэдэ къабзэу Христос тэри тыгухэм зэрарылъым ерэгупшыс. ⁸ШъусымыгъэкІодынэу, ау гурэ псэрэкІэ нахъ лъэкІыныгъэ шъозгъэгъотынэу Зиусхъаным тетыгъоу къыситыгъэм ехылІагъэу бащэу сызщытхъужъэу сыублэмэ, сыукІытэрэп. ⁹СитхылъхэмкІэ шъузгъэщыным сыпылъ фэдэу къэлъэгъонэу сыфаеп. ¹⁰Сыда плэмэ зыгорэм мырэуцтэу къеІо: «ИтхылъхэмкІэ пхъашэ ыкІи лъэш, ау ежъыр лъэкІыныгъэ зимылэ гор, ылорэри пхъатэ пахъырэп». ¹¹Арэуцтэу зылорэм мыр ерэшІ: шъуадэжъ тыщымылэу титхылъхэмкІэ къатІорэр, шъуадэжъ тыкъызыкІокІи дгъэцэкІэшт.

¹²Зышъхъэ щытхъужъхэрэм запэтшІыжъынэу е зафэдгъэдэнэу тытегушхорэп. Зым адрэм зызыригъэпшэжъкІи, зызыфигъэдэжъкІи, зэхэшІыкІыныгъэ яІэп. ¹³Гъунэ имылэу тызщытхъужъынэу тыфаеп, Тхъэм Іофэу къытфигъэнефагъэм игъунапкъэхэми таблэкІыцтэп. А Іофым игъунапкъэхэм акІоцІ шъо шъуит. ¹⁴Гъунапкъэхэу тилэхэм таблэкІырэп, шъуадэжъ тыкъэмыкІогъагъэм фэдэу.

Сыда пIомэ Христос ехьылIэгъэ къэбарышIур зыгъэIун-хэу апэрэхэу шъуадэжъ къэкIуагъэхэр тэры. ¹⁵ Тхьэм Iофэу къытфигъэнэфагъэм игъунапкъэхэм акIыбкIэ адрэ цIыфхэм Iофэу ашIагъэмкIэ тызщытхъужьрэп, ау шъуи-шIошъхъуныгъэ нахь пытэ хъоу, Iофэу шъуадэжъ щытшIа-гъэм зызэриушъобгъущтым тыщэгугъы, Тхьэм гъунап-къэу къытфигъэнэфагъэхэм атетэу. ¹⁶ Арэущтэу нэмыкI цIыфым гъунапкъэу иIэхэм ягъунапIэ Iофэу щышIагъэм-кIэ тызщымытхъужьэу, шъуакIыбкIэ щыIэ хэкухэми къэ-барышIур ащыдгъэIущт. ¹⁷ Ау зыгорэ зыгорэм щытхъу-жъмэ, Зиусхъанымрэ Зиусхъаным ышIагъэмрэ щэрэтхъу. ¹⁸ Сыда пIомэ ышъхъэ щытхъужьрэр арэп Зиусхъаным ыдэрэр, ежъ Зиусхъаныр зыщытхъурэр ары нахь.

ЯПШЫКIУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Паул апостол нэпцIхэм зэратегущыIэрэр

Сэ сиделагъэ тIэкIу къысфэшъущыIэгъагъот. Шъо ар къысфэшъущыIэщт. ² Тхьэм ыдэжъ къыкIырэ шъугъо-ныгъэмкIэ шъо сышъуфэшъугъо, сыда пIомэ шъо пшъэ-шъэ къабзэм фэдэу, лIы закъоу Христос ыпашъхъэ шъуизгъэхъанышъ, ащ шъудэкIонэу шъузгъэнэфагъ. ³ Ау блэжъым итхъагъэпцIыгъэкIэ бзылъфыгъэу Евэ* зыцIэр зэригъэпцIэгъагъэм фэдэу, шъори шъушъхъэ зэIигъа-хъэзэ, шъыпкъагъэу Христос фышъуиIэм шъуакIыб фэ-жъугъэзэнкIэ сэщынэ. ⁴ Сыда пIомэ зыгорэ шъуадэжъ къакIоу, Исус ехьылIэгъэ къэбарэу тэ шъодгъэIугъэм нэ-мыкI къэбар ыгъэIумэ, шъуигуапэу ар фэшъощыIэ. Е Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэу шъугухэм арылъ дгъэхъугъэм нэ-мыкI псэ горэ шъугухэм арылъ ыгъэхъумэ, ари шъуигуа-пэу фэшъощыIэ. Е шъушIошъ хъугъэ къэбарышIум нэ-мыкI къэбарышIоу зыфилорэр зыгорэм ыгъэIумэ, ари шъуигуапэу фэшъощыIэ. ⁵ Ау а апостол джадэхэу зыфа-шъуIохэрэм анахьы зыкIи сынахь цIыкIоу зыслъытэжъ-рэп. ⁶ ГущыIэнкIэ сымыIазэми, шIэныгъэм сырыIаз. ШIэ-ныгъэмкIэ сызэрэIазэр сыдигъуи лъэныкъо пстэумкIи къышъуфэзгъэнэфагъ.

11:3 Евэ – Хъауэ ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 3:1–5,13.

⁷ Уасэ хэмылгъэу Тхьэм ыдэжь кыкыгъэ кэбарышур кышгъозгъэлугъэ, шгузгъэиныным пае, зызэрэгъэцкыгъэмкIэ емыкIу сшагъэу хъугъа? ⁸ НэмыкI чылыс зэлукIэхэм уасэ къаысхызэ, сышгуфэлэжъэным пае, ахэм ахъцэ тырызгъэгъэкIодагъ. Шгуадэжь сызыщэлэм, щыкIагъэ сшагъэми, зыми хыылгъэ сыфэхъугъэп. ⁹ Сыда пIомэ сшыхэу Македонием кыкыгъэхэу кэкIуагъэхэм сищыкIагъэр рагъэкъугъ. ЗыкIи хыылгъэ сызэрэшгуфэмыхъуным сыпылгыгъ ыкIи сыпылгыщт. ¹⁰ Христос ишгыпкъагъэу сыгу илтымкIэ сэлэ, Ахаие хэкум зэкIэ исхэм ащыщэу зыми а щытхъоу сIэр сIихын ылгъэкIыщтэп. ¹¹ Сыд пае арэущтэу сызекIора? Шгу шгусымылгъэгъоу ара? Хъау, шгу шгузэрэслгъэгъурэр Тхьэм ешIэ. ¹² Ау сызэрэзекIощтыгъэм фэдэу, сызекIо зэпытыщт. «Паул зэрэлажъэрэм фэдэ къабзэу тэри тэлажъэ», зылоу зыщытхъужьхэрэр зыщытхъужьынхэу игъо афизгъэфэнэу сыфаеп.

¹³ Ащ фэдэ цIыфхэр апостол нэпцIых, лэжъэкIо гъэпцIакIох. Христос иапостолхэм афэдэу загъэлгъагъо ныIэп. ¹⁴ Ар гъэшIэгъонэп. Ежь шэйтаним нэфынэм имэлэIич фэдэу нэпцIкIэ зегъэлгъагъо. ¹⁵ Арышгъ, шэйтаним фэлажъэхэрэр шгыпкъагъэм фэлажъэхэрэм афэдэу нэпцIкIэ загъэлгъагъомэ, ар Iофышхоп. Ау кIэхэу афэхъуштыр Iофэу ашIэхэрэм яхылагъэу хъушт.

Паул апостолэу зэрэщытыгъэм пае кыинэу ыщэчыщтыгъэхэр

¹⁶ Джыри сэлэ, зыми зэхэшIыкI зимылэм фэдэу серэмылгыт. Ау арэущтэу сышгъолгытэмэ, зэхэшIыкI зимылэм шгузэрэпэгъокIырэм фэдэу шгукъыспэгъокI, тIэкIу сызщытхъужьын слгъэкIыным пае. ¹⁷ Джы сIорэр Зиусхъаныр арэп кэсэзыгъаIорэр. Арэущтэу сыгушхоу сызщытхъужьмэ, зэхэшIыкI зимылэм фэдэу сэгущылэ. ¹⁸ Мы дунаем ицIыфхэм яхабзэ фэдэу, цIыфыбэхэр зэрэзщытхъужьхэрэм пае, сэри сызщытхъужьыщт. ¹⁹ Шгъо шгузэрэлугъым пае, зэхэшIыкI зимылэхэр шгуигуапэу шгощылэх. ²⁰ Зыгорэм шгуигъэпщылми, е шгуишхын шгушIуешхыжъми, е шгуишхункIэми, е шгуапашгъэ зыщигъэпагъэми, е шгунэпашгъо къеоми, ар шгощылэ. ²¹ СыукIытэзэ сэлэ, ащ фэдэ Iофхэр тшIэнхэу лгъэкI тIагъэп.

Цыф горэ Иоф горэмкІэ зыщытхъужьыным тегушхомэ, сэри а ИофымкІэ сызщытхъужьынэу сытегушхо – зэхэшІыкІ зимыІэм фэдэу сэгущыІэ. ²² Ахэр джуртха? Сэри сыджурт. Ахэр Израил цыфха? Сэри сы Израил цыф. Ахэр Ибрахымэ кыитехъукІыгъэ цыфхэм ащыщха? Сэри сашыщ. ²³ Ахэр Христос фэлажъэха? Ахэмэ анахы нахыбэу сыфэлажъэ. Акъыл зимыІэм фэдэу сэгущыІэ. Ахэмэ анахы нахыбэу сылэжъагъ, нахыбэуи хьапсым сычІэсыгъ, цыфхэр нахыбэуи къамыщкІэ кыисэуагъэх, нахыбэуи лІэныгъэм игъунэгъоу сыхъугъ. ²⁴ Къамыщ огъу тІокІитІум зы щыкІэу джуртхэр гъогогъуитфэ кыисэуагъэх. ²⁵ Гъогогъуицэ Рим тетыгъо зиІэхэр бэщкІэ кыисэуагъэх. Зэ цыфхэм саукІыным пае, мыжъокІэ кыисэуагъэх, сызэрытІысхъэгъэ къухъэхэм ащыщэу щыр чІихъагъ, зы чэщрэ зы мафэрэ хьорхэм сахэлъыгъ. ²⁶ Гъогуми бэрэ сатетыгъ. Псыхъохэм сызазэпырэкІым, щынагъо сыхэфагъ, хъункІакохэми сахафэу, слъэпкъ щыщхэми сахэтэу, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэми сахэтэу щынагъо сыхэфагъ; къалэхэми сашыІэу, шъоф нэкІхэми сарытэу, хыми сытетэу щынагъо сыхэфагъ; сшы нэпцІхэми сахэтэу щынагъо сыхэфагъ. ²⁷ Бэрэ сылажъэзэ зызгъэулэугъ, сымычъыеу чэщыби исхыгъ; мэлакІи псыфалІи сылагъ, бэри шхын сымыгъотэу сыкъэнагъ; чъыІэми щыгъын икъунэу сщымыгъэу кыисэкІугъ. ²⁸ Иоф пстэуми анэмыкІэу чылыс зэІукІэ пстэуми сафэгумэкІызэ мафэ къэси сэгужажъо. ²⁹ Хэти гурэ псэрэкІэ лъэкІыныгъэ зимыІэми, сэ сыригъус. ПсэкІодым хэт зыІэпищэми сыгу машІом ыстырэм фэдэу мэхъу.

³⁰ Сызщытхъужьын фаемэ, лъэкІыныгъэ зэрэсимыІэм пае сызщытхъужьыщт. ³¹ Тхъэу ти Зиусхъанэу Исус Христос Ятэу мыкІодыжьын щытхъушхор зиём пцІы зэрэсымыусырэр ешІэ. ³² Пачъыхъэ Аретэ фэлажъэрэ Іэшъхъэтетым саригъэубытыным пае, ицІыфхэм Дамаск къалэм икъэлапчъэхэр аригъэухъумагъэх. ³³ Ау къалэ дэпкъым хэт шъхъангъупчъэ горэмкІэ матэм сисэу синымбжэгъухэм сыкъыратІупщэхи, Іэшъхъэтетым сыкъыІэпыкІыжъыгъ*.

ЯПШЫКІУТІОНЭРЭШЪХЪ

Зиусхъаным Паул Іофхэу къыригъэлъэгъугъэхэри къыфигъэнэфэгъэхэри

ИшІуагъэ къэмыкІощтми, сызщытхъужьын фæе. Зиусхъаным сигъэлъэгъугъэ Іоф гъэшІэгъонхэми, къысфигъэнэфэгъэ Іоф гъэшІэгъонхэми сакъытегущыІэщт. ²Христос зыгу илъ лІы горэ* сэшІэ. Илъэс пшыкІуплІкІэ узэкІэлэбэжъмэ, Тхъэм ар ящэнэрэ уашъом дихъыягъ. Пкъы хэлъыгъа, хэмылъыгъа, сэ сшІэрэп, Тхъэм ар ешІэ. ^{3,4}Тхъэм а лІыр дихъый, джэнэтым зэрэригъэхъагъэр сэшІэ. Пкъы хэлъыгъа, хэмылъыгъа сэ сшІэрэп, Тхъэм ар ешІэ. КъэпІон умылтъэкІын гущыІэхэу, цІыфым къыІотэжъынхэу зыфимытхэр а лІым зэхихыгъэх. ⁵А лІым сыщытхъужьынэу сыфай; сэ сшъхъэкІэ лъэкІыныгъэ зэрэсимвІэм нэмыкІкІэ сызщытхъужьынэу сыфаеп. ⁶Сызщытхъужьынэу сыфэягъэми, зэхэшІыкІ зимыІэм сыфэдэщтыгъэп, сыда пІомэ шъыпкъагъэр къасІощтыгъ. Ау зысэщыІэ, зыгорэм Іофхэу сшІэхэрэр зилъэгъухэкІэ, е гущыІэхэу сэ къасІохэрэр зызэхихыхэкІэ, сызэрилъытэрэм нахъи нахъыбэу симылъытэным пае.

⁷Тхъэм къысфигъэнэфэгъэ Іофышхохэм апае зысымыгъэиныщэным пае, уз горэу къысхэорэ панэм фэдэр спкъы хэлъ хъугъэ. Ар шэйтаным иІофтабгэ фэд. Зысымыгъэиныщэным пае, лые къысехы. ⁸А панэр хихыжъынэу Зиусхъаным гъогогъуищэ селъэлугъ. ⁹Ау Зиусхъаным къысиІуагъ: «Сэ сынэшІу къызэрэпщысфэрэр оркІэ икъун, сыда пІомэ о лъэкІыныгъэ уимыІэ зыхъукІэ, силъэкІыныгъэшхо нахъ къэлъагъо». Арэущтэу Христос илъэкІыныгъэ къысхэлъыным пае, лъэкІыныгъэ зэрэсимвІэмкІэ нахъ сигуапэу сызщытхъужьыщт. ¹⁰Арышъ, Христос сызэрэфэлажъэрэм пае, лъэкІыныгъэ симыІэми, къысэхъонхэми, къин слъэгъуми, къин сагъэщэчми, гухэкІсиІэми сэгущІо; сыда пІомэ лъэкІыныгъэ симыІэ зыхъукІэ, нахъ лъэш сэхъу.

12:2 Христос зыгу илъ лІы горэ – Паул зытегущыІэрэр ежъ ышъхъ ары.

**Паул шлошъхъуныгъэ зиІэ цІыфхэу Коринф дэсхэм
зэрафэгумэкІырэр**

¹¹ ЗэхэшІыкІ зимыІэм фэдэу сыкъэгущыІагъ, ау арэу-
щтэу сыкъэгущыІэнэу шъо сежъугъэзыгъ. Шъо шъукъы-
сщытхъужьын фэягъ, сыда плэмэ сэ пкІэ симыІэми, а апо-
стол джадэхэу зыфашъуІохэрэм анахьи сэ зыкІи санахъ
цІыкІоп. ¹² Апостолэу сызэрэщытыр къэзыгъэшъыпкъэ-
жырэ Іофхэу нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэри, Іофышхо
гъэшІэгъонхэри, лъэкІыныгъэ зыхэлъ Іофышхохэри
шъуадэжъ теубытэныгъэшхокІэ сэ щысІагъэх. ¹³ Сэ хьы-
лъэ сызэрэшъуфэмыхъугъэм нэмыкІэу, адрэ чылыс зэІу-
кІэхэм сызэрадзекІуагъэм нахь нахъ дэу сыкъыжъудэ-
зекІуагъа? Хьылъэ сызэрэшъуфэмыхъугъэмкІэ губгъэн
къысфэшъумылъэгъу.

¹⁴ Джы ящэнэрэу шъуадэжъ сыкъэкІонэу сыхъазыр, ау
хьылъэ сышъуфэхъущтэп, сыда плэмэ сызыфаер шъуимы-
лъкоп, шъоры нахъ. Быхэм ятэ—янэхэмэ мылкъу афа-
угъоинэу апшъэ илъэп, ау ятэ—янэхэр ары зыбынхэм афэ-
зыугъоин фаехэр. ¹⁵ Сэ инэу шъо шІу шъуслъэгъоу, шъо
нахъ макІэу шІу сышъулъэгъужьыми, шъо шъупсэхэмэ
апае зэкІэ сІэр згъэкІодынэу, сэ сшъхъэкІи зызгъэкІо-
дыжьынэу сигопэшт. ¹⁶ Арэуштэуи орэхъу, хьылъэ сы-
шъуфэхъугъэп. Ау тхъагъэпцІыгъэкІэ сыжъудзекІуи,
шъусыубытыгъэу шъоІо. ¹⁷ Шъуадэжъ сэ къэзгъэкІогъэ
лІыхэм ащыщэу зыгорэмкІэ шъуишІуагъэ къызэзгъэкІы-
гъа? ¹⁸ Тит шъуадэжъ кІонэу селъэлугъ, сшыхэм ащыщэуи
зы гъусэ фэсшІыгъ. Тит шъуишІуагъэ къызэригъэкІы-
гъэп, арыба? Зыгу зыпсэкІэ тызекІоу, а зы гъогум тытеты-
гъэба?

¹⁹ Мыщ фэдизэу тызпылъыгъэр шъуапашъхъэ зыщыдгъэ-
хыеныр арэу шъогугъа? Ау Христос тыгухэм арылъэу Тхэм
ыпашъхъэ тыщыгущыІагъ ыкІи, силъапІэхэр, мы Іоф
пстэури зыфатшІэрэр гурэ псэрэкІэ нахъ лъэкІыныгъэ
шъодгъэгъотыныр ары. ²⁰ Сыда плэмэ шъуадэжъ сыкъы-
зыкІокІэ, сызэрэфаеу шъо шъущымытэу шъузгъотэу,
шъори шъузэрэфаеу сэ сыщымытэу сыжъугъотынкІэ сэ-
щынэ. Зэщыхъаныр, шъугъоныр, губжыныр, зэмызэгъы-
ныр, нэмыкІ цІыфхэм ІэягъэкІэ атегущыІэныр, бзэгухъа-
ныр, зышІошІыжьыныр, зэхэтхъогъэ Іофхэр къэхъунхэ-
кІэ сэщынэ. ²¹ Шъуадэжъ къызыкІожькІэ, шъуапашъхъэ
Тхэм аргорэу сыщигъэцІыкІунэу сэщынэ, псэкІод зы-

шІэгъэ цІыфыбэу зигумыкъэбзэным, зизинэ шІэным, зимыхъомышІэ псэукІэу зыхэтхэм афыкІэмыгъожьыгъэхэм сыгу къырагъэонэуи сэщынэ.

ЯПШЫКІУЩЭНЭРЭШЪХЪ

**Паул шІошъхъуныгъэ зиІэ цІыфхэу Коринф дэсхэм аужырэ
Іофхэу агуригъэІуагъэхэр**

Шъуадэжъ сыктызэрэкІорэр мыр ящэнэрэу мэхъу. Ащыгъум сыдрэ Іофэу шъуащыщэу зыгорэ зэрыжъугъэмысэрэр анахъ макІэми шыхъатитІум е шыхъатищым къаІорэмкІэ гъэшъыпкъагъэу хъун фае. ²ЯтІонэрэу шъуадэжъ сызыщІэм, мыр къышъуфэзгъэпытэгъагъ. Джы шъуадэжъ сыщымыІэу джыри зэ къышъуфэсэгъэпытэ: ЫпэкІэ псэкІод зышІагъэхэмрэ, адрэ къэнэгъэ цІыф пстэумрэ сыктызыкІожькІэ сашъхъасыщтэп, ³сыда пІомэ къасІохэрэр къэсэзыгъаІорэр зэрэ—Христосыр къэзгъэшъыпкъэжъынэу шъуфай. Христос кызыжъудэзекІокІэ, лъэкІыныгъэ имыІэу щытэп. ИлъэкІыныгъэшхо шъуадэжъ кыщегъэлъагъо. ⁴ЛъэкІыныгъэ имыІэу къащым тыраІуллагъэ пэтми, Тхъэм илъэкІыныгъэкІэ джыри псау. Ащ фэдэу Христос тыгухэм арылгъэу тэри лъэкІыныгъэ тимыІэ пэтми, Тхъэм илъэкІыныгъэкІэ тэри Христос тигъусэу тыпсэушт, тышъуфэлэжъэным пае.

⁵ШъуишІошъхъуныгъэ шъыпкъэмэ зэжъугъэшІэным пае зыжъугъэунэфыжъ. Шъо шъушъхъэкІэ Исус Христос шъугухэм зэрарылгыр шъошІэба! Армырмэ шъузэрэщытын фэем фэдэу шъущымытэу кычІэкІыгъ. ⁶Тэ тызэрэщытын фаем фэдэу тыщытэу кыызэрэчІэкІыгъэр зэрэшъушІэрэм сицыхъэ телъ. ⁷МыхъомышІагъэ горэ шъуыгъэцэкІэнэу Тхъэм телъэІу. Арэуштэу тызфелъэІурэр тызэрэщытын фаем фэдэу тыщытэу кычІэкІыныр арэп, тэ тызэрэщытын фаем фэдэу тыщымытэу кычІэкІыми, шъо шІугъэр жъугъэцэкІэныр ары нахъ. ⁸Сыда пІомэ шъыпкъагъэм тыпэуцоу зи тшІэн тлъэкІыщтэп, ау шъыпкъагъэм пае зыгорэ тшІэн тлъэкІышт. ⁹ЛъэкІыныгъэ тэ тимыІэми, шъо лъэкІыныгъэ шъуиІэ зыхъукІэ

тэгүшЮ. Зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зи зимыIэ цIыф икъугъэхэу шъуигъэхъунэу Тхъэм телъэIу. ¹⁰ Шъуадэжъ сыщымыIэу мы Iофхэр зыфышъуфэстхырэр шъуадэжъ сыкъызыкIокIэ, Зиусхъаным къыситыгъэ тетыгъомкIэ пхъашэу сыкъыжъудэзекIон фаеу мыхъунэу ары. Шъузгъэунэхъунэу арэп, гурэ псэрэкIэ нахь лъэкIыныгъэ шъозгъэгъотынэу ары нахь, Зиусхъаным а тетыгъор къызфыситыгъэр.

Аужырэ шIуфэс гущылэхэр

¹¹ Аужыпкъэм, сшихэр, шъотхъэжъ, зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зи зимыIэ цIыф икъугъэхэу шъухъуным ыуж шъуит, зысэжъугъэгъэгушху, шъуигупшысакIэ зы орэхъу, гупсэфыныгъэ шъуиIэу шъопсэу. ЕтIанэ Тхъэу шIулъэгъуныгъэмрэ гупсэфыныгъэмрэ зыдэжъ къыкIы-рэр шъуигъусэщт.

¹² ГукъэбзагъэкIэ IаплI зэшъущэкIэу шIуфэс зэшъухыжъ. Тхъэм ицIыф лъэпIэ пстэуми шIуфэс къышъуахыжъы.

¹³ Ти Зиусхъанэу Исус Христос ынэшIу щыфэныгъэ, Тхъэм ишIулъэгъуныгъэ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ шъо пстэуми шъуерэгъусэх. Амин.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІӘХӘУ ГАЛАТИЕ ХӘКУМ ИСХӘМ ТХЫЛЪӘУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шүфәс ехыныр

Сә сыапостол* Паул. Апостол сыхъунәу сыкъыхэзыхыгъэхәр цыфхәр арәп, цыф горәми сыкъыгъәкӀуагъәп, сыкъыхэзыхыгъэхәр Исус Христосрә ар лӀагъэхәм къахэзыгъәтәджыкӀыжыгъә Тхъәу Ты лӀапӀәмрә ары.
²Сәррә сигъусә сшы пстәумрә Галатие хәкум* шыӀә чылыс зәӀукӀәхәм шүфәс шъотәхыжы.

³Тхъәу Тятә лӀапӀәрә Зиусхъанәу Исус Христосрә анәшӀу къышъуцарәфи, гупсәфыныгъә къышъуарәт.
⁴Исус Христос ары джырә дунаем ибзәджагъә илӀәкӀыныгъә тыӀәкӀихыжыным пае, ти Тхъәу ыкӀи Тятә лӀапӀә зәрәфәягъәм тетәу, типсәкӀодхәр ыпщыныжыныхәм пае, зыпсә зытыгъәр. ⁵МыкӀодыжыын щытхъушхор ий. Амин.

1:1 апостол – нәмыкӀ цыф горәм ыцӀәкӀә гущыӀәнәуи Ӏоф ышӀәнәуи фытыныгъә зиӀәр ары.

1:2 Галатие хәкур – Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщ хәкоу щытыгъ. А хәкур джырә Тыркуем итыгъә къыкъокӀыпӀә лӀәныкъо итыгъ.

НэмыкІ къэбарышІу зи щыІэп

⁶Христос ынэшІу щыфэныгъэкІэ Тхьэу зибынхэм ащыщ шъухъунхэу къышъоджагъэм игъогу шъутекІэу, ащ фэдэу псынклэу нэмыкІ къэбарышІоу зыфалорэм игъогу шъузэрэтехъагъэр лъэшэу сэгъэшІагъо. ⁷НэмыкІ къэбарышІу* зи щыІэп. Ау цІыф заулэмэ шъушъхьэхэр зэІагъэхьэ, Христос ехьылІэгъэ къэбарышІури зэблахъунэу фаех. ⁸КъэбарышІоу тэ шъодгъэлугъэм нэмыкІ къэбарышІоу зыфиІорэр къышъозыгъэлурэм, тэрми уашъом щыщ мэлэичми, Тхьэм ынае къыщерэф. ⁹ЫпэкІэ къэтІогъагъэр джыри къэсэІожьы: КъэбарышІоу шъудагъэм нэмыкІ къэбарышІоу зыфиІорэр къышъозыгъэлурэм Тхьэм ынае къыщерэф.

¹⁰Джы цІыфхэм сызэрадэным сыпылга, хъауми Тхьэм сызэридэныр ара сызыпылгыр? Хъауми цІыфхэм агу къызэрэсэІуныр ара сызыпылгыр? Джырэ нэсы цІыфхэм агу къызэрэсэІуным сыпылгыгъэмэ, Христос сыфэлажъэу сыщытыщтыгъэп.

Паул апостолэу зэрэхъугъэр

¹¹Сшыхэр, сэ шъозгъэлугъэ къэбарышІур цІыфым ыдэжъ къызэримыкІыгъэр шъушІэнэу сыфай. ¹²Зы цІыф горэм а къэбарышІур къыІысхыгъэп, зыми ар сигъэшІагъэп, ау ежъ Исус Христос а къэбарышІур къысфигъэнэфагъ.

¹³Джурт диным сыпылгъэу сищыІакІэу щытыгъэм икъэбар зэхэшъухыгъэ. Тхьэм ичылыс зэлукІэ къин дэдэ езгъэщэчэу, згъэкІодыным ыуж ситыгъ. ¹⁴Слъэпкъ щыщхэу силэгъубэхэм анахьы, джурт диным сызэрэпылгыгъэмкІэ апэ ситыгъ. Тятэжъхэм къытфагъэнэгъэ хабзэхэм сыгу етыгъэу сапылгыгъ. ^{15,16}Ау сянэ ышъо сыхэлъэу Тхьэм сыкъыхыхыгъ. ЫнэшІу щыфэныгъэкІи ибынхэм ащыщ сыхъунэу къысэджагъ. Етіанэ Ыкъо ехьылІэгъэ къэбарышІур хымэ лъэпкъхэм* язгъэІуным пае, Ыкъо сигъэлъэгъунэу Тхьэм игъоу зелъытэм, зы цІыфи упчІэгъу сшІыгъэп. ¹⁷Сэ сапэ апостол хъугъэ цІыфхэу

1:7 къэбарышІур – еплъ 1 Кор. 9:14.

1:15–16 хымэ лъэпкъхэр – мыджуртхэр ары.

Ерусалим дэсыгъэхэм адэжъ сыкІуагъэп, ау Аравие хэгъэгум* сыкІуи, етІанэ Дамаск къалэм згъэзэжъыгъэ.

¹⁸ Илъэсищ зытешІэм ыуж, тызэрэшІэнэу Кифэ* ыдэжъ Ерусалим сыкІуагъ, ащ дэжъи мэфэ пшІыкІутфэ сыщыІагъ. ¹⁹ Зиусхъаным ышы Якъубэ* нэмыкІэу, адрэ апостолхэм ащыщэу зи слъэгъугъэп. ²⁰ Тхъэ сэлэ, къышъуфэстхырэмкІэ пцІы сыусырэп. ²¹ Ащ ыужым Сириерэ Киликиерэ* зыцІэ хэкухэм сащыІагъ. ²² Христос ичылыс зэлукІэхэу Иудей хэкум щыІэхэм сынапэ алъэгъугъэу сашІэщтыгъэп. ²³ Ахэмэ цІыфхэм мырэуцтэу зэраІорэр зэхыхыщтыгъ ныІэп: «ЛІэу ыпэкІэ къин тэзыгъэщэчыгъэу, тишІошъхъуныгъэ зыгъэкІодынэу тауж итыгъэм а шІошъхъуныгъэм икъэбарышІу джы цІыфхэм арегъэІу». ²⁴ Арэуцтэу сэщ пае Тхъэм щытхъу фашІыщтыгъ.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Адрэ апостолхэм Паул зэрадагъэр

ЕтІанэ илъэс пшІыкІуплІ тешІагъэу,* Варнавэ* сигъусэу Ерусалим сыкІуагъ. Тити* гъусэу зыдэсщагъ. ² Ерусалим сыкІон фаеу Тхъэм къызгуригъэІуагъэти, сыкІуагъ. КъэбарышІоу хымэ лъэпкъхэм язгъэІурэр тхъаматэхэм язакъоу апашъхъэ ислъхъагъ, Іофэу сшІэрэр ыкІи сшІагъэр

1:17 Аравие хэгъэгур – ар наватейхэм япачъыхъагъу арын фае. А пачъыхъагъур Палестинэ хэгъэгум икъыблэ тыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъокІэ итыгъ. А пачъыхъагъум икъэлэшхоу щытыгъэр Петрэ ары.

1:18 Кифэ – КифэкІэ заджэхэрэ Петрэу Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшІыкІутІум ащыщыгъэр ары.

1:19 Зиусхъаным ышы Якъубэ – Ерусалим щыІэ чылыс зэлукІэм итхъаматэхэм ащыщыгъ. Еплъ Апостол. 15:13.

1:21 Киликие зыцІэ хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. А хэкур джырэ Тыркуем икъыблэ тыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъо итыгъ. А хэкум икъэлэшхоу щытыгъэр Тарс ары. Апостол Паул а къэлэшхом къышъыхъугъ.

2:1 илъэс пшІыкІуплІ тешІагъэу – Паул Исус игъогу зытехъагъэм къышъегъэжъагъэу арыштын.

2:1 Варнавэ – еплъ 1 Кор. 9:6.

2:1 Тит – еплъ 2 Кор. 2:13.

хьаулыеу мыхъуным пае. ³Титэу сигъусагъэр Урым лъэ-
пкъым щыщ пэтми, сунэт заригъэшIынэу рагъэзыгъэп.
⁴Сыда пIомэ къош нэпцI заулэхэу тшыхэм захэзыгъэ-
кIокIагъэхэр арэущтэу фэягъэх. Христос Исус тыгухэм
зэрарылъым пае, шъхьафитныгъэу тилэм еплъакIохэу,
ахэмэ Тэурат хабзэм ыIэчIэгъ тычIагъэуцожьыным ыуж
итыгъэх. ⁵Ау къэбарышIум ишъыпкъагъэ мыкIодэу къы-
шъуфэдгъэнэным пае, а цIыфхэм зыкIи тафызэкIэкIуа-
гъэп ыкIи тафэIорышIагъэп.

⁶Тшыхэм тхьаматэхэу алъытэхэрэм – ахэр тхьаматэхэу
щытхэми щымытхэми сизэфэдэ; Тхьэр цIыфхэм ятеплъэ
емыплъэу, цIыф пстэури изэфэдэхэу щытых – ахэмэ
къэбарышIоу сэ згъэIурэм зи хагъэхъуагъэп. ⁷Ау сунэт
ашIыгъэхэу щытхэм* къэбарышIур аригъэIунэу Тхьэм
Петрэ ыпшъэ къызэрэрилъхьагъэм фэдэу, сунэт амышIы-
гъэхэу щытхэм* къэбарышIур язгъэIунэу Тхьэм спшъэ
къызэрэрилъхьагъэр агурыIуагъ. ⁸Сыда пIомэ Петрэ сунэт
ашIыгъэхэу щытхэм апостол Iофэу афишIэрэмкIэ къы-
дэлажъэу щытыгъэ Тхьэр сэри сунэт амышIыгъэхэу щыт-
хэм апостол Iофэу афасшIэрэмкIэ къыздэлажъэу щытыгъ.
⁹Тшыхэм тхьаматэ пкъэухэу алъытэхэрэ Якъубэ*, Кифэ,
Иуан* Тхьэм ынэшIу къызэрэсцифагъэр ашIагъэти, ахэр,
сэры, Варнавэ тызэрэздэлажъэрэм инэшанэ фэдэу тIэ-
хэр аубытыгъэх: Тэ хымэ лъэпкъхэм адэжъ тыкIон фэягъ,
ахэри сунэт ашIыгъэхэу щытхэм адэжъ кIонхэ фэягъ.
¹⁰«ТитхьамыкIэхэм шъуадэлэпыIэнэу зыщышъумыгъэ-
гъуш», аIозэ, а зы Iоф закъор ары къызэрытэлъэ-
Iугъэхэр. А Iоф дэдэми сишъыпкъэу сыпылтыгъ.

Паул Петрэу КифэкIэ заджэхэрэм зэрэпэуцугъэр

¹¹Кифэ Антиохие къалэм* къызэкIом, Iоф горэмкIэ
мысэ хъугъэти, ыпашъхъэ сихьи сыпэуцугъ. ¹²Сыда

2:7 сунэт ашIыгъэхэу щытхэр – джуртхэр ары.

2:7 сунэт амышIыгъэхэу щытхэр – мыджуртхэр ары.

2:9 Якъубэ – еплъ 1:19.

2:9 Кифэ Иуан – КифэкIэ заджэхэрэр Петрэ ары. ИтIур Исус
игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIум ащыщыгъэх.

2:11 Антиохие къалэр – Сирие хэкум итыгъэ Антиохие къалэр ары.
Еплъ Апостол. 11:19–26.

пlомэ Якъубэ ыдэжь лlы заулэ къимыкlыхэ рапшlэу, Петрэ мыджуртхэм адашхэщтыгъ. Ау а лlыхэр къызэкlохэм, сунэт ашlыгъэхэу щытхэм ащыщынагъэти, Петрэ зэкlэкlожьы, мыджуртхэм ыкlыб афигъэзагъ. ¹³ Адрэ джуртхэри Петрэ инэпитlугъэкlэ гъусэ фэхъугъэх. Варнави ахэмэ янэпитlугъэкlэ зылэпаригъэщагъ.

14 Къэбарышlум ишъыпкъагъэ темытхэу зэрэзекlуагъэхэр зысэлъэгъум, зэкlэмэ апашъхъэ Петрэ щесlуагъ: «О уджурт пэтми, джурт хабзэхэм уатемытэу, хымэ лъэпкъхэм яхабзэхэм уатетэу опсэу. Арышъ, сыд паекlэ джурт хабзэкlэ мыджуртхэр бгъэпсэунхэм упылъа?»

Адрэ лъэпкъхэм афэдэхэу, джуртхэми Исус Христоскlэ шlошъхъуныгъэ яlэмэ, мыкlодхэу къэнэжъыщтых

¹⁵ Тэ джуртэу тыкъэхъугъ. Хымэхэу псэкlод зышlэхэрэм тащыщэп. ¹⁶ Ау тэ тыджуртми мыр тэшlэ: зы цlыф горэм Тэурат хабзэм итхэр зэригъэцакlэхэрэм пае, Тхьэм ежъым ыдэжъкlэ шъыпкъагъэ иlэу ылъытэщтэп, Исус Христоскlэ шlошъхъуныгъэ зэриlэм пае ары нахъ. Арэущтэу тэри Христос Исускlэ шlошъхъуныгъэ тилэ хъугъэ, Христоскlэ шlошъхъуныгъэ тилэ зэрэхъугъэм фэшlкlэ, Тхьэм ежъым ыдэжъкlэ шъыпкъагъэ тилэу тилъытэным пае. Тэурат хабзэм итхэр дгъэцэкlэным иlоф ащ хэлъэп, сыда пlомэ цlыф горэм Тэурат хабзэм итхэр зэригъэцакlэхэрэм пае, Тхьэм ежъым ыдэжъкlэ ащ шъыпкъагъэ иlэу ылъытэщтэп.

¹⁷ Ау Христос тыгухэм зэрарылъым пае, Тхьэм ежъым ыдэжъкlэ шъыпкъагъэ тилэу тызэрилъытэщтым тыщыгугъэу, псэкlод зытелъ цlыфхэу тыщытыгъэмэ, Христос псэкlод тигъэшlагъэу хъуштыгъа? Хъау, ар хъухэщтэп.

¹⁸ Сыда пlомэ, зэхэскъутагъэр зэхэзгъэуцожьмэ,* Тхьэм иунашъохэм сызэратекlыгъэр ащыгъум къэсэгъэшъыпкъэжъы. ¹⁹ Тэурат хабзэм иlоф къысхэмылъыжъэу, Тэурат хабзэм ыдэжъкlэ цlыф лlагъэм сыфэд – ар къызпкъырыкlыгъэр Тэурат хабзэр ары – Тхьэм сыфэпсэуным пае. Христос сыригъусэу къащым сытыраlулlагъэм фэд.

2:18 зэхэскъутагъэр зэхэзгъэуцожьмэ – ащ къикlырэр: «Тэурат хабзэм итхэр бгъэцэкlэнхэмкlэ Тхьэм ыдэжъкlэ шъыпкъагъэ уилэ хъуштэп», slуи слогъагъэ гущылэхэр зэсхъокlыхэзэ, джы «Тэурат хабзэм итхэр бгъэцэкlэнхэмкlэ Тхьэм ыдэжъкlэ шъыпкъагъэ уилэ хъуштэп», сломэ, Тхьэм иунашъохэм сатекlыгъэу мэхъу.

²⁰ Арышъ, джы псэурэр сэрэп, сыгу илъ Христос ары нахъ. Мы дунаем шылэныгъэу шысилэр, Тхьэм Ыкьоклэ шлошъхъуныгъэ сыгу илъэу си. Ащ шлу силъэгъуи, ыпсэ сэщ пае ытыгъ. ²¹ Тхьэм Ынэшлу шыфэныгъэ сыфэмыеу шытэп, сыда пломэ Тхьэм ежъым ыдэжъклэ Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцаклэрэ цыфым шыпкъагъэ илэу ылъытагъэмэ, ащыгъум Христос хъаулыеу ллагъэу хъущтыгъ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Тэурат хабзэм игъогу тырыклэна, хъауми шлошъхъуныгъэм игъогу тырыклэна?

Шъо зэхэшлыкI зимылэ Галатие цыфхэр! Хэт шъо шъудэзыхъыхыгъэр? ЗэхэугуфыкI къышъуфэтлотэжъыгъэба Исус Христос къащым зэрэтыралулагъэр? ² Мы зы закъор сэжъугъэшлэнэу сыфай. Тхьэм Ыпсэ Лъаплэ шъугухэм арылъ зэрэхъугъэр Тэурат хабзэм итхэр жъугъэцэкIэнхэм игъогукIэ арыгъа, хъауми къэбарышлоу зэхэшъухыгъэмкIэ шлошъхъуныгъэ шъуилэ хъуным игъогукIэ арыгъа? ³ Ащ фэдизэу зэхэшлыкIыныгъэ шъуимылэу шъуцыта? Къызышъуублагъэм дэжъ Тхьэм Ыпсэ Лъаплэ шъуцыгугъыщтыгъ, джы зишыпкъагъэ шыкIагъэ зимылэ цыф икъугъэхэу шъузэрэхъуным шъо шъукIуачIэкIэ шъунэсынэу шъуфая? ⁴ Хъаулыеу ащ фэдиз къиныбэ шъуцэчыгъа? Хъау, хъаулыеу шытыгъэп, арыба? ⁵ Тхьэм ежъым Ыпсэ Лъаплэ шъугухэм къарелъхъэ, Иофышхо гъэшлэгъонхэри шъуадэжъ щешлэх. Арэуштэу зыкIишIырэр Тэурат хабзэм итхэр жъугъэцакIэхэу ара, е къэбарышлоу зэхэшъухыгъэмкIэ шлошъхъуныгъэ шъуилэ зэрэхъугъэр ара?

⁶ Джащ фэд Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Ибрахымэ ТхьэмкIэ шлошъхъуныгъэ илэ хъугъэти, Тхьэм ежъым ыдэжъклэ ащ шыпкъагъэ илэу ылъытагъ». ⁷ Арэуштэу шлошъхъуныгъэ зиIэхэр Ибрахымэ ибын шыпкъэхэу зэрэщытхэр зэжъугъашIэ. ⁸ Тхьэм

3:6 Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 15:6.

игущылэ тхыгъэхэм арыт,* хымэ лъэпкъэхэм ащыщхэми ежъымклэ шлошъхъуныгъэ зэриэм пае, ежъым ыдэжъклэ шъыпкъагъэ ялэу Тхъэм зэрилътэщтхэр. Арэу зыхуклэ, Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт,* Тхъэм мырэуштэу ылозэ, Ибрахымэ къэбарышлур къызэрэриуагъэр: «Лъэпкъ пстэуми сынэшлү щыфэныгъэ анэбгъэсынэу сшыщт». ⁹ Арэуштэу Ибрахымэу Тхъэмклэ шлошъхъуныгъэ зилэм Тхъэм ынэшлү къызэрэщифагъэм фэдэу, ежъымклэ шлошъхъуныгъэ зилэ пстэуми ынэшлү къащифэшт.

¹⁰ Тэурат хабзэм итхэр агъэцаклэхэмэ, Тхъэм ежъым ыдэжъклэ шъыпкъагъэ ялэу зэрилътэщтхэм щыгугъырэ пстэуми Тхъэм ынае къащифагъ, сыда плэмэ Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт:* «Тэурат хабзэм итхылъ ит пстэури сыдигъуи зымыгъэцаклэрэм Тхъэм ынае къыщцефэ».

¹¹ Тэурат хабзэм итхэм ягъэцэклэн игъогуклэ Тхъэм ыдэжъклэ зыми шъыпкъагъэ зэрымилэр нафэ, сыда плэмэ Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Шлошъхъуныгъэ зэриэм пае, Тхъэм ыдэжъклэ шъыпкъагъэ зилэр псэушт».

¹² Тэурат хабзэм итхэр бгъэцэклэнхэм илоф шлошъхъуныгъэ уилэным илоф епхыгъэу щытэп, ау Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцаклэрэр ащклэ псэушт».

¹³ Ау тимысагъэ фэшъошэ къиныр Христос зэрэзытырилъхъагъэмклэ Тэурат хабзэм тызэригъэмысэгъэ Иофыр ттырихыжьи, тшъхъэхэр къыщэфыжъыгъэх, сыда плэмэ Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Хэтми пкъэум клэрагъэлыхъарэм Тхъэм ынае къыщцефэ». ¹⁴ Христос тшъхъэхэр къызфищэфыжъыгъэхэр Тхъэм Ибрахымэ къызэригъэгугъэгъэ нэшлү щыфэныгъэр ежъ Христос Исус хымэ лъэпкъхэми анигъэ-

3:8 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 12:3.

3:10 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъэмбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 27:26.

3:11 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Аввакум тхылъэу ытхыгъэм 2:4.

3:12 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:5.

3:13 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:23.

сынри, шлошъхъуныгъэ зэрэтилэм пае Тхъэм тызэригъэ-гугъэгъэ Ыпсэ Лъапли тыгумэ къарилъхъанри ары.

Тэурат хабзэмрэ Тхъэм игъэгугъэныгъэрэ зэфэмыдэхэу зэрэщытхэр

¹⁵ Сшыхэр, мы дунаем илофхэм шапхъэ атесэхы: Цыфмэ зэдаштэгъэ зэзэгъыныгъэр къызагъэшъыпкъэжъы ужым, зыми ар ыгъэкIодын ылъэкIышттэп, зыми ащ хигъэхъони ылъэкIышттэп. ¹⁶ Ащ фэдэу Тхъэм Ибрахымэрэ ащ къытехъукIышт бынымрэ IэхышIухэмкIэ къыгъэгугъагъэх. «О къыптехъукIышт быныр», зы нэбгырэ закъо къырагъэкIэу Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт.* Ащ къикIырэр Христос ары. «О къыптехъукIышт цIыфхэр», ылоу бэ къырагъэкIэу арытэп. ¹⁷ Сэ зыфасIорэр мары: Илгъэс шъиплIырэ щэкIырэ Тхъэм ежъыррэ Ибрахымэрэ азыфагу зэзэгъыныгъэ зыделъхъэ ужым къэлъэгъогъэ Тэурат хабзэм а зэзэгъыныгъэр ыгъэкIодын ылъэкIышттэп, Тхъэм IэхышIоу Ибрахымэрэ ащ къытехъукIышт бынымрэ къызэригъэгугъагъэри ымыгъэхъун ылъэкIышттэп. ¹⁸ Ау Тхъэм цIыфхэм IэхышIур къалъигъэсыныр Тэурат хабзэм итхэм ягъэцэкIэн епхыгъэу щытмэ, ащыгъум Тхъэм IэхышIур къызэригъэгугъагъэхэм епхыгъэу щытыжъэп. Ау шъыпкъэу зэрэщытымкIэ, Тхъэм Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэр ары ынэшIу шыфэныгъэкIэ а IэхышIур зыкIылъигъэсыгъэр.

¹⁹ Ащыгъум Тэурат хабзэр зыкIыщылэр сыда? Хабзэм текIыныр зыфэдэр цIыфмэ агуригъэIоным пае, Тхъэм Тэурат хабзэр къафыригъэхыгъ. Ибрахымэ къытехъукIышт бынэу* Тхъэм къызэригъэгугъагъэр къэкIофэ, Тэурат хабзэм тетыгъо иIэн фэягъ. Тхъэм Тэурат хабзэр мэлэичхэм аIэкIилъхъи, ахэми лIыкIо горэм* IэкIалъхъажъыгъ. ²⁰ Зы нэбгырэ нахь щымыIэмэ, лIыкIо ищыкIагъэп, ау Тхъэр зы закъу.

3:16 Тхъэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 12:7.

3:19 Ибрахымэ къытехъукIышт быныр – Христос ары.

3:19 лIыкIо горэ – пегъымбар Мусэ ары.

Пщылхэмрэ къохэмрэ

²¹ Тэурат хабзэр Тхьэм Ибрахьимэ ІэхьышІухэу къызэригъэгугъагъэхэм апэуцуа? Хьау, ар хъухэщтэп. Ау цІыфхэм щылэныгъэ яІэ зыгъэхъун зылъэкІырэ хабзэ щыІагъэмэ, а хабзэмкІэ Тхьэм ыдэжъкІэ цІыфхэм шъыпкъагъэ яІэ хъуштыгъ. ²² Ау дунаем ицІыф пстэури псэклодым ылэ зэрилъхэр Тхьэм игушыІэ тхыгъэхэм арыт.* Арэуштэу зыфэхъугъэр Исус ХристоскІэ шІошъхъуныгъэ зилэхэр Тхьэм ІэхьышІоу къызэригъэгугъагъэр а цІыфхэу шІошъхъуныгъэ зилэхэм агъотыжъыныр ары.

²³ ШІошъхъуныгъэм игъогу щымыІэу, Тэурат хабзэм тызэкІоцІипхагъэу тиухъумэу тиІыгъыгъ, шІошъхъуныгъэм игъогу къэлъэгъофэ. ²⁴ Арэуштэу шІошъхъуныгъэ зэрэтиІэм фэшІ, Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ тиІэу тилъытэным пае, Тэурат хабзэм Исус Христос дэжъ тищэнэу пащэ къытфэхъугъ. ²⁵ Ау джы шІошъхъуныгъэм игъогу къызылъагъо ужым, Тэурат хабзэм тетыгъо къытфыриІэжъэп.

²⁶ Сыда пломэ Христос ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зэрэшъуиІэм пае, шъо пстэури Тхьэм шъурибын. ²⁷ Шъо пстэури Христос зыгу илъынэу аумэхъыгъэхэу щытхэм Христос ишэн шъуашэу зэшъушэкІыгъ. ²⁸ Джуртрэ урымрэ, пщылрэ шъхъафитрэ, хъульфыгъэрэ бзылъфыгъэрэ плозэ зэхэбдзынхэу щытыжъэп, сыда пломэ Христос Исус шъугухэм зэрарылъым пае, шъо зэкІэ зы шъухъугъ. ²⁹ Христос шъузэрием пае, Ибрахьимэ къытехъукІыгъэ цІыфхэм шъуащыщ. Ащыгъум Тхьэм Ибрахьимэрэ ащ къытехъукІыгъэ цІыфхэмрэ ІэхьышІоу къызэригъэгугъагъэхэр шъори къышъулъысыщт.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Сэ зыфасІорэр мары: къоу ятэ имылъку къызІэкІэхъащтыр оцІыкІуфэ, мылъкур зэкІэ къыІэкІэхъащтми, унэ Іутым фэдэ къабзэу щыт. ² ЦІыфхэу зынаІэ ащ къытет-

3:22 Тхьэм игушыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Сэбур (Псалтыр) 14:3 (урыс библиемкІэ 13:3); Рим 3:9–18.

хэмрэ имылъку зезыхахэрэмрэ афэlorышlэн фае, ятэ ыгъэнэфэгъэ мафэр къэсыфэ. ³Джащ фэдэу, тэри Тхьэм иloфхэмкlэ джыри цlыкlоу тызыщэтым, цlыфхэм мы дунаем ехылаагъэу къызэрыкlо гурыlоныгъэу яlэхэм ты-ряпщылlыщтыгъ. ⁴Ау уахътэр икъугъэ зэхъум, Тхьэм Ыкьо къыгъэкlуагъ. Ар бзылъфыгъэм къыхэкlыгъ, Тэу-ратым ихабзэ ылэчlэгъ чlэтыгъ. ⁵Тхьэм ар къызфигъэ-кlуагъэр ащ Тэурат хабзэм ылэчlэгъ чlэтыгъэхэр къы-чlихыжъынхэшъ, ашъхъэ ыщэфыжъынэу арыгъэ, Тхьэм тэ зэкlэри ибын фэдэу тидэным пае. ⁶Тхьэм шъузэрибын-хэм пае, Ыкьо Ыпсэ Лъапlэу «Аввэу* Тят!» зыloу къа-джэрэр Тхьэм шъугумэ къарилъхъагъ. ⁷Арышъ, о уунэ-lутыжъэп, кьоу ухъугъ нахь. Кьоу узэрэхъугъэм пае, Тхьэм ибынхэм lэхышlоу къалъыгъэсырэр ори къып-лъыгъэсыщт.

Паул Галатие цlыфхэм зэрафэгумэкlырэр

⁸Пасэм Тхьэр шъумышlэу зыщэтым, тхъэ зыфалохэу, ау шъыпкъэмкlэ тхъэхэу щымытхэм шъуафэлажъэщтыгъ. ⁹Ау джы Тхьэр шъушlэу хъугъэу, хъауми Тхьэм шъу-къишlагъэу сломэ нахышlуба, а къызэрыкlо гурыlоны-гъэхэу лъэкlыныгъэ зимылэхэу ыкlи тхъамыкlэхэмэ за-фэжъугъэзэжъынэу шъузкlыфаер сыда? Джыри зэ ахэмэ пщылl шъуафэхъужъынэу ара? ¹⁰Гъэнэфэгъэ мафэр, ма-зэр, уахътэр, илъэсыр шъогъэлъапlэх. ¹¹Сэ сышъуфэгү-мэкlы, хъаулыеу шъош пае сыулэугъэкlэ сэщынэ.

¹²Сышъолъэлү, сшыхэр, сэщ фэдэу шъухъу, сыда plомэ сэри шъош фэдэу сыхъугъ. Мыхъун зи къысэшъушlагъэп. ¹³Апэ дэдэу къэбарышlур зышъосэгъэлум, сызэрэсымэ-джагъэр шъошlэ. ¹⁴Сэ сисымэджэныгъэ къин шъуигъэ-лъэгъугъэ пэтми, нэмыплъ къысэшъухыгъэп, шъукъы-сфэмыеуи хъугъэп. Тхьэм имэлэлчэу сыщытыгъэм фэдэу, Христос Исусэу сыщытыгъэм фэдэу, шъукъыспэгъокlыгъ. ¹⁵Бэу шъутхъэжъыщтыгъ. Шъулъэкlынэу щытыгъэмэ, шъунэхэри къысэшъутынхэу къызэришъутхъыщтыгъэм-кlэ шъуишыхъат сэхъу. ¹⁶Шъыпкъэр къызэрэшъосlуа-гъэм пае, пыеу сыкъышъуфэхъугъа?

¹⁷ А цыфхэр* шъо кышъогугъух, ау ахэмэ ягухэлъ шлоп. Тэ шъудбгъодащыным пылтых, шъо ахэмэ шъуа-гугъужьыным пае. ¹⁸ Гухэлъыр дэгъумэ, зыр зым егу-гъуныр сыдигъуи дэгъу, сэ шъуадэжъ сыщымылэми джары зытетыр. ¹⁹ Сибынхэр, шъощ пае сабий кыызфэхъушт бзылъфыгъэу гугъум хэтым сыфэд, Христос шъугухэм арылъ охъуфэ. ²⁰ Джы шъуадэжъ сыщылагъэмэ, сымакъэ мэкъэ шъабэкIэ зэблэсхъумэ сшлоигъуагъ, сыда пломэ шъослон сшлэрэп.

Хьэджэррэ Сарэрэ

²¹ Кысашъулу, шъо, цыфхэу Тэурат хабзэм ылэчIэгъ чIэтынхэу фаехэм, Тэурат хабзэм итхэр зэхэшъушы-кIхэрэба? ²² Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арыт Ибрахымэ къуитлу зерилагъэр, зыр иунэлут бзылъфыгъэмкIэ*, адрэ-ри унэ шъхьэгъусэмкIэ*. ²³ Унэлут бзылъфыгъэм ыкъо сабий кыызэрэхъурэ шыкIэм фэдэу къэхъугъ, ау ишъхьэ-гъусэ ыкъо Тхьэм Ибрахымэ кыызэригъэгугъагъэм тетэу къэхъугъ.

²⁴ А Иофым зы гъэбылтыхъэ Иоф горэ кыикIэу хэлъ, сыда пломэ а бзылъфыгъитIур зээгъыныгъитIум фэб-гъэдэн плъэкIышт. Унэлут бзылъфыгъэу Хьэджэр Синай къушъхьэм Тхьэм ежыррэ пегъымбар Мусэрэ азыфагу щыдилъхьэгъэ зээгъыныгъэм фэд. А бзылъфыгъэм кыы-фэхъугъэхэр пщылIхэу щытыгъэх. ²⁵ Хьэджэр Аравие хэ-кум щылэ Синай къушъхьэм фэбгъэдэн плъэкIышт. А бзылъфыгъэр джырэ Ерусалими фэд. Сыда пломэ Еруса-лиmrэ ащ дэс цыфхэмрэ пщылIыныгъэм хэтых. ²⁶ Ау уашъом щылэ Ерусалим шъхьафит. Ар тэ зэкIэми ны фэдэу къытфэхъу. ²⁷ Сыда пломэ Тхьэм игущылэ тхы-гъэхэм мырэуштэу арыт:*

«ГушIо, о сабий кыызхэмыкIэу, сабий кыызфэмыхъугъэ бзылъфыгъ.

4:17 а цыфхэр – Паул пэуцухэрэр ары. Ахэмэ зэраIуагъэм фэдэу, Исус игъогу утехъаным ыпэкIэ, сунэт уашIын фаеу щытыгъ.

4:22 унэлут бзылъфыгъэр – Хьэджэр ары. Хьэджэр Агар ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 16:15.

4:22 унэ шъхьэгъусэр – Сарэ ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:2.

4:27 Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 54:1.

О, сабий гугъуехыныр зымышІэрэр, мэкъэшхокІэ гушІо!

Сыда плэмэ лЫ зиІэм нахыи лЫм ытІупщыжыгъэ бзылъфыгъэм сабиеу иІэхэр нахыиб».

²⁸ Сшыхэр, Тхьэм Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэм пае, Исхьакъ Ибрахымэ ибын зэрэхъугъэм фэдэкъабзэу, тэри Тхьэм ибын тыхъугъ. ²⁹ Хьэджэр зыцІэ бзылъфыгъэ унэ-ІутымкІэ Ибрахымэ къыфэхъугъэ ыкъо, ыкъоу Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэм тетэу къэхъугъэм* а уахътэм къин ригъэщэчыгъ. Джыри ащ фэд. ³⁰ Ау Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытыр* сыда? Мырэу-щтэу арыт: «Мы унэІут бзылъфыгъэмрэ ащ ыкъорэ ІугъэкІыжых, сыда плэмэ шъхъэгъусэу шъхъафитэу щытым ыкъо мылъкоу къыфынэжыырэмкІэ унэІут бзылъфыгъэм ыкъо Іахъэ къылтысыщтэп». ³¹ Арышъ, сшыхэр, бзылъфыгъэ унэІутым тырибынэп, шъхъэгъусэу шъхъафитэу щытым тырибын нахъ.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Христос шъхъафитныгъэ къызэрэтитыгъэр

Арышъ, шъхъафитныгъэу Христос къышъуитыгъэм пытэу шъутетэу, джыри зэ пщылІыныгъэм ибжъ цІыфхэм зытряшъумыгъэлъхъажъ.

² Сэ, Паул, шъуасІорэм шъуедэІу, цІыфхэм сунэт зяжъугъэшІымэ,* Христос ишІуагъэ къышъокІыщтэп. ³ Джыри сэ къэсэушыхъаты, хэтми сунэт зязыгъэшІырэм Тэурат хабзэм ит пстэури ыгъэцэкІэн фае. ⁴ Шъо Тэурат хабзэм итхэр жъугъэцэкІэнхэм игъогукІэ Тхьэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ шъуиІэу шъузэрилъытэщтым ыуж шъуитэу

4:29 къоу Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэм тетэу къэхъугъэр – Исхьакъ ары.

4:30 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытыр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:10.

5:2 цІыфхэм сунэт зяжъугъэшІымэ – ащ къикІырэр: цІыфхэм сунэт зядгъэшІыным игъогу ары Христос ицІыфхэм тащыщэу тызэрэхъуштыр шъуІозэ, цІыфхэм сунэт зяжъугъэшІымэ, Христос ишІуагъэ къышъокІыщтэп.

шъущитмэ, Христос шъубгъодэкІыгъ. Тхъэм ынэшІуи къышъущимыфэжъэуи хъугъэ. ⁵ Ау тэ шІошъхъуныгъэ зэрэтиІэм пае, Тхъэм ежъым ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ тилэу тызэрилъытэщтым тыпэплъэ. Тхъэм Ыпсэ ЛъапІи арэу-щтэу зэрэхъуштым тыщегъэгугъы. ⁶ Сыда пІомэ Христос Исус тыгухэм арылъмэ, сунэт ташІыгъэу тыщытми, тыщы-мытми, арэп Іофыр зыдэщылэр. Іофыр зыдэщылэр ти-шІошъхъуныгъэ шІулъэгъуныгъэ къызэрэхэкІырэр ары.

⁷ Гъогу занкІэм шъутетэу шІоу шъурыкІоштыгъ. Шъы-пкъагъэм шъуримыгъэдэлэу, хэта пэрыохъу къышъуфэ-хъугъэр? ⁸ Арэуштэу шъозыгъэшІагъэр Тхъэу зибыхэм ащыщ шъухъунэу къышъуаджэрэр арэп. ⁹ «Тэджэпсыр макІэми, тхъацур зэкІэ егъэшІолу». ¹⁰ Зиусхъаныр тыгухэм зэрарылъым пае, Іофхэр сэ къызэрэзгурылохэрэм фэдэу, шъори къыжъугурылонхэм сыщэгугъы. Хэт щыщми шъу-зыгъэгумэкІырэм имысагъэ фэшъуашэр ыгъотыжъыщт. ¹¹ Сшыхэр, цІыфхэр сунэт ашІыгъэхэу щытын фаеу джы-ри ясэгъэлэу зэпытмэ, (сэ язгъэлэугъэу аІозэ, цІыфхэм пцІыкІэ зэраІорэм фэдэу), сыд пае цІыфхэм джыри къин сагъэщэчыра? ЦІыфхэр сунэт ашІыгъэхэу щытын фаеу джыри язгъэлэу зэпытыгъэмэ, ащыгъум Христос къащым зэрэкІэрылІыхагъэм икъэбар цІыфхэм агу зэмыІун зи къыхэнэжъыщтгъэп. ¹² ШъузыгъэгумэкІыхэрэр ІуагъэкІы-гъагъэхэмэ!

¹³ Сшыхэр, шъхъафитныгъэ шъуилэнэу Тхъэр къышъо-джагъ. Ау шъуишъхъафитныгъэ шъуипсэкІодышІэ шэныжъ зыкІэхъопсырэр шъушІэнэу ушъхъагъоу орэмышъу. Ау шІулъэгъуныгъэкІэ зыр зым Іофтабгэ фэрэхъу. ¹⁴ Сы-да пІомэ Тэурат хабзэм ит пстэури мы унэшъо закъом* къеубыты: «О пшъхъэ шІу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уи-гъунэгъуи шІу лъэгъу». ¹⁵ Ау шъузэцакъэу ыкІи шъу-зэрэшх зэпытмэ, шъузэрэмыгъэкІодыжъыным шъуфэ-сакъ.

**Шугъэу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ ыдэжъ къикІыхэрэмрэ
Іэягъэу цІыфым ипсэкІодышІэ шэныжъ къыхэкІыхэрэмрэ**

¹⁶ Арышъ, къышъосэІо: Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ къызэрэ-жъугуригъаІорэм тетэу шъузекІу. Ащыгъум шъуипсэ-

5:14 мы унэшъо закъор – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.

кІодышІэ шэныжъ зыкІэхъопсырэр жъугъэцэкІэщтэп.
¹⁷Цыфым ипсэкІодышІэ шэныжъ зыфаер Тхьэм Ыпсэ
 ЛъапІэ зыфаем пэуцу. Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ зыфаери цы-
 фым ипсэкІодышІэ шэныжъ зыфаем пэуцужьы. Шъузы-
 фаер шъумыгъэцэкІэшъунэу ахэр зэпэуцужьых. ¹⁸Ау Тхьэм
 Ыпсэ ЛъапІэ къызэрэжъугуригъаІорэм тетэу шъузекІомэ,
 Тэурат хабзэм ыІэчІэгъ шъучІэтыжьыщтэп.

¹⁹Цыфым ипсэкІодышІэ шэныжъ Іэягъэу къыхэкІыхэ-
 рэр нафэх. Мыхэр арых: Зинэ шІэныр, гумыкъэбзагъэр,
 мыхъомышІэ псэукІэр, ²⁰тхьэ нэпцІхэр гъэлъэпІэгъэныр,
 ушхъухъаныр, зэпыиныр ыкІи зэщыхъаныр, шъугъоныр,
 губжыныр, цыфым ежъым ышъхъэ нэмыкІ шІу ымылгъэ-
 гъуныр, зэмызэгъыныр, куп–купэу зэхэкІыныр, ²¹зэрэуджэ-
 гъуныр, цыф укІыныр, утэшъоныр, шъхъарытІупщэу
 ешхэ–ешъошхо шІыныр, ащ фэдэ нэмыкІ Іофхэри. Ыпэм
 къызэрэшъосІуагъэм фэдэу джыри шъосэІожьы, ащ фэдэ-
 хэр зышІэхэрэм Тхьэм и ТетыгъошхокІэ* Іахъэ къалгы-
 сыщтэп.

²²Ау шІугъэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ыдэжъ къикІыхэрэр
 мыхэр арых: шІулгъэгуныгъэр, гушІуагъор, гупсэфыны-
 гъэр, щыІагъэр, шІугъэр, гукІэгъуныгъэр, шІошхъуны-
 гъэр, ²³гушгъэбагъэр, зыщыІэныгъэр. Мы Іофхэм къапэу-
 цужьырэ хабзэ зи щыІэп. ²⁴Христос зыгу илгъ цыфхэм
 япсэкІодышІэ шэныжъи, шІу алгъэгъугъэ бзэджагъэхэри,
 яхъопсэныгъэ мыхъунхэри къащым тыраІулІагъэхэм фэд.
²⁵Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ арышъ щыІэныгъэ къытэзытырэр,
 ащ къызэрэдгуригъаІорэм тетэу тызекІон фае. ²⁶Тызы-
 шІошІыжъэу, тызэрэгъэгубжэу ыкІи тызэшъугъоу тыщэ-
 рэмыт.

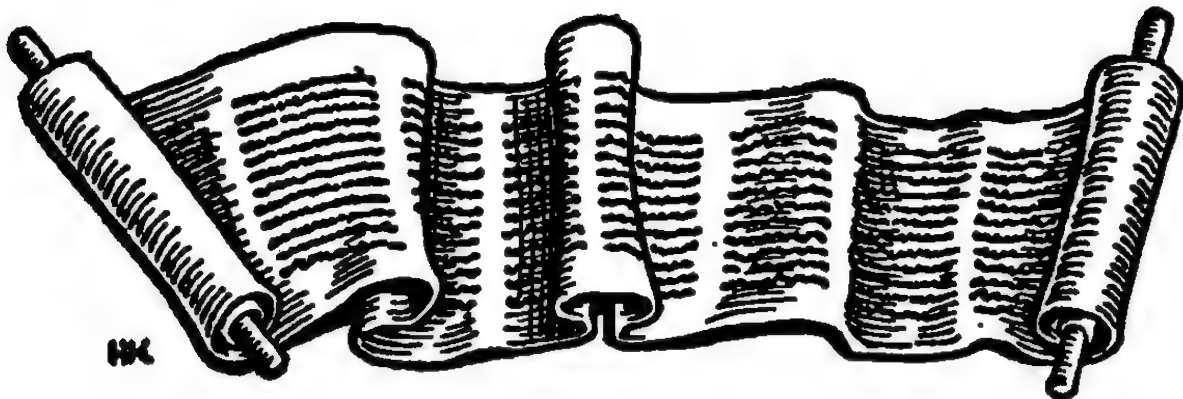
ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Зым ихьылгъэ адрэм ерэлэт

Сшыхэр, зы цыф горэм псэкІод ышІэмэ, шъо Тхьэм
 Ыпсэ ЛъапІэ зыгу илгъхэм, гушгъэбагъэкІэ ар гъогу
 тэрэзым къытежъугъэхъажь. Ау псэкІодшІэным зыде-
 шъумыгъэхъыхыным шъуфэсакъ. ²Зым ихьылгъэ адрэм

¹⁷ Аужыпкъэм зыми серэмыгъэгумэкI, сыда пIомэ уIэгъэ тыркъохэр сэ спкъы зыкIэтелъхэр Исус сызэрэфэлажъэрэр ары.

¹⁸ Сшыхэр, ти Зиусхъанэу Исус Христос ынэшIу шъугухэм къащерэф. Амин.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІЭХЭУ ЕФЕС КЪАЛЭМ ДЭСХЭМ ТХЫЛЪЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Тхьэр фэягъэти, Исус Христос иапостолэу* сыхъугъ. Шьо, Тхьэм ицыф лъаплэхэу, Ефес къалэм* дэсхэу, Исус Христос зыгу илхэу, ежым фэшъыпкъэхэм, мы тхылтыр къышъуфэсэтхы.

²Тхьэу Тятэ лъаплэрэ Зиусхьанэу Исус Христосрэ анэшлу къышъуцарэфи, гупсэфыныгъэ къышъуарэт.

**Христос тыгухэм зэрарылтым пае, гурэ псэрэклэ Тхьэм
ынэшлу къызэрэтцифэрэр**

³Тхьэу ти Зиусхьанэу Исус Христос Ятэ щытхъушхор ий. Христос тыгухэм зэрарылтым пае, уашъом епхыгъэу, лъэныкъо пстэумкли гурэ псэрэклэ Тхьэм ынэшлу къыт-

1:1 апостол – еплъ Гал. 1:1.

1:1 Ефес къалэр – Асие хэкоу Рим къэралыгъошхом щыщым икхэлэшхоу щытыгъ. А хэкур джырэ Тыркуем итыгъэ къохьаплэ лъэныкъом итыгъ.

щи́фагъ. ⁴ Сыда ꝑомэ Тхьэм дунаер къыгъэхъуным ыпэкІэ, Христос тыгухэм зэрарылъымкІэ ежъ ибынхэм ащыщ тыхъунэу тыкъыхихыгъ, тыгухэр къабзэхэу, лажьэ зи тимыІэу, шІулъэгъуныгъэ тыгухэм арылъэу ежъ ыпашъхъэ тыщыпсэуным пае. ⁵ Исус Христос Іофэу ышІэщтым пае, Тхьэм ежъ ибынхэм афэдэу тидэнэу бэшІагъэу тигъэнэфагъ, игъоу зэрилъытагъэм ыкІи ыгу хэлъыгъэм тетэу. ⁶ Арэуштэу зыфишІагъэр ищытхъушхо тетэу ынэшІу къызэрэтщи́фагъэм пае, тэ щытхъу фэтшІынэу ары. Сыда ꝑомэ Тхьэм ежъ Ыкъоу шІу ылъэгъурэм инэу ынэшІу къытщыригъэфагъ. ⁷ Христос ылъэу къащым щыкІэкІыгъэмкІэ тэ тшъхъэ ыщэфыжъыгъ, типсэ-кІодхэри къытфигъэгъугъэх Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэшхом тетэу. ⁸ ЗэхэшІыкІыныгъэ пстэумрэ гурыІоныгъэ пстэумрэ ягъусэу Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэшхор къытэнигъэсыгъ. ⁹ Тхьэм игухэлъ шъэфэу Христос ригъэгъэцэкІэнэу ыухыгъэр игъоу зэрилъытагъэм тетэу къыдгуригъэІуагъ. ¹⁰ Тхьэм игухэлъэу игъо къызыскІэ ыгъэцэкІэщтыр, уашъохэми чІылъэми щыІэр зэкІэ зы ышІыхэзэ, Христос итетыгъо ылэчІэгъ чІигъэуцоныр ары.

¹¹ Христос тыгухэм зэрарылъым пае, Тхьэм тэри ІэхышІур къытлъыгъэсыгъ. Тхьэм гухэлъэу ыухыгъэм тетэу, а ІэхышІур къытлъысынэу бэшІагъэу тигъэнэфагъ. Ежъыр ары игухэлърэ зыфаемрэ атетэу Іоф пстэури зыгъэцакІэрэр. ¹² Тхьэм арэуштэу зыфишІагъэр тэ апэрэхэу Христос щыгугъыхэу, пэплъагъэхэм Тхьэм илъытэныгъэшхо щытхъу фэтшІынэу ары. ¹³ Шъо шъугухэми Христос арылъ хъугъэ. Христос шъугухэм арылъ зыхъугъэр шъыпкъагъэм ехылІэгъэ къэбарэу, шъумыкІодэу шъукъэзыгъэнэжъырэ къэбарышІур зызэхэшъухыгъэр ары. ХристоскІэ шІошъхъуныгъэ шъуиІэ зэхъум, Тхьэм ежъ Ыпсэ ЛъапІэу тыкъызэригъэгугъагъэр мыхъурым* фэдэу шъугухэм къарилъхъагъ. ¹⁴ Тэ, Тхьэм ицІыфхэу щытхэм, тшъхъэхэр ыщэфыжъхэфэ, ІэхышІур тэ къызэрэтлъыгъэсыщтымкІэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ тишэсы*, Тхьэм илъытэныгъэшхо щытхъу фэтшІыным пае.

1:13 мыхъур – арапыбзэкІэ «хъытым», тыркубзэкІи «мышъыр» зыфаІорэр ары.

1:14 шэсы – зыгорэм ыуасэ щыщэу ыпэкІэ бгъэтІылъырэр ары. ГущыІэм пае, унэ горэ къэпщэфынэу уфаемэ, ыуасэ щыщэу ыпэкІэ бгъэтІылъырэ ахъщэр ары. А бгъэтІылъырэм къегъэшъыпкъэ къанэрэ уасэр зэряптыщтыр.

Паул Тхьэм зэрелъәлурэр

¹⁵ Арышъ, Зиусхьанэу ИсускIэ шлошъхъуныгъэу шъуи-
 Iэмрэ шлулъэгъуныгъэу Тхьэм ицIыф лъапIэхэм афышъуи-
 Iэмрэ якъэбар зызэхэсхыгъэм щегъэжъагъэу, ¹⁶ Тхьэм
 селъәлу зыхъукIэ, шъуигугъу сэшIы ыкIи шъоц пае
 Тхьэм щытхъу фэсэшIы зэпыт. ¹⁷ Ти Зиусхьанэу Исус Хри-
 стос и Тхьэу, щытхъушхо зиIэ Ты лъапIэм сызэрелъэ-
 Iурэр, шъо ежъыр нахьышIоу шъушIэным пае, ежъ Ыпсэ
 ЛъапIэу зэхэшIыкIыныгъэ тилэу зыгъэхъурэри, Тхьэр
 зыфэдэр къытфэзыгъэнафэрэри шъугухэм къарилъхъа-
 нэу ары. ¹⁸ Шъугухэр къыгъэплъэжъынхэуи Тхьэм селъәлу.
 Ащ фэдэу сызфелъәлурэр гугъапIэу Тхьэр къызфышъо-
 джагъэр шъушIэнэу ары, ицIыф лъапIэхэм тырягъусэу
 щытхъушхо зиIэ Iэхьышхоу къытлгъыгъэсырэри ¹⁹ шъушIэ-
 нэу ары, тэ, шлошъхъуныгъэ зиIэхэм, тыгухэм арылъэу,
 Тхьэм илъэкIыныгъэшхоу гъунэ зимыIэри шъушIэнэу
 ары. ²⁰ А лъэкIыныгъэшхор зыфэдэр лъэкIыныгъэшхоу
 Тхьэм Христос лагъэхэм къызэрахигъэтэджыкIыжъэу,
 иджабгъукIэ уашъом зэрыщызыгуигъэтIысхъагъэр ары.
²¹ Iэшъхъэтетхэми, тетыгъо зиIэ пстэуми, кIочIэшхо пстэу-
 ми, пэщэ пстэуми, мы дунаем имызакъоу къэкIощт ду-
 наеми зигугъу щашIырэ цIэ пстэуми Тхьэм Христос апшъэ
 ышIыгъ. ²² Тхьэм щыIэ пстэури Христос ылъэгу чIэгъ
 чIигъэуцуи, зэкIэми апшъэ щыIэнэуи, чылыс зәIукIэм
 ышъхъэу щытынэуи ыгъэнэфагъ. ²³ Чылыс зәIукIэр Христос
 ыпкъ фэд. Христосэу тыдэкIи щыIэ пстэуми щыкIагъэ
 зи ямыIэу, икъугъэу зыгъэхъурэр икъугъэу чылыс зә-
 IукIэм хэлъ.

ЯТИОНЭРЭШЪХЪ

**Христос тыгухэм арылъ зэрэхъугъэм пае, икIэрыкIэу
 тыкъальфыжъыгъэу тыхъугъ**

Шъуибзэджагъэрэ шъуипсэкIодхэмрэ къахэкIыкIэ, ла-
 гъэхэм шъуафэдэу шъущытыгъ. ² А Iофхэм ягъогу шъу-
 рыкIощтыгъ. Мы дунаем ихэбзэжъ Iае шъутетэу, жъы-
 бгъэм тетыгъо щызиIэ Iэшъхъэтетэу, джынапцIэу* Тхьэм

2:2 жъыбгъэм тетыгъо щызиIэ Iэшъхъэтетэу, джынапцIэу – шэйтаныр ары.

емыдѣлухэрэм агухэм арылтыр зэрэфаем тетэу шъузе-
кѣощтыгъ. ³Тэ пстэури а цѣыфхэм тахэтэу, типсэкѣодышѣ
шэныжъ зыкѣхъопсыщтыгъэ ѣоф мыхъунхэм атетэу
тыпсэущтыгъ. Типсэкѣодышѣ шэныжърэ тигупшысэ-
хэмрэ зыкѣхъопсыщтыгъэ ѣофхэр дгъэцакѣэщтыгъэх.
Тишэныжъ уеплтымэ, нэмыкѣ цѣыфхэм тафэдэу, тэри
Тхьэм игубж ылэчѣгъ тычѣэтыгъ. ^{4,5}Типсэкѣодхэм къа-
хэкѣыкѣэ лѣагъэхэм тафэдэу тыщытыгъэ пэтми, Тхьэу
гукѣэгъуныгъэшхо зѣѣм шѣулъэгъуныгъэшхоу къытфы-
риѣм пае, Христос тыригъусэу тыкыгъэпсэужьыгъ. Тхьэм
ынэшѣу щыфэныгъэкѣэ тымыкѣодэу тыкыгъэнэжьыгъ.
⁶Христос тыгухэм зэрарылтым пае, ащ тыригъусэу Тхьэм
тыкыгъэтэджыжьыгъ, ащ тыригъусэуи уашъом тѣысы-
пѣэ къыщытитыгъ. ⁷Тхьэм арэушътэу зыфишѣагъэр Хри-
стос Исус шѣлугъэу къытфыригъэшѣагъэмкѣэ ежъ ынэшѣу
щыфэныгъэшхоу гъунэ зимыѣр къэкѣощт лъэхъанэхэм
яцѣыфхэми аригъэлъэгъуныр ары. ⁸Тхьэм ынэшѣу щыфэ-
ныгъэкѣэ шъумыкѣодэу шъукыгъэнэжьыгъ, шѣошъхъуны-
гъэ шъуиѣэ зэрэхъугъэм пае. Ар къызпкъырыкѣыгъэр
шъорэп, ар Тхьэм итын нахъ. ⁹Шѣу зэрэтшѣагъэр арэп
тымыкѣодэу Тхьэм тыкыызкѣигъэнэжьырэр. Цѣыфыр зы-
щымытхъужьыным пае, Тхьэм а ѣофыр арэушътэу ыгъэ-
псыгъ. ¹⁰Сыда пѣомэ джы тызэрэщытым фэдэу тызыгъэ-
хъурэр Тхьэр ары. Христос тыгухэм зэрарылтымкѣэ
Тхьэм тигъэхъугъ, ѣофышѣлухэу Тхьэм къытфигъэпсыгъа-
гъэхэр дгъэцэкѣэнхэм пае.

Христоскѣэ шѣошъхъуныгъэ зѣлэхэр зы лъэпкъ зэрэхъухэрэр

¹¹Арышъ, шъо, хымэ лъэпкъэу къалъфыгъэхэр, шъу-
къэдаѣу. Сунэт ашѣыгъэхэр (ѣэкѣэ сунэт ашѣыгъэхэр ары
зыфасѣохэрэр) шъо, «сунэт амышѣыгъэхэкѣэ» заджэхэ-
рэм, мыр шъугу къэжъугъэкѣыжьын фае: ¹²пасэм Христос
шъугухэм арымылъэу шъупсэушътыгъ. Израил лъэпкъым
шъушъымыщэу, Тхьэм а лъэпкъыр къызэригъэугъэгъэ
ѣофхэм атет зэзэгъыныгъэхэмкѣэ* ѣахъэ шъуимыѣу, хы-
мэхэу шъушъытыгъ. Гугъапѣэ шъуимыѣу, Тхьэр шъумы-
шѣу мы дунаем шъутетыгъ. ¹³Ау джы, Христос шъугухэм
арылъ зэрэхъугъэм пае, шъо, зэгорэм Тхьэм пэчыжъэу
щытыгъэхэр, Христос ылъэу къащым щыкѣэкѣыгъэмкѣэ
джы Тхьэм пэгъунэгъу шъухъугъ.

¹⁴ Сыда пIомэ ежъ Христос ары тызэзыгъэшIужьыгъэр. Ежъыр ары итIур* зы зышIыгъэри, ыпкъыкIэ ахэмэ азыфагу дэлъыгъэ пыиныгъэм идэпкъ зэхэзыгъэуагъэри.

¹⁵ Унашъохэмрэ хабзэхэмрэ зэрыт Тэурат хабзэр лъэныкъокIэ ригъэзыгъ. Христос арэуштэу зыфишIыгъэр цIыфхэр ежъым ешIужьынхэу ыгъэхъузэ, а лъэпкъытIур зы лъэпкъыкIэу ыгъэхъунэу ары, ¹⁶ зэпыиныгъэри къащым щигъэкIодэу, итIур зыпкъы хъугъэу, Христос къащым зэрэкIэрылIыхагъэмкIэ ахэр Тхъэм ешIужьыгъэхэу ыгъэхъунхэу ары. ¹⁷ Христос къакIуи, шъо, Тхъэм пэчыжъэу щытыгъэ цIыфхэми, пэгъунэгъу щытыгъэ цIыфхэми, зэшIужьыныгъэм икъэбар къышъуигъэIугъ. ¹⁸ Сыда пIомэ Христос Iофэу ышIагъэм пае, а зы Псэ ЛъапIэр тыгухэм арылъэу, тэ титIуи Ты лъапIэм пэгъунэгъу тыхъун тэлъэкIы.

¹⁹ Арышъ, хымэхэу ыкIи хэхэсхэу шъущытыжъэп, ау Тхъэм ицIыф лъапIэхэм яхэгърыехэу шъухъугъ, Тхъэм иунагъо шъущыщэуи шъухъугъ. ²⁰ Апостолхэмрэ пегъымбархэмрэ* лъапсэу агъэуцугъэм шъутет. Ежъ Христос Исус ары лъэпсэ мыжъошхор. ²¹ Зиусхъанэу Исус ары унэр зэкIэри зэхэзыгъэуцорэр, ежъыри а унэм зэрэщыIэм пае, Тхъэм иунэшхо лъапIэ хъунэу хэхъо. ²² Шъо Христос шъугухэм арылъэу мыжъохэм шъуафэдэу, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ зэрыс унэм Христос шъори шъухегъэуцо.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЬ

Паул хымэ лъэпкъхэм Iофэу афишIагъэм къызэрэтегущыIэрэр

Ащ пае, сэ, Паул, Христос Исус сыфэлажъэу, шъо хымэ лъэпкъхэм* къэбарышIур къызэрэшъозгъэIурэм пае, хъапсым сычIадзагъэу сычIэс.

² Тхъэм ынэшIу щыфэныгъэкIэ Iоф къышъуфэсшIэнэу спшъэ къызэрэрилъхъагъэм икъэбар зэхэшъухыгъэн фае.

2:14 итIур – джуртхэмрэ мыджуртхэмрэ ары.

2:20 пегъымбархэр – христиан пегъымбар купэу Исус ыцIэкIэ къэгущыIагъэхэр ары. Еплъ Апостол. 13:1; 1 Кор. 12:28–29.

3:1 хымэ лъэпкъхэр – мыджуртхэр ары.

³Тхьэм игухэлъ шъэф къысфигъэнафи, сигъэшлагъэ, кІэ-
кІэу къызэрэшъуфэстхыгъэм фэдэу. ⁴Мы тхылъым шъу-
зеджэкІэ, Христос ехылІэгъэ шъэфым зэхэшІыкІыныгъэу
фысиІэм гу лъышъутэн шъулъэкІышт. ⁵А шъэфыр Тхьэм
Ыпсэ ЛъапІэ мы уахътэм апостол лъапІэхэмрэ пегъым-
бар* лъапІэхэмрэ зерафигъэнэфагъэм фэдэу, ыпэрэ лІэ-
шІэгъухэм* ащыпсэуцтыгъэ цІыфхэм Тхьэм аригъэшІэ-
гъагъэп. ⁶А шъэфыр мыры: Христос Исус хымэ лъэпкъхэм
агухэм арылъ хъоу, къэбарышІур зерадэрэмкІэ Тхьэм
Израил лъэпкъым ІэхьышІоу къылъигъэсырэр ахеми къа-
лъегъэсы; а лъэпкъхэри Израил игъусэхэу зы пкъым
щыщых, Тхьэм Израил лъэпкъыр ІофышІухэу къызэри-
гъэгугъагъэхэм ахеми яІахъэ ахэлъ.

⁷Тхьэм лъэкІыныгъэу къысхилъхъагъэм тетэу, мы Іофыр
згъэцэкІэнэу ынэшІу щыфэныгъэкІэ тынэу къызэрэси-
тыгъэмкІэ мы къэбарышІум сыфэлэжьэнэу сигъэнэфагъ.
⁸Тхьэм ицІыф лъапІэхэм анахыи нахъ цІыкІоу сыщытми,
Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэкІэ мы Іофыр спшъэ къырилъ-
хъагъ: Христос хэлъ баиныгъэшхоу зыми ымыгъэунэфы-
шъуцтым икъэбар хымэ лъэпкъхэм язгъэлунри, ⁹Тхьэм
игухэлъ шъэф цІыф пстэуми нафэ афэсшІынри ары.
БлэкІыгъэ лъэхъанэхэм ащегъэжъагъэу а гухэлъ шъэ-
фыр Тхьэу зэкІэ къэзыгъэхъугъэм аригъэшлагъэу щыты-
гъэп. ¹⁰Тхьэм арэуцтэу зыфишлагъэр чылыс зІукІэмкІэ
изэхэшІыкІыныгъэ зэмылІэужыгъом икъэбар ошъо лъэ-
ныкъом щыІэ Іэшъхъэтетхэми, тетыгъо зиІэхэми джырэ
уахътэм щаригъэшІэнэу ары. ¹¹Тхьэм а Іофыр ыгъэцэ-
кІагъ мыкІодыжын гухэлъэу Тхьэм Христос Исусэу
ти Зиусхъан ригъэгъэцэкІагъэм тетэу. ¹²Христос ты-
гухэм арылъэу, ежъымкІэ шІошъхъуныгъэ зэрэтиІэм пае,
тыгушхоу ыкІи ежъым тыщыгугъэу Тхьэм пэблагъэ
тыхъун тэлъэкІы. ¹³Арышъ, шъо сишІуагъэ шъозгъэкІы-
нэу къин зэрэсцэчырэм пае, шъугу шъумыгъэкІодынэу
сышъолъэІу. А къинэу сэ сцэчырэм шъоркІэ щытхъу
хэлъ.

3:5 пегъымбархэр – еплъ 2:20.

3:5 лІэшІэгъу – илгъэсишъэ мэхъу.

Паул шлошъхъуныгъэ зилэхэу Ефес дэсхэм Тхьэм зэрафелъэлурэр

¹⁴ Арышъ, ти Зиусхъанэу Исус Христос Ятэ ыпашъхъэ лъэгонджэмышъхъэкIэ сетIысхъэ. ¹⁵ Ежъыр ары Ты лъапIэу уашъоми чIылъэми ащылэу, сыдрэ унагъоу зыфалорэми ыцIэ къызхэкIырэр. ¹⁶ Тхьэм ищитхъушхо тетэу, ежъ Ыпсэ ЛъапIэкIэ шъугухэр лъэкIыныгъэкIэ ыгъэпытэнхэу селъэлэу, ¹⁷ шъушлошъ зэрэхъугъэмкIэ Христос шъугухэм арылтъыным пае. ¹⁸ Шъулъапсэхэр шIулъэгъуныгъэм хэлъхэу ыкIи ащ шъутетэу, Тхьэм ицIыф лъэпIэ пстэуми шъурягъусэу, Христос ишIулъэгъуныгъэ ишъомбгъуагъи, икIыхагъи, икууагъи, илъэгагъи къыжъугурылонхэм пае, лъэкIыныгъэ шъуилэнэу Тхьэм селъэлэу. ¹⁹ А шIулъэгъуныгъэу шIэныгъэ пстэури зынэмысырэр шъушIэнэу орэхъу, Тхьэм ишэн зэкIэ къышъухэлъыным пае.

²⁰ Тхьэм щытхъушхор ий. Ежъ илъэкIыныгъэу къытхэлъымкIэ Iофэу тызэрелъэлэшъущтхэмрэ тызэгупшысэшъущтхэмрэ анахы, егъэлыягъэу нахыбэ ышIэн елъэкIы. ²¹ Тэ Христос Исус зыгухэм арылъэу, чылыс зэлукIэм щыщхэм мыкIодыжъын лъэхъанэу къэкIощтхэмкIи лIэшIэгъоу къэкIощтхэмкIи щытхъушхор Тхьэм фэтэжъугъэшI. Амин.

ЯПЛIЭНЭРЭШЪХЪ

Зыпкъ закъом фэдэу тызэрэхъурэр

Сэ Зиусхъаным сызэрэфэлажъэрэм пае, хъапсым сычIадзагъэу сычIэсэу сышъолъэлэу: псэукIэу шъуилэнэу Тхьэр къызфышъоджагъэм тетэу шъузекIу. ² Мыпэгэныгъэри, гушъэбагъэри, щыIагъэри шъугухэм арыжъугъэлъхэу, шIулъэгъуныгъэкIэ зым зыр ерэщыл. ³ Зэзэгъыныгъэу шъузэзыпхырэмкIэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ зы шъуищытыныгъэу шъуигъэгъотырэр зэрэшъуухъумэным ыуж шъуит. ⁴ Пкъэу тызщыщыр зы, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIи зы, Iофэу тызщыгугъэу тызпаплъэу, Тхьэр къызфышъоджагъэри зы. ⁵ Зиусхъаныри зы, шлошъхъуныгъэри зы, тызкIаумэхъырэри зы. ⁶ Тхьэу цIыф пстэуми Ятэ лъапIи зы. Ащ цIыф пстэуми тетыгъо афыриI, зэкIэмкIи Iоф ешIэ, тэ зэкIэми ар тыгухэм арылъ.

⁷Тэ тшыщэу хэти Христос ынэшлү кыщицагъ, хэти тынэу кыритынэу зэрэфигъэшъошагъэм тетэу. ⁸Джары Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм зыкларытыр:

«ЫпшъэкIэ зыдэкIоежъым, гъэрхэри игъусэхэу
зыдыдищэягъэх,
цIыфхэми тынхэр аритыгъэх».

⁹(ЫпшъэкIэ дэкIоежъыгъ зыфилорэ гущылэхэм къарыкIырэр ыпэкIэ чIылъэм ыхэ дэдэм нэс кызэрехыгъэр ары. ¹⁰Ыхэ дэдэм нэс къехыгъэр ежъ дэдэр ары ошъо пстэуми анахы нахъ лъагэу дэкIоежъыгъэр, щылэ пстэуми щыкIагъэ зи ямылэу, икъугъэу ыгъэхъуным пае.) ¹¹Христос цIыфхэм тынхэр зэраритыгъэхэр мары: ежъым цIыф заулэ апостолхэу* ыгъэнэфагъэх, нэмыкIхэри пегъымбархэу* ыгъэнэфагъэх, адрэхэри ежъым икъэбарышлү агъэлунэу ыгъэнэфагъэх, етIани нэмыкIхэри дин пащэхэу ыкIи дин гъэсакIохэу ыгъэнэфагъэх. ¹²Тхьэм ахэр зыфигъэнэфагъэхэр ицIыф лъаплэхэр ежъым фэлэжьэнхэу аригъэлъэкIынри, Христос ыпкъ щыщхэм гурэ псэрэкIэ нахъ лъэкIыныгъэ аригъэгъотынри ары. ¹³Арэуцтэу тэ зэкIэ Тхьэм ЫкъокIэ шлошъхъуныгъэ тилэу, ари тшIэу, зы тыхъуцт, Христос зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зи зимылэ цIыф икъугъэу зэрэщытым фэдэу, тэри зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зи зимылэ цIыф икъугъэхэу тыхъуцт.

¹⁴ЕтIанэ тысабыижьыщтэп, хыорхэм адыкIэ мыдыкIэ тызэрамыдзэжъэу, цIыф заулэм адрэ цIыфхэм Iофхэу арагъашIэхэрэм яжъыбгъэ пстэуми тызэрафыжьыщтэп. Цыфхэу адрэ цIыфхэр дахыхынхэмкIэ фэлазэхэм ятхьагъэпцIыгъэ тыкъыфэнэжьыщтэп. ¹⁵Арэуцтэу мыхъоу, шлүлъэгъуныгъэр тыгухэм арылэу, шъыпкъагъэр къатIозэ, сыд фэдэ лъэныкъокIи Христос тыфэдэнэу кыитхэхъоцт. Ежъыр ары шъхьэр. ¹⁶Ежъ Христос ары пкъым кIуачIэ езыгъэгъотырэри, пкъыр зэзыпхырэ щылэ пстэумкIэ пкъыр зэкIэ зэхэзыгъэуцорэри, зэкIэзыубытэрэри. Арэуцтэу пкъым щыщэу тэдрэ Iахьэр зэрэлэжьэн фаем фэдэу зылажьэкIэ, пкъым хэхъо, шлүлъэгъуныгъэкIи нахъ кIуачIэ егъоты.

4:11 апостолхэр – ыпэ рапшIэу нэбгырэ пшIыкIутIоу Исус игъогу рыкIонхэу кыхыхыгъэхэр ары, етIанэ Паул фэдэхэу, нэмыкI цIыфхэу Христос ыгъэнэфагъэхэр ары.

4:11 пегъымбархэр – еплъ 2:20.

Христос зыгу илѣхэм щылэклакӀэу ялэр.

¹⁷ Зиусхъаным ыцӀэкӀэ лѣэшэу кѣышѣуфэсэгъэпытэ: Хымэ лѣапкѣхэм яшѣхъэнэкӀыгъэкӀэ зэрэзекӀохэрэм фэдэу шѣумызекӀу. ¹⁸ ЯзэхэшӀыкӀыныгъэ шӀункӀы, ягуркѣагъэ* кѣыхэкӀыкӀи зи амышӀэу, Тхьэм цӀыфхэм кѣаритырэ щылэныгъэм пэчыжъэх. ¹⁹ Агухэм гулѣытэ зи ямышӀэу, мыхъомышӀэ псэукӀэм зыратыгъ, загъэшхэкӀыни амылѣэкӀэу, сьд щыщырэ гумыкѣэбзагъэм пылѣых.

²⁰ Ау Христос икѣэбар шѣозыгъэшӀэгъэ цӀыфхэм арэуштэу шѣузекӀонэу шѣуагъэшӀагъэп. ²¹ Сыда пӀомэ Христос икѣэбар шѣо зэхэшѣухыгъ, ежъыри шѣугухэм арылѣэу, ежъым хэлѣ шѣыпкѣагъэр зэжѣугъэшӀагъ. ²² ШѣуипсэукӀэжѣ щыщ шѣуишэныжѣ бзаджэр хэшѣунэжъын зэрэфар зэжѣугъэшӀагъ. Сыда пӀомэ шѣуишэныжѣ бзаджэ ихъопсэныгъэ мыхъунхэу шѣукѣэзыгъапцӀэхэрэмкӀэ шѣуигъэкӀоды пэтыгъ. ²³ Шѣугухэм арылѣи шѣуигупшысакӀи Тхьэм зэрежѣугъэхъокӀын зэрэфари зэжѣугъэшӀагъэ. ²⁴ Шѣыпкѣагъэрэ гукѣэбзагъэрэ шѣыпкѣэу шѣуилэнэуи, ежъым шѣуфэдэнэуи, Тхьэм шѣукѣигъэхъужъыгъэу, шэныкӀэшӀур шѣуашэу зэшѣуцӀэкӀын зэрэфари зэжѣугъэшӀагъэ.

²⁵ Арышѣ, пцӀыусыныр хэшѣунэжъи, хэти игъунэгъу шѣыпкѣагъэр рерэу, сыда пӀомэ тэ зэкӀэри зы пкѣы закѣом тыщыщ. ²⁶ Шѣугубжыми, псэкӀод шѣумышӀэ. Шѣугубжыгъэу, тыгъэр кѣошѣумыгъэхъажъ. ²⁷ Шэйтаным гъогу ешѣумыт. ²⁸ ТыгъуакӀор орэмытыгъожъ, ау орэлажъи, ылэхэмкӀэ шӀу ерэшӀ, цыкӀагъэ зилэхэм афигощынэу илэным пае.

²⁹ Гущылэ емыкӀухэр шѣужэхэм кѣадэшѣумыгъэкӀых, ау адрэ цӀыфхэм зэрящыкӀагъэм фэшѣуашэу, гурэ псэрэкӀэ нахъ лѣэкӀыныгъэ яжѣугъэгъотызэ, гущылэшӀухэр шѣужэхэм кѣадэжѣугъэкӀыхэ нахъ, цӀыфхэу зэхэзыххэрэм шѣуишӀагъэ яжѣугъэкӀыным пае. ³⁰ Тхьэм Ыпсэ ЛѣапӀэ ыгу хэшѣумыгъэкӀ. Тхьэм шѣушѣхъэхэр зищэфыжъышт мафэм* нэсыфэ, ежъ Ыпсэ ЛѣапӀэ мыхъурым фэдэу, Тхьэм шѣугухэм кѣарилѣхъагъ. ³¹ Сьд фэдэ гу-

4:18 гуркѣагъэ – кѣаигъагъэкӀэ кѣыбгурыӀонэу умыдэныр, пӀуагъэми утемыкӀыныр ары.

4:30 Тхьэм шѣо шѣушѣхъэхэр зищэфыжъышт мафэр – ахърэт мафэр ары.

жъри, къызэкІэплъыхъанри, губжныни, куохъауни, цІыфхэм ІэягъэкІэ атегущыІэни, сыд щыщырэ бзэджагъи хэшъунэ-
жъых. ³²Зыр зым шІу фэрэхъу, гукІэгъу зэфэшъушІ
ыкІи зэфэжъугъэгъу, Тхъэм Христос шъок къызэрэшъуфы-
ригъэгъэгъугъэм фэдэу.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм шІу ылъэгъурэ бынхэу шъузэрэщытым пае, ежъым илъэужхэм шъуарыкІу. ²Христос шІу тилъэгъуи, мэ ІэшІу зыпихырэ тынэуи Тхъэм ыгу зэлурэ къурмэны-
пхъэуи тэщ пае ыпсэ зэритыгъэм фэдэу, шІулъэгъуныгъэ шъугухэм арылъэу шъузекІу.

³Ау Тхъэм ицІыф лъаплэхэм зэряфэшъуашэм фэдэу, зинэ шІэным, е сыд щыщырэ гумыкъэбзагъэм, е нэй-
псыягъэм ягугъу шъуадэжъ щышъушІы хъущтэп. ⁴Емы-
кІу гущыІэныр, делагъэ гущыІэныр, мыхъун сэмэр-
къэуныр шъо къышъуфэшъуашэп, Тхъэм ищытхъу шъу-
шІын фае нахъ. ⁵Сыда пІомэ мы Іофыр зэжъугъашІэ:
Зинэ зышІэрэ цІыфым, е зыгу мыкъабзэ цІыфым, е
нэйпсые цІыфым – ащ фэдэ цІыфым тхъэ нэпцІыр ыгъэ-
лъаплэу мэхъу – Христосрэ Тхъэрэ я ТетыгъошхокІэ
Іахъэ къылъысыщтэп. ⁶ГущыІэ мышцухэкІэ зыми зы-
къешъумыгъэгъапцІ, сыда пІомэ ащ фэдэ Іофхэм апае
Тхъэм емыдэлухэрэм игубж къалъыгъэсыщт. ⁷Арышъ,
ащ фэдэ цІыфхэм гъусэ шъуафэмышъу.

⁸Сыда пІомэ зэгорэм шІункІыгъэм шъуфэдэу шъушчы-
тыгъагъ, ау джы Зиусхъаныр шъугухэм зэрарылтым пае,
нэфынэу шъухъугъ. Нэфынэм ибынхэр зекІонхэ зэрэ-
фаем фэдэу шъузекІу, ⁹сыда пІомэ нэфынэм шІугъэу
къыхэкІырэр шІугъэ пстэури, зэфэныгъэ пстэури, шъы-
пкъэгъэ пстэури ары. ¹⁰Зиусхъаным Іофхэу игъоу ылъы-
тэхэрэр жъугъэунэфых ыкІи зэжъугъашІэх. ¹¹ПкІэ зи-
мыІэ шІункІыгъэ Іофхэм шъуиІоф ахэшъумылъхъ, ау а
Іофхэр зыфэдэхэр жъугъэнафэх. ¹²Сыда пІомэ ащ фэдэ
цІыфхэм Іофхэу шъэфэу ашІэхэрэм ягугъу пшІынри
емыкІу. ¹³Ау нэфынэм Іофхэр зекІэ къызигъэнафэхэкІэ,
ахэр къэлъагъох, сыда пІомэ къэлъагъорэ пстэури нэ-
фынэу мэхъу. ¹⁴Джары мырэущтэу зыкІаІорэр:

«О, чъыерэр, къэущыжъ,
 лагъэхэм къахэтэджыкIыжьи,
 Христос нэфынэр къыптригъэпсэщт».

¹⁵ Арышъ, шъузэрэзекIорэм инэу шъуфэсакъ, зэхэшIыкIыныгъэ зимыIэхэм шъуафэмыдэу, зэхэшIыкIыныгъэ зиIэхэм шъуафэдэу шъузекIу. ¹⁶ Игъор блэшъумыгъэкI, сыда пIомэ мы мафэхэр бзаджэхэшъ ары. ¹⁷ Арышъ, шъу-мыгупшысэу шъумызекIу, Зиусхъаныр зыфаери зыгурыжъугъаIу. ¹⁸ СэнэпсымкIэ зышъумыгъэутащъу. Ащ къыхэкIырэр мыхъомышIэ псэукIэр ары. Тхъэм Ыпсэ ЛъапIи икъугъэу шъугухэм арыжъугъэлъ. ¹⁹ ОрэдхэмкIи, тхъэщытху орэдхэмкIи, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ шъугухэм къарилъхъэрэ орэдхэмкIи шъузэдэгущыI. Шъугу етыгъэу Зиусхъаным щытхъу фэшъушIэу, ежъым пае орэд къашъуIо. ²⁰ Ти Зиусхъанэу Исус Христос ыцIэкIэ Iоф пстэуми апае Тхъэу Ты лъапIэм щытхъу фэшъушI зэпыт.

²¹ Христос ищынагъо шъугухэм арылъэу, шъузэфэIорышI.

Шъузымрэ лIымрэ зэрэфыщытынхэ фаер

²² Шъо, шъузхэр, Зиусхъаным шъузэрэфэIорышIэрэм фэдэу, шъуилIыхэми шъуафэIорышI. ²³ Сыда пIомэ Христос чылыс зэлукIэм ышъхъэу зэрэщытым фэдэу, лIыри ишъуз ышъхъэу щыт. Чылыс зэлукIэр Христос ыпкъэу щыт, ежъыри ары а пкъыр мыкIодэу къэзыгъэнэжъырэр. ²⁴ Чылыс зэлукIэр Христос зэрэфэIорышIэрэм фэдэу, шъузыри сыд щыщымкIи илI фэIорышIэн фае.

²⁵ Христос чылыс зэлукIэр шIу ылъэгъоу, ыпсэ ащ зэрэфитыгъэм фэдэу, хэтрэ лIи ишъуз шIу ерэлъэгъу.

²⁶ Христос ыпсэ зыфитыгъэр псыкIи* игущыIэхэмкIи чылыс зэлукIэм щыщхэр ыгъэкъабзэхэу, ахэмэ гукъэбзагъэ яIэ хъунэу ары. ²⁷ Ащ нэмыкIэу, Христос ыпсэ зыфитыгъэр чылыс зэлукIэм идэхагъэкIэ, бжъыгъэ, е зэлъагъэ, е ащ фэдэ щыкIагъэ зи имыIэу, гукъэбзагъэ иIэу, лажъэ зи имыIэу, ежъ ыпашъхъэ ригъэуцонэу ары.

²⁸ Ащ фэдэу лIым ыпкъы унае фэдэу ишъуз шIу ылъэгъун фае. Зишъуз шIу зылъэгъурэм ышъхъэ шIу елъэгъужьы.

²⁹ Зыми ежъым ыпкъ зыкIи ыуджэгъужьыгъэп, ау пкъым ищыкIагъэр регъэгъоты ыкIи егугъу, Зиусхъаныр чылыс

5:26 псыкIэ – умэхъыныр (еплъ Маттэ 3:1) ары зыфиIорэр.

зэІукІэм зэрегугъурэм фэдэу; ³⁰ сыда пІомэ Христос ыпкъ тыщыщ, ыл тыщыщ, икъупшъхъэхэми тащыщ. ³¹ Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Ащ къыхэкІыкІэ лІыр ятэ–янэхэм ахэкІынышъ, ишъуз гъусэ фэхъунышъ, а тІури зыпкъ хъуцтых». ³² А гущыІэхэм шъэфэу ахэлъыр шъэфышху: Сэ къызэрэзгурыІорэмкІэ, а гущыІэхэр зэхьылІагъэхэр Христосрэ чылыс зэІукІэмрэ ары. ³³ Арэуцтэу шъуащыщ пэпчъ ежъ ышъхъэ шІу зэрилъэгъурэм фэдэу, ишъузи шІу ерэлъэгъу. Шъузыми илІ лъытэныгъэ ферэшІ.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Ятэ–янэхэмрэ ялъфыгъэхэмрэ зэрээфыщытынхэ фаер

Шъо, бынхэр, Зиусхъаныр шъугухэм зэрарылтым пае, шъуятэ–шъуянэхэм шъуядэІу. Арэуцтэу зышъушІыкІэ, тэрэзэу шъозекІо. ² «Уятэрэ уянэрэ лъытэныгъэ афэшІ», ыІуи, джары апэрэ унашъоу* Тхъэм мы гъэгугъэныгъэр зэрипхыгъэр, мырэуцтэу ыІозэ, ³ «шІугъэ къыохъулІэным ыкІи бэрэ мы дунаем ущыпсэуным пае».

⁴ Шъо, тыхэри, шъуибынхэр шъумыгъэгубжых, ау Зиусхъаныр зэрэфаем тетэу, шъупІух ыкІи агурыжъугъаІу.

УнэІутхэмрэ тхъаматэхэмрэ зэрээфыщытынхэ фаер

⁵ Шъо, унэІутхэр, мы дунаем шъутетыфэ, шъуитхъаматэхэм шъуащыщынэу, шъугухэри кІэзэзхэу шъуядэІу, гу шъыпкъэкІи Христос шъузэредэІурэм фэдэу, ахэми шъуядэІу. ⁶ ШъуядэІу сэІо, ау агу къызэдгъэІун шъуІоу, анэхэмкІэ гъунэ къызэрэшъулъафырэм ыдэжъ изакъоп, ау Христос шъузэрэфэлажъэрэм пае, сыдигъуи шъугу етыгъэу шъуядэІузэ, Тхъэр зыфаер жъугъэцакІэ. ⁷ Цыфхэм шъузэрафэлажъэрэм фэдэу орэмышъу, Зиусхъаным шъузэрэфэлажъэрэм фэдэу, шъуигуапэу шъуитхъаматэхэм

5:31 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 2:24.

6:2–3 унашъор – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 5:16.

шъуафэлажъ, ⁸ сыда пѳомэ хэт щыщ цѳыфми, унэлутми шъхьафитми, сыд фэдэ шлугъэ ышлэми, илэхьышлу Зиусхьаным ащ къызэрэлтѳыгъэсыщтыр шъо шъошлэ.

⁹ Шъо, тхьаматэхэр, шъори шъуиунэлутхэм джащ фэдэу шъуадэзекѳоу, пхъэшагъэкѳэ шъуапэмыгъокѳэ, сыда пѳомэ шъо бгъуитѳуми а зы Зиусхьаныр уашъом зэрэщышъуилэр шъошлэшъ ары. Ар цѳыфхэм ятеплъэ емыплъэу, цѳыф пстэури изэфэдэхэу щытых.

Тхьэм илэшэ–шъуашэхэр

¹⁰ Аужыпкъэм Зиусхьаным илъэкѳыныгъэшхокѳэ кѳуачѳэ зижъугъаѳ. ¹¹ Тхьэм илэшэ–шъуашэхэмкѳэ зэкѳэ зышъуфап, шэйтаным итхьагъэпцѳыгъэ гухэлъхэм шъуапэуцужьыным пае. ¹² Сыда пѳомэ тызэзаохэрэр лымрэ лымрэ къахэхъукѳыгъэ цѳыфхэр арэп, ау джынэпцѳэ лэшъхьэтетхэри, тетыгъо зилэхэри, мы дунэе шлункѳым ипэщэшхоу джынапцѳэхэри, бзэджагъэм иджынапцѳэу ошъо лъэныкъомкѳэ щылэхэри ары. ¹³ Арышъ, Тхьэм илэшэ–шъуашэхэр къэшъулэтых, мѳаер къызыскѳэ, шъузэ-кѳэмыкѳожьыным ыкѳи зэкѳэми шъузатекѳо ужым шъу-лъакъохэм шъуатетыным пае. ¹⁴ Джащ фэдэу пытэу шъущыт; шъыпкъагъэр шъуибгырыпхым фэдэу зижъугъаѳ; шъыпкъагъэу Тхьэм ыдэжъкѳэ тилэри ашъоджанэм фэдэу зыщышъуль. ¹⁵ Тхьэм ежъым тешлужьыгъэу тызэ-ригъэхъурэм икъэбарышлу жъугъэлуным ихъазырыни цуакъэхэм афэдэу зыщышъуль. ¹⁶ Ахэмэ анэмыкѳэу, шлэшъхъуныгъэр мэлум* фэдэу къэшъулэт. Ащкѳэ шэйтаным ищэу плъыгъэхэр жъугъэкѳосэнхэ шъульэкѳыщт. ¹⁷ Шъу-мыкѳодэу Тхьэм шъукъызэригъэнэжъырэр танджэм фэдэу къэшъулэт. Сэшхоу Тхьэм Ыпсэ Лъапѳэ къышъуитырэр къэшъулэт. А сэшхор Тхьэм игущылэхэр ары. ¹⁸ Сыдигъуи Тхьэм Ыпсэ Лъапѳэ илъэкѳыныгъэкѳэ тхьэлъэлу пстэум-кѳи шъуелъэлу, шъуищыкѳагъэмкѳи Тхьэм шъуелъэлу. Шъусакъэу ыкѳи шъуемызэщэу Тхьэм ицѳыф лъапѳэхэм зэкѳэмэ шъуафелъэлу зэпыт.

¹⁹ Сэщ пайй, сыжэ зызэтесхыкѳэ, къэбарышлум ишъэф гушхоныгъэкѳэ къэслонхэу гущылэхэр Тхьэм сыгу къы-

6:16 мэлум – пасэм дзэлхэм гъучѳ хъурэешхоу чатэм пэлудзэу аѳыгъы-щтыгъэр ары.

рилъхъанхэу шъуелъэІу. ²⁰Іэхъу–лъэхъу къыстыралъхъа-
гъэу, мы къэбарышІум сырилІыкІу. КъэбарышІур гу-
шхоныгъэкІэ къызэрэсІон фаем фэдэу къэсІонэу Тхъэм
шъукъысфелъэІу.

Аужырэ шІуфэс гушыІэхэр

²¹Шъори сикъэбархэмрэ Іофхэу сшІэхэрэмрэ шъушІэн-
хэм пае, шІу тлъэгъурэ тшы Тихик* зэкІэ шъуигъэшІэшт.
Ар Зиусхъаным иІофкІэ шъыпкъагъэкІэ ІэпыІэгъоу щыт.
²²Мы Іоф дэдэу тиІофхэр зытетхэр шъуигъэшІэнри шъуи-
гъэгущонри ары Тихик шъуадэжъ къызфэзгъакІорэр.

²³Тхъэу Ты лъапІэмрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ
тшихэм гупсэфыныгъэрэ шІулъэгъуныгъэу шІошъхъу-
ныгъэ зигъусэмрэ къарарэт. ²⁴МыкІодыжъын шІулъэгъу-
ныгъэ зиІэхэу, ти Зиусхъанэу Исус шІу зылъэгъухэрэм
Тхъэм ынэшІу къащерэф. Амин.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІЭХЭУ ФИЛИППИ КЪАЛЭМ ДЭСХЭМ ТХЫЛЪЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Сэrrэ Тимофейрэ* Христос Исус тыфэла-
жъэ. Тимофей сигъусэу шъо, Тхъэм ицІыф лъаплэхэу,
Филиппи къалэм* дэсхэу, Исус Христос зыгу илъхэм,
шъуичылыс иІэшъхъэтетхэмрэ* иІэпыІэгъухэмрэ* шъуи-
гъусэхэу, мы тхылъыр къышъуфэсэтхы.

²Тхъэу Тятэ лъаплэрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ
анэшІу къышъуцарэфи, гупсэфыныгъэ къышъуарэт.

1:1 Тимофей – Паул дэлажъэу, игъогогъухэм ащыщыгъ. Еплъ Апостол.
16:1–3.

1:1 Филиппи къалэр – Рим къэралыгъошхом щыщэу Македоние хэкум
итыгъ. А хэкур джырэ Грецием (Иунанистаным) итемыр Іахъэу щытыгъ.
Еплъ Апостол. 16:9–40.

1:1 Іэшъхъэтетыр – урымыбзэм щыщ гущыІэу «Іэшъхъэтетэу» ыкІи
«зынаІэ Іофхэм атезыгъэтэу» зыфаІорэм етІанэ мэхъанэу «епископыр»
иІэ хъугъэ.

1:1 ІэпыІэгъур – етІанэ мы гущыІэм мэхъанэу «диаконыр» иІэ хъугъэ.
Еплъ Рим. 16:1; 1 Тим. 3:8,12.

Паул шлошъхъуныгъэ зиӀэхэу Филиппи дэсхэм Тхьэм зэрафелъӀурэр

³ Сыгу шъукъэки къэси, си Тхьэ щытхъу фэсэшӀы. ⁴ Сы-
дигъуи шъо пстэуми пае Тхьэм сызелъӀукӀэ, гушӀуагъо-
кӀэ селъӀу, ⁵ сыда плӀмэ апэрэ мафэм къыщегъэжъагъэу
джырэ нэсыфэ, Иофэу къэбарышӀум сэ фэсшӀагъэмкӀэ
шъуиӀахъэ хэлъыгъэшъ ары. ⁶ Тхьэм Иофэу шъугухэм
ащиублагъэр Исус Христос дунаем къызыкӀожьыщт ма-
фэм нэсы зэрэригъэкъущтым сыщэгугъы.

⁷ Арэущтэу шъо пстэуми пае сызэрэгупшысэрэр тэрэз,
сыда плӀмэ Іэхъу-лъэхъу къыстыралъхъагъэу щытми, къэ-
барышӀум пэуцухэрэм пэгъокӀ ястыми, къэбарышӀум
ишъыпкъагъэ къэзгъэлъагъоми, сыгу шъуилъ зэпыт,
шъо пстэури, сигъусэхэу Тхьэм ынэшӀу къызщифэхэрэр.
⁸ Исус Христос ишӀулъэгъуныгъэ сыгу илъэу шӀу шъу-
зэрэслъэгъурэмкӀэ Тхьэр сишихъат.

⁹ Тхьэм сызэрелъӀурэр шӀэныгъэмрэ зэхэшӀыкӀыны-
гъэ пстэумрэ ягъусэу, шӀулъэгъуныгъэ нахьыбэ шъуиӀэ
зэпытыныр ары. ¹⁰ ЕтӀанэ нахьышӀур зыфэдэр зэхэшъу-
шӀыкӀын шъулъэкӀыщт, шъугухэри къабзэхэу, зыми шъу-
зэригъэмысэн зи щымыӀэу, Христос дунаем къызыкӀо-
жьыщт мафэм дэжъ шъущытыщт. ¹¹ Арэущтэу шӀугъэу
шъыпкъагъэм къыхэкӀырэр Исус Христос шъугухэм инэу
къарилъхъащт, цӀыфмэ Тхьэм щытхъушхо фашӀыным
ыкӀи ежъыр агъэлъэплӀэным пае.

Христос уфэлэжъэныр ары щыӀэныгъэ шъыпкъэр

¹² ШъушӀэнэу сыфай, сшихэр, сэ къысэхъулӀэгъэ Иоф-
хэм яшӀуагъэ къэбарышӀу гъӀуным иӀоф къызэрэрагъэ-
кӀыгъэр. ¹³ Арэущтэу Кайсарым иунэшхоу преторие иухъу-
макӀохэмрэ адрэ цӀыф пстэумрэ нафэ афэхъугъ, Хри-
стос сызэрэфэлажъэрэр ары Іэхъу-лъэхъу къызкӀысты-
ралъхъагъэр. ¹⁴ Ащ нэмыкӀэу, цӀыфхэм Іэхъу-лъэхъу къы-
зэрэстыралъхъагъэм пае, сшихэу Зиусхъаныр зыгу илъ-
хэм янахьыбэхэм агухэм зыкъаӀэтызэ, мышцынэхэу Тхьэм
игущыӀэхэр нахь гушхоныгъэкӀэ агъӀухэу аублагъ.

¹⁵ Шъыпкъэ, шъугъонымрэ зэщыхъанымрэ агухэм ары-
лъхэу, Христос икъэбар зыгъӀухэрэри щыӀэх, ау нэмыкӀ
цӀыфхэм агухэм шӀугъэ зэрарылтым пае, Христос икъэ-

бар агъэIу. ¹⁶ Апэрэхэм агухэм зэщыхьаныгъэ арылъэу, гумыкъэбзагъэкIэ Христос икъэбар агъэIу. СиIэхъу-лъэхъу джыри нахь щэчыгъуаеу ашIынэу агу хэлъ. ¹⁷ Адрэхэм шIулъэгъуныгъэ агухэм зэрарылтым пае, Христос икъэбар агъэIу. Христос икъэбарышIу пэуцухэрэм пэгъокI ястыжьи́нэу Тхьэм сызэригъэнэфагъэр ашIэ. ¹⁸ Ар Iофэп. Арэуштэуми мырэуштэуми, гухэлъ бзаджэкIи гухэлъышIукIи, Христос икъэбар агъэIу хъумэ, сэгущIо.

ЫкIи сыгушIо зэпытышт, ¹⁹ сыда пIомэ Тхьэм шъу-зэрелъэIурэм пайй, Исус Христос Ыпсэ ЛъапIэ IэпыIэгъу къызэрэсфэхъурэм пайй, мы къиным сыкъызэрэхэкIыжьи́щтыр сэшIэшъ ары. ²⁰ ЗыкIи сызтеукIытыхьан Iоф горэ щымыIэу, джыри сыдигъуи, сыпсауми, сылIэми, спкъыкIэ Христос гушхоныгъэкIэ зэрэгъэлъэпIэн зэпытыштым сыкIэхъопсы ыкIи сыщэгугъы. ²¹ Сыда пIомэ сэ щыIэныгъэ шъыпкъэу зыфасIорэр Христос сыфэлэжьэныр ары, сылIэми ишIуагъэ къысэкIышт. ²² Ау мы пкъым сыщыпсэунэу щытмэ, шIугъэ къызхэкIырэ Iоф сшIэн слъэкIышт. Ау а IофитIум язэу къыхэсхыштыр сшIэрэп. ²³ А IофитIумэ сырагъэзы. Мы дунаем сехыжьи́нышъ, Христос сыригъусэнэу сшIоигъу. Ар бэкIэ нахьи́шIу. ²⁴ Ау мы пкъым сыкъыхэнэныр шъоркIэ нахь щыкIэгъэшхоу щыт. ²⁵ Ащ сыщыгугъэу, мыщ дэжьи́м сыкъызэрэнэжьи́штри, гушIуагъо игъусэу шъуишIошъхъуныгъэ нахь пытэ хъу зэпытыным пае, шъуадэжь сызэрэщыIэштри сэшIэ. ²⁶ Ащыгъум шъуадэжь сыкъызыкIожькIэ, Христос Исус къысфишIэгъэ Iофым лъэшэу шъущыгушIукIын шъулъэкIышт.

²⁷ ЗэкIэми апэу Христос ехьи́лIэгъэ къэбарышIум фэшъуашэу шъузекIу. Ащыгъум сыкъакIоу шъуслъэгъумэ, е сыщымыIэу шъуикъэбар зэхэсхымэ, зыгу-зыпсэу гъогу занкIэм шъыпкъэу шъурыкIоу, шъузэгурыIоу, къэбарышIоу шъуишIошъ хъурэм пае инэу шъузэдэлажьэу, ²⁸ къышъупэуцухэрэм зыкIи шъузэращымыщынэрэри сшIэшт. Ахэр зэрэкIодыжьи́штри, шъо шъумыкIодэу шъукъызэрэнэжьи́штри шъуизекIуакIэ нафэу аригъэлъэгъушт. ШъумыкIодэу шъукъэзыгъэнэжьи́штыр Тхьэр ары. ²⁹ Сыда пIомэ ХристоскIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэным имызакъоу, Христос пайй къин шъушъэчынэу Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэкIэ фит шъуишIыгъ. ³⁰ Сэ бэнэным сыхэтэу зэрэшъулъэгъугъэм фэдэу, шъори джы шъухэт, джыри а бэнэным сызэрэхэтыр зэхэшъухыгъ.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Христосыр ары Зиусхьаныр

Христосэу шъугухэм арылтым шъуегъэгушхоба? Ишлу-
лъэгъуныгъэ шъуигукъао къышъушъхъэщихырэба? Тхьэм
Ыпсэ ЛъапІэ шъугухэм арылба? Гуфэбэныгъэри гукІэ-
гъуныгъэри зэфышъуиІэба? ² Ащыгъум сигушлуагъо ижъу-
гъэкъу: шъуигупшысакІэ зы орэхъу, а зы шлулъэгъуны-
гъэр шъуерэІ, зыгу–зыпсэу шъущыт. ³ Зэщыхьанри зы-
шлушІыжъынри шъугухэм арылхъу зи шъумышІэ, шъу-
мыпагэуи нэмыкІ цІыфхэр шъушъхъэ зэрэшъулътэжъы-
рэм нахь нахь инхъу шъулътэтх. ⁴ Хэти ежъ ышъхъэ
иІоф закъо ерэмыплъ, нэмыкІ цІыфхэм яІофми ерэплъ.

⁵ ШъуигупшысакІэ Христос Исус игупшысакІэ фэдэу
орэхъу:

⁶ Христос Исус Тхьэм ищытыкІэ хэлъыгъэ пэтми,
Тхьэм фэдэу зэрэщытым ежъ ышъхъэ ишлуагъэ
къыригъэкІыжъынэу ыуж итыгъэп.

⁷ Ау ежъым зигъэцІыкІуи, Іофтабгэм ищытыкІэ иІэ
хъугъэ. ЦІыфым фэдэу хъугъэ, итеплъи цІыф-
хэм ятеплъэ фэдэу щытыгъ.

⁸ Ежъым зигъэцІыкІуи, лІэныгъэм нэсыфэ Тхьэм
фэІорышІагъ, къащым зыщыкІэрылІыхьагъэм
нэс.

⁹ Арышъ, Тхьэм ар ыгъэини, цІэ пстэуми анахь
цІэшхор* къыритыгъ.

¹⁰ Арэуштэу зыфэхъугъэр Исус ыцІэ щытхъу фа-
шІэу, щыІэ пстэури лъэгонджэмышъхъэкІэ тІы-
сынхэр ары, уашъоми, чІылъэми, чІылъэ чІэ-
гъыми* щыІэхэр ары,

¹¹ бзэгу пстэуми Исус Христос зэрэ–Зиусхьаныр зэ-
кІэмэ апашъхъэ къыщаІонри ары. Арэуштэуи
Тхьэу Ты лъапІэм щытхъушхо фашІышт.

2:9 цІэшхор – Зиусхьанэу зыфаІорэ цІэшхор ары.

2:10 чІылъэ чІэгъым – лІагъэхэм ядунае ары.

Жъуагъохэм шъуафэдэу цыфхэм шъукъызэрахэлыдыкыщтыр

¹² Арышъ, силъаплэхэр, шъуадэжь сызыщэлэм, шъукъысфэлорышлэу шъузэрэщытыгъэм фэдэу, джы шъуадэжь сызыщымылэми, ащ нахьы бэкIэ нахь шъукъысфэлорышлэн фае: Тхьэм ищынагъо шъугухэм арылтъэу, шъугухэр кIэзэзхэу, шъумыкIодэу шъукъызэрэнэжьыщтым лъэшэу ыуж шъуит, ¹³ сыда плэмэ ежъым игъоу ылъытэрэ Iофхэм шъуафэенэуи жъугъэцэкIэнхэуи шъозыгъэлъэкIырэр Тхьэр ары.

¹⁴ Сыд шъушлэми, шъумытхъаусыхэу ыкIи шъуемыхъырэхъышэу шъушлэ, ¹⁵ лажьэ зи шъуимылэным ыкIи гукъэбзагъэ шъуилэным пае. Ащ фэдэу зыхъукIэ, зыми шъузэригъэмысэн зи щымылэу, цыф къаигъэхэм ыкIи къуанчэхэм шъуахэтэу, Тхьэм шъурибыныщт. ¹⁶ Щылэныгъэр тилэ зыгъэхъурэ гущылэхэр шъулэ илъхэу, дунэе шлункIым жъуагъохэм шъуафэдэу а цыфхэм шъукъахэлыдыкыщт. Арэуштэу зыхъукIэ, хъаулыеу сызэрэмылэжьагъэм ыкIи сызэрэмыулэугъэм Христос дунаем къызыкIожьыщт мафэм дэжь сырыгушIощт. ¹⁷ Шъо Тхьэм къурмэныпхъэу фэшъушIырэр шъуишIошъхъуныгъ ары. А къурмэныпхъэм сищылэныгъэ ылъ текIагъэ хъуми, сыгушIощт, шъори зэкIэ сышъуигъусэу сыгушIощт. ¹⁸ Арышъ, шъори шъуигопэн фае, шъусигъусэуи шъугушIон фае.

Тимофейрэ Епафродитрэ

¹⁹ Тимофей* бэ темышлэу къышъуфэзгъэкIонэу Зиусхъанэу Исус сыщэгугъы, шъуикъэбархэр зэхэсхыхэмэ сыгу псэфыжьыным пае. ²⁰ Ишъыпкъэу къышъуфэгумэкIырэр Тимофей нэмыкI зи сиIэп. ²¹ Цыф пстэури ежъ яIофхэм ауж итых нахь, Исус Христос игъоу ылъытэрэ Iофхэм ауж итхэп. ²² Тимофей ишъыпкъагъэ шъо шъошлэ. Ыкъо ятэ зэрэдэлажьэрэм фэдэу, къэбарышлу гъэлуным иIофкIэ къыздэлэпылагъ. ²³ СиIофхэр зэрэхъущтхэр зэрэшлэу, къышъуфэзгъэкIонкIэ сэгугъэ. ²⁴ Сэри бэ темышлэу шъуадэжь сыкъэкIожьынэу Зиусхъаным сыщэгугъы.

²⁵ Ащ нэмыкІэу, Епафродит* ктышъуфэзгъэкІожьын фаеу сэлъытэ. Ар тэ тшы, ежыррэ сэррэ тызэдэлэ жьагъ ыкІи тызэдэулэугъ. Джары шъо шъуилІыкІоу, ІэпыІэгъу сищыкІагъэ зэхъум, ктыслъыплъэнэу ктысфэжъугъэкІогъагъэр. ²⁶ Шъо зэкІэ шъуилъэгъужьынэу ар лъэшэу ктышъуфэлІэ, зэрэсымэджагъэр зэрэзэхэшъухыгъэм пайй мэгумэкІы. ²⁷ Шъыпкъэ, лІэныгъэм нэсыгъэу сымаджэу щытыгъ. Ау Тхъэм гукІэгъу ктыфишІыгъ, ежыым изакъоп, сэри гукІэгъу ктысфишІыгъ, сыгу къемыо зэпытыным пае. ²⁸ КтышъуфэзгъэкІожьынэу сызфэгузажъорэр ар шъулъэгъужьмэ, шъо гушІагъо шъуилэ-нэуи, сэ сигумэкІыныгъэ нахъ макІэ хъунэуи ары. ²⁹ Зиусхъаныр шъо шъугухэм зэрарылым фэдэу, ащ ыгуи зэрилым пае, гушІогъо пстэумкІэ шъупэгъокІ. Ежыым фэдэ цІыфхэм лъытэныгъэ афэшъушІ, ³⁰ сыда пІомэ Христос иІоф пае лІэныгъэм пэблагъэ хъугъэ. Шъо сэ ктысфэшъушІэн шъумылъэкІыгъэ ІэпыІэгъур ктысфишІэным пае, ыпсэ шъхъамысыжъэу лІэныгъэм пэблагъэ хъугъэ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм ыдэжъ ктыкІырэ шъыпкъагъэр

Аужыпкъэм, сшыхэр, Зиусхъаныр шъугухэм зэрарылым пае шъугушІу. А Іоф дэдэхэр джыри зэ ктышъуфэстхыжъынхэу сэркІэ ктынэп, ахэр зэрэстхыжъхэрэми ишІагъэ ктышъокІыщт.

² Хъэхэм афэдэ цІыфхэу,* бзэджагъэ зышІэхэу, адрэ цІыфхэр сунэт зышІыхэрэм защышъудзый. ³ Шъыпкъэу сунэт ашІыгъэу щытхэр тэры, тэ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ илъэкІыныгъэкІэ Тхъэм фэлажъэхэу, Христос Исус рыпагэхэу, пкъым епхыгъэ Іофхэм ащымыгугъыхэрэр. ⁴ Арэуштэу щыт пэтми, сэри ащ фэдэ Іофхэм сащыгугъын слъэкІыщтыгъ.

2:25 Епафродит – Филиппи къалэм щыІэ чылыс зэІукІэм щыщхэм ятын Паул фэзыхыгъэр ары. Джы Епафродит мы тхылъыр зыдиІыгъэу Филиппи къалэм ыгъээзэжъыщт.

3:2 хъэхэм афэдэхэ цІыфхэр – а гущыІэхэмкІэ Паул зыфиІорэр хымэ лъэпкъхэм ащыщхэр христиан хъунхэм пае, ыпэ рапшІэу сунэт ашІынхэ фаеу аІозэ, христиан хъугъэ джуртхэу зыІохэрэр ары.

Цыф горэ пкъым епхыгъэ Иофхэм ащыгугъын ылъэ-кӀынэу къышӀошӀымэ, сэ а цыфым нахь а Иофхэм нахь сашыгугъын слъэкӀышт. ⁵Сэ мэфий сыныбжъэу сунэт сашӀыгъ, Израил лъэпкъым сыщыщ, Вениамин иунэгъо лъэпкъ сыщыщ, джуртмэ сыкъахэкӀыгъ, Тэурат хабзэм тетэу сырыкӀоу фарисей купым* сыщыщыгъ. ⁶Тхъэ гъэлъэпӀэным сыгу етыгъэу сыпылъэу, чылыс зэлукӀэм щыщхэм къин язгъэщэчыщтыгъ. Тэурат хабзэм итхэр бгъэцэкӀэнхэм ягъогуӀэ шъыпкъагъэ бгъотыщтыгъэмэ, зыми сызэригъэмысэн зи щыӀэщтыгъэп.

⁷Ау джы Христос зыфэдэр зэгъэшӀэным пае, Иофхэу сишӀуагъэ къэкӀоштыгъэхэм пкӀэ ямыӀэжъэу сэлъытэ. ⁸Шъыпкъэ, Иоф пстэуми пкӀэ ямыӀэжъэу сэлъытэ. Сыда пӀомэ си Зиусхъанэу Христос Исус зыфэдэр зэгъэшӀэныр Иофхэу щыӀэ пстэуми анахь нахьышӀу. Ежъым сыфэлэжъэным пае, зэкӀэри хэсынагъ, Иоф пстэуми пкӀэ ямыӀэжъэу сэлъытэ, Христос сиӀэхьышӀоу хъуным ыкӀи ⁹ежъыр сыгу илъыным пае. Тхъэм ежъым ыдэжъкӀэ шъыпкъагъэ сиӀэу сызкӀилъытэрэм сэ ИофышӀухэу сшӀагъэхэм яИоф хэлъэп. Сэ зыфасӀорэр Тхъэм ежъым ыдэжъкӀэ шъыпкъагъэ сиӀэу сызкӀилъытэрэр ХристоскӀэ шӀошъхъуныгъэ зэрэсиӀэр ары. Тэурат хабзэм итхэр згъэцэкӀэнхэм иИоф ащ хэлъэп. А шъыпкъагъэу сиӀэр Тхъэм ыдэжъкъекӀы, шӀошъхъуныгъэми тет. ¹⁰Христос зыфэдэр зэгъэшӀэнэу сыфай, ар лагъэхэм къызэрахэтэджыкӀыжъыгъэм ыдэжъ къикӀырэ лъэкӀыныгъэр зыфэдэри зэгъэшӀэнэу сыфай. Христос къинхэу ыщэчыгъэхэм сиӀахъэ ахэлъынэу сыфай, ежъыр зэлӀэм, зэрэщытыгъэм фэдэуи сыхъунэу сыфай. ¹¹Арэуштэу Тхъэм лагъэхэм сыкъахигъэтэджыкӀыжъыным сыщэгугъы.

Иофхэу сызщыгугъыхэрэм сызэралъыӀэсыным ыуж сит

¹²А Иофхэу сызщыгугъыхэрэм салъыӀэсыгъэу, е зишъыпкъагъэ щыкӀагъэ зи зимыӀэ цыф икъугъэу сыхъугъэу сӀорэп. Ау а Иофхэм сызэралъыӀэсыным ыуж сит, Христос

3:5 Фарисей купыр – джуртхэм ащыщхэу диным рыкӀорэ цыф купэу щытыгъэх. Ахэр Тэурат хабзэм итхэмрэ ятэжъхэм къакӀэныжъыгъэ хабзэхэмрэ агу етыгъэу апылъыщтыгъэх.

Исус ицІыфхэм ащыщ сыхъунэу къызэрэслъыІэсыгъэм фэдэу. ¹³Сшыхэр, Іофхэу сызщыгугъыхэрэм салъыІэсыгъэу зыслъытэжърэп, ау зы Іоф закъо сэшІэ: БлэкІыгъэ Іофхэр сэ сщыгъупшэжъхэу, сапэкІэ ит Іофхэм сызэралъыІэсыным ыуж сит. ¹⁴Зепэчъэным хахъэрэм фэдэу тыныр къэсхъыным пае, кІэухым сызэрэнэсыным ыуж сит. А тынэу зыфасІорэр уашъом сыщыпсэуныр ары, ар къэсхъынри ары, ибынхэм ащыщ сыхъунэу Тхъэм Исус Христос сызфыригъэджагъэр.

¹⁵Тэ тщыщэу хэтрэ цІыфэу Христос иІофхэм яхылаагъэу щыклаагъэ зи зимыІэ цІыф икъугъэу хъугъэр арэуштэу гупшысэн фае. Іоф горэм ехылаагъэу нэмыкІ гупшысакІэ шъуиІэмэ, Тхъэм ари нафэ къышъуфишІышт. ¹⁶Ау тызнэсыгъэм фэшъуашэу тыгупшысэн фае, ащ тетэуи тызекІон фае.

¹⁷Сшыхэр, силъэужхэм шъуакъырыкІу. Шъузэрэзе-кІон фаем ишапхъэу шъодгъэлъэгъугъэм тетэу зекІохэрэм шъуакІырыплъ. ¹⁸Сыда пІомэ бэрэ къызэрэшъо-сІуагъэм фэдэу, джыри сынэпсхэр къехыхэзэ шъосэІо: Цыфыбэ Христос икъащ пыеу фэхъугъэх. ¹⁹А цІыфхэм кІэухэу къалъысыщтыр кІодыныгъэр ары, ятхъэри ныбэр ары, зэрыпэгэрэ Іофхэри укІытэжъыпхъэх. Мы дунаем иІофхэм анэмыкІкІэ ягупшысэхэрэп. ²⁰Ау тэ тыхэку уашъор ары. Зиусхъанэу Исус Христосэу уашъом къехынышъ, тымыкІодэу тыкъэзыгъэнэжъыщтым тежэ. ²¹Еж илъэкІыныгъэшхоу зэрылажъэу, Іоф пстэури итетыгъо ыІэчІэгъ зэрычІигъэуцорэмкІи тпкъы тхъамыкІэхэр зэблихъунхэшъ, еж ыпкъэу щытхъушхо зиІэм фэдэхэу ыгъэхъуцтых.

ЯПЛЭНЭРЭШЪХЪ

Арышъ, шъо, сшыхэу шІу слъэгъухэу, нэкІэ слъэгъунхэу сызфалІэхэрэм, сигушІуагъори ситанджыри* шъоры. ШІу слъэгъухэрэр, Зиусхъаныр шъугухэм зэрары-лъым пае, гъогу занкІэм пытэу шъутетын фае.

4:1 тандж – зепэчъэнымкІэ е бэнэнымкІэ текІоныгъэр къэзыхъырэм фагъэшъуашэщтыгъэр ары.

сырырэзэнэу зызгъэсагъ. ¹²ТхъамыкIагъом сыхэтынри, баиныгъэм сыхэтынри зыфэдэр сэшIэ. СышхэкIыгъэми, мэлакIэ сэлIэми, сыбаими, сытхъамыкIэми, сыдигъуи, сыд къысэхъулIэми, сырырэзэнэу зызгъэсагъ. ¹³Исус Христосэу сзыгъэлъэкIырэм ыкIуачIэкIэ зэкIэ сшIэн слъэкIышт.

¹⁴Ау щытми, гузэжъогъоу сызхэтымкIэ гъусэ шъукъы-зэрэсфэхъугъэр дэгъоу шъушIагъэ. ¹⁵Шъо, Филипп къалэм дэсхэм, зэрэшъушIэрэмкIэ, къэбарышIур згъэ-Iунэу сыублагъэу Македоние хэкум* сыкъызекIым, Iэпы-Iэгъу хъунымрэ IэпыIэгъум ипэгъокI гъотыжъынымрэ яIофкIэ шъоц нэмыкIэу чылыс зэлукIэмэ ащыщэу зи гъусэ къысфэхъугъэп. ¹⁶Фессалоникэ къалэм* сызыщэ-Iэм, сищыкIагъэхэр заулэрэ шъуилIыкIохэм къысфяжъугъэхьыгъэх. ¹⁷Ар зыкIасIорэр шъуитын сехъуапсэу арэп, ау шъуитын ипэгъокI фэдэу шIу зэрэжъугъотыныр ары. ¹⁸Шъуитын пстэури къысIэкIэхьагъ, сфырикъуным нахьыби сиIэ хъугъэ. Епафродит* къысфежъугъэхьыгъэ тынхэр къысIэкIэхьагъэхэшъ, щыкIагъэ зи сиIэп. Ахэр Тхъэм ыдэрэ къурмэныпхъэу, ыгу зэлou, мэлэшIу къы-зпихырэм фэдэх. ¹⁹Си Тхъэ ибаиныгъэшхоу щытхъушхо зиIэм фэшъуашэу шъуищыкIагъэхэр зэкIэ Христос къы-шъуригъэтышт.

²⁰Тхъэу Тятэ лъапIэ мыкIодыжъын щытхъушхор ий. Амин.

Аужырэ шIуфэс гущыIэхэр

²¹Тхъэм ицIыф лъапIэхэу, Христос Исус зыгу илгъэм аIапIэ сфэшъуубытыжъ. Сигъусэ сшыхэм шIуфэс къышъу-ахыжъы. ²²Тхъэм ицIыф лъапIэхэм зэкIэмэ шIуфэс къы-шъуахыжъы, анахъэу Кайсарым иунэшхо щыщхэр ары.

²³Зиусхъанэу Исус Христос ынэшIу шъо шъугухэм къащерэф. Амин.

4:15 Македоние хэкур – еплъ 1:1.

4:16 Фессалоникэ къалэр – Македоние хэкоу Рим къэралыгъошхом щыщым икъэлэшхоу щытыгъ.

4:18 Епафродит – еплъ 2:25.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІЭХЭУ КОЛОССЭ КЪАЛЭМ ДЭСХЭМ ТХЫЛЬЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Тхьэр фэягъэти, Исус Христос иапостолэу сыхъугъ. Тшы Тимофей* сигъусэу, ²шъо, Тхьэм ицЫф лъапІэхэу, Колоссэ къалэм* дэсхэу, Христос зыгу илъ-хэу, ежым фэшъыпкъэу щыт тшыхэм, мы тхылтыр къы-шъуфэсэтхы.

³Тхьэу Тятэ лъапІэрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ анэшІу къышъуцарэфи, гупсэфыныгъэ къышъуарэт.

Шюшъхъуныгъэ зиІэхэу Колоссэ дэсхэм апае Паул Тхьэм щытхъу зэрэфишІырэр

Тхьэм тышъуфелъэІу къэси, Тхьэу ти Зиусхъанэу Исус Христос Ятэ щытхъу фэтэшІы, ⁴сыда пІомэ, Христос ИсускІэ шюшъхъуныгъэу шъуиІэмрэ, шІулъэгъуныгъэу

1:1 Тимофей – Паул дэлажъэу, игъогогъухэм ащыщыгъ. Еплъ Апостол. 16:1–3.

1:2 Колоссэ къалэр – Асие хэкоу Рим къэралыгъошхом щыщым итыгъ. А хэкур джырэ Тыркуем итыгъэ къохъпІэ лъэныкъо итыгъ. Колоссэ къалэр а хэкум икъэлэшхоу Ефес зыцІэм километр 175–кІэ пэчыжъэу, итемыр тыгъэ къыкъокІыпІэ лъэныкъокІэ итыгъ.

Тхьэм ицЫф лъэпІэ пстэуми афышъуиІэмрэ якъэбар зэхэтхыгъэ. ⁵ Ащ фэдэ шІошъхъуныгъэмрэ шІулъэгъуныгъэмрэ зыкІышъуиІэр ІэхьышІоу Тхьэм уашъом къыщышъуфигъэхъазырыгъэр къызэрэшъуитыщтым шъушыгугъэу, шъузэрэпаплъэрэр ары. КъэбарышІоу къышъонэсыгъэм игушыІэ шъыпкъэхэмкІэ Тхьэм шІугъэу къышъуфигъэхъазырыгъэм икъэбар зэхэшъухыгъэ. ⁶ Дунэе пстэумкІи къэбарышІум шІугъэ къыхэкІы, цЫф нахьыбэми анэсы зэпыт. Арэуштэу шъуадэжьи щыхъугъ, къэбарышІур зэхэшъухи, Тхьэм ынэшІу щыфэныгъэр шъыпкъэу къызыжъугурыІогъэ мафэм щегъэжъагъэу. ⁷ ШІу тлъэгъурэ Епафрасэу* къыддэлажъэрэм къэбарышІур шъуигъэшІагъ. Ащ ишІуагъэ къышъуигъэкІэу шъыпкъагъэкІэ Христос фэлажъэ. ⁸ Ащ шъуишІулъэгъуныгъэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ ыдэжъ къикІырэм икъэбари къытиІотагъ.

⁹ Арышъ, шъо шъуикъэбар зызэхэтхыгъэ мафэм щегъэжъагъэу, Тхьэм тышъуфелъэІунэу хэтынэжъыгъэп. Тхьэр зыфаер икъугъэу къыжъугуригъэІонэуи, Ыпсэ ЛъапІэ ыдэжъ къикІырэ зэхэшІыкІыныгъэрэ гулътэныгъэрэ зэкІэ шъуиІэнэу телъэІу. ¹⁰ Ащыгъум лъэныкъо пстэумкІи Зиусхъаным ыгу къызэжъугъэІоу, ежъым шъуфэшъуашэу шъузекІощт. ШъушІэрэ Іоф дэгъу пстэуми шІугъэ къахэкІышт, Тхьэри нахьышІоу шъушІэ зэпытышт. ¹¹ Сыд щыщымкІи теубытэныгъэрэ щыІагъэрэ шъуиІэнэу Тхьэм щытхъушхо зиІэ лъэкІыныгъэу иІэмкІэ зэкІэ шъугухэр ыгъэпытэнхэу орэхъу. ¹² ГушІуагъокІи Тхьэу Ты лъапІэм щытхъу фэшъушІ. Нэфынэр зыдэщыІэ чІыпІэм* Тхьэм ежъ ицЫф лъапІэхэм ІэхьышІоу афигъэхъазырыгъэмкІэ шъори Іахъэ къышъулъысынэу къышъуфигъэшъошагъ. ¹³ ШІункІыгъэм итетыгъо ылэчІэгъ тыктычІихыжьи, Ыкъоу шІу ылъэгъурэм итетыгъо ылэчІэгъ тычІигъэуцагъ. ¹⁴ Ыкъу ары лъэу къащым щыкІэкІыгъэмкІэ тэ тшъхъэхэр зыщэфыжъыгъэр, типсэкІодхэри къытфэзыгъэгъугъэр.

Христос Тхьэм къыгъэхъугъэ пстэуми апшъэ щыІ

¹⁵ Христос Тхьэу цЫфхэм амылъэгъурэм ишъо теплъэ иІ. Джары Тхьэм къыгъэхъугъэ пстэуми апшъэ щыІэу

1:7 Епафрас – Колоссэ къалэм щыІэ чылыс зэІукІэр зэхэзыщагъэр ары.

1:12 нэфынэр зыдэщыІэ чІыпІэр – Тхьэм и Тетыгъошхо ары.

ЫкѣокІэ заджэрэр. ¹⁶Тхѣм Христос зекІэри кѣыригѣэ-гѣэхѣугѣ, уашѣоми чІылѣэми щыІэ пстѣури, цІыфхѣм алѣэгѣурэ Іофхэри, амылѣэгѣурэ Іофхэри, пачѣыхѣ тІы-сыплѣхѣм тетІысхѣэхэрэри, пашѣхэри, Іэшѣхѣэтетхэри, тетыгѣо зиІэхэри Тхѣм ежѣ Ыкѣо зекІэри кѣыригѣэ-гѣэхѣугѣ, Ыкѣо ищытхѣушхо пайй щыІэх. ¹⁷Ахэр зекІэ зыщѣмыІэхѣм, Кѣо лѣаплѣр щыІагѣ. Ежѣыми зекІэ зекІе-убытѣ. ¹⁸Пкѣэу чылыс зѣлукІэм ышѣхѣэр ежѣыр ары. Ежѣыр ары чылыс зѣлукІэр зѣтезыгѣѣуцуагѣэр, апѣрѣу лІагѣэхѣм кѣахѣтѣджыкІыжѣыгѣэри ежѣыр ары. Арѣу-щтѣу зекІэмкІи апѣрѣр ежѣыр ары. ¹⁹Сыда плѣмѣ Тхѣм игѣоу ылѣытагѣѣти, ищытыкІэ зекІэ Ыкѣо хѣлѣ хѣугѣэ. ²⁰Лѣэу Ыкѣо кѣащым щыкІэкІыгѣэмкІэ Тхѣм зѣшІу-жѣыныгѣэ ыгѣэхѣузѣ, Іофѣу Ыкѣо ышІагѣэмкІэ чІы-лѣэми уашѣоми щыІэр зекІэ ежѣым ешІужѣыгѣѣу ыгѣэ-хѣунѣу игѣоу ылѣытагѣ.

²¹Пасѣм Тхѣм бѣу шѣупѣчыжѣѣу шѣущытыгѣагѣ. Шѣу-гухѣмкІэ шѣурипыѣу бзѣджагѣэхэр шѣушІѣщтыгѣэх. ²²Ау шѣугухэр кѣабзѣхѣу, лажѣэ зи шѣуимыІѣу, зыми шѣузѣригѣѣмысѣн зи щымыІѣу, Тхѣм ежѣ ыпашѣхѣэ шѣуригѣѣуцѣным паѣ, Христос лымрѣ лѣымрѣ кѣахѣхѣу-кІыгѣэ пкѣы иІѣу зѣрѣлІагѣэмкІэ джы ежѣ ышѣхѣэкІэ шѣуешІужѣыгѣѣу шѣуигѣэхѣугѣ. ²³Ау шѣуиІѣхѣышІу хѣун Іофхѣу кѣэбарышІѣу зѣхѣшѣухыгѣѣм шѣузщигѣэ-гугѣыгѣэхѣм зыми зыхѣшѣумыгѣѣгѣѣнѣу, шІѣшѣхѣуны-гѣѣм игѣогу шѣутѣмыкІѣу шѣыпкѣагѣэкІэ шѣурыкІѣон фаѣ. Тхѣм фѣлажѣэхѣрѣм а кѣэбарышІур ошѣо чІѣгѣым щыпсѣурѣ цІыф пстѣуми арагѣѣлугѣ. Сѣ, Паул, а кѣэ-барышІум сыфѣлажѣэ.

Паул чылыс зѣлукІэм зѣрѣфѣлажѣэрѣр

²⁴Джы сѣ сишІѣагѣэ шѣозгѣэкІызѣ, кѣын сщѣчми, сѣгу-шІѣ, сыда плѣмѣ гузѣжѣѣогѣухѣу Христос ыпкѣѣу чылыс зѣлукІэм сишІѣагѣэ езгѣэкІыным паѣ, сщѣчынхѣу кѣыс-фигѣѣнѣфагѣэхэр джы сѣ спкѣыкІэ исѣгѣэкѣух. ²⁵Тхѣм Іофѣу спшѣэ кѣырилѣхѣагѣѣм тетѣу, Тхѣм икѣэбарышІу икѣугѣѣу шѣозгѣѣлуным паѣ, чылыс зѣлукІѣхѣм сафѣ-лажѣэ. ²⁶А кѣэбарышІур блѣкІыгѣэ лѣэхѣанѣхѣмрѣ лІѣ-шІѣгѣухѣмрѣ* ащѣгѣѣжѣагѣѣу шѣѣфым фѣдѣу Тхѣм цІыф-

хэм аримыгъэшлагъэу щытыгъ. Мы уахътэм Тхьэм а шъэфыр ицфы лъаплэхэм афигъэнэфагъ. ²⁷ Хымэ лъэпкъхэм щытхъушхо гъэшлэгъонэу а шъэфым афыхэлъыр Тхьэм ицфы лъаплэхэм аригъэшлэнэу игъоу ылъытагъ. А шъэфыр мары: Христос шъугухэм арылъ, ар шъугухэм зэрарылтым пайй, щытхъушхо шъуилэ зэрэхъущтым шъушыгугъэу, шъупэплъэ.

²⁸ Арэуштэу Христос ехьыллэгъэ къэбарыр тэгъэлу. Хэтрэ цфыфи ыгу Христос илъэу, зишъыпкъагъэ щыклагъэ зи зымылэ цыф икъугъэу Тхьэм ыпашъхъэ идгъэуцоным пае, зэклэ зэхэшлыкыныгъэмклэ гурытэгъало ыкли етэгъашлэ. ²⁹ Ар згъэцэклэным пае, Христос зэклэ лъэкыныгъэу лъэшэу къысхилъхъагъэмклэ сишъыпкъэу сэлажъэ ыкли сэулэу.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Шъощ пайй, Лаодикие къалэм* дэсхэу шлошъхъуныгъэ зилэхэм апайй, сэ сынапэ зымылъэгъугъэ пстэуми апайй лъэшэу сызэрэлажъэрэр шъозгъэшлэнэу сыфай. ² Лъэшэу сызфэлажъэрэр а цыфхэр згъэгушхонхэуи, шлулъэгъуныгъэклэ зыгу–зыпсэу хъунхэуи ары. Арэуштэу Тхьэм ишъэфэу Христос къашлэным пае, осэшхо зилэ зэхэшлыкыныгъэу икъугъэр ялэ хъущт. ³ Осэшхо зилэ зэхэшлыкыныгъэшхо пстэумрэ шлэныгъэшхо пстэумрэ Христос хэлъых. ⁴ Ар къызфышъуаслорэр тхъагъэпцыгъэ гущылэхэмклэ зыми шъудимыхъыхынэу ары. ⁵ Сэ спкъыклэ шъуадэжъ сыщымылэми, сыгурэ спсэрэклэ шъуадэжъ сыщыл. Гъэпсыклэшлоу шъуилэри Христосклэ шлошъхъуныгъэу шъуилэм ипытагъи зыслъэгъуклэ, сэгущло.

Христос щылэныгъэ икъугъэр къызэрэтитырэр

⁶ Христос Исус Зиусхъанэу зэрэшъудагъэм пае, ар шъугухэм арылъэу шъузеклу. ⁷ Шъулъапсэхэр Христос хэжъугъэлъых, шъуищылэныгъи ащ тежъугъэт. Зэрэшъодгъэ-

2:1 Лаодикие къалэр – Колоссэ къалэм километрэ 17–клэ пэчыжъэу итыгъэ къохъаплэ лъэныкъомклэ итыгъ.

шлагъэм фэдэу, ежымкІэ шлошъхъуныгъэ пытэ шъуи-
Іэу, щытхъу фэшъушІ зэпыт.

⁸ Шъуфэсакъ, мы дунаем изэхэшІыкІыныгъэ нэкІэу, цІыфхэр зыгъапцІэрэмкІэ зыми зыдешъумыгъэхьых. Ащ фэдэ зэхэшІыкІыныгъэр къызхэкІырэр Христос арэп, тятэжъхэм къакІэныжъыгъэ хабзэхэмрэ мы дунаем ехьыллагъэу цІыфхэм къызэрыкІо гурылоныгъэхэу яІэхэмрэ ары нахъ.

⁹ Сыда пломэ Тхъэм ищытыкІэ зэкІэ Христос ыпкъ хэлъ. ¹⁰ Христос шъугухэм зэрарылъымкІэ ежым ищыІэныгъэ икъугъэу къышъухэлъ. Ежыр зэкІэ Іэшъхъэтетхэмрэ тетыгъо зиІэхэмрэ апшъэ щыІ. ¹¹ Ежыр шъугухэм зэрарылъым пае, сунэт шъуашІыгъэм фэд. Ар цІыфхэм ІэкІэ ашІыгъэ сунэтэу щытэп. Ар къызпкъырыкІыгъэр Христос ары. Ар зыхъугъэр Христос шъуипсэкІодышІэ шэныжъ зыхышъуигъэнэжъыгъэ мафэр ары. ¹² Шъузаумэхъым, Христос шъуригъусэу шъучІалъхъажъыгъэм фэд. Шъузаумэхъым дэжъ, Тхъэу Исус лагъэхэм къахэзыгъэтэджыкІыжъыгъэм илъэкІыныгъэкІэ шлошъхъуныгъэ шъуиІэ зэрэхъугъэм пае, Тхъэм Христос шъуригъусэу лагъэхэм шъукъахигъэтэджыкІыжъыгъэм фэд.

¹³ ПсэкІодхэр зэрэшъушлагъэхэм ыкІи шъугухэмкІэ сунэт шъузэрамышІыгъэм пае, лагъэхэм шъуафэдэу шъущытыгъагъ, ау Тхъэм Христос шъуригъусэу шъуигъэпсэужъыгъ. Тхъэм типсэкІодхэр зэкІэ къытфигъэгъугъэх. ¹⁴ ТичІыфэхэу унашъохэр зигъусэхэр зэрыт тхылъым илъэкІыныгъэ Тхъэм ыгъэкІодыгъ. А тхылъыр къытпэуцугъ, ау Тхъэм ар Христос икъащ тыриІулІэу, лъэныкъокІэ ригъэзыгъ. ¹⁵ Христос къащым зыкІэрылІыхъэм, джынэпцІэ Іэшъхъэтетхэмрэ джынэпцІэ тетыгъо зиІэхэмрэ ялъэкІыныгъэ аІихыжъи, ахэмэ зэратекІуагъэр шъхъэихыгъэу къыщигъэлъагъоу, анапэ тырихыгъ.

¹⁶ Арышъ, шъушхырэмрэ шъузашъорэмрэ яхьыллагъэуи, мэфэкІ мэфэшхом, мэзакІэ мэфэшхом, зыгъэпсэфыгъо мафэм ягъэлъэплэным ехьыллагъэуи зыгорэм хыкум къышъутыришІыхъанэу фит шъумышІы. ¹⁷ А Іоф пстэури къэкІонэу щытыгъэ Іофхэм яжъау ныІэп, ау жъаур зиер Христос ары. ¹⁸ Шъо шъушъхъэ егъэлыягъэу жъугъэцІыкІун фаеуи, мэлэичхэр жъугъэлъэплэнхэ фаеуи зыІорэм

зыдешъумыгъэхых. Ащ фэдэ цыфым Тхьэм Иофхэу ктыригъэлъэгъугъэу зыфилохэрэм атегущылэ зэпытэу, мы дунаем ицыфхэм ягупшысаклэ зэриэм пае, хьаулыеу зышлошлыжьи. ¹⁹ Ащ фэдэ цыфыр Христосэу шъхъэу щытым гъусэ фэхъурэп. Шъхъэр ары пктыр зэзыпхэу, щылэхэмкли фэхыгъэхэмкли пктым зэклэм клуачлэ езыгъэгъотэу, ар зэклэзыубытэрэр. Арэуштэу Тхьэр зэрэфаем фэдэу пктым хэхъо.

²⁰ Христос шъуригъусэу шъуллагъэм фэд, цыфхэм ктызэрыкло гурылоныгъэхэу мы дунаем ехьыллагъэу ялэхэми тетыгъо ктышъуфырлэжьэп. Адэ, Иофыр арэуштэу щытышъ, мы дунаем ицыфхэм шъуащыщэу шъущытыгъэм фэдэу шъузеклоу, мыщ фэдэ унашъохэм сыд пае шъуядэлура: ²¹ «Мы шхыным уемы!» «Мыр умышхы!» «Мыщ унэмыс!»? ²² Ащ фэдэ унашъохэр зэхьыллагъэхэр шхынхэу цыфхэм ктызэраклэхэу, клодыжхэрэр ары. А унашъохэр цыфмэ ашыгъэ унашъохэу, нэмыкл цыфхэм арагъашлэхэрэр ары. ²³ Цыфхэм ктын ащэчызэ, Тхьэр агъэлъэплэнэуи, ашъхъэ егъэлыягъэу агъэцлыкунэуи, апктыхэм ктын арагъэщэчынэуи а унашъохэм зэрэрагъэхэрэм пае, зэхэшлыкыныгъэ ахэлъэу теплэ ял, ау пклэ ялэп. Сыда плэмэ Иоф мыхъомышлэхэу цыфхэм агу зыклэхъопсыхэрэм апэуцунхэу лэпылэгъу афэхъунхэ алъэклырэпышъ ары.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм шъо Христос шъуригъусэу ллагъэхэм шъукъахигъэтэджыклыжьи гъэм фэд. Арышъ, уашъоу Тхьэм иджабгъуклэ госэу Христос зыдэщылэм илофхэм ауж шъуит. ² Мы дунаем илофхэм шъуямыгупшысэу, уашъом илофхэм шъуягупшыс. ³ Сыда плэмэ шъо шъуллагъэм фэд, шъуищылэныгъэ шъыпкыи мыкłodэу, Тхьэр зыдэщылэм дэжь Христос ктышъуфегъэнэжьи. ⁴ Христосэу тищылэныгъэшлу шъыпкыэу щытыр ктызылгъагъоклэ, шъори ащ шъуригъусэу щытхъушхо шъуилэу шъукъэлъэгъошт.

⁵ Арышъ, шъуишэныжъ бзаджэ илофхэр жъугъэклодых: Зинэ шлэнри, гумыкъэбзагъэри, хъопсэныгъэ мыхъомышлэхэри, хъопсэныгъэ лаехэри, нэйпсыягъэри –

нэйпсыягъэр тхъэ нэпцІ гъэлъэпІэным фэдэу мэхъу. ⁶ Ащ фэдэ Іофхэм апае Тхъэм емыдэлухэрэм игубж къалъыгъэ-сышт. ⁷ А цІыфхэм шъузягъусэм, шъори ащ фэдэ Іофхэм шъуапылтыщтыгъ. ⁸ Ау джы мыш фэдэ Іофхэр зэкІэ хэжъунэжьиныхэ фае: губжынри, къызэкІэплъыхъанри, бзэджагъэри, нэмыкІ цІыфхэм ІэягъэкІэ атегущылэнри, емыкІу гущылэнри. ⁹ ШъузэрэмыгъэпцІэжъ, сыда плэмэ шъуишэныжъ бзаджэ иІофхэр игъусэхэу хэшъунэжьи, ¹⁰ шэнышІукІэр шъуашэм фэдэу зэшъущэкІыгъ. Тхъэу а шэнышІур къэзыгъэхъугъэм ежъым ишэн фэдэу хъоу, ар егъэкІэжьи зэпыт, ежъыр зыфэдэр шъыпкъэу зэжъугъэшІэным пае. ¹¹ Арышъ, цІыф зэхэдзыныгъэ азыфагу зи дэмылъэу, урымри, джуртри, сунэт ашыгъэу щытри щымытри, хымэри, Скиф* хэкум щыщри, пщылри, шъхъафитри зэфэдэх. Христос зэкІэмэ апшъэ щыл, ежъыри шъо зэкІэми шъугухэм арылъ.

¹² Шъо, гукъэбзагъэ зиІэхэу, Тхъэм къыхихыгъэ цІыфхэу, ежъым шІу ылъэгъухэрэм, гукІэгъуныгъэри, шІугъэри, мыпэгэныгъэри, гушъэбагъэри, щылагъэри шъугухэм арыжъугъэлъых. ¹³ Зым зыр ерэщыл, зым зым гукъанэ горэ фыриІэмэ, зэфэжъугъэгъу. Христос къызэрэшъуфигъэгъугъэм фэдэу, шъори зэфэжъугъэгъу. ¹⁴ ЗэкІэмэ апэу шІулъэгъуныгъэр шъугухэм арыжъугъэлъ. ШІулъэгъуныгъэр ары зы шъущытынэуи, зишъыпкъагъэ щыкІагъэ зи зимыІэ цІыф икъугъэхэу шъухъунэуи шъо зэкІэ шъузэзыпхырэр.

¹⁵ Христос къышъуитырэ гупсэфыныгъэр шъугухэм тетыгъор ащыриІэнэу орэхъу. Зы пкъым шъуфэдэу а гупсэфыныгъэр шъуиІэнэу Тхъэр къышъоджагъ. Ежъыми щытхъу фэшъушІ. ¹⁶ Христос игущылэхэр шъугухэм куоу арыжъугъэлъ зэпыт. ЗэхэшІыкІыныгъэмкІэ зэкІэ зым зым рерэгъашІ ыкІи гурерэгъаІу. ШъугухэмкІи Зиусхъаным щытхъу фэшъушІэу, орэдхэри, тхъэщытхъу орэдхэри, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ шъугухэм къарилъхъэрэ орэдхэри Тхъэм пае къашъуІох. ¹⁷ Зиусхъанэу Исус ыцІэкІэ Тхъэу Ты лъапІэм щытхъу фэшъушІызэ, сыд шъушІэми, сыд къашъуІоми, Исус ыцІэкІэ ар шъушІэ.

хэр* цыфмэ ядгъэлушъуным фэшI, къэбарышIум пае пчъэр тфылуихынэу Тхъэм шъуелъэIу. А къэбарышIур цыфхэм зэрызгъэIугъэр ары хъапсым сычIадзагъэу сызкIычIэсыр. ⁴ЗэрэзгъэIун фаем фэдэу, а къэбарышIур цыфхэм нафэу язгъэлушъунэу Тхъэм шъукъысфелъэIу. ⁵Игъор блъэшъумыгъэкIэу, зэхэшIыкIыныгъэкIэ шъуцымыш цыфхэм шъуадэзекIу. ⁶ГущыIэ мышыухэр ахэмылгъэу, шъуигущыIэхэр орэгуапэх. Хэти пэгъокI зэрешъутын фаер зэжъугъашIэ.

Аужырэ шIуфэс гущыIэхэр

⁷ШIу тлъэгъурэ тшы Тихик* сикъэбархэр зэкIэ шъуигъэшIэщтых. Ар Зиусхъаным иIофкIэ шъыпкъагъэкIэ IэпыIэгъоу щыт ыкIи къыддэлажъэ. ⁸Мы Iоф дэдэу тиIофхэр зытетхэр шъуигъэшIэнри шъуигъэгушхонри ары Тихик шъуадэжъ къызфэзгъаIорэр*. ⁹Ащ игъусэу Онесимэу* тызщыгугъышъунэу ыкIи шIу тлъэгъурэ тшыр къэсэгъаIо. Ар шъуицIыфхэм ащыщ. ИтIум мыш дэжъым къыщыхъугъэ Iоф пстэури шъуагъэшIэщт.

¹⁰Аристархэу* хъапсым къыздычIэсым шIуфэс къышъуехыжъы. Варнавэ* иунэкъош Марк* шIуфэс къышъуехыжъ. Марк ехылаIагъэу унашъо сэ къышъуфэсшIыгъ: Шъуадэжъ къаIомэ, дахэу ежъугъэблагъ. ¹¹Исусэу ИусткIэ заджэхэрэми шIуфэс къышъуехыжъы. Тхъэм и Тетыгъошхо пае къыздэлажъэрэ цыфхэм джуртхэу ахэтхэр ахэр ары ныIап. Ахэмэ инэу сагъэгушхуагъ. ¹²Епафрасэу*

4:3 Христос ехылаIэгъэ Iоф шъэфхэр – еплъ 1:26,27; 2:2.

4:7 Тихик – Паул дэлажъэу, игъогогъухэм ащыщыгъ. Апостол. 20:4 зэритым фэдэу, ар Асие хэкум щыщыгъ. Еплъ Ефес. 6:21; 2 Тим. 4:12; Тит 3:12;

4:8 Тихик шъуадэжъ къызфэзгъаIорэр – Тихик мы тхылъэу Паул ытхыгъэр Колоссэ дэсхэу шIошгъуныгъэ зиIэхэм афихын фэагъ.

4:9 Онесим – еплъ Филемон.

4:10 Аристарх – Паул дэлажъэу, игъогогъухэм ащыщыгъ. Аристарх Фессалоникэ къалэм щыщыгъ.

4:10 Варнавэ – Христиан тхъаматэ инхэм ащыщыгъ. Паул иIоф зыщышIэгъэ апэрэ илгъэхэм Варнавэ ащ игъогогъоу щытыгъ. Еплъ Апостол. 4:36; 13:1–15:39.

4:10 Марк – Иуанэу МарккIэ заджэхэу Ерусалим щыщыгъэр ары. Еплъ Апостол. 12:12,25; 13:5,13.

шъуицІыфхэм ащыщэу, Христос Исус фэлажъэрэм шІу-
фэс къышъуехыжъы. Тхъэм игъогу пытэу шъутыригъэ-
тынэуи, сьд фэдэ лъэныкъокІи ежъ зыфэе Іоф пстэури
зыфэдэхэр икъугъэу шъуигъэшІэнхэуи Епафрас ишъы-
пкъэу къышъуфелъэІу зэпыт. ¹³Епафрас инэу шъо къы-
зэрэшъуфэлажъэрэмкІи, тшыхэу Лаодикиерэ* Иераполрэ*
къалэхэм адэхэм инэу зэрафэлажъэрэмкІи сыришыхъат.
¹⁴ТиІазэ Лукэу* шІу тлъэгъурэмрэ Димасрэ шІуфэс къы-
шъуахыжъы. ¹⁵Лаодикие дэс тшыхэми, Нимфани, ащ иу-
нэ щызэрэІугъоирэ чылыс зэІукІэм щыщхэми аІапІэ сфэ-
шъуубытыжъ.

¹⁶Мы тхылъым шъуезджэрэ ужым, Лаодикие щыІэ чылыс
зэІукІэм щыщхэри мы тхылъым ерэджэх. Шъори Лаоди-
кие щыІэ чылыс зэІукІэм щыщхэм ситхылъэу къышъу-
фарагъэхъыщтым шъуедж.

¹⁷«Зиусхъаным о ппшъэ къырилъхъэгъэ Іофыр гъэца-
кІэ», шъуІуи, Архипп* сфешъуІожъ.

¹⁸Сэ, Паул, мы шІуфэс гущыІэхэр сІэкІэ сэтхых.
Мы Іэхъу-лъэхъоу къыстыралъхъагъэр зыщышъумыгъэ-
гъупшэжъ. Христос ынэшІу шъо пстэуми къышъуцерэф.
Амин.

4:12 Епафрас – еплъ 1:7.

4:13 Лаодикие къалэр – еплъ 2:1.

4:13 Иерапол къалэр – Колоссэ къалэм километрэ 20-кІэ пэчыжъэу,
итемыр тыгъэ къохъэпІэ лъэныкъокІэ итыгъ.

4:14 Лукъэ – Паул игъогогъоу бэрэ щытыгъ.

4:17 Архипп – еплъ Филемон 2.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІЭХЭУ ФЕССАЛОНИКЭ КЪАЛЭМ ДЭСХЭМ АПЭРЭ ТХЫЛЪЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Силуанрэ* Тимофейрэ* сигъусэхэу, шъо, Тхъэу Ты лъаплэмрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ зиехэу, Фессалоникэ къалэм* щыІэ чылыс зэлукІэм щыщхэм, мы тхылъыр кышъуфэсэтхы.

Тхъэу Ты лъаплэмрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ анэ-шү кышъушарэфи, гупсэфыныгъэ кышъуарэт.

1:1 Силуан – Паул дэлажъэу, игъогогъухэм ащыщыгъ. Еплъ Апостол. 15:22–18:5.

1:1 Тимофей – еплъ Кол. 1:1.

1:1 Фессалоникэ къалэр – Македоние хэкоу Рим къэралыгъошхом щыщым икъэлэшхоу щытыгъ. Апэрэу Паул а къалэм зэрэкІуагъэм икъэбар Апостол. 17:1–9 ит.

**Паул шлошъхъуныгъэ зиӀэхэу Фессалоникэ дэсхэм апае
Тхьэм щытхъу зэрэфышӀырэр**

²Шьо пстэуми апае Тхьэм щытхъу фэтэшӀы зэпыт, Тхьэм тызелъӀукӀи, шъуигугъу тэшӀы. ³Ти Тхьэу Ты лъапӀэм ыпашъхъэ шъуишлошъхъуныгъэ шлушлагъэхэр шъуигъэ-шлагъэхэу зэрэщытым игугъу щэтэшӀы зэпыт. Шъуи-шлулъэгъуныгъэ инэу шъуигъэлэжъагъэу зэрэщытми, ти Зиусхъанэу Исус Христос шъушыгугъэу шъузэрэпа-плъэрэм пае, теубытэныгъэ шъуиӀэ зэрэхъугъэми ягугъу Тхьэм ыпашъхъэ щэтэшӀы зэпыт.

⁴Шьо, тшыхэу Тхьэм шлу ылъэгъухэрэр, Тхьэм ибын шъухъунэу шъукъызэрэхыхыгъэр тэшӀэ, ⁵сыда пломэ къэбарышӀур* къызэрышъодгъӀугъэр гущыӀэхэм яза-къоу арэп, кӀуачӀэкӀи Тхьэм Ыпсэ ЛъапӀэ илъэкӀы-ныгъэкӀи къэбарышӀур къышъодгъӀугъэ нахь. Икъу-гъэуи къэбарышӀур шъушлошъ дгъэхъугъэ. Тызышъухэ-тым, тишлуагъэ шъодгъэкӀэу тызэрэзекӀощтыгъэр шъо-шӀэ. ⁶Тэ тилъэужхэми Зиусхъаным илъэужхэми шьо шъуарыкӀощтыгъ. Сыда пломэ гузэжъогъушхо шъухэ-тыгъэ пэтми, Тхьэм Ыпсэ ЛъапӀэ гушлуагъоу шъугухэм къарилъхъагъэмкӀэ Тхьэм игущыӀэхэр шъудагъэх. ⁷Арэу-щтэу Македоние хэкумрэ* Ахаие хэкумрэ* арысхэу шлошъ-хъуныгъэ зиӀэ цӀыф пстэуми шапхъэ шъуафэхъугъ. ⁸Сыда пломэ Зиусхъаным ехьылӀэгъэ къэбарышӀур шъуа-дэжъ къикӀэу зынэсыгъэхэр Македоние хэкумрэ Ахаие хэкумрэ язакъоп, ау ТхьэмкӀэ шлошъхъуныгъэ шъуиӀэ зэрэхъугъэм икъэбар тыдэкӀи цӀыфхэм щашӀэ хъугъэ. Арышъ, а Иофым ехьылӀагъэу цӀыфхэм ащ нахь нахьы-бэ ятӀон ищыкӀагъэп, ⁹сыда пломэ дахэу тызэрежъугъэ-блэгъагъэри, щыӀэныгъэ зиӀэ Тхьэ шъыпкъэм шъуфэлэ-жъэным пае, тхьэ нэпцӀхэм шъуакӀыб зерафэжъугъэза-гъэри ахэмэ къалотэжъы. ¹⁰Тхьэм Ыкъоу лӀагъэхэм къахи-гъэтэджыкӀыжъыгъэр уашъом къызэрехыжъыщтым шъу-пэплъэ – Исусэу Тхьэм игубжэу къэкӀощтым тыкъы-ӀэкӀэзыхыжъыщтыр ары.

1:5 къэбарышӀур – еплъ 1 Кор. 9:14.

1:7 Македоние хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. А хэкур джырэ Грецием (Иунанистаным) итемыр Ӏахъэу щытыгъ.

1:7 Ахаие хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. Ар джырэ Грецием икъыблэ Ӏахъэу щытыгъ.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Паул Фессалоникэ Іофэу щиллагъэр

Шъуадэжъ тыкъызэрэкІуагъэм пкІэ имыІэу зэрэмыхъугъэр шъошІэ. ²ЗэрэшъушІэрэм фэдэу, Филиппи къалэм* тызыщэІэм, цІыфхэм къиныбэ щытагъэщэчыщтыгъэми, къыщытэхъоныщтыгъэхэми, шъуадэжъ цІыфыби къыщытпэуцущтыгъэхэми, Тхъэм тигъэгушхуи, ежъ ыдэжъ къикІырэ къэбарышІур шъодгъэІугъ. ³Сыда пІомэ къэбарышІур шъо шъушІошъ хъунэу тыкъызкІышъолъэІурэр Тхъэм ар дгъэІунэу тэ тпшъэ къызэрэрилъхъагъэр ары. Тыгъоццагъэу щытэп, тыгухэри мыкъабзэу щытхэп, шъудгъэпцІэнэуи тыпылъэп. ⁴Ау Тхъэм а Іофыр дгъэцэкІэнэу къытфигъэшъуаши, къэбарышІур цІыфмэ ядгъэІунэу тэ тпшъэ къызэрэрилъхъагъэм пае, къэбарышІур къэтэІотэжъы. ЦІыфмэ агу къызэдгъэІунэу тыпылъэп, ау Тхъэу тыгухэм яшъыпкъагъэ зыгъэунэфырэм ыгу къызэдгъэІуныр ары тызпылъыр. ⁵ГъэшІобзэ нэпцІкІэ шъо тыкъышъупэгъокІэу зэрэщымытыгъэр шъошІэ, шъуишІуагъэ тэ къызэдгъэкІынэу гъэбылтыгъэ гухэлъи тилагъэп. АщкІэ Тхъэр тишыхъат. ⁶Шъорми, нэмыкІ цІыфхэми щытхъу къызфядгъэшІынэу тыпылтыгъэп.

⁷Христос тыриапостолэу, тетыгъоу тилэмкІи тыкъышъупэгъокІын тлъэкІыщтыгъэми, ныр исабийхэм шІукІэ зэрадзекІорэм фэдэу, тэри шІукІэ тыкъыжъудзекІоцтыгъ. ⁸Ащ фэдизэу шІу шъутлгъэгъугъэти, Тхъэм ыдэжъ къикІырэ къэбарышІур шъодгъэІун закъор арэп тызфэягъэр, тпсэ къышъуфэттынэуи тыфэягъ. Ащ фэдизэу шІу шъутлгъэгъугъ. ⁹Тшыхэр, зыдгъэулэу зэрэщытыгъэри, къын тлгъэгъоу тылажъэу зэрэщытыгъэри шъугу къэжъугъэкІыжъ. Шъуащыщэу зыми хылыгъэ тыфэмыхъуным пае, Тхъэм ыдэжъ къикІырэ къэбарышІур къызышъотэгъэІум, чэщи мафи тылажъэщтыгъ.

¹⁰Зыми тызэригъэмысэн зи щымыІэу, гукъэбзагъэкІи, шъыпкъагъэкІи, шъо, шІошъхъуныгъэ зиІэхэм, тышъухэтэу зэрэщытыгъэмкІэ шъутишыхъат, Тхъэри тишыхъат.

¹¹Тыр ибын зэрэдзекІорэм фэдэу, шъо шъуащыщэу хэти тыдзекІоу зэрэщытыгъэр шъошІэ. ¹²Тхъэу зитеты-

гъошхо ыІэчІэгъ шъучІэхъанэуи, зищытхъушхокІэ Іахъэ шъуиІэнэуи къышъоджагъэм шъуфэшъуашэу шъузекІо-
нэу къыжъугурыдгъэІуагъ, шъудгъэгушхуагъ ыкІи ты-
шъолъэІугъ.

¹³ Тхъэм щытхъу фэтэшІы зэпыт. Сыда пІомэ Тхъэм игущыІэхэр зышъотэгъэІухэм, цІыфхэм ягущыІэхэм афэ-
мыдэхэу, ау Тхъэм игущыІэхэм афэдэхэу шъудагъэх,
Тхъэм игущыІэхэуи шъыпкъэмкІэ щытых ахэр. А гущыІэ-
хэр шъо шІошъхъуныгъэ зиІэхэм шъугухэм арылхъэу, Іоф
щашІэ. ¹⁴ Христос Исус зыгу илхъэу, Иудей хэкум щыІэ
чылыс зэІукІэхэм ащыщ цІыфхэм ялхъэужхэм шъуате-
хъагъ. Сыда пІомэ джуртхэм ахэмэ къин зэрарагъэщэ-
чыщтыгъэм фэдэу, шъулхъэкъ щыщхэм шъо къин
шъуагъэщэчыщтыгъ. ¹⁵ Джуртхэм Зиусхъанэу Исусрэ
пегъымбархэмрэ аукІыгъэх, тэри къин тагъэщэчыгъ.
Ахэр Тхъэм ыгу зэмыІурэ цІыфых, цІыф пстэуми япых.
¹⁶ Хымэ лхъэкхэр мыкІодхэу, Тхъэм къыгъэнэжъынхэм
пае, къэбарышІур зятэгъэІум, къытпэуцунхэу пылгы-
гъэх. Арэуцтэу япсэкІодхэм япчъагъэ рагъэкъоу, зэтыра-
лхъахэ зэпыт. Ау Тхъэм игубж аужыпкъэм къатефагъ.

Паул шІошъхъуныгъэ зиІэхэу Фессалоникэ дэсхэр джыри зэ ылхъэгъужъынхэу зэрэфэягъэр

¹⁷ Тыгурэ тпсэрэкІэ шъуадэжъ тыщыІэу, тпкъыкІэ зы
заулэрэ тыкъызыжъубгъодэкІыжъым, тшыхэр, тыкъышъу-
фалІэу шъузэдгъэлхъэгуным инэу тыпылхъыгъ. ¹⁸ Шъуа-
дэжъ тыкъэкІонэу тыфэягъ. Сэ, Паул, мызэу мытІоу
сыкъэкІонэу сыпылхъыгъ, ау шэйтаным къыддигъэхъу-
гъэп. ¹⁹ ТызыгъэгушІорэри, тилхъышІу тыпаплхъэзэ, тилэ
зэрэхъущтым тыщызыгъэгугъырэри шъорыба? ТекІоны-
гъэр къызэрэтхыгъэр къэзыгъэлхъагъорэ танджэу, Зиус-
хъанэу Исус къызыкІожъыщт мафэм дэжъ ежъым ыпашъ-
хъэ щытиІэу тызэрыпэгэщтыр шъорыба? ²⁰ Шъыпкъэ, ти-
щытхъуи, тигушІуагъуи къызхэкІырэр шъоры.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Ащ нахьыбэ тфэмышэчыжьэу, тизакъоу Афинэ кълэм* тыкъыдэнэнэу тетыубытагъ. ^{2,3}Тимофей* тэ тшэу щыт, Тхьэм фэлажьэу, Христос ехьыллэгъэ къэбарышлур цыфхэм ягъэлун ИофымкIи къыддэлажьэ, Ар шъуадэжь къэдгъэкIуагъ. Ар къызфэзгъэкIуагъэр мы гузэжъогъухэм шъуащыщэу хэти гъогу занкIэм тырамыгъэкIыным пае, шъугухэр ыгъэпытэнхэуи, шъуишлэшъхъуныгъэ шъутетынэу шъуигъэгущонэуи ары. Ащ фэдэ гузэжъогъухэм тахэфэн фаеу зэрэщытыр шъо шъошIэ. ⁴Шъуадэжь тызыщэлэм, гузэжъогъу тызэрэхэфэщтыр шъотIогъагъэ. Шъо зэрэшъушIэрэм фэдэу, арэуштэуи хъугъэ. ⁵Арышъ, ащ нахьыбэ сфэмышэчыжьэу, шъуишлэшъхъуныгъэ зытетыр зэзгъэшIэнэу Тимофей шъуадэжь къэзгъэкIуагъ. Шэйтанэу цыфхэм псэкIод языгъэшIэнэу ыуж итым зыгорэкIэ шъудихьыхыгъэу, тилоф хъаулыеу хъугъэкIэ сыщынэщтыгъ.

⁶Джы Тимофей шъуадэжь къыкIыжьы, тадэжь къэкIожьы,* шъуишлэшъхъуныгъэрэ шъуишлұлэгъуныгъэрэ якъэбар дахэхэр къытфыхьыгъэх. ШлукIэ шъугу тэ тыкъызэрэкIыжь зэпытри, тэ шъо шъутлэгъунэу тызэрэкIэхъопсырэм фэдэу, шъори тэ тышъулэгъунэу шъузэрэкIэхъопсырэри ащ къытиIотэжыгъ. ⁷Тшыхэр, кIин пстэуми гузэжъогъу пстэуми тахэт пэтми, шъуишлэшъхъуныгъэ икъэбаркIэ тыжъугъэгущухагъ. ⁸Джы Зиусхъаным игъогу пытэу шъузэрэтетым пае, шъыпкъэу тэпсэу. ⁹Шъош пае гушIуагъоу Тхьэм ыпашъхъэ щытиIэ пстэуми ипэгъокI фэдэу, икъунэу шъош пае сыдэуштэу Тхьэм щытхъу фэтшIына? ¹⁰Шъутлэгъужьынэуи, шъуишлэшъхъуныгъэ ищыкIагъэхэр идгъэкъужьынхэуи чэщи мафитыгу етыгъэу Тхьэм телъэлъу.

¹¹Ежъ ти Тхьэу Тятэ лъапIэрэ ти Зиусхъанэу Исус Христорэ шъуадэжь тыкъэкIожьынэу гъогу къытфызэлъуарэх. ¹²Тэ шлу шъузэрэтлэгъурэм фэдэу, Зиусхъаным нахьшлужьэу шъузэригъэлъэгъужьы зэпытынэуи цыф пстэу-

3:1 Афинэ кълэр – Ахаие хэкум икъэлэшхоу щытыгъ. Еплъ Апостол. 17:15–18:1.

3:2 Тимофей – еплъ 1:1.

3:6 Тимофей тадэжь къэкIожьы – еплъ Апостол, 18:5.

ри шу шъуигъэлъэгъужь зэпытынхэуи орэхъу.
¹³Ти Зиусхъанэу Исус Христос ицъыф лъэплэ пстэури
 игъусэхэу мы дунаем къызыкложьыклэ, зыми шъузэри-
 гъэмысэн зи щымылэу, гукъэбзагъэклэ Тхъэу Тятэ лъа-
 плэ ыпашъхъэ шъуиуцоным пае, шъугухэр ерэгъэпытэх.

ЯПЛЭНЭРЭШЪХЪ

Зекъуакъэу Тхъэм ыгу зэлурэр

Аужыпкъэм, тшыхэр, мыр шъосэло. Тхъэм ыгу къы-
 шъоуным пае, шъузэрэзеклон фаер шъодгъэшлагъ. Арэу-
 щтэуи шъозекло. Арэущтэу шъузекло зэпытынэу Исус
 ыцлэклэ тышъолъэу ыкли къышъуфэтэгъэпытэ. ²Зиус-
 хъанэу Исус ыцлэклэ унашъохэу тэ къышъуфэтшлыгъэ-
 хэр шъошлэх.

³Тхъэр зыфаер гукъэбзагъэклэ шъузэрэпсэунри, зинэ
 шлэным зызэрэщышъудзыенри ары. ^{4,5}Ащ нэмыклэуи
 Тхъэр зыфаер ежыр зымышлэрэ хымэ лъэпкъхэм ащыщ
 цыфхэу зыгуклэ зыклэхъопсырэ зинэ мыхъун юфхэм зязыт-
 хэрэм шъуафэмыдэу, гукъэбзагъэклэ щытхъу хэлъэу,
 шъуащыщэу хэти ежъ ыпкъ тетыгъо зэрэфырилэщтыр
 ары. ⁶Етланэ а юфымклэ зыми ыш мыхъун римышлэнэу
 е къымыгъэпцлэнэу Тхъэр фай. Къызэрэшъотлуагъэм
 ыкли къызэрэжъугурыдгъэлуагъэм фэдэу, ащ фэдэ бзэ-
 джагъэ зышлэрэ цыф пстэуми яфэшъуашэ Зиусхъаным
 аригъэпщыныжъышт. ⁷Сыда плэмэ тыгухэр мыкъабзэу
 тыпсэунэу арэп Тхъэр къызфытэджагъэр, тыгухэр къабзэу
 тыпсэунэу ары нахъ. ⁸Арышъ, мы унашъор зымыдэрэм,
 цыфыр арэп ымыдэрэр, Тхъэу зы Псэ Лъаплэ тыгу-
 хэм къарызылхъэрэр ары нахъ.

⁹Зэкъошхэм афэдэу, шу шъузэрэлъэгъун зэрэфаер
 къышъуфэстхынэу ищыклагъэп. Шу шъузэрэлъэгъу-
 нэу Тхъэм шъуигъэшлагъэ. ¹⁰Македоние хэкум* зэклэ
 ис шы пстэури шу шъолъэгъух. Ахэр нахъыбэжъэу шу
 шъулъэгъу зэпытынхэу сышъолъэу.

¹¹Іасэу шъупсэоу, нэмыкл цыфхэм ялоф шъуилоф хэ-
 шъумылхъэу, шъулэхэмклэ шъулажъэу шъузэрэпсэущтым

ыуж шъуит, унашъо къызэрэшъуфэтшыгъэм фэдэу.
¹² Арэуштэу къышъущымыш цыфхэм апашъхъэ ха-
 бзэм тетэу шъупсэушт, щыклагъи зи шъуилэштэп.

Зиусхъанэу Исус мы дунаем къызэрэкложыщтыр

¹³ Тшыхэр, лагъэхэм ялоф зытетыр шъумышлэу шъу-
 къыдгъэнэнэу тыфаеп, нэмыкл цыфхэу гугъаплэ зимы-
 лэхэм агу къызэреорэм фэдэу, шъугу къемыоным пае.
¹⁴ Исус ли, лагъэхэм къызэрахэтэджыклыжыгъэмклэ
 шлошъхъуныгъэ тил. Арышъ, Исусклэ шлошъхъуныгъэ
 зилэхэу лагъэхэр Исус игъусэхэу Тхъэм ежъым ыдэжъ
 къызэрищэштхэр тшлошъ мэхъу. ¹⁵ Зиусхъаным игущылэ-
 хэм атетэу мыр къышъотэлэ: Зиусхъаныр дунаем къы-
 зыкложыклэ, тэ, псаоу къэнагъэхэр, лагъэхэм апэ ти-
 шъыштэп. ¹⁶ Тхъэм иунашъо хъоу, апэрэ мэлэичым ыма-
 къэрэ Тхъэм ыбжъэмыешхо ымакъэрэ къызылухэклэ,
 ежъ Зиусхъаныр уашъом къехыжышт. Къызехыжыклэ,
 Христосклэ шлошъхъуныгъэ зилэхэу лагъэхэр апэу къэ-
 тэджыжыщтых. ¹⁷ Етланэ тэ, псаоу къэнагъэхэр, ахэмэ
 тырягъусэу Тхъэм тыдихъыешт, ошъуапщэхэм тахэтэу,
 жыбгъэм хэтэу Зиусхъаным тыщыпэгъоклыным пае.
 Етланэ Зиусхъаным тыригъусэ зэпытышт. ¹⁸ Мы гущылэ-
 хэмклэ шъузэрэгъэгушху.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Тшыхэр, а Иофхэр къызыхъушт лъэхъанэхэми сыхъат-
 хэми яхылаагъэу къышъуфэттхынэу ищыклагъэп. ² Ты-
 гъуаклор чэщым цыфхэм амышлахэу къызэрэклорэм фэ-
 дэу, Зиусхъаныр дунаем къызыкложыщт мафэм дэжъ
 къызэрэклоштыр шъошлэ. ³ «Джы гупсэфыгъо тил, щына-
 гъо зи щылэп», цыфхэм залоклэ, етланэ амышлахэу къи-
 нышхо къафэклошт, шъуз лъэрмыхъэм къинышхо къы-
 зэрэфаклорэм фэдэу. Ащ хэклыжыплэ щылэштэп.

⁴ Ау шъо, тшыхэр, шлунклыгъэм шъухэтэп. Арышъ, а
 мафэр тыгъуаклом фэдэу шъумышлахэу къышъуфэкло-
 штэп. ⁵ Шъо зэклэри нэфынэм шъурибын, мафэми шъу-

рибын. Тэ чэщыми шлунклыгъэми ябынхэм тащыщэп.
⁶ Арышъ, адрэ цлыфхэр зэрэчъыехэрэм фэдэу, тычъые хъуштэп, ау тымычъыеу тысакъын фае, зыщылэныгъи тилэн фае. ⁷ Сыда плomé чэщыр ары цлыфхэу чъыехэрэр зычъыехэрэр, чэщыри ары ешъохэрэр зешъохэрэр. ⁸ Ау тэ мафэм ибынхэу тыщытышъ, зыщылэныгъэ зитэжъугъэгъа! Шлошъхъуныгъэмрэ шлулъэгъуныгъэмрэ ашъоджанэм фэдэу зыщытэжъугъалъ, тымыклодэу Тхъэм тыкъызэригъэнэжъыщтыми тыщыгугъэу, тызэрэпаплъэрэр танджэм фэдэу къэтэжъугъэлэт. ⁹ Сыда плomé Тхъэм игубж къыттыригъэфэнэу арэп ибын тыхъунэу тызфигъэнэфагъэр, ти Зиусхъанэу Исус Христос тымыклодэу тыкъыригъэгъэнэжъынэу ары нахъ. ¹⁰ Тэщ пае Исус ллагъэ, къызыкложьклэ тыпсэуми, тыллагъэми ежъым тыригъусэу тыпсэуным пае. ¹¹ Арышъ, шъузэрэгъэгъушху, зым адрэми нахъ лъэклыныгъэ гурэ псэрэклэ рерэгъэгъот.

Аужырэ Иофхэу Паул шлошъхъуныгъэ зилэхэу Фессалоникэ дэсхэм агуригъадохэрэр

¹² Тшихэр, къышъуфэлажъэхэу, Зиусхъаным иИофхэмклэ тетыгъо къышъуфызилэ цлыфхэу къыжъугурызыгъадохэрэм лъытэныгъэ афэшъушлынэу тышъолъэлу.
¹³ Ахэмэ Иофэу ашлэрэм пае лъытэныгъэшхо афэшъушлыкIи шлу шъулъэгъух. Шъузэгурылу. ¹⁴ Тшихэр, тышъолъэлу, лэжъэнхэу зымыдэхэрэм агурыжъугъалу, зыгу клодыгъэхэр жъугъэгъушхох, Iэпылэгъу зищыклагъэхэми шъуадэлэпыл, щылагъэклэ цлыф пстэуми шъуапэгъокI. ¹⁵ Хэти зыгорэм ибзэджагъэ бзэджагъэклэ пэрэмыгъокIыжъ. Ау шъо шлу зэрэзэфэшъушлэщтым шъупылъ, цлыф пстэуми шлу зерафэшъушлэщтыми ыуж шъуит зэпыт.

¹⁶ Сыдигъуи шъугушлу. ¹⁷ Зэпымыоу Тхъэм шъуелъэлу.
¹⁸ Сыд къышъохъулэми, Тхъэм щытхъу фэшъушл, сыда плomé шъо Исус Христос зыгу илхэм арэуштэу шъузэрэзеклорэр ары Тхъэр зыфаер. ¹⁹ Тхъэм ыПсэ ЛъапIэ имашло шъумыгъэклуасэ. ²⁰ Тхъэм ежъ игущылэхэр цлыфхэм агухэм къарилхъэхэу, къызэраригъадохэрэр пхъэтэпэмышъ шъумышых. ²¹ Иоф пстэуми яшъыпкъагъэ жъугъэунэфы, дэгъуми шъутет. ²² Сыд фэдэ бзэджагъэми зыщышъудзей!

²³ Гупсэфыныгъэ кытэзытырэ Тхэм шьугухэр икьукІэ ерэгъэкъэбзэжъ, иягъи кышъомыкІэу шьугуи, шьупси, шьупкыи кьерэухъум, Зиусхъанэу Исус Христос дунаем кызыкІожыкІэ, зыми шьузэригъэмысэн зи щымыІэным пае. ²⁴ Тхэу кышъуаджэрэр шьыпкъэ, ащи а Іофыр ыгъэцэкІэшт.

²⁵ Тшыхэр, Тхэм шьукъытфелъІу. ²⁶ Тшы пстэуми гукъэбзагъэкІэ ІаплІ яшъущэкІэу шІуфэс сфяшъухыжъ. ²⁷ Мы тхылъым шьушы пстэуми шьукъафеджэнэу Зиусхъаным ыцІэкІэ унашъо кышъуфэсэшІы.

²⁸ Ти Зиусхъанэу Исус Христос ынэшІу кышъущерэф. Амин.

АПОСТОЛ ПАУЛ ШЮШЪХЪУНЫГЪЭ ЗИІЭХЭУ ФЕССАЛОНИКЭ КЪАЛЭМ ДЭСХЭМ ЯТІОНЭРЭ ТХЫЛЪЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Шъо, Тхъэу Тятэ лъапІэрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ зиехэу, Фессалоникэ къалэм* щыІэ чылыс зэлукІэм щыщхэм, Силуанрэ Тимофейрэ* сигъусэхэу мы тхылъыр къышгъуфэсэтхы.

²Тхъэу Тятэ лъапІэрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ анэшІу къышгъуцарэфи, гупсэфыныгъэ къышгъуарэт.

Тхъэм зафэу цІыфхэм хыкум къызэратришІыхъащтыр

³Тшыхэр, шъоц пае Тхъэм щытхъу фэтшІы зэпытын фае. Ари тэрэз, сыда плэмэ шъуишІошгъхъуныгъэ хэхъо зэпыт, шъуащыщэу хэти адрэм шІулъэгъуныгъэу фыриІэми хэхъо зэпыт. ⁴Арышъ, цІыфхэм сыд фэдиз къин

1:1 Фессалоникэ къалэр – еплъ 1 Фесс. 1:1.

1:1 Силуанрэ Тимофейрэ – еплъ 1 Фесс. 1:1.

шъуагъэщэчми, сыд фэдиз гузэжъогъу шъухэтми, теубытэныгъэрэ шлошъхъуныгъэрэ зэрэшъуиІэм пае, Тхъэм ичылыс зэлукІэхэм адэжъ шъуищытхъу щэтэшІы.

⁵ А Іоф пстэуми Тхъэм ихъыкум зафэу зэришІырэр къагъэшъыпкъэ, сыда пломэ теубытэныгъэ шъуиІэу зэрэщытым пае, Тхъэм и Тетыгъошхоу къин зыфэшъушэчырэм ыІэчІэгъ шъучІэхъанэу къышъуфигъэшъошэщт. ⁶ Цыфхэу шъо гузэжъогъу шъухэзыдзэхэрэр гузэжъогъум хидзэжъынхэу Тхъэм зафэу елътэ. ⁷ Шъо, гузэжъогъум хэтхэр, шъутигъусэу гупсэфыныгъэ къышъуитыжъынри Тхъэм зафэу елътэ. Ар зыхъущтыр Зиусхъанэу Исус уашъом къехэу имэлэичхэу лъэкІыныгъэ зиІэхэр игъусэхэу къызылгъэжъыщт мафэр ары. ⁸ Тхъэр зымышІэрэ цыфхэу, ти Зиусхъанэу Исус ехылігъэ къэбарышІум емыдэлухэрэм ябзэджагъэ аригъэпщыныжъыным пае, мэшлошхоу плъыгъэр къыздихъызэ, Зиусхъанэу Исус дунаем къэкІожъыщт. ⁹ А цыфхэр Зиусхъаным ынапэрэ, ежъ илгъэкІыныгъэшхоу щытхъушхо зиІэмрэ апэчыжъэхэу, мыухыжъын кІодыныгъэр Іахъэу Тхъэм атырилгъащт. ¹⁰ Ар къызыхъущтыр Зиусхъаныр дунаем къызыкІожъыщт мафэр ары. А мафэм ицыф лъаплэхэм ежъым щытхъу къыфашІыщт, ежъымкІэ шлошъхъуныгъэ зиІэ хъугъэ цыфхэми зэкІэ ежъыр агъэшІэгъошт. Шъори а цыфхэм шъуахэтыщт, сыда пломэ тишыхъатныгъэ шъушлошгъ хъугъэшъ ары.

¹¹ Джары шъош пае зэпымыоу Тхъэм тызкІелгъэлурэр. Тхъэр къызэрэшъоджагъэм тетэу, ибынхэу шъущытынэу къышъуфигъэшъошэнэу телгъэу. ИлгъэкІыныгъэшхокІи шІугъэу шъугухэм арылгъ пстэури шъуигъэгъэцэкІэнэуи, шъуишлошгъхъуныгъэ кыыхэкІырэ ІофышІу пстэури рышъуигъэгъэкъунэуи Тхъэм телгъэу. ¹² Арэущтэу ти Зиусхъанэу Исус ыцІэ цыфхэм щытхъу фяжъугъэшІыщт, Зиусхъаныр шъугухэм зэрарылгъым пайй, шъори щытхъу шъуиІэ хъущт. Ти Тхъэрэ ти Зиусхъанэу Исус Христосрэ анэшІу къызэрэшъуафэрэм тетэу арэущтэу хъущт.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Бзэджэныгъэм ицІыф

Ти Зиусхъанэу Исус Христос дунаем къызэрэкІожьыщтымрэ ежъым ыдэжъ тызэрэщызэрэугъоижьыщтымрэ яхьылІагъэу, тшыхэр, мырэуштэу тышъолъэІу: ² Христос дунаем къызыкІожьыщт мафэр къэсыгъэу ыІозэ, цІыф горэм ежъ ыгу Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ къырилъхъагъэу пцІыкІэ къыІоми, е цІыфхэм а мафэр къэсыгъэу аІоми, е тэ тхылъкІэ арэуштэу ттхыгъэу цІыфхэм пцІыкІэ аІоми, а Іофым псынкІэу зешъумыгъэгъэгумэкІ ыкІи зешъумыгъэгъэщын. ³ Хэт щыщми зыкІи зыкъешъумыгъэгъапцІ. ЦІыфхэм акІыб Тхъэм фагъазэным ыпэкІэ, бзэджэныгъэм ицІыфэу Тхъэм ыгъэкІодыжъыщтыр къэлъэгъоными ыпэкІэ, а мафэр къэсыщтэп. ⁴ А цІыфыр тхъэхэу зыфаІохэрэми, цІыфхэм агъэлъапІэрэ Іоф пстэуми апэуцужъыщт, ахэмэ пстэуми анахь нахь инэу зилъытэжъыщт. Тхъэм иунэшхуи итІысхъанышъ, «Сэ сы Тхъ», ыІощт.

⁵ Шъуадэжъ сызыщэІэм, мы Іофхэр къызэрэшъосІуагъэхэр шъугу къэкІыжъырэба? ⁶ Бзэджэныгъэм ицІыф джы гъогу езымытырэри шъо шъошІэ. Ау игъор къызыкІэ, бзэджэныгъэм ицІыф къэлъэгъошт. ⁷ Сыда пІомэ бзэджэныгъэм илъэкІыныгъэ шъэф джы Іоф ешІэ. Ау джы нэсы бзэджэныгъэм ицІыф гъогу езымытыгъэр ыпэ рапшІэу ІукІыжъын фае. ⁸ ЕтІанэ бзэджэныгъэм ицІыф къэлъэгъошт. Ау Зиусхъанэу Исус шытхъушхо иІэу къызыкІожьыкІэ, ыжэкІэ къыщэрэ жьымкІэ ар ыукІыжъыщт ыкІи ыгъэкІодыжъыпэшт. ⁹ Бзэджэныгъэм ицІыф къызыкІокІэ, шэйтаным илъэкІыныгъэ иІэу къэкІощт. ЛъэкІыныгъэ Іофышхо нэпцІхэри зэкІэ, нэшэнэ гъэшІэгъонышхо нэпцІхэри, Іофышхо гъэшІэгъон нэпцІхэри цІыфхэм аригъэлъэгъуштых. ¹⁰ Сыд щыщырэ бзэджэныгъэкІи цІыфхэу кІодыпІэм игъогу тетхэр ыгъэпцІэщтых. Ахэр зыкІэкІодхэрэр мыкІодхэу зыкъагъэнэжъыным пае, шъыпкъагъэр шІу алъэгъунэу зэрамыдагъэр ары. ¹¹ Арышъ, пцІыр ашІошъ хъуным пае, Тхъэм ахэмэ ягупшысакІэ зэрегъэкІокІы. ¹² Арэуштэу шъыпкъагъэр зышІошъ мыхъугъэхэу бзэджагъэм зыгу еІурэ цІыф пстэури Тхъэм ыгъэмысэщтых.

ШъумыкІодэу шъукъигъэнэжъыным пае, Тхъэм шъукъыхихыгъ

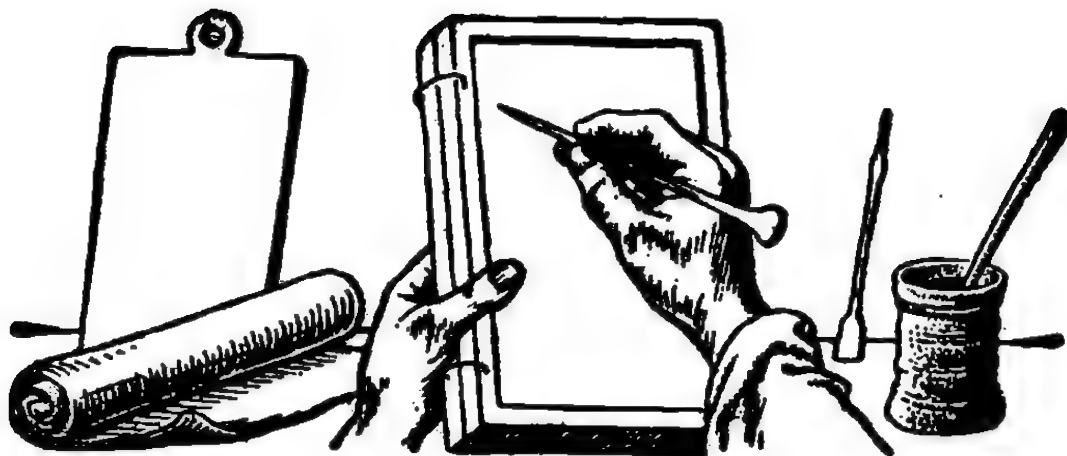
¹³ Ау шъо, тшихэу Зиусхъаным шІу ылъэгъухэрэр, шъош пае Тхъэм шытхъу фэтшІы зэпытын фает, сыда плөмэ ублаплэм щегъэжъагъэу шъумыкІодэу шъукъигъэнэжъыным пае, Тхъэм шъукъыхихыгъ. Тхъэм ежъ Ыпсэ Лъаплэу шъугухэр зыгъэкъэбзэжъырэм илъэкІыныгъэкІи, шъыпкъагъэр шъушІошъ зэрэхъугъэмкІи шъумыкІодэу шъукъегъэнэжъы. ¹⁴ Тхъэр ибынхэм ащышъ шъухъунэу къызэрэшъоджагъэр къэбарышІоу шъодгъэІугъэр ары. Арэуштэу ти Зиусхъанэу Исус Христос ищытхъушхокІэ Іахъэ къышъульысышт. ¹⁵ Арышъ, тшихэр, шъукъызэкІэмыкІожъэу, жэкІи тхылъымкІи шъодгъэшІэгъэ Іофхэм пытэу шъуатетэу гъогум шъурыкІон фает.

^{16,17} Тхъэу Тятэ лъаплэу шІу тызылъэгъугъэу, зынэшІу щыфэныгъэмкІэ сыдигъуи тызыгъэгушхорэм шІум тыщегъэгугъы. Ежъымрэ ти Зиусхъанэу Исус Христосрэ сьд щыщырэ шІугъэ жъугъэцэкІэным ыкІи шъуІоным пае шъуарэгъэгушху, шъугухэри арэгъэпытэхэ.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм шъукъытфелъэІу

Аужыпкъэм, тшихэр, шъуадэжъ зэрэщыхъугъэм фэдэу, Зиусхъаным икъэбарышІу цІыфхэм тыдэкІи анэсынэуи, цІыфхэм а къэбарышІум шытхъу фашІынэуи Тхъэм шъуелъэІу. ² ЦІыф бзэджэ—наджэхэм тэ тащиухъумэнэу Тхъэм шъуелъэІу, сыда плөмэ зэкІэ цІыфхэм шІошъхъуныгъэ яІэу щытэп. ³ Ау Зиусхъаныр шъыпкъэ. Ащ шъугухэр ыгъэпытэштых, шэйтани шъуациухъумэшт. ⁴ Тиунашъохэр зэрэжъугъэцакІэхэрэмкІи зэрэжъугъэцэкІэштхэмкІи Зиусхъаным тыкъышъуцегъэгугъы. ⁵ Тхъэм ишІулъэгъуныгъэрэ Христос итеубытэныгъэрэ Зиусхъаным шъугухэр аферэгъазэх.

АПОСТОЛ ПАУЛ АПЭРЭ ТХЫЛЪЭУ ТИМОФЕЙ ФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. ТымыкЮдэу тыкъэзыгъэнэжъырэ Тхэмрэ Зиусхъанэу Исус Христосэу тызщыгугъырэмрэ яунашъокІэ Исус Христос иапостолэу* сыхъугъэ. ²О Тимофееу*, шлошъхъуныгъэ зэрэуиІэм пае, скъо шъыпкъэм фэдэу хъугъэм, мы тхылъыр къыпфэсэтхы.

Тхъэу Ты лъаплэмрэ Христос Исусэу ти Зиусхъанрэ анэшлу къыпщарэфи, гукІэгъуныгъэ къыпфарэшли, гупсэфыныгъэ къыуарэт.

Дин гъэсэкІо нэпцІхэр

^{3,4}Сэ Македоние хэкум* сыкІо зэхъум, сыкъызэрэолъэ-Іугъэм фэдэу, цІыфхэм Іоф пхэнджхэр арамыгъэшІэн-

1:1 апостол – нэмыкІ цІыф горэм ыцІэкІэ гущыІэнэуи Іоф ышІэнэуи фитыныгъэ зиІэр ары.

1:2 Тимофей – еплъ Кол. 1:1.

1:3 Македоние хэкур – еплъ 1 Фесс. 1:7.

1:3 Ефес къалэр – еплъ Ефес. 1:1.

хэуи, тхыдэжъхэми, гъунэ зимылэ унэгъо лъэпкъ зэтекI-хэми апымылтынхэуи цыф заулэмэ унашъо афэпшыным пае, Ефес къалэм* къыдан. Ащ фэдэ Iофхэм къарыкIы-рэр зэнэкъокъуныгъэхэр ары. Тхьэм игухэлъэу шлошъхъуныгъэмкIэ зиIоф зыгъэцакIэрэм а Iофхэм яшIуагъэ рагъэкIырэп. ⁵ Мы унашъор зыфэтшырэр мары: Гу къабзэу мыхъун зи зыдэзымышIэжъырэмрэ шлошъхъуныгъэ шыпкъэмрэ къарыкIырэ шулъэгъуныгъэр тилэ хъуныр ары. ⁶ Цыф заулэхэр ахэмэ атекIыгъэхэу, пкIэ зимылэ зэнэкъокъуныгъэхэм зафагъэзагъ. ⁷ Тэурат егъэджэкIо пащэхэу залъытэ пэтми, къалохэрэри гушхоныгъэкIэ зытегушыIэрэ Iофхэри ашIэхэрэп.

⁸ Хабзэр* зэрэдэгъур тэшIэ, цыфыр хабзэм зэрэфыщытын фаем тетэу фыщытмэ. ⁹ Шыпкъагъэ зиIэ цыфхэм хабзэр зэрафамыгъэуцугъэр тэшIэ, ау хабзэр зыфагъэуцугъэхэр мыхэр арых: хабзэм текIыхэрэри, хабзэм пэуцухэрэри, Тхьэм ищынагъо зыгу имылъхэри, псэкIод зышIэхэрэри, зыгу мыкъабзэхэри, Тхьэр зымыгъэлъапIэхэрэри, яти-яни зыукIыхэрэри, цыф уклэкIохэри, ^{10,11} зинэ зышIэхэрэри, хъулъфыгъэхэм шыузнIалъэу якIуалIэхэрэри, цыфыр зыщэхэрэри, пцIы зыусхэрэри, шыхъат нэпцI хъухэрэри, хэт щыщми къэбарышIум тигъашIэрэ Iофхэу тызщыгугъышъунэу щытхэм атемытхэрэри. А къэбарышIоу щытхъушхо зиIэр згъэлунэу Тхьэу щытхъушхо зиIэм спшъэ къырилъхъагъ.

Паул Тхьэм игукIэгъуныгъэ пае щытхъу зэрэфишырэр

¹² Исус Христосэу Ти Зиусхъанэу сиIоф сшIэнэу сэзыгъэлъэкIыгъэм щытхъу фэсэшIы. Ащ цыхъэ къысфиши, мы Iофыр спшъэ къызэрэрилъхъагъэм пае, щытхъу фэсэшIы. ¹³ Сэ ежъыр згъапцIэщтыгъ, ицIыфхэми къин язгъэщэчыщтыгъ, ежъыми сехъоныщтыгъэ пэтми, гукIэгъу къысфишыгъ, сыда пIомэ шлошъхъуныгъэ симылэу Iофхэу сшIэщтыгъэхэр къызгурумылохэу сызекIощтыгъэти ары. ¹⁴ Ау ти Зиусхъанэу Исус Христос Исус ынэшIу инэу сэ къысщифагъ, Христос Исус сыгу илъ зэрэхъугъэм пай, шлошъхъуныгъэрэ шулъэгъуныгъэрэ сыгу илъ хъугъэх.

¹⁵ Мы гушылэхэр шъыпкъэх, цыф пстэуми ахэр адэн-хэуи яфэшъуаш: Псэклод зышлэхэрэр мыклодхэу къыгъэ-нэжъынхэм пае, Исус Христос мы дунаем къэклуагъ. Ахэмэ ащыщэу апэ итыр сэры. ¹⁶ Ау Исус Христос зэкIэмэ апэу сэ гукIэгъу къызфысфишыгъэр сэ къызэрэздэзе-клорэмкIэ ищылэгъэшхо къыгъэлъэгъонэуи ары, ежъым-кIэ шлошъхъуныгъэ зилэ хъун цыфхэу мыклодыжъын щылэныгъэ зыгъотыщтхэм шапхэ сафэхъунэуи ары. ¹⁷ Егъэшлэрэ пачъыхъэу, мылIэжъыщтэу, цыфхэм амылъэгъоу, Тхъэ закъоу щытым мыклодыжъын лъытэныгъэ-шхомрэ щытхъушхомрэ ий. Амин.

¹⁸ Скъо Тимофей, Тхъэм ежъ игушылэхэу о къыохъыллагъэу цыф заулэмэ агухэм къарилъхъэхи, къаригъэлуагъэхэм* атетэу мы унашъор о къыпфэсэшлы. А гушылэхэм атетэу дзэлI дэгъур шлоу зэрэзаорэм фэдэу, ¹⁹ шлошъхъуныгъэ уилэу, угукIэ мыхъун зи зыдэмышлэжъэу, угу етыгъэу уилоф шлэ. Цыф заулэмэ агухэмкIэ мыхъун зи зыдамышлэжъыныр ялэнэу зэрамыдагъэм пае, шлошъхъуныгъэм игъогу текIыжъыгъэх. ²⁰ Именейрэ Александрэрэ ащ фэдэ цыфхэм ащыщих. Ахэр шэйтаным сэ фэзгъэзагъэх*, Тхъэр амыгъэпцIэнэу зэрагъэшлэным пае.

ЯТIОНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм уелъэлуныр

ЗэкIэмэ апэу сышъолъэлу, цыф пстэуми апае Тхъэм шъуелъэлу, Iэпылэгъу афэхъунэуи шъуелъэлу, шлугъэ аригъэгъотынэуи шъуелъэлу, Тхъэми щытхъу фэшъушI. ² Тхъэм ищынагъо тыгухэм арылъэу, гукъэбзагъэкIи, самбырэу ыкIи гупсэфэу тыпсэушъуным пае, пачъыхъэхэмрэ тетыгъо зилэхэмрэ Тхъэм шъуафелъэлу. ³ Ар дэгъу, Тхъэу тымыкIодэу тыкъэзыгъэнэжъырэми ар игъоу елътэ.

1:18 Тхъэм ежъ игушылэхэу о къыохъыллагъэу цыф заулэмэ агухэм къарилъхъэхи, къаригъэлуагъэхэр – чылыс зэлукIэм ипегъымбархэм алэхэр Тимофей ышъхъэ тыралъхъэхэзэ, Тхъэм фэлэжъэнэу загъэнафэм, Тхъэм ахэмэ агухэм а гушылэхэр къарилъхъэхи, къаригъэлуагъэх.

1:20 Ахэр шэйтаным сэ фэзгъэзагъэх – а лIитIур христианхэм язэкъошныгъэ зэрэхагъэкIыжъыгъэхэм пае, Шэйтаным илъэкIыныгъэу цыфхэр зыгъэкIодхэрэм ылэчIэгъ чIэтхэу хъугъэх.

⁴Ежым цыф пстэури мыклѳдхэу кыгыэнэжыынхэуи, шыпкыагыэр зэрашлэнэуи фый. ⁵Сыда плѳмэ Тхьэр зы, цыфхэр Тхьэм ыдэжь зыщэрэри зы, ар цыфэу Христос Исус ары. ⁶Ащ ыпсэ шыхьэщэфыжыэу цыф пстэуми апае ытыгы. Исус арэуштэу игыѳ дэдэм тефэу, Тхьэм игухэлъ ыгыэшшыпкыэжыыгы. ⁷Джы мары Христос ехыллэгъэ кыэбарышлур згыэлунэуи, апостол сыхъунэуи Тхьэм сызфигъэнэфагыэр: шлѳшхъуныгыэмрэ шыпкыагыэмрэ якыэбар хымэ лъэпкыхэм язгыэшлэнэу ары – сэ шыпкыагыэр кыэсэлѳ, пцы сыусырэп.

⁸Лыхэр тыдэкли Тхьэм елгэлунхэу сыфай, гукыэбзакыкли алэхэр алэтызэ, мыгубжыхэу, Тхьэми емыхырэхышэхэу.

⁹Ащ нэмыклэу бзылгыфгыэхэри укытагыѳ ахэлгэу, хэбзэшлум тетэу, екѳу зафэпэнэу сыфай. Шыхьац блэныгыэкли, дышгэмкли, налмэс–налкыутэхэмкли, шыгыын лъаплэхэмкли замыгыэкклэраклэу, ¹⁰шлушлагыэхэмклэ зарэгыэкклэракл, «Тхьэм ищынагыѳ тыгухэм арылъ», зылорэ бзылгыфгыэхэм зэряфэшгыуашэм фэдэу.

¹¹Бзылгыфгыэм зи ымылѳу, бэу лорышлэу, Тхьэм илѳхэр зэригыэшлэнхэ фые. ¹²Бзылгыфгыэм Тхьэм илѳхэр цыфхэм аригыэшлэнхэуи, лы горэм тетыгыѳ фырилэнэуи сыдэрэп. Зи ымылѳу шытын фые. ¹³Сыда плѳмэ Тхьэм апэу кыгыэхыугыэр Адэм ары, етланэ Евэ*. ¹⁴Блэм зыкыезыгыэгыэпцлагыэри Адэм арэп, бзылгыфгыэр ары нахъ. Арэуштэу бзылгыфгыэр Тхьэм игыѳу теклыгы. ¹⁵Ау шлѳшхъуныгыэ, шулгыэгыуныгыэ, кыэбзакыэ ыгу илъ зэпытхэу бзылгыфгыэр хэбзэшлум тетэу шылэмэ, сабий кыызэрэфэхыурэмклэ мыклѳдэу кыэнэжыышт.

ЯЩЭНЭРЭШХЪ

Чылыс зэлуклэм илэшхыэтет ишэн зэрэщытын фаер

Мы гуцылэхэр шыпкыэх: чылыс зэлуклэм илэшхыэтет* хъунэу зыгорэм шлѳигыѳмэ, лѳфэу зыуж итыр лѳф

13 Евэ – Хыауэ ары.

3:1 Иэшхыэтет – урымыбзэм шыщ гуцылэу «Иэшхыэтетэу» ыкли «зыналэ лѳфхэм атэзыгыэтэу» зыфалорэм етланэ мэханэу «епископыр» илэ хыугыэ.

дэгъу. ²Іэшъхьэтетыр зыми зэригъэмысэн зи зыбгъодэ-мылгъэу, зы шъуз нахъ зимыІэу,* зыщыІэныгъэри гулгы-тэри зиІэу, хэбзэшІум тетэу, хьакІэхэр зыгъэлъапІэу, цІыфхэм шъыпкъагъэр языгъэшІэн зылгъэкІырэ лІэу щы-тын фае. ³Ащ нэмыкІэуи ешъуакІоу е лІы Іэлэу щыты хъуштэп, ау Іасэу, мыщІэцІалэу, мылгъкум кІэмыхъопсэуи щытын фае. ⁴Иунагъо дэгъоу зэрихъэу, ибынхэм лъытэ-ныгъэ къызфаригъэшІэу, ыгъэІорышІэнхэ фае. ⁵Сыда плэмэ ежъым иунагъо зезымыхъэшъурэр Тхъэм ичылыс зэлукІэ сыдэуштэу кІэлгыплгъэшъуна? ⁶Іэшъхьэтетыр шІошъхъуныгъэ зиІэ хъугъакІэхэм ащыщэу щыты хъу-штэп. Армырмэ зышІошІыжъынышъ, шэйтаныр мысэ зэрэхъугъэм фэдэу, ари мысэ хъушт. ⁷ЦІыфхэр Іэягъэ-кІэ къытемыгущыІэнхэм ыкІи шэйтаным ихъытыу имы-фэным пае, чылыс зэлукІэм щымыщхэри шІоу шыхъат зы-фэхъурэ цІыфэу щытын фае.

Чылыс зэлукІэм иІэпыІэгъухэм яшэн зэрэщытын фаер

⁸Ащ фэдэу чылыс зэлукІэм иІэпыІэгъухэри* лъытэны-гъэ зифэшъуашэхэу, бзэгуитІу зыІумылгъхэу, сэнэпсым емынэцІхэу, мылгъкуми кІэмыхъопсырэ лІыхэу щытын фаех. ⁹АгухэмкІи мыхъун зи зыдамышІэжъэу, шІошъ-хъуныгъэм ишгъэф аІыгъын фае. ¹⁰Ау ыпэ рапшІэу яшъыпкъагъэ жъугъэунэфын фае. Ахэр зыми зэригъэ-мысэнхэ зи щымыІэмэ, ІэпыІэгъухэм ащыщхэу орэхъух.

¹¹Ащ фэдэу а ІэпыІэгъухэм яшъузхэри лъытэныгъэ зифэшъуашэхэу, нэмыкІ цІыфхэм ІэягъэкІэ атемыгущы-Іэхэу, зыщыІэныгъэ зиІэхэу, лъэныкъо пстэумкІи узщы-гугъышъун цІыфхэу щытын фаех.

¹²ІэпыІэгъур зы шъуз нахъ зимыІэу, ибынхэмрэ иуна-гъорэ дэгъоу зезыхъэрэ лІэу щытын фае. ¹³ІэпыІэгъухэу зиІоф дэгъоу зыгъэцэкІагъэхэм лъытэныгъэ агъоты, Хри-стос ИсускІэ шІошъхъуныгъэу яІэм гушхоныгъэкІи тегущы-Іэнхэ алгъэкІышт.

3:2,12 зы шъуз нахъ зимыІэу – е зэ нахъ къэзымыщагъэу.

3:8 ІэпыІэгъухэр – етІанэ мы гущыІэм мэхъанэу «диаконыр» иІэ хъугъэ.

Шъэфэу тишлэшъхъуныгъэ хэлъыр

¹⁴ Бэ темышлэу уадэжь сыкъэкӀонэу сыгугъэу, мы тхылъыр къыпфэсэтхы. ¹⁵ Сыкъэгужъомэ, Тхьэм иунагъо щыщхэр зэрэзекӀонхэ фаер мы тхылъым уигъэшлэшт. Тхьэм иунагъо щыщхэр щылэныгъэ зилэ Тхьэм ичылыс зэ-лукӀ ары. А чылыс зэлукӀэр шъыпкъагъэр зытет пкъэу-ри лъапсэри ары. ¹⁶ ШъыпкъэмкӀэ шъэфэу тишлэшъхъуныгъэ хэлъыр* ины:

Тхьэр цӀыфэу къэлъэгъуагъ.

Тхьэм ыпсэ лъапӀэ ащ ишъыпкъагъэ къыгъэ-шъыпкъэжъыгъ.

Мэлэичхэм заригъэлъэгъугъ.

Ежым фэлажъэхэрэм ежъ икъэбар хымэ лъэпкъ-хэм арагъэлугъ.

Дунаем тет цӀыфхэм ежымкӀэ шлэшъхъуныгъэ ялэ хъугъэ.

Щытхъушхо илэу Тхьэм ар уашъом дихъыежъыгъ.

ЯПЛЭНЭРЭШЪХЪ

Цыфыбэ шлэшъхъуныгъэм игъогу зэрэтекӀыжъыпэштхэр

Тхьэм ыпсэ лъапӀэ нафэу къеӀо, дунаем иаужырэ лъэ-хъанэхэм цӀыфыбэ шлэшъхъуныгъэм игъогу зэрэтекӀы-жъыпэштхэр. Цыфхэр дэзыхъыхырэ джынэхэми, Ӏофхэу джынапцӀэхэм цӀыфмэ арагъашӀэхэрэми ядэлущтых. ² ДжынапцӀэхэм Ӏофхэу цӀыфхэм арагъашӀэхэрэр къыз-пкъырыкӀхэрэр нэпитӀу зилэ пцӀыусхэр ары. Шури ери зэхадзыжъын амылэкӀыжъынэу гъучӀ тамыгъэ плъы-гъэмкӀэ ахагъэстыкӀыгъэм фэдэу, ащ фэдэ цӀыфхэм агу-хэр щытыщтых. ³ Къэщэныгъэ—дэӀоныгъэмрэ гъэнэфэгъэ гъомлапхъэхэм яшхыныгъэмрэ мыхъун Ӏофхэу щытхэу а пцӀыусхэм цӀыфхэм араӀо. Ау Тхьэм а гъомлапхъэхэр къыгъэхъугъэх, шлэшъхъуныгъэ зилэхэу, шъыпкъагъэр зышӀэхэрэм Тхьэм щытхъу фашӀэу ахэр ашхынхэм пае

3:16 тишлэшъхъуныгъэ шъэфэу хэлъыр – тишлэшъхъуныгъэ икъэбар-хэу Тхьэм цӀыфхэм пасэм аримыгъэшӀагъэхэу, джы къафигъэнэфэгъэ-хэр ары.

пае, ⁴сыда пIомэ Тхьэм кыыгъэхъугъэ пстэури шIу. Тхьэм щытхъу фэпшIэу къапштэмэ, зи хэбдзыжьи хъу-
штэп, ⁵сыда пIомэ, Тхьэм игущылэхэмрэ Тхьэм узэрелъэ-
IурэмрэкIэ ар къабзэ мэхъу.

Исус Христос шIоу узэрэфэлэжъэщтыр

⁶Мы Iофхэр тшыхэм агурыбгъаIохэмэ, ащыгъум
шIошъхъуныгъэм игущылэхэмкIи, тишIошъхъуныгъэ
тигъашIэрэ IофышIухэу узтетхэмкIи лъэкIыныгъэ зэб-
гъэгъотэу, Исус Христос шIоу фэлажъэхэрэм уащыщ.
⁷Тхьэм ищынагъо зыхэмылъ ныожъ тхьдэжъхэм защы-
дзый. Ау Тхьэм ищынагъо угу зэрилъыным ыуж ит.
⁸Пкъыр ебгъэсэнэм ишIуагъэу къакIорэр щыI, ау Тхьэм
ищынагъо угу зэрилъыным сыд фэдэ лъэныкъокIи ишIуа-
гъэ къэкIо, сыда пIомэ Тхьэм ищынагъо угу илъыным
джырэ щылэныгъэмрэ къэкIощт щылэныгъэмрэ апае шIум
ущегъэгугъы.

⁹А гущылэхэр шъыпкъэх, цIыф пстэуми ахэр адэнхэу
яфэшъуаш. ¹⁰Тыулэузэ, тишъыпкъэу тызкIэлажъэрэр
цIыф пстэури, зэкIэмэ апэу шIошъхъуныгъэ зиIэхэр,
мыкIодхэу къэзыгъэнэжъырэ Тхьэу щылэныгъэ зиIэм ты-
зэрэщыгугъырэр ары.

¹¹Мы IофхэмкIэ цIыфхэм унашъо афэшI, ахэри ягъа-
шIэх. ¹²УиныбжыкIагъэ пае зыми нэмыплъ кыызэремы-
гъэт, ау гущылэхэмкIи, зекIуакIэмкIи, шIулъэгъуныгъэм-
кIи, шIошъхъуныгъэмкIи, гукъэбзагъэмкIи шIошъхъу-
ныгъэ зиIэхэм шапхъэ афэхъу. ¹³Сэ сыкъэкIожьыфэ,
Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм* цIыфхэм апашъхъэ укыызэря-
джэщтми, цIыфхэм зэрагурыбгъэлощтми, зэрябгъэшIэщт
ми апылъ. ¹⁴Тхьэм ынэшIу кыпщифэнэу чылыс
зэлукIэм инахыжъхэм* алэхэр о пшъхъэ кытыралъхъа-
хэзэ, Тхьэм ежъ игущылэхэр о кыюхъылIагъэу ахэмэ
агухэм къарилъхъэхи, кыызарегъаIохэ ужым, Тхьэм ыIсэ
ЛъапIэм лъэкIыныгъэу кыуитыгъэм узэрэпылъыщтым
ыуж ит.

4:13 Тхьэм игущылэ тхыгъэхэр – джуртхэм ятхылъ лъапIэхэр ары зыфи-
Iохэрэр: Тэурат, Сэбур, пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэри, нэмыкIхэри.

4:14 нахыжъхэр – чылыс зэлукIэм фэлажъэрэ тхьаматэхэр ары. Еплъ
Апостол. 11:30.

¹⁵ Мы Иофхэм апылѣ, уапэкІэ зэребгъэхъурэр зэкІэмэ нафэ афэхъуным пае, а Иофхэм ауж ит зэпыт. ¹⁶ Зыфэсакъыжѣ, Иофхэу цІыфхэм ябгъашІэхэрэми афэсакъ. А Иофхэмэ унаІэ атегъэт зэпыт. Арэуштэу пшІымэ, къыодэ-Іурэ цІыфхэр мыкІодхэу къэбгъэнэжъыштых, о пшъхы мыкІодэу къэбгъэнэжъышт.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Шъузабэхэр, нахыжъхэр, унэлутхэр

Лыжъым уфэмыгубж, ау тым фэдэу гурыгъаІу; кІалэхэми пшыхэм узэрафыщытым фэдэу афыщыт; ² бзылѣфыгъэ нахыжъхэми ныхэм узэрафыщытым фэдэу афыщыт, бзылѣфыгъэ ныбжъыкІэхэми шыпхъухэм узэрафыщытым фэдэу зэкІэ гукъэбзагъэкІэ афыщыт.

³ Шъузабэу зизэкъо дэдэхэм лъытэныгъэ афэшІ. ⁴ Зы шъузабэ горэм ибынхэмрэ ибынхэм къакІэхъуагъэхэмрэ иІэхэмэ, ежъхэм яунагъо лъытэныгъэ фашІынэу ыпэ рапшІэу зэрарэгъашІ, ятэ-янэхэмэ къафашІагъэри афарэшІэжѣ, сыда пІомэ ар Тхъэм игъоу елътыт. ⁵ Шъузабэу зизэкъо дэдэу къэнагъэр Тхъэм щэгугъы, чэщи мафи Тхъэр къыдэлэпыІэнэу елътэІу зэпыт. ⁶ Ау шъузабэу зызэригъэтхъэжъыным нэмыкІ емыгупшысэрэр, псаоу щыт пэтми, лІагъэм фэд. ⁷ ШІошъхъуныгъэ зиІэхэр зыми зэригъэмысэнхэ зи щымыІэным пае, мы Иоф пстэумкІи унашъо афэшІ. ⁸ Ау цІыфэу зиунэкъощхэм, зэкІэмэ анахыиунэ исхэм, акІэлъымыплъэрэм ишІошъхъуныгъэ ыгъэпцІыгъ. Ар шІошъхъуныгъэ зимыІэм нахы нахъ дэижѣ.

⁹ Шъузабэхэм ацІэхэр зэрыт тхылъым шъузабэу зыцІэ ратхэн фаер зыныбжѣ тІокІищым нэсыгъэу, зэ нахъ дэмыкІуагъэу, ¹⁰ зишІушІагъэхэмкІэ цІыфхэр шыхъат зыфэхъурэр ары: гущыІэм пае, бын зыпІугъэу, хъакІэхэр зыгъэлъэпІагъэу, Тхъэм ицІыф лъапІэхэм* алъакъохэр афэзытхъакІыгъэу, гузэжъогъу хэтхэм адэлэпыІагъэу, шІушІэгъэ пстэуми апылтыгъэ шъузабэр ары.

5:10 Тхъэм ицІыф лъапІэхэр – ИсускІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэр ары.

5:10 алъакъохэр афэзытхъакІыгъэу – а лъэхъанэм хъакІэ горэ унэм къызиыхъэкІэ, уэлут горэм хъакІэм ылъакъохэр фитхъакІыхэу хабзэу яІагъ.

¹¹ Шъузэбэ ныбжьыкIэхэм ацIэхэр а тхылтым имытхэх. Сыда пIомэ хъопсэныгъэ агу къыхьэмэ, Христос акIыб къыфагъазэзэ, дэкIожьынхэу фэещтых. ¹² Арэущтэу гущылэ пытэу Христос ратыгъэр* зэрамыгъэцэкIагъэм пае, мысэхэу мэхъух. ¹³ Ащ нэмыкIэуи, Iоф амышIэу унэ ихьэ икIэу къакIухьэу яхабз. Iоф зэрамышIэрэм изакъоп, Iоржъорхэу, яIоф зыхэмылтым яIоф халъхьэу, амыIуапхъэхэри аIох. ¹⁴ Арышъ, шъузэбэ ныбжьыкIэхэр дэкIожьынхэу, быни къакIэхъонэу, яунагъуи зэрахъанэу, джэгъогъоу шэйтаныр IэягъэкIэ атегущылэнэу игъо рамыгъэфэнэу сыфай. ¹⁵ Сыда пIомэ ахэмэ ащыщхэр гъогу занкIэм текIыхи, шэйтаным игъогу техъагъэх.

¹⁶ Шошъхъуныгъэ зиIэ бзылъфыгъэ горэм иунэ шъузэбэхэр исхэмэ, ар ахэмэ алъыплъэн фае. Чылыс зэIу-кIэм ахэр хьылъэ фэрэмыхъух, шъузэбэу зизэкъо дэдэхэм чылыс зэIукIэр алъыплъэшъуным пае.

¹⁷ Нахьыжъхэу чылыс зэIукIэр дэгъоу зезыхьэхэрэм лъытэныгъэ нахьыбэ яфэшъуаш, зэкIэмэ апэу Тхьэм игущылэхэр цIыфхэм языгъэлухэу, языгъашIэхэрэр ары.

¹⁸ Сыда пIомэ Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм арыт: «Цум лэжьыгъэр ыIо зыхъукIэ, ыжэ зэтемыпх», ыкIи «Лэжьа-кIом илэжьапкIэ ыгъотынэу ифэшъуаш». ¹⁹ Шыхъати-тIум, е шыхъатищым къалорэмкIэ гъэшъыпкъагъэ мыхъумэ, зыгорэм чылыс зэIукIэм инахьыжъхэм ащыщ горэ зэригъэмысэрэр умыдэ. ²⁰ ПсэкIод зышIэхэрэм зэкIэмэ апашъхьэ ащыгурыгъаIу, адрэхэр щынэнхэм пае.

²¹ Тхьэм, Зиусхъанэу Исус Христос, Тхьэм къыхихыгъэ мэлэичхэм апашъхьэ пытэу унашъо къыщыпфэсэшIы, къыпшIошIырэ пхэнджыгъэ Iоф хэмылъэу, зыгорэм ылъэ-ныкъокIи удемыIэу, мы Iоф пстэури гъэцакIэх.

²² Цыф горэ Зиусхъаным фэлэжьэнэу бгъэнэфэным пае, о пIэхэр ышъхьэ теплъхъанхэу Iофым удэмыгузажъу. НэмыкI цIыфхэм япсэкIодхэм уилахьэ ахэлъэу умышIы. Гукъэбзагъэ зигъэлэ зэпыт.

²³ Псы къодые уемышъу, ау уныбэрэ бэрэ къыпфа-кIорэ узхэмрэ апае сэнэпс тIэкIу ешъу.

5:12 гущылэ пытэу Христос ратыгъэр – Христос фэлэжьэнхэм нэмыкI пымылтынхэу гущылэ пытэу ратыгъэр ары.

²⁴ Цыф заулэм япсэкIодшIагъэхэр нэрылъэгъух, а цыфхэри унэшъо шIыплэм нэмысхэ рапшIэу мысэу мэхъух. НэмыкI цыфхэм япсэкIодшIагъэхэр ауж итхэу, ыужкIэ нэрылъэгъу мэхъух. ²⁵ Ащ фэдэу шIушIагъэхэри нафэх. ШIушIагъэхэу нэрылъэгъоу щымытхэри гъэбылтыгъэу къэнэжъышъущтхэп.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

УнэIутыгъэм ибжъ зытелъ пстэуми ятхъаматэхэм лъытэныгъэ зэкIэ яфэшъуашэу алъытэн фае, цыфхэр Тхъэм ыцIэрэ тишIошъхъуныгъэ тигъэшIэрэ Iофхэмрэ ямыхъоньхэм пае. ² УнэIутхэу шIошъхъуныгъэ зиIэ тхъаматэхэр зиIэхэм зэкъошхэу зэрэщытым пае, ахэмэ нэмыплъ арарэмыт, ау джыри нахъышIужьэу афэлэжъэнхэ фае. Сыда плэмэ Iофэу ашIэрэм зишIуагъэ къекIырэр шIошъхъуныгъэ зиIэхэу шIу алъэгъухэрэр ары. Мы Iофхэр унэIутхэм ягъашIэх ыкIи афэгъэпытэх.

Цыф заулэм Iоф пхэнджхэу адрэ цыфхэм арагъашIэхэрэмрэ мылкъу кIэхъопсынымрэ яхъылIагъ

³ Зыгорэм Iоф пхэнджхэр шъуигъашIэхэу, ти Зиусхъанэу Исус Христос игущыIэхэу тызщыгугъышъунэу щытхэм атемытмэ, Тхъэм ищынагъо тыгухэм арылтыным ехъылIагъэу тишIошъхъуныгъэ тигъэшIэрэ Iофхэми атемытмэ, ⁴ а цыфыр зышIошIыжъы ыкIи зи зехишIыкIырэп. Ар зэнэкъокъунымрэ гущыIэхэмкIэ зэщыхъанымрэ акIэхъопсы. А Iофхэм къарыкIхэрэр шъугъоныр, зэмызэгъыныр, нэмыкI цыфхэм IэягъэкIэ атегущыIэныр, зым зым гуцафэ фишIыныр, ⁵ зиакъыл зэщыкъуагъэу, шъыпкъагъэм пэчыжъэ цыфхэм язэщыхъаныгъэу пкIэ зимыIэр ары. Тхъэ гъэлъэпIэныгъэр чар къэкIуапIэу ашIошIы. Ащ фэдэхэм защыдзый.

⁶ Шъыпкъэ сэлэ, цыф горэм иIэм рыразэу щытмэ, Тхъэм ищынагъуи ыгу илъмэ, шIуагъэу ащ хэлъыр ины. ⁷ Сыда плэмэ дунаем тыкъызытехъэм, зи къыздэттхыгъэп, дунаем тызытекIыкIи зи тетхынэуи тлъэкIыщтэп. ⁸ Ау шхынэу тшхыщтымрэ щыгъынхэмрэ тиIэхэмэ, ахэмэ

тарырэзэшт. ⁹ Ау бай хъунхэу фаехэр псэкIодшIэным фы-
дэзыхьыхын Iофым хафэх, шэйтанми IэкIэфэх. ПкIэ зи-
мыIэ хъопсэныгъэхэу зиягъэ къакIохэу, цIыфхэри зы-
гъэунэхъухэу, кIодыпIэм зыIэпызыщэхэрэм а цIыфхэр
аубытых. ¹⁰ Сыда пIомэ бзэджэныгъэ пстэури къызхэкIы-
рэр ахъщэр шIулъэгъуныгъэр ары. ЦIыф заулэ ахъщэм
кIэхъопсыхэу, шIошъхъуныгъэм игъогу текIыхи, гухэкI
Iаджи къызфахьыжыгъ.

ШIошъхъуныгъэм шIоу фэлажъэ

¹¹ Ау о, Тхъэм ицIыф, а Iофхэм защыдзый. Шъыпкъа-
гъэр, Тхъэм ищынагъор, шIошъхъуныгъэр, шIулъэгъу-
ныгъэр, теубытэныгъэр, гушъэбэныгъэр угу зэрилъын-
хэм ауж ит. ¹² ШIошъхъуныгъэм шIоу узэрэфэлэжъэным
пылъ. МыкIодыжъын щыIэныгъэ зэгъэгъот; сыда пIомэ
шыхъатыбэмэ апашъхъэ* шIошъхъуныгъэ зэрэуиIэм шIоу
шыхъат укъызыфэхъум, ар бгъотынэу Тхъэр къыоджагъ.
¹³ Тхъэу зэкIэми щыIэныгъэ къязытырэм ыпашъхъэрэ, Хри-
стос Исусэу Понтый Пилат* зэхихэу шъыпкъагъэм шыхъат
дэгъу фэхъугъэм ыпашъхъэрэ, пытэу унашъо къыпфэсэ-
шы: ¹⁴ зи уимылажъэу, зыми узэригъэмысэни зи щымы-
Iэу, тиунашъо гъэцакIэ, ти Зиусхъанэу Исус Христос ду-
наем къызыкIожьышт мафэм нэсыфэ. ¹⁵ Игъо къызыскIэ,
Тхъэм а мафэр къыгъэлъэгъошт – Тхъэу щытхъушхо зиIэу,
лъэкIыныгъэшхо зиIэ закъор, пачъыхъэхэм я Пачъы-
хъэжъ, тхъаматэхэм я Тхъэмэтэжъ. ¹⁶ Ежъ Тхъэ закъор ары
мылIэжъыщтыр, узэмыкIолIэшъушт нэфынэми хэтыр.
ЦIыфхэм ащыщэу зыми ар нэкIэ ылъэгъугъэп, ылъэ-
гъуни ылъэкIыштэп. Лъытэныгъэшхори мыкIодыжъын
лъэкIыныгъэшхори ий. Амин.

¹⁷ Мы. дунаем бай щыхъугъэхэр зашIомышIыжъынэуи,
мылъку нэпцIым щымыгугъыхэу, Тхъэм нахъ щыгугъын-
хэуи унашъо афэшI. Сыда пIомэ тызыгъэтхъэжъынэу

6:12 шыхъатыбэмэ апашъхъэ – ар зыхъугъэр чылыс зэлукIэм итхъаматэ-
хэм Тимофей Тхъэм фэлэжъэнэу загъэнэфагъэр ары.

6:13 Понтый Пилат – Рим цIыфхэм ащыщэу, Понтый Пилат, Исус къы-
зэхъу нэужым я 26–36 илъэсхэм къакIоцI, хэкухэу Иудей, Самарие,
Идумей яIэшъхъэтетэу щытыгъ. Понтый Пилат ары Исус укI
тезылхъагъэр.

зэкІэ икѳоу кѳытэзытырэр Тхѳэр ары. ¹⁸ШушІэным пылѳынхѳуи, шушІэнымкІэ бай хѳунхѳуи, ямылѳку шѳхѳа-мысыжѳхѳу, яІэм щыщ ягуапѳу нэмыкІ цІыфмэ аратынѳуи унашѳо афѳешІ. ¹⁹Арѳуштѳу ашІымэ, мылѳкушхо зыфау-гѳоижѳыгѳѳу мѳхѳу. МыкІодыжѳын щыІэныгѳѳэ зѳра-гѳэгѳотыным пае, а мылѳкушхор кѳэкІощт дунаем лѳа-псѳэ щафѳхѳу.

²⁰О Тимофей, Іофѳу Тхѳэм о ппшѳѳэ кѳырилѳхѳагѳѳэм фѳсакѳ. Тхѳэм ищынагѳо зыхѳмылѳ гущыІэ мышѳу-хѳмрѳ пѳгущыІэныгѳѳу пцІыкІэ шІэныгѳѳэкІэ заджѳхѳ-рѳмрѳ защыдзый. ²¹Сыда пІомѳ «А шІэныгѳѳэр тиІ», зыфаІожѳѳу, цІыф заулѳ шІошѳхѳуныгѳѳэм игѳогу текІы-гѳѳх.

Тхѳэм ынѳшу кѳыпщѳрѳф. Амин.

АПОСТОЛ ПАУЛ ЯТІОНЭРЭ ТХЫЛЪЭУ ТИМОФЕЙ ФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Тхьэр фэягъэти, Исус Христос тыгухэм зэрарылъымкІэ мыкІодыжьын щыІэныгъэ къэдгъотынэу Тхьэм тыкъызэригъэгугъагъэм икъэбар цІыфхэм язгъэІунэу Исус Христос иапостолэу* сыхъугъ. ² Шу слъэгъурэ скъоу Тимофеим* мы тхылъыр фэсэтхы.

Тхьэу Ты лъаплэмрэ ти Зиусхъанэу Христос Исусрэ анэшІу къыпщарэфи, гукІэгъуныгъэ къыпфарэшІи, гупсэфыныгъэ къыуарэт.

**Христос икъэбарышІу фэшъышкъэнэу Паул Тимофей
зэригъэгущхуагъэр**

³ Сятэжъхэм сафэдэу сыгукІэ мыхъун зи зыдэсымышІэжъэу, сызфэлажъэрэ Тхьэм щытхъу фэсэшІы. Тхьэм се-

1:1 апостол – еплъ 1 Тим. 1:1.

1:2 Тимофей – еплъ Кол. 1:1.

лѣауэ, чѣши мафи уигугъу сшѣ зѣпытѣу, Тхѣм щытхѣу фѣсѣшѣ. ⁴ Унѣпсхѣр сыгу кѣэкѣжхѣу, гушѣагѣо сыгу из хѣуным пае, услѣэгѣужьынѣу сшѣоигѣу. ⁵ Уишѣошѣхѣуныгѣ шѣыпкѣ сыгу кѣэкѣжьы. Ащ фѣдѣ шѣошѣхѣуныгѣ уянѣжѣу Лоидѣрѣ уянѣу Евникѣрѣ агухѣм арылѣыгѣ; джы ар о угуи зѣрилѣым сыщѣгугѣы. ⁶ Арышѣ, сѣ слѣхѣр о пшѣхѣ кѣызѣрѣтеслѣхѣагѣѣхѣмклѣ* Тхѣм лѣэкѣыныгѣу кѣуиыгѣм имашѣо кѣызѣклѣбгѣэнѣнѣу угу кѣѣсѣгѣэкѣжьы. ⁷ Сыда плѣмѣ Тхѣм ежѣ Ыпсѣ Лѣаплѣу тыгухѣм кѣарилѣхѣагѣм щынагѣо тыгухѣм арылѣѣу ыгѣѣхѣурѣп, лѣэкѣыныгѣ, шѣулѣэгѣуныгѣ, зыщѣлѣныгѣ тыгухѣм арылѣхѣу егѣѣхѣу нахѣ.

⁸ Умыукѣытѣу ти Зиусхѣан шыхѣат фѣхѣу. Сѣри ежѣым сѣзѣрѣфѣлажѣрѣм пае, хѣапсым сѣзѣрѣчѣладзагѣм фѣшѣ, укѣыстемыукѣытыхѣажѣ, Тхѣм илѣэкѣыныгѣклѣи кѣѣбарышѣум пае кѣин кѣыздѣщѣч. ⁹ Тхѣр ары тымыклѣодѣу тыкѣѣзыгѣѣнѣжѣыгѣѣри, гукѣѣбзагѣѣклѣ тыпсѣунѣу кѣытѣджагѣѣри. Арѣуштѣу зыклѣишѣагѣѣр ежѣым ащ фѣдѣ гухѣлѣ ышѣыгѣѣу, ынѣшѣу кѣызѣрѣтѣщифагѣѣр ары. Тишѣушѣагѣѣхѣм ялѣоф ащ хѣлѣѣп. Тхѣм Христос Исус ынѣшѣу кѣызытѣщѣригѣѣфагѣѣр лѣѣхѣан пѣтѣуми апѣ ары, ¹⁰ ау джы тымыклѣодѣу тыкѣѣзыгѣѣнѣжѣырѣ Исус Христос кѣызѣрѣлѣэгѣуагѣѣмклѣ Тхѣм ынѣшѣу щѣфѣныгѣѣр нафѣ кѣѣхѣугѣ. Исус Христос лѣѣныгѣѣр ыгѣѣклѣодыгѣ, кѣѣбарышѣумклѣи мыклѣодыжѣын щѣлѣныгѣѣ кѣытѣфигѣѣнѣфагѣ. ¹¹ А кѣѣбарышѣур цѣыфхѣм язгѣѣлунѣуи, иапѣстол сыхѣунѣуи, а кѣѣбарышѣур цѣыфхѣм язгѣѣшѣлѣнѣуи Тхѣм сыкѣигѣѣнафагѣ. ¹² Джары мы кѣиныр зыклѣсѣщѣчырѣр; ау сѣ сыукѣытѣрѣп, сыда плѣмѣ Исус Христосѣу шѣошѣхѣуныгѣ зыфысилѣр сѣшѣлѣ, ежѣыми лѣофѣу сѣ спшѣѣ кѣырилѣхѣагѣм а мафѣм* нѣсыфѣ кѣыфѣсакѣын зѣрилѣэкѣыштѣым сыщѣгугѣы.

¹³ Христос Исус угу зѣрилѣым пае, шѣошѣхѣуныгѣѣрѣ шѣулѣэгѣуныгѣѣрѣ уилѣхѣу, гущѣлѣхѣу сѣ кѣаслѣохѣу зѣхѣпхыгѣѣхѣу, узщѣыгугѣышѣунѣу щытхѣр шапхѣм фѣдѣу лѣыгѣхѣу уатемыклѣ. ¹⁴ Тхѣм лѣофѣу о ппшѣѣ кѣыри-

1:6 Сѣ слѣхѣр о пшѣхѣ кѣызѣрѣтеслѣхѣагѣѣхѣмклѣ – Паул зыфилѣорѣр ежѣырѣрѣ адрѣ христиан тхѣаматѣхѣмрѣ алѣхѣр Тимофѣй ышѣхѣ тыралѣхѣѣхѣзѣ, Тимофѣй Тхѣм фѣлѣжѣнѣу зѣрагѣѣнѣфагѣѣр ары. Еплѣ 1 Тим. 1:18; 4:14;

1:12 а мафѣм – ахѣрѣт мафѣр ары.

лхъагъэр Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэу тыгухэм арылътымкІэ къэухтум.

¹⁵ Асие хэкум* ис пстэури, ахэмэ ащыщэу Фигеллрэ Ермогенрэ, сызэрэханэжыгъэр о ошІэ.

¹⁶ Зиусхъаным Онесифор иунагъо гукІэгъу къыферэшІ, сыда пІомэ бэрэ ащ сыгу ыгъэпсэфыжыгъ, Іэхъу–лъэхъу стелтыгъэ пэтми, къыстеукІытыхагъэп. ¹⁷ Ар Рим къэлэшхом къызэкІом, сыкъегъотыфэ, емызэщэу къыслтыхъугъ. ¹⁸ Ахърэт мафэм Зиусхъаным ащ гукІэгъуныгъэ ферэшІ. Ефес къалэм бэрэ къызэрэщыздэлэпыІагъэр о нахышІоу ошІэ.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

Исус Христос шІоу фэбанэрэ дзэлІышІу

Арышъ, о скъо, Христос Исусэу тыгухэм арылътым ынэшІу къызэрэпщифэрэмкІэ угу гъэпытэ. ² Іофхэу шыхъат Іаджыхэми апашъхъэ сэ къасІохэу зэхэпхыгъэхэр, узщыгугъышъун цІыфхэу нэмыкІхэм ахэр языгъэшІэн зылъэкІыштхэм апшъэ илхъэх. ³ Исус Христос идзэлІ дэгъу фэдэу къин къыздэщэч. ⁴ Дзэм емыпхыгъэ Іофхэм дзэлІым зыдаригъэхыхрэп – дзэ пашэм ыгу къызэригъэлунэу шІоигъу. ⁵ Ащ фэдэу, зепэчъэныгъэм ихабзэ тетэу мычъэрэм текІоныгъэм итандж къыратырэп. ⁶ МэкъумэщышІэу зиІоф къин зышІэрэм лэжыгъэу къахыжыгъэм щыщэу иІахъэ апэу къыратын фае. ⁷ КъасІорэм егупшыс. Зиусхъаным Іоф пстэумкІи зэхэшІыкІыныгъэ къыуитышт.

⁸ Исус Христос угу къэгъэкІыжъ; ар пачтыхъэ Даутэ къытехъукІыгъэ цІыфхэм ащыщыгъ, лІагъэхэми Тхъэм ар къахигъэтэджыкІыжыгъ. Джары къэбарышІоу згъэІоу, ⁹ къин зыфэсщэчэу, бзэджашІэм фэдэу Іэхъу–лъэхъу къызфыстыралхъагъэр. Ау Тхъэм игущыІэхэм Іэхъу–лъэхъу атыралхъан алъэкІыштэп. ¹⁰ Ащ пае, Тхъэм къыхи-

1:15 Асие хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. А хэкум икъэлэшхоу щытыгъэр Ефес ары. Асие хэкур джырэ Тыркуем итыгъэ къохъэпІэ лъэныкъо итыгъ.

хыгъэ цыфмэ сишлуагъэ язгъэкIыным пае, теубытэныгъэкIэ кIын пстэури сэщылэ. Арэуштэу Христос Исус ахэмэ агухэм зэрарылтым пае, ахэри мыкIодхэу кIэнэжыщтых, мыкIодыжын щытхъушхуи ялэ хъушт.

¹¹ Мы гущылэхэр шъыпкъэх:

Христос тыригъусэу тылаагъэмэ,
тыригъусэуи тыщылэшт.

¹² ТеубытэныгъэкIэ кIын тщылэмэ,
ежым тыригъусэу тетыгъо тилэшт.

«Ежь игъогу рыкIохэрэм тащыщэп», тIомэ,
ежыми «Ахэр сигъогу рыкIохэрэм ащыщхэп»,
кIытфиIожышт.

¹³ Шъыпкъагъэ тимылэми,
ежым шъыпкъагъэ илэ зэпытышт,
сыда пIомэ ежым зигъэпцIэжын ылгъэкIыштэп.

Тхьэм фэлажьэрэ цыфэу ыгу зэлурэр

¹⁴ А Iофхэр агу кIэгъэкIыжых. Гущылэхэм яхылаагъэу зэмынэкъокъунхэу Зиусхьаным ыпашъхъэ лгъэшэу щагурыгъау. Зэнэкъокъуныгъэм ишлуагъэ кIааIорэп, ащ едэлухэрэми иягъэ арегъэкIы. ¹⁵ Тхьэм зишъыпкъагъэ ыгъэунэфыгъэ цыфэу, Iофэу ышлаагъэм теукIытыхъа-жынэу зимыщылаагъэу, шъыпкъагъэм игущылэхэр тэрэзэу цыфмэ языгъашIэрэу Тхьэм ыдэжкIэ узэрэщытыным ыуж ит. ¹⁶ Тхьэм ищынагъо зыхэмылгъ гущылэ мышыхэм защыдзый; сыда пIомэ ащ фэдэхэм апылгъэм Тхьэм нахь пэчыжъэ зашIы зэпыт. ¹⁷ Кансэр* зыцIэ узым фэдэу, Iофхэу ахэмэ цыфхэм арагъашIэхэрэр анахьыбэмэ анэ-сыщтых. Именейрэ* Филитрэ а цыфхэм ащыщых. ¹⁸ И-тIур шъыпкъагъэм игъогу текIыхи, тэ, шIошгъхуныгъэ зилэхэр, лаагъэхэм тыкIахэтэджыкIыжыгъэу аIозэ, зэраIорэмкIэ цыф заулэмэ яшIошгъхуныгъэ агъэкIоды. ¹⁹ Ау Тхьэм ыгъэуцугъэ лгъэпсэ пытэр щылэ зэпытышт. Мыхъурым* фэдэу мырэуштэу ащ тедзагъ: «Зиусхьаным ежь ищыфхэр ешIэх», ыкIи «Хэти Зиусхьаным ыцIэ зыдэрэм ыкIыб бзэджэныгъэм игъогу ферэгъаз».

2:17 кансэр – урусыбзэкIэ «рак», арапыбзэкIэ «саратан» ары.

2:17 Именей – еплъ 1 Тим. 1:20.

2:19 мыхъур – арапыбзэкIэ «хъытымыр», тыркубзэкIи «мышыр» ары.

²⁰ Унэшхо горэм дышгъэмпрэ тыжынымрэ ахэшЫ-кЫгъэ хьакъушыкъухэм ямызакъоу, пхгъэмпрэ ятІэмпрэ ахэшЫкЫгъэ хьакъушыкъухэри илтых. Хьакъушыкъу шІу дэдэхэр ахэтых, къызэрыкІо хьакъушыкъухэри ары.

²¹ Зыгорэм ыгу ыгъэкъэбзэжъэу, мы Іоф бзаджэхэм защи-дзыемэ, хьакъушыкъу шІу дэдэм фэдэу хъушт. А цІыфым Зиусхьаным зыритыгъэу, ишІуагъэ Зиусхьаными ригъэ-кІэу, шІушІэгъэ пстэуми афэхъазырэу хъушт.

²² Ау ныбжыкІагъэм ихъопсэныгъэ Іаехэм защыдзый. ГукъэбзагъэкІэ Зиусхьаным елгъэлухэрэм урягъусэу шыпкъагъэмпрэ, шІошгъуныгъэмпрэ, шІулгъэгуны-гъэмпрэ, гупсэфыныгъэмпрэ ауж ит. ²³ Ау пкІэ зимыІэхэу, шІэныгъэ зыхэмылгъэ зэнэкъокъуныгъэхэм защыдзый. Ахэмэ зэщыхьаныгъэ къызэрахэкІырэр ошІэшгъ ары.

²⁴ Зиусхьаным фэлажъэрэ цІыфыр зэщыхьаныгъэм пылгъ хъуштэп. Ау цІыф пстэуми афэшІоу, цІыфхэм шыпкъа-гъэр языгъэшІэн зылгъэкІэу, зызымыгъэгусэрэ цІыфэу щытын фае. ²⁵ Ежым къыпэуцухэрэм гушгъэбагъэкІэ агуригъэІон фае. Шыпкъагъэр ашІэным пае, Тхгъэм ахэри кІигъэгъожьынхэки мэхъу. ²⁶ Арэуштэу хъумэ, зыфаер шэйтаным аригъэшІэнэу зиубытыхэрэ ужым, ащ ихъытыу икІыжыщтых.

ЯЩЭНЭРЭШГЪХЪ

**Дунаем иаужырэ мафэхэм псэушт цІыфхэм яшэн
зыфэдэщтыр**

Дунаем иаужырэ мафэхэм уахгътэ къинхэр къызэрэ-кІоштхэр пшІэн фае. ² Сыда пІомэ цІыфхэм ежгъ ашгъхэ-кІэ шІу залгъэгъужыщт, ахгъцэри шІу алгъэгъушт, зыщы-тхгъужыщтых, пэгэщтых, хъонэщтых, ятэ—янэхэм ядэлү-жыщтхэп, рэзэныгъэ ахэлгыщтэп, Тхгъэр агъэлгъэпІэ-щтэп, шІулгъэгуныгъи ахэлгыщтэп; ³ зэшІужыныгъэр зыфэдэр ашІэщтэп, нэмыкІ цІыфхэм ІэягъэкІэ атегущы-Іэщтых, зыщыІэныгъэ яІэщтэп, жгъалымыщтых, шІугъэр шІу алгъэгъуштэп; ⁴ уащымыгугъышгъунэу щытыщтых, шгъхэпсынкІэу щытыщтых, зашІошІыжыщт; Тхгъэр шІу алгъэгъуным нахы, загъэтхгъэжыныр нахышІу алгъэ-гъушт; ⁵ Тхгъэм ищынагъо агухэм арылгъым фэдэу зыкъа-

гъэлъэгъошт, ау Тхьэм илъэкIыныгъэ адэщтэп. Ащ фэдэ цIыфхэм защыдзый.

⁶ А цIыфхэм ащыщхэу зы заулэ унэмэ арыцIанлъэнхэзэ, бзылъфыгъэхэу зипсэкIодхэм ахэкIуадэхэу, зэмылIэужыгъо хъопсэныгъэ мыхъомышIэхэм зыктырязыгъэщэкIыхэрэр дахыхых. ⁷ А бзылъфыгъэхэм сыдигъуи Iофхэр зэрагъашIэхэми, шъыпкъагъэр къашIэн алъэкIырэп. ⁸ Ианнырэ Иамврийрэ* пегъымбар Мусэ зэрэпэуцугъэхэм фэдэу, мы цIыфхэри шъыпкъагъэм пэуцужых. Ахэр зиактыл зэщыктыогъэ цIыфых, зишIуагъэ къэмыкIожьышт шIошъхъуныгъэ яI. ⁹ Ау ахэмэ яIоф бэрэ къадэхъущтэп; сыда пIомэ Ианнырэ Иамврийрэ яделагъэ цIыф пстэумкIи нафэ зэрэхъугъэм фэдэу, мы цIыфхэм яделагъи цIыф пстэумкIи нафэ хъущт.

Аужырэ Iофхэу Паул Тимофей фигъэпытэхэрэр

¹⁰ Iофхэу сэ цIыфхэм язгъэшIагъэхэри, сизекIуакIи, сигухэлъи, сишIошъхъуныгъи, сищыIагъи, сишIулъэгъуныгъи, ситеубытэныгъи ошIэх. ¹¹ Къалэхэу Антиохие, Иконие, Листрэ* цIыфхэм къинэу щысагъэщэчыгъэхэри, къиныбэу щысщэчыгъэхэри ошIэх. Къинышхохэр сагъэщэчыгъэх, ау Зиусхъаным зэкIэми сыкъахищыжыгъ. ¹² Шъыпкъэ, Тхьэм ищынагъуи Христос Исусри хэти зыгу илхэу псэунэу фаем цIыфхэм къин рагъэщэчышт. ¹³ Ау цIыф бзаджэхэми, гъэпцIакIохэми ябзэдженыгъэ рагъэхъущт; ахэмэ нэмыкI цIыфхэр дахыхых, ежъ ашъхъэкIи зыдахыхыхыжы. ¹⁴ Ау о Iофхэу зэбгъэшIагъэхэми, узщыгугъыхэрэми атет зэпыт, сыда пIомэ ахэр озыгъэшIэгъэ цIыфхэр ошIэх. ¹⁵ Ащ нэмыкIэу, уисабыигъо щегъэжъагъэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэ лъапIэхэм* арытхэр зэбгъэшIагъэх. Христос ИсускIэ шIошъхъуныгъэу уиIэмкIэ умыкIодэу, уктызэрэнэжыщтыр а тхылхэм арытхэм къыбгу-

3:8 Ианнырэ Иамврийрэ – Мысырым щыщхэу ушхъухъаныгъэм пылъ нэбгыритIоу пегъымбар Мусэ пэуцущтыгъэхэр ары. Еплъ пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 7:22; 9:11.

3:11 къалэхэу Антиохие, Иконие, Листрэ – еплъ Апостол. 13:14–14:20; 16:1–5.

3:15 Тхьэм игущыIэ тхыгъэ лъапIэхэр – Джуртхэм ятхылъ лъапIэхэр ары зыфиIохэрэр: Тэурат, Сэбур, пегъымбархэм атхыгъэ тхылхэри, нэмыкIхэри.

рагъэлон алъэкIы. ¹⁶Тхъэм игущылэтхыгъэ лъэпIэ пстэу-ми арытхэр Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ ыдэжъ къыкIыгъэх. Цыфхэм шъыпкъагъэр ябгъэшIэным, уягыным, бгъэдэлонхэм ыкIи шъыпкъагъэр зиIэ псэукIэр ябгъэшIэным пае яшIуагъэ къэкIо. ¹⁷Арэуштэу Тхъэм фэлажъэрэ цIыфыр тэдрэ IофышIуи хъазырэу ыкIи фэгъэпсыгъэу щытышт.

ЯПЛIЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм ыпашъхъи, Исус Христосэу псаухэмрэ лIагъэхэмрэ хыкум атезышIыхъащтым ыпашъхъи, Христос дунаем къызэрэкIожьыщтымкIи тетыгъоу иIэмкIи инэу унашъо къыщыпфэсэшIы: ²Тхъэм игущылэхэр цIыфхэм ягъэIужьых, игъо щытми, щымытми, ахэр ябгъэшIэнхэм пылъ. АгурыгъаIу, ягыижъ, гъэгушхох, зэкIэ щыIагъэмкIэ шъыпкъагъэр ягъашI. ³Сыда пIомэ тишIошъхъуныгъэ тигъэшIэрэ Iофхэу тызщыгугъышъунэу щытхэр цIыфхэм замыдэшт уахътэр къэкIошт. Цыфхэм атхъакIумэхэу хъупцIхэрэм гущылэ гохьыхэр рагъэIухэу, агухэр зыкIэхъопсырэ Iофхэр языгъэшIэшт цIыфхэр къызфагъотыжъыщтых. ⁴Ау шъыпкъагъэр зэхахынэу амыдэу, гъоцагъэхэу, тхыдэжъ гъэшIэгъонхэм апылбыщтых. ⁵Ау сыд хъуми, о зыщылэныгъэ зигъаI. Къин щэчи, къэбарышIур зыгъэлурэ цIыфым иIоф шIи, уиIоф гъэцакIэ.

⁶Сыда пIомэ сэ къурмэныпхъэ сыхъоу, дунаем сехыжъынэу сиуахътэ къэсыгъ. ⁷КъэбарышIум пае дэгъоу сыбэнагъ, сызэрэчъэщтыгъэр сыухыгъэ, шIошъхъуныгъэр сыухъумагъэу сиI. ⁸Джы Зиусхъаным шъыпкъагъэм итандж хъазырэу къысфигъэнагъ. А танджыр Зиусхъанэу шъыпкъагъэ зиIэ хыкум зышIырэм ахърэт мафэм къысфигъэшъошэшт, ау сэ сизакъоу арэп, ежъ дунаем къызэрэкIожьыщтым щыгушIукIыгъэ пстэури ары.

Паулрэ Тимофейрэ ашъхъэкIэ яIофхэм яхылаIагъ

⁹Садэжъ шIэхэу укъызэрэкIоным пылъ. ¹⁰Сыда пIомэ Димас* мы дунаер шIу ылъэгъузэ, сэ сыкъыгъани, Фесса-

лоникэ кълэм* кІуагъэ. Крискент Галатие хэкум кІуагъэ, Тити* Далматие хэкум* кІуагъэ. Садэжъ кълэнагъэр Лука* закъор ары. ¹¹Марк* кълыздащи кълэко, сыда плэмэ си-ІофкІэ ащ иІэпыІэгъу сищыкІагъ. ¹²Тихик* Ефес кълэм згъэкІуагъэ. ¹³УкълызыкІокІэ, Троадэ кълэм* Карп ыдэжъ кълэзгъэнэгъэ клакори, тхылъхэри, анахъэу шъом хэшІы-кІыгъэ тхылъхэр, кълыздахьыжъых.

¹⁴ГъоплгъашІэ Александр лыешхо кълысихыгъ. Зиусхъаным ащ иІофхэм яфэшгуашэ кълыригъэпщыныжъыщт. ¹⁵Ори ащ уфэсакъын фэе, сыда плэмэ тэ тигущыІэхэм ар лгъэшэу апэуцужьыгъ.

¹⁶ХьыкумышІэм ыпашгъхэ зыщызгъэхыенэу апэ дэдэу сызыпэлгъым,* зы нэбгыри ІэпыІэгъу кълысфэхъугъэп, пстэуми гум сыранэжъыгъ. КълысашІагъэм пае Тхъэм ар-рэмыгъэпщыныжъ. ¹⁷Хымэ пстэуми зэхыхыным пае, ежъ икълэбарышІу зэкІэ язгъэІунэу Зиусхъан кълызбгъодахыи, кІуачІэ кълыситыгъ. Аслгъаным ыжэ сыкълыдихыжъыгъэм фэд. ¹⁸Зиусхъаным бзэджэгъэ пстэуми сахищыжъыщт ыкІи сиухъумэзэ, ежъ и Тетыгъошхоу уашъом щыІэм ыІэчІэгъ сычІищэщт. МыкІодыжъын щытхъушхор Зиусхъаным ий. Амин.

Аужырэ шІуфэс гущыІэхэр

¹⁹Прискиллэ, Акилэ,* Онесифор иунагъо щыщхэм аІапэ сфэубытыжъ. ²⁰Ераст Коринф кълэм кълдэнагъ Трофим

4:10 Фессалоникэ кълэр – Македоние хэкоу Рим кълэралыгъошхом щыщым икълэлэшхоу щытыгъ.

4:10 Тит – Паул дэлажъэу игъогогъухэм ащыщыгъ. Еплъ Гал. 2:1.

4:10 Далматие хэкур – Иллирик хэкум щыщэу икълыблэ Іахъэу щытыгъ. Ар джырэ Кроатие ары.

4:10 Лука – еплъ Кол. 4:14.

4:11 Марк – еплъ Кол. 4:10.

4:12 Тихик – еплъ Кол. 4:7.

4:13 Троадэ кълэр – кълухъэуцупІэ иІэу, Эгейскэхым Іутэу, (джырэ Тыркуем итыгъэ кълыхъэпІэ хыІушгъор ары) Мисие хэкум щыщыгъ.

4:16 хьыкумышІэм ыпашгъхэ зыщызгъэхыенэу сызыпэлгъым – Рим цІыфхэу тетыгъо зиІэхэм апашгъхэ ары.

4:19 Прискиллэрэ Акилэрэ – еплъ Апостол. 18:2–3, 18–19.

Милит к̑алэм* с̑маджэу к̑ыдэсынагъ. ²¹ К̑ымафэр* к̑эмысызэ ук̑ызэрэκ̑оным пылъ. Еввул, Пуд, Лин, бзылъфыгъэу Клавдие, зэк̑Іэ тшыхэми ш̑уфэс к̑ыуахыжъы.

²² Зиусхъаныр ппсэ гъусэ фэрэхъу. Тхъэм ынэш̑у к̑ышъущерэф. Амин.

4:20 Милит к̑алэр – к̑ухъэуцуп̑Іэ иІэу, Ефес к̑алэм ик̑ыблэ лъэнык̑ок̑Іэ, Эгейскэхым Іутыгъ.

4:21 к̑ымафэм – к̑ымафэм к̑ухъэк̑Іэ κ̑оныр щынагъоу щытыгъ.

АПОСТОЛ ПАУЛ ТХЫЛЪЭУ ТИТ ФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул, Тхьэм сыфэлажъэ, Исус Христос иапосто-
лэуи* сыщыт. Апостол сызфэхъугъэр Тхьэм къыхихыгъэ
цЫфхэм шлошъхъуныгъэ ялэ згъэхъунэуи, Тхьэм игъогу
ехьыллэгъэ шъыпкъагъэр язгъэшлэнэуи ары. ² Арэуштэу
мыкIодыжбын щыIэныгъэ зерагъотыщтым щыгугъыхэу,
пэплъэщтых. А мыкIодыжбын щыIэныгъэр цЫфхэм ари-
тынэу шъыпкъагъэ зиIэ Тхьэм лъэхъанэхэм апэ цЫф-
хэр къыгъэгугъагъэх. ³ Къэбарышлоу згъэлурэмкIэ Тхьэм
икъэбар игъо дэдэм нафэ ышIыгъ. ТымыкIодэу тыкъэзы-
гъэнэжбырэ Тхьэм а къэбарышлур сэ спшъэ къырилъхы,
згъэлунэу унашъо къысфишIыгъ.

⁴ О, Тит*, мы тхылъыр къыпфэсэтхы. А зы шлошъхъу-
ныгъэр зэрэтиIэм пае, сэ скъо шъыпкъэм фэдэу ухъугъ.

Тхьэу Ты лъапIэмрэ Зиусхъанэу Исус Христосэу тымы-
кIодэу тыкъэзыгъэнэжбырэмрэ анэшIу къыпщарэфи,
гупсэфыныгъэ къыуарэт.

1:1 апостол – еплъ 1 Тим. 1:1.

1:4 Тит – еплъ Гал. 2:1.

Чылыс зэлукIэм фэлажьэрэ тхьаматэхэм яшэн зэрэщытын фаер

⁵ Крит* хыгъэхъунэм укъызфэзгъэнагъэр Iофхэу къэнагъэхэр уухынхэуи, сэ унашъо къызэрэфэсшIыгъэм фэдэу, тэдрэ къали нэхьыжъхэр* чылыс зэлукIэхэм афэбгъэнэфэнхэуи ары. ⁶ Нахьыжъыр зыми зэригъэмысэн зи зыбгъодэмылъэу, зы шъуз нахь зимыIэ лIэу* щытын фае. Ибынхэми шIошъхъуныгъэ яIэн фае. Ахэр мыхъомышIэ псэукIэмкIи мыдэлоныгъэмкIи мысэхэу хъухэ хъуштэп. ⁷ Тхьэм иIоф чылыс зэлукIэм иIэшъхьэтет* ыпшъэ зэрилъым пае, зыми зэригъэмысэн зи зыбгъодэмылъ лIэу щытын фае: къаигъэу ыкIи псынклIэу губжэу щыты хъуштэп, ешъуакIоуи, лIы Iэлэуи, мылкъум клэхъопсэуи щыты хъуштэп. ⁸ Ау хьакIэхэр зыгъэлъапIэу, шIур шIу зылъэгъоу, гулътэ зиIэу, зафэу, гукъэбзагъэ зиIэу, зыщылэныгъэ зиIэ лIэу щытын фае. ⁹ ЕтIанэ Iоф шъыпкъэхэу шъодгъэшIагъэхэм пытэу атетын фае. Арэуштэу тишIошъхъуныгъэ тигъашIэрэ Iофхэу тызщыгугъышъунэу щытхэмкIэ цIыфхэр ыгъэгушхонхэ ылъэкIышт, а Iофхэм апэуцухэрэми агуригъэлон ылъэкIышт.

¹⁰ Сыда пIомэ цIыф мыдаIохэу бэ щылэх, зэкIэми апэу сунэт ашIыгъэхэу щытхэм ащыщхэр ары. ПкIэ зимыIэ гущылэхэр къало зэпытых, нэмыкI цIыфхэри дахьыхых. ¹¹ Ахэмэ ажэ ябгъэубытын фае. ЦIыфхэм арамыгъэшIапхъэ Iофхэр арагъашIэхэзэ, емыкIу шIыкIэкIэ ахъщэ къагъэхъэным пае, унагъохэр зэрэунагъохэу агъэкIодых. ¹² Ахэмэ ащыщэу тхакIо горэм* къыIуагъ: «Крит цIыфхэм пцIы аусы зэпыт, хьакIэ-къуакIэ бзаджэхэм афэдэх, фэмыфых ыкIи бэшых». ¹³ А тхакIом ишыхьатныгъэ шъыпкъэ. Арышъ, пхъашэу агурыгъаIу, зишIуагъэ къаклорэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъуным пай, ¹⁴ джуртхэм ятхыдэжъхэми, шъыпкъагъэм зыкIыб фэзыгъэзагъэхэм яунашъохэми анаIэ тырамыдзэным пай. ¹⁵ Зыгу къабзэхэм адэжъкIэ зэкIэ къабзэ мэхъу, ау зыгу мыкъабзэхэм

1:5 Крит – тыркубзэкIэ «Гирит» зыфаIорэр ары.

1:5 нахьыжъхэр – еплъ 1 Тим. 4:14.

1:6 зы шъуз нахь зимыIэ лIэу – е зэ нахь къэзымыщагъэу.

1:7 чылыс зэлукIэм иIэшъхьэтет – еплъ 1 Тим. 3:1.

1:12 тхакIо горэ – Епименид ары.

адэжъкІи, ТхьэмкІэ шІошъхъуныгъэ зимыІэхэм адэжъкІи къабзэ зи щыІэп. Яакъыли зэщыкъуагъэ. Агухэми шІури ери зэхадзыжъын алъэкІырэп. ¹⁶Тхьэр ашІэу аІо, арышъхъакІэ Іофхэу ашІэхэрэмкІэ Тхьэр зэрамышІэрэр нафэу къагъэлъагъо. Ахэр гущыкІыгъо цІыфых, мыдаІох, зыкІи яшІуагъэ къэмыкІоу щыт.

ЯТІОНЭРЭШЪХЪ

ТишІошъхъуныгъэ тигъэшІэрэ Іофхэу тызщыгугъышъунэу щытхэр

ТишІошъхъуныгъэ тигъэшІэрэ Іофхэу тызщыгугъышъунэу щытхэм уатетэу цІыфхэм ябгъэшІэн фае. ²Лыжъхэм ягъашІ, зыщыІэныгъэ яІэнэуи, лъытэныгъэ ахэлъэу зекІонхэуи, гулътэ яІэнэуи, зишІуагъэ къакІорэ шІошъхъуныгъэ, шІулъэгъуныгъэ, теубытэныгъэ къызыхагъэфэнхэуи.

³Ащ фэдэу ныхэми ягъашІ, Тхьэм ибзылъфыгъэ лъапІэхэм яфэшъуашэу зекІонхэуи, нэмыкІ цІыфхэм ІэагъэкІэ атемыгущыІэнхэуи, сэнэпс ешъоным пщылІ фэмышъунхэуи, цІыфхэм шІур арагъэшІэнэуи. ^{4,5}Етіанэ Тхьэм игущыІэхэм хэти ямышъонымым пае, а ныхэм бзылъфыгъэ ныбжъыкІэхэм агурагъэІон фае ялІыхэмрэ ябынхэмрэ шІу алъэгъунхэуи, гулътэ яІэнэуи, гукъэбзагъэкІэ псэунхэуи, яунагъохэм дэгъоу алъыплъэнхэуи, шІоу щытынхэуи, ялІыхэм афэІорышІэнхэуи.

⁶КІалэхэми гулътэ яІэнэу агурыгъаІу. ⁷ШІу зэрэпшІэрэмкІэ лъэныкъо пстэумкІи цІыфхэм шапхъэ афэхъу. Угу етыгъэу, лъытэныгъэ къыпфэшъуашэу Тхьэм игущыІэхэр ягъашІэх. ⁸Зыми зэригъэмысэн зи зыбгъодэмылъэу, узыщыгугъышъунэу щыт къэбархэр ягъашІэх, къытфаІон Іае амыгъотэу, о къыппэуцурэ цІыфхэр укІытэжъынхэм пае.

⁹УнэІутхэри ятхьаматэхэм зекІэмкІи афэІорышІэнхэуи, агу къызэрэзэрагъэІуным пылътынхэуи, апэмыгущыІэжъынхэуи ягъашІ. ¹⁰Ащ нэмыкІэу мытыгъонхэуи, сыдигъуи зекІэмкІи яшъыпкъагъэ къагъэлъэгъонэуи ягъашІ. Арэуштэу ахэмэ ашІэрэ Іоф пстэумкІи адрэ цІыфхэм Іофхэу тишІошъхъуныгъэ тигъашІэхэрэм щытхъу

афарагъэшлышт. А Иофхэр Тхьэу тымыкIодэу тыкъэзыгъэнэжьырэм ехьылIагъэу щытых.

¹¹ Сыда пIомэ цIыф пстэури мыкIодхэу къыгъэнэжьынхэм пае, Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэ къыгъэлъэгъуагъ.

¹² Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэ тигъэшIэрэ Иофхэр мыхэр ары: Тхьэм ищынагъо зыхэмылъ псэукIэми, мы дунаем ихъопсэныгъэ мыхъомышIэхэми такIыб афэдгъэзэнри, гулътэрэ шъыпкъагъэрэ тиIэхэу, Тхьэм ищынагъуи тыгухэм арылъэу, мы лъэхъанэм тыпсэунри ары. ¹³ Арэуштэу тыпсэун фае, ти Тхьэшхоу, тымыкIодэу тыкъэзыгъэнэжьырэ Исус Христос ищытхъушхо къэзылгъошт мафэм тыпэплъэфэ. А гушIогъо мафэр къызэрэ-кIощтым тыщыгугъэу тыпэплъэ. ¹⁴ Христос тэщ пае ыпсэытыгъ. Ыпсэ зыфитыгъэр бзэджэныгъэ пстэуми тыкъа-IэкIихыжъэу, тэ тшъхъэхэр ыщэфынхэуи, шIушIэным тыгу етыгъэу тыпылъэу, ежъ ылъэпкъ тыхъуным пае, тыгухэр ыгъэкъэбзэжьынхэуи ары.

¹⁵ А Иофхэр ары цIыфхэм ябгъэшIэн фаехэр. Тетыгъоу зэкIэ уилэмкIэ цIыфхэр гъэгущох ыкIи агурыгъаIу. Зыми нэмыплъ къызэремыгъэт.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Шу зэрэшIэным пылъ

УицIыфхэм агу къэгъэкIыжъ, Iэшъхъэтетхэмрэ тетыгъо зиIэхэмрэ афэIорышIэнхэуи, ядэлунхэуи, сьд фэдэ шIушIэным фэхъазырынхэуи. ² Ащ нэмыкIэу агу къэгъэкIыжъ, зыми IэягъэкIэ темыгущыIэнхэуи, цIэцIалэу щымытынхэуи, IэсагъэкIи гушъэбагъэкIи зэкIэ цIыфхэм афыщытынхэуи.

³ Сыда пIомэ тэри зэхэшIыкIыныгъэ тимыIэу, Тхьэм темыдэлou тыпсэуштыгъ. Тыгъощагъэу тыщытыгъ, тыгухэр зыкIэхъопсыштыгъэ Иоф мыхъомышIэ зэмылIэужыгъохэмрэ тызыгъатхъэщтыгъэ Иоф мыхъомышIэ зэмылIэужыгъохэмрэ тыряпщылIыштыгъ. Бзэджэныгъэрэ шъугъоныгъэрэкIэ тыпсэуштыгъ, гущыкIыгъоу тыщытыгъ, тэзэрэуджэгъуштыгъ. ⁴ Ау тымыкIодэу тыкъэзыгъэнэжьырэ Тхьэм ишIугъэрэ шIулъэгъуныгъэу цIыфхэм афыриIэмрэ къызытфегъэнафэм, ⁵ тымыкIодэу

тыкыгъэнэжыгъ. Шъыпкъагъэ зиІэ Іофхэу тэ тшІагъэхэм яІоф ащ хэлъыгъэп. Тхъэм гукІэгъуныгъэ зэриІэр ары тымыкІодэу тыкыызкІигъэнэжыгъэр. Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ тыгухэр кыызэригъэкъэбзэжыгъэмкІэ икІэрыкІэу тыкълъфыжыгъэу тигъэхъугъ, тыгухэм арылъхэри зэрихъокІыгъэх. ⁶ТымыкІодэу тыкъэзыгъэнэжырэ Исус Христос Тхъэм иунашъокІэ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ инэу кыитфыригъэхыгъ. ⁷ТымыкІодэу Тхъэм тыкыызфигъэнэжыгъэр ынэшІу щыфэныгъэкІэ ежъ ыдэжъкІэ шъыпкъагъэ тиІэу тилъытагъэу, мыкІодыжыын щыІэныгъэу тызщыгугъэу, тызпаплъэрэр тиІэхышІоу кыитлъысыныр ары. ⁸А гущыІэхэр шъыпкъэх. ТхъэмкІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэр шІушІэным пылътыхэм пае, а Іофхэм унаІэ бэу атебгъэтынэу сыфай. А Іофхэр дэгъух, яшІуагъэ цыфхэм якІы.

⁹ПкІэ зимыІэ зэнэкъокъуныгъэм, унэгъо лъэпкъзэтекІхэм, Тэурат хабзэм ехылІэгъэ зэмызэгъыныгъэм, зэщыхъаныгъэм защыдзый, сыда плэмэ ащ фэдэ Іофхэм яшІуагъэ зи къакІорэп, пкІи яІэп. ¹⁰ШъузэгурзымыгъаІорэ цыфым зэ, тІо еушъый, кыюмыдэлумэ зыщыдзый. ¹¹А цыфыр зэщыкъуагъэу, зэрэпсэкІодышІэ цыфыр ошІэ. Ежыым ышъхъэкІэ зигъэмысэжыгъ.

Аужырэ гущыІэхэр

¹²Артемрэ Тихикрэ* уадэжъ кыыызгъакІохэкІэ, садэжъ Никопол кълэм* псынкІэу укыызэрэкІоным пылъ. КІымафэр ащ щызгъэкІонэу сыгу хэлъ. ¹³Очыл Зинэрэ Аполлосрэ* ягъогу зытехъэхэкІэ, щыкІагъэ зи ямыІэу гъогумкІэ ІэпыІэгъу афэхъу. ¹⁴ТицІыфхэм шІу зэрашІэщтым пылътыхэу зэрарэгъашІ, щыкІэгъэшхо зиІэхэм ІэпыІэгъу афэхъунхэм пае. ЯшІуагъэ къэмыкІоу кърэмынэх.

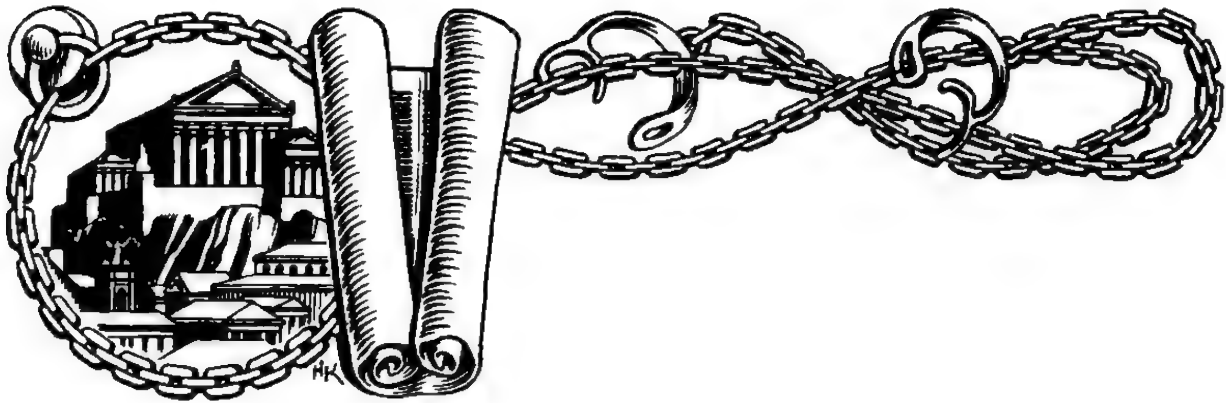
¹⁵Сигъусэ пстэуми шІуфэс кыуахыжы. ШІошъхъуныгъэ зиІэхэу шІу тызылгъэгъухэрэм аІапэхэр сфэубытыжыых.

Тхъэм ынэшІу шъо зэкІэми кышъущерэф. Амин.

3:12 Тихик – еплъ Кол. 4:7.

3:12 Никопол кълэр – Ахаие хэкум щыщэу, Адриэхым Іутыгъ.

3:13 Аполлос – Апостол. 18:24–19:1 ыкІи 1 Кор. 3:1–9 зигугъу ашІырэр арыщтын.

АПОСТОЛ ПАУЛ ТХЫЛЪЭУ ФИЛИМОН ФИТХЫГЪЭР

Шуфэс ехыныр

Сэ сы Паул. Исус Христос сызэрэфэлажьэрэм пае, хьа-
псым сычIадзагъэу сычIэс. Шу тлъэгъоу къыддэлажьэ-
рэ Филимон, чылыс зэлукIэм щыщхэу уиунэ щызэрэ-
угъоихэрэм, ²тшыпхъоу Апфие, Христос пае тэ къыд-
дэлажьэрэ Архипп, тшы Тимофей* сигъусэу мы тхылтыр
къышъуфэсэтхы.

³Тхъэу Тятэ лъаплэрэ Зиусхъанэу Исус Христосрэ
анэшIу къышъуцарэфи, гупсэфыныгъэ къышъуарэт.

Паул Тхъэм щытхъу зэрэфишIырэмрэ зэрелъэлурэмрэ

⁴Тхъэм селъэлIу зыхъукIэ, уигугъу сэшIы зэпыт, си Тхьи
щытхъу фэсэшIы.

⁵Сыда плэмэ Зиусхъанэу ИсускIэ шлошъхъуныгъэу уиIэм-
рэ Тхъэм ицIыф лъэплэ пстэуми шулъэгъуныгъэу афыуи-
Iэмрэ якъэбар зэхэсхыгъэшъ ары. ⁶Шлошъхъуныгъэу ти-
IэмкIэ гъусэ укъытфэхъугъ, Христос тыгухэм зэрарылтым

пае, Тхьэм шлоу кьытфишлэрэ пстэури а гъусэныгъэу ор-
рэ тэrrэ зэфытиIэм нахьыбэ кьыдгуригъэIонэу селъэIу.
⁷ УишлулъэгъуныгъэмкIэ инэу сыбгъэгущуагъ ыкIи сы-
бгъэгущуагъ, сыда пIомэ о, сшы, Тхьэм ицIыф лъапIэ-
хэм агу бгъэпсэфыжьыгъ.

Паул Онесим пае Филимон зэрелъэIурэр

⁸ Арышъ, Христос тыгухэм зэрарылтым пае, пшIэн
фаер унашъо пфэсшIынэу гушхоныгъэ силэ пэтми, ⁹ шу-
лъэгъуныгъэкIэ сыктыюлгъэлунэу нахь къэсэштэ. Сэ,
Паул, сылIыжъэу ыкIи Исус Христос сызэрэфэлажъэрэм
пае, хьапсым сычIадзагъэу сычIэсэу, ¹⁰ скъо Онесим
пае сыюлгъэлэу, сыда пIомэ хьапсым сычIэсэу ар скъо
фэдэу хъугъэ. ¹¹ ЫпэкIэ оркIэ Онесим ишлуагъэ къэкIо-
щтыгъэп*, ау джы оркIи сэркIи ишлуагъэ къэкIо.

¹² Ар спсэ фэдэу шу слъэгъурэр джы кыпфэсэгъэкIо-
жьы. ¹³ КъэбарышIур зэрэгъэлурэм пае, хьапсым сычIэ-
сфэ, о пчIыпIэкIэ IэпыIэгъу кыисфэхъунэу садэжъ щыз-
гъэлэнэу сыфаештыгъ, ¹⁴ ау о умыдэу ар сэ сшIэнэу сы-
фэягъэп, о уишлушIагъэ егъэзыгъэ хэмылгъэу, о ар уигуа-
пэу пшIэным пае. ¹⁵ Зы уахътэ горэкIэ Онесим кыибгъо-
дэкIыгъэу зыкIэхъугъэр ¹⁶ унэлутым фэдэу мыхъужъэу, ау
унэлутым нахь нахьышIужъэу, шу плъэгъурэ тшы фэдэу
егъашIэм бгъотыжьынэу кыичIэкIынкIи мэхъу. СэркIэ
ар бэу лъапIэу щыт, оркIи ащ нахь нахь лъэпIэжъ, цIыф
фэдэу ыкIи Зиусхьаныр зыгу илгъ пшы фэдэу.

¹⁷ Сыктыбдэлажъэу сыюлгытэмэ, сэ сызэребгъэблагъэ-
щтыгъэм фэдэу, ари егъэблагъ. ¹⁸ ЗыгорэкIэ иягъэ кыю-
кIыгъэмэ, е уичIыфэ телъмэ, сэ ар кыисфэгъаз. ¹⁹ Сэ,
Паул, ар сэ остыжьышт, сэ слэкIэ сэтхы, ау Христос угу
зэрилтым пае, сичIыфэ о зэрэптелгыр кыиосIонэу ищы-
кIагъэп. ²⁰ Ары, сшы, Зиусхьаным пае уишлуагъэ кыисэ-
гъэкI. Зиусхьаныр угу зэрилтым пае, сыгу гъэпсэфыжъ.
²¹ УкыызэрэсэдэлущтымкIэ сицыхъэ птелгъэу кыпфэсэтхы.
Сыкыызэрэолгъэлурэм нахь нахьыбэ зэрэпшIэщтри сэшIэ.

²² НэмыкI горэмкIэ сыюлгъэлэу: хьакIэщ горэ кыисфэ-
гъэхъазыр; сыда пIомэ Тхьэм шгъукыызэрэсфелгъэлугъэм
ипэгъокI фэдэу сыктышгъуитыжьынэу сыщэгугъы.

11 ишлуагъэ къэкIощтыгъэп – Онесим кыикIырэр «ишлуагъэ къэкIо-
рэр» ары.

Аужырэ шлуфэс гущылэхэр

²³ Епафрасэу* Христос Исус зэрэфэлажьэрэм пае, сигъусэу хьапсым чладзагъэу члэсым шлуфэс ктыуехыжбы.

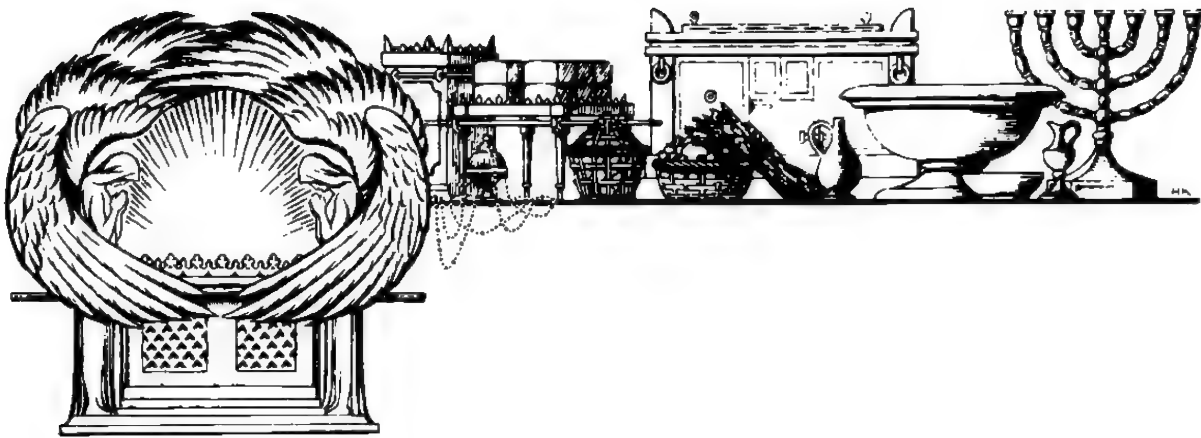
²⁴ Сэ ктыздэлажьэрэ Марки*, Аристархи, Димаси, Лукъи* шлуфэс ктыуахыжбы.

²⁵ Зиусхьанэу Исус Христос ынэшлу шъугумэ къащерэф. Амин.

23 Епафрас – еплъ Кол. 1:7.

24 Марк – еплъ Кол. 4:10.

24 Лука – еплъ Кол. 4:14.

АПОСТОЛ ПАУЛ ЕВРЕЙ ЦЫФХЭМ ТХЫЛЬЭУ АФИТХЫГЪЭР

АПЭРЭШЪХЪ

Ыкьо ыжэклэ Тхэр кыызэрэгущылагъэр

Пасэм Тхэр пегъымбархэм ажэклэ бэрэ ыкли зэтефыгъэу тятэжъхэм къадэгущыләщтыгъ. ²Ау мы уахътэм, мы дунаем иаужрэ дэдэ мафэхэм, Ыкьо ыжэклэ тэ къыддэгущылагъ. Тхэм Иоф пстэури Ыкьо илэхышлоу хъунэу ыгъэнэфагъ, ащи дунаер къыригъэгъэхъугъ. ³Тхэм ищытхъушхо инэфынэ Ыкьо ыдэжъ кыиклэу къепсы; Ыкьо ищытыклэ Тхэм ищытыклэ фэдэкъабз, игущыләу лъэклиныгъэшхо зилэмкли щылэ пстэури щегъалэ. Ыкьо цыфмэ агухэм псэклөдхэр зэраригъэкъэбзыкыжыщт гъогу къафишыгъ, уашъоми дэклогъежы, тетыгъошхор зэклэ зилэ Тхэм иджабгъуклэ готлысхъагъ. ⁴Тхэм «Скьо» ылозэ ащ къырилоу, кыызэреджэрэ цлэшхор мэлэличхэм ацлэ зэрэнахъ лъаплэм фэдэу, Тхэм ежъ Ыкьо мэлэличхэм апшъэ ышыгъ.

Къо лъапIэр мэлэIичхэм апшъэ щыI

⁵ Сыда Iомэ Тхъэм мэлэIичхэм ащыщэу зыгорэм,
«Оры сКъор, непэ Ты сыпфэхъугъ»,
ыIуи риIуагъа?* Тхъэм мэлэIич горэми ехьылаIагъэу,
«Сэ Ты сыпфэхъушт, ежъыри Скъо хъушт»,
ыIуи къыIуагъа?*

⁶ ЕтIани Тхъэм ежъ къыхихыгъэ Ыкъо кIасэ дунаем
къызытырегъахъэм, къыIуагъ:

«Тхъэм имэлэIич пстэуми ар арэгъэлъапI».

⁷ МэлэIичхэм яхьылаIагъэу Тхъэм мырэуштэу къыIуагъ:*

«Тхъэм имэлэIичхэр жъыбгъэм фэдэхэу егъэхъух,
а Iофтабгэхэр мэшIотхъуабзэхэм афэдэхэу егъэхъух».

⁸ Ау ыКъо ехьылаIагъэу Тхъэм мырэуштэу къыIуагъ:*

«О Тхъэ, уитетыгъошхо тIысыпIэ егъашIэм
утесышт.

Уитетыгъошхо ибэщ зэфагъэр ары.

⁹ Шъыпкъагъэр шIу олъэгъу, бзэджагъэри оуджэгъу.

Ащ пае Тхъэу уи Тхъэ уигъусэхэм анахьи
гушIуагъом идагъэ* о нахь къыпщифагъ».

¹⁰ Тхъэм мырэуштэуи къыIуагъ:*

«О Зиусхъан, ублапIэм дэжъ
чIылъэм ылъапсэхэр хэбгъэуцуагъэх,
уашъохэри уиIэшIагъэх.

¹¹ Ахэр кIодыжъыщтых, ау о умыкIодэу укъэнэжъышт.

1:5 Тхъэм риIуагъа – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7;

1:5 къыIуагъа – еплъ Пегъымбар Самуел икъэбар зэрыт ятIонэрэ тхылъым (2-я Царств) 7:14.

1:6 Тхъэм къыIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 32:43; Сэбур (Псалтыр) 97:7 (урыс библиемкIэ 96:7).

1:7 Тхъэм мырэуштэу къыIуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 104:4 (урыс библиемкIэ 103:4).

1:8–9 Тхъэм мырэуштэу къыIуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 45:6–7 (урыс библиемкIэ 44:7–8).

1:9 гушIуагъом идагъэ – а уахътэм пачъыхъэ хъуштым дэгъэ лъапIэ щафэщтыгъ.

1:10–12 Тхъэм мырэуштэуи къыIуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 102:25–27 (урыс библиемкIэ 101:26–27).

Шыгъыным фэдэу ахэр жъы хъуштых.

¹² Шыгъыным фэдэу зэкIоцIыпщыхъаштых, зэхъо-
кIыгъэуи хъуштых;

ау о узэрэщытым фэдэу утетэу укъэнэжъышт,
о уиилъэсхэми кIэух яIэштэп».

¹³ Тхъэм мэлэIичхэм ащыщэу зыгорэми,
«О уипыихэр лъэгукIэтын пфэсшIыхэфэ,
сэ сиджабгъукIэ къызготIысхъ»,

ыIуи риIуагъа?*

¹⁴ Арэуштэу мэлэIичхэр Тхъэм фэлажъэрэ псэхэу
щытых, цIыфхэу мыкIодхэу Тхъэм къызэригъэнэжъышт-
хэр зилэхъышIу къызлгъысыштхэм афэIофтэбгэнхэуи
Тхъэм ахэр къегъакIох.

ЯТИОНЭРЭШЪХЪ

**ТымыкIодэу Тхъэм тыкъызэригъэнэжъырэм икъэбарышIу
лгъапIэ**

Арэуштэу зэрэщытым фэшI Тхъэм игъогу тытемыкIы-
ным пае, гущылэхэу зэхэтхыгъэхэм лгъэшэу тынаIэ атед-
гъэтын фае. ² Сыда пIомэ гущылэхэу мэлэIичхэм къагъэ-
Iугъэхэм* уащыгугъышъунхэу къычIэкIыгъэх, хэти а гущы-
Iэхэм атекIыгъэми, е ямыдэлугъэми Тхъэм ифэшъуашэ
къыригъэпщыныжъыгъ. ³ Арышъ, тымыкIодэу Тхъэм ты-
къызэригъэнэжъырэм икъэбарышIу лгъапIэ тимыгъапэмэ,
тэри тифэшъуашэ Тхъэм зэрэтигъэпщыныжъыщтым сидэу-
штэу тыIэкIэкIышта? Ежъ Зиусхъаныр ары ыпэ рапшIэу
а къэбарыр къытэзыгъэлугъэр, ащ къыIуагъэхэр зэхэзы-
хыгъэхэми а къэбарыр къытфагъэшъыпкъэжъыгъ. ⁴ Тхъэ-
ри нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэмкIи, Iофышхо гъэшIэгъон-
хэмкIи, лгъэкIыныгъэ зыхэлъ Iофышхо зетефыгъэхэмкIи
а къэбарышIум шыхъат фэхъугъ. Ащ нэмыкIэу Тхъэр зэ-
рэфэягъэм тетэу, ежъ Ыпсэ ЛгъапIэкIэ Iоф зэфэшъхъаф-
хэр ашIэнхэу цIыфхэм лгъэкIыныгъэхэр афигощыгъэх.

1:13 Тхъэм . . . риIуагъа – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:1 (урыс библиемкIэ 109:1).

2:2 гущылэхэу мэлэIичхэм къагъэлугъэхэр – Тэурат хабзэр ары.

**Христос ары пащэ къытфэхъоу, тымыкІодэу
тыкъэзыгъэнэжыырэр**

⁵ КъэкІощт дунаеу джы зигугъу тшырэр Тхъэм зыІэ къырилхъагъэхэр мэлэичхэр арэп. ⁶ Ау Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытэу, зы чІыпІэ горэм ыдэжь зыгорэм мырэуштэу къыщиушыхъатыгъ:*

«О Тхъэ, цІыфыр сыда, ащ уегупшысэнэу,
цІыф лъэпкъым ыкъо сыда, о ащ укІэлтыплъэнэу?

⁷ ТІэкІурэ* мэлэичхэм анахьы нахь цІыкІоу бгъэ-
хъугъ.

ЕтІанэ щытхъушхорэ лъытэныгъэшхорэ фэб-
гъэшъошагъэх.

⁸ ЗэкІэри ежым ылъэгугъ чІэгъ чІэбгъэуцуагъ».

Тхъэм зэкІэри цІыфым ылъэгугъ чІэгъ зычІегъэуцом,
ащ ылъэгугъ чІэгъ чІэмытэу зи къыгъэнагъэп. Ау джы
пстэури цІыфым ылъэгугъ чІэгъ чІэтэу тлъэгъурэп.

⁹ Ау Исус къин ыщэчэу зэрэллагъэм пае, Тхъэм ащ
щытхъушхорэ лъытэныгъэшхорэ зэрэфигъэшъошагъэ-
хэр тэлъэгъу. Сыда пІомэ Тхъэм ынэшІу щыфэныгъэкІэ
Исус цІыф пстэуми ачІыпІэкІэ лІэныгъэр ылъэгъуным
пае, Тхъэм ар тІэкІурэ мэлэичхэм анахьы нахь цІы-
кІоу ыгъэхъугъ.

¹⁰ ЦІыфыбэ ибынхэу хъунхэм ыкІи щытхъушхомкІэ
Іахъэ къалъысыным пае, Тхъэу зэкІэри къэзыгъэхъугъэу,
зэкІэри зыфыщыІэм Исус къинэу ыщэчыгъэмкІэ ифэ-
шъошэ тетыгъор иІэу зэригъэхъугъэр къекІоу щытыгъ.
Сыда пІомэ цІыфхэр мыкІодхэу къызэригъэнэжыырэ
гъогум тезыгъахъэу, пащэ афэхъурэр Исус ары.

¹¹ Сыда пІомэ Исусэу цІыфхэм агухэр зыгъэкъэбзэ-
жыырэмрэ цІыфхэу зыгу къабзэ хъухэрэмрэ а зы Ты
лъапІэм ибыных. Ащ пае, Исус темыукІытыхъэу ахэмэ
ышыхэкІэ яджэ. ¹² Ащ Тхъэм мырэуштэу риІуагъ:*

«Сэ сшыхэм уикъэбар язгъэшІэшт.

УицІыфхэм язэІукІи сыхэтэу сэ щытхъушхо о
къыпфэсшІышт».

2:6 Тхъэм игущыІэ тхыгъэхэм арытэу, . . . зыгорэм къыщиушыхъатыгъ
– еплъ Сэбур (Псалтыр) 8:4–6 (урыс библиемкІэ 8:5–7).

2:7 тІэкІурэ – Исус мы дунаем зыщыпсэугъэ уахътэр ары.

2:12 Тхъэм мырэуштэу риІуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 22:22 (урыс
библиемкІэ 21:23).

¹³ Мырэуштэуи кыыуагъ:*

«Тхьэм сыщыгугъышт».

ЕтIани кыыуагъ:

«Мары, сэррэ Тхьэм кыиситыгъэ бынхэмрэ».

¹⁴ А бынхэр лымрэ лымрэ къахэхъукIыгъэ цIыфых. Арышъ, Исуси лымрэ лымрэ къахэхъукIыгъэ цIыфхъугъэ, илIэныгъэкIэ шэйтанэу лIэныгъэм тетыгъо физиIэр ыгъэкIодыным пайй, ¹⁵ лIэныгъэм зэрэщыщынагъэхэм фэшI, щыIэхэфэ шэйтаным ипщылIхэу щыIагъэхэр шъхъафит ышIынхэм пайй. ¹⁶ Сыда пIомэ Исус зыдэлэпыIэхэрэр мэлэичхэр арэп, Ибрахымэ кыитехъукIыгъэ цIыфхэр* ары нахь. ¹⁷ Арышъ, Тхьэм фэлажьэрэ дин пэщэшхоу гукIэгъу зиIэу, Тхьэм фэшъыпкъэу хъуным пае, ышхэм* сыд щыщымкIи афэдэу хъун фэягъ, цIыфмэ япсэкIодхэр атырихынхэм пае. ¹⁸ Шэйтаным Исус псэкIод ригъэшIэнэу зыпэлъым, Исус къин зэрищэчыгъэм пае, цIыфхэу шэйтаным псэкIод зэригъэшIэнэу пылхэм адэлэпыIэн ылъэкIышт.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЪ

Исус пегъымбар Мусэ нахь нахь лъапI

Сшы лъапIэхэр, Тхьэр шъори ежъ ибынхэм ащыщ шъухъунэу кыышъоджагъ. Арышъ, тишIошъхъуныгъэ идин эщэшхоу хъунэу Тхьэм кыитфигъэкIогъэ Исус шъуегушыс. ² Пегъымбар Мусэ Тхьэм иунагъо щыщ цIыф пстэу-ми шъыпкъагъэ афыриIэу зэрэщытыгъэм фэдэу, Исуси Тхьэу ежъыр зыгъэнэфагъэм шъыпкъагъэ фыриIэу щытыгъ. ³ Унэм нахь унэ зышIырэм нахь щытхъу зэриIэм фэдэу, Мусэ нахь Исуси нахь щытхъу ифэшъуаш. ⁴ Сыда пIомэ цIыф горэм ымышIыгъэ унэ щыIэп, ау пстэури зышIыгъэр Тхьэр ары. ⁵ Мусэ Тхьэм фэлажьэу Тхьэм иунэ зэкIэ Iофхэу шишIэщтыгъэхэмкIэ шъыпкъагъэ иIэу

2:13 мырэуштэуи кыыуагъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 8:17,18.

2:16 Еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 41:8–9.

2:17 ышхэр – Тхьэм ибын хъугъэхэр ары.

щытыгъ, Тхъэм къылощтхэми шыхъат афэхъугъ. ⁶ Ау Христос Тхъэм иунагъо зылэ илъ Къор ары. Тыгу тымыгъэкIодэу Iофхэу тызэрыгушIохэу ыкIи тызщыгугъыхэу тызпаплъэхэрэм кIэухым нэсы шъыпкъэу татетэу тырыкIомэ, тэри ащ иунагъо тыщыщ.

Тхъэм ицIыфхэм языгъэпсэфыпI

⁷ Арышъ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ зэриIорэм фэдэу,*

«Непэ Тхъэм ымакъэ зэхэшъухымэ,

⁸ шъугухэр гуркъэхэу* щышъумыгъэт,
шъуятэжъхэм шъоф нэкIым зэрэщашIэщтыгъэм
фэдэу.*

Ахэр Тхъэм едэлунхэу адэщтыгъэп,

Тхъэм ищыIагъэ зынэсырэр агъэунэфынэуи пылъ-
ыщтыгъэх».

⁹ (Тхъэм мырэуштэу еIо:)

«Шъоф нэкIым шъуятэжъхэм сищыIагъэ зынэ-
сырэри

сиIофхэр зыфэдэхэри агъэунэфынхэу пылъыщты-
гъэх.

Илгъэс тIокIитIум сиIофхэр алгъэгъуштыгъэх.

¹⁰ Ащ пае, а цIыфхэм сафэгубжи мырэуштэу
сIуагъэ:

'Ахэр агухэмкIэ мэгъощэ зэпытых,
сигъогухэр зыфэдэхэри ашIэхэрэп'.

¹¹ Арэуштэу сафэгубжэу, 'Сэ ахэр сизыгъэпсэфы-
пIэ къызгъэхъащтхэп',

сIуи, къэсIуагъэр згъэшъыпкъэжъызэ, гущылэ
пытэкIэ сIуагъэ».

¹² Сшыхэр, шъуащыщэу хэти щылэныгъэ зиIэ Тхъэм игъо-
гу ыкIыб фигъэзэжъэу, шIошъхъуныгъэ зимылэ гу бзаджэ
зэримылэным шъуфэсакъ. ¹³ Ау псэкIодшIэным итхъагъэ-
пцIыгъэкIэ шъуащыщэу зыгорэм ыгу гуркъэу мыхъуным
пае, мафэ къэси шъузэрэгъэгушху, «Непэ» зыфалорэ

3:7–11 Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ зэриIорэм фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр)
95:7–11 (урыс библиемкIэ 94:8–11).

3:8 гуркъагъэ – къайгъагъэкIэ къыбгурыIонэу умыдэныр ары.

3:8 Шъуятэжъхэм шъоф нэкIым зэрэщашIэщтыгъэм фэдэу – еплъ Пе-
гъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 17:1–7 ыкIи яплIэнэрэ тхылгъэу
ытхыгъэм 20:1–13.

лъэхъанэм тытетыфэ. ¹⁴ Сыда ꝑомэ Иофхэу ыпэм тыз-
щыгугъыгъэхэм кІэухым нэсы шъыпкъэу татетэу тыры-
кІомэ, тэ пстэури Христос игъусэхэм тащыщэу тэхъу.

¹⁵ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Непэ Тхьэм ымакъэ зэхэшъухымэ,
шъугухэр гуркъэхэу щышъумыгъэт,
шъуятэжъхэм шъоф нэкІым зэрэщашІэщтыгъэм
фэдэу».

¹⁶ Тхьэм ымакъэ зэхэзыхыгъэхэу, едэлунхэу зымыдагъэ-
хэр хэтха? Пегъымбар Мусэ Мысырым къырищыжъыгъэ-
гъэхэ цІыф пстэури арыба? ¹⁷ Тхьэр илгъэс тІокІитІум цІыф-
хэу зыфэгубжыщтыгъэхэр хэтха? ПсэкІод зышІагъэхэу,
зыпкъыхэр шъоф нэкІым къинэжъыгъэхэр арыба? ¹⁸ ЕтІа-
ни «Сэ ахэр сизыгъэпсэфыпІэ къизгъэхъащтхэп», ыІуи,
къыІуагъэр ыгъэшъыпкъэжъызэ, Тхьэм гущыІэ пытэкІэ
зериІуагъэхэр хэтха? Едэлунхэу зымыдагъэхэр арыба?
¹⁹ Арэуштэу ахэмэ шІошъхъуныгъэ яІэу зэрэщымытыгъэм
пае, Тхьэм изыгъэпсэфыпІэ ихъанхэу амылгъэкІэу къызэрэ-
нагъэхэр тэлъэгъу.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм изыгъэпсэфыпІэ тызэрихъанымкІэ тыкъызэри-
гъэгугъэгъэ Иофыр джыри зэрэщытым тетышъ, шъуа-
щыщэу зыгорэ ащ имыхъагъэу къычІэмыкІыным пае,
шъузфэсакъыжъ. ² А зыгъэпсэфыпІэм икъэбар ахэмэ
зэранэсыгъэм фэдэу, тэри къытэнэсыгъ. Ау ахэмэ
къэбарышІоу зехахыгъэм ишІуагъэ къякІыгъэп, сыда
ꝑомэ а къэбарышІур зызэхахым, ашІошъ хъугъэп.
³ Ау тэ, шІошъхъуныгъэ зиІэ хъугъэхэр, ары Тхьэм
изыгъэпсэфыпІэ ихъащтхэр, Тхьэм къызэриІуагъэм
фэдэу,*

«Сафэгубжэу, 'Сэ ахэр сизыгъэпсэфыпІэ къиз-
гъэхъащтхэп',

3:15 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр)
95:7–8 (урыс библиемкІэ 94:8).

4:3 Тхьэм къызэриІуагъэм фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 95:11 (урыс
библиемкІэ 94:11).

сІуи, зыфэсІуагъэр згъэшъыпкъэжъызэ, гущыІэ пытэкІэ сІуагъэ».

Тхъэм дунаер къызигъэхъугъэм щегъэжъагъэу иІофхэр ыухыгъэхэу щытыгъэ пэтми, арэуштэу ыІуагъ. ⁴ Сыда пІомэ яблэнэрэ мафэм ехылаагъэу Тхъэм къызэриІорэр игущыІэ тхыгъэхэм арытэу чІыпІэ горэм ыдэжъ ит: * «Тхъэм иІоф пстэури ыухыгъэхэу, яблэнэрэ мафэм зигъэпсэфыжъыгъ». ⁵ А чІыпІэм дэжъ Тхъэм къызэриІорэри ит: * «Сэ ахэр сизыгъэпсэфыпІэ къызгъэхъащтхэп».

⁶ Арэуштэу Тхъэм изыгъэпсэфыпІэ ихъанхэу цІыф заулэ джыри щыІэх. Ау цІыфхэу пасэм а зыгъэпсэфыпІэм икъэбар зынэсыгъэхэр Тхъэм едэлунхэу зэрамыдагъэм пае, изыгъэпсэфыпІэ ихъагъэхэп. ⁷ Арэуштэу зэрэщытым пае, ащ нэужым бэ тешІагъэу, Тхъэм мы гущыІэхэр пегъымбар Даутэ ыгу къырилъхъэхи, къызырегъаІохэм, нэмыкІ мафэу «Непэ» зыфиІуагъэр къыгъэнэфагъ, ыпэкІэ зэрэтІуагъэм фэдэу, *

«Непэ Тхъэм ымакъэ зэхэшъухымэ,
шъугухэр гуркъэхэу щышъумыгъэт».

⁸ Сыда пІомэ Исус Навин Тхъэм изыгъэпсэфыпІэ ахэр ригъэхъагъэхэмэ, Тхъэм нэмыкІ мафэу «Непэ» зыфиІуагъэм икъэбар къыІошттыгъэп. ⁹ Арышъ, Тхъэм яблэнэрэ мафэм зызэригъэпсэфыжъыгъэм фэдэу, Тхъэм ицІыфхэри ежъ изыгъэпсэфыпІэ джыри ихъащтых; ¹⁰ сыда пІомэ хэт щыщми Тхъэм изыгъэпсэфыпІэ ихъэрэм иІоф ыухыгъэу зегъэпсэфыжъы, Тхъэм иІофхэр ыухыгъэхэу зызэригъэпсэфыжъыгъэм фэдэу. ¹¹ Арышъ, а зыгъэпсэфыпІэм тызэрихъащтым ыуж тижъугъэт. Тя-тэжъхэр Тхъэм едэлунхэу зэрамыдагъэм фэдэу, тэ тщыщэу зыгорэ Тхъэм емыдэлору орэмышъу. Армырмэ, Тхъэм изыгъэпсэфыпІэ тихъащтэп.

¹² Тхъэм игущыІэхэм щыІэныгъэшхорэ лъэкІыныгъэшхомрэ ахэлтых. Ахэр бгъуитІуцэ сэшхо чаным нахь нахь чаных. Псэри, гури, къупшъхъэри, куцІыри зэхадзы-

4:4 Тхъэм къызэриІорэр чІыпІэ горэм ыдэжъ ит – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 2:2.

4:5 Тхъэм къызэриІорэри ит – еплъ Сэбур (Псалтыр) 95:11 (урыс библиемкІэ 94:11).

4:7 Тхъэм Даутэ мы гущыІэхэр къызырегъаІохэм, . . . ыпэкІэ зэрэтІуагъэм фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 95:7–8 (урыс библиемкІэ 94:8).

жбынхэу цыфым икууплэ нэсы пхырэкых. Цыфым игупшысэхэри игухэлгхэри зэхафых. ¹³Тхьэм кыыгъэ-хъугъэ пстэуми ащыщэу зи ежым ыпашгъэ гъэбылгыгъэу щылэп. Тхьэм ынэхэм апашгъэ Иоф пстэури шгъэхыхыгъэу ыкхи нафэу щытых. Ежыр ары пэгъокыр зэттыщтыр.

Дин пэщэшхоу кыитфэхъугъэр Исус ары

¹⁴Арышгъ, уашгом дэкIоежыыгъэу, Исусэу Тхьэм Ыкьо дин пэщэшхоу тилэшгъ, шлошгъуныгъэу тилэм тытетэу шыпкыагъэкIэ тырыжгъуаку. ¹⁵Сыда пломэ дин пэщэшхоу тилэр лгъэкIыныгъэ зэрэтимылэр зыгурылон зымылгъэкрырэ дин пэщэшхоу арэп. Шэйтаным псэкIод тигъэшлэнэу зэрэпылгым фэдэу, лгъэныкьо пстэумкIи тидин пэщэшхоу псэкIод ригъэшлэнэу пылгъэу щытыгъ, ау псэкIод зи ригъэшлэшгъуэгъэп. ¹⁶Арышгъ, Iэпылэгъу тищыкIагъэ зыхгъуаку, Тхьэм гукIэгъу кыитфишынэу ыкхи ынэшлу кыитщифэнэу, гукIэгъуныгъэ зиIэ Тхьэм итIысыплэ лгъаплэ гушхоныгъэ тилэу тылужгъуагъахъ.

ЯТФЭНЭРЭШГЪХЪ

Цыфхэм ачIыплэкIэ ежым фэлэжгъэнэуи, тынхэр ежым фихынхэуи, цыфхэм япсэкIодхэр ыпщыныжбынхэм пае, къурмэнхэр фишынхэуи Тхьэм хэтрэ дин пэщэшхор цыфхэм къахехы. ²Дин пэщэшхор ыгурэ ыпсэрэкIэ лгъэкIыныгъэ зымылэ цыфэу зэрэщытым пае, зэхэшIыкIыныгъэ зымылэхэу, гъощэгъэ цыфхэм гушгъэбэныгъэкIэ адзеклон елгъэкIы. ³Арэу зыхгъуаку, дин пэщэшхом ежым ипсэкIодхэри цыфхэм япсэкIодхэри ыпщыныжбынхэм пае, Тхьэм къурмэн фишын фае.

⁴Лгъытэныгъэу дин пэщэшхоу хъуныр зыми еж-ежырэу зыфиггъэшгъошэшгъуштэп. Ау Тхьэр Хьарун* кыызэреджагъэм фэдэу, дин пэщэшхоми къеджэн фае.

5:4 Хьарун – пегъымбар Мусэ ышэу апэрэ дин пэщэшхоу хъугъэр ары. Еплгъ Пегъымбар Мусэ ятлонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 28:1–2.

⁵ Арэуштэу Христоси лъытэныгъэу дин пэщэшхоу хъуныр зыфигъэшъошагъэп, ау Тхъэм ащ къыриуагъ.*

«Оры Скъор, непэ Ты сыпфэхъугъ».

⁶ Тхъэм къызэриуагъэри игущылэ тхыгъэхэм арытэу, нэмыкI чIыпIэм ыдэжъ ит:*

«Мелхиседекъ* фэдэу ори егъашIэм дин пашцэу ущытышт».

⁷ Исус дунаем зытетыгъэ мафэхэм мэкъэшхокIэ джэзэ, ынэпсхэри къеххэу,* Тхъэу лIэныгъэм къылэкIэзыхышъущтым лъэшэу елъэлугъ. ИдэIоныгъэ пае ащ ымакъэ Тхъэм зэхихыгъ. ⁸ Ежъыр Тхъэм Ыкъоу щытыгъэ пэтми, къинэу ыщэчыгъэхэмкIэ Тхъэр зэрэфаем тетэу, едэIоу щытыгъ. ⁹ Иоф зырегъэкъум, ежъым къедэлурэ цIыф пстэури сыдигъуи мыкIодхэу къэзыгъэнэжъырэр ежъыр арэу хъугъэ, ¹⁰ Тхъэми ар дин пэщэшхоу, Мелхиседекъ фэдэу, ыгъэнэфагъ.

Шошъхъуныгъэм игъогу шъутемыкI

¹¹ Мы Иофым ехылIагъэу къэтIон фэягъэр бэ. Ау шъутхъакIумэхэр жъажъэу хъугъэхэшъ, а Иофхэр зэхэшъозгъэшIыкIыныр къин. ¹² Уахътэу блэкIыгъэм шъузепплъыкIэ, мы уахътэм шъош нэмыкI цIыфхэм Христос ехылIэгъэ къэбарышIур яжъугъэшIэн фэягъэ, ау Тхъэм игущылэхэм яхылIэгъэ Иофхэу апэ дэдэу зэжъугъэшIагъэхэр зыгорэм шъуигъэшIэжъынхэу шъуищыкIагъ. ШъуищыкIагъэр шхыныр арэп, быдзыщэр ары нахъ! ¹³ Щэ нахъ емышъорэр сабий ныIэп. Шъыпкъагъэм иИоф зэхишIыкIырэп. ¹⁴ Шхыныр зыныбжъ икъугъэхэм апае. Ахэмэ шIумрэ емрэ агухэмкIэ зэхадзыжъынхэу есэхи зэрагъэшIагъ.

5:5 Тхъэм ащ къыриуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7.

5:6 Тхъэм къызэриуагъэри . . . нэмыкI чIыпIэм ыдэжъ ит – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:4 (урыс библиемкIэ 109:4).

5:6 Мелхиседекъ – еплъ 7:1–19.

5:7 мэкъэшхокIэ джэзэ, ынэпсхэри къеххэу – еплъ Маттэ 26:36–46; Марк14:32–42; Лука 22:41–43.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Христос ехылІэгъэ Іофхэу апэ дэдэу шъуагъэ-шІагъэхэм таблэжъугъэкІи, цІыфхэу зыныбжъ икъугъэхэмэ зерагъэшІэн фэе Іофхэм зафэтэжъугъэгъаз. ТишІо-шъхъуныгъэ ылъапсэхэр джыри зэ зэхэтэшъумыгъэгъэуцожьых. А лъэпсэ Іофхэр мыхэр ары: лІэныгъэ къызхэкІырэ Іоф мыхъомышІэхэу шъушІагъэхэм шъуафыкІэгъожьынри, ТхъэмкІэ шІошъхъуныгъэ шъуиІэнри;² умэхъыныгъэм* ехылІэгъэ Іофхэу зэжъугъэшІагъэхэри, цІыфхэм ателэбэнри Тхъэм ынэшІу къащифэным пае; лІагъэхэм якъэтэджыжьынри, Тхъэм ихъыкумэу мыкІодыжыщтыр цІыфхэм атришІыхъанри. ³Тхъэм ыІомэ, а Іофхэм таблэкІыщт.

⁴Сыда пІомэ цІыфхэу зэгорэм Тхъэм инэфынэ хэтыгъэхэу, етІани зыкІыб Тхъэм фэзыгъэзагъэхэм япсэкІодхэм афыкІэгъожьынхэу къябгъэгъээжъын плъэкІыщтэп. Ахэмэ уашъом щыІэ Тхъэм итын зыфэдэр ашІэщтыгъ; Тхъэм Ыпсэ ЛъапІи агухэм арылтыгъ; ⁵Тхъэм игущыІэхэм яшІугъэри, къэкІощт дунаем илъэкІыныгъэхэри ашІэщтыгъэх. ⁶Ау щытми, акІыб Тхъэм фагъэзэжъыгъ. ЯпсэкІодхэм афыкІэгъожьынхэу къябгъэгъээжъын плъэкІыщтэп, сыда пІомэ Тхъэм Ыкъо джыри зэ къащым тыраІулІэрэм фэд, цІыфмэ апашъхъэ ынапэ щытырахырэми фэд.

⁷ЧІыгоу бэрэ оцх къызтешхэу, цІыфхэу ар зылэжъхэрэмкІэ зишІуагъэ къакІорэ лэжъыгъэ къызщыкІырэм Тхъэм ынэшІу къыщэфэ. ⁸Ау панэрэ пырэжъыерэ къызщыкІырэ чІыгум пкІэ иІэп. Бэ темышІэу Тхъэм ынае а чІыгум къыщифэщт. Ыужыпкъэми ар агъэстыжъыщт.

⁹СилъапІэхэр, арэущтэу тІо пэтми, шъуиІоф нахъышІоу зэрэщытми, шъумыкІодэу Тхъэм шъукъызэригъэнэжъыщт гъогум шъузэрэтетми тащэгугъы. ¹⁰Сыда пІомэ Тхъэр зафэ. Іофэу шъушІагъэр щыгъупшэщтэп. Тхъэм ицІыф лъапІэхэм ІэпыІэгъу шъузэрафэхъугъэмрэ джыри ІэпыІэгъу шъузэрафэхъурэмрэкІэ шІулъэгъуныгъэу Тхъэм фэжъугъэлъэгъуагъэри щыгъупшэщтэп. ¹¹Іофхэу шъузщыгугъыхэу, шъузпаплъэхэрэр жъугъотынхэм пае, шъуащыщэу хэти ыгу етыгъэу кІэухым нэсы Тхъэм иІофхэм емызэщэу апылтымэ тшІоигъу. ¹²Фэмыфэу шъущымыт, ау

шІошхъуныгъэмрэ шыІагъэмрэ зэряІэм пае, Тхъэм Іофхэу къызэригъэгугъагъэхэр цІыфхэу зиІэхышІу къызлгысыщтхэм ялгъэужхэм шгъуарыкІу.

Тхъэм тыкъызэригъэгугъагъэр ыгъэцкІэжыщт

¹³ Тхъэм игущыІэ Ибрахымэ къызыретым, ежым нахы нахь ин зэрэщымыІэм пае, къыІуагъэр къыгъэшгъыпкъэжызэ, ежым ыцІэкІэ гущыІэ пытэкІэ мырэуштгъу къыІуагъ.* ¹⁴ «ШгъыпкъэмкІэ сынэшІу къыпщысфэщт, быныби къыптезгъэхъукІыщт». ¹⁵ Арэуштгъу Ибрахымэ шыІагъэ зыригъаІи, Тхъэм къызэригъэгугъагъэр иІэ хгъугъэ.

¹⁶ ЦІыфмэ ежхэм анахы нахь ингъу зыгорэмкІэ тхъарыІо ашІгъу яхабз. ТхъарыІом къаІогъэ гущыІэхэр егъэшгъыпкъэжыых, зэнэкгъокгъун Іофми кІгъух фешІы. ¹⁷ Арэуштгъу Тхъэм Іофхэу къызэригъэгугъагъэхэр зиІэхышІу къызлгысыщтхэм игухэлгъ зэрэзэблмыхгъуштыр аригъэлгъэггъунгъу фэгъгъэти, Іофхэу къызэригъэгугъагъэхэр зэригъэцкІэгъщтхэр гущыІэ пытэкІэ къафигъэшгъыпкъэжыыгъ. ¹⁸ Арэуштгъу зэблмыхгъушгъун ІофитІу* шыІ. Ар Тхгъгъу зэрэщытым пае, а ІофитІур зэримыгъэцкІэн гъогъу шыІгъ. Тгъ Тхгъэр ухгъумакоу къызфэхгъунгъу, ежым пэггъунэггъу хгъугъэ цІыфхэр Тхгъэм тапгъ къырилгъхэггъэ Іофхэу тызщыгуггъыхгъу, тызпаплгъэхэрэр къызнэдгъэсынхгъу мы ІофитІумгъ таггъэггъушо. ¹⁹ Гуггъаплгъу Христос фытиІэр пытгъу ыкІи цыхгъэшІэггъоу, ггъурзым фэдгъу тыгухэм арылгъ. Ащ пае пгълухгъоу Тхгъэм иунэгъшо ыкІоцІ шыІэм тыблэкІызгъ, унэ кІоцІгъу анахь лгъаплгъэм* тихгъан тлгъэкІыщт. ²⁰ Тгъц пае Исус а унэ кІоцІгъу анахь лгъаплгъэм тапгъу ихгъагъ.* Мелхиседекгъ фэдгъу еггъэшІгъэрэ дин пгъцгъэшхоу хгъугъэ.

6:13–14 мырэуштгъу къыІуагъ – еплгъ Пеггъымбар Мусгъ агъэрэ тхылгъгъу ытхыггъэм 22:16–17.

6:18 ІофитІу – мыхэр ары: Тхгъэм цІыфхэр къызэригъэгуггъэггъэ Іофхгъмрэ агъэр зэригъэцкІэгъщтхэр гущыІэ пытэкІэ къызэригъэшгъыпкъэжыыггъэмрэ ары.

6:19 унэ кІоцІгъу анахь лгъаплгъэр – мы тхылгъыр зытхыггъэм Тхгъэм иунэгъшо чІэгъыггъэ унэ кІоцІгъу Тхгъэм ищытхгъушо зыдгъшыІаггъэр уашгъом феггъадгъ.

6:20 Исус а унэ кІоцІгъу анахь лгъаплгъэм ихгъагъ – дин пгъцгъэшхор Тхгъэм иунэгъшо чІэгъыггъэ унэ кІоцІгъу анахь лгъаплгъэм илгъэс кгъэс згъ чІахгъэгъщыггъ, кгъурмэн ышІынгъу, цІыфхгъэм япсэкІодхэр ыпщыныжыынгъхгъэм пае. Исус дин пгъцгъэшхоу уашгъом Тхгъэм ыпашгъхгъэ щихгъагъ.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЬ

Дин пащэу Мелхиседекъ

Мелхиседекъ* Салэм къалэм* ипачъыхъэу ыкIи Тхъэу анахь Иным фэлажъэрэ дин пащэу щытыгъ. Ибрахымэ пачъыхъабэмэ затекIо ужым къызегъэзэжъым, Мелхиседекъ ащ пэгъокIи, Тхъэм ынэшIу къыщыригъэфагъ. ² Джащыгъум Ибрахымэ мылъкоу заомкIэ къыхъыгъэм ызыпшIанэ Мелхиседекъ ритыгъ. Мелхиседекъ ыцIэ кыкIы-рэм тетэу, ыпэ рапшIэу «шъыпкъагъэ зиIэ пачъыхъэу» щыт, етIанэ Салэм ипачъыхъэу щыт, ащ кыкIы-рэр «цIыфхэр зэзыгъэшIурэ пачъыхъэр» ары. ³ Яти яни имыIэу, унэгъо лъэпкъ зетекI имыIэу, имафэхэм ублапIэ ямыIэу, ищыIэныгъи ухыпIэ имыIэу, Тхъэм Ыкъо фэдэу Мелхиседекъ егъэшIэрэ дин пащэу щыт.

⁴ Мелхиседекъ иинагъэ шъуеплъ: Тятэжъышхоу Ибрахымэ мылъкоу заомкIэ къыхъыгъэм ызыпшIанэ ащ ритыгъ. ⁵ Левый* къытехъукIыгъэ цIыфхэм ащыщхэу дин пащэ хъугъэхэм Израил цIыфхэм къагъахъэрэм ызыпшIанэ къаIахынэу Тэурат хабзэм иунашъо ит. Ащ кыкIы-рэр, а пшIанэр къызыIаххэрэр ашыхэу Ибрахымэ къытехъукIыгъэ цIыфхэр ары. ⁶ Ау Мелхиседекъ, Левый къытехъукIыгъэ цIыфхэм ащыщэу щымытыгъэ пэтми, Ибрахымэ мылъкоу заомкIэ къыхъыгъэм ызыпшIанэ кыIыхыгъ. Ащ нэмыкIэуи Мелхиседекъ Ибрахымэу Тхъэм IэхышIукIэ кыгъэгугъагъэм Тхъэм ынэшIу къыщыригъэфагъ. ⁷ Щэч хэмылгъэу, цIыфэу адрэ цIыфым Тхъэм ынэшIу къыщызыгъафэрэр адрэм нахь нахь ин. ⁸ ЕтIанэ дин пащэхэу цIыфмэ пшIанэр къаIызыххэрэм яIоф ухаплгъэмэ, ахэр лIэнхэ фэе цIыфхэу щытых. Ау Мелхиседекъэу Ибрахымэ пшIанэр кыIызыхыгъэм иIоф ухаплгъэмэ, ар зэрэ-псэурэмкIэ Тхъэм игущыIэ тхыгъэхэр шыхъат фэхъух. ⁹ Левый къытехъукIыгъэ цIыфхэм мы лъэхъанэм пшIанэр

7:1 Мелхиседекъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 14:17–20.

7:1 Салэм къалэр – Ерусалим ары.

7:5 Левый – пегъымбар Якъубэ ыкIохэм ащыщыгъ. Дин пэщэ пстэури ащ иунэгъо лъэпкъым щыщыгъэх.

адрэ цІыфхэм кЪаІахы пэтми, Ибрахымэ пшІанэр Мелхиседекъ зыретым, Левый пшІанэр Мелхиседекъ ритыгъэу пІоми хъушт, ¹⁰сыда пІомэ Мелхиседекъ Ибрахымэ зыпэгъокІым, Левый кЪэмыхъугъэу шытыгъэ пэтми, ятэжъышхоу Ибрахымэ ыпккъ зэрэхэлъыгъэр пІоми хъушт.

¹¹Арэуштэу дин пащэхэу Левый иунэгъо лъэпккъ шыщхэм Іофэу ашІагъэмкІэ Тхъэм игухэлъ икъугъэу хъугъэмэ, (сыда пІомэ пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ дин пащэхэу Левый иунэгъо лъэпккъ шыщхэм яІоф епхыгъэу шыт), ащыгъум Хъарун фэмыдэу Мелхиседекъ фэдэу, нэмыкІ дин пащэ кЪэкІон фаеу хъуштыгъэп. ¹²Сыда пІомэ Тхъэм дин пэщэ лъэпккъыр зызэблихъукІэ, хабзэри зэблэхъугъэу хъун фае. ¹³Етіанэ ти Зиусхъан Исусэу мы Іофхэр зэхылаагъэхэр нэмыкІ унэгъо лъэпккъ шыщыгъ. Ежъым унэгъо лъэпккъ шыщэу зыми дин пащэу къурмэншІыпІэм Іоф шишІагъэп. ¹⁴Сыда пІомэ ти Зиусхъан Иудэ унэгъо лъэпккъым зэрэщыщыр нафэ. Пегъымбар Мусэ дин пащэхэм къызатегущыІэм, а унэгъо лъэпккъым игугъу ышІыгъэп. ¹⁵Мелхиседекъ фэдэу нэмыкІ дин пащэ къызэрэлъэгъуагъэм Іофэу зыфэсІуагъэр нахъ нафэу ешІы. ¹⁶Мелхиседекъ иунэгъо лъэпккъ зетекІ ехылігъэ хабзэхэмрэ цІыф унашъохэмрэ арэп ар дин пащэу зыгъэхъугъэхэр, ау зыми ымыгъэкІодышъун шыІэныгъэм илъэкІыныгъэ ары дин пащэу зыгъэхъугъэр. ¹⁷Сыда пІомэ Тхъэм игушыІэ тхыгъэхэм мырэуштэу арыт:*

«Мелхиседекъ фэдэу ори егъашІэм дин пащэу ущытышт».

¹⁸Ыпэрэ хабзэм лъэкІыныгъэ имыІэу зэрэщытыгъэм ыкІи ишІуагъэ цІыфхэм аримыгъэкІэу зэрэщытыгъэм пае, Тхъэм ар зы бгъукІэ ригъээзэкІыгъ. ¹⁹Сыда пІомэ Тэурат хабзэм Іоф ыкІагъэ зи имыІэу, икъугъэу ыгъэхъун ылъэкІыгъэп. Ау джы Тхъэм тызщигъэгугъырэ Іофыр нахъышІу, а Іофыми Тхъэм пэблагъэ тыхъунэу тегъэлъэкІы.

²⁰Ащ нэмыкІэу Тхъэм гушыІэ пытэкІэ къыгъэшъыпккъэжъыгъ Исус дин пащэу зэрэхъуштыр. ²¹НэмыкІ цІыфхэр Тхъэм игушыІэ пытэ хэмылъэу дин пащэхэу

7:17 Тхъэм игушыІэ тхыгъэхэм мырэуштэу арыт— еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:4 (урыс библиемкІэ 109:4).

хъугъэх, ау Исус дин пашэ хъу зэхъум, Тхъэм къылуагъэр гушыІэ пытэкІэ къыгъэшъыпкъэжъыгъ, сыда плэмэ Тхъэм мырэуштэу къырилуагъ:*

«Сэ, Зиусхъаныр, къэслуагъэр згъэшъыпкъэжъызэ,

гушыІэ пытэкІэ слуагъэ ыкІи сыкІэгъожъыштэп:

О егъашІэм дин пашэу ушытышт».

²² Арэуштэу зэзэгъыныгъэу Тхъэм ежъыррэ тэррэ тазыфагу дилъхъагъэр зэрэнахъышІум тыщызыгъэугъырэр Исус ары.

²³ Ащ нэмыкІэуи адрэ дин пашэхэр бэ хъугъэх, сыда плэмэ дин пашэхэу Тхъэм фэлэжъэн зэпытынхэу лІэныгъэм фит ышІыгъэхэп. ²⁴ Ау Исус егъашІэм зэрэщыІэщтым пае, идин пэщэ Іоф нэмыкІ горэм къыфигъэнэжъыштэп. ²⁵ Ащ пайй Тхъэм пэблагъэ хъунхэу Исус зэригъэлъэкІырэ цІыфхэр мыкІодхэу къыгъэнэжъынхэ сыдигъуи елъэкІы, сыда плэмэ Исус а цІыфхэм Тхъэм афелъэлунэу егъашІэм щыІ.

²⁶ Ащ фэдэ дин пэщэшхор ары тищыкІагъэр: зыгу къабзэу, зыми зэригъэмысэн зи зыбгъодэмылъэу, лажъэ зи зимыІэу, псэкІод зышІэрэ цІыфхэм ахэкІыжъыгъэу, уашъохэм апшъэ дэкІоежъыгъэу щыІэ дин пэщэшхор ары. ²⁷ Адрэ дин пэщэшхохэм, ыпэ рапшІэу ежъхэм япсэкІодхэр апщыныжъынхэм пае, етІанэ адрэ цІыфхэм япсэкІодхэри апщыныжъынхэм пае, мафэ къэси къурмэн ашІынэу зэрящыкІагъэм фэдэу, Исус ищыкІагъэп; сыда плэмэ ежъ къурмэныпхъэу зызешІым, цІыфхэм япсэкІодхэр ыпщыныжъынхэм пае, джыри зэ къурмэныпхъэу мыхъужъынэу, къурмэныпхъэу хъугъэ. ²⁸ Зыгурэ зыпсэрэкІэ лъэкІыныгъэ зимыІэ цІыфхэр дин пэщэшхохэу хъунхэу Тэурат хабзэм иунашъо егъэнафэх; ау Тэурат хабзэр къызэкІо ужым, Тхъэм къылуагъэр гушыІэ пытэкІэ къызегъэшъыпкъэжъым, Ыкъоу зишъыпкъагъэ егъашІэм щыкІагъэ зи зимыІэ цІыф икъугъэу щытыр дин пэщэшхоу хъунэу къыгъэнэфагъ.

7:21 Тхъэм мырэуштэу къырилуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:4 (урыс библиемкІэ 109:4).

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Исусэу тидин пэщэшхор

Шъыпкъэу зыфатIорэр мары: Уашъохэм ащылэу, тетыгъошхор зэкIэ зиIэ Тхьэм итIысыпIэ лъапIэ иджабгъукIэ госэу дин пэщэшхо тиI. ²Чэтэнгъэлэгъэ шъыпкъэу Тхьэр зыдэщылэм дин пэщэшхоу Iоф щешIэ. Ачэтэнгъэлагъэр зыгъэуцугъэр цIыфхэр арэп, Зиусхьаныр ары нахь.

³Тхьэм хэтрэ дин пэщэшхуи тынхэри ежъым фихьынхэуи, къурмэнхэр фишIынхэуи къегъэнафэ. Ащ пае, тидин пэщэшхуи Тхьэм къурмэныпхъэ горэ фишIын фае. ⁴Исус дунаем тетыгъэмэ, дин пащэу щытыщтыгъэп, сыда пIомэ Тэурат хабзэм ит унашъом тетэу, Тхьэм тынхэр фэзыхьырэ дин пащэхэр щылэх. ⁵Ахэр дин пащэхэу Iоф зыщашIэрэр Тхьэм иунэшхоу уашъо щылэм ышъо теплъэ е ижъау нылэп. Сыда пIомэ пегъымбар Мусэ чэтэнгъэлагъэр ыгъэуцоу зыфежъэм, Тхьэм ащ унашъо къыфишIыгъ: «Къушъхьэм утетэу зэкIэ къызэрэозгъэлъэгъугъэм тетэу, зэрэпшIыщтым фэсакъ». ⁶Зэзэгъыныгъэу Исус Тхьэмрэ цIыфхэмрэ азыфагу дэлъэу ыгъэхъугъэр апэрэ зэзэгъыныгъэм нахь зэрэнахь иным фэдэу, Исус дин пэщэшхо Iофэу ышIэрэр адрэ дин пэщэшхохэм яIоф нахь нахь Iофышху, сыда пIомэ аужырэ зэзэгъыныгъэмкIэ Iофхэу Тхьэм цIыфхэр къызэригъэгугъагъэхэр нахьышIоу щытых.

⁷Апэрэ зэзэгъыныгъэм* зи щыкIагъэ имыIагъэмэ, нэмыкI зэзэгъыныгъэ ащ ычIыпIэ ихьанэу ищыкIэгъэщтыгъэп. ⁸Ау пегъымбарым цIыфхэр ыгъэмысэхэу къыIуагъ:*

«Зиусхьаным мырэуштэу къеIо:

Сэррэ Израил унэгъо лъэпкъымрэ Иудэ унэгъо лъэпкъымрэ

зэзэгъыныгъакIэ тазыфагу сэ зыдэслъхьащт мафэхэр къэсыщтых.

8:7 Апэрэ зэзэгъыныгъэр – апэрэ зэзэгъыныгъэр хъунэу зыгъэхъугъэр пегъымбар Мусэ ары.

8:8–12 пегъымбарым . . . къыIуагъ – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 38:31–34.

⁹ Ау мы зэээгъыныгъэр зэрэщытыщтыр
ятэжъхэр Мысырым сэ къызесэщыжъхэм,
зэээгъыныгъэу сэрырэ ахэмрэ тазыфагу дэслъхъа-
гъэр
зэрыщытыгъэм фэдэу арэп,
сыда пломэ зэээгъыныгъэу тазыфагу дэслъхъа-
гъэм игъогу
ахэр рыкlo зэпытыгъэхэп.

Арышъ, ахэмэ пхъэтэпэмыхъэу сяплъы хъугъэ,
Зиусхъаным къеlo.

¹⁰ А мафэхэм ауж зэээгъыныгъэу сэрырэ Израил
лъэпкъымрэ
тазыфагу дэслъхъащтыр мары:
Сиунашъохэр ахэмэ ашъхъэхэм арыслъхъащтых,
агухэми атестхэщтых.
Сэ ахэмэ я Тхъэу сыщытыщт,
ахэри сэ слъэпкъэу щытыщтых,
Зиусхъаным къеlo.

¹¹ Арэуштэу зыхъукIэ, 'Зиусхъаныр зыфэдэр зэ-
гъашIэ', аloу,
зэгъунэгъухэми зэшыхэми зэраloжъыштэп,
сыда пломэ цыкIухэм къащегъэжъагъэу инхэр
къыхиубытхэу
зэкIэми сашIэщт.

¹² БзэджашIэхэми сэ гукIэгъу афэсшIыщт.
ЯпсэкIодхэри, бзэджагъэу ашIагъэхэри
сыгу изгъэлъыжъыштхэп».

¹³ Тхъэм «зэээгъыныгъакIэ» зэриIуагъэмкIэ апэрэ
зэээгъыныгъэр жъы зэрэхъугъэр къыгъэлъэгъуагъ. Сьд
щыщи жъы хъугъэу, лъэкIыныгъэ зимыIэжъыр бэ
темышIэу kлодыжъышт.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

**Цыфхэм шъыпкъагъэкIэ Тхъэр зэрагъэлъэпIэн фэе
шIыкIэр**

Апэрэ зэээгъыныгъэм тетэу цыфхэм Тхъэр зэрагъэ-
лъэпIэн фэе шIыкIэм ехылIэгъэ унашъохэр щыIагъэх.
Цыфхэм аIэкIэ ашIыгъэу, Тхъэр зыцагъэлъэпIэн чIыпIи

щылагъ. ² Сыда пломэ унитлу зиІэ чэтэнгъэлагъэ горэ агъэуцугъ. Апэрэ унэу Унэ КІоцІ ЛъапІэу зыфаІорэм ыкІоцІы остыгъэ тетыплэр, Іанэр, Тхъэм ыпашъхъэ агъэ-тІылтыгъэ хьалыгъур щылагъэх. ³ ПэІухъо горэм ыкІыб-кІэ Унэ КІоцІэу анахъ ЛъапІэу зыфаІорэр щылагъ. ⁴ Мэ-Іэшлу зыпихырэ уцхэм ягъэстыплэу дышъэм хэшІыкІы-гъэмрэ тыдэкІи дышъэ зытебзэгъэ пхъуантэу Тхъэм ежъыррэ цІыфхэмрэ азыфагу дилъхъэгъэ зэзэгъыныгъэм ипхъуантэу зыфаІорэмрэ а унэ кІоцІым итыгъэх. Ды-шъэм хэшІыкІыгъэ хьакъушыкъоу мэнн зыцІэ шхыныр* зэрылгыр, Хьарун ибэшэу тхьапэхэр къызпыкІагъэр, мы-жъобгъуитІоу Тхъэм иунашъохэр зэрытхэр а пхъуантэм дэлтыгъэх. ⁵ А пхъуантэм ышъхьагъкІэ Тхъэм ищытхъу-шо къэзыушыхъатырэ Херувим зыфаІорэ мэлэІичхэр щы-тыгъэх. Ахэмэ атамэхэмкІэ Тхъэм цІыфхэм япсэкІодхэр къызщафигъэгъурэ чІыплэр къаухъумэштыгъэх. Ау джы мы Іофхэм зырызэу татегущылэн тлъэкІыштэп.

⁶ Мы Іофхэр мырэуштэу гъэпсыгъэхэу, яІоф ашІэнэу дин пашэхэр апэрэ унэ кІоцІым ихъэ зэпытыштыгъэх. ⁷ Ау ятІонэрэ унэ кІоцІым дин пэщэшхом нэмыкІ зи ихъагъэп, ари илгъэсым зэ нахъыбэу ихъэштыгъэп. Ащ дэжъым къурмэныпхъэм ыл зыдимыхъэу ихъэштыгъэп. А къурмэныр ежъым ипсэкІодхэр ыпщыныжъынхэм пайй, цІыфмэ амышІахэу ашІэгъэ псэкІодхэр ыпщыныжъынхэм пайй ышІыгъ. ⁸ Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ а гъэпсыкІэмкІэ къе-гъэнафэ, Унэу КІоцІэу анахъ ЛъапІэу уашъом щылэм ыдэжъ кІорэ гъогур зэрэІумыхыгъэр, а чэтэнгъэІэгъэ-жъыр щэтыфэ. ⁹ А Іоф пстэуми джырэ лъэхъанэм Іо-фыр зытетыр къагъэлъагъо: цІыфхэм тынхэу Тхъэм фа-хьыхэрэмрэ къурмэнхэу фашІыхэрэмрэ агухэм якъэбза-гъэ икъугъэу агъэхъун алгъэкІырэп. ¹⁰ А тынхэри а къур-мэнхэри зэпхыгъэ Іоф закъохэр шхэнми ешъонми яІофрэ, диным ехьылагъэу зэфэмыдэ шІыкІэхэу цІыфхэм зызэ-рагъэкъэбзэжъынхэм яІофрэ ары. Ахэр цІыфхэм апкъ епхыгъэ унашъох; Тхъэм Іофхэр зэкІэ зэблехъужьыфэ, а унашъохэр щылэнхэ фэягъэ ныІэп.

9:4 мэнн зыцІэ шхыныр – Израил цІыфхэр Мысырым (Египет) къикІыжъхи, шъоф нэкІым къыщакІухъэу зыщэтым, шхынэу Тхъэм аригъэшхыгъэр ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылгъэу ытхыгъэм 16:4–5.

¹¹ Ау Христос джы щыІэ ІофышІухэр къыздихьыхэзэ, дин пэщэшхоу къэкІуагъ. Мы дунаем тет чэтэнгъэІагъэм нахь нахь чэтэнгъэІэгъэшхоу ыкІи чэтэнгъэІагъэ нахь икъугъэу щытым ыкІоцІ дин пэщэшхоу Іоф щешІэ. А чэтэнгъэІагъэр цІыфхэм аІэкІэ ашІыгъэ чэтэнгъэагъэу щытэп, ащ къикІырэр а чэтэнгъэІагъэр мы дунаеу Тхьэм къыгъэхъугъэм щыщэп. ¹² Пчэнымрэ танэмрэ якъурмэныпхъэ лъыр зыдимыхъэу, ежым ылъэу къащым шыкІэкІыгъэу, Унэу КІоцІэу анахь ЛъапІэу уашъом щыІэм Христос, джыри зэ имыхъажьынэу, зэ закъоу ихъагъ. Арэу-щтэу ежым ылъкІэ мыкІодыжын шъхъафитныгъэ тигъэгъотызэ, тэ тшъхъэхэр ыщэфыжыгъэх. ¹³ Дин пашэхэм пчэнхэмрэ шкІэхэмрэ якъурмэныпхъэ лъырэ чэмым ияжъэрэ цІыфхэу Тхьэм ыдэжъкІэ мыкъабзэхэу щытхэм атыраутхэщтыгъэх, ахэр къабзэхэу хъужьынхэм пае. ¹⁴ Ащ нахь нахьыбэу лІэныгъэр къызхэкІырэ Іофхэм тапыкІыжьынэуи, щыІэныгъэрэ шъыпкъагъэрэ зиІэ Тхьэм тыфэлэжъэнэуи Христос ылъ тыгухэр егъэкъэбзэжьых. Христос шыкІагъэ зи зимыІэ къурмэныпхъэ икъугъэу щытым фэдэу, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэу сыдигъуи щыІэм илъэкІыныгъэкІэ Тхьэм зыритыгъ.

¹⁵ Джащ пайй, Христосыр ары Тхьэмрэ цІыфхэмрэ азыфагу зэзэгъыныгъакІэр дэлъэу зыгъэхъурэр, Тхьэр зибынхэм ащыщ хъунхэу къызэджэгъэ цІыфхэм мыкІодыжынэу щыт ІэхьышІоу къызэригъэгугъагъэхэр къалъысынхэм пае. Сыда пІомэ цІыфхэу апэрэ зэзэгъыныгъэм ыІэчІэгъ чІэтхэу, псэкІод зышІагъэхэм ашъхъэхэр Христос илІэныгъэкІэ ыщэфыжыгъэх.

¹⁶ Осыет щыІэмэ, осыетыр къэзышІыгъэр зэрэлІагъэр къагъэшъыпкъэжьын фае, ¹⁷ сыда пІомэ осыетыр зыбгъэцакІэ хъущтыр, ар къэзышІыгъэр зылІэрэ ыужыр ары ныІэп. КъэзышІыгъэр псаумэ, осыетыр бгъэцакІэ хъущтэп. ¹⁸ Ащ пайй, апэрэ зэзэгъыныгъэри бгъэцакІэ хъун зэзэгъыныгъэу зыгъэхъугъэ закъор лъыр ары. ¹⁹ Сыда пІомэ, пегъымбар Мусэ Тэурат хабзэм иунашъохэр зэкІэ цІыф пстэуми зарегъэлум ыуж, цы плъыжъ чІапцІэр иссоп зыцІэ куандэм икъутамэхэм апишІи, танэхэмрэ пчэнхэмрэ алъ псы игъусэу ышти, а къутамэхэмкІэ тхылъымрэ цІыф пстэумрэ атриутхагъ. ²⁰ Мусэ еІанэ

кыыуагъ:* «Мы лъыр ары зэзэгъыныгъэу Тхъэм унашъо кыызэрэшъуфишъыгъэм фэдэу шъузэредэун фаер къэзыгъэшъыпкъэжъырэр». ²¹ Ащ фэдэуи чэтэнгъэлагъэмрэ Тхъэр зэрагъэлъапIэрэ псэуалъэ пстэумрэ лъы атриутхагъ. ²² Шъыпкъэ, Тэурат хабзэм зэритым фэдэу, сьд щыщри къэнагъэ шIагъо щымыIэу, лъыкIэ агъэкъэбзэжъы, къурмэнылIыи хэмылъэу псэкIод гъэгъуныгъэ щыIэп.

Христос къурмэныпхъэу зишIызэ, цIыфхэм япсэкIодхэр зэратрихыжърэр

²³ Арэуштэу а Iофхэу сызтегущыIагъэхэу, уашъом щыIэ Iоф шъыпкъэхэм ашъо теплъэхэу щытхэр мы къурмэнхэмкIэ агъэкъэбзэжъын фэягъэ. Ау уашъом щыIэ Iофхэм а къурмэнхэм анахыи нахь къурмэнышIухэр яфэшъуашэх. ²⁴ Сыда пIомэ цIыфмэ ашIыгъэ чэтэнгъэлагъэу Тхъэр зыдэщыIэ чIыпIэ шъыпкъэм ышъо теплъэу щытыр арэп Христос зэрыхьагъэр, уашъоу Тхъэр зыдэщыIэ чIыпIэ дэдэр ары зэрыхьагъэр, джы тэщ пае Тхъэм ыпашъхъэ ихьанэу. ²⁵ Дин пэщэшхор Унэ КIоцIэу анахь ЛъапIэу зыфаIорэм илъэс къэс ежъым ылъ мыхъоу, къурмэныпхъэм ылъ зыдихъэу ихьаштгыгъ. Ау Христос уашъоу Тхъэр зыдэщыIэ чIыпIэм зыфихьагъэр бэрэ къурмэныпхъэу зишIыныр арэп, джыри зэ къурмэныпхъэ зымышIыжъынэу, зэ закъо къурмэныпхъэу зишIыныр ары нахь. ²⁶ Арэуштэу щымытыгъэмэ, Тхъэм дунаер кызыигъэхъугъэм щегъэжъагъэу Христос бэрэ ыщэчын фаеу хъуштгыгъ. Ау ежъым къурмэныпхъэу зызэришIыгъэмкIэ псэкIодыр ыгъэкIодынэу джы лъэхъанэхэм якIэух дэжъ, джыри зэ къэмылъэгъожъынэу, зэ закъо къэлъэгъуагъ. ²⁷ ЦIыф пстэури зэ лIэжъын фаех, етIанэ Тхъэм хыкум атришIыхьашт. ²⁸ Ащ фэдэуи цIыфыбэмэ япсэкIодхэр атрихыжъынхэу Христоси зэ закъо къурмэныпхъэу зишIыгъ. ЕтIани зэ къэлъэгъожъышт.* КызылъэгъожъыкIэ, цIыфхэм япсэкIодхэр атрихыжъынхэу арэп кыызфэкIощтыр, цIыфхэу ежъыр кыызэрэкIожъыштым щыгугъыхэу, паплъэхэрэр мыкIодхэу кыгъэнэжъынхэу ары нахь.

9:20 Мусэ етIанэ кыыуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:8.

9:28 ЕтIани зэ къэлъэгъожъышт – дунаем икIэух ыдэжъ ары кызылъэгъожъыштыр.

ЯПШЭНЭРЭШЪХЬ

Тэурат хабзэр Иофышлухэу къяклоштхэм яжъяоу шытыгъэ нылэп, а Иофышлухэр зэрэщытыштхэри шыпкъягъэкIэ къягъэлъэгъон ылъэкIыштыгъэп. Арышъ, а къурмэн дэдэхэу илъэс къяси ашы зэпытыштыгъэхэмкIэ цыфхэу Тхьэм пэгъунэгъу хъунхэу фаехэр Тэурат хабзэм Тхьэм ыдэжъкIэ зишыпкъягъэ зи шыкIагъэ зимыIэ цыф икъугъэхэу ыгъэхъунхэ ылъэкIыштыгъэп. ² Ар ылъэкIыштыгъэмэ, цыфхэм къурмэншыныр ханэжыштыгъ. Сыда плэмэ Тхьэм пэгъунэгъу хъунхэу фаехэр а къурмэнхэмкIэ къябзэу хъуштгъэхэмэ, япсэкIодхэр агухэмкIэ зыдашIэжыштыгъэхэп. ³ Ау а къурмэнхэм илъэс къяси япсэкIодхэр агу къягъэкIыжыштыгъэх, ⁴ сыда плэмэ шкIэхэмрэ пчэнхэмрэ алъ цыфхэм япсэкIодхэр атырихын ылъэкIыштэп.

⁵ Арышъ, Христос мы дунаем къытехъанэу зэхъум, ащ Тхьэм мырэуштэу рилуагъ:*

«Къурмэнхэми тынхэми уафэягъэп,
ау пкъы къысфэбгъэхъазырыгъ.

⁶ Цыфхэм машлокIэ агъэстырэ къурмэнхэри,
япсэкIодхэр зытырахынхэм пае ашырэ къурмэнхэри
игъоу плъытагъэхэп.

⁷ ЕтIанэ сэ слуагъэ:

'О Тхьэ, мары, узыфаер згъэцэкIэнэу сыкъэкIуагъ,

уитхылъ сикъэбар зэритым фэдэу'».

⁸ Христос арэуштэу къызелом, ыпэ рапшIэу къылуагъэхэр мыхэр ары: «Къурмэнхэми, тынхэми, цыфхэм агъэстырэ къурмэнхэми, япсэкIодхэр зытрахынхэм пае, ашырэ къурмэнхэми уафэягъэп ыкIи игъоу плъытагъэхэп». Цыфхэм а къурмэнхэр Тэурат хабзэм иунашъо тетэу ашыштыгъэ пэтми, Христос арэуштэу къылуагъ.

⁹ ЕтIанэ мырэуштэу къылуагъ: «О Тхьэ, мары, узыфаер згъэцэкIэнэу сыкъэкIуагъ». Арэуштэу Христос апэрэ Иофхэр* зы бгъукIэ ригъэээкIыгъэх, ахэмэ ачIышIэ ятIонэрэ Иофыр* ригъэуцоным пае. ¹⁰ Исус Христос Тхьэр зыфэя-

10:5–7 Тхьэм мырэуштэу рилуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 40:6–8 (урыс библиемкIэ 39:7–9).

10:9 апэрэ Иофхэр – къурмэншыныхэр ары.

10:9 ятIонэрэ Иофыр – Христос къурмэнышхэу зызэришырэр ары.

гъэр зэригъэцэкIагъэм пае, ежым ыпкъ зэзакъо къурмэныпхъэу зэришIыгъэмкIэ, джыри зэ къурмэныпхъэу ымышIыжьиэу, тыгухэр ыгъэкъэбзэжьигъэх.

¹¹ Хэтрэ дин пащи идин пэщэ Iоф мафэ къэс ешIэ. А къурмэн дэдэхэу цIыфмэ япсэкIодхэр атезыхын зымылъэкIхэрэр ешIы зэпытых. ¹² Ау Христос цIыфмэ япсэкIодхэр егъашIэм ыпщыныжьиэпэнхэм пае, зы къурмэныпхъэ закъоу зешIы ужым, Тхьэм иджабгъукIэ щысынэу готIысхьагъ. ¹³ А уахътэм къыщегъэжъагъэу Христос пэплъэ, ипыйхэр Тхьэм ащ лъэгукIэтын* зыфишIышт мафэм. ¹⁴ Арэуштэу зэзакъо къурмэныпхъэу зызэришIыгъэмкIэ зыгу къабзэ хъухэрэм егъашIэм Тхьэм ыдэжъкIэ зишъыпкъагъэ зи щыкIагъэ зимыIэ цIыф икъугъэхэу ыгъэхъугъэх.

¹⁵ Тхьэм Ыпсэ Лъапи мы IофымкIэ къытфеушыхьаты; сыда пIомэ ыпэ рапшIэу мырэуштэу къеIо:*

¹⁶ «Зиусхъаным къеIо:

А мафэхэм ауж зэзэгъыныгъэу сэррэ ахэмрэ тазыфагу дэслъхъащтыр мыры:

Сиунашъохэр ахэмэ агухэм арыслъхъащтых, ашъхъэхэми арыстхэщтых».

¹⁷ ЕтIанэ къеIо:*

«ЯпсэкIодхэри бзэджагъэу ашIагъэхэри сыгу изгъэлъыжьищтхэп».

¹⁸ Тхьэм цIыфмэ япсэкIодхэр зэрафигъэгъугъэхэм пае, ахэр апщыныжьиэхэм фэшI, къурмэн ашIынэу щыкIагъэ яIэжъэп.

Тхьэм пэблагъэ тыжъугъэхъу

¹⁹ Арышъ, тшыхэр, Исус ылъэу къащым щыкIэкIыгъэм пае, чIыпIэ лъапиэу Тхьэр зыдэщыIэм гушхоныгъэкIэ тыхъан тлъэкIышт. ²⁰ Сыда пIомэ Исус ыпкъ къурмэныпхъэу зэришIыгъэмкIэ щыIэныгъэ тиIэ зыгъэхъурэ гъогукIэу пэIухъом блэкIырэр къытфыIуихыгъ. ²¹ Тхьэм

10:13 лъэгукIэтын – еплъ 1:13.

10:15–16 ыпэ рапшIэу мырэуштэу къеIо – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 31:33.

10:17 етIанэ къеIо – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 31:34.

иунагъо зыІэ илъ дин пэщэшхо тиІ. ²² Арышъ, Исус ылъ тыгухэм атриутхэзэ, тыгухэмкІэ зи мыхъун зыдэтымышІэжьи́нэу зэригъэкъэбзэжьи́гъэхэм пайй, тпкъыхэр псы къабзэкІэ зэрэттхъакІыгъэхэм пайй, тыгухэм шъыпкъагъэрэ шІошъхъуныгъэшхорэ арылъхэу, Тхъэм пэгъу-нэгъу тыжъугъэхъу. ²³ Арышъ, тызщыгугъыхэу, тызпаплъэрэ ІофышІухэу цІыфхэм зигугъу афэтшІыхэрэм тыкъызэкІэмыкІожъэу татэтэу тарыжъугъакІу, сыда пІомэ а ІофышІухэмкІэ тыкъэзыгъэгугъэгъэ Тхъэм шъыпкъагъэ иІэшъ ары. ²⁴ ШІулъэгъуныгъэ тыгухэм арылъынэуи, шІушІэныгъэхэм тапылъынэуи тызэрэгъэгугъэхэу тызэкІэлъыжъугъэплъыжъ. ²⁵ ЦІыф заулэмэ зэряхабзэ фэдэу тызэлукІэныр хэтэшъумыгъан, ау тызэрэжъугъэгугъэху. Зиусхъаным имафэ* нахъ къэблэгъагъэу зэрэшъу-лъэгъурэм пае, нахьи нахьибэу шъузэрэгъэгугъэхон фае.

²⁶ Шъыпкъагъэр зэдгъэшІагъэу, тыфаеу псэкІодшІэ-ным тыпылъмэ, типсэкІодхэр ттезыхын къурмэныпхъэ щыІэжъэл, ²⁷ ау щынэгъо унашъоу Тхъэм къыттыришІы-хъащтымрэ Тхъэм пэуцухэрэр зыгъэстышт мэшІошхомрэ къытпэплъэх. ²⁸ Пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ едэ-Іунэу зымыдэрэм шыхъатитІум е шыхъатищым къаІорэм-кІэ гукІэгъу фамышІэу укІ тыралъхъэщтыгъ. ²⁹ Ау цІы-фэу Тхъэм Ыкъо зыгъэпыутырэм Тхъэм ащ нахьи бэкІэ нахъ къин ригъэпщыныжъышт. Сыда пІомэ а цІыфым Христос ылъэу Тхъэм иззэгъыныгъэ зыгъэшъыпкъэ-жьи́гъэу, а цІыфым ыгу зыгъэкъэбзэжьи́гъэм пкІэ имы-Іэу елътэтэ, Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэу зынэшІу тэ къытщы-зыфэрэми ыгу хегъэкІы. ³⁰ Сыда пІомэ Зиусхъанэу мы-рэуштэу зыІуагъэр* тэшІэ: «ЦІыфхэм ябзэджагъэ я-зыгъэпщыныжъыщтыр сэры, яфэшъуашэ язгъэгъоты-жъышт». ЕтІани къыІуагъ:* «Зиусхъаным ежъ ицІыфхэм хъыкум атыришІыхъащт». ³¹ МыхъомышІагъэ зэрэпшІа-гъэм пае, щыІэныгъэ зиІэ Тхъэм ыІэмычІэ уифэныр сыдэу щынэгъошхуа!

³² БлэкІыгъэ мафэхэу Тхъэм икъэбар къыжъугуры-Іонэу инэфынэ къызышъутепсагъэхэр шъугу къэжъугъэ-

10:25 Зиусхъаным имафэ – ахърэт мафэр ары.

10:30 мырэуштэу зыІуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхы-лъэу ытхыгъэм 32:35.

10:30 етІани къыІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 32:36.

кІыжых. Игъогу шъукъызэкІэмыкІожьэу шъурыкІоу, а мафэхэм къинышхуабэхэр шъущэчыщтыгъэх. ³³ Загъорэ цІыфмэ апашъхъэ къыщышъохъоныщтыгъэх, гузэжъогъуми шъухадзэщтыгъ, загъори арэуштэу зыдзекІуагъэхэм гъусэ шъуафэхъущтыгъ. ³⁴ ХъапсчІэсхэми къин адэшъущэчыщтыгъ. ЦІыфмэ шъуимылъку зэрэшъутырахыгъэр шъуигуапэу шъудэщтыгъ, сыда пІомэ ащ нахы нахмылъкушхоу мыкІодыжыщтыр уашъом зэрэщышъуилэр шъушІагъэшъ ары.

³⁵ Арышъ, гушхоньгъэу шъуилэр хэшъумынэжъ, сыда пІомэ гушхоньгъэ зилэхэм ялэхьышІу инышт. ³⁶ Тхьэр зыфаер зыжъугъэцакІэ ужым, шъукъызэригъэгугъэгъэ ІэхышІур жъугъотыным пае, теубытэныгъэ шъуилэн фае. ³⁷ Сыда пІомэ Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

«Бэ дэдэ темышІэу, къэкІощтыр мыгужъоу къэсышт.

³⁸ ШІошъхъуныгъэ зэриІэм пае, садэжъкІэ шъыпкъагъэ зилэр псэушт.

Ау а цІыфыр къызэкІэкІожьмэ, ащ сыгу еІуштэп».

³⁹ Ау зызыгъэкІодхэу къызэкІэкІожьхэрэм тащыщэп, шІошъхъуныгъэм игъогу тырэкІо, арэуштэуи зэрэщытым пае, тымыкІодэу Тхьэм тыкъегъэнэжы.

ЯПШЫКІУЗЭНЭРЭШЪХЪ

Пасэм цІыфхэр Тхьэм щыгугъыхэу зэрэщытыгъэхэр

ШІошъхъуныгъэр зыфэдэр Іофхэу тызщыгугъыхэу, тызпаплъэхэрэр зэрэдгъотыштхэр тшІэныр ары, тымылъэгъурэ Іофхэм тицыхъэ ателъынри ары. ² Пасэм дунаем щыпсэущтыгъэ цІыфхэм шІошъхъуныгъэ ялэу зэрэщытыгъэм пае, Тхьэр шыхъатышІу афэхъугъ.

³ ШІошъхъуныгъэ зэрэтиІэм пае, Тхьэм дунаер игущылэкІэ къызэригъэхъугъэр зэхэтэшІыкІы. Арэуштэу цІыфым ынэкІэ ылъэгъурэр ынэкІэ ымылъэгъурэм къыхэкІыгъ.

10:37–38 Тхьэм игущылэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Аввакум тхылъэу ытхыгъэм 2:3–4.

⁴ Авел* шлошъхъуныгъэ илэу зэрэщытыгъэм пае, Каин къурмэнэу ышлыгъэм нахы нахъ къурмэнышлу ышлыгъ. Тхъэм Авел итынхэр зедэхэм, Авел шлошъхъуныгъэ илэу зэрэщытыгъэм пае, шъыпкъагъэ илэу зэрэщытыгъэмклэ Тхъэр ащ шыхъат фэхъугъ. Авел дунаем ехыжъыгъ, ау шлошъхъуныгъэ илэу зэрэщытыгъэм пае, джыри къэбар къытфехъы.

⁵ Енох* шлошъхъуныгъэ илэу зэрэщытыгъэм пае, Тхъэм ащ лэныгъэр римыгъэлъэгъоу уашъом дихъыежъыгъ. Тхъэм ар уашъом зэрэдихъыежъыгъэм пае, цыфхэм ар агъотыжъын алъэклыгъэп. Енох уашъом дихъыеным ыпэ-клэ, Тхъэм ыгу ащ зэрелугъэмклэ Тхъэм игущылэ тхыгъэ-хэр шыхъат фэхъух. ⁶Цыфым шлошъхъуныгъэ имылэмэ, Тхъэм ыгу ащ къелуштэп; сыда плэмэ хэти Тхъэм пэ-благъэ хъунэу фаем Тхъэр зэрэщылэмкли, Тхъэм игъогу лъыхъухэрэм ялэхъышлу зэраритырэмкли шлошъхъуныгъэ илэн фае.

⁷Къэклошт Иофхэу цыфхэм амылъэгъугъэхэм яхыла-гъэу Тхъэм Нухъэ* зызэхырегъэшлыкым, Нухъэ шлошъ-хъуныгъэ илэу зэрэщытыгъэм пае, Тхъэм щыщыни, иуна-гъо мыклодэу кыгъэнэжъыным пае, къухъэр ышлыгъ. Нухъэ шлошъхъуныгъэу илэу щытыгъэмклэ дунаем ицыф-хэм ямысагъэ нафэу ышлыгъ. Шлошъхъуныгъэ илэу зэ-рэщытыгъэм пайи, Тхъэм ежъым ыдэжъклэ ащ шъыпкъа-гъэ илэу зэрилъытагъэр илэхъышлоу хъугъэ.

⁸Тхъэр Ибрахымэ* илэхъышлу кылысышт хэгъэгум кло-нэу кызеджэм, Ибрахымэ шлошъхъуныгъэ илэу зэрэщы-тыгъэм пае, Тхъэм едэлуи, зыдэклоштыр ымышлу щы-тыгъэ пэтми, гъогум техъагъ. ⁹Шлошъхъуныгъэ илэу зэрэщытыгъэм пае, Тхъэм кыритынэу кызэригъэгугъэ-гъэ хэгъэгум хымэм фэдэу щыпсэуштыгъ. А хэгъэгум хымэм фэдэу Ибрахымэ чэтэнгъэлагъэхэм ачлэсэу щы-псэуштыгъ. Исхъакъи Якъуби чэтэнгъэлагъэхэм ачлэ-сыгъэх. Тхъэм Ибрахымэ кызэригъэгугъэгъэ лэхъышлур ащ игъусэхэу ахэми къалъысынэу щытыгъ. ¹⁰Арэуштэу Ибрахымэ чэтэнгъэлагъэхэм ачлэсыгъ. Сыда плэмэ къэ-

11:4 Авел – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 4:3–10.

11:5 Енох – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 5:21–24.

11:7 Нухъэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:13–22.

11:8 Ибрахым – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 12:1–5.

лэшхоу Тхьэм ыгъэпсыгъэу, ыгъэуцугъэу мыкIодыжьын лъапсэхэр зиIэм паплъэщтыгъ.

¹¹ Сарэ* сабий хэмыкIэу ыкIи ыныбжь блэкIыгъэу щытыгъэ пэтми, шIошъхъуныгъэ иIэу зэрэщытыгъэм пае, сабий къыхэкIынэу Тхьэм кIуачIэ къыритыгъ, сыда пIомэ Тхьэу зигущылэ езытыгъэр зэрэшъыпкъэр Сарэ ышIэщтыгъ. ¹² Арэуштэу лIэныгъэм пэгъунэгъу хъугъэ пэтми, а лIы закъом бынхэу къытехъукIыгъэхэр уашъом ит жъуагъохэм япчъэгъабэ фэдизэу бэ хъуцтыгъэх, хылушъом Iулъэу, умылътэштъунэу щыт пшахъоми фэдизэу бэ хъуцтыгъэх.

¹³ Мы цIыфхэр зэкIэ шIошъхъуныгъэ яIэу лIагъэх. Тхьэм Iофхэу къызэригъэгугъагъэхэр агъотыгъэхэп, ау чыжьэкIэ ахэр алъэгъухи, ащыгушIукIыгъэх. «Мы дунаем тыхымэхэу ыкIи тыхымэхэсхэу тытет», къаIуагъ.

¹⁴ Арэуштэу зыIохэрэм яхэгъэгу шъыпкъэ ыуж зэритхэрэр къагъэнафэ. ¹⁵ Хэгъэгоу зэрыкIыжьыгъэхэр арыгъэмэ агу илтыгъэр агъэзэжьынэу игъо фифэщтыгъэх. ¹⁶ Ау хэгъэгу нахышIу горэм кIэхъопсыщтыгъэх – ар уашъом щылэ хэгъэгур ары. Арышъ, ежъхэм я ТхьэкIэ зеджэхэкIэ, Тхьэр атеукIытыхъажьырэп, сыда пIомэ ахэмэ зы къалэ афигъэпсыгъ.

¹⁷ Тхьэм Ибрахымэ* ишъыпкъагъэ зегъэунэфым, Ибрахымэ шIошъхъуныгъэ иIэу зэрэщытыгъэм пае, Исхьакъ къурмэныпхъэу къыхыгъ. ¹⁸ «Исхьакъ къытехъукIынэу цIыфхэр ары о уибын шъыпкъэхэкIэ зеджэштхэр», ыIозэ, Тхьэм Ибрахымэ къыгъэгугъагъэ пэтми,* Ибрахымэ ыкъо закъор къурмэн ышIынэу хъазырэу щытыгъ. ¹⁹ Сыда пIомэ Тхьэм Исхьакъ лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжьын зэрилъэкIыщтым Ибрахымэ щыгугъыщтыгъ, Исхьакъи лIагъэхэм къахэтэджыкIыжьыгъэу Ибрахымэ зэригъотыжьыгъэр пIоми хъун.

²⁰ Исхьакъ* шIошъхъуныгъэ иIэу зэрэщытыгъэм пае,

11:11 Сарэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:11–14; 21:2.

11:17 Ибрахымэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:1–14.

11:18 Тхьэм Ибрахымэ къыгъэгугъагъэ пэтми – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:12.

11:20 Исхьакъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 27:27–29, 39–40.

Тхьэм къэкӀошт уахътэм Якъубэрэ Исаврэ ынэшӀу къы-
зэращифэщтыр ариӀуагъ.

²¹ Якъуби* шӀошъхъуныгъэ иӀэу зэрэщытыгъэм пае, лӀэн
зэхъум, Юсыф ыкӀохэм ащыщэу хэти Тхьэм ынэшӀу къы-
зэращифэщтыр риӀуагъ, ибэщи зытыригъакӀэзэ,* Тхьэм
щытхъу фишӀыгъ.

²² Юсыфи* шӀошъхъуныгъэ иӀэу зэрэщытыгъэм пае, илӀэ-
гъу къызэсым, Израил цӀыфхэр Мысырым къызэрикӀы-
жыщтхэм игугъу къышӀыгъ, ихьэдэ-кӀупшъхъэхэри зы-
чӀалъхъажьын фаемкӀэ унашъо къышӀыгъ.

²³ Пегъымбар Мусэ ятэ-янэхэм* шӀошъхъуныгъэ яӀэу
зэрэщытыгъэм пае, Мусэ къызэхъум, мэзищым агъэбы-
лтыгъ, сыда пӀомэ сабыир зэрэдахэр алъэгъугъ, пачъы-
хъэ Фырауным иунашъуи щыцынэщтыгъэхэп.

²⁴ Муси* шӀошъхъуныгъэ иӀэу зэрэщытыгъэм пае, ины
зэхъум, пачъыхъэ Фыраун ипхъурэлъфкӀэ къеджэнхэу
ыдэщтыгъэп. ²⁵ ПсэкӀодшӀэнымкӀэ зы охътэ кӀакокӀэ
зигъэтхъэжьиным нахы, Тхьэм ицӀыфхэм кӀин адищэ-
чыныр нахъ къыштагъ. ²⁶ Мысырым имылъку пстэуми
анახы Христос пае ежыр агъэпыутыныр нахъ баиныгъэу
ылъытэщтыгъ, сыда пӀомэ ІэхышӀоу къылъысыщтым
еплъыщтыгъ. ²⁷ ШӀошъхъуныгъэ иӀэу зэрэщытыгъэм
пае, пачъыхъэм игубжыныгъэ щымыщынэу Мысырым
икӀыжыгъ. ЦӀыфхэм амылъэгъурэ Тхьэр ылъэгъоу зэ-
рэщытыгъэм фэдэу, теубытэныгъэ ыгу илтыгъ. ²⁸ Мусэ
шӀошъхъуныгъэ иӀэу зэрэщытыгъэм пае, Израил цӀыфмэ
Пасхъэ мэфэкӀ мэфэшхор* апэ дэдэу аригъэгъэлъэпӀагъ,
япчъэхэми лъы атыраутхэнэу унашъо афишӀыгъ, зыгъэ-
кӀодырэ мэлэичым ящыпэрылъфхэр ымыгъэкӀодынхэм
пае.

²⁹ Израил цӀыфхэм* шӀошъхъуныгъэ яӀэу зэрэщыты-

11:21 Якъубэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 48:1–20.

11:21 ибэщи зытыригъакӀэзэ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу
ытхыгъэм 47:31.

11:22 Юсыф – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 50:24–25.

11:23 Мусэ ятэ-янэхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятӀонэрэ тхылъэу ытхы-
гъэм 2:2.

11:24 Мусэ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятӀонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 2:10–12.

11:28 Пасхъэ мэфэкӀ мэфэшхор – еплъ Пегъымбар Мусэ ятӀонэрэ
тхылъэу ытхыгъэм 12:21–28.

11:29 Израил цӀыфхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятӀонэрэ тхылъэу ытхы-
гъэм 14:21–31.

гъэм пae, чIыгу гъушгъэм рыкIохэрэм фэдэу, Хы Плтыжым зэпырыкIыгъэх, ау Мысыр цIыфхэри зэпырыкIынхэу зыфежъэхэм, зэкIэри ытхьалагъэх.

³⁰ Израил цIыфхэм шIошгъхуныгъэ яIэу зэрэщытыгъэм пae, Ерихон къалэр* мэфиблым къызакIухъэ ужым, къалэм идэпкъ къызэхэуагъ.

³¹ Бзылгъфыгъэ хэтакIоу Раав* шIошгъхуныгъэ иIэу зэрэщытыгъэм пae, шIошгъхуныгъэ зимыIэхэм адэкIодыгъэп, сыда пIомэ пый плгъакIохэр игуапэу ригъэблэгъагъэх (нэмыкI гъогукIи къалэм дищыжыгъэх).

³² Джыри сыд сIона? Гедеон, Варак, Самсон, Иеффэ, Даутэ, Самуел, адрэ пегъымбархэм якъэбар къэсIонэу игъо сыфифэрэп. ³³ Ахэмэ шIошгъхуныгъэ яIэу зэрэщытыгъэм пae, нэмыкI пачгъыхагъухэм атекIуагъэх, зэфагъэри агъэпсыгъ, Тхьэм къызэригъэгугъэгъэ Iофхэри яIэ хъугъэх. Аслгъанхэм ажэхэр агъэпытагъэх, ³⁴ мэшIошхохэри агъэкIосагъэх, сэшхохэми къалэпыкIыжыгъэх. КIуачIэ ямыIэу щытыгъэ пэтми, кIуачIэ яIэ хъугъэ. ЗаомкIэ лгъэкIыныгъэ яIэ хъугъэ, хымэхэм ядзэхэри рафыжыгъэх. ³⁵ Бзылгъфыгъэхэм ялIагъэхэр къэхъужыгъэхэу агъотыжыгъэх. Тхьэм къызигъэтэджыжхэкIэ, щылэныгъэ нахышIур агъотыным пae, нэмыкIхэм (Тхьэр агъэпцIынэу зэрамыдагъэм пae), япыхэм атIупщыжыгъэхэп. Арэуштэу зэхъум, япыйхэм ахэмэ къин арагъэщэчызэ аукигъэх. ³⁶ ЦIыфхэр ахэмэ ащыщхэм яхъонхэзэ, къамыщкIи яохэзэ къин арагъэщэчыгъ, етIанэ Iэхъу-лгъэхъу атыралгъхы, хьапсым чIадзагъэх. ³⁷ ЦIыф заулэхэми мыжгъокIэ яохэзэ аукигъэх, заули пхгъэм фэдэу зэпахыгъэх, заули сэшхокIэ аукигъэх. ШIошгъхуныгъэ зиIэ цIыфхэм мэлышгъорэ пчэнышгъорэ ащыгъхэу къакIухьащтыгъ, щыкIагъэ яIэу щытыгъ, гузэжгъогъум хэтыщтыгъэх, цIыфхэм ахэмэ лые къарахыщтыгъ. ³⁸ Ахэмэ яшIугъэ мы дунаем ифэшгъуашэу щытыгъэп. Шгъоф нэкIхэмрэ Iошгъхьэхэмрэ къакIухьащтыгъэх, гъочIэгъхэмрэ Iошгъхьэ тIуакIэхэмрэ ащыпсэущтыгъэх.

11:30 Ерихон къалэр – еплгъ Исус Навин икъэбар зэрыт тхылгъым 6:12–21

11:31 Раав – еплгъ Исус Навин икъэбар зэрыт тхылгъым 2:1–21: 6:22–25.

³⁹ Ау шлошъхъуныгъэ ялэу зэрэщытыгъэм пае, Тхьэр шыхъатышлу ахэмэ зэкIэ афэхъугъэми, Тхьэм ежъ ицIыфхэр къызэригъэгугъэгъэ Iофхэр агъотыгъэхэп. ⁴⁰ Сыда пломэ Тхьэм ыгу хэлъыгъэр тэркIэ нахъышлу – ахэр тимыгъусэхэмэ, ежъым ыдэжъкIэ зишъыпкъагъэ зи щыкIагъэ зимыIэ цIыф икъугъэхэу зэрэмыхъуштхэр ары.

ЯПШЫКIУТIОНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм ибынхэр зэригъэдалохэрэр

Арышъ, ащ фэдэ шыхъат купышхо тапэ итэу зэрэтиIэм пае, сыд фэдэрэ хьылъэу ттелъымрэ псэкIодэу тызышлуанэрэмрэ зытетэжъугъэдзыхи, теубытэныгъэ тиIэу, зэпэчъэныгъэу тапэ илъым тырыжъугъачъ. ² Исус тынэхэр тетэжъугъэгъэтых. Ежъыр ары шлошъхъуныгъэм игъогу тытезыгъахъэу, пащэ къытфэхъоу, тишлошъхъуныгъэ зи щыкIагъэ имыIэу, икъугъэу зыгъэхъурэр. Гушлуагъоу ыпашъхъэ илъыгъэм пае, цIыфхэм къащым зэрэтыраIулIагъэм икъин ащ ыщэчыгъ, къащым иемыкIуми еплъэу щытыгъэп, Тхьэм итIысыплэ лъапIи иджабгъукIэ щыготIысхъагъ. ³ Шъуемызэщыным ыкIи шъугу шъумыгъэкIодыным пае, Исус шъуегупшыс. ПсэкIодышIэ цIыфхэу ежъым ыуджэгъушттыгъэхэм сыдэу къинышхуа рагъэщэчыгъэр!

⁴ ПсэкIодым шъуебэнызэ, лъы къышъукIэкIыфэ, шъупэуцужьыгъэгоп. ⁵ Тхьэм ибынхэкIэ къышъуаджэу шъузэригъэгушхорэр* шъущыгъупшагъ:

«Сибын, Зиусхъаным узигъэдалокIэ, пхъэтэпэмышъ умышIы,

ежъыр къызыюгыекIи угу умыгъэкIоды,

⁶ сыда пломэ Зиусхъаным шлу ылъэгъурэр егъэдало,

хэти ибын фэдэу ыдэрэми къин регъэщэчы».

⁷ Арышъ, Тхьэм шъузигъэдалокIэ, теубытэныгъэ зижъугъаI. Ибынхэу шъузэрэщытым пае, Тхьэр арэуштэу къыжъудэзекIо. Сыда пломэ тым ымыгъэдалорэ бын шыла?

12:5–6 Тхьэм шъузэригъэгушхорэр – еплъ Гушъыжъхэу пачъыхъэ Сэлмэн ытхыгъэхэм (Притчи) 3:11–12.

⁸Тхьэм ибын пстэури зэригъэдаIохэрэм фэдэу шъуимыгъэдаIомэ, ибынхэм шъуащыщэп, бзэджэрылъфмэ шъуафэдэ нахь. ⁹Ащ нэмыкIэу, мы дунаемкIэ тятэхэм тагъэдаIомэ, лъытэныгъэ афытиI. ТыщыIэным пае, Тятэ лъапIэу уашъом щыIэм ащ нахьы нахьыбэу тыфэIорышIэн фае. ¹⁰Ахэмэ охътэ кIаком пае, игъоу зэралъытагъэм фэдэу, тагъэдаIощтыгъ. Ау Тхьэм, ежъ илгъэпIагъэкIэ Iахъэ тиIэным пае, ишIуагъэ къытигъэкIынэу тегъэдаIо. ¹¹Зыгорэм тызигъэдаIокIэ, тигуапэ хъурэп, тигуаоу мэхъу нахь. Ау ыужкIэ Тхьэм зэригъэдаIохэрэмкIэ ыгъэсэгъэ цIыфхэм шIоу ащ къафыхэкIырэр шъыпкъагъэмрэ гупсэ-фыныгъэмрэ ары.

¹²Арышъ, шъо шъуIэхэу къелэлэхыхэрэмрэ лъэкIыныгъэ зыхэмылътъжъ лъэгуанджэхэмрэ кIуачIэ ахэжъугъэлъ. ¹³ЦIыф лъащэр нахь Iае шъумыгъэхъоу, хъужьыным пае, гъогу занкIэм шъурыкIу.

Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэр пхъэтэпэмыхъ шъумышIы

¹⁴ЦIыф пстэуми шъузэрагурыIонми, гукъэбзагъэри зэрэшъуиIэными ыуж шъуит; сыда пIомэ гукъэбзагъэ имыIэу зыми Зиусхъаныр ылъэгъуштэп. ¹⁵Шъуащыщэу зыми Тхьэм ынэшIу щыфэныгъэ зэрэзыхимыгъэныным шъуфэсакъ. Зиягъэ къакIорэ лъэпсэ дыджэу цIыфыбэхэр зыгъэушIоирэр къышъухэкIынэу орэмышъу. ¹⁶Шъуащыщэу зи зинэ зышIэрэ цIыфхэм ащыщэу орэмышъу, е Исав* фэдэу, Тхьэм ищынагъо зыгу имылъ цIыфхэм ащыщэу орэмышъу. Исав къо нахьыжъым фитыныгъэу иIэу щытыгъэхэр шхын закъом пае ыщагъэх. ¹⁷ЕтIани зэрэшъушIэрэм фэдэу, Тхьэм ынэшIу къыщифэнэу Исав ятэ Тхьэм ригъэлъэлунэу фэягъ*, ау ятэ фидагъэп. Исав гъызэ ятэ елъэлугъэми, ащ ыIогъагъэм тыригъэкIышъугъэп.

¹⁸Шъузынэсын шъулъэкIынэу, машIом ыстырэ къушхъэм ыдэжъ шъукъэкIуагъэп*. ШIункIым, мэзахэм, жъыбгъэ-

12:16 Исав – еплъ Пегъыбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 25:29–34; 27:30–40.

12:17 ятэ Тхьэм ригъэлъэлунэу фэягъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 27:30–40.

12:18 машIом ыстырэ къушхъэм ыдэжъ шъукъэкIуагъэп – е, Израил цIыфхэм афэдэу, машIом ыстырэ Синай къушхъэм ыдэжъ шъукъэкIуагъэп. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:16–22; 20:18–21.

шхом, ¹⁹ бжъэмыешхом ымакъэ, гущыІэ макъэм адэжьи шъукъэкІуагъэп. Тхъэм ымакъэ зэхэзыхыгъэхэр джыри къадэмыгущыІэжьи нэу елъэІугъэх, ²⁰ сыда пІомэ а макъэм кыІогъэ унашъор ащэчын алъэкІыгъэп: «ХъакІэ-къуакІэ-ри къушъхъэм нэсымэ, мыжъокІэ е щэбзашэкІэ шъуукІын фәе». ²¹ Къафэлъэгъуагъэр щынэгъошхуагъэти, пегъымбар Муси, «Сэщынэ ыкІи сэкІэзэзы», кыІуагъ*.

²² Ау шъо шъукъыздэкІуагъэр Сион Іуашъхъэр* ары, щыІэныгъэ зиІэ Тхъэм икъэлэшхоу, уашъом щыІэ Ерусалимэу, мин пчъагъэу мэлэІичхэр зыдэщыІэри ары. ²³ Тхъэм иапэрэ бынхэу уашъом щыІэ тхылъым зыщІэ итхэм ямэфэшхо зэлукІэ шъукъэкІуагъ. Тхъэу цІыф пстэуми хыкум атезышІыхъэрэм шъукъэкІуагъ, Тхъэм ыдэжъкІэ зишъыпкъагъэ зи щыкІагъэ зимыІэ цІыф икъугъэу хъугъэхэм апсэхэм адэжьи шъукъэкІуагъ. ²⁴ Исусэу зэзэгъыныгъакІэр Тхъэмрэ цІыфхэмрэ азыфагу дэлъэу зыгъэхъугъэмрэ ащ ылъэу кыкІэкІыгъэмрэ адэжъ шъукъэкІуагъ. Авел ылъ нахьи Исус ылъ Іоф нахышІум тыщегъэгугъы.

²⁵ Шъусакъ, къэгущыІэрэм шъуакІыб фэшъумыгъаз. Тхъэм ыдэжъ кыкІыгъэ къэбарыр чІылъэм кыщызыІогъагъэм зыкІыб фэзыгъэзагъэхэм къинэу яфэшъуашэр амыгъотэу къэнэжьи гъэхэп. Арышъ, уашъом кыкІэу кыддэгущыІэрэм тэри такІыб фэдгъазэмэ, ащ нахьи нахъ къинэу тфэшъуашэр дгъотыштба? ²⁶ Джащыгъум Тхъэм ымакъэ чІылъэр ыгъэсысыгъ, ау джы Тхъэм гущыІэ пытэ ытыгъ:* «Джыри зэ чІылъэм имызакъоу уашъори згъэсысыжьишт», ыІоу. ²⁷ «Джыри зэ» зыфиІорэ гущыІэхэм къагъэнафэ Тхъэм ыгъэсысырэ пстэури – Тхъэм кыгъэхъугъэхэр ары – ячІыпІэ зэрэригъэкІыжьиштхэр. Арэуштэу зыхъукІэ, Тхъэм ымыгъэсысырэ Іофхэр ары къэнэжьиштхэр.

²⁸ Арэуштэу тетыгъоу зыми ымыгъэсысышъуштыр Тхъэм кыизэрэтитырэм пае, щытхъу фэтэжъугъэшІ.

12:21 пегъымбар Муси кыІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 9:19.

12:22 Сион зыщІэ Іуашъхъэр – ащ кыкІырэ Тхъэм иунэшхоу уашъом щыІэр ары.

12:26 гущыІэ пытэ ытыгъ – еплъ Пегъымбар Аггей тхылъэу ытхыгъэм 2:6.

ДгъэлъапІэу, щынагъо фытиІэу ыгу къызэдгъэІоу, ежым тыфэжъугъэлажъ, ²⁹сыда пІомэ ти Тхъэ зэкІэри зыгъэ-стырэ машІом фэд.

ЯПШЫКІУЩЭНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм ыгу къызэрэзэдгъэІун фаер

Зэкъошхэм афэдэу шІу шъузэрэлъэгъу зэпыт. ²Хьа-кІэр жъугъэлъэпІэныр зыщышъумыгъэгъупш; сыда пІо-мэ арэуштэу цІыф заулэмэ амышІахэу мэлэІичхэр агъэ-хъэкІагъэх*. ³ХьапсчІэсхэм хьапсым шъузэрадычІэсым фэ-дэу, къин зыщэчыхэрэми къин зэрадэшъущэчырэм фэ-дэу, зыщышъумыгъэгъупшэх. Шъори мы дунаем тет цІыфхэм шъуащыщ.

⁴ЗэлІ–зэшъузыныр зэкІэми арэгъэлъапІ, лІымрэ шъу-зымрэ япІэ къабзэу щэрэт. Тхъэм зинэ зышІэхэрэр ыгъэмысэщтых. ⁵Ахъщэм шъукІэмыхъопсэу шъущыт, шъуиІэми разэ шъурыхъу. Сыда пІомэ ежъ Тхъэм къы-Іуагъ:*

«Ныбжьи ухэсынэжъыщтэп, уизакъоуи укъэзгъэ-нэжъыщтэп».

⁶Арышъ, гушхоныгъэкІэ тэІо:*

«Зиусхъаныр сиІэпыІэгъушъ, зыми сыщыщынэ-щтэп.

ЦІыфхэм сыда къысашІэшъущтыр?»

⁷Шъуитхъаматэхэу Тхъэм игущыІэхэр къышъозыІуа-гъэхэр зыщышъумыгъэгъупшэх. Дунаем зэрехыжъыгъэ-хэм шъуеплгызэ, яшІошъхъуныгъэ илъэужхэм шъуары-кІу. ⁸Исус Христос тыгъуасэ зэрэщытыгъэм фэдэу, зы-зэблیمыхъоу непи щыт, егъашІэми щытыщт.

⁹Іоф гъэшІэгъон зэфэшъхъафхэу цІыфхэм адрэ цІыф-хэм арагъашІэхэрэм зыдышъумыгъэхьых. Тхъэм ынэ-шІу щыфэныгъэкІэ шъугухэр жъугъэпытэхэмэ дэгъу, ау

13:2 мэлэІичхэр агъэхъэкІагъэх – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:1–8; 19:1–3.

13:5 Тхъэм къыІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхы-гъэм 31:6.

13:6 тэІо – еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:6 (урыс библиемкІэ 117:6).

шхынхэм яхьылэгъэ унашъохэм пкІэ яІэп. А унашъохэм ахэмэ атетэу рыкІорэ цІыфхэм яшІуагъэ зи арагъэкІы-рэп. ¹⁰Тэ тикъурмэн шІыпІэ тІІ. ЧэтэнгъэІагъэм щы-лажъэщтыгъэхэм а шІыпІэм икъурмэныпхъэ* щыщ ашх-ынэу фитхэу щытыгъэхэп.

¹¹Дин пэщэшхом цІыфхэм япсэкІодхэр ыпщыныжъын-хэм пае, былымхэм алъ зыдихьызэ, Унэу КІоцІэу анахь ЛъапІэу зыфаІорэм ихъэщтыгъ, ау былымхэм апкъыхэр къэлэ кІыбым* щагъэстыщтыгъэх. ¹²Ащ пае Исуси ылъыкІэ цІыфхэм агухэр ыгъэкъэбзэжъынхэм пае, къэлэпчъэ кІыбым* къин щищэчыгъ. ¹³Арэуштэу емыкІоу къырахыгъэм тІІахъэ хэлъыным пае, Исус ыдэжъ къэлэ кІыбым тыжъугъакІу. ¹⁴Сыда пІомэ мыщ дэжъым мыкІодыжъын къалэ щытиІэу щытэп, къэкІошт къалэм тыпэплъэ нахь.

¹⁵Арышъ, Исус ыцІэкІэ Тхъэм щытхъу фэтэжъугъэшІ зэпыт – а щытхъур ары тэ тикъурмэныпхъэ – ыцІэ зы-гъэлъапІэрэ Іупэхэм къадэкІырэр ары тикъурмэны-пхъэр. ¹⁶ШІу шъушІэнри зыщышъумыгъэгъупш, шъуиІэри нэмыкІ цІыфхэм адэжъугощынри зыщышъумыгъэ-гъупш, сыда пІомэ ащ фэдэ къурмэныпхъэхэр Тхъэм игуапэх.

¹⁷Шъуитхъаматэхэм аІохэрэм шъуядэІу ыкІи шъуафэІо-рышІ, сыда пІомэ Тхъэм пэгъокІ ратыжъын фаехэу, шъу-псэхэм афэсакъхэу алъэплъэх. ЯІоф хэщэтыкІыныгъэкІэ мыхъоу, гушІохэу ашІэным пае, шъуядэІу. ЯІоф хэщэ-тыкІыныгъэкІэ ашІэмэ, ащ ишІуагъэ къышъокІырэп.

¹⁸Тхъэм шъукъытфелъэІу. Мыхъун зи тыгухэм арылъэу зыдэтшІэжъырэп, сыда пІомэ Іоф пстэумкІи шъыпкъа-гъэ тІІэу, тызекІонэу тыфай. ¹⁹ЗэкІэмэ апэу сышъо-лъэІу, шІэхэу шъуадэжъ Тхъэм къысигъэгъэзэжъынэу шъуелъэІу.

ТхъэлъэІу ыкІи аужырэ шІуфэс гущылэхэр

²⁰Гупсэфыныгъэ къытэзытырэ Тхъэм ти Зиусхъан Исус Христосэу мэлхэм ямэлэхъошхор лІагъэхэм къахигъэ-

13:10 къурмэныпхъэр – Тхъэм щытхъоу фэтшІырэр ары, еплъ 13:15.

13:12 къэлапчъэм ыкІыб – Ерусалим икъэлапчъэ ары.

тэджыкІыжыгъ. Исус ылъ ары мыкІодыжыын зэээгъы-
ныгъэу Тхъэм ежыррэ тэррэ тазыфагу къыдилъхъагъэр
мыхъурым* фэдэу къэзыгъэшъыпкъэжыгъэр.²¹ Тхъэр зы-
фаер жъугъэцэкІэным пае, шІоу шъуищыкІагъэр зэкІэ
шъугухэм къарерэлъхъ. Исус Христос илъэкІыныгъэкІэ
Тхъэм игъоу ылъытэрэ Іофхэр шъуерэгъэгъэцакІэх. Мы-
кІодыжыын щытхъушхор ий. Амин.

²² Сшыхэр, къызэрыжъугурызгъаІорэ гущыІэхэр шъу-
дэнхэкІэ сышъолъэІу. Бэ къышъуфэстхыгъэп.

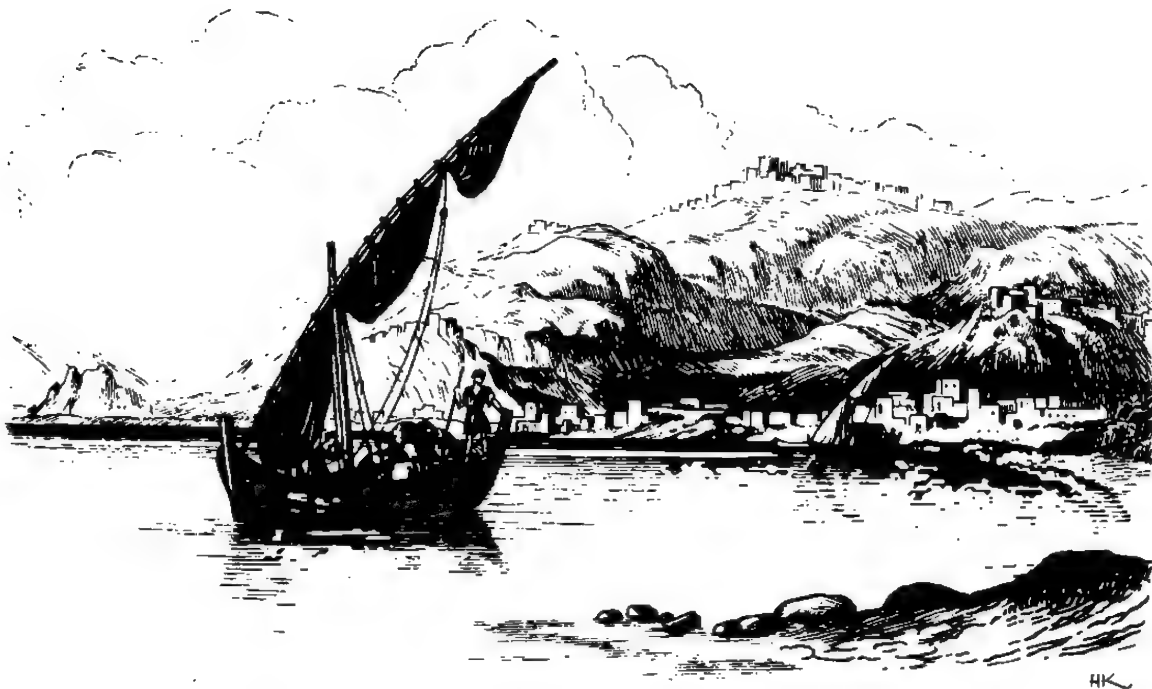
²³ Тшы Тимофей* шъхъафитэу къызэратІупщыжыгъэр
шъушІэнэу сыфай. Мыгужъоу къакІомэ, ащ сыригъу-
сэу шъуслъэгъунэу сыкъэкІошт.

²⁴ Шъуитхъамэтэ пстэухэмрэ Тхъэм ицІыф лъэпІэ пстэу-
хэмрэ аІапэ сфэшъуубытыжъ. Италием щыщ тшыхэм
шІуфэс къышъуахыжы.

²⁵ Шъо пстэуми Тхъэм ынэшІу къышъушхэрэф. Амин.

13:20 мыхъур – арапыбзэкІэ «хъытымыр» ары, тыркубзэкІи «мыхъыр» ары.

13:23 Тимофей – чылыс зэІукІэ тхъаматэу Паул дэлажъэу, игъогогъу-
хэм ащыщыгъэр ары. Еплъ Апостол. 16:1–3.

ИСУС ХРИСТОС АПОСТОЛ ИУАН IOФХЭУ КЪЫФИГЪЭНЭФАГЪЭХЭР

АПЭРЭШЪХЪ

ГушыIапэмрэ шIуфэс ехынымрэ

Мы тхылгым итхэр Тхьэм Исус Христос къыфигъэ-
нэфэгъэ Ioфхэр ары. Тхьэм ахэр къызфигъэнэфагъэр
Исус Христос цIыфхэу Тхьэм фэлажъэхэрэм бэ темышIэу
къэхъушт Ioфхэр аригъэшIэнхэр ары. Арэуштэу Исус
имэлэIич ежым фэлажъэрэ Иуан ыдэжъ ыгъакIуи,
къэхъушт Ioфхэр гуригъэIуагъэх. ² Арэуштэу Иуан ылгъэ-
гъугъэ пстэури ыIуатэзэ, Тхьэм игушыIэхэми Исус
Христос ишыхъатныгъи шыхъат афэхъу. ³ Мы гушыIэ-
хэу Тхьэм ыдэжъ къыкIыгъэхэу къэхъушт Ioфхэм яхы-
лагъэхэм яджэрэр сыхъатмафэ ежъагъ. Мы гушыIэхэр
зэхэзыххэу, зыгъэцакIэхэрэри сыхъатмафэ ежъагъэх, сы-
да пIомэ уахътэу мы Ioфхэр къызщыхъуштыр къэблэ-
гъагъ.

⁴ Сэ, Иуан, шъо, Асие хэкум* щыIэ чылыс зэIукIи-
блым, шIуфэс шъосэхыжы. Тхьэу щыIагъэу, щыIэу, къэ-

1:4 Асие хэкур – Рим къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. Ар джырэ
Тыркуем итыгъэ къохъэпIэ лъэныкъо итыгъ. Икъэлэшхоу щытыгъэр
Ефес ары.

кЮшт мафэхэми щыІэщтым ынэшІу кышгущерэфи, гупсэфыныгъэ кышгуерэт. Тхьэм ипсиблэу итІысыпІэ лъапІэ ыпашгъэ щытхэми Исус Христосми анэшІу кышгуущарэфи, гупсэфыныгъэ кышгуарэт. ⁵ Исус Христос ары шыхъат шыпкър, апэу лІагъэхэм къахэтэджыкІыжыгъэр ежыр ары, чІылъэм тет пачы-хьэмэ япашэр ежыри ары.

Ащ тэ шІу телъэгъу, лъэу къащым шыкІэкІыгъэм-кІэ типсэкІодхэм ялэкІыныгъэ тыкыІэкІихыжыгъ. ⁶ Ежым игъусэхэу тетыгъо зиІэхэу, Тхьэу ежъ Ятэ фэлажъэрэ дин пащэхэу тыхъунэу тигъэнэфагъ. МыкІодыжын щытхъушхомрэ лъэкІыныгъэшхомрэ иех! Амин.

⁷ ШъукъэдаІу, ошгуапщэхэм ахэтэу ар къэкІо-жыщт,

нэ пстэуми ар алъэгъушт,

пчыкІэ* зыугъоныгъэхэми ар алъэгъушт.

Дунаем тет лъэпкъ пстэури ежым пае гъыхэу абгъэгу еожыщтых.

Джары зэрэхъуштыр. Амин.

⁸ ЛъэкІыныгъэшхор зэкІэ зиІэ Зиусхъан Тхьэу щыІагъэу, щыІэу, къэкІошт мафэхэми щыІэщтым къеІо: «Алфэрэ Омегэрэ, апэрэри аужырэри сэры».

Исус Христос Иуан зыкыызэрэригъэлъэгъугъэр

⁹ Сэ, Иуанэу шгушыр, Исус тыгухэм зэрарылтым пае, гузэжъогъоу шгузыхэтым сышгуигъус, сышгуигъусэуи Тхьэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ сычІэт, сышгуигъусэуи теубытэныгъэ сиІэу сзекІо. Тхьэм игущыІэхэмрэ Исус Христос ишыхъатныгъэрэ цІыфхэм зэрызгъэІугъэхэм пае, саубытыгъэу хыгъэхъунэу Патмос* сагъэкІуагъэу сыщыІагъ. ¹⁰ Зиусхъаным имафэ* дэжъ Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ кысфехыгъ. СаужкІэ бжъэмыешхом ымакъэ фэдэ мэкъэшхо горэм кыІоу зэхэсхыгъ: «Алфэрэ Омегэрэ, апэ-

1:7 пчы – шыудзэхэм пасэм аІыгъыщтыгъэ пхъэ кІыхъэу, гъучІ папцІэ зыпылгыщтыгъэр ары.

1:9 Патмос – Эгейскэхым ит хыгъэхъунэу Рим цІыфхэм бзэджашІэхэм пае щыгъэтІысыпІэу щашІыгъэр ары. Патмос хыгъэхъунэр Ефес къалэм километрэ 100-кІэ пэчыжъэу, икыблэ тыгъэ къохъапІэ лъэныкъо-кІэ ит.

1:10 Зиусхъаным имафэ – тхъаумафэ мафэр ары.

рэри аужырэри сэры. ¹¹Плээгъурэр тхылъ горэм итхи, чылыс зэIукиблымэ афегъэхъ: Къалэхэу Ефес, Смирнэ, Пергам, Фиатирэ, Сардис, Филадельфие, Лаодикие щыIэ чылыс зэIукиэхэр ары».

¹²КъыздэгущыIэрэ макъэр зымакъэр слээгъунэу зыфэгъэзагъ. Зызыфэсэгъазэм, дышъэм хэшIыкIыгъэхэу, остыгъэ тетыпIибл слээгъугъэ, ¹³остыгъэ тетыпIиблыми ахэтэу, Цыф Лэапкъым Ыкъо фэдэу* зыгорэ слээгъугъэ. Ылбакъомэ анэсэу шъошэ кIыхъэ щыгъыгъ, дышъэм хэшIыкIыгъэ бгъэрылти илтыгъ. ¹⁴Ышъхъэ шъхъацэу телтыгъэр цы фыжъым е осым фэдэу фыжъыбзагъ. Ынэхэри мэшIотхъуабзэм фэдагъэх. ¹⁵Ылбакъохэри хъакум щагъэплтыгъэ гъуаплъэм фэдэу, лыдхэу щытыгъэх, ымакъти псы къиугъабэмэ амэкъэшхо фэдагъ. ¹⁶ЫIэ джабгъукIэ жъогъуибл ыIыгъыгъ, бгъуитIуцэ зиIэ сэшхо чан горэ ыжэ къыдэкIыгъ. ЫнэкIуи лъэшэу къепсырэ тыгъэм фэдагъ.

¹⁷Ар зысэлъэгъум, ылбакъохэм адэжъ лIагъэм фэдэу сыщытефагъ. Джащыгъум ыIэ джабгъу къыстрилтъхы къысиIуагъ: «Умыщын, апэрэри аужырэри сэры. ¹⁸ЩыIэныгъэ зиIэр сэры. СылIагъ, ау джы сыщыI, егъашIэми сыщыIэшт. Амин. ЛIэныгъэми лIагъэхэм ядунай яIунокIыбзэхэр сIыгъых. ¹⁹Арышъ, Iофхэу плээгъугъэхэри, Iофхэу джы щыIэхэри, къэхъущтхэри тыхх. ²⁰СИэ джабгъукIэ сIыгъыгъэ жъогъуиблымрэ дышъэм хэшIыкIыгъэ остыгъэ тетыпIиблымрэ къарыкIырэр мары: Жъогъуиблымэ къарыкIырэр чылыс зэIукиблымэ ямэлэIичхэр* ары. Остыгъэ тетыпIиблымэ къарыкIырэр чылыс зэIукиблыр ары».

ЯТIОНЭРЭШЪХЪ

Исус Христос Ефес къалэм щыIэ чылыс зэIукиэм къэбарэу фаригъэхъыгъэр

Ефес къалэм щыIэ чылыс зэIукиэм имэлэIич мы къэбарыр фэтх:

1:13 Цыф Лэапкъым Ыкъо фэдэу – еплъ Пегъымбар Данил икъэбар зэрыт тхылъым 7:13.

1:20 мэлэIичхэр – е чылыс зэIукиэхэм яухъумакиохэр е ялIыкиохэр ары.

Ылэ джабгьуклэ жьогьуибл зылыгъэу, дышгъэм хэшлы-
кыгъэхэу остыгъэ тетыпхыблым ахэтэу къэзыкхьэрэм
мы гущылэхэр къелох: ²Юфхэу жьугъэцакхьэрэр сэшлэх,
лгъэшэу шъузэрэлэжъагъэри, теубытэныгъэ шъуилэу шъу-
зэрэзекхьагъэри сэшлэ. Цыф бзаджэхэр зэрэшъуфэмы-
щэхэрэри сэшлэ. Апостолхэкхьэ зэджэжхэрэ мыапостол-
хэр жьугъэунэфыгъэх, пхы зераусырэри шъулгъэгъугъэ.
³Къиныбэ шъущэчыгъэ, теубытэныгъы шъуилэу шъозе-
кхьэ, сцхэ пае лгъэшэу шъулэжъагъэ ыкхьэ шъуезэщыгъэп.

⁴Ау шъо зы мыхъун горэ къыжъудэсэлгъэу: Ыпэкхьэ
шъулгъэгъуныгъэу къысфышъуилагъэр зэрэхэшъунэжъы-
гъэр ары. ⁵Шъукъызэфэхыгъэр зыфэдизыр зыщышъу-
мыгъэгъуш. Шъуипсэкхьодхэм шъуафыкхьэгъожьы, ыпэ-
кхьэ Юфхэр зэрэжъугъэцэкхьагъэхэм фэдэу, жьугъэцакхьэ.
Шъуипсэкхьодхэм шъуафыкхьэмыгъожьмэ, сэ сыкъэкхьо-
нышъ, шъуиостыгъэ тетыпхьэ Юзгъэкхьотышт. ⁶Ау Юфы-
шъу горэ къыжъудэсэлгъэу: Николай игъогу рыкхьорэ
цыф купым* Юф бзаджэхэу ашлэхэрэр шъо шъоуджэгъух,
сэ ахэмэ яЮфхэр зэрэсыуджэгъухэрэм фэдэу.

⁷Тхьакулмэ зилэм Тхьэм Ыпсэ Лгъапхьэ чылыс зэлукхьэ-
хэмэ къарилорэр зэхэрэх. Текхьоныгъэр къэзыхьырэм
Тхьэм иджэнэт ит чъыгъэу щылэныгъэ къэзытырэм* къы-
пыкхьэрэм щыщ ышхынэу фит сшлышт.

Исус Христос Смирнэ къалэм щылэ чылыс зэлукхьэ къэбарэу фаригъэхьыгъэр

⁸Смирнэ къалэм щылэ чылыс зэлукхьэ имэлэлхьич мы
къэбарыр фэтх:

Апэрэу ыкхьэ Аужырэу, лгъагъэу щытыгъэу къэхъу-
жыгъэм мы гущылэхэр къелох: ⁹Гузэжъогъоу шъузхэ-
тымрэ шъуитхьамыкхьагъорэ сэшлэх, ау щытми шъубай.
Джурткхьэ зэджэжхэрэ мыджуртхэр лгъагъэкхьэ къызэ-
рэшъутегущылэхэрэр сэшлэ. Ахэр джуртхэп, ау шэйт-
ным изэлукхьэ щыщых. ¹⁰Къынхэу шъущэчыштхэм шъуа-

2:6 Николай игъогу рыкхьорэ цыф купыр – ахэмэ тхьэ нэпцхьэр
агъэлгъапхьэщыгъэх, зини ашлэщыгъэ.

2:7 чъыгъэу щылэныгъэ къэзытырэр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылгъэу
ытхыгъэм 2:9.

щымыщын. Мыр шъосэЮ, шъуигъэунэфыным пае, шэйтаным шъуащыщхэу заулэ хьапсым чИдзэшт, мэфишIым гузэжъогъум шъухэтышт. ЛIэныгъэм нэсы шъукъысфэшъыпкъ. Шъукъысфэшъыпкъэмэ, танджэу мыкIодыжъын щыЛэныгъэр къышъостышт.

¹¹ТхьакIумэ зиIэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ чылыс зэIукIэхэм къариIорэр зэхерэх. ЯтIонэрэ лIэныгъэм* текIоныгъэ къэзыхъырэм иягъэ ригъэкIыштэп.

Исус Христос Пергам къалэм щыIэ чылыс зэIукIэм къэбарэу фаригъэхъыгъэр

¹²Пергам къалэм щыIэ чылыс зэIукIэм имэлэIич мы къэбарыр фэтх:

БгъуитIуцэ зиIэ сэшхо чаныр зиIэм мы гущыIэхэр къеIох: ¹³Юфхэу жъугъэцакIэхэрэр сэшIэх, шэйтаным итIысыпIэ зыдэщыIэм шъузэрэщыпсэурэри сэшIэ. Сэ сцIэ шъукъысфэшъыпкъ. Шъо шъузыдэщыIэ чIыпIэу шэйтаныр зыдэщыIэм сишыхъат шъыпкъэу Антипэ зыцIэр цIыфхэм заукIыгъэ мафэхэми сэркIэ шIошъхъуныгъэу шъуиIэр хэшъунэжъынэу шъудагъэп.

¹⁴Ау мыхъун Юф горэхэр къыжъудэсэлъэгъух: Валаам Юфхэу цIыфхэм аригъэшIагъэхэм атет цIыфхэр къышъухэтых. Валаам ары Валак* зыцIэм Израил цIыфхэм псэкIод аригъэшIэнэу езыгъэшIагъэр. Хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм тхъэ нэпцIхэм афашIыгъэ къурмэныпхъэм ыл Валак Израил цIыфхэм аригъэшхыгъ, зини аригъэшIагъ. ¹⁵Джащ фэдэу Николай Юфхэу цIыфхэм аригъашIэхэрэм атет цIыфхэр къышъухэтых. ¹⁶Арышъ, шъуипсэкIодхэм шъуафыкIэгъожъ. Армырмэ, шIэхэу шъуадэжъ сыкъэкIонышъ, сыжэ къыдэкIырэ сэшхомкIэ сязэошт.

¹⁷ТхьакIумэ зиIэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэ чылыс зэIукIэхэм къариIорэр зэхерэх. ТекIоныгъэр къэзыхъырэм гъэбылъыгъэ мэнн шхыным* щыщ естышт. ЦIакIэ зы-

2:11 ятIонэрэ лIэныгъэр – мыкIодыжъын лIэныгъэу псэр зыгъэкIодрэр ары. Еплъ 20:14; 21:8;

2:14 Валаам . . . Валак – еплъ Пегъымбар Мусэ яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:24, 31:16, ыкIи ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 23:4.

2:17 мэнн шхыныр – Израил цIыфхэр Мысырым (Египет) къикIыжъхи, шъоф нэкIым къыщакIухъэу зыщэтым, шхынэу Тхъэм ари-

тетхэгъэ мыжъо фыжъри естышт. А мыжъор зэстырэ цыфым нэмыкIэу а цIэр зыми ышIэрэп.

Исус Христос Фиатирэ къалэм щыIэ чылыс зэIукIэм къэбарэу фаригъэхъыгъэр

¹⁸ Фиатирэ къалэм щыIэ чылыс зэIукIэм имэлэIич мы къэбарыр фэтх:

Тхъэм Ыкъоу зынэхэр мэшIотхъуабзэм фэдэхэу, зылъа-къохэри гъоплъэ плъыгъэм фэдэу лыдхэу щытхэм мы гущыIэхэр къеIох: ¹⁹ Iофхэу жъугъэцакIэхэрэр сэшIэх, шъуишIулъэгъуныгъи, шъуишIошъхъуныгъи, IэпыIэгъу шъузэрэзэфэхъурэри, теубытэныгъэ шъуиIэу шъузэрэзе-кIорэри сэшIэ. Ыпэм нахы нахыбэу шIу зэрэшъушIэ-рэри сэшIэ.

²⁰ Ау мыхъун горэ къыжъудэсэлъэгъу: ПегъымбаркIэ зэджэжырэ бзылъфыгъэу Иезавел шъупэуцурэп. Зинэ ашIэнэуи, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм тхъэ нэпщIхэм афа-шIыгъэ къурмэныпхъэм ыл ашхынэуи къысфэлажъэрэ цыфхэм арегъашIэх ыкIи дехъыхых. ²¹ Зинэу ышIа-гъэм фыкIэгъожьынэу игъо физгъэфагъ, ау фыкIэгъо-жыгъэп. ²² Ащ пае, къин ыщэчынэу пIэм хэзгъэ-лъышт. Зинэ дэзышIагъэхэри ашIагъэхэм афыкIэмы-гъожьхэмэ, гузэжъогъушхо хэзгъэфэщтых. ²³ Ащ ибын-хэри згъэлIэщтых. ЕтIанэ цыфхэм агухэм арылъхэри ягупшысэхэри зыгъэунэфырэр сэрэу зэрэщытыр чылыс зэIукIэ пстэуми ашIэшт. Шъуащыщэу хэти Iофхэу ышIа-гъэхэм яфэшъуашэ езгъэгъотыжъышт. ²⁴ Шъуащыщхэу къэнэгъэ цыфхэу Фиатирэ къалэм дэсхэу, Иезавел Iоф-хэу цыфхэм аригъашIэхэрэм атемытхэу, шэйтаным ишъэфышхохэр зэзымыгъэшIагъэхэм, нэмыкI хылыгъэ горэ къызэрэшъутесымылъхъащтыр шъосэIо. ²⁵ Сэ сы-къэкIофэ, шIошъхъуныгъэу шъуиIэм шъутемыкI.

²⁶ ТекIоныгъэр къэзыхъэу, кIэухым нэсыфэ сиIофхэр зыгъэцакIэрэм лъэпкъхэм тетыгъо афыриIэнэу згъэ-хъушт, Сятэ тетыгъо сиIэ зэригъэхъугъэм фэдэу.

²⁷ «Ащ гъучI бэщкIэ ыгъэIорышIэщтых,
ятIэм хэшIыкIыгъэ хъакъушыкъухэми афэдэу зэ-
хикъутэщтых».

²⁸ ТекІоныгъэр къэзыхьырэм нэфшъэгъо жъуагъори* ес-
тышт. ²⁹ ТхьакІумэ зиІэм Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ чылыс зэ-
ІукІэхэм къарилорэр зэхерэх.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЬ

Исус Христос Сардис къалэм щыІэ чылыс зэІукІэм къэбарэу фаригъэхьыгъэр

Сардис къалэм щыІэ чылыс зэІукІэм имэлэІич мы къэ-
барыр фэтх:

Тхьэм ипсиблырэ жъогъуиблырэ зыІыгъырэм мы гущыІэ-
хэр къеІох: Іофхэу жъугъэцакІэхэрэр сэшІэх. Шъупсау
цІыфхэм аІо, ау шъулаагъ. ² Шъумычъыеу шъусакъ,
къышъуфэнэжъыгъэ щыІэныгъэу лІэныгъэм нэсыгъэм
кІуачІэ ежъугъэгъот; сыда пІомэ Іофхэу жъугъэцакІэхэ-
рэр си Тхьэ ыдэжъкІэ икъугъэхэу слъытэхэрэп. ³ Арышъ,
Іофхэу зэжъугъэшІагъэхэри зэхэшъухыгъэхэри шъугу къэ-
жъугъэкІыжъых. Ахэр жъугъэцакІэх, шъуипсэкІодхэми
шъуафыкІэгъожь. Шъучъыеу шъумысакъмэ, шъумышла-
хэу тыгъуакІом фэдэу сыкъэкІошт. Шъуадэжъ сыкъызы-
кІошт сыхъатри шъушІэштэп.

⁴ Ау зищыгъынхэр зымыгъэушІоигъэхэу, цІыф заулэ
Сардис къалэм къышъухэтых. Ахэр щыгъын фыжъхэр
ащыгъхэу къыздэкІоштых, сыда пІомэ ахэмэ яфэшъуа-
шэшъ ары. ⁵ ТекІоныгъэр къэзыхьырэм ахэмэ афэдэу
щыгъын фыжъхэр щыгъыштых. МыкІодыжъын щыІэны-
гъэ зыгъотыштхэм ацІэхэр зэрыт тхылъым ащ ыцІэ
егъашІэм изгъэкІыштэп. Ащ ыцІэ зэрэсшІэрэр Сятэрэ
имэлэІичхэмрэ апашъхъэ къыщысІошт. ⁶ ТхьакІумэ зиІэм
Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ чылыс зэІукІэхэмэ къарилорэр зэ-
херэх.

Исус Христос Филадельфие къалэм щыІэ чылыс зэІукІэм къэбарэу фаригъэхьыгъэр

⁷ Филадельфие къалэм щыІэ чылыс зэІукІэм имэлэІич
мы къэбарыр фэтх:

ЛъапІэу ыкІи шъыпкъэу щытэу, Даутэ иІунокІыбзэ* зы-
 ыгъырэм мы гущыІэхэр къеІох. Ащ зэІуихырэр зыми
 ыгъэпытэжъышъурэп, ыгъэпытэрэри зыми Іуихыжъышъу-
 рэп. ⁸Іофхэу жъугъэцакІэхэрэр сэшІэх. Мары, пчъэу
 зыми ымыгъэпытэжъышъурэр шъуапашъхъэ щызэІусхыгъ.
 ЛъэкІыныгъэшхо шъуиІэп, ау сигущыІэхэр жъугъэцэкІа-
 гъэх, сигъогу шъузэрэрыкІорэри цІыфмэ апашъхъэ щы-
 шъуушъэфыгъэп. ⁹ШъукъэдаІу, шэйтаным изэІукІэ щыщ-
 хэу, пцІы зыусхэу, джурткІэ зэджэжъхэрэ мыджуртхэр,
 ахэр сэ къэзгъэкІонхэшъ, шъулъакъохэм адэжъ лъэгон-
 джэмышъхъэкІэ щызгъэтІысыщтых, шІу шъузэрэслъэ-
 гъурэри ашІэшт. ¹⁰«Теубытэныгъэ зижъугъаІ», зыфэс-
 Іогъэ унашъор зэрэжъугъэцэкІагъэм пае, дунаем зэкІэ
 тетхэм алъэгъушт гузэжъогъу сыхъатым шъушысыухъу-
 мэшт. А гузэжъогъу сыхъатыр дунаем тет цІыфхэм яшъы-
 пкъагъэ ыгъэунэфыным пае къэкІошт.

¹¹ШІэхэу сыкъэкІошт. Зыми шъуитандж къышъуІимы-
 хынэу шІошъхъуныгъэу шъуиІэм шъутемыкІ. ¹²ТекІоны-
 гъэр къэзыхъырэр си Тхъэ иунэшхо пкъэу фэзгъэуцушт,
 а унэшхоми ныбжъи чІэкІыжъыштэп. Си Тхъэ ыцІэрэ, си-
 Тхъэ икъэлэшхоу ЕрусалимыкІэм ыцІэрэ а цІыфым ына-
 тІэ тестхэщтых. А къалэр си Тхъэу уашъом щыІэм ыдэжъ
 къыкІэу къехышт. Сэ цІакІэу сиІэри а цІыфым ынатІэ
 тестхэшт. ¹³ТхъакІумэ зиІэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ чылыс
 зэІукІэхэм къариІорэр зэхерэх.

Исус Христос Лаодикие къалэм щыІэ чылыс зэІукІэм къэбарэу фаригъэхъыгъэр

¹⁴Лаодикие къалэм щыІэ чылыс зэІукІэм имэлэІич мы
 къэбарыр фэтх:

АминкІэ* заджэхэрэ шыхъат шъыпкъэу ыкІи узщыгу-
 гъышъун шыхъатэу Тхъэм къыгъэхъугъэ пстэури зыІэ

3:7 Даутэ иІунокІыбзэ – а ІунокІыбзэм Мессихым (Христосым) итетыгъо-
 шхо къегъэлъагъо. Мессихыр пачъыхъэу Даутэ къытехъукІыгъэ
 цІыфхэм ащыщыгъ. Тхъэм пачъыхъэу Даутэ къыгъэгугъагъ бын лъапІэу
 Тхъэм ицІыфхэм тетыгъо афызиІэщтыр ащ къызэрэтехъукІыщтымкІэ.
 Еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 22:22; Апостол. 2:20–31.

3:14 Амин – Тхъэм Іофхэу ицІыфхэр къызэригъэгугъагъэхэр зэригъэ-
 цэкІэщтхэр къэзыгъэшъыпкъэжърэр Христосыр ары. Еплъ 2 Кор. 1:20.
 «Амин» къыкІырэр «Арэуштэу орэхъу» ары.

кѣикѣыгъэм мы гущыІэхэр кѣеІох: ¹⁵ Іофхэу жъугъэцакІэхэрэр сэшІэх. Шъугухэр фабэхэп ыкІи чъыІэхэп ыкІи. Шъугухэр фэбэгъагъойт е чъыІэгъагъойт! ¹⁶ Мыфабэу—мычъыІэу шъузэрэщытым пае, цыфым ыжэ псыр къызэрэдиутхыкІырэм фэдэу, сыжэ шъукъыдэсыутхыкІыжыщт. ¹⁷ Шъо мырэуштэу шъоІо: «Тыбай, бэ тиІэ хъугъэ, зи тищыкІагъэп». Ау сыхъатмыгъо шъуежъагъэу, шъутхъамыкІэу, гукІэгъу шъуифэшъуашэу, шъунэшъоу ыкІи шъупцІанэу шъузэрэщытыр шъушІэрэп. ¹⁸ Арышъ, баи шъухъуным пае, машІокІэ гъэкъэбзэжыгъэ дышъэ сщышъущэфынэу игъоу къышъуфэсэлъытэ. ШъузэрэпцІанэм пае, шъумыукІытэнэу щыгъын фыжъхэри къэшъушэфых. Шъунэхэми алъэгъуным пае, ащышъуфэнэу дагъэри къэшъушэф.

¹⁹ Шъу слъэгъухэрэм агурысэгъаІо ыкІи сэгъэдаІох. Арышъ, шъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожыи, шъугу етыгъэу сигъогу шъурыкІу. ²⁰ Мары, пчъэм сыІутэу сыкъытео. Зыгорэм сымакъэ зэхихэу, пчъэр къыІуихымэ, сыхъанышъ, сэ ащ сьдэшхэщт, ежъыри сэ къыздэшхэщт.

²¹ ТекІоныгъэр къэзыхъырэр ситІысыпІэ лъапІэ щысынэу къызготІысхъанэу фит сшІыщт, сэри текІоныгъэр къэсхыи, Сяти итІысыпІэ лъапІэ щысынэу ежъым сызэрэготІысхъагъэм фэдэу. ²² ТхъакІумэ зиІэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ чылыс зэлукІэхэм къариІорэр зэхерэх.

ЯПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Уашъом щыІэ тІысыпІэ лъапІэр

Ащ нэужым сызэплъэм, уашъом щыІэ пчъэ горэ зэлухыгъэу слъэгъугъэ. Бжъэмыешхом ымакъэ фэдэу, къыздэгущыІэу зэхэсхыгъэгъэ макъэм къыІуагъ: «Мо къыдэкІуай, Іофхэу джырэ нэуж къэхъун фаехэр озгъэлъэгъущтых». ² Ардэдэм Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ къысфехыгъ ыкІи сызэплъэм, уашъом тІысыпІэ лъапІэ горэ щыслъэгъугъ, зыгори ащ тесыгъ. ³ Ащ тесым итеплъэ мыжъо лъэпІэ фыжъэу яспис зыщІэмрэ мыжъо лъэпІэ плъыжъэу сардис зыщІэмрэ ятеплъэ фэдагъ. ТІысыпІэ лъапІэм ихъурэягъэкІэ лэгъупкъопсэу зитеплъэ мыжъо

лъэпІэ уцышъоу смарагд зыщІэм фэдэр щыІагъ. ⁴ТІысыпІэ лъапІэм ихъурэягъэкІэ къегъэуцокІыгъэхэу нэмыкІрэ тІысыпІэ лъэпІэ тІокІырэ плІырэ щыІагъ. А тІысыпІэ лъапІэхэм атесхэу тхьамэтэ нахьыжъхэу нэбгырэ тІокІырэ плІырэмэ щыгъын фыжъхэр ащыгъхэу, ашъхьэхэми дышъэм хэшІыкІыгъэ танджэхэр ателъхэу слъэгъугъэх. ⁵ТІысыпІэ лъапІэм пчыкІэхэр* къыкІыгъэх, шыблэ гъогъо мэкъэшхохэри къыпыІукІыгъэх. ТІысыпІэ лъапІэм ыпашъхьэ остыгъибл щытыгъэх – ахэр Тхьэм ипсибл ары. ⁶А тІысыпІэ лъапІэм ыпашъхьэ апчым хэшІыкІыгъэу, кристаллым фэдэу нэфэу ыкІи къабзэу, хым итеплъэ иІэу зыгорэ слъэгъугъэ.

Гузэгум, тІысыпІэ лъапІэм ихъурэягъэкІэ къеуцокІыгъэхэу псэушъхьиплІ итыгъэх. АгупэкІи акІыбкІи нэхэр арызыбзагъэх. ⁷Апэрэ псэушъхьэр аслъаным фэдагъ, ятІонэрэр шкІэм фэдагъ, ящэнэрэм ынэгу цІыфым ынэгу фэдагъ, яплІэнэр быбырэ бгъэжъым фэдагъ. ⁸ПсэушъхьиплІ пэпчъ тэмих иІагъ, тыдэкІи нэхэр арызыбзагъэх. Чэщи мафи зэпымыоу мырэуштэу аІо:

«ЛъэкІыныгъэшхор зэкІэ зиІэ Зиусхьанэу Тхьэу,
щыІагъэу, щыІэу, къэкІощт мафэхэми щыІэштыр
лъапІэу, лъапІэу, лъапІэу щыт».

⁹Псэушъхьэхэм щытхъушхуи, лъытэныгъэшхуи, шъхьэкІэфэныгъэшхуи тІысыпІэ лъапІэм тесэу, егъашІэм щыІэштым ¹⁰фашІы къэс, тхьэмэтэ нахьыжъхэу нэбгырэ тІокІырэ плІырэми тІысыпІэ лъапІэм тесэу егъашІэм щыІэштым ыпашъхьэ зыщырадзыхызэ агъэлъапІэ. ТІысыпІэ лъапІэм ыпашъхьэ ятанджэхэр агъэтІылтхэзэ, мырэуштэу аІо:

¹¹«О тиЗиусхьан,
щытхъушхори, лъытэныгъэшхори, лъэкІыныгъэшхори
зифэшъуашэр оры,
сыда пломэ пстэури къэзыгъэхъугъэр оры,
о уфэягъэти, ахэри къэхъухи, щыІэныгъэ яІэ хъугъэ».

ЯТФЭНЭРЭШЪХЪ

Тхылъымрэ Шъынэмрэ

ЕтІанэ тІысыпІэ лъапІэм тесым ыІэ джабгъукІэ тхылъ горэ ыІыгъэу слъэгъугъэ. Ар ыкІоцІкІи ыкІыбкІи тхыгъэу, зэкІоцІыщыхъагъэу, мыхъурибли тедзагъэу щытыгъ. ²ЛъэкІыныгъэ зиІэ мэлэи ч гори слъэгъугъэ мэкъэшхокІэ къыІоу: «Мыхъурыр тезыхынэу, тхылъыр зэгозыхынэу хэта зифэшъуашэр?» ³Ау уашъоми, чІылъэми, чІылъэм ычІэгъыми а тхылъыр зэгозыхынэу, е ыкІоцІ еплъынэу зылъэкІырэ цІыф зи ащыІагъэп. ⁴Тхылъыр зэгозыхынэу е ыкІоцІ еплъынэу зифэшъошэ цІыф горэ къызэрамыгъотыгъэм пае, лъэшэу сыгъыгъ. ⁵Ау тхъамэтэ нахъыжъхэм ащыщ зыгорэм къысиІуагъ: «Умыгъ, мо къэдаІу! Иудэ унэгъо лъэпкъым щыщ аслъанкІэ заджэхэу, пачъыхъэ Даутэ къытехъукІыгъэ бын лъапІэм* текІо-ныгъэр къыхъыгъ. Мыхъуриблыр тырихынышъ, тхылъыри зэгуйхын ащ ылъэкІышт».

⁶ЕтІанэ Шъынэ горэ шІуабзыгъэм фэдэу тІысыпІэ лъапІэм ыгузэгу итэу, псэушъхьиплІымрэ тхъамэтэ нахъыжъхэмрэ ихъурэягъэкІэ къеуцокІыгъэхэу слъэгъугъэ. Бжъэкъуибл тетыгъ, нибли иІагъ. Ниблыр дунаем тыдэкІи Тхъэм ыгъэкІогъэ псиблыр ары. ⁷А Шъынэр кІуи, тІысыпІэ лъапІэм тесым ыІэ джабгъукІэ ыІыгъырэ тхылъыр къыІыхыгъ. ⁸Ар къызыІехым, псэушъхьиплІымрэ тхъэмэтэ нахъыжъхэу нэбгырэ тІокІырэ плІырэмрэ Шъынэм ыпашъхъэ зыщырадзыхыгъ. Хэти шыкІэпщынэм фэдэу пщынэ лъэпкъ горэ ыІыгъыгъ, Іэгубжъхэу дышъэм хэшІыкІыгъэхэу, мэ ІэшІу зыпихырэ уцхэр зэрытхэри аІыгъыгъэх. А уцхэм апихырэ мэ ІэшІур Тхъэм ицІыф лъапІэхэм ялгъэлухэр арыгъэ. ⁹ОредыкІэ къаІуагъ:

«Тхылъыр пштэнэу, имыхъурхэри тепхынхэу уифэшъуаш,
сыда пІомэ цІыфхэм ушІуабзыгъ,
о плъыкІи унэгъо лъэпкъ пстэуми, бзэ пстэуми,
хэгъэгу пстэуми, лъэпкъ пстэуми ащыщхэу

5:5 аслъанкІэ заджэхэу, пачъыхъэ Даутэ къытехъукІыгъэ бын лъапІэр
– Исус Христос ары.

цIыфхэм ашъхьэхэр Тхьэм пае къэпщэфыжьиэгъэх.

¹⁰ О уигъусэхэу тетыгъо зиIэхэу,
ти Тхьэ фэлажьэрэ дин пащэхэу тыхъунэу о ты-
бгъэнэфагъ;

дунаеми тетыгъо щытиIэщт».

¹¹ ЕтIанэ сызэплъэм, тIысыпIэ лъапIэм, псэушъхьиплIым,
тхьамэтэ нахьыжъхэм яхъурэягъэкIэ къяуцокIыгъэхэу мэлэич бэ дэдэхэм амакъэ зэхэсхыгъэ, япчъагъи мин бэ дэдэ хъущтыгъ. ¹² Ахэмэ мэкъэшхокIэ мырэуштэу аIуагъ:

«ЛъэкIыныгъэшхор, баиныгъэшхор,
зэхэшIыкIыныгъэшхор, кIочIэшхор,
лъытэныгъэшхор, щытхъушхор, шъхьэкIэфэ-
ныгъэшхор

Шъынэу цIыфхэм шIуабзыгъэм ифэшъуашэх».

¹³ ЕтIанэ уашъом, чIым, чIы чIэгъым, хым ахэми ащы-
псэухэу, Тхьэм кыгъэхъугъэ псэ зыхэлъ пстэуми къа-
Iоу зэхэсхыгъ:

«ШъхьэкIэфыныгъэшхор, лъытэныгъэшхор,
щытхъушхор, тетыгъошхор
егъашIэм тIысыпIэ лъапIэм тесымрэ, Шъынэмрэ
яй!»

¹⁴ ПсэушъхьиплIыми, «Амин» къаIуагъ. Тхьамэтэ нахьы-
жъхэу нэбгырэ тIокIырэ плIырэмрэ чIыгум зырадзыхи,
сыдигъуи ЩыIэщтыр агъэлъэпIагъ.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Мыхъурхэр

ЕтIанэ Шъынэм мыхъуриблымэ* ащыщэу апэрэр зэрэ-
тырихырэр слъэгъугъэ. Джащыгъум псэушъхьиплIым щы-
щэу зым шыблэ гъуагъом ымакъэ фэдэ макъэкIэ, «Къа-
кIо!» ыIоу зэхэсхыгъэ. ² ЕтIанэ сызэплъэм, шы фыжъ
слъэгъугъэ. Шым тесым щабзэ горэ ыIыгъыгъ, мэлэич
горэми тандж къыритыгъ. ТекIоныгъэр къэзыхьырэм фэ-
дэу текIоныгъэр кыыхьынэу ежъагъ.

6:1 мыхъур – арапыбзэкIэ «хъытым», тыркубзэкIи «мыхьыр» ары.

³ ЕтІанэ Шъынэм ятІонэрэ мыхъурыр зытырехым, ятІонэрэ псэушъхъэм, «КъакІуи еплъ!» къыІоу зэхэсхыгъ.

⁴ Джащыгъум нэмыкІ шы горэ, шы цІэгъоплъэу къыдэкІыгъ. Ащ тесым дунаем мамырныгъэр тырихынэуи, цІыфхэр зэригъэукІынхэуи Тхъэм фитыныгъэ къыритыгъ. Мэлэич горэм ащ сэшхо къыритыгъ.

⁵ ЕтІанэ Шъынэм ящэнэрэ мыхъурыр зытырехым, ящэнэрэ псэушъхъэм, «КъакІуи еплъ!» къыІоу зэхэсхыгъ. Сызэплъэм, шы шІуцІэ слъэгъугъэ. Ащ тесым щэчалъэ горэ ыІыгъыгъ. ⁶ ЕтІанэ псэушъхъиплІымэ ахэтэу зы макъэ горэ къыдэІукІэу, мырэуштэу къыІоу зэхэсхыгъ: «Коцэу лэгъищым арылгыр зы мэфапкІэ мэхъу, хъэу* лэгъибгъум арылгыри зы мэфапкІэ мэхъу. Дагъэми сэнэпсми уиягъэ ямыгъэкІ».

⁷ ЕтІанэ Шъынэм яплІэнэрэ мыхъурыр зытырехым, яплІэнэрэ псэушъхъэм ымакъэ, «КъакІуи еплъ!» къыІоу зэхэсхыгъ. ⁸ Сызэплъэм, шы джэф слъэгъугъэ. Ащ тесым ыцІагъэр ЛІэныгъэр ары. Лагъэхэм я Дунай зыцІэр ащ лъыкІоу щытыгъ. Ахэми сэшхокІи, гъаблэкІи, зэпахэрэ узхэмкІи, чІылъэм ихъакІэ—къуакІэхэм яІэпыІэгъукІи цІыфхэр агъэлІэнхэу чІылъэм ыплІанэ тетыгъо фыряІэ хъугъэ.

⁹ ЕтІанэ Шъынэм ятфэнэрэ мыхъурыр зытырехым, цІыфхэу Тхъэм игущыІэхэр къызэрагъэІугъэхэм пайй, агущыІэхэм шыхъатныгъэ зерафэхъугъэхэм пайй аукІыгъэхэм апсэхэр къурмэншІыплІэм ычІэгъ щыІэхэу щыслъэгъугъэх. ¹⁰ Ахэр мэкъэшхокІэ къэджагъэх: «О Зиусхъан лъапІэ ыкІи шъыпкъагъэр зиІэу Зиусхъан, дунаем тет цІыфхэу тэ тлгы зыгъэчъагъэхэм хыкум атепшІыхъанэуи, яфэшъуашэ ябгъэпщыныжъынэуи сыдигъо нэсы тыпэбгъэплъэшт?» ¹¹ Арэуштэу мэлэич горэм ахэмэ ащыщэу хэти шъошэ кІыхъэ къырити, тІэкІурэ загъэпсэфынэу ариІуагъ, дунаем ицІыфхэм ахэр зераукІыгъэхэм фэдэу, ахэмэ ягъусэхэу аукІышт цІыфхэу Тхъэм фэлажъэхэрэмрэ адрэ шыхэу аукІыштхэмрэ япчъагъэ екъуфэ.

¹² ЕтІанэ Шъынэм яхэнэрэ мыхъурыр зэрэтырихырэр слъэгъугъэ. Джащыгъум чІылъэр лъэшэу къэсысыгъ, тыгъэри пчэныцым хэшІыкІыгъэ шэкІ шІуцІэм фэдэу ушІункІыгъэ, мазери лъым фэдэу плъыжъы хъугъэ.

¹³ Уашъом ижъуагъохэри чЫлъэм кьефэхыгъэх, жьыбгъэшхо къызепщэкІэ, ынджыр чъыгым пытхэр къызэрэпытэкъухэрэм фэдэу. ¹⁴ Тхъылъыр зэрэзэкІоцІащыхэрэм фэдэу, уашъор кІодыгъэ; къушъхъэ пстэури хыгъэхъунэ* пстэури ячІыпІэхэм арыкІыгъэх.

¹⁵ Дунаем ипачъыхъэхэми, тетыгъо зиІэхэми, дзэм ипэщэшхохэми, байхэми, лъэкІыныгъэшхо зиІэхэми, пщылІми, фитми, гъочІэгъхэмрэ къушъхъэ мыжъошхохэм ачІэгърэ зацагъэбылъыжъыгъ. ¹⁶ Ахэмэ къушъхъэхэмрэ къушъхъэ мыжъошхохэмрэ араІуагъ: «Шъукъыттефи, тІысыпІэ лъапІэм тесым тешъумыгъэлъэгъу, Шъынэм игубжи тыщышъуухъум. ¹⁷ Сыда пІомэ ахэр зыгубжырэ мэфэшхор къэсыгъ, ахэми хэта апэуцужьын зылъэкІыщтыр?»

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЪ

**МэлэИичхэм Тхъэм имыхъур цІыф нэбгырэ минишъэрэ
тІокІитІурэ плЫрэм зэратырадзагъэхэр**

Ащ нэужым чЫлъэм икъопиплІмэ мэлэИичиплІ атетхэу слъэгъугъэ. Жьыбгъэр чІыми хыми къыщемыпщэнэу, чъыгми къемыонэу чЫлъэм икъопиплІ къикІырэ жьыбгъэхэм апэуцужьыщтыгъэх. ² ЕтІанэ нэмыкІ мэлэИич горэм щыІэныгъэ къыздикІырэ Тхъэм имыхъур ыІыгъэу, тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ къикІэу слъэгъугъэ. ЧІымрэ хымрэ яягъэ арагъэкІынэу фитыныгъэ зиІэ мэлэИичиплІым мэкъэшхокІэ ариІуагъ: ³ «Ти Тхъэ фэлажъэрэ цІыфхэм анатІэ мыхъур тетэдзэфэ, чІым, хым, чъыгхэм шъуиягъэ яжъугъэкІыкъон!» ⁴ ЕтІанэ цІыфхэу мэлэИичхэм мыхъурыр зытырадзагъэхэм япчъагъэ зэхэсхыгъ: Израил иунэгъо лъэпкъ пстэуми ащыщхэу мэлэИичхэм мыхъурыр зытырадзагъэхэр нэбгырэ минишъэрэ тІокІитІурэ плЫрэ хъуцтыгъэх.

⁵ Иудэ унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшІыкІутІум мыхъурыр атырадзагъ; Рувим унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшІыкІутІум мыхъурыр атырадзагъ; Гад унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшІыкІу-

6:14 хыгъэхъунэ – чІыгу гъушъэу псы гузэгум итыр ары.

тIум мыхъурыр атырадзагъ; ⁶ Асир унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; Неффалим унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; Манассие унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; ⁷ Симеон унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; Левый унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; Иссахар унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; ⁸ Завулон унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; Юсыф унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ; Вениамин унэгъо лъэпкъым щыщхэу нэбгырэ мин пшыкIутIум мыхъурыр атырадзагъ;

Пчъагъэ зимыIэ цIыф купышхом Тхьэр зэригъэлъапIэрэр

⁹ Ащ нэужым сызэплъэм, лъэпкъ пстэуми, унэгъо лъэпкъ пстэуми, хэгъэгу пстэуми, бзэ пстэуми ащыщхэу умылътэштун цIыф купышхо слъэгъугъэ. Шъошэ фыжкIыхъэхэр ащыгъхэу, палмэ зыцIэ чъыгым* икъутамэхэр аIыгъхэу, тIысыпIэ лъапIэмрэ Шъынэмрэ апашъхъэ щытыгъэх.

¹⁰ Ахэр мэкъэшхокIэ къэджагъэх:

«Ти Тхьэу тIысыпIэ лъапIэм тесымрэ
Шъынэмрэ ары тымыкIодэу тыкъэзыгъэнэжыгъэхэр».

¹¹ ТIысыпIэ лъапIэм, тхьамэтэ нахыжъхэм, псэушъхьиплIым къяуцокIыгъэхэу мэлэIич пстэури щытыгъэх. Ахэмэ тIысыпIэ лъапIэм ыпашъхъэ абгъэгукIэ зыщырадзыхи, Тхьэр агъэлъапIэзэ аIощтыгъ:

¹² «Амин!

ШъхъэкIэфэныгъэшхор, щытхъушхор, зэхэшIыкIыныгъэшхор,
лътэныгъэшхор, лъэкIыныгъэшхор, кIочIэшхор
егъашIэм тиТхьэ иех. Амин!»

¹³ ЕтІанэ тхьамэтэ нахьыжъхэм ащыщэу зыгорэ къы-сэупчІыгъ:

–Мы шъошэ фыжъ кІыхьэхэр зыщыгъхэр, хэт щыщха ыкІи тыда къыздикІыгъэхэр?

¹⁴ –Тхьаматэ, ахэр о ошІэх,– сІуи есІожьыгъ.

–Мыхэр ары гузэжъогъушхом къыхэкІыгъэхэр,– къы-сиІуагъ ащ. –Шъынэм ылъыкІэ яшъошэ кІыхьэхэр агъэ-къэбзэжъхи, фыжъыбзэу ашІыжъыгъэх.

¹⁵ Ащ пае ахэр Тхьэм итІысыпІэ лъапІэ ыпа-

шъхьэ щытых,

чэщи мафи Тхьэм иунэшхо чІэтхэу, Тхьэр агъэ-лъапІэ.

ТІысыпІэ лъапІэм тесыри адэпсэушт.

¹⁶ ЕгъашІэм мэлакІэ лІэжъыштхэп,

псыфалІи лІэжъыштхэп.

Тыгъэри фэбэгъэшхори ахэмэ къягоожъыштхэп.

¹⁷ Сыда пІомэ тІысыпІэ лъапІэм ыгузэгу тес Шъы-нэр

ахэмэ мэлахъо афэхъушт,

щыІэныгъэ къэзытырэ псынэхэм адэжъи ахэр ыщэщтых.

Тхьэм ахэмэ анэхэм нэпс пстэури акІилъэкІыкІы-жъышт.

ЯЕНЭРЭШЪХЬ

**Яблэнэрэ мыхъурымрэ дышъэм хэшІыкІыгъэ уц
гъэстылъэмрэ**

Шъынэм яблэнэрэ мыхъурыр зытырехым, сыхъатныкъо фэдизкІэ уашъом кІым–сым щыхъугъ.

² ЕтІанэ Тхьэм ыпашъхьэ ит мэлэІичиблыр слъэгъу-гъэх. МэлэІич горэм бжъэмыешхуибл ахэмэ аритыгъэх.

³ НэмыкІ мэлэІич горэм мэ ІэшІу зыпихырэ уцхэм апае дышъэм хэшІыкІыгъэ уц гъэстылъэ ыІыгъэу къакІуи, къурмэншІыпІэм ыпашъхьэ къиуцуагъ. НэмыкІ мэлэІич горэм мэ ІэшІу зыпихырэ уцыбэ а мэлэІичым къыри-тыгъ, Тхьэм ицІыф лъапІэхэм ятхьэлъэлухэу тІысыпІэ лъапІэм ыпашъхьэ щыт къурмэншІыпІэм телъхэм ахи-

гъэхъоным пае. ⁴ Мэ ІэшІу зыпихырэ уцхэм яІугъо Тхъэм ицІыф лъапІэхэм ятхъэлъэІухэм ягъусэу мэлэІичым ыІэ кыкІи, Тхъэм ыдэжъ дэкІоягъ. ⁵ Ащ нэужым мэлэІичым уц гъэстылгъэр кышти, къурмэншыпІэм имашІо щыщ из ышІи, чІылгъэм кыыридзыхыгъ. Джащыгъум шыблэ гъогъо мэкъэшхохэр кыэІугъэх, пчыкІэхэри кыэлгъагъагъэх, чІылгъэри кыэсысыгъ.

Бжъэмыешхохэр

⁶ ЕтІанэ бжъэмыешхуибл зыІыгъырэ мэлэІичиблым ахэмэ кыапщэнхэу загъэхъазырыгъ.

⁷ Апэрэ мэлэІичыр ибжъэмыешхо кыепщагъ. Джащыгъум ошгъу, машІо, лъы зэхэкІухъагъэхэу чІылгъэм кыехыгъэх. ЧІылгъэм ызыщанэ хэстыкІыгъ, чыгмэ азыщани хэстыкІыгъэх, уц шхъонтІэ пстэури стыгъэ.

⁸ ЯтІонэрэ мэлэІичыри ибжъэмыешхо кыепщагъ. Ащ дэжым машІор зэкІэнэгъэ кыушгъхъэшхом фэдэу, зыгорэ хым хэфагъ. Хым ызыщани лъым фэдэу хъугъэ. ⁹ Хым хэс псэушгъхъэхэм азыщани лІагъэх, кыухъэхэм азыщани кІодыгъэх.

¹⁰ ЕтІанэ ящэнэрэ мэлэІичыри ибжъэмыешхо кыепщагъ. Джащыгъум мэшІо пхъэцІакІэм* фэдэу жъогъошхо горэ стэу уашгъом кыехи, псыхъохэмрэ псынэхэмрэ ащанэ кыыхэфагъ. ¹¹ Жъогъошхом ыцІэ Уц Дыдж. Псыхэм азыщанэ дыджэу хъугъэх, а псы дыджым ешгъагъэхэу цІыфыбэхэри лІагъэх.

¹² ЕтІанэ яплІэнэрэ мэлэІичыри ибжъэмыешхо кыепщагъ. Джащыгъум тыгъэм ызыщани, мазэм ызыщани, жгъагъохэм азыщани кІосагъэ. Арэуцтэу ахэмэ янэфынэ ызыщанэ шІункІы хъугъэ. Мафэм ызыщани, чэщым ызыщани нэфынагъэхэп.

¹³ ЕтІанэ сызэплгъэм, ошгъогум шыбыбырэ мэлэІич мэкъэшхокІэ кыаджэу зэхэсхыгъ: «Кыэнагъэ мэлэІичищым ябжъэмыешхохэм кыызпщэхэкІэ, чІылгъэм тетхэр сыхъатмыгъо ежъэщтых, сыхъатмыгъо ежъэщтых, сыхъатмыгъо ежъэщтых!»

8:10 пхъэцІакІэ – пхъэныкъостэу машІом пэлгъыр ары.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

ЕтІанэ ятфэнэрэ мэлэичыр ибжъэмыешхо къепщагъ. Джащыгъум уашъом кыикІэу, чІылъэм къехыгъэгъэ жъуагъор* слъэгъугъэ. ЕтІанэ чІылъэм икуупІэу чІэ зимыІэм* ичІэхьапІэ иІункІыбзэ мэлэич горэм а жъуагъом ритыгъ. ² Жъуагъом чІылъэм икуупІэу чІэ зимыІэм ичІэхьапІэ Іуихыгъ. ЗыІуехым, хьакушхом иІугъо фэдэ Іугъо кыычІэугъ. А чІэхьапІэм кыычІэугъэ Іугъом тыгъэри уашъори ыгъэушІункІыгъэх. ³ ЕтІанэ мацІэхэр Іугъом кыыхэкІыхи, чІым кыитехьагъэх. ЧІым искорпионхэм* акІуачІэ фэдэ кІуачІэ яІэнэу мэлэич горэм а мацІэхэм аритыгъ. ⁴ ЧІым иуцхэм, ичъыгхэм, чІым икъэкІыгъэхэм яягъэ арамыгъэкІынэу Тхъэм ариІуагъ. Тхъэм имыхъур зынатІэ темыдзэгъэ цІыф закъохэр ары яягъэ зэрагъэкІын фэягъэр. ⁵ МацІэхэм а цІыфхэр агъэлІэнхэу фитхэу щытыгъэхэп, мэзитфыкІэ кыин арагъэщэчынэу фитхэу щытыгъэ ныІэп. А кыинэу арагъэщэчыгъэр скорпионыр цІыфым зеокІэ, кыинэу ригъэщэчрэм фэд. ⁶ А мафэхэм цІыфхэр лІэныгъэм лъыхъущтых, ау агъотышттэп. ЛІэнхэуи фэещтых, ау лІэныгъэр аІэпыкІышт.

⁷ МацІэхэм ятеплъэ цІыфхэм заом фагъэхъазырыгъэ шыхэм ятеплъэ фэдагъ. Дышъэм хэшІыкІыгъэ танджхэм афэдэхэр ашъхъэхэм ателъыгъэх, анэгухэри цІыфхэм анэгухэм афэдагъэх. ⁸ Ашъхъацхэр бзылъфыгъэ шъхъацхэм афэдагъэх, ацэхэри аслъаным ыцэхэм афэдагъэх. ⁹ Яашъоджанэхэр гъучІым хэшІыкІыгъэ ашъоджанэхэм афэдагъэх. Атамэхэм макъэу апыІукІыщтыгъэр заом ежъэхэу шыкубэхэмрэ шыбэхэмрэ апыІукІырэ мэкъэшхом фэдагъ. ¹⁰ Скорпионхэми кІэхэр зэряІэм фэдэу, кІэхэри яІагъэх. КІэхэми щэхэр апытыгъэх. А мацІэхэм лъэкІыныгъэ яІагъ мэзитфыкІэ цІыфмэ кыин арагъэщэчынэу. ¹¹ Ахэмэ пачъыхъэу яІагъэр чІылъэм икуупІэу чІэ зимыІэм имэлэич ары. Ащ ыцІэ джуртыбзэкІэ Аваддон, урымыбзэкІи Аполлион* ары.

9:1 жъуагъор – мэлэич горэ ары.

9:1 чІылъэм икуупІэу чІэ зимыІэр – джынапцІэхэм яхъапс ары.

9:3 скорпион – акърэб ары.

9:11 Аполлион кыикІырэр «ЗыгъэкІодрэр» ары.

¹² Арэуштэу апэрэ сыхьатмыгъор блэкІыгъ. Джыри сыхьэтмыгъуитІу къэкІошт.

¹³ ЕтІанэ яхэнэрэ мэлэичыр ибжъэмыешхо къепщагъ. Джащыгъум Тхъэм ыпашъхъэ щыт къурмэншІыпІэу дышъэм хэшІыкІыгъэм икъопІиплІымэ къарыкІэу макъэ горэ зэхэсхыгъэ. ¹⁴ А макъэм бжъэмыешхор зыІыгъырэ яхэнэрэ мэлэичым рилуагъ: «Евфрат психъошхом* дэжъ щырапхыгъэ мэлэичиплІыр шъхъафит шІыжъхи, тІупщыжъых». ¹⁵ Мы сыхьат дэдэм, мы мафэ дэдэм, мы мазэ дэдэм, мы илъэс дэдэм цІыф пстэуми азыщанэ агъэлІэнэу Тхъэм афигъэхъазырыгъэгъэ мэлэичиплІыр атІупщыжъыгъэх. ¹⁶ А шыудзэм хэтыгъэхэм япчъагъэ миллион шъитІу хъуштыгъэх. Япчъагъэ зыфэдизыр зэхэсхыгъэ.

¹⁷ Шыхэри шыухэри мырэуштэу къысфэлъэгъуагъэх: ашъоджанэхэр машІом фэдэу плъыжъхэу, шхъуантІэхэу ыкІи гъожъхэу ащыгъыгъэх. Яшыхэм ашъхъэхэр аслъанышъхъэхэм афэдагъэх. Шыхэм ажэхэми машІо, Іугъо, тхъомзашхъо къадэкІыгъэх. ¹⁸ МашІоу, Іугъоу, тхъомзашхъоу, а къинышхуищэу а шыхэм ажэхэм къадэкІыгъэхэмкІэ цІыф пстэуми азыщанэ лІагъэ. ¹⁹ Шыхэм акІуачІэ ажэхэм адэлъыгъ, акІэхэми ахэлъыгъ; сыда пІомэ акІэхэр блэхэм афэдагъэх; акІэхэм шъхъэхэр апытхэу, ахэмкІэ яягъэ цІыфхэм арагъэкІыгъ.

²⁰ Ау къэнэгъэ цІыфхэу а къинышхохэм ахэмылІыхъагъэхэм алэкІэ ашІыгъэ тхъэ нэпцІ шъо теплъэхэм акІыб афагъэзэжъынэу адагъэп. ДжынапцІэхэр агъэлъэпІэнхэм ауж икІыжъыгъэхэп, дышъэм, тыжъыным, гъуаплъэм, мыжъом, пхъэм ахэшІыкІыгъэ тхъэ нэпцІхэу зылъэгъун, зэхэзыхын ыкІи къэзыкІухъан зымылъэкІхэрэр агъэлъэпІэнхэми ыуж икІыжъыгъэхэп. ²¹ Джащ фэдэу, Іофхэу зыпылъхэу цІыф укІыным, ушхъухъаным, зинэ шІэным, тыгъоным афыкІэгъожъыгъэхэп.

9:14 Евфрат психъошхор – а уахътэм а психъор тыгъэ къыкъо-кІыпІэмкІэ Рим къэралыгъошхом игъунапкъэу щытыгъ.

ЯПШЭНЭРЭШЪХЪ

Мэлэичымрэ зэгохыгъэ тхылъ цыкIумрэ

ЕтIанэ лъэкIыныгъэ зиIэу, нэмыкI мэлэич горэ уашъом къехэу слъэгъугъэ; ошъуапщэ горэ шъуашэу щыгъыгъ; лэгъупкъопсыри шъхъэщытыгъ, ынэгуи тыгъэм фэдагъ, ылъакъохэри мэшIо пкъэухэм афэдагъэх.

²Тхылъ цыкIу горэ зэгохыгъэу ыIэкIэ ыIыгъыгъ. Лъэкъо джабгъур хым хигъэуцуагъ, лъэкъо сэмэгури чIым тыригъэуцуагъ. ³Аслъанхэр зэрэгъогхэрэм фэдэу, мэкъэшхокIэ къэкууагъ. Ар къызэкуом, ошъо шыблэ гъогъуи-блымэ амакъэхэр къэIугъэх. ⁴Ошъо шыблэ гъогъуи-блымэ амакъэхэр къызэIухэ ужым, стхынэу сыублэ пэтыгъ, ау уашъом къикIэу макъэ горэм къыIоу зэхэсхыгъ:

–Шыблэ гъогъуи-блымэ къаIуагъэхэр умытхыхэу ушъэфых.

⁵ЕтIанэ мэлэичэу зылъэкъо лъэныкъор хым хэзыгъэуцуагъэу, адрэ лъэкъо лъэныкъори чIым тезыгъэуцуагъэу слъэгъугъагъэм ыIэ джабгъу уашъом къыдиIэтэягъ.

⁶Тхъэу егъашIэм щыIэу, уашъохэмрэ уашъохэм ащыIэ пстэумрэ, чIымрэ чIым тет пстэумрэ, хымрэ хым хэс пстэумрэ къэзыгъэхъугъэм ыцIэкIэ а мэлэичым тхъарыIо ышIи, мырэуштэу ыIуагъ:

–Уахътэу бэп къэнэжыгъэр. ⁷Ау яблэнэрэ мэлэичыр ибжъэмыешхо къызепщэшт мафэхэм Тхъэм ежъым фэлажъэрэ пегъымбархэм къызэраригъэIугъэм фэдэу, игухэлъ шъэф ыгъэцэкIэшт.

⁸Уашъом къикIэу зэхэсхыгъэгъэ макъэр джыри зэ къэгущыIэу къысиIуагъ:

–КIуи, мэлэичэу зылъэкъо лъэныкъо хым хэзыгъэуцуагъэу, адрэ лъэкъо лъэныкъори чIым тезыгъэуцуагъэм ыIыгъырэ тхылъ цыкIоу зэгохыгъэр къыIых.

⁹Арэуштэу мэлэичым ыдэжъ сыкIуи есIуагъ:

–А тхылъ цыкIур къысэт.

–Ма, къыосэты, шхы,– къысиIуагъ ащ. –УныбэкIэ дыджышт, ау ужэкIэ шъоум фэдэу IэшIоу хъушт.

¹⁰Тхылъ цыкIур мэлэичым къыIысхи, сшхыгъэ. СыжэкIэ шъоум фэдэу IашIоу щытыгъ, ау зэсэшхым, сыныбэ дыджы щыхъугъ. ¹¹ЕтIанэ мырэуштэу къысиIуагъ:

–Хэгъэгу Іаджыхэми, лъэпкъ Іаджыхэми, бзэ Іаджыхэми, пачъыхъэ Іаджыхэми яхьылІагъэу Тхъэм ежъ игущылэхэу угу къырилъхъагъэхэу, къэхъущт Іофхэм яхьылІагъэхэр цыфхэм ябгъэлунхэ фае.

ЯПШЫКІУЗЭНЭРЭШЪХЪ

ШыхъатитІур

Етіанэ мэлэІич горэм шапхъэм фэдэу къамыл бэщ къыситыгъ. «КІуи, Тхъэм иунэшхорэ къурмэншыпІэмрэ къэши, ащ дэжъым Тхъэр щызыгъэлъаплэхэрэр зыфэдизыр къызэгъашІ», къысиІуагъ. ²«Ау Тхъэм иунэшхо ыкІыб щыт щагур къэпшынуу упымылъ, сыда пломэ Тхъэм а щагур хымэ лъэпкъхэм къафигъэнагъ. Ахэмэ мэзэ тіокІитІурэ тіурэм* къэлэ лъаплэр* лъэгукІэ аутэщт. ³Сэ сишыхъатитІу лъэкІыныгъэ ястыщт, ахэми шъыгъо щыгъынхэр ащыгъхэу, мэфэ минрэ шъитІурэ тіокІищырэ Тхъэм ежъ игущылэхэу агухэм къарилъхъэхэу, къэхъущт Іофхэм яхьылІагъэхэр агъэлущтых».

⁴Мы шыхъатитІур чІылъэм и Зиусхъан ыпашъхъэ ит зейтун чъыгитІумрэ* остыгъэ тетыпІитІумрэ ары. ⁵Зыгорэм иягъэ а шыхъатитІум аригъэкІынэу фаемэ, ахэмэ ажэ машІо къыдэкІызэ, япыйхэр егъэкІодых. Ахэмэ зиягъэ языгъэкІынэу фаер джары зэрэлІэн фаер. ⁶А шыхъатитІум уашъор агъэпытэжъынэу тетыгъо яІ, Тхъэм ахэмэ агухэм къарилъхъэрэ гущылэхэр къызыщагъэлурэ мафэхэм къыщемыщхынэу. Псыр лъы агъэхъунэу псыхэми тетыгъо афыряІ, чІылъэм сыд щыщырэ къиныр рагъэщэчынэуи сыдигъо фаехэми тетыгъо яІ.

⁷Ахэмэ яшыхъатныгъэ зауhyкІэ, чІылъэм икуупІэу чІэ зимылэм къычІэкІырэ хъакІэ–къокІэжъыр* ахэмэ къа-

11:2 мэзэ тіокІитІурэ тіурэ – ар мэфэ 1260–рэ е илгъэсищрэ ныкъорэ мэхъу. А зэманым шІошъхъуныгъэ зиІэхэм гугъушхо ащэчызэ, Тхъэр зымышІэхэрэм ахэмэ къин арагъэщэчыщт.

11:2 къэлэ лъаплэр – Ерусалим ары.

11:4 зейтун чъыгыр – «маслинэ» ары.

11:7 чІылъэм икуупІэу чІэ зимылэм къычІэкІырэ хъакІэ–къокІэжъыр – еплъ 13:1–7.

тебэнэнышъ, къатеклоньшъ, къыуклыщтых. ⁸ Ахэмэ яхьадэхэр къэлэшхоу цыфхэм ти Зиусхьан къащым зыщытыраулаагъэм иурам телъыщтых. А къэлэшхом* Содом* е Мысыр рао, нэмыкI мэхьанэ къырагъэкIызэ. ⁹ Хэгъэгу пстэуми, унэгъо лъэпкъ пстэуми, бзэ пстэуми, лъэпкъ пстэуми ащыщхэу цыфыбэ мэфищырэ ныкъорэм а хьадэхэм яплъыщтых, ау чIалъхьажьынхэу адэщтэп. ¹⁰ Дунаем тетхэр итIур зэрэлаагъэхэм пае, гушIоштых ыкIи тхъэжыщтых. Тынхэр зэфарагъэхьыщтых, сыда пIомэ а пегъымбэритIумэ дунаем тет цыфхэм къин арагъэщэчыщтыгъэх.

¹¹ Ау мэфищырэ ныкъорэм ыужым Тхьэм ахэмэ щыIэныгъэм ыпсэ къахилъхьажьы, тIури алъакъохэм къатеуцожьыгъэх. Ахэр зылъэгъугъэ пстэури щынэгъошхом хэфагъэх. ¹² ЕтIанэ а пегъымбэритIум* уашъом къиIукIырэ макъэ горэм къариIоу зэхахыгъ: «Мо шъукъыдэ-кIуай», ыIоу. Япыйхэр яплъызэ, ошъуапщэм хэтхэу, ахэр уашъом дэкIоягъэх.

¹³ А сыхьат дэдэм чIылъэр лъэшэу къэсысыгъ, къалэм ызыпшIани зэхэтэкъуагъ. Арэуштэу чIылъэр зэсысым, цыф минибл лаагъэх. МыкIодхэу къэнэжыыгъэхэри щынэгъошхом хэфагъэх, уашъом щыIэ Тхьэм щытхъушхуи фашIыгъ.

¹⁴ Арэуштэу ятIонэрэ сыхьатмыгъор блэкIыгъ. Ящэнэрэ сыхьатмыгъори къэкIонкIэ бэп илэжьыр.

Яблэнэрэ бжъэмыешхор

¹⁵ ЕтIанэ яблэнэрэ мэлэичыр ибжъэмыешхо къепщагъ. Джащыгъум мэкъэшхохэр уашъом къиIукIыхэзэ къаIуагъ:

«Ти Зиусхьанрэ ежым и Христосрэ
мы дунаем тетыгъошхо фыряIэ хъугъэ.

Тхьэр ары егъашIэм тетыгъошхор зиIэщтыр».

¹⁶ Тхьэмэтэ нахьыжъхэу нэбгырэ тIокIырэ плIырэу Тхьэм ыпашъхъэ ятIысыпIэхэм атесхэм абгъэгукIэ зырадзыхи, Тхьэр агъэлъапIэзэ, мырэуштэу аIуагъ:

11:8 къэлэшхор – Ерусалим ары.

11:8 Содом – еплъ Пегъымбар Исаяс тхылъэу ытхыгъэм 1:10.

11:12 а пегъымбэритIур – шыхьатитIур ары. Еплъ 11:3.

¹⁷ «О лъэкIыныгъэшхо зэкIэ зиIэ Зиусхъан Тхъэу,
щыIагъэу,

джыри щыIэм щытхъушхо пфэтэшIы,
сыда Iомэ уилъэкIыныгъэшхо къэпштагъэу,
тетыгъошхо зэрэуиIэр къэбгъэнэфагъ.

¹⁸ Хымэ лъэпкъхэр губжыгъэх; о уигубжи къэлъэгъуагъ.

Джы лIагъэхэм хыкум затепшIыхъащт уахътэр
къэсыгъ.

О къыпфэлажъэрэ пегъымбархэми, уицIыф лъапIэхэми,

уищынагъо зыгу илъ цIыфхэм, цIыкIуми инми,
яфэшъошэ IэхышIур зябгъэгъотыщт уахътэри
къэсыгъ.

ЧIылъэр зыгъэкIодырэ цIыфхэр о зыбгъэкIодыщт
уахътэри къэсыгъ».

¹⁹ Ащ нэужым Тхъэм иунэшхоу уашъом щыIэр зэIухыгъэ хъугъэ, Тхъэм ежыррэ цIыфхэмрэ азыфагу дилъхъэгъэ зээзэгъыныгъэр къэзыушыхъатырэ пхъуантэри* къэлъэгъуагъ. ЕтIанэ пчыкIэхэр* къэлъэгъуагъэх, мэкъэшхохэри, шыблэм игъогъо мэкъэшхохэри къэIугъэх, чIылъэри къэсысыгъ, ошъушхохэри къехыгъэх.

ЯПШЫКIУТИОНЭРЭШЪХЪ

Бзылъфыгъэмрэ блэгъожъымрэ

ЕтIанэ уашъом нэшэнэ гъэшIэгъонышхо горэ къыщылъэгъуагъ: бзылъфыгъэ горэу тыгъэр шъуашэу зыщыгъэу, зылъакъохэр мазэм тетхэу, зышъхъэ телъ танджым жъогъо пшIыкIутIур тетэу къэлъэгъуагъ. ²Бзылъфыгъэр лъэрмышъэу щытыгъ ыкIи сабий къыфэхъу зэхъум, къинышхо хэфагъэти, куоштыгъ. ³ЕтIанэ нэмыкI нэшэнэ гъэшIэгъон горэ уашъом къыщылъэгъуагъ: блэгъожъ ин плъыжъэу, шъхъибл зыпытэу, бжъэкъуипшIыри зыте-

11:19 зээзэгъыныгъэр къэзыгъэлъагъорэ пхъуантэр – а пхъуантэр Тхъэм иунэшхо чIэт Унэ КIоцIэу анахъ ЛъапIэм чIэтыгъ. Еплъ Пачтыхъэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3-я Царств) 8:1–6.

11:19 пчыкIэ – шыблэм инэфынэ ары.

тыр къэлъэгъуагъ. Шъхъэ пэпчъ зы тандж телъыгъ.
⁴ ЫкІэкІэ жъуагъохэм азыщанэ уашъом къыщырилъэ-
 шъуажьы, чІылъэм къыридзыхыгъэх. Блэгъожъыри
 бзылъфыгъэу сабий къызфэхъущтым ыпашъхъэ къи-
 уцуагъ, сабыир къызэрэхъоу ыдырыным пае. ⁵ Зы кІэлэ-
 хъу къыфэхъугъ. Ащ дунаем тет лъэпкъ пстэури гъучІ
 бэщкІэ ыгъэІорышІэнэу щытыгъ. А сабыир Тхъэмрэ
 Тхъэм итІысыпІэ лъаплэрэ адэжъ даІэтэягъ. ⁶ Бзылъфы-
 гъэм кІитхъужьы, шъоф нэкІым Тхъэм ащ щыфигъэхъа-
 зырыгъэ чІыпІэм кІуагъэ. Ащ мэфэ минрэ шъи-
 тІурэ тІокІищырэ шагъэшхэшт.

⁷ Уашъом зао щыхъугъ. Михаилрэ* ащ имэлэІичхэмрэ
 блэгъожъым езэуагъэх, блэгъожъыри ащ имэлэІичхэри
 ахэмэ къязэожъыгъэх. ⁸ Блэгъожъыр Михаил пырикъу-
 гъэп, уашъомкІи блэгъожъымрэ имэлэІичхэмрэ чІыпІэ
 къафэнэжъыгъэп. ⁹ Блэгъожъ иныр чІылъэм къырадзы-
 хыгъ – иблысэу ыкІи шэйтанэу зыфаІорэ блэжъэу ду-
 наем тет цІыф пстэури дэзыхъыхырэр ары. Ари ащ имэ-
 лэІичхэри чІылъэм къырадзыхыгъэх.

¹⁰ ЕтІанэ уашъом мэкъэшхо горэ къиІукІи, мырэуштэу
 къыІоу зэхэсхыгъ:

«Джы тымыкІодэу ти Тхъэ тыкъыгъэнэжъыгъ.
 Джы ти Тхъэ илъэкІыныгъэшхорэ итетыгъошхо-
 рэ къэлъэгъуагъэх,
 Тхъэм и Христос ыкІочІэшхуи къэлъэгъуагъ.
 Сыда пІомэ тшыхэр зыгъэмысэу,
 Тхъэм ыпашъхъэ чэщи мафи ахэр щызыгъэмысэрэр
 чІылъэм къырадзыхыгъ.

¹¹ Тшыхэр Шъынэм лъэу кІэкІыгъэмкІи,
 Тхъэм игущыІэхэм шыхъат зерафэхъугъэхэмкІи,
 шэйтаным текІуагъэх.

Ахэр лІэныгъэм игъунэгъу хъугъэхэми,
 ежъхэм апсэхэм ашъхъасыгъэхэп.

¹² Арышъ, шъо, уашъохэри,
 шъо, уашъохэм ащыпсэухэрэри, шъугушІу!
 Ау шъо, чІыри хыри, сыхъатмыгъо шъуежъагъэх,
 сыда пІомэ иблысыр къышъуфехыгъ.

Губжыныгъэшхо ыгу илъ,
 сыда пІомэ ежъ къыфэнэжъырэ уахътэр
 зэрэмакІэр ешІэшъ ары».

¹³ Блэгъожъым ежъ чЫлгъэм къызэрэрадзыхыгъэр зельэгъум, кІэлэхъур къызфэхъугъэ бзылъфыгъэм ыуж ихъагъ. ¹⁴ Бгъэшхом ытэмитІу бзылъфыгъэм къыратыгъэх, блэгъожъым ыпашъхъэ икІыжъынышъ, Тхъэм шъоф нэкІым щыфигъэхъазырыгъэ чІыпІэм быбыным пае. Ащ илгъэсищырэ ныкъорэм* а бзылъфыгъэр шагъэшхэшт. ¹⁵ Ащ дэгъожъым бзылъфыгъэр псым ригъэхъыным пае, псыхъом фэдэу блэгъожъым ыжэ псыр къыдиутхыгъ. ¹⁶ Ау чІыр бзылъфыгъэм дэлэпыи, ыжэ зэлүйи, блэгъожъым ыжэ къыдиутхыгъэ псыхъор ришъугъ. ¹⁷ Джащыгъум блэгъожъыр бзылъфыгъэм лгъэшэу фэгубжи, бзылъфыгъэм къытехъукІыгъэ нэмыкІ бынхэу илэхэм язэонэу кІуагъэ, Тхъэм иунашъохэр зыгъэцакІэхэрэри Исус Христос шыхъат фэхъухэрэри ары.

ЯПШЫКІУЩЭНЭРЭШЪХЪ

ХъакІэ-къокІэжъитІур

Хылушъом сылутэу, хъакІэ-къокІэжъ горэ хым къыхэкІэу слгъэгъугъэ. Шъхьибл пытыгъ, бжгъэкъуипшІи тетыгъ. Ыбжгъакъохэми танджипшІи ателъыгъ. Ышъхъэхэми Тхъэм зэрехъонхэрэ цІэхэр ателъыгъэх. ² ХъакІэ-къокІэжъэу слгъэгъугъэр хъашыумышэм* фэдагъ, ау ылгъакъохэр мышгъэ лгъакъохэм афэдагъэх, ыжи аслгъаным ыжэ фэдагъ. Блэгъожъым ежъ илгъэкІыныгъэ, итІысыпІэ, итетыгъошхо хъакІэ-къокІэжъым ритыгъэх. ³ ХъакІэ-къокІэжъым ышъхъэхэм язым ежъыр зыгъэлІэн улагъэм фэдэу илагъ, ау а улагъэр хъужыыгъагъэ. Чылгъэм тет цІыф пстэуми а хъакІэ-къокІэжъыр агъэшІагъоу лгъыкІоштыгъэх. ЦІыфхэм блэгъожъыр агъэлгъапІагъ, ащ хъакІэ-къокІэжъым тетыгъо зэрэритыгъэм пае. ⁴ ХъакІэ-къокІэжъыри агъэлгъапІэзэ аІуагъ: «ХъакІэ-къокІэжъым хэта фэдэр? Хэта езэон зылгъэкІыштыр?»

12:14 илгъэсищырэ ныкъорэ – мэфэ 1260-рэ мэхъу. Еплъ 12:6.

13:2 хъашыумышэ – урысыбзэкІэ «барс», тыркубзэкІи «парс», арапыбзэкІи «фахъэд» ары.

⁵ ХьакІэ–кьокиэжъым гущыІэ пагэхэр къыІонхэуи, Тхьэм ехъонынэуи фит хъугъэ, мээ тІокІитІурэ тІурэ* тетыгъо иІэнэуи фит хъугъэ. ⁶ Тхьэми, Тхьэм ыцІи, чІыпІэу Тхьэр зыдэщыІэми, уашъом щыІэ пстэуми яхъонынэу ыжэ зэІуихыгъ. ⁷ Тхьэм ицІыф лъапІэхэми язэонэу ыкІи атекІонэу фит хъугъэ. Унэгъо лъэпкъ пстэуми, хэгъэгу пстэуми, бзэ пстэуми, лъэпкъ пстэуми тетыгъо афыриІэнэу фит хъугъэ. ⁸ Тхьэм дунаер къызигъэхъугъэм щегъэжъагъэу цІыфхэу зыцІэхэр шІобзыгъэ Шъынэм итхылъ итхэу, мыкІодыжъын щыІэныгъэ зыгъотыщт пстэуми анэмыкІэу дунаем тет цІыф пстэуми хьакІэ–кьокиэжъыр агъэлъэпІэщт.

⁹ ТхьакІумэ зиІэм зэхерэх.

¹⁰ ЦІыфхэр хьапсым чІэзыдзэрэр хьапсыми чІа-дзэщт.

СэшхокІэ зыукІырэри сэшхокІэ аукуыжъыщт.

Арышъ, Тхьэм ицІыф лъапІэхэмэ теубытэныгъэрэ шъыпкъагъэрэ ярэІ.

¹¹ ЕтІанэ нэмыкІ хьакІэ–кьокиэжъ горэ чІы чІэгъым къычІэкІэу слъэгъугъэ. Шъынэм ыбжъакъохэм афэдэу бжъэкъуитІу тетыгъ, ау блэгъожъым фэдэу къэгущыІагъ. ¹² Мы ятІонэрэ хьакІэ–кьокиэжъым апэрэ хьакІэ–кьокиэжъым итетыгъо зэкІэ иІэу, ащ ыпашъхъэ Іоф щишІагъ, чІылъэми чІылъэм тет цІыфхэми зэкІэ апэрэ хьакІэ–кьокиэжъэу зиуІагъэ хъужъыгъагъэр аригъэгъэлъэпІагъ. ¹³ ЯтІонэрэ хьакІэ–кьокиэжъым нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэри къыгъэлъэгъуагъэх. ЦІыфмэ апа-шъхъэ уашъом къикІэу машІо чІылъэм къыщыригъэхыгъ. ¹⁴ Апэрэ хьакІэ–кьокиэжъым ыпашъхъэ нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэр къыгъэлъэгъонхэу ятІонэрэ хьакІэ–кьокиэжъыр фит зэрэхъугъэм пае, дунаем тет цІыфхэр дихъыхыгъэх. Апэрэ хьакІэ–кьокиэжъэу сэшхо уІагъэ зытелъэу, ау щытми псэугъэр агъэлъэпІэным пае, ятІонэрэ хьакІэ–кьокиэжъым дунаем тет цІыфхэм шъо теплъэ фаригъэшІыгъ. ¹⁵ Апэрэ хьакІэ–кьокиэжъым ышъо теплъэ псэ хилъхъанэу ятІонэрэ хьакІэ–кьокиэжъыр фит хъугъэ. Арэуштэу а шъо теплъэр къэгущыІагъ, ежъ зыгъэлъэпІэнэу зымыдэхэрэри аукуынхэу а шъо теплъэм унашъо ышІыгъ. ¹⁶ ЯтІонэрэ хьакІэ–кьокиэжъым цІыф пстэуми, цІыкІуми инми, байми тхьамы-

кІэми, шъхьафитми пщылІми аІэ джабгъухэм е анатІэ-хэм тамыгъэ атраригъэдзагъ. ¹⁷ А тамыгъэр темыдзагъэмэ, зыми ыщэнэу ыкІи къыщэфынэу фитыгъэп. А тамыгъэм хьакІэ–къокІэжъым ыцІэ е ыцІэ ипчъагъэ итыгъ.

¹⁸ ЦІыфмэ зэхэшІыкІыныгъэ ярэІ. Іушыныгъэ зиІэм хьакІэ–къокІэжъым ипчъагъэ ерэлът, сыда пІомэ зы цІыфым ипчъагъэ* джары. А пчъагъэр шъихырэ тІокІищырэ хырэ мэхъу.

ЯПШЫКІУПЛІЭНЭРЭШЪХЪ

Нэбгырэ минишгъэрэ тІокІитІурэ плІырэм орэдэу къаІорэр

ЕтІанэ сызэплъэм, Сион Іуашгъхэм* Шъынэр тетэу слъэгъугъэ. Шъынэм ыцІэрэ ащ Ятэ ыцІэрэ зынатІэ тетхагъэхэу нэбгырэ минишгъэрэ тІокІитІурэ плІырэ игъусагъэх. ² ЕтІанэ псышхо къиугъабэмэ амэкъэшхорэ шыблэ гъогъошхом ымэкъэшхорэ афэдэу макъэ горэ уашъом къиІукІэу зэхэсхыгъэ. Мэкъэшхоу зэхэсхыгъэр шыкІэпщынэ еуакІохэм яорэдмакъэ фэдагъ. ³ ТІысыпІэ лъапІэм, псэушъхьиплІым, тхьамэтэ нахьыжъхэм апашгъхэ орэдыкІэ къыщаІуагъ. Нэбгырэ минишгъэрэ тІокІитІурэ плІырэм анэмыкІэу а орэдыр зыми зэригъэшІэн ылгъэкІыгъэп. Мы дунаем ицІыфхэм ащыщхэу ахэр ары Шъынэм зышгъхэ къыщэфыжъыгъэхэр. ⁴ Мыхэр ары бзылгъыгъэхэмкІэ зызымыгъэушІоигъэхэр, сыда пІомэ ахэр къэзымыщагъэ–дэмыкІуагъэхэм афэдэх. Шъынэр тыдэ кІоми, лгъэкІох. Мыхэр ары апэрэхэу, Шъынэм цІыфхэм къахищыхи, зышгъхэхэр къыщэфыжъыгъэхэу, Тхьэмрэ ежъыррэ апае ыгъэнэфагъэхэр. ⁵ Ахэмэ ажэ пцІы зыхэлъ гущылэ зи къыдэкІыгъэп. Лажъэ зи яІэп.

13:18 цІыфым ипчъагъэ – урымыбзэмкІи (иунаныбзэмкІи) джуртыбзэмкІи пчъагъэхэр хьарыфхэмкІэ (буквэхэмкІэ) атхых. ДжуртыбзэкІи урымыбзэкІи цІэхэр щылэх, яхьарыфхэм къарыкІырэ пчъагъэхэр зэхэбгъахъохэмэ, шъихырэ тІокІищырэ хырэ зэхъухэрэр.

14:1 Сион Іуашгъхэр – Ерусалим ары.

МэлэИчищым къэбархэу къаІохэрэр

⁶ Ащ нэужым нэмыкІ мэлэИч горэ ошъогум шыбыбэу слъэгъугъэ. Дунаем тет цІыф пстэуми, лъэпкъ пстэуми, унэгъо лъэпкъ пстэуми, бзэ пстэуми, хэгъэгу пстэуми аригъэІунэу Тхьэм икъэбарышІоу мыкІодыжьищтыр а мэлэИчим къыхьыгъ. ⁷ МэкъэшхокІэ къыІуагъ:

–Тхьэм шъушыщын, шытхъушхуи фэшъушІ, сыда пІомэ Тхьэм цІыф пстэуми хыкум затыришІыхъашт сыхъатыр къэсыгъ. Уашъори, чІыри, хыри, психэм япсынэхэри къэзыгъэхъугъэр жъугъэлъапІэ.

⁸ А мэлэИчим нэмыкІ мэлэИч кІэлъыкІуи къыІуагъ:

–Къэлэшхор зэхакъутагъ. Къэлэшхоу Вавилон* зэхакъутагъ. А къэлэшхом ихъопсэнныгъэ Іаехэмрэ изинэрэ ясэнепскІэ лъэпкъ пстэури ыгъэутэшъуагъэх.

⁹ Ящэнэрэ мэлэИч горэ а мэлэИчитІумэ акІэлъыкІуи, мэкъэшхокІэ мырэуштэу къыІуагъ:

–ЦІыф горэм хъакІэ–къокІэжъымрэ ащ ышъо теплъэмрэ ыгъэлъапІэхэу, хъакІэ–къокІэжъым итамыгъэ ынатІэ, е ыІэ тедзагъэу шытмэ, ¹⁰ ари Тхьэм игубж исэнэпс дыджы ешъошт. А сэнэпсэу псы зыхэмытыр Тхьэм игубж ишъуалъэ хъазырэу ит. МэлэИч лъапІэхэмрэ Шъынэмрэ апашъхъэ машІомрэ тхъомзашхъомрэ ахэтэу а цІыфым къинышхо ыщэчышт. ¹¹ Къинышхо языгъэщэчырэ машІом иІугъо егъашІэм къыпихэу, уашъом дэклоешт. ЦІыфхэу хъакІэ–къокІэжъри ащ ышъо теплъи зыгъэлъапІэхэрэм чэщи мафи гъэпсэфыгъо агъотышттэп. Ащ фэдэу, хэти хъакІэ–къокІэжъым ыцІэ зэрыт тамыгъэ зытедзагъэм чэщи мафи гъэпсэфыгъо ыгъотышттэп.

¹² Арышъ, Тхьэм ицІыф лъапІэхэу ежъым иунашъохэр зыгъэцакІэхэу, Исуси шъыпкъагъэ физиІэхэм теубытэныгъэ ярэІ.

¹³ ЕтІанэ макъэ горэм мырэуштэу къыІоу уашъом къиІукІэу зэхэсхыгъ:

–Тхы: Джы щегъэжъагъэу Зиусхъаныр зыгу илъхэу лІэхэрэр сыхъатмафэ ежъагъэх.

–Ар шъыпкъэ,– еІо Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ. –ЯІоф аухыгъэу загъэпсэфышт, сыда пІомэ яшІушІагъэхэр агъотыжьищтых.

Хыныгъор къэсыгъэу, мэлэичхэм лэжыгъэр къызэрахырэр

¹⁴ ЕтІанэ сызэплъэм, ошъопщэ фыжъ слъэгъугъэ. Ошъуапщэм хэсэу «Цыф Лъэпкъым Ыкъо» фэдэу, зыгорэ слъэгъугъэ. Ышъхъэ дышъэм хэшЫкІыгъэ тандж телъыгъ, ыІэкІи гъупчъэ чан горэ ыІыгъыгъ. ¹⁵ ЕтІанэ нэмыкІ мэлэич горэ Тхъэм иунэшхо къычІэкІи, ошъуапщэм хэсым мэкъэшхокІэ риІуагъ: «Гъупчъэр штэри, хы, сыда пломэ чІылъэм илэжыгъэ къэхъугъ, хыныгъори къэсыгъ». ¹⁶ ЕтІанэ ошъуапщэм хэсым игъупчъэкІэ чІылъэм щыхи, чІылъэм илэжыгъэ ыугъоижыгъ.

¹⁷ НэмыкІ мэлэич горэ Тхъэм иунэшхоу уашъом щыІэм къычІэкІыгъ. Ащи гъупчъэ чан горэ ыІэкІэ ыІыгъыгъ. ¹⁸ ЕтІанэ нэмыкІ мэлэичэу машІом тетыгъо физиІагъэр къурмэншыплэм къыІукІи, гъупчъэ чанэр зыІыгъырэм мэкъэшхокІэ риІуагъ: «ЧІылъэм исэнэ къулэхэм апыт сэнашъхъэхэр къэхъугъэшъ, уигъупчъэ чан штэри, къыпыупкІых». ¹⁹ ЕтІанэ мэлэичым игъупчъэкІэ чІылъэм щыІэ сэнашъхъэхэр къыпиупкІыхи, Тхъэм игубж исэнэ фызэлъэшхо ритэкъуагъэх. ²⁰ Къэлэшхом ыкІыб щыІэ сэнэ фызалъэм сэнашъхъэхэр щафызыгъэх. Шыхэм яшхолумэ анэсэу, стадие* минрэ шъихырэ икІыхагъэу сэнэ фызалъэм лъы къыдэкІыгъ.

ЯПШЫКІУТФЭНЭРЭШЪХЪ

Мэлэичхэм аужырэ къинышхохэр къызэрахьыхэрэр

Ащ нэужым нэмыкІ нэшанэ ин ыкІи гъэшІэгъон уашъом щыслъэгъугъ: мэлэичиблымэ аужырэ къинышхуиблыр къахьыхэу слъэгъугъэ. АхэмкІэ Тхъэм игубж ухыгъэ мэхъу. ² ЕтІанэ зэхэкІухъэгъэ машІомрэ апчымерэ ахэшЫкІыгъэу, хым итеплъэ иІэу зыгорэ слъэгъугъэ. ХьакІэ–къокІэжъым, ащ ышъо теплъэм, ащ ыцІэ ипчъагъэм* атекогъэгъэ цыфхэр апчым хэшЫкІыгъэ хым Іутыгъэх. Тхъэм аритыгъэ шыкІэпщынэхэр аІыгъхэу

14:20 стадие – метер 192–рэ мэхъу.

15:2 ыцІэ ипчъагъэ – еплъ 13:18.

ежъыухээ, ³ пегъымбар Мусэу Тхъэм фэлажьэрэмрэ Шъынэмрэ яорэд* къаІощтыгъ.

«О лъэкІыныгъэшхор зэкІэ зиІэ Зиусхъанэу Тхъэр,
Іофхэу бгъэцакІэхэрэр Іофышхох ыкІи Іоф
гъэшІэгъоных.

Уигъогухэри гъогу зафэх ыкІи гъогу шъыпкъэх,
о цІыф лъапІэхэм уряпачъыхъ.

⁴ О Зиусхъан, къыпщымыщынэрэ цІыфи,
щытхъушхо къыпфэзымышІырэ цІыфи зи щыІэп.
Сыда пІомэ лъэпІэ закъоу щыІэр оры.
ШъыпкъагъэкІэ хыкум зэрэпшІырэр нафэ зэрэ-
хъугъэм пае,
лъэпкъ пстэури уапашъхъэ ихъанхэшъ, уагъэлъэ-
пІэшт».

⁵ ЕтІанэ сызэплъэм, Тхъэм иунэшхоу шыхъатныгъэм
ичэтэнгъэІагъэ Іухыгъэу уашъом щыслъэгъугъ. ⁶ Мэлэ-
Іичхэу къинышхуиблыр къэзыхъыхэрэр Тхъэм иунэшхо
къычІэкІыгъэх. Щыгъын фыжъыбзэхэр лыдхэу ащыгъы-
гъэх, дышъэм хэшІыкІыгъэ бгъэрылъхэри абгъэхэм ары-
лъыгъэх. ⁷ ЕтІанэ Іэгубжъиблэу дышъэм хэшІыкІыгъэ-
хэу, Тхъэу егъашІэм щыІэщтым игубж зэрытхэр псэушъ-
хыплІымэ язырэм мэлэІичиблымэ аритыгъэх. ⁸ Тхъэм
ищытхъушхорэ илъэкІыныгъэшхорэ яІугъо Тхъэм иунэ-
шхо чІизы хъугъэ. МэлэІичиблымэ къахъырэ къинышхуи-
блыр еухыфэ, цІыф Тхъэм иунэшхо чІэхъан ылъэкІыгъэп.

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЪ

Іэгубжъэхэу Тхъэм игубж зэрытхэр

ЕтІанэ мэкъэшхо горэ Тхъэм иунэшхо къычІэІукІэу
мэлэІичиблым къариІоу зэхэсхыгъ: «ШъукІуи, Тхъэм игу-
бжэу Іэгубжъиблым арытыр чІылъэм тешъукІ».

² Апэрэ мэлэІичыр кІуи, иІэгубжъэ итыр чІылъэм ты-
рикІагъ. Джащыгъум хъакІэ–къокІэжъым итамыгъэ

зынатІэ тедзэгъэ цыфхэу ащ ышъо теплъэ зыгъэлъа-
плэхэрэм гуцыкІыгъохэу щын зыхэлъ улагъэхэр ателъ
хъугъэ.

³ ЯтІонэрэ мэлэичыми иІэгубжъэ итыр хым хикІагъ.
Ащ дэжъым хыр цыф лагъэм ылъ фэдэу хъуи, хым
хэсхэу, псэ пыт пстэури лагъэ.

⁴ Ящэнэрэ мэлэичыми иІэгубжъэ итыр псыхъохэмрэ
псынэхэмрэ ахикІагъ. Ахэри лъы хъугъэх. ⁵ ЕтІанэ псыхэм
тетыгъо афизилэ мэлэичым мырэуштэу къы-
Іоу зэхэсхыгъ:

«О Зиусхъанэу шылагъэу ыкІи щылэр,
о узаф ыкІи улъапІ
арэуштэу хыкумхэр зэрэпшыгъэхэм пае,

⁶ сыда плэмэ цыф бзаджэхэм
уицыф лъапІэхэмрэ уипегъымбархэмрэ алъ
зэрагъэчъагъэм пае, лъы ебгъэшъуагъэх.

Ар ахэмэ яфэшъуаш».

⁷ ЕтІанэ къурмэншыплэм къилукІэу макъэ горэм къы-
Іоу зэхэсхыгъэ:

«Ары, о, лъэкыныгъэшхор зэкІэ зиІэ Зиусхъанэу
Тхьэр,
цыфхэм хыкум зэратепшыхьэрэр шъыпкъэ ыкІи
зафэ».

⁸ ЯплІэнэрэ мэлэичыми иІэгубжъэ итыр тыгъэм тыри-
кІагъ. Тыгъэми машІокІэ цыфхэр ыгъэстынхэу фит хъу-
гъэ. ⁹ Арэуштэу зэхъум, тыгъэм цыфхэр фэбэгъэшхокІэ
ыгъэстыгъэх. Ахэр мы къинышхомэ тетыгъо афизилэ
Тхьэм ыцІэ ехъоныгъэх, япсэкІодшІагъэхэм афыкІэмы-
гъожьыгъэхэу, Тхьэм щытхъу фашІынэуи адагъэп.

¹⁰ ЕтІанэ ятфэнэрэ мэлэичым иІэгубжъэ итыр хъа-
кІэ-къокІэжъым итІысыплэ тырикІагъ. Джащыгъум хъа-
кІэ-къокІэжъым итетыгъо ылэчІэгъ чІэт цыфхэм шІун-
кІыгъэ къатехъагъ. Узышхо зэряІэм пае, цыфхэр абзэ-
гухэм яцэкъэжъыщтыгъэх. ¹¹ Къинэу ащэчыгъэхэмрэ ула-
гъэхэу ателъыгъэхэмрэ апае уашъом шыІэ Тхьэм ехъо-
ныгъэх, яІофхэми афыкІэгъожьыгъэхэп.

¹² ЕтІанэ яхэнэрэ мэлэичым иІэгубжъэ итыр Евфрат
псыхъошхом* хикІагъ. Джащыгъум тыгъэ къыкъокІыплэм-
кІэ къикІырэ пачъыхьэхэм гъогу аритынэу псыхъошхор

гъугъэ. ¹³ Ащ нэужым блэгъожтым ыжэ, хьакІэ-къокІэ-жтым ыжэ, пегъымбар нэпцІым ыжэ хьантІаркъохэм афэдэхэу джынэпцІищ Іае къажэдэкІэу слъэгъугъэ. ¹⁴ Мыхэр нэшэнэ гъэшІэгъонышхохэр къэзыгъэлъагъорэ джынапцІэх. ЛъэкІыныгъэшхор зэкІэ зиІэ Тхьэм имэфэшхо зэонхэу, тыдэкІи дунаем ипачтыхъэхэм адэжь кІохэзэ, аугъоих.

¹⁵ (Исус еІо:) «Мары, амышІахэу тыгъуакІом фэдэу сыкъэкІощт. Цыфхэм алъэгъоу, пцІанэу ыкІи укІытэжьэу къымыкІухъаным пае, мычтыеу ыкІи сакъэу зищыгъынхэр зыхуымэрэр сыхъатмафэ ежъагъ».

¹⁶ Етіанэ джуртыбзэкІэ Армагеддон* зыцІэ чІыпІэм а джынапцІэхэм пачтыхъэхэр щаугъоигъэх.

¹⁷ Етіанэ яблэнэрэ мэлэичым иІэгубжъэ итыр жьыбгъэм хикІагъ. Джащыгъум Тхьэм иунэшхо чІэт тІысыпІэ лъапІэм мэкъэшхо горэ къиІукІи къыІуагъ: «Іофыр ухыгъэ». ¹⁸ Етіанэ пчыкІэхэр къэлъэгъуагъэх, шыблэ гъогъо мэкъэшхохэри къэлугъэх, чІылъэри лъэшэу къэсысыгъ. Цыфхэр дунаем къызытехъагъэхэм щегъэжъагъэу чІылъэр ащ фэдэу егъашІэми сысыгъэп. ¹⁹ Арэуштэу къэлэшхор щэу зэхэкІыгъ, хымэ лъэпкъхэм якъалэхэри зэхэкъутагъэх. Тхьэм къэлэшхоу Вавилон* ицІыфхэр ыгу римыгъэкІыжъхэу ежъ ишъуалъэ ит сэнэпсым ригъэшъуагъэх, Тхьэм игубжышхо исэнэпс дыдж ары зэригъэшъуагъэхэр.

²⁰ Хыгъэхъунэ* пстэури кІодыгъэх, Іуашъхъэхэри агъотыжыгъэхэп. ²¹ Ошъу цэшхохэр уашъом къехыхи, цІыфмэ къатефагъэх. Зы ошъу цэр килэ шъэныкъо фэдиз ионтэгъугъэу щытыгъ. Ошъухэм цІыфмэ къин зэрарагъэщэчыгъэм пае, цІыфхэр Тхьэм ехъоныгъэх, сыда пІомэ а къиныр бэу къинышхуагъ.

16:16 Армагеддон – ащ къикІырэр «Мегиддо къалэм иІуашъхъ» ыІоу ары. А Іуашъхъэр Израил хэгъэгум итемыр ит. А чІыпІэм Израил цІыфхэр пыйхэм бэрэ щязоштыгъэх. Еплъ Пачтыхъэхэм якъэбархэр зэрыт ятіонэрэ тхылъым (4-я Царств) 23:29–30.

16:19 къэлэшхоу Вавилон – еплъ 14:8.

16:20 хыгъэхъунэ – чІыгу гъушъэу псы гузэгум итыр ары.

ЯПШЫКІУБЛЭНЭРЭШЪХЪ

ХьакІэ–кьокІэжъым тес бзылъфыгъэр

ЕтІанэ Іэгубжъиблыр зыІыгъырэ мэлэи-чиблым язы-рэр къакІуи, мырэуштэу къысиІуагъ:

–Мо къакІо, Тхъэм бзылъфыгъэ хэтэкІошхоу* псы-бэмэ аІутым къинэу тырилъхъащтыр озгъэлъэгъушт.

² Дунаем ипачъыхъэхэм а бзылъфыгъэм зинэ дашІагъ, ащ изинэ исэнэпсыкІэ чІылъэм тет цІыфхэри утэшъуагъэх.

³ Ащ нэужым Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ къысфехи, мэлэи-чим шъоф нэкІым сищагъ. Ащ дэжъым хьакІэ–кьокІэжъ плъыжъ чІапцІэм тесэу бзылъфыгъэ горэ щыслъэгъугъ. А хьакІэ–кьокІэжъым Тхъэм зэрехъонырэ цІэхэр бэу темыфэжъхэу телъыгъэх, шъхъибли пытыгъ, бжъэкъуи-пши тетыгъ. ⁴ Бзылъфыгъэм шыгъынхэу шыгъыгъэ-хэр плъыжъыбзэуи плъыжъ чІапцІэуи шытыгъэх. Ды-шъэмкІи, мыжъо лъапІэхэмкІи, налмэс–налкъутэхэмкІи зигъэкІэрэкІагъэу шытыгъ. ГущыкІыгъохэмрэ изинэ шІоигъэрэ изхэу, дышъэм хэшІыкІыгъэу шъуалъэ горэ ыІыгъыгъ. ⁵ ЫнатІи цІэ горэ тетхагъ:

Мыр шъэфы.

Мыр Вавилонышхоу бзылъфыгъэ хэтэкІо пстэухэмрэ чІылъэм игущыкІыгъохэмрэ ян.

⁶ А бзылъфыгъэр Тхъэм ицІыф лъапІэхэмрэ Исус шы-хъат фэхъугъэхэмрэ алъыкІэ утэшъуагъэу слъэгъугъэ.

А бзылъфыгъэр зысэлъэгъум, лъэшэу згъэшІэгъуа-гъэ. ⁷ Джащыгъум мэлэичым мырэуштэу къысиІуагъ:

–Сыда зыкІэбгъэшІагъорэр? Бзылъфыгъэмрэ ар зытес хьакІэ–кьокІэжъэу шъхъибл зыпытэу, бжъэкъуи-пши зытетымрэ къарыкІырэр къыосІон. ⁸ ХьакІэ–кьо-кІэжъэу плъэгъугъэр шыІагъ, ау джы шыІэжъэп. ЧІы-лъэм икуупІэу чІэ зимыІэм къычІэкІышт* икІодыпІэ кІоным пае. Дунаем тет цІыфхэу Тхъэм дунаер къызи-гъэхъугъэм къыщегъэжъагъэу мыкІодыжъын шыІэны-гъэ зыгъотыштхэм ацІэхэр зэрыт тхылъым чІылъэм тет

17:1 бзылъфыгъэ хэтэкІошхор – Рим къэлэшхор ары къыригъэкІырэр.

17:8 хьакІэ–кьокІэжъыр . . . чІылъэм икуупІэу чІэ зимыІэм къычІэ-кІышт – еплъ 11:7.

цЫфхэу зыцІэхэр имытхэм а хьакІэ–кѳокІэжѳыр залѳэ-
гѳукІэ, агѳэшІэгѳошт, сыда пІомэ хьакІэ–кѳокІэжѳыр
щыІагѳ, джы щыІэжѳэп, ау кѳэлѳэгѳожѳышт.

⁹–ЗэхэшІыкІыныгѳэ зиІэ акѳыл цЫфмэ ярэІ. А шѳхьи-
блымэ кѳарыкІырэр бзылѳфыгѳэр зытес Іошѳхьиблыр
ары. ¹⁰Ащ нэмыкІэу а шѳхьиблымэ кѳарыкІырэр пачѳы-
хьиблыр ары. А пачѳыхьэхэм ащыщхэу тѳыр кѳефѳэ-
хыгѳэх, зыр щыІ, зыри джыри кѳэкІуагѳэгоп. Ари кѳы-
зыкІокІэ, тІэкІурэ тетыгѳо иІэшт. ¹¹ХьакІэ–кѳокІэжѳэу
щыІагѳэу, джы щымыІэжѳым кѳикІырэр яенэрэ пачѳы-
хьэр ары. Ар пачѳыхьиблымэ ащыщ, икІодыпІи мѳ-
кІожѳы.

¹²–БжѳэкѳуипшІэу плѳэгѳугѳэхэм кѳарыкІырэр джы-
ри тетыгѳо зымыгѳотыгѳэ пачѳыхьипшІыр ары. Ахэр
хьакІэ–кѳокІэжѳым игѳусэхэу зы сыхѳат закѳокІэ пачѳы-
хьэ тетыгѳо агѳотышт. ¹³Ахэмэ ягухэлѳ зы, ялѳэкІыны-
гѳи ятетыгѳуи хьакІэ–кѳокІэжѳым ратышт. ¹⁴Ахэр Шѳы-
нэм кѳеззоштых, ау Шѳынэр ахэмэ атекІошт, сыда пІомэ
ар зиусхьанхэм я Зиусхьаныжѳ, пачѳыхьэхэми я Пачѳы-
хьэжѳ. Ежѳыр кѳызэджагѳэ цЫфхэу, кѳыхихыгѳэхэу,
ежѳым фэшѳыпкѳэхэр игѳусэштых.

¹⁵ЕтІанэ мэлэичым мырѳуштѳэу кѳысиІуагѳ:

–Бзылѳфыгѳэ хѳтакІор зыдѳщыІэрэ псыбѳэу плѳэгѳу-
гѳэхэм кѳарыкІырэр цЫф купышхохэри, хэгѳэгухэри,
лѳэпкѳхэри, бзэхэри ары. ¹⁶Плѳэгѳугѳэ хьакІэ–кѳокІэ-
жѳымрэ бжѳэкѳуипшІымрэ бзылѳфыгѳэ хѳтакІор ау-
джэгѳушт. Ащ иІэ пстѳури тырахынхэшѳ, пцІанѳэу кѳа-
гѳэнэшт. Ыпкѳи ашхышт, кѳэнагѳэри машІокІэ агѳэ-
стышт. ¹⁷Сыда пІомэ Тхьэм игухэлѳ агѳэцэкІэнѳэу агу-
хэм кѳарилѳхьагѳ. Арѳуштѳэу Тхьэм игущыІэхэр кѳэшѳы-
пкѳэжѳыфѳэ, ахэмэ ягухэлѳ зы зѳдашІѳэу ятетыгѳо хьа-
кІэ–кѳокІэжѳым ратышт. ¹⁸Бзылѳфыгѳэу плѳэгѳугѳэм
кѳикІырэр кѳэлэшхоу дунаем ипачѳыхьэхэм тетыгѳо афы-
зиІэр ары.

ЯПШЫКІОЕНЭРЭШЪХЪ

Тхъэм Вавилон къэлэшхор зэрэзэхикъутэрэр

Ащ нэужым нэмыкІ мэлэІиц горэ уашъом къехэу слъэгъугъэ. Тетыгъошхо иІагъ, нэфынэшхоу къэзыуцухъагъэми дунаер къыгъэнэфыгъ. ²ЛъэкІыныгъэ зиІэ макъэ-кІэ мырзуштэу къыІуагъ:

«Къэлэшхор зэхакъутагъ.

Къэлэшхоу Вавилон зэхакъутагъ.

Джынэхэм яунэ хъугъэ,

сыд щыщырэ джынэпцІэ Іаехэми,

гушыкІыгъо бзыу шІойхэми япсэупІэу хъугъэ,

сыда пІомэ а къэлэшхом ихъопсэнэгъэ Іаехэмрэ

изинэрэ

ясэнэпскІэ лъэпкъ пстэури ыгъэутэшъуагъэх.

³Дунаем ипачъыхъэхэми а къэлэшхом зинэ да-шІагъ.

А къэлэшхор мы дунаем имылъкухэмкІэ нэйпсеу

зэрэщытыгъэм пае,

дунаем ищэн-щэфакІохэр баи хъугъэх».

⁴ЕтІанэ уашъом къыІукІэу нэмыкІ макъэ горэм мырзуштэу къыІоу зэхэсхыгъэ:

«Шъо сицІыфхэр, а къэлэшхом ипсэкІодхэмкІэ

Іахъэ шъуимыІэным пай,

къинышхоу ыщэчыштхэр шъумыщэчынхэм пай,

а къалэм шъукъыдэкІ,

⁵сыда пІомэ а къалэм ипсэкІодхэр

зетелъхъагъэхэу уашъом нэсыгъэх,

бзэджагъэу ышІагъэхэри Тхъэм ыгу икІыжыштхэп.

⁶А къалэр шъо къызэрэжъудэзекІуагъэм фэдэу,

шъори ащ шъудэзекІожь.

Ащ бзэджагъэу ышІагъэхэр фэдитІоу ешъушІэжь.

Сэнэпсэу шъуишъуалъэ къышъуфыригъэхъуа-

гъэм идыджыгъэ

фэдитІоу сэнэпс дыдж ишъуалъэ фижъугъэхъожь.

⁷Щытхъушхорэ баиныгъэшхорэ ежь зэрэзыфигъэ-

шъошагъэм фэдэу,

къин щэчыныгъэрэ гукъаорэ ежъугъэгъотыжь.

Сыда пІомэ ыгукІэ мырзуштэу еІо:

'Сэ сыпачъыхъэ бзылъфыгъэу мыш дэжъым сыщыс.
Сэ шъузабэу сыщытэп, шъыгъоныгъи ныбжьи
слъэгъуштэп'.

⁸ Ащ пае зы мафэкIэ къинышхохэм ахэфэшт:
лIэныгъи, шъыгъоныгъи, гъабли.
МашIомкIи стыжъышт,
сыда пIомэ Зиусхъан Тхъэу
а къалэм хыкум тезышIыхъэрэм лъэкIыныгъэ-
шхо иI».

⁹ Дунаем ипачъыхъэхэу зинэ дэзышIагъэхэу, ибаиныгъэ-
шхокIэ дэпсэухэрэм а къэлэшхор зыгъэстырэ машIом
иIугъо залъэгъукIэ, гъыштых ыкIи пыхъащтых. ¹⁰ А къэ-
лэшхом къинышхоу ыщэчырэм пае, а пачъыхъэхэр щы-
нагъом хэфэштых, чыжъэу щытхэу, мырэуштэу къалошт:
«О Вавилон къэлэшхоу, лъэкIыныгъэ зиIэр,
сыхъатмыгъо уежъагъ, сыхъатмыгъо уежъагъ,
сыда пIомэ зы сыхъаткIэ уифэшъуашэ уагъэ-
пщыныжъыгъ».

¹¹ А къэшхор Тхъэм зэрэзэхикъутагъэм пае, дунаем
ицэн-щэфакIохэр гъыштых ыкIи шъыгъоштых, сыда
пIомэ ахэмэ ащэхэрэр зыми ыщэфыжъхэрэп. ¹² Ядышъи,
ятыжъыни, ямыжъо лъапIэхэри, яналмэс-налкъутэхэри
зыми ыщэфыжъхэрэп; чэтэнхэри, шэкI плъыжъыбзэхэри,
шэкI плъыжъ чIапцIэхэри, данэхэри зыми ыщэфыжъхэ-
рэп; мэ IэшIу зыпихырэ пхъэхэри, яIэшIагъэхэу пыл
къупшъхъэм, пхъэ лъапIэм, гъуаплъэм гъучIым, мрамэ-
рым ахашIыкIыгъэхэри зыми ыщэфыжъхэрэп; ¹³ мэ IэшIу-
зыпихырэ уцхэу синамон, смиРНэ, ладан зыцIэхэри, мэ
IэшIу зыпихырэ дагъэри, сэнэпсри, зейтун дагъэри,* хъа-
джъыгъэ дэгъури, коцыри зыми ыщэфыжъхэрэп; былым-
хэри, мэлхэри, шыхэри, кухэри зыми ыщэфыжъхэрэп;
пщылIхэри зыми ыщэфыжъхэрэп.

¹⁴ ЕтIанэ щэн-щэфакIохэм а къэлэшхом мырэуштэу
раIощт: «Пхъэшъхъэ-мышъхъэхэу узыкIэхъопсыгъэхэр
о пшIокIодыгъэх. Уимылъкушхорэ уищытхъушхорэ зэ-
кIэ пшIокIодыгъэх, ныбжьи бгъотыжъыштхэп». ¹⁵ Щэн-
щэфакIохэу ахэр къэлэшхом щащэхэзэ, бай хъугъэхэр,
къэлэшхом икъинышхоу ыщэчырэм пае, щынагъом хэ-
фагъэхэу, чыжъэу щытыштых. Гъыхэзэ, шъыгъохэзэ,
мырэуштэу аIощт:

18:13 зейтун дагъэр – оливэ дагъэр ары.

¹⁶ «О кълэшхор, бзылфыгъэм уфэдэу,
чэтэныр, шэкі плъыжьыбзэр,
шэкі плъыжьэ члапцлэр пщыгъыхэу,
дышэкълэ, мыжъо лъаплэхэкълэ,
ыкӀи налмас-налкътутэхэмкӀэ зыбгъэкӀэрэкӀагъ,
сыхъатмыгъо уежъагъ, сыхъатмыгъо уежъагъ.

¹⁷ Сыда пломэ а мылкъушхор зэкӀэ зы сыхъаткӀэ а
кълалэм шӀокӀодыгъ».

Къухъэхэм ятхъамэтэ пстэухэри, къухъэмкӀэ зекӀорэ
пстэухэри, къухъэмэ ащылажьэрэ пстэухэри чыжьэу щыты-
щтых. ¹⁸ А кълэшхор зыстырэ машӀом илугъо залъэ-
гъукӀэ аӀощт: «А кълэшхом фэдэ кълэшхо зи щыла-
гъэп». ¹⁹ Гъыхэзэ, шъыгъохэзэ ягукъао пае, ашъхъэхэм
сапэ атыратэкъощт ыкӀи куощтых:

«О кълэшхор, сыхъатмыгъо уежъагъ, сыхъатмыгъо
уежъагъ.

О уимылъкукӀэ хым къухъэ щызиӀэ пстэури бай
хъугъэх.

Зы сыхъаткӀэ зэкӀэ пшӀокӀодыгъ.

²⁰ А кълэшхор Тхъэм зэрэзэхикътутагъэм пае,
шъо уашъори, апостолхэри, пегъымбархэри,
Тхъэм ицӀыф лъаплэхэри шъугушӀу,
сыда пломэ бзэджагъэу къышъуишӀагъэр
Тхъэм а кълалэм ригъэпщыныжьыгъ».

²¹ ЕтӀанэ кӀуачӀэ зиӀэ мэлэич горэм шъхъал мыжъом
фэдэу, мыжъошхо горэ къыӀэти, хым хидзи, мырэуштэу
ыӀуагъ:

«Вавилон кълэшхор ащ фэдэ кӀочӀэшхокӀэ
къырадзыхышт,
ныбжьы агъотыжьышттэп.

²² ШыкӀэпщынэм, къамылым, бжъэмыем
амакъэхэри,
орэд макъэхэри а кълэшхом щызэхыхыжьышттхэп.
Сыд щыщырэ ӀэшӀагъэ зиӀэри а кълэшхом щы-
лэжьэжьышттэп.

Шъхъал мыжъо макъэри а кълэшхом щызэхыхы-
жьышттэп.

²³ Остыгъэ нэфыни а кълэшхом щыблэжьышттэп.
Шъаомрэ нысэмрэ амакъэхэри ащ щызэхыхыжьы-
шттэп.

А кълэшхом ицэн-щэфакӀохэр
мы дунаем ицӀыф инхэм ащыщыгъэх.

Иушхъухъаныгъэ лъэпкъ пстэури ыгъэгъуащэ-
щтыгъ.

- ²⁴ Пегъымбархэм алъ,
Тхъэм ицЫф лъапІэхэм алъ,
цЫфхэм чЫлгъэм щаукІыгъэ цЫф пстэуми
алъ
а къэлэшхом щагъотыгъ».

ЯПШЫКІУБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Ащ нэужым уашъом щыІэ купышхо горэм ымэкъэшхо
фэдэ мэкъэшхо горэм къыІоу зэхэсхыгъ:

«Аллилуя! Тхъэр ары тымыкІодэу тыкъэзыгъэнэ-
жъырэр.

Щытхъушхори лъэкІыныгъэшхори ежъым ий.

- ² ЦЫфхэм хыкум зэратришІыхъарэр шъыпкъэ
ыкІи зафэ,
сыда пІомэ бзылгъыгъэ хэтэкІошхоу зизинэ шІэ-
нымкІэ

дунаер зыгъэкІодыщтыгъэр ащ ыгъэмысагъ.

Тхъэм ежъым фэлажъэрэ цЫфхэм алъэу
а бзылгъыгъэ хэтэкІошхом ыгъэчъагъэр ригъэ-
пщыныжъыгъ».

- ³ Джыри зэ а купышхор къэджагъ:

«Аллилуя! А къэлэшхор зыстырэ машІом иІу-
гъо

егъашІэм къыпихэу уашъом дэкІоещт».

- ⁴ ЕтІанэ тхъамэтэ нахъыжъхэу тІокІырэ плІырэмрэ
псэушъхыплІымрэ чІым зырадзыхи, тІысыпІэ лъапІэм
тес Тхъэр агъэлъапІэзэ аІуагъ:

«Амин,* Аллилуя!»

- ⁵ Джащыгъум тІысыпІэ лъапІэм къиІукІэу макъэ горэм
къыІуагъ:

«Шъо Тхъэм фэлэжъэрэ цЫф пстэуми,
шъо Тхъэм ищынагъо зыгу илгъэм,
цЫкІуми инми, ти Тхъэ щытхъушхо фэшъушІ!»

- ⁶ ЕтІанэ цЫф купышхом ымэкъэшхо псышхо къиугъа-
бэмэ амэкъэшхо, шыблэм игъогъэ мэкъэшхомэ афэдэ

19:4 Амин – джуртыбзэм щыпц гушыІэу «Арэуштэу орэхъу» къызэры-
кІырэр ары.

мэкъэшхохэм мырэуштэу къаЮу зэхэсхыгъ:

«Аллиуя! ЛъэкІыныгъэшхор зэкІэ зиІэу,
ти Зиусхъанэу Тхъэм тетыгъошхо зериІэр къыгъэ-
нэфагъ.

⁷ ТыжъугъэгушІу ыкІи тыжъугъэтхъэжъ,
шытхъушхуи фэтэжъугъэшІ.

Сыда пІомэ Шъынэм икъэщэгъу къэсыгъ,
шъхъэгъусэу хъушт пшъашъэм зигъэхъазырыгъ.

⁸ Чэтэн лыдэу ыкІи къабзэу зыщилъэнэу
мэлэИич горэм Шъынэм шъхъэгъусэу хъушт пшъа-
шъэм ритыгъ».

(Чэтэным къикІырэр Тхъэм ицІыф лъапІэхэм яшъып-
къагъ ары).

⁹ ЕтІанэ мэлэИичым къысиІуагъ:

–Мыхэр тхых: «Шъынэм инысащэ къыригъэблэгъа-
гъэхэр сыхъатмафэ ежъагъэх». ЕтІани къысиІуагъ:

–Мыхэр Тхъэм игущыІэ шъыпкъэх.

¹⁰ Джащыгъум згъэлъэпІэнэу мэлэИичым ылъакъохэм
адэжъ зесыдзыхыгъ. Ау ащ къысиІуагъ:

–Арэуштэу умышІы. Опрэ пшыхэу Исус шыхъат фэ-
хъухэрэмрэ сышъуигъусэу сэри Тхъэм сыфэлажъэ. Тхъэр
ары бгъэлъэпІэн фаер. Сыда пІомэ Тхъэм игущыІэхэр
пегъымбармэ агухэм къарилъхъэхи, къызфаригъэІуагъэ-
хэр Исус ехылІэгъэ къэбарышІур къаІотэныр ары.

Шы фыжъым тесыгъэр

¹¹ ЕтІанэ уашъор зэІухыгъэу слъэгъугъэ. Сызэплъэм,
шы фыжъ горэ къэлъэгъуагъ. Шым тесым «Шъыпкъагъэ
зиІэ цІыфэу узщыгугъышъунэу щытымкІэ» еджэхэу раІо.
ШъыпкъагъэкІэ хыкум ешІы ыкІи мэзао. ¹² Ынэхэри мэ-
шІотхъуабзэм фэдагъэх. Ышъхыи пачъыхъэ тандж Іа-
джи телъыгъэх. Ежъ нэмыкІ зыми ымышІэу цІэ горэ
ынатІэ тетхагъэу щытыгъ. ¹³ Лъым хэгъэуагъэу джэнэ
кІыхъэ щыгъыгъ. Ащ ыцІэр: Тхъэм и ГущыІ. ¹⁴ Шы фы-
жъхэм атесхэу, чэтэн фыжъ къабзэхэмкІэ фэпагъэхэу
уашъом идзэхэр ащ лъыкІощтыгъэх. ¹⁵ Лъэпкъхэм зэря-
ошт сэшхо чан ыжэ къыдэкІэу щытыгъ. Лъэпкъхэр
гъучІ бэщкІэ ыгъэІорышІэщтых. ЛъэкІыныгъэшхор
зэкІэ зиІэ Тхъэм игубжышхо исэнэ фызалъэм сэнашъхъэ-
хэр рифызэщтых. ¹⁶ Пачъыхъэхэм я Пачъыхъэжъ, зиус-

хьанхэми я Зиусхьаныжъ зыфаIорэ цIэр ишъошэ кIыхьы ыкохэми атетхагъэу щытыгъ.

¹⁷ ЕтIанэ тыгъэм хэтэу зы мэлэIич горэ слъэгъугъэ. Ошъогум щыбыбырэ бзыу пстэуми мэкъэшхокIэ мырэу-штэу ариIуагъ: «Тхъэм иешхэ—ешъошхо пае шъузэрэ-угъой, шъукъеблагъ, ¹⁸ пачъыхъэхэм ал, дзэ пэщэ-шхохэм ал, лъэкIыныгъэ зиIэ цIыфхэм ал, шыхэм ал, шыухэм ал, шъхьафитми, пщылIми, цIыкIуми, инми, цIыф пстэуми ал шъушхыным пае».

¹⁹ ЕтIанэ хьакIэ—къокIэжъыр,* дунаем ипачъыхъэхэр ядзэхэр слъэгъугъэх. Ахэр шым тесымрэ идзэмрэ язэон хэу зэрэугъоигъэх. ²⁰ Ау шым тесымрэ идзэрэ хьакIэ—къокIэжъыри пегъымбар нэпцIэу* ащ ыпашъхъэ нэшэнэ гъэшIэгъонхэр щызыгъэлъэгъогъагъэри аубытыгъэх. А нэшанэхэмкIэ хьакIэ—къокIэжъым цIыфхэу ежъ итамы-гъэ зытеджагъэхэу, ышъо теплъи зыгъэлъапIэхэрэр ди-хьыхыгъагъэх. Шым тесымрэ идзэрэ хьакIэ—къокIэжъри пегъымбар нэпцIри заубытыхэ ужым, а тIури псаухэу тхъомзашхъом имашIокIэ стырэ хым* хадзагъэх. ²¹ Къэ-нагъэхэри шым тесым ежъым ыжэ къыдэкIырэ сэшхомкIэ ыукIыгъэх, бзыухэми зэкIэ ахэмэ алкIэ загъэшхэкIыгъ.

ЯТИОКИЭНЭРЭШЪХЪ

Илъэс минхэр

ЕтIанэ уашъом къехэу мэлэIич горэ слъэгъугъэ. ЧIы-лъэм икуупIэу чIэ зимыIэм* иIункIыбзи блэрыпс ин гори ыIыгъыгъэх. ² Блэгъожъыр, а блэжъэу иблыскIэ е шэй-танкIэ заджэхэрэр ыубыти, илъэс минкIэ рипхыгъ. ³ ЧIы-лъэм икуупIэу чIэ зимыIэм чIидзи, ыгъэпытэжьи, мы-

19:19 хьакIэ—къокIэжъыр — апэрэ хьакIэ—къокIэжъэу хым къыхэкIы-гъэр ары. Еплъ 13:1–10.

19:20 пегъымбар нэпцIыр — ятIонэрэ хьакIэ—къокIэжъэу чIы чIэгъым къычIэкIыгъэр ары. Еплъ 13:11–15.

19:20 машIокIэ стырэ хыр — джэхьнэмыр ары. Еплъ 14:10; 20:10.

20:1 чIылъэм икуупIэу чIэ зимыIэр — джынапцIэхэм яхьапс ары.

хъури тыридзагъ, илгъэс миныр текIыфэ, лъэпкъхэр ымыгъэпцIэнхэм пае. А илгъэс миным ыуж охътэ макIэкIэ шхъафитныгъэ илэнэу атIупщыжьи фае.

⁴ ЕтIанэ тхъэмэтэ тIысыпIэхэри, а тIысыпIэхэм атес цIыфхэу адреи цIыфхэм хыкум атезышIыхъанхэу Тхъэм тетыгъо зэритыгъэхэри слъэгъугъэх. Исус шыхъат зэрэфэхъугъэхэм ыкIи Тхъэм игущыIэхэр цIыфхэм зэрарагъэIугъэхэм пае, зышхъэ паупкIыгъэхэм апсэхэри слъэгъугъэх. Ахэмэ хъакIэ-къокIэжъымрэ ышъо теплъэрэ агъэлъэпIэгъагъэхэп, анатIэхэми аIэхэми хъакIэ-къокIэжъым итамыгъэ* атрадзэнэу адэгъагъэп. Ахэр къэпсэужьхи, Христос игъусэхэу илгъэс миным къыкIоцI тетыгъо яIэ хъугъэ. ⁵ А илгъэс миныр зетекIыфэ, адреи къэнэгъэ лIагъэхэр къэпсэужьыгъэхэп. Мыхэр ары апэрэхэу лIагъэхэм къахэтэджыкIыжьи гъэхэр. ⁶ Апэрэхэу лIагъэхэм къахэтэджыкIыжьи гъэхэр лъапIэх ыкIи сыхъатмафэ ежъагъэх. ЯтIонэрэ лIэныгъэм* иягъэ ахэмэ аригъэкIы-нэу лъэкIыныгъэ илэп. Ахэр Тхъэмрэ Христосрэ афэлажъэрэ дин пащэхэу щытыщтых, Христоси игъусэхэу илгъэс миным къыкIоцI тетыгъо яIэшт.

Шэйтаным зэрэтекIохэрэр

⁷ А илгъэс миныр зытешIэхэкIэ, шэйтаныр хъапсым къычIатIупщыкIыжьи шт. Ар кIонышъ, чIылгъэм ылгъэныкъуи-плI щыIэ лъэпкъхэу Гогрэ Магогрэ* зыфаIохэрэр ыгъэпцIэштых. Ахэр зэонхэм пае ыугъоиштых. Ахэмэ япчъагъэ хым ипшахъо фэдизышт. ⁸ Арэуштэу чIылгъэм ишъом-бгъуагъэ зэлъаубытызэ кIохи, Тхъэм ицIыф лъапIэхэм яуцупIэу Тхъэм шIу ылгъэгъурэ къэлэшхор* къауцухъагъ. ⁹ Ау машIор уашъом къехи, ахэр ыгъэкIодыгъэх. ¹⁰ Шэйтаныу ахэр зыгъэпцIагъэр машIорэ тхъомзашхъорэкIэ стырэ хым хадзагъ. А хым хъакIэ-къокIэжъери пегъымбар нэпцIри хадзэгъагъэх. А хым чэщи мафи егъашIэм къинышхор щашъэчышт.

20:4 хъакIэ-къокIэжъым итамыгъэ – еплъ 13:16; 14:9.

20:6 ятIонэрэ лIэныгъэр – еплъ 20:14; 21:8.

20:7 Гогрэ Магогрэ – лъэпкъхэу Тхъэм ицIыфхэм язэонхэу зэрэугъоигъэхэр ары. Еплъ Пегъымбар Иезекиил тхылгъэу ытхыгъэм 38 ыкIи 39.

20:8 Тхъэм шIу ылгъэгъурэ къэлэшхор – Ерусалим ары.

Тхьэм цыфхэм хыкум зэратришыхьэрэр

¹¹ ЕтІанэ тІысыпІэ лъэпІэ фыжь инымрэ ащ тесымрэ слъэгъугъэх. ТІысыпІэ лъапІэм тесым ыпашъхьэ чІы-
лъэри уашъори зэдэкІодыгъэх, чІыпІи къафэнэжыгъэп.
¹² Цыф лагъэхэр, цыкІуи, ини, тІысыпІэ лъапІэм ыпа-
шъхьэ щытхэу слъэгъугъэх. МэлэІичхэм тхылъ горэхэр
зэгуахыгъэх. НэмыкІ тхылъэу мыкІодыжыын щыІэны-
гъэ зыгъотыщтхэм ацІэхэр зэрытыр зэгуахыгъ. ТІысы-
пІэ лъапІэм тесым лагъэхэм Іофэу ашлагъэхэу а тхы-
лхэм арытхэм атетэу хыкум атыришыхьагъ. ¹³ Хым цыф
лагъэхэу хэлъыгъэхэр къытыжыгъэх. ЛІэныгъэми,
лагъэхэм ядунай цыф лагъэхэу ялагъэхэр къаты-
жыгъэх, тІысыпІэ лъапІэм тесым хэти ышлагъэхэм
атетэу хыкум тыришыхьагъ. ¹⁴ ЕтІанэ мэлэІичхэм лІэ-
ныгъэри, лагъэхэм ядунай машІокІэ стырэ хым ха-
дзагъэх. А хэу машІокІэ стырэр ятІонэрэ лІэныгъэр ары.
¹⁵ МыкІодыжыын щыІэныгъэ зыгъотыщтхэм ацІэхэр зэ-
рыт тхылъым цыфхэу зыцІэхэр рамыгъотагъэхэр ма-
шІокІэ стырэ хым хадзагъэх.

ЯТІОКІЫРЭ ЗЫНЭРЭШЪХЬ

ОшъуакІэмрэ чІылъакІэмрэ

ЕтІанэ ошъуакІэри чІылъакІэри слъэгъугъэх, сыда
пІомэ, апэрэ уашъори апэрэ чІылъэри щыІэжыгъэхэп,
хыри щыІэжыгъэп. ² Ащ нэужым къэлэшхо лъапІэу Еру-
салимыкІэр, Тхьэм ыдэжъ къыкІэу, уашъом къехэу слъэ-
гъугъэ. Шъхьэгъусэу хъушт пшъашъэм кІалэм зызэрэ-
фигъэкІэрэкІагъэм фэдэу, зигъэхъазырыгъэу щытыгъ.
³ ТІысыпІэ лъапІэм къыІукІэу мэкъэшхо горэ мырэуштэу
къыІоу зэхэсхыгъ:

—Мары Тхьэм ипсэупІэ цыфмэ ахэт, ежыри ахэсышт.
Ахэри ылъэпкъэу хъуштых. Ежъ Тхьэри ахэмэ ягъусэшт,
я Тхьэуи щытышт. ⁴ Ахэмэ анэхэм нэпс пстэури акІилъэ-
кІыкІыжышт. ЛІэныгъэри щыІэжышттэп, шъыгъонри,
гъынри, узри щыІэжышттхэп, сыда пІомэ ыпэрэ Іоф-
хэр щыІэжхэп.

⁵ ЕтІанэ тІысыпІэ лъапІэм тесым къыІуагъ:

–Мары, Юф пстэури кІэу сэшІыжьых.

–Мыхэр тхых,– къыпигъэхъожьыгъ етІанэ, –сыда пІомэ мыхэр узщыгугъышъун гущыІэ шъыпкъэх.

⁶–Юфыр ухыгъэ,– къысиІуагъ етІанэ. –Алфэрэ Омегэрэ, ублапІэри кІэухыри сэры. ПсыфалІэ лІэрэр щыІэныгъэ къэзытырэ псынэм ипс щыщ уасэ хэмылъэу езгъэшъошт. ⁷ТекІоныгъэр къэзыхьырэм мы пстэури ІэхышІоу къылъысышт. Сэ ежъым и Тхъэу сыщытышт, ежъыри сэ скъоу щытышт. ⁸Ау щынэ къэрабгъэхэм, шІошъхъуныгъэ зимыІэхэм, зызыгъэушІоигъэхэм, цІыф уклакІохэм, зинэ зышІэхэрэм, ушхъухъаныгъэм пылгъхэм, тхъэ нэпцІ зыгъэлъапІэхэрэм, пцІыусхэм – ахэмэ яІахьэр машІорэ тхъомзашхъорэкІэ стырэ хыр ары. Ар ятІонэрэ лІэныгъэр ары.

ЕрусалимыкІэр

⁹Аужырэ къинышхуиблыр зэрыт Іэгубжъиблыр зыІыгъырэ мэлэІичибымэ язырэр къакІуи къысиІуагъ:

–Мо къакІуи, Шъынэм ишъхъагъусэу хъушт пшгашъэр озгъэлъэгъушт.

¹⁰Тхъэм Ыпсэ ЛъапІэ къысфехыгъэу, мэлэІичым Іошгъхъэ лъэгэшхо горэм сыдищэгъ. Тхъэм ыдэжъ къикІэу, уашъом къехэу, къэлэшхо лъапІэу Ерусалим сигъэлъэгъугъэ. ¹¹А къэлэшхом Тхъэм ищытхъушхо иІагъ. Кристаллым фэдэ къабзэу, яспис зыцІэ мыжъо лъапІэ фыжъым фэдэу лыдыщтыгъ. ¹²Къалэм дэпкъ лъэгэшхоу къэлэпчъэ пшыкІутІу зыхэтыр иІагъ. Къэлапчъэхэм мэлэІич пшыкІутІу аІутыгъэх. Къэлапчъэхэм Израил иунэгъо лъэпкъ пшыкІутІумэ ацІэхэр атетхагъэхэу щытыгъэх. ¹³Тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ къэлэпчъищ, тыгъэ къохъапІэмкІи къэлэпчъищ, къыблэмкІи къэлэпчъищ, темырымкІи къэлэпчъищ хэтыгъэх. ¹⁴А къалэм идэпкъ лъэпсэ пшыкІутІу иІагъ. А лъапсэхэм Шъынэм иапостол пшыкІутІумэ ацІэхэр атетхагъэхэу щытыгъэх.

¹⁵МэлэІичэу къыздэгущыІагъэм къалэр, къалэм икъэлапчъэхэр, идэпкъ ышынхэм пае, дышгъэм хэшІыкІыгъэ бэш шапхъэ ыІыгъыгъ. ¹⁶Къалэм икІыхъагъи ишъомбгъуагъи зэфэдизэу щытыгъ. МэлэІичым ибэшкІэ къалэр ышыгъ. Къалэм икІыхъагъэ стадие* минпшыкІутІум

фэдиэу шытыгъ. Ишъомбгъуагъи илъэгагъи ащ фэди-
 зэу шытыгъ. ¹⁷ Мэлэичым дэпкъыри ышыгъ. Цыфмэ
 зэрашырэм фэдэу, мэлэичым зешым, дэпкъым ишъомб-
 гъуагъэ Iэнтэгъуишъэрэ тIокIитIурэ плIырэ хъугъэ. ¹⁸ Дэ-
 пкъыри яспис мыжъо лъэпIэ фыжъым хэшIыкIыгъагъ. Къа-
 лэри апчым икъэбзагъэ фэдэ къэбзагъэ зиIэ дышъэм хэ-
 шIыкIыгъагъ. ¹⁹ Къалэм идэпкъ лъапсэхэри зэфэшъхьаф
 мыжъо лъапIэхэмкIэ агъэкIэрэкIагъэхэу шытыгъэх. Апэ-
 рэ лъапсэр яспис зыцIэ мыжъо лъэпIэ фыжъым хэшIы-
 кIыгъ; ятIонэрэри сапфир мыжъо шхъуантIэм хэшIы-
 кIыгъ; ящэнэрэри халкидон мыжъо къолэным хэшIы-
 кIыгъ; яплIэнэрэри смарагд мыжъо уцышъуабзэм хэшIы-
 кIыгъ; ²⁰ ятфэнэрэри сардоникс мыжъо къолэн лыдым
 хэшIыкIыгъ; яхэнэрэри сердолик мыжъо плъыжъ хъа-
 плтым* хэшIыкIыгъ; яблэнэрэри хризалиф мыжъо гъо-
 жъым хэшIыкIыгъ; яенэрэри вирил мыжъо уцышъуабзэм
 хэшIыкIыгъ; ябгъонэрэри топаз мыжъо гъожъыбзэм хэ-
 шIыкIыгъ; япшIэнэрэри хрисопрас мыжъо уцышъом хэ-
 шIыкIыгъ; япшIыкIуэнэрэри гиацинт мыжъо шхъонтIа-
 шъом хэшIыкIыгъ; япшIыкIутIонэрэри аметист мыжъо
 плъыжъ чIапцIэм хэшIыкIыгъ. ²¹ Къэлэпчъэ пшIыкIутIур
 налмэс–налкъут пшIыкIутIоу шытыгъэх, къэлапчъэ пэпчъ
 зы налмэс–налкъутэм хэшIыкIыгъ. Къалэм иурам дышъэ
 къабзэм хэшIыкIыгъ, апч узыпхырыплъырэм фэдэу.

²² А къэлэ лъапIэм Тхъэм зыщелъэIун унэшхо горэ шы-
 слъэгъугъэп, сыда пIомэ лъэкIыныгъэшхор зэкIэ зиIэ
 Зиусхъанэу Тхъэмрэ Шъынэмрэ а къалэм зэрэщылэхэм
 пае, а къалэм Тхъэм узыщелъэIун унэшхо горэ ищыкIа-
 гъэу шытыгъэп. ²³ А къалэр агъэнэфынэу тыгъэри ма-
 зэри ищыкIагъэхэп, сыда пIомэ Тхъэм ищытхъушхо а
 къалэр егъэнэфы, Шъынэри а къалэм нэфынэ фэхъу.
²⁴ Лъэпкъхэри ащ инэфынэ щызекIощтых. Дунаем ипа-
 чъыхъэхэми ящытхъушхо а къалэм къыдахъышт. ²⁵ Ма-
 фэрэ ащ икъэлапчъэхэр агъэпытэштхэп, сыда пIомэ ащ
 чэщ щыхъуштэп. ²⁶ Лъэпкъхэм ящытхъушхорэ ялътэ-
 ныгъэшхорэ а къалэм къыдахъышт. ²⁷ Къэбзэныгъэ зимы-
 Iэр а къалэм дэхъащтэп. ЕмыкIу зышIэрэри пцIыусыри
 зи дэхъащтэп. ЗыцIэхэр Шъынэм итхылъ итхэу, мыкIо-
 дыжъын щылэныгъэ зыгъотыштхэм анэмыкIэу, цIыф зи
 а къалэм дэхъащтэп.

ЯТЮКІЫРЭ ТІУНЭРЭШЪХЪ

Етіанэ мэлэічымы шыІэныгъэ къэзытырэ псым ипсы-
хъоу кристаллым фэдэу къабзэр къысигъэлъэгъугъ.
Тхьэмрэ Шъынэмрэ ятіысыпІэ лъапІэ къикІэу, ² а
къалэм иурам гузэгу итэу ар блэкІы. А псыхъом
ыбгъуитІукІэ шыІэныгъэ къэзытырэ чъыгхэри Іутых.
Илъэсым пшыкІутІо къыпыкІэу, мазэ къэси зэ къы-
пэкІэ. А чъыгым ытхьапэхэм лъэпкъхэм яузхэр агъэ-
хъужьых. ³ Тхьэм ынае зыщифэрэ гори а къалэм шы-
Іэштэп. Тхьэмрэ Шъынэмрэ ятіысыпІэ лъапІэ а къалэм
щыІэшт, Тхьэм фэлажъэхэрэми ежыр агъэлъэпІэшт.
⁴ Ахэмэ Тхьэм ынапэ алъэгъушт, ыціи анатІэ тетхагъэу
щытышт. ⁵ Чэщ шыІэжъыштэп. Остыгъэм инэфыни ящы-
кІэгъэжъыштэп, тыгъэм инэфынэри ящыкІэгъэжъыштэп,
сыда пІомэ Зиусхьанэу Тхьэм нэфынэ аритышт. Егъа-
шІэми тетыгъо яІэшт.

Христос бэ темышІэу къэкІожъышт

⁶ Етіанэ мэлэічымы мырэуштэу къысиІуагъ:

–Мыхэр узщыгугъышъун гущыІэ шъыпкъэх. Пегъым-
бар лъапІэхэм я Зиусхьанэу Тхьэм бэ темышІэу къэхъун
фэе Іофхэр ежым фэлажъэхэрэм аригъэлъэгъунхэм пае,
имэлэіч къыгъэкІуагъ.

⁷ –КъэдаІу,– къеІо Исус, –бэ темышІэу сыкъэкІо-
жъышт. Тхьэм ыдэжъ къыкІыгъэхэу, мы тхылъым ит
гущыІэхэу къэхъушт Іофхэм яхьыллагъэхэм ядэлурэр сы-
хьатмафэ ежъагъ.

⁸ Сэ сы Иуан, мы Іофхэр зэхэзыхыгъэу ыкІи зылъэгъу-
гъэр сэры. Мы Іофхэр зэхэсхыхэу, зысэлъэгъухэрэ
ужым, ахэр сэзыгъэлъэгъугъэ мэлэічыр згъэлъэпІэнэу
ылъакъомэ адэжъ зыщесыдзыхыгъ.

⁹ –Арэуштэу умышІы,– къысиІуагъ ащ. –Опрэ пшыхэу
пегъымбархэмрэ мы тхылъым итхэр зыгъэцакІэрэ цІыф
пстэухэмрэ шъуигъусэу сэри Тхьэм сыфэлажъэ. Тхьэр ары
бгъэлъэпІэн фаер.

¹⁰ –Тхьэм ыдэжъ къыкІыгъэхэу, мы тхылъым ит гущы-
Іэхэу къэхъушт Іофхэм яхьыллагъэхэм мыхъур атемыдз,–
къыпигъэхъожьыгъ етіанэ, –сыда пІомэ уахътэр къэ-
блэгъагъ. ¹¹ Бзэджагъэ зышІэрэр бзэджэшІэным джыри

пэрэлъ. Шюигъэм пылъыри джыри пэрэлъ. Шъыпкъагъэр зыгъэцакIэрэри шъыпкъагъэр ыгъэцэкIэным джыри пэрэлъ. Зыгу къэбзэ цIыфыми ыгу къэбзэ зэпытынэу орэхъу.

¹² –КъэдаIу,– къеIо Исус, –бэ темышIэу сыкъэкIожьышт! Хэти ифэшъошэ Iахъэ къыздэсэхъы, хэти ышIагъэм фэшъуашэри естыжъышт. ¹³ Алфэрэ Омегэрэ, апэрэри аужырэри, ублапIэри кIэухыри сэры.

¹⁴ –Чъыгэу щыIэныгъэ къэзытырэм* къыпыкIэрэм щыщ ашхынэуи, къэлапчъэхэмкIэ къалэм дэхъанхэуи фит хъунхэм пае, Тхъэм иунашъохэр зыгъэцакIэхэрэр сыхъатмафэ ежъагъэх. ¹⁵ Ау хъэхэри, ушхъухъаныгъэм пылъхэри, зинэ зышIэхэрэри, цIыф укIакIохэри, тхъэ нэпцIхэр зыгъэлъапIэхэрэри, хэти мышъыпкъагъэр шIу зылъэгъоу ар зыгъэцакIэрэри а къалэм ыкIыб дэтых.

¹⁶ –Сэ, Исус, шъуичылыс зэлукIэхэм апае мы Iофхэр къышъуфиушыхъатынхэу симэлэIич къэзгъэкIуагъ. Пачъыхъэ Даутэ иунэгъо лъэпкъ къытехъукIыгъэ бын лъапIэр сэры. Нэфшъэгъо жъогъо нэфыри сэры.

¹⁷ Тхъэм Ыпсэ ЛъапIэрэ ишъхъэгъусэу хъугъэмрэ аIо: «КъакIо». Ар зэхэзыхырэми, «КъакIо» ерэлIу. Хэтми псыфалIэ лIэрэр къэрэкIу. Хэт фаеми, щыIэныгъэ къэзытырэ псым щыщ уасэ хэмылъэу ерэшъу.

¹⁸ Тхъэм ыдэжъ къыкIыгъэхэу, мы тхылъым ит гущыIэхэу къэхъушт Iофхэм яхъылIагъэхэр хэтми зэхэзыхырэри зыфэсакъыжъынэу есэIо. Зы цIыф горэм мы тхылъым ит гущыIэхэм зыгорэ ахилъхъэмэ, Тхъэм мы тхылъым зикъэбар ит къынышхохэр ащ тырилъхъащтых.

¹⁹ Тхъэм ыдэжъ къыкIыгъэхэу, мы тхылъым ит гущыIэхэу къэхъушт Iофхэм яхъылIагъэхэм зы цIыф горэм зыгорэ ахихымэ, Тхъэм а цIыфым иIэхъышIу къыIихышт. Сыда пIомэ мыкIодыжъын щыIэныгъэ зыгъотыщтхэм ацIэхэр зэрыт тхылъымкIи, къэлэ лъапIэмкIи, мы тхылъым зикъэбар ит IофхэмкIи Тхъэм а цIыфым Iахъэу иIэр къыIихышт.

²⁰ Мы Iофхэм шыхъатэу афэхъурэм еIо: «Шъыпкъэ, бэ темышIэу сыкъэкIожьышт».

Амин. КъэкIожъ, Зиусхъан Исус.

²¹ Ти Зиусхъанэу Исус Христос ынэшIу шъо пстэуми къышъущерэф. Амин.